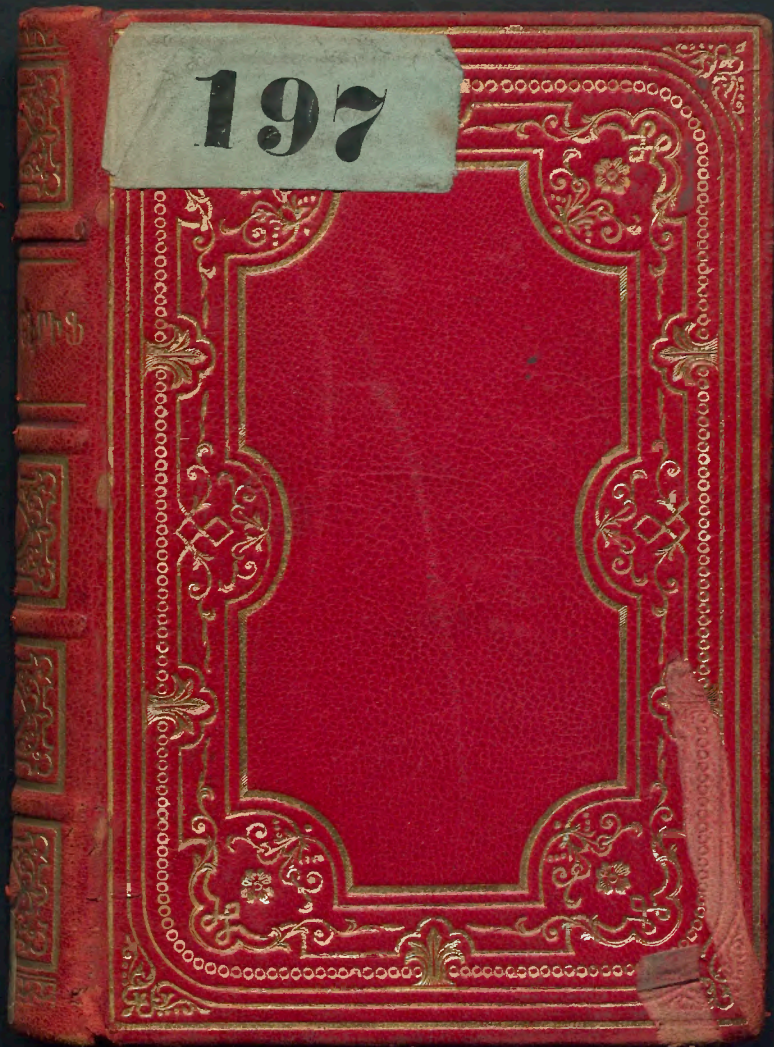
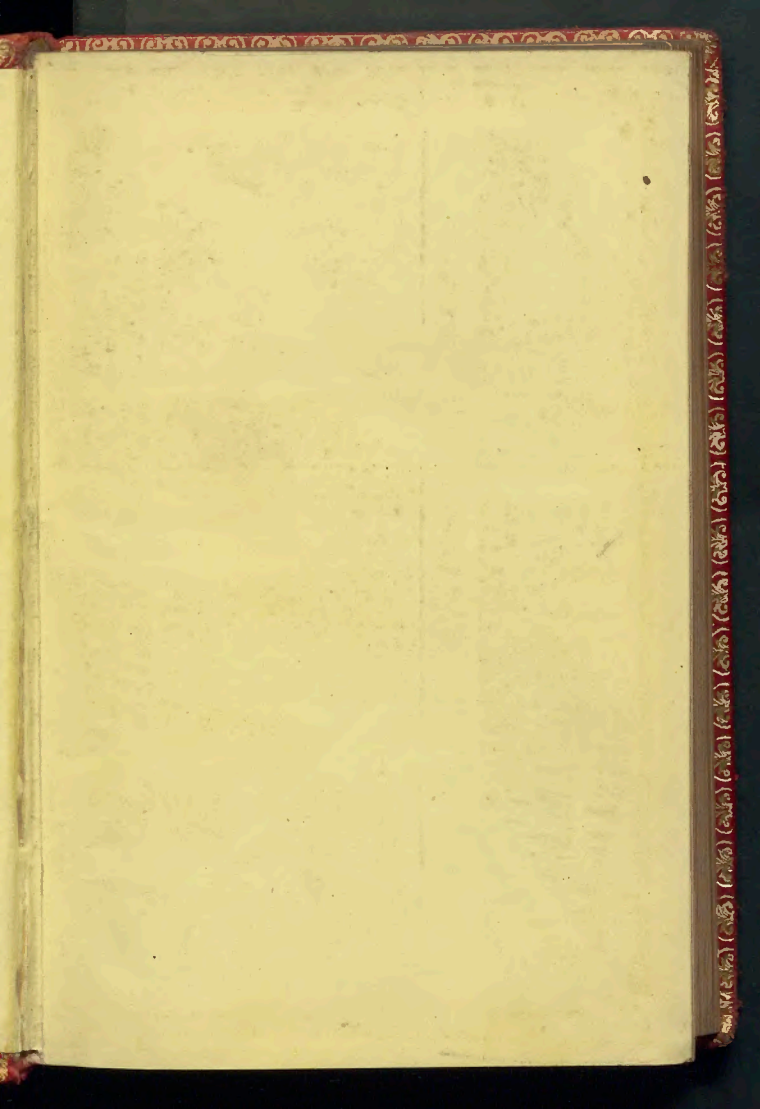

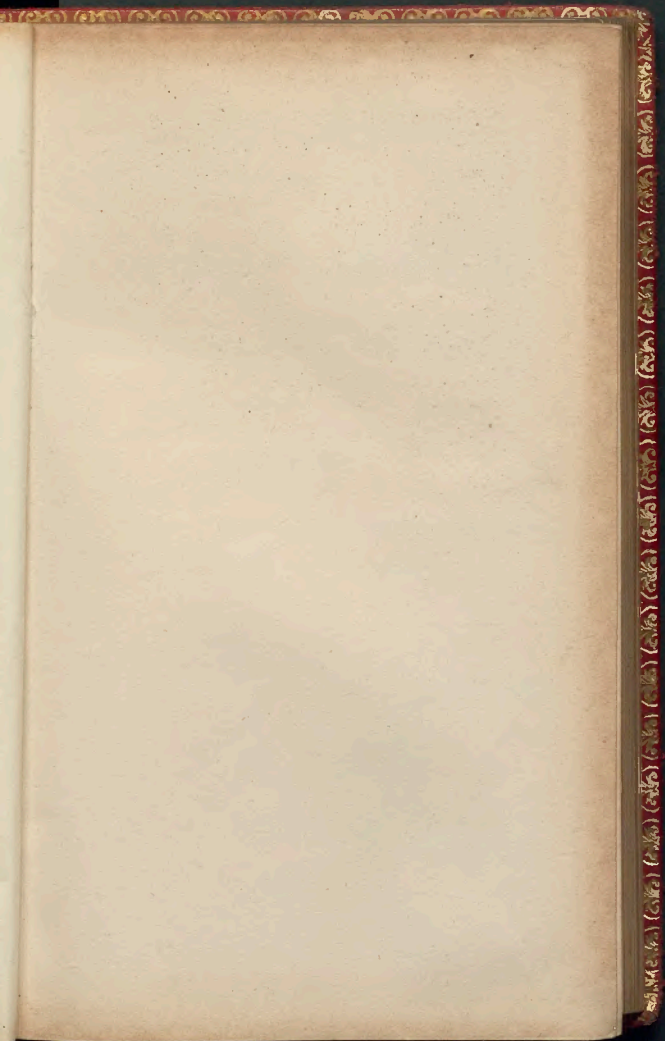
197

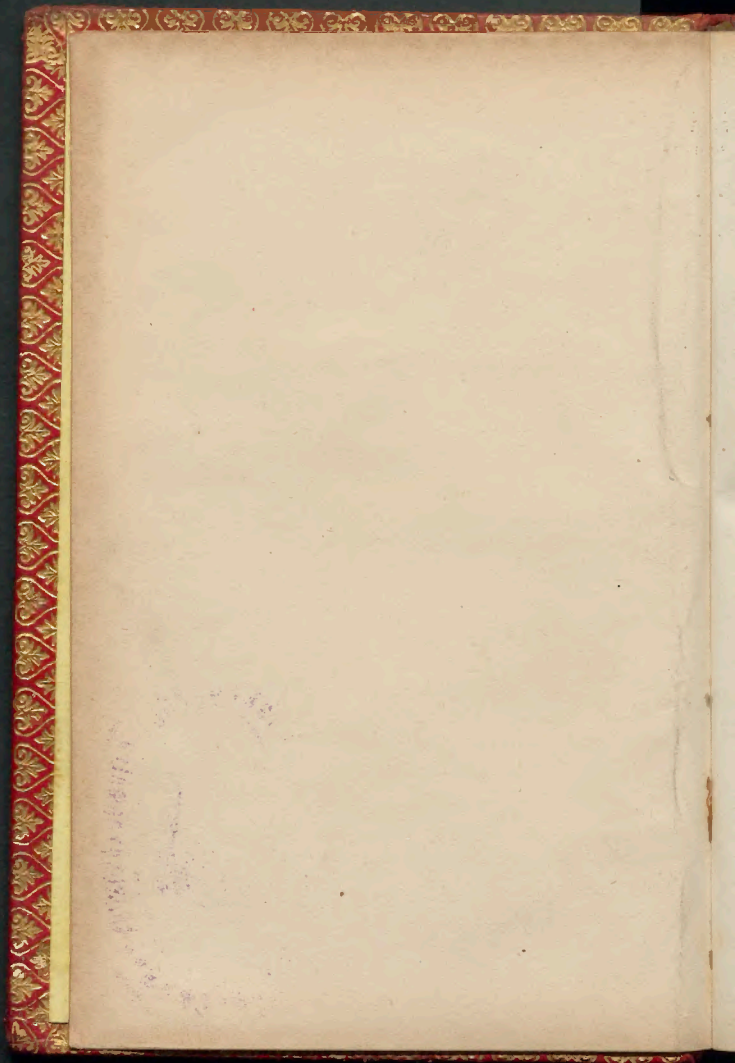

u. 197.

11.197.

ՄԱՆՏ Ը ՃԵՏԻՏ

ԵԱՆԻ

ԻՆՃԻԼԻ ՇԵՐԻՖ

ԼԻՍԱՆ Ը ԵՌՆԱՆԻՏԵՆ ՊԻԹ ԹԵՐՃԵՄԵ

ՄԵՍԱՐԻՖԻ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՊԱՅՊԸԼ ՇԻՐԳԵԹԻ ԹԱՐԱՖԸՆՏԱՆ
ԹԵՍՎԻՅԵ ՓԼՈՒՆԱՐԱԳ

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک رخصتیلہ

ՄԵՐԵՖԻ Ի ՄԱՐԻՖԻ ԶԱՎԱՐԵԼԻ Ի ՇԵՐԻՖԻ ԹԵՐՃԵՄԵ

Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ Ե Ս

Ա. Յ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱՆՍԸՆՏԱ

OLIVIERO & SONS

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

ՖԻԶՐԻՍԹ

					Սահիֆե
Ինճիլ, Մաթթանըն թահրերի իւզրէ					4
„ Մարգօսըն „ „					100
„ Լուգանըն „ „					161
„ Եռհաննանըն „ „					266
Ա'մալ ի Բուսուլ					346
Փափօս բէսուլըն					
Բօմալըլարա բէսալէսի					449
Գօրընթօսլըլարա 1 բէսալէսի					490
„ 2 „					531
Ղալաթիսլըլարա „					558
Էֆսուսլըլարա „					572
Ֆիլիփիլիլէրէ „					585
Գօրօսսիլիլէրէ „					595
Սէլանիլիլէրէ 1 „					605
„ 2 „					614
Թիմօթէօսա 1 „					619
„ 2 „					630
Թիթօսա „					638
Ֆիլիմօնա „					643
'Իպրանիլիլէրէ „					645
Ետ'գուպ բէսուլըն 'ումումի բէսալէսի					676
Պետրոս „ 1 „ „					686
„ „ 2 „ „					698
Եռհաննա „ 1 „ „					705
„ „ 2 „ „					716
„ „ 3 „ „					717
Եէհուտա „ „ „					719
Վահի ի Եռհաննա					722

ԻՆՃԻԼ

ՄԱԹԹԱՆԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

- 1 **Յիսուս** Քրիստոս, իպն ի Տառւտ, իպն ի Ապրա-
համըն նէսէպինին քիթապը արը :
- 2 Ապրահամ իոհագը թեվիտ էյլէտի. վէ իսհագ
եա'գուպը թեվիտ էյլէտի. վէ եա'գուպ եէհու-
տայը վէ անըն գարնաաշարընը թեվիտ էյլէտի :
- 3 Վէ եէհուտա թամարտան Ֆարէս իլէ Զարահը
թեվիտ էյլէտի. վէ Ֆարէս Հարունը թեվիտ էյ-
լէտի. վէ Հարուն Աբամը թեվիտ էյլէտի. վէ
Աբամ 'Ամինատապը թեվիտ էյլէտի. վէ 'Ամի-
նատապ Նահշոնը թեվիտ էյլէտի. վէ Նահշոն Սալ-
մոնը թեվիտ էյլէտի. վէ Սալմոն Բահագտան
Պո'ազը թեվիտ էյլէտի. վէ Պո'ազ Բարութտան
'Օպէտի թեվիտ էյլէտի. վէ 'Օպէտ եէսսէյի թեվ-
իտ էյլէտի. վէ եէսսէ Տառւտ մէլիյի թեվիտ
էյլէտի. վէ Տառւտ մէլիք Ռաբիյանըն զեվճէսինսէն
- 7 Սիւլէյմանը թեվիտ էյլէտի. վէ Սիւլէյման Բե-
հագը'ամը թեվիտ էյլէտի. վէ Բեհագը'ամ Ապիյա-
յը թեվիտ էյլէտի. վէ Ապիյա Ասայը թեվիտ էյ-
լէտի. վէ Ասա եէհոշաֆաթը թեվիտ էյլէտի. վէ
եէհոշաֆաթ Եօրամը թեվիտ էյլէտի. վէ Եօրամ
9 'Ուզգէյայը թեվիտ էյլէտի. վէ 'Ուզգէյա Եօթամը
թեվիտ էյլէտի. վէ Եօթամ Ահագը թեվիտ էյ-

- 10 լէտի . վէ Ահազ Հիզգիյայը թէվլիտ էյլէտի . վէ
Հիզգիյա Մանասսայը թէվլիտ էյլէտի . վէ Մա-
նասսա Ամօնը թէվլիտ էյլէտի . վէ Ամօն Եօշէյայը
11 թէվլիտ էյլէտի . վէ Եօշէյա Պապէլ ճէլասը զէ-
մանընտա Եէքօնեայը վէ անըն գարնտաշարընը
12 թէվլիտ էյլէտի . վէ Պապէլ ճէլասընտան սօնկրա
Եէքօնեա Շաալթիյէի թէվլիտ էյլէտի . վէ Շաալ-
13 թիյէլ Զերուպպաէլ թէվլիտ էյլէտի . վէ Զերու-
պպաէլ Ապիհուտը թէվլիտ էյլէտի . վէ Ապիհուտ
Ելեազիմի թէվլիտ էյլէտի . վէ Ելեազիմ 'Ազուրը
14 թէվլիտ էյլէտի . վէ 'Ազուր Սատուգը թէվլիտ
էյլէտի . վէ Սատուգ Ախիմի թէվլիտ էյլէտի . վէ
15 Ախիմ Ելիշուտը թէվլիտ էյլէտի . վէ Ելիշուտ
Ել'ազարը թէվլիտ էյլէտի . վէ Ել'ազար Մաթթա-
նը թէվլիտ էյլէտի . վէ Մաթթան Եա'գուպը թէվ-
16 լիտ էյլէտի . վէ Եա'գուպ Մերիէմին զէվճի Եու-
տուֆը թէվլիտ էյլէտի . վէ մերգուժէտէն Քրիստոս
17 տէնիլէն Յիսուս թէվլիլիտ էթտի : Իմտի էնսալն
Ճիւմլէտի Ապրահամտան Տաուտու գատուր օն տէօրթ
նէսլ , վէ Տաուտտան Պապէլ ճէլասընա տէկին օն
տէօրթ նէսլ , վէ Պապէլ ճէլասընտան Քրիստոսա-
տէք օն տէօրթ նէսլ տիր :
- 18 վէ Յիսուս Քրիստոսըն վէլատէթի սյու մինվալ
իւղրէ օլտու , էա'նի վալիտէտի Մէրէէմ Եուսուֆա
նիշանլը իքէն , իճթիմա'լէրինտէն էվվէլ , Բուհ իւլ
19 Գուտստան համիլէ պուլուճտու : Իմտի անըն զէվճի
Ետտուֆ սաթիհ օլտըզընտան վէ անը ըրաւլայ ի 'ա-
լէմ էթմէք իսթէմէտիյինտէն , անը կիզլիճէ թաթ-
20 լիզ էթմէք նիյէթինտէ իտի : Ամմա պունու տիւ-
շիւնիւր իքէն , իշթէ Բապպըն մէլէյի բույատա ա-

- նա կեօրիւնիւպ՝ էյ Եռուութի խոն ի Տառւաւ , ղէվ
 ճէն Մերեմի գապուլ էթմէյէ գորգմա , զիրա ա-
 նըն ըստմինտէ մէվճուա օլան՝ Բուհիւ Գուստատան
- 21 տրր : Վէ օ՝ պիր օղուլ տօղուրաճագ , վէ անա
 *Յիսուս թէսմիյէ էտէսին . զիրա Օ գաւմընը կիւ-
- 22 նա՛հարընտան խելաս էտէճէք տիր՝ տէտի : Իմտի
 պունուն ճիւմէսի Բապպ թարաֆընտան փէյղամ-
- 23 պեր վասըթասըյլէ , իշթէ պաքիրէ համիլէ օղուպ
 պիր օղուլ տօղուրաճագ տրր , վէ անա 'իմանուէլ
 (քի թէրճէմէ օլունաս՝ Ալլահ պիղիմ իլէ տէմէք
 տիր) թէսմիյէ էտէճէքէր տիր՝ տէյիւ պույուրը-
 լան քելամըն իթմամ օղունմասը իշիւն վագը՝ օլ-
- 24 տու : Իմտի Եռուութի ույգուտան ույսնտըգտա ,
 Բապպըն մէլէյինին քէնտիսինէ էթտիյի էմրէ իմ-
- 25 թիսալէն՝ ղէվճէսինի գապուլ էյլէտի : Վէ մէր-
 գումէյի՝ իլք օղընը տօղուրընճայատէք պիլմէզ ի-
 տի . վէ օլ մաւաւա Յիսուս թէսմիյէ էյլէտի :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ Յիսուս Հերօտէս մէլիյին էյամընտա Եհհու-
 տիյէնին Պէյթիէհէմ լէհիլնտէ տօղտըղը ղէման ,
 իշթէ շարգ թարաֆընտան Եերուշալիմէ հիւքէմա
- 2 կէլիպ՝ Եհհուտիլէրին տօղմուշ օլան մէլիյի նէրէ-
 տէ տիր , զիրա շարգտա անըն երլտըղընը կեօրտիւք
- 3 վէ անա սէճտէ գըլմաղա կէլտիք՝ տէտիլէր : Վէ
 Հերօտէս մէլիք պունու իշիթտիքտէ , քէնտիսի վէ
 անըն իլէ պերապեր պիւթիւն Եերուշալիմ տախի

* Եւ'նէ Իելապետար

- 4 միւղթարիպ օլտու : Վէ ճիւմլէ պաշ քեաճինլէր իլէ
գաւմըն 'ուլէմասընը ճէմ' էտիպ անլէրտէն ֆրիս-
տոսըն նէրէտէ տօղաճաղընը իսթիֆասար էյլէտի :
- 5 Անլէր տախի անա տէտիլէր քի' Եէհուտիյէնին Պէյթ-
լէհէմ լէհէնտէ Դօլմէ-է, զիրա փէյղամպէր վա-
6 սըթասըյլէ պէօյլէ եաղըյմըշ տըր , եա'նի' Էյ Եէ-
հուտանըն տիյարը Պէյթլէհէմ, Եէհուտա ումէ-
րասը արասընտա սէն տախի ապա քիւհէւք տէյիլ-
սին , զիրա գաւմըմ' Իսրայէլի կիւտէճէք պիր էմիր
7 սէնտէն զուհուր էաէճէք տիր : Օլ զէման չէրօտէս
հիւքէմայը կիզլիճէ չաղըրըպ' երլտըզըն նէ զէման
8 կէօրիւնտիւյիւնիւ անլէրտէն թահգիգ էթտի . Վէ'
կիտինիզ , մա'սուամ տա'իր տիգգաթլէ մա'լիւմաթ
ալըպ , անը պուլտըզընըզ զէման պանա խապէր
վէրինիզ , թա քի պէն տախի կիտիպ անա սէճտէ
զըլտըմ' տէյերէք , անլէրի Պէյթլէհէմէ կէօնտէր-
9 տի : Անլէր տախի մէլիյի տինկլէյիպ կիթտիլէր , վէ
իշթէ շարգտա կէօրտիւքլէրի երլտըզ' վարըպ մա'սու-
մըն պուլունտըզը եերին իւզէրինտէ տուրունճայա
10 տէկին էօնլէրինճէ կիթտի : Վէ երլտըզը կէօրտիւք-
11 լէրինտէ , զիյատէսիյլէ մէսրուր օլտըլար : Վէ էպէ
կիրիպ' մա'սուամը վալիտէսի Մէրեէմ իլէ պուլտը-
լար , վէ տիւշիւպ անա սէճտէ գըլտըլար , վէ խա-
զինէլէրինի աչըպ անա , հէտիյէ օլարագ , ալթուռն
վէ քիւնիւք վէ միւրը ի սաֆի թաղտիմ' էթտի-
12 լէր : Վէ չէրօտէսին նէզտինէ 'ապտէթ էթմէմէլէ-
րի անլէրէ ըույատա վահի օլունմաղլէ , քէնտի տի-
յարլարընա տիկէր պիր եօլտան 'ազիմէթ էթտիլէր :
13 Վէ անլէրին 'ազիմէթինտէն սօնկրա , իշթէ Բապ-
պըն մէլէյի ըույատա Եուսուֆա կէօրիւնիւպ' Գալգ,

- մա'սում իլէ վալիտէսինի ալըպ՝ Մըսրա ֆիրար էյ-
լէ, վէ պէն սանա սէօյլէյինճէյէ տէկին օրատա
գալ. զիրա Հէրօտէս մա'սումը հէլաք էթմէք իչիւն
14 արայաճագ արբ՝ տէտի: Օլ տախի գալգըպ կէճէ-
լէյին մա'սում իլէ վալիտէսինի ալըպ Մըսրա կիթ-
15 տի. վէ Հէրօտէսին վէֆաթընա տէկին օրատա
գալտը. թա քի՝ Օղլըմը Մըսրտան չաղըրտըմ՝ տէ-
յիւ, փէյղամպէր վասըթասըյլէ Բապպ թարա-
ֆընտան պույուրըյան քէլամ իթմամ օլունա:
- 16 Օլ զէման Հէրօտէս հիւքէմա թարաֆընտան իս-
թիհզա օլունտըղընը կէօրտիւքտէ, զայէթլէ զա-
զապնաք օլտու. վէ հիւքէմատան թահգիգ էթտի-
յի զէմանա կէօրէ, Պէյթլէհէմ իլէ քեաֆֆէ ի
սինօրլարընտա, իքի եաշընտան աշաղը պուլունան
17 ճիւմլէ չօճուգլարը գաթլ էթտիրտի: Օլ զէման՝
Բամատա պիր սէտա՝ եա'նի ֆերեատ վէ աղլայըշ
վէ զիյատէ ֆիզան իշիտիլտի. Բահէլ էվլատընա
աղլայըպ՝ նամէվճուտ օլտըգլարը իչիւն թէսէլլի
18 գապուլ էթմէզ իտի՝ տէյիւ Էրէմիա փէյղամպէ-
րին սէօյլէտիյի քէլամ իթմամ օլունտու:
- 19 վէ Հէրօտէսին վէֆաթընտան սօնկրա, իշթէ
Բապպըն մէլէյի Մըսրտա Եուսուֆա բույատա
20 կէօրինիւպ՝ Գալգ, մա'սում իլէ վալիտէսինի ալըպ
Խարայէլ տիյարընա կիթ, զիրա մա'սումըն ճանընա
21 սու ի գասա էտէնլէր ֆէվթ օլտըլար՝ տէտի: Օլ
տախի գալգըպ վէ մա'սում իլէ վալիտէսինի ալըպ՝
22 Խարայէլ տիյարընա կէլտի. Լաքին Եէհուտիյէտէ
Աքքէլայօսըն՝ քէնտի փէտէրի Հէրօտէսին եէրինէ
մէլլիք օլտըղընը իշիթմէքլէ, օրայա կիթմէյէ գօրգ-
տու, վէ բույատա քէնտինէ վահի օլունմաղլէ ճէ-

23 լիլ սեմթլերինէ կիթտի . վէ կելիպ Նազարէթ տէնիլէն շէհրտէ սաքին օլտու , քի Նազարէթլի տէնիլէճէք տիր՝ տէյիւ փէյղամպերէր վասթթասըյլէ սեօյլէնիլէն քէլամ իթմամ օլունա :

ՊԱՊ 3

4 Վէ օլ կիւնլերտէ վաֆթիլ էտիճի Եուհաննա ,
 Թէվպէ էյլէյինիլ , զերա մէլէքիւթ իւս սեմազաթ
 2 եազլաշմըշ տըր՝ տէյիպ , Եէհուտիյէ պերրիյէսին .
 3 աէ վա՛ղ էտերէք զուհուր էյլէտի : Ձիրա Բապպըն
 Խօլընը հազըրըյընը , անըն թարիգլէրինի տօղրուլ տընըլ՝ ԳէյէԷԷ , պերրիյէտէ նիտա էտէնին սէտա .
 4 պար օլունան զաթ պու տըր : Պու Եուհաննա տախի տէվէ թիւյիւնտէն լիգաս կիյմիլ , վէ պէլինէ գայըշ գուշումըշ օլուպ , թտ՛ամը տախի շէքիրկէ .
 5 լէր իլէ եապան պալը իտի : Օլ զէման Եերուշալէմ՝ վէ պիւթիւն Եէհուտիյէ հէմ Իրտանըն քեաֆֆէ ի
 6 ճիվարընըն էհալիսի անըն եանընա չըգըպ , Աիւնահլարընը իգըար էտերէք , Իրտանտա անըն եէտիյլէ
 7 վաֆթիլ օլունուրըտր իտի : Վէ Ֆերիսիլէր իլէ սասուգիլերտէն նիլէլէրինին քէնտի վաֆթիլընէ կէլ տիքլէրինի կէօրտիւքտէ , անլէրէ տէտի քի , Էյ էնկերէք նէսլի , կէլէճէք զազապտան գաշմագըղը օի .
 8 զէ քի՞մ էօյրէթտի . Իմտի թէվպէյէ լա՛իգ մէյվէ
 9 հուսուլէ կէթիրինիլ , Վէ Փէտերիմիլ Ապրահամ տըր՝ տէմէքլիյի քէնտի քէնտինիլէ տիւշիւնմէյինիլ , զերա սիգէ տերիմ քի՛ Ալլահ Ապրահամա շու թաշլարտան պիլէ էվլատ հուսուլէ կէթիրմէյէ գառիր

40 տիր : Վէ հէմ տէ շիմտի պալթա աղաճլորն քեօ-
 քիւնիւն եանրնա գօնուլմը տըր . իմտի էյի մէյվէ
 41 վէրմէյէն հէր աղաճ քեսիլիպ աթէշէ տթըլըր : Պէն
 սիգի թէվայէ իշիւն սու իլէ վաֆթիլ կտէրիմ, ամ-
 մա պէնտէն սօնկրա կէլէն պէնտէն գուսրէթլի
 տիր . անըն այագ գապլարընը ղէլէ թաշըմաղա լա-
 'իգ տէյիլ իմ . օ սիգի Բուհ իւլ Գուտս վէ աթէշ
 42 իլէ վաֆթիլ կտէճէք տիր . Խապասը տախի էլին-
 տէ օլուպ քէնտի խարմանընը պիթ թէմամ ոավը-
 րարագ՝ պուղտոյընը տէր անպար էյլէյիպ, սամա-
 նը սէօնմէզ աթէշ իլէ իհրագ էտէճէք տիր :

43 Ոլ գէման Յիսուս Եուհաննանըն եէտիլլէ վաֆ-
 թիլ օլունմագ իւզրէ՝ ճէլիլտէն Իրտանա անըն
 44 նէզտինէ կէլտի : Լաքին Եուհաննա՝ Պէն սէնին եէ-
 տինլէ վաֆթիլ օլունմաղա միւհթամ օլտըզըմ հալ-
 տէ սէն պսնա՞ մը կէլիյօրսըն՝ տէյէրէք, անը մէն՝
 45 էթմէքտէ իքէն, Յիսուս տախի ճէվապլնտա անա՝
 Շիմտի պրագ, շիւնքի հէր հազզը պէօյլէ եէրինէ
 կէթիրմէմիլ կէրէք տիր՝ տէտի . օլ գէման անը
 46 պրագտըր : Վէ Յիսուս վաֆթիլ օլունտըգտան սօնկ-
 րա տէր՝ ագապ սուտան չըգտըր, վէ իշթէ անա սէ-
 մավաթ աշըլտըր, վէ Բուհուլլահը՝ կէօյէրճին կիպի
 47 էնէրէք քէնտինին իւզէրինէ կէլիլ՝ կէօրտիւ : Վէ
 իշթէ՝ Սէվկիւլիւ Օղլըմ պու տըր, անտէն բազի
 իմ՝ տէյիւ սէմավաթտան պիր սէտա կէլտի :

4 Ոլ գէման Յիսուս Շէյթան թարաֆընտան թէճրի-
 պէ օլունմագ իւզրէ՝ Բուհըն սէվկիլլէ պէրըիյէյէ

- 2 կիթտի . վէ գըրգ կիւն գըրգ կէճէ օրուճ թու
թուպ՝ սօնկրա ածըգար :
- 3 վէ թէճրիպէ էտիճի անըն եանընա կելիպ , է-
յէր իպիուլլաճ իսէն , պու թաշլարըն էքմէք օլմա-
- 4 սընր էմր էյլէ՝ տէտի : Օ տուխի ճէվապէն՝ ինսան
եալընըգ էքմէք իլէ եաշամազ , անճազ Ալլահճըն
աղզընտան սատըր օլան հէր պիր քելամ իլէ էաւ-
տէյիւ եաղըլմըշ տըր , տէտի :
- 5 Օլ զէման Շէյթան անը շէհրի մուգաստէսէ
կէօթիւրիւպ՝ հէքէլին պուրճընըն իւզէրինտէ տուր-
- 6 տըրարագ , անա՝ էյէր իպիուլլաճ իսէն , քէնտինի
աշաղըյա աթ , զիրա՝ ֆէնտի մէլա՛իքէսինէ սէնին
հազգընտա էմր էտէճէք տիր , վէ պաղընը թաշա
շարփամազ իչիւն սէնի էլլէրի իւզէրինէ գալտը-
- 7 րաճաղըր՝ տէյիւ եաղըլմըշ տըր՝ տէտի : Յիսուս
անա՝ ֆէզալիք Ալլահճըն օլան Բապպը թէճրիպէ էթ-
մէյէսին՝ տէյիւ եաղըլմըշ տըր , տէտի :
- 8 Թէքրար Շէյթան անը զպէթ եիւքսէք պիր տա-
ղա կէօթիւրիւպ՝ անա տիւնեանըն ճիւմլէ մէմալիքի
- 9 իլէ անլէրին շանընր կէօթէրէրէք , անա՝ էյէր տիւ-
շիւպ պանա սէճտէ գըլարսան , պունլարըն ճիւմլէ-
- 10 սինի սանա վէրիւրիմ՝ տէտի : Օլ զէման Յիսուս ա-
նա՝ Արտըմա չէքիւ , էյ Շէյթան , զիրա Ալլահճըն
օլան Բապպա սէճտէ գըլարսան , վէ եալընըգ անա
՛իպատէթ էտէսին՝ տէյիւ եաղըլմըշ տըր՝ տէտի :
- 11 Օլ զէման Շէյթան անը թէրք էթտի , վէ իշթէ մէ-
լէքլէր կելիպ անա իւրտմէթ էթտիլէր :
- 12 Իմտի Յիսուս Եուհաննանըն էլէ վէրիտիյինի ի-
շիթտիքտէ , ճէլիւ թարաֆընա՝ աղիմէթ էյլէտի :
- 13 վէ Նազարէթի թէրքլէ՝ կիտիպ Զէպուլօն իլէ Նէֆ-

- . թալիմ սինորլարնտա , վէ տէնիզ քէնարնտա
 14 պուլունան ֆէֆրնահումտա սաքին օլտու . թա քի
 15 իշա'նա փէյղամպէր վասրթասրյլէ , իրտանըն էօ-
 թէ թարաֆրնտա , տէնիզ եօլնտա պուլունան ջէ-
 պուլուն տիյարը վէ Նէֆթալիմ տիյարը' եա'նի թա-
 16 'իֆէլէրին ճէլիլի, Չուլմէթտէ օթուրան գալմ'նուրի
 'ազիմ' կէօրտիւ , վէ էօլիմ' տիյարը վէ կէօլկէսին-
 տէ օթուրանլարա նուր տօղտու' պուլուրըլան քէ-
 17 լամ իթմամ' օլունա : Օլ զէմանտան Յիսուս վա'լ
 էտիպ վէ' թէվպէ էտինիզ, զիրա մէլէրիւթ իւս սէ-
 մավաթ եագլաշմըշ տրը' տէմէյէ պաշլատը :
 18 Վէ Յիսուս ճէլիլ տէնիզի քէնարնտա կէզէր ի-
 քէն, իքի գարնտաշ' եա'նի Պետրոս տէնիլէն Սիմ'օն
 իլէ գարնտաշը Անտրասը , տէնիզէ աղ աթմագտա
 իքէն կէօրտիւ , չիւնքի անլէր պալըդ ալծըսը ի-
 19 տիլէր . Վէ անլէրէ' Արտըմճա կէլինիզ վէ սիզի
 20 ինսան ալծըսը էտէճէյիմ' տէտի : Անլէր տախի տէր
 'ազապ աղլարը պրաղըպ անըն արտընճա կիթտիլէր :
 21 Վէ օրատան իլէրի կիտիպ' փէտէրլէրի Չէպէտի ի-
 լէ պէրապէր գայըգտա աղլարընը թա'միր էթմէքտէ
 պուլունան տիկէր իքի գարնտաշը , եա'նի Չէպէտի
 օղլու եա'գուպ իլէ գարնտաշը Եուհաննայը կէօրիւպ,
 22 անլէրի տախի չաղըրտը : Վէ պուլլար Տէման գա-
 յըլը վէ փէտէրլէրինի թէրքէ' անըն արտընճա կիթ-
 տիլէր :
 23 Վէ Յիսուս սինաղօղլարնտա թա'լիմ, վէ մէլէ-
 քիւթիւն միւթտէսինի թէպշիր էտիպ , խալգ արա-
 սընտա պուլունան Տէր նէվ' մարազ վէ Տէր ճինս
 գա'իֆիլիյի տէֆ' էտէրէք պիւթիւն ճէլիլի տէվը էյ-
 24 լէր իտի : Վէ անըն շէօճրէթի Սիւրիանըն Տէր պիր

Թարաֆընա չայր՝ օլմասըյէ, ճիւմէ 'իլէթիլէրի՝
 եա'նի էնվա՝ ի մարազա վէ ազըրլարա միւպթէլա
 օլմուլարը, վէ ճիննիլէր իլէ սար'ալըլարը վէ քօթ-
 րիւմլէրի անըն նէզտինէ կէթիւտիլէր, օլ տախի
 25 անլէրէ շիֆա վէրտի: Վէ ճէլիլ իլէ Տէգափօղիս-
 տէն վէ Նէրուշալիմ իլէ Եէհուտիյէտէն վէ Իրտա-
 նըն էօթէ Թարաֆընտան ճէմա'աթը քէսիրէ ա-
 նըն արտընճա կիթտիլէր:

ՊԱՊ 5

1 Վէ ճէմա'աթը կէօրմէքլէ տաղա չըգտը. վէ օ-
 2 Թուրտըղընտա շայիրալէրի եանընա կէլտիլէր. Վէ
 3 ազըընը աչըպ անլէրէ Թա'լիմ էտէրէք տէտի քի, Նէ
 միւպարէք տիր ըուհճա Ֆագիր օլմուլար, զիրա մէ-
 4 լէքիւթ իւս սէմաւաթ անլէրին տիր: Նէ միւպա-
 րէք տիր հագին օլմուլար, զիրա անլէր թէսէլիլ
 5 պուլաճագլար տըր: Նէ միւպարէք տիր հալիմլէր,
 զիրա անլէր զէմինի թէվէրրիւս էտէճէքլէր տիր:
 6 Նէ միւպարէք տիր սալահա աճըղըպ սուսայանլար,
 7 զիրա անլէր տոյուրուլաճագլար տըր: Նէ միւպա-
 րէք տիր մէրհամէթիլէր, զիրա անլէր մէրհամէ-
 8 թէ մազհար օլաճագլար տըր: Նէ միւպարէք տիր
 գալլի փաք օլմուլար, զիրա անլէր Ալլահը կէօրէ-
 9 ճէքլէր տիր: Նէ միւպարէք տիր սուլհ էտիճիլէր,
 զիրա անլէրէ էվլատ Ուլլահ թէսմիյէ օլմուհաճագ
 10 տըր: Նէ միւպարէք տիր սալահ սէպէպիյէ թէ-
 11 ատտի կէօրէնլէր, զիրա մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ
 անլէրին տիր. Պէնիմ սէպէպիմէ սիզէ սիթէմ է-
 տիպ թէ'ատտի էթտիքլէրի վէ եալան եէրէ 'ալէյ-

- Տննիգտէ հէր կէօնէ ֆէնա սէօղ սէօյլէտիքլէրի զէ-
 42 ման, նէ միւպարէք սննիզ : Մէսրուր ու շատ օլու-
 նըզ, զիրա սէմավաթտա էճրինիզ չօզ տըր : չիւնքի
 սիզտէն էվվէլ օլան փէյզամպէրլէրէ պէօյլէ թէ'ատ-
 տի էթտիլէր :
- 43 Սիզ եէրին թուզը սընըզ . լաքին թուզ թաթսըզ
 օլտըզը թադտիրտէ նէ՞ իլէ թուզլանաճագ տըր .
 արթըգ տըշարըյա աթըլըպ տտէմլէրին պազլարը
 սյթընտա պասըմագտան մա'տա պիր շէյէ եարա-
- 44 մազ : Սիզ տիւնեանըն նուրը սընըզ . տազ իւզէրին-
 45 տէ վադը' պիր շէհր կիզլէնէմէզ : Վէ չըրաղը եա-
 գըպ քիլէ ալթընա գօմազլար, ամմա շէմ'տան իւ-
 զէրինէ գօրլար, վէ խանէտէ պուլունտնլարըն ճիւմ-
- 46 լէսինէ զիյա վէրիր : Պու վէճհէ նուրընըզ տտէմ-
 լէրին էօնիւնտէ զիյա վէրսին, թա քի սիզլին ա'-
 մալը հասէնէնիզի կէօրիւպ սէմավաթտա օլան փէ-
 տէրինիզի թէմճիտ էտէլէր :
- 47 Պէն շէրի'աթը եա փէյզամպէրլէրի իպթալ էթ-
 մէք իչիւն կէլտիմ՝ գանն էթմէյինիզ . անլէրի իպ-
 թալ իչիւն տէյիլ, անճագ իթմամ իչիւն կէլտիմ :
- 48 Զիրա հագիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի, իէր իլէ կէզը
 զա'իլ օլմատըզճա՝ շէրի'աթըն ճիւմլէսի իթմամ օ-
 լունճայա տէկլին՝ անտէն պիր հարֆ եա պիր նօզթա
- 49 զա'իլ օլմայաճագ տըր : Իմտի հէր քիմ պու էն
 քիւչիւք էմրլէրին պիրինի նազզ էտիպ տէ, տտէմ-
 լէրէ էօյլէ թա'լիմ էտէրսէ, մէլէքիւթ իւս սէմա-
 վաթտա էն քիւչիւք տէնիլէճէք տիր . ամմա հէր
 քիմ՝ամիլ օլուպ տա թա'լիմ էտէրսէ, մէլէքիւթ
- 20 իւս սէմավաթտա պէօյիւք տէնիլէճէք տիր : Զիրա
 սիզէ տէրիմ՝ քի, իյէր սալահընըզ՝ ուլէմա վէ ֆէ-

- ընտիրէրին սալահրնա թէֆէվիւզ եթմէզսէ մէլէ-
քիւթ իւս սէմովութա ասլա կիրմէյէճէքսինիզ :
- 21 Միւթէգատտիմինէ՝ Գաթլ էթմէյէսին , վէ հէր
քիմ՝ գաթլ էտէրսէ հիւքմէ միւսթահազգ օլաճազ
22 տըր՝ տէնիլտիյինի իշիթտինիզ : Ֆազաթ պէն սիզէ
տէրիմ քի , Հէր քիմ՝ գարնտաշընա պիլա սէպէպ
ղազապ էտէրսէ , հիւքմէ միւսթահազգ օլուր . վէ
հէր քիմ՝ քէնտի գարնտաշընա Բաբա տէրսէ , միւ-
լէթ մէճիլսինին հիւքմիւնէ միւսթահազգ օլուր . վէ
հէր քիմ՝ Ահմադ տէրսէ , Ճէհէննէմ լաթէշինէ միւս-
- 23 թահազգ օլուր : Իմտի թաղտիմէնի մէզպահա կէ
թիրտիյինտէ՝ օրատա գարնտաշընն սէնին՝ ալէյին-
24 տէ պիր շէյի օլտըղը խաթրընա կէլիրսէ , թաղտի-
մէնի օրատա մէզպահաճն էօնիւնտէ պրազ , վէ կի-
տիպ էվիլէլա գարնտաշըն իլէ պարըշ , տնտէն սօնկ-
25 բա կէլիպ թաղտիմէնի թաղտիմ էյլէ : Խասմին ի-
լէ պէրապէր եօլտա իբէն՝ թէզ տնըն իլէ սուլճ օլ-
քի , խասմին սէնի գատըյա , գատը տախի սէնի
մէ՛մուրէ թէպիմ էտիպ զընտանա իլգա օլումմա-
26 յասըն . Հադիգաթէն սանա տէրիմ քի , սօն ման-
կըրը էտա էթմէյինճէ՝ օրատան չըգմայաճազսըն :
- 27 [Միւթէգատտիմինէ՝] Ջինա էթմէյէսին տէնիլտի-
28 յինի իշիթտինիզ : Ֆազաթ պէն սիզէ տէրիմ քի ,
Հէր քիմ՝ Նիսատան պիրինէ շէհվէթ իլէ պազար-
29 սա , գալպինտէ տնըն իլէ զինա էթմիշ օլուր : Իմ-
տի սաղ կէօզիւն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուր-
սա , տնը չըգարըպ քէնտինտէն տէֆ՝ էթ , զիրա
ա՛ղանտան պիրինին զայ՝ օլմասը պիւթիւն ճէսէտի-
նին ճէհէննէմէ լաթըլմասընտան սանա խայրը տըր :
- 30 Վէ էյէր սաղ էլին սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուր-

- աս, անը քէսիպ քէստինտէն տէֆ՝ էթ, զիրա ան
 զանտան պիրինին զայ՝ օլմասը պիւթիւն ճէսէտինին
 ճէհէննէմէ աթըլմասընտան սանա խայրը տըր :
 31 Հէր քիմ զէվճէսինի թաթլիգ էտէրսէ, անա թա-
 32 լագնամէ վէրսին՝ տէնիլմիշ տիր : Ֆազաթ պէն սի-
 զէ տէրիմ քի, Հէր քիմ զէնատան զայրի պիր սէ-
 պէպէ մէպի զէվճէսինի թաթլիգ էտէրսէ, անա
 զէնա էթտիրիր, վէ հէր քիմ միւթալլագայը թէ-
 զէվվիւճ էտէրսէ, զինա էթմիշ օլուր :
 33 Եինէ միւթէգատտոմինէ՝ Եալան եէրէ եէմին էթ-
 մէյէսին, իլլա եէմին իլէ վա՛տ էթտիյինի Բապպո
 34 էտա էտէսին՝ տէնիլտիյինի իշիթտինիգ : Ֆազաթ
 պէն սիգէ տէրիմ քի, Ասլա եէմին էթմէյէսինիգ,
 նէ սէմո հազգը իշիւն, զիրա Ալլահն թախթը
 35 տըր . Նէ տէ զէմին հազգը իշիւն, զիրա անըն ա-
 յազլարընըն պասսամաղը տըր . նէ Եէրուշալիմ հազ-
 36 գը իշիւն, զիրա Մէլիք ի 'ազիմին շէհրի տիր . Նէ
 տէ պաշըն հազգը իշիւն եէմին էտէսին, զիրա պիր
 գըլը ազ եախօտ գարա էյլէմէյէ գատիր տէյիլ
 37 սին : Լաքին սէօղիւնիւզ էվվէթ՝ էվվէթ, խայր՝
 խայր օլսուն . պոմլարտան զիյատէսի շէրիրտէն տիր :
 38 Կէօղէ կէօղ վէ տիշէ տիշ՝ տէնիլտիյինի իշիթ-
 39 տինիգ : Ֆազաթ պէն սիգէ տէրիմ քի, Քէմլիյէ
 գարըլը տուրմայասընըլ . Լաքին հէր քիմ սէնին սաղ
 եանաղընա վուրուրսա, անա օլ պիրինի տէ չէվիր :
 40 Վէ սէնինյէ տա՛վա էտիպ՝ էնթարինի ալմագ իս-
 41 թէյէնէ ճիւպպէնի տէ պրագ : Վէ սէնի պիր միլ
 կիթմէյէ իճպար էտէն քիմնէ իլէ իքի Դիլ կիթ :
 42 Սէնտէն տիլէյէնէ վէր, վէ սէնտէն էօտիւնճ ալմագ
 իսթէյէնտէն իիւզ չէվիրմէ :

- 43 Գօնընք սեվէսին վէ տիւշմէնինէ պուղղ էտէսին՝
 44 տէնիլտիյինի իշիթտինիզ : Ֆազաթ պէն սիզէ տէ-
 րիմ քի , Տիւշմէնլէրինիզի սեվլինիզ , սիզէ պէտ
 տու՛ա էտէնլէրէ խպր տու՛ա էյլէյինիզ . սիզէ
 պուղղ էտէնլէրէ էյիլէք էտինիզ , վէ սիզի ինճիտէն-
 լէր հէմ սիզէ թէ՛ատտի էտէնլէր իչիւն տու՛ա է-
 45 տինիզ , թա քի սէմաւլաթտա օլան փէտէրինիզին
 էվլատը օլատընը . զիրա քէնտի կիւնէշինի ֆէնա-
 լար իլէ էյիլէրին իւզէրինէ տօղտըրըր , հէմ սալիհ
 վէ ֆասրգ քիմնէլէրին իւզէրինէ եաղմուր եաղտը-
 46 րըր : Զիրա սիզի սեվլէնլէրի սեվլէրսէնիզ , նէ՞ էճրի-
 նիզ օլուր . կէօմրիւքճիւլէր տախի հէման էյլէ
 47 էթմէլլէ՞ր մի : Վէ էյէր եաղընըզ գարնտաշարընը-
 զա սէլամ վէրիրսէնիզ , զիյատէ նէ՞ էթմիշ օլուր-
 սընըզ . կէօմրիւքճիւլէր տախի էյլէ էթմէլլէ՞ր մի :
 48 Իմտի սէմաւլաթտա օլան փէտէրինիզ քեամիլ օլ-
 տըղը կիպի՝ սիզ տախի քեամիլ օլունըզ :

ՊԱՊ 6

- 1 Ատէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն , սատազանըզը ան-
 լէրին էօնիւնտէ վէրմէքտէն իհթիրազ էտինիզ .
 եօգսա սէմաւլաթտա օլան փէտէրինիզին ՚ինտինտէ
 2 էճրինիզ օլմազ : Իմտի սատազա վէրտիյինտէ , միւ-
 րա՛իլէրին սինաղօղլարտա վէ սօգազլարտա , ատէմ-
 լէր թարաֆընտան մէտհ օլունմազ իչիւն էթտիք-
 լէրի կիպի , էօնիւնճէ պօրու չալմայասըն . հադի-
 գաթէն սիզէ տէրիմ քի , անլէր էճրլէրինի ալմըշլար
 3 տըր : Ամմա սէն սատազա վէրտիյինտէ՝ սօլ էլին
 4 սաղ էլինին էթտիյինի պիլմէսին , թա՛քի սատա-

գան՝ կիզլիտէ օլտ, վէ կիզլիտէ կէօրէն՝ փէտէրին
սանա՝ տլէնէն միւքեաթաթ էտէճէք տիր :

5 Վէ տու՝ա էթտիյինտէ, միւրա՛րլէր կիպի օլմա-
յոսըն. զիրա տնլէր ատէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն՝
սինաղօղլարտա վէ քէօշէ պաշլարընտա տուրուպ
տու՝ա էթմէյի սէվէրլէր. հադիգաթէն սիղէ տէ-

6 ըիմ՝ քի տնլէր էճըլէրինի տլմըշար տըր : Ամմա սէն
տու՝ա էթտիյինտէ, խաղվէթինէ կիր վէ դափուշը
գափաջըպ՝ կիզլիտէ օլտն՝ փէտէրինէ տու՝ա էյլէ, վէ
կիզլիտէ կէօրէն՝ փէտէրին սանա՝ տլէնէն միւքեա-

7 ֆաթ էտէճէք տիր : Վէ տու՝ա էթտիյինիղտէ
փուլթփէրէտթլէր կիպի պիհուտէ եէրէ սէօզ չօ-
ղալթմոյընըզ, զիրա տնլէր չօգ սէյլէտիքլէրի ի-
չիւն միւսթէճտապ օլաճաղլարընը զանն էտէրլէր.

8 Աիզ տնլէրէ միւշապիհ օլմոյասընըզ, զիրա փէտէ-
րինիզ միւհթաճ օլտըղընըզ շէյլէրի՝ սիզ քէնտիսին-

9 տէն թալէպ էթմէզտէն էվվէլ պիլիր : Խմտի սիզ
պու մինվալ իւզրէ տու՝ա էտինիզ :

Էյ սէմավտթտա օլտն՝ փէտէրիմիզ. իսմին մու-

10 գատտէս օլտուն. Մէլէքիւթիւն կէլսին. իրոտէթին
սէմավտթտա օլտըղը կիպի, եէր իւղէրինտէ տախի

11 իճրա օլտնասուն. Եէվմի էքմէյիմիղի պիզէ պու կիւն

12 վէր. Վէ պիզէ՝ *սուշսւ օլանդարա պաղըշլատըղըմըզ

13 միսիլլիւ, պիզիմ՝ †սուշլատըմըզ պաղըշլա, Վէ պի-

զի իղվայէ կէթիրմէ, լաքին պիզի շէրիրտէն գուր-

թար. զիրա մէլէքիւթ վէ գուտրէթ վէ իղզէթ իլ

էլ էպէտ սէնին տիր : Ամին :

14 Զիրա ատէմլէրէ սուշլարընը պաղըշլատըղընըզ

* Ե-ն. պօրճլու

† Ե-ն. պօրճլարըմըզ

- [Թագաւորտէ, սէմալի փետերինիզ տախի սիզէ պա-
 15 ղըշայաճագ տրր : Ամմա ատէմէրէ սուչլարընր պա-
 ղըշլամատըղընրզ սուրէթտէ, փետերինիզ տախի
 սիզին սուչլարընրզ պաղըշլամայաճագ տրր :
 16 Ալ օրուճ թութտըղընրզ գէման, միւրա'իլէր կի-
 պի մահպուն եիւզիւ օլմայընրզ, զիրա անլէր օրուճ
 թութտըղընր ատէմէրէ կէօսթէրմէք իչիւն եիւզ-
 լէրինի պօղարլար . հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի,
 17 անլէր էճըլէրինի ալմըշլար տրր : Ամմա սէն օրուճ
 թութտար իքէն՝ պտշընր եաղլայրպ էիւզիւնիւ եըյգա .
 18 Շէօյլէ քի օրուճ թութտըղընր ատէմէրէ տէյիլ,
 անճագ կիզլիտէ օլան փետերինի կէօսթէրէսին . վէ
 կիզլիտէ կէօրէն փետերին սանա ['ալէնէն] միւքեա-
 ֆաթ էտէճէք տիր :
 19 Փէնտինիզ իչիւն եէր իւզէրինտէ խազինէլէր ճէմ՝
 էթմէյինիզ . օրատա կիւվէ վէ փաա պօղար, վէ խըր-
 20 սըղլար տիվարը տէլիպ սըրգաթ էտէրլէր : Ամմա քէն-
 տինիզ իչիւն սէմատա խազինէլէր ճէմ՝ էտինիզ .
 օրատա նէ կիւվէ վէ նէ փաա պօղար, նէ տէ խըր-
 21 սըղլար տիվարը տէլիպ սըրգաթ էտէրլէր : Ջիրա
 խազինէնիզ հէր նէրէտէ իսէ, գալպինիզ տախի
 22 օրատա օլաճագ տրր : Ճէսէտին չըրաղը կէօզ տիր .
 իմտի էյէր կէօզիւն սաֆ իսէ, պիւթիւն ճէսէտին
 23 միւնէվլէր օլուր . լաքին կէօզիւն ֆէնտ օլտըղը հալ-
 տէ՝ պիւթիւն ճէսէտին գարանլըզ օլուր, իմտի սէն-
 տէ օլան նուր գարանլըզ իսէ, օլ գարանլըզ նէ՝ գա-
 24 տար օլաճագ տրր : Հիչ պիր քիմսէ իքի էֆէնտիյէ
 գուլլըզ էթմէյէ գատիր տէյիլ տիր . զիրա եա պիրի-
 նէ պուղզ էտիպ՝ տիկերինի սէվէճէք տիր, եախօտ
 պիրինէ միւլաղէմէթ էտիպ՝ տիկերինի թահգիր է-

տէճէք տիր : Հէմ Ալլահա վէ հէմ տէ մալէ գուլ-
լըգ էթմէյէ գաաիր տէյիլ սինիզ :

- 25 Պինա'էն 'ալէյհ սիզէ տերիմ' քի, Հայաթընըզ ի-
չիւն նէ եէյէճէյինիզի վէ նէ իչէճէյինիզի, վէ հէմ
տախի ճէսէտինիզ իչիւն նէ կիյէճէյինիզի էնտիշէ
էթմէյինիզ . հայաթ թա'ամտան' վէ ճէսէտ էլպիսէ-
26 տէն էվլա տէյիլ մի տիր : Հավա գուշլարընա պա-
գընըզ . զիրա նէ էքէրէր, նէ պիչէրէր վէ նէ տեր
անպար էտէրէր, վէ սէմավի Փէտէրինիզ անլէրի
27 պէպէր . սիզ անլէրտէն էֆզալ տէյիլ մի սինիզ : Վէ
սիզտէն քիմ էնտիշէ էթմէքէ՝ պոյունա պիր արշըն
28 զամմ' էթմէյէ գաաիր տիր : Էլպիսէ իչիւն տախի
նի'չիւն էնտիշէ էտէրսինիզ . սահրանըն զամպագլա-
րընա տիգգաթ էտինիզ, նիճէ պէոյիւրէր, նէ չա-
29 լըշըրլար, նէ իփիլք պիւքէրէր . Լաքին սիզէ տերիմ
քի : Սիւլէյման պիլէ ճիւմլէ տարաթը իլէ անլէր-
30 տէն պիրի կիպի կիյինմիշ տէյիլ իտի : Պու կիւն
մէվճուտ օլուպ էարըն ֆուրունա տթըլան սահրա օ-
թընը Ալլահ պէոյլէ կիյինտիրտիյի հալտէ ; սիզի
տահա զիյատէ կիյինտիրմէ՞զ մի ,էյ իմանը նոգսան
31 օլանլար : Իմտի՝ Նէ եէյէճէյիզ վէ նէ իչէճէյիզ
վէ նէ կիյէճէյիզ՝ տէյերէք էնտիշէ էթմէյինիզ .
32 Զիւնքի պունլարըն ճիւմլէսի թա'իֆէլէրին մաթըւ-
պը տըր . զիրա սէմավի Փէտէրինիզ պունլարըն ճիւմ-
33 լէսինէ միւհթաճ օլորդընըզ պիլիր : Լաքին էվվէլա
Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ վէ անըն սալահընը թա-
լէպ էյլէյինիզ, վէ պունլարըն ճիւմլէսի տախի սիզէ
34 իհսան օլունաճագ տըր : Իմտի էարըն իչիւն էնտիշէ

էթմէյինիզ, զիրա եարընքի կիւն քէնտի շէյլէրի ի-
չիւն էնտիշէ ետէճէք տիր. հեր կիւնէ քէնտի տեր-
տի քեաֆի տիր :

ՊԱՊ 7

- 1 Հիւքմ էթմէյինիզ, թա քի հիւքմ օլունմայասը-
- 2 նըզ. Զիրա էթտիյինիզ հիւքմ իլէ սիզ տախի հիւքմ
օլունմադսընըզ, վէ էօլտիյիւնիւզ էօլէք իլէ սի-
- 3 զէ էօլիւլէճէք տիր : Վէ նի՞չիւն գարնտաշընըն կէօ-
զիւնտէքի չէօփէ պագըպ տա քէնտի կէօզիւնտէ օ-
- 4 օլան մերթէյէ տիգգաթ էթմէզսին : Եախօտ քէնտի
կէօզիւնտէ մերթէք պուլունտըղը հալտէ, գարնտա-
շընա՝ կէլ կէօզիւնտէն չէօփիւ չըգարայըմ՝ նա՞սըլ
- 5 տէյէ պիլիրսին : Եյ միւրա՛ի, էվիլէա մերթէյի քէն-
տի կէօզիւնտէն չըգար, վէ պա՛տէհու գարնտաշը-
նըն կէօզիւնտէն չէօփիւ չըգարմագ իչիւն էյիճէ
կէօրէճէքսին :
- 6 Մուգատտէս նէսնէյի քէլպլէրէ վերմէյինիզ, վէ
ինճուլէրինիզի խընզիրէրին էօնիւնէ աթմայընըզ,
օլմայա քի անլէրի այագլարըյլէ չիյնէյէլէր, վէ տէօ-
նիւպ սիզի երրթալար :
- 7 Թալէպ էտինիզ՝ սիզէ վերիլէճէք տիր. արայընըլ՝
պուլաճագսընըզ. գափույը չսլընըզ՝ վէ սիզէ աչըլա-
- 8 ճագ տըր : Զիրա հեր թալէպ էտէն ալըր, վէ ա-
րայան պուլուր, վէ գափույը չալանա աչըլաճագ
- 9 տըր : ՝Աճէպա սիզտէն հա՞նկը ատէմ պուլունտըր քի՝
օղլու քէնտիսինտէն էքմէք թալէպ էթտիյի հալտէ,
- 10 սնա թաշ վէրէ. Վէ պսլըզ թալէպ էթտիյի հալ-
- 11 տէ անա երլան վէրէ : Իմսի էյեր սիզ եարամալ
իքէն՝ էվլատընըզա էյի ՝աթիյէլէր վերմէյի պիլիր-

սէնիզ՝ սէմսվաթտա օլան փէտէրինիզ նէ՝ գատար
զէյտատէ քէնտինտէն թալէպ էտէնլէրէ նի՛մէթլէր
վէրէճէք տիր :

42 Իմտի ոտէմլէրին սիզէ հէր նէ մու՛ամէլէ էթմէլէ-
րինի իսթէրսէնիզ, սիզ տախի անլէրէ էօյլէ էտի-
նիզ, զիրա շէրի՛աթ վէ փէյղամպէրլէր պուռտան
՛իպտրէթ տիր :

43 Տար գտփուտան կիրինիզ, զիրա հէլուքէ կէօթիւ-
րէն գտփու կէնիշ վէ եօլ վասի՛ տիր, վէ անտէն

44 կիրէնլէր չօգ տըր : Զիրա հայաթա կէօթիւրէն գա-
փու տար վէ եօլ էնսիզ տիր, վէ անը պուլանլար
ազ տըր :

45 Քեազիպ փէյղամպէրլէրտէն իհթիրազ էյլէյինիզ .
տնլէր սիզէ գօյուռն լիպատըլլէ կէլրլէր, ամմա պա-

46 թընէն գափըճը գուրտ տըրլար : Անլէրի մէյվէլէրին-
տէն թանըյաճադսընըզ . տիքէնլէրտէն իւզիւմ՝ եա

47 տէվէ տիքէնլէրինտէն ինճիր տէվշիրիլթ՝ մի : Պէջ-
լէճէ հէր էյի ազաճ էյի մէյվէ վէրիր, վէ ֆէնա

48 ազաճ ֆէնա մէյվէ վէրիր : Էյի ազաճ ֆէնա
մէյվէ վէրէմէզ, ֆէնա ազաճ տախի էյի մէյվէ վէ-

49 րէմէզ : Էյի մէյվէ վէրմէյէն հէր ազաճ քէսիլիպ՝
20 աթէչէ աթըլըր : Իմտի անլէրի մէյվէլէրինտէն թա-

նըյաճադսընըզ :

21 Պանա՝ Եա՛ րապպ, Եա՛ րապպ՝ տէյէն հէր քիմ-
սէ մէլէքիւթ իւս սէմսվաթա կիրէճէք տէյիլ տիր,
տնճադ սէմսվաթտա օլան փէտէրիմին իրատէթինի

22 ֆիլէ կէթիրէն կէրէ : Օլ կիւնտէ պանա չօգ քիմ-
սէլէր՝ Եա՛ րապպ, Եա՛ րապպ, սէնին իսմին իլէ
փէյղամպէրլէք է՞թմէտիք մի, վէ սէնին իսմին իլէ
ճինլէր չըգա՞րմատըգ մը, վէ սէնին իսմին իլէ չօգ

- միւ՛ճիզէլէր իճրա է՞թմէտիք մի՛ տէյէճէքլէր տիր ,
- 23 Պէն տախի օլ զէման անլերէ՛ Սիզի ապա թանը-
մատըմ . պէնիմ եանըմոան կիտինիզ , էյ Ֆըսգ իշ-
լէյէնլէր՝ տէյիւ 'ալէնէն սէջլէյէճէյիմ :
- 24 Իմտի պու սէօզլէրիմի հէր իշիտիպ անլերի ֆի՛լէ
կէթիւրէնի՛ քէնտի խանէսինի գայա իւզլերինտէ պի-
նա էտէն 'ազիլ պիր ատէմէ թէշպիհ էտերիմ . Վէ
եաղմուր եաղըպ վէ սէյլլէր կէլիպ վէ ըիւզկեսարլար
էսիպ՝ օլ խանէյէ չարփտըզլարընտա , գայա իւզլե-
րինտէ թէ՛սիս օլունտըզը սէպէպտէն երգըլմատը :
- 26 Վէ պու սէօզլէրիմի հէր իշիտիպ անլերի ֆի՛լէ կէ-
թիւրմէյէն՝ քէնտի խանէսինի գում իւզլերինտէ պի-
նա էտէն ահմադ պիր ատէմէ թէշպիհ օլունուր :
- 27 Վէ եաղմուր եաղըպ վէ սէյլլէր կէլիպ վէ ըիւզկար-
լար էսիպ՝ օլ խանէյէ չարփտըզլարընտա երգըլտը ,
վէ անըն երգըլմասը 'ազիմ իտի :
- 28 Վէ վազը՝ օլտու քի՛ Յիսուս պու սէօզլէրի թէք-
միլ էթտիյի զէման , խալգ անըն թա՛լիմինէ հէյ-
- 29 րան գալտըլար : Չիրա անլերէ՛ 'ուլէմա կիպի տէ-
յիլ , անճագ հիւքիւմէթ սահիպի կիպի թա՛լիմ
էտէր իտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ տաղտան էնտիյինտէ՛ անըն արտընճա խալլի
- 2 ճէմա՛աթ կիթտի : Վէ իշթէ պիր ճիւզամլը կէլիպ ,
Եա՛ Բապպ , էյէր իսթէրսէն՝ պէնի թաթհիր էթ-
մէյէ գատիր սին՝ տէյերէք անա սէճտէ էյլէտի :
- 3 Վէ Յիսուս՝ իսթէրիմ , թահիր օլ տէյերէք էլինի
ուզատըպ անա տօգունտու . օլ տախի տէր 'ազապ
- 4 ճիւզամընտան թահիր օլտու : Վէ Յիսուս՝ անա՛

Սագըն քիմնէյէ սեօյլէմէյէսին, լաքին կիտիպ քէն-
տինի քեահինէ կէօթէր, վէ անլէրէ շէհատէթ օլ-
մագ իշինն՝ Մուսանըն էմը էյլէտիյի թագտիմէյի
թագտիմ էյլէ՝ տէտի :

5 Վէ [Յիսուս] Բէֆրնուհումա կիրտիյինտէ, եա-
նընա պիր եիւզ պաշը կէլտի, վէ րէճա էտէրէք,

6 Եւ՝ Բապպ, խրտմէթքեարըմ խանէտէ քէօթրիւմ
եաթըպ՝ զիյատէսիյլէ էզիյէթ չէքմէքտէ տիր՝ տէ-

7 տի : Յիսուս տախի տնա՝ Պէն կէլիր անա շիֆա

8 վէրիրիմ՝ տէտի : Եիւզ պաշը իսէ ճէվապընտա, Եա-
րապպ, տամըմըն ալթընա սէնին կիրմէքլիյինէ
պէն լա՛իգ տէյիլ իմ. անճագ պիր սէօզ սէօյլէ,

9 խրտմէթքեարըմ շիֆա պուլուր : Ջիրա պէն թահթը
հիւքիւմէթտէ պուլընմըշ պիր ատէմ՝ օլուպ, պէ-
նիմ տէ թահթը ր իտարէմտէ՝ ապէր պուլընմաղ-
լէ, պիրինէ՝ կիթ տէտիյիմտէ՝ կիտէր, վէ տիկէրի-
նէ՝ կէլ ԴէԴէԴէԴէ՝ կէլիր, վէ գուլըմա՝ Շունու եափ՝

10 ԴէԴէԴէԴէ, եափար՝ տէտի : Յիսուս տախի պուլու-
իշիթտիյինտէ՝ թէ՛ աճճիւպ էտէրէք արտընճա կէ-
լէնլէրէ՝ Հագիգտթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պէնի իսրա-

11 յէլտէ պիլէ պու գատար իման պուլմատըմ : Վէ
սիզէ տէրիմ քի՝ շարգտան վէ զարպտան չօգ քիմ-
սէլէր կէրիպ, Ապրահամ վէ Իահագ վէ Եա՛գուպ
իլէ պէրապէր մէլէքիւթ իւս սէմալաթտա սօֆրա-

12 յա օթուրաճագլար տըր : Ամմա էվլատը մէլէքիւթ
զուլմէթ ի խարիճէյէ աթըլաճագ տըր. օրատա աղ-
լայըշ վէ տիշ գըճըրտամապը օլաճագ տըր՝ տէտի :

13 Պա՛տէհու Յիսուս եիւզ պաշըյա՝ կիթ, վէ սանա ի-
նանտըղընա կէօրէ օլտուն՝ տէտի. վէ օլ սա՛աթ
խրտմէթքեարը շիֆա պուլտու :

- 14 Վէ ցիսուս Պետրոսըն խանէսինէ կելիպ, անըն
 գայն վայրտէսինի հիւմմայա թուլթուլըն վէ եաթ-
 15 մը կէօրտիւյիւնտէ, Անըն էլինէ սօգուհմադլէ՝ հիւմ-
 մասը զա՛իլ օլտու. օլ տախի գալղըպ անլերէ խըտ-
 16 մէթ էլլէտի: Վէ ագշամ օլտըգտա՝ նէգտինէ չօգ-
 մէճուհն քիմնէլէր կէթիթիլտի, օլ տախի ըուհլարը
 քէլամ իլէ չըգարըպ ճիւմլէ 'իլլէթի օլանլարա շի-
 17 ֆա վէրտի. Թա քի իշա՛եա փէյղամպէր վասըթա-
 սըլլէ՝ Օ խասթալըգլարըմըղը ալտը վէ մարազլա-
 րըմըղը եիւքլէնտի՝ աէյիւ պույուրըլան քէլամ իթ-
 մամ օլուհա:
 18 Վէ ցիսուս էթրաֆընտա խայլի ճէմա՛աթ կէօր-
 մէքլէ, օլ պիր թարաֆա կէչիլմէսինի էմը էթտի:
 19 Վէ 'ուլէմատան պիրի եաղլաշըպ անա՛. Նա մու՛ալ-
 լիմ, հէր ներէյէ կիտէրսէն՝ պէն արտընճա կելիրիմ՝
 20 տէմէսի իւզէրինէ, ցիսուս անա՛ թիթիլլէրին ինլերի
 վէ հավա գուշարընըն եուվալարը վար տըր, լաքին
 իպն իւլ ինասնըն քէնտի պաշընը գոյաճագ եէրի
 21 եօգ տըր՝ տէտի: Վէ շայիրտլէրինտէն պուլունան
 տիկէր պիրի անա՛ Էֆէնտի, պանա իզն վէր, էվվէ-
 22 լա կիտիպ փէտէրիմի տէֆնէ տէյիմ՝ տէտի: Ամմ
 ցիսուս անա՛ Արտըմճա կէլ, պրագ մէյթլէր քէնտի
 մէյթլէրինի տէֆնէ էթտինլէր՝ տէտի:
 23 Վէ գայըզա կիրտիյինտէ՝ շայիրտլէրի տախի ա-
 24 նըն արտընճա կիրտիլէր: Վէ իշթէ տէնիգտէ օլ
 տէրէճէ շէտիտ ֆուրթուհնա զուհուր էթտի քի,
 գայըգ տալղալար իլէ էօրթիւլիւր իտի, քէնտիսի
 25 իսէ ույուհմագտա իտի: Վէ շայիրտլէրի եանընա կէ-
 լիպ՝ Էֆէնտի, պիղի գուրթար, հէլաք օլույօրըլ
 26 տէյերէք անը ույանարտըլար: Օլ տախի անլերէ՝

- Եւ իմանն իօգտան օլանլար, նի՞չին գօրդագսընդ տէտի. օլ զէման գալգըպ՝ ըւզկեարլար իլէ տէնի-
- 27 զի ազարլատը, վէ զայլէթ լիմանլըգ օլտու: Վէ օլ տտէմլէր՝ Պու իմօրլ քիմնէ տիր քի՝ հէմ ըւզկեարլար վէ հէմ տէ տէնիզ անա իթա՛ւթ էտէր՝ տէյերէք թէ՛ աճճիւպ էթտիլէր:
- 28 Վէ էօթէ թարաֆա ճերճէտիլէրին տիյարընա կէլ տիյինտէ, մէզարլարտան չըգմըլ իքի մէճնուն անը գարչըլատը, վէ զայլէթ ազղըն օլմալարը ճիհէթիլլէ օլ հօլտան քիմնէնին կէչմէսի միւմքին տէյիլ ի-
- 29 տի: Վէ իշթէ, Եա Յիսուս Իպնուլլահ, պիզիմ իլէ տէնին նէ՞ իշին վար. պուրալա վազթընտան էվ վէլ պիզէ 'ազլապ էթմէք իչին մի կէլտին, տէյէ-
- 30 ըէք՝ ֆէրեատ էթտիլէր: Վէ անլէրտէն իրագտա օթլանրը վաֆիր պիր տօնուզ սիւրիւսիւ վար իտի:
- 31 Վէ ճիննլէր տնա եալվարըպ՝ Եյէր պիզի իխրաճ էտէրտէն, պիզէ տօնուզ սիւրիւսիւնէ կիրմէյէ իզն
- 32 վէր՝ տէտիլէր: Օլ տախի անլէրէ՝ Կիտինիզ, տէտիքտէ չըգըպ տօնուզ սիւրիւսիւնէ կիրտիլէր. վէ իշթէ պիւթիւն տօնուզ սիւրիւսիւ ուչրումտան տէնիզէ
- 33 ոթըլըպ սուլարտա թէլէֆ օլտու: Վէ անլէրէ օթլատանլար ֆիրար իլէ շէհրէ վարըպ, ճիւմլէ վուգու՛ւթը վէ մէճնունլարըն քէյֆիլէթինի նազլ էթ-
- 34 տիլէր: Վէ իշթէ պիւթիւն շէհր էհալէ՛ Յիսուսը գարչըլամաղա չըգըպ, անը կէօրտիւքլէրինտէ՝ հուտուլարընտան չըգմասընը ըէճա էթտիլէր:

- 1 Վէ գայըղա կիրիպ էօթէ թարաֆա կէչէրէք, քէն-
- 2 տի շէհրինէ կէլտի: Վէ իշթէ անա տէօշէքտէ եա-

- Թար պիր քեօթրիւմ կեթիրտիլէր : վէ Յիսուս ան-
 լէրին իմանընը կեօրմէքլէ , քեօթրիւմէ՝ Օղլըմ , ճէ-
 սարեթլէն , կիւնաճլարըն սանա 'աֆվ օլունտոռ՝
- 3 տէտի : վէ իշթէ 'ուլէմատան պա'զըլարը քէնտի
 քէնտիլէրինէ՝ Պու առէմ քիւֆր էտիյօր՝ տէտիլէր :
- 4 վէ Յիսուս անլէրին էֆքեարընը պիլմէքլէ տէտի քի՝
 Նի՛ջիւն գալլէրինիգաէ ֆէնա շէյլէր տիւշիւնիւն :
- 5 յօրսընըզ , Չիւնքի հա՛նկըսը գօլայ տըր , կիւնաճ-
 լարըն 'աֆվ օլունտոռ՝ տէմէսի մի , եօգւա՝ Գալգ
- 6 վէ կէզ՝ տէմէսի մի : Ամմա իպն իւլ ինսանըն՝ եէր
 իւզէրինտէ կիւնաճլար 'աֆվ էթմէյէ հիւքիւմէթի
 վար խտիյինի պիլմէնիզ իշիւն , (օլ զէման քեօթ-
 րիւմէ ,) Գալգ , տէօշէյինի գալլարըպ խանէնէ կիթ՝
- 7 տէտի : Օլ տախի գալլըպ խանէսինէ կիթտի : (8) վէ
 խալգ պանա՝ կեօրմէքլէ Թէ՛աճճիւպ էտիպ , տտէմ-
 լէրէ պէօյլէ գուարէթ վէրէն Ալլահա համտ էյլէ-
 տիլէր :
- 9 վէ Յիսուս օրատան իլէրի կէշէր իքէն կեօմրիւք
 մահալլինտէ օթուրուր Մաթթա նամ պիր առէմ
 կեօրտիւքտէ , անա՝ Արտըմճա կէլ՝ տէտի . օլ տա-
- 10 խի գալլըպ անըն արտըմճա կիթտի : վէ վագը՝ օլ-
 տու քի՝ խանէտէ սօֆրայա օթուրտըզընտա , իշթէ
 չօգ կեօմրիւքճիւլէր վէ կիւնաճքեարլար կէլիպ՝ Յի-
 սուս վէ անըն շայիրտլէրի իլէ պերապէր սօֆրայա
- 11 օթուրտըլար : վէ ֆէրիսիլէր պանա՝ կեօրմէքլէ ա-
 նըն շայիրտլէրինէ՝ Սիզին մու՛ալլիմինիզ Նի՛ջիւն
 կեօմրիւքճիւլէր վէ կիւնաճքեարլար իլէ Թա՛ամ է-
- 12 տիյօր՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի պանա՝ իշիթտիք-
 տէ , անլէրէ՝ Սաղ օլանլար տէյիլ , անճադ 'իլլէթ-
- 13 լի օլանլար հէքիմէ միւհթաճ տըր : իմտի կիտիպ՝

Գուրպահն տէյիլ , մերհամէթ իսթէրիմ՝ քէլամը-
նըն մո'նաարնը Եօրէնինիլ , զիրա սալիհէրի տէյիլ ,
ֆազաթ կիւնահքեարլարը թէվպէյէ տա'վէթ էթ-
մէյէ կէլտիմ՝ տէտի :

14 Օլ զէման Եուհաննանըն շայիրալէրի անըն կոնը-
նա կէիպ՝ Նի'չիւն պիզ վէ ֆէրիսիլէր չօգ օրուճ
թուլթաղըմըլ հալտէ , սէնին շայիրալէրին թուլթ-

15 մաղլար՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի անլէրէ խիթապէն՝
Տիւյիւնճիւլէրին՝ կիւվէյի կանլարընտա պուլուն-
տըզճա , հազին օլմալարը միւմքի'ն մի տիր . ամմն
կիւվէյիին անլէրտէն ալընաճաղը կիւնլէր կէլիր , վէ

16 Օլ զէման օրուճ թուլթաճաղլար տըր : Վէ հիւլ պիր
քիմնէ եէնի չուխա փաթչաարնը Էքի լիպասաւ եամա
գօմալ , զիրա լիպասըն թա'միրի իչիւն Բօն-լն Է-
մ՝ անտէն գօփարմաղլէ երթթըղը տահա ֆէնա օ-

17 լուր : Վէ եէնի շէրապը Էքի թուլումլարա գօմաղ-
լար . եօգսա թուլումլար երթթըլըլ շէրապ տէօքիւ-
լիւր վէ թուլումլար տախի թէլէֆ օլուր . լաքին
եէնի շէրապը եէնի թուլումլարա գօրլար , վէ իքիսի
տէ մահֆուզ օլուր՝ տէտի :

18 Պու նէանլէրի անլէրէ սէօյէմէքտէ իրէն , իշթէ
պիր րէ'իս կէլիպ անա սէճտէ Էտէրէք՝ Գըղըմ՝ Էլ
ան վէֆաթ էթմիշ տիր , լաքին սէն կէլիպ անըն
իւզէրինէ էլլինի վալ՝ Էյլէ , վէ հայաթ պուլաճագ

19 տըր՝ տէտի : Յիսուս տախի գալըլա՝ շայիրալէրի իլէ
պէրապէր անըն տըտընճա կիթտի :

20 Վէ իշթէ օն իքի սէնէտէն պէրու նէզֆ ի տէմէ
միւպթէլա օլան պիր գարը՝ արգասընտան եազլա-

21 չըպ լիպասընըն էթէյինէ տօգուհաու : Զիրա քէն-
տի քէնտիինէ Անճագ լիպասընա տօգուհաամ , իսէ-

- 22 լաս պուլուրմ՝ տէր իտի : Վէ ցիսուս տէօնիւպ ա-
նը կէօրտիւքտէ՝ ճէսարէթլէն , էյ գըզըմ , իմանըն
սէնի խէլաս էյլէտի՝ տէտի : գարը տախի օլ սա՛ւաթ
խէլաս պուլտու :
- 23 Վէ ցիսուս օլ րէ՛իսին խանէօինէ կէլիպ՝ նէյզէն-
24 լէր իլէ վէլվէլէ էտէն խալգը կէօրտիւքտէ , Անլէրէ՝
Զէքիլինիզ , զիրա գըզ վէֆաթ էթմէտի , անճագ
25 ույույօր՝ տէտի . վէ անա կիւլտիւլէր : Իմտի խալգ-
չըգարըլտըգտա , քէնտիսի իչէրի կիրիպ՝ գըզըն է-
26 լինի թուլթտու , օլ տախի գալգտը : Վէ պու վա-
գը՛անըն խապէրի օլ տիյարըն հէր թարաֆընա
շաջը՝ օլտու :
- 27 Վէ ցիսուս օրատան իլէրի կիտէր իքէն , տրտըն-
ճա իրի տ՛մա կէլիպ՝ Եա՛ իպն ի Տաուտ , պիզէ
մէրհամէթ էյլէ՝ տէյէրէք ֆէրեատ էտէրլէր իտի :
- 28 Վէ էվէ կիրտիյինտէ , օլ տ՛մալար անըն նէզտինէ
կէլտիլէր . ցիսուս տախի տնլէրէ՝ Պուռու էթմէյե
գատիր օլտըղըմա ինանը՞ր մը սընըզ՝ տէմէքլէ , ան-
29 լէր անա՝ Պիլի եա՛ րապպ , տէտիլէր : Օլ զէ-
ման կէօզլէրինէ տօգունուպ , Աիզէ իմանընըզա կէօ-
30 րէ օլսուն՝ տէտի : Վէ անլէրին կէօզլէրի աչըլտը .
վէ ցիսուս տնլէրէ՝ Սազընըն , քիմսէ պիլմէսին՝
31 տէյիւ էքիտէն թէնպիհ էյլէտի : Անլէր իօտ չը-
գըպ՝ պիւթիւն օլ տիյարաա խապէրինի նէշը էթ-
տիլէր :
- 32 Վէ տնլէր չըգտը իքէն , իշթէ հանընա տիլսիզ
33 վէ մէճնուէն պիր ատէմ՝ կէթիրտիլէր : Վէ ճինն իխ-
րաճ օլունտըգտա , օլ տիլսիզ սէյլէտի . վէ խալգ-
թէ՛աճճիւպ էտիպ՝ Իսրայէլտէ հիչ պիր վազըթ պէյ-
34 լէ շէյ կէօրիւլմէմիշ տիր՝ տէտիլէր : Ֆագաթ ֆէ-

րիսիւէր՝ ճիննդէրին ըէ'իսի վասըթասըյլէ ճիննդէրի
իխրաճ էտէր՝ տէտիւէր :

- 35 Վէ Եփսոս անդէրին սինադոզարնտա թա'լիմ'
իլէ պէշարէթ ի մէլէքիւթիւ վա'ղ էտէրէք , վէ խալզ-
տա հէր նէվ' մարազ վէ հէր տիւրլիւ խասթալըղը
տէֆ' էտէրէք , ճիւմլէ շէհրլէրի վէ քէօյլէրի տօլա-
36 չրր իտի : Վէ խալզը կէօրմէքլէ անդէրէ թէրահհիւմ'
էթատի . զիրա չօպանը օլմայան գօյունլար կիպի եօր-
37 ղուն վէ փէրիշան իտիլէր : Օլ ղէման շալիրալէրինէ
խիթապէն , կէրչի հաստտ չօղ' ամմա 'ամէլէ աղ
38 տրր : Իմտի հասատըն Սահիպինէ , քէնտի հասա-
տընա 'ամէլէ կէօնտէրսին՝ տէյիւ նիյազ էտինիլ
տէտի :

1 Վէ օն իքի շալիրսինի եանընա չաղըրըպ , նափաք
րուհլար իւղէրինէ՝ անդէրի իխրաճ էթմէյէ վէ հէր
նէվ' մարազ վէ հէր տիւրլիւ խասթալըղը տէֆ' էթ-
մէյէ անդէրէ գուտրէթ վէրտի :

2 Վէ օն իքի ըէսուլըն իամլէրի պունլար տրր . եա՛-
նի պիրինճիսի Պետրոս թէսմիյէ օլունան Սիմ'օն ի-

3 լէ գարնտաշը Անտրասու , Զէպէտի օղլու Եա'գուպ
իլէ գարնտաշը Եուհաննա , Ֆիլիպպօս վէ Պարթօ-
լումասու , Թօմա վէ կէօմրիւքճիւ Մաթթա , Հալֆա
օղլու Եա'գուպ վէ Թաթէօս լաղըպլը Լէպպասու ,

4 Գանապի Սիմ'օն վէ անը ելէ վէրէն Իսխարիօթի
Եէհուտա :

5 Եփսոս պու օն իքիլէրի կէօնտէրիպ՝ անդէրէ թէն-
պիհ էտէրէք տէտի քի , Թա'իֆէլէրին եօլընա կիթ-
մէյինիլ վէ Սամարիալըլարըն պիր շէհրինէ կիրմէ-

- 6 յինիզ : Պիթ թէրճիհ պէյթ ի Իսրայէլին զսո՛, օլ-
 7 մուշ գօյուշլարնա վարընըզ : Վէ վարտըղընըզտա,
 Մէլէքիւթ իւս սէմաւլաթ եազլաշմըշ տըր՝ տէյերէք,
 8 վա՛ղ էտինիզ : Խասթալարա շիֆա վէրինիզ, ճիւ-
 զամըլարը թաթհիր էտինիզ, [էօլիւլէրի տիրիւտի-
 նիզ,] ճիննլէրի իւրաճ էտինիզ : մէճճանէն ալտընըզ,
 9 մէճճանէն վէրինիզ : Բէմէրլէրինիզտէ նէ ալթուշ
 10 վէ նէ կիւմիւշ վէ նէ պաղըր, Վէ եօլ իչիւն նէ
 տաղարճըգ վէ նէ իքի էնթարի վէ նէ պյագ գապ-
 լարը վէ նէ յասա թէտարիք էտինիզ, զիրա իշճի
 11 քէնտի թա՛ամընա լա՛իգ տիր : Վէ հանկը շէհրէ վէ
 եա քէօյէ կիրէրսէնիզ, անսէ քիմ լա՛իգ օլտըղընը
 սու՛ալ էտիպ, չըգընճայա տէկին օրատա գաղընըզ :
 12 Վէ խանէյէ կիրտիյինիզտէ՝ անա սէլամ՝ վէրինիզ :
 13 Վէ էյէր օլ խանէ լա՛իգ իսէ, սէլամընըգ անըն իւ-
 զէրինէ կէլին : վէ էյէր լա՛իգ տէյիւ իսէ, սէլա-
 14 մընըգ սիզէ րիճ՛աթ էյլէսին : Վէ սիզի հէր քիմ
 գապոււլ էթմէյիպ՝ սէօզլէրինիզի տինկլէմէզսէ : օլ
 խանէտէն եախօտ օլ շէհրտէն չըգտըղընըզտա՝ ա-
 15 յազլարընըղըն թօզընը սիլքինիզ : Հազիգաթէն սի-
 զէ տէրիմ քի՝ բուզ ի ճէզատա Սատոււմ վէ Ղամօրա
 տիյարընըն հալի օլ շէհրին հալինտէն էհվէն օլգըր :
 16 Իշթէ պէն սիզի գօյուշլար կիպի գուրտլար արա-
 սընա կէօնտէրիրիմ : Իմտի երլանլար կիպի յազիլ՝
 17 վէ կէօյէրճինլէր կիպի սատէտիւ օլուշըզ : Լաքին
 ատէմլէրտէն սազընընըզ, զիրա սիզի միլլէթ մէճ-
 լիսլէրինէ թէպիւմ էտիպ՝ սինաղօղլարընտա տէօյէ-
 18 ճէքլէր տիր : Հէմ տախի պէնիմ իչիւն՝ անլէրէ վէ
 թա՛իֆէլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ հաքիմլէր վէ
 19 մէլիքլէր հուզուրընա ճէլպ օլուշաճաղընըզ : Իմտի

- սիրի թէսլիմ էթտիբլէրի զէման՝ Նասարլ վէ նէ սէջ-
լէյէլիմ՝ տէյիւ էնտիշէ էթմէյինիզ, չիւնքի նէ
սէջլէյէճէյինիզ սիզէ օլ սա՛աթտա վէրիլէճէք տիր :
- 20 Զիրա սէջլէյէլէր սիզ տէյիլ սինիզ, ամմա սիզ-
21 աէ սէջլէյէն՝ փէտէրինիզին Բուհը տըր : Վէ գարն-
տաշ գարնտաշը՝ վէ փէտէր էվլատը էօյիւմէ թէս-
լիմ էտէճէք . վէ էվլատ վսոյիտէյն՝ ալէյճինէ գալ-
22 գըշըպ՝ անլէրի էօլտիւրէճէքլէր տիր : Վէ իսմիմ ի-
չիւն ճիւմլէ թարաֆընտան պուզզ օլունաճադսընըզ .
լաքին քիմ քի նիհայէթէ գատար թէհամմիւլ է-
23 տերսէ, օ խէլաս պուլաճագ տըր : Վէ սիզէ պիր
շէհրաէ թէ՛ատտի էթտիբլէրի զէման՝ տիկէրինէ
ֆիրար էտինիզ . զիրա հագիզաթէն սիզէ տէրիմքի՝
իպն իւլ ինտան կէլինճէյէտէք իսրայէլ շէհրէրինին
24 տէվրինի թէքմիլ էթմէյէճէքսինիզ : Շայիրա մու-
՛ալլիմինէ վէ գուլ էֆէնտիսինէ ֆա՛իզ տէյիլ տիր :
- 25 Շայիրտէ մու՛ալլիմի կիպի՝ վէ գուլա էֆէնտիսի կի-
պի օլմագ քիֆայէթ էտէր . խանէ սահիպինէ Պա-
՛ալզէպուլ տէտիբլէրի հալտէ, անրն խանէսի խալ-
26 գընա նէ՛ գատար զիյատէ րէյէճէ+լէր րիբ : Իմտի
անլէրտէն գօրգմայընըզ, զիրա քէշֆ օլունմայաճագ
մախֆի՝ վէ պիլինմէյէճէք կիզլի պիր շէյ եօզ տըր :
- 27 Սիզէ գարանլըգտա տէտիյիմի ոյտընլըգտա սէջլէ-
յինիզ, վէ գուլաղընըզ սէջլէյիլէնի տամլար իւ-
28 զէրինտէ իլան էտինիզ : Վէ ճանը էօլտիւրմէյէ գա-
տիր օլմայըպ՝ ճէսէտի էօլտիւրէնլէրտէն գօրգմա-
յընըզ . լաքին հէմ ճանը հէմ ճէսէտի ճէհէննէմտէ
29 հէլաք էթմէյէ գատիր օլանտան գօրգուշըզ : Իքի
սէրչէ պիր փուլա սաթըլմա՞ղ մը . վէ անլէրտէն
պիրի փէտէրինիզին իզնի օլմագսըզն եէրէ տիւշմէզ :

- 30 Սիգին իսէ պաշնըզըն գրլարընն ճիւմէսի սոյրը
 31 տըր : Անըն իչիւն գօրգմայընըզ, սիգ չօգ սերչէէր-
 32 տէն էֆզալ սընըզ : Իմտի հէր քիմ՝ ատէմլէրին
 հուզուընտա պէնի իգրար էտէրսէ, պէն տախի սէ-
 մաւաթտա օլան փէտէրիմին հուզուընտա տնը իգ-
 33 րար էտէրիմ : Վէ հէր քիմ՝ ատէմլէրին հուզուըն-
 տա պէնի ինքեար էտէրսէ, պէն տախի սէմաւաթ-
 տա օլան փէտէրիմին հուզուընտա տնը ինքեար է-
 34 տէրիմ : Զէմինէ սէլամէթ կէթիրմէյէ կէլտիմ զանն
 էթմէյիհիզ . սէլամէթ տէյիլ, լաքին գըլըճ կէթիր-
 35 մէյէ կէլտիմ : Զիրա ատէմի փէտէրինտէն վէ գըզը
 վալիտէսինտէն վէ կէլինի գայն վալիտէսինտէն ա-
 36 յըրմաղա կէլտիմ . Վէ ատէմին տիւշմէնլէրի քէն-
 37 տի խանէսի խալզընտան օլաճադ տըր : Փէտէրի վէ
 եա վալիտէյի պէնտէն զիյատէ սէվէն՝ պանա լա-
 ՚իգ տէյիլ տիր, վէ օղլու վէ եա գըզը պէնտէն զի-
 38 յատէ սէվէն՝ պանա լա՚իգ տէյիլ տիր : Վէ խա-
 չընը ալըպ սրտըմհա կէլմէյէն՝ պանա լա՚իգ տէյիլ
 39 տիր : Հայաթընը պուլան՝ տնը զայ՝ էտէճէք, վէ
 պէնիմ իչիւն հայաթընը զայ՝ էտէն՝ տնը պուլա-
 40 ճադ տըր : Սիգի գապուլ էտէն՝ պէնի գապուլ էթ-
 միշ օլուր, վէ պէնի գապուլ էտէն՝ պէնի իրուալ
 41 էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր : Փէյղամպէր սըֆա-
 թըլլէ պիր փէյղամպէրի գապուլ էտէն՝ փէյղամ-
 պէր էճրինի ալաճադ, վէ սալիհ սըֆաթըլլէ պիր
 սալիհի գապուլ էտէն՝ սալիհ էճրինի ալաճադ տըր :
 42 Վէ հէր քիմ՝ պուլ քիւչիւքլէրին պիրինէ շայիրտ
 սըֆաթըլլէ եալընըզ պիր քեասէ սօղուգ սու իչի-
 րիրսէ, հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի օլ քիմսէ
 էճրինտէն ապա մահրում օլմայաճադ տըր :

- 1 Վէ ցիսուս օն իրի շայիրտինէ ի'թա ի էվամիրի
թէմամ էթտիքտէ, շէհրէրինտէ վա'ղ ու թա'լիմ'
էթմէք իւղրէ օրատան 'աղիմէթ էթտի :
- 2 Վէ Եուհաննատ զընտանտա Բրիստոսըն ա'մալընը
իշիթմէքէ, Օլ կէլէճէք քիմէանէ սէ'ն մի սին, Կօգ-
սա տիկէր պիր քիմէանէյէ' մի միւնթազըր օլալըմ'
- 3 տէմէք իշիւն, Քէնաի շայիրտէրինտէն իքիսինի ա-
4 նըն նէզտինէ կէօնտէրտի : Վէ ցիսուս անլէրէ ճէ-
վապէն' իկտիպ իշիթտիլինիզ վէ կէօրալիւլինիւզ
- 5 շէյլէրի Եուհաննայաո Նազլ էտինիլ . Քէօրլէր կէօ-
րիւպ' թօփալլար եիւրիւր, Ճիւզամլըլար թաթհիւր
օլունուպ' սաղըրլար իշիտիր, էօլիւլէր գըյամ էտիպ'
- 6 ֆուգադայա պէշարէթ թէպշիր օլունուր : Վէ պէ-
նիմ' հազգըմտա սիւրշմէյէն նէ' միւպարէք տիր'
տէտի :
- 7 Վէ անլէր կիթտիքտէ, ցիսուս Եուհաննա հազ-
գընտա խալգա սէօյլէմէյէ պաշլատը . Պէրրիյէյէ
նէ' սէյր էթմէյէ չըգտընըզ, բիւզկէտրտան սալլա-
- 8 նան պիր գտմը'շ մը : Լաքին նէ' կէօրմէյէ չըգտը-
նըզ, զարիֆ էսվապ կիլինմիշ պիր ատէ'մ մի . իշ-
թէ զարիֆ կիյէնլէր մէլէբլէրին խանէլէրինտէ պու-
- 9 լունուրլար : Լաքին նէ' կէօրմէյէ չըգտընըզ, պիր
փէյլամպէր' մի . պէլի' սիղէ տէրիմ' քի փէյլամ-
- 10 պէրտէն տէ տահա պէօյիւք տիր : Չիրա' իշթէ պէն
սէնտէն իլէրի, Կօլընը էօնիւնճէ հազըրլայաճաֆ օ-
լան մուխպիրիմի իրսալ էտէճէյիմ' տէյիւ հազգըն-
- 11 տա Եալըլմըշ օլան զաթ պու տըր : Հագիգաթէն

- սիզէ տերիմ՝ քի՝ Նիսաստան թէվէյիւտ էտէնլէր
 պէյնինտէ վաֆթիզ էտիճի Եուհաննատան պէջիւք
 քիմնէ զուհուր էթմէմիշ տիր . լաքին մէլէքիւթ իւս
 սէմավաթտա էն քիւչիւյիւ անտէն պէջիւք տիր :
- 12 Վէ վաֆթիզ էտիճի Եուհաննանն կիւնլէրինտէն
 շիմտիյէտէք՝ մէլէքիւթ իւս սէմավաթ ճէպր օլու-
- 13 նուր , վէ ճէպպարլար անը զապթ էտէրլէր : Զիրա
 ճիւմլէ փէյղամպէրլէր վէ շէրի՛աթ Եուհաննայա
- 14 տէկին փէյղամպէրլէք էթտիլէր : Վէ էյէր գապուլ
- 15 էթմէք իսթէրսէնիզ , կէլէճէք Ելիյա պու տըր : Ի-
- 16 շիտիր գուլաղլարը օլան իշիթսին : Ամմա պու Նէս-
- լի քիմէ՞ թէշպիճ էտէյիմ . չարշուլարտա օթու-
- 17 բուպ արգատաշլարնա՝ Սիզէ տիւտիւք չալտըգ ,
 ամմա բագս էթմէտինիզ , սիզէ Ֆիղան էթտիք , ամ-
- մա տէջիւնմէտինիզ՝ տէյիւ չաղըրան չօճուղլարա
- 18 միւշապիճ տիր : Զիրա Եուհաննա կէլտի , Նէ եէր՝
- 19 Նէ իչէր , վէ՝ Անտէ ճինն վար՝ տէրլէր : Իպն իւլ
 ինսան կէլտի , հէմ եէր հէմ իչէր , վէ՝ Իշթէ պո-
- ղաղընա թապի՝ վէ մէյիսօր պիր ատէմ , կէօմրիւք-
- ճիւլէրին վէ կիւնասքեարլարն տօսթը տըր՝ տէր-
- լէր . ֆագաթ հիքմէթ քէնտի էվլատը թարաֆըն-
- տան թաստիգ օլունտու :
- 20 Օլ գէման միւճիզլէրինին էքսէրիսի իճրա գըյըն-
- աղըը շէհրլէրէ , թէվպէ էթմէտիքլէրի իշիւն թա՝
- 21 զիր էթմէյէ պաշլատը : Վա՛յ սանա , էյ Քօրաղին ,
 վա՛յ սանա , էյ Պէյթասայտա , զիրա սիզտէ իճրա գը-
- լընան միւճիզլէր Սուր վէ Սայտատա իճրա գըյըն-
- մըշ օլոսայտը , չօգտան չուլ վէ քիւլ իլէ թէվպէ
- 22 էթմիշ օլուրլար իտի : Ամմա սիզէ տերիմ՝ քի՝ բուլի
 ճէզատա Սուր վէ Սայտանն չալի սիզինքինտէն էհ-

- 23 վէն օլաճագ տըր : վէ սէն , էյ կեցկտէք եիւճէլէ-
նէն փէֆրնահում , ճէհէննէմէտէք էնտիրիլէճէքսին
զիրա սէնտէ իճրա գըլընան միւճիզէլէր Սատոււմ
տա իճրա գըլընմըշ օլապտը , պու կիւնէ դատար
24 պագի գալըր իտի : Ամմա սիզէ տէրիմ քի՝ բուզ ի
ճէզատա Սատոււմ տիյարընըն հալի սէնինքինտէն
էհվէն օլաճագ տըր :
- 25 Օլ զէման Յիսուս ճէվապ էտիպ տէտի քի , էյ
սէմա վէ զէմինին սահիպի փէտէր , սանա շիւքը է-
տէրիմ քի պու նէսնէլէրի 'ալիմէր վէ 'արիֆլէրտէն
իւֆա էտիպ՝ սնլէրի մա'սոււմլարա իզհար էյլէտին :
26 Պէլի , էյ փէտէր , զիրա 'իւտինտէ պէշլէ խօշ կեօ-
27 ըւնտիւ : փէտէրիմտէն հէր շէյ պանա թէպիմ օ-
լոււտու . վէ Օղլու փէտէրտէն զայրի քիմնէ թա-
նըմազ . փէտէրի տախի Օղլուտան՝ վէ Օղլըն անը
իզհար էթմէսինի միւրատ էյլէտիյի քիմնէտէն զայ-
28 ըիսի թանըմազ : էյ ճիւմլէ եօրդուն վէ եիւքլիւէր ,
պանա կէլինիզ , պէն տախի սիզէ բահաթ վէրիւրիմ :
29 Պօյունտըրդըմը իւզէրինիզէ ալընըզ , վէ պէնտէն էօյ-
բէնինիզ , չիւքի հալիմ վէ գալպէն միւթէվազը՝ իմ ,
30 վէ ճանլարընըզա բահաթ պուլուրսընըզ : Զիրա պօ-
յունտըրդըմ սասան՝ վէ եիւքիւմ խաֆիֆ տիր :

ՊԱՊ 42

- 1 Օլ զէման Յիսուս սէպթ կիւնիւ էքին արասընտան
կէչիօր իտի . վէ շպիրտլէրի աճըգմաղլէ պաշադ-
2 լարը գօփարարագ եէմէյէ պաշապըլար : վէ ֆէրի-
սիլէր պանա կէօրտիւքլէրինտէ սնա՝ իշթէ շա-
սիրտլէրին սէպթ կիւնիւնտէ իշլէմէսի հէլալ օլմա-
3 յան շէյի իշլէօրլար՝ տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ

- տէտի քի՝ Տոռւտըն քէնտիսիյէ պերապէր պուլու-
 նանլար իլէ՝ աճըգտըղը զէմանն նէ՝ ետփաղընը օգո՞ւ-
 4 մտտընը մը . Նասըլ պէյթ Ուլլահա կիրիպ ևէմէ-
 սի քէնտիսինէ վէ քէնտիսիյէ պերապէր օլանլարա
 տէյիլ, անճադ եալընը քեաճինլէրէ հէլալ օլան
 5 հուպուր էքմէքլէրինի եէտի : Եախօտ սէպթ կիւնլէ-
 րինտէ քեաճինլէրին հէքէլտէ սէպթի պօզուպ՝ սուչ-
 սըլ օլտըգլարընը շէրի՛աթտա օգո՞ւմտտընը մը :
 6 Ամմա սիղէ տէրիմ՝ քի՝ պուրատա հէքէլտէն ա՛-
 7 զամ՝ օլան վար տըր : Վէ էյէր՝ Գուրպան տէյիլ,
 մէրհամէթ իսթէրիմ՝ քէլամլընը մա՛նաւընը պիւ-
 սէյտինիզ, սուչսըզլարը հիւքմ էթմէզ իտինիզ .
 8 Զիրա իպն իւլ ինաան եէվմ ի սէպթին [տախի] Սա-
 հպի տիր :
 9 Վէ օրատան հարէքէթլէ՝ անլէրին սինազօղնա
 10 կիրտիքտէ , իշթէ օրատա էլի գուրումըշ պիր ա-
 տէմ պուլունմաղլէ անը միւթթէհիմ չըգտըմադ
 մէրամըլլէ , Սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրմէք հէ-
 11 լա՞լ մը ուրը՝ տէյիւ անա սու՛ալ էթտիլէր : Օլ
 տախի անլէրէ խիթապէն՝ Սիզտէն քի՛մ վար տըր
 քի պիր գօյունը օլուպ տա՝ սէպթ կիւնիւնտէ չու-
 գուրա տիւշտիւյիւ հալտէ , անը թութուպ չըգտը-
 12 մայա : Իմտի ատէմ գօյունտանն նէ՝ դատար էֆզուլ
 տըր . պինա՞էն՝ ալէյհ սէպթ կիւնիւնտէ խայր իշլէ-
 13 մէք հէլալ տըր՝ տէտի : Օլ զէմանն օլ ատէմէ՝ Է-
 լինի ուզաթ՝ տէտի . օլ տախի ուզաթտը , վէ տի-
 14 կէրի կիպի սաղ օլտու : Ամմա ֆէրիսիլէր չըգըպ՝ ա-
 նը նիճէ հէլաք էտէլիմ՝ տէյիւ անըն՝ ալէյհինտէ
 մէշվէրէթ էթտիլէր :
 15 Վէ Զիսուա պո՛ւսա պիլմէքլէ՝ օրատան չէքիլտի .

- վէ անրն տրտընճա խալլը ճէմա'աթ կիտերէք , ան-
- 46 լէրին ճիւմէսինէ շիֆա վերտի : Վէ քէնտիսինի շայը՝
էթմէմէլէրինի անլէրէ էքիսէն թէնպի՛ճ էլլէտի .
- 47 Թու քի իշա'եա փէյղամպէր վասըթասըլլէ իխպար
- 48 օլունան քէլամ իթմամ օլունա , Եա'նի՛ իշթէ ին-
թիխապ էթտիլիմ գուլըմ՝ ճանրմըն բազի օլաղը
սէվկիւզիւմ . Բուհըմը անրն իւղէրինէ վազ՝ էտէճէ-
լիմ , վէ թա'իֆէլէրէ շէրի'աթ իխպար էտէճէք տիր :
- 49 Միւնազա'ա վէ նիտա էթմէյէճէք տիր , անրն սէ-
տասընր մէյտանկարատ քիմնէ իշիթմէյէճէք տիր :
- 20 Թա շէրի'աթը միւզաֆիէր էտինճէյէտէք՝ էզիլմիշ
գամիշը գըրմայաճագ , վէ թիւթէն ֆիթիլի սէօն-
- 21 տիւրմէյէճէք տիր : Թա'իֆէլէր տախի անրն իսմինէ
իւմիտ էտէճէքլէր տիր :
- 22 Օլ զէման էանընա քէօր վէ տիլսիզ պիր մէճնուն
կէթիլիլտի . օլ տախի անա շիֆա վերտի , շէօլլէ
- 23 քի օլ քէօր վէ տիլսիզ սէօլլէտի վէ կէօրտիւ : Վէ
ճիւմէ խալզ հայրան օլուպ՝ 'Աճէպա իպնի Տաուա
- 24 պո'ւ մը տըր՝ աէրլէր իտի : Ամմա ֆէրիսիլէր պա'նա-
իշիթաիլէրինաէ , Պու քիմնէ ճիննլէրի անճագ ճինն-
լէրին րէ'իսի Պա'տլղէպուլ վասըթասըլլէ իխրաճ
- 25 էտիյօր՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուա էֆքէարլարընը պիլ-
մէքլէ , անլէրէ սէտի քի՝ Բէնտի 'ալէյհինէ մուխա-
լէֆէթ իւզրէ օլան հէր հիւքիւմէթ խարապ օլուր ,
վէ քէնտի 'ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունան
- 26 հէր շէհր եա խանէ պադի գալամազ : Վէ էյէր Շէյ-
թան Շէյթանը իխրաճ էտէրսէ , քէնտի 'ալէյհինէ
մուխալէֆէթ իւզրէ օլաղընաան՝ հիւքիւմէթի նա՝
- 27 պլ պադի գալա պիլիլր : Վէ էյէր պէն ճիննլէրի Պա-
'ալղէպուլ վասըթասըլլէ իխրաճ էտէրսէմ , պիլին օ-

- զուլլարընըղ քիմին վասըթասըյէ իիւրաճ էտէրլէր .
պունուն իչիւն սիզին հաքիմլէրինիզ անլէր օլաճագ .
- 28 արը : Լաքին պէն ճինդլէրի Բուհ Ուլլահ վասըթա-
սըյէ իիւրաճ էթտիյիմ հալտէ՝ մէլէքիւթ Ուլլահ
- 29 սիզէ վասըլ օլմուշ արը : Եախօտ պիր քիմնէ գուվ-
վէթլի պիր ատէմին խանէսինէ կիրիպ՝ տնըն էշեա-
սընը եաղմա էթմէյէ նաճըլ գուտիր օլա պիրլիր ,
մէյէր օլ գուվվէթլի ատէմի էվվէլա պաղլայըպ՝ պա՝
- 30 տէհու անըն խանէսինի եաղմա էտէ : Պէնիմ իլէ
օլմայան պանա զըտտ տըր , վէ պէնիմ իլէ ճէմ՝
- 31 էթմէյէն տաղըտըր : Անըն իչիւն սիզէ տէրիմ քի՝
Հէր կիւնահ վէ քիւֆը ատէմլէրէ 'աֆվ օլունուր ,
ֆազաթ Բուհա օլան քիւֆը ատէմլէրէ 'աֆվ օ-
- 32 լունմազ : Վէ հէր քիմ իպն իւլ ինսան 'ալէյհինէ
պիր սէօզ սէյլէրսէ՝ անա 'աֆվ օլունուր , լաքին
հէր քիմ Բուհ իւլ Գուտա 'ալէյհինէ սէյլէրսէ ,
անա կէրէք տիւնեատա կէրէք տիւրէթտէ 'աֆվ օ-
- 33 լունմազ : Եախօտ աղաճը էյի վէ մէյվէսինի էյի
էտինիզ , եախօտ աղաճը ֆէնա վէ մէյվէսինի ֆէ-
նա էտինիզ , զիրա աղաճ մէյվէսինտէն մա'լիւմ տիր :
- 34 Էյ էնկէրէք նէպլի , սիզ քէօթիւ իքէն խայրը նէս-
նէլէր նաճըլ սէյլէյէ պիրլըսինիզ . զիրա աղըզ գալ-
- 35 պին ֆազլասընտան սէյլէր : Էյի ատէմ գալպինին
էյի խաղինէսինտէն էյի շէյլէր չըգարըր , վէ քէօ-
թիւ ատէմ քէօթիւ խաղինէտէն քէօթիւ շէյլէր
- 36 չըգարըր : Լաքին սիզէ տէրիմ քի՝ ատէմլէր սէյլէ-
տիլլէրի հէր պաթըլ սէօզ իչիւն բուզ ի ճէզատա
- 37 հիսապ վէրէճէրլէր տիր : Զիրա սէն քէնտի սէօզէ-
րինտէն թէպըրիյէ օլունաճագարն , վէ քէնտի սէօզ-
լէրինտէն մահքիւմ օլաճագարն :

- 38 Օլ զէման 'ուէմն վէ ֆերիսիւէրտէն պա'գրլարը
ճէվապ վէրիպ, Եա մու'ալլիմ, տէնտէն պիր 'ալա-
- 39 մէթ կէօրմէք իսթերիզ' տէտիւէր : Օլ տախի ճէ-
վապընտա անլէրէ տէտի քի' ֆէօթիւ վէ զինաքեար
նէսլ 'ալամէթ թալէպ էտէր, ամմն անա Եունուս
փէյլամպէրին 'ալամէթինտէն զպրի պիր 'ալամէթ
- 40 վէրիմէյէճէք տիր : Զիրա Եունուս իւչ կիւն իւչ
կէճէ առա պալըղընն գարնընտա օլտըղը կիպի' Իպն
իւլ ինսան տախի իւչ կիւն իւչ կէճէ զէմինին պաթ-
- 41 նընտա օլաճագ տըր : Նինիվէ տաէմէրի բուչ է
ճէզատա պու նէսլ իլէ գալգըպ 'ալէյճինէ Տիւքմ'
էտէճէք տիր, չիւքի անլէր Եունուսըն վա'ղըյլէ
թէվալէյէ կէլտիւէր վէ իշթէ պուրատա Եունուստան
- 42 տաճա պէյիւյիւ վար տըր : Ճէնուպ մէլիքէօի բուչ է
ճէզատա պու նէսլ իլէ գալգըպ 'ալէյճինէ Տիւքմ' է-
տէճէք տիր, չիւքի Սիւլէյմանըն Տիւքմէթինի տինկ-
լէմէք իւլըրէ զէմինին նիճպէթլէրինտէն կէլտի . վէ
իշթէ պուրատա Սիւլէյմանտան տաճա պէյիւյիւ
վար տըր :
- 43 Նափաք բուճ պիր առէմնէն չըգտըղը զէման'
գօրազ եէրլէրտէն կէչէրէք բաճաթ արար, ամմն
- 44 պուլամաղ : Օլ վագըթ' Զըգտըղըմ խանէմէ 'ավ-
տէթ էտէյիմ' տէր . վէ կէլտիյինտէ ան ոյօշ վէ
- 45 սիւփրիւմիւլ վէ միւզէյյէն պուլմաղլէ, Կիտիպ' պէ-
րապէրինճէ քէնտիսինտէն տաճա քէօթիւ տիկէր
եէտի բուճ ոլըր, վէ անլէր կիրիպ' օրատա սաքին
օլուրլար, վէ օլ առէմին 'ագըպէթի իպթիտասըն-
տան պէսթէր օլուր . պու քէօթիւ նէսլէ տախի
պէյլէ օլաճագ տըր :
- 46 Վէ օ տաճա խալգա սէյլէմէքտէ իքէն' իշթէ

- վալիտեսի իլէ պիրատերերի անընէ սեօյլէշմէք իս-
- 47 թէյերէք, խարիճտէ տուրույօրլար խտի : Վէ պիր
քիմնէ անա՝ իշթէ վալիտէն իլէ պիրատերերին սե-
նին իլէ սեօյլէշմէք արղուսըյլէ խարիճտէ տուրու-
- 48 յօրլար՝ տէտի : Օլ տախի սեօյլէյէնէ ճէվապէն՝
վալիտէմ՝ քի՞մ տիր, վէ պիրատերերիմ՝ քի՞մլէր
- 49 տիր՝ տէտի : Վէ էլինի շայիրալէրինէ տօղրու ու-
- 50 զաաւպ՝ իշթէ վալիտէմ՝ վէ պիրատերերիմ՝ Զիրա
հէր քիմ՝ սէմափաթտա օլան փէտէրիմին իրատէ-
թինի իճրա էաէր իսէ, պիրատերիմ՝ վէ հէմլիրէմ
վէ վալիտէմ՝ օ տրր՝ տէտի :

ՊԱՊ 43

- 1 Վէ օլ կիւնտէ Յիսուս խանէտէն չըգըպ՝ տէնիզ
- 2 քէնարընտա օթուրտու : Վէ եանընա խալլի ճէմա-
'աթ ճէմ՝ օլմաղլէ քէնտիսի գայըզա կիրիպ օթուր-
տըգտա, պիւթիւն ճէմն՝աթ սահլիւէ տուրույօր
- 3 խտի : Վէ թէմսիլէր իլէ չօգ շէյլէր սեօյլէյիպ՝ ան-
լէրէ տէտի քի, իշթէ պիր էքինճի էքին էքմէյէ
- 4 չըգտը : Վէ էքէր իքէն՝ պա՛ղըսը եօլ քէնարընա տիւշ-
- 5 մէքլէ գուշլար կէլիպ անլէրի եէտիլէր : Վէ պա՛ղը-
սը չօգ թօփրաղը օլմայան թաշլըզ մահալլէրէ տիւ-
շիւպ, թօփրաղըն տէրինլիյի օլմատըղընտան՝ թէյ
- 6 պիթտի . Ֆագաթ կիւնէշ տօղտըգտա՝ եանըպ, քէօ-
- 7 քիւ օլմատըղընտան գուրուտու : Վէ պա՛ղըսը տի-
քէնլէր արասընա տիւշմէքլէ, տիքէնլէր չըգըպ անը
- 8 պօղտըլար : Վէ պա՛ղըսը էյի թօփրաղըն տիւշիւպ՝
քիմի եիւզ վէ քիմի ալթմըշ վէ քիմի օթուզ գաթ
- 9 մահսուլ վէրտի : իշիտիր գուլագլարը օլան իշիթ սնի :

- 40 Վէ շայիրաբերի եաննա կելիպ, անա՝ Նի՞ջիւն
 41 անկերէ թէմսիլէր իլէ սէջլէրսին՝ տէտիլէր : Օլ տա-
 իի ճէվապընտա, անկերէ՝ Զիւնքի մէլէքիւթ իւս սէ-
 մալաթըն էսրարընա վազըֆ օլմագ սիլէ վէրիլմիշ
 42 տիր, ամմա անկերէ վէրիլմէմիշ տիր : Զիրա քիմին
 վար իսէ, անա վէրիլէճէք վէ իզտիյատ պուլաճագ
 տոր . ամմա քիմին եօղ իսէ, էլինտէ օլանը պիլէ
 43 անտէն ալընաճագ տոր : Պոռնուն իչիւն անկերէ թէմ-
 սիլէր իլէ սէջլէրիմ, զիրա կէօրիւր իքէն կէօրմէզ-
 լէր, վէ իշտիր իքէն իշիթմէզլէր, Տէմ տախի անկ-
 44 լամազլար : Վէ անկերին հագգընտա, իշիթմէքլէ
 իշիտէճէքսինիզ, ամմա անկլամոյաճագտընըզ, վէ
 պագարագ պագաճագտընըզ, ամմա կէօրմէյէճէքսի-
 45 նիզ . Զիրա պու գալմըն գալպի զալիզ օլուպ, գու-
 լապարըյլէ սզըրճա իշիտիրլէր, վէ կէօղէրինի տա-
 իի գափատըլար, օլմոյա քի կէօղէրիյլէ կէօրիւպ՝
 վէ գուլագլարըյլէ իշիտէրէք, գալպէն ֆէհմ իլէ
 րիւճու՝ էտէլէր, պէն տախի անկերէ չիֆա վէրէ-
 յիմ՝ տէյիւ իշա'եանըն վահի իլէ պույուրտըղը
 46 իթմամ՝ օլընմըշ տոր : Լաքին սիղին կէօղէրինիզ
 միւպարէք տիր, չիւնքի կէօրիւրլէր, վէ գուլագլա-
 րընըզ տախի Գալպէտ Գէր, չիւնքի իշիտիրլէր :
 47 Զիրա հագգիգաթէն սիզէ աերիմ քի՝ չօգ փէյղամ-
 պերլէր վէ սալիհլէր սիզին կէօրտիւյիւնիւզիւ կէօր-
 մէյէ աղղու էտիպ տէ կէօրմէտիլէր, վէ սիզին ի-
 շիթտիյինիզի իշիթմէյէ ալա- Էթիլ Գէ իշիթմէտիլէր :
 48 Իմոտի սիզ էքինճի թէմսիլէրի տինկէյինիզ : (19) Հէր
 քիմ մէլէքիւթիւն քէլամընը իշիթտիյինտէ անկ-
 լամոզսա, օլ շէրիր կելիպ գալպինտէ էքիլմիշ
 օլանը գափար . եօլ քէնարընտա էքիլմիշ օլան

- 20 պու տըր : Վէ թաշըգ մահալէրտէ էքիլէն շօլ քիմսէ տիր քի՝ քէլամը իշխտիպ հէման անը սիւրուր
- 21 իլէ գապուլ էտէր . Ամմա քէնտինտէ քէգը օլմա-տըղընտան՝ ազ վազթ տայանըպ , քէլամտան աօ-լայը թազիիգ ետ թէ՛ատտի վուգու՝ պուլունճա տէր
- 22 հալ սիւրէր : Վէ տիքէնլէր արասընաա էքիլէն շօլ քիմսէ տիր քի քէլամը իշխտիր , լաքին պու տիւն-եանըն էնտիշէսի վէ գէնկինլիյին հիլէսի քէլամը պօ-
- 23 դար , օլ տախի մահսուլսըզ օլուր : Վէ էյի թօփ-րազտա էքիլէն շօլ քիմսէ տիր քի քէլամը իշխտիպ տնկլար . օլ տախի մահսուլտար օլուպ՝ քիմի եիւզ , քիմի ալթմըշ վէ քիմի օթուլ գաթ վէրիր՝ տէտի :
- 24 Անլէրէ տիկէր պիր թէմնիյ իրատ էտիպ տէտի քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէմավաթ քէնտի թարլասընտա
- 25 էյի թօխում՝ էքէն պիր առէմէ պէնկզէր : Վէ տ-տէմլէր սւյուր իքէն՝ անըն տիւշմէնի կէլիպ , պուղ-
- 26 տայ տրասընա տէլիճէ էքիպ կիթտի : Վէ էքին պի-թիպ պաշադ վէրտիյինտէ , տէլիճէ տախի կէօրիւն-
- 27 տիւ : Վէ խանէ սահիպինին գուլլարը եանընա կէ-լիպ անա՝ Էֆէնտիմ՝ , սէն թարլանտա էյի թօխում՝ էքմէտին մի , իմտի տէլիճէ նէ՞րէտէն հասըլ օլտու՝
- 28 տէտ՝լէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Պունու պիր տիւշմէն էթմիշ տիր՝ տէտի . գուլլարը տախի անա՝ Էյլէ իսէ իսթէր մի սին , կիտիպ անը տէվլիրէլիմ՝ տէտիլէր :
- 29 Օլ տախի՝ խայր , օլմոյա քի տէլիճէյի թօփլար իքէն անընլէ պերապէր պուղտայը տախի գօփարա-
- 30 սընըզ : Պրաղընըզ , վազթ ը հասատա տէկին իքիսի պերապէր պէօյիւսիւն , վէ վազթ ը հասատաա օ-րադճըլտրա՝ Էվվէլա տէլիճէյի թօփլայըպ , անը եագ-մագ իշիւն տէմէտ տէմէտ պաղլոյընըզ , ամմա պուղ-

- տայր ամպարը մա ճէմ՝ էտինիզ, տէյէճէյիմ՝ տէտի :
- 31 Անլէրէ տիկէր պիր թէմնիլ տաճա իրատ էտիպ տէտի քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէմովաթ պիր տտէմին տլլայ թարլասընտա էքուիյի խտրտալ տանէսինէ
- 32 պէնկզէր . ձիւմլէ թօխումլարտան էն քիւչիւյիւ իսէ տէ , պէօյիւտիւյիւ զէման ճէմի՝ ի սէպզէվաթ տան պէօյիւք օլուպ աղամճ օլուր , շէօյլէ քի հավա գուշարը կէլիպ անըն տալլարընա գօնարլար :
- 33 Անլէրէ տիկէր պիր թէմնիլ տաճա սէօյլէտի . Մէլէքիւթ իւս սէմովաթ պիր գաբը՝ ճիւմլէսի մալալանընճայատէք , իւչ էօլչէք ուն իչինէ տլլայ կիզլէտիյի մայայա պէնկզէր :
- 34 Յիսուս պոռլարըն ճիւմլէսինի խտղա թէմնիլէր իլէ սէօյլէտի , վէ անլէրէ թէմնիլիզ սէօյլէմէլ իտի . Թա քի՝ Աղղըմը թէմնիլէր իլէ աչըպ , տիւնէանըն թէ՛սիսինտէն պերու մախֆի օլան շէյլէրի պէյան էտէճէյիմ՝ տէյիւ փէյղամպէր վաարթատըյլէ պոյուրըլան քէլամ՝ իթմամ օլունա :
- 36 Օլ զէման Յիսուս ճէմամաթը պրաղըպ խանէյէ կէլտի . վէ շայիրտլէրի ետնընա կէլիպ , Թարլանըն տէլիճէ թէմնիլինի պիզէ թէֆսիր էյլէ՝ տէտիլէր :
- 37 Օլ տախի ճէվապընտա անլէրէ տէտի քի՝ էյի թօխումը էքէն իպն իւլ ինսան տըր . վէ թարլա տիւնէա տըր . էյի թօխում տախի մէլէքիւթիւն
- 39 էվլատը վէ տէլիճէ շէրիլին էվլատը տըր . Անը էքէն տիւշմէն՝ Շէյթան տըր , հաաստ տախի տիւնէ
- 40 ետնըն ախիլի՝ վէ օրադճըլար մէլէքլէր տիր : Իմտի տէլիճէ տէվշիրիլիպ տթէշտէ եադըլտըղը կիպի , պուտիւնէանըն ախիլինտէ տախի էօյլէ օլաճագ տըր :
- 41 Իպն իւլ ինսան մէլա՛լքէսինի կէօնտէրէճէք տիր ,

- վէ անդէր ճիւմէ թէգրեղէրի վէ ֆըսդ իշէյիճի-
- 42 լէրի մէլէքիւթ իւնտէն թօփլայըպ, Անդէրի աթէշ
քիւլիսանընա աթաճադլար տըր . օրատաա աղլայըշ
- 43 վէ տիշ գըճըրտամուսը օլաճագ տըր : Օլ գէման սա-
լիճլէր փէտէրլէրինին մէլէքիւթ իւնտէ կիւնէշ կիպի
զիյա վէրէճէքլէր տիր . իշտիր գաւլագլարը օլան
իշիթսին :
- 44 Եինէ մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ թարլատա կիզ-
լէնմիշ պիր խաղինէյէ պէնկզէր քի պիր տաէմ անը
պուլուպ կիզլէր , վէ սիւրուրինտէն վարըպ՝ հէր նէ-
սի վար իսէ ֆիւրուլթ էտէրէք , օլ թարլայը իշ-
թիրա էտէր :
- 45 Եինէ մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ կիւզէլ ինճուլէր
- 46 արայան պիր պազիրկէանա պէնկզէր . Մէրդուճ զի-
գըյմէթ պիր ինճու պուլտըղընաա , վարըպ հէր նէ-
սի վար իսէ ֆիւրուլթ էտիպ , անը իշթիրա էթտի :
- 47 Եինէ մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ տէնիզէ աթըըպ
- 48 հէր ճինստէն ճէմ՝ էտէն պիր աղա պէնկզէր . Վէ
տօլտըղտա՝ անը սահիլէ չըգարտըլար , վէ օթու-
րուպ էյիլէրի գապլարա ճէմ՝ իլէ ֆէնասընը աթ-
- 49 տըլար : Տիւնէանըն տիւրինտէ էօյլէ օլաճագ տըր .
մէլէքլէր չըզըպ սալիճլէրին արասընտան ֆասըղլա-
- 50 ըր պըրարադ , Անդէրի աթէշ քիւլիսանընա աթա-
ճագլար տըր . օրատաա աղլայըշ վէ տիշ գըճըրտա-
մուսը օլաճագ տըր :
- 51 Յիսուս անդէրէ՝ Պու նէանէլէրին ճիւմէսինի ոնկ-
լաաընը՞զ մը՝ տէտի . անա՝ Պէլի , Էֆէնտի , աէտի-
- 52 լէր : Օլ տաիսի անլէրէ՝ Պուհուէն իշիւն մէլէքիւթ
իւս սէմաւաթ խուսուսընտա միւթէ՝ոյլիմ՝ օլան հէր
քեաթիպ խաղինէսինտէն իէնի վէ էսքի շէյլէր չըգա-

- րոն պիր խանէ սահիպի քիմնէյէ պէնկզէր՝ տէտի :
- 53 Վէ վաղը՝ օլտու քի Յիսուս պու թէմնիլէրի պի-
- 54 թիրտիքտէն սօնկրա , օրատան հարէքէթլէ՝ փէնտի
վաթանընա կէլտիքտէ , սինաղօղլարընտա անլէրէ
թա՛լիմ էտէր իտի . շէօյլէ քի անլէր հոյրան օ-
լուպ՝ Պու հիքմէթ վէ միւ՛ծիզէլէր պունա նէ՞րէտէն
- 55 տիր , Պու տտէմ տիւլկէրին օղլու տէյի՞լ մի , վա-
լիտէսինէ Մէրիէմ վէ պիրատէրլէրինէ Եա՛գուպ վէ
- 56 Եօսա վէ Սիմ՛օն վէ Եէհուտա տէմէզլէ՞ր մի . Վէ
ճիւմլէ հէմշիրէլէրի եանըմըզա տէյի՞լ մի . իմտի
անա պունուն ճիւմլէսի նէ՞րէտէն տիր՝ տէյէրէք ,
- 57 Անըն հազգընտա սիւրչէրլէր իտի . Ֆազաթ Յիսուս
անլէրէ՝ Պիր փէյղամպէր քէնտի վաթանընտան վէ
քէնտի խանէսինտէն զայրի եէրտէ ի՛թիպարսըղ տէ-
- 58 յիլ տիր՝ տէտի : Վէ օրատա անլէրին իմանսըզ-
լըզլորը սէպէպիյլէ չօղ միւ՛ծիպաթ իճրա էթմէտի :

ՊԱՊ 14

- 1 Օլ զէման րէ՛խ ի րուպ՝ օլտն Հէրօտէս Յիսուսըն
- 2 շէօհէթինի իշիթմէքլէ , փէնտի խատէմէսինէ՝ Պու-
տտէմ վաֆթիզ էտիճի Եուհաննա տըր . Եօլիւէր-
տէն գըյամ էթմիշ տիր , վէ պու սէպէպտէն անըն
վասըթասըլլէ միւ՛ծիզէլէր իճրա օլունույօր՝ տէտի :
- 3 Զիւնքի Հէրօտէս , պիրատէրի Ֆիլիպպօսըն զէվ-
ճէտի Հէրօտիա սէպէպինտէն , Եուհաննայը թու-
թուպ վէ պաղլայըպ զընտանա իլգա էթմիշ իտի :
- 4 Զիրա Եուհաննա անա՝ Պունու ալմադ սանա հէ-
- 5 լալ տէյիլ տիր՝ տէր իտի : Վէ անը գաթլ էթմէք
խթէր իտի իսէ տէ , խալզ սնը փէյղամպէր մա-

- գամբնատա թուլթաբղլարը իչին անլերտէն գորգար
 6 իտի : Վէ Հերօտէսին եկվմ ի վէլատէթի ղըյաֆէ-
 թինտէ՝ Հերօտիանըն գըզը օրթատա րադս էթտի .
 7 Վէ Հերօտէսին խօշընա կելմէքէ՝ հէր նէ տիլերսէ
 8 անա վերմէքլիի եկմին իլէ վա՛տ էյլէտի : Գըզ տա-
 խի վալիտէսի թարաֆընտան թէշլիգ օլունմողլէ՝
 Պանա պուրտտա պիր թէփսի իւղէրինտէ վաֆթիլ
 9 էտիճի Եուհաննանըն պաշընը վէր՝ տէտի : Իմաի
 մէլիք միւքէտտէր օլտու իսէ տէ , եկմիլէրի վէ պէ-
 րապէրինճէ սօֆրտտա օթուրանլար սէպէպինտէն
 10 վերիլմէսինի էմր էյլէտի : Վէ կէօնտէրիպ՝ ղընտան-
 11 տա Եուհաննանըն պաշընը քէստիրտի : Վէ անըն
 պաշը պիր թէփսի իւղէրինտէ կէթիրիլիպ գըզա վէ-
 12 ըրլտիքտէ , օլ տախի վալիտէսինէ կէօթիւրտիւ : Վէ
 շայիրտլէրի կէլիպ ճէսէտինի գալարըրադ տէֆն
 էթտիլէր , վէ վարըպ Յիսուսա խապէր վէրտիլէր :
 13 Յիսուս տախի պաշա իշիթտիլինտէ՝ օրատան
 գայրդ իլէ պէհապան պիր մահալէ թէնհաճա՝ ա-
 ղիմէթ էթտի , վէ ճէմա՛աթ իշիթմէքլէ՝ շէհրէր-
 տէն եպյա անըն արտընճա կիթտի :
 14 Վէ [Յիսուս] չըգտըլտա՝ խալլի ճէմա՛աթ կէօր-
 մէքլէ , անլերէ թէրահհիւմ էթտիլինտէն խա-
 թալարընա շիֆա վէրտի :
 15 Վէ ագշամ օլտըգտա շայիրտլէրի եանընա կէլիպ
 Պուրապը պէհապան մահալ տըր , վէ շիմոի վազըթ
 կէլմիլ տիր . ճէմա՛աթը սալը վէր , քէօյլէրէ վա-
 րըպ քէնտիլէրինէ թա՛ամ սաթուն ալսընլար՝ տէ-
 16 տիլէր : Լաքին Յիսուս անլերէ՝ Կիթմէլէրինէ հա-
 ճէթ եօգ տըր . սիլ անլերէ թա՛ամ վէրիլիլ՝ տէ-
 17 տի : Անլէր տախի անա՝ Պէշ էքմէք իլէ իքի պտ-

- լըգտան մա'տա պուրատա պիր շէյիմիզ եօգ տըր՝
 18 տէտիլէր : Օլ տախի՝ Անլէրի պուրայա պանա կէթի-
 19 ընիզ՝ տէտի : Վէ ճէմա'աթըն օթլար իւզէրինէ օ-
 թուրմալարընը էմր էթտիքտէն սօնկրա, պէշ էք-
 մէք իլէ իրի պալըզը ալըպ՝ սէմայա տօղրու նազար
 էտէրէք, պէրէքէթ տու'ասը օգույուպ էքմէքլէրի
 փարէլէտի, վէ շայիրտլէրէ վէրիպ՝ շայիրտլէր տախի
 20 ճէմա'աթա վէրէլէր : Ճիւմլէսի տախի եէյիպ տօյ-
 տըլար . վէ փաշչալարըն ֆազլաթընը, օն իքի քիւ-
 21 ֆէ տօյուսու օլարագ, գալտըրտըլար : Վէ նիսա
 իլէ չօճուգլարտան մա'տա եէյէնլէր պէշ պին գա-
 տար ատէմ իտի :
 22 Վէ տէր 'ադապ [Յիսուս] քէնտիսի ճէմա'աթը
 սալը վէրինճէյէ տէկին շայիրտլէրինէ՝ գայըզա կի-
 րիպ քէնտիսիտէն էվլէլ գարշը թարաֆա կէշմէլէրի
 23 իչիւն իպրամ էթտի : Փէնտիսի տախի ճէմա'աթը
 սալը վէրտիքտէն սօնկրա՝ եալընըզնա տու'ա էթմէք
 իչիւն տաղա չըգտը . վէ ազչամ օլտըգտա՝ օրաստի
 24 եալընըզ իտի : Ամնա գայըզ հէման տէնիզ օրթա-
 սընտա օլուպ՝ ըիւզկեար տախի մուխալիֆ օլմաղլէ,
 տալըլարտան սալըսնըյօր իտի :
 25 Վէ կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվպէթինտէ՝ Յիսուս
 տէնիզ իւզէրինտէ եիւրիւյէրէք, անդլէր տօղրու
 26 կէլաի : Շայիրտլէր տախի անը տէնիզ իւզէրինտէ
 եիւրիւր կէօրտիւքլէրինտէ միւզթարիպ օլուպ, իւ-
 յալ տըր՝ աէյէրէք, գօրգուլարընտան ֆէրեսա էթ-
 27 տիլէր : Յիսուս իսէ տէր 'ադապ անդէրէ սէջլէյիպ՝
 ճէսարէթլէնինիզ, պէն իմ, գօրգմայընը՝ տէտի :
 28 Վէ Պետրոս անա ճէվապէն, էա Բապպ, էյէր սէն
 իսէն, պանա էմր էյլէ, սուլար իւզէրինտէ եանը-

- 29 նա կելէյիմ՝ տէտի : Վէ անըն՝ Կել տէմէսի իւզէ-
րինէ՝ Պետրոս գայրդոտան էնիպ՝ Յիսուսն եանընա
30 կիթմէք իչիւն , սուլար իւզէրինտէ եիւրիւտիւ : Լա-
քին ըիւզկեարը շէտիտ կէօրմէքլէ՝ զօրգուպ պաթ-
մաղա պաշլատըգտա , Ես Բապպ , պէնի գուլթար՝
31 տէյիւ ֆերեսաւ էյլէտի : Յիսուս տախի տէր 'ա-
գապ էլինի ուզատըպ՝ անը թուլթաու , վէ անա՝
էյ իմանը նօգսան , նի՞չիւն շիւպհէ էթտին՝ տէտի :
32 Վէ անլէր գայրդա կիրինճէ ըիւզկեար սաքին օլ-
33 տու : Վէ գայրդոտ օլանլար կելիպ՝ Յիւ հագիգէ
սէն Իպնուլլահ սըն՝ տէյերէք անա սէճտէ էթտիլէր :
34 Վէ գարշը թարսֆա կէչիպ՝ Ջէննէտարէթ տի-
35 յարընա կելտիլէր : Վէ օլ մահալին ստէմլէրի ա-
նը թանըտըգաա , պիւթիւն էթրաֆա տտէմ՝ կէճ-
տերիպ՝ ճիւմլէ 'իլէթլի օլանլարը անա կէթիրտիլէր :
36 Վէ եալընըլ լիպատընըն էթէյինէ տօգուհալար տէ-
յիւ անտէն բէճա էթտիլէր . վէ տօգուհանլարըն
քիաֆֆեսի շիֆա պուլարլար :

ՊԱՊ 45

- 1 Օլ գէման Եէրուշալիմտէն օլան 'ուլէմա իլէ ֆե-
2 ըտիլէր Յիսուսն եանընա կելիպ , Նի՞չիւն սէնին շա-
յիրալէրին՝ միւթէգատտիլինին ըիվայէթինէ մու-
խալիֆ հարէքէթ էտիյօրլար , զերա էքմէք եէյե-
ճէքլէրի էսնատէ էլլէրինի երյգամազլար՝ տէտիլէր :
3 Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Նի՞չիւն սիզ տէ ըիվա-
յէթինիլ սէպէպիլլէ Ալլահըն էմրինէ մուղայիր հա-
4 բէքէթ էտիյօրսընըլ : Զիրա Ալլահ՝ Փէտէրինէ վէ
5 վախտէնէ հիւրմէթ էյլէ . Հէմ տախի՝ Փէտէրինէ

- վէ եա վաղիտէսինէ շէթմ էյլէյէն՝ մուծլազա գաթլ
 6 օլընսուն՝ տէյիւ պույուրտու : Ամմա սիզ՝ Հէր քիմ՝
 փէտէրինէ եա վաղիտէսինէ՝ թարաֆըմտան ֆա՛ի-
 տէ կէօրէճէյին շէյ՝ վազֆ օյմուշ տըր՝ տէրսէ , վէ
 փէտէրինէ եա վաղիտէսինէ հիւրմէթ էթմէզսէ տա-
 խի օլւ-ր՝ տէրսինիզ . վէ սիզին ըիվայէթինիզ սէ-
 7 պէպիյլէ Ալլահն էմրինի իպթալ էթտինիզ : Եյ
 8 միւրա՛իլէր , Իշա՛եա սիզին հազգընըզտա՝ Պու գալմ՝
 [պանա աղըզ իլէ եազլուշըպ ,] պանա լիսանէն հիւր-
 մէթ էտէր , ֆազալթ գալպլէրի պէնտէն փէք ու-
 9 զազ տըր : Հէմ ինսան թէնպիհաթը օլան թա՛լի-
 մաթը էօյրէթմէքլէ՝ պանա սիհուտէ եէրէ ՚իպա-
 տէթ էտէրլէր՝ տէյիւ վահի իլէ կիւզէճէ տէմիշ
 տիր , տէտի :
 10 վէ ճէմա՛աթը եանընա չաղըրըպ տնէրէ՝ Տինկ-
 11 լէյինիզ , վէ տնկլայընըզ . Աղըզա կիրէն շէյ ատէմի
 նափաք էթմէզ , լաբին ատէմի նափաք էտէն աղ-
 զընտան չըզան տըր՝ տէտի :
 12 Օլ զէման շպիրտլէրի եանընա կէլիպ , անա՝ Յէ-
 րիսիլէր պու սէօզիւ իշիթտիքլէրինտէ կիւճէնտիքլէ-
 13 ըրնի պիլը՞ մի սին՝ տէտիլէր : Օլ տախի ճէվապ
 վէրիպ , Աէմալի փէտէրիմին տիքմէտիյի հէր ֆիտան
 14 քէօքաէն սէօքիւլէճէք տիր , Անլէրի պրաղընըզ . քէօր-
 լէրին քէօր գըլլաղուզլէրի տիր . վէ էյէր քէօր քէօ-
 15 ըրէ գըլլաղուզլըզ էտէրսէ , իքիսի տէ չըգուրա տիւ-
 16 շէր՝ տէտի : վէ Պետրոս անա ճէվապէն՝ Պու թէմ-
 17 նիլ պիզէ թէֆտիր էյլէ՝ տէտի : Յիսուս տախի՝
 17 Հալա սի՞զ տէ մի ֆէհմնիզ սինիզ . Տահա տնկլա-
 մա՞զ մը սընըզ քի աղըզա կիրէն հէր շէյ գաըրնա
 18 կիտիպ թաշապա չըգարըլըր : Ամմա աղըզտան չը-

- գան շէյլէր գաղալտէն սիւտուր էթմէլէրիյէ , պուն-
 19 լար ատէմի նափաք էտէր : Զիրա գաղալտէն էֆ-
 քեար ը ֆափտէ վէ գաթլ վէ զինա վէ ֆիւճուր
 վէ սըրգաթ վէ եալան ետէրէ շէհատէթ վէ քիւֆը
 20 սիւտուր էտէր : Ատէմի նափաք էտէն շէյլէր պուն-
 լար տըր , աւմա երյգանմամըշ էլլէր իլէ թա'ամ
 էթմէք ատէմի նափաք էթմէզ' տէտի :
 21 Վէ Զիսուս օրատան չըգըզ' Սուր վէ Սայտա օէմթլէ-
 22 ըինէ 'ազիմէթ էյլէտի : Վէ իշթէ օլ թարաֆլարտան
 պիր ֆէն'անը գարը կէլիպ , անա' Եա Բապպ Իպի Ի
 Տաուտ , պանա մէրհամէթ էյլէ , գըզըմ' ճիւնտէն
 'ազապ ը շէտիտ չէքիյօր' տէյերէք ֆէրեսաւ էյլէտի :
 23 Օ իսէ անա Տիշ պիր ճէվապ վէրմէմէքլէ , շայիրտ-
 լէրի եանընա կէլիպ , Արտըմըզճա ֆէրեսաւ էտիյօր ,
 24 անը սալը վէր' տէյիւ անա րէճա էյլէտիլէր : Վէ օ
 ճէվապընտա' Պէն պէյթ Ի Իսրայէլին զայ' օլմուշ
 գօյուշլարընտան զայրիսինէ իրսալ օլունմատըմ' տէ-
 25 տի : Լաքին մէրգուամէ կէլիպ' անա սէճտէ էտէրէք ,
 26 Եա Բապպ , պանա իմտատ էյլէ' տէտի : Օլ տալի
 ճէվապընտա' Զօճուգլարըն էքմէյինի ալըպ' քէօ-
 27 փէքլէրէ աթմապ էյի տէյիլ տիր' տէտի : Լաքին
 մէրգուամէ' Պէլի , Եա Բապպ , չիւնքի քէօփէքլէր տա-
 խի սահպլէրինին սօֆրասընտան տիւշէն գըրընթը-
 28 լարտան եերլէր' տէտի : Օլ զէման Զիսուս անա ճէ-
 վապէն' էյ խաթուն , իմանըն չօգ տըր , սանա իս-
 թէտիյին կիպի օլուն' տէտի . վէ գըզը օլ սա'աթ
 շիֆա պուլտու :
 29 Վէ Զիսուս օրատան հարէքէթլէ' ճէլիլ տէնիզի-
 նին քէնարընա կէլտի , վէ տաղա չըգըզ' օրատա օ-
 30 թուրտու : Վէ եանընա խայլի ճէմա'աթ կէլիպ'

- անկեր իլէ պերասպեր թօփալար վէ քէօրլեր վէ տիւ-
սիզլեր վէ սագաթլար իլէ սա'իր նիչէ քիմնէլէր պու-
լունմաղլէ անկերի Յիսուսն տյագլարընա պրագաւ-
31 ար, օլ տախի անլերէ շիֆա վէրտի, Շէջլէ քի
ճէմա'աթ տիլսիզլէրին սէջլէտիյինի վէ սագաթլա-
րն սագալարղընր վէ թօփալարըն եւրիւտիւյիւնիւ
վէ քէօրլէրին կէօրտիւյիւնիւ միւշահէտէ էթտիլքէ-
րինտէ թէ'տճճիւպ էտիպ, Իարայէլին Ալլահնա
համտ էթտիլէր :
- 32 Վէ Յիսուս շայիրտլէրինի եանընա չաղըրըպ՝ ճէ-
մա'աթա աճըրըմ, զիրա շիմտի իւշ կիւն տիր
եանըմտա պուլունույօրլար վէ եէյէճէք շէյլէրի եօդ
տըր . վէ անլերի աճ սալը վէրմէք իսթէմէմ, օլմայա
33 քի եօլտա թագաթլարը քէսիլէ՝ տէտի : Վէ շա-
յիրտլէրի անա՝ Չէօլտէ պիզ պէօյլէ պիր ճէմա'աթը
տօյուրաճագ գատար էքմէք նէ'րէտէն պուլալըմ՝
34 տէտիլէր : Յիսուս տախի անլերէ՝ Գա'շ էքմէյինիզ
վար՝ տէտիյինտէ, անլէր տախի՝ Եէտի է+Պէ+ վէ
35 պիր գաշ քիւշիւք պալըգ էւր՝ տէտիլէր : Վէ ճէ-
մա'աթըն եէրէ օթուրմալարընը էմր էթտիլքտէն
36 սօնկրա, Օլ եէտի էքմէք իլէ պալըգլարը ալըպ՝ թէ-
շէքքիւր էթտի, վէ փարէլէյիպ շայիրտլէրինէ, շա-
37 յիրտլէր տախի ճէմա'աթա վէրտիլէր : Վէ ճիւմ-
լէսի եէյիպ տօյտրլար, վէ փարչալարըն ֆագալսըն-
38 տան եէտի վէնպիլ տօյուսը գալարըրլար : Վէ նի-
սա իլէ չօճուգլարտան մա'տա եէյէնլէր տէօրթ պին
ատէմ՝ իտի :
- 39 Վէ ճէմա'աթը սալը վէրտիլքտէն սօնկրա՝ գայըղա
պինիպ Մէճուէլ հուտուտընա կէլտի :

- 1 Վէ ֆերիսիէր իլէ սատուգիլէր էանընա կէլիլ՝
անը թէճրիպէ իչիւն քէնտիլէրէ սէմատան պիր 'ա-
- 2 լամէթ կէօթէրմէսինի թալէպ էթտիլէր : Օլ տա-
խի անլէրէ ճէվապէն , Ագշամ օլտըգտա՝ Հավա կիւ-
- 3 զէլ օլաճագ , զիրա կէօք գըզըլ տըր . Վէ սապահ-
լայըն՝ Պու կիւն հավա պօզուգ օլաճագ , զիրա կէօք
փուս օլուպ գըզարմըշ տըր՝ տէրսինիզ : Էյ միւրա-
- իլէր , կէօք եիւզիւնիւ թէմեիզ էթմէսինի պիլըր-
սինիզ , վէ վագըթլարըն 'ալամէթլէրինի Բէյեհէ
- 4 գատիր տէյի^օլ միսինիզ : Քէօթիւ վէ զինաքեար նէսլ
'ալամէթ արար , վէ անա՝ Եռուուս փէյղամպէրին
'ալամէթինտէն զայրի պիր 'ալամէթ վէրիլմէյէճէք
տիր՝ տէտի . վէ անլէրի պրազըպ կիթտի :
- 5 Վէ շայիրտլէրի գարշը թարաֆա կէլիլքէրինտէ ,
- 6 էքմէք ալմազը տնութմուշլար խոի : Վէ Յիսուս
անլէրէ՝ Տիգգաթ էյլէյինիզ վէ ֆերիսիէր իլէ սա-
- տուգիլէրին մայասընտան իճթիրազ էտինիզ՝ տէ-
- 7 տի : Անլէր տախի՝ Էքմէք ալմատըզմըզ իչիւն տիր՝
տէյերէք , մէյանէլէրինտէ թէֆէքքիւր էտերլէր ի-
- 8 տի : Յիսուս պաշապա պիլմէքլէ անլէրէ խիթապէն ,
Էյ իմանը հօգսան օլանլար , նի^օչիւն մէյանէլիզտէ
էքմէք ալմատըզմըզտան տօլայր թէֆէքքիւր էտի-
- 9 յօրսընըզ : Պէշ պին քիշինին պէշ էքմէյինի՝ վէ գաշ
- 10 քիւֆէ գալտըրտըզմըզ , Վէ տէօրթ պին քիշինին
էէտի էքմէյինի՝ վէ գաշ զէնպիլ գալտըրտըզմըզ
տաշա ֆէհմ էթմէյիպ՝ տէր խաթըր էթմէլմի
- 11 սինիզ : Ֆէրիսիէր իլէ սատուգիլէրին մայասընտան
իճթիրազ էթմէք իչիւն սիզէ սէօյլէտիյիմ սէօզ՝ էք-

- մէք հազարնտա օլմատըղընը նա՛սըլ ֆէհմ' էթմէ-
 42 յօրսընըզ' տէտի : Օլ ղէման էքմէք մայասը հազ-
 արնտա տէյիլ, տնճագ ֆէրիսիլէր իլէ սաաուգիլէ-
 րին թա'լիսինտէն իհթիրաղ էթմէք իչլէն պույուը-
 տըղընը անկլատըլար :
- 43 Վէ Յիսուս Գայսէրիյէ ի Ֆիլիպպօս սէմթլէրինէ
 վարտըղընտա , շայիրտլէրինէ՝ Ատէմլէրին տէտիքլէ-
 րինէ կէօրէ պէն իպն իւլ ինսան քի՞մ իմ' տէյիւ
 44 սու՛ալ էյլէտի : Անլէր տախի՝ Պա՛ղըլարը վաֆթիղ
 էտիճի Եսւհասնա , վէ տիկէրլէրի Ելլիյա , վէ սա-
 իրլէրի՝ Էրէմիա հախօտ պաշգա փէյղաւպէրլէրտէն
 45 պիրի սին Դէյօրլէ՛ տէտիլէր : Անլէրէ՛ Եա սիզին
 46 տէտիլինիզէ կէօրէ պէն քի՞մ իմ' տէտի : Վէ Սիմ
 'օն Պետրոս ճէվապէն՝ Սէն Մէսիհ իպնուլլահ իլ
 47 հայյ սըն՝ տէտի : Վէ Յիսուս անա ճէվապէն , Էյ
 Սիմ'օն իպն ի Եռնուս , միւպարէք սին . զերա
 պա՛նս սանա թէն վէ գան տէյիլ , տնճագ ումա-
 48 վաթտա օլան ֆէտէրիմ իլհամ էթտի՝ տէտի : Պէն
 տախի սանա տէրիմ քի՛ Սէն Պետրոս սըն , վէ քի-
 լիսէմի պու գայա իւզէրինէ պինա էտէճէյիմ , վէ
 ճէհէննէմ դափուլարը անըն իւզէրինէ ղալիպ օլմա-
 49 յաճագ տրը : Վէ սանա մէլէքիլթ իւս սէմավաթըն
 անտաթարըրընը վէրէճէյիմ , վէ եեր իւզէրինտէ
 հէր նէ պաղլար իսէն , սէմավաթտա պաղլանմըլ օ-
 լաճագ , վէ եեր իւզէրինտէ հէր նէ չէօզէր իսէն ,
 50 սէմավաթտա չէօզիւլիւշ օլաճագ տրը՝ տէտի : Օլ
 ղէման շայիրտլէրինէ՝ քէնտինին [Յիսուս] Քրիստոս
 իտիլինի քիմնէյէ սէօյլէմէլէրինի էմը էթտի :
 51 Օլ վաղթտան սօնկրա Յիսուս Եէրուշալիմէ կիթ-
 մէք , վէ իիթիյարլար իլէ պաշ քեահինլէր վէ 'ու-

- լէմա թարափընտան չօգ էլէմ չէքիպ գաթլ օլուն.
մագ, վէ իւչիւնծիւ կիւնտէ գըյամ էթմէք կէրէք
իտիյինի շայիրտլէրինէ պէյան էթմէյէ պաշլատը:
- 22 վէ Պետրոս անը պիր թարափա ալըպ, Հաշա՝ եա
րապպ, պու սանա ապլա վադը՝ օլմասըն՝ տէյէրէք
- 23 անը թա՛ղիր էթմէյէ պաշլատըղընտա, Օլ տախի
տէօնիւպ Պետրոսա՝ Արտըմա չէքիլ, էյ Շէյթան,
պանա թէօքէղ սին, զիրա Ալլահա 'ախտ օլան չէյ.
լէրէ տէյիլ, անճադ տտէմլէրէ 'ախտ օլան շէյլէրէ
սարֆ ը էֆքէար էտէրսին՝ տէտի:
- 24 Օլ զէման Յիսուս շայիրտլէրինէ տէտի քի՝ Էյէր
պիր քիմնէ արտըմա կէլմէք իսթէրսէ, թէլըք ի
նէֆա էտէրէք խաչընը եիւրլէնիպ՝ արտըմ օրրա կէլ.
- 25 սին: Զիրա հէր քիմ՝ քի քէնտի ճանընը գուրթար.
մագ իսթէրսէ, անը զպյ՝ էտէճէք, վէ հէր քիմ
պէնիմ իչիւն քէնտի ճանընը զպյ՝ էտէրսէ, անը
- 26 պուլաճագ տըր: Զիրա պիր առէմ պիւթիւն տիւն.
եայը գազանըպ տա՝ քէնտի ճանընը զպյ՝ էտէրսէ,
նէ՞ իսթիֆատէ էտէր. եախօտ առէմ քէնտի ճանը.
- 27 նա պէտէլ նէ՞ վէրէ պիլիր: Զիրա իպն իւլ ինտան
քէնտի մէլա՞իքէսի իլէ ֆէտէրինին ճէլալինտէ կէլէ.
ճէք, վէ օլ զէման հէր քէսէ 'ամլինէ կէօրէ միւքես.
- 28 ֆաթ էտէճէք տիր: Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի,
Պուրատա հաղըր օլանլարտան պա՛ղըլարը վար քի,
իպն իւլ ինտան քէնտի մէլէքիւթիւնտէ կէլտիլինի
կէօրմէյինճէ՝ էօլիւմ թաթմայաճագլար տըր:

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ ալթը կիւնտէն սօնկրա, Յիսուս Պետրոս վէ
Եա՛գուպ իլէ գարնատաշը Եռհաննայը պէրապէր ա.

- լըսի՝ անլերի թէնհաճա եիւքուէք պիր տաղ իւզէ-
 2 րինէ կէօթիւրաիւ : Վէ էօնլերինտէ սուրէթի թէ-
 պետաիւլ էտիպ , եիւզիւ կիւնէշ կիպի զիյատար՝
 3 վէ էլախսէսի նուր կիպի պէյաղ օլտու : Վէ իշթէ
 Մուսա իլէ Էլիյա անըն իլէ սէօյլէշէրէք անլերէ
 4 կէօրիւնաիւ : Վէ Պետրոս Յիսուսա խիթապէն , Եա
 Բապպ , պիզիմ՝ պուրատա պուլունմամըլ էյի տիր .
 էյէր իսթէրսէն՝ պիրի սէնին , վէ պիրի Մուսա , վէ
 պիրի տախի Էլիյա իչիւն , պուրատա իւշ խալմէ
 5 եափալըմ՝ տէտի : Օ տահա սէօյլէր իբէն , իշթէ
 պիր միւնէվվէր պուլուլթ անլերի կէօլկէսի ալթընա
 ալըպ , իշթէ պուլուլթտան՝ Սէվկիւլիւ Օղլըմ՝ պու
 տըր , անտէն բազի իմ . անը տինկլէյինիլ՝ տէյիւ
 6 պիր սէտա կէլաի : Վէ շայիրալէրի իշիտինճէ , եիւզ
 7 իւսթիւ աիւզիւպ՝ զայէթլէ գօրգտըլար : Վէ Յիսուս
 եազլաշըպ անլերէ տօգուհարազ , Գալգընըլ , գօրգ-
 8 մայընըլ՝ տէտի : Անլէր տախի կէօզլէրինի գալտըր-
 տըղլարընտա՝ Յիսուստան պաշգա քիմնէյի կէօրմէ-
 տիլէր :
 9 Վէ տաղտան էնէրլէր իբէն , Յիսուս անլերէ՝ Թա
 Իպն իւլ ինուան էմլաթտան զըյամ էտինճէյէտէք ,
 պու կէօրտիւլիւնիւզիւ քիմնէյէ սէօյլէմէյինիլ՝ տէյիւ
 10 թէնպիհ էյլէտի : Վէ շայիրալէրի անա , Եա՝ նի՛չիւն
 'ուլէմա՝ Էվվէլա Էլիյա կէլմէք կերէք տիր , տէրլէր՝
 11 տէյիւ սուալ էյլէտիլէրինտէ , Յիսուս ճէվապընտա
 տնլերէ՝ Կերչի Էլիյա էվվէլա կէլպ Տէր շէյի թանգիմ՝
 12 էաէր . Լաքին սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Էլիյա ֆիւ վազը
 կէլմիշ տիր , վէ անը թանըմայըպ՝ հագգընտա Տէր
 իսթէտիլէրի շէյի եափաղըլար . քէզալիք Խպն իւլ
 ինտան տախի անլերին թարաֆընտան էլէմ չէքէճէք

- 13 տիր՝ տէտի : Օլ զէման շայիրալէրի՝ քէնախէրէ վաֆթիզ էտիճի Եուհաննա հաղգընտա տէօյլէտի-
յինի անկւատըար :
- 14 Վէ խաղզն եանընա կելտիլքէրինաէ, պիր ատէմ անըն նէզտինէ կելիպ՝ էօնիւնտէ տիզ չէօքէրէք, Է-
ֆէնտի, օղլըմա մէրհումէթ էյլէ, զիրա սար՝ալը օ-
լուպ փէք չօգ էլէմ չէքէր, չիւնքի չօգ տէֆ՝ա տ-
- 15 Թէշէ վէ չօգ տէֆ՝ա սույա տիւշէր : Վէ անը շա-
յիրալէրինէ կէթիրտիմ իսէ տէ, անա շիֆա վէրէ-
- 16 մէտիլէր՝ տէտի : Վէ Յիսուս տախի ճէվապ վէրիպ՝
Էյ իմանարզ վէ ՝աքսի նէօլ, նէ՞ վազթա գատար
սիզին իլէ օլայըմ, նէ՞ վազթա գատար սիզէ Թէ-
համմիւլ էտէյիմ. անը պուրայա պանա կէթիրի-
- 17 նիզ՝ տէտի : Վէ Յիսուս ճիննի Թա՛ղիր էթալքտէ,
անտէն չըգտը, վէ օղլան օլ սա՛աթ շիֆա պուլ-
- 18 տու : Օլ զէման շայիրալէր Թէնհաճէ Յիսուսըն եա-
նընա կելիպ՝ Պիզ նի՞չիւն անը չըգարամատըզ՝ տէ-
- 19 տիլէր : Յիսուս տախի անլէրէ՝ իմանարզըզընըզ ի-
չիւն տիր, զիրա հազիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ Է-
յէր խարտալ տանէսի գատար իմանընըզ օլուքսա,
պու տաղա՝ Պուրատան էօթէյէ նազլ էթ՝ տէրսէ-
նիզ, նազլ էտէճէք տիր, վէ սիզէ հիչ պիր շէյ
- 20 զայր ի միւլքին օլմայաճագ տըր : Ամմա սուա՛ս վէ
օրուճտան զայրի եօլ իլէ պու մագօւլէ չըգմազ՝ տէ-
տի :
- 21 Վէ Ճէլիտէ տօլաշըրլար իքէն, Յիսուս անլէրէ՝
Իպն իւլ ինսան ատէմլէր էլինէ Թէսլիմ՝ օլունուպ,
- 22 Անը գաթլ էտէճէքլէր տիր, վէ իւչիւնճիւ կիւն
գըյամ էտէճէք տիր՝ տէմէսիյլէ, անլէր զայէթլէ
միւլէտտէր օլտըլար :

- 23 Վէ ԲեթրնաՏումա կէտիքլէրինտէ , իբի տիրՏէմ
Էրէի ԹաՏսիլ Էաէնլէր Պետրոսըն Էանընա կէլիպ'
Մու'ալլիմինիզ իբի տիրՏէմլիյի վէրմէ՞զ մի' տէտի-
- 24 լէր . օլ տախի' Վէրիլ' տէտի : Վէ խանէյէ կիր-
տիքտէ , Յիսուս անը գարշուլլալ' Էյ Սիմ'օն , նէ՞
զանն Էտէրսին , միւլուք ի զէմին րէսմ' Էախօտ վէր-
կիյի քիմլէրաէն ալըրլար , Էվլաալարընտա՞ն մը ,
- 25 Էօգոսս պաշգալարընտա՞ն մը' տէտի : Պետրոս անա'
Պաշգալարընտան' տէտի . Յիսուս տախի անա' Էջլէ
- 26 իսէ Էվլատ մու'տֆ տրը : Լաքին անլէրէ մուճիպ ի
մա'սէրէթ օլմամագ իչիւն' տէնիզէ կիտիպ պիր օլ-
թա աթ , վէ իլք չըգան պալըզը թու-թուպ' աղզը-
նը աչտըղընտա , պիր տէօրթ տիրՏէմլէք պուլուր-
սըն , անը ալըպ' անլէրէ պէնիմ վէ սէնին իչիւն վէր'
տէտի :

- 4 Օլ զէման շայիրտլէրի Յիսուսըն Էանընա կէլիպ'
Մէլէքիւթ իւս սէմալաթտա էն պէջիւք քիմտիր'
- 2 տէտիլէր : Յիսուս տախի Էանընա պիր չօճուգ չա-
- 3 ղըրըպ վէ անը օրթալարընտա տուրտուրուպ , Հագի-
գաթէն սիզէ տէրիմ' քի' Էյէր տէօնիւպ չօճուգլար
կիպի օլմագւանըզ , մէլէքիւթ իւս սէմալաթտա տա-
- 4 լա կիրմէյէճէքսինիզ' տէտի : Իմտի Տէր քիմ' պու-
չօճուգ կիպի միւթէվազը' օլուրոս , մէլէքիւթ իւս
- 5 սէմալաթտա էն պէջիւք օ տրը : Վէ Տէր քիմ'
պէջլէ պիր չօճուգը պէնիմ' իսմիմ' իչիւն գապուլ-
- 6 Էտէրսէ , պէնի գապուլ Էթմիշ օլուր : Վէ պանա
իման Էտէն պու քիւչիւքլէրտէն պիրինի Տէր քիմ'
սիւրչտիւրիւրսէ , պէյնուսա պիր տէյիրմէն թաշը

ասրլըպ՝ տէնիզին տիպինէ զարգ էտիլմէսի քէնտինէ
խայրլը տըր :

7 Թէօքէզլէր սէպէպինտէն վաճ տիւնուայա , զիրա
Թէօքէզլէրին կէլմէսի լազըմ տըր , ամմա վաճ Թէօ .

8 քէզին կէլմէսինէ սէպէպ օլան ատէմէ : Իմնի էյէր
էլին եա այազըն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա ,
անը քէսիպ քէնտինտէն տէֆ՝ էթ . հայաթա Թօ .
փալ եա սագաթ կիրմէն՝ իքի էլին եա իքի այազըն
օլուպ՝ էպէտի աթէչէ աթըլմագտան սանա խայրլը

9 տըր : Վէ էյէր կէօզլան սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ
օլուրսա , անը չըգարըպ քէնտինտէն տէֆ՝ էթ . հա .
յաթա Թէք կէօզլիւ կիրմէն՝ իքի կէօզլան օլուպ
ճէհէննէմ աթէչինէ աթըլմագտան սանա խայրլը տըր :

10 Պու քիւչիւքլէրտէն պիրինի խօր կէօրմէքտէն իհ .
Թիրազ էտինիզ , զիրա սիգէ տէրիմ քի՝ անլէրին
մէլէքլէրի սէմափաթտա օլան փէտէրիմին եիւզլանիւ

11 սէմափաթտա տա՛իմն կէօրիւրլէր : Զիրա Իպն իւլ

12 ինսան զայ՝ օլանը խէլաս էթմէյէ կէլտի : Սիգէ նա՞ .
սըլ կէօրիւնիւր . էյէր պիր ատէմին եիւզ գօյունը
օլուպ՝ անլէրտէն պիրի եօլու շաշըրըրսա , օլ ատէմ
տօգսան տօգուզը տաղլարտա պրազըպ տա , վա .

13 րըպ եօլու շաշըրանը արամնա՞զ մը : Վէ էյէր անը
պուլաճագ օլուրսա , հազիզաթէն սիգէ տէրիմ քի՝
եօլու շաշըրմամը տօգսան տօգուզ իչիւն սէփնիւր .

14 յնա՞ն զիյատէ անըն իչիւն սէփնիւր : Քէզալիք սէ .
մափաթտա օլան փէտէրինիզին հուզուրընտա պու
քիւչիւքլէրտէն պիրինին զայ՝ օլմասընա ըիզա եօգ
տըր :

15 Էյէր պիրատէրին սանա գարըը պիր խաթա է .
տէրսէ , կիտիպ անը իքինիզին պէյնինտէ Թէնհաճա

- 16 Թա՛գիր էյլէ . էյէր սէնի տինկլէրսէ , պիրատէրինի
 46 գազանմըշ օլուրսըն : Վէ էյէր տինկլէմէզսէ , իբի եա
 իւչ շահիտին աղզընտան հէր սէօզիւն սըպուծի ի-
 չիւն , քէնտին իլէ պէրապէր պիր եախօտ իբի քիշի
 47 տահա ալ : Վէ էյէր անլէրի տինկլէմէզսէ , քիլի-
 սէյէ սէօյլէ . վէ էյէր քիլիսէյի տախի տինկլէմէզսէ ,
 անը փուլթփէրէսթ վէ կէօմրիւքճիւ կիպի 'աուտ
 էյլէ ,
 48 Ծիւ հագիգէ սիզէ տէրիմ քի՛ Եէր իւզէրինտէ
 հէր նէ պաղլարօտնըղ , սէմաուտ պաղլանմըշ օլու-
 ճագ , վէ եէր իւզէրինտէ հէր նէ չէօզէրսէնիլ , սէ-
 49 մասա չէօզիւլմիւշ օլաճագ աըր : Եինէ սիզէ տէրիմ՝
 քի՛ Սիզտէն իբի քիշի եէր իւզէրինտէ հէր հանկը
 շէյի տիլէմէք իչիւն իթթիֆագ էտէրլէրսէ , անլէ-
 րէ սէմավալթաա օլան փէտէրիմ թարաֆընտան իհ-
 20 սան օլուհաճագ աըր : Զիրա իբի եա իւչ քիշի պէ-
 նիմ իսիմ իլէ հէր նէրէտէ ճէմ՝ օլուրլար իսէ , պէն
 օրատա անլէրին արասընտա իմ :
 21 Օլ զէման Պէտրօս անըն եանընա կէլիպ՝ Եա
 րապպ , գա՞չ տէֆա՛ պիրատէրիմ պանա խաթա է-
 տէրսէ՝ անը 'աֆվ էտէյիմ՝ ետին՝ տէֆայա գա-
 22 տար մը՝ տէտի : Յիտուս անա տէտի քի՛ Սանա եէ-
 տի տէֆայատէք տէյիլ , լպրին եէթմիշ քէրրէ եէ-
 23 տիյէ գատար՝ տէրիմ : Անըն իչիւն մէլէքիւթ իւս
 սէմավալթ պիր մէլիյէ թէշպիհ օլուհմըշ աըր քի՛
 24 գուլլարը իլէ մուհասէպէ էթմէք իսթէտի : Վէ մու-
 հասէպէյէ պաշլատըգատ , եանընա օն պին թա-
 25 լանթ պօրճլու պիր քիմնէ կէթիրտիլէր . Անըն է-
 տայա գուարէթի օլմառըղընտան , էֆէնտիսի անըն
 իլէ զէվճէսի վէ չօճուդլարը վէ պիւ ճիւմլէ էմվալը

- սաթըլըպ՝ պօրճաւ էտա օլունմասընը էմը էյլէտի :
- 26 Պունուն իւզէրինէ օլ գուլ եւրէ գափանըպ , էֆէնտիմ , պանա միւսա՛տտէ էյլէ , սանա քեաֆֆէսինի էտա էտէրիմ՝ տէյիւ անա ըէճա էյլէտի :
- 27 Վէ օլ գուլըն էֆէնտիսի անա թէրաճճիւմ էտէրէք՝ անը սալը վէրիպ պօրճընը տախի պաղըշտտը :
- 28 Ամնա օլ գուլ չըգըպ՝ քէնտինէ եիւզ տինար պօրճըն օլան պիր գափու եօլտաշընը պուլտու , վէ անը պողաղընտան թութուպ՝ Պանա պօրճընը էտա էյլէ :
- 29 Ը՛ տէմէսի իւզէրինէ , Անըն գափու եօլտաշը սյաղընա տիւշիւպ՝ Պանա միւսա՛տտէ էյլէ , սանա [քեաֆֆէսինի] էտա էտէրիմ՝ տէյիւ անա ըէճա էյլէտի :
- 30 Էյլէտի : Լտըին օ ըաղի օլմամաղլէ վարըպ՝ պօրճընը էտա էտինճէյէ տէկին անը մաճպէսէ իլգա էթտի :
- 31 Վէ պու առէմին գափու եօլտաշարը վուգու՛ի հալի կէօրտուքլէրինտէ , զայէթլէ միւքէտտէր օլմաղլէ , վարըպ էֆէնտիլէրինէ ճիւմլէ վուգու՛աթը իֆատէ էթտիլէր : Օլ զէման էֆէնտիսի անը չաղըրըպ , անա՛ էյ շէրիր գուլ , պանա եալվարտըղն իչիւն օլ պօրճըն ճիւմլէսինի սանա պաղըշտտըմ :
- 33 Պէն սանա մէրհամէթ էթտիյիմ կիպի , սէն տալի գափու եօլտաշընա մէրհամէթ էթմէլի տէյիլ՝ մի իտին՝ տէտի : Վէ էֆէնտիսի զաղապէ կէլիպ՝ պիւլթիւն պօրճընը էտա էտինճէյէ տէկին , անը իշքէնճէ էտիճիլէրէ թէսլիմ էթտի : Քէզալքէ հէր պիրինիզ պիրատէրլէրինիզէ սուչլարընը գալպինիզտէն պաղըշտմատըղընըզ հալտէ , սէմալի ֆէտէրիմ տախի սիզէ էօյլէ էտէճէք տիր :

- 1 Վէ վաղը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու ուօղէրի թէ-
մամ էթտիրտէն սօնկրա , ճէլիլտէն հարէքէթլէ իր-
տանըն էօթէ թարափընտաքի Եէհուաիյէ սինօրլա-
- 2 րբնա կէլսի : Վէ խալլի ճէմս'աթ ահըն արտընճա
կիթտիրլէրինտէ՝ օրատա անլէրէ շիֆա վէրտի :
- 3 Վէ ֆերիսիլէր սնը թէճրիպէ էթմէք իլիւն եա-
նընա կէլիպ , ահա՝ Ատէմէ հէր սէպէպէ պինա՝էն
զէվճէսինի թաթլիպ էթմէք ճա'ի՞զ մի տէտիլէր :
- 4 Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ իպթիտատէ խալլ է-
5 տէն անլէրի էրքէք վէ տիշի խալլ էթտիլինի , Վէ՝
Պու ուպէպտէն առէմ փէաէրինի վէ վալլիտէսինի
թէրք էտիպ՝ զէվճէսինի միւլատրգ օլարապ , իքիսի
եէք վիւճուտ օլաճաղլար՝ տէյիւ պուշուրտըղըն օ-
- 6 զուճմաղընը մը : Պինա՝էն 'ալէյճ արթըղ իքի տէ-
յիլ լաքին եէք վիւճուտ տիրլէր . իմոի Ալլահըն
- 7 բոպթ էթտիլինի ինտան պըրմաղըն՝ տէտի : Անլէր
տախի ահա՝ Եա նի՞չիւն Մուսա թալաղնամէ վէ-
րիլէրէք թաթլիպ էթմէքլի թէնպիհ էթտի՝ տէտի-
- 8 լէր : Ոլ տախի անլէրէ՝ Մուսա սիղին զըղէթ ի
գալլինիպ սէպէպիլլէ սիզէ զէվճէլէրինիզի թաթ-
լիպ էթմէյէ իզն վէրտի , ամմա իպթիտատէ պէջլէ
- 9 տէյիլ Խտի : Պէն տախի սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ՝
զէվճէսինի զինատան զայրի պիր սէպէպ իլէ թաթ-
լիպ էտիպ տէ , պաշգաղընը թէզէվվիւճ էտէրսէ ,
զինա էտէր . քէզալլէր միւթալլաղալը թէզէվվիւճ է-
- 10 տէն զինա էտէր : Շայիրալէրի տախի ահա՝ Էյէր
զէվճ իլէ զէվճէ պէյինտէ հալ պէջլէ իսէ , թէ-

- 11 զէվիւճ խայրը տէյիւ տիր՝ տէտիւէր : Լաքին օտն.
 լէրէ խիթապէն՝ Պու քելամը ճիւմլէսի տէյիւ, ան.
 ճագ քէնտիւէրէ հիտայէթ օլունանլար գապուլ է.
 12 տէ պիւիւր : Զիրա անա բահմինտէն պա՛ղը խատրմ
 տօղմուշ օլանլար վար տրը , վէ ատէմլէր թարա.
 ֆրնտան խատրմ գըլընմըշ խատրմլար տախի վար
 տրը , վէ մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ իչիւն քէնտի
 քէնտիւէրինի խատրմ էթմիշ օլանլար վար տրը .
 գապուլ էթմէյէ իգթիտարը օլան գապուլ էթմին՝
 տէտի :
 13 Օլ զէման իւզէրլէրինէ էլլէրինի գօյուպ տու՛ա
 էթմին տէյիւ եանընա քիւչիւք չօճուգլար կէթի.
 14 բիւտի , շայիրտլէրի իսէ անլէրի ազարլատըլար : Ամ.
 մա Յիսուս՝ Զօճուգլարը գօյ վէրինիզ , վէ անլէրի
 պանա կէլմէքտէն մէն՝ էթմէյինիզ , զերա մէլէքիւթ
 15 իւս սէմաւաթ պու մագուլլէրին տիր՝ տէտի : Վէ
 էլլէրինի անլէրին իւզէրինէ դօտըգտան սօնկրա՝ օ.
 բատան կիթտի :
 16 Վէ իշթէ պիր քիմնէ եանընա կէլիպ , անա՝ Էյ
 մոն՝ալլիմի քերիմ , հայաթ ք էպէտիյէյէ նա՛իլ
 17 օլմագ իչիւն պէն նէ՞ խայր իշլէյէյիմ՝ տէտի : Օլ
 տախի անա՝ Նի՞չիւն պանա քերիմ տէյօբսըն . պիր.
 տէն՝ եա՛նի Ալլահսան զայրի քերիմ եօգ տրը . ամ.
 մա էյէր հայաթա նա՛իլ օլմագ իսթէր իսէն , է.
 18 վամիրի հըֆզ էյլէ՝ տէտի : Օ անա՝ Հա՞նկըլարը
 տէտիքտէ , Յիսուս՝ Պուշլարը , եա՛նի Գաթլ էթ.
 մէյէսին , Զինա էթմէյէսին , Սըրգաթ էթմէյէսին,
 19 Եալան շէհատէթ էթմէյէսին , Փէտէրինէ վէ վալի.
 տէնէ հիւրմէթ էտէսին , վէ գօնշընք քէնտին կիպի
 20 սէվէսին՝ տէտի : Օլ նէվճիվան անա՝ Պուշլարը

- ճիւմէսինի սէպրովէթիմտէն պէրու հրօղ էյլէտիմ.
 21 տահա նէ՞ հոգսանըմ վար՝ տէտի : Յիսուս սնա՝ է-
 յէր քեամիլ օլմադ իթթերսէն , կիտիպ մամէլէյինի
 սաթըպ ֆուգարայա վէր , վէ սէմաստա խազինէյէ
 մալիք օլաճագազն . վէ կէլ պանա թապի՝ օլ տէ-
 22 տի : Վէ օլ նէվճիվան պու սէօղիւ իշիթտիքտէ ,
 միւքէտտէր օլարուգ՝ կիթտի . զերա չօդ մալի վար
 իտի :
 23 Վէ Յիսուս շայիրտէրինէ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէ-
 րիմ քի՝ Զէնկին քիմնէ մէլէքիւթ իւս սէմավաթա
 24 կիւճ իլէ կիրէր : Վէ եինէ սիզէ տէրիմ քի՝ Զէնկի-
 նին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսինտէն տէվէնին իշնէ
 25 տէլիյինտէն կէչմէսի տահա գօլայ տրը՝ տէտի : Շա-
 յիրտէրի տախի պահա իշիթտիքտէ , զայէթլէ հէյ-
 րան օլուպ՝ էջլէ իսէ քի՞մ խէլաս օլա պիլիը՝ տէ-
 26 տիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ նազար էտիպ՝ Պու շէյ
 ինսան ինտինտէ զայր ի միւքին տիր , լաքին ինտ
 Ալլահ հէր շէյ միւքին տիր՝ տէտի :
 27 Օլ զէման Պետրոս սնա ճէվապէն՝ իշթէ պիղ
 հէր շէյի թէրք էտիպ՝ սանա թապի՝ օլտրգ , իմտի
 28 նէյէ մալիք օլուրըվ՝ տէտի : Վէ Յիսուս անլէրէ հէ-
 վալէր . Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ սիզ պանա
 թապի՝ օլանլար թէքվին ի ճէտիտտէ , իպն իւլ ին-
 սան քէնտի ճէլալի թախթընտա օթուրտրզը զէ-
 ման , սիզ տախի օն իքի թախթ իւղէրլնտէ օթու-
 րուպ՝ իսրայէլին օն իքի սըպլթընա հիւքմէտէճէք
 29 սինիզ : Վէ հէր քիմ խանէլէր եա պիրատէրլէր եա
 հէմշիլէլէր եա փէտէր եա վալիտէ եա զէվճէ եա
 էվլատ եա թարլալարը պէնիմ իսմիմ իշէն թէրք
 էթմիլ օլուրա , եիւզ դաթընը ալաճագ , հէմ

- 30 հայաթ ը էպետիյէյէ վարիս օլաճադ տըր : Լաքին
 չօգ մուգատտէմ քիմէսնէլէր՝ մու՛տխսէր , վէ մու-
 ՛տխսէրլէր մուգատտէմ օլաճադ տըր :

ՊԱՊ 20

- 1 Ձիրս մէլէքիւթ իւս սէմա վաթ՝ պաղընա 'ամէլէ
 թութմադ իչիւն ալ էս սապահ չըզան խանէ սա.
 2 հիպի պիր ատէմէ միւշապիհ տիր : Վէ 'ամէլէ իլէ
 կիւնտէ պիրէր տինարա գալլ էտիպ՝ անլէրի պա.
 3 ղընա կէօնտէրտի : Վէ սա՛ւաթ իւշ ըատտէլէրինտէ
 չըզըպ՝ չարշուտա պաշգա պօշ տուրանլար տախի
 4 կէօրտիւքտէ , Անլէրէ , Սիզ տախի պաղա կիտի-
 նիզ , վէ հագգ նէ իսէ սիզէ վէրիւրիմ՝ տէմէսի իւ-
 5 զէրինէ , Անլէր տախի կիթաիլէր . սա՛ւաթ ալթը վէ
 տօգուզ ըատտէլէրինտէ եինէ չըզըպ պու մինվալ
 6 իւզրէ էյլէտի : Վէ սա՛ւաթ օն պիր ըատտէլէրինտէ
 չըզըպ՝ տիկէր պօշ տուրանլար պուլուպ , անլէրէ՝
 Նի՞չիւն պուրատա պիւթ իւն կիւն պօշ տուրայօր-
 7 սընըլ՝ տէտի : Անլէր տախի անա՝ Պիզի քիմնէ իւճ-
 րէթլէ թութմատըղը իչիւն՝ տէտիլէրինտէ , անլէ-
 րէ՝ Սիզ տախի պաղա կիտինիզ , վէ հագգ նէ իսէ
 8 ալաճադսընըլ՝ տէտի : Վէ ազշամ օլտըգտա , պաղ
 սահիպի քէնտի քէթխիւտաընա՝ 'Ամէլէյի չաղըր ,
 վէ սօնկրաքիլէրտէն պաշլայըպ էվվէլքիլէրէ վարըն-
 9 ճայծտէք , իւճրէթլէրինի վէր՝ տէտի : Վէ սա՛ւաթ
 օն պիր ըատտէլէրինտէ Ռա-Ռա-Լան-Լա կէլիպ՝ պիրէր
 10 տինար ալարլար : Վէ էվվէլքիլէր կէլտիքտէ՝ զիյա-
 տէ ալաճաղըզ զաննընտա իտիլէր իսէ տէ , անլէր
 11 տախի պիրէր տինար ալարլար : Վէ ալարըլարընտա ,

- 12 խանէ սահիպինէ գարշը սէօյլէնէրէք , Պու սօնկրա-
քիէր , պիր սա'աթ իշլէտիլէր , վէ անլէրի՝ պիւ
կիւնիւն զահմէթ վէ հերարէթինի չէքմիշ օլանլարա
- 13 միւսավի թութտըն՝ տէմէլէրիյլէ , Օ տախի ճէվա-
պրնտա , անլէրին պիրինէ՝ Տօթըմ , սանա զարար
էթմէյօրըմ . սէն պէնիւմ իլէ պիր տինարա գաւլ
- 14 էթմէտին մի . Հադգընը ալ , կիթ . պէն պու սօնկ-
րաքինէ սանա Քերտէյէ գատար վէրմէք իսթէրիւմ :
- 15 Մալիւմ իլէ իսթէտիյիմի էթմէք պանա ճա'իլ տէ-
յի'լ մի . եօդա պէն քէրիւմ օլտըղըմ իչիւն սէնին
- 16 կէօդիւն քէօթի'ւ մի տիր՝ տէտի : Պէօյլէճէ մու-
'ախիէր քիմնէլէր մուգատտէմ , վէ մուգատտէմլէր
մուտախիէր օլաճագ տըր . զիրա տա'վէթլիլէր չօդ ,
ամմա ինթիխապ օլունանլար ազ տըր՝ տէտի :
- 17 Վէ Յիսուս Եերուշալիմէ չըգար իքէն , էանա ի
րահտէ օն իքի շալիրտինի թէնհայէ տըզ , անլէրէ
- 18 խիթապէն՝ իշթէ Եերուշալիմէ չըգըյօրըզ , վէ իպն
իւլ ինսան պաշ քեսահինլէր իլէ 'ուլէմննըն էլլէրի-
նէ թէսլիւմ օլունուպ , անլէր գաթլինէ հիւքմ է-
- 19 տէճէքլէր տիր . Վէ անը իսթիհլա էտիպ գումէջ ի-
լէ տէօյմէք վէ խաչա կէրմէք իւզլէ , թա'իֆէլէրէ
թէսլիւմ էտէճէքլէր տիր . օլ տախի իւչիւնճիւ կիւն-
տէ գըյամ էտէճէք տիր՝ տէտի :
- 20 Օլ գէման Զէպէտի օղուլլարընըն վալիտէսի օ-
ղուլլարը իլէ պերապէր էանընա կէլիպ՝ սէճտէ է-
- 21 տէրէք , անտէն պիր լութֆ տիյէտի : Օլ տախի ա-
նա՝ Նէ՞ իսթէրսին տէտիքտէ , մերգուսէ անա՝ Մէ-
լէրիւթիւնտէ պու իքի օղուլլարըմըն պիրի սաղըն-
տա վէ պիրի սօլընտա օթուլմալարընը էմը էյլէ՝ տէ-
- 22 տի : Վէ Յիսուս ճէվապէն՝ Նէ տիլէտիյինիպի պիւ

- մէղսնիկ . պէնիմ իչէճէյիմ քեասէտէն իչմէյէ վէ
պէնիմ վաֆթիզ օլունաճաղըմ վաֆթիզ իլէ վաֆ-
թիզ օլունամաղա միւզթէտի՝ր մի սինիզ՝ տէտիքտէ ,
- 23 Միւզթէտիւր իզ՝ տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Կէր-
չի քեասէմտէն իչէճէքսինիզ , վէ պէնիմ վաֆթիզ
օլունաճաղըմ վաֆթիզ իլէ վաֆթիզ օլունաճաղ-
ընըզ , ամմա սաղըմտա վէ սօլըմտա օթուրմաղը
իհասն էթմէք՝ պանա բաճի տէյիլ տիր , անճագ
փէտէրիմ թարաֆընտան քիմլէր իչիւն հազըրլանմը
- 24 իսէ , անլէրէ վէրիլէճէք՝ Դէր՝ տէտի : Վէ Դէրէր օն լ-
ճէրլէր պոնն-- իչիթտիքտէ , օլ իքի գարնտաշա կիւ-
- 25 ճէնտիլէր : Լաքին Յիսուս անլէրի եանընա չաղըրըպ
թա՝իֆէլէրին հիւքմտարլարը անլէրին իւզէրինէ թէ-
սալլիւթ էտիպ , պէյիւքլէրի անլէրին իւզէրինէ իճ-
- 26 բա ի հիւքիւմէթ էթտիլէրինի պիլիքսինիզ : Ամմա
պէյնիիզտէ պէյլէ օլմասըն , անճագ արանըտա
պէյիւք օլմագ իսթէյէն՝ խըտմէթքեարընըզ օլ-
- 27 սուն : Վէ պէյնիիզտէ պիլիւնճի օլմագ իսթէյէն
- 28 գուլունըզ օլսուն : Հիթէքիմ իպն իւլ ինսան՝ քէն-
տինէ խըտմէթ օլունամագ իչիւն տէյիլ , անճագ խըտա
մէթ էթմէք վէ ճանընը չօգ քիմէսնէլէր պէտէլինէ
ֆիտիլէ վէրմէք իչիւն կէլտի՝ տէտի :
- 29 Վէ Էրհհատան չըգարլար իքէն , անըն արտընճա
- 30 խալլի ճէմա՝աթ կիթտի : Վէ իլթէ եօլ քէնարըն-
տա իքի ա՛մա օթուրուպ՝ Յիսուսըն կէչալիլինի ի-
չիթտիքտէ , Ես՝ Բապպ իպն ի Տաուտ , պիզէ մէր-
- 31 համէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեասա էթտիլէր : Վէ ճէ-
մա՝աթ անլէրի սիւքիւթ էթմէլէրի իչիւն թա՛ղիլ
էթտի իսէ տէ , անլէր՝ Ես՝ Բապպ իպն Տաուտ ,
պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ տահա զիյատէ ֆէր-

32 եատ էտերէր իտի : Վէ Յիսուս տուրուպ անլերի
 չաղըրար , վէ՞ Նէ՞ իսթերսինիզ քի սիղէ եափա-
 33 յըմ՝ տէտիքտէ , Անա՛ եա՛ Բապպ , կէօղլէրիմիզ
 34 աղըլըն՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս թէրաճհիւմ էտիպ՝
 տնլերին կէօղլէրինէ տօղունտու , վէ տեր 'ազապ
 կէօղլէրի աղըլպ՝ անըն արտընճա կիթտիլէր :

ՊԱՊ 21

1 Վէ Իերուշալիմէ եազլաղպ՝ Զէյթուն տաղընըն
 գուրպինտէ Պէյթֆաճիյէ կէլտիլէրինտէ , Յիսուս
 2 իբի շայիրտ կէօնտէրիպ , Անլէրէ՛ Գարընըղտաքի
 քէօյէ կիտինիզ , վէ տեր հալ պաղլը պիր մերքէպ՝
 վէ եանընտա պիր սըփա պուլուրսընըլ . չէօզիւպ
 3 պոնա կէթիլինիզ : Վէ էյէր պիր քիմնէ սիղէ պիր
 շէյ սէօյլէրտէ , Պուսլար Էֆէնտիյէ լաղըմտըր՝ տէ-
 յէսինիզ . վէ ֆիլ հալ անլէրի կէօնտէրէճէք տիր՝
 4 տէտի : Վէ պունուն ճիւմլէսի փէյղամղէր վտար-
 5 թաարյլէ , Սիօն գըղընտ տէյինիզ քի՛ իշթէ մէլի-
 յին հալիմ օլտրազ , վէ մերքէպէ՛ պէլի մերքէպ
 եափուլուր սըփայա ըաքիպէն օտնա կէլիյօր՝ տէյիւ
 պոյյուրըլան քէլամըն իթմամը իչիւն վազը՝ օլտու :
 6 Վէ շայիրտլէր վարըպ՝ Յիսուսըն քէնտիլէրէ պու-
 7 յուրտըղը կիպի հարէքէթլէ , Մէրքէպի վէ սըփայը
 կէթիլիպ , իւղէրլէրինէ էլպիսէլէրինի գօտըգլորըն-
 8 տա , օլ տաիի իւղէրլէրինէ պինտի : Վէ փէք չօգ
 խալզ տոսի քէնտի էլպիսէլէրինի եօլտ սերտիլէր .
 վէ զայրիլէրի աղաճլարտան տալլար քէսիպ , եօլտ
 9 տէօլէյէրէք , Էօնտէն կիտէն վէ արգաստան կէլէն
 խալգ՝ իպն ի Տաուտա Օսաննա , Բապպըն իսմիյլէ

կէլէն միւսարէք օլտուն, երւճէլէրտէ Օսաննա՝ տէ-
յերէք նիտա էտէրլէր իտի :

40 վէ Եհրուշարիմէ կիրտիյինտէ, Պու քի՞մ տիր՝

41 տէյերէք, պիւթիւն շէհր թահրիք օլտնտուն : խալզ
տաշի՝ Պու ճէլիլտէ վաղը՝ Նալարէթտէն օլտն Յի-
սուս փէյզամպէր տիր՝ տէտնլէր :

42 վէ Յիսուս Ալահըն հէյքէլինէ կիրիպ, հէյքէլ-
տէ ճիւմիէ ախլ ու ի՛թա էտէնլէրի իրարձ էտէ-
րէք, սարրափլարըն փիշթախթալարընը, վէ կէյեր-
ճին սաթըճըլարըն իսքէմլէլէրինի ալթ իւաթ էթտի :

43 վէ անլէրէ՝ խանէմ՝ իպատէթխանէ թէամիյէ օլտ-
նաճազ տըր՝ տէյիւ եազըլվիշ տըր, ֆազաթ սիզ
անը հորամիլէր մաղարասը էթտինիզ՝ տէտի :

44 վէ հէյքէլտէ եանընա ա՛մալար վէ թօփալար

45 կէլաիլէր, օլ տախի անլէրէ շիֆա վէրտի : Լաքին
պաշ քեահինլէր իլէ՝ ուլէմա անըն իճրա էյլէտիյի
միւ՛ճիզաթը վէ չօճուգլարըն հէյքէլտէ՝ իպն ի Տա-
ուտա Օսաննա՝ տէյիւ նիտա էթտիքէրինի կէօր-

46 տիւքլէրինտէ, փէք կիւճլէրինէ կէլէրէք, Անա՝ Պուն-
լարըն նէ՝ սէօյլէտիյի իշիտի՛յօր մը սըն՝ տէտիլէր :
Յիսուս տախի անլէրէ՝ Պէլի, Մա՛սուամլար իլէ մէմէ
էմէնլէրին ազընտան համար թէքմիւ էթտին՝ քէ-
լամընը հիշ պիր վազըթ օգո՛ւմադընը մը, տէտի :

47 վէ անլէրի պրապտը վէ շէհրին խարիճինէ Պէյթ-
՝անիպա չըզըպ օրատա պէյթուլթէթ էթտի :

48 վէ սապահլայըն շէհրէ՝ ապտէթ էտէր իքէն ա-

49 ճըզտը : վէ եօլ քէնարընտա պիր ինճիր ազաճը
կէօրիւպ եանընա վարտըղընտա՝ անտէ եափրազտան
մա՛տա պիր շէյ պոլմամաղլէ անա՝ Պուճտան օօնկ-
րա էպէտէն սէնտէ մէյվէ օլմասըն՝ տէտի . վէ ին-

- 20 ծիր անգամը տէր 'ագասոյ գուրուտու : Վէ շոյիրու-
լէրի պուռու կէօրիւնճէ թէ'տճճիւպ էտիպ' ինճիր
ագասը հասըլ տէր 'ագասոյ գուրուտու' տէտիքլէրին-
- 21 աէ, Յիսուս անյէրէ ճէվապէն' Հագիգաթէն սիգէ
տէրիմ' քի էյէր իմանընըզ օլուպ տա , շիւպհէ էթ-
մէզոէնիզ, տէյիլ էտլընըզ պու ինճիր աղսճընա
վազը' օլանը իճրա էտէճէքսինիզ, անճագ շու տա-
ղա պիլէ, Գալզ քէնտինի տէնիզէ իրգա էթ' տէսէ-
- 22 նիզ, վագը' օլաճագ տըր : Վէ տու'ատա իման է-
տէրէք հէր նէ տիլէրսէնիզ, ալաճագսընըզ' տէտի :
- 23 Վէ հէյքէլէ կէլիպ, թա'լիմի էսնասընտա էանը-
նա պաշ քէտհինլէր իլէ գալմըն իթթիյարլարը կէ-
լէրէք' Պուռլարը նէ՞ սէլահիյէթ իլէ իճրա էտիյօր-
սըն. վէ պու սէլահիյէթի սանա քիմ' վէրտի' տէ-
- 24 տիլէր : Վէ Յիսուս անյէրէ ճէվապէն' Պէն տախի
սիգէ պիր շէյ սու'ալ էտէյիմ', էյէր անը պանա
սէօյլէրսէնիզ, պէն տէ պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթ
- 25 իլէ իճրա էյլէտիյիմի սիգէ սէօյլէրիմ'. Եուհաննա-
նըն վաֆթիզի նէ՞րէտէն իտի , սէմատա'ն մը , էօզ-
- 26 սա ինսանտա'ն մը իտի' տէտի : Անլէր տախի' էյէր
Սէմատան տէսէք , պիգէ' Նի'չիւն անա իման էթ-
մէտինիզ' տէյէճէք . վէ էյէր' ինսանտան տէսէք ,
խալգատան գօրգարըզ , զիրա ճիւմլէտի Եուհաննայը
փէյղամպէր մագամընտա թուլթար' տէյիւ քէնտի
- 27 քէնտիլէրինէ թէֆէքքիւր էտիպ , Յիսուս ճէվա-
պէն' Պիլմէյիզ' տէտիլէր . օլ տախի անլէրէ' Պէն տէ
պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթ իլէ իճրա էթտիյիմի սի-
գէ սէօյլէմէմ :
- 28 Լաքին նէ՞ գըյաս էտէրսինիզ . պիր ատէմըն իքի
էվլատը վար իտի . վէ պիրինճիսինին էանընա կէ-

- լիպ' Օղլըմ', կիթ պու կիւն պաղըմտա իշէ՝ տէտի ։
 29 Վէ օ ճէվապ վէրիպ' իսթէմէմ՝ տէտի իսէ տէ ,
 30 սօնկրա փէշիման օլուպ կիթտի ։ Վէ իրինճիսինին
 եանընա կէլիպ' օլ մինվալ իւզրէ սէջլէտի . վէ օ
 ճէվապ վէրիպ' փէք էյի , էֆէնտիմ՝ տէտի իսէ տէ ,
 31 կիթմէտի ։ Իքիսինտէն հա՞նկըսը փէտէրինին միւ-
 րատընը իճրա էյլէտի՝ տէտի . սնա՝ Պիրինճիսի տէ-
 տիլէր . Յիսուս տախի անլէրէ՝ Հաղիգաթէն սիզէ
 տէրիմ՝ քի կէօմրիւքճիւլէր իլէ ֆահիշէլէր Ալլահն
 32 մէլէքիւթիւնէ սիզտէն էվվէլ կիրէրլէր ։ Զիրա Եու-
 հաննա սիզէ սալա՛հ թարիգիտէ կէլտի , ամմա ա-
 նա ինանմատընը . կէօմրիւքճիւլէր վէ ֆահիշէլէր
 իսէ անա ինանտըլար . վէ սիզ պա՛ռա կէօրտիւյիւ-
 նիւզտէ , անա ինանմազ իչիւն , սօնկրա նատիմ՝ օլ-
 մատընը ։
 33 Տիկէր պիր թէմսիլ տինկէյինիզ . Խանէ սահիպի
 պիր ատէմ վար իտի քի՝ պաղ տիքիպ անըն էթրա-
 ֆընը չիթ իլէ իհաթա էթտի , վէ իչինտէ պիր մա՛-
 սէրէ գազտը , վէ գուլլէ պինա էթտի , վէ անը պաղ-
 34 ճըլարա թէսլիմ էտիպ՝ զուրպէթէ կիթտի ։ Վէ
 մահսուլ վազթը եագլաշտըգտա գուլլարընը , մահ-
 սուլը ախզ էթմէք իւզրէ , պաղճըլարա կէօնտէր-
 35 տի ։ Վէ պաղճըլար գուլլարընը թութուպ՝ քիմինի
 տէջտիւլէր , քիմինի էօլտիւրտիւլէր վէ քիմինի տա-
 36 խի թաշլատըլար ։ Թէքրար էվվէլքիլէրտէն զիյատէ
 տիկէր գուլլար կէօնտէրտի , վէ անլէրէ տէ օլ մին-
 37 վալ իւզրէ մոս՝ամէլէ էյլէտիլէր ։ 'Ագըպէթ՝ Օղլը-
 մա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէյէրէք , անլէրէ քէնտի
 38 օղլընը կէօնտէրտի ։ Ամմա պաղճըլար օղլընը կէօ-
 թիւնճէ , մապէյնլէրինտէ՝ Պու վարիս տիր , կէլինիզ

- անը Էօլտիւրիւպ միրաւընը զապթ Էտէրիմ՝ տէտի-
 39 լէր : Վէ անը թութուպ՝ պաղտան իխրաճ Էտէրէք ,
 40 Էօլտիւրտիւլէր : Իմտի պաղ սաճիպի կէլտիյի զէ-
 ման , օլ պաղճըլարա նէ՞ Էափաճագ սըր՝ տէտի :
 41 Անա՝ Օլ քէթիւլէրի ճէյպէթլի թարղ իլէ ճէլաք
 Էտիպ , պաղըն մաճսուլընը մէվտիմինտէ վէրէճէք օ-
 լան տիւեր պաղճըլարա թէպիմ՝ Էտէճէք տիր՝ տէ-
 42 տիլէր : Յիսուս տախի անլէրէ խթապէն՝ Եափու-
 ճըլարըն՝ ըէտտ Էթտիլէրի թաշ քէօշէ թաշը օլ-
 տու . պու՝ Բապպ թարաֆընտան օլուպ , կէօզլէ-
 ըիմիղ Էօնիւնտէ 'աճախպ տիր՝ Էլ-Էնէլ պիր վա-
 43 գըթ քիթապլարտա օգո՞ւմաւընըղ մը : Պուհուհ
 Իչիւն սիղէ տէրիմ քի՝ Մէլէքիւթ Ուլաճ սիզտէն
 սլընըպ՝ մաճսուլընը կէթիւրէն պիր Իւմմէթէ վէրի-
 44 լէճէք տիր : Վէ պու թաշ Իւզէրինէ տիւշէն փա-
 ըլէնէճէք տիր , օլ տախի քիմին Իւզէրինէ տիւշէր-
 սէ , անը Էզէճէք տիր՝ տէտի :
 45 Վէ պաշ քէաճինլէր իլէ Ֆէրիսիլէր անըն թէմ
 սիլլէրինի Իչիթտիլլէրինտէ , քէնտիլլէրինի ճագգըն-
 46 տա սէջլէտիլինի անկատարլար : Վէ անը թութու-
 ղա դաօտ Էթտիլէր իսէ տէ , խալղտան գօրգար-
 լար , զիրա անը փէյլամպէր մոգամընտա թութու-
 լար իտի :

- 1 Վէ Յիսուս անլէրէ խթապէն՝ թէքրար թէմնիլ-
 2 լէր իլէ սէջլէյրէք , տէտի քի՝ Մէլէքիւթ Իւս սէ-
 մափաթ՝ օղընա տիւյիւն Էտէն պիր մէլիյէ միւշա-
 3 պիճ տիր : Վէ գուլլարընը տա՛վէթլիլէրի տիւյիւնէ
 չաղըրմագ Իչիւն կէօնտէրտի . անլէր տախի կէլմէք

- 4 Իսթէմէտիւր : Թէքրար տիկէր գուլար կէճտէրիպ ,
Տա՛վէթլիլէրէ՛ Իշթէ Թա՛մարմը հազըրլատըմ՝, սը-
ղըրլարըմ վէ պէսլի տալարլարըմ՝ պողազլանսը , վէ
հեր շէյ հազըր տըր , տիւյիւնէ կէլին՝ տէյինիլ ,
- 5 տէտի : Ամմա անլէր վաղիֆէ էտինմէյիպ՝ քիմի քէն-
տի Թարլաաննա վէ քիմի Թիճարէթլինէ կիթտի :
- 6 Պագիլէրի տտիսի անըն գուլարընը ԹուԹուպ հա-
7 գարէթ էտէրէք , էօլտիւրտիւլէր : Վէ մէլիք պաշա-
իշիտինճէ զազապէ կէլմէքլէ , 'ասքէրինի սէվգ է-
տիպ օլ գաթիլլէրի հէլաք էթտի , վէ շէհրէրինի
- 8 ետգտը : Օլ զէման գուլարընա՝ Վազը՛տ տիւ-
յիւն հազըր տըր , ամմա տա՛վէթլիլէր լա՛իգ տէ-
- 9 յիլ Իտի : Հէման, էօլ ազըզլարընա վարըպ , պուլ-
տըղընըզըն ճիւմէսլինի տիւյիւնէ տա՛վէթ էտինիլ՝
- 10 տէտի : Օլ գուլար տտիսի էօլարա չըգըպ՝ կէրէք
քէօթիւ , կէրէք էյի , պուլտըզլարընըն ճիւմէսլինի
ճէմ՝ էթտիլէր . վէ տիւյիւն յահալէ՝ տա՛վէթլիլէր իէ
- 11 տօլտու : Վէ մէլիք տա՛վէթլիլէրի կէօրմէյէ կիրտիք-
տէ՝ օրտտա տիւյիւն լիպասը կիլինմէմիշ պիր աաէմ՝
- 12 կէօրմէքլէ , Անա՝ էյ տօսլթըմ՝, իւզէրինտէ տիւյիւն
լիպասը օլմասըղը հալտէ , նա՛սըլ պուրպյա կիր-
տին՝ տէմէսի իւզէրինէ , օլ ատէմին նուԹգը Թու-
- 13 Թուլտու : Օլ զէման մէլիք խըտմէթճիլէրէ տէտի
քի՝ Պունուն պյագլարընը վէ էլլէրինի պաղպընըլ ,
վէ գալտըրըպ զուլմէթ ի խարիճէյէ չըգարընըլ . օ-
րտտա աղպըլ վէ տիշ գըճըրտամասը օլաճագ տըր :
- 14 Զիրա տա՛վէթ օլունանլար չօգ , ամմա ինթիխասպ
օլունանլար աղ տըր :

- 15 Օ՛ւ զէման ֆերիսիէր վարըպ՝ անը քէլամ իլէ հա-
 սըլ տուզազա տիւշիւրէլէր տէյիւ մէշվէրէթ էտէ-
 16 ռէք, Հէրօտէսիէր իլէ պէրապէր քէնտի շալիրտէ-
 րնի տնա կէօտէրիպ՝ Եա մո՛ւալլիմ, սէնին հազգ
 օլուպ՝ Ալլահն թարիգինի հազիգաթ իւզրէ թա-
 լիմ էթտիլիինի վէ քիմնէյի վազիֆէ էտինմէտիլինի
 պիլիլիլ. զիրա ատէմէրին խաթըրնը սայմազըն.
 17 Իմոի պիլլէ սէօյլէ, սանա նի՛ճէ կէօրիւնիւր, Գայ-
 սէրէ վէրկի վէրմէք ճա՛րօ մի, Եօգսա տէյի՛լ մի
 18 տիւր՝ տէտիլէր : Վէ Զիսուս անիլէրին հիլէլէրինի անկ-
 ւալըպ՝ Էյ միւրա՛իլէր, պէնի նի՛շիւն թէճրիպէ է-
 19 տիլօրսընըզ : Պանա վէրկիլինի սիքքէսինի կէօթէրի-
 20 նիլ՝ աէտի, վէ անա պիր տինար կէթիլտիլէր : Օ՛ւ
 տախի անիլէրէ՝ Պու թասվիր վէ եազը քիմի՞ն տիր՝
 21 տէտիլինտէ, Գայսէրին տիր՝ տէտիլէր. օ՛ւ զէման
 անիլէրէ՝ Էյլլէ իսէ Գայսէրէ 'ա՛խ օլանը Գայսէրէ՝
 վէ Ալլահա 'ա՛խ օլանը Ալլահա էտա էյլլէյինիլ՝
 22 տէտի : Վէ պունու իշիթտիլէրինտէ՝ թէ՛ աճճիւպ
 էտէրէք, տնը թէրք էտիպ կիթտիլէր :
 23 Գըյամէթ Եօգ սըր՝ տէյէն սասուզիլէր օլ կիւն-
 24 տէ անըն եանընա կէլիպ՝ տնա սու՛ալ էտէրէք, Եա
 մո՛ւալլիմ, Մուսա՝ Էյէր պիր քիմնէ պիլա վէլէտ
 վէֆաթ էտէրսէ, անըն զէվճէսինի գարնտաշը ա-
 լըպ, գարնտաշընա զիւրրիլէթ փէյտա էյլլէսին՝ տէ-
 25 տի : Պիզտէ տախի եէտի գարնտաշ պուլունուպ՝ պի-
 րինճիսի էվլէնտիքտէն սօնկրա զիւրրիլէթի օլմու-
 յարազ, վէֆաթ էտիպ զէվճէսինի գարնտաշընա
 26 պրազտը : Քէզալիք իքինճի վէ իւշիւնճիւսիւ տախի՝
 27 թա եէտինճիսիէտէք պէօյլէ օլտու : Վէ ճիւմլէսին-
 28 տէն սօնկրա օ՛ւ զէվճէ տախի վէֆաթ էթտի : Իմ

- տի գրչամէթտէ, օլ կէտիտէն հա՞նկըսընըն զէվճէտի
օլուր, չիւնքի ճիւմէսինին մէնքուհէսի օլաու տէտի-
- 29 ւէր: Յիսուս տախի անդէրէ ճէվապէն՝ Գիթապլարը
վէ Ալլահըն գուարէթինի պիլմէտիյինիզտէն զէլա-
- 30 լէթտէ սինիզ . Զիրա գըյամէթտէ նէ թէզէվիւճ
էտէրլէր, նէ տէ թէզվիճ օլուհուրլար, անճագ Ալ-
- 31 լահըն սէմուտէքի մէլալքէսի կիպի տիրլէր: Ամմա
գըյամէթ էլ էմվաթ խուսուսընտա՝ Ալլահ թարա-
- 32 ֆընտան սիզէ՝ Պէն Ապրահամըն Ալլահը վէ Իսհա-
գըն Ալլահը վէ Եա՛գուպըն Ալլահը Իմ՝ պույուրու-
- լան քէլամը օգո՞ւմատընը մը . Ալլահ մէվթանըն
տէյիլ, անճագ հայաթտա օլանլարըն Ալլահը տըր՝
- 33 տէտի: Վէ խալզ պա՛նու- իշիթալիքտէ՝ անըն թա՛-
լիմինտէն հէյրան օլաըլար:
- 34 Լաքին ֆէրիսիլէր անըն սատուգիլէրի սիւքիւթ
էթտիրտիյինի իշիթալիքլէրինտէ, պիր կէրէ ճէմ՝
- 35 օլաըլար: Վէ անլէրտէն պիրի, էրպապ ը շէրի՛աթ-
- 36 տան օլուպ՝ անը թէճըրպէ իչիւն, Եա մու՛ալլիմ,
շէրի՛աթտա էվամիրին հա՞նկըսը պէջիւք տիր՝ տէ-
- 37 յիւ սու՛ալ էթտի: Յիսուս տախի անա՝ Ալլահըն
օլան Բապպը պիւթիւն գալպինտէն վէ պիւթիւն
- 38 ճանընտան վէ պիւթիւն ֆիքըրինտէն սէվէսին: Պի-
- 39 րինճի վէ պէջիւք էմը պու տըր: Վէ իքինճիսի պու-
նա միւշապիհ տիր, Եա՛նի՝ Գօնշընը քէնտին կիպի
- 40 սէվէսին: Պիլ ճիւմէ շէրի՛աթ վէ փէյղամպէրլէր
պու իքի էմրէ միւթէ՛ալլըզ տըր՝ տէտի:
- 41 Վէ ֆէրիսիլէր ճէմ՝ օլաըզլարընտա Յիսուս ան-
- 42 լէրէ՝ Բրիսաուս հագգընտա զանընըզ նէ՞ տիր, քի-
մի՞ն օլու տըր՝ տէյիւ սու՛ալ էյլէտի: անլէր տա-
- 43 խի անա՝ Տաուտըն՝ տէտիլէր: Օլ տախի անլէրէ՝ Եյ-

լէ իսէ Տառւոտ նա՞սրլ անա Բուհ իլէ Բապպ թէ ու-
 44 միէ էտիպ, Բապպ Բապպրմա՛ թա պէն սէնին
 տիւշմէնլերինի այազլարընա պասամագ գոյունճա-
 45 յատէք սաղըմնոտ օթուր՝ պույուբտու, տէր : Իւ-
 տի Տառւոտ անա Բապպ թէամիյէ էտէրսէ, նա՞սրլ
 46 անըն օղլու օլուր՝ տէտի : Վէ քիմնէ անա պիր սէօզ
 ճէվապ վէրէմէտի . վէ օլ կիւնտէն սօնկրա արթըգ
 անա պիր քիմնէ սու՛ալ էթմէյէ ճէսարէթ էթմէ-
 տի :

1 **Օ**լ գէման Յիսուս խալզա վէ քէնտի շաիրտլերինէ
 2 խիթապէն տէտի քի՛ Ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր Մու-
 3 սանըն քիւրսիւսիւնտէ օթուրուրլար : Իմնի սիգէ՛
 Հըֆղ էտրնիզ՝ տէտիլլերի շէյլերին ճիւմէսինի հըֆղ
 ու իճրա էյլէյինիլ, ամմա անլլերին 'ամէլլերի կիպի
 էթմէյինիզ . չիւնքի սէջլլերլէր, ամմա իճրա էթ-
 4 մէզլէր : Զիրա աղըր վէ թաշընմասը միւշքիլ էիւք-
 լէր պաղլպըպ առէմլլերին օմուզլարընա գօրլար իսէ
 տէ, անլլերի փարմաղլարըյլէ թէփրէթմէք իսթէ-
 5 մէզլէր : Վէ ճիւմլէ 'ամէլլերինի առէմլլէրէ կէօրիւն-
 մէք իչիւն իճրա էտիպ՝ համայիլլերինի կէնիշէտիր-
 լլէր, վէ էլպիսէլլերինին էթէքլլերինի պէջիւտիւրլլէր :
 6 Զիյաֆէթլլերտէ տախի պաշ սէտիրլլերի, վէ սինա-
 ղօղլարտա պաշ քիւրսիւլլերի վէ փաղարլարտա սէ-
 7 լամլարը, Վէ առէմլլէր թարաֆընտան Բապպի,
 8 Բապպի թէամիյէ օլունմագլըզ սէվլլերլէր : Աիզ իսէ՛
 Բապպի թէամիյէ օլունմայասընըզ . զիրա սիգին Միւ-
 տէրիսինիլ պիր՝ եա՛նի Քրիստոս աըր, վէ ճիւմլէ-
 9 նիզ պիրատէրլլէր սինիլ : Վէ եէր իւզէրինտէ Իւնէյէ

- 40 փետերիմիզ տեմէյէսինիզ . զիրա փետերինիզ պիր
 40 օլուպ՝ օլ տախի սէմավաթտա տրր : Վէ միւտեր-
 րիսէր թէսմիյէ օլունմայասընըզ . զիրա սիզին Միւ-
 41 տերրիսինիզ պիր՝ եա՛նի Գրիստոս տրր : Վէ սիզին
 42 էն պէօյիւյիւնիւզ խըտմէթքեարընըզ օլտուն : Վէ
 հէր քիմ քի քէնտինի եիւքսէլտիրսէ , ալչազլանըր ,
 վէ հէր քիմ քի քէնտինի ալչազլատրրսա , եիւքսէ-
 լեր :
 43 Լաքին վա՛յ սիզէ , էյ միւրա՛ի ՚ուլէմա վէ ֆերի-
 սիլէր , զիրա ատէմլէրին եօնիւնճէ մէլէքիւլթ իւս
 սէմավաթը գափարսընըլ . չիւնքի սիզ կիրմէզսինիզ ,
 կիրէճէք օլանլարը տախի կիրմէքտէն մէն՝ էտէրսի-
 44 նիլ : Վա՛յ սիզէ , էյ միւրա՛ի ՚ուլէմա վէ ֆերիսիլէր ,
 զիրա տուլ գարըլարըն էվլէրինի եէյիպ՝ կէօսթէրիլ
 իչիւն ուզոն տուա էտէրսինիզ . պու էճլտէն տա-
 45 հա շէտիտ ՚աղապա տիւչար օլաճազսընըզ : Վա՛յ
 սիզէ , էյ միւրա՛ի ՚ուլէմա վէ ֆերիսիլէր , զիրա
 պիր ատէմի իմանա կէթիրմէք իչիւն պահր ու պեր-
 րի տօլաշըրսընըզ , վէ իմանա կէլտիյինտէ , անը քէն-
 տինիզսէն իքի գաթ զէյատէ էհլ ի ճէհննէմ գը-
 46 լարսընըլ : Վա՛յ սիզէ , Պիրի հէյ.քէլ հազգը իչիւն
 եէմին էտէրսէ , պիր շէյ տէյիլ տիր , ամմա հէյ-
 քէլին ալթունը հազգը իչիւն եէմին էտէրսէ , պօրճ-
 47 լու օլուր՝ տէյէն քէօր գըլաղուզլար : Էյ ահմադ-
 լար վէ քէօրլէր . զիրա հա՞նկըսը պէօյիւք տիր , ալ-
 թո՞ն մը , եօգսա ալթունը թադտիս էտէն հէյ-
 48 քէլ մի : Վէ՛ Պիրի մէզպահ հազգը իչիւն եէմին է-
 տէրսէ , պիր շէյ տէյիլ տիր , ամմա անըն իւզէրին-
 տէ օլան թադտիմէ հազգը իչիւն եէմին էտէրսէ ,
 49 պօրճլու օլուր՝ Դէր-Բէնլ : Էյ ահմադլար վէ քէօր-

- լէր . զերա հաճեալսը պէտքիւք տիր , թագաւմէ՞ մի ,
 եօգսա թագաւմէյի թագաւմէն էտէն մէղպահ մը :
- 20 Իմտի մէղպահ հագգը իչիւն եւմին էտէն՝ անըն , վէ
 իւզերինտէ օլան ճիւմէ նէանէլէրին հագգը իչիւն
- 21 եւմին էթմիշ օլուր : Վէ հէյքէլ հագգը իչիւն եւ-
 մին էտէն՝ անըն , վէ անտէ սաքին օլանըն հագգը
- 22 իչիւն եւմին էթմիշ օլուր : Վէ սէմա հագգը իչիւն
 եւմին էտէն՝ Ալլահըն թախթը վէ իւզերինտէ օ-
- 23 թուրանըն հագգը իչիւն եւմին էթմիշ օլուր : Վա՛յ
 սիզէ , էյ միւրա՛ի 'ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր , զերա
 նա՛նա՝ վէ անիսօն իլէ քիմիօնըն 'իւշլինիւ վէրի-
 սինիզ , ամմա շէրի՛աթըն տա՛հա մուհիմմ օլան շէյ-
 լէրինի՛ եա՛նի հագգանիյէթ վէ մէհհամէթ վէ ի-
 մանը թէրք էթախիզ . պուշարըր էթմէլի՛ վէ սնիլէրի
- 24 պրազմամալը իսինիզ : Էյ սիվրի սինէյի սիւզիւպ՝
- 25 տէվէյի եուտան քէօր գըլաղուզար : Վա՛յ սիզէ , էյ
 միւրա՛ի 'ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր , զերա քեասէնին վէ
 չանաղըն տըչըն թէմիզլէրսինիզ , լոքին անլէրին ի-
- 26 չի զուլմ՝ վէ ֆըսգ իլէ տօլու տըր : Էյ քէօր ֆէրի-
 սի , էվվէլա քեասէնին վէ չանաղըն իչինի թէմիզլէ ,
- 27 քի սնիլէրին տըչը տախի թէմիզ օլա : Վա՛յ սիզէ ,
 էյ միւրա՛ի 'ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր , զերա սիյ տըչարը-
 տան կիւզէլ կէօրիւնիւպ՝ իչէրիտէն էօիւ քէմիլէ-
 րի վէ հէր մուրտարըգ իլէ տօլու օլան պաստանալը
- 28 գապըլարա պէնկղէրսինիզ : Քէզալլէ սիզ տախի ա-
 տէմլէրէ զահրէն սալի՛հ կէօրիւնիւրսիւնիւզ , ամմա
 պաթընէն միւրա՛իլըք վէ ֆըսգ իլէ տօլու սընըզ :
- 29 Վա՛յ սիզէ , էյ միւրա՛ի 'ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր , զի-
 րա փէյլամպէրլէրին թիւրպէլէրինի պինա էտիպ՝
- 30 սալի՛հէրին գապըլարընը թէզէն էտէրսինիզ . Վէ՛ Է-

- յեր էճատաւընդըն կիւնդերինտէ օլմուշ օլսա խաիբ ,
անլեր ին՛ պերապեր փեյղամպերլերին գանընա կիր-
31 մէլ խաիբ՝ տերսինիզ : Պու վէճճ իլէ՛ փեյղամպեր-
լերին գաթիլլերինին էվլատը օլտըղընըզա քէնտինիզ
32 շէհատէթ էտերսինիզ : Սիլ տախի էճատաւընդըն
33 էօլչէյինի տօլտուրընը : Էյ երլանլար , էյ էնկերէբ
նէսլի , ճէհէննէմ՝ 'ազապընտան նա՞օրլ գաչա պիլիբ-
34 սինիզ : Իշթէ անըն իչիւն պէն սիզէ փեյղամպերլեր
իլէ հիւքէմա վէ՛ ուլէմա իրսալ էտերիմ՝ վէ ան-
լերտէն պա՛զըսընը գաթլ էտիպ խաչա կերէճէքսի-
նիզ , վէ սնիլերտէն պա՛զըսընը սինաղօղլարընըզտա
35 տէօյիւպ՝ շէհրտէն շէհրէ գօփաճազսընըզ , թա քի
սալիճ Հապիլին գանընտան հէյքէլ իլէ մէզպաճ ա-
րասընտա գաթլ էթտիլլինիզ Զաքարեա խպն ի Պա-
րաքեանըն գանընա տէկին Էեր իւզէրինտէ տէգբիւլէն
սիւլէհանըն գանընըն քեսֆֆէսի սիզին իւզէրինիզէ
36 կէլէ : Հագիգաթէն սիզէ տերիմ՝ քի՛ պուշլարըն
ճիւմլէսի պու նէսլ իւզէրինէ կէլէճէք տիր :
37 Էյ փեյղամպերլերի գաթլ էտէն վէ սանա կէօն-
տերիլէնլերի թաշլայան Էերուշալիմ , Էերուշալիմ ,
գա՛շ տէֆ՝ա սէնին էվլատընը , թափուգ քէնաի փի-
լիճլերինի գանաւալարընըն ալթընա թօփլատըղը կի-
պի՛ թօփլամագ իսթէտիմ , վէ սիզ իսթէմէտինիզ :
38 Իշթէ խանէնիզ սիզէ վերան պրաղըլըր . (39) Զիրա
սիզէ տերիմ՝ քի՛ պուշտան սօնկրա սիլ , Բապպըն
խամիլլէ կէլէն միւպարէք օլսուն՝ տէյլնճէյէտէք ,
պէնի սալա կէօրմէյէճէքսինիզ :

- յիրտիւրի անա հէյքէլէն պինալարընը կէօթէրմէք
 2 իւզրէ եանընա կէլտիլէր : Յիսուս տախի անլէրէ՝
 Պուշլարըն ճիւմլէսինի կէօրմէ՞զ մի սինիզ . հազի-
 դաթէն սիզէ տէրիմ քի , պուրատա երգըմատրգ
 պիրի պիրի իւզէրինտէ հիչ պիր թաշ գալմայաճագ
 տըր՝ տէտի :
- 3 Վէ Զէյթուռն տաղընըն իւզէրինտէ օթուրուր իքէն ,
 շայիրտէրի թէնհաճէ եանընա կէլիպ՝ Պու շէյլէրին
 նէ գէման վուգու՝ պուլաճաղընը , վէ սէնին կէլիշի-
 նին վէ տիւնեանըն ախըրընըն 'ալամէթի նէ օլաճա-
- 4 ղընը պիզէ սէօյլէ՝ տէտիլէր : Յիսուս տախի անլէրէ
 ճէվապէն տէտի քի՝ Սագընընըզ , սիզի պիր քիմնէ
- 5 իլլալ էթմէսին . Զիրա չօգ քիմնէլէր՝ Մէսիհ պէն
 իմ տէյերէք՝ պէնիմ իսմիմ իլէ կէլիպ , չօգ քիմ-
- 6 սէլէրի իլլալ էտէճէքլէր : Սիզ տէ ճէնքլէր վէ ճէնք
 թէվաթուրլարը իշիտէճէքսինիզ . սագընընըզ միւզ-
 թարիպ օլմայասընըզ , չիւնքի պուշլարըն ճիւմլէսի
 վուգու՝ պուլմոգ կէրէք տիր , լւքին տահա նիհա-
- 7 յէթ տէյիլ տիր : Զիրա միլլէթ միլլէթ 'ալէյհինէ ,
 վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ 'ալէյհինէ գալգըլլալ՝
 չօգ եէլլէրտէ գըթլըզ վէ թա'ուռն իլէ գէլգէլլէր օ-
- 8 լաճագ տըր : Ամմա պուշլարըն ճիւմլէսի էլէմլէրին
- 9 իպթիտասը տըր : Օլ գէման սիզի մուզայագայա կի-
 րիֆթար էտիպ , սիզի էօլտիւրէճէքլէր . վէ իսմիմ
 իշիւն ճիւմլէ միլլէթլէր թարաֆընտան պուզզ օլը-
- 10 նաճագսընըզ : Վէ օլ գէման չօգ քիմնէլէր սիւր-
 չէճէքլէր , վէ պիրի պիրինի էլէ վէրիպ՝ եէքսիկէրի-
- 11 նէ պուզզ էտէճէքլէր տիր : Վէ չօգ քեսաղիպ փէյ-
 ղամպէրլէր գուհուր էտիպ՝ նիչէ քիմնէլէրի իլլալ
- 12 էտէճէքլէր տիր : Վէ ֆըսգ իզտիյատ պուլաճաղը

էճլաէն , չօգ քիմսէլէրին մուհսպպէթի պուրուտէթ
 13 քեսպ էտէճէք տիր : Ամմա նիհայէթէ տէկին սապր
 14 էտէն խելաս պուլուր : Վէ մէլէքիւթիւն պու պէ-
 շարէթի պիւթիւն տիւննատա , ճիւմլէ միլլէթլէրէ
 շէհատէթ օլմագ իւզրէ վա'զ օլունաճագ . վէ օլ
 15 զէման նիհայէթ կէլէճէք տիր : Իմտի Տանիէլ փէյ-
 ղումպէրին վասըթասըյլէ իխպար օլունան խարա-
 պիյէթ մէքուհէտինին մուգատտէս մէքեանտա
 տուրտըղընը կէօրտիւյիւնիւզտէ , (օգուլան անկա-
 16 սըն ,) Օլ զէման Եհհուտիյէտէ օլունար տաղլարա
 17 գաղըպ' Տումտա օլան' քէնաի էվինտէն պիր շէյ աւ-
 18 մաղա էնմէսին . Վէ թարլատա օլան տախի էլլի-
 19 սէսինի ալմագ իչիւն կէրի տէօնմէսին : Լաքին վս'յ
 20 օլ կիւնլէրտէ համիլէ վէ էմգիքլի օլանլարա : Վէ
 ֆիրարընըլ գըշտա ես սէպլթ կիւնիւնտէ օլմասըն
 21 տէյիւ տու'ա էտինիլ : Զիրա տիւննանըն իպլթի-
 տասընտան շիմտիյէ տէկին միալի վուգու' պուլմա-
 մըլ վէ ապա պուլմնյոճագ շէտիտ մուղալագա օլ
 22 զէման օլաճագ տըր : Վէ էյէր օլ էյամ գըսալմա-
 սայըտը , հիչ պիր պէշէր դուրթուլմալ խաի . ամ-
 մա միւնթէխապլար իչիւն օլ էյամ գըսալաճագ
 23 տըր : Օլ զէման էյէր պիր քիմսէ սիգէ' իշթէ ֆիրս-
 տոս շուքատա ես պուրատա տըր' տէրսէ , ինան-
 24 մայասընըլ . Զիրա քեազիպ մէսիհլէր վէ քեազիպ
 փէյղամպէրլէր զուհուր էտիպ' պէօյիւք 'ալամէթ-
 լէր վէ միւ'ճիգէլէր կէօթէրէճէքլէր , շէյլէ քի
 միւ'քին օլա , միւնթէխապլարը պիլէ իղլալ է-
 25 տէճէքլէր տիր : Իշթէ սիգէ էվիլա խապեր վէրի-
 26 յօրըմ' Իմտի սիգէ' իշթէ չէօլտէ տիր' տէրլէրսէ ,
 չըզմայասընըլ . իշթէ խալվէթլէրսէ' Դէրլէրսէ , Ի-

- 27 Խոնմայտսնորդ : Զիրա շիմէք շարգտան չեզբայ տա
վարպա գտտար կէօրիւնտիւյիւ կիպի , Իպն իւլ ին-
- 28 սանրն կէլիքի տախի պէջլէ օլաճագ տըր : Զիրա լա-
շնին պուլունտըղը եէրէ գարթալար ճէմ՝ օլուր-
լար :
- 29 Վէ օլ կիւնլէրին մուզայագտսնը միւթէ՝ ագգըպ
կիւնէշ գարարըպ՝ այ քէնտի ղիյասընը վէրմէյէճէք ,
վէ երլարղար կէօքաւն աիւշիւպ՝ կէօքլէրին գուվ-
- 30 վէթլէրի սարսըլաճագ տըր : Վէ պա տէհու Իպն իւլ
ինսանըն՝ ալամէթի սէմուտա կէօրիւնիւպ՝ օլ զէ-
ման զէմինին ճիւղէ գապիլէլէրի տէջիւնէճէք , վէ
Իպն իւլ ինսանը կէջիւն պուլունթարը իւթլինտէ ,
գուտրէթ վէ ճէլալէթ ի՛ ազիմէ իլէ կէլիր կէօրէ-
- 31 ճէքլէր տիր : Օլ տտիի մէլա՛իքէսինի սուրուն՝ ա-
զիմ՝ սէտասըլէ կէօնտէրէճէք , վէ անլէր անըն միւն-
թէխապլարընը տէօրթ ըիւզկետարտան , կէօքլէրին
պիր ուճընասան տիկէր ուճընատէք ճէմ՝ էտէճէքլէր
տիր :
- 32 Ինճիր աղաճընտան թէմնիլ էջրէնինիզ . տալա-
րը եումշայըպ՝ եափրագ սիւրմէյէ պաշատըղը վա-
- 33 գըթ , եազըն եազըն օլտըղընը անկլարսընըդ : Քէ-
զալէք սիլ տտիի պուլարըն ճէլալէսինի կէօրտիւ-
յիւնիւզտէ , եազըն , պէլի գափուլարտա օլարըղ
- 34 մա՛լլումիւնիւզ օլտուն : Ֆիլ հաղիգէ սիզէ տէրիմ
քի՛ պուլարըն ճիւմլէսի վուգու՝ պուլմայընճա պու-
- 35 նէպ զէվալ պուլմայաճագ տըր : Կէօք վէ եէր զա-
իլ օլուր , լաքին պէնիմ՝ սէօզլէրիմ ապա զա՛իլ օլ-
մայաճագ տըր :
- 36 Ամմա օլ կիւն վէ սա՛աթ հագգընտա եալընըղ
փէտէրտէն մա՛տա պիր քիմսէնին , վէ հաթթա

սէմաւաթտա օլան մէլա'իքէնին տախի մա'իււմաթը
 37 եօգ տըր : Վէ Նուհըն կիւնլէրի օլտըզը կիպի՝ Իպն
 իւլ ինսանըն զուհուրը տախի պէջլէ օլաճագ տըր :
 38 Զիրա թուֆանտան էվլէլ օլան կիւնլէրտէ , թա
 Նուհըն սէֆինէյէ կիրտիյի կիւնէտէք եէյիպ իչտիք-
 լէրի , վէ թէզէվլիւճ էտիպ թէզվիճ էյլէտիքլէրի՞
 39 Վէ թուֆան կէլիպ ճիւմլէսինի կէօթիւրիւնճէյէ
 տէկին պիւմէտիքլէրի միտիլլիւ , Իպն իւլ ինսանըն
 40 զուհուրը տախի էջլէ օլաճագ տըր : Օլ զէման թար-
 լատա իքի քիշի պուլունարագ պիրի ալընըր վէ տի-
 41 կէրի պրաղըլըր : Տէյիրմէն չէքէն իքի գարընըն պիրի
 ալընըր վէ տիկէրի պրաղըլըր :
 42 Իմտի ույանըգ տուրընըգ , զիրա էֆէնտինիզին
 43 Հանկը սա'աթտա կէլէճէյինի պիւմէզսինիլ : Ամմա
 մա'իււմիւնիւզ օլուն քի էյէր խանէ սահիպի խը-
 սըզըն Հանկը նէվպէթտէ կէլէճէյինի պիւսէյտի , ու-
 յանըգ տուրուպ խանէսինի տէլմէյէ գոյվէրմէզ ի-
 44 տի : Պունուն իչիւն սիզ տէ Հաղըր օլունըգ , զիրա
 մունթաղըր օլմատըղընըգ սա'աթտա Իպն իւլ ին-
 45 սան կէլիւր : Իմտի էֆէնտիսի թարաֆընտան էթ-
 պա'ը իւզէրինէ , վազթընճա թա'ամլարընը վէրմէյէ
 նասպ օլունան շօլ սատըգ վէ 'ազիլ գուլ քի'մ տիր ,
 46 Նէ միւպարէք տիր օլ գուլ քի՝ էֆէնտիսի կէլտիյին-
 47 տէ , անը պու Հարէքէթտէ պուլուր : Ֆիլ Հագիգէ
 սիգէ տէրիմ քի՝ անը ճիւմլէ մամլէյի իւզէրինէ
 48 նաղըր նասպ էտէճէք տիր : Ամմա էյէր օլ քէօթիւ
 գուլ քէնտի գալպինտէ՝ Էֆէնտիմ կէլմէսինի թէ՛-
 49 խիր էտիյօր՝ տէյիպ տէ , Գափու եօլտաշլարընա
 վուրմաղա , վէ սէրիօշար իլէ եէյիպ իլմէյէ պաշ-
 50 լարսա , Օլ գուլըն էֆէնտիսի անըն մունթաղըր օլ-

մատրղը կիւնտէ վէ պիլմէտիյի սա'տթտա կէլէրէք,
 51 Անը եքի շագգ էտիպ' նասիպիւնի միւրա'իլէր իլէ պէ-
 րապէր գոյաճագ տըր. օրատա աղլայը վէ տիշ
 գըճըրտամասը օլաճագ տըր :

ՊԱՊ 25

1 Օլ գէման մէլէրիւթ իւս սէմալաթ քէնտի գան-
 տիլէրինի ալպ' կիւվէյիյի իսթիգալէ չըգան օն
 2 Նէֆէր պաքիրէյի միւշապիճ օլուր : Վէ տնլէրտէն
 3 պէշի 'ագիլէ վէ պէշի սէֆիճէ իտի . Վէ սէֆիճէ
 օլանլար գանտիլէրինի ալտըգլարընտա' պէրապէր
 4 եաղ ալմատըլար : Լաքին 'ագիլէ օլանլար գանտիլ-
 լէրի իլէ պէրապէր գապլարընտա եաղ ալտըլար :
 5 Վէ կիւվէյի թէ'էխիւր էթմէքէ , ճիւմլէսինին ույ-
 6 գուսը կէլպ' ույուտըլար : Վէ կէճէ եարըսընտա'
 իշլթէ կիւվէյի կէլիյօր , անը իսթիգալէ չըգընըզ'
 7 տէյիւ պիր նիտա օլմասը իւզէրինէ , Օլ պաքիրէլէ-
 րին ճիւմլէսի գալգըպ' գանտիլէրինի տօնաթտըլար :
 8 Վէ սէֆիճէլէր 'ագիլէլէրէ' Պիզէ եաղընըգտան վէ-
 րինիզ , զիրա գանտիլէրիմիզ սէջիւնիւյօր' տէտի-
 9 լէր : 'Ագիլէլէր տախի ճէվապէն' Օլմայա քի' պիզէ
 ճէմ սիզէ եէթիշմէյէ . տաճա էյի տիր քի' սաթը-
 ճըլարա վարըպ քէնտինիզ իջիւն ալասընըզ' տէտիլէր :
 10 Անլէր տախի սաթոււն ալմաղա կիթմէքաէ իքէն ,
 կիւվէյի կէլտի . Տազըր օլան գըզլար տախի անըն
 իլէ պէրապէր տիւյիւնէ կիրտիքլէրի կիպի' գափու-
 11 գափանտը : Պա'տէհու օլ պիր պաքիրէլէր տախի
 12 կէլիպ' Էֆէնտի , էֆէնաի , պիպէ աջ' տէտիլէր : Օլ
 տախի ճէվապ վէրիպ' Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ'

- Թը աղան տախի կելիպ՝ Էֆէնտիմ, սէնին էքմէտի-
յին եւրտէն պիչէր, վէ սաչմասըղըն եւրտէն տէվ-
- 25 չիբիւր սերթ պիր տաէմ իտիյինի պիլմէքիւ, Գօրգ-
տըղմտան վարըպ՝ սէնին Թալանթընը եւրտէ կիզ-
- 26 լէտիմ. իշթէ մալինի ալ տէտի: Էֆէնտիսի տախի
անա ճէվապէն տէտի քի՝ Էյ քէօթիւ վէ Թէնպէլ
գուլ, պէնիմ էքմէտիյիմ եւրտէն պիչիպ՝ սաչմա-
մատըղըմ եւրտէն տէվչիւրտիյիմի պիլտիյին հալտէ,
- 27 Սանա վաճիպ օլան՝ ագչէմի սարրաֆլարա վէրմէք
իտի. պէն տախի՝ ալտէթիմտէ մալիմի ֆալիդի իլէ
- 28 ալըր իտիմ: Իմտի անտէն Թալանթը ալըպ՝ օն Թա-
29 լանթը օլանա վէրինիզ: Զիւրա հէր քիմին վար իտէ,
անա վէրիլիպ՝ իլտիյատ պուլաճագ տըր, տամա
քիմին եօշ իտէ, էլինտէ օլանը պիլէ անտէն ալը-
- 30 նաճագ տըր: Վէ օլ ֆափտէսիզ գուլը զուլմէթ ի
խարիճէյէ չըգարընըզ. օրատա աղլսյըզ վէ տիշ գը-
ճըրտամասը օլաճագ տըր:
- 31 Վէ իպն իւլ ինսան ճէմի՝ ի [մուգատտէս] մէ-
լալքէ իյէ պէրապէր՝ քէնտի ճէլալիյլէ կէլտիլի ղէ-
մուն, ճէլալինին Թախթը իւզէրինտէ օթուրաճագ
- 32 տըր. Վէ ճիւմլէ միլլէթլէր անըն հուզուրընտա ճէմ՝
օլանարագ, չօպան գոյուլտըր քէչիլէրտէն այըր-
- 33 տըղը կիպի, անլէրի պիրի պիրինտէն այըրըպ՝ Գօ-
յուլտըր սաղընտա, վէ քէչիլէրի սօլընտա տուը-
տուրաճագ տըր:
- 34 Օլ գէման Մէլիք սաղընտա օլանլարա խիթապէն՝
կէլինիզ, էյ փէտէրիմին միւպարէքլէրի, տիւնեա-
նըն Թէ՝ սիսինտէն պէրու սիզին իչիւն հազլըրանմը
- 35 մէլէքիւթիւ Թէվէրրիւս էտինիզ: Զիւրա աճըգտըմ,
պանա Թա՝ամ վէրտինիզ. սուսատըմ, պանա սու-

- վերտինիղ . զարիպ իտիմ, պէնի եվէ գապուլ էթ .
 36 տինիղ . Զբիլագ իտիմ, պէնի կիյինտիրտինիղ . խաս .
 թա օլտըմ, պէնի զիյարէթ էթտինիղ . հապստա
 37 իտիմ, եանըմա կէլտինիղ՝ տէյէճէք տիր : Օլ զէ-
 ման սալիհէր տնա՝ Եա Բապպ, սէնի նէ՞ զէման
 աճ կէօրիւպ՝ պէսլէտիք . ետխօտ սուսամըշ Կէօրէ-պ՝
 38 սու վէրտիք . Վէ նէ՞ զէման սէնի զարիպ կէօրիւպ՝
 եվէ գապուլ էթտիք , եա չըպլագ Կէօրէ-պ՝ կիյին .
 39 տիրտիք . Վէ նէ՞ զէման սէնի խասթա եա հապս-
 տա կէօրիւպ՝ եանընա կէլտիք՝ տէյիւ ճէվապ վէրէ .
 40 ճէքլէր տիր : Մէլիք տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Ֆիլ
 հադիգէ սիգէ տէրիմ՝ քի՝ մատէմ՝ քի պու էն էտ .
 նա գարնտաշլարըմըն պիրինէ էթտինիղ, պանա էթ .
 միշ օլտընըլ՝ տէյէճէք տիր :
 41 Օլ զէման սօլընտա օլտնլարա տախի , Էյ մէ-
 'ուէր , Շէյթան իլէ անըն մէլա'իքսինէ հազր-
 լանմըշ շօլ էպէտի աթէշէ հուզուրըմտան կիտի .
 42 նիղ . Զիրա աճըգտըմ, պանա թա՝ամ վէրմէտինիղ .
 43 սուսատըմ, պանա սու վէրմէտինիղ . Ղարիպ իտիմ,
 պէնի եվէ գապուլ էթմէտինիղ . չըպլագ իտիմ,
 պէնի կիյինտիրմէտինիղ . խասթա վէ հապստա ի-
 տիմ, պէնի զիյարէթ էթմէտինիղ՝ տէյիւ պույու .
 44 րաճագ տըր : Օլ զէման անլէր տախի անա ճէվա-
 պէն՝ Եա Բապպ , սէնի նէ՞ զէման աճ եա սուսա-
 մըշ եա զարիպ եա չըպլագ եա խասթա եա հապս-
 տա կէօրտիւք տէ , սանա խըտմէթ էթմէտիք՝ տէ .
 45 յէճէքլէր տիր : Օլ զէման անլէրէ ճէվապ վէրիպ՝
 Հադիգաթէն սիգէ տէրիմ՝ քի՝ մատէմ՝ քի պու էն
 էտնալարըն պիրինէ էթմէտինիղ, պանա տախի էթ-
 մէմիշ օլտընըլ՝ տէյէճէք տիր :

46 Վէ պունըար 'ազապ ը էպէտիյէ, վէ սալիճէր
հայաթ ը էպէտիյէյէ կիտէճէքէր տիր :

ՊԱՊ 26

1 Վէ Զիսուս պու սէօզէրին ճիւմէսինի թէքմիլ
2 էթտիքտէն սօնկրա, շայիրտէրինէ՝ իքի կիւնտէն
սօնկրա ֆրսհ պայրամը օլաճաղընը պիլիքսինիզ . վէ
իպն իւլ ինսան տախի սաղպ օլունմազ իչիւն թէս-
լէմ՝ օլունաճադ տըր՝ տէտի :

3 Օլ գէման պաշ քեահինէր վէ 'ուլէմա իլէ դաւ-
մըն իխթիյարլարը Գայաֆա նամ քեահին ի ա՛ղամըն
4 գօնաղընա ճէմ՝ օլուպ, Զիսուսը հիլէ իլէ թութուպ՝
5 գաթլ էթմէյի միւշապէրէ էթտիլէր : Լսքին խաղ-
արասընտա վէլվէլէ օլմամազ իչիւն պայրամտա օլ-
մապըն՝ տէտիլէր :

6 Վէ Զիսուս Պէյթ'անիատա, ճիւզումը Աիմ'օնըն
7 խանէսինտէ պուլունաղընտա, Անըն եանընա պիր
չիլէ զեղըյմէթ խօշ ըա՛հհալը եաղ իլէ պիր գարը
կէլիպ՝ 0 սօֆրատա օթուրուր իքէն, անըն պաշընա
8 տէօքտիւ . Շայիրտէրի տախի պաշա կէօքտիւքտէ ,

9 տարըլպ՝ Պու իսրաֆ նի՛չիւն օլուն . Զիրա պու
եաղ չօգ պահայա սաթըլպ ֆագիլիլէրէ վէրիլէ
10 պիլիլ խո՛ տէտիլէր : Ամմա Զիսուս պաշա անկ-
լումաղլէ անլիլէ տէտի քի՝ Նի՛չիւն խաթունը պի-
հուղուր էտիյօրսընը . չիւնքի հագգըմտա կիւ-

11 զէլ պիր իշ իշլէտի . Զիրա ֆագիլիլէր տա՛նիմ սի-
զին իլէ պերապէր պուլունուր, ամմա պէն տա՛նիմ

12 սիզին իլէ պերապէր պուլունմամ : Զիրա պու խա-
թուն պու եաղը վիւճուտիմին իւզէրինէ տէօքտիւ ի-

13 սէ, պէնիմ տէֆնիմ իչիւն էյլէտի: Հադիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պու պէշարէթ պիւթիւն տիւնեա. նըն հէր նէրէսինտէ ի՛լան օլունուրսա, պու խա. թօւնըն էթտիյի տախի թէզքեարը իչիւն ըիվայէթ օլունաճապ տըր:

14 Օլ զէման օն իքիլէրտէն պիրի՝ իսխարթիթի Եէ. հուտա նում քիմէսնէ պաշ քեսահինլէրին եանընա

15 վարըպ՝ Անը սիզէ թէսլիմ էթմէքլիյիմ իչիւն պա. նա նէ՞ վէրիրսինիզ՝ տէտի. անլէր տախի անա օ.

16 թուզ գըթ՝ա կիւմիւշ վա՛տ էթտիլէր: Վէ օլ զէմանտան սօնկրա անը էլէ վէրմէյէ ֆուրսաթ արար իտի:

17 Վէ ֆէթիր պայրամընըն պիրինճի կիւնիւնտէ շա. յիրտլէր Զիսուսըն եանընա կէլիպ, անա՛ Սէնին ի. չիւն ֆըս թա՛ամընը նէ՞րէտէ հազըր էթմէմիզի

18 իսթէրսին՝ տէտիլէր: Օլ տախի՝ Շէհրէ կիտիպ ֆի. լան քիմէյէ, Մու՛ալլիմ՝ Վազթըմ եազըն տըր, ֆըսը շայիրտլէրիմլէ պերապէր սէնին եանընտա է.

19 տէճէյիմ՝ տէյօր՝ տէյինիզ, տէտի: Շայիրտլէրի տախի Զիսուսըն քէնտիլէրինէ էմը էթտիյի կիպի հարէքէթլէ ֆըսը հազըրլաաըլար:

20 Վէ ադշամ օլտըդտա՝ օն իքիլէր իլէ պերապէր

21 սօֆրայա օթուրտու: Վէ անլէր թա՛ամ էտէր ի. քէն՝ Հադիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ սիզտէն պիրի

22 պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի: Անլէր իսէ զէյա. տէսիյլէ միւքէտտէր օլուպ՝ անլէրտէն հէր պիրի

23 անա՛ Էֆէնտի, պէն՝ մի իմ՝ տէմէյէ պաշլատը: Ս տախի ճէվապ վէրիպ՝ Էլինի սահանա պէնիմ իլէ

պերապէր պաթըրան՝ հէման օ պէնի էլէ վէրէճէք:

24 Վազը՛ա իպն իւլ ինսան քէնտի հազգընտա եա.

- զըլմըշ օլտըղը իւզըն կիտէր, ամմա վա՛յ օլ տաէ-
մէ քի՛ անըն եւտիյլէ իպն իւլ ինսսն ելէ վէրի-
լիւ, օլ տտէմ տօղմամըշ օլսա խտի, քէնտինէ
25 խայրլը օլուր իտի՛ տէտի: Ալէ անը ելէ վէրէն Եւ-
հուտա ճէվտպէն, Եա մու՛ալլիմ, պէ՛ն մի իմ՝ տէ-
տիյինտէ, անա՛ Սէօյլէտիյին կիպի տիր՝ տէտի:
- 26 Ալէ անլէր թա՛ամ էտէր իքէն, Յիսուս էքմէյի
ալըպ պէրէքէթ տու՛ասը օգուտըգտան սօնկրա փա-
րէլէտի, վէ շայիրտլէքինէ վէրիպ՝ Ալընըլ, եէյինիզ,
27 պու պէնիմ ճէսէտիմ տիր՝ տէտի: Ալէ քեասէյի
ալըպ՝ շիւքը էթտիքտէն սօնկրա անլէրէ վէրիպ՝ տէ-
28 տի քի՛ ձիւմլէնիզ պուստան իչինիզ. Զիրա պու-
պէնիմ գանրմ, ետնի կիւնասլար 'աֆվ օլունմադ
իւզըն, չօգ քիմսէլէր իչէն տէօքիւլէն 'աճա ը ճէ-
29 տիտին Գանը տրը: Լաքին սիզէ տէրիմ քի՛ շիմտէն
սօնկրա, թա անը փէտէրիմին մէլէքիւթիւնտէ սի-
զին իլէ թազէ օլարադ իչէճէյիմ կիւնէ տէկին՝
արթըդ տոմանըն պու մաճսուլընտան իչմէյէճէյիմ՝
30 տէտի: Պա՛տէհու իլաճի օգույուպ՝ Զէյթուն տա-
ղընա չըգարլար:
- 31 Օլ գէման Յիսուս անլէրէ տէտի քի՛ Պու կէճէ
ճիւմլէնիզ պէնիմ հադգըմտա սիւրչէճէք՝ինիզ, զի-
րա՛ Զօպանը վուրաճաղըմ, վէ սիւրիւնիւն գօյուն-
32 լարը տաղըլաճադ տրը՝ տէյիւ եազըլմըշ տրը: Ամ-
մա պէն գըյում էթտիքտէն սօնկրա, սիզտէն էվ-
33 վէլ ճէլիլէ կիտէճէյիմ: Ալէ Պետրոս անա ճէվա-
պէն՝ Էյէր ճիւմլէսի սէնին հադգընտա սիւրչսէլէր
34 պիլէ, պէն ալըա սիւրչմէյէճէյիմ՝ տէտի: Յիսուս
անա՛ Հազիգաթէն սանա տէրիմ քի՛ պու կէճէ
Խօրոս էօթմէզտէն էվվէլ, սէն պէնի իւչ քէրրէ

- 35 ինքեար ետեճէքսին՝ տէտի : Պետրոս անա՝ էյէր պոնա սէնին իլէ էօլմէք լազըմ՝ կէլսէ պիլէ , սէնի ապլա ինքեար էթմէմ՝ տէտի . քէզալէք շայիրտէրին ճիւմլէսի պուռնու տէտիլէր :
- 36 Օլ զէման Յիսուս անլէր իլէ պերապէր Գեթսեմանի տէնիլէն պիր մահալէ կէլտիքտէ , շայիրտէրինէ՝ Պէն վարըպ օրատա տու՛ա էտինճէյտէք՝
- 37 սիզ պուրատա օթուրընը՝ տէտի : Վէ Պետրոս իլէ Զէպէտինին իքի օղլընը պերապէր ալըպ՝ միւ
- 38 քէտտէր վէ մահազըն օլմաղա պաշլատըր : Օլ վա գըթ անլէրէ՝ ճանըմ էօլիւմ տէրէճէսինաէ փէք միւքէտտէր տիր . պուրատա գալըպ՝ պէնիմ իլէ
- 39 պերապէր ույանըգ տուրընը՝ տէտի : Վէ պիր ազ իլէրի վարըպ՝ եիւզիւ իւզէրինէ գափանտը , վէ , էյ փէտէրիմ , էյէր միւմքին իսէ՝ պու քեաաէ պէնտէն կէչսին . լաքին պէնիմ իսթէտիյիմ կիպի տէյիլ , անճադ սէնին է-լէ-դէ-լէն կիպի օլսուն՝ տէյիւ տու՛ա
- 40 էյլէտի : Վէ շայիրտլէրին եանընա կէլիպ՝ անլէրի ույգուտա պուլմաղլէ , Պետրոսա իսթապէն՝ Պէօյլէճէ , պիր սա՛աթ պէնիմ իլէ ույանըգ տուրա՞մա .
- 41 տընըգ մը : իզվայէ տիւշմէմէք իչիւն ույանըգ տուրուպ՝ տու՛ա էյլէյինիզ . վազը՛ա բուհ հազըր , ամ
- 42 մա թէն զա՛իֆ տիր՝ տէտի : Թէքրար իքինճի տէֆ՛ա վարըպ՝ էյ փէտէրիմ , պէն պու քեաաէյի իւմէքսիզլին , պէնտէն կէչմէսի միւմքին տէյիլ իսէ , սէնին իրատէթին օլսուն՝ տէյիւ տու՛ա էյլէտի :
- 43 Վէ կէլիպ եինէ անլէրի ույգուտա պուլտու , զիրա
- 44 կէօղլէրի աղըրլաշմը իտի : Վէ անլէրի պրաղըպ թէքրար կիթտի , վէ իւչիւնճիւ տէֆ՛ա հէմանն օլ
- 45 քէլումը սէօլէյէրէք տու՛ա էյլէտի : Օլ զէման շա-

- յիրաւերնէ կելիպ անլէրէ տէտի քի՝ Արթըզ ուշու-
յուպ իսթիրաւհաթ էտիրիդ . իշթէ սա'աթ եազ-
լաշտը, վէ իպն իւլ ինսան կիւնաճքեաւրաբըն էլի-
46 նէ թէպիմ օլուհույօր : Գոլգընը կիտէլիմ . իշթէ
պէնի ելէ վէրէն եազլաշտը :
- 47 Վէ օ տաճաւ սէօյլէր իքէն , իշթէ օն իքիլէրտէն
պիրի օլտն Եէհուտա՝ պաշ քեաճինլէր վէ գազմըն
իւթիյարըտը թարաֆընտան գըլըճը վէ սօփալը
վաֆիր խալգ անըն իլէ պէրապէր օլտրադ՝ կէլտի :
- 48 Վէ անը ելէ վէրէն անլէրէ իշարէթ վէ իպ՝ ֆիմի
էօփէրսէմ օ տըր , անը թուլթընը՝ տէմիշ իտի :
- 49 Վէ տէր 'ազապ Յիսուսա եազլաշըպ՝ Սէրամըն 'ա-
50 լէյք , Բապպի , տէյէրէք անը էօփտիւ : Յիսուսա տա-
խի տնա՝ Տօսթըմ , նէ՝ իչիւն կէլտին՝ տէտի : Օլ
զէման անլէր ետնաշըպ՝ էլլէրինի Յիսուսա իւզէրինէ
51 սալտրադ , անը թուլթտըլար : Վէ իշթէ Յիսուսա ի-
լէ պէրապէր պուլունանլտրտան պիրի էլլինի ուզա-
տըպ՝ գըլըճընը չէքտի , վէ քեաճին ի տ'զամըն պէն-
52 տէտինէ վուրուպ գուլաղընը քէստի : Օլ զէման Յի-
սուսա անտ տէտի քի՝ Գըլըճընը եէրինէ կէրի գօ ,
զիրա գըլըճ թուլթտնլարըն ճիւմէտի գըլըճ իլէ հէ-
53 լաբ օլուր : Եօգոա պէն փէտէրիմէ շիմտի րէճա էթ-
մէյէ գատիր տէյի՛լ մի իմ զանն էտէրսին , օլ տա-
խի պանա օն իքի ալաշտան զէյատէ մէլա'իքէ եէ-
54 թիլտիրիր : Լաքին պէօյլէ օլմադ վաճիպ տիր՝ պու-
յուրան քիթապլար նա՞սըլ իթմամ օլուհա պիրի :
- 55 Օլ սա'աթտա Յիսուսա խալգա տէտի քի՝ Հարա-
մի՝ իւզէրինէ կէլիր կիպի մի , պէնի թուլթմադ ի-
չիւն գըլըճը վէ սօփալը չըգտընըգ . պէն հէր կիւն
հէյքէլտէ եանընըլտա օթուրուպ՝ թա'լիմ էտէր

- 56 Իտիմ, վէ պէնի թուլմատորնդ : Լաքին պունուն
ճիւղմէսի փէյղամպէրէրին քիթապարը իթմամ օ.
լունմագ իչիւն վագը՝ օլտու : Օլ զէման շայիրտէ.
րին ճիւղմէսի անը պրագըպ գաշտըլար :
- 57 Վէ Զիսուսը թուլթանըլար անը քեաճին ի ա՛ղամ
Գայաֆանըն նէզտինէ կէօթիւրտիւէր , օրատա տա.
- 58 Խի 'ուլէմա իլէ իխթիյարըլար ճէմ՝ օլմուշ իտի : Վէ
Պետրոս ուզագտան , քեաճին ի ա՛ղամըն հապլը.
սընատէք անըն արտընծա կիթտի . վէ իչէրի կի.
րիպ՝ նէթիճէյի կէօրմէք իչիւն , խըամէթքետըլար
- 59 իլէ պերապէր օթուրտու : Վէ պաշ քեաճինըլէր իլէ
իխթիյարըլար վէ պիւլթիւն միլլէթ մէճլիսի Զիսու.
սըն գաթի իչիւն , 'ալէյճինէ եալան շէհատէթ ա.
- 60 րատըլար իսէ տէ , պուլամատըլար . Վէ չօգ եա.
լանճը շահիտըլէր կէլտիլէր իսէ տէ , եինէ պուլամա.
տըլար . նիհայէթ իւլ էմը իքի եալանճը շահիտ կէ.
- 61 լիպ՝ Պու քիմսէ Ալլահըն հէյքէլինի երգըպ՝ անը
իւշ կիւնտէ պինա էթմէյէ գատիր իմ՝ տէտի ,
- 62 տէտիլէր : Քեաճին ի ա՛ղամ տաթի գաղղըպ անս՝
Հիշ ճէվապ վէրմէ՞զ մի սին . պունըլար սէնին 'ալէյ.
- 63 ճինէ նէ՞ շէհատէթ էտիյօրըլար՝ տէտի : Ամմա Զի.
տուս սիւքիւթ իւզրէ տուրմաղէ քեաճին ի ա՛ղամ
անա իիթապէն՝ Ալլահ էլ հայյ հագըր իչիւն սա.
նա եէմին վէրիւրիմ . սէն Մէսիհ Իպնուլլահ՝ մը սըն ,
- 64 պիղէ սէջլէ՝ տէտի : Զիսուս անա՝ Սէջլէտիյին կի.
պի տիր . հէմ սիզէ տէրիմ քի , Շիմտէն սօնկրա ,
Իպն իւլ ինսանը Գուտրէթին սաղընտա օթուրուլ
վէ կէջիւն պուլուլթարը իւզէրինտէ կէլըր կէօրէ.
- 65 ճէքսինիզ , տէտի : Պունուս իւզէրինէ քեաճին ի
ա՛ղամ քէնտի էլպիսէսինի երըթըպ , Պա- տրի

- քիւֆր եթտի, արթըգ պիզէ շահիտէր նէ՞ լազըմ՝
- 66 իշթէ շիմաի քիւֆրիւնիւ իշիթտինիւ՝ Արզէ նաւը
կէօրիւնիւր՝ տէտի. անլէր տախի ճէվապ վէրիպ՝
- 67 Էօյիւմէ միւսթահազգ տըր՝ տէտիլէր։ Օլ զէման
անին եիւզիւնէ թիւքիւրիւպ՝ անա եումրուգ վուր-
- 68 արլար. պո՞ղըլարը տա սիլէ վուրուպ՝ Էյ Գրիս-
տոռ, պիզէ փէյզամպէրլէք էյլէ, սանա վուրան
քի՞մ տիր՝ տէտիլէր։
- 69 Վէ Պետրոս տըշարըտա հալլըտա օթուրուր ի-
քէն, եանրնա պիր ճարիյէ կէլիպ՝ Սէն տախի ճէ-
- 70 լիլի Ֆիսուս իլէ պէրապէր իտին՝ տէտի։ Լաքին օ
ճիւմէսինին հուզուրընտա, Սէնին նէ սէօյլէտիյինի
- 71 պիլմէմ՝ տէյերէք ինքեար էյլէտի։ Վէ գափույա
չըգարընտա, անը տիկէր պիր ճարիյէ կէօրիւպ՝ օ-
րատա օլանլարա՝ Պու տախի Նազարէթլի Ֆիսուս
- 72 իլէ պէրապէր իտի՝ տէտի։ Օլ տախի՝ Պէն օլ ատէ-
մի թանըմամ՝ տէյերէք եէմին իլէ թէքրար ինքեար
- 73 էթտի։ Վէ պիլ ազ սօնկրա օրատա տուրսնլար եա-
նալպ, Պետրոսա՝ Սահիհէն սէն տախի անլէրտէն
սին, չիւնքի սէօյլէյիլին տախի սէնի պէյսան էտի-
- 74 յօր տէտիլէր։ Օլ զէման Պէրոս՝ Օլ ատէմի թա-
նըմամ՝ տէյերէք, պէտ տուա վէ եէմին էթմէյէ
- 75 պաշատը. վէ անիտէ խօրօս էօթաիւ։ Վէ Պետրոս
Ֆիսուսըն քէնտինէ՝ խօրօս էօթմէվտէն էվվէլ պէնի
իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօզիւ
խաթըրնա կէթիլմէլէ, տըշարըյա չըգըպ աճը ա-
ճը աղլատը։

1 Վէ սապահ օլունճա, ճիւմլէ պաշ քեսհինլէր իլէ

- գազմըն ինթիյարլարը Յիսուսը գաթլ էթմէք ի.
 2 չիւն, 'ալէյճինտէ միւշափէրէ էթաիլէր: Վէ անը
 պաղլայրպ փծնթօսլը փիլաթօս նամ վալիէ կէօ.
 թիւրէրէք թէպիմ էթաիլէր:
- 3 Օլ զէման անը էլէ վէրէն Եէհուտա անըն մաչ.
 քիւմ օլտըղընը կէօրտիւքտէ, փէչիման օլմաղլէ,
 օթուզ գրթ'ա կիւմիւշիւ պաշ քեաճինլէր իլէ իի.
- 4 թիյարլարա կերի վէրիպ' Սուշարզ գան էլէ վէրմէք.
 լէ կիւնաճ իլլէտիմ' տէտի. անլէր տախի' Պիղէ
- 5 նէ՞, սէն տիւշիւն' տէտիլէր: Վէ օ' ագչէյի Տէյ.
 քէլնը իչինտէ եերէ աթըպ կիթտի, վէ վարըպ քէն.
- 6 տիսինի ռասար: Վէ պաշ քեաճինլէր ագչէյի ալըպ'
 Անը Տէքէլն խազինէսինէ գօմազ ճա'իղ տէյիլ տիր,
- 7 չիւնքի գան պահասը տըր' տէտիլէր: Վէ միւշափէրէ
 էթտիքաէն սծնկրա, զարիպլէրէ մէղարլըզ օլմազ
 իւզրէ, անըն իլէ չէօմլէքճինին թարլասընը սաթոն
- 8 ալարլար: Պուռուռն իչիւն պու կիւնէ տէկին օլ թար.
- 9 լայա Գան թարլասը տէնիլի: Օլ զէման Էրէմիա
 փէյղամպէր վասըթաօըլլէ, Վէ պահասը թա'նի
 էտիլմիշ' եա'նի պէնի իարայէտէն պա'զըլարընըն պա.
 ճա թա'նին էթտիքլէրի գաթլն գըյմէթի օլտն օ.
- 10 թուզ գրթ'ա կիւմիւշիւ ալըպ' Անլէրի Բապպըն պա.
 նա էմը էթտիյի կիպի չէօմլէքճինին թարլասը իլլէն
 վէրտիլէր' տէյիւ պուլուրըլան քէլամ իթմամ օ.
 լունտու:
- 11 Վէ Յիսուս վալինին հուզուընտա տուրտըղը հալ.
 տէ, վալի անա' Եէհուտիլէրին մէլլի սէն մի սին'
 տէյիւ սու'ալ էթտի. Յիսուս տախի անա' Սէյլէ.
- 12 տիյին կիպի տիր' տէտի: Վէ պաշ քեաճինլէր իլէ
 ինթիյարլար թարաֆընտան իթթիճամ օլունտըգ.

- 13 տա, հիշ ճեվապ վերմէտի: Օլ զէման փիլաթօս
անա՝ Սէնին՝ տէյճհինէ նէ՞ գոտտար շէյլէր շէհատէթ
14 էթտիքլէրինի իշիթմէյօր մը սրն՝տէտի: Վէ անա
հիշ պիր սէօղ պիլէ ճեվապ վերմէտիյինտէն, վալի
ղայէթլէ թէ՛աճճիւպ էթտի:
- 15 Լաքին պայրամոտ խալգըն իսթէտիյի պիր մահ-
16 պուսը սալը վերմէք վալինին՝ առէթի օլմաղլէ, Օլ
զէման Պարապպաս նամ՝ մէշուր պիր մահպուղէ-
17 բի պոլլուհարագ, Անլէր ճէմ՝ օլտղլարընտա, փի-
լաթօս անլէրէ՝ Սիզին իշիւն հա՞նկըսընը սալը վեր-
մէմի իսթէրսինիզ, Պարապպասը՝ մը, հօգստ ֆրիս-
18 տոս տէնիլէն Յիսուսը մը՝ տէտի: Զիրա անը հա-
սէտաէն նաշի թէպիմ՝ էթտիքլէրինի պիլիւր իտի:
- 19 Վէ մէհքէմէտէ օթուրուր իքէն, զէվճէսի անա
Խալիք կէօնտէրիպ՝ Օլ սալէհ քիմսէ իլէ սէնին իշին
օլմաղլէն, զիրա պու կիւն ըույատա անըն իշիւն չօգ-
ղահմէթ չէքտիմ՝ տէտի:
- 20 Ամմա պաշ քեահինլէր իլէ իսթէյարըր Պարապ-
պասը տիլէյիպ՝ Յիսուսը տախի հէլքը էթմէք իշիւն
21 խալգը իգնա՝ էթտիլէր: Վէ վալի անլէրէ խիթապէն՝
իքիսինտէն հա՞նկըսընը սիզին իշիւն սալը վերմէմի
իսթէրսինիզ՝ տէտիքտէ, անլէր Պարապպասը՝ տէ-
22 տիլէր: Փիլաթօս անլէրէ՝ Եա ֆրիստոս տէնիլէն
Յիսուսը նէ՞ եափայրմ՝ տէտիքտէ, ճիւմլէսի անա՝
23 Սալլ օլուհսուն՝ տէտիլէր: Վալի տախի՝ Եա նէ՞
քէօթիւլիւք իշլէմիշ տիր՝ տէմէսի իւզէրինէ, անլէր՝
Սալլ օլուհսուն՝ տէյիւ տահա զիյատէ նիտա էտէր-
24 լէր իտի: Վէ փիլաթօս՝ Ֆա՛խտէ հաարը օլմայրպ՝
սնճագ տահա զիյատէ վէլվէլէ օլտղղընը կէօրմէքլէ
սու ալլպ՝ խալգըն էօնիւնտէ էլլէրինի երյգպարագ,

- Պու սալիհին գանդնտան պէն պէրի իմ . սիզ տիւ
 25 շինիւնիւլ տէտի : Վէ պիւթիւն գալմ . Անրն գա.
 նը պիղիմ իւզէրիմիզէ վէ էվլաուրմիզն իւզէրինէ
 26 օլուուն՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր : Օլ զէման անլէր
 Պարապպասը սալը վէրտի . լաբին Յիսուսը տէջտիւք.
 տէն սօնկրա , սալպ օլուամսդ իչիւն թէսլիմ էթտի .
 27 Օլ վազըթ վալինին՝ ապէրլէրի Յիսուսը սէրպ
 ալըպ՝ պիւթիւն պէօլլէյիւ անրն իւզէրինէ ճէմ՝ էթ.
 28 տիլէր : Վէ անը սոյուպ՝ անա գըրմիզը պիր խիլ՝աթ
 29 կիյտիրտիլէր : Վէ տիքէնլէրտէն պիր թաճ էօրիւպ
 պաշնա , վէ պիր գամըշ տախի սաղ էլինէ գօտր.
 լար . վէ էօնիւնէ տիզ չէօքիւպ՝ Սէլամըն՝ ալէյք .
 էյ Եէհուտիլէրին մէլիյի , տէյէրէք անը իսթիհզ
 30 էթտիլէր : Վէ իւզէրինէ թւքիւրտիւքտէն սօնկրա ,
 31 գամըշը ալըպ պաշնա վուրտըլտր : Վէ անը իս.
 թիհզա էթտիքտէն սօնկրա , խիլ՝աթը իւզէրինտէ
 չըգարըպ՝ անա քէնտի էլլիսէսինի կիյտիրէրէք , իս.
 չա կէրմէք իչիւն կէօթիւրտիւլէր :
 32 Վէ տըշարըյա չըգարըլար իքէն , Սիմ՝օն նամ Գ
 ռինէլի պիր ատէմէ թէնաաաիւֆ էթմէլէրիլէ պու.
 նու անրն խաչընը թաշըմաղա իճպար էթտիլէր :
 33 Վէ Գօլգօթա՝ եա՝նի գաֆա մահալի տէնիլէն եէ.
 34 ռէ կէլտիքլէրինտէ , Անա իչմէք իչիւն էօա իլէ գա.
 ըըշմըշ սիրքէ վէրտիլէր . վէ օ թաթընճա իչմէք իս.
 35 թէմէտի : Վէ անը խաչա կէրտիքտէն սօնկրա , էլ
 պիսէսինի գուր՝ա աթարագ թագսիմ էթտիլէր ,
 թաքի փէյղամպէրին՝ Ելլիսէմի արալարընտա թագ
 սիմ էտիպ , գաֆթանըմ իւզէրինէ գուր՝ա աթտը
 լար՝ տէյիւ պուլուրտըղը քէլամ իթմամ օլուուն :
 36 Վէ օրատա օթուրուպ անը կէօլէտիլէր իսի :

- 37 վէ պաշը իւզէրինէ՝ ՊՈՒ ԵԵՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՄԵ՝
 ԼԻՅԻ ՅԻՍՈՒՍ ՏԸՐ հազըը ճիւրմ հաֆթաւընը
- 38 գօտըլար : ՕԼ զէման անըն իլէ պերապեր , պիրի սա-
 ղընտա վէ տիկերի սօլընտա , իքի հարամի սալպ օ-
 լընտու :
- 39 վէ եանընտան կէչէնլէր պաշարընը սալըյըպ՝ ա-
 40 նա քիւֆը հտերէք , է՛յ հէյքէլի երզըպ իւշ կիւն-
 տէ պինա էտէն , քէնտինի դուրթար , էյէր սէն իպ-
- 41 նուլլահ իսէն խաշտան էն՝ տերլէր իտի : ֆեզալիք
 պաշ քեաշինլէր տախի՝ ուլէմա վէ իսթիյարլար ի-
- 42 լէ իսթիհզա էտերէք՝ Պաշգալարընը գուրթարաթը ,
 քէնտինի գուրթարմաղա գատիր տէյիլ տիր : էյէր
 իսրայէլին մէլիլի իսէ , շիմտի խաշտան էնաին , վէ
- 43 սնա իման էտերիկ : Ալլահա թէվէքքիւլ էթտի ,
 էյէր անտէն բազի իսէ , շիմտի անը խէլաս էթտին ,
- 44 զիրա՝ Պէն իպնուլլահ իմ՝ տէտի , տէտիլէր : Անըն
 իլէ պերապեր սալպ օլընտան հարամիլէր տախի պու-
 սուրէթլէ անա շէթմ էտերլէր իտի :
- 45 վէ սա՛աթ ալթըտան սա՛աթ տօգուզա գատար ,
 46 պիւթիւն եերին իւզէրինտէ գարանլըզ օլտու : վէ
 սա՛աթ տօգուզ բատալէրինտէ Յիսուս պիւլէնտ
 ալազլէ ֆերեատ էտերէք՝ էլի , էլի , լամա սապագ-
 թանի , եա՛նի է՛յ Ալլահըմ , է՛յ Ալլահըմ , պէ-
- 47 նի նի՛չիւն թէլք էթտին՝ տէտի : վէ օրատա տու-
 բանլարըն պա՛զըսը պա՛նն իշիթտիլտէ՝ Պու առեմ
- 48 էլիյայը չաղըրըյօր՝ տէտիլէր : վէ տէր՝ադապ ան-
 լէրտէն պիրի սէյիրթտի , վէ պիր սիւնկէր ալըպ սիր-
 քէ իլէ տօլտուրարագ , պիր գամըշա թագըպ անա
- 49 իշիրտի : Տիկերլէր տախի՝ Պրագ , պագալըմ՝ էլիյա
 անը գուրթարմաղա կէլի՛ր մի՝ տէտիլէր :

- 50 Վէ Յիսուս թէքրար պիւլէնտ սփազլէ ֆերեաւ
 51 էտիպ՝ թէսլիմ ի բուհ էյլէտի։ Վէ իշթէ հէպէլին
 փերտէսի եօգարըտան աշաղըյա գատար երթըլըպ
 քի փարէ օլաու։ վէ եէր թիթրէյիպ գայալար շագգ
 52 օլուհարլար։ Վէ գապըլար տախի աշըլըպ՝ ույոմնու
 օլան նիշէ մուգատտէսլէրին ճէսէտլէրի գըյամ էթ.
 53 տի, Վէ անըն գըյամընտան սօնկրա գապըլարտան
 չըգըպ՝ մուգատտէս շէհրէ կիւրէրէք, չօգ քիմնէլէրէ
 կէօրիւնտիւլէր։
 54 Վէ եիւզ պաշը վէ անըն իլէ պերսպէր Յիսուսը
 կէօգէտէնլէր զէլլէլէյի վէ վագը՝ օլան շէյլէրի կէօ.
 րիւնճէ, զայէթլէ գօրգուպ՝ Հագիգաթէն պու իպ.
 նուլլաճ իտի՝ տէտիլէր։
 55 Վէ ճէլիլէտէն Յիսուսըն արտընճա՝ անա խըտմէթ
 էտէրէք կէլմիշ օլան չօգ գարըլար օրատա պուլու.
 56 նուպ՝ ուզագտան պագըյօրըլար իտի։ Անէրին արա.
 սընտա Մէճտէլի Մէրեէմ, վէ Եա՛գուպ իլէ Եօտա.
 նըն վալիտէսի Մէրեէմ, վէ Ձէպէտի օղուլլարընը
 վալիտէսի պուլուհուր իտի։
 57 Վէ ագշամ օլտըգտա, Յիսուսա շայիրտ օլան
 Արիմաթիալը Եուսուֆ նամընտա պիր զէնկին տտէմ
 58 կէլիպ՝ փիլաթօսըն եանընա կիտէրէք, Յիսուսըն ճէ.
 սէտիհի թալէպ էյլէտի. օլ զէման փիլաթօս ճէսէ.
 59 տին վէրիլմէսիհի էմը էթտի։ Վէ Եուսուֆ ճէսէտի
 60 ալըպ՝ անը թէմիզ քէթէն պէզնիէ սարտը, Վէ ա.
 նը գայատա քէստիլմիշ օլտըզը քէնտիին եէնի
 գապըրնա վագ՝ էյլէտի. վէ գապըրն գափուսընա պիր
 61 պէօյիւք թաշ եուվարըլըպ՝ կիթտի։ Վէ Մէճտէլի
 Մէրեէմ իլէ օլ պիր Մէրեէմ օրատա պուլուհուպ՝
 գապըրն գարըսընտա օթուրույօրլար իտի։

- 62 Վէ էրթէսի կիւնիւ՝ եա՛նի թէսարիք կիւնիւնիւն
 ֆէրտասը պաշ քեա՛հնլէր իլէ ֆէրիսիլէր ֆիլաթօ-
 63 սըն եանընո ճէմ՝ օլուպ, էյ էֆէնտի, օլ իզլալ
 էտիծի սաղ իքէն, իւչ կիւնտէն սօնկրա գըյամ
 64 էտէճէյիմ՝ տէտիյի խաթրըմըգա կէլէյօր : Իմօի իւ-
 չիւնճիւ կիւնէտէք գապրըն կէօզէտիլմէսինի էմր էյ-
 լէ. օլմայա քի շայիրտլէրի կէճէլէյին կէլիպ՝ ա՛նը
 սրըգաթ էտէրէք՝ խալգա՝ էմվաթտան գըյամ էթ-
 տի՝ տէյէլէր. վէ սօնկրաքի գէլալէթ էվէլէրինտէն
 65 պէտթէր օլըւր՝ տէտիլէր : ֆիլաթօս տնլէրէ՝ Պէք-
 ճիլէրինիզ վար տըր. կիտիպ պիլալիյինիզ կիպի մու-
 66 հաֆտզա էյլէյինիզ՝ տէտի : Անլէր տախի կիտիպ
 թաշը միւհըլէյէրէք, գապրը պէքճիլէր իլէ մուհա-
 ֆազա էյլէտիլէր :

- 1 Վէ սէպթ կիւնիւնիւն խիթամընտա, հաֆթանըն
 իլք կիւնիւ շաֆագ սէօքէր իքէն, Մէճտէլի Մէրէէմ
 իլէ օլ պիր Մէրէէմ գապրը կէօրմէյէ կէլալիլէր :
 2 Վէ իշթէ շէտիտ պիր գէլզէլէ օլտու, զիրա Բուպ-
 պըն մէլէյի կէօքտէն էտի, վէ կէլիպ գափուտան
 թաշը եուվարլայտուգ, ա՛նըն իւզէրինէ օթուրտու :
 3 Վէ չէհրէսի շիմէք կիպի՝ վէ լիպասը գար կիպի պէ-
 4 յաղ խտի : Վէ պէքճիլէր ա՛նտէն գօրգաղլարընտան՝
 5 թիթրէյիպ էօլիւ կիպի օլարլար : Մէլէք տախի գա-
 րըլարա խիթապէն՝ Սիզ գօրգամայընը, զիրա սաղ
 6 օլուճան Յիսուսը արատըղընըղ պիլիլիմ՝ Պուրաուա
 տէյիլ տիր, զիրա տէտիյի կիպի գըյամ էթտի.
 կէլինիզ, Բուպպըն եաթաղը մահալի կէօրիւնիւզ :
 7 Վէ թէզ կիտիպ շայիրտլէրինէ՝ էմվաթտան գըյամ

- էթմիշ տիր , վէ իշթէ սիզտէն եվկէլ ճիլիլէ վա-
րաճադ , անը օրատա կէօրէճէքսինիզ՝ տէյինիզ . իշ-
- 8 թէ սիվէ սէզյլէտիմ՝ տէտի : Անլէր տախի գօրգուպ
վէ 'ազիմ' սիւրու-ր իլէ տէր'ազապ գապրտան չըզըպ
անըն շայիրտլէրինէ խապէր վէրմէյէ գօշտըլար :
- 9 Վէ շայիրտլէրինէ խապէր վէրմէյէ կիտէրլէր իքէն,
իշթէ Յիսուս գարշըլարընա չըզըպ՝ Սէլամըն 'ալէյ-
քիւմ' տէտի . անլէր տախի եագըն կէլիպ պյագ-
- 10 լարընա տարըլարագ , անա սէճտէ գըլտըլար : Սլ
զէման Յիսուս անլէրէ՝ Գօրգմայընըզ . կիտիպ պիրա-
տէրլէրիմէ , ճիլիլէ կիթսինլէր , վէ պէնի օրատա
կէօրէճէքլէր տիր՝ տէյիւ խապէր վէրինիզ՝ տէտի :
- 11 Վէ անլէր կիթմէքտէ իքէն , իշթէ պէքճիլէրտէն
պա'զըլարը շէհրէ կէլիպ՝ ժուգու'աթըն ճիւմէսինի
- 12 պաշ քեաճիւղէրէ նագլ էթտիլէր : Անլէր տախի իի-
թիյարըլար իլէ ճէմ՝ օլուպ միւշավէրէ էթտիքտէն
- 13 սնկրա , 'ապէրլէրէ վաֆիր ագչէ վէրիպ՝ Պիզ ու-
յուր իքէն , անըն շայիրտլէրի կէճէլէյին կէլիպ՝ ա-
- 14 նը սըրգաթ էթտիլէր՝ տէյինիզ : Վէ էյէր վալի թա-
րաֆընտան իշիտիլէճէք օլուրստ , պիզ անը իզնա՝
- 15 էտիպ՝ սիզի էմին գըլարըզ՝ տէտիլէր : Անլէր տախի
ազչէյի գազուլ էտիպ՝ ալտըզըլարը թա'լիմաթա
կէօրէ հարէքէթ էթտիլէր . վէ պու քէլում թա պու
կիւմէտէք Եհհուտիլէր պէյնիտէ շայր՝ օլմուշ տըր :
- 16 Վէ օն պիր շայիրտլէր ճէլիլէ , Յիսուսըն անլէրէ
- 17 էմըր էթտիլի տաղա վարտըլար : Վէ անը կէօրիւնճէ
անա սէճտէ գըլտըլար . լաքին պա'զըսը շիւպչէ էթ-
- 18 տիլէր : Վէ Յիսուս եանլարընա կէլիպ՝ անլէրէ խի-
թապէն տէտի քի՝ Սէմատա վէ զէմինտէ ճիւմէ
- 19 հիւքիւմէթ պանա վէրիլտի : Իմտի կիտինիզ , ճիւմ-

Լէ միլէթիւրի շայրա գըլընդ, վէ անլերի փէտէր
 վէ իպն վէ Բուհ իւլ Գուտսըն իսմինէ վաֆթիլ Է-
 20 տինիլ. Վէ սիզէ Էմր Էթտիլիմ շէյլէրին ճիւղէսի-
 նի հըֆլ Էթմէքլէյի անլերէ թա'լիմ Էտինիլ. վէ
 իլթէ տիւնեանըն նիհայէթինէ տէկին պէն տա'իմ
 Էլ Էլգաթ սիլին իլէ պէրասպէր իմ: Այլին:

ԻՆՃԻԼ

ՄԱՐԳՕՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

- 1 Իսկուլաս Յիսուս ֆրիստոսըն Խնճիլինին իպթիտա.
- 2 սը տըր : Փէյղամպէրլէրտէ՝ Իշթէ պէն Խօլընը Էօ.
նիւնճէ հազըրլայաճադ օլան մուխպիրիմի սէնին Էօ.
- 3 նիւնտէն իրաալ էտէճէյիմ . Վէ՝ Բապպըն Խօլընը
հազըրլայընըղ, թարիգլէրինի սօղըուլտընըղ՝ տէյէ.
րէք պէրրիյէտէ նիտա էտէնին սէտասը՝ տէյիւ թահ-
- 4 րիր օլընտըղը իւզրէ, Եուհաննա պէրրիյէտէ վաֆ.
թիղ էտիպ՝ կիւնահլարըն՝ աֆվը իշիւն թէվպէ վաֆ.
- 5 թիղինի ի՛լան էտէր իտի : Վէ պիւթիւն Եէհուտի.
յէ տիյարը վէ Եերուշալիմ՝ էհալիսի չըգըպ՝ անըն
նէզտինէ կիթտիլէր, վէ ճիւմլէսի կիւնահլարընը
իգրար իլէ՝ իրտան ըրմաղընտա, անըն եէտիլէ
- 6 վաֆթիղ օլընուլըար իտի : Վէ Եուհաննա տէվէ
թիւյիւ կիլինմիշ, վէ պէլինէ գայըշ գուշանմըշ օ.
- 7 լուպ՝ չէքիրկէլէր վէ եապան պալը եէր իտի : Վէ
վա՛ղ էտէրէք՝ Պէնտէն սօնկրա տահա գուտրէթիւ-
սի կէլէյօր քի՝ պէն էյիլիպ՝ անըն պյադ գապլա.
- 8 րընըն թասմասընը չէօղմէյէ լա՛իդ տէյիլ իմ : Պէն
սիգի սու իլէ վաֆթիղ էթտիմ՝, ամմա օ սիգի Բուհ
իւլ Գուտս իլէ վաֆթիղ էտէճէք տիր՝ տէր իտի :

- 9 Վէ վագր՝ օլտու քի օլ կիւնլէրտէ , Յիսուս ճէլլէ-
տէ վագր՝ Նազարէթտէն կէլիպ իրտանտա Եուհան-
- 10 նանըն եւտիլէ վաֆթիզ օլունտու : Վէ սուտան
չըգարզը անտէ կեօքլէր շագգ օլուպ՝ Բուհըն կեօլէրճին
կիպի քէնտի իւղէրինէ նիւզուլ էթտիլինի կեօր-
- 11 տիւ : Վէ՝ Բազի օլտըղըմ սեվկիւլիւ Օղլըմ՝ ոէն սին՝
տէյիւ սէմավաթտան պիր սէտա կէլտի :
- 12 Վէ տէր 'ազապ Բուհ անը պէրրիյէյէ սէվզ էթ-
- 13 տի : Վէ Շէյթան թարաֆընտան թէճրիպէ օլու-
նարագ , գըրգ կիւն օրատա պէրրիյէտէ դալտը , վէ
վահշի հայվանլար իլէ պէրապէր պուլունուպ՝ մէ-
լա'իքէ անա խըտմէթ էտէր իտի :
- 14 Վէ Եուհաննա էլէ վէրիլիքտէն սօնկրա , Յիսուս
- 15 ճէլլէ կէլիպ՝ Վաղըթ թէմամ օլտու , վէ Ալլահըն
մէլէքիւթիւ եոգլաշմըշ տրը . թէվպէ էտիպ պէշա-
րէթէ իման կէթիլինիզ՝ տէյէրէք մէլէքիւթ Ուլա-
հըն պէշարէթինի վա'զ էտէր իտի :
- 16 Վէ ճէլլ տէնիզի քէնարընտա կէզլէր իքէն , Սիմ-
'օն իլէ գարնտաշը Անտրուօսը , տէնիզէ աղ աթ-
տըզլարը վագըթտա կէօրտիւ . զիրա պալըզ ալճը-
- 17 սը իտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Արտըմա կէլլինիզ ,
- 18 վէ սիզի ինտան ալճըսը էտէյիմ՝ տէտի : Անլէր տա-
խի տէր 'ազապ աղլարընը պըաղըպ՝ անըն արտընա
- 19 կիթտիլէր : Վէ օրատան պիր աղ իլէրի կիտիպ՝
Ձէպէտի օղլու Եա'գուպ իլէ գարնտաշը Եուհան-
նայը կէօրտիւ . պունլար տախի գայըդտա աղլարընը
- 20 թամիր էթմէքտէ իտիլէր : Վէ տէր հալ անլէրի
չաղըրար . անլէր տախի փէտէրլէրի Ձէպէտիյի իշ-
ճիլէր իլէ պէրապէր գայըդտա պըաղըպ՝ անըն ար-
տընա կիթտիլէր :

- 21 Վէ փէֆընա հուման կիրտիւէր . քէնտիսի տախի տէր
'ազապ սէպթ կիւնիւ սինաղոզա կիապի թա'լիմ է .
- 22 տէր իաի . Անէր տախի թա'լիմինէ հէյրան օլտը .
լար . զիրա անէրէ 'ուլէման կիպի տէյիլ , անճագ
- 23 հիւքիւմէթ սահիպի կիպի թա'լիմ էտէր իտի : Վէ
սինաղոզլարընտա նափաք բուհլը պիր ստէմ պու .
- 24 լունուպ , պու տախի պաղըրարագ' Պրագ , սէնին
պիլիմ' իլէ նէ՞ իշին վար , էյ Նագարէթլի Յիսուս ,
պիլի հէլմք էթմէք իշիւն մի կէլտին . սէնին քիմ
իտիյինի պիլիլիմ' . սէն Ալլահէն Մուգաստէսի սին'
- 25 տէտի : Վէ Յիսուս անը ազարլըյըպ' Սիւքիւթ էյ .
- 26 լէ վէ անտէն չըգ' տէտի : Իմտի օլ նափաք բուհ
անը սարսըպ 'ազիմ սէտա իլէ պաղըրարագ' անտէն
- 27 չըգտը : Վէ ճիւմլէսի հէյրան օլտըլար , շէյլէ քի
պիրի պիրինէ սու'ալ էտիպ' Պու նէ՞ տիր , պու եէ .
նի թա'լիմ նէ՞ օլա . չիւքի նափաք բուհլըրա պի .
լէ հիւքիւմէթ իլէ էմր էտէր , վէ անա իթա'աթ
- 28 էտիյօրլար' տէրլէր իտի : Վէ անըն շէօհրէթի տէր
հալ ճէլիլին պիւթիւն էթրաֆընա շայը' օլտու :
- 29 Վէ անէր սինաղօզտան չըգտըգլարը կիպի , Եա' .
գուպ վէ Եուհաննա իլէ պէրապէր , Սիմ'օն վէ Անա .
- 30 րասըն խանէսինէ կիթտիլէր : Վէ Սիմ'օնը գային
վալիտէսի հիւմնայա թուլթուլմըշ եաթըյօր իտի , վէ
տէր հալ մէրգումէնին հալինի անա իֆատէ էթ .
- 31 տիլէր : Օլ տախի եանընա վարըպ' անը էլլինտէն
թուլթարագ , գալտըրտը . վէ օլ սա'աթ հիւմնաթ
տէֆ' օլուպ' անլէրէ խրամէթ էթտի :
- 32 Վէ ազշամ օլուպ' կիւնէշ պաթարգտա , ճիւմլէ
- 33 'իլլէթիլլէր իլէ մէճնուկարը անա կէթիրտիլէր : Վէ
պիւթիւն շէհր էհալիսի գափուլըն էօնիւնտէ ճէմ'

- 34 օլմուռ իտի : Վէ կնվա՛ ի էմրազա միւպթելա օլմուռ չօդ 'իլէթի քիմնէլէրէ շիֆա վէրիպ' չօդ ճիննէր տախի իերաճ էյլէսի . վէ ճիննէլէրի սէյլէթմէզ իտի , զերա անը թանըյօրլար իտի :
- 35 Վէ 'ալ էս սապա՛ճ փէք էրքէն գալգարազ , չըգըպ պիր ետպան մաճալէ կիթտի , վէ օրատա տու'ա
- 36 էթտի : Վէ Սիմ'օն վէ անըն իլէ պերապէր պուլու-
- 37 նանլար արալնճա կիտիպ' Անը պուլալըլարընտա ,
- 38 անա՛ Հէր քէս սէնի արալյօր' տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ՛ Եաքըն օլան գասապալարա կիտէլիմ'քի՛ օրատա տախի վա'զ էտէյիմ' , զերա պէն պունուն
- 39 իչիւն խուրուճ էթտիմ' տէտի : Վէ պիւթիւն ճէլլէտէ սինազօղլարընտա վա'զ էտէր վէ ճիննէլէրի իերաճ էյլէր իտի :
- 40 Վէ եանընա պիր ճիւզամիլը կէլիպ եալվարարազ վէ տիզ չէօքէրէք , անա՛ Էյէր իսթէրուէն , պէնի
- 41 թաթճիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէտի : Յիսուս տախի թէրաճՏիւմ' էթմէքլէ , էլինի ուզատըպ անա տօգուստու , վէ անա՛ իսթէրիմ' , թաճիր օլ՝ տէ-
- 42 տի : Վէ պէյլէ պուլուրտըղընտա , ճէման ճիւզամ'
- 43 'իլլէթի անտէն տէֆ' օլարազ՝ թաճիր օլտու : Վէ անա էքիտէն թէնպիճ պիրլէ՛ ֆիլ ճալ անը արչա-
- 44 ըը չըգարըպ , անա՛ Սազըն քիմնէյէ պիր շէյ սէյլէմէյէսին . լաքին կիտիպ քէնտինի քեաճինէ կէօսթէր . վէ անլէրէ շէճատէթ օլմազ իւզըէ , թաթճիրին իչիւն , Մուսանըն պուլուրտըղը շէյլէրի թազ-
- 45 տիմ' էյլէ՛ տէտի : Ամնա օ չըգարըղը կիպի , պուռնէսնէյի զիյատէսիլլէ պէյան վէ իլան էթմէյէ պաշլապ , շէյլէ քի Յիսուս արթըզ պիր շէճէ 'ալէնի՛ն կիրէմէյիպ' անճազ խարիճտէ եապան մաճալէրտէ

գալըր իտի, վէ հէր Թարաֆտան սնա կէլըրէր իտի:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ պիր գաչ կիւնտէն սօնկրա Յիսուս Թէքրար
- 2 Բէֆրնաճումա կիրտի. Վէ պիր խանէտէ օլարղը ի.
շիտիլմէքլէ, տէր հալ գափուռն էթրաֆրնա սըղ.
մազ տէրէճէտէ չօդ քիմսէլէր ճէմ՝ օլաու. վէ ան.
- 3 Էրէ քէլամը սէօյլէր իտի: Վէ սէօրթ քիշնին
եիւքէնմիշ օլարղը պիր քէօթրիւմիւ կէթիրէրէք՝
- 4 եանրնա կէլտիլէր: Վէ գալապալըզ սէպէպիլլէ անա
եազլաշամատըզլարնտան, անըն պուլունտըղը մա.
հալին տամընը սէօքիւպ պիր տէլըր աշտըգտան
սօնկրա, քէօթրիւմիւն եաթտըղը եաթաղը էնտիր.
- 5 տիլէր: Յիսուս տախի անլէրին իմանընը կէօրմէքլէ,
քէօթրիւմէ՝ Օղլըմ, կիւնաշլարըն սանա 'աֆվ օ.
- 6 լունտու՝ տէտի: Վէ օրատու 'ուլէմատան պա՛ղըղը
- 7 օթուրմուշ պուլունմաղլէ՝ Նի՞չիւն պու քիմսէ պէց.
լէ քիւֆր էտիյօր. եալընը Սլաճտան զայրի՝ կիւ.
նաշլար 'աֆվ էթմէյէ քի՞մ գատիր տիր՝ տէյիւ
- 8 տէրունլէրինտէ Թէֆէքքիւր էտէրլէր իտի: Վէ տէր
հալ Յիսուս՝ քէնտի քէնտիլէրինէ պէօյլէ Թէֆէք.
քիւր էթտիքլէրէնի բուհընտա պիլմէքլէ, անլէրէ
տէտի քի՝ Նի՞չիւն տէրունլէրինիզաէ պու շէյլէրի
- 9 Թէֆէքքիւր էտիյօրսընըլ: Հա՞նկըսը գօլայ սոր,
քէօթրիւմէ՝ կիւնաշլարըն սանա 'աֆվ օլունտու՝
տէմէսի՞ մի, եօգսա՝ Գալզ, եաթաղընը գալտըր վէ
- 10 կէզ՝ տէմէսի մի: Լաքին իպն իւլ ինսանըն եէր իւ.
զէրինտէ կիւնաշլար 'աֆվ էթմէյէ գուտրէթի վար
- 11 իտիլինի պիլէսինիզ տէյիւ, քէօթրիւմէ՝ Սանա
տէրիմ քի՝ գալզ, եաթաղընը գալտըր վէ էվինէ կիթ՝

- 12 տէտի : Օլ տախի տէր 'ագապ գալգտը , վէ եաթա-
ղնը գալարըրպ ճիւմէսինին էօնիւնտէ չըգտը , շէջ-
լէ քի ճիւմէսի հէյրան օլուպ' Ալլահա համտ է-
տէրէք , Ասլա պէջլէ պիր շէյ կէօրմէտիք' տէտիլէր :
- 13 վէ Յիսուս թէքրար տէնիզ քէնարընա չըգրպ
ճիւմէ խաղգ եանընա կէլմէքէ , անլէրէ թա'լիմ' էտէր
- 14 իտի : վէ կէչէր իքէն , Հալֆա օղլու լապլիյի պիր
կէօմրիւք մահալինտէ օթուրուր կէօրիւպ , անա'
Արտըմճա կէլ' տէտի . օլ տախի գալգըպ անըն ար-
- 15 տընճա կիթտի : վէ վազը' օլտու քի' պուռնու խա-
նէսինտէ սօֆրոտա օթուրտըլընտա , Յիսուս վէ
շայիրտլէրի իլէ պէրապէր չօգ կէօմրիւքճիւլէր վէ
կիւնաճքեարլար տախի սօֆրոյա օթուրտըլար . զի-
- 16 բա քէտրէթ իւղըէ արտընճա կիտէրլէր իտի : վէ
'ուլէմա իլէ ֆէրիսիլէր անըն կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւ-
նաճքեարլար իլէ պէրապէր թա'տմ' էթտիլինի կէօր-
մէքէ , շայիրտլէրինէ' Նի՞չիւն կէօմրիւքճիւլէր վէ
կիւնաճքեարլար իլէ պէրապէր եէյիպ իչէր' տէտիլէր :
- 17 վէ Յիսուս պուռնու իշիթտիքտէ , անլէրէ' Հէքիմէ
ուղ օլտըլար տէյիլ , անճագ 'իլլէթլի օլանլար միւհ-
թաճ տըր . պէն սալիհլէրի տէյիլ , ամմա կիւնաճ-
քեարլարը [թէվպէյէ] տա'վէթ էթմէյէ կէլտիմ'
տէտի :
- 18 վէ Եուհաննանըն վէ ֆէրիսիլէրին շայիրտլէրի
օրուճ թութարլար իտի . վէ կէլիպ անա' Եուհան-
նանըն վէ ֆէրիսիլէրին շայիրտլէրի օրուճ թութար-
լարը հալտէ , սէնին շայիրտլէրին Նի՞չիւն օրուճ թութ-
- 19 մաղլար' տէտիլէր : Յիսուս տախի անլէրէ տէտի քի'
Տիւյիւնճիւլէր , կիւվէյի եանլարընտա պուրուշարդ-
ճա , օրուճ թութա պիլիլլէր մի . կիւվէյի քէնտի-

- լերի իլէ պերապեր պուլունտրդճա, օրուճ թուլթա.
 20 մազլար: Լաքին կիւվէյինին անլերտէն ալընաճաղ
 կիւնլեր կելեր, վէ օլ վագըթ, օլ կիւնլերտէ օրուճ
 21 թուլթաճազլար տըր: Պիր քիմնէ եէնի չուգա փար.
 չասընը էսքի լիպաս իւզերինէ եամա տիքմէզ, եօգ-
 սա օլ եէնի եամա էսքիտէն փաշա գօփարմազլէ,
 22 երըթըղը պետթէր օլուր: Վէ պիր քիմնէ եէնի շե-
 րապը էսքի թուլուլարա գօմազ, եօգսա եէնի շե-
 րապ թուլուլարը երըթար, վէ շերապ տէօքիւլիւր
 թուլուլար տախի թէլէֆ օլուր. լաքին եէնի շե-
 րապ եէնի թուլուլարա գօնուլմազ կերէք տիր:
 23 Վէ վագը՝ օլտու քի սէպթ կիւնիւ էքին արասըն.
 տան կէչտիյինտէ, շայիրտլէրի եիւրիւր իքէն՝ պա.
 24 շագլարը գօփարմաղա պաշլատըլար: Ֆէրիսիլէր տա.
 իի անա՝ Պագ, սէպթ կիւնիւ նէ՞ եափըյօրլար. պու
 25 ճա՛իզ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր: Օլ տախի անլէրէ տէտի
 քի՝ Տաուտըն միւհթաճ օլուպ՝ քէնտիսի վէ պերա.
 պեր պուլունանլար աճըղտըղը զէման, նէ եափար.
 26 զընը հիչ պիր վագըթ օգո՞ւմատընըզ մը. Նէ վէճհ-
 լէ քեահհին ի ա՛զամ Ապիաթարըն վագթընտա Պէյթ
 Ուլլահա կիրիպ՝ եէմէսի քեահհիւլէրտէն զսյրի քիմ.
 սէյէ հէլալ օլմայան հուզուր էքմէքլէրինի եէտիվէ
 27 հէմ պերապերինճէ օլունլարա տախի վէրտի: Վէ
 անլէրէ՝ ինսան եէվմ ի սէպթ իչիւն տէյիլ, անճազ
 28 եէվմ ի սէպթ ինսան իչիւն օլտու. իմտի իպն իւլ
 ինսան եէվմ ի սէպթին տախի Սահիպի տիր՝ տէտի:

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ եինէ սինաղօղա կիրտի. վէ օրատա էլի գու-
 2 բուլմըշ պիր աաէմ վար իտի: Անլէր տախի անը իթ.

- թիհամ էթմաք իւզրէ, պուշա սէպթ կիւնիւնտէ
 3 շիֆա վերի՞ր մի տէյիւ կէօզէտիրլէր իտի: Օ իսէ,
 էլի գուրումըշ ատէմէ՝ Գալգ օրթատա Դաւ՝ տէ-
 4 տիքտէն սօնկրա, Անլէրէ խիթապէն՝ Սէպթ կիւ-
 նիւնտէ խա՛յր իշլէմէք մի, եօգսա շէրր իշլէմէք մի,
 թախլիս ի նէֆս մի, եօգսա գաթլ ի նէֆս մի հէ-
 5 լալ տըր՝ տէտի. անլէր տախի սիւքիւթ էթտիլէր:
 Վէ գալալլէրինին զըլգէթինէ թէ՛էսսիւֆ էտէրէք,
 էթրաֆընտա պուլունանլարա զազապ իլէ պագ-
 տըգտան սօնկրա, օլ ատէմէ՝ Էլինի ուզաթ՝ տէտի.
 օլ տախի ուզաթաը, վէ էլի [տիկէրի կիպի] սաղ-
 6 օլտու: Ֆէրիսիլէր տախի տէր հալ տըշարը չըգըպ՝
 անը նէ վէճհէ հէլաք էսէլէր տէյիւ. Հէրօտէսիլէր
 իլէ 'ալէհհիտէ միւշապէրէ էթտիլէր:
 7 Յիսուս իսէ շայիրտլէրի իլէ աէնիզ սահլիլինէ չէ-
 8 քիլիպ, ճէլիլտէն վէ Եէհուտիյէտէն՝ Վէ Եէրուշա-
 լիմտէն վէ Էսօմման վէ Իրտանըն էօթէ թարա-
 ֆընտան վաֆիր խալդ արտընճա կիթաի. վէ Սուր
 իլէ Սպասա ճիվարընտան պուլունան վաֆիր խալդ
 իճրա էյլէտիյի շէյլէրի իշիթմէքլէ՝ եանընա կէլտի-
 9 լէր: Վէ գալապալըգ սէպէպիլլէ քէնտինի թաղէիգ
 էթմէսինլէր տէյիւ, եանընտա պիր գայըղըն պէք-
 10 լէմէսինի շայիրալլէրինէ էմր էթտի: Զիրա չօգ քիմ՝
 սէլէրէ շիֆա վէրմիշ օլտըզ ճիհէթլէ, ճիւմլէ տէրտի
 օլանլար անա տօգուճմագ իշիւն իւզէրինէ տիւշէրլէր
 11 իտի: Նափաք բուհլար տախի անը կէօրտիւքտէ՝ ա-
 յաղընա տիւշիւպ պաղըրարագ, Սէն իպնուլլահ
 12 սըն՝ տէրլէր իտի: Վէ քէնաիտինի շայր՝ էթմէմէլէ-
 րինի անլէրէ էքիտէն թէնպիհ էյլէտի:
 13 Վէ տաղա չըգըպ իսթէտիյի քիմնէլէրի չաղըր-

- 14 տրդընտա եանընա կելտիլէր : Վէ քէնտիսիլէ պէ.
րապէր պուլընմալարը իչիւն , վէ էմրազը տէֆ' վէ
ճիննլէրի իիւրաճ էթմէյէ գուտրէթլէրի օլարազ ,
- 15 Անլէրի վա'ղ էթմէյէ կէտտէրմէք իչիւն օն իքի
16 քիշի , Եա'նի Պետրոս թէլգիպ էյլէտիյի Սիմ'օնը ,
17 Վէ Պօանէրճէս , Էա'նի երլաբըրմ' օղուլարը թէէ
գիպ էյլէտիյի Զէպէտի օղուլարը Եա'գուպ իլէ
18 գարնտաշը Եուհաննայը , Վէ Անտրասըր վէ Ֆիլիպ .
պօսը վէ Պարթօլէմուսըր վէ Մաթթայըր վէ Թօմայը
վէ Հալֆա օղուլ Եա'գուպըր վէ Թատէօսըր վէ Գա .
- 19 Նափի Սիմ'օնը , Վէ քէնտիսի էլէ վէրէն իսխարիօթի
Եէհուտայըր թա'եին էյլէտի :
- 20 Վէ պիր խանէյէ կելտիլէր . վէ եինէ խալգ օլ
տէրէճէ ճէմ' օլտու քի էքմէք եէմէյէ պիլէ վա .
- 21 գըթլարը Էօգ իտի : Վէ ագրապասը պուշու իլիթ .
տիքտէ , աիը թուլթմաղա չըգտըլար . գիրա' Սգը .
- 22 Նա խալէլ կելմիշ տիր' տէրլէր իտի : Վէ Եէրուշա .
լիմտէն էնէն 'սլէմա' Անտէ Պա'ալգէպուլ վար , վէ
հէմ' ճիննլէրին րէ'իսի վասըթասըյլէ ճիննլէրի իի .
- 23 րաճ էաիյօր' տէտիլէր : Վէ անլէրի եանընա չաղը
րըպ' անլէրէ թէմնիլէր իլէ սէյլէտի քի' Շէյթան
24 Շէյթանը Նաճըլ իիւրաճ էսէ պիլլիր : Վէ էյէր պիլ
հիւքիւմէթ քէնտի 'ալէյհինտէ մուխալէֆէթ իւզ .
րէ պուլընուրսա , օլ հիւքիւմէթ պազի օլամալ :
- 25 Վէ էյէր պիր խանէ քէնտի 'ալէյհինտէ մուխալէ .
ֆէթ իւզրէ պուլընուրսա , օլ խանէ պազի գալա .
- 26 մազ : Վէ էյէր Շէյթան քէնտի 'ալէյհինէ գալը .
չըպ' մուխալէֆէթ իւզրէ պուլընուրսա , պազի օ .
- 27 լամայըպ' անըն նիհայէթի կելմիշ տիր : Հիչ քիմնէ
գուլվէթլի պիր աատէմին խանէսինէ կիրիպ' անըն

- էշէսաւընը ետզմա էթմէյէ գասիր օլլամաղ, մէյէր
էվիէլա օլ գուվիէթի ստէմի պաղլայըպ' պա'տէհու-
- 28 անըն խանէսինի ետզմա էտէ: Հագիրգալթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ Պէնի տտէմէ ճէմի՝ ի կիւնասլար իլէ
- 29 էթտիքլէրի քիւֆրլէր 'աֆվ օլունուր. Ամմա հէր
քիմ Բուհ իւլ Գուտսա քիւֆր էտէրսէ, իլ էլ է-
- պէտ 'աֆվ օլունմայըպ' անճագ 'ազապը էպէտի-
- 30 յէ միւսթասագղ օլուր: Չիւնքի անլէր՝ Անտէ նա-
փաք բուհ վար՝ տէմիշլէր իտի:
- 31 Պա'տէհու վալիտէսի իլէ պիրաստէրլէրի կէլիպ տը-
շարրտա տուրարագ, անը չաղըրմաղա աթէ՛մ կէօնտէր-
- 32 տիլէր: Խայղ տախի անըն էթրաֆընտա օթուրուր
իքէն, անա՝ իշթէ վալիտէն վէ պիրաստէրլէրին տը-
- 33 շարրտա օէնի խթէյօրլար՝ տէտիլէր: Օլ տախի ան-
լէրէ ճէվապէն՝ վալիտէմ ետիօտ պիրաստէրլէրիմ
- 34 քիմլէ՞ր տիր՝ տէտի: Վէ էթրաֆընտա օթուրուն-
լարա պագըպ' իշթէ վալիտէմ վէ պիրաստէրլէրիմ.
- 35 Զիրա հէր քիմ Ալլասըն իրասէթինի իճրա էտէը-
սէ, պիրաստէրիմ վէ հէմշիրէմ վէ վալիտէմ օ տըր՝
տէտի:

ՊԱՊ 4

- 4 Վէ երնէ տէնիզ քէնարընտա թա'լիմ էթմէյէ
պաղլատը. վէ եանընա խայլի ճէմա'աթ ճէմ՝ օլ-
- մաղէ, քէնտիսի տէնիզ իւզէրինտէ գայըղա կիրիպ
օթուրտու. պիւթիւն ճէմա'աթ տախի տէնիզ քէ-
- 2 նարընտա գտրատա իտի: Վէ թէմսիլէր իլէ անլէ-
րէ չօգ շէյլէր թա'լիմ էտիպ, թա'լիմինտէ անլէրէ
- 3 տէտի քի՝ Տինկլէյինիզ. իշթէ էքինճի էքին էքմէյէ
- 4 չըգտը: Վէ վաղը՝ օլտու քի էքէր իքէն՝ պա'զըսը

- եօլ քէնարընտա տիւշմէքէ , [հաւա] դուշարը կէ .
 5 լիպ անը եւտի : Վէ պա'ղըսը չօդ թօփրաղը օլմա .
 յան թաշլըղա տիւշիւպ' թօփրաղըն տէրինդէի օլ .
 6 մատըղընտան թէղ պիթտի իսէ տէ , Վինէշ տօղ .
 տըգտա եանտը , վէ քէօքիւ օլմատըղընտան գու .
 7 բուտու : Վէ պա'ղըսը տիքէնդէր արատընա տիւշմէք .
 լէ , տիքէնդէր չըղըպ անը պօղտըգլարը իշին մահ .
 8 սուլ վէրմէտի : Վէ պա'ղըսը էյի թօփրաղա տիւշ .
 մէքէ , չըգըպ պէօյիւտիւքտէ' պաշադ վէրէրէք քի .
 մի օթուղ վէ քիսի ալթմըշ վէ քիսի տտիսի եիւզ
 9 գաթ մահաուլ կէթիրտի : Վէ անդէրէ' խշտիր գու .
 լազլարը օլան իշիթսին' տէտի :
 10 Վէ եալընըզ գալարըղընտա , օն իքիլէր իլէ պէ .
 րապէր եանընտա օլանլար պու թէմնիլէ տա'իր ան .
 11 տէն իսթիֆսար էթտիլէր : Օլ տախի անդէրէ տէտի
 քի' Մէլէքիւթ Ուլահըն սըրըրնա վազըֆ օլմադ սի .
 ղէ իհասն օլունմըշ տըր , ամմա օլ խարիճտէ օլան .
 12 լարա հէր շէյ թէմնիլաթ իլէ սէօյլէնիլի . թա քի
 պագարագ պագալտը վէ կէօրմէյէլէր , վէ իշիտէ .
 րէք իշիտէլէր վէ անկլամայալար , օլմայա քի քիւ
 ճու' էտէլէր տէ կիւնահլարը 'աֆիլ օլունա :
 13 Վէ անդէրէ տէտի քի' Պու թէմնիլի անկլա'մա .
 յօր մը սընըզ , էօյլէ իսէ ճիւմէ թէմնիլէրի հո'սըլ
 14 ֆէհմ էտէճէքսինիզ : Էքինճի քէլամը էքէր : (15) Վէ
 եօլ քէնարընտա օլուպ' քէնտիլէրէ քէլամ էքիլմի
 օլանլար շունլար տըր քի' իշիթտիքլէրի անտէ , Շէյ .
 թան կէլիպ' գալպլէրինտէ էքիլմիլ օլան քէլամը
 16 գալտըրըր : Վէ քէզալիք թաշլըգտա էքիլէնդէր շուն .
 լար տըր քի' քէլամը իշիթտիքլէրի անտէ , անը սիւ .
 17 բուր իլէ գապուլ էտէրլէր . Ամմա քէնտիլէրինտէ

- քեօք օլմտորդընտան՝ աղ վազըթ տայանրպ, պա՝
տէհուլ քէլամտան տօլայր թաղէիդ ու թէ՛ատտի
48 վուգուլ՝ պուլուհնճա՝ հէման սիւրչէրլէր : Վէ տիքէն-
լէր արասնտա էքիլէնլէր շուշար տըր քի՝ քէլամը
49 իշիթտիքտէն սօնկրա, Պու տիւնեանըն էնտիշէրլէրի
վէ զէնկիւնլիին հիլէսի վէ զայրի նէսնէլէրին արզու-
սը տրայա կիրիպ՝ քէլամը պօղտրգլարը իշիւն մահ-
50 սուլըրզ օլուր : Վէ էյի եէրտէ էքիլէնլէր շուշար
տըր քի՝ քէլամը իշիտիպ գապուլ էտէրլէր, վէ քի-
մի օթուզ վէ քիմի ալթմըշ վէ քիմի տախի եիւզ
գաթ մահսուլ վէրիլէր :
- 21 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Չըրաղ քիլէ եախօտ եա-
թաթ ալթընա դօնուլմագ իշիւն մի կէթիլիլէր .
շէմ՝տան իւզէրինէ դօնուլմագ իշիւն տէյթլ մի :
- 22 Զիրա աշիքետր օլմայաճագ կիզլի պիր նէսնէ եօգ
տըր, վէ մէյտանէ կէլմէյէճէք մախֆի պիր նէսնէ
23 եօգ տըր : Էյէր պիրինին իշիտիր գուլագլարը վար
խէ՝ իշիթսին :
- 24 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ իշիթտիլինիզ շէյէ տիդ-
գաթ էտինիզ . էօլչտիւյիւնիւզ էօլչէք իլէ սիզէ էօլ-
չիւլէճէք տիր, վէ սիզ իշիտէնլէրէ զամմ օլուհա-
25 ճագ տըր : Զիրա քիմին վար իսէ՝ անա վէրլէճէք,
վէ քիմին եօգ իսէ, էլինտէ օլանը տախի անտէն
ալընաճագ տըր :
- 26 Վէ տէտի քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ պէօյլէ տիր, կէօ-
27 յա պիր ատէմ թօխմը եէրէ աթար . Վէ կէճէ վէ
կիւնտիւզ ույոպուպ՝ գալգար, վէ թօխում անըն
28 պիլմէտիլի սուրէթտէ պիլթէր վէ պէօյիւր : Զիրա
եէր քէնտիլիլինտէն էվվէլա օթը, սօնկրա պաշաղը,
վէ տահա սօնկրա պաշագտա միւքէմնէլ պուղտայլ

- 29 հուսուլէ կէթիւրի . վէ մահասուլ քեմալէ երտիլի կիպի օրաղը սալար, զերա հասաա վազթը եէթիւ-
բիշ տիր :
- 30 վէ տէտի քի՝ Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ նէյն⁹ թէշպիհ էտէլիմ, եախօտ անը նէ⁹ միսալ իլէ թէմ :
- 31 սիլ էտէլիմ : Պիր խարտալ տանեսի կիպի տիր քի՝ եէրէ էքիլտիքտէ, եէր իւզէրինտէ օլան թօխօւմ :
- 32 լարըն ճիւմլէսինտէն քիւչիւք տիր : Ամմա էքիլտի-
յինտէ պիթիպ՝ ճէմի՝ ի սէպզէվաթտան պէօյիւք օ-
լուր, վէ պէօյիւք տալլար սալար, շէօյլէ քի՝ անըն
կէօլկէսի ալթընտա հափա գուշլարը գօնա պիլիլէր :
- 33 իմտի անկէրէ՝ իշլիթմէյէ գատիր օլտըզլարընա
կէօրէ, պուշուշ կիպի չօգ թէմնիլէր իլէ քէլամը :
- 34 սէօյլէր իտի . վէ անկէրէ թէմնիլիպ սէօյլէմէզ ի-
տի, լաքին թէնհատէ շալիւրալէրինէ ճիւմլէսինի թէֆ-
սիր էտէր իտի :
- 35 վէ օլ կիւն ագշամ՝ օլտըդտա, անկէրէ՝ Գարջ :
- 36 Թարաֆա կէչէլիմ՝ տէտի : Անկէր տախի ճէմն'աթը
պրաղըպ՝ անը գալըգտա պուլունտըղը հալ իւզրէ
ալտըլար . վէ անըն իլէ պէրապէր սա՛իր ուֆազ :
- 37 գայըզլար տախի վար իտի : վէ պիր շէտիտ պօրա
ղուհուր էթմէլլէ, տալլալար գալըղա հիւճում :
- 38 էթտիլէր, շէօյլէ քի հէման տօլմագտա իտի : վէ
քէնտիսի գրչ թարաֆտա օլուպ՝ պաշը տլթընտա
էիւզ եաստըղը օլարազ ուշուշօր իտի . վէ անը ու-
շանտըրըպ, տնա՝ Եա Մու'ալլիմ, հէլաք օլուշօ-
- 39 ըրզ, վազիֆէ էտի'նէյօր մը սըն՝ տէտիլէր : Օլ
տախի գալզըպ ըիւզկիւարը ազարլատըր, վէ տէնի-
զէ՝ Սուս, րահաթ օլ՝ տէյինճէ, ըիւզկիւար սա-
- 40 քին օլուպ՝ 'աղիմ լիմանըզ օլտու : վէ անկէրէ,

նի՞չեւն պէջլէ դօրդադ սընըզ . նի՞չեւն իմանընըզ
 41 եօգ արը՝ տէտի : Անլէր տախի զիյատէսիյլէ խազֆ
 էտիպ , պիրի պիրինէ՝ 'Աճէպա պու քի՞մ տիր քի՞
 չէմ բիւզկեսար վէ չէմ տէնիզ անա իթա՛աթ է-
 տիյօրլար՝ տէտիլէր :

1 Վէ տէնիզին գարշը թարաֆընա ճատարանիլէրին
 2 տիյարընա կէլտիլէր : Վէ գայըգտան չըգտըզ կիպի,
 նափաք բու՛ճը պիր տտէմ գապըլարտան անա գար-
 3 շը կէլտի . Պու տախի գապըլարտա մէգքէն թու-
 թուպ՝ անը քիմնէ զինճիրլէրլէ պիլէ պաղըպամատը .
 4 Զիւնրի չօգ տէֆ՛ա պուգաղուլար վէ զինճիրլէրլէ
 պաղըանար իսէ տէ , զինճիրլէրի գըրար վէ պուգա-
 ղուլարը փարէլէր իտի . վէ քիմնէ անը զապթ էթ-
 5 մէյէ գատիր տէյիլ իտի : Վէ տա՛իմա կէճէ վէ
 կիւնտիւզ տաղլարտա վէ գապըլարտա պաղըրըպ՝ քէն-
 6 տինի թաշլար իլէ մէճրու՛ճ էտէր իտի : Վէ Յիսու-
 սը ուզադտան կէօրտիւքտէ , սէյիրտիպ անա սէճ-
 7 տէ էյլէտի . Վէ պիւլէնա ավաղլէ ֆէրեատ էտիպ՝
 Պէնիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար , էյ Յիսուս իպն
 Ուլլա՛ճ իլ միւթա՛ալ . սանա Ալլա՛ճ հադգը իչիւն
 անտ վէրիրիմ՝ քի՛ պէնի 'ազապ էթմէյէսին՝ տէտի :
 8 Զիրա անա՛ էյ նափաք բու՛ճ , պու տտէմտէն չըգ՝
 9 տէմիշ իտի : Վէ անա՛ իսմին նէ՞ տիր՝ տէյիւ ոու-
 'ալ էթաիքտէ , իսմիմ՝ Ալլայ տըր , զիրա չօգ իպ՝
 10 տէտի : Վէ քէնտիլէրինի օլ տիյարտան տըշարը
 կէօնտէրմէմէսինի անտէն զիյատէսիյլէ բէճա էտէր-
 11 լէր իտի : Վէ օրատա տաղըն էանընտա օթլանըր
 12 պիր պէջիւք տօնուզ սիւրիւսիւ պուլըւնուպ , ճինն-

- 13 Լէրին ճիւղէսի՝ Պիզի տօնուզարա եօլա քի անլէրէ
 Կիրէլիմ՝ տէյէրէք, անտէն ըէճա էթտիլէր: Վէ
 Յիսուս անլէրէ տէր 'ազապ իզն վէրմէքլէ, նափաթ
 ռուհլար չըգըպ՝ տօնուզարա կիրտիլէր, վէ օլ սիւ
 ըիւ, Թագրիպէն իքի պին գատար օլարագ, ուշ
 ռուստան քէնտիլէրինի տէնիզէ աթըպ՝ տէնիզտէ
 14 պօղուլարլար: Վէ տօնուզարը օթլատանլար գա.
 չըպ՝ շէհրտէ վէ չիֆթիլքլէրտէ խապէր վէրտիքլէ.
 ըրնտէ, էհալ տախի վագը՝ օլանը կէօրմէյէ չըգ.
 15 ալլար: Վէ Յիսուսն եանընա կէլէրէք, տէրու.
 նինտէ ալայ պուլունան մէճնունը կիյինմիշ վէ 'ա.
 գըլլանմըշ օթուրուր կէօրմէլէրիյլէ՝ գօրգտըլար:
 16 Վէ միւշահէտէ էթմիշ օլանլար մէճնունա վա.
 գը՝ օլանը վէ տօնուզարըն քէյֆիյէթինի անլէ.
 17 ըէ հիքեայէ էթտիլէր: Անլէր տախի քէնտի հու
 տուտըրընտան կիթմէսինի անա ըէճա էթմէյէ
 18 պաշլատըլար: Վէ գայըղա կիրտիյինտէ, մուգատ.
 տէմա մէճնուն պուլունտն առէմ՝ անըն իլէ պէրա.
 19 պէր պուլունմագըղընը եալվարտը: Ամմա Յիսուս ա.
 նը պրագմատը. ֆագաթ՝ Էվինէ էհլ ու 'այալընա
 վարըպ՝ անլէրէ Բապպըն սանա ճիւղէ էթտիյինի,
 վէ սանա մէրհամէթ էյլէտիյինի նաղ էյլէ՝ տէտի:
 20 Օլ տախի կիտիպ՝ Յիսուսն քէնտինէ ճիւղէ էթ.
 տիյինի Տէգափօղիստէ նիտա էթմէյէ պաշլալպ
 ճիւղէսի տախի Թէ'աճճիւպ էթտիլէր:
 21 Վէ Յիսուս գայըգ իլէ եինէ գարշը Թարտֆա
 կէչտիքտէ, էանընա խալլի ճէմա'աթ ճէմ՝ օլուպ
 22 քէնտիսի տէնիզ քէնարընտա պուլունմուսըլլէ, Իշ.
 Թէ սինաղօղ ըէ'իսլէրինտէն Եպրօս նամ պիր քիմ.
 սէ կէլտի, վէ անը կէօրիւնճէ, այագլարընա գա.

- 23 փանըպ՝ Անա չօգ ետլվարարագ, Գրգճըղազըմ սօն
 նէֆէստէ տիր. խելլաս պուլմասը. իչիւն կէլիպ՝ ա-
 նըն իւզէրինէ ելլէրինի վազ՝ էյլէ վէ եառայաճագ
 24 տըր՝ տէտի : Օլ տախի անըն իլէ կիթտի, վէ ար-
 տընճա խալլի ճէմն'աթ կիտիպ՝ անը թազէիգ է-
 տերլէր իտի :
- 25 Վէ օն իբի օկնէտէն պերու նէզֆ ի տէմէ միււպ-
 26 թէլա օլմուշ պիր դարը, Չօգ հէքիմլէրտէն խալլի
 զահմէթ չէքմիշ վէ քեաֆֆէ ի էմվալընը սարֆ էթ-
 միշ իքէն, պիր ֆա'իտէ կէօրմէյերէք՝ պիլ'սքս տա-
 27 հա ֆէհա օլմաղլէ, Յիսուսըն խոպէրինի ալտըզտա
 գալլապաղըլըն իչինտէ անըն արգասընտան կէլիպ՝
 28 լիպասընա տօգուռնտու : Չիրա՝ Լիպասընա պիլէ տօ-
 29 գուռնտամ խելլաս պուլաճագըմ՝ տէր իտի : Վէ տէր
 'ազապ անըն գանընըն ագմասը քէսիլիպ, քէնտի
 վիւճուտինտէ 'իլլէթինտէն խելլաս պուլտըղընը հիսս
 30 էյլէտի : Վէ անիտէ Յիսուս քէնտիսինտէն սատըր
 օլան գուլվլէթի տէրուռնտէ հիսս էթմէքլէ, ճէ-
 մն'աթա տէօնիւպ՝ Էսվապըմա քլ'մ տօգուռնտու՝
 31 տէտի : Շալիրտլէրի տախի՝ ճէմն'աթըն սէնի թազ-
 էիգ էթտիյինի կէօրիւյօր իքէն, Պանա քլ'մ տօ-
 32 գուռնտու մը տէրսին՝ տէտիլէր : Վէ պուռնու էթմիշ
 33 օլանը կէօրմէք իչիւն էթրաֆա պազար իքէն, Գա-
 ըր տախի քէնտինէ վազը՝ օլանը պիլմէքլէ, գօրգա-
 ըագ վէ թիթրէյերէք կէլիպ՝ անըն հուզուրընտա
 եէրէ գափանտը, վէ անա հազիգաթ ը հալի թէ-
 34 մամէն սէջլէտի : Օ տախի անա՝ Գրգըմ, իմանըն
 սէնի գուրթարտը. սէլամէթլէ կիթ, վէ 'իլլէթին-
 տէն խելլաս օլ՝ տէտի :
- 35 Օ տահա սէջլէր իքէն, սինաղօղ ըէ'իսինին խա-

- նէսինտէն ատէմէր կէլիպ՝ Գըզըն վէֆաթ էթտի,
արթըգ մու'ալլիմէ նի՞ջիւն զաճմէթ վէրիբի'ն տէ.
36 տիւէր : Լաքին Յիսուա սէօյլէնիլէն սէօզիւ իշիթտի.
յի կիպի , սինաղօղ ըէ'իսինէ՝ Գօրգմա , ւնճագ ի.
37 ման էյլէ՝ տէտի : Վէ Պեսարոս իլէ Եա'գուպ վէ Եա'.
գուպըն գարնտաշը Եուհաննատան մա'տա քիմնէ.
նին քէնտիսիյլէ պերապէր կիթմէսինէ իզն վէրմէ.
38 յիպ , Սինաղօղ ըէ'իսինին խանէսինէ կիրիպ՝ վէլվէ.
լէյի վէ չօգ աղլայրպ ֆիդան էտէնլէրի կէօրտիւ :
39 Վէ իշէրի կիրիպ անլէրէ՝ Նի՞ջիւն վէլվէլէ էտիպ աղ.
լայօրսընըղ . չօճուգ վէֆաթ էթմէտի , անճագ ու.
40 յույօր՝ տէմէսիլէ , անը իսթիհա էթտիլէր : Օ ի.
սէ ճիւմէսինի տըշարը չըգարըպ՝ չօճուղըն փէտէ.
րինի վէ վալիտէսինի վէ քէնտիսիյլէ պերապէր օլն.
41 լարը ալարագ , չօճուղըն եաթտըղը եէրէ կիրտի : Վէ
չօճուղըն էլինի թուլթուպ անա՝ Տալիթա գումի՝
տէտի , քի թէրճէմէսի , Էյ գըղ , սանա գալգ տէ.
42 ըիմ՝ տէմէք տիր : Վէ գըղ տէր'ագապ գալգտը վէ
կէզտի , զիրա օն իքի եաշընտա իտի . վէ անլէր
43 քէմալ ի տէրէճէ միւթէհալիլը օլտըլար : Վէ ան.
լէրէ՝ Պուհու պիր քիմնէ պիլմէսին՝ տէյիպ էքիտէն
թէնպիհ էյլէտի . պա'տէհու գըզա թա'ամ վէրիլ.
մէսինի էմր էյլէտի :

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ օրատան չըգըպ՝ քէնտի վաթանընա կիրտի ,
2 շայիրտէրի տալի արտընճա կէլտիլէր : Վէ սէպթ
կիւնիւ օլտըգտա , սինաղօղտա թա'լիմ էթմէյէ
պաշտար , վէ նիչէ քիմնէլէր իշիթտիլէրինտէ հէյ.
րան գալարագ՝ Պու նէանէլէր պուհա նի՞րէտէն կէ.

- իկյոր, վէ պու քէնտիսինէ վերիմիշ օլան Տիբմէթ
 2 հէ՞ տիր, քի անըն ետիլլէ պեօյլէ միւ՛ծիգէլէր իճ-
 3 րա օլունույօր: Պու՛ Մէրհէմին օղու վէ Նա՛գուպ
 վէ Եուսա վէ Նէհուտա վէ Աիմ՛օնըն պիրատերի
 20 տիւկէր տէյի՛լ մի. վէ հէմիերէլէրի պուրատա
 եանըմըգաւ տէյի՛լլէր մի՛ տէյերէք, անըն հազգըն-
 4 տա սիւրչէրլէր իտի: Յիգուս տախի անլէրէ տէտի
 քի՛ Պիր փէյլամպեր քէնտի վաթանընտան վէ ազ-
 րապասը արաւընտան վէ քէնտի խանէսինտէն զայրի
 5 եէրտէ ի՛թիպարսըզ տէյիլ տիր: Վէ օրատա պիր
 գուշ խաթալարըն իւզէրինէ էլլէրինի վազ՛ էտիպ
 շէֆա վերտիյինտէն զայրի պիր միւ՛ծիգէ իճրա էտէ-
 6 մէտի: Վէ իմանսըզըզլարընա թէ՛ աճճիւպ էտեր
 իտի. վէ թա՛լիմ էտերէք, էթրաֆտա պուլունան
 քէօյլերի տօլաշըր իտի:
 7 Վէ օն իբիլէրի եանընա չաղըրըպ անլէրի իբիշէր
 իբիշէր կէօնտերմէյէ պաշլստը. վէ անլէրէ նափաք
 8 րուհլար իւզէրինէ գուտրէթ վէրիպ, Եօլ իշիւն,
 2 հէ տաղարճըզ վէ 2 հէ էքմէք վէ 2 հէ քէմէրտէ ազչէ,
 9 Անճագ չարըզ պաղլանըպ՝ իքի էնթարի կիյինմէյէ-
 րէք, պիր՝ աստաան մա՛տա պիր շէյ օլմամալարընը
 10 թէնպիհ էյլէտի: Վէ անլէրէ տէտի քի՛ Շէր հանկը
 խանէյէ կիրէրսէնիզ, օլ մահալտէն չըզընճայա տէ-
 11 կին՝ օրատա գալընըզ: Վէ սիզի հէր քիմ գապուլ
 էթմէյիպ տինկէմէզ իսէ, օրատան չըգտըղընըգտա,
 անլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ այագլարընըզըն սլ-
 12 թընտաքի թօզը սիլքինիզ. ֆիլ հագիգէ սիգէ տէ-
 րիմ քի՛ րուլ ի ճէզատա Սառում վէ Ղամօրանըն
 հալլէ օլ շէհըն հաղինտէն էհվէն օլուր:
 12 Անլէր տախի չըզըպ՝ թէվպէ էթմէլէրի իշիւն վա՛ղ

- 13 Էտէրլէր իտի : Վէ չօգ ճիննէր իխրաճ էտիպ , եաղ սիւրէրէք՝ չօգ խաւթալարա շիֆա վէրիւրլէր իտի :
- 14 Վէ անըն իամի շէօճրէթ պուլուպ , Հէրօտէս մէ լիք տախի իշիթմէքլէ՝ Վաֆթիզ Էաիճի Եուհաննա Էմվաթտան գըյամ Էթմիշ տիր , վէ պու սէպէպ տէն անըն վասըթասըյլէ միւճիգէլէր իճրա օլուհու :
- 15 Եօր՝ տէտի : Վէ տիկէրլէր՝ Էլիյա տըր՝ տէյիպ , տիկէրլէր տախի՝ Պիր փէյղամպէր եախօտ փէյղամ :
- 16 պէրլէրտէն պիրի կիպի տիր՝ տէրլէր իտի : Ամմա Հէրօտէս պուհու իշիթտիրտէ , Պու՝ պաշընը քէստիր տիյիմ Եուհաննա տըր , Էմվաթտան գըյամ Էթմիշ տիր՝ տէտի :
- 17 Զիրա Հէրօտէս քէնտիսի պիրատէրի Ֆիլիպպօսըն գէվճէսի Հէրօտիտյը թէգէվլիւճ Էթմիշ օլմաղլէ , անըն սէպէպինտէն ադէմ կէօնտէրիպ՝ Եուհաննայը :
- 18 Թութմուշ վէ զընտանտա պաղլամըշ իտի : Զիրա Եուհաննա Հէրօտէսէ՝ Պիրատէրինին գէվճէսինի ալ :
- 19 մադ սանա ճա՛իզ տէյիլ տիր՝ տէմիշ իտի : Վէ Հէրօտիա անա քին թութուպ՝ անը գաթլ Էթտիր մէք արզուսընտա իտի իսէ տէ , մուգթէտիր տէյիլ :
- 20 իտի : Զիւնքի Հէրօտէս Եուհաննանըն սալիճ վէ մու գատտէս պիր տտէմ՝ օլտըղընը պիլմէքլէ , անտէն գօրգարադ՝ անը կէօղէտիր իտի . վէ անը տինկէմէքլէ չօգ շէյլէր իճրա էտէր իտի , վէ անը իսթէքլէ :
- 21 տինկէր իտի : Վէ պիր միւնասիպ կիւն կէլաիքտէ , եա՛նի Հէրօտէս քէնտի եէվմ ի վէլատէթինտէ , պէօյիւք մէ՛մուրլարընա վէ պին պաշըլտըր իլէ ճէլէ :
- 22 լին ա՛յանընա պիր գիյաֆէթ վէրտիյինտէ , Իշպու Հէրօտիանըն գըղը կիրիպ բագս Էթմէքլէ՝ Հէրօտէսին վէ պէրապէրինճէ սօֆրատա օթուրանլարըն խօշընա :

- կէրէրէք, մէլք գըղա՝ Պէնտէն հէր նէ իսթէրսէն
 23 թալէպ էլլէ, սանա վէրիրիմ՝ տէտի: Վէ՞ Պէնտէն
 հէր նէ թալէպ էտէրսէն, մէմայլքըրմին նըսֆընա
 գաստար սանա վէրիրիմ՝ տէյիւ անա եէմին էթտի:
 24 Մէզպուրէ տախի չըգըպ վալիտէսինէ՝ Նէ՞ թալէպ
 էտէյիմ՝ տէտիքտէ, Վաֆթիզ էտիճի Եուհաննա-
 25 նըն պաշընը՝ տէտի: Վէ գըզ 'ալ էլ 'աճէլէ մէ-
 լիին հուզուրընա կիրիպ՝ Շիմտի պտնա թէփսի իւ-
 գէրնտէ վաֆթիզ էտիճի Եուհաննանըն պաշընը
 26 վերմէնիզի իսթէրիմ՝ տէյիւ թալէպ էլլէտի: Վէ
 մէլք զիյատէսիլէ միւքէտտէր օլտու իսէ տէ, եէ-
 մինլէրի վէ սօֆրատա պէրապէր օթուրանլար սէ-
 27 պէպինտէն, անը րէտտ էթմէք իսթէմէտի: Վէ
 մէլք տէր 'ադապ ճէլլատ կէօնտէրիպ՝ անըն պաշը-
 28 նըն կէթիրիլմէսինի էմը էլլէտի: Օ տախի վալլպ
 զընտանտա պաշընը քէսիպ, պիր թէփսի իւգէրնտէ
 կէթիրէրէք գըղա վէրտի, գըզ տախի վալիտէսինէ
 29 վէրտի: Վէ անըն շայիրալէրի պուհու իշիթտիք-
 տէ, կէլտիլէր վէ ճէսէտինի գալտըրըպ պիր գապրա
 վազ՝ էլլէտիլէր:
 30 Վէ րէսուլէր Յիսուսըն էանընա ճէմ՝ օլուպ ա-
 նա իճրա վէ թալիմ էթտիլէրի շէյլէրին ճիւմլէ-
 31 սինի նազլ էթտիլէր: Օլ տախի անլէրէ՝ Սիզ քէն-
 տինիզ թէնհաճէ պիր պէհապան մահալէ կէլիպ՝
 պիր ազ իսթիրահաթ էտինիզ՝ տէտի. զիրա կէլիպ
 կիտէնլէր չօգ օլմաղլէ՝ թալամ էթմէյէ պիլէ վա-
 32 գըթլարը եօգ իտի: Վէ թէնհաճէ պիր պէհապան
 33 մահալէ գալըգ իլէ 'ազիմէթ էթտիլէր: Վէ [ճէմա-
 'աթ] անլէրի կիտէր իքէն կէօրտիւ, վէ չօգ քիմնէ-
 լէր անը թանըմաղլէ, ճիւմլէ շէհրէրտէն օրպա եա-

- յան սէյրտիպ՝ անլերտէն ելվէլ եւթիշերէք, անըն
 34 եանընա ճէմ՝ օլարլար: Վէ Յիտուս չըգըպ՝ խայլ
 ճէմա՝ ամթ կէօրտիւ, վէ չօպանսըլ գօյոււնլար կիպի
 օլտըգլարը իշիւն անլերէ թէրա՝ ՏՏիւմ էտերէք, չօ
 շէյլէր թա՛լիմ էթմէյէ պաշլատը:
- 35 Վէ արթըգ վադըթ կէշմիշ օլմաղլէ, շայիրտլերի
 անըն եանընա կէլիպ՝ Պարսէ պիր պէտապան մա.
- 36 Տալ տըր, վէ արթըգ վադըթ կէշմիշ տիր. Անլերի
 սալը վէր, էթրաֆտաքի չիֆթլէքլերէ վէ քէօյլերէ
 վարըպ՝ քէնտիլերինէ էքմէք ալարնլար. գիրա եէյէ.
- 37 ճէքլերի եօգ տըր՝ տէտիլէր: Օլ տախի անլերէ ճէ.
 վապէն՝ Պոււնլարա սիգ թա՛ամ վէրինիզ՝ տէտի. վէ
 անա՝ Նիտիպ իքի եիւղ տինարըլ էքմէք սաթու.
- 38 ալըպ անլերէ թա՛ամ վէրէլի՞մ մի՝ տէտիլէր: Օլ
 տախի անլերէ՝ Գա՞ջ էքմէյինիզ վար, կիտիպ պա.
 գընըլ՝ տէմէսի իւզէրինէ, անլեր պազտըգտան սօնկ.
- 39 րա՝ Պէշ է+է+ վէ իքի պալըգ վար՝ տէտիլէր: Վէ
 անլերէ՝ ճիւմլէսինի եէշիլ օթ իւզէրինէ պէօլիւք.
- 40 պէօլիւք օթուլթմալարընը էմը էյլէտի: Անլեր տա.
 խի եիւզէր վէ էյլիշէր, թադըմ թադըմ օթուլտը.
- 41 լար: Վէ պէշ էքմէք իլէ իքի պալըղը ալըպ՝ սէմայա
 տօղլու պազարսիգ պէրէքէթ տու՛տար օղուտու, վէ
 էքմէքլերի փարլէտիքտէն սօնկրա Խալէն էօնլերինէ
 գօմազ իւզրէ, շայիրտլերինէ վէրտի. վէ իքի պալը.
- 42 ղը տախի ճիւմլէսինէ թադսիմ էյլէտի: Վէ ճիւմ.
- 43 լէսի եէյիպ տօյարլար: Վէ փարշալարը օն իքի քիւ.
 ֆէ տօլուսը օլարագ, պալըղլարտան տախի գալտըր.
- 44 տըլար: Վէ պու էքմէքլէրտէն եէյէնլեր պէշ պին
 գաստար տաէմ՝ իտի:
- 45 Վէ տեր՝ ագապ շայիրտլերինէ իպրամ էթտի քի՝

- քէնտիտի ճէմն'աթը սալը վերինճէյէտէք, անէր
գայըղա կիրիպ' եվվէյճէ գարըը թարաֆա, Պէյթ-
- 46 սայտայտ ասղըու կիտէլէր: Գէնտիտի տաթի սնյէրի
սալը վերտիքաէն սօնկրտ, տու'ա էթմէք իւզըէ տա-
- 47 ղա կիթտի: Վէ ազշամ օլտըգտա, գայըգ տէնիզին
օրթաարնտա օլուպ' քէնտիտի գարտաա եալընըզ ի-
- 48 տի: Վէ ըւզկեսար մուխալիֆ օլմուղլէ, քիւրէք չէ-
քէրէք դահմէթտէ օլտըգլարընը կէօրիւպ, կէճէնին
տէօրտուճիւ նէվպէթի գարալարընտա տէնիզ իւ-
- 49 կէչմէք իսթէր իտի: Անէր տաթի անը տէնիզ իւ-
ղէրինտէ եիւրիւք կէօրտիւքլէրինտէ, պիւր իւէյալ
- 50 տըր զանն էտէրէք՝ ֆէրեսա էյլէտիլէր: Զիրա ճիւմ-
լէսի անը կէօրիւպ' միւզլթարիպ օլտըլար. օլ տաթի
անիտէ անյէր իլէ սէօյլէշիպ, անյէրէ՝ ճէսարէթլէ-
- 51 նիհիլ. պէն իմ, գօրգմիյընը՝ տէտի: Վէ գայըղա
եանլարընտ չըգտըգտա, ըիւզկեսար սաքին օլտու.
անյէր տաթի քէնտի քէնտիլէրինէ ֆէվգ էլ ղայէ
միւթէհայյիր օլուպ' թէ'աճճիւպ էտէրլէր իտի:
- 52 Զիրա օլ էքմէքլէրին քէյֆիէթինի ֆէհմ էթմէ-
միլէր իտի, չիւնքի գալըլլէրի ղալիլ օլմուշ իտի:
- 53 Վէ գարըը թարաֆա կէչիպ՝ ճէննէսարէթ տիյա-
- 54 ընա կէլիպ գարայտ եանաշտըլար: Վէ անյէր գա-
լըգտան չըգտըգտա՝ տէր հալ անը թանըտըլար.
- 55 Վէ ճիվար պուլընան ճիւմլէ մահալլէրէ սէյիրտիպ՝
'իլլէթլիլէրի եաթազլար իւզէրինտէ թաշըյարադ,
հէր նէրէտէ պուլընտըղընը իլիթտիլէր իսէ՝ օլ մա-
- 56 հալէ կէթիրմէյէ պաշտտըլար: Վէ հէր տաթիլ օլ-
տըղը քէօյ եա շէհր եա չիֆթլիքտէ, խաթթալարը
մէյտանլարա գօյուպ՝ պարի լիպաաընն էթ էյինէ

տօգուհալար տէյիւ անտէն րէճոս էտէրլէր իտի . անա
ճիւմլէ տօգուհալար տախի շիֆա պուլուրլար իտի :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ ֆերիսիլէր իլէ 'ուլէմատան պա'ղըլարը Ներու
շալիմտէն կէլիշ օլուպ' անըն եանընա ճէմ' օլար .
- 2 լար : Վէ շայիրտլէրինտէն պա'ղըլարընըն նափաք'
եա'նի երյգանմամըշ էլլէր իլէ էքմէք եէտիքլէրինի :
- 3 կէօրմէքլէ , անլէրի թազպիճ էթտիլէր : Զիրա ֆէ.
րիսիլէր վէ ճիւմլէ Նէհուտիլէր միւթէգատտտիմինի
րիվայէթինի թուլթմադտա օլուպ , էլլէրինի պիր է .
- 4 յիճէ երյգամատըգճա' եէմէք եէմէզլէր : Վէ չար .
չըտտն Կէլէթիլէրէն , երյգանմատըգճա եէմէք եէ.
մէզլէր . վէ հըֆզ էթմէք իւզըէ դապուլ էթտիլէ.
րի տա'իր չօգ շէյլէր , քեաաէլէր վէ պարտագլար վէ
պազըր գապլար վէ եաթադլար երյգամալարը վար
- 5 տըր : Պա'տէհու ֆերիսիլէր իլէ 'ուլէմա անա' Նի.
չիւն սէնին շայիրտլէրին միւթէգատտտիմինի րիվա .
յէթի միւճիպինճէ հարէքէթ էթմէյիպ' երյգան .
մամըշ էլլէր իլէ եերլէր' տէյիւ սու'ալ էթտիլէր :
- 6 Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն տէտի քի' Սիզ միւրա .
'իլէր հագդընաա մէսթուր օլտըղը իւզըէ , Պու
գալմ' պանա լիսանէն հիւրմէթ էտէր , ֆագաթ
- 7 գալպլէրի պէնտէն փէք ուզադ տըր : Վէ ինսա
թէնպիհաթը օլտն թա'լիմաթը էջրէթմէքլէ , պա .
նա պիհուտէ եէրէ 'իպատէթ էտէրլէր' տէյիւ ի .
- 8 շա'եա վահի իլէ էյի սէջլէմիշ տիր : Զիրա Ալլահճ'
էմրինի թէրքլէ , ինսան րիվայէթինի' եա'նի պար .
տագլար վէ քեաաէլէր երյգամատընը հըֆզ էտիպ'
պուհլարտան պաշգա չօգ շէյլէր տախի էտէրսինիլ :

- 9 Վէ անդէրէ տէտի քի՝ Րիվայէթինիզի թութմագ ի-
 չիւն Ալլահընէ հմրինի նէ՝ կիւզէլ բէտտ էտէրսինիզ :
- 10 Զիրա Մուսա՝ փէտէրինէ վէ վաղիտէնէ հիւրմէթ
 էյլէ , հէմ տէ փէտէրինէ ետ վաղիտէսինէ շէթմ
- 11 էտէն մնթլագա գաթլ օլունսուն տէտի : Ամմա
 սիզ տէրսինիզ քի՝ Էյէր պիր աստէմ՝ փէտէրինէ ետ
 վաղիտէսինէ , թարափրմտան սանա ֆախտէ օլա-
 ճագ շէյ գուրպան՝ եա՞նի վագֆ օլունմըշ սոր՝ տէր-
- 12 սէ , Օլ վագըթ անը արթըգ փէտէրի ետ վաղիտէ-
- 13 սի իչիւն պիր շէյ էթմէյէ պրագմագընըզ : Վէ
 թա՛լիմ՝ էթտիյինիզ Րիվայէթինիզ իլէ Ալլահըն
 քէլամընը ֆէսիս էտէրէք , պունուն կիպի չօգ շէյլէր
 էտէրսինիզ :
- 14 Վէ պիւթիւն ճէմնա՛թը հոմընա չագըրըպ , ան-
 լէրէ տէտի քի՝ Ճիւմլէնիզ պէնի արնկլէյիպ անկ-
- 15 լայընը : Ինսանըն տըշարբսընտան իչէրիսինէ կիրիպ
 անը նափաք էտէ պիլէճէք պիր շէյ եօգ սոր , ան-
 ճագ ինսանը նափաք էտէնըլէր իչէրիսինէն չըգան
- 16 շէյլէր տիր : Իշէտիր գուլագըլարը օլան իշիթսին :
- 17 Վէ ճէմնա՛թտան չէթիպ խանէյէ կիրտիյինտէ ,
 շայիրտլէրի պու թէմսիլի անտէն խթիֆսար էյլէ-
- 18 տիլէր : Օլ տախի անդէրէ՝ Սի՞զ տէ մի պէգյլէ ֆէհմ-
 սիզ սինիզ . տնկլամա՞օ մը սընըզ քի՝ տըշարբտան
 ինսանըն իչէրիսինէ կիրէն հիչ պիր շէյ անը նափաք
- 19 էտէմէզ : Զիրա գալպինէ տէյիլ , ամմա անըն գար-
 նընա կիրէր , վէ ճիւմլէ թա՛ւմլարը թէմիզէյէրէք ,
- 20 խաղպա չըգար՝ տէտի : Վէ տախի ինսանը նա-
- 21 փաք էտէն ինսանտան չըգան շէյ տիր . Զիրա տէ-
 րունտէն՝ Էա՞նի տտէմլէրին գալպինտէն էֆըրարը
- 22 Ֆասիտէ վէ ղինա վէ ֆուհշ վէ դաթլ , Վէ սըր-

- գաթ վէ թամա՝ վէ ֆըսդ վէ հելէ վէ ֆիւճուր վէ
սու ի նալար վէ քիւֆր վէ զուրուր վէ խապասէթ
23 չըգար : Պու ֆէնալըզլարըն ճիւմէսի տէրունաէն
չըգըպ ինսանը նափաք էտէր՝ տէտի :
- 24 Վէ օրատան գալըպ՝ Սուր վէ Սայտա հուտու
տընա կիթտի , վէ պիր խանէյէ կիրիպ՝ քիմսէյէ
մա՛լիւմ օլմասընը իսթէմէտի իսէ տէ կիզլէնէմէտի :
- 25 Զիրա նափաք բուհլը դըզը օլան պիր գարը անըն
հագընտա խապէր ալարագ՝ կէլիպ այագլարընա
- 26 գափանտը : Օլ գարը տախի Սիրօֆինիք թա՛իֆէ.
սինտէն Եուհանիյէ օլուպ , գըզնտան ճիննի իւ.
- 27 բաճ էթմէսինի անտէն ըէճա էյլէտի : Ամմա ցիսու
անա՝ Պրագ , էվլէլա էվլատ տոյսուն , զիրա էվլա.
տըն էքմէյինի ալըպ՝ քէօփէքլէրէ աթմագ էյի տէ.
- 28 յիլ տիր՝ տէտի : Մէրգուլէ տախի անա ճէվապէն՝
Պէլի , եա Բապպ , չիւնքի քէօփէքլէր տախի սօֆրա.
նըն ալթընտա , էվլատըն գըրընթըլարընտան էէրլէր՝
- 29 տէտի : Սլ տախի անա՝ Պու սէօզ իչիւն կիթ . ճինն
- 30 սէնին գըզընտան չըգմըշ տըր՝ տէտի : Վէ մէրգուլէ
խանէսինէ վարտըգտա , ճինն չըգմըշ վէ գըզը տէօ.
չէքտէ եաթմըշ պուլտու :
- 31 Վէ երիէ Սուր վէ Սայտա հուտուտընտան չըգըպ՝
Տէգափօլիս հուտուտընըն արասընտան ճէլիլ տէնի.
- 32 զինն կէլտի : Վէ սաղըր վէ փէլթէք պիր քիմէսնէյի
կէթիրիպ իւզէրինն էլինի վազ՝ էյլէմէսինի անտէն
- 33 ըէճա էյլէտիլէր : Օլ տախի անը ճէմա՛աթ իչինտէն
թէնհայէ չէքիպ , փարմագլարընը անըն դուլագլու.
ընա վազ՝ իլէ՝ թիւքիւրիւպ տիլինն տօգուռտու :
- 34 Վէ սէմայա տօղըու նալար իլէ ահ էտիպ , անա՝
- 35 Իֆֆաթա՝ եա՛նի աչըլ՝ տէտի : Վէ տէր հալ անըն

դուլադլարը աչքը պէ տընինն պաղը չէօղեւիւպ
 36 ասօղըռ թէքելլիւմ էթտի: Վէ անլերէ պուռու
 քիմնէյէ սէօյէմէմէլերինի թէնպիճ էթտի. ամմա
 անլերէ հէր նէ գատար թէնպիճ էթտի իսէ տէ,
 37 օլ գատար վէյտտէ նէշք էտերլէր իտի: Վէ ֆէվզ
 էլ զայէ հէյրան գալըպ՝ Հէր շէյի էյի էյլէտի.
 հէմ սաղըլարը իշիթտիլիը հէմ տէ տիլիզլէրի
 սէօյլէտի տերլէր իտի:

ՊԱՊ 8

1 Օլ կիւնլերտէ փէք չօգ ճէմա'աթ պուլունուպ՝ եէ-
 յէճէքլէրի օլմատըղըտան, [Յիտուա] շայիրտլէրինի
 2 եանընա չաղըրըպ՝ անլերէ տէտի քի՝ Պու ճէմա'ա-
 թա ամըրմ, չիւնքի շիմաի իւչ կիւն տիր, եանըմ-
 3 տա պուլունույօրլար վէ եէյէճէքլէրի եօգ տըր: Վէ
 էյեր անլերի էվլէրինն աճ սալը վէրիսէմ, եօլտա
 թագաթլարը քէսիլիը. զերա պա'զըլարը ուզագտան
 4 կէլտիլէր: Վէ շայիրտլէրի անա ճէվապէն՝ Պուլարը
 պուրատա, չէօլտէ պիր քիմնէ էքմէք իլէ նա'սըլ
 5 տօյուրա պիլիը՝ տէտիլէր: Վէ անլերէ՝ Գա'ջ էքմէ-
 յինիզ վար՝ տէյիւ սու'ալ էթտիյիտէ, անլեր՝
 6 Նէտի տանէ՝ տէտիլէր: Վէ ճէմա'աթըն եէր իւզէ-
 րինտէ օթուրմասընը էմը էթտի, վէ օլ եէտի էք-
 մէյի ալըպ թէշէքքիւր էթտի, վէ փարէլէյիպ՝ էօն-
 լէրինն գօմագ իւզլէ շայիրտլէրինն վէրաի. անլեր
 7 տաիի ճէմա'աթըն էօնիւնէ գօտըլար: Վէ պիր գաչ
 քիւհիւք պալըզլարը օլմաղլէ, պերէքէթ տուաար
 օգույուպ՝ Պուլարը տա էօնլէրինն գօյուլնը՝ տէտի:
 8 Վէ եէյիպ տօյտըլար, վէ փարչալարըն ֆաղլաարն-
 9 տան եէտի զէնպիլ գալտըրտըլար: Նէյէնլէր տաիի

- տէօրթ պին դատար իտի . վէ անլերի սալը վերտի
 10 վէ տէր 'ազապ շայիրտլերի իլէ գայըղա պինիպ՝
 Տալմանուլթա թարաֆընա կիթտի :
- 11 վէ ֆերիսիլէր չըգըպ՝ անը թէճըիպէ իչիւն , քէն .
 տիսինտէն սէմատան պիր 'ալամէթ թալէպ էտէ .
 ըէք , անըն իլէ միւպահէսէ էթմէյէ պաշլատըրը :
- 12 վէ տէրունիտէն ահ չէքիպ՝ Պու նէսլ նի՞չիւն 'ա .
 լամէթ թալէպ էտէր . հագիդաթէն սիգէ տէրիմ
 քի՝ պու նէսլէ պիր 'ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիլ
- 13 տէտի : վէ անլերի պրաղըպ՝ եինէ գայըղա կիրմէք
 լէ , գարըլ թարաֆա կէչտի :
- 14 վէ էքմէք ալմասընը ունուլթմըշար իտի . դու .
 յըգտա տախի եանլարընտա պիր էքմէքտէն պաշգ
- 15 եօգ իտի : վէ անլերէ՝ Պագընըզ , ֆերիսիլէրին մա .
 յասընտան վէ Հէրօտէսին մայասընտան իճթիրալ
- 16 էտինիլ՝ տէյիւ թէնպիհ էյլէտի : վէ պիրի պիլի
 իլէ սէյլէչիպ՝ էքմէյիմիլ օլմատըղը իչիւն տիր՝ տէ .
- 17 տիլէր : վէ Յիսուս պունուս պիլմէքլէ անլերէ տէպ
 քի՝ Նի՞չիւն էքմէյինիլ օլմատըղը իչիւն սէյլէչիլ
 սինիլ . տահա ֆէհմ էթմէ՞զ մի սինիլ , վէ իտրա
 էթմէ՞զ մի սինիլ . գալպինիլ տահա զալի՞զ մի տիլ :
- 18 կէօզլէրինիլ վար իքէն կէօրմէ՞զ մի սինիլ , վէ դու
 լազլարընըզ վար իքէն իշիթմէ՞զ մի սինիլ , խաթըլ
- 19 նըղա տախի կէթիրմէ՞զ մի սինիլ : Օլ պէշպին առէ .
 մէ պէշ էքմէյի փարէլէյիպ՝ թէվըն՝ էյլէտիյիմտէ
 գա՞ջ քիւֆէ տօլուսը ալթան փարչա գալտըրտընըլ
- 20 անա՝ Օն իքի՝ տէտիլէր : վէ օլ տէօրթ պին քիլէլ
 ետի ե+մէյի իէվլէ՝ էյլէտիյիմտէ , գա՞ջ զէնպիլ տօլուսը
 փարչա գալտըրտընըլ . անլէր տէ՝ Նէտի՝ տէտիլէր :
- 21 վէ անլերէ՝ Նի՞չիւն իտրաք էթմէզ սինիլ՝ տէտիլ

- 22 Վէ Պէյթապտայա կէլտի . վէ պիր ա'մա եանը-
նա կէթիբիպ' անա տօգուշմազընը ըէճա էթտիլէր :
- 23 Օլ տախի ա'մայը ելինտէն թուլթուպ' քէջտէն տը-
շարը չըգարտը . վէ կէօզլէրինէ թիւքիւրիւպ' էլլէ-
րինի անըն իւզլէրինէ վազ' էթմէքլէ , անա' Պիր շէյ
- 24 կէօրի'չօր մը սըն' տէյիւ սու'ալ էթտի : Օլ տախի
նազար էտիպ' Ազաճլարա պէնկզէր տաէմլէրի ելւ-
- 25 ըիւր կէօրիչօրըմ' տէտի : Պա'տէհու էլլէրինի թէք-
րար անըն կէօզլէրի իւզլէրինէ գօյուպ' պագտըրտը .
օլ տախի իֆագաթ պուլուպ' հէր շէյի աշիքեարէ
- 26 կէօրտիւ : Վէ' Գէօյէ կիրիպ' քէջտէ քիմնէյէ սէջ-
լէմէյէսին' տէյէրէք անը խանէսինէ կէօնտէրտի :
- 27 Վէ Յիսուս շայիրտլէրի իլէ Գայսէրիյէ ի Ֆիլիպ-
պօս քէջլէրինէ կիտիպ եօլտա շայիրտլէրինէ' Ա-
տէմլէրին տէտիքլէրինէ կէօրէ պէն քի'մ իմ' տէ-
- 28 յիւ սու'ալ էթտի : Անլէր տախի' Վաֆթիզ էտի-
ճի Եռհաննա , վէ պա'զըլարը Ելիյա , վէ պա'զը-
լարը տախի' Փէյզամպէրլէրտէն պիրի սին' Դէյօրլ-
- 29 տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր : Վէ անլէրէ' Եա սիզին
տէտիյինիզէ կէօրէ պէն քի'մ իմ' տէտի . Պէտրոս
- 30 տախի անա ճէվապէն' Սէն Մէսիհ սին' տէտի : Վէ
անլէրէ' Հագգըմոտ քիմնէյէ պիր շէյ սէջլէմէյի-
նիզ' տէյիւ էքիտէն թէնպիհ հլլէտի :
- 31 Վէ իպն իւլ ինսան չօդ էլլէմ չէքիպ' իսթիյար-
լար իլէ պաշ քեհահինլէր վէ 'ուլէմա թարաֆընտան
րէտտ օլունուպ' գաթլ օլունմագ , վէ իւչ կիւնտէն
սօնկրա գըյամ էթմէք կէրէք իտիյինի անլէրէ թա'-
- 32 իմ էթմէյէ պաշլատը : Վէ պու սէօզիւ աշիքեարէ
սէջլէտի . վէ Պէտրոս անը պիր թարաֆա ալըպ'
- 33 թա'զիւր էթմէյէ պաշլատը : Օլ տախի տէօնիւպ

- շայիրալէրինէ պաղտըգտա , Պետրոսա թա՛ղիր էտէ ,
 րէք՝ Արտըմա չէքիւ , էյ Շէյթան , զիրա Ալլահ
 'ա'իտ օլան շէյլէրէ տէյիւ , անճաղ տտէմլէրէ 'ա'ի
 օլան շէյլէրէ սարֆ ք էֆքերար էտէրսին՝ տէտի :
- 34 Վէ ճէմա՛աթը շայիրալէրի իլէ պէրապէր էանը ,
 նա չաղըրըպ անլէրէ տէտի քի՝ Հէր քիմ՝ արտըմա
 կէլմէք իսթէրսէ , թէրք ի նէֆս էտէրէք խաչը
 35 եիւքլէնիպ արտըմ՝ սրրա կէլսին : Զիրա հէր քիմ
 ճանընը գուրթարմաղ իսթէրսէ , անը զայ՝ էտէճէք ,
 վէ հէր քիմ՝ ճանընը պէնիմ իչիւն վէ պէշարէթ ի
 36 չիւն զայ՝ էտէրսէ , անը գուրթարմաղ տըր : Զի
 րա պիր աաէմ՝ պիւթիւն տիւնէպը գազանըպ տա ,
 քէնտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ , նէ՞ իսթիֆատէ էտէր :
 37 Եախօտ աաէմ՝ քէնտի ճանընա պէտէլ նէ՞ վէրէ
 38 պիլիր : Զիրա հէր քիմ՝ պու զինաքէրար վէ կիւնոհ
 քեար նէպ իչինտէ՝ պէնտէն վէ սէօլլէրիմտէն աօլլա
 ութանըրստ , իպն իւլ ինսան աախի մուգաատէս մէ
 լա՛իքէսիլլէ քէնտի փէտէրինին ճէլալինտէ կէլտիյի
 39 գէման՝ անտէն տօլպը ութանաճաղ տըր : Վէ ան
 լէրէ՝ Հաղիգալթէն սիղէ տէրիմ քի՝ պուրատա հա
 զըր օլանլարտան պա՛ղսը վար տըր քի՝ մէլէքիւթ
 Ուլլահն գուարէթլէ կէլտիյինի կէօրմէյինճէ է
 իւմ աօլա թաթմայաճաղ տըր՝ տէտի :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ ալթըր կիւն սօնկրա Զիսուա Պետրոս իլէ Եա՛
 գուպ վէ Եուհաննայը պէրապէր ալըպ՝ անլէրի էա
 լընըզ վէ թէնհաճէ եիւքսէք պիր տաղ իւզէրինէ
 2 կէօթիւրտիւ : Վէ էօնլէրինտէ սուրէթի թէպէս
 3 տիւլ էտիպ , էլպիսէսի փարլապ՝ եէր իւզէրինտէ

- 4 հէման գար կիպի ղայեթ պէյազ օլտու : Վէ անլէ-
 5 րէ Մուսա իլէ Էլեյա կէօրիւնիւպ՝ Յիսուս իլէ սեյ-
 6 լէշէյօլլար իտի : Վէ Պետրոս Յիսուսա խիթապէն՝
 7 Բազպի , պիղէ պուրատա պուլոււնմագ էյի տիր . վէ
 8 պիրի սէնին վէ պիրի Մուսա վէ պիրի տէ Էլեյա ի-
 9 չիւն իւչ խայմէ եափալըմ՝ տէտի : Չիւնքի զիյատէ-
 10 սիլլէ խալֆէ Էթմիշ օլմալարըյլէ , նէ սեյլէյէճէյի-
 11 նի պիլմէտի : Վէ պիր պուլուլթ անլէրի կէօլիէսի
 12 ալթընա ալըպ , պուլուլթտան՝ Սէվկիւլիւ օլլըմ
 13 պու տըր , պոււու տինկլէյինիզ՝ տէյէն պիր սէտա
 14 կէլտի : Վէ հէման անլէր Էթրաֆա պագըպ՝ եալը-
 15 նըզ Յիսուստոն մա՛տա եանլարընտա արթըգ քիմ-
 16 սէյի կէօրմէտիլէր : Վէ տաղտան էնէրլէր իքէն ,
 17 Իպի իւլ ինսան էմվաթտան գըյամ էտինճէյէտէք ,
 18 կէօրտիւքլէրինի քիմսէյէ նագլ էթմէմէլէրինի ան-
 19 լէրէ թէնպիհ էթտի : Վէ պու սէօղիւ պէյնլէրինտէ
 20 սագլայըպ՝ էմվաթտան գըյամ էթմէք նէ տէմէք
 21 օլտըղընր միւպահէսէ էտէրլէր իտի : Վէ՝ Ուլէմա
 22 նի՛չիւն , Էվվէլա Էլեյա կէլմէք կէրէք տիր , տէրլէր՝
 23 տէյիւ անա սու՛ալ էթտիլէր : Օլ տաիի անլէրէ
 24 ճէվապէն՝ Կերչի Էլեյա էվվէլա կէլիպ՝ հէր շէյի
 25 թանգիմ էտէր , վէ Իպի իւլ ինսան հագգընտա՝
 26 չօշ էլէմ չէքիպ հագարէթ կէօրէճէք տիր՝ տէյիւ-
 27 եաղըմը տըր . Պէն իսէ սիղէ տէրիմ.քի՝ Էլեյա կէլմիշ
 28 տիր , վէ անն հագգընտա մէսթուր օլտըղը իւզլէ ,
 29 անա հէր իսթէտիլէրի շէյի եափտըլար՝ տէտի :
 30 Վէ շայիրտլէրին եանընա կէլտիլինտէ , անլէրին
 31 Էթրաֆընտա խայլի ճէմա՛աթ վէ անլէր իլէ միւ-
 32 պահէսէ էթմէքտէ օլտն ՝ուլէմայը կէօրտիւ : Վէ

- պիւթիւն ճէմա՛ւթ անը կէօրտիւյիւ կիպի, միւ
թէհայոյիւր օլուպ՝ եանընա սէյիրտէրէք, անը սէ.
16 լամլատըլար: Օլ տախի 'ուլէմայա՝ Անլէր իլէ նէ՝
միւպահէսէ էտիյօրսընըզ՝ տէյիւ սու՛ալ էթմէպ
17 իւզէրինէ, ճէմա՛ւթտան պիր ատէմ՝ ճէվապ վէրիպ՝
Եա Մու՛ալլիմ, օղլըմը սանա կէթիրտիմ, անսէ
18 պիր տիլիզ ըուհ օլմաղլէ՝ Հէր նէրէտէ թուլթար.
սա, անը եէրէ չարփար. օլ տախի քէօփիւրիպ
տիշլէրինի գըծըրտաաըր, վէ գուրուր. վէ՝ Անը իի.
րաճ էտինիզ տէյիւ շայիրտլէրինէ սէօյլէտիմ իսէ
19 տէ, միւգթէտիր օլմատըլար՝ տէտի: Օլ տախի ան.
լէրէ ճէվապ վէրիպ՝ Էյ իմանաըլ նէալ, նէ՞ վազթ
գատար սիզլն իլէ պէրապէր օլայըմ. նէ՞ վազթ
գատար սիզէ թէհամմիւլ էտէյիմ. անը պանա կէ.
20 թիրինիզ՝ տէտի: Վէ եանընա կէթիրտիլէրինտէ,
անը կէօրտիւյիւ կիպի ըուհ անը սարստը. օլ տա.
խի եէրէ տիւշիւպ՝ աղղը քէօփիւրէրէք՝ եուվարլան.
21 տը: Վէ Յիսուս պոռնուն նէ զէմանտէն պէրու անա
վազը՝ օլտըղընը փէտէրինտէն սու՛ալ էթտիքտէ,
22 օլ տախի՝ Սէպուվէթինտէն պէրու. Վէ անը հէթզ
էթմէք իւղրէ չօգ տէֆ՛ա աթէշէ վէ սույա աթմիլ
տըր. լաքին էյէր պիր շէյ եափա պիլիր իսէն, պի.
23 զէ թէրահհիւմ էտիպ իմտատ էյլէ՝ աէտի: Յիսուս
տոխի անա՝ իման էտէ պիլիր իսէն, իման էտէնէ
24 հէր շէյ միւմքլին աիր՝ տէտի: Վէ անիտէ չ.
ճուղըն փէտէրի կէօլ եաշը տէօքէրէք Ֆէրեսաու է.
տիպ՝ իման էտէրիմ, եա Րապպ, իմանաըղըղըմ
25 իմտատ էյլէ՝ տէտի: Վէ Յիսուս ճէմա՛ւթըն սէ.
յիրտիպ ճէմ՝ օլտըղընը կէօրտիւքտէ նափաք ըուհ
ազարլոյըպ անա՝ Էյ տիլիզ վէ սաղըր ըուհ, պէն

- տանաւ էմր էտէրիմ, պունտան չըդ վէ պիր տաճա
 26 կիրմէ՝ տէտի: Բա՛հ տախի պաղըըարադ վէ անը
 շիտտէթլէ սարաարադ չըգար: օլ տախի մէյիթ կի-
 պի օլտու, շէջլէ քի չօգլարը՝ Ֆէվթ օլմուշ ալը՝
 27 տէտիլէր: Վէ ցիսուս անը էլինտէն թութուպ գալ-
 28 տըրմասըլէ՝ գալգալ: Վէ խոնէյէ կիրտիլինտէ,
 շայիրտլէրի՝ Պիզ անը նի՞չիւն իխրաճ էթմէյէ միւզ-
 թէտիր օլմասըգ՝ տէյիւ անտէն թէնհաճէ սու՛ալ
 29 էթտիլէր: Օլ տախի անլէրէ՝ Պու մագուլէնին՝ տու՛ա
 վէ օրուճտան զայրի պիր վէճհլէ իխրաճը միւմքին
 տէյիլ տիր՝ տէտի:
 30 Վէ օրոտան չըգըպ՝ ճէլիւտէն կէշէրէր իքէն,
 31 պիր քիմսէնին վազըֆ օլմասընը իսթէմէզ իտի: Չի-
 րա շայիրտլէրինէ թա՛լիմ էտիպ, անլէրէ՝ Խպն իւլ
 ինսան սատէմլէր էլինէ թէսլիմ՝ օլուճուպ՝ անը գաթլ
 էտէճէքլէր, վէ գաթլ օլուճալըգտան սօնկրա իւչիւն-
 32 ճիւ կիւնտէ գըյամ՝ էտէճէք տիր՝ տէտի: Ամմա
 անլէր պու սէօպիւ անկիլամպըպ՝ անտէն իսթիֆասը
 էթմէյէ տախի գօրգալըլար:
 33 Վէ Քէֆրիահոճմա կէլտի. վէ խոնէտէ իքէն ան-
 լէրէ՝ Եօլտա պիրի պիրինիզ իլէ նէ՞ միւպաճէսէ
 34 էթտիլիզ տէյիւ սու՛ալ էթտի: Անլէր տախի սիւ-
 քիւթ էթտիլէր. զիրա՝ Պէջիւք քի՛մ տիր՝ տէյիւ
 Եօլտա պիրի պիրի իլէ միւպաճէսէ էթմիշէր իտի:
 35 Ոլ տախի օթուրուպ, օն իքիլէրի չաղըըպ՝ անլէրէ՝
 էյէր պիր քիմսէ պիրինճի օլմագ իսթէրսէ, ճիւմ-
 լէսինին մու՛ախիսէրի վէ ճիւմլէօնին խրտմէթքիարը
 36 օլուճն՝ տէտի: Վէ պիր չօճուգ ալըպ օրթալարըրնտա
 տուրտուրտու, վէ անը գուճաղընա ալըպ, անլէրէ-
 37 Հէր քիմ պէջլէ չօճուգլարտան պիրինի պէնիմ իս-

միմ' իշխան գապուլ էտերսէ, պէնի գապուլ էթմիլ
օլուր. վէ հէր քիմ' պէնի գապուլ էտերսէ, պէնի
տէյիլ, ֆազաթ պէնի իրսուլ էտէնի գապուլ էթ.
միշ օլուր' տէտի:

- 38 Վէ Եուհաննա անա ճէվապ վէրիպ' Եա Մուլալ
լիմ', արտըմըճա կէլմէյերէք, սէնին իսմինլէ ճինն.
լէրի իխրաճ էտէն պիր քիմնէ կէօրտիւք, վէ արտը.
39 մըզճա կէլմէտիյինտէն անը մէն' էթտիք' տէտի: Յի
սուս իսէ տէտի քի' Անը մէն' էթմէյինիզ, գիրս
իսմիմլէ միւճիզլէ իճրա էտիպ տէ, ֆիլ հալ պէնիմ'
40 հազգըմտա ֆէնա սէջլէյէ պիլէն եօգ տըր: Չիւնքի
պիզէ մուխալիֆ օլմայան պիզիմ' թարաֆըմըզտան
41 տըր: Չիրա ֆրիստոսա միւթէ'ալլըզ օլտըղընըզտան
հէր քիմ' սիզէ պէնիմ' իսմիմ' իշխան պիր քեսսէ սու
իշիրիրսէ, հազիգաթէն սիզէ տէրիմ' քի' էճրինի
42 ապլա զայ' էթմէյէճէք տիր: Վէ պանա ինանան
քիւչիւքլէրին պիրինի հէր քիմ' սիւրչտիւրիւսէ,
պօյնընա պիր տէյիրմէն թաշը ասըլըպ' տէնիզէ ա.
43 թըլմասը քէնտինէ տահա խայրը տըր: Վէ էյէր
էլին սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա, անը քէս.
հայաթա սագաթ կիրմէք' իքի էլին օլուպ ճէ.
հէննէմէ, օլ սէյիւնմէզ աթէշէ կիրմէքտէն սա.
44 նա խայրը տըր. Օրատա անլէրին գուրտը էօլմէզ
45 վէ աթէշի սէյիւնմէզ: Վէ էյէր պաղըն սէնի
սիւրչմէնէ սէպէպ օլուրսա, անը քէս. հայաթա
թօփալ կիրմէք' իքի պաղըն օլուպ ճէհէննէմէ, օլ
սէյիւնմէզ աթէշէ աթըլմագտան սանա խայրը տըր
46 Օրատա անլէրին գուրտը էօլմէզ վէ աթէշի սէյիւն.
47 մէզ: Վէ էյէր կէօղիւն սէնին սիւրչմէնէ սէպէպ օ.
լուրսա, անը չըգար. մէլէքիւթ Ուլահա թէք կէօգ.

իւն կիրմէք՝ իբր կեօգիւնն օրուայ ճէճէննէմ՝ աթէշինէ
 48 աթըլմագտանն սանա խայրը տըր . Օրատա անլէրին
 49 գուրտը էօլմէզ վէ աթէշի սէջիւնմէզ : Զիրա ճէր
 քէս աթէշ իլէ թուզլանաճագ , վէ ճէր գուրպան
 50 թուզ իլէ թուզլանաճագ տըր : Թուզ էլի տիր ,
 ամմա թուզ թաթարզ օլուրսա , անը նէ՞ իլէ թէր-
 պիլէ էտէճէքսինիզ . քէնտիլէրինիզտէ թուզընըզ օ-
 լուպ՝ պիրի պիրինիզ իլէ միւսալէմէթ իւզըէ օլուրըզ :

ՊԱՊ 10

1 Վէ օրատան գալգըպ՝ իրտանըն գարը թարա-
 ֆըրտան , Եէճուտիւէ ճուտուտընա կէլտի . վէ խալգ
 թէքրար անըն էանընա ճէմ՝ օլուրգտա , քէնտի 'ա-
 տէթի իւզլէ էինէ անլէրէ թալիս՝ էտէր իտի :
 2 Վէ ֆէրիսիլէր Եանընա կէլիպ՝ անը թէճրիպէ է-
 տէրէք՝ Զէվճէսինի թաթլիգ էթմէք ստէմէ ճալիզ
 3 մի տէյիւ անտէն սուալ էթտիլէր : Օլ տալի անլէրէ
 4 ճէվապէն՝ Մուսա սիգէ նէ՞ էմր էլէտի՝ տէտի : Վէ
 անլէր՝ Մուսա թալագնամէ Եազըպ թաթլիգ էթմէյէ
 5 իզն վէրտի՝ տէտիլէր : Վէ Զիսուս անլէրէ ճէվապէն՝
 Սիգէ պու էմրի զըլգէթ ի գալպինիզ սէպէպիլէ
 6 Եազըր : Ամմա իպլթիտա ի խըլգաթտա Ալլաճ ան-
 7 լէրի էրքէք վէ տիշի խալգ էթտի : Պու սէպէպտէն
 տտէմ՝ փէտէրինի վէ վալիտէսինի թէրք էալիպ՝ զէվ-
 8 ճէսինէ միւլասըգ օլարագ , իքիսի Եէք վիւճուտ օ-
 լաճագլար : Պինալէն՝ 'ալէյճ արթըգ իքի տէյիլ ,
 9 լաքին Եէք վիւճուտ տիրլէր : Իմտի Ալլաճնըն բապթ
 40 էլլէտիլինի ինսան պըրմասըն՝ տէտի : Վէ խանէտէ
 շայիրալլէրի Եինէ պու նէսնէյի անտէն իսթիֆսար
 41 էթտիլէր : Օլ տալի՝ Հէր քիմ՝ զէվճէսինի թաթլիգ
 էալիպ տիկէրինի թէգէվվիւճ էտէրսէ , անըն՝ 'ալէյ-

- 12 Հինէ զինա էտէր : Բեզալիք պիւ դարը գօծապնդ
Թաթիւդ էտիպ տիկերինէ Թեզվիճ օլունուրսա , զի
նա էտէր՝ տէտի :
- 13 Վէ անլերէ տօգունմասը իչիւն եանընա քիւչիւ
չօծուգլար կէթիրտիլեր . շայիրտլերի իսէ կէթիրէն .
- 14 Էրի ազարլատըլար : Վէ Յիսուս պունու կէօրտիւք .
տէ կիւճէնիպ՝ անլերէ խիթապէն՝ Պրազընք , զ.
ճուգլար եանըմա կէլսիլեր , վէ անլերի մէն՝ էթմէ .
յինիլ , զերա մէլէքիւթ Ուլա՛հ պու մագուլէլերի
- 15 տիր : Հագիգաթէն սիղէ տերիմ՝ քի՝ մէլէքիւթ Ուլ
լահը հէր քիմ՝ քիւչիւք չօծուգ կիպի գապուլ էթ .
- 16 մէզսէ , անա ապա կիրմէյէճէք տիր՝ տէտի : Վէ
անլերի գուճաղընա ալքա , իւզէրլերինէ էլլերինի գօ .
յարագ անլերէ խայր տու՛ա էյլէտի :
- 17 Վէ եօլա չըգտըղընտա , պիւ քիմնէ եանընա սէ .
յիրտիպ՝ հուզուրընտա տիլ չէօքտիւ . վէ անա՝ Էյ
մու՛ալլիմ ի քերիմ՝ , հայաթ ք էպէտիյէյէ վարի
օլմագ իչիւն նէ՞ եափայլմ՝ տէյիւ սու՛ալ էյլէտի :
- 18 Յիսուս տախի անա՝ Նի՞չիւն պանա քերիմ՝ տէյօր .
սըն . պիրտէն՝ եա՛նի Ալլահտան զայրի քերիմ՝ եօգ
- 19 տըր : Էվամիրի պիլիրսին . Զինա էթմէյէսին , Գաթլ
էթմէյէսին , Սըրգաթ էթմէյէսին , Եալան շէհա .
տէթ էթմէյէսին , Վտար էթմէյէսին , Փէտերինէ
- 20 վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ՝ տէտի : Ոլ տախի անա
ճէվապէն՝ Էյ մու՛ալլիմ , պունլարըն ճիւմիլէսինի սէ .
- 21 պավէթիմտէն պերու հըֆլ էյլէտիմ՝ տէտի : Վէ
Յիսուս անա պագըպ անը սէվտի , վէ անա խիթա .
պէն՝ Պիր նօգսանըն վար . կիտիպ՝ մամէլէյինի սա .
թըպ ֆուգարայտ վէր , վէ սէմասա խազինէյէ մա .
լիք օլուրսըն . վէ խաչը եիւքլէնիպ կէլ , պանա թա .

- 22 պի՛ ոչ՝ տէտի : Օլ տախի պու սէօզտէն զամնաք օլ-
տու , վէ միւքէտտէր օլարագ կիթտի , չիւնքի չօգ
- 23 մալի վար իտի : Յիսուս տախի եթրաֆընա պագըպ
չայիրալէրինէ՛ Մալտար քիմնէլէր մէլէքիւթ Ուլա-
- 24 հա նէ՛ կիւճ իլէ կիրէրլէր՝ տէտի : Շայիրալէրի իսէ
անըն սէօզլէրինէ հէյրան գալմալարըյլէ , Յիսուս
թէքրար անղէրէ ճէվապէն՝ էյ չօճուգլարըմ , մալէ
իթիմատ էտէնղէրին մէլէքիւթ Ուլահա կիրմէսի
- 25 նէ՛ կիւճ տիր : Զէնկինին մէլէքիւթ Ուլահա կիրմէ-
սինաէն , տէվէնին իյնէ տէլիյինտէն կէչմէսի տահա
- 26 գօյայ տըր՝ տէտի : Վէ անղէր զիյատէսէյլէ հէյ-
րան օրուպ՝ մապէյնլէրինտէ՛ էջլէ իսէ քի՞մ խէլաս
- 27 պուլա պիլիթ՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ պագըպ՝
իման ինտինտէ պու զայր ի միւմքին տիր , լաքին
Ալլահն ինտինտէ տէյիլ տիր , զիրա ինա Ալլահ
- 28 հէր շէյ միւմքին տիր՝ տէտի : Պետրոս անա՛ իշթէ
պիզ հէր շէյի թէրք էաիպ սոնա թապի՛ օլտըգ՝
- 29 տէմէյէ պաշլատը : Յիսուս տախի ճէվապէն՝ Հագի-
գաթէն սիղէ տէրիմ քի՛ պէնիմ իչիւն վէ պէշարէթ
իչիւն խանէ եա պիրատէր եա հէմշիրէ եա փէտէր
եա վալիտէ եա զէվճէ եա էվլատ եա թարլալարը
- 30 թէրք էթմիշ օլուպ տա , Շիմսի պու զէմանտէ
թէ՛տատիլէր իլէ պէրապէր եիւզ զաթ զիյատէ՛
խանէ վէ պիրատէր վէ հէմշիրէ վէ վալիտէ վէ էվ-
լատ վէ թարլալարա , վէ ասրէթտէ հայտթ ը է-
պէտիյէյէ նա՛իլ օլմայաճագ պիր քիմնէ եօգ տըր :
- 31 Լաքին չօգ մուգատտէմ՝ քիմնէլէր մու՛ախիէր՝ վէ
մու՛ախիէրլէր մուգատտէմ՝ օլաճագ տըր՝ տէտի :
- 32 Վէ անղէր Եէրուշալիմ չըգմագ իւզլէ եօլտա ի-
քէն , Յիսուս էօնղէրինճէ կիտէր իտի , վէ անղէր

- հէյրան դաղարագ, արարնճա կիտէր իբէն գօրգար,
լար իտի. վէ երնէ օն իբիլէրի եանընա ալըպ՝ անդէ
րէ քէնտինէ օլաճագ վուգու՝ տթը սէօյլէմէյէ պալ
- 33 լատը. Եա՛նի իշթէ պիզ Եէրուշալիմէ չըզըՅօրըզ,
վէ իպն իւլ ինսան պաշ քեահինլէր իլէ՝ ոււլէմոյտ
թէպլիմ՝ օլունաճագ, անդէր տախի անըն գաթլինէ
հիւքմ՝ էտիպ՝ անը թա՛իֆէլէրին էլինէ թէպլիմ է.
- 34 տէճէքլէր. Պաւլար տախի անը իսթիհզա էտիպ
գամշը իլէ տէօյէրէք իւզէրինէ թիւքիւրէճէքլէր, վէ
վէ անը գաթլ էտէճէքլէր տիր. օլ տախի իւլին.
ճիւ կիւնիւ գըյամ էտէճէք տիր՝ ԴէԴէ:
- 35 Վէ Զէպէտի օղուլարը Եա՛գուպ իլէ Եուհաննա
եանընա կէլիպ՝ Եա Մու՛ալլիմ, թալէպ էտէճէյի.
միզ նէանէյի պիզէ իճրա էթմէնի իսթէրիզ՝ տէտի.
- 36 լէր: Օլ տախի անլէրէ՝ Սիզէ նէ՞ իճրա էթմէմի իւ.
- 37 թէրսինիզ՝ տէտի: Անլէր տախի անա՝ ճէլալինտէ
պիրիմիզ սաղընտա վէ պիրիմիզ սօլընտա օթուր.
- 38 մագլըղը պիզէ իհսան էյլէ՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս
անլէրէ՝ Նէ թալէպ էթտիյինիզի պիրմէզսինիզ. պէ.
նիմ իչէճէյիմ քեասէտէն իչմէյէ, վէ վաֆթիզ օ.
լունաճաղըմ վաֆթիզ իլէ վաֆթիզ օլունամաղ
միւգթէտի՞ր մի սինիզ՝ տէտիքտէ, Միւգթէտիր իլ՝
- 39 տէտիլէր: Յիսուս իսէ անլէրէ՝ Նէրչի պէնիմ իչէճէ.
յիմ քեասէտէն իչէճէքսինիզ, վէ պէնիմ վաֆթիզ
օլունաճաղըմ վաֆթիզ իլէ վաֆթիզ օլունաճագ.
- 40 ունըզ. Լաքին սաղըմտա վէ սօլըմտա օթուրմագլը
իհսան էթմէք պանա բաճի օլմայրպ, անճագ քիմ.
լէր իչիւն հազըրլանմըշ իսէ աւլէրէ վէրէրէ՝ տէտի.
- 41 Վէ Դէլէր օն շաւրէր պունու իշիթտիքտէ, Եա՛.
գուպ վէ Եուհաննայա կիւճէնմէյէ պաշլտաղար:

- 42 Ամնս Յիսուս անլէրի չաղըրըպ, Թա'ի ֆէլէրին հիւքմ տարլարը 'տտտ օլունանլար անլէրին իւզէրինէ Թէ- սայլլւթ էտիպ, պէօյիւքլէրի տտիսի անլէրին իւզէ- րինէ իճրա ի հիւքիւմէթ էթտիքլէրինի պիլիրսինիլ.
- 43 Ամնս արսնըգտտ պէօյլէ օլմասըն, լաքին պէյնինիլ- տէ պէօյիւք օլմադ իսթէյէն՝ խըտմէթքեարընըլ,
- 44 Վէ սիվտէն պիլիինճի օլմադ իսթէյէն՝ ճիւմլէսինին
- 45 գուլ օլտուն : Զիրա իպն իւլ ինստն տտիսի քէնտի- նէ խըտմէթ օլունմադ իչիւն տէյիլ, անճագ խըտ- մէթ էթմէք, վէ նէֆսինի չօգ քիմնէլէրին պէտէլի- նէ ֆիտիյէ վէրմէք իչիւն կէլտի՝ տէտի :
- 46 Վէ Էրիհայա կէլիպ քէնտիսի՝ շայիրտլէրի իլէ պիլ խայլի ճէմա'տթ տտիսի պէրապէր օլարագ, Է- րիհատտն չըգար իքէն, Տիմէօս օլլու Պարտիմէօս նոմլնտտ պիլ ասմա եօլ քէնարընտտ օթուրուպ
- 47 տիլէնիյօր իտի : Վէ Նուպարէլթի Յիսուս օլտըղընը իչիթտիքտէ, Էա Յիսուս իպն ի Տաուտ, պանա մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեատ էթմէյէ պաշլա-
- 48 ար : Վէ սիւքիւթ էթմէսի իչիւն յիչէ քիմնէլէր անը ազարլատը իսէ տէ, օ տտհա զիւատէ, Էա իպն ի Տաուտ, պանա մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէր-
- 49 եատ էտէր իտի : Վէ Յիսուս տուրուպ՝ չաղըրլմա- պըն էմր էյլէտի . վէ ասմայր չաղըրըպ անա՝ ճէսա-
- 50 ըլթլէն, գալգ, սէնի չաղըրըյօր՝ տէտիլէր : Օլ տտիսի 'ապասընը ասթարագ գալգըպ՝ Յիսուսըն եա-
- 51 նընա կէլտի : Վէ Յիսուս անա խիթապէն՝ Նէ՞ իս- թէրսին քի սանտ ետփայրմ՝ տէմէսի իւզէրինէ, աս- մա անա՝ Բապպօնի, կէօզլէրիմ աչըլըն՝ տէտի :
- 52 Վէ Յիսուս անա՝ կիթ, իմանըն սէնի խէլտտ էթտի՝ տէտիքտէ, անըն կէօզլէրի տէր հալ աչըլըպ՝ եօլտա Յիսուսըն արտը սըրա կիթտի :

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Երուշաղիմէ եագլաշարագ, Զէյթուն տաղ-
նն գուրպինտէ վագը՝ Պէյթֆաճէ իլէ Պէյթ'անիտ.
յա եագըն կէլտիքլէրինտէ, շայիրտլէրինտէն իքիփ.
- 2 Նի կէօնտերիպ՝ Անլէրէ խիթապէն՝ Գարշընըգտաթի
քէօյէ կիտինիլ, վէ իչինէ կիրտիյինիլ կիպի, իւ
ղէրինէ Տիչ պիր քիմնէ պինմէմիշ, պաղլը պիր քէ.
- 3 փա պուլուրսընըգ. անը չէօգիւպ կէթիրինիլ: Վէ
էյէր պիր քիմնէ սիգէ՝ Պու Էթտիյինիլ Նէ՞ տի
տէրսէ, Էֆէնտիյէ լաղըմ տըր՝ տէյինիլ. օլ տաթի
անը Տէման պուրայա կէօնտէրէճէք տիր՝ տէտի:
- 4 Անլէր տաթի կիտիպ՝ սըփայը տըշարըտա գափունք
եանընտա եօլ իւղէրինտէ պաղլը պուլուպ չէօգիւ.
- 5 Էր: Վէ օրատա տուրանլարըն պա'ղըսը անլէր
Սըփայը չէօգիւպ Նէ՞ ետիլըյօրսընըգ՝ տէտիլէր:
- 6 Անլէր տաթի Յիսուսըն էմը Էթտիյի կիպի անլէր
7 սէօյէմէլէրիլլէ՝ անլէրի պրազտըլար: Վէ սըփայը
Յիսուսա կէթիրիպ, անըն իւղէրինէ Էլպիսէլէրինի
- 8 գօտըգլարընտա՝ անըն իւղէրինէ պինտի: Չօգ քիթ.
սէլէր տաթի Էլպիսէլէրինի եօլա սէրտիլէր. վէ պա.
զըլարը աղաճլարտան տաղար քէսիպ՝ եօլա տէօյէ.
- 9 յէրէք, Էօնտէն կիտէնլէր վէ արտաան կէլէնլէր ի
սաննա, Բապպըն իսմի իլէ կէլէն միւպարէք օլտոն
- 10 [Բապպըն իսմի իլէ] կէլէն փէտէրիմիլ Տաուտըն մէ.
լէքիւթիւ միւպարէք օլտուն. եիւճէլէրտէ Օսման
- 11 տէյէրէք Նիտա էտէրլէր իտի: Վէ Յիսուս Երու-
շաղիմէ կէլիպ Տէյքէլէ կիրտի. վէ Էթրաֆընտա Տի
շէյէ Նաղար գըլըպ, արթըգ վագըթ կէճ օլմաղլէ,
օն իքիլէր իլէ պէրապէր Պէյթ'անիտայա չըգար:
- 12 Վէ Էրթէսի կիւն Պէյթ'անիտաան չըգարըլարըն.

- 13 տա աճըգաւր : Վէ ուզագտան իւղէրինտէ եափրաղը
պուլուանս պիր ինճիր աղաճը կէօրմէքլէ , անտէ պիր
նէսնէ պոլւլուր մը իմ տէյիւ , անըն եանընա կիթ-
տիքտէ , եափրաղարտան մա'սա պիր նէսնէ պուլ-
14 մաւր , զիրա ինճիր վազթը տէյիլ իտի : Վէ [Յի-
սուս] անա խիթապէն՝ Պուստան պէջլէ եպէտէն
պիր քիմնէ սէնտէն մէյվէ եէմէսին՝ տէտի . շայիրա-
լէրի տախի պուսու իշիթտիլէր :
- 15 Վէ Եէրուշալիմէ կէլտիքլէրինտէ , Յիսուս հէյքէ-
լէ կիրիպ՝ հէյքէլտէ ախլ ու ի'թա էտէնլէրի իւ-
րաճ էթմէյէ պաշլատը , վէ սարաաֆլարըն փիշթախ-
թալարըն , վէ կէջերճին սաթանլարըն իսքէմլէլէ-
16 րինի ալթ իւսթ էթտի : Վէ պիր քիմնէին հէյ-
17 քէլտէն պիր դապ կէշիրմէսինի պրազմալ իտի : Վէ
թա'լիմ էտէրէք անլէրէ՝ խանէմ՝ ճիւմլէ միլլէթլէր
իչիւն՝ իպատէթխանէ թէսմիյէ օլուսաճազ տըր՝ տէ-
յիւ մուհարէր տէյիլ մի , ֆագաթ սիզ անը հա-
18 րամիլէր մաղարասը էթտինիզ՝ տէտի : Վէ 'ուլէմա
իլէ պաշ քեահինլէր պուսու իշիթմէլէրիլլէ անը հէ-
լտք էթմէյէ ֆուրսաթ սրսարլար իտի , չիւնքի ան-
տէն գօրգարլար իտի , զիրա պիւթիւն ճէմա'ալթ ա-
19 նըն թա'լիսինտէն հէյրան օլմուշ իտի : Վէ ազլամ
օլտըզտա շէհրտէն տըշարը չըգաւր :
- 20 Վէ սապահլայրն ինճիր աղաճընըն եանընտան կէ-
չէր իքէն , անը քեօքիւնտէն գուրումըշ կէօրտիւլէր :
- 21 Վէ Պեսրոս թէգէքքիւր էտէրէք անա՝ Էյ Մու'ալ-
լիմ , պագ լա'նէթ էթտիյին ինճիր աղաճը գուրու-
22 մըշ տըր՝ տէտի : Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն
23 տէտի քի՝ Ալլահա իմանընըզ օլուսն : Զիրա հադի-
գալթէն սիզէ տէրիմ քի՝ հէր քիմ պու տաղա խի-

- թապէն՝ Գալղ քէնտինի տէնիզէ իլգա էթ՝ տէյիլ
 տէ գալլինտէ շիւպհէ էթմէյէրէք , ածնագ տէտի .
 յի շէյլէրին վագը՝ օլաճաղընա իման էտէրսէ , տէ .
 24 տիյի հէր նէ իսէ ոմա վագը՝ օլաճագ տըր : Անի
 իչիւն սիզէ տէրիմ քի՝ Տուա իլէ տիլէտիյինիլ հէ
 շէյի ալաճաղընըլա ի՛թիգատ էտինիլ , վէ սիզէ :
 25 լաճագ տըր . Վէ տուայտ տուրաղընըլտա էյի
 պիր քիմսէ 'ալէյհնտէ պիր շէյինիլ վար իսէ , 'աֆի
 էտինիլ , թա քի սէմավաթտա օլան փէտէրինիլ
 26 տախի սիզին սուչլարընըլ սիզէ 'աֆի էտէ : Ամն
 էյէր սիլ 'աֆիլ էթմէզէնիլ , սէմավաթտա օլա
 փէտէրինիլ տախի սիզին սուչլարընըլ 'աֆիլ էթ .
 մէյէճէք տիր՝ տէտի :
 27 Վէ եինէ Եէրուշալիմէ կէլաիլէրինտէ , քէնտիլ
 հէյքէլտէ կէզէր իրէն , պաշ քէահնիլէր իլէ 'ուլէ .
 28 մա վէ իիթիյարլար եանընա կէլիպ , Անա՝ Պոռնա
 ըր նէ՞ սէլահիյէթ իլէ իճրա էտիյօրսըն , վէ պոն .
 լարը էթմէք սէլահիյէթինի սանա քի՛մ վէրտի՝ տէ .
 29 տիլէր : Յիսուս տախի աղլէրէ ճէվապէն՝ Պէն տախի
 սիզէ պիր շէյ սուալ էտէյիմ . պանա ճէվապըլ
 վէրտիյինիլ հալտէ , պէն տախի պու շէյլէրի նէ
 սէլահիյէթ իլէ իճրա էթտիյիմի սիզէ սէյլէրիմ
 30 Եուհաննանըն վաֆթիլի սէմա՞տան մը , եօգոտ ին
 սանտան մը իտի . պանա ճէվապ վէրինիլ՝ տէտի :
 31 Աղէր տախի քէնտի քէնտիլէրինէ թէֆէքքիլէր է
 տէրէք տէտիլէր քի՝ էյէր Սէմաւան տէսէք , Ե
 32 նի՛չիւն առա ինանմատընըլ՝ տէյէճէք , Վէ էյէր ին
 սոմտան տէսէք . . . գավմոան գօրգարլար իտի
 զիրա ճիւմլէսի Եուհաննանըն ֆիլ հագիզէ փէ
 33 զամպէր օլտըլը ի՛թիգատընտա իտիլէր : Օլ վագը

Յիսուսս ճեվապէն՝ Պիլմէյիզ՝ տետիւէր : Յիսուս տախի անլէրէ ճեվապէն՝ Պէն տախի պու շէյլէրի նէ սէլաշիյէթ իլէ իճրա էթտիյիմի սիզէ սէյլէմէմ՝ տետի :

ՊԱՊ 42

- 1 Վէ անլէրէ թէմսիլաթ իլէ սէյլէմէյէ պաշլատը . Պիր ատէմ պաղ տիքիպ էթրաֆընը չիթ իլէ իհաթէ էթտի , վէ պիր միսսէրէ գազըպ գուլլէ պինա էթտի , վէ անը պաղճըլարա թէսլիմ էտիպ՝ ղուր-
- 2 պէթէ կիթտի : Վէ մէվտիմինտէ , պաղճըլարտան պաղըն մահսուլընտան ախզ էթմէք իւզըէ , պաղ-
- 3 ճըլորա պիր գուլ կէօնտէրտի : Ամմա անլէր անը
- 4 թուլթուպ տէյէրէք՝ պօշ կէօնտէրտիլէր : Վէ էինէ անլէրէ պաշդա պիր գուլ կէօնտէրտի . անը տախի թաշլայրպ պաշընը եարալայարազ՝ հազարէթլէ
- 5 կէօնտէրտիլէր . Վէ թէքրար պաշգասընը կէօնտէրտի , անը տախի գաթլ էթտիլէր . վէ տահա նիչէ քիմնէլէր կէօնտէրտի է-է րէ , պաղըլարընը տէյտիւ-
- 6 լէր վէ պաղըլարընը գաթլ էթտիլէր : Իմտի պիր սէվկիւլիւ օղլու տախի պուլունմաղլէ , Օղլումա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէյէրէք , ճիւմէսինտէն սօնկրոտ ա-
- 7 նը տախի եանլարընա կէօնտէրտի : Լաքին օլ պաղ-ճըլար պիրի պիրինէ՝ Պու վարիա տիր . կէլինիզ ա-
- նը էօլտիւրէլիմ , վէ միրաս պիզիմ օլուր՝ տետի-
- 8 լէր : Վէ անը թուլթուպ էօլտիւրտիւլէր վէ պաղ-
- 9 տան տըլարը աթտըլար : Իմտի պաղ սահիպի նէ՝ եափաճագ տըր . կէլիպ օլ պաղճըլարը հէլաք էտէ-
- ճէք , վէ պաղը ղայրի քիմնէլէրէ վէրէճէք տիր :
- 10 Ետիուլճըլարընը բէտա էթտիլէրի թաշ քէօշէ թա-
- 11 շը օլտու . Պու Բապպ թարաֆընտան օլտու , վէ

կեօղէրիմիզ էօնիւնտէ 'աճա'իպ տիր՝ տէյիւ մու.
հարրէր օլանը օգո՞ւմատընը մը :

12 Վէ պու թէմնիլի քէնտիլէր հազգընտա սէցլէ.
տիլինի անկլամալարըյլէ՝ անը թուլթմաղա ֆուր.
սաթ արատըլար իսէ տէ , ճէմա'աթտան գօրգտըլ.
լարընտան , անը պրաղըպ կիթտիլէր :

13 Վէ անը քէլամ իլէ թուլթմաղ իւզըէ , եանըն
ֆէրիսիլէր իլէ Հէրօտէսիլէրտէն պա'զըլարընը կէօն.

14 տէրտիլէր : Անլէր տախի կէլիպ անա՝ էյ մու'ալ.
լիմ , սէնին հազգ օլուպ՝ քիմսէյի վաղիֆէ էտին.
մէտիլինի պիլիլիզ . զէրա ատէմլէրին խաթրընը սայ.
մայըպ՝ Ալլահըն թարիգինի հազիգաթ իւզըէ թա'.
լիմ էտէրսին . Գայսէրէ վէրկի վէրմէք ճա'իզ մի ,
եօգսա տէյիլ մի , վէրէլիմ մի , եօգսա վէրմէյէ.

15 լիմ մի՝ տէտիլէր : Օլ տախի անլէրին միւրա'իլլի.
նի պիլմէքլէ , անլէրէ՝ Պէնի նի'չիւն թէճրիպէ էտի.
յօրընը . պանա պիր տինար կէթիլինիզ կէօրէյիմ

16 տէտի : Անլէր տախի կէթիլտիլէր , վէ անլէրէ՝ Պա.
սուրէթ վէ եաղը քիմին տիր՝ տէտիլինտէ , Գայ.

17 սէրին՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ ճէվապէն
Գայսէրէ 'ա'իտ օլանը Գայսէրէ , վէ Ալլահա 'ա.
'իտ օլանը Ալլահա էտա էտինիզ՝ տէտի . վէ ան
թէ'աճիւպ էթտիլէր :

18 Վէ գըյամէթ եօգ տըր՝ տէյէն սատուգիլէր եա.

19 նընա կէլիպ՝ անա սու'ալ էտէրէք , էյ մու'ալլիմ.
Մուսա պիզէ՝ էյէր պիր քիմսէնին գարնատաղը պի.
լա վէլէա վէֆաթ էտէրէք , զէվճէսինի թէրք է.
տէրսէ , գարնատաղը անըն զէվճէսինի ալըպ քէնտի
գարնատաղընա զիւրրիյէթ փէյտա էյլէսին՝ տէյի

20 եազտը : Իմտի եէտի գալնտաշ վար խտի . պիրին.

- ճիսի պիր զէվճէ ալար վէ զիւրրիյէթ պրագմայարա-
 21 րագ վէֆաթ էյլէտի : Իբինճիսի տախի մէզպուրէ-
 յի ալըպ՝ զիւրրիյէթ պրագմայարագ վէֆաթ էյլէ-
 22 տի . քէզալիք իւչինճիւսիւ պէօյլէ օլտու : Պա-
 ռիթի եէտիսի տախի մէզպուրէյի ալըպ զիւրրիյէթ
 պրագմաարար . ճիւմլէսինտէն սօնկրու օլ զէվճէ
 23 տախի վէֆաթ էթտի : Իմտի գըյամէթտէ , գը-
 յամ էթտիքլէրի զէմոն , անլէրտէն հա՞նկըսընը
 զէվճէտի օլտուգ . չիւնքի եէտիսինի տախի մէն-
 24 քուհէսի օլտու տէտիլէր : Վէ Զիսուս անլէրէ ճէ-
 վապէն՝ Զէլալէթինիդ՝ ֆիթապլարը վէ Ալասըն
 25 գուտրէթինի պիւմէտիյինիլտէն տէյլէթի տիր : Զի-
 րա էմվաթտան գըյամ էթտիքլէրինտէ նէ թէզէվ-
 վիւճ էտէրլէր , նէ տէ թէզվիճ օլուսուրլար . ան-
 ճուգ սէմալաթտա օլտն մէլա՞լիք կիպի տիրլէր :
 26 Ամմա էմվաթըն գըյամը խուսուսընտա՝ Մուստըն
 քիթապընտա , չալը ֆըգրասընտա Ալասըն անա
 սէօյլէյիպ՝ Պէն Ապրասամըն Ալասը վէ Իսհադըն
 Ալասը վէ Խա՛գուպըն Ալասը Իմ՝ տէտիյինի օ-
 27 գո՞ւմասընըդ մը : Ալաս էմվաթըն Ալասը օլմա-
 յըպ , հայաթտա օլանլարըն Ալա՞հ տըր . պու ճի-
 հէթլէ սիդ զիյատէսիյլէ զէլալէթտէ սինիդ՝ տէտի :
 28 Վէ 'ուլէմատան պիրի կէլիպ անլէրին միւպասէ-
 սէսինի իշիտէրէք , անըն անլէրէ կիւզէլ ճէվապ
 վէրտիյինի կէօրմէքլէ , անա՝ ճիւմլէ էվամիրին պի-
 29 ըինճիսի հա՞նկըսը տըր՝ տէյիւ սու՞ալ էթտի : Վէ
 Զիսուս անա ճէվապէն՝ ճիւմլէ էվամիրին պիրինճի-
 սի պա-աբ . Էյ Իսրայէլ , տինկլէ , Ալասըմըգ .
 30 Բապպ՝ Բապպը վասիտ տիր . Վէ Ալասըն օլտն
 Բապպը պիւթիւն գալլինտէն վէ պիւթիւն ճանըն-

- տան վէ պիւթիւն ֆիրրինտէն վէ պիւթիւն գուլ
 31 վէթինտէն սէվէսին . պիրինճի էմր պու տըր : վէ
 պունա միւմասիլ իքինճիսի շու տըր քի՝ Գօնչըն
 քէնտին կիպի սէվէսին . պունչարտան պէօյիւք աթ.
 32 կեր պիր էմր եօգ տըր՝ տէտի : վէ օլ 'ալիմ' անա
 կիւզէլ, էյ միւ'ալլիմ, հազիգաթ իւզըն սէօյլէ.
 տին . զերա Ալլահ պիր տիր, վէ անտէն զալլի եզ
 33 տըր : վէ անը պիւթիւն գալպտէն վէ պիւթիւն
 'ազըլտան վէ պիւթիւն ճանտան վէ պիւթիւն գուլ
 վէթտէն սէվմէք, վէ գօնչըյը քէնտի կիպի սէվմէք
 ճիւմլէ մուհրագաթտան վէ զէպա'իհտէն էվլտ տըր
 34 տէտի : Յիսուս տախի անըն 'ազըլտան ճէվտպ վէ.
 տիյինի կէօրմէքլէ, Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէն ու
 զազ տէյիլ սին՝ տէտի . վէ անա տըթըգ պիր քիմ.
 սէ սու'ալ էթմէյէ ճէսարէթ էտէմէտի :
 35 վէ Զիսուս հէյքէլտէ թա'լիմ էտէր իքէն ճէ.
 վապ էտիպ՝ Ուլէմա նա'օրլ Մէսիհ Տաուտըն օղլա
 36 տըր՝ տէրլէր : Զիրա Տաուտ քէնտիսի Բուհ իւ
 Գուտս իլէ տէտի քի՝ Բապպ Բապպըմա՝ թա պէ
 սէնին տիւշմէնլէրինի պյազլարընա պասամադ է.
 37 տինճէյէտէք սաղըմտա օթուր՝ պույուրտու : իմա
 Տաուտ քէնտիսի անա Բապպ տէտիյի հալտէ, նա՞.
 սըլ անըն օղլու օղլուր՝ տէտի . վէ ճէմա'աթ ք քէ.
 սիրէ իսթէք իլէ անը տինկլէր իտի :
 38 վէ անլէրէ թա'լիմիտէ՝ Կէնիշ էլալիսէ իլէ կէ.
 39 մէյի վէ չարչարարտա սէլամլար, վէ սինաղօղլաթ.
 տա պաշ քիւրսիւլէր վէ զէյաֆէթլէրտէ պաշ սէ.
 40 տիրլէր իսթէյէն 'ուլէմատան սազընընըզ : Անլէ
 տուլ գարըլարըն էվլէրինի եէյիպ՝ կէօսթէրիշ ի
 չիւն ուզուն տու'ալար էտէրլէր . անլէր տահա չէ.

տիտ 'ազապա տիւշար օլաճադ տըր՝ տէտի :

- 41 Վէ Զիսուս խաղինէնին գարշըսընտա օթուրուպ՝
 ճէմն'աթըն խաղինէյէ նէ վէճՏլէ ազչէ աթարզլա-
 րընա նազար էտիյօր իտի . վէ չօգ զէնկինյէր չօգ
 42 աթարլար : Վէ պիր Ֆազիր տուլ գարը կէլիպ պիր
 43 միսկըր գըյմէթինտէ իքի փուլ աթտը : Վէ շա-
 յիրտլէրինի չաղըրըպ անյէրէ՝ Հագիգաթէն սիզէ
 տէրիմ քի՝ պու Ֆազիր տուլ գարը խաղինէյէ ա-
 44 թանլարըն ճիւմէսինտէն զիյատէ աթտը . Զիրա
 ճիւմէսի քէնտիլէրին Ֆազլասընտան աթտըլար . պու
 գարը իսէ քէնտի եօգլըղընտան , հէր նէսի վար իսէ ,
 պիւթիւն նաֆագասընը աթտը՝ տէտի :

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ քէնտիսի հէյքէլտէն չըգար իքէն , շալիրտլէ-
 րինտէն պիրի անա՝ էյ Մու'ալլիմ , պագ , նա'սըլ
 2 թաշլար վէ նա'սըլ պինալար տըր՝ տէտի : Զիսուս
 տախի անա ճէվապէն՝ Պու պէօյիւք պինալարը կէօ-
 րի'յօր մը սըն . երգըլմատըգ պիրի պիրի իւզէրինտէ
 հիչ պիր թաշ գալմայաճադ տըր՝ տէտի :
 3 Վէ Զէլթոււն տաղընտա հէյքէլին գարշըսընտա
 օթուրտըղընտա , Պեարոս իլէ Էա'գուպ վէ Եու-
 հաննա վէ Անտրասու անա թէնհաճէ իսթիֆասար է-
 4 տիպ՝ Պու շէյլէրին նէ զէման վուգու՝ պուլաճաղը-
 նը , վէ ճիւմէ պու նէսնէլէրին իթմամ օլուհաճա-
 ղը վագթըն 'ալամէթինի պիզէ սէօյլէ՝ տէտիլէր :
 5 Զիսուս տախի ճէվապա պաշլայըպ անյէրէ տէտի
 քի՝ Սաղընընզ , սիզի քիմսէ իզլալ էթմէսին :
 6 Զիրա չօգ քիմսէլէր Մէ'հի պէն իմ՝ տէյէրէք ,
 պէնիմ իսմիմ իլէ կէլիպ չօգ քիմսէլէրի իզլալ է-
 7 տէճէքլէր : Վէ ճէնքլէր իլէ ճէնք թէվաթուրա-

- րը իշխութիւնիդ վագրթ, միւլթարիպ օլմայապ
 նըդ. զիրա պունլար վուգու՝ պուլմագ կերէք տիր
 8 լաքին տաճա նիհայէթ տէյիլ տիր: Զիրա միլլէթ
 միլլէթ՝ ալէյհինէ, վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ՝ ա
 լէյհինէ գալգըլպ՝ նիշէ մաճալէրտէ զէլգէլէր:
 լաճագ, վէ գըթլըգ իլէ իսթիլլար օլաճագ. պու.
 9 լար էլէմլէրին իպթիտասը տըր: Սիգ տախի սագ
 նընըդ, զիրա սիգի միլլէթ մէճլիսլէրինէ թէսլիմ է
 տէճէքլէր. վէ սինազօղլսրտա տէօյիլլիպ պէնիմ
 իշխան վալիլէր վէ մէլլէքլէր հուպուրրիս, անլէրէ լէ
 10 հատէթ օլմագ իւզրէ ճէլպ օլունաճագսընըդ: Վէ
 էվվէլա պէշարէթ ճիւմլէ միլլէթլէրէ վա՛ղ օլմ.
 11 մագ կերէք տիր: Վէ սիլի թէսլիմ էթմէք իլլիս
 կէօթիւրտիւքլէրի վագրթ, էվվէլէ էնտիշէ էսիլ
 տէ, Նէ սէօյլէյէլիմ տէյիւ տիւշիւնմէյինիլ, լւ.
 քին օլ սա՛աթտա սիլէ նէ վէրիլլուէ անը սէօյլէյէ
 նիլ. զիրա սէօյլէյէլէր սիլ տէյիլ սինիլ, անճագ
 12 Բուհ իւլ Գուտա տըր: Իմտի գարնտաշ գարնտա
 շը, վէ փէտէր էվլատը էօլիւմէ թէսլիմ էտէճէք
 վէ էվլատ վալիտէյն իւզէրինէ գալգըլպ՝ անլէրի գալթ
 13 էտէճէքլէր: Վէ իսմիմ իշխան ճիւմլէ թարաֆընտա
 պուղղ օլունաճագսընըդ, ամմա նիհայէթէ տէ կի
 սապը էտէն խէլաս պուլուր:
 14 Վէ Տանիէլ փէյղամպէրին վասըթասըյլէ իխպա
 օլունան խարապիլէթ մէքրուհէսինին ճա՛իլ օլմ.
 յան եերտէ տուրտըղընը կէօրտիւլիւնիւզտէ, (ս.
 գույան անկլասըն,) օլ զէման Եէհուտիլէտէ օլմ.
 15 լար տաղլարա գաչըպ՝ Տամտա օլան՝ խանէյէ էն
 մէսին, վէ խանէսինտէն պիր շէյ ալմաղա իլլի
 16 կիրմէսին: Թարլատա օլան տախի լիպասընը ալմ.

- 17 դա կերի տէօնմէսին : Վէ վայ օլ կիւնլէրտէ համի-
- 18 լէ վէ էմգէրլէ օլանլարա : Վէ ֆիրարընը գըշա
- 19 թէսատիւֆ էթմէսին տէյիւ տու'ա էտինիլ . Զիրա
- Ալահն խալգ էյլէտիյի խիլգաթըն իպթիտասընտան
- պու տնէտէք միսլէ վուգու' պուլմամըշ վէ ապա
- պուլմայաճագ շէտիտ մուզայագա օլ կիւնլէրտէ օ-
- 20 լաճագ տըր : Վէ էյէր Բապպ օլ էյամը գըսալթ-
- մոսա իտի , հիշ պիր պէշէր գուրթուլմալ իտի ,
- լաքին ինթիխապ էթտիյի միւնթախապլար իչիւն
- 21 օլ էյամը գըսալթմըշ տըր . Վէ օլ գէման էյէր
- պիր քիմէ սիգէ' իշթէ Մէսիհ պուրատա , եախօտ
- 22 իշթէ օրատա տըր' տէրսէ , ինանմայասընը : Զիրա
- քեազիպ մէսիհլէր վէ քեազիպ փէյղամպէրլէր գու-
- հուր էտիպ , միւթին օլտա' միւնթախապլարը պիլէ
- իլլալ իչիւն 'ալամէթլէր վէ միւ'ճիգէլէր իճրա էտէ-
- 23 ճէքլէր : Ամմա սիլ սազընըլ . իշթէ սիգէ ճիւմ-
- լէսինի էվլէլա խապէր վէրիյօրըմ :
- 24 Ղաքին օլ կիւնլէրտէ օլ մուզայագատան սօնկրա
- կիւնէշ գարարըլ' այ քէնտի գիյասընը վէրմէյէ-
- 25 ճէք տիր : Վէ կէօրաէքի երլորղլար աիւշիւպ' սէ-
- մալաթտա օլան գուվլէթլէր սարսըլաճագ տըր :
- 26 Վէ օլ գէման իպն իւլ ինտանը պուլուլթլարտա
- 'ազիմ' գուվլէթ վէ ճէլալէթլէ կէլիր կէօրէճէքլէր
- 27 տիր : Օլ գէման մէլա'լքէսինի կէօնտէրիպ' քէնտի
- միւնթախապլարընը տէօրթ ըիւզկէարտան , եէրին
- ուճուտան թա կէջիւն ուճուտաէք ճէմ' էտէ-
- 28 ճէք տիր : Ինճիր աղաճընտան թէմնիլ էջրէնիլիլ .
- անըն տալարըր եումշայըլ' եափրադ սիւրմէյէ պաշ-
- լատըղը վազըթ , եազըն եազըն օլտըղընը անկլար-
- 29 սընըլ : Բէզայլէք սիլ տախի պունլարըն վուգու'

- պուլտըղընը կէօրտիւյինիւզտէ , եագըն հէման գա.
 30 փուլարտա օլտըղը մա'լիւմիւնիւզ օլա : Հագիգ.
 Թէն սիգէ տէրիմ քի պունլարըն ճիւմլէսի վուզ.
 31 պուլմայընճա պու նէսլ կէչմէյէճէք տիր : Կէգը ի
 եէր զա'իլ օլուր , ամմա պէնիմ սէօզլէրիմ ասը
 32 զա'իլ օլմայաճագ տըր : Ամմա օլ կիւն վէ սա'աթ
 հագգընտա փէտէրտէն մա'տա պիր քիմսէնին է
 սէմատա օլան մէլա'իքէնին վէ հաթթա Օղլըն տա.
 33 խի մա'լիւմաթը եօգ տըր : Սագընընըզ , ույանը
 տուրուպ տու'ա էտինիզ . զիրա օլ վագթըն նէ վէ.
 34 ման կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ : Նիճէ քի զուրպէթէ
 կիտէն պիր ատէմ խանէսինի պրազարադ , գուլլ.
 ըննա իտարէ ի ումուրընը , վէ հէր քէսէ քէնաթ
 իշինի թախսիա էտիպ' գափուճըյա տախի ույա.
 35 նըզ տուրմասընը Թէնպիհ էտէր : Իմտի ույանը
 տուրուընը . զիրա խանէ սահիպինին նէ զէման' ա.
 շամ եա կէճէ եարըսը եա խօրօս էօթիտիւյիւտէ
 36 եա սապահլայըն կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ : Օլմայա
 37 քի առսըզըն կէլիպ սիգի ույգուտա պուլա : Վէ փ
 զէ սէջլէտիյիմ շէյլէրի ճիւմլէյէ սէջլէրիմ , Ու
 յանըզ տուրընը :

ՊԱՊ 44

- 1 Վէ ֆըսհ վէ ֆէթիր պա'ւուէ իբի կիւն սօնկը
 վուզու' պուլմագ իւզրէ իքէն' պաշ քեսահինլէր ի
 'ուլէմա անը հիլէ իլէ Թուլթուպ գաթիլ էթմէյի
 2 ֆուրսաթ աբարլար իտի : Ֆագաթ' խալզ պէյնին
 տէ վէլլէլէ օլմամագ իշիւն պայրամտա օլմաըն' տէ
 տիլէր :
 3 Վէ Յէ... Պէյթ'անիատա , ճիւզամլը Սիմ'օնի
 խանէսինտէ օլուպ սօֆրատա օթուրուր իքէն էլին.

- տէ պիր շիշէ զեղբայրս իսաղիս հարտին եաղը օլա-
 րագ պիր գարը կելտի . վէ շիշէյի գըրըպ' անըն պա-
 4 շը իւզէրինէ տեօքտիւ : Վէ պա'զը քիմնէլէր տե-
 բունէրինտէն կիւճէնիպ' Պու եաղ նի'ջիւն իսրաֆ
 5 օլունտու . Զիրա պու եաղ իւչ եիւզ տինարտան
 զիյատէյէ սաթըլըպ քէյի'նի ֆադիրլէրէ վէրիլէ պի-
 լիր իտի' տէյէրէք մէրգումէյի թա'ղիր էթտիլէր :
 6 Լաքին Յիսուս' Պրաղընըզ, նի'ջիւն անը պիհուզուր
 7 էտիօրաբընըզ . պանս կիւզէլ պիր իշ իշէտի : Զի-
 րա ֆադիրլէր տա'իմա սիզին իլէ պէրապէր պուլու-
 նուպ' իսթէտիյինիզ վադըթ անլէրէ էյիլիք էտէ պի-
 լիրսինիզ . տամա պէն տա'իմա սիզին իլէ պէրապէր
 8 տէյիլ իմ . Մէրգումէ էլինտէն կէլտիյինի իճրա ի-
 լէ' ճէսէտիմի տէֆն օլունմասը իշիւն էզվէլճէ մէս
 9 էթտի : Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի' պու պէշա-
 րէթ պիւթիւն տիւնեանըն հէր նէրէսինտէ վա'զ օ-
 լունուրաս , պու իսաթունըն էթտիյի տախի թէզ-
 քեարը իշիւն բիվայէթ օլունաճագ տըր' տէտի :
 10 Վէ օն իբիլէրտէն պիրի օլան իսիտարիօթի Եէ-
 հուտու պաշ քեահինլէրէ անը թէպիմ էթմէք իւզ-
 11 րէ եանլարընա կիթտի : Անլէր տախի պունու իշիթ-
 տիքտէ , սէվինէրէք անա ազգէ վէրմէյի վա'տ էթ-
 տիլէր . օլ տախի անը թէսլիմ էթմէյէ ույզուն
 պիր վադըթ արար իտի :
 12 Վէ ֆէթիր կիւնլէրինին պիրինճիսինտէ , եա'նի
 ֆըս' գուրպանընը զէպ'ս էթտիլէրի զէման , շա-
 յիրտլէրի անա' Ֆըս' թա'ամընը եէմէք իշիւն նէ-
 րէտէ իսթէրօին քի կիտիպ սանա հաղըրլայալըմ'
 13 տէտիլէր : Վէ շայիրտլէրինտէն իբիսինի կէօնտէրիպ
 անլէրէ' Շէհրէ կիտինիզ , վէ պիր տէսթի սու կէօ-

- Թիւրէն պիւր առեմ սիգէ ըստթ կէլէճէք . անըն աբ.
 14 տընճա կիտիպ՝ Նէրէյէ կիբէրսէ , խանէ սոսիպիւն
 տէյինիզ քի՝ Մու՛ալլիմ՝ Շայիրալէրիմ իլէ պէրա.
 պէր ֆըսհը եէյէճէյիմ օտա նէ՞րէտէ տիւր՝ տէյօր :
 15 Օլ տախի սիգէ տէօշէնմիշ , հազըր , պիւր պէզիւք
 ֆէվզանի օտա կէօթէրէճէք . պիգէ օրատա հազըր
 16 էտինիպ՝ տէտի : Վէ շայիրալէրի չըգըպ շէհրէ կիթ.
 տիբլէրինտէ , անըն քէնտիլէրէ տէտիյի կիպի պուլ
 մաղլէ ֆըսհը հազըրլաալար :
 17 Օլ տախի ագշամ օլտըգտա՝ օն իբիլէր իլէ պէ.
 18 ըսպէր կէլտի : Վէ անլէր սօֆրատա օթուրուպ
 թա՛ամ էտէր իբէն , Յիսուս՝ Հագիգաթէն սիգէ
 տէրիմ քի՝ սիզտէն պիրի եա՛նի պէնիմ իլէ թա՛ամ
 19 էտէն՝ պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի : Անլէր տա.
 խի միւքէտտէր օլմաղա վէ պիրէր պիրէր անա՛ Պէ՛ն
 մի իմ , վէ պաշգատը՝ Պէ՞ն մի իմ՝ տէմէյէ պաշա.
 20 ալլար : Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ (Սն իբիլէրտէն
 պիրի , եա՛նի պէնիմ իլէ սահանա էլէնէ պաթըրան
 21 տըր . Վագը՛ա իպն իւլ ինսան քէնտի հագգընտա
 եազըլմըշ օլտըզը իւզըէ կիտէր . լաքին վա՛յ օլ ա.
 տէմէ քի՝ անըն եէտի իլէ իպն իւլ ինսան էլէ վէ
 ըիլիւր . օլ առեմ տօղմամըշ օլսայըաը , քէնտիսիւնէ
 խայրլը օլուր իտի՝ տէտի :
 22 Վէ անլէր թա՛ամ էտէր իբէն՝ Յիսուս էքմէ
 ալտը վէ պէրէքէթ տու՛աաը օգուտըգտան սօնկրա
 փարէլէտի , վէ անլէրէ վէրիպ՝ Ալընըզ , [էէյինիզ ,]
 23 պու պէնիմ ճէսէտիմ տիր՝ տէտի : Վէ քեառէթ
 ալլապ շիւքը էթտիքտէն սօնկրա , անլէրէ վէրտի .
 24 ճիււնլէսի տախի անտէն իչտիլէր : Վէ անլէրէ՝ Պու
 պէնիմ գանըմ , եա՛նի չօգ քիմնէլէր իչիւն տէգըիւ

- 25 Լէն եէնի 'ահտըն Գահ աբր : Հագիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ'քի' Թա անը Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ Թագէ օ-
լարագ իչէճէյիմ կիւնէ տէկին , արթըգ ամմանըն
26 մահաւըննաան իչմէյէճէյիմ տէտի : Պա'տէհու ան-
լէր իլահի օգուլուպ Զէյթուն տաղընա չըգարրար :
27 Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Ճիւմլէնիզ պու կէճէ պէ-
նիմ հագգըմտա սիւրչէճէքսինիզ , զիրա՝ Զօպանը
փուրաճաղըմ , վէ գօյունլար տաղըլաճագ տըր՝ տէ-
28 յիւ եագըլմըշ աբր : Լաբին պէն գըյամ էթտիք-
տէն սօնկրա սիզտէն էվվէլ ճէլիլէ կիտէճէյիմ տէ-
29 տի : Վէ Պետրոս անա՝ Էյէր ճիւմլէսի սիւրչէնլէր
30 պիլէ պէն սիւրչմէմ՝ տէտի : Վէ Յիսուս անա՝ Հա-
գիգաթէն անա տէրիմ'քի՝ պու կիւն , հէման պու
կէճէ խօրօս իքի քէրրէ էօթմէզտէն էվվէլ , սէն պէնի
31 իւշ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտի : Օլ տախի՝
Էյէր պանա սէնին իլէ պէրապէր էօլմէք լազըմ կէլտէ
պիլէ , սէնի ապա ինքեար էթմէմ՝ տէյէրէք Թէ'քիտ
էյլէտի . քէզալիք ճիւմլէսի տախի պէջլէ տէտիլէր :
32 Վէ Գեթսեմանի նամ պիր մահալէ կէլաիլէրին-
տէ , շայիրալէրինէ՝ Պէն տու'ա էտինճէյէ տէկին
33 սիզ պուրատա օթուրընըզ՝ տէտի : Վէ Պետրոս վէ
Ես'գուպ իլէ Եուհաննայը պէրապէր ալըպ՝ միւթէ-
34 հայլիր վէ մահաղուն օլմաղա պաշատը : Վէ անլէ-
րէ՝ Ճանըմ էօրիւմ տէրէճէսինէ միւքէտտէր տիր .
35 պուրատա գալըպ՝ ուլյանըզ տուրընըզ , տէտի : Վէ
պիր ազ իլէրի վարըպ եէրէ գափանտը . վէ էյէր
միւմքին իսէ քէնտիսինտէն պու սա'աթ կէչսին տէ-
36 յիւ տու'ա էտէրէք տէտի քի՝ Ապպա , Փէտէր ,
սէնին ինտինտէ հէր շէյ միւմքին տիր . պու քեա-
սէյի պէնտէն կէչիր , լաբին պէնիմ իսթէտիյիմ տէ-

- 37 յիւ, անճաղ սէնին խօսեալն օլտուն : Վէ կէլիս ան.
լէրի ուշգուտա պուլմուղէ, Պետրոսա՝ էյ Սիմ'օն,
ո'ւշուշօր մը սըն. պիր սա'աթ ուշանըդ տուրա՞մա.
- 38 տըն մը : իզվայէ տիւշմէք իշին ուշանըդ տու.
րուպ տու'ա էտինիզ. վագը'ա բուճ հազըր, ամա՞ն
- 39 թէն զա'իֆ տիր՝ տէտի : Վէ թէքրար կիտիպ՝ հէ.
- 40 ման օլ սեօզիւ սեջլէյերէք տու'ա էյլէտի : Վէ
'ավտէթ էտիպ՝ երնէ անլէրի ուշգուտա պուլտու,
զիրա կեօզլէրի աղըրաշմըշ իտի, վէ անա նէ ճէ.
- 41 վապ վէրէճէքլէրինի պիլմէզլէր իտի : Վէ իւշիւնճիւ
քերրէ կէլիս անլէրէ՝ Արթըդ ուշուշուպ իսթիրա.
հաթ էտինիզ. քիֆայէթ էտէր, սա'աթ կէլտի.
իշթէ իպն իւլ ինսան կիւնաճքեարլարըն էլինէ
- 42 թէպիւմ օլունուշօր : Գալգընըզ կիտէլիմ. իշթէ
պէնի էլէ վէրէն հաղաշտը՝ տէտի :
- 43 Վէ օ տաճա սեջլէր իքէն, տէր 'ազապ օն իքի.
լէրտէն պիրի օլան էէհուտա, պաշ քեաճինլէր ^{իք}
'ուլէմա վէ իսթիյարլար թարաֆընտան՝ գըլըճը վէ
սօփալը վաֆիր խալգ անընլէ պերապէր օլտրագ
- 44 կէլտի : Վէ անը էլէ վէրէն անլէրէ իշարէթ վէրիպ,
ֆիմի էօփէր իսէմ՝ օ տըր, անը թուլթընըզ վէ
- 45 տիգգաթլէ կէօթիւրիւնիւզ՝ տէմիշ իտի : Վէ կէլ
տիյիտէ անա հէման հաղաշտըպ՝ Բապպի, Բապպի
- 46 տէյերէք անը էօփտիւ : Անլէր տախի անըն իւզէ.
- 47 բինէ էլլէրինի սալըպ թուլթալար : Վէ հազըր պու
լունանլարտան պիրի գըլըճընը չէքիպ վէ քեաճինի
ա'զամըն պէնտէսինէ վուրուպ գուլաղընը քէստի :
- 48 Վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ Պէնի թուլթմագ ի.
շիւն հարամի՞ իւզէրինէ կէլիւր կիպի մի գըլըճը վէ
- 49 սօփալը չըգտընըզ : Հէր կիւն հէյքէլտէ թա'իւմ է.

- տերէք եանընդտա պուլունուր իտիմ, վէ պէնի
 թուլթմատընըլ. ամմա քիթապլար իթմամ օլուն.
 50 մագ կերէք տիր՝ տէտի : Օլ վագըթ ճիւմլէսի անը
 51 պրաղըպ գաշարլար : Վէ անըն արաը սըրա չըփլագ
 ճէսէտի իւղէրինէ քէթէն պէգի սարընմըլ պիր Նէվ-
 ճիվան կիտիյօր իքէն եիկիթլէր անը թուլթարլար .
 52 Օլ տաիի քէթէն պէգինի պրաղըպ անլէրտէն չըփ-
 լագ գաշար :
 53 Վէ Յիսուսը քեաճին ի ա՛ղամըն հուղուրընա կէօ-
 թիւրաիւլէր . վէ պունուն եանընա ճիւմլէ պաշ
 քեաճինլէր իլէ իիթիյարլար վէ 'ուլէմա ճէմ' օլ-
 54 արլար : Վէ Պետրոս ուզագտան քեաճին ի ա՛ղա-
 մըն հափլըսըն իչէրիսինէտէք անըն արալնճա կի-
 տիւ պիւլտմէթքեարլար իլէ պէրապէր օթուրարագ
 55 ամթէլ եանընտա ըսընըյօր իտի : Վէ պաշ քեա-
 ճինլէր իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճիսի Յիսուսըն գաթ-
 լի իչիւն 'ալէյճինէ շէհատէթ արաարլար իսէ տէ ,
 56 պուլտմատրլար : Զիրա անըն 'ալէյճինտէ նիչէ քիմ-
 սէլէր եալան շէհատէթ էթտիլէր իսէ տէ , շէհա-
 57 տէթլէրի պիրի պիրինէ մուվաֆըգ տէյիլ իտի : Վէ
 պա՛ղըարը գալգըպ 'ալէյճինտէ եալան շէհատէթ
 58 էտէրէք , Պու ատէմին՝ էլ իլէ եափըմըլ շու հէյ-
 քէլի երգըպ , իւչ կիւնտէ՝ էլ իլէ եափըմամըլ պիր
 զայրիսինի պինա էտէճէյիմ՝ տէտիյինի իշիթտիք՝
 59 տէտիլէր : Վէ պու վէճհէ տաիի շէհատէթլէրի
 60 պիրի պիրինէ մուվաֆըգ տէյիլ իտի : Վէ քեաճին ի
 ա՛ղամ օրթատա պաղա գալգըպ , Յիսուսա՛ շիչ պիր
 ճէվապ վէրմէ՞գ մի սին . պունլար տէնին 'ալէյճին-
 տէ նէ՞ շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէյիլ ոու՛ալ էթ-
 61 տի : Օլ տաիի սիւքիւթ էտէրէք՝ հիչ պիր ճէվապ

- վերմէմէսիյլէ , քեաճին ի ա՛ղամ թէքրար՝ Մէսի՛ս
 Իպն իւլ Միւպարէք սէ՞ն մի սին՝ տէյիւ անա սու.
- 62 "ալ էթտի : Յիսուս տախի՝ Պէն իմ, վէ Իպն իւլ
 ինսանը Գուտրէթին սաղընտա օթուրուր , վէ կէօ.
 յիւն պուլութլարը իլէ կէլիր կէօրէճէքսինիլ՝ տէ.
- 63 տի : Իմտի քեաճին ի ա՛ղամ քէնտի էսվուպըլ
 64 երթըպ՝ Արթըդ պիզէ շաճիտլէր նէ՞ լաղըմ. Գիւֆ.
 իրւնիւ իշիթտինիլ . սիզէ նա՞սըլ կէօրիւնիւր՝ տէ.
 տի . անլէրին ճիւմլէսի տախի՝ Էօլիւմէ միւմթա.
 Տազգ արը՝ տէյիւ անը հիւքմ էթտիլէր :
- 65 Վէ պա՛ղըլարը անրն իւզէրինէ թիւքիւրմէյէ,
 վէ եիւզիւնիւ էօրթիւպ՝ անա եումրուզ վուրարազ,
 Փէյլամպէրլէք էյլէ՝ տէմէյէ պաշլատրլար . խըտ.
 մէթքետրլար տախի անա սիլլէ վուրտրլար :
- 66 Վէ Պետրոս աշաղըտա հալլըտա իքէն , քեաճին
 67 ա՛ղամըն ճարիյէլէրինտէն պիւրի կէլիպ՝ Պետրոսը Է.
 սընըր կէօրտիյիւնտէ անա պագըպ՝ Սէն տախի Նա.
 68 զարէթլի Յիսուս իլէ պէրապէր իտին՝ տէտի : Լա.
 քին օ՝ Նէ սէօյլէտիյինի պիլմէմ վէ անկլամամ՝
 տէյէրէք , ինքեար էթտի : վէ տըշարըյա տէճիլլէ
- 69 չըգտըգտա՝ խօրօս էօթաիւ : Վէ ճարիյէ եինէ ալ
 կէօրմէքլէ , օրատա տուրանլարա՝ Պու անլէրմէ
- 70 տիր՝ տէմէյէ պաշլատը : Օլ տախի թէքրար ինքեա
 էթտի : Վէ պիր միւտտէթ սօնկրա , եինէ օրատա
 տուրանլար Պետրոսա՝ Սաճիճէն անլէրտէն սին , գի
 րա ճէլլիլլէ սին վէ սէօյլէյիշին պէնկզէյօր՝ տէտիլէր :
- 71 Օ իսէ՝ Պու տէտիյինիլ ատէմի թանրմամ՝ տէյէրէ
- 72 պէտ տուա վէ եէմին էթմէյէ պաշլատը : Վէ Է.
 քինճի քէրրէ խօրօս էօթաիւ . վէ Պետրոս Յիսուս
 քէնտինէ՝ խօրօս իքի քէրրէ էօթմէզտէն սէն պէն

իւշ քերբէ ինքեար ետեճէքսին՝ տէտիյի սէօղիւ
խաթրընա կէթ իրմէքէ, աղլամաղա պաշլատոր:

ՊԱՊ 45

- 1 Վէ սապահ օլտըղը կիպի, պաշ քեահինլէր՝ իս-
թիյորլար վէ ուլէմն իլէ վէ պիւթիւն միլլէթ մէճ-
- 2 րա կէօթիւրիւպ փիլաթօսա թէսլիմ էթտիլէր: Վէ
փիլաթօս անա՝ Եէհուտիլէրին մէլիյի սէն մի սին՝
տէլիւ սուալ էթտի. օլ տախի անա ճէվապէն՝
- 3 Սէյլէտիյին կիպի տիր՝ տէտի: Վէ պաշ քեահին-
լէր անը չօգ շէյլէրաւն տօլսյը իթթիհամ էթտիլէ-
- 4 լէրինտէ, Եինէ փիլաթօս անա սուալ էտէրէք՝
Հիշ պիր ճէվապ վէրմէ՞ղ մի սին. պազ, 'ալէյհին-
տէ նէ գատար շէյլէր շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէ-
- 5 տի: Վէ Զիսուս արթըգ հիշ պիր ճէվապ վէրմէ-
մէքէ՝ փիլաթօս թէ'աճճիւպ էթտի:
- 6 Վէ հեր պալլումտա անլէրին թալէպ էթտիլէրի
- 7 պիր մահպուսը սալը վէրիյօր իտի: Վէ իթիլալ
էանաւրնտա ֆիլ ի գաթլտէ պուլունուպ՝ ֆիթինէ
էնկիզ քէֆիլէրի իլէ պերապէր մահպուս օլուն Պա-
- 8 րապպառ նամ՝ պիր քիմնէ վար իտի: Վէ խալգ
պաղըրըպ՝ քէնտիլէրէ օլան 'առէթիլինին իճրասընտա
- 9 պուլունմասընր թալէպ էթմէյէ պաշլատոր: Վէ փի-
լաթօս անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզին իչիւն Եէհուտիլէ-
րին մէլիյին սալը վէրմէմի իսթէ՞ր մի սինիզ՝ տէ-
- 10 տի. Զիրա պաշ քեահինլէրին անը հասէտտէն
- 11 նաշի թէսլիմ էթտիլէրինի պիլիը իտի: Լաքին
պաշ քեահինլէր անըն եերինէ քէնտիլէրի իչիւն Պա-
րապպազը սալը վէրմէքիլիլինի Բալէպ էթթէ+ է-պէ
- 12 խալգը թահրիք էթտիլէր: Վէ փիլաթօս թէքրար

- անկերէ ճեվապէն՝ Եղլէ իսէ Եհնուտիւրին մէլէի
տէտիյինիզ քիմէյէ նէ՝ ետփմագլըղմը իսթէրսի 25
- 13 նիզ՝ տէտի : Անկեր տախի՝ Անը սալպ էյլէ՝ տէյի 26
- 14 Թէքրար նիտա էթտիլէր : Լաքին փիլաթօս անկէի
Ես նէ՝ քէօթիւլիւք իշէմիշ տիր՝ տէտի իսէ տէ 27
- անկեր՝ Անը սալպ էթ՝ տէյէրէք , տաճա զէյատ
15 նիտա էյլէտիլէր : Վէ փիլաթօս խալգը խօշնու 28
- էթմէք իսթէմէքլէ , անկեր իշինն Պարապպասը սա.
լը վէրտի , վէ Յիսուսը տէցտիւլէտէն սօնկրա՝ սալ 29
- օլունմագ իշինն թէյլիմ՝ էթտի :
- 16 Վէ 'ապէրլէր անը տիվան մաճալի օլան ճալը 30
- իշէրիսինէ կէօթիւրիւպ՝ պիւթիւն պէօլիւյիւ ճէմ 31
- 17 էթտիլէր : Վէ անա էրզավանի խիլ'աթ կիյտիրտի
լէր , վէ տիքէնտէն պիր թոմճ էօրիւպ պաշնա զ.
18 տըլար : Վէ՝ Սէլամըն 'ալէյք , էյ Եհնուտիւրին 32
- մէլէյի , Դէյէրէտ անը սէլամմամաղա պաշաաղալ
19 Վէ գամըշ իլէ անըն պաշնա վուրուպ՝ իւզէրին
թիւքիւրիւրլէր , վէ տիզ չէօքիւպ անա թէմէնն
20 էտէրլէր իտի : Վէ անը իսթիճզա էթտիքտէն սօնկ
րա , իւզէրինտէն էրզավանի խիլ'աթը չըգարըպ
նա քէնտի էլպիսէսինի կիյտիրտիլէր , վէ խաչա կէ
մէք իշինն տըլարըյա կէօթիւրտիւլէր :
- 21 Վէ իսքէնտէր իլէ Բուֆօսըն փէտէրի Սիմ'օն նա
մընտա Գիրէնէլի պիր քիմէն թարլատան կէլիպ կէ
չէր իքէն , պունու անըն խաչընը թաշըմաղա ի.
22 պար էթտիլէր : Վէ Գաֆա եէրի թէրճէմէ օլունմ
Գօլգօթոմ նամ մաճալէ անը կէօթիւրտիւլէրլինտի
23 Անա իշմէյէ միւրը ի սաֆի իլէ գարըշմըշ շէրալ
24 վէրտիլէր , ամմա գապուլ էթմէտի : Վէ անը խա
չա կէրտիքտէն սօնկրա , ճէր քէսին ճիսսէսի խաչ

- 25 օլմագ իւզրէ գուր'աւ աթարագ էլլիսէսինի թագ-
 սիմ էթտիլէր: Վէ անը խաչա կերտիլքէրի վագըթ
 26 սա'աթ իւչ խտի: Վէ անըն ճիւրմ' եաֆթասը՝ Եփ-
 ՂՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՄԵԼԻՅԻ տէյիւ իւզէրինտէ եազըլ-
 27 մըլ խտի: Վէ պիրի սաղընտա վէ պիրի սօլընտա
 անըն իլէ պերապէր իքի հարամի խաչա կերտիլէր:
 28 Վէ՝ Միւծրիմլէր սըրասընտա 'ատտ օլունտու՝ տէ-
 յիւ մուհարէր օլան իթմամ օլունտու:
 29 Վէ եանընտան կէչէնլէր պաշարընը սալլոյլպ'
 անա քիւֆր էտէրէք, Վա՛յ, հէյքէլի երզըպ իւչ
 30 կիւնտէ պինա էտէն, Բէնալինի գուրթար վէ խաչ-
 31 տան էն՝ տէրլէր խտի: Քէզալլէք պաշ քեահինլէր
 իլէ 'ուլէմա քէնտի պէյնլէրինտէ իսթիհզա էտէ-
 րէք, Պաշգալարընը գուրթարտը, քէնտիսինի գուր-
 32 թարմաղա գատիր տէյիլ տիր: Իսրայէլին մէլէյի
 Մէսիհ շիմտի խաչասն էնսին, պիզ տախի կէօրիւպ
 ինանալըմ՝ տէրլէր խտի: Անըն իլէ պերապէր սալպ
 օլունանլար տախի անա շէթմ' էտէրլէր խտի:
 33 Վէ սա'աթ ալթըյա կէլտիքտէ, թա սա'աթ
 սօգուզա դատար պիւթիւն եէրին իւզէրինտէ գա-
 34 րանլըք օլտու: Վէ սա'աթ սօգուզա Յիսուս պիւ-
 լէնտ ափալլէ ֆերեատ էտիպ՝ Էլօի, Էլօի, լամա
 սապագթանի, եա'նի թէրծէմէ օլունարգտա, Էյ
 Ալլահըմ, էյ Ալլահըմ, պէնի իհ'չիւն թէրք էթտին՝
 35 տէտի: Վէ օրատա տուրանլարըն պա'զըսը պու-
 նու իշիթտիքտէ, իշիթէ Էլէյսայը չաղըրըյօր՝ տէ-
 36 տիլէր: Վէ պիրի սէյիրտիպ՝ սիրքէ իլէ պիր սիւն-
 կեր սօլտուրտու, վէ պիր գամըչա թագըպ՝ Պրա-
 ղընըզ, պագալըմ Էլէյա անը էնտիրմէյէ կէլլի'ր մի՝
 տէյէրէք, անա իշիրտի:

- 37 Վէ ցիտուս պիւլէնտ ավաղլէ ֆերեստ էտիպ'
 38 Թէսլիմ' ի բուհ էթտի : Վէ հէյքէլին փերտէսի եւ.
 գարրտան աշաղըյա գոտար երրթըլպ էքի շապ
 39 օլտու : Վէ գարշըսընտա տուրոն հիւզ պաշը անն
 պէջլէ ֆերեստ էտիպ' Թէսլիմ' ի բուհ էթտիյի
 կէօրտիւյիւնտէ , Հագիգաթէն պու ատէմ' իպնու
 40 լահ իտի' տէտի : Վէ ուզագտան նազար էտէն նիւ.
 վան տախի պուլունուպ , պէյնէրինտէ Մէճտէլ
 Մէրեէմ վէ քիւչիւք Եա'գուպ իլէ Եուսանն վ.
 41 լիտէսի Մէրեէմ վէ Սայոմի տախի վար իտի . ֆէն.
 տիսի ճէլիլտէ իքէն տախի մէրգուվէլէր անն տ.
 տընճա կիտիպ' անա խըտմէթ էտէրլէր իտի . վէ ա.
 նըն իլէ պերապեր Եէրուշալիմէ չըգմըշ օլտն պաշ
 գա չօգ նիսվան տախի վար իտի :
 42 Վէ ագշամ օլտըգտա , Թէտարիք եա'նի սէպի.
 43 տէն էվվէլ օլտն կիւն օլմաղլէ , Ա'ղա ի շուրատա
 օլուպ միւթէպէր վէ մէլէքիւթ Ուլլահա միւնթա.
 զըր պուլունան Արիմաթիալը Եուսուֆ կէլիպ մ.
 սորէթլէ փիլաթօսըն եաննա կիրէրէք , ցիտու
 44 ճէսէտինի Թալէպ էյլէտի : Վէ ֆիլաթօս անն վ.
 ֆաթ էթմիշ օլտըղընա Թէ'աճճիւպլէ հիւզ չպաշ
 յը չաղըրըպ' Զօգտա'ն մը վէֆաթ էթտի' տէլի
 45 անա սու'ալ էթտի : Վէ հիւզ պաշըտան լաւ
 հալ անկլամաղլէ , ճէսէտի Եուսուֆէ պաղըշլատը
 46 Օլ տախի քէթէն պէզի սաթոն ալարագ , ֆէթ
 էնտիրիպ անը օլ պէզէ սարաը , վէ գոյատա ցու
 միւշ պիր գապրա վազ' էտիպ' գապրըն գափու
 47 նա պիր Թաշ եուվարլատը : Վէ Մէճտէլի Մէրեէ
 իլէ Եուսանն լաւթէ'ի Մէրեէմ անն վազ' օլունա
 զը եէրէ պագըլօրլար իտի :

- 1 Վէ սեպթեմբերի կհանիւ կէշտիքսէն սօնկրա , Մէճտէլի
 Մէրեհմ վէ Եա'գուպըն Լաւրէո' Մէրեհմ իւլ Սա-
 2 թուս ալմըշ օլմալարըլէ , Հաֆթանըն իւլ կհանիւ ,
 սապահլայըն կհանէշ տօղար իքէն գապրա կէլտի-
 3 լէր : Վէ պիրի պիրինէ՝ Գապրըն գափուպընտան
 թաշը պիզէ քի՞մ հուվարըլյաճագ տըր՝ տէյօրլար
 4 իսի : (Վէ պագտըղլարընտա թաշը հուվարըլանմըշ
 5 կէօրաիւլէր ,) զիրա փէք պէցիւլ-ք իսի : Վէ գապրա
 կիրտիքլէրինտէ , պէյաղ լիպաս կէյինմիշ սաղ
 թարաֆտա օթուրուր պիր նէվճիվան կէօրմէլէրիյ-
 6 լէ , միւթէհայյիբ օլալար : Օլ տախի տնլէրէ՝
 Միւթէհայյիբ օլմայընըլ սիզ սալը օլունմըշ հա-
 վարէթլի Յիսուսը արալօրաընըլ . գըյամ էթաի ,
 պուրտա տէյիլ տիր , իշթէ տնը վաղ՝ էթաիքլէրի
 7 նէր . Լաբին սիզ կիտիպ , տնըն շայիրալէրի իւլ
 Պետրոսա՝ Օ սիզտէն էվիլէ ճէլիլէ վարաճագ , սի-
 զէ տէտիյի կիպի տնը օրատա կէօրեճէքսինիլ տէ-
 8 յինիլ , տէաի : Վէ [սերի'էն] գապրտան չըգըպ
 գաշտըլար . վէ քէնտիլէրինի թիթըրէմէ վէ հայրէթ
 ալմաղլէ գօրգուլարընտան հիշպիր քիմսէյէ պիր շէյ
 սէյրէմէտիլէր :
 9 Վէ Յիսուս հաֆթանըն պիրինճի կհանիւնտէ , սա-
 պահլայըն գըյամ էթաիքտէն սօնկրա , էվիլէա՝ տէ-
 10 րունինտէն եէտի ճինն իւրաճ էթմիշ օլտըղը Մէճ-
 տէլի Մէրեհմէ կէօրիւնտիւ : Մէրգուլմէ տախի կի-
 տիպ մուգատտէմա տնընլէ պէրապէր օլանլարա ,
 եաա չէքիպ աղլամագատ օլտըղլարը հալտէ իսպէր

- 11 վերտի : Անլեր իսէ անըն տիրի օլուպ՝ պունա կէ,
րիւնտիւյէնիւ իշիթտիքէրինտէ , ինանմատըլար :
- 12 Վէ պունտան սօնկրա անլերին իքիսինէ , պի
քեյէ եիւրիւյէրէք կիտերլէր իքէն , պաշգա հէյէթ .
- 13 տէ կէօրիւնտիւ : Անլեր տախի վարըպ՝ սա՛խրէթ
խապէր վերտիլէր իսէ տէ , պունլարա տախի ինտ
մատըլար :
- 14 Պա՛տէհու օն պիրլէրէ սօֆրատա օթուրուրա
իքէն կէօրիւնիւպ , գըյամ՝ էթմիշ օլտըղըն կէ,
րէնլէրէ ինանմատըլարընտան տօլսյը , իմանը
լըգլուրը վէ գալպլէրինին շըլգէթի իջէն անլէթ
թէվպիս էյլէտի :
- 15 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Պիւթիւն տիւնեպա կէ,
16 տիպ՝ հէր մախլուգա պէշարէթի վա՛ղ էտինիլ : Ի
ման կէթիրիպ վաֆթիլ օլունան խելաա պուլաճապ
վէ իման էթմէյէն՝ ալէյհինէ հիւքմօլունաճապ տը
17 Վէ իման էտէնլէր իլէ շու՝ ալամէթլէր պերապ
պուլունաճապ . եա՛նի պէնիմ՝ իսիմ՝ իլէ ճիննլէրէթի
րաճ էտէճէքլէր , եէնի լիսանլար սէյլէյէճէքլէր
18 Երլանլար թութաճաղար , վէ միւհլէք շէյ իջէլէ
տախի ասլա անլէրէ զարաւր վերմէյէճէք . խտթա
լար իւգէրինէ էլլէրինի գօյաճաղար , անլէր տախ
շիֆա պուլաճապ տըր :
- 19 Իմտի Բապպ անլէրէ սէյլէտիքտէն սօնկրա ,
մայա րէֆ՝ օլունուպ՝ Ալլահըն ոսղընտա ճիւլա
20 էթտի : Անլեր տախի չըգըպ հէր եէրտէ վա՛ղ էտէ
լէր իտի , Բապպ տախի անլէր իլէ՝ աճիլ օլու
պերապէր պուլունան՝ ալամէթլէր վաալթապլէ
քէլումը իսպոթ էտէր իտի : Ամին :

ԻՆՃԻԼ

ԼՈՒԳԱՆԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԷ

ՊԱՊ 1

1 Եւ Քաղիլէթի թէօֆիլոս , իպթիտառէն կեօղլէ-
րիլէ կեօրէնլէրին վէ քէլտմըն խաւտէմէսի օլտնլա-
2 րըն՝ Մէյտնէմիզտէ հազինէն միւսէլլէմ օլտն նէո-
3 նէթրի պիզէ նապլ էթմիշ օլտըզլարընա կեօրէ՝ Նի-
չէ քիմնէլէր անլէրին 'ալ էթ թէրթիպ թէլիֆինէ
միւպաշէրէթ էյլէմիշ օլտըզլարը ճիհէթլէ , պէն
տախի էն էվլէլինտէն հէր շէյի քէմալ ի տիգգաթ-
4 լէ թէհարրի էթախիմտէն , Սանա թա'լիմ օլտնան
շէյլէրին հազիգաթընը պիլմէքլիյին իշէն , սանա
ճիւմէսինի օլտսըյլէ էտզմադ պանա միւնաթիպ
կեօրիւնտիւ :

5 Եէհուտիյէ մէլիյի Հէրօտէսին էյտմընտա , Ա-
պիա նէվլէթինտէն Չաքարէա նամընտա պիր քէա-
հին պուլուճուպ դէվճէսի տախի Հարուն գըղլարըն-
6 տան օլտրադ , իսմի Էլիսապէթ իտի : Իքիսի տախի
Ալլահըն հուղուրընտա օտլիհ օլուպ՝ Բտպպըն ճիւմ-
լէ էվլամիր ու ահքեամընըն պիլա գուսուր իճրա-
7 ւընտա պուլուճուրըն իտի : Վէ Էլիսապէթ 'ազիր
օլտըղնտան էվլատլարը օլմոյրպ , իքիսի տէ խալիլ
8 էաշլը իտիլէր : Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէրգուլմ քէն-

- տի նէվպէթի սըրասընտա , Ալլահն հուզուրընտա
- 9 քէհանէթ խըտմէթինի իճրա էտէր իքէն , քէհանէթ 'ատէթի իւզըէ Բապպըն հէյքէլինէ կիրիպուխուր եազմապ գուր'ասը քէնտինէ տիւշտիւ
- 10 Վէ գաւմըն պիւթիւն ճէմա'աթը տախի պուխուպ
- 11 վազթընտա խարիճտէ տու'ա էթմէքտէ իքէն , Բապպըն մէլէյի պուխուր մէզպահընն սազընտա տու
- 12 բուպ' անա կէօրիւնտիւ : Վէ Զաքարեա անը կէրիւնճէ միւլթարիպ օլուպ' քէնտիսինէ գօրգու կէ
- 13 տի : Վէ մէլէք անա' Գօրգմա , էյ Զաքարեա , զիրա նիյազըն գապուլ օլունմաղլէ զէվճէն իլիսպէթտէն սէնին պիր օղլըն օլաճադ , վէ անա 'Խու
- 14 հաննա թէսմիյէ էտէճէքոն : Վէ սանա սիւրուպ վէ շատըզ օլուպ' անըն վէլատէթինտէն չօգ քիւ
- 15 սէլէր մէսըուր օլաճադ տըր : Զիրա Բապպըն հուզուրընտա պէօյիւք օլուպ' ասլա շէրապ վէ միւքիր իչմէյէճէք , վէ հէման վալիտէսինին բահմի
- 16 տէն Բուհ իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլաճադ տըր : Վէ պէնի իսրայէլտէն չօգ քիմէլէրի' քէնտիլէրին Ա
- 17 լահը օլան Բապպա ըիւճու' էթտիրիպ' Փէտէրէթի գալպլէրինի էվլատա , վէ 'ասիլէրի սալիհէլէրին 'ասլընա տէօնտէրիպ' Բապպա հազըրլանմըշ պիր գալթիւթէհիյէ էթմէք իւլըէ , իլիյանըն բուհը վէ գուտ
- 18 ըթիլլէ անըն էօնիւնճէ կիտէճէք տիր' տէտի : Զաքարեա տախի մէլէյէ Պունու նէտէն պիլէյի զիրա պէն իիթիյար իմ' զէվճէմ տախի խալլէ Ետ
- 19 լը տըր' տէտի : Վէ մէլէք անա ճէվապէն' Պէն Ալլահն հուզուրընտա տուրան ճէպրաիլ իմ' վէ սա

* ԲԱՊՊԸՆ 'ինայէթի :

- նառ օճոյլէրիս պու շէյլէրի թէպչիր էթմէյէ իրաւ
- 20 օլունում : Վէ իշթէ սէն վազթընտա իթմամ օլունաճագ օճոյլէրիմէ ինանմատըղըն իշին , պուն-
լարըն վուգու՝ պուլաճագը կիւնէ տէկին տիլիզ օլունս սէյլէմէյէ միւզթէտիր օլմայաճագսըն՝ տէ-
- 21 տի : Վէ գազմ՝ Ձաքարեսայը պէքլէմէքտէ օլունս՝
հէյքէլտէ թէ՛էխիւրինէ թէ՛աճճիւս էտլօյրլար
- 22 իտի : Օլ տախի տըշարըյա չըգտըգտա , անլէրէ
սէյլէմէյէ միւզթէտիր օլմատըղընտան , հէյքէլտէ
պիր բույա կէօրմիւշ օլտըղընը անկլատըլար . օլ
տախի անլէրէ իշարէթլէ թէ՛Ֆհիմ էտէրէք՝ տիլիզ
- 23 գալտը : Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իըտմէթինին կիւն-
լէրի թէմամ՝ օլմաղլէ , քէնտի խանէսինէ կիթտի :
- 24 Վէ օլ կիւղլէրտէն սօնկրա , գէվճէսի էլիսապէթ
- 25 համիլէ օլունս՝ Րապս պէյն էն նաա՝ ալպալմը գալ-
տըրմագ իշին , պանա հիւսն ի նաղար գըլտըղը է-
յամտա պէյլէ էյլէտի՝ տէյերէք քէնտինի պէշ սյ
կիղլէտի :
- 26 Վէ ալթընճը այտա մէլէք ճէպլտիլ Ալլահ թա-
րաֆընտան , ճէլիլտէ վագը՝ Նազարէթ նամ պիր
- 27 շէհրէ , Տաուտ խանէտանընտան Եուսուֆ իսմինտէ
պիր տտէմէ նիշանը օլան պիր պաքիրէնին նէզտինէ
կէօտէրիլտի . վէ օլ պաքիրէնին իսմի Մէրեէմ ի-
- 28 տի : Վէ մէլէք մէրգուլէնին նէզտինէ կէլիս՝ Սէ-
լամն 'ալէյք , էյ լութֆա նա'իլ օլմուշ պա'իլէ ,
Րապս սէնին իլէ տիր . սէն նիսա պէյնինտէ միւ-
- 29 պարէք սին՝ տէտի : Օ իսէ Գէլէյ կէօրտիւքտէ , քէ-
լամնտան միւղթարիս օլունս՝ Պու նա'սը սէլամ՝
- 30 օլա՝ տէյիւ թէ՛Ֆէքքիւր էտէր իքէն , Մէլէք անա՝
Գօրգամ , էյ Մէրեէմ , զիրա Ալլահն 'իւտինտէ

- 31 լուծֆ պուլտրն : Վէ իշթէ համիլէ օլուպ՝ պի
օղուլ տօղուրաճագսըն , վէ անա ցիսուա թէ .
- 32 միյէ էտէսին : Օ պէօյիւք օլուպ՝ անա իպն իւ
Միւթա՛ալ տէնիլէճէք , վէ Բապպ Ալլահ տն
- 33 փէտերի Տաուտըն թախթընը վերէճէք տիր : Վէ
պէյթ ի Եա՛գուպըն իւզէրինէ իւ էլ էպէտ հիւ
քիւաէթ սիւրիւպ՝ մէլէքիւթ իւնիւն նիհայէթի օ .
- 34 մայաճագ տըր՝ տէտի : Մերեեմ իսէ մէլէյէ՝ Պու
նա՛սըլ օլա պիլեր , չիւքի պիր էրի պիլէ՛մ՝ տէտի .
- 35 Մէլէք տախի տնա ճէվապէն՝ Սէնին իւզէրինէ Բուհ
իւլ Գուտս կէլիպ՝ Միւթա՛ալըն գուտրէթի սան
կէօլկէ օլաճագ . պու էճլտէն սէնտէն թէվէլլիւ
էտէճէք մուգատտէս զաթա տախի իսնուլլահ տէ .
- 36 նիլէճէք տիր : Վէ իշթէ գարիպէն Էլիսապէթ տա
խի իիթիյարըղընտա պիր օղա համիլէ օլուպ՝ պու
- 37 ալ օլ ՝ադիր տէնիլէնին ալթընճը այը տըր . Զիր
նտ Ալլահ հիչ պիր շէյ զայը ի միւմքին տէյիլ
- 38 տիր՝ տէտի : Վէ Մերեեմ՝ իշթէ Բապպըն ճաթի
յէսի , պանա սէօզիւնէ կէօրէ օլտուն՝ տէմէսիլլէ
մէլէք անըն նէզտինտէն կիթտի :
- 39 Վէ Մերեեմ օլ կիւնլէրտէ գալգըպ ՝ալ էլ
ճէլէ տաղլար ճիվարընա , Եէհուտա շէհրինէ Գի
- 40 տիպ՝ Զաքարիանըն խոնէսինէ կիրէրէք , Էլիսապէ
- 41 թէ սէլամ վերաի : Վէ Էլիսապէթ Մերեեմին սէ
լամընը իշիթտիյի կիպի , չօճուգ անըն րահմիտ
սըչուտըր . վէ Էլիսապէթ Բուհ իւլ Գուտս իլէ մէլ .
- 42 լու օլուպ՝ Պիւլէնտ ավազլէ չաղըրարագ տէտի ք՝
Սէն պէյն էն նիսա միւպարէք սին , վէ սէնին րա՛
- 43 մինին մահսուլը միւպարէք տիր : Վէ պու պանա նէ՛
րէտէն օլտու քի՝ Բապպըմըն վալիտէսի եանըմա կէ .

44 լէ : Զիրա իշխէ սէլամննն սէսի գուլաղըմա տէյ-
 աիյի կիպի , չօճուգ րահմմտէ շատըգտան սրչու-
 45 աբ : Վէ նէ՝ միւպարէք տիր իման կէթիրմիշ օլան .
 պիրա Բապպ թարաֆընտան անա սէօյլէնիլէն շէյ-
 46 լէր իթմամ՝ օլունաճագ սորր : Մէրեւմ տախի՝ ճա-
 47 նըմ Բապպա թա՛ղիմ՝ էտիպ՝ Բուհրմ իւլասքեա-
 48 րըմ՝ օլան Ալլահտա շատման օլաու : Զիրա ճարի-
 յէսինին էանա հալինէ նաղար գըլար , վէ իշխէ
 շիմտէն սօնկրա ճիւմլէ նէսլէր պանո՝ Նէ միւպա-
 49 րէք տէյէճէքլէր տիր . Զիւնքի Գատիր պանա պէօ-
 յիւք շէյլէր էյլէտի . Անըն իսմի տախի գուտաուա
 50 տրր : Վէ մէրհամէթի նէսլտէն նէսլէ քէնտինտէն
 51 գօրգանլարըն իւղէրինտէ տիր : Քէնտի պաղուսըլէ
 գուտրէթ իպրոպ էյլէտի . միւթէքէպպիրլէրի գալպ-
 52 լէրինին էֆքէտարրնտա փէրիշան էյլէտի : Գուտրէթ
 սահիպլէրինի թախթլարրնտան էնտիրիպ՝ էանալա-
 53 րը եիւճէլէթաի : Աճ օլանլարը նի՛մէթլէր իլէ սօ-
 54 յուրուպ՝ զէնկինլէրի պօշ կէօնաէրտի : Էճտատը-
 մըղա սէօյլէտիյի իւղըն՝ Ապրահամ իլէ անըն զիւր-
 րիյէթինէ իլ էլ էպէտ օլան մէրհամէթի թէզէքքիւր
 55 էտիպ , Գուլը Իսրայէլէ իմտատ էյլէտի՝ տէտի :
 56 Վէ Մէրեւմ՝ անըն էանընտա իւչ այ գալտըգ-
 տան սօնկրա , քէնտի խանէսինէ 'ափտէթ էյլէտի :
 57 Վէ Էլիսապէթին միւտտէթ ի վաղ՝ ը համլի թէ-
 58 մամ՝ օլտըգտա , պիր օղուլ սօղուրտու : Վէ գօն-
 շլարը իլէ ագրապասը Բապպըն անա 'աղիմ՝ մէր-
 համէթ էյլէտիյինի իշխթալքլէրինտէ անըն իլէ պէ-
 րապէր ռէվինիլէր իտի :
 59 Վէ վագը՝ օլտու քի սէքիլինճի կիւնտէ մա՛սու-
 մը խաթն էթմէյէ կէլիպ անա փէտէրինին իտիլլէ

- 60 Զաքարեա թէամիյէ էթտիլէր : Լաքին վալիտէսի
 ճէվապ վերիպ՝ խայր , անճազ Եռհաննա թէամիյէ
 61 օլունաճազ տըր՝ տէտի : Անլէր տախի մէրդումէյէ՝
 Ագրապանտա պու իսմ իլէ միւսէմմա պիր քիմէ
 62 եօգ տըր՝ տէտիլէր : Վէ՝ Նէ՞ իսմ իլէ թէամիյէ օ.
 լունմասընը իսթէրսին՝ տէյիւ իշարէթլէ փէտէրին.
 63 տէն սու՛ալ էթտիլէր : Օլ տախի պիր լէվհա իս.
 թէյիպ՝ իսմի Եռհաննա տըր՝ տէյիւ հազտըզն.
 64 տա , ճիւմլէսի թէ՛աճճիւպ էթտիլէր : Վէ հէման
 աղզը վէ տիլի աշըլպ՝ Ալլահա համո էտէրէք թէ.
 65 քէյլէմ էյլէտի : Վէ էթրաֆտա թէմէքքիւն է.
 տէնլէրին ճիւմլէսինէ գօրգու տիւշիւպ՝ պու նէս.
 Նէլէրին քեաֆֆէսի Եէհուտիյէնին պիւթիւն տա.
 66 զիւթտանընտա շայլ՝ օլարազ , իշտէնլէրին ճիւմլէ.
 սի , 'Աճէպա պու մա՛սոււմ նէ՞ օլաճազ տըր՝ տէ.
 յէրէք , էւ֊գ֊ա՛ւթ իսթթըրլորընտա հըֆզ էթտի.
 լէր . վէ Բապպըն էլի անըն իլէ իտի :
 67 Փէտէրի Զաքարեա տախի Բուհ իւլ Գուտա իլէ
 մէմլու օլուպ իլհամ իլէ սէյլէյէրէք , տէտի քի՝
 68 իսրապէլին Ալլահը Բապպ միւպարէք օլտուն , չիւնքի
 գալմընը գիյարէթ էտիպ՝ անը ֆիտիյէ իլէ խէլա
 69 էյլէտի : Վէ գատիմտէն պէրու մուգատտէս փէյ.
 70 զամպէրլէրինին աղզըյլէ սէյլէտիյի իւզըէ , Տիւշ
 մէնլէրիմիլտէն վէ պիգէ պիլ ճիւմլէ պուզզ էտէն.
 71 լէրին էլինտէն խէլա օլմազ իւզըէ , Գուլը Տաու.
 տըն խանէտանընտա պիզիմ իշիւն 'խէլա ք 'աղիմ՝
 72 իզհար էյլէտի . Թա քի էճտատըմըզա մէրհամիթ
 73 էտիպ՝ քէնտի մուգատտէս 'ահտընը , Եա՛նի տիւշ

* Եւն . խէլա պուլնուզը

- մէնէրիմիդին ելինտէն գուրթուլմըլ օլարագ , ['եօմ-
 74 րիւմիւղիւն] ճիւմլէ կիւնլէրինտէ ֆէնտի հուզու-
 րնտա , գուտսիյէթ վէ սալաճ իլէ պիլա խավֆ
 քէնտինէ 'իպատէթ էթմէմիդի իհսան էյլէմէք ի-
 75 չիւն՝ ֆէտէրիմիզ Ապրահամա էթտիյի եէմինի
 76 խաթըրա կէթիլէ : Սէն տախի , էյ մա'սոււմ , Միւ-
 թա'ալըն փէյղամպէրի թէսմիյէ օլունաճաղսըն .
 77 Զիրա սէն զուլմէթլէ զՍԼ Ը մէվթտէ օթուրանլա-
 րա զէյա վէրմէք վէ պրագլարմըզը թարիգ ի սէ-
 լամէթէ կէօթիւրմէք իւզլէ , Ալլահըմըզըն շէֆգաթ
 ու մէրհամէթինտէն նաշի տօղան իսնէ եիւճէլէր-
 78 տէն զէյարէթիմիզ իչիւն կէլմէքլէ , Գաւմընա կիւ-
 նահլարըն 'աֆլէ իլէ օլան խէլասը ի'լամ էթմէք ի-
 79 չիւն , Բապպըն եօլլարընը հազըրլամագ իւզլէ ա-
 նըն էօնիւնտէն կիտէճէքսին :
 80 Վէ մա'սոււմ պէջիւլիւպ Բուհտա գուվվէթլէ-
 նիր , վէ խարպէլէ եէվմ՝ ի զուհուրընա տէկին չէօլ-
 լէրտէ տուրուլ իտի :

ՊԱՊ 2

- 1 ՕԼ կիւնլէրտէ պիւթիւն տիւնեանըն թահրիր ի նու-
 ֆուսը իչիւն Գոյսէք Ավղուսթօս թարաֆընտան
 2 Ֆերմանըն ուստուրը վագը՝ օլտու . Պոս իւք թահ-
 3 րիր Գիրինիօս Սուրիա վալիօի իքէն օլտու : Վէ
 ճիւմլէսի թահրիր օլունմագ իչիւն , հէք քէս քէն-
 տի չէհրինէ կիտէք իտի :
 4 Իմոի Եուսուֆ տախի Տաուտըն պէյթ վէ նէս-
 լինտէն օլմաղլէ , համիլէ օլան նիշանլըսը Մէրէէմ
 5 իլէ պէրապէր թահրիր օլունմագ իչիւն , Ճէլիլտէն
 Նաղարէթ չէհրինտէն Եէհուտիյէյէ , Պէյթլէհէմ
 տէնիլէն Տաուտըն չէհրինէ չըգտը :

- 6 Վէ վաղը՝ օլտու քի անլեր օրատու իբէն , մէր
գումէնին միւտտէթ ի վաղ՝ ք համի թէմամ օլ
- 7 տրգտա , իւք օղլընը տօղուրտու վէ անը գումտագ
լայըպ՝ քէնտիլէրէ խանտա եւեր օլմամաղլէ , եւմիլք
տէ եաթըրտը :
- 8 Վէ օլ ճիվարտա , օվտաա գալըպ սիւրիւլէրինի
9 կէճէլէյին պէքլէյէն չօպանլար վար իաի . Վէ իւ
թէ Բապպըն մէլէյի իւղէրլէրինէ էնիպ՝ էթրաֆա .
ըրնտա Բապպըն ճէլալի զէյա վէրմէքլէ , զէյատէ .
- 10 սիյլէ խալֆ էյլէտիլէր : Վէ մէլէք անլէրէ՝ խալֆ
էթմէյինիլ , զիրա իշթէ պիւթիւն գալմա վուդու՝
պուլաճագ պիր սիւրուր ք 'աղիմի սիզէ թէպչիւր է .
- 11 տէրիմ . Չիւնքի սիզէ պու կիւն Տաուտըն շէհրինտէ
Մէսիհ վէ Բապպ օլան խէլապքեար տօղմուշ տըր :
- 12 Վէ գումտագլանմը վէ եւմիլքտէ իտթար պիր մա՝
սոււմ պուլմանըլ սիզէ նիշան օլաճագ տըր՝ տէպի :
- 13 Վէ անաղըն մէլէք իլէ պերապէր ճիւնուտ իլ քէ .
մափլէյինի պիր ճիւմհուրը հազըր պուլուհուպ , Ալ :
- 14 լահա սէնա էտէրէք՝ էն եիւճէլէրտէ Ալլահ համա ,
եւեր իւղէրինտէ սէլամէթ , ատէմլէրտէ հիւսն ի իւ
զա՝ տէտիլէր :
- 15 Վէ մէլէքլէր եանլարընտան սէմույա չըգտըլա-
ընտա , օլ չօպանլար պիրի պիրինէ՝ Շիմօի Պէյթ .
լէհէմէ գաուար վարըպ , Բապպըն պիզէ պիլտիրտիլ
- 16 պու վաղը՝այը կէօրէլիմ՝ տէտիլէր : Վէ 'ալ էլ 'ա .
ճէլէ կիտիպ՝ Մէրեհէմ իլէ Եուսուֆը վէ եւմիլքտէ
- 17 եաթան մա՝սուլմը պուլտըլար : Վէ կէօրտիւքտէ
սօնկրա , պու մա՝սուլմըն հազգընտա քէնտիլէրէ
- 18 սէյլէնիլէն շէյի էթրաֆա նէշը էթտիլէր : Վէ ի
շիտէնլէրին ճիւմլէսի չօպանլարըն քէնտիլէրէ սէյ :

- 19 լէտիբլէրի շէյլէրէ թէ՛ աճճիւպ էթաիլէր : Մէրեէմ տոխի պու նէսնէլէրին ճիւմլէսինի գալլիսնտէ թէ-
- 20 ֆէրքիւր էտէրէք ճըֆզ էտէր իտի : Վէ չօպանլար՝ քէնտիլէրինէ սէօյլէնիլտիյի վէճճլէ , իշիտիպ կէօր-տիւքլէրի ճիւմլէ շէյլէրտէն տօլայը Ալլահա համմու աէն:ս էտէրէք 'ավտէթ էթտիլէր :
- 21 Վէ մա'սուսմըն խիթանը իշիւն սէքիզ կիւն թէ-մամ օլտըգտա , օ տահա ահա բահմինտէ մէվճուտ օլմագտան էվվէլ մէլէք թարաֆընտան թէսմիյէ օլունտու :
- 22 Վէ Մուսանըն շէրի'աթը միւճիպլինճէ անլէրին էյամը թաթհիրի թէմամ օլտըգտա , հէր իւք տօղան էրքէք չօճուգ Բապպա մուգատտէս տէնիլէ
- 23 տէյիւ , Բապպըն շէրի'աթընտա մոհհարրէր օլտըզը
- 24 իւզլէ մա'սուսմը Բապպա թագտիմ էթմէք , Վէ Բապպըն շէրի'աթընտա պիր չիֆթ գուսմու ետիստ իքի կէօյէրճին ետվըուսը պուլլուրլարը իւզլէ , գուրպան 'արղ էթմէք իշիւն անը Եէրուշալիմէ չը-գարարլար :
- 25 Վէ իշթէ Եէրուշալիմտէ Սիմ'օն իսմինտէ սալիհ վէ միւթթագի պիր տտէմ պուլլունուպ՝ իարայէլին թէսէլլիսինէ միւնթագըր օլարուգ , Բուհ իւլ Գուտս
- 26 անըն իւզլէրինտէ իտի : Վէ Բապպըն Մէսիհինի կէօր-մէյինճէ էօլիւմ կէօրմէյէճէյի՝ Բուհ իւլ Գուտս թարաֆընտան քէնտիլինէ վահի օլունմըշ իտի :
- 27 Վէ 'ատէթ ի շէրի'աթ իգթիզասընը հագգընտա իճրա էթմէք իւզլէ՝ վալլիտէյի մա'սուսմ Յիսուսը իշիլի կէթիւտիլէրինտէ , մէգքիւր տախի Բուհըն
- 28 տէլայէթիլլէ հէյքէլէ կէլիպ՝ Անը գուճաղընա ա-
- 29 լարագ՝ Ալլահա համմու էտիպ , Եա Բապպ , շիմտի

- սէնին քելամնա կէօրէ գուլընը սէլամէթէ սալը
 30 վերիւրին . Զիրա կէօղէրիմ պիլ ճիւմէ միլէթէր
 31 հուզուրնտա , թա'իֆէլէրին թէնվիլի իչիւն նուր'
 32 վէ գաւվմն իսրայէլէ շան օլմագ իւզրէ' Հազըրլա .
 տըզըն խէլասընը կէօրտիւլէր' տէտի :
- 33 վէ վալիտէսի իլէ Եուսուֆ անըն հազըրնտա
 34 սէջլէնիլէն շէյլէրէ թէ'աճճիւլ էտէրլէր իտի : Սիմ .
 'օն տախի անլէրէ խոյր տու'ա էտիպ , անըն վալի .
 տէսի Մերեեմէ տէտի քի' իշթէ պու ճա'աւա իս .
 րայէլտէ չօգ քիմնէլէրին տիւշմէսի վէ գալգմաղ
 իչիւն վէ 'ալէյհինտէ սէջլէնիլէճէք պիր 'ալամէթ
- 35 օլմագ իւզրէ վազ' օլունմըշ տըր . (վէ սէնին քէն .
 տի ճանընտ տախի պիր դըլըճ կէչէճէք .) թա քի'
 չօգ գալպլէրին էֆքետըր քէշֆ օլունա :
- 36 վէ Աշէր սըպթընտան' Ֆանուէլին գըղը Հաննա
 նամ պիր նէպիյէ վար իտի . մէրգումէ խոյլի եաշ
 լը օլուպ պէքետարէթի վաղթընտան ետի երլ դօ .
- 37 ճա իլէ եաշամըշ օլուպ' թաղրիպէն սէքսէն տէօրթ
 սէնէտէն պէրու տուլ գալարագ , կէճէ կիւնտիւլ
 օրուճ վէ տու'ա իլէ 'իպտտէթ էտէրէք , հէյքէլտէն
- 38 այրըլմագ իտի : Օլ տախի օ սա'աթտա հազըր'պու .
 լունուլ' Բապպա համո էտէրէք , Եերուշալէմի
 խէլասա միւնթաղըր օլանլարըն ճիւմէսինէ : անըն
 հազըրնտա սէջլէր իտի :
- 39 Աշէր տախի Բապպըն շէրի'աթը միւճիպիլնճէ
 ճիւմէ վաճիպ օլան շէյլէրի իճրա էթտիքտէն սօնի .
 րա , ճէլիլէ , քէնտի շէհրլէրի հազարէթէ 'ալտէթ
- 40 էթտիլէր : Մա'սուլ տախի պէջիլիւլիւլ վէ Բուհտա
 գուլվէթլէնէրէք' վէ հիքմէթ իլէ մէմլու օլարագ ,
 Ալլահըն լութֆըր անըն իւզէրինտէ իտի :

- 41 Վէ անքն վաղեմեանի հէր սէնէ ֆրահ պայրամըն-
 42 տա, Եբրուշայիմէ կիտերլէր իտի: Վէ Զեւսս օն
 իքի եաշընտա իքէն, անլէր պայրամըն 'ստեթի իւզ-
 43 բէ Եբրուշայիմէ չոգըպ' Էյսամընը թէմամ' էտիպ
 'ափտեթ Էթտիքլէրինտէ, չօճուգ Զիսուս Եբրուշա-
 լիմտէ գալտը. վէ Եուսուֆ իլէ վաղեմեսի պուսու-
 44 պիլմէյէրէք' Եօլտաշլար արասընտա տըր զաննըյլէ
 պիր կիւնլիւք եօլ կիթմիշլէր իքէն, անը ագրասպա
 իլէ աշինալարընըն արասընտա արատըլար իսէ տէ,
 45 Պուլմամաղլէ, անը արապարագ Եբրուշայիմէ տէճն-
 46 տիւլէր: Վէ իւշ կիւնսէն սօնկրա, անը Տէյքէլտէ
 մուսլլիմլէր արասընտա օթուրմադտա, վէ անլէրի
 տինկէյիպ անլէրէ սու'ալլար իրաա Էթմէքտէ պուշ-
 47 տըլար: Վէ անը իշիտէնլէրին ճիւմլէսի տախի տի-
 րայէթինէ վէ ճէվապլարընտ հայրէթտէ գալըրլար
 48 իտի: Վէ անը կէօրտիւքլէրինտէ միւթէհայլիթ օ-
 լուպ վաղեմեսի անտ' Էյ օղուշ, պիզէ նի'չիւն պէօյլէ
 Էթալին. իշթէ փէտէրին վէ պէն էլէմ' չէքէրէք սէ-
 49 նի արայօր իտիք' տէտի: Օլ տախի անլէրէ' Պէնի
 նի'չիւն արայօր իտինիզ. փէտէրիմին պէյիլինտէ պու-
 լունմագըղըմ' վաճիպ իտիյինի պիլմէ'դ մի իտինիզ'
 50 տէտի: Վէ անլէր քէնտիլէրէ սէօյլէտիյի սէօզիւ-
 51 ֆէհմ' Էթմէտիլէր: Օլ տախի անլէր իլէ պէրապէր
 էնիպ հազտրէթէ կէլտի, վէ անլէրէ իթա'աթ Է-
 տէր իտի. վաղեմեսի տախի պու սէօզլէրին ճիւմլէ-
 սինի գալպիտէ հըֆղ էտէր իտի:
 52 Վէ Զիսուս հիքմէթ 'վէ գամէթտէ վէ Ալլահըն
 վէ ինսանըն հիւսն ի նազարընտա քէսպ ի թէրագ-
 գի էտէր իտի:

- 1 Վէ թիպարիօս Գայսէրին սալթանաթընըն օն պէ.
շինճի սէնէսինտէ , փօնթօսը փիլաթօս Եէհոտիյէ
վալիսի , վէ Հերօտէս ճէլիլին ըէ'իս ի բուպ'ը , վէ
գարնտաշը Ֆիլիպպօս Իթուրիա իլէ Թրալսօնիթի
տիյարընըն ըէ'իս ի բուպ'ը , վէ Լիւսանիաս Ապիլի .
- 2 Նէնին ըէ'իս ի բուպ'ը , Վէ Հաննա իլէ Գայսֆանը
քէհանէթ ի 'ուզմալարը Էսնասընտա' պէրրիյէտէ
Զարարեանըն օղլու Եուհաննայա Ալլահըն քէլմը
- 3 Կէլտի . Ոլ տախի Իրտան ճիվարընտա վազը' ճիւմ.
լէ մահալլէրէ Կէլիպ' կիւնահլարըն 'աֆվը իլիս
- 4 Թէվպէ վաֆթիզինի վա'զ Էտէր իտի . Նիթէքիմ
իշա'եա փէյլամպէրին քէլամլարընըն քիթապընտա'
Բապպըն Խօլընը հազըրլայըլ , Թարիզլէրինի տօզ
- 5 բուլլընըլ . Հէր տէրէ տօլուպ' հէր տաղ վէ թէ.
փէ ալլազլանարագ , Էյրիլէր տօղրու վէ սարի Խօլ
- 6 լար տիւզ օլաճագ տըր . Վէ քէաֆֆէ ի պէլ
Ալլահըն խէլասընը կէօրէճէք տիր' տէյէրէք , պէր
րիյէտէ նիսա Էսէնին սէտասը' տէյիւ Թահրիթ .
լուհմըլ տըր :
- 7 Իմաի քէնտի Խէտիյլէ վաֆթիզ օլուհմաղա չըղլ
Կէլէն ճէմահթլարա' Էյ Էնկէրէք Նէպի , Կէլէճէ
ղազապտան գալմաղլըզը սիզէ քի'մ կէօսթէրտի
- 8 Իմաի Թէվպէյէ լա'իգ սէմէրէ հուսուլէ Կէթիլի
նիլ . վէ քէնտի քէնտիիղէ' փէտէրիմիլ Ապրա.
համ տըր' տէմէյէ պաշլամայընըլ , զիրա սիզէ տէ.
րիմ' քի' Ալլահ Ապրահամա շու Թաշարտան պէ
- 9 Էվլատ վիւճուտէ Կէթիլիմէյէ գատիր տիր . Հէմ
տախի հալա պալթա աղաճլարըն քէօքիւնիւն Էս.

- նշնա գոնուլմը տրը . իմտի էյի մէյվէ վերմէյէն
 40 հէր աղաճ քէսիւիպ աթէշէ աթըլը՝ տէր իտի : շէ-
 մա'աթ տախի՝ Պոլ սուրէթտէ պիզ նէ՞ իշէյէլիմ՝
 41 տէյիւ անտէն սու'ալ էթաիլէր : Օլ տախի անդէ-
 ղէ ճէվապընտա , իքի էնթարիսի օլան՝ պիրիսինի
 օլմայանա վէրսին , թա'ամը օլան տախի պէօյլէ էյ-
 42 լէսին՝ տէտի : Վէ վաֆթիզ օլունմազ իւզըէ կէօմ-
 ղիւքճիւլէր տախի կէլիպ , անա՝ էյ մու'ալլիմ , նէ՞
 43 իշէյէլիմ՝ տէտիքլէրինին իւզերինէ , Սիզէ էմը օ-
 լունանտան զէյատէ պիր շէյ թալէպ էթմէյինիզ՝
 44 տէտի : 'Ապէրլէր տախի՝ Պիզ տէ նէ՞ իշէյէլիմ՝
 տէյիւ անա սօրտըլար . վէ անդէրէ՝ փիմնէյէ զուլմ
 էթմէյինիզ , վէ իֆթիրա պիրլէ զատր էթմէյինիզ ,
 վէ 'իւլիւֆէնիզէ գանա'աթ էյլէյինիզ՝ տէտի :
 45 Վէ գալմ ինթիզարտա օլուպ ճիւմէսի Եուհան-
 նանըն հազգընտա՝ 'Աճէպա՝ փրիստոս պո՞ւ մը տըր՝
 տէյիւ գալպլէրինտէ թէֆէքքիւր էտէրլէր իքէն ,
 46 Եուհաննա ճիւմէսինէ ճէվապէն՝ կէրչի պէն սիզի
 սու իլէ վաֆթիզ էտիյօրմ , ամմա պէնտէն տա-
 հա գուտրէթլի օլան կէլիյօր , քի պէն անըն այազ
 դապլարընըն թասմասընը չէօլմէյէ լա'իզ տէյիւ
 իմ . օ սիզի Բուհ իւլ Գուտս վէ աթէշ իլէ վաֆ-
 47 թիզ էտէճէք տիր : Եապտսը տախի էլինտէ օլուպ՝
 քէտի խարմանընը պիթ թէմամ սափուրարազ ,
 պուզտայը անպարընա ճէմ՝ էտիպ՝ սամանը իսէ
 48 սէյիւնմէզ աթէշէ եազաճազ տըր՝ տէտի : Պէօյ-
 լէճէ տահա զայրի նիչէ շէյլէր գալմա նասիհաթ
 էտիպ՝ թէպլէր էտէր իտի :
 49 Վէ բէ'իս եր բուպ՝ Հէրօտէս՝ գարնտաշը [Ֆի-
 լիպօսըն] դէվճէսի Հէրօտիտան , վէ Հէրօտէսին

- էթ միշտ օլտըղը պիլ ճիւմէ ֆէնալըգլարտան տօլ,
 19 Եւ Եռհաննա Թարաֆընտան Թագպիհ Էտիլմէքի
 20 Ճիւմէսինին իւզէրինէ անը մահպէսէ իլգա էթմէք
 լիյի տախի 'իլավէ էթտի :
 21 Վէ ճէմի' ի խալգ վաֆթիլ օլունտըղը սըրտա
 Զիսուս տախի վաֆթիլ օլունուպ տու'աւ էտէր ի
 22 Քէն , կէօք ալըլըպ' Բուհ իւլ Գուստ անըն իւզէ
 րինէ հէյ'էթ ի ճիսմիյէ իլէ կէօյէրճին կիպի նազի
 օլտու , վէ կէօքտէն՝ Սէվկիւլիւ օղլըմ՝ սէն սին , սէն
 տէն բազի իմ՝ տէյիւ պիր սէտա վուզու՝ պուլտու
 23 Վէ Զիսուս Քէնտիսի Թագրիպէն օթուլ Էտը
 նա կիրմէյէ պաշլատը , վէ զանն օլունտըղընա կէ
 24 րէ իպն ի Եուսուֆ , իպն ի Էլի , իպն ի Մաթ
 Թաթ , իպն ի Լավի , իպն ի Մէլքի , իպն ի Եան
 25 նա , իպն ի Եուսուֆ , իպն ի ՄաթԹաթեա , իպն
 'Ամօն , իպն ի Նահուսմ , իպն ի Հէսիլ , իպն ի ճաճ
 26 ճայ , իպն ի Մահաթ , իպն ի ՄաթԹաթեա , իպն
 27 Շիմ'ի , իպն ի Եուսուֆ , իպն ի Եէհուտա , իպն
 Եուհաննա , իպն ի Բիսա , իպն ի Զէրուպապէլ , իպն
 28 Շաալթիէլ , իպն ի Նէրի , իպն ի Մէլքի , իպն
 Ատտի , իպն ի Գօսամ , իպն ի Էլմօտամ , իպն
 29 'Էր , իպն ի Եուսա , իպն ի Էլի'ազար , իպն ի Ե
 30 րիմ , իպն ի ՄաթԹաթ , իպն ի Լավի , իպն
 Սիմ'օն , իպն ի Եէհուտա , իպն ի Եուսուֆ , իպն
 31 Եօնան , իպն ի Էլեագիմ , իպն ի Մէլիյա , իպն
 Մայնան , իպն ի ՄաթԹաթա , իպն ի Նաթան
 32 իպն ի Տաուս , իպն ի Եէսսէ , իպն ի 'Օպէտ ,
 իպն ի Պօ'ազ , իպն ի Սալմօն , իպն ի Նահնօն
 33 իպն ի 'Ամիլնատապ , իպն ի Աբամ , իպն ի Հա
 34 րօն , իպն ի Ֆարէս , իպն ի Եէհուտա , իպն ի Եա

գուպ, իպն ի իսհադ, իպն ի Ապրահամ, իպն ի
 35 Թադահ, իպն ի Նահօր, իպն ի Սէրուճ, իպն ի
 Բո՛ռ, իպն ի Ֆալէճ, իպն ի 'Ապիր, իպն ի Շա-
 36 լահ, իպն ի Գէյնան, իպն ի Արֆախշատ, իպն ի
 37 Սամ, իպն ի Նուհ, իպն ի Լամէք, իպն ի Մե-
 թուշղահ, իպն ի Հանօք, իպն ի Եարէա, իպն ի
 38 Մտճլալէլ, իպն ի Գէյնան, իպն ի Էնօշ, իպն ի
 Շէթ, իպն ի Ատէմ, իպն Ուլլահ իտի:

ՊԱՊ 4

4 Վէ Գիսուս Բուհ իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլա-
 րագ, իրտանտան 'ալտէթ էտիպ' Բուհնն սէվգիլլէ
 2 պերրիյէյէ կիթտի. Վէ Շէյթան թարաֆնտան
 գրդգ կիւն թէճրիպէ օլունարագ, օլ կիւնէրտէ
 հիւ պիր շէյ սէմէտի, վէ միւտտէթ ի մէգքիւրէ
 թէմամընտա նիհայէթ աճրգտը:

3 Վէ Շէյթան անա՝ էյէր իպնուլլահ իսէն, շու
 4 թաշն էքմէք օլմասընր էմր էյլէ՝ տէտի, Գիսուս
 տտիի անա ճէվապէն՝ ինսան եալընըգ էքմէք իլէ
 եաշամազ, անճագ Ալլահնն հէր պիր քէլամը իլէ
 էւլէ՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր՝ տէտի:

5 Վէ Շէյթան անը եիւքսէք պիր տաղա չըգարըպ
 ան ի վահիտտէ անա տիւնեանըն ճիւմլէ մէմալքի-

6 նի կէօսթէրտի: Վէ Շէյթան անա՝ ճիւմլէ պու
 հիւքիւմէթի վէ անլէրին շանընը սանա վէրէյիմ,
 զիրա պանա թէպլիմ օլունմըշ տըր, պէն տախի

7 քիմէ իսթէրսէմ վէրիւրիմ: Իմտի էյէր սէն պանա
 սէճտէ գրլար իսէն, ճիւմլէսի սէնին օլուն՝ տէտի:

8 Վէ Գիսուս անա ճէվապէն՝ [Արտըմա չէքիլ, էյ
 Շէյթան, զիրա] Ալլահնն օլան Բապղա սէճտէ գը-

- լասն, վէ եալընըղ անա 'իպատէթ էտէսին' տէ
յիւ եաղըմբշ տըր' տէտի :
- 9 Վէ անը Եերուշալիմէ կէօթիւրիւպ հէյքէթ
պուրճընն իւզէրինտէ տուրտուրապ, անա' ի
յէր Իպնուլլահ իսէն, քէնտինի պուրատան աշաղ
10 աթ . Զիրա' Սէնի հըֆզ էթմէք իւզըէ' սէնին հաղ .
- 11 զընտա քէնտի մէլա'իքէսինէ թէնպիհ էտէճէք . Վէ
անյէր տախի պաղըն' թաշա չարիմամասը իլիմ
սէնի էլլէրի իւզէրինտէ գալտըրաճագլար' տէլի
12 եաղըմբշ տըր' տէտի : Վէ Յիսուս անա ճէվապէն'
Ալլահնն ոլան Բապպը թէճրիպէ էթմէյէսին' Դէյ
13 սէջլէնիլմիշ տիր' տէտի : Վէ Շէյթան ճիւմէ
թէճրիպէլէրի թէմամ էթտիքտէն սօնկրա, պիլ
միւտտէթ անտէն պըրլտը :
- 14 Վէ Յիսուս Բուհնն գուվէթիլէ ճէլիլէ 'ալտէթ
էտիպ' էթրաֆտա ոլան պիլ ճիւմէ մահալէրէ
15 շէօհրէթի շայը' ոլտու : Վէ քէնտիսի անլէրին պի
նաղօղլարընտա թա'լիմ էտիպ' ճիւմէ թարաֆըն
տան թա'լիմ օլունուր իտի :
- 16 Վէ փերվէրտէ օլարղը Նազարէթէ կէլիպ, 'ա
տէթի իւզըէ սէպթ կիւնիւնտէ սինաղօղա կիլիպ
17 օգուամաղա գալգտը : Վէ անա Իշա'նա փէյղամպէ
րին քիթապը վէրիտի . օլ տախի քիթապը աշաղ
18 տա' Բապպըն Բուհն իւզէրիմտէ տիր . չիւնքի պէնի
ֆուգարայա պէշարէթի թէպշիր էթմէք իչիւն մէօ
էտիպ, գուլի միւնքէսիր օլանլարա շիֆա վէրմէք,
վէ էսիրլէրէ հիւրիլէթի, վէ ա'մալէրէ կէօղէրին
աշըմասընը ի'լան էթմէք, վէ գուլմ' ալթընտա է
19 զիլէնլէրի աղատըղ իլէ սալը վէրմէք, Վէ Բապպըն
մագպուլ սէնէ ինի ի'լան էթմէք իչիւն իրսուլ էյ :

- լէտի՝ տէյիւ մուհարրէր օլան մահալի պուլտու :
- 20 Վէ քիթապը դափալըպ խըտմէթ ճիյէ վէրէրէք ,
օթուրտու . վէ սինաղօղտա պուլունանլարըն ճիւմ-
լէսինին նաղար Ը տիգգաթը անըն իւզէրինտէ իտի :
- 21 Օլ տախի անլէրէ՝ Պու թահրիրաթ պու կիւն գու-
լազարընը իշիթտիյի հալտէ իթմամ օլունմըշ
- 22 տըր՝ տէմէյէ պաշլատը : Վէ ճիւմէսի անա շէհա-
տէթ էտիպ՝ անըն աղզընտան սատըր օլան լաթիֆ
քէլամլարա թէ՛աճճիւպ էտէրէք՝ Պու Եուսուֆըն
- 23 օղու տէյիւ մի տիր՝ տէրլէր իտի : Օլ տախի ան-
լէրէ՝ Էլպէթթէ սիղ պանա՝ Էյ հէքիմ՝ քէնտինէ
շիֆա վէր՝ թէմնիլինի սէջլէյէճէքսինիզ , ֆէֆընա-
հումտա վուգու՝ պուլարղընը իշիթտիյիմիզ շէյլէրի
պուրատա քէնտի վաթանընտա տախի իճրա էյլէ՝
- 24 «էյէճէպէիւ» տէտի : Վէ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ՝ քի՝ Հիչ պիր փէյղամպէր քէնտի վաթանընտա
- 25 մագպուլ տէյիլ տիր : Վէ հագիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ՝ քի՝ Էլէյանըն կիւնլէրինտէ կէօք իւչ երլ վէ ալ-
թը այ գափանմաղլէ , պիւթիւն եերտէ 'ազիմ՝ գըթ-
լըզ վագը՝ օլարղը ղէման , իսրայէլտէ չօգ տուլ գա-
- 26 ըրլար վար իտի իսէ տէ , Էլէյա Սայտայա թապի՝
Սարէփթատու օլան պիր տուլ գարըտան մա՛տա ան-
- 27 լէրին հիչ պիրիսինէ կէօնտէրիլէտի : Վէ Էլէլա՝
փէյղամպէրին ղէմանընտա , իսրայէլտէ չօգ ճիւ-
զալլըլար վար իտի իսէ տէ , Սիւրեանի Նա՛մանտան
ղայրի անլէրտէն պիրի թաթհիր օլունմատը՝ տէտի :
- 28 Վէ սինաղօղտա պուլունանլարըն ճիւմէսի պու-
- 29 նու իշիթտիքտէ , փիւր դաղապ օլարագ , Գալգար-
լար վէ անը շէհրտէն իխրաճ էտիպ , անը աշաղը
աթմագ իւզրէ շէհրլէրինին չպինա օլունաղը տա-

- 30 ղն ուղտուճինա կեթիւրաւիւէր : Օ իսէ արալարն,
տան կէչիպ կիթտի :
- 31 Վէ ճէլիտէ վազը՝ Բէֆրնահում շէհրինէ էնիպ՝
սէպթ կիւնդէրինտէ անլէրէ թա'լիմ էտէր իքէն :
- 32 Քէլամը հիւքմիւ ուղտընտան՝ թա'լիմինէ հէյրան
- 33 գալըրլար իտի : Վէ սինաղողտա , աէրունինտէ նա,
փաք ճինն րուհը օլան պիր տաէմ պուլունուպ՝ պիւ.
- 34 լէնտ ավազէ պաղըրարագ՝ Պրագ , սէնին պիղիմ
իլէ նէ՞ իշին վար , էյ Նազարէթլի Յիսուս , պիղի
հէլաֆ էթմէք իշիւն մի կէլտին . սէնին քիմ իտի.
յինի պիլիբիմ , Ալլահն Մուգատտէսի սին՝ տէտի :
- 35 Վէ Յիսուս անը ազարլայրպ՝ Սիւքիւթ էյլէ վէ ան.
տէն չըգ՝ տէմէսի իւզէրինէ ճինն անը օրթայա ա.
- 36 թըպ՝ պիր գարար վէրմէքսիլին անտէն չըգաը բլէ
ճիւմէսինէ հայրէթ կէլէրէք , Պու նէ՞ քէլամ արը
քի նափաք րուհլարա հիւքիւմէթ վէ գուտընթի
էմր էթմէսիլլէ չըգարլար՝ տէյէրէք պէյնլէրինտէ
- 37 սէյլէշիրլէր իտի : Վէ անըն շէօհրէթի պիւթիմ
ճիւվար օլան մահալլէրէ շայը՝ օլտու :
- 38 Վէ սինաղողտան գալգըպ՝ Սիմ'օնըն խանէսինէ
կիրտի . վէ Սիմ'օնըն գայն վալիտէսի շէտիտ հիւմ.
մայա թուլթուլմըշ օլմասըյլէ անլէր տախի մէր.
- 39 գումէ իշիւն անա րէճա էթտիլէր . Օլ տախի իւ.
զէրինէ տուրուպ՝ հիւմմայը ազարլատըգտա , ան.
տէն հի-մմ տէֆ՝ օլտու . մէրգումէ տախի տէր՝ ա.
գապ գալգըպ անլէրէ խըտմէթ էթտի :
- 40 Վէ կիւնէշ պաթտըգտա , հէր քիմին էմրաղ լ
միւթէլիֆէյէ կիրիֆթար օլմուշ խապթասը վալ
իսէ , նէզարինէ կէթիրտի , օլ տախի հէր պիրինն
իւզէրինէ էլլէրինի գոյարագ անլէրէ շիֆա վէրտի :

- 41 Վէ չօգ քիմսէլէրտէն ճինելէր տախի չըգըպ պա-
ղըրարագ՝ Սէն Մէսիճ Իպնուլլահ սըն՝ տէրէր Ի-
տի . վէ անլէրի աղարլայըպ սէօլէմէյէ պրագմաղ
Խտի , զերա քէնտիին Մէսիճ Խտիյինի պիլլըրէր Խտի :
- 42 Վէ կիւնտիւղ օլտըգտա , չըգըպ պէնապան պիր
մահալէ կիթտի . վէ խալգ անը տրայարագ՝ Թա
եանընա կէլիպ՝ քէնտիլէրինտէն կիթմէմէսի իչիւն
- 43 անա իպրամ էթալիէր Խտէ տէ , Անլէրէ՝ Ալլահն
մէլէքիլթիւնիւ սա՛իր շէհրլէրտէ տախի Թէպչիբ
էթմէքլիյիմ կէրէք տիր , զերա պունսն իչիւն իր-
- 44 սոլ օլունտըմ՝ տէտի : Վէ ճէլիլին սինաղօղլարն-
տա վա՛ղ էտէր Խտի :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ վաղը՝ օլտու քի խալգ Ալլահն քէլամընը
տինկլէմէք իչիւն անա իզաիհամ վէրմէքլէ , քէն-
տիսի ճէննէսարէթ կէօլիւնիւն քէնարընտա տուր-
- 2 տըղը սըրտա , կէօլիւն քէնարընտա իքի գայըգ
տուրտըղընը կէօրտիւ . պաղըգճըլար Խտէ չըգըչ օ-
- 3 լուպ՝ աղարընը երյգայօրլար Խտի : Վէ գայըգլար-
տան պիրինէ՝ եա՛նի Սիմ՝օնըն գայըլէ՝ կիրիպ , գա-
րատսն պիր ազ աչըլմասընը անտէն Թալէպ էտէ-
րէք , օթուրուպ գայըգտան խալգա Թա՛լիմ էյլէտի :
- 4 Վէ քէլամտան Ֆարիզ օլտըգտա , Սիմ՝օնա՝ Էն-
կինէ աչըլպ աղլարընըղը սվ իչիւն աթըրըղ՝ տէ-
- 5 տի : Սիմ՝օն տախի անա ճէվապէն՝ Եա Մու՛ալ-
լիմ , պիւթիւն կէճէ չալըշտըգ Խտէ տէ , պիր շէյ
Թութամատըգ . լաքին սէնին սէօզիւն իլէ աղը ա-
- 3 Թայըմ՝ տէտի : Վէ պունու եափտըգլարընտա քիւլ-
լիյէթիլ պալըգ շէվիւրտիլէր . վէ սղ սըր երըթըլմաղ-

- 7 Է, Կելիպ քէնտիւթերինէ եարտըմ' էթմէլերի իչին, տիկէր գայրգլաւ օլան օրթագլարընա իշարէթ էթ. տիւթը. անլէր տախի կելիպ գայրգլարըն իքիսիկ
- 8 պաթմագ տէրէճէսինէտէք տօլտուրտըլար : Վէ Սիմ'օն Պետրոս պունու կէօրմէքլէ, Յիսուսըն տիւթերինէ տիւշիւպ' Եա Բապպ, պէնտէն այրըլ, զի
- 9 ըս պէն կիւնահքեար աւտէմ' իմ' տէտի : Զիրա պալըգլարըն ավլանըշընաան տօլայը օ վէ պէրապէրինձ
- 10 օլանլարըն ճիւմլէսի, Վէ Սիմ'օնըն օրթագլարըն Զէպէտինին օղուլարը Եա'գուպ իլէ Եուհաննա տախի հայրէթէ տիւշտիւթեր. Յիսուս տախի Սիմ'օնա Գօրգմա, պունտան պէջլէ ինսան ավճար օլաճագ
- 11 սըն' տէտի : Վէ գայրգլարը գարայա չէքտիքտէն սօնլըա, հէր շէյի պրաղըպ անըն արտը սըրա կիթտիլէ
- 12 Վէ քէնտիսի շէհրլէրին պիրինտէ հքէն, իլթի ճիւղամ իլէ տօլու պիր ուտէմ' պուլունուպ' Յիսուսը կէօրտիւլիւ կիպի, եիւղիւ գօյուն գափանըպ անա եալվարարագ, Եա Բապպ, էյէր իսթէր իսէն
- 13 պէնի թաթհիր էթմէյէ գատիր սին' տէտի : Դ տախի էլինի ուղատըպ անա տօգունարագ, իսթէրիմ, թահիր օլ' տէտի. վէ տէր 'ադապ ճիւղան
- 14 տէֆ' օլտու : Վէ անա' ֆիմսէյէ սէջլէմէ, լաքի կիտիպ' քէնտինի քեահինէ կէօթէր, վէ անլէր շէհատէթ օլմագ իւզրէ, թաթհիրին իչին Մասանըն պուլուրտըղը վէճհէ թագտիմէյի թագտի
- 15 էյլէ' տէյիւ թէնպիհ էյլէտի : Վէ անըն շէօհրէթի ղիյատէ շայը' օլուպ' անա տինկլէմէք վէ թարտիթի տան խասթալըգլարընտան շիֆա պուլմագ իլթի
- 16 չօգ խալգ ճէմ' օլուր իտի : Քէնտիսի իսէ չէօլէթ չէքիլիպ տու'ա էտէր իտի :

- 17 Վէ կիւնէրին պիւրինտէ քէնտիսի թա'լիմ' էթ-
մէրտէ իբէն, Եւրուշալիմ' իլէ Եէհուտիյէ վէ ճէ-
լիին հէր պիւր քէօյիւնտէն կէլմիշ օլան ֆէրիսիլէր
վէ էրպապ ը շէրի'աթ օթուրույօրլար իտի. վէ ան-
լէրն շիֆա վէրմէք իչէն Բապպըն գուտրէթի հա-
18 զըր իտի: Վէ իշթէ պա'ղը քիմնէլէր տէօշէք իւ-
զէրինտէ քէօթրիւմ' պիւր ատէմ' կէթիւրէրէք, անը
իչէրի կէթիւրիպ' հուզուրընա գօմաղա ֆուրասթ ա-
19 բառլլար իսէ տէ, Քէորէթ ի խալգ սէպէպիյլէ ա-
նը իչէրի կէթիւրմէյէ եօլ պուլամնամաղլէ, տամա
չըգըպ' քէրէմիտլէրին արասընտան անը տէօշէյի ի-
լէ պէրապէր օրթայա, Յիսուսըն հուզուրընա էն-
20 տիրտիլէր: Օլ տախի անլէրին իմանընը կէօրմէքլէ
անա' Եյ տտէմ', կիւնահլարըն սանա 'աֆիլ օլուն-
21 տու' տէտի: Վէ 'ուլէմա իլէ ֆէրիսիլէր' Պու քիւֆր
սէօյլէյէն քի'մ' տիր. եալընը Ալլահտան ղալրի
կիւնահլար 'աֆիլ էթմէյէ քի'մ' գատիր տիր' տէ-
յէրէք թէֆէքքիւր էթմէյէ պաշատըզլարընտա,
22 Յիսուս տախի անլէրին էֆրէարընը պիլմէքլէ, ան-
լէրէ ճէվապէն' Գալլլէրինիգատէ նէ' թէֆէքքիւր է-
23 տիյօրսընըզ: Հա'նկըսը գօլայ տըր. Լիւնահլարըն
սանա 'աֆիլ օլունտու' տէմէսի' մի, եօգսա' Գալգ
24 վէ կէզ' տէմէսի մի: Ամմա իպն իւլ ինսանըն եէր
իւզէրինտէ կիւնահլար 'աֆիլ էթմէյէ գուտրէթի
վար իտիյիսի պիլէսինիզ տէյիւ, քէօթրիւմէ' Սանա
տէրիւմ', Գալգ, տէօշէյիսի գալտըր վէ էվինէ կիթ'
25 տէտի: Օլ տախի հէման անլէրին հուզուրընտա
գալգըպ' իւզէրինտէ եաթտըղը շէյի գալտըրտը, վէ
26 Ալլահ համո էտէրէք էվինէ կիթաի: Վէ ճիւմլէ-
սի միւթէհայիւր օլուպ' Ալլահ համո էտիպ գօր-

- գու իլէ մէմըն օլարագ , Պու կիւն 'անա'իպ շէրէ
կէօրտիւք՝ տէտիլէր :
- 27 Վէ պու նէսնէլէրտէն սօնկրա՝ տըշարըյա չըզը 38
Լափի նամընտա պիր կէօմրիւք ծիւլիւ պիր կէօմրիւ
մահալիտէ օթուրուր կէօրմէսիյէ , անա՝ Արտը 39
28 ճա կէլ՝ տէտի : Օլ տախի հէր շէյի թէրք էտէրէ
29 դալդըպ արտընճա կիթտի : Վէ Լափի քէնտի իւ
նէսինտէ անա պէյիւք պիր զէյաֆէթ էտիպ՝ տիլ
իլէ պէրապէր սօֆրատա օթուրան կէօմրիւք ծի
լէրտէն վէ սա՛իրէրտէն վաֆիր խալգ վար իտի 4
30 Վէ 'ուլէմալարը իլէ ֆէրիսիլէր անըն շայիրտիլէր
նէ սէյլէնէրէք՝ Նի՞չիւն կէօմրիւք ծիւլէր վէ կիւ 2
նահքեարար իլէ պէրապէր եէյիպ իչէրտինիլ՝ տ 3
31 տիլէր : Յիսուս տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Հէրի
սաղ օլանլար տէյիլ , անճադ 'իլէթիլ օլանլար միւլ 3
32 թաճ տըր : Սալիհլէրի տէյիլ , անճադ կիւնահքեար
լարը թէվպէյէ տա՛վէթ էթմէյէ կէլտիմ՝ տէտի :
33 Անլէր տախի անա՝ Նի՞չիւն իուհաննանիլ
ֆէրիսիլէրին շայիրտլէրի չօդ տէֆ՝ա օրուճ թու
թուպ տու՛ալար էթտիքլէրի հալտէ , սէնին շայիրտ 4
34 լէրին եէյիպ իչէրլէր՝ տէտիլէր : Վէ անլէրէ՝ Տիւ
յիւնճիւլէրէ կիւվէյի անլէր իլէ պէրապէր օլար 5
35 ճա , օրուճ թուլթտըրա պիլի՞ր մի սինիլ , Լաքի
կիւվէյինին անլէրտէն ալընաճաղը կիւնլէր կէլի 6
վէ օլ զէման , օլ կիւնլէրտէ օրուճ թուլթաճադ
36 լար տըր՝ տէտի : Վէ անլէրէ պիր թէմնիլ տախի 7
սէյլէտի , եա՛նի Հիչ պիր քիմսէ եէնի լիպաս ե
մասընը էսքի լիպասա դօմաղ , եօգսա օ հէմ է
քիսինի երրթար վէ հէմ եէնիտէն օլան եամա է 8
37 քիյէ եագըշմաղ : Վէ հիչ պիր քիմսէ էսքի թու

լուսնարա եէնի շէրապ գօմաղ, եօգսա եէնի շէրապ
 թուլումարը երբթըպ տէօքիւլիւր, հէմ թուլում-
 38 լար տախի թէլէֆ օլուր: Լաքին եէնի շէրապը եէ-
 նի թուլումարա գօմագ կերէք տիր. վէ իքիսի տա-
 39 իի մահֆուղ գալըր: Վէ հիչ պիր քիմնէ էսքիյի
 իչտիրտէն սօնկրա, ֆիլ հալ եէնիսինի իսթէմէղ,
 զիրա՝ Էսքիսի տահա խօշ տըր՝ տէր:

ՊԱՊ 6

1 Վէ վաղը՝ օլտու քի իքինճի պիրինճի սէպթ կիւ-
 նիւտէ, Յիւսէք իքիլէր արասընտան կէչտիյիտէ,
 շայիրալէրի պաշաղլարը գօփարըպ՝ էլէրիլէ օղա-
 2 լայարագ եէյօրլար իտի: Վէ ֆէրիսիլէրտէն պա՝
 զըլարը անլէրէ՝ Նի՛չիւն սէպթ կիւնիւ իշէմէսի
 3 ճա՛ղ օլմայանը իշէյօրսընը՝ տէտիլէր: Վէ Յի-
 սուս անլէրէ ճէվապէն՝ Տաուտըն կերէք քէնտիսի
 վէ կերէք պէրապէրինճէ օլանլար աճըգտըղը զէման
 4 Նէ էթտիյինի օգո՛ւմատընը մը. Նասըլ պէլթ
 Ուլահա կիրիպ՝ քեահիլէրտէն զայրիսինէ եէմէսի
 հէլալ օլմայան հուզուր էքմէքէրինի ալըպ եէտի,
 վէ ետընտա պուլունանլարա տախի վէրտի՝ տէ-
 5 տի: Վէ անլէրէ՝ Իպն իւլ ինտան եէվմ ի սէպթին
 տախի տահպի տիր՝ տէտի:
 6 Վէ տիկէր պիր սէպթ կիւնիւտէ տախի սինա-
 ղօղա կիրիպ՝ թա՛լիմ էտէր իքէն, օրատա սաղ է-
 7 լի գուրու պիր ատէմ պուլունամաղէ, Ուլէմա իլէ
 ֆէրիսիլէր անը իթթիհամա վէսիլէ պուլմագ իշիւն,
 սէպթ կիւնիւտէ շիֆա վէրի՞ր մի տէյիւ անը կէօ-
 8 զէտիրլէր իտի: Ամմա քէնտիսի անլէրին էֆքեարը-
 նը պիլմէքէ, էլի գուրումըլ օլան ատէմէ, Գալգ,

- օրթատա տուր՝ տէմէսիյէ, օլ տախի գալթը
 9 տուրտու: Պա՛տէհու Յիսուս անլէրէ, Սէպթ կի- 20
 նիւնտէ հա՞նկըսը, խա՛յր իշլէմէք մի, եօգաս շէր
 իշլէմէք մի, թախլիս ի նէ՞ֆս մի, եօգաս գաթլի
 նէֆս մի հէլալ տըր, սիզէ սու՛ալ էտէրիմ՝ տէ 21
 10 տի: Վէ էթրաֆընտա պուլընտնլարըն ճիւմէսիկ
 պազըպ՝ տնա՛ էլինի ուզաթ՝ տէմէսիյէ, օլ տախի 22
 էօյլէ էյլէտիքտէ՛ էլի օլ պիրի կիպի սաղ օլտու
 11 վէ անլէր զիյաւէսիյէ զազապնաք օլարադ, Յի-
 սուսա նէ՞ էտէլիմ՝ տէյիւ պէյնլէրինտէ սէօյլէլի-
 լէր իտի: 23
 12 Վէ օլ կիւպլէրտէ տու՛ա էթմէք իւզրէ տաղ-
 չըգտը, վէ պիւթիւն կէճէյի Ալլահա տու՛տ էտէ 24
 13 բէք կէչիւտի: Վէ սապահ օլտըգտա, քէնտի շա-
 յիրալէրինի էանընա չաղըրըպ՝ անլէրտէն օն էթ 25
 14 քիմնէ, Եա՛նի Պետրոս թէսմիյէ էթալիյի Սիմ՝օն
 իլէ գարնտաշը Անտրաս, վէ Եա՛գուպ իլէ Եու- 26
 15 հաննա, վէ Ֆիլիպպոս իլէ Պարթօլէմաս, վէ
 Մաթթա իլէ Թօմա, վէ Հալֆա օղլու Եա՛գուպ
 16 իլէ Ղայուր տէնիլէն Սիմ՝օն, վէ Եա՛գուպըն քո-
 րու Եէհուտա իլէ խալին օլան իսխարիօթի իլէ 27
 հուտայը ինթիխապ էտէրէք՝ անլէրէ բէսուլ թէ
 17 միյէ էյլէտի: Վէ անլէր իլէ էնիպ պիր տիւզ էէր-
 տէ տուրտու, վէ շայիրալէրինին ճէմա՛տթը իլէ 28
 պիւթիւն Եէհուտիլէտէն վէ Եէրուշալիմտէն վէ 29
 18 Սուր իլէ Սայտանըն սահիլինտէն, Անը տինկէմզ
 վէ մարազլարընտան շիֆա պուլմադ իւզրէ, գալի՛ 30
 տան վաֆիր խալզ՝ վէ նափաք բուհարտան՝ աղադ
 19 չէքէնլէր տախի կէլիպ շիֆա պուլուրլար իտի: Վէ 31
 պիւթիւն խալզ անա տօգուլմադ իսթէրլէր իտի

- չիւնքի անտէն գուլվէթ չըգըպ՝ ճիւմէսինէ շիֆա վէրիւր խտի :
- 20 Օլ տառի շայրտէրինէ նաղար գըլարագ, տէտի քի՝ Սիզ նէ միւպարէք սինիզ, էյ ֆագիրլէր, զի-
- 21 բա մէլէքիւթ Ուլլահ սիզին տիր : Սիզ նէ միւպարէք սինիզ, էյ շիմտի աճըգանտը, զիբա տոյաճագ-սընըզ :
- 22 Սիզ նէ միւպարէք սինիզ, էյ շիմտի աղ-լայանլար, զիբա կիւլէճէքսինիզ : Խպն իւլ ինսան իչիւն ատէմլէր սիզէ պուղզ էթտիքլէրի վէ սիզի թարտ էտիպ սիթէմ էթտիքլէրի, վէ իսմինիզի քէթիւ կիպի չըգարտըգլարը զէման, նէ միւպարէք սինիզ :
- 23 Օլ կիւնտէ սէվինիպ սըչըպընըզ, չիւնքի իլթէ սէմնտա էճըրինիզ չօգ տըր : զիբա էճտատաւըր փէյղամպէրլէրէ պու վէճճ իւզըն էտէրլէր ի-
- 24 տի : Լաքին վայ սիզէ, էյ զէնկինլէր, զիբա թէ-սէլլինիզի ալտընըզ : Վայ սիզէ, էյ թօգ օյանլար, զիբա աճըգաճագսընըզ : վայ սիզէ, էյ շիմտի կիւլէն-
- 25 լէր, զիբա հազին օլուպ աղլայաճագսընըզ : [Ճիւմլէ] տաէմլէր սիզին հագգընըզտա խայր սէօյլէտիքլէրի զէման, վայ սիզէ : զիբա սնիլէրին էճտատը քէապիպ փէյղամպէրլէրէ պու վէճճ իւզըն էտէրլէր իտի :
- 26 Աման, էյ տինկլէյէնլէր, սիզէ տէրիմ քի՝ Տիւշ-մէլէրլինիզի սէվինիզ, սիզէ պուղզ էտէնլէրէ էյի-
- 27 լէք էտիլինիզ : Սիզէ պէտ տոււա էտէնլէրէ խայր տոււա էյլէյլինիզ, վէ սիզի ինճիտէնլէր իչիւն տոււա
- 28 էյլէյլինիզ : Սէնին պիր էանաղընա վուրանա օլ պի-րինֆ տէ սուն : վէ ճիւպպէնի ալանը էնթարինի ալ-
- 29 անֆա մէն՝ էթմէ : վէ սէնտէն հէր տիլէյլէն վէր : վէ սէնին մալինի ալանտան ալ իսթիլտատ էթմէ :
- 30 վէ ատէմլէրին սիզէ նէ մոււամէլէ էթմէլէրինի

- 32 Իսթէրսէնիզ, սիզ տախի անլէրէ էօյլէ էտինիզ: Վէ
էյէր սիզի սէվէնլէրի սէվէրսէնիզ, նէ՞ ֆազիլէթի 42
նիզ օլուր. զիրա կիւնասքեարլար տախի քէտտիլ
- 33 Բինի սէվէնլէրի սէվէրլէր: Վէ էյէր սիզէ էյիլի
էտէնլէրէ էյիլիք էտէրսէնիզ, նէ՞ ֆազիլէթի 43
օլուր. զիրա կիւնասքեարլար տախի հէման պուլ
- 34 յի էտէրլէր: Վէ էյէր պէտէլինի ալմաղը իւմի
էթտիլինիզ քիմնէլէրէ էօտիւնձ վէրիւսէնիզ, 44
ֆազիլէթի օլուր. զիրա կիւնասքեարլար տախի
կիւնասքեարլար, մուգապիլինի կէրի ալմաղ իւ
- 35 րէ, էօտիւնձ վէրիլլէր: Ամմա տիւլմէնլէրինիզ 45
վիպ՝ էյիլիք էտինիզ, վէ հիչ պիր պէտէլ իւմիտ կէ
մէյէրէք էօտիւնձ վէրինիզ, վէ էճրինիզ չօզ օլուր
Միւթա՛ալն օղուլլարը օլաճագարնըլ. զիրա
նաւքէօրլէրէ վէ քէօթիւլէրէ ին՛ամ էտիճի տիր
- 36 Իմնի ֆէտէրինիզ մէրհամէթլի օլաղը միսիլլէ 46
37 տախի մէրհամէթլի օլունըլ: Հիւքմ էթմէյինի
վէ սիզէ հիւքմ օլունմայաճագ. քիմնէնին՝ տէ
հինէ հիւքմ էթմէյինիզ, վէ սիզին՝ ալէյհինիզ
հիւքմ օլունմայաճագ. ՝աֆվ էյլէյինիզ, վէ տիր 47
- 38 ՝աֆվ օլունաճագ: Վէրինիզ, վէ սիզէ վէրիլլէ 48
տիր. պասըլմըլ հէմ սիւքինմիշ վէ թաշգըն
էօլչէրլէ գուճաղընըլա վէրէճէրլէր. զիրա սիզէ
ման էօլչտիւյիւնիւլ էօլչէք իլէ էօլչիւլէճէք տիր
- 39 Վէ անլէրէ պիր թէմնիլ սէօյլէտի. Ա՛մն 49
մայա գըլաղուլլըք էտէ պիլի՞ր մի. իքիսի տէլ
40 գուրա տիւլմէ՞լ մի: Շայիրա մու՛ալլիմինտէն կէ
ղալ տէյիլ տիր. լաքին հէր քէամիլ պուլուն
չայիւր մու՛ալլիմի կիպի օլուր:
- 41 Վէ նի՞չիւն գարնտաշընըն կէօղիւնտէ պուլուն

- չէօփէ պագըպ տէ՝ քէնտի կէօղիւնտէ օլան մերթէյէ
 42 տիգգաթ էթմէզսին : Եստօտ սէն քէնտի կէօղիւնտէ
 պուլունան մերթէյի կէօրմէյիպ տէ գարնտաշընա՝
 էյ գարնտաշ, պրադ, կէօղիւնտէքի չէօփիւ չըգա-
 րայլմ՝ նա՛սըլ տէյէ պիլիւսին : էյ միււրաի, էպվէ-
 ւա քէնտի կէօղիւնտէն մերթէյի չըգար, վէ օլ վա-
 դըթ գարնտաշընըն կէօղիւնտէ պուլունան չէօփիւ
 43 չըգարմադ իչիւն էյիճէ կէօրէճէքսին : Զիրա ֆէնա
 մէյվէ վէրիւր էյի աղամ եօգ տըր. վէ էյի մէյվէ
 44 վէրիւր ֆէնա աղամ եօգ տըր : Զիրա հէր պիր ա-
 ղամ քէնտի մէյվէսինտէն պիլինիւր. չիւնքի տիքէն-
 լըտէն ինճիր տէվշիրմէզլէր, վէ չալըտան իւզիւմ
 45 գօփարմաղլար : էյի ատէմ գալլինին էյի խազի-
 նէսինտէն էյի շէյ չըգարրը. վէ քէօթիւ ատէմ
 գալլինին քէօթիւ խաղինէսինտէն քէօթիւ շէյ չը-
 գարրը. գիրա աղղը գալլին ֆաղլսսընտան սէջլէր :
 46 Վէ նի՞չիւն պանա՝ էյֆէնտի, էյֆէնտի, չաղը-
 րըպ տա՝ սէջլէտիյիմ շէյլէրի իճրա էթմէզսինիզ :
 47 Պանա կէլիպ՝ սէօղլէրիմի տինկլէյէրէք, իճրա էտէ-
 նին քիմէ միւշապիհ իտիյինի սիզէ կէօթէրէյիմ :
 48 Տէրլին գազըպ թէմէլի գայա իւզէրլինէ գօյարապ,
 խանէ պինա էտէն պիր ատէմէ միւշապիհ տիր. վէ
 սուլար ճօշտըգտա, սէյլ օլ խանէյէ հիւճոււմ էթ-
 տիքսէ՝ գայա իւզէրլինտէ թէ՛սիս օլունտըղընտան,
 49 անը սարսմաղա գատիր օլմտըր : Ամնա տինկլէյիպ
 տէ իճրա էթմէյէն ատէմ՝ թօփրապ իւզէրլինտէ
 թէմէլիսիլ խանէ պինա էտէն ատէմէ միւշապիհ
 տիր. վէ անա սէյլ հիւճոււմ էթտիյի կիպի տիւշ-
 տիւ, վէ օլ խանէնին խարապիյէթի՝ աղիմ՝ օլտու՝
 տէտի :

- 1 Վէ ճիւմլէ սեօզէրինի, գալմ տինկլէր իբն
թէմամ էթաթքտէն սօնկրա ֆէֆրնասհումա կիրտի 42
- 2 Վէ պիր եիւզ պաշընն սէվկիւլիւ պիր գուլը խա
- 3 Թա օլարադ էօլմէք իւզրէ իտի: Վէ Յիսուսն ի
պէրինի ալմադլէ կելիպ գուլընա շիֆա վերմէսի 43
- 4 Իխթիյարլարընը կէօնտերաի: Վէ անլէր Յիսուս
հանընա կելիպ զիյատեսիլէ հալվարարադ, Պուլի 44
- 5 սանը էտէճէյին զաթ լա'իգ տիր. Ձիրա միլէթի
միզի սէվէր, վէ սինադօղըմըզը օ պինա էթմիշ տիր 45
- 6 տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէր իլէ պերապէր
տէր իբէն, հէման խանէյէ եազլաշարզընտա, եիւ 46
- պաշը անըն հանընա տօսթլար կէօնտերիպ
րապպ, զահմէթ չէքմէ, զիրա տամըմըն ալթըն 47
- 7 սէնին կիրմէքլիյինէ պէն լա'իգ տէյիլ իմ: Պուս
պէպտէն հանընա կելմէյէ քէնտիմի լա'իգ կէօնտ 48
- տիմ, Ֆադաթ պիր սէօլ սէօյլէ, վէ խըտմէթքե
8 ըրմ շիֆա պուլուր. Ձիրա պէն տախի թահթը չէ
քիւմէթտէ պիր ատէմ օլուպ պէնիմտէ թահթը 49
- իտարէմտէ 'ասքէր պուլունմադլէ, պիրինէ կի
տէտիյիմտէ կիտէր, վէ տիկերինէ՝ կէլ քէօնտ 50
- կէլը. վէ գուլըմա՝ Շուհուլ եափ քէօնտէրի 51
- 9 փար՝ տէտի: Վէ Յիսուս պուհուլ իշիթաթքտէ,
նա թէ'աճճիւպ էթտի. վէ տէօնիւպ աբար սը
կէլէն խալգա՝ Սիզէ տէրիմ քի՝ պէնի իսրայէլ 20
- 10 պիլէ պու գատար իման պուլմաթըմ՝ տէտի: Վ
կէօնտերիլիշ օլանլար խանէյէ 'ալտէթ էտի 21
- խաթթա օլմուշ օլան գուլը սաղալմըշ պուլըր

- 41 Վէ երթեաի կիւն Գեորգիոս Նալին նամ պեր շէհրէ
 կիտեր իբէն, շայիրալէրինտէն չօգ քիմնէլէր իլէ
 վաֆիր խալգ անըն իլէ պերապեր կիտէյօրլար իտի :
 42 Վէ շէհրին գափուսընա եադլաշտըգտա, իշթէ ա-
 նասընըն պիրիծիք օղլու օլան պիր էօլիւ տըշարըյա
 կէօթիւրիւլիյօր իտի . մերգումէ տախի տուլ իտի .
 վէ անըն իլէ պերապեր շէհրտէն չօգ խալգ վար ի-
 43 տի : Վէ Բապա մերգումէյի կէօրտիւլիւնտէ, անա
 44 թերաֆհիլմէ էտիպ, Աղլամա՝ տէտի : Վէ եանա-
 շըպ թապուլթա տօգուռնընճա, անը կէօթիւրէնլէր
 տուրտըլար . օլ տախի, Էյ նէվճիվան, անա Գալգ
 45 տէյօրըմ՝ տէյինճէ, Էյօլիւ գալգըպ օթուրտու վէ
 սէյլէմէյէ պաշլատը . վէ Գեորգիոս անը վալիտէսինէ
 46 թէպիմ էյլէտի : Ճիւմլէսինին իւղէրինէ տախի խալֆ
 կէլիպ՝ Ալլահա համա էտէրէք, Արամըզտա պիր
 պէյիւք փէյղամպեր զուհուր էթմիշ, վէ Ալլահ
 քէնտի գալմընը զիյարէթ էյլէմիշ տիր՝ տէտիլէր :
 47 Վէ անըն հագգընտա պու խապեր պիւթիւն Եւ-
 հուտիլէտէ վէ ճէմի՝ ի էթրաֆ մահալլէրտէ շայլ՝
 օլտու :
 48 Վէ Եուհաննայա քէնտի շայիրալէրի պու շէյլէ-
 49 ըն ճիւմլէսինի նաղլ էթմէլէրէյլէ, Եուհաննա շա-
 յիրալէրինտէն իբի քիշի շաղըրըպ՝ Օլ կէլէճէք քիմ-
 սէ սէն մի սին, Եօգսա տիկէր պիր քիմնէյէ մի
 միւնթաղըր օլալըմ՝ տէմէք իչիւն Գիսուսըն եանընա
 20 կէօնտէրտի : Օլ առտէմլէր տախի անըն եանընա կէ-
 լիպ, Վաֆիթիլ էտիճի Եուհաննա՝ Օլ կէլէճէք
 քիմնէ սէն մի սին, Եօգսա տիկէր պիր քիմնէյէ մի
 միւնթաղըր օլալըմ՝ տէմէք իչիւն պիզի սանա կէօն-
 21 տէրտի՝ տէտիլէր : Վէ հեման օլ սա՝տթ նիշէ քիմ-

- սէլէրի մարազլարը իլէ տէրտէրինտէն վէ շէր
րուհլարտան խէլաս էտիպ՝ չօգ ասմալարա պատ
22 իհասան էթտի : Վէ Զիսուս անլէրէ ճէվասպէն՝ Լի
տինիզ Եուհաննայա կէօրտիյիւնիւզ վէ իշիթտի
յինիզ շէյլէրի , եա՛նի ասմալարն կէօրտիյի
նիւ , թօփալլարն եիւրիւտիյիւնիւ , ճիւզաւիլլարն
թաթհիր օլունտըղնը , սաղըրլարն իշիթտիյինի , 31
մէվթանն զըյամ էթտիյինի , ֆուգարպա պէ
23 շարէթին թէպշիր օլունտըղնը նազլ էտինիզ՝ Վէ
պէնիմ հագգըմտա սիւրչմէյէն նէ՝ միւպարէք տի
տէտի : 32
24 Վէ Եուհաննանն կէօնտէրտիյի ատէմլէր կիթ
տիքտէն սօնկրա , Եուհաննայա տա՛իր խալգա սէյ
լէմէյէ պաշլայրպ՝ Պէրրիյէյէ նէ՞ սէյր էթմէյէ չէ
տընըզ , բիւզկէարտան սալլանան պիր գամըշ մէ
25 Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգաւընը , զարիֆ էլպիտէ կի
յինմիշ պիր ատէ՞մ մի . իշթէ զիյնէթլի լիպա
կիյինիպ զէվգ ու սէֆատա օլանլար փատիլ
26 սէրպլարնտա պուլունուրլար : Լաքին նէ՞ կէօրմէ
յէ չըգաւընը , պիր փէյղամպէր մի . պէ՛լի , փ
զէ տէրիմ քի փէյղամպէրտէն տէ տահա պէ
27 յիւք տիր : Իշթէ պէն սէնին Եօլնը Էօնիւնճէ հ
զըրլայաճագ մուխպիրիմի սէնտէն իլէրի իրօպ է
տէճէյիմ՝ տէյիւ հագգըմտա Եազըլմըշ օլան զաթ
28 պու տըր : Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ Նիսաստան թէ
վէլլիւտ էտէնլէր պէյնինտէ վաֆթիլ էտիճի Եու
հաննատան պէօյիւք պիր փէյղամպէր Եօգ տը
լաքին մէլէքիւթ Ուլլահտա էն քիւլէյիւ անտէ
պէօյիւք տիր՝ տէտի : 38
29 Վէ պիւթիւն գալմ իլէ կէօմրիւքճիւլէր պունտ

իշխութեան, Եւսէնիանն Վաթիգիլէ Վաթիգ
 30 օրունմուշ օլմաղլէ *Ալլահը թա'ղիգ էթտիլէր : Ամ-
 մա ֆէրիսիլէր վէ երպապ ը շէրի'աթտան օլանլար
 անըն եւտիլլէ վաթիգ օլունմամըշ օլմաղլէ, Ալլա-
 հըն միւրատընը քէնտի 'ալէյհէրինէ օլարադ, բէտտ
 էթտիլէր :

31 [վէ Բապպ տէտի քի] Իմտի պու նէսլին ատէմ-
 լէրինի քիմէ՞ թէշպիհ էտէյիմ, վէ քիմէ՞ միւշապիհ

32 տիլլէր : Չարշուլարտա օթուրուպ՝ Սիղէ տիւտիւք
 չալըգ, ամմա րադս էթմէտինիլ. սիղէ ֆիղան
 էթտիք, ամմա աղլամատընը՝ տէյիւ պիրի պիրի-

33 նէ չաղըրան չօծուգլարա միւշապիհ տիր : Ձիրա
 վաթիգ էտիծի Եւսէնիա կէլտի, նէ եւր նէ ի-

34 չէր, վէ Անտէ ճինն վար՝ տէրսինիլ : Իպն իւլ ին-
 սան կէլտի, հէմ եւր հէմ իչէր, վէ իշթէ պօղա-
 ղընա թապի՝ վէ մէյիօր պիր ատէմ, կէօմրիւքճիւ-
 լէրին վէ կիւնահքէարլարն տօսթը տըր՝ տէրսի-
 35 նիլ : Պագաթ հիքմէթ պիլ ճիւմլէ քէնտի էվլատը
 թարաֆըրտան թատտըդ օլունտու :

36 վէ ֆէրիսիլէրտէն պիրի քէնտիսի իլէ պէրապէր
 թա'ամ էթմէսինի անտէն ըւճա էթմէքլէ, ֆէրի-

37 սինին խանէսինէ կիրիպ սօֆրայա օթուրուտ : վէ
 իշթէ օլ շէհրտէ կիւնահքէար պիր գարը պուլու-
 նուպ, անըն՝ ֆէրիսինին խանէսինտէ սօֆրատա օ-
 թուրտըղընն խապէրինի սլտըգտա, պիր շիշէ խօշ

38 ըա'իհալը եաղ կէթիրտի . վէ արգաատն այագլա-
 րը եանընտա տուրուպ՝ աղլայարագ, այագլարընը
 կէօլ եաշլարըլլէ ըսլաթմաղա պաշլատը, վէ ա-

* Եւսէնի . Ալլահա հագգ վէրտիլէր :

- յազարընը պաշտօն սաչը իլէ սիլիպ՝ էօփէրէք , իօյ
 39 րա՛իճալը եաղ իլէ եաղլատը : Վէ անը տա՛վէի է
 տէն ֆէրիսի պունու կէօրտիւքտէ , քէնտի քէնտի
 նէ սէյլէյիպ՝ էյէր պու քիմնէ փէյլամպէր օյու
 յըտը , քէնտինէ տօգունան գարընըն քիմ վէ ն
 մագուլէ օլտըղընը պիլիւր իտի , զիրա կիւնտֆէպ
 40 տըր՝ տէտի : Վէ Յիսուս անա ճէվապէն՝ էյ Սիւ
 'օն , սանա պիւր սէյլէյէճէյիմ վար՝ տէտի . օլտու
 41 խի , էյա մու՛ալլիմ , սէյլէ՛ տէտի : Պիր տա՛իքի
 հքի մէտեոունը օլուպ՝ պիրինին պէշ եիւղ վէ տիկէ
 42 րինին էլլի տինար տէյիի վար իտի : Վէ անլէրի
 թէ՛տիյէ էթմէյէ պիր շէյլէրի օլմամաղլէ , իքի
 սինէ տախի պաղըշլատը . պու սուրէթտէ անլէ
 տէն հա՛նկըար անը տաճա զէյատէ սէվէճէք տիր
 43 սէյլէ՛ րէրէ : Սիմ'օն տախի ճէվապէն՝ Զանն էտէ
 րիմ օլ տաճա զէյատէ պաղըշլատըղը քիմնէ՝ տէ
 տի . օլ տախի տնա՛ Տօղրու հիւքմ վէրտին՝ տէ
 44 տի : Վէ գարըյա տօղրու տէօնիւպ , Սիմ'օնա տէ
 տի քի՝ Պու գարըյը կէօրիւյօր մը սըն . պէն սէնի
 խանէնէ կիրտիմ , պյազարըմ իչիւն սու վէրմէտին
 պու իսէ պյազարըմը կէօղ եաշլտըրլէ ըսլատը
 45 [պաշընըն] սաչը իլէ սիլտի : Սէն պէնի էօփմէտին
 պու իսէ պէն իչէրի կիրէլիտէն պէրու պյազարըր
 46 էօփմէքտէն ֆարիղ օլմատը : Սէն պաշըմը գէյի
 եաղը իլէ եաղլամատըն , պու իսէ պյազարըմը իլ
 47 րա՛իճալը եաղ իլէ եաղլատը . Պինա՛էն 'ալէյճ ու
 նա տէրիմ քի՝ կիւնաշլարը չօգ օլտըղը հալտէ
 'ալֆ օլունտու , զիրա չօգ սէվտի . լաքին աղ 'ալֆ
 48 օլունան քիմնէ աղ սէվէր : Վէ մէրգուսէյէ՛ Եփ
 49 նաշլարըն 'ալֆ օլունտու՝ տէտի : Վէ պէրապէ

նօթրատա օթոււրանկար քէնտի քէնտիլէրինէ՝ կիւ-
նասլար տախի 'տվֆ էտէն պու քիմ' տիր' տէմէ-
30 յէ պաշտարար : Օլ տախի դարըյա՝ իմանըն սէնի
իւլաս էթտի, սէլամէթլէ կիթ' տէտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ վազը՝ օլտու քի պուշտան սօնկրա Յիւսէն շէհր-
տէն շէհրէ վէ քէօյտէն քէօյէ կէչիպ մէլէքիւթ Ուլ-
- 2 լահը վա՛ղ աւ թէպչիւր էտէր իտի : Վէ օն իքիլէր
իլէ շէրիւր ըուհլար վէ մարազլարաան շիֆա պուլ-
- 3 ճինն չըգմըլ օյան Մէճտէլի տէնիլէն Մէրէէմ, Վէ
Հէրօտէսին քէթիւտասը խուզանըն ղէվճէօի Եու-
տինա վէ Սուսաննա վէ սա՛իր նիչէ դարըլար անըն
իլէ պէրապէր պուլունուպ, անա մէրգուսլէր քէն-
տի մալլէրի իլէ խըտմէթ տախի էտէրլէր իտի :
- 4 Վէ նիչէ շէհրէրտէն վաֆիւր խալզ ճէմ՝ օլուպ՝
անըն Եանընա կէլտիքլէրինտէ, թէմսիլ իլէ տէտի
- 5 քի՝ Պիւր էքինճի քէնտի էքինինի էքմէյէ չըգտը, վէ
էքէր իքէն՝ պա՛ղըսը Եօլ քէնարընա տիւշտիւ . վէ
- 6 չինէմէլլէ Տափա գուշարը անը Եէտիլէր : Վէ պա՛-
ղըսը դալա իւզէրինէ տիւշիւպ՝ ըուլթուպէթի օլմա-
- 7 տըղընտան պիթտիլի կիպի գուրուտու : Վէ պա՛ղը-
սը տիրէնլէր արաօընա տիւշմէլլէ, տիքէնլէր պէրա-
- 8 պէր պիթիւպ անը պօղտըլար : Վէ պա՛ղըսը էյի թօփ-
րապ իւզէրինէ տիւշմէլլէ, պիթիւպ Եիւզ գաթ մահ-
ուլ վէրտի . պուշտարը սէօյլէր իքէն՝ իշիտիր գու-
լալարը օլան իշիթսին՝ տէյիւ նիտա էթտի :
- 9 Վէ շայիրտլէրի՝ Սճէպա պու թէմսիլ նէ՞ տէ-
40 մէք՝ տիր՝ տէյիւ անտէն սու՛ալ էթտիլէր : Օլ տա-

- խի տէտի քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահըն էսրարնա զ.
գըֆ օլմազ սիգէ վէրիւմիշ տիր, ամմա Ղայրիէի
թէմսիւթ իլէ -էօյլէիւր. թա քի պաշար իքն
կէօրմէյէլէր, վէ իշիտիր իքէն անկլամայալար:
- 11 Թէմսիլ պու տըր. Թօխոււմ Ալլահըն քէլամը տըր:
- 12 Վէ եօլ քէնարընտա օլանլար օլ քիմնէլէր տիր քի
իշիթտիքտէն սօնկրա, իման էտէրէք ինէլաւ օլմ.
սընլար տէյիւ Շէյթան կէլիպ անլէրին՝ գալլէրին:
- 13 տէն քէլամը գալլորըր: Վէ գոյա իւզէրինտէ օլմ.
լար օլ քիմնէլէր տիր քի՝ իշիթտիքլէրինտէ քէլմ
մէսէրրէթլէ գապուլ էտէրլէր իսէ տէ, քէնտիլէր
տէ քէօք օլմատըղընտան, պիր միւտտէթ իման է
տիրպ՝ թէճրիպէ վազթընտա կէրի չէքիլիրլէր: Վ.
տիքէնլէր արասընա տիւշէնլէր օլ քիմնէլէր տիր քի
իշիթտիքտէն սօնկրա կիթտիքճէ էնտիշէլէր իլէ զն
կինլիք վէ 'էօմրիւն զէվզ ու սէֆալարընա պօղուլ
- 15 րազ մահսուլ եէթիշտիրմէզլէր: Վէ էյի եէրտէ
լանլար օլ քիմնէլէր տիր քի՝ քէլամը էյի վէ ա.
ֆի գալպ իլէ տինկլէյիպ հըֆզ էտէրէք, սապր
մահսուլ վէրիլլէր:
- 16 Վէ պիր քիմնէ չըրաղը եագտըգտան սօնկր
անը պիր գապ իլէ էօրթմէզ, ետիստ ետթազ
թընա գօմազ. ամմա իչէրի կէլէնլէր բըղը կէպ
- 17 սիւնլէր տէյիւ չէմ՝ տան իւզէրինէ գօր: Զիրա
չիքեար օլմայաճազ կիպլի պիր նէսնէ եօզ տըր. է
պիրինիպ մէյտանա կէլմէյէճէք միտֆի պիր նէսն
- 18 եօզ տըր: Իմտի նէ վէճճ իլէ տինկլէտիլինիգէ տի
գաթ էտինիզ. գիրա քիմին վար իսէ, անա վ.
րիլէճէք տիր. վէ քիմին եօզ իսէ, օլ վար զան
օլունան տախի քէնտինտէն ալընաճազ տըր:

- 19 Վէ վալիտեսի իլէ պիրատերլէրի կելիպ քէսրէթ ի
 20 խալց սէպէպիլլէ եանննա վարամատըլար : Վէ տ-
 նա՝ Վ՛ալիտէն իլէ պիրատերլէրին սէնի կէօրմէք իս-
 թէմէքլէ, տըշտըրտա տուրույօրլար՝ տէյէրէք խա-
 21 պէր վէրիլտի : Օլ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Վալի-
 տէմ վէ պիրատերլէրիմ Ալլահն քէլամընը տինկ-
 լէյիպ իճրա էտէնլէր տիր՝ տէտի :
- 22 Վէ կիւնլէրին պիրինտէ քէնտիսի շայիրալէրի ի-
 լէ պէրապէր պիր գայըլա պինիպ, անլէրէ՝ կէօլիւն
 գտըր թարաֆընա կէչէլիմ՝ տէտիքտէ, աչըլտըլար :
- 23 Վէ կիտերլէր իքէն քէնտիսի ույգույա վարաը. վէ
 կէօլ իւգէրինէ պիր պօրա էնմէքլէ, Գայէ տօլմագ-
- 24 տա՝ վէ քէնտիլէր թէհլէքէտէ իտիլէր : Վէ եանննա
 կելիպ անը ույանտըրարագ, Եա Մու՛ալլիմ, Եա
 Մու՛ալլիմ, հէլաք օլույօրըլ՝ տէտիլէր . օլ տախի
 գայգըպ՝ ըիւգկէտըր վէ սույրն տալըլաւարընը ազար-
 լատըգտա, սաքին օլմալարըլլէ լիմանլըգ օշտու :
- 25 Վէ անլէրէ՝ իմանընըլ նէ՞րէտէ տիր՝ տէտի . ան-
 լէր տախի գօրգուլ թէ՛աճճիւլ էտերէք պիրի պի-
 ըինէ՝ Աճէպա պու. քի՞մ տիր քի ըիւգկէտըլարա վէ
 սույա տախի էմը էթմէսիլլէ, անա իթա՛աթ է-
 տերլէր՝ տէտիլէր :
- 26 Վէ գալըդ իլէ ձէլիլին գարըշտընտա վադը՝ ձա-
- 27 տարանիլէրին տիյարընա վարտըլար : Վէ սահիլէ
 չըգտըգտա օլ շէհրտէն, խալը զէմանտան պերու
 տերոււնիտէ ճինլէր պուլոււնմաղլէ էսվապ կիլմէ-
 յիպ էվտէ տէյիլ, անճագ գապըլարտա՝ օթուրան
- 28 պիր աոէմ՝ անա ըաթ կէլտի : Վէ Յիսուսը կէօր-
 տիւքտէ, Ֆերեատ էտերէք էօնիւնէ տիւշտիւ. վէ
 պիւլէնտ ավաղլէ՝ Եա Յիսուս, իպն Ուլլահ իլ միւ-

- Թա՛ալ, պէ՛նիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար. ոսնա եալի
- 29 վարրերմ քի պանա 'ազապ էթմէյէսին՝ տէտի: Գի-
րա նափաք բուհա՛ օլ ստէմտէն չըգմասընը էմը էթ-
միշ իտի. չիւնքի անը խայլի վագըթտան պէրու
զապթ էթմիշ օլմաղլէ, օլ ոտէմ զինճիրլէր փ-
պուգաղըլար իլէ պաղը օլարագ՝ մահֆուղ օլու-
իտի իսէ տէ, պաղըլարը գըրըպ ճինն թարաֆընտան
- 30 չէօլլէրէ սէվգ օլունուր իտի: Վէ Յիսուս անա՛ Սէ-
նին իսմին նէ՞ տիր՝ տէյիւ սուալ էթտիքտէ, Ա-
լայ տըր՝ տէտի. զիրա տէրունինէ չօգ ճիննլէր կիր-
- 31 միշ իտի: Վէ քէնտիլէրէ հափիյէյէ կիթմէյի էփ
- 32 էթմէմէսինի անտէն ընճա էտէրլէր իտի: Վէ օրա-
տա, տաղտա օթլանըր վաֆիր պիր տօնուղ սիւ-
րիսիւ պուլունմաղլէ, անլէրին իչինէ կիրմէլէրնէ
իզն վէրմէսինի անտէն ընճա էթմէլէրի իւզէլէրնէ՛
- 33 իզն վէրտի: Վէ ճիննլէր օլ ստէմտէն չըգըպ տօ-
նուղըրա կիրմէլէր, օլ սիւրիւ ուչըրումտան ալա-
- 34 ղը քէնտիլէրինի կէօլէ աթըպ՝ պօղուլտու: Վէ ա-
լէրի օթլատանլար պու վագը՛այը կէօրաիւքտէ, գա-
չըպ՝ շէհրատ վէ չիֆթլիքլէրտէ խապէր վէրալէր
- 35 Էհալէ տախի վագը՛այը կէօրմէյէ չըգըպ՝ Յիսուսն
եանընա կէլէրէք, տէրունինտէն ճիննլէր չըգմիշ օ-
լան առէմի կիյինմիշ վէ 'ագըլլանմըշ օլարապ Յի-
սուսըն ոյպգլարը եանընտա օթուրուր պուլմաղլէ
- 36 գօրգտըլար: Վէ Էֆը՛յը միւշահէտէ էթմիշ օլան-
լար տախի մէճնուըն նասըլ խէլաս պուլտըղընը ան-
- 37 լէրէ նագլ էթտիլէր: Վէ ճատարանիլէրին ճիվը
պուլունման մահալլէրինին պիւ ճիւմլէ էհալիսի փ-
յատէսիյէ խափֆ էթմիշ օլմալարըյլէ, ետնլարն
տան կիթմէսինի անտէն ընճա էթտիլէր. օլ տախի

- 38 գայրդա կիրիւ 'աւտէթ էյլէտի : Վէ տերունինտէն
ծիննէր չըգմըշ օլան ատէմ' պերապեր պուլլանմագ-
լըղընր անտէն ըէճա էյլէտի իսէ տէ , Յիսուս անը
39 սալ վէրիւ , Էվէնէ տէօն , վէ Ալլահճըն սանա էթ-
տիյի շէյլէրի նազլ էյլէ' տէտի . օլ տաիի կիրիւ
պիւթիւն շէճրտէ Յիսուսըն քէնտինէ էթտիյինի
իլան էտէր իտի :
- 40 Վէ Յիսուս 'աւտէթ էթտիքտէ' խալզ անը գա-
պուլ էթտի , զերա ճիւմլէսի անա միւնթաղըր իտի :
- 41 Վէ իշթէ աննաղօղ ըէ'իսի օլան Եաիրօս իսմինտէ
պիր տտէմ' կէլիւ' Յիսուսըն ալազլարընա գափանա-
42 բագ , խանէսինէ կէլմէսինի ըէճա էյլէտի : Զիրա
թագրիպէն օն իքի եաշընտա պիրիճիք պիր գըղը օ-
լուպ' մէզքիւրէ էօլմէք իւզըն իտի . օլ տաիի կի-
տէր իքէն խալզ անը թագեիզ էտիյօր իտի :
- 43 Վէ օն իքի սէնէտէն պերու նէզֆի տէմէ միւպ-
թէլա օլարագ , պիւթիւն մալինի ճէքիմլէրէ սարֆ
էթմիշ իսէ տէ , ճիշ պիրինտէն շիֆա պուլամու-
44 մըշ պիր գարը' Արգաստան եազլաշըպ' լիպասըննէ է-
թէյինէ տօգոււտու , վէ ֆիլ ճալ նէզֆի տէմի
45 քէսիլտի : Վէ Յիսուս' Պանա տօգոււտան քի'մ տիր'
տէտիյինտէ , ճիւմլէսի ինքեար էթմէրլէ , Պետրոս
վէ անըն իլէ պերապեր օլանպար' Եա Մու'ալլիմ' ,
գալապաղըզ սէնի պասըպ թագեիզ էտէր իքէն' Պա-
նա տօգոււտան քի'մ տիր տէյօր մը սըն , տէտիլէր :
- 46 Ամնա Յիսուս' Պանա պիր քիմնէ տօգոււտու , զերա
պէնտէն գուվվէթ սատըր օլտըղընր տնկլատըմ' տէ-
47 տի : Խցիլի գարը կեղլէնէմէտիյինի կէօրտիւքտէ ,
թիթըրէյէքէ կէլիւ' ճուզուրընա տիւշիւպ , պիւ-
թիւն խալզըն էօնիւնտէ անա նէ սէպէպտէն տօ-

- գունտըղընը, վէ նասըլ անիտէ շիֆա պուլարընը
 48 նագլ էթտի: Օլ տախի մէգքիւրէյէ՝ ճէսարէթէն,
 գըղմ, իմանըն սէնի խէլաս էյլէտի, սէլամէթէ
 կիթ՝ տէտի:
 49 Օ տահա սէյլէր իքէն՝ սինաղոզ ռէ՛խսինին խանէ.
 սինտէն պիր ատէմ՝ կէլիպ, անա՝ Գըղըն վէֆաթ
 50 էթտի, մու՛ալլիմէ զահմէթ վէրմէ՝ տէտի: Վէ Յի.
 սուս պուհու իշիթտիքտէ, անա ճէվապէն՝ Գօրգամ
 51 անճագ իման էյլէ, օ խէլաս պուլուր՝ տէտի: Վէ
 խանէյէ կիրտիքտէ, Պետրոս իլէ Էա՛գուպ վէ Էու.
 հաննատան, վէ գըղըն փէտէրի իլէ վալիտէսինտէ
 52 մա՛տա քիմնէյի իշէրի կիրմէյէ պրագմատը: Վէ
 ճիւմէսի գըղ իշիւն աղալըպ տէյիւնմէքտէ իքէ՝
 Աղլամայընը, վէֆաթ էթմէտի, անճագ ուլույթ
 53 տէտի: Վէ անլէր վէֆաթ էթմիշ օլտըղըն պիլ
 54 մէքլէ, անը իսթիհզա էթտիլէր: Լաքին ճիւմէսինի
 տըշարըյա չըգարըպ՝ մէգքիւրէնին էլինի թուլուպ,
 55 էյ գըղ, գալլ՝ տէյիւ չաղըրտը: Վէ անըն բուհ
 ըիւճու՝ էթմէքլէ, անիտէ պյաղա գալգուր, վէ Յի.
 56 անա եէմէք վէրիլմէսինի էմր էթտի: Վէ մէ.
 քիւրէնին վալիտէյնի հէյրան օլտըլար. օլ տախի
 Պու վադը՛այը քիմնէյէ սէյլէմէյէսինիզ՝ տէյիւ ոն.
 լէրէ թէնպիհ էթտի:

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ օն իքի շայիրտինի պիր եէրէ ճէմ՝ էտիպ՝ անլէ.
 ռէ ճիւմէ ճիննլէր իւզէրինէ, վէ մարաղալըն տէֆի
 2 իշիւն գուվվէթ վէ գուտրէթ վէրէրէք, Անլէրի՝ մէ.
 լէքիւթ Ուլլահը վա՛ղ էտիպ խասթալարա շիֆա
 3 վէրմէյէ կէօնտէրտի: Վէ անլէրէ՝ Եօլ իշիւն պիլ

- չէյ ալմայրնըլ . նէ տէյնէք , նէ տաղարճըլ , նէ էքմէք , նէ ագչէ , նէ տէ իքիչէր էնթարինիլ օլ-
 4 սուն : Վէ հէր հանկը էվէ կիբէրսէնիլ , օրատա գա-
 5 լըլ՝ օրատան չըգընըլ : Վէ սիզի հէր քիմ՝ գապուլ
 էթմէղ իսէ , օլ շէհրտէն չըգտըղընըլտա , 'ալէյհ-
 6 լէրինէ շէհատէթ օլմագ իչիւն , պյազլարընըլտան
 հէր եւրտէ պէշարէթի թէպչիբ էտէրէք , վէ Բա-
 7 վէ ըէ'իս ի բուպ՝ օլսն Հէրօտէս անըն եւտիյլէ
 իճրա օլունան շէյլէրին ճիւմլէսինի իշիթաիքտէ՝
 շիւպհէ էթտի . զիւրա պա'զը քիմնէլէր՝ Եուհաննիս
 8 էմվլթտան գըյամ էթմիշ տիր , վէ պա'զըյարը՝
 էյիյա զուհուր էթմիշ տիր , պա'զըլարը տախի՝ Գա-
 9 տերէր իտի : Վէ Հէրօտէս՝ Պէն Եուհաննանըն
 պաշընը քէստիրտիմ , վէ պու քիմնէ քի'մ տիր քի
 պէն անըն հազգընտա պէշյլէ շէյլէր իշիտիյօրըմ՝
 տէյերէք , անը կէօրմէք իսթէր իտի :
 10 Վէ բէսուլէր Յէսուս 'ալտէթ էտիպ՝ իճրա էթ-
 տիքլէրի ճիւմլէ շէյլէրի անա հիքիւպէ էթտիլէր . օլ
 տախի անլէրի ալըպ՝ թէնհաճէ Պէյթսայտա տէնի-
 11 լէն շէհրին պիր պէեապան մահալինէ չէքիլտի :
 խալգ տախի պուհու պիլմէքլէ անըն արաը սըրա
 կիթտիլէր . վէ անլէրի գապուլ էտիպ տնլէրէ մէլէ-
 քիւթ Ուլլահ հազգընտա քէլամ էտէրէք , շիֆա-
 12 յա միւհթաճ օլանլարա շիֆա վէրիբ իտի :
 Վէ կիւն գէվալ պուլմաղա պաշաաղըտա՝ օն ի-
 քիլէր անըն եանընա կէլիպ , խալգը սալը վէր քի՝
 էթրաֆտա պուլուհուն քէշյլէր իլէ շիֆթիլէրէ վա-

- ըրպ Գօնալար , վէ եէյէճէք պուլլար , զիրա պու-
- 43 րատա պէհապան եէրտէ իլ՝ տէտիլէր : Օլ տախի Սիլ
անլէրէ թա'ամ վէրինիլ՝ տէտի . անլէր տախի՝ Պի.
զիմ պէշ էքմէք իլէ իքի պալլըդտան զիյառէ պիլ
շէյիմիլ էօգ տըր , մէյէր կիտիպ պու գալմիճն ճիւմ.
- 44 լէսինէ եէյէճէք սաթուռն սլալըմ՝ տէտիլէր : Ձիւս
պէշ պին գասար առէմ վար իտի . օլ տախի շու.
յիրտլէրինէ՝ Անլէրի էլլիշէր էլլիշէր օլարագ , պէս.
- 45 լիւք պէօլիւք օթուրարնը՝ տէտի : Վէ անլէր էթ.
- 46 լէ էտիպ՝ ճիւմլէսինի օթուրթարլար : Վէ քէնտիպ
պէշ էքմէք իլէ իքի պալլըղը սլըպ՝ սէմնյա տօղրու
նաղար էտէրէք , իւզէրլէրինէ պէրէքէթ տու'ար և
գուտու , վէ փարէլէյիպ՝ խալլըն էօնիւնէ գօմպ
- 47 իւզըէ՝ շայիրտլէրինէ վէրտի : Վէ ճիւմլէսի եէյիլ
տօյտրլար . վէ օն իքի քիւֆէ տօլուար ֆազլա փար
չա օլարագ գալտըրլար :
- 48 Վէ քէնտիպի կալլընըճա տու'ա էտէր իքէն , շու.
յիրտլէրի տէ պէրապէր պուլլուռնտըլլարը հալտէ
խալլըն տէտիյինէ կէօրէ պէն քիմ իմ՝ տէյիւ ած.
- 49 լէրէ սու'ալ էլլէտի : Անլէր տախի ճէվապէն՝ Պւ.
լուլլէ Վաֆթիլ էտիճի Եուհաննա , վէ սա'իրէր
էլլիյա , տիկէրլէրի տէ՝ Գատիմ փէյղամուկէրլէրտէն
- 20 պիրի գըյամ էթմիշ տիր Գէյօրլու՝ տէտիլէր : Ու
տախի անլէրէ՝ Էա սիզին տէտիյինիլէ կէօրէ պէն
քիմ իմ՝ տէտի . վէ Պետրոս ճէվապէն՝ Սէն Ալլա.
- 21 հըն Մէսիհի սին՝ տէտի : Օլ տախի անլէրէ՝ Պու.
նու քիմնէյէ սէօյլմէյէսինիլ տէյիւ էքիտէն թէն.
- 22 պիհ էտիպ՝ իպն իւլ ինսան չօգ էլէմ չէքմէք , վէ
իխթիյարլար իլէ պաշ քեահինլէր վէ 'ուլէմա թա.
քաֆընտան ըէտտ էտիլիպ գաթլ օլուհմնպ , վէ իւ-

- չինճիւ կիւնտէ գըյամ՝ էթմէք կերէք արի՝ տէտի :
- 23 Վէ ճիւմէսինէ՝ Եյէր պիր քիմսէ արտըմճա կէլ-
մէք իսթէրսէ , թէքք ի նէֆս էտէրէք , խաչընը հէր
- 24 կիւն գալարըրպ արտըմ սըրա կէլսին : Զիրա հէր
քիմ ճանընը գուրթարմագ իսթէրսէ , անը զայ՝ է-
տէճէք , վէ հէր քիմ ճանընը պէնիմ իչիւն զայ՝ է-
- 25 տէրսէ , անը դուրթարմագ տըր : Զիւնքի պիր ա-
տէմ՝ պիւթիւն սիւնիւայը գազանըպ տա՝ քէնախինի
զայ՝ եսխօտ զէյանա կիրիֆթար էտէրսէ , նէ՞ իս-
- 26 թիֆտտէ էտէր : Զիրա հէր քիմ պէնտէն վէ պէնիմ
սէօզէրիմտէն տօլայը ութանըրսա , իպն իւլ ինսան
տախի քէնախինին վէ փէտէրին վէ մուգատտէս մէ-
լախքէնին ճէլալի իլէ կէլախի զէման անտէն տօլա-
- 27 յը ութանաճագ տըր : Վէ հագիգաթէն սիգէ տէ-
րիմ քի՝ պուրատա հագըր օլանլարտան պա՛ղըսը
վար քի մէլէքիւթ Ուլլահը կէօրիւնճէյէտէք ասլա
էօլիւմ թաթմայաճագ տըր՝ տէտի :
- 28 Վէ պու քէլսամտէն թագըրիպէն սէքիզ կիւն սօնկ-
րա , Պէտրոս իլէ Եուհաննա վէ Եսագուպը պերա-
- 29 պէր ալըպ տու՛ա էթմէք իւզրէ տաղա չըգտըր : Վէ
քէնախի տու՛ա էտէր իքէն , Եիւզիւնիւն հէյէթի
թէպէտտիւլ էտէրէք , Ելախիտէսի պէյազ վէ փար-
- 30 լադ օլտու : Վէ իշթէ իքի տտէմ , Էա՛նի Մուսա
- 31 վէ Ելէյա անըն իլէ սէյլէշիլէր իտի : Պուշլար ճէ-
լալ իլէ կէօրիւնիւպ՝ Երուշալիմտէ վուգու՝ պու-
լաճագ ինթիգալը հագգընտա սէյլէյօրլար իտի :
- 32 Վէ Պէտրոս վէ անըն իլէ պէրապէր պուլունան-
լարը ույգու պասմըշ օլմաղլէ , ույանտըզլարըն-
տա՝ անըն ճէլալինի վէ պէրապէր տուրտն իքի ա-
- 33 տէմի կէօրախւէր : Վէ անլէր անտէն ալըրմագ

- իւզրէ իբէն , Պետրոս նէ սեղլէտիյինի պիլմէյէրէք ,
 Յիսուսա՛ իա Մու՛ալլիմ , պուրատա պուլունմադ
 լըզըմըզ էյի տիր . վէ պիրի սէնին , պիրի տէ Մու
 սա վէ պիրի տէ էլէյա իչիւն օլարագ , իւզ խոյմ
 34 եափալըմ՝ տէտի : Վէ օ պունու սեղլէմէքտէ ի
 քէն , պիր պուլութ կէլիպ՝ անլէրի կէօլկէտի ալթը
 նա ալար . վէ անլէր պուլութա կիրտիքլէրինտէ ,
 35 շնէրէրէր գօրգարըր : Վէ պուլութատան՝ Սէվկիլի
 Օղլըմ պու տըր , անը տինկլէյինիզ՝ տէյէն պի
 36 սէտա կէլտի : Վէ պու սէտա օլարգտա , Յիսուս
 եալընըզ պուլունտու . անլէր տախի սիւքիւթ է
 տիպ կէօրտիւքլէրի շէյլէրտէն օլ կիւնլէրտէ քիմ
 սէյէ պիր շէյ խապէր վէրմէտիլէր :
 37 Վէ էրթէսի կիւն տաղտան էնտիքլէրինտէ , խոյ
 38 լի ճէմա՛աթ անը դարշըրպըպ՝ իշթէ ճէմա՛աթ տան
 պիր ատէմ Ֆէրեատ էտէրէք , իա մու՛ալլիմ , սա
 նա եալվարըրըմ , օղլըմս նազար գըլ , զիրա պի
 39 թանէմ տիր : Վէ իշթէ անը պիր բուհ թուլթուպ
 անսըզըն պաղըրտարագ վէ քէօփիւրտէրէք՝ սարըզ
 40 էզաիքտէն սօնկրա կիւճ իլէ պյըրըր : Վէ անը ի
 բաճ էթմէլէրինի սէնին շսյիրալէրինտէն բէճա էթ
 41 տիմ իսէ տէ , միւգթէտիր օլմատըրըր՝ տէտի : Վէ
 Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ էյ իմանարզ վէ թէրա նէալ
 նէ՞ վազթա գատար սիգին եանընըզտա օլուպ՝ սի
 գէ թէհամմիւլ էտէյիմ . օղլընը պուրայա կէթիլ
 42 տէտի : Վէ օ տահա եանընա կէլիր իբէն , ճին
 անը եէրէ չարփըպ , շիտտէթլէ սարստը . ամմա Յի
 սուս նափաք բուհը ազարլայարագ , ջօճուզա շիֆա
 43 վէրիպ՝ անը փէտէրինէ թէսլիմ էթտի : Վէ ճիւմ
 լէսի Ալլահըն՝ ազամէթինէ միւթէհալիր օլարըր :

Վէ ճիւմէսի ցիսուսն եթտիյի շէյլերին քեաֆ-
 44 ֆէսինէ թէ'աճճիւպտէ իքէն , շայրտալերինէ՝ Աիզ
 պու սէօզէրի գուլազլարընդա գոյուհըզ . զիրա իպն
 իւլ ինսան ատէմէրին էլինէ թէսլիմ օլունաճադ
 45 տըր՝ տէտի : Անէր տախի պու սէօզիւ անկլամա-
 տըլար , վէ ֆէհմ էթմէմէրերի իչիւն անլէրտէն
 կիզլէնմիշ իտի . վէ պու սէօզիւ անտէն իսթիֆասը
 էթմէյէ գօրգտըլար :

46 Վէ քէնտիլէրտէն հաճնկըսը պէջիւք օլաճազը

47 միւլապհէսէսի մէյտնէլէրինէ կիրմիշ իտի : ցիսուս
 տախի գաւալլէրինին էֆքէարընը պիլմէքլէ , պիր չօ-

48 ճուգ ալըպ քէնտի եանընտա տուրտուրտու : Վէ
 անլէրէ՝ Հէր քիմ պու չօճուզը պէնիմ իսմիմ իչիւն
 գապուլ էտէրսէ , պէնի գապուլ էթմիշ օլուր , վէ՝
 հէր քիմ պէնի գապուլ էտէրսէ , պէնի իրաւ էտէ-
 նի գապուլ էթմիշ օլուր . զիրա ճիւմէնիզտէն էն
 քիւզիւք պուլունան՝ պէջիւք օլաճադ տըր՝ տէտի :

49 Վէ Եուհաննա ճէվապ էտիպ՝ Եա Մու'ալլիմ ,
 սէնին իսմին իլէ ճիննլէրի իխրաճ էտէն պիր քիմնէ
 կէօրտիւք , վէ պիզիմ իլէ պէրապէր Քէնն տրտըն-

50 ճա կէլմէտիյի իչիւն անը մէն՝ էթտիք՝ տէտի : Վէ
 ցիսուս անա հէլ-պէն՝ Մէն՝ էթմէյինիզ , զիրա պիզէ
 մուխալիֆ օլմոյան պիզիմ թարաֆըմըզտան տըր՝
 տէտի :

51 Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անըն՝ ուրուճընըն կիւնլէրի
 թէմամ օլմազ իւզրէ իքէն , Եերուշալիմէ կիթմէ-

52 յէ գալիլէն եիւզ թութուպ՝ Էօնիւնտէն խապէր-
 ճիլէր կէօտտէրտի . անլէր տախի կիտիպ անա թէ-
 տտիք կէօրմէք իւզրէ Սամարիալըլարըն պիր քէօ-

53 յիւնէ կիրտիլէր : Վէ Եերուշալիմէ միւթէվէճճիհ

- 54 օլորղընտան, անը դապուլ էթմէտիլէր : Վէ անը շայիրալէրի Ես'գուպ իլէ Եուհաննա պուռնու կէօր. տիւքտէ, Եա Բապպ, Իսթէր մի սին քի՝ հէման Էլլէյաննըն էթտիյի կիպի կեզքտէն տթէշ էնիպ ան.
- 55 լէրի Թէլէֆ էթմէտինի էմր էտէլիմ՝ տէտիլէր : Օլ տախի տէօնիւպ անլէրի Թա'ղիր էտէրէք, Սիղ Է
- 56 մագուլէ րուհտան օլորղընրզք պիլմէգսինիզ : Ձիրա Իպն իւլ ինսան աաէմլէրին ճանլարընը հէլաք տէ. յիլ, անճագ խէլաս էթմէք իչիւն կէլտի՝ տէտի. պա'տէհու տիկէր պիր քէօյէ կիթտիլէր :
- 57 Վէ Եօլտա կիտէրլէր իքէն, պիրի անա՝ Էֆէն. տի, հէր նէրէյէ կիտէր իսէն, աւտըն սըրա կէլլիւմ՝
- 58 տէտի : Յիսուս տախի անա՝ Թիլքիլէրին ինլէրի, Քէ հավա գուշլարընըն Եուվալարը վար, լաքին Իպնիլ ինսանըն պաշընը գօյաճագ Եէրի Եօգ աըր՝ տէտի :
- 59 Վէ պիր զայրիսինէ՝ Արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի. օլ տախի՝ Էֆէնտի, պանա իզն վէր, էվվէլա կի.
- 60 տիպ փէտէրիմի տէֆն էաէյիմ՝ տէտի : Յիսուս տա. խի անա՝ Պրազ, մէյթլէր քէնտի մէյթլէրինի տէֆն էթտիլէր, սէն իսէ կիտիպ մէլէքիւթ Ուլասը վալ էյլէ՝ տէտի :
- 61 Վէ տիկէր պիր քիմէանէ տախի՝ Էֆէնտի, տէ. նին աւտըն սըրա կէլլիւմ, լաքին էվվէլա պանա իլ վէր, էհլ ի պէյթիմ իլէ վէտա էտէյիմ՝ տէտի :
- 62 Ամմա Յիսուս անա՝ Էլլինի սապան իւզլէրինէ գօ. յուպ տա կէրիյէ պագան հիչ պիր քիման մէլէ. քիւթ Ուլասա միւնասիպ տէյիլ տիր՝ տէտի :

1 միշ քիմնէ տաճա թա'հին էտիպ՝ վարածաղը հէր
 շէհրէ վէ մաճալէ անլէրի քէնտի էօնիւնճէ իքիշէր
 2 իքիշէր կէօնտէրտի : Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Գիւ
 հագիգէ հասաւտ չօգ , տմմա իշճիլէր ազ տըր . իմ
 տի հասաւտ Սաճիպինէ՝ քէնտի հասաւտընա իշճիլէր
 3 կէօնտէրմէսի իշիւն նիյազ էտինիզ , Նիտինիզ , իշ-
 թէ պէն սիգի գուզուլար կիպի գուրալար արասընա
 4 կէօնտէրիօրըմ . Գիսէ եա տաղարճըգ եախօտ ա-
 յազ գապլարը թաշըմայրնըզ , վէ եօլտա պիր քիմ-
 5 սէյէ սէլամ վէրմէյինիզ : Վէ հէր հանկը խանէյէ
 կիրէրսէնիզ էզվէլա , Պու խանէյէ սէլամ օլտուն՝
 6 տէյինիզ . Վէ էյէր օրատա սէլամա միւսթաճագ-
 քիմնէ վար իսէ , սէլամընըզ անըն իւզէրինտէ գա-
 լաճադ տըր . եօգ իսէ՝ սիգէ ըրւճու՝ էտէճէք տիր :
 7 Վէ օլ խանէտէ գալըպ՝ պուլունան շէյլէրինտէն
 եէյիպ իշինիզ , զերա իշճի քէնտի իւճրէթինէ միւս-
 թաճագ տըր . խանէտէն խանէյէ նազլ էթմէյի-
 8 նիզ : Վէ հէր հանկը շէհրէ կիրէրսէնիզ , անլէր
 տախի սիգի գապուլ էթտիլլէրի հալտէ , էօնիւ-
 9 նիզէ գօնուլան շէյլէրի եէյինիզ . Վէ իջնտէ պու-
 լունան խաթալարա շիֆա վէրիպ , անլէրէ՝ Մէլէ-
 10 քիւթ Ուլլաճ սիգէ եագլաշմըշ տըր՝ տէյինիզ : Վէ
 հէր հանկը շէհրէ կիրէրսէնիզ , սիգի գապուլ էթ-
 11 մէտիլլէրի հալտէ , ճատտէլլէրինէ չըղըպ՝ Սիզին
 շէհրինիգտէն պիգէ եափըշան թօզը պիլէ սիգէ սիւ-
 քէրիզ , լաքին պուճու պիլինիզ քի՝ մէլէքիւթ Ուլ-
 12 լաճ սիգէ եագլաշմըշ տըր՝ տէյինիզ : Սիգէ տէրիմ
 քի՝ օլ կիւնտէ Սաաումըն հալի օլ շէհրին հալին-
 13 տէն էճվէն օլտադ տըր : Վայ սանա , էյ Գօրա-
 ղին , վայ սանա , էյ Պէյլթսոյտա . զերա էյէր սիգ-

- տէ իճրա գրընան միւ՛ծիգէլէր Սուր վէ Սայտատտ
 օլմուշ օլսայտը , չօգտտն չուշ վէ քիւլտէ օթու
 14 բուպ՝ թէվպէ էտէրլէր խտի : Լաքին բուպ ի ճէ.
 զատա Սուր վէ Սայտանըն հալի սիզին հալինիգտէ
 15 էհվէն օլաճագ տըր : Վէ սէն , թա կէցէտէք եիւ.
 ճէլէնմիշ օլան ֆէֆրնահում , ճէհէննէմէ գատաք
 16 էնտիրիլէճէքսին : Սիզի տինկլէյէն պէնի տինկլէմիշ
 օլուր , վէ սիզի ըէտտ էտէն պէնի ըէտտ էթմիշ օ.
 լուր , վէ պէնի ըէտտ էտէն պէնի իրսալ էտէնի
 ըէտտ էթմիշ օլուր :
- 17 Վէ օլ էէթմիշլէր սիւրուր իլէ 'ապտէթ էտիպ՝
 Եա Բապպ , ճիննլէր պիլէ սէնին իամին իլէ պիլէի.
 18 Թա'աթ էտիյօր՝ տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Շէյ.
 Թանըն սէմատան երլտրըրմ՝ կիպի տիւշտիւյիւիւիւ
 19 կէօրտիւմ : Իշթէ սիզէ երլանլար իլէ 'ազրէպլէր
 իւզէրինէ , վէ տիւշմէնին ճէմի՝ ի գուվվէթի իւզէրի.
 նէ պաամաղա գուտրէթ վէրիւրիւմ . վէ սիզէ հիշ պիւր
 20 շէյ զարար վէրմէյէճէք տիր : Ամմա պուշա , եա'նի
 ճիննլէրին սիզէ իթա'աթ էթտիլէրինէ սէվինմէյի.
 նիզ , լաքին իամլէրինիգին սէմավաթտա գայտ օլու.
 տըղընա սէվիննիիգ՝ տէտի :
- 21 Օլ սա'աթ Յիսուս բուհընտտ մէսրուր օլուպ , էյ
 սէմա վէ զէմինին Բապպը ֆէտէր , սանա շիւքր է.
 տէրիւմ քի պու նէսնէլէրի 'ալիմլէր իլէ 'արիֆլէրտէն
 խաֆի թուլթուպ՝ անլէրի մա'սումլարա իզհար էյ.
 լէտին . պէլի , էյ ֆէտէր , զիրա 'ինտի'ստէ պէցէ
 22 խօշ կէօրիւնտիւ : ֆէտէրիմտէն հէր շէյ պանա թէս.
 լիւմ օլունտու . վէ Օղլըն քիւմ իտիյինի ֆէտէրտէն
 զայրի քիմնէ պիլմէյիպ՝ ֆէտէրին քիւմ իտիյինի Ս.
 զըլտան վէ Օղլըն անը իզհար էթմէսինի միւրատ

էթտիյի քիմէտէն զայրիսի պիլմէզ՝ տէտի :

23 Վէ շոյիբալէրէ տէօնիւպ, Նէ միւպարէք տիր

24 կէօրտիւյիւնիւպ շէյլէրի կէօրէն կէօզլէր . Ձիրա սի-
զէ տէրիմ քի՝ չօգ փէյղամպէրլէր իլէ մէլիքլէր կէօր-
տիւյիւնիւպ շէյլէրի կէօրմէք իսթէտիլէր, լաքին
կէօրմէտիլէր . վէ իշիթտիյինիզ շէյլէրի իշիթմէք
ի-թէթիլէր, լաքին իշիթմէտիլէր՝ տէյիւ թէնհամէ
սէջլէտի :

25 Վէ իշիթէ էրպոպը շէրի՛տթտան պիրի գաղղըպ՝
տիր թէճրիպէ էթմէք իւզըէ, Եա մուպլիմ, հա-
յաթը է կպէտիյէյէ վարիս ոլմագ իշիւն ին՞ Եափա-

26 յըմ՝ տէտի : Օլ տախի անա՝ Շէրի՛տթտա ին՞ Եա-

27 զըմըշ տըր . ին՞սըլ օգուրսըն՝ տէտի : Օլ տախի
ճէվապ վէրիպ, Սլլահըն օլան Բապպը պիւթիւն
գալպիլտէն վէ պիւթիւն ճանընտան վէ պիւթիւն
գուվվէթիւնտէն վէ պիւթիւն յագլընտան, գօնշընը

28 տախի քէնտին կիպի սէվէսին՝ տէտի : Օլ տախի
անա՝ Տօղրու ճէվապ վէրտին, պունու իճրա էյլէ

29 վէ Եաշայաճագսըն՝ տէտի : Օ իսէ քէնտինի թէպ-
րիր էթմէք իսթէմէքլէ, Յիսուսա՝ Եա գօնշըմ քի՞մ

30 տիր՝ տէտի : Վէ Յիսուս ճէվապէն տէտի քի՝ Պիր
ատէմ Եէրուշալիմտէն Էրիհայա էնէր իքէն, հա-

րամիլէր էլլինէ տիւշաիւ . վէ անլէր անը սօյուպ՝
Եարալաւարգտան ոօնկրա Եարը Եօլիւշ պրաղըպ

31 կիթտիլէր : Վէ իթթիֆազէ օլ Եօլտան պիր քէա-
հին էնէր իքէն անը կէօրտիւքտէ՝ օլ պիր թարաֆ-

32 տան կէչիպ կիթտի : Քէզալիք օլ մահալէ պիր Լա-
վիլ տախի կէլմէքլէ, վարըպ՝ անը կէօրիւնճէ օլ

33 պիր թարաֆտան կէչիպ կիթտի : Լաքին պիր Սա-
մարիալը Եօլա կիտէր իքէն, պուլունտըղը Եէրէ կէ-

- 34 լիպ' անը կէօրտիւքտէ թէրահհիւմ էթտի . վէ
եանընա կէլիպ եարալարընա զէյթ եաղը իլէ շէրազ
տէօքերէք անիլէրի սարաւը , վէ անը քէնտի հայլա.
նընա պինտիւրէրէք , պիր խանա կէօթիւրիւպ անո
- 35 մուգայլէտ օլտու : վէ էրթէսի կիւն եօլա կիթ.
մէք իւզրէ իքէն , իքի տինար չըգարըպ խանճըյ
վէրէրէք՝ Պուռնա մուգայլէտ օլ , վէ զիյատէ հէր նէ
խարճ էտէրսէն , պէն թէքըար կէլտիյիմսէ՝ տանո
- 36 էտա էտէրիմ՝ տէտի : իմտի սանա պու իւշտէն
հանկըսը հարամիւրէրին էլինէ տիւշէնին գօնչըսը օլ .
- 37 մուշ կէօրիւնիւր : Օլ տախի՝ Անա մէրհամէթ է.
տէն՝ տէտի . Յիսուս տախի անա՝ կիթ , սէն տէ
պէցլէ եափ՝ տէտի :
- 38 վէ անիլը եօլտա կիտէր իքէն , քէնտիսի պիր քէ.
յէ կիրիպ՝ Մարթա նամ՝ պիր գարը անը խանէտի .
- 39 նէ գապուլ էթտի : վէ պուռնուն Մէրեէմ իամին.
տէ պիր հէմշիւրէսի օլուպ , մէրգումէ Յիսուսըն ա.
յազլարը եանընտա օթուրուպ՝ քէլամընը տինկէյօր
- 40 իտի : Մարթա իսէ չօգ խըտմէթտէն տօլայը թէ.
լաշտա պուլունմաղլէ , եանընա կէլիպ՝ Էֆէնտի ,
հէմշիւրէմ պէնի եալընը խըտմէթ էթմէյէ պրազ .
աղընը վազիֆէ էտինմէ՞զ մի սին . իմտի անա սէօյ .
- 41 լէ , պանա եարտըմ էթսին՝ տէտի : վէ Յիսուս ա.
նա ճէվապէն՝ Էյ Մարթա , էյ Մարթա , չօգ շէյ :
- 42 լէր իլին էնտիլէ էտիպ՝ պիհուզուր օլուրսըն . Լա.
քին լաղըմ օլան շէյ պիր տիր , վէ Մէրեէմ քէն.
տինտէն ալընմայաճագ օլ էյի հիսսէյի ինթիխապ
էթմիշ տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 41

1 վէ վազը՝ օլտու քի պիր մահալտէ օլուպ տուա

էթմէքտէ իբէն, ֆարիդ օլտրղընտա, շայիրտէրին-
 տէն պիրի անա՝ Եւ Բապպ, Եուհաննա քէնտի շա-
 յիրտէրինէ թա՛լիմ էյլէտիյի կիպի, սէն տախի
 2 պիղէ տու՝ա էթմէյի թա՛լիմ էյլէ՝ տէտի : Օլ տախի
 անլէրէ՝ Տու՝ա էթաիյինիլ զէման, էյ սէմափաթ-
 տա օլան փէտէրիմիլ, իսմին մուգաստտէս օլտուհ,
 մէլէքիւթիւն կէլին. իրատէթին սէմնտա օլտրղը
 3 կիպի եէր իւզէրինտէ տախի իծրա օլունսուն. Եէվ-
 4 մի էքմէյիմիլի կիւն պէ կիւն պիզէ վէր : Վէ կիւ-
 նաշարըմըլ պիզէ պաղըշլա, չիւքի պիլ տախի պի-
 զէ հէր պործըւ օլանա պաղըշլարըլ. վէ պիլի իղ-
 վայա կէթիւմէ, լաքին պիլի շէրիրտէն գուրթար՝
 տէյինիլ, տէտի :
 5 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Սիլտէն քիմըն պիր տօս-
 թը օլուր տա, կէճէ եսրըսընտա նէզտինէ վարըպ՝
 6 Տօսթըմ, պանա իւչ էքմէք էօտիւնճ վէր. Զիրա
 պանա եօլտան պիր տօսթըմ կէլիպ՝ անըն էօնիւնէ
 7 գօյաճադ պիր շէյիմ եօգ տըր՝ տէսին տէ, Օլ տա-
 խի իչէրիտէն ճէվապէն՝ Պանա զահմէթ վէրմէ.
 արթըգ դափու դափանմըշ, չօճուգլարըմ տախի
 պէնիմ իլէ եաթադտա տըր, գալըրպ սանա վէրէ-
 8 մէմ՝ տէսին : Ալզէ տէրիմ քի՝ տօսթը օլտրղը ի-
 չիւն գալըրպ անա վէրմէլ իսէ տէ, երինէ անըն թա՛-
 ճիլի սէպէպիլլէ գալըրպ անա լալըմ՝ օլտրղը գա-
 9 տար վէրէճէք տիր : Պէն տախի սիզէ տէրիմ քի՝
 Տիլէյինիլ, սիզէ վէրիլէճէք. արայընըլ, պուլաճադ-
 սընըլ. դափուլը չալընըլ, սիզէ ալըլաճադ տըր :
 10 Զիրա հէր տիլէյէն ալըր, վէ արսյան պուլուր, վէ
 11 գափուլը չալանա ալըլաճադ տըր : Վէ սիզտէն հա՛ն-
 կը փէտէր վար քի, օլուր էքմէք տիլէտիյինտէ՝ ա-

- նա թաշ վերէ. եախօտ պալըդ րիւն րիւն անա
- 42 պալըդ եերինէ երլան վերէ. Վէ եախօտ եուսուրթ
- 43 տիւտիւնիւտէ՝ անա՝ ագրէպ վերէ : Իմաի սիդ քէ.
- Թիւ օլըդընըզ հալտէ, Էվլաթընըզա էյի՝ աթիկ
- վերմէյի պիլըր իսէնիզ, սէմափի Փէտէր քէնտիւտէ
- տիւէյէնիւտէ նէ՝ գառար զիյառէ Բուհ իւլ Գուս.
- սը վերէճէր տիր :
- 44 Վէ տիւտիզ պիր ճինն իխրաճ Էթտիւնիւտէ, ճինն
- չըգաթըգառան սօնկրա տիւտիզ քիմնէ սէյլէտի, խաթ
- 45 տախի Թէ՛աճճիւպ Էթտիւլէր : Ամմա անլէրտէն պա՝
- զըլարը՝ ճիննլէրի ճիննլէրին ըէ՛իսի Պա՛ալգէպուլ
- 46 վասթթաաթըլէ իխրաճ Էտիյօր՝ տէտիւլէր : Պա՛զըլաթ
- տախի Թէճըրիպէ իչիւն, սէմառան պիր՝ ալլամէթ ա.
- 47 տէն թալէպ Էթտիւլէր : Օլ տախի անլէրին Էֆքէա.
- ընը պիլմէքէ անլէրէ տէտի քի՝ փէնտի՝ ալէյճիկ
- մուխալէֆէթ իւզրէ օլան հէր հիւքիւմէթ խարաթ
- օլուր, վէ քէնտի՝ ալէյճիկնէ Դաւալէֆէթ Էգրէ պա.
- 48 լուհան խանէ երգըլըր : Վէ էյէր Շէյթան քէնտի
- ՝ալէյճիկնէ մուխալէֆէթ իւզրէ օլմուշ իսէ, անըն մէ.
- լէքիւթիւ նա՞սըլ պագի գալաճագ տըր. չիւնքի պէ.
- նիմ հագգըմուա՝ ճիննլէրի Պա՛ալգէպուլ վասթթա.
- 49 սըլլէ իխրաճ Էտիյօր՝ տէյօրսընըզ : Վէ էյէր պէ
- ճիննլէրի Պա՛ալգէպուլ վասթթաաթըլէ իխրաճ Էտի.
- յօրսամ, սիզին օղուլլարընըզ քիմնէ վասթթաաթըլէ
- իխրաճ Էտիւլէր. պուհուռն իչիւն սիզին հաթիմէրի
- 20 նիզ անլէր օլաճագ տըր : Լաքին էյէր պէն ճիննլէր
- Ալլահըն փարմաղըլլէ իխրաճ Էտէրսէմ, Էլպէթիկ
- 21 մէլէքիւթ Ուլլահ սիզէ վասթթա օլմուշ տըր : Գուլ
- վէթիկ վէ սիլահլանմըլ պիր քիմնէ քէնտի գօնաթըլ
- 22 պէքէտիյի զէման, Էշեսաթ սէլամէթտէ օլուր : Ա.

- մա անտէն գուզվելթլտի անըն իւզէրինէ կէլիւ պա-
նա զալէպէ էտէրուէ, ի՛թիմաստ էթտիլի ճիւմէ սի-
լաճարընը ալըպ՝ անըն եաղմասընը թագսիմ էտէր :
- 23 Պէնիմ իլէ օլմնյան պանա զըտտ տըր . վէ պէնիմ
իլէ տէվչիւմէյէն տաղըտըր :
- 24 Նափաթ բուճ պիր առէմտէն չըգտըղը զէման՝ գօ-
րադ եէրլէրտէն կէլիւ պաճաթ աբար, վէ պուլա-
մաաղընտա՝ Չըգտըղըմ էվիմէ տէօնէյիմ՝ տէր :
- 25 Վէ կէլտիլինտէ առ ռիւփրիւմիւշ վէ միւզէյյէն
- 26 պուլմաղլէ, կիտիւ պէրապէրինճէ քէնտիսինտէն
տաճա քէօթիւ եէտի տիկէր բուճ ալըր, վէ կիրիւ
օրատա սաքին օլուրլար, վէ օլ առէմին՝ ագըպէթի
իպթիտասընտան պէտթէր օլուր :
- 27 Վէ օ պուռնու սէօյլէր իքէն, խալգտան պիր գա-
րը պիւլէնտ ալաղլէ անա՝ Նէ մութլու սէնի ճամիլ
- 28 օլան բաճմէ վէ էմտիլին մէմէլէրէ՝ տէտի : Օլ տա-
խի՝ Տաճա զիյատէ նէ մութլու Ալաճըն քէլամընը
տինիլէյիւ ճըֆզ էտէնլէրէ՝ տէտի :
- 29 Վէ խալգ քէսրէթլէ առն էառնա ճէմ՝ օլտըդ-
տա, քէլամէ աղաղլէ՝ Պու նէսլ շէրիր օլտըղնտան
'ալամէթ թալէպ էտէր, ամմա անա Եռնուս փէյ-
ղամպէրին՝ ալամէթինտէն զայրի պիր՝ ալամէթ վէ-
- 30 ըլմէյէճէր տիր : Զիրա Եռնուս Նինիվէ էճալիսինէ
'ալամէթ օլտըղը կիպի, Իպն իւլ ինսան տախի պու-
- 31 նէտլէ էօյլէ օլաճագ տըր : Ճէնուպ մէլիքէտի բուզ է
ճէղատա պու նէսլին տտէմլէրի իլէ պէրապէր գալ-
գըպ՝ ալէյճլէրինէ ճիւքմ էտէճէր տիր . չիւնքի մէր-
գուամէ Սիւլէյմանըն ճիւքմէթինի տինիլէմէք իւզըն՝
զէմինին միւնթէճալարընտան կէլտի . վէ իլթէ պու-
մաճաղտէ Սիւլէյմանտան տաճա պէօյիւյիւ վար :

- 32 Նինիվէ ատէմլերի բաւ է ճէզատա պու նէպ ի
գալգրպ 'այլ յհնէ հիւքմ էտէճէք տիր . չիւքի ան
լէր Եռնուսըն վա'ղըյլէ Թէվպէյէ կէլտիլէր . վէ ի
Թէ պուրատա Եռնուստան տահա պէօյիւյիւ վա
- 33 Պիր քիմնէ չըրաղը եագրպ' կիղլիյէ եախօտ քի
ալթընա տէյիլ , անճագ իչէրի կիրէնլէրին ըլը
- 34 կէօրմէլէրի իչիւն շէմ'տան իւզէրինէ գօր : Ճէսէտօ
չըրաղը կէօղ տիր . իմաի էյէր կէօզիւն սաֆ իսէ
պիւթիւն ճէսէտին տախի միւնէվվէր օլուր . լաքի
էյէր ֆէնա իսէ , ճէսէտին տախի գարանլըզ օլուր
- 35 Իմաի սագըն , սէնտէ օլան նուր գարանլըզ օլմայ
- 36 Վէ էյէր պիւթիւն ճէսէտին միւնէվվէր օլուր' հէ
պիր գարանլըզ Թարաֆը եօղ իսէ , չըրաղըն քէն
զէյսաըյլէ սէնի Թէնվիլ գըլթըղը միսիլիւ , քեաֆ
ֆէսի միւնէվվէր օլուր' տէտի :
- 37 Վէ օ սէյլէր կքէն , պիր ֆէրիսի քէնսիսի
պէրապէր Թա'ամ էթմէսինի տնտէն րէճա էթմէ
- 38 լէ , կիրիպ սօֆրայա օթուրտու : Օլ ֆէրիսի տախ
Թա'ամտան էվվէլ անըն երյգանմատըղըն կէօրտի
- 39 տէ Թէ'աճճիւպ էթտի : Բապպ տախի անա տէտ
քի' Հալա սիգ , ֆէրիսիլէր , քէսսէնին վէ Թէֆի
նին տըչընը Թէմիզլէրսինիզ , ամմա իչինիզ զուվ
- 40 վէ ֆըսգ իլէ տօլու տըր : Էյ 'ազըլսըզաւար , տըլը
41 եափան իչինի տախի եա'փմատը մը : Լաքին պուլու
նան շէյլէրտէն սատագա վէրինիզ , վէ իշթէ սիգ
- 42 հէր շէյ փաք օլուր : Ամմա վա'յ սիգէ , էյ ֆէրիսի
լէր , զըրա նա'նէ' իլէ սէտէֆ օթընըն վէ հէր նէլ'
սէպզէնին 'իւշրիւնիւ վէրիւսինիզ , ամմա հապգը
Ալահըն մուհապէթիւնի իհմալ էտէրօնիլ . պու
լարը իճրա էթմէլի , անլէրի տախի պրագմատըլ

- 43 տինիզ : Վա՛յ սիզէ , էյ ֆերիսիւէր , զերա սինա-
ղողարտա պաշ քիւրսիւլս վէ չարչուլարտա սէ-
44 լամանմաղը սէվէրսինիզ : Վա՛յ սիզէ , էյ միւրա՛ի
'ուէմա իլէ ֆերիսիւէր , զերա ատեմիէր պիլմէյերէք՝
իւզէրլէրնտէ կէզտիքլէրի պէլլի օլմայսն գապրլար
միսիլլիւ սինիզ :
- 45 Վէ երպապ ը շէրի՛աթտան պիրի սնա ճէվապէն՝
իա մու՛ալլիմ , պուշլարը սէօյլէմէքլէ պիզէ տախի
46 շէթմ էտիյօրսըն՝ տէտի : Օլ տախի տէտի քի՛ Վա՛յ
սիզէ տախի , էյ երպապ ը շէրի՛աթ , զերա տտեմէ-
րէ թաշըմասը միւշքիլ եիւքլէր եիւքլէտիպ՝ քէնտի-
նիզ փարմազլարընըզըն պիրի իլէ օլ եիւքլէրէ տօ-
47 գունմազընըզ : Վա՛յ սիզէ , զերա էճտաորնըզըն
գաթլ էթաիքլէրի փէյղամպէրլէրին թիւրպլէրլինի
48 պինա էտէրսինիզ : Վէ պէօյլէճէ էճտաորնըզըն 'ու-
մէլլէրնէ շէհատէթ էտէրէք ըիզա վէրիւրսինիզ . զի-
րա անլէր գաթլ էթտիլէր . սիզ տախի թիւրպէ-
49 լէրինի պինա էտէրսինիզ : Պուշոււն իչիւն Ալլահըն
հէրմէթի տախի տէտի քի՛ Անլէրէ փէյղամպէրլէր
վէ ըտուլլէր կէճնտէրէճէյիմ , վէ անլէրտէն պա՛-
զըսընը գաթլ էտիպ՝ պա՛զըսընա թէ՛ատտի էտէ-
50 ճէքլէր . թա քի տիւնեանըն թէ՛սիսինտէն պէրու-
ճիւմէ փէյղամպէրլէրին տէգքիւլմիւշ օլսն գանը ,
51 Հապիլին գանընտան թա մէզպտհ իլէ հէյքէլին տ-
րասընտա գաթլ օլունտն Զաքարէանըն գանընա-
տէք , պու նէսլտէն թալէպ օլունա . պէլլի , սիզէ
տէրիմ քի՛ պու նէսլտէն թալէպ օլունաճադ տըր :
52 Վա՛յ սիզէ , էյ երպապ ը շէրի՛աթ , զերա 'իլմին
անախթարընը գալտըրտընըզ , քէնտինիզ կիւմէյիպ՝
կիւքլէրի տախի մէն՝ էթտինիզ :

- 53 Վէ անլերէ պու նէսնէլէրի սեօյլէր իբէն, 'ույն
մա վէ ֆերիսիլէր ֆուրսաթ պէրլէյիպ' իթիթիսի
իչիւն ազզընտան պիր շէյ գափմաղա չալըշմաղա
54 օլարագ, Հիտտէթլէնիպ ղայէթլէ չօգ շէյլէր հագ
գընտա ազզընը արամաղա պաշատըլար :

ՊԱՊ 12

- 1 Պու էսնատէ, պիրի պիրինի պասար տէրլճէտ
օն պինլէրճէ խալգ ճէմ' օլմաղլէ, շայիրտլէրինէ
քէլամա աղաղ իլէ' էվվէլա քէնտինիզի ֆերիսիլէ
րին մայասընտան' եա'նի միւրա'իլէքտէն սագընըլը
2 Քէշֆ օլունմայաճագ մախֆի, վէ պիլինմէյէճէք կիգ
3 լի պիր շէյ եօգ տըր : Անըն իչիւն գարանլըգտա Հէյ
տէտիյինիլ շէյ պարնլըգտա իշիտիլիպ' խալլէթ
լէրտէ գուլաղա սեօյլէտիյինիլ շէյ տամիւրտա նի
4 տա օլունաճագ տըր : Լաքին, էյ տօսթլարըմ, սի
գէ տէրիմ քի' ճէսէտի էօլտիւրիւպ' անտէն սօնկրա
գիյատէ պիր շէյ եափմաղա մուգթէտիր օլմայան
5 քիմնէլէրտէն գօրդմայընըլ, Լաքին քիմտէն գօր
գաճաղընըլը սիգէ կէօսթէրէյիմ. էօլտիւրաթտէ
սօնկրա ճէՀէննէմէ աթմաղա գուտրէթի օլանտան
գօրդունըլ. պէլի, սիգէ տէրիմ քի' անտէն գօր
6 գունըլ : Պէշ սէրչէ իբի փուլա սաթըլմա՞ղ մի
անլէրտէն պիրի պիլէ Ալլահըն 'ինտիստէ ունուտուլ
7 միշ տէյիլ տիր : Լաքին սիգին պաշընըլըն գըլլաթ
նըն ճիւմլէսի պիլէ սայըլը տըր . իմտի գօրդմայը
8 նըլ, սիգ չօգ սէրչէլէրտէն էֆգալ սընըլ : Վէ սի
գէ տէրիմ քի' Հէր քիմ' ատէմլէրին հուգուրընտա
պէնի իգրար էտէրսէ, իպն իւլ ինսան տախի անը
Ալլահըն մէլա'իքէսինին հուգուրընտա իգրար էտէ.

- 9 ճէք տիր : Լաքին ատէմէրին հուզուընտա պէնի
ինքեար էտէն՝ Այլահն մէլա'իքսինին հուզուըն-
10 տա ինքեար օլունահադ տրր : Վէ հէր քիմ' իպն
իւ ինսանըն 'ալէյհինէ պիր սէօլ սէջլէրսէ , ահա
'աֆվ օլունուր . ամմա Բուհ իւլ Գուտա 'ալէյհի-
11 նէ քիւֆր էտէնէ 'աֆվ օլունմազ : Վէ սիգի սինա-
ղօղարա վէ ըէ'իպէր իլէ հիւքմտարլար հուզուըն-
նա ճէլլ էթտիքլէրի վազըթ , նաօրլ ետխօտ նէ'
ճէվապ վէրէլիմ' , եա նէ' սէջլէյէլիմ' տէյիւ էն-
12 տիլէ էթմէյինիլ : Զիրա Բուհ իւլ Գուտա սիգէ'
սէջլէնմէսի վաճիպ օլան նէսնէլէրի օլ սա'աթ էջ-
րէտէճէք տիր՝ տէտի :
- 43 Վէ խալգտան պիրի ահա՝ Եա մու'ալլիմ' , գարն-
տաղմա սէջլէ , միրասը պէնիմ' իլէ թագսիմ' էթ-
44 սին՝ տէտի . Օլ տախի ահա՝ Էյ ատէմ' , իւզէրնի-
լէ քիմ' պէնի դատը եա գասսամ' թա'եին էթտի՝
45 տէտի : Վէ ահլէրէ՝ Պագընըզ վէ թամա'տան սա-
գընընըզ , զիրա պիր քիմսէնին 'էօմրիւ մամէլէյինին
քէսրէթ պուլմասընա մէնուլթ տէյիլ տիր՝ տէտի :
- 46 Վէ ահլէրէ պիր թէմսիլ սէջլէյիպ տէտի քի՝ Պիր
ղէնկին տաէմին թարլասը չօգ մահասուլ վէրմիլ օլ-
47 մաղէ , Օ քէնտի քէնտինէ տիւչիւնիւպ՝ Նէ՞ եա-
փայլմ' , զիրա մահասուլարմը ճէմ' էտէճէք եէրիմ'
48 եօգ արը՝ տէտի : Պա'տէհու՝ Շէջլէ եափայլմ' , ահ-
պարլարմը երգըպ՝ տահա պէջիւքլէրնի պինա է-
տէյիմ' , վէ ճիւմէ մահասուլաթ իլէ էմվալմը օրա-
49 տա ճէմ' էտիպ , ճանըմա , Էյ ճան , չօգ սէնէլէր
իլէն ճէմ' օլունմըլ չօգ էմվալըն վար տրր . իսթի-
րահաթ էյլէ , եէ , իչ , սէֆա սիւր տէյէյիմ' տէ-
50 տի : Ամմա Ալահ ահա՝ Էյ 'ագըլըզ , պու կէճէ

- սէնտէն ճանընը թալէպ էտէճէքլէր, վէ թէտարէ
 21 էթախլին շէյլէր քիմին օլաճազ տէտի: Նէֆ
 իչիւն խաղինէ երզնայ՝ ինա Ալլահ զէնկին օլմայ
 քիմնէ պէջլէ տիր:
- 22 Վէ շայիրտլէրինէ տէտի քի՝ Պու սէպէպէ մէր
 սիզէ տէրիմ քի՝ հայաթընը իչիւն նէ եէյէճէր
 նիպի, վէ վիւճուտինիզ իչիւն նէ կիյէճէյինիզի կն
 23 ախշէ էթմէյինիզ: Հայաթ թա՛ամմումն վէ վիւճու
 24 լիպասաւան էվլա տըր: Գուզղուշլարա նազար է
 տինիզ. նէ էքէրլէր վէ նէ պիչէրլէր, վէ անլէրի
 նէ քիլէրի վէ նէ անպարը վար, էինէ Ալլահ անբ
 ըր պէպլէր. սիզ գուշլարաւան նէ դատար էֆզալ
 25 սընըզ: Վէ սիզտէն քի՛մ էնտիշէ էթմէքլէ, քէնալ
 պոյընա պիր աշընն զամմ էթմէյէ գատիր տիր
 26 խմտի էյէր էն քիւչիւք շէյէ պիլէ գատիր տէյլ
 իսէնիզ, պագի շէյլէր հապգընտա նի՛չիւն էնտիլ
 27 էտէրսինիզ: Զանպագլարա նազար էտինիզ, նիմ
 պէջիւրլէր. նէ չալըշըրլար, նէ տէ իփլիք պիւքէ
 լէր, լաքին սիզէ տէրիմ քի՝ Սիւլէյման պիլէ ճիււ
 լէ տարաթըլլէ անդէրտէն պիրի կիպի կիյինմիշ տէ
 28 յիւ իտի: Վէ պու կիւն մէվճուտ օլուպ էարը
 ֆուրուհա աթըլան սահրա օթընը Ալլահ պէջի
 կիյինտիրտիլի հալտէ, սիզի տահա զիյատտէ
 29 Դէրմէ՞զ Դ, էյ իմանը նոգսան օլմալար: Վէ սիզ
 նէ եէյէճէյինիզի էտիստ նէ իչէճէյինիզի արամա
 30 յընըզ, վէ վէպէսէտէ օլմայընըզ: Զիրա պու լէ
 լէրին ճիւմլէսինի տիւնեանըն իւմմէթլէրի արար. վէ
 սիզին փէտէրինիզ պուշլարա միւհթաճ օլտըրընը
 31 պիլիք: Լաքին մէլէքիւթ Ուլլահը արայընըզ, վէ
 պուշլարըն ճիւմլէսի տախի սիզէ իհսան օլմաւ

- 32 ճագ տըր : Եւ քիւչիւք սիւքիւ , գօրգմա . զիրա
սիգէ մէլէքիւթիւ վերմէք Փետերինիզին հիւսն ի րի-
- 33 զաւր տըր : Վէ մամէլէյինիզի սաթըպ՝ սատադտ
վերինիզ . քէնտիքերինիզէ էգրիմէզ քիտէլէր , տիւ-
քէնմէզ խազինէ սէմաւաթտա թէտաորէք էյլէյի-
նիզ . օրատա խըրսըզ էադդաշաւադ վէ կիւվէ պօզա-
- 34 մազ : Զիրա խազինէնիզ նէրէտէ իսէ , գալպինիզ
- 35 տէ օրատա օլաճագ տըր : Պէլլէրինիզ գուշանմըշ
- 36 օլարագ , չըրազընրզ Եանար պուլունտուն : Սիզ
տախի էֆէնտիլէրինին տիւյիւնտէն 'ափտէթիլէ կէ-
լիպ՝ տագգ ի պապ էյլէտիյիտէ , տէր հալ անա
գափու աշմագ իչիւն միւնթագըր պուլունտուն տտէմ՝
- 37 վէրէ միւշապիհ օլըւնրզ : Նէ միւպարէք տիր՝ է-
ֆէնտիլէրի կէլտիլի զէման ույանրզ պուլարըզ գուլ-
լար . հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ քէնտիսի գու-
շանրպ անլէրի սօֆրայա օթուրտաճագ , վէ կէ-
- 38 չիպ անլէրէ խըտմէթ էտէճէք տիր : Վէ էյէր ի-
քինճի նէվպէթտէ կէլիրտէ , էախօտ իւչիւնճիւ նէվ-
պէթտէ կէլիպ՝ պէջլէ պուլուրսա , օլ գուլլար նէ
- 39 միւպարէք տիր : Ամա մա'լիւմիւնիւզ օլտուն քի՝
էյէր էվ սահիպի խըրսըզըն սա'աթ գաշտա կէլէ-
ճէյինի պիլտէ իտի , ույանրզ տուրուպ քէնտի էվի-
- 40 նի տէլտիրմէզ իտի , իմտի սիզ տախի հազըր օլըւ-
նըզ , զիրա զանն էթմէտիյինիզ սա'աթտա իպն
իւլ ինսան կէլիր :
- 41 Վէ Պէտրոս անա՝ Եա Բապպ , պու թէմնիլի պի-
զէ՞ մի , Եօգսա ճիւլէյէ մի տախի սէջլէյօրըն՝ տէ-
- 42 տի : Վէ Բապպ տէտի քի՝ իմտի էֆէնտիլին քէն-
տի խըտմէթէաւրլարը իւզէրինէ , թո'ենիլէրինի
վաթթընտա վէրվէք իչիւն նասպ էտէճէյի շօլ սա-

- 43 արդ վէ 'ազիլ քէթխիւտա քի՞մ տիր : Էֆէնտիսի
կէլտիլի զէման , պէօյլէ էթմէքտէ պուլարըզ գուլ
- 44 նէ միւպարէք տիր : Հագիգաթէն սիզէ տէրի
քի՛ ճէմի՛ ի մամէլէյի իւզէրինէ անը նասպ էտէճէ
- 45 տիր : Ամմա էյէր օլ գուլ քէնտի գալպինտէ՛ ի
ֆէնտիմ կէլմէսինի թէ՛խիր էտիյօր՝ տէյիպ տէ
խըտմէթքեարլար իլէ ճարիյէլէրի տէօյմէյէ , վէ էէ.
- 46 յիպ իլմէյէ վէ սէրխօշ օլմաղա պաշլարսա , Ա
գուլն էֆէնտիսի անըն մէ՛մուլ էթմէտիլի կիւնտէ
վէ պիլմէտիլի սա՛ւաթտա կէլէրէք , անը իքի շագ
էտիպ նասիպինի խա՛ինլէր իլէ թա՛նէն էտէճէք տիր
- 47 Վէ էֆէնտիսին իրատէթինի պիլիպ տէ թէտտ.
րիք կէօրմէյէն վէ իրատէթինէ կէօրէ հարէքէթ էթ.
- 48 մէյէն գուլ չօգ տէօյիւլէճէք տիր : Ամմա պիլմէ.
յէրէք տէօյիւլմէյէ միւսթահագգ հարէքէթտէ պու.
լունան աղ տէօյիւլէճէք տիր . վէ հէր քիմէ չօ
վէրիլմիշ իսէ , անտէն չօգ թալէպ օլունաճագ , վէ
քիմէ չօգ էմանէթ վէրիլմիշ իսէ , անտէն զէլառ
թալէպ օլունուր :
- 49 Պէն սէրէ աթէշ պրագմաղա կէլտիմ , վէ էյէր հա.
- 50 լա թուլթուլմիշ իսէ , նէ՛ իսթէրիմ , Ամմա պէնի
վաֆթիլ օլունաճագ պիր վաֆթիլգիմ վար . վէ թէ.
- 51 մամ օլունճայտ տէկին նէ գատար սըգըլըրմ : Ե
րէ սէլամէթ մի վէրմէյէ կէլտիմ զանն էտէրսինիլ
- 52 սիզէ տէրիմ քի՛ Խայր , իլլա մուխալէֆէթ : Զի
պունտան սօնկրա՝ պիր խանէտէ օլան պէշ քի
մուխալէֆէթ էտիպ , իւչիւ իքիսի , վէ իքիսի իւչի
- 53 'ալէյհնտէ պուլունաճագ տրը : Փէտէր օղուլ վէ
օղուլ փէտէր 'ալէյհնտէ , վալիտէ գըզ , վէ գը
վալիտէ 'ալէյհնտէ , գոյն վալիտէ կէլինի , վէ կէ.

ին գայն վարկաւսի 'ալէյհնտէ մուխալէֆէթ իւզ-
րէ պուլուշտապ տրր :

54 Վէ հէմ տէ խալգաւ՝ Ղարապ թարաֆընտան պու-
լաթըն զուհուրընը կէօրտիւյիւնիւզտէ՝ Եաղմուր

55 կէլէյօր՝ տէրսինիզ, վէ պէօյլէ օլուր : Վէ լաօսս
էօսիլինի իէօրտիւյիւնիւզտէ՝ Սրճապ օլաճապ՝ տէրսի-

56 նիզ, վէ վազը՝ օլուր : Եյ միւրա'իլէր, գէմին վէ
սէմանըն երգիւնիւ թէմեհիզ էթմէքլիյինի պիլիւրսի-

նիզ տէ, պու վաղթը նիճէ թէմեհիզ էթմէքլիյինիզ :

57 Վէ նի չիւն քէնտիլլիյինիզտէն տախի հազգը թէմ-

58 եիզ էթմէքլիյինիզ : Իմտի խասմին իլէ հաքիմէ կիթ-
տիլին գէմնն, եօլտա անտէն գուրթուլմաղա ճէհտ
էյլէ, օլմայա քի սէնի գատըյա սիւրիւքլէյիլ՝ գա-

տը սէնի մէճուրա թէպիմ էտէ, մէճուր տախի
59 սէնի զընտանա իլգա էտէ : Սանա տէրիմ քի՝ սօն
փուրու տախի էտա էթմէյինճէ, օրատան աօլա
չըզմայաճապըն՝ աէտի :

ՊԱՊ 13

4 Վէ օլ վազըթ պա'զը քիմնէլէր հազըր պուլու-
շտապ՝ փիլաթօս գանլարընը քէնտի գէպիհէլէրի իլէ
գարըշտըրտըրը ճէլիլիլէրին հազգընտա անա խապեր

5 վէրտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Օլ ճէ-
լիլիլէր պէօյլէ շէյլէրէ միւլթէլա օլտըգալըր իչիւն
ճիւմէ ճէլիլիլէրտէն զիյատէ կիւնաճընաօր մը ի-

3 տիլէր՝ զանն էտէրսինիզ : Սիգէ տէրիմ քի՝ խայր,
լաքին էյեր թէվպէ էթմէքլիյինիզ, ճիւմէնիլ էյլէ

4 հէլաք օլաճապընըր : Եախօտ Սիլաամաղբի գուլլէ
իւզէրլէրինէ տիւլմէքլէ էօլտիւրտիւյիւ օլ ըն սէ-
քիլ քիմնէ՝ Եէրուշալիմտէ սաքին օլոն պիլ ճիւմէ

տաւեմէրտէն զիյաւտէ գապահաթը՝ մը իտիւր՝ զան
5 էտէրսինիդ : Սիզէ տէրիմ քի՝ խայր , ամամ էյի
թէվպէ էթմէզոէնիդ , ճիւմլէնիդ էջլէ հէլաք օլու
ճագորնըզ՝ տէտի :

6 Պու թէմսիլի տախի սէջլէտի . Պիր քիմնէնի
քէնտի պազնտա տիքիլմիշ պիր ինճիր աղաճը պ
մաղլէ անտէ մէյվէ արամաղա կէլտի իսէ տէ՝ պու

7 մատը : Վէ պաղպանա՝ իշթէ իւշ սէնէ տիր պու
ինճիր աղաճընտա մէյվէ արամաղա կէլիյօր իտի
տէ , պուլամայօրմ . անը քէս , նի՞չիւն եէրի տէ

8 պաթթալ էտէ՝ տէտի : Օլ տախի անա ճէվապէ
էյ էֆէնտիմ , անը պու սէնէ տախի պրադ , թ

9 քի էթրաֆընը գաղըպ կիւպրէ գօյայրմ : Վէ էյի
մէյվէ վէրիրտէ՝ իօլ , եօգ իսէ , անտէն սօնկրա տէ
քէսէճէքսին՝ տէտի :

10 Վէ սէպթ կիւնիւ սինազօղլարն պիրինտէ թ

11 լիմ էտէր իքէն , իշթէ օն սէքիզ սէնէտէն պէր
զա՛ֆ բուհընա միւպթէլա օլմաղլէ , պիւքիւլիւ
օլուպ քէնտիտինի ապա տօղրուլթմաղա միւպթէ

12 տիր օլմայան պիր գարը վար իտի : Յիսուս տախի
անը կէօրտիւքտէ , էնէն չաղըրըպ անա՝ էյ

13 թուն , զա՛իֆիլիյինտէն գուրթուլարն՝ տէյէրէք , էյ
լէրինի անըն իւզէրինէ գօտրգտա , մէգքիւքէ տէ

14 'ազապ տօղրուլթուպ՝ Ալլահա համա էլլէտի : Վէ
սինազօղլ րէ՛իսի Յիսուսն սէպթ կիւնիւնտէ շէֆ

վէրաիյի իշիւն տարըլարադ , խալգա խիթապէն՝ ի
իշէմէսի ճա՛իդ օլան ալթը կիւն վար , իմնի սէպթ
կիւնիւնտէ տէյիլ , ամամ օլ կիւնլէրտէ կէլիւ լ

15 ֆա պուլունըզ՝ տէտի : Իմնի Բապպ անա ճէվապէ
էյ միւրաի , սիզէն հէր պիրինիզ սէպթ կիւնիւ

- էօքիւզիւնիւ եա մերքեպինի եէմիքտէն չէօզիւպ սու-
- 16 վարմաղա կէօթիւրմէ՞զ մի: Պու խէ Ապրահամ
դըզը իքէն՝ իշթէ Շէյթանն անը ըն սէքիզ սէնէտէն
պէրու պաղլամըշ օլմաղլէ, սէպթ կիւնիւնտէ պու
պաղտան չէօզիւլմէսի ճա՛իզ տէյի՛լ մի խո՛ր՝ տէ-
- 17 տի: Վէ պունու սէջլէտիյինտէ, անա ի՛թիրազ
էտէնլէրին ճիւմլէսի խէճիլ օլուպ՝ պիւլթիւն խալզ
տախի եէտիյլէ իճրա գըլընան պիլ ճիւմլէ ա՛մալ ք
ճէլիւէտէն տօլայը սէվիւիլքէր իտի:
- 18 Օլ տախի՝ Մէլէքիւթ Ուլաս Նէ՛յէ միւշապի՛ճ տիր,
19 վէ անը Նէ՛յէ թէշպի՛ճ էտէյիմ: Պիր խարտալ տա-
նէսինէ միւշապի՛ճ տիր քի պիր տտէմ՝ անը ալըպ
քէնտի պաղչէսինէ էքմէսիյլէ, պիթիպ պէջիւք ա-
ղա՞ծ օլու, վէ չափա գուշարը անըն տալլարընա
գօնարլար իտի՛ տէտի:
- 20 Եինէ՛ Մէլէքիւթ Ուլասը Նէ՛յէ թէշպի՛ճ էտէյիմ:
- 21 Մոյայա միւշապի՛ճ տիր քի՝ պունու պիր գարը ա-
լըպ թա ճիւմլէսի մայաղանընճայա տէկին, իւչ
էօլլէք ուն իչինէ կիզլէտի՛ տէտի:
- 22 Վէ շէհրէր իլէ քէջլէրի տօլալըպ թա՛րիմ էտէ-
- 23 ռէք, Եէրուշալիմէ տօղրու կիթմէքաէ իքէն, Պիր
քիմնէ անա՛ իֆէնտի, ՛աճէպա իւլաս պուլանլար
ա՞ղ մը տըր՝ տէտի. օլ տախի անլէրէ տէտի քի,
- 2 Տար գափուտսն կիրմէյէ ճէհտ էյլէյինիզ. զիրա
սիզէ տէրիմ՝ քի՛ չօգ քիմնէլէր կիրմէք իսթէյէճէք-
- 25 լէր, ամմա գատիր օլմայաճազլար տըր: Իվ սահի-
պի գալգըպ գափուլը գափատըգտան սօնկրա, սիզ
խալիճաէ տուրուպ վէ գափուլը չալմաղա պաշալըպ՝
իֆէնտի, իֆէնտի, պիզէ ա՛չ տէյէճէքսինիզ. վէ
օ սիզէ ճէվապէն՝ Սիզին քիմ՝ վէ ներէտէն օլտղը-

պրաղըր . հազիգաթէն սիղէ տէրիմ' քի՝ սիղ Բապ-
պըն իսմի իլէ կէլէն միւսարէք օլտուն՝ տէյեճէյինիզ
վազըթ կէլինճէյետէք , պէնի կէօրմէյէճէքսինիզ :

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ սէպթ կիւնիւնտէ ֆէրիսիլէրին միւթէպէրա-
նընտան պիւրինին խանէսինէ թա'ամ էթմէք իւզըէ
- 2 կէլտիյինտէ , անլէր անը կէօզէթմէքտէ իտիլէր : Վէ
իյթէ էօնիւնտէ իսթիսգալը պիր ստէմ վար իտի :
- 3 Վէ Յիսուս ճէվապ էտիպ՝ երպապ ը շէրի'ամ իլէ
ֆէրիսիլէրէ սէջլէյերէք , Սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա
վէրմէք ճա'ի'զ մի տիր՝ տէտի : Վէ անլէր սիւքիւթ
էթտիլլէրինտէ , անը թուլթուպ շիֆա վէրէրէք սու-
- 4 լը վէրտի : Վէ անլէրէ ճէվապ էտիպ՝ Սիղաէն քիմ
քէնտի մէրքէպի վէ եա էօքիւզիւ գոյույա տիւշ-
տիւքտէ , սէպթ կիւնիւ տիր՝ տէյերէք , անը տէր
- 5 հալ չըգարմազ՝ տէտի : Վէ անա պու շէյլէրէ ճէ-
վապ վէրմէյէ գատիր օլմատըյար :
- 6 Վէ տա'վէթ օլունանլարըն պաշ սէտիրլէրի սէչ-
տիլլէրինի կէօրմէքլէ անլէրէ պիր թէմսիլ սէջլէ-
- 7 յիպ՝ Պիր քիմսէ թարաֆընտան տիւյիւնէ տա'վէթ
օլունտըղընտա , պաշ սէտիրտէ օթուրմա , օլմայա
քի ոէնտէն միւթէպէր պիր տա'վէթլիսի օլմաղէ ,
- 8 Սէնի վէ անը տա'վէթ էտէն կէլիպ սանա խիթա-
պէն՝ Պունա եէր վէր՝ տէտիլտէ , օլ զէման խիճ-
լէլլէ աշաղըքի եէրի թուլթմաղա պաշույասըն :
- 9 Ամնա տա'վէթ օլունտըղըն զէման վարըպ աշաղըքի
մահալտէ օթուր քի՝ սէնի տա'վէթ էտէն քիմսէ
կէլտիյինտէ սանա՝ Տօսթըմ , տահա եօգարը պու-
լուր՝ տէյէ . օլ զէման սօֆրատա սէնին իլէ պէ-

բապեր օթուրանլարն հուզուրնտա սանա չէրէ
 41 օլուր : Զիրա հէր քիմ քի քէնտինի եիւքսէլտիւթ
 ալչադլանըր , վէ հէր քիմ քի քէնտինի ալչադլա
 տրոսա եիւքսէլիւր՝ տէտի :

42 Վէ անը տա՛վէթ էտէնէ տախի տէտի քի՝ էջլէ
 եա յագչամ թա՛ամը էթտիլինտէ , տօսթլարընը եա
 գարնտաշլարընը ետխօտ թէ՛ալլուգաթընը՝ եա գէն
 կին գօնշլարընը տա՛վէթ էթմէ , օլմայա քի անլէր
 տախի պիլ մնւգապէլէ սէնի տա՛վէթ էթմէլէրիլէ

43 սանա միւքեաֆաթ օլա : Լաքին զիյաֆէթ էթտի
 յին զէման , ֆագիրլէր վէ սագաթլար վէ թօփալ

44 լար վէ ա՛մալարը տա՛վէթ էյլէ . Վէ միւպարէք օ
 լուրսն , զիրա անլէրին սանա միւքեաֆաթ էթմէ
 յէ իգթիտարը եօգ տրը . չէնքի սանա սալիչլէրի
 գըյամէթինտէ միւքեաֆաթ էտիլէճէք տիր :

45 Վէ սօֆրոտտա պերապեր օթուրանլարտան պիրի
 պունու իշիթտիքտէ , անա՝ Մէլէքիւթ Ուլլահտա

46 էքմէք եէյէն նէ միւպարէք տիր՝ տէտի : Օլ տախի
 անա տէտի քի՝ Պիր աստմ պէջիւք պիր զիյաֆէթ
 թէրթիպ էտիպ՝ նիչէ քիմնէլէրի տա՛վէթ էյլէտի :

47 Վէ ագչամ թա՛ամը վազթընտա , տա՛վէթ օլու
 նանլորա՝ Լէլինիզ , զիրա շիմաի հէր շէյ հազը

48 տրը՝ տէմէք իւզըլէ գուլընը կէօնտէրաի : Վէ ճիւմ
 լէսի պիրտէն՝ էօզը աիլէմէյէ պաշլայըպ էվլէլէրի

անա՝ Պիր թարլա սաթուռն ալտըմ , կիտիպ տը
 կէօրմէքլիլիմ իճապ էտեր . րէճա էտէրիմ , պէնի

49 մա՛զուր թութ՝ տէտի : Վէ տիկէր պիրի՝ Պէշ չիֆթ
 էգըիւզ սաթուռն ալտըմ , վէ անլէրի թէճըրպէ էթ
 մէյէ կիտիյօրըմ . սանա րէճա էտէրիմ , պէնի մա՛

20 զուր թութ՝ տէտի : Վէ տիկէր պիրի՝ Պէշ թէճը

- հիւլ էթտիմ. պու սէպէպէ մէպնի կէլէմէմ տէ.
 21 տի : Վէ օլ գուլ կէլիպ էֆէնտիսինէ պու շէյլէրի
 խապէր վէրտի . օլ ղէման խանէ սահիպի զազապա
 կէլիպ , գուլլնա՝ Սէրիէն շէհրին ճատտէլէրի իլէ
 սօգաղլարնա չըգըպ՝ ֆուգտրա վէ սագաթ մէ թօ-
 փալ վէ ա՛մալարը պուրպյա իշէրի կէթիր՝ տէտի :
 22 Գուլ տտիխ , էֆէնտիմ , էմրին իւզըէ իճրա օլուն-
 23 տու , վէ տահա եէր վար՝ տէտի : Վէ էֆէնտիսի
 գուլլա՝ Խօլլարա վէ չիթլէրին եանընա չըգըպ՝ իշէ-
 րի կէլմէյէ իպրամ էյլէ , թա քի խանէմ տօլա :
 24 Զիրա սիգէ տէրիմ քի՝ օլ տա՛վէթ օլունան առէմ-
 լէրաէն հիչ պիրի թա՛ամըմտան թաթմայաճազ
 ար՝ տէտի :
 25 Վէ առնն իլէ պէրապէր վաֆիր խալգ կիթմէքտէ
 26 իքէն՝ տէօնիւպ անլէրէ տէտի քի՝ էյէր պիր քիմսէ
 պանա կէլիպ տէ քէնտի փէտէրինէ , վէ վալիտէսի-
 նէ , վէ ղէվճէսինէ , վէ էվլատրնա , վէ պիրատէր-
 լէրինէ , վէ հէմշիբէլէրինէ , հէմ տախի քէնտի ճա-
 նընա պիլէ պուղղ էթմէզ իսէ , պէնիմ շայիրտիմ
 27 օլամուզ . Վէ հէր քիմ խաչընը թաշըյըպ՝ արտըմ
 28 սըրա կէլմէդսէ , պէնիմ շայիրտիմ օլամուզ , Զիրա
 սիլաէն քի՛մ պիր գուլլէ պինա էթմէք իսթէտիյին-
 տէ , թէքմիլ էթմէյէ լազըմ օլսնը վա՞ր մը տէյիւ
 29 էվլէլա օթուրուպ մտորաֆը հիսապ էթմէզ . Օլ-
 մայա քի թէմէլ պրազտըգտան սօնկրա թէքմիլ
 էթմէյէ գատիր օլմամնղլէ , ճիւմլէ կէօրէնլէր անը
 30 իսթիհզա էթմէյէ պաշլայըպ՝ Պու առէմ պինա էթ-
 մէյէ պաշլատը , ֆագաթ թէքմիլ էթմէյէ գատիր
 31 օլմատը՝ տէյէլէր : Խոխօտ հա՞նկը փատիլահ տի-
 կէր փատիլահ իլէ մուհարէպէյէ կիթմէք իւզըէ ի-

- քէն, օթուրուպ եվէլա՝ իւզէրիմէ եիրմի պին նէ.
 ֆէր իլէ կէլէնէ գարշը օն պին իլէ չըգա պիլի՞ր մի.
 32 յիմ՝ տէյիւ մէշվէրէթ էթմէզ: Խօգսա օ տահա
 «Լզադատա իքէն», էլչիլէր կէօնտէրիպ՝ միւսալէհա
 33 Թալէպ էտեր: Իմտի պէօյլէճէ սիգաէն հէր քիճ
 ճէմի՝ ի մամէլէյինտէն վազ կէշմէզսէ, պէնիմ շա.
 34 յիրտիմ օլսամազ: Թուզ էյի տիր, ամմա Թուզ
 Թաթսրպլանրեսա, նէ՞ իլէ Թէրպիյէ օլունաճազ:
 35 Օ՝ նէ Թօփրաղա, նէ տէ կիւպրէյէ եարար. անը
 տըշարըյա աթարըար. Իշիտիր գուլազլարը օլան ի.
 շիթսին:

ՊԱՊ 45

- 1 Վէ ճիւմլէ կէօմրիւքճիւլէր իլէ կիւնուհքեարալ
 անը տինկլէմէք իւզրէ՝ եանընա Թէգարրուպ էտէր.
 2 Ըր իքէն, Ֆէրիսիլէր իլէ 'ուլէմա՝ Պու քիմնէ կիւ
 նահքեարլարը գապուլ էտիպ՝ անլէր իլէ Թաւմ
 էտիյօր՝ տէյերէք սէօյլէնիրլէր իտի:
 3 Օլ տախի անլէրէ շու Թէմնիլի սէօյլէյիպ տէտի
 4 քի՝ Սիզտէն հաճնկը ատէմ եիւզ գօյունը օլուպ տա
 անլէրտէն պիրինի զայպ էթտիյինտէ, տօգսան տօ
 գուզընը չէօլտէ պրաղըպ օլ զայպ օլանը պուլու.
 5 Ճայա տէկին անըն արտընճա կիթմէզ: Վէ անը
 պուլտըգտա՝ մէվինիպ օմուզլարը իւզէրինէ գօյա.
 6 րազ, Խանէյէ կէլիպ վէ տօսթլարը իլէ գօնըլարը
 նը եանընա չաղըրըպ, անլէրէ՝ Ղայպ օլմուշ գօյա.
 նըմը պուլտըղըմ իշիւն պէնիմ իլէ մէսրուր օլունը
 7 տէր: Սիզէ տէրիմ քի՝ քէզալիք Թէվպէ էտէն պիլ
 կիւնահքեար իշիւն սէմատա օլան մէսէրրէթ՝ Թէէ
 օլէյէ միւհթաճ օլմայան տօգսան տօգուզ սալի՞ն

- 8 իչիւն յաւն մեւերբեթտէն զիյաւտե օլուր : Եւախտ
հա՛նկը գարընին օն տիրհէմ կիւփ-փ- օլուպ տա ,
պիր տիրհէմինի զայս կեթտիքտե , չըրազ եագըպ՝
խանէյի սիւփիւրերէք անը պուլունծոյաւտէք տիւգ-
9 գաթիւ տրամազ : Վէ պուլտըղընտա , տօսթ վէ
գօհոււ գարընարը չաղըրըպ՝ Ղայս կեթտիյիմ տիր-
հէմի պուլտըղըմ իչիւն պէնիմ իլէ մեսրուր օլուհըզ՝
10 տեր : Աիզէ տէրիմ քի՝ քեզալիք թէվլէ ետէն պիթ
կիւնահքեար իչիւն Ալլահըն մէլա՛իքէսի հուգուրըն-
տա մեւերբեթ օլուր :
11 Վէ եհնէ տէտի քի՝ Պիր տտէմին իքի օղլու պու-
12 լունուպ , քիւչիւյիւ փեւտերինէ՝ Էյ փեւեր , մալ-
տէն պտտա իսապեթ ետէճէք հիսսէյի վէր՝ տէտի :
13 օլ տաիի անիլէրէ եմվտընը թազսիմ էյլէտի : Վէ
չօգ կիւն կէչմէքսիղին՝ քիւչիւք օղլու հէր շէյի տէվ-
չիլիպ՝ պիր ուզազ տիյարա կիթտի . վէ օրտտա սէ-
14 ֆիհանէ եաշայարագ մալինի թէլէֆ էթտի : Վէ
հէր շէյի սարֆ էթտիքտէն սօնկրա , օլ տիյարտա
շէտիտ գըթլըգ զուհուր էթմէքլէ , զարուրէթ չէք-
15 մէյէ պաշլտար : Վէ վարըպ օլ տիյարըն եհալիսին-
տէն պիրինէ ինթիսապ էթմէքլէ , օլ տաիի անը
սօնուզլար օթլաթմագ իչիւն , քէնտի չիթթիլինէ
16 կէճտէրտի : Վէ տօնուզլարըն եէտիլքլէրի խարնուպ-
լարտան գարընը տօյուրմաղա արգու ետէր իտի ի-
17 սէ տէ , անա քիմնէ վէրմէղ իտի : Ամնա քէնտի-
նէ կէլիպ տէտի քի՝ փեւտերիմին գաչ ըրղատլարը-
նըն էքմէքլէրի արթար պլիլէ , պէն իսէ աճլըգտան
18 հէլըք օլույօրըմ : Գալգըպ փեւտերիմէ վարայրմ , վէ
անա՝ Էյ փեւեր , սէմայա վէ սէնին հուգուրընտան
19 կիւնահ իլլէտիմ . Արթըգ սէնին օղլըն տէնիլմէյէ

- լա՛իգ տէյիլ իմ՝ պէնի սէնին ըրդատլարընն պիլի
 20 կիպի թութ՝ տէյէյիմ՝ Վէ գալգըպ՝ փէտէրիէ
 կէլտի . ամմա տահա ուզագ իրէն , փէտէրիւան
 կէօրիւպ թէրահհիւմ էթտի , վէ սէյիրտիպ պօյիդ .
 21 նա սարըլարագ , անը էօփտիւ : Վէ օղլու անա՛ իյ
 փէտէր , սէմայա վէ սէնին հոզուրընտա կիւնա
 իշէտիմ , վէ արթըգ սէնին օղլըն տէնիլմէյէ լա՛իգ
 22 տէյիլ իմ՝ տէտի : Փէտէրի տախի գուլլարընա խի
 թապէն՝ ին ա՛լա խիլ՝աթը չըգարըպ՝ անա կիլտի .
 ըրնիդ , վէ անըն էլինէ եիւզիւք վէ այագլարըն
 23 այագ գապլարը վէրինիդ : Վէ պէսլի օլան պուզա
 դըյը կէթիրիպ պօղազլայըն տա եէյիպ շատ օլա
 24 լըմ : Զիրա պու օղլըմ՝ ֆէվթ օլմուշ խտի , տի
 ըիլտի . ղայպ օլմուշ խտի , պուլունտու՝ տէտի . վէ
 25 շատ օլմուղա պաշլատըլար : Վէ անըն պէյիւք օլ
 լու թարլատա պուլունմաղլէ՝ կէլիպ խանէյէ եագ
 լաշըղընտա , ըագս իլէ չաղը սէտասընը իլիթ .
 26 տի : Վէ ուշագլարըն պիրինի չաղըրըպ՝ Պունայ
 27 նէ՞ տիր՝ տէյիւ սու՛ալ էթտի : Օլ տախի անա
 Գարնտաշըն կէլտի . վէ փէտէրին անը սաղ աա
 լիմ պուլտըղը իչիւն , պէսլի պուզաղըյը պօղադ
 28 լատը՝ տէտի : Օլ տախի կիւճէնիպ՝ իչէրի կիրմզ
 խթէմէտիլի էճլուէն փէտէրի տըշարըյա չըգըպ .
 29 նա ըէնա էթտի : Օլ տախի փէտէրինէ ճէվապէն
 իշթէ պուլնճա սէնէտէն պէրու սանա խրտմէթ է
 տիյօրըմ , վէ պիր վագըթ սէնին էմրինէ մուխաէ
 ֆէթ էթմէտիմ , վէ պիր քէրրէ տօսթլարըմ իլ
 շատ օլմագ իչիւն պանա պիր օղլագ պիլէ վէրմ
 30 տին : Ամմա սէնին էմվալընը ֆահիշէլէր իլէ եէյի
 պու օղլըն կէլտիյի գէման , անա պէսլի պուզաղըմ

- 31 պողաղլատըն՝ տէտի : Օլ տախի անա տէտի քի՝
էյ օղուլ, սէն տախիմ պէնիմ իլէ պերապեր օլուպ՝
32 պէնիմ օլանըն ճիւմլէսի սէնին տիր : Ամմա շատ ու
մէսրուր օլմադ վաճիպ իտի . զերա պու գարնտաշըն
ֆէվթ օլմուշ իտի , տիրելտի , հէմ զայպ օլմուշ
իտի , պուլունատու :

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ շայիրալէրինէ տէտի քի՝ Պիր զէնիին ատէմին
պիր քէթիսիւտասը վար իտի . վէ պուունն 'ալէյ-
հինտէ՝ Սէնին էմլալընը թէլէֆ էտիյօր՝ տէյիւ աւ
2 նտ չիքեոյէթ օլունտու : Օլ տախի անը չաղըրըպ՝
Սէնին հադգընտա պու իշիթտիյիմ նէ՞ տիր . քէթ-
իւտալըղընըն հիսապընը վէր , զերա արթըգ քէթ-
3 իւտա օլամազսըն՝ տէտի : Քէթիսիւտա տախի քէն-
տի քէնտինէ տէտի քի՝ Նէ՞ հափայըմ , չիւնքի է-
ֆէնտիմ քէթիսիւտալըղը պէնտէն ալըյօր . գազմա-
4 զա գատիր տէյիլ իմ , տիլէնմէյէ ութտիւրըմ՝ Նէ
հափաճաղըմը պիլըրիմ , քի քէթիսիւտալըգտանն 'աղլ
օլունտալըմ՝ զէմանն պէնի խանէլէրինէ գապուլ է-
5 տէլէր : Վէ էֆէնտիսինէ մէտեուն օլանլարը պիրէր
պիրէր չաղըրըպ էվէլէրինէ՝ էֆէնտիմ նէ՞ գատար
6 տէյինի վար՝ տէտի : Վէ օ՝ Եիւզ *ճէրբէ զէյթուն
հաղը տէտիքտէ , օլ տախի անա թէմէսիյիին ալ ,
7 վէ օթուրուպ սէրիէն էլլի հաղ՝ տէտի : Պատէհու
տիկէրինէ՝ Սէնին նէ՞ գատար տէյինի վար՝ տէտի .
օլ տախի՝ Եիւզ էքօր պուղտայ՝ տէտիքտէ , անա՝

* Պիր ֆէրբէ օն սէքիղ հախօտ երրմի օդգա :

† Պիր 4օր հիւղ սէքսէն հախօտ իքի հիւղ օդգա :

- 8 Թէմէսիյնի ալ, սէքսէն եազ՝ տէտի : Վէ էֆէն :
տիտի նաճազգ քէթիւտայր 'ազիւսնէ հարէքէթ
էթտիյի իչիւն մէտճ էյլէտի . զիրա պու տիւնեա .
նըն օղուլլարը քէնտի նէսլէրինտէ էՏԼ ի նուրտան
- 9 զիյատէ 'ազիլ տիրլէր : Պէն տախի սիզէ տէրիմ քի՝
ֆէնտինիզէ ֆառիտ մալտէն աօթլար գազանըրը
քի՝ միւհթաճ օլտըզըրը զէման սիզի էպէտի մէս .
- 10 քէնլէրէ գապուլ էտէլէր : Էն ճիւզի շէյտէ սաաղ
օլան՝ չօգտա տախի սաաղգ օլուր . վէ էն ճիւզի
շէյտէ նաճազգ օլան՝ չօգտա տախի նաճազգ օ .
- 11 լուր : Խմտի ֆառիտ մալտէ սաաղգ օլմաաղըրը
հալտէ , հաղիգի օլանը սիզէ քիմ ինանաճաղ տըր :
- 12 Վէ ախէրին նէսնէսինտէ սաաղգ օլմաաղըրը հալ
13 տէ , սիզինքինի սիզէ քիմ՝ վէրիւր : Հիչ պիւ խաւ .
մէթքեար իքի էֆէնտիյէ գուլլըգ էտէմէպ , զիրա
եա պիրինէ պուզգ էտիպ՝ տիկերինի սէվէճէք տիր
եախօտ պիրինէ միւլազէմէթ վէ տիկերինի թաճգիթ
էտէճէք տիր . Ալլահա հէմ մալէ գուլլըգ էթթէյէ
գաաիր տէյիլ սինիլ :
- 14 Վէ ֆէրիսիլէր մալփէրէսթ օլարաղ , պուսուն
ճիւմէսինի իչիթմէքլէ , անը իսթիհզա էթտիլէր :
- 15 Օլ տախի սնլէրէ տէտի քի՝ Սիլ ատէմլէրին հու
զուրընտա քէնտիլէրինի թէպրիր էտէն քիմնէթ
սինիլ . տմմա Ալլահ գալպէրինիզի պիլիր , զիրա նա
պէյնինտէ ալա օլան շէյ 'ինտ Ալլահ մէքրուհ տըր :
- 16 Շէրի'աթ իլէ փէյզամպէրլէր Եուհաննայա գաաա
օլուպ՝ օլ վազըթտան պէրու մէլէքիւթ Ուլլահ
թէպլիր օլուսուր , վէ հէր քէս ահա ճէհա իլէ կիրէր :
- 17 Շէրի'աթտան պիր նօգթա տիւլմէտէն իսէ , սէմ
18 իլէ զէմինին զալիլ օլմասը տահա գօլոյ տըր : Հէր

քիմ՝ քի քէնտի զէվճէսինի թաթընգ էտիպ զայրի-
սինի թէգէվվիւճ էտէրսէ՝ զինա էտէր . վէ հէր քիմ
քի մուծաղլադայր թէգէվվիւճ էտէրսէ՝ զինա էտէր :
19 Էրզտվանի իլէ գարիֆ գուամաշ կիսինիպ՝ հէր կիւն
իհծիլաւմ իլէ սէֆա սիւրէն պիր զէնկին առէմ վար
20 Խտի : Վէ անըն գափուսընաա , չըպանլար իլէ սո-
լու օլարագ , պրաղըմըշ Լա՛ղար նամընտա պիր
21 Ֆագիր պուլուհուպ , Չէնկինին սօֆրասընտան տիւ-
շէն գըրընթըլարտան աջմագըղը սըղու էտէր իտի .
վէ քէօփէքէր տախի կէլիպ՝ անըն չըպանլարընը եա-
22 լարար իտի : Վէ օլ Ֆագիրին վէֆաթը վուգու՝
պուլմաղլէ մէլէքէր վասըթաուլլէ Ապրահամըն գու-
ճաղընա կէօթիւրիւլտիւ . վէ զէնկին տախի վէֆաթ
23 Էթմէքէ տէֆն օլուհաու : Վէ ճէհէնէմտէ՝ ա-
գապտա իքէն , նազար էտիպ՝ ուղագտան Ապրա-
համը վէ անըն գուճաղընտա Լա՛ղարը կէօրտիւ :
24 Վէ ֆէրէտտ էտիպ՝ Եա Ապրահամ փէտէր , պա-
նա մէրհամէթ էյլէ , վէ Լա՛ղարը կէօնտէր քի՝
փարմաղընըն ուճուհը սույա պաթըրըպ՝ տիլիմի
սէրինլէթսին . զիրա պուլ 'ալէվտէ՝ 'ազապ չէքի-
25 յօրըմ՝ տէտի : Ապրահամ տախի Էյ օղուլ , սէն
'էօմիւնտէ էյի շէյլէրինի , Լա՛ղար տախի քէ-
զալլէք քէօթիւ շէյլէրի ալարղընը խաթըրնա կէ-
թիւ . վէ շիմտի օ միւթէսէլլի օլուպ , սէն 'ազապ
26 չէքիյօրըն : Հէմ պուհուհն ճիւմէսինտէն մա՛տա ,
սիզին իլէ պիզիմ արամըղտա պէօյիւք պիր կիրտապ
սապիթ գըլընմըշ տըր , շէյլէ քի պուրատան սիզէ
կէլմէր իսթէյէնլէր գատիր օլմայալար . վէ օրատան
27 պիզէ Կէւթ + Էսթէյէլէր կէչէմէյէլէր՝ տէտի : Օլ տա-
իի՝ Էյլէ իսէ , էյ փէտէր , սէնտէն տիլէրիմ , անը

- 28 փետերովին խանէսինէ կէօնտէրէսին . Զիրա պէշ
զարնտաղըմ՝ վար . թա քի անլերին տախի պու՛ն.
զապ մաճալինէ կէլմէմէլերի իչիւն անլերէ շէճատէր
29 էտէ՝ տէտի : Ապրահամ տախի տնա՝ Մուսա իլէ
փէյղամպերլերի վար , անլերի տինկէմէսինլէր՝ տէտի :
30 Օլ տախի՝ իսյր , էյ Ապրահամ փետեր . լաքին է.
յէր անլերէ էմլաթտան պիրի կիտերսէ , թէվլէ
31 էտերլէր՝ տէտի : Օլ տախի անա՝ էյէր Մուսա ի.
լէ փէյղամպերլերի տինկէմէզլերսէ , էմլաթտան
պիրի գըյամ էթսէ տախի իլզամ օլունմայածնի .
լար՝ տէտի :

ՊԱՊ 47

- 1 Վէ շայիրտլերինէ խիթապէն՝ թէօքէզլերին կէլ
մէմէսի միւմքին տէյիլ տիր . ամմա վա՛յ կէլմէլէրի.
2 նէ սէպէպ օլանա . Պու քիւչիւքլերտէն պիրի
սիւրչտիւրմէքտէն իսէ , պօյնընա պիր *տէյիրմէ
թաշը ասըլպ՝ տէնիզէ աթըլմասը անա տաճա .
3 տիր : Քէնտինիզի սագընընը . էյէր գարնտաշն
նին՝ ալէյճինտէ խաթա էտէրսէ , անը թա՛ղիր էյ.
լէ , վէ էյէր թէվլէ էտէրսէ , անա՝ աֆվ էլլէ .
4 վէ էյէր սէնին՝ ալէյճինտէ կիւնտէ եէտի քէրրէ
խաթա էտիպ՝ կիւնտէ եէտի քէրրէ , թէվլէ էտէ.
րիմ՝ տէյէրէք սանա ըիւճու՝ էտէրսէ , անա՝ աֆվ
էտէսին՝ տէտի .
5 Վէ բէսուլէր Բապպա՝ իմանըմըզ թէզլիտ էյ .
6 լէ՝ տէտիլէր : Բապպ տախի՝ էյէր խարտալ տանէ.
սի գատար իմանընըզ օլա իտի , պու ճիւմմէզ .

* Եւն . մէրքէպ տէյիրմէնի

- զաճընա՝ քէօքտէն՝ սէօքիւլիւպ տէնիզ իչինէ տի-
 քի՛ տէտիլինիզ կիպի, սիզէ իթա՛աթ էտէր իտի :
 7 Վէ սիլտէն քի՛մ վար քի՛ չիֆթ սիւրէն եա սիւ-
 րիւ կիւտէն գուլը օլուպ տա՛ թարլաւտան կէլաի-
 յի կիպի՝ կէչիպ սօֆրայա օթուր՝ տէյէճէք տիր :
 8 Լաքին անա՛ թա՛ամըմը հազըրլա, վէ գուշանըպ՝
 պէն եէլիպ իչինճէյէտէք, պսնա խըտմէթ էյլէ,
 անտէն սօնկրա սէն տէ եէլիպ իչէրսին՝ տէմէ՞զ մի :
 9 Սճէպա օլ գուլա, պուլուրըլան շէյլէրի իճրա էթ-
 տիլի իչին միւթէշէքքիր օլո՛ւր մը. զանն էթմէմ :
 10 Քէզալիք սիզէ տախի ճիւմիէ պուլուրըլան շէյլէրի
 ետփաղընըզ վազըթ, Ֆա՛խտէսիզ գուլլար բզ :
 զիրա իճրասը պիզէ ֆարզ օլանը եափաղգ՝ տէյի-
 նիզ, տէտի :
 11 Վէ քէնտիսի Եէրուշալիմէ կիտէր իքէն, Սամա-
 րիա իլէ Ճէլիլէն օրթասընտան կէշմէսի վազը՝ օլ-
 12 տու : Վէ պիր քէօյէ կիրէր իքէն, անըն գարշըսը-
 նա օն նէֆէր ճիւզամիլ տտէմ չըզըպ՝ ուզազտան
 13 տուրարազ, պիւլէնտ ավաղլէ, Եա մու՛ալլիմ Յի-
 14 սու, պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէտիլէր : Օլ տախի
 անլէրի կէօրտիւքտէ՛ Վարբպ քէնտիսիիզի քեահին-
 15 լէրէ կէօթէրինիզ՝ տէտի . վէ անլէր կիտէր իքէն,
 16 թա՛հիր օլարլար : Վէ անլէրտէն պիրի չիֆա պուլ-
 տըղընը կէօրտիւքտէ, պիւլէնտ ավաղլէ Ալլահա
 17 համտ էտէրէք բիւճու՛ էթտի . Վէ անըն այազլա-
 րընա գափսնըպ՝ անա թէշէքքիր էյլէտի . պու-
 18 տախի Սամարիալը իտի : Վէ Յիսուս ճէվապ էտիպ՝
 Օն քիշի թաթ՛հիր օլո՛ւնմասը մը, տօգուզը նէրէ-
 19 տէ տիր . Պու էճնէպիտէն զայրի՛ Ալլահա համտ
 էթմէյէ բիւճու՛ էտէնլէր պուլո՛ւնմատը մը՝ տէտի :

- 19 Վէ անա՛ Գալղ կիթ, իմանն՛ սէնի խէլաս էլլէտի
տէտի :
- 20 Վէ ֆերսիւլէր թարաֆընտան մէլէքիւթ Ուլաս
նէ՞ վազըթ կէլէճէյի սու՛ալ օլունմուղլէ, անիւլէ
ճէվապէն՝ Մէրէքիւթ Ուլաս սուրէթ ի զահրէտէ
- 21 կէլմէզ. Վէ իշթէ պուրատա, եա իշթէ օրատա
տէմէյէճէքլէր, զերա իշթէ մէլէքիւթ Ուլաս սիզին
իչինիզտէ տիր՝ տէտի :
- 22 Վէ շայիրտլէրինէ տէտի քի՛ Իպն իւլ ինսանն
կիւնլէրինտէն պիրինի կէօրմէյէ ուրզու էտէճէլինիզ :
- 23 ամմա կէօրմէյէճէլինիզ կիւնլէր կէլէճէքլէր : Վէ
սիզէ՛ իշթէ պուրատա, եա՛ իշթէ օրատա՛ տէյէ.
ճէքլէր տիր. կիթմէյինիզ վէ թապի՛ օլմայըլը :
- 24 Զիրա շիմէք թա՛հթ էս սէմա պիր թարաֆտան
լէմ՛ան էտիպ թա՛հթ էս սէմա օլ պիր թարաֆտ
զիյա վէրտիյի միսիլիւ, Իպն իւլ ինսան տալի
25 քէնտի կիւնիւնտէ պէօյլէ օլաճագ տըր : Ամմա էլ
վէլա անն չօզ շէյլէր չէքիպ՝ պու նէալ թարաֆըն.
- 26 տան րէտտ օլունմուսը լաղըմ տըր : Վէ Նուհէ
կիւնլէրինտէ օլաղը կիպի, Իպն իւլ ինսանն կիւն.
- 27 լէրինտէ տախի էօյլէ օլաճագ տըր : Զէնէի Նուհ
սէֆինէյէ կիրիպ՝ թուֆան կէլէրէք ճիւմլէ խաղը
հէլաք էլլէտիյի կիւնէ տէկին, եէյիպ իչէրլէր թէ
28 թէզէվվիւճ էտիպ թէզվիւճ օլունուրլար իտի : Բէ
զալլըր Լութըն կիւնլէրինտէ տախի օլաղը կիպի
եէյիպ իչէրլէր իտի, ախզ ու ի՛թա էտէրլէր իտի :
29 էքէրլէր վէ պինա էտէրլէր իտի : Ամմա Լութ
Սատունմուսն չըգտըրը կիւնտէ սէմատան աթէշ ի
30 քիպրիթ եաղըպ՝ ճիւմլէսինի հէլաք էթաի : Իպ՛
իւլ ինսանն զուհուր էտէճէյի կիւնտէ տախի պէօ :

- 31 Լէ օլաճադ տըր : Օլ կիւնտէ հէր քիմ տամտա օլուպ տա՝ էշեսար խանէտէ օլուրտա , անկերի ալմաղա էնմէսին . քէզալէք թարլատա օլան կերիյէ
 32 տէնմէսին : Լութըն վէվճէսինի խոթըրնըլա կէթերինիլ : Հէր քիմ ճանընը գուրթարմագ իսթէրմէ , անը զայ՝ էտէճէք , վէ հէր քիմ անը զայ՝ էտէրսէ , իհեա էտէճէք տիր : Սիղէ տէրիմ քի՝ Օլ կիճէտէ պիր եաթագտա իքի քիշի պուլունուպ , պիրի ալընաճագ վէ օլ պիրի պրաղըլաճագ տըր :
 35 Սքի գարը պիրլիքտէ տէյիքմէն չէքմէքտէ պուլունուպ պիրի ալընաճագ վէ օլ պիրի պրաղըլաճագ տըր . թարլատա իքի քիշի պուլունուպ , պիրի ալընաճագ վէ օլ պիրի պրաղըլաճագ տըր : Վէ անա ճէվապէն՝ Իա Բապպ , նէ՞րէտէ՝ տէտիլէր : Օլ տախի անկէրէ՝ Լաշէ նէրէտէ իսէ , գարթալլար օրալա ճէմ՝ օլուր՝ տէտի :

ՊԱՊ 48

- 1 Վէ տա՛իմա տու՛ա էտիպ՝ օսանմանագ կէրէք իտիյինէ տա՛իր տախի անկէրէ պիր թէմնիլ սէգլէ-
 2 լիպ տէտի քի՞ Պիր շէհրտէ Ալլահտան գօրգմազ վէ ինսանա ըի՛այէթ էթմէզ պիր գատը վար իտի :
 3 Վէ օլ շէհրտէ պիր տուլ գարը պուլունմաղէ , եաշընա կիտիպ՝ խոսամմտէն հազգըմը իհգագ էյլէ՝
 4 տէր իտի : Օլ տախի պիր միւտտէթ իսթէմէտի իսէ տէ , պա՛տէհու քէնտի քէնտիինէ տէտի քի՝ էյերշի Ալլահտան գօրգմազ վէ ինսանա ըի՛այէթ էթմէզ
 5 իսէմ տէ , Պարի շու տուլ գարը պէնի թա՛ճիլ էթտիյի էճլտէն անըն հազգընը իհգագ էտէյիմ ,
 6 տա՛իմա կէլիպ պէնի թա՛տտի՝ էթմէսին : Վէ Բապպ

- տէտի քի՝ Նահապօ գատրնըն նէ տէտիյիտի տինկ։
- 7 Լէյինիզ, Խմոի Ալւահ կէճէ կիւնտիւզ քէնտինէ
Ֆէրիւտտ էտէն միւնթէխա շլարընըն հոգգընը, տն
լէր իչիւն սապր էտէր իսէ տէ, իհգագ էթմէյէ։
- 8 Ճէք մի, Աիզէ տէրիմ քի՝ Թէզ հոգգլարընըն իճ
գագ էտէճէք տիր. լաքին իպն իւլ ինստն կէլտի.
յինտէ՝ 'աճէպա եէր իւզէրինտէ իմսն պուլաճաճաքէն
- 9 Վէ սալիհ իզ տէյիւ քէնտիլէրինէ կիւզէնիպ
զայրիլէրի Թահգիր էտէն պա՛ղը քիմնէյէրէ տախի
10 շու Թէմնիլի սէոյէտի իքի տտէմ տու՛ա էթմէյէ
հէյքէյէ չըգաը. պիրի Ֆէրիսի վէ տիկէրի կէմ.
11 րիւքճիւ իտի, Ֆէրիսի տուրուպ՝ քէնտի քէնտի.
նէ պու վէճհէ տու՛ա էյլէտի. Եւս Ալւահ, ստնտ,
չիւքր էտէրիմ քի պէն սա՛իր տտէմլէր կիպի գա.
փրճը, նահապօ վէ զինաքետար վէ ետիստ շու կէմ.
- 12 րիւքճիւ կիպի տախի տէյիլ իմ. Հաֆթատա վէք
քէրրէ օրուճ ԹուԹուպ՝ քետաֆէ ի իրաւըմըն իւլ
13 րիւնիւ վէրիրիմ։ Կէօմրիւքճիւ իսէ ուզագատն տու.
րուպ՝ կէօզէրինի պիլէ կէօյէ գալարըմագ իսթէմէզ
իտի. ամսն կէօքսիւնէ վուրուպ՝ Ես Ալւահ պէն
- 14 կիւնահքետար մաղֆէրէթ գըլ՝ տէտի։ Սիլէ տէ.
րիմ քի՝ օլ պիրինտէն իսէ պու՛ թէպրիր օրունիլ
օլարագ խանէսինէ էնտի. զիրա հէր քիմ քի քէն.
տինի հիւքուէտիրսէ ալչագլանաճագ, վէ հէր քիմ
քի քէնտինի ալչագլատորսա հիւքսէլէճէք տիր։
- 15 Վէ անլէրէ տօգուճմասը իչիւն եանընա մա՛սում.
լար տախի կէթիրտիլէր. շայիրալէրի իսէ պուճու
- 16 կէօրմէքէ՝ անլէրի Թա՛ղիւր էթտիլէր։ Ամսն Յիսուս
անլէրի եանընա չաղըրպ՝ Պրաղընըզ, չօճուգլար
եանըմա կէլիւիլէր, վէ անլէրի մէն՝ էթմէյինիզ,

- գիրա մէլէքիւթ Ուլլահ պու մագուլէրէին տիր :
- 17 Հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահը
հէր քիմ չօծուգ կիպի գապուլ էթմէղսէ, անա
ապա կիրմէյէճէք տիր՝ տէտի :
- 18 Վէ պիր ըէ՛իս՝ էյ մուսայլիմ ի քէրիմ, հա-
յաթ ը էպէտիյէյէ վարիս օլմագ իչիւն նէ՞ եափա-
- 19 յըմ՝ տէյիւ անա սու՛տլ էյլէտի : Վէ Յիսուս ա-
նա, Նի՛չիւն պանա քէրիմ տէյօրսըն . պիրտէն եա՛-
- 20 նի Ալլահտան զայրի քէրիմ եօգ տըր : Էվամիրի
պիլըրսին . Զինա էթմէյէսին, Գաթլ էթմէյէսին,
Սըրգաթ էթմէյէսին, Եալան շէհասէթ էթմէյէ-
սին, Փէտէրինէ վէ վարտէնէ հիւրմէթ էտէսին տէ-
- 21 տի : Օլ տաիի՝ Պունլարըն ճիւմլէսինի սէպալէթիմ-
- 22 տէն պէրու հըֆզ էյլէտիմ՝ տէտի : Յիսուս պու-
նու իշլթտիքտէ, անա՝ Տահա պիր նօգսանըն վար .
քետֆֆէ ի մամէլէյինի սաթըպ՝ ֆուգարայա թէվ-
- 23 զի՛ էյլէ, վէ սէմատա խաղինէյէ մայլը օլուրսըն .
- 24 վէ կէլ պանա թապի՝ օլ՝ տէտի : Վէ օ պունու ի-
շտինճէ միւքէտտէր օլտու, զիրա զայէթ գէնկին
- 25 իտի : Վէ Յիսուս անըն միւքէտտէր օլտըղընր կէօր-
տիւքտէ, Զէնկինյէր մէլէքիւթ Ուլլահո նէ՛ կիւճ-
- 26 լէ կիրէրլէր . Զիրա գէնկինին մէլէքիւթ Ուլլա-
հա կիրմէսինտէն տէվէնին իյնէ տէլէյինտէն կէչմէ-
- 27 սի տահա գօլայ տըր՝ տէտի : Վէ իշտէնլէր՝ էյլլէ
թսէ քի՛մ խէլաս օլա պիլիւ՝ տէտիլէր : Օլ տաիի՝
- 28 ինսան ինտինտէ միւմքին օլմայան շէյլէր ՚ինտ Աւ-
լահ միւմքին տիր՝ տէտի : Վէ Պետրոս՝ իշթէ պիղ
- 29 հէր շէյի թէրք էտիպ՝ սանա թապի՝ օլտըգ՝ տէտի :
- Օլ տաիի անյէրէ՝ Հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի՝
մէլէքիւթ Ուլլահ իչիւն խանէ եա վալիտէյն եա

- գարնտաշար եւս զէզճէ եւս էվլատը թէրք էթիլը
 30 օլուպ՝ Պու զէմանտէ չօգ գաթընա վէ տարէթտէ
 հայաթ ք էպէտիյէյէ նա'իլ օլմայաճագ հիշպիր
 քիմնէ եօգ տըր՝ տէտի :
- 31 Վէ օն էքիլէրի եանընա աղպ անդէրէ՝ իշթէ իէ
 րուշալիմէ չըգըյօրըզ, վէ իպն իւլ ինսան հագգըն.
 տա փէյղամպէրէր վասըթասըյլէ մուհարրէր օլմ
- 32 շէյլէրին ճիւմէսի իթմամ օլունուճագ տըր : Ձի
 րա թա'իֆէլէրէ թէպիմ օլունարուգ՝ իսթիհգորվէ
 շէթմ օլունուպ, իւզէրինէ թիւքիւլէճէք տիր :
- 33 Վէ անը գամշը իլէ տէջտիւքտէն սօնկրտ գաթլ
 էտէճէքլէր : օլ տախի իւշիւնճիւ կիւնտէ գըյամ
- 34 էտէճէք տիր՝ տէտի : Անլէր իսէ պու շէյլէրին հիւ
 պիրինի ֆէհմ էթմէտիլէր, վէ պու սէօզ ոնկր.
 տէն մախֆի օլմաղլէ, սէջլէնիլէն շէյլէրի իտրաք
 էթմէզլէր իտի :
- 35 Վէ վագը՝ օլտու քի էրիհայա եւագլաշորղընտա,
 եօլ քէնարընտա պիր ա'մա օթուրուպ տիլէնիյօզ
- 36 իտի : Վէ խալգըն կէշտիյինի իշիթմէքլէ, Պու նէ՝
- 37 տիր՝ տէյիւ սու'ալ էյլէմէսի իւզէրինէ, անա՝ Կտ.
 դարէթլի Յիսուս կէշիյօր տէյիւ խապեր վէրտիլէր :
- 38 Օլ տախի՝ Էա Յիսուս՝ իպն ի Տաուտ, պանա մէր.
- 39 համէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեատ էյլէտի : Վէ էօնտէ
 կիտէնլէր սիւքիւթ էթմէսի իշիւն անը թա'ղիր էյ.
 լէտիլէր իսէ տէ, տահա զիյատէ՝ Էա իպն ի Տա
 ուտ, պանա մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեատ է.
- 40 տէր իտի : Վէ Յիսուս տուրուպ՝ քէնտի եանընա
 կէթիլիլմէսինի էմը էթտի. վէ օ եւագլաշորղընտա
- 41 Սոնա նէ՝ եափմամը իսթէրսին՝ տէյիւ անտէն սու.
 աղ էթտիլինտէ, օլ տախի՝ Էա Բուպա, կէօզլէրիմ

42 աչբլսն՝ տէտի : Յիսուս տախի անա՝ Աչբլսն , ի-
 43 մանն ոհնի խելաս էթտի՝ տէտի : Վէ տէր հալ
 կեօզլերի աչբլար , վէ Ալլահա համո էտէրէք՝ անն
 արտը սրա կիթտի . ճիւմլէ խալգ տախի պունու
 կեօրմէքլէ Ալլահա համո էթտիլէր :

ՊԱՊ 19

4 Վէ Էրեհայա կիրիպ՝ իչինտէն կեչէր իքէն ,
 2 իշթէ Զաքքա խամինտէ պաշ կեօմիւքճիւ վէ զէն-
 3 կին պիր տտէմ պունունուպ՝ Յիսուսն քիմ օլտը-
 ղենը կեօրմէք իսթէտի իսէ տէ , պօյու գըստ օլտը-
 ղենտան՝ քէսրէթ ի նաս սէպէպիլլէ դատիր օլմա-
 4 տը : Վէ իլէրի սէյիւրտիպ՝ անը կեօրմէք իչին պիր
 ճիւմլէզ աղաճընա չըգտը . զիրա օրոտան կեչէճէ-
 5 յիտի : Յիսուս տախի օլ մահալէ կելտիլտէ , եօ-
 դարը պաղըպ անը կեօրմէքլէ անա՝ Էյ Զաքքա ,
 սերի՛էն աշաղը էն , զիրա պու կիւն սէնին խանէն-
 6 տէ դալմագլըղմ լաղըմ տըր՝ տէտի : Օլ տախի
 սերի՛էն աշաղը էնիպ սիւրուր իլէ անը գապուլ էթ-
 7 տի : Վէ ճիւմլէսի պունու կեօրտիւքտէ , Ալլահա-
 քեար պիր տտէմին խանէսինէ միւսաֆիր օլմագ ի-
 8 չին կիրտի՝ տէյիւ սէյլէնտիլէր : Վէ Զաքքա տու-
 րուպ , Րապպա՝ Էֆէնտի , իշթէ մալիմին նըսֆընը
 ֆուգարայա վէրիրիմ , վէ քիմէ իֆթիրա իլէ դատը
 էթտիմ իսէ , տէօրթ միպլինի էտա էտէրիմ՝ տէ-
 9 տի : Վէ Յիսուս անա՝ Պու կիւն պու խանէյէ իւ-
 րաս կելտի , չինքի պու տախի Ապրահամ օղլու-
 10 տըր : Զիրա Իպն իւլ ինսան դայ՝ օլտնը արտըպ
 իէլաս էթմէյէ կելտի՝ տէտի :
 11 Վէ անլէր պու շէյլէրի իշթմէքտէ իքէն , քէն-

- տիսի Եւրուշալիմէ եագըն օլտորղը , անլէր տախի
մէլէքիւթ Ուլլահ Ֆիլ հալ զուհուր էտէճէյին
զանն էթտիքլէրի իչինն՝ Թէքրպը պիր Թէմսիլ սէզ.
- 12 Էյիւպ՝ տէտի քի , Պիր ասըլ զատէ պիր հիւքմ.
տարըզ սէլահիյէթինի ալըպ 'ալտէթ էթմէք իւղ.
րէ , ուզագ պիր տիյարահ հիյն ի 'ազիմէթինտէ ,
- 13 Օն նէֆէր պէնտէսինի չաղըրըպ՝ անլէրէ օն մընա
վէրէրէք , Պէնիմ 'ալտէթիմէ տէկին Թիճարէթ էյ.
14 Էյինիդ՝ տէտի : Ամմա անըն հէմլէհրիլէրի անա
պուզլ էթմէքլէ , Պուռնուն իւզէրիմիղէ հիւքմտա
օլմասընը իսթէմէյիդ՝ տէմէք իչինն արտընճապէ
15 քիլէր կէօնտէրտիլէր : Վէ վագը՝ օլտու քի հիւքմ.
տարըզ սէլահիյէթինի ալըպ 'ալտէթ էթտիյին.
տէ , քիմին նէ Թիճարէթ էթտիյինի պիլմէք իլին
ազլէյի վէրմիշ օլտորղը պէնտէլէրինին քէնտի նէզ.
- 16 տինէ չաղըրըմասընը էմը էթտի : Վէ պիրինճիս
եագլաշըպ՝ Էֆէնտիմ , սէնին մընան օն մընա գա.
17 զանտը՝ տէտի : Օլ տախի անա՝ Աֆէրին , էյի պէ.
տէ , էն ճիւզի շէյտէ սատըզ պուլունտըղըն իլին
օն շէհրին իւզէրինէ հիւքիւմէթին օլտուն՝ տէտի :
- 18 Վէ իքինճիսի կելիպ՝ Էֆէնտիմ , սէնին մընան պէ
19 մընա գազանտը՝ տէտի : Վէ պունա տախի՝ Անին
տէ պէշ շէհրին իւզէրինէ հէ-տէ-մէթի օլտուն՝ տէ
20 տի : Վէ տիկէր պիրի կելիպ՝ Էֆէնտիմ , իշթէ պիր
մէնտիլ իչինտէ հըֆզ էյլէտիյիմ սէնին մընան
21 Զիրա սէրթ պիր ատէմ օլտորղըն իչինն , սէնտէ
գօրգտըմ . սէն գօմատըղըն շէյի ալըբըն , վէ էքմ.
22 տիյինի պիլէրսին՝ տէտի : Օլ տախի անա՝ Էյ եա.
րամազ պէնտէ , սէնի քէնտի աղընտան հիւքմ
էտէրիմ . սէն պէնիմ գօմատըղըմ շէյի ալըպ՝ էք.

- մետոյիմի պիչէն սերթ պիր ասեմ խտիյիմի պիլեր
 23 իբէն, Նիճիւն պէնիմ ագչէմի սարրափլարա վեր-
 մետին, պէն տախի կէլտիյիմտէ՝ անը ֆայիզիյէ
 24 Թահսիլ էտէր խոմ՝ տէտի : Վէ օրատա հազըր
 պուրուանլարա՝ Անտէն մընայը ալըպ օն մընասը օ-
 25 լանս վերինիզ՝ տէտի : (Վէ անա՝ Էյ էֆէնտի, ա-
 26 նըն օն մընասը վար՝ տէտիլէր :) Զիրա սիղէ տէրիմ՝
 թի՝ Հէր քիմին վար իսէ, անա վերիլէր, վէ քիմին
 էօգ իսէ, օլանը տախի քէնտիսինտէն ալընաճագ
 27 ալը : Ամնա իւզէրլէրինէ հիւքմտար օլմամը խթէ-
 մէյէն տիւշմէնլէրիմի պուրայա կէթիրիպ՝ հուզու-
 ըմտա գաթլ էտինիզ՝ ԴէԴէ :
 ∞ Վէ Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնիրա,
 Եհրուշալիմ չըգմագ իւզրէ իլէրի կիթմէքտէ իբէն,
 29 Վագը՝ օլտու քի Զէյթուն Դաղ տէնիլէն տաղըն
 գուրպինտէ վագը՝ Պէյթֆաճէ իլէ Պէյթ՝անիայա
 եագլաշարգտա, շայիրալէրինտէն իբիսինի կէօնտէ-
 0 իկ տէտի թի՝ Գարչըտաքի քէօյէ կիտինիզ, վէ Ի-
 չինէ կիրալիյինիզ կիպի, իւզէրինէ ասլա պիր ա-
 տեմ պինմէմիշ՝ պաղը պիր սրփա պուրուրսընը .
 31 անը չէօգիւպ կէթիրինիզ, Վէ Էյեր՝պիր քիմնէ սի-
 ղէ՝ Նիճիւն չէօգիւյօրսընը՝ տէյիւ սու՛ալ էտէր-
 սէ, անա պէօյլէ սէօյլէյինիզ, եա՛նի Էֆէնտիյէ
 32 լաղմ տըր՝ Դէյէնիւ : Կէօնտէրիլէնլէր տախի կի-
 33 տիպ՝ քէնտիլէրէ տէտիյի կիպի պուլալըար . Վէ
 սրփայը չէօղէրլէր իբէն, սահիպլէրի անլէրէ՝ Աը-
 34 փայը նիճիւն չէօգիւյօրսընը՝ տէտիլէր : Անլէր տա-
 35 խի Էֆէնտիյէ լաղմ տըր՝ տէտիլէր : Վէ անը Յի-
 սուսըն նէգտինէ կէթիրիպ՝ քէնտի Էլպիսէլէրինի
 սրփանըն իւզէրինէ աթարագ, Յիսուսը պինտիրտի-

- 36 լէր : Վէ օ կիտեր իբէն , ելլիսէլէրինի եօլա տօ .
- 37 շերլէր իտի : Վէ հէման Զէյթուն տաղընըն էնիլի .
նէ եազլաշորղընտա , շայիրտլէրին պիւթիւնի
մա'աթը կէօրտիւքլէրի միւ'ծիգաթըն ճիւմլէնի
չիւն մէսրուր օլարագ , պիւլէնա ափազլէ Ալլահ
38 համա էթմէյէ պաշլայըպ' Բապպըն իսմի իլէ կէթի
Մէլէք միւպարէք օլտուն . սէմաուա սէլամէթ վէ
39 եիւճէլէրտէ համո օլտուն' տէրլէր իտի : Վէ խալ
իչինտէն պա'զը ֆէրիսիլէր ա'նա' Եա մու'ալլիմ ,
40 շայիրտլէրինի թա'ղիւր էյլէ' տէտիլէր : Օլ տախի
անլէրէ ճէվուպէն' Սիպէ տէրիմ քի' էյէր պունայ
սիւքիւթ էտէրլէրտէ , թաշլար նիտա էտէճէլէր
տէտի :
- 41 Վէ եազլաշորղտա , շէհրի կէօրմէքլէ անըն իւ
42 գէրինէ ազլայըպ' Քեաշքի սէն տախի , պարի ֆէ
նին պու կիւնիւնտէ սէլամէթինէ միւթէ'ալլըգ օ .
լան շէյլէրի պիլէ իտին . շիմտի կէօզլէրինտէն նի .
- 43 հան օլտու : Զիրա իւզլէրինէ կիւնլէր կէլէճէք քի
տիւշմէնլէրին մէթէրիս չէքիպ' սէնի իհաթէ էտթ
րէք , հէր թարաֆտան թազեիգ էտէճէքլէր տիլ :
- 44 Վէ սէնի , հէմ տէրունինտէ օլան էվլատընը խաթ
իլէ եէքսան էտիպ' սէնտէ թաշ իւզլէրինտէ պիլ
թաշ պրազմայաճազլար տըր . չիւքի զիյարէթին
վազթընը պիլմէտին' տէտի :
- 45 Վէ հէյքէլէ կիրիպ' իչինտէ տիզ ու ի'թա Բ
46 տէնլէրի իխրաճ էթմէյէ պաշլատը . Վէ անլէրէ
իանէմ 'իպտտէթխանէ տիլ' տէյիւ եազլմըլ ի
քէն , սիզ անը հարամիլէր մազարատըր էթտինիլ
տէտի :
- 47 Վէ հէր կիւն հէյքէլտէ թա'լիմ էտէր իտի . Ը

քին պաշ քեռահներ վէ 'ուլէմա իլէ գաղմըն՝ րէ'իս-
 48 խէ տէ, Էտէճէք պիր շէյ պուլմաղլար իտի . զիրա
 պիւթիւն խալպ անը տինկլէմէյէ փէք մուգայլէտ
 իտի :

ՊԱՊ 20

1 Վէ վազը՝ օլտու քի օլ կիւնլերին պիրինտէ Զէ-
 2 Տէյքէլտէ խալգա թա'լիմ էտիպ պէշարէթի
 թէպիր էտէր իքէն , պաշ քեռահներ վէ 'ուլէմա
 իլէ իխթիյարլար պիրլէքտէ իւզէրինէ կէլիպ , անա
 2 իխթապէն՝ Պուշլարը նէ՞ սէլահէթիլէ իճրա էթ-
 տիլինի , էախտ պու սէլահէթիլէ սանա վէրէն
 3 քիմ խալիլինի պիզէ սէյլէ՝ տէտիլէր : Վէ անլէրէ
 ճէվապէն՝ Պէն տախի սիզէ պիր շէյ սու'ալ էտէ-
 4 յիմ . Եուհաննանըն վաֆթիլի սէմատա'ն մը , եօգ-
 սա ինսանտան մը իտի . պանա սէյլէյինիլ՝ տէտի :
 5 Անլէր տախի պիրի պիրի իլէ միւզաքէրէ էտիպ՝ Է-
 յէր սէմատան սէսէք , Եա նի'չիւն անա ինանմա-
 6 աընըլ՝ տէյէճէք տիր . Վէ էյէր ինսանտան տէսէք ,
 պիւթիւն խալգ պիրլի թաշլար . զիրա Եուհաննա-
 նըն փէյլամպէր օլտըղընա գանմըշլար տըր՝ տէտի-
 7 լէր : Վէ Նէրէտէն օլտըղընը պիլմէյիլ ճէվապընր
 8 վէրտիլէր : Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Պէն տախի պուշ-
 9 արը նէ սէլահէթիլէ եափտըղմը սիզէ սէյլէմէյէ պաշ-
 10 լտը . Պիր ստէմ պիր պաղ տիքիպ՝ անը պաղճը-
 րա թէպիմ էտէրէք խալլի վէման զուրպէթէ
 10 կիթաի : Վէ պաղըն մահաւընտան վէրմէլէրի ի-
 չիւն , մէվսիմիտէ պաղճըլարա պիր գուլ կէճտէր-

- տի . ամենս պաղծըլար անը տեցիւպ՝ պօշ կեօնտէր .
- 11 տիւլէր : Վէ թէքրար տիկէր պիր գուլ կեօնտէրտի .
ամենս պունու տախի տեցիւպ՝ հագարեթ եթտիք .
- 12 տէն սօնկրա պօշ կեօնտէրտիւլէր : Վէ թէքրար իւ
չիւնճիւ օլարագ՝ պիրինի տահա կեօնտէրտի . ամենս
- 13 անը տախի եարալայըպ տըշարը աթտըլար : Վէ
պաղ սահիպի՝ Նէ՞ եափայըմ . սեվկիւլիւ օղլըմ՝
կեօնտէրէլիմ՝ պելքի անը կեօրտիւլէրինտէ անս
- 14 հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէտի : Պաղծըլար իսէ անը կէօր .
տիւլէրինտէ , պիրի պիրի իլէ սեօյլէշիպ՝ Պու վա
րիս տիր , միրասըն պիզէ դալմասը իչիւն կէլինիզ
- 15 անը էօլտիւրէլիմ՝ տէտիլէր : Վէ անը պաղտան իի .
րաճ էտիպ էօլտիւրտիւլէր . իմտի պաղ սահիպի
- 16 անլէրէ Նէ՞ եափաճագ տըր : Ալիպ պու պաղծըլա
րը հէլաք էտէճէք , վէ պաղը զայրիլէրէ վէրէճէ
տիր՝ ԴէԴէ . վէ անլէր իշիթտիլէրինտէ , Հա՛շա՝ տէ :
- 17 տիլէր : Վէ անլէրէ նաղար էտիպ՝ իմտի էափու .
ծըլարըն ըէտտ էթտիլէրի թաշ քէօշէ թաշօլ :
- 18 տու՝ տէլիւ մուհարէր օլան Նէ՞ տիր : Հէր քիմ
օլ թաշ իւզէրինէ տիւշէրսէ , փարէլէնէճէք , վէ օ
քիմին իւզէրինէ տիւշէրսէ անը էգէճէք տիր՝ տէտի :
- 19 Վէ պաշ քետհիլէր իլէ 'ուլէմա պու թէմիլի
քէնտիլէրինին հագգընտա սեօյլէտիլինի անկլամա .
լարըլէ , օլ սա՛աթ անը տէր տէսթ էթմէյէ ֆուր .
սաթ արատըլար իսէ տէ , գալմտան գօրգտըլար
- 20 Վէ անը կէօղլէլիպ՝ հիւքիւմէթէ վէ վալինիւն .
տինէ թէսլիմ էթմէք իւզրէ , անը պիր սեօյլէ
տիւշիւրմէք իչիւն , սուլէհա սուրէթինտէ օլան ճա .
- 21 սուսլար կեօնտէրտիլէր : Վէ անա սու՛ալ էտիպ՝
էյ մու՛ալլիմ՝ պիլիլիզ քի տօղլու սեօյլէլիպ՝ թա՛ .

- լիմ էտերսին, վէ խաթրրա պողմայրպ՝ Ալլահն
 թարիգինի հագեգաթ իւզրէ թա՛լիմ էտերսին.
 22 Պիղէ՝ Գայսերէ խորաճ վէրմէք ճա՛րի՛ց մի, եօգսա
 23 տէյիլ մի՝ տէտիլէր։ Օլ տախի հիլէլէրինի ֆէհմ
 էթմէքլէ, անլէրէ՝ Պէնի նի՛չիւն թէճրիպէ էտիյօր-
 24 սընըզ. Պանա պիր տինար կէօսթէրինիզ. անտէ օ-
 լան սուրէթ իլէ եազը քիմի՞ն տիր՝ տէտիքտէ, Գայ-
 25 սերին՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր։ Վէ անլէրէ՝ իմտի
 Գայսերէ 'ա՛խա օլանը Գայսերէ, վէ Ալլահա 'ա՛խա
 26 օլանը Ալլահա էտա էտինիզ՝ տէտի։ Վէ անլէր
 գաժի՛ն հոգուրընտա անը սէօղ իլէ թուլմանա
 գատիր օլմայրպ՝ անըն ճէվապընա թէ՛աճճիւպ է-
 տերէք սիւքիւթ էլէտիլէր։
 27 Վէ գըյամէթի ինքեար էտէն սատուզիլէրտէն
 պա՛ղըս անըն եանընա կելիպ տնա սու՛ալ էտերէք,
 28 էյ մու՛ալլիմ, Մուսա պիղէ՝ էյէր պիր քիմնէնին
 գարնտաշը պիլա վէլէտ վէֆաթ էտերսէ, զէվճէսինի
 գարնտաշը ալըպ՝ գարնտաշընա զիւրրիլէթ փէյտա
 29 էթսին՝ տէյիւ եազմըշ տրը։ իմտի եէտի գարնտաշ
 վար իտի, վէ պիրինճիտի պիր գարը ալըպ՝ պիլա
 30 վէլէտ վէֆաթ էթտի։ Վէ օլ գարըյը իքրինճիսի
 31 ալըպ՝ պու տախի պիլա վէլէտ վէֆաթ էթտի։ Վէ
 իւչիւնճիւսիւ, վէ հաքէգա եէտիսի տէ անը ալըպ՝
 32 էվաա պրազմայարազ վէֆաթ էթտիլէր։ Վէ ճիւմ-
 լէսինտէն սօնկրա, գարը տախի վէֆաթ էթտի։
 33 իմտի դըյամէթտէ, անլէրտէն հա՛նկըսընըն զէվ-
 ճէսի օլուր. չիւնքի եէտիսինին մէնքուհէսի օլտու-
 34 տէտիլէր։ Յիսուա տախի անլէրէ ճէվապէն տէտի
 քի՝ Պու տինէանըն էվաաթ թէղէվիլիճ էտիպ թէղ-
 35 վիճ օլընուրլար։ Ամմա օլ տինէայա, վէ գըյա-

- մէթ իւլ էմլաթա նա՞իլ օլմաղա լա՞իգ ի՛թիպար
օլունանլար նէ թէզէվվիւճ էտէրլէր, նէ տէ թէզ.
- 36 վիճ օլունուլար. Զիրա արթըզ վէֆաթ էտէմէղ.
լէր. չիւնքի մէլա՞իքէ իլէ միւսափի օլուպ էվլա
Ուլլահ տըրլար. մոտէմ քի էհլ է գըյամէթ տիլ.
- 37 լէր: Ամմա Մուսա տախի չարը ֆըզրասընաս.
Բապպա՝ Ապրասամըն Ալլահը վէ իսհագըն Ալլահ
վէ Եա՛գուպըն Ալլահը՝ տէմէսիլէ էմլաթըն գը.
- 38 յամ էտէճէյինի պէյան էթմիշ տիր: Ալլահ իսէ
էմլաթըն տէյիլ, ամմա հայաթատ օլանլարըն Ալլ.
- 39 լահ տըր. զիրա ճիւմլէսի անա տիրի տիրլէր: Վէ
'ուլէմնտան պա՛ղըսը ճէվուպ վէրիպ՝ Եա մու՛ալլիլ.
- 40 կիւզէլ սէօյլէտին՝ տէտիլէր: Վէ արթըզ անա սիլ
շէյ սու՛ալ էթմէյէ ճէուարէթ էտէմէտիլէր:
- 41 Վէ անլէրէ՝ Մէսիհ նա՞սըլ Տաուտըն օղլու տըր՝
42 տէրլէր. Տաուտ քէնտիսի Մէզամիր քիթապընտա.
- 43 Բապպ Բապպըմա՝ Պէն սէնին տիւշմէնլէրինի այա.
լարընա պասամագ էտինճէյէտէք սաղըմտա օթուր.
- 44 պուլուրտու: Իմտի Տաուտ անա Բապպ թէամիլի
էտէր իսէ, նա՞սըլ անըն օղլու տըր՝ տէտի:
- 45 Վէ պիւթիւն գալմ՝ իշիտիր իքէն, չայիրտիլի.
46 նէ տէտի քի՝ կէնիշ էլպիսէ իլէ կէզմէք իսթէյիլ.
վէ չարշուլարտա սէլամլանմաղը վէ սինաղօզլարտա
պաշ քիւրսիւլէր վէ զիյաֆէթլէրտէ պաշ սէտիր.
- 47 լէրի սէվէն՝ 'ուլէմնտան սազընընրզ: Անլէր տուլ
գարըլարըն էվլէրինի էէյիպ՝ կէօսթէրիշ իշիւն ու.
զուն տու՛ալար էտէրլէր. անլէր տահա շէտիա ու.
ղապա տիւշար օլաճագլար տըր:

- 1 Վէ նազար էտիպ զէնկինյէրին խազնէյէ հէտիւ
 2 յէլէրինի աթարդլարընը կէօրտիւ: Վէ օրայա ֆա-
 3 խի կէօրիւպ՝ Հազիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պու
 4 ֆազիր տուլ գարը ճիւմէսինտէն զիյտտէ աթար:
 5 Զիրա պուշլարըն ճիւմէսի Ալլահա մախսուս օլան
 6 հէտիյէ սանտըղընա ֆազլալարընտան աթարլար:
 7 պու գարը իսէ եօզլուղընտան պիւթիւն նաֆազա-
 8 սընը աթար՝ տէտի:
 9 Վէ պա՛ղըլարըն հէյքէլին հազգընտա՝ Աիւզէլ
 10 թաշլար վէ վազըֆլար իլէ միւզէյէն տիր՝ տէտիք-
 11 լէրիտէ, Օլ տախի՝ Պու կէօրտիւյիւնիւզ շէյէր-
 12 տէն եղզըլմատըզ պիրի պիր իւզէրինտէ հիշ պիր
 13 թաշ գալմայաճաղը կիւնլէր կէլէճէք տիր՝ տէտի:
 14 Իմտի անա սու՛ալ էտիպ՝ Եա Մու՛ալլիմ, պու շէյ-
 15 լէր նէ՛ զէման վուգու՛ պուլաճագ, վէ պու շէյէ-
 16 րին վազը՝ օլաճաղը զէմանըն՝ ալամէթի նէ տիր՝
 17 տէտիլէր: Օլ տախի՝ Սազընընըզ, իզլալ օլաճմա-
 18 յասընըզ. զիրա չօզ քիմնէլէր իսմիմ իլէ կէլիպ՝
 19 Մէ՛ւէ պէն իմ, վէ՛ Վազըթ եազլաշմըշ տըր՝ տէ-
 20 յէճէքլէր. իմտի անլէրէ թապի՝ օլմայընըզ, Վէ
 21 ճէնքլէր իլէ իսթիլալ խապէրլէրինի իշիթտիյինիւզ
 22 տէ խալֆ էթմէյինիւզ. զիրա պուշլար էվէլա
 23 վազը՝ օլմագ կէրէք տիր, ամմա նիհայէթ տէր
 24 'ազապ կէլմէզ՝ տէտի: Օլ զէման անլէրէ տէտի
 25 քի՝ Միլլէթ միլլէթ 'ալէյհինէ վէ հիւքիւմէթ հիւ-
 26 քիւմէթ 'ալէյհինէ գալգըշըպ՝ Նիշէ մաշալլէր-
 27 տէ շէտիա զէլգէլէլէր իլէ գըթըզլար վէ թա՛ուն-

- լար օլուպ՝ սեմատան հեյպեթլի շէյլէր վէ պէօ.
- 12 յիւք 'ալամէթլէր օլաճագ տըր : Ամմա պունդա.
ընն ճիւմլէսինտէն եվլէլ, սիզի տէր տէսթ էտիզ
սինաղօղլարա վէ հապալարա թէսլիմ էտէրէք՝ թէ.
'ատտի էտէճէրլէր, վէ պէնիմ իսմիմ իչիւն մլլէր.
էր իլէ վալիլէր հուղուրնա ճէլպ օլունաճագսընդէր.
- 13 Պու իսէ սիզին իչիւն շէհատէթ ետրինէ կէչէճէք
- 14 տիր : Իմաի խաթրընդատ օլուն քի՝ վերէճէյինիլ.
- 15 ճէվապը եվլէլճէ թէֆէքքիւր էթմէյէսինիլ, Զիրա.
պէն սիզէ աղըզ վէ հիքմէթ վերէճէյիմ քի պիլ.
ճիւմլէ սիզէ մուխալիֆ օլանլար աւը ճէրհ վէ մու.
- 16 գալլէմէթէ միւգթէտիր օլմոյա : Ալէ վալիտէյն ի.
լէ գարնաաշլար վէ ագրապա վէ տօսթլար թարա.
ֆընտան տախի էլէ վերիլէճէսինիլ, վէ սիգտէ.
- 17 պա՛ղըլարընը գաթլ էտէճէքլէր. Ալէ պէնիմ իսմիմ
իչիւն ճիւմլէ թարաֆընտան պուղզ օլունաճագար.
- 18 նըզ : Լաքին պաշընդտան պիր գըլ զայ՝ օլմայա.
- 19 ճագ տըր : Զանլարընըզ սապընըզ իլէ գաղանա.
ճագսընըզ :
- 20 Լաքին Եերուշալիմի օրտուլար իլէ իհատէ օլուն.
մըշ կէօրտիւյիւնիւզաէ, օլ գէման անըն խարա.
- 21 պիյէթինին եագըն օլտըղընը պիլէսինիլ : Օլ գէման
Եէհուսիյէտէ օլանլար տաղլարա գաչըպ՝ անըն վա.
սաթընտա պուլունանլար տըշարը չըգսընլար. վէ.
ճիւմլարտա օլանլար տախի անըն իչինէ կիրմէսին.
- 22 լէր : Զիրա ճիւմլէ մուհարէր օլան նէսնէլէրին ֆիթ.
մամը իչիւն, պունլար ինթիգամ կիւնլէրի տիր.
- 23 Ամմա վայ օլ կիւնլէրտէ համիլէ վէ էմղիլլի օլան.
լարա. զիրա ետրին իւզէրինտէ պէօյիւք մուսիպէթ
- 24 վէ պու գալմա զտղապ օլաճագ տըր : Ալէ գըլէ

- տղզընա տըւշէճէքէր , վէ ճիւմէ միւլէթէր իշնէ
 էսիր կէօթիւրիւլէճէքէր , վէ թա'իֆէլէրին վագրթ-
 25 արը թէմնամ օլունճայատէք' Եէրուշալիմ թա'ի-
 ֆէլէր թարաֆընտան փայիմալ օլունճագ : Վէ կիւ-
 նէշ իլէ այ վէ երթորդարտա 'ալսամէթէր օլունճագ .
 վէ եէրին իւզէրինտէ թա'իֆէլէրին հայրէթ իլէ իզ-
 թիրապը օլուպ' տէնիզ վէ տալղալար սէտա վէրէ-
 26 րէք , Ատէմլէր գօրգուտան վէ տիւնէսնըն իւզէրի-
 նէ կէլէճէք շէյլէրէ միւնթաղըր օլմադտան պայը-
 լաճագլար տըր . զիրա սէմնավաթըն գուզվէթէրի
 27 սարըրաճագ տըր : Վէ օլ գէման Իպն իւլ ինսա-
 նը պուլթւթ տա գուտրէթ վէ 'ազիմ' ճէլալ իլէ կէ-
 28 լիւր կէօթէճէքէր տիր : Վէ պու շէյլէր վագր' օլմա-
 դա պաշալընճա , պաշարընըր գալտըրըպ եօգարը-
 յա պագընըզ , զիրա խէլաւընըզ եագլաշըյօր :
 29 Վէ անյէրէ պիր թէմնիլ սէյլէտի . Ինճիր աղա-
 30 ճընա վէ ճիւմէ աղաճլարա պագընըզ . Ֆիրիպէն-
 տիլլէրի գէման , պագըպ' արթըրզ եագըն եագըն օլ-
 31 արզընը քէնտիլիյինիզտէն անկլարսընըզ : Քէզալիք
 փզ տախի պուշլարըն վագր' օլարզընըր կէօրտիւյիւ-
 նիւզ գէման մէլէքիւթ Ուլասնըն թէգարրուպ կթ-
 32 տիլի մա'լիւմիւնիւզ օլա : Հագիգաթէն սիզէ տէ-
 րիմ քի' ճիւմէսի վագր' օլմայընճա պու նէսլ գէ-
 33 վալ պուլմայաճագ տըր : Սէմա վէ գէմին զա'իլ
 34 օլուր , ամմա սէօզլէրիմ ապա զա'իլ օլմազ , Վէ
 քէնտիլլէրինիզի սադընընըզ , գալպլէրինիզ սէրիսշ-
 լըզ վէ պէրրիլէք վէ տիւնէէվի էնտիշէլէր իլէ աղըր-
 լաշըպ' օլ կիւն իւզէրինիզէ անսըզըն եէթիլմէսին .
 35 Զիրա պիւթիւն եէր իւզէրինտէ սաքլին օլմալա-
 րըն ճիւմէսի իւզէրինէ քէմէնտ կիպի կէլէճէք տիր :

- 36 Իմանի սիղ պիլ ճիւմլէ պու վազը՝ օլաճագ շէյէր
տէն գուրթուլուպ՝ իպն իւլ ինսանըն հուգուրըն
տուրմաղա լա՛իդ օլմագ իչիւն, հէր վազըթ տու
էտերէք ույանըգ տուրընըգ :
- 37 Վէ կիւնսիւզ հէյքէլտէ թա՛լիմ էտիպ՝ կէճէլ
րի չըգրպ՝ Զէյթուն դալ տէնիլէն տաղտա պէյթու
- 38 Թէթ էտեր իտի : Վէ սապահլարը երքէն պիւթիւն
գաւմ անը տինկլէմէք իչիւն հէյքէլտէ եանընա կէ
լիլէր իտի :

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ ֆըս տէնիլէն ֆէթիր պայրամը թէգարուզ
2 էթտիքտէ, Պաշ քեահինլէր իլէ 'ուլէմա անը
լաք էթմէք իչիւն պիր վէսիլէ արայօրլար իտի Գի
րա գաւմտան գօրգարլար իտի :
- 3 Վէ Շէյթան օն իքիլէրտէն մա՛տուտ օլան իսխ
րիօթի միւլուգըզ պէհուտանըն տերուինէ կիրմէք
- 4 լէ, Օլ տախի կիտիպ՝ պաշ քեահինլէր վէ պաշ մու
հաֆըզլար իլէ անլէրէ նէ վէճճլէ անը թէսլիմ է
- 5 տէճէյինէ տա՛իր սէջլէշտի : Անլէր տախի սէվլիլէ
րէք, անա ագչէ վէրմէյի թէ՛ահհիւտ էթտիլէր
- 6 Օլ տախի վա՛տ էտիպ՝ անը քէնաիլէրինէ, իսխ
թէճէմիլէ՛ էթմէքսիլին թէսլիմ էթմէյէ ֆուրսաթ
տըսը իտի :
- 7 Վէ ֆըս գուրպանընը զէպհ էթմէսի լազմա՛ն
- 8 լան եէվմ ի ֆէթիր կէլտիքտէ, Պետրոս իլէ իու
հաննայը կէօնտէրիպ՝ կիտինիզ, պիլգէ ֆըսը հա
- 9 զըրլայընը տա եէյէլիմ՝ տէտի : Անլէր տախի ա
նա՛ Նէ՛րէտէ իսթէրսին հազըր էտէլիմ՝ տէտիլէր
- 10 Օլ տախի անլէրէ՛ իշթէ շէհրէ կիրտիլինիլտէ պիլ

- տէսթի սու կէօթիւրէն պիր ատեմ՝ սիգէ րասթ կէ-
 11 լեճէք տիր . անըն կիրէճէյի եվէ արաւ սըրա կի-
 12 րիպ , Օլ եվինն սահայինէ տէյինիզ քի՝ Մու՛այլիմ՝
 ստնա՝ Շայիրտէրիմ իլէ պէրապէր ֆըսճը եէյէճէ-
 13 յիմ՝ օտա նէ՞րէտէ տիր՝ տէյօր : Վէ օ սիգէ տեօ-
 չէնիլ ֆէվգանի պիր օտա կէօսթէրէճէք տիր . օ-
 14 րտտո չազըրլայրիւզ՝ տէտի : Վէ անլէր տախի վա-
 րալ՝ քէնտիլէրէ տէտիյի կիպի պուլմաղլէ , ֆըսճը
 չազըրլատըլար :
- 15 Վէ վազթը կէլտիքտէ՝ քէնտիսի օն իքի ըէսուլ
 16 իլէ պէրապէր սօֆրայա օթուրտու : Վէ անլէրէ՝
 Պէն ելէմ չէքմէվտէն եվվէլ , պու ֆըսճը սիղին իլէ
 17 պէրապէր եէմէքիյի զայէթլէ արգուլատըմ : Զիրա
 սիգէ տէրիմ քի՝ մէլէքիւթ Ուլլաճտա իթմամ օ-
 լունծոյտտէք , արթըգ տնտէն եւմէյէճէյիմ՝ տէ-
 18 տի : Վէ քէտսէյի ալըպ շիւքը էթտիքտէն սօնկրա՝
 19 Պունու ալըպ պէյինիլգտէ թազսիմ էտինիզ . Զի-
 րա սիգէ տէրիմ քի՝ մէլէքիւթ Ուլլաճ կէլինճէյի տէ-
 կին , տամունըն մաճսուլընտան իչմէյէճէյիմ՝ տէտի :
- 20 Վէ էքմէք ալըպ շիւքը էթտիքտէն սօնկրա վա-
 րէլտի , վէ՝ Պու սիղին իչիւն վէրիլէն պէնիմ ճէ-
 տէտիմ տիր . պունու պէնիմ գէքիմ իչիւն էյլէյի-
 21 նիզ՝ տէյէրէք անլէրէ վէրտի : Քէզալիք ազշամ՝
 թո՛ւամընտան ոօնկրա , քէտսէյի տախի ալը՝ Պու
 քէտսէ սիղին իչիւն տէօքիւլէն գանըմ իլէ օլան
 'աճա ը ճէտիտ տիր՝ տէտի :
- 22 Լաքին իշթէ պէնի ելէ վէրէնին էլի պէնիմ իլէ
 23 պէրապէր սօֆրանըն իւղէրինտէ տիր : Վէ վազըա
 իպն իւլ ինսան թազտիր օլունտըղը իւղլէ կիտէր ,
 24 Լաքին վալ ելէ վէրիլմէսինէ վասըթա օլան տտէմէ՝

- 23 Դեռի : Անլեր տախի 'աճեպա քէնտիլերինտէն հան-
կըսը պոռնու էտէճէք տիր' տէյիւ պիրի պիրիկ
սու'ալ էթմէյէ պաշլատըլար :
- 24 Վէ անլերտէն հանկըսը պէօյիւք ի'թիպար' օլա-
նաճաղընա տա'իր արալարընտա միւճատէլէ տախի
- 25 Վագը' օլմուշ իտի : Օլ տախի անլերէ խիթապէ
Միլէթլերին մէլիքլերի անլերին իւղերինէ թի
սալլիւթ էտիպ' իճրա ի հիւքիւմէթ էտէնլերէնվ-
- 26 լի ի նի'մէթ տէնիլիւր . Ամմա սիզ պէօյլէ օլմուշ
նըզ . պէյիինիլտէ պէօյիւք օլան' էն քիւլիւքի-
պի , վէ բէ'իս օլան' խըտմէթ էտէն կիպի օլտուն :
- 27 Զիրա հանկըսը պէօյիւք տիր , սօֆրատա օթու-
րա'ն մը , եօգսա խըտմէթ էտէ'ն մի . սօֆրատա է
թուրան տէյի'լ մի . պէն իսէ սիզլին արունըսա
- 28 խըտմէթ էտէն կիպի իմ : Վէ սիզ թէճրպիլ-
րիմտէ պէնիմ իլէ պէրապէր թէհամիլիւ քէնլ
- 29 քիմնէլեր սինիզ : Վէ Փէտէրիմ' պանա մէլէքիլ-
թէ'ահհիւտ էթտիլի կիպի , պէն տէ սիզլէ թէ'ա :
- 30 հիւտ էտէրիմ . Թա քի մէլէքիւթիւմտէ սօֆրամտէ
էէյիպ իլէսինիզ , վէ թախթըլար իւղերինտէ օթու-
րուպ' իարայէլին օն իքի սըպլթընա հիւքմ' էտէ
նիզ' տէտի :
- 31 Վէ Բապպ' էյ Սիմ'օն , էյ Սիմ'օն , իլթէ քէ-
32 թան սիզլէ պուզտայ կիպի էլէմէք իսթէտի . վէ
պէն իմանըն զա'իլ օլմասըն' տէյիւ սէնին իլ-
տու'ա էթտիմ . սէն տախի քիւճու' էթտիլիտէ
- 33 գարնտաշարընը սապիթ էյլէ' տէտի : Օ իսէ ան-
իս Բապպ , սէնին իլէ կէրէք հապսա' կերէք է-
34 լիւմէ կիթմէյէ հաղըր ըմ' տէտի : Օլ տախի ի
Պետրոս , սանա տէրիմ' քի' սէն պէնի թանըլար

- նը իւշ քերբէ ինքեար էթմէտիքճէ , պու կիւն խօ-
 րօս էօթմէյէճէք տիր՝ տէտի :
- 35 Վէ անլէրէ՝ Սիզի քիսէնիզ վէ տաղարճըղընըզ
 վէ այագ գապընըզ օլմայարագ կէօնտէրտիյիմտէ ,
 պիր շէյէ իհթիյաճընըզ օլտո՞ւ մը՝ տէմէսի իւզէ-
- 36 րիւնէ , անլէր տախի՝ խայր , օլմատը՝ տէտիլէր : Պա-
 տէհու անլէրէ՝ Լաքին շիմտի հէր քիմին քիսէսի
 եախօտ տաղարճըղը վար իսէ , ալըն , վէ հէր քի-
 մին գըլըճը եօղ իսէ , լիպասընը սաթըպ իշթիրա
- 37 էթսին : Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ Վէ միւճընիմլէր ա-
 րասընտա 'ատտ օլըւնտու՝ տէյիւ մուհարըր օլան
 պու քէլամ տահա պէնտէ իթմամ օլըւնմագ կէ-
 րէք տիր . չիւնքի պէնիմ՝ հագգըմտա օլան շէյէրին
- 38 նիհպէթի կէլմէքտէ տիր՝ տէտի : Վէ անլէր՝ Եա
 րապպ , իշթէ պուրատա իքի գըլըճ վար՝ տէտիլէր ,
 օլ տախի անլէրէ՝ Գեաֆի տիր՝ տէտի :
- 39 Վէ չըգըպ 'ատէթի իւզըէ Զէյթոււն տաղընա
 վարտը . շայիրտլէրի տախի անըն արտընճա կիթտի-
- 40 լէր : Վէ օլ եէրէ վաւըլ օլտըգտա , անլէրէ՝ Իդ-
 վոյա տիւշմէնիզ իչիւն տու՝ա էտինիզ՝ տէտի :
- 41 Վէ անլէրտէն պիր թաշ աթըմը գատար չէքիլտի ,
 42 վէ տիզ չէօքիւպ , Եյ Փէտէր , էյէր իսթէրսէն ,
 պու քեասէյի պէնտէն կէչիր . լաքին պէնիմ իրա-
 տէթիմ տէյիլ , անճագ սէնիքի օլոււն՝ տէյիւ
- 43 տու՝ա էյլէտի : Վէ անա սէմատտն պիր մէլէք կէօ-
- 44 րիւնիւպ՝ անը գուվվէթլէնտիրի իտի : Վէ իզթի-
 րապը 'ազիմտէ պուլըւնուպ՝ քէմալ ի կէրմի իլէ
 տու՝ա էտէրէք , թէրի եէրին իւզէրինէ տիւշէն իրի
- 45 գան տամալարը կիպի իտի : Վէ տու՝ատտն գալ-
 րպ շայիրտլէրինին ետընա կէլտիքտէ , անլէրի քէ-

- 46 տերտէն ուշումը պուտու : Վէ անկէրէ՝ Նիշին
ուշույորսընը . իզվայ տիւշմէնիզ իշին գաղզ
տուա էտինիզ՝ տէտի :
- 47 Վէ օ տաճա սեցլէր իբէն , իշթէ պիր գալափա .
լըգ վէ օն իբլէրտէն պիրի օլան Եհոուա նամ
քիմէսնէ էօնլէրինձէ կէլէրէք , Յիսուսը էօփմէր ի .
- 48 չին եանընա կէլի : Վէ Յիսուս անա՝ էյ Եհու
տա , Իպն իւլ ինսանը էօփմէքլէ մի էլէ վէրիբին՝
- 49 տէտի : Վէ էթրաֆընուս օլանլար նէ վուգու՝ յու
լաճաղընը անկլատըգլարընտա , անա՝ Եա Բապալ
- 50 գըլըճլէ վուրալմ մը՝ տէտիլէր : Վէ անկէրտէն պի
րի քեաճին ի ա՛ղամըն պէնտէսինէ վուրուպ , անրն
- 51 սաղ գուլաղընը քէստի : Վէ Յիսուս ձէվապ էտիլ
Պու գատար *քեաֆի տիր՝ տէյերէք , գուլաղըն
- 52 սոգուհուպ՝ անա շիֆա վէրտի : Վէ Յիսուս քէնտի
իւզէրինէ կէլէն պաշ քեաճինլէր ինէ հէյքէլին պաշ
մուհաֆըղընընա վէ իիթլյարլարա իիթապէն՝ Հա
րամը՝ իւզէրինէ կիտէր կիպի մի գըլըճլ վէ սօփալ
- 53 չըգտընըզ : Պէն հէր կիւն սիզին իլէ պէրապէր հէյ
քէլտէ իբէն , պէնիմ իւզէրիմէ էլ ուզաթմաստընը
ամինս պու սիզին սա՛աթընըզ վէ զուլմէթին հիւ
քիմէթի տիր՝ տէտի :
- 54 Վէ անը թուլթուպ կէօթիւրտիւլէր , վէ քէն
ճին ի ա՛ղամըն խանէսինէ իտիսալ էթտիլէր . Պիւս
րոս տախի իրոգտան աբտը սըրոս կիտիյօր իալ
- 55 Վէ հալլընըն օրթասընտա աթէշ եագըզ՝ պիրիբ
տէ օթուրտըգլարընտա , Պիտրոս տախի որալըրըն
- 56 տա օթուրտու : Վէ պիր ճարիյէ անը աթէշին էա .

* Եւն . պրագըն՝

նրնտա օթուրուր կէօրմէքլէ, անա տիգգաթլէ պա-
 գըպ՝ Պու տախի անըն իլէ պերապեր իտի՝ տէտի :
 57 0 իսէ, էյ գարը, պէն անը թանըմամ՝ տէյիւ ա-
 58 նը ինքեար էթտի : Վէ պիր ազ սօնկրա անը տիկէր
 պիրի կէօրիւպ՝ Սէն տախի անլէրտէն սին՝ տէտի-
 59 յինտէ, Պետրոս՝ էյ ատէմ, տէյիլ իմ՝ տէտի : Վէ
 թագրիպէն պիր սա՛աթ միւրուրինտէ՝ տիկէր պիր
 քիմսէ թէ՛քիտ էտիպ՝ Ֆիլ հազիգէ պու տախի ա-
 նըն իլէ պերապեր իտի, չիւնքի ճէլլիլ տիր՝ տէ-
 60 տի : Ամմա Պետրոս՝ էյ ատէմ, նէ սէօյլէտիյինի
 պիլմէմ՝ տէտի : Վէ տէր 'ազապ քէնտիսի տահա
 61 սէօյլէր իքէն, խօրօս էօթտի : Վէ Բապպ տէօ-
 նիւպ Պետրոսա պադտը : Վէ Պետրոս Բապպըն քէն-
 տինէ՝ խօրօս էօթմէղտէն էվլէլ, սէն պէնի իւչ
 քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօգիւ խաթ-
 62 ընա կէթիրտի : Վէ Պետրոս տըշարըյա չըգըպ ա-
 ճը աճը աղլատը :
 63 Վէ Յիսուսը պէքլէյէն ատէմլէր անը իսթիհա
 64 էտէրէք՝ տէօյէրլէր իտի : Վէ պաշընը էօրթիւպ
 էիւզիւնէ վուրարագ, անա սու՛ալ էտիպ՝ Սանա
 վուրան քիմ իտիյինի փէյլամպէրլէք էյլէ՝ տէրլէր
 65 իտի : Վէ քիւֆր էտէրէք, 'ալէյհնտէ տահա նի-
 չէ շէյլէր սէօյլէրլէր իտի :
 66 Վէ կիւնտիւզ օլարգտա, միլլէթ իսթիյարըլարը
 իլէ պաշ քեահինլէր վէ 'ուլէմա ճէմ՝ օլուպ՝ անը
 67 քէնտիլէրին միլլէթ մէճիսինէ կէօթիւրիւպ՝ Մէսիհ
 սէն մի սին, պիզէ սէօյլէ տէտիլէր : օլ տախի ան-
 լէրէ՝ էյէր սիզէ սէօյլէսէմ, հիչ ինանմազսընըգ-
 68 Վէ էյէր սու՛ալ էթսէմ տախի՝ նէ ճէվապ վէրիր,
 69 նէ տէ սալը վէրիրսինիղ : Պուհտան պէօյլէ իպն իւլ

ինսն գուտրէթ Ուլլահն սաղընտա օթուրաճազ
 70 տըր՝ տէտի : Վէ ճիւմէսի՝ Էջլէ Խէ սէն Իսնու-
 լաճ մը սըն՝ տէտիլէր . օլ տախի անլէրէ՝ Տէտիլի-
 71 նիզ կիպի իմ՝ տէտի : Վէ անլէր՝ Արթըզ պիզէ
 շէհատէթ նէ՝ լազըմ տըր . զիրա քէնտիմիզ անըն
 աղզընտան իշիթտիք՝ տէտիլէր :

ՊԱՊ 23

1 Վէ անլէրին պիւթիւն ճիւմհուրը գաղզըպ անը
 2 փիլաթօսա կէօթիւրտիւլէր : Վէ անը իթթիհամ
 էթմէյէ պաշլայըպ՝ Պուհու միլլէթի ազտըրմագտա
 վէ՝ Պէն Մէսիհ մէլլը իմ տէյերէք՝ Գայսէրէ
 րաճ վէրմէքտէն մէն՝ էթմէքտէ պուլտըզ՝ տէտիլէր
 3 Վէ փիլաթօս անա՝ Եէհուտիլէրին մէլլի սէն Բ
 սին՝ տէյիւ սուսղ էլլէտիքտէ , օլ տախի անա
 4 ճէվտպէն՝ Սէջլէտիլին կիպի տիր՝ տէտի : Վէ փի-
 լաթօս պաշ քեահինլէր իլէ խալգա՝ Պու ատէմտէ
 5 հիշ պիր ճիւրմ պուլմայօրըմ՝ տէտի : Ամմը տն-
 լէր իսրար էտէրէք՝ ճէլիտէն պաշլայըպ թապու-
 րայա գատար , պիւթիւն Եէհուտիլէտէ թալի
 6 իլէ գավմը թահրիք էտիյօր՝ տէտիլէր : Վէ փի-
 լաթօս ճէլլ լաֆզընը իշիթմէլլէ , Օլ ատէմտէ
 7 լիլլէ մի տիր՝ տէյիւ սուսղ էտիպ՝ Հէրօտէսին տա-
 իրէ ի հիւքիւմէթինտէն օլտըզընը անկլատըպտա
 Հէրօտէս օլ կիւնլէրտէ Եէրուշալիմտէ պուլտնտը-
 ղը ճիհէթլէ՝ անը նէզտինէ կէօնտէրտի :
 8 Վէ Հէրօտէս Յիսուսը կէօրտիւքտէ , զիյատէտիլ-
 լէ մէսրուր օլտու , զիրա անըն հազգընտա չօթըն-
 լէր իշիթտիլի իշիւն՝ անը խալլէ զէմանտան պէրա-
 կէօրմէք իսթէյերէք , անըն եէտիլլէ իճրա օլտնտն

- պիր 'աղաժեթ միւշահէտէ եթմէք իւմիտինտէ իտի :
 9 Վէ տնա չոգ սեօզէր իլէ սու'ալ եթտի իսէ տէ ,
 40 պիր ճէվապ վերմէտի : Վէ պաշ քեաճհնէր իլէ 'ու-
 լէմա տուրուպ' անը շիտտէթէ իթթիհամ էտեր-
 41 լէր իտի . Հէրօտէս տաթի 'ասքերէրէ իլէ պերապէր
 անը թահգիր վէ իթթիհգա եթտիքտէն սօնկրա ,
 անա փարլագ պիր լիպաս կիտիւրիպ' փլլաթօսա
 42 կերի կէօնտէրտի : Վէ օլ կիւնտէ փլլաթօս իլէ
 Հէրօտէս պիրի պիրի իլէ տօսթ օլտըլար , գերա մո-
 դատտէմա արալարընտա 'ստապէթ վար իտի :
 43 Վէ փլլաթօս պաշ քեաճհնէր վէ ը'իսլէր իլէ
 դալմը պիր եէրէ ճէմ' էտիպ , անլէրէ խլթապէն'
 44 Պու տտէմի խալգը աղտըրըյօր' տէյիւ պանա կէ-
 թիրտինիլ . վէ իլթէ պէն սիզին հուզուրընըտա
 թէֆթիլ էտիպ պու տտէմին 'ալէյհինտէ իլթիքեա
 էթտիյինիլ շէյլէրտէն պիր ճիւրմ' տնտէ պուլմա-
 45 ալմ . Նէ տէ Հէրօտէս պալա . գերա սիզի անըն
 նէլտիննէ կէօնտէրտիմ իսէ տէ , իլթէ անըն եէ-
 տիլլէ գալթլէ միւսթահտագ պիր շէյ էափլլամօմըշ
 46 տըր : Պու էճլտէն անը թէ'տիպ էթտիքտէն սօնկրա
 47 սալը վէրէյիմ' տէտի : Վէ հէր պալլարամտո տնլէ-
 48 ըէ պիր քիմնէ սալը վէրմէքլէյի լազըմ' իտի : Վէ
 ճիւմլէսի պիրտէն' Պունու գալտըր վէ Պարապպասը
 49 պիղէ սալը վէր' տէյիւ պաղըրտըլար : Պու քիմնէ
 տտիսի շէհտտէ վուգու' պուլմուշ պիր իլթիլալ վէ
 20 գալթլ իչիւն հապսու իլգա օլունմըշ իտի : Իմոսի
 փլլաթօս Յիսուսը սալը վէրմէք իսթէմէքլէ' թէք-
 21 լար քէլամ' իրաա էյլէտի իսէ տէ , Անլէր' Սալպ
 էյլէ , անը սալպ էյլէ' տէյիւ պաղըրտըլար իտի :
 22 Օլ տաթի իւշիւնճիւ տէֆ'ա օլարագ անլէրէ' Նա

- պուռ տտեմ՝ նէ՞ քեօթիւիւք իշլէտի, անտէ գաթ.
 լի մուճիպ պիր ճիւրմ՝ պուլմատըղմ՝ ճիհէթլէ, ա.
 նը թէ՛ տիպ էթտիքտէն սօնկրա սալը վէրէյիմ՝ տէ.
 23 տի: Ամմա անլէր 'աղիմ' սէտալար իլէ մուսրըրանէ
 անըն ոալպ օլունմասընը թալէպ էտերլէր իտի. վէ
 տիլէրին վէ պաշ քեսահիլէրին սէտալարը զալպ
 24 կէլմէքլէ, Փիլաթօս մաթլուպլարընըն իճրասըն
 25 հիւքմ էթտի. Շէոյլէ քի իխթիլալ վէ գաթլ ի.
 չիւն մահպուս պուլունուպ թալէպ էթտիքլէրի քիմ.
 սէյի տիլէրէ սալը վէրաի, վէ Յիսուսը անլէրին միւ.
 րասընա թէսլիմ էթտի:
 26 Անլէր տալի անը կէօթիւրիւք իքէն, թարլա.
 տան կէլէն Սիմ'ոն համընտա Գիլրինէլի պիր քիմ.
 սէյի թուլթուպ, խաչը Յիսուսըն արտը սըրա կէօ.
 27 թիւրմէք իչիւն անըն իւզէրինէ գօտրլար: Վէ կէ.
 րէք խալգտան վէ կէրէք անըն իչիւն աղլայլպ տէօ.
 յիւնէն գարըլարտան պիր պէոյիւք ճէմմ'աթ տր.
 28 տը սըրա կիտէր իքէն, Յիսուս մերգումէլէրէ թէ.
 վէճճիւհ էտիպ, էյ Ներուշալիմ գըղլարը, պէնիմ
 իչիւն աղլամայընըղ, անճագ քէնտինիղ իլէ էղլա.
 29 տընըղ իչիւն աղլայընըղ: Զիրա իշթէ՛ Նէ մութլու
 'ազիլլէրէ վէ տօղուրմամըշ րահմլէրէ, վէ էմըլր.
 30 մէմիշ մէմլէրէ՛ տէյէճէքլէրի կիւնլէր կէլէյօր: Ու
 գէման տաղլարա՝ իւզէրիմիղէ տիւշիւնիւպ, վէ պա.
 յըրլարա՝ Պիզի էօրթիւնիւզ՝ տէմէյէ պաշլպաճագ.
 31 լար: Զիրա էյէր եաշ աղաճա պու շէյլէրի էտէր.
 լէրսէ, գուրույա նէ՞ օլաճագ տըր՝ տէտի:
 32 Վէ անըն իլէ պէրապէր գաթլ օլունմագ իւզլէ:
 33 տիկէր իքի միւճրիմ կէօթիւրիւլաիւ: Վէ Գաթա
 տէնիլէն մահալէ կէլաիլլէրինտէ, օրատա անը վէ

- 34 պիւրի սաղընտա վէ օլ պիւրի սօլընտա օլարապ' օլ
 միւճրիմէրի խաչա կերտիւէր: Յիսուս տախի՝ էյ
 փէտէր, անլէրի 'աֆվ էյլէ, զիրա նէ ետփարգա-
 րընր պիւմէզլէր՝ տէտի: Վէ էլպիսէսինի՝ գուր'ա ա-
 35 թարազ թագսիմ՝ էթտիւէր: Խալզ տախի տուրուպ
 սէյր էտէրէք, անլէր իլէ պէրապէր րէ'իպէր տախի
 ալ իսթիճզա էտիպ՝ Ղայրիլէրինի գուրթարտը, է-
 36 յէր Ալլահն միւնթէխապը օլան Մէսիճ իսէ, քէն-
 տի քէնտինի գուրթարտը՝ տէրլէր իտի: Վէ 'առ-
 քէրլէր տախի ետգլաշըպ՝ անա սիրքէ սունարապ,
 37 էյէր Եէհուտիւէրին մէլիլի սէն իսէն, քէնտինի
 գուրթար՝ տէյիւ անը իսթիճզա էտէրլէր իտի:
 38 Վէ անըն իւզէրինտէ Եոււանի վէ Լաթինի վէ
 'իպրանի հարֆլարը իլէ՝ Պոն ԵէՀոնՏիԼէրի'ն Մի-
 39 լիՅի Տի'ր տէյիւ եազըլը պիր եաֆթա վար իտի:
 Վէ սարմըշ միւճրիմէրին պիրի անա քիւֆը է-
 40 տիպ՝ էյէր սէն Մէսիճ իսէն, քէնտինի վէ պիզի
 գուրթար՝ տէտի: Վէ տիկէրի ճէվապ վէրիպ անը
 41 թէրտիր էտէրէք՝ Սէն հէման օլ մահճըլմիլէթ ալ-
 պիզ հապգ իւզըն մահա'ի էլ, զիրա ա'մալմըզըն
 ճէզապընը չէքիյօրըլ, աման պու առէմ՝ եօլազ պիր
 42 հարէքէթտէ պուլունմուտը՝ տէտի: Վէ Յիսուս
 իսթապէն՝ էյա րապպ, մէլէքիւթիւնտէ կէլտիլին
 43 վազըթ պէնի թէզէքքիւր էյլէ՝ տէտի: Յիսուս տա-
 խի անա՝ Հագիգաթէն սանա տէրիմ՝ քի՝ պու կիւն
 պէնիմ իլէ պէրապէր ճէննէթտէ օլաճագ սըն՝ տէտի:
 44 Վէ սա'աթ ալթը րատտէլէրինտէ իտի. վէ սա'աթ
 տօղուզատէք պիւթիւն եէրին իւզէրինտէ գարսնլըգ
 75 օլապ՝ կիւնէշ գարարտը, վէ հէյքէլին փէրտէսի

- 46 օրթասընտան երթընտը : Վէ Յիսուս պիւլենտ ա.
վազլէ ֆերեատ էտիպ՝ էյ Փէտեր , բուհըմը սէ.
նին էլլէրինէ թէսլիմ էտէրիմ՝ տէտի . վէ պուռու
սէջլէյիպ թէսլիմ ի բուհ էթտի :
- 47 Վէ եիւլ պաշը վազը՝տյը կէօրտիւքտէ , Ալլահ
համո էտիպ՝ Հադիգաթէն պու ատէմ օտլիհ իտի՝
- 48 տէտի : Վէ պուռու թամաշա իշիւն ճէմ՝ օլան պիլ
ճիւմլէ խալգ վազը՝ օլան նէսնէլէրի կէօրմէքլէ ,
- 49 կէօքլէրինի տէջէրէք՝ ալտէթ էթտիլէր : Վէ ճիւմ.
լէ աշինալէրի վէ ճէլլէտէն անըն արտը սըրա կէլն
գարըլար պու շէյլէրի կէօրէրէք , ուզադտան տու.
բույօրլար իտի :
- 50 Վէ իշթէ Եէհուտիլէրին Արիմաթիա նամ շէ.
51 րինտէն օլուպ՝ շուրա ա՛ղասընտան , Վէ ֆաթիմէշ
վէրէթ վէ ֆիլէրինէ բիզա վէրմէմիշ օլան Եուսուֆ
իսմինտէ սալիհ վէ՝ ատիլ վէ մէլէքիւթ Ուլլահ
- 52 միւնթազըր պիր ատէմ՝ Փիլաթօսըն եանընա կի.
53 տիպ Յիսուսըն ճէսէտինի թալէպ էյլէտի : Վէ անը
էնտիրիպ պիր քէթէն պէզլինէ սարտը , վէ անը գա.
յատա օյուլմիշ վէ հիշ պիր վազըթ քիմնէ գօ.
- 54 նուլմամըշ պիր գապը իշինէ գօտու : Վէ օլ կիւն
թէտարիք կիւնիւ օլուպ՝ սէպթ կիւնիւ տախի եուգ.
լաշըյօր իտի :
- 55 Վէ ճէլլէտէն անըն իլէ պէրապէր կէլէն գարը.
լար արտը սըրա վարըպ՝ գապըր վէ անըն ճէսէտի.
- 56 նին նասըլ գօնուլըղընը կէօրտիւլէր : Վէ տէօնիպ
պահարլար վէ խօշ ըա՛խհալը եաղար հազըրլայլէպ
էմը միւճիպինճէ սէպթ կիւնիւնտէ իսթիրա հալթ
էթտիլէր :

- 1 Վէ հաֆթաննն պիրինճի կիւնիւ 'ալ էս սահար
 հազըրաւորը պահարարը կէթիրիւ պապրա
 կէլիլէր . վէ անէր իլէ պերապէր սա'իրէլէր տա-
 2 ի ի վար իտի : Վէ թաշը գապրտան եռվարընմըշ
 3 պուլուպ' իչէրիյէ կիրտիքէրինտէ' Բապպ Յիսուսըն
 4 ճէսէտինի պուլմատըար : Վէ վազը' օլտու քի ան-
 լէր պուտան տօլայը հայրէթտէ իքէն , իշթէ եան-
 լարընտա նուրանի էլիսէլի իքի ատէմ' տուրտու .
 5 Մէրգուձէլէր տախի զիյատէսիյէ գօրգուպ էիւզ-
 լէրինի եէրէ էյմէքտէ իքէն , անէրէ տէտիլէր քի'
 6 Նիճիւն հայաթաա օլանը էմվաթ արապընտա ու-
 7 բայօրսընը . Պուրատա տէյիլ տիր , ամմա գըյամ'
 8 էթտի . քէնտիտի տահա ճէլիլտէ իքէն , Սիզէ' իպն
 իւլ ինսան կիւնահքեար ատէմլէր էլինէ թէյլիմ' օ-
 9 լունուպ' սալպ օլունմազ վէ իւչիւնճիւ կիւնիւ գը-
 յամ' էթմէք կէրէք տիր' տէյիւ նաուլ սէյլէտիլինի
 10 իսթըրնըզ կէթիրիլիզ : Անլէր տախի սէօզլէրինի
 11 իսթըրա կէթիրտիլէր : Վէ գապրտան տէօնիւպ'
 պու շէյլէրին ճիւմլէտինի օն պիրլէրէ վէ սա'իրլէրին
 12 ճիւմլէտին նազլ էթտիլէր : Վէ պու շէյլէրի բէսուլ-
 լէրէ սէյլէյէնլէր Մէճտէլի Մէրեէմ' իլէ Եուաննա
 վէ Եագուպըն աւաւ Մէրեէմ' վէ անլէր իլէ պերա-
 11 պէր տիկէր գարըլար իտի : Վէ մէրգուձէլէրին սէօզ-
 լէրի անլէրին 'ինտինտէ պօշ լազըրա կիպի կէօ-
 12 ըրիւմէքլէ , անլէրէ ինանմատըար : Ամմա Պետրոս
 զալզալ' գապրա սէյիլթտի , վէ էլիլիպ քէֆինին
 էալընը տուրտընը կէօրմէսիյէ , վաղը' օլան շէ-

- յէ քէնտի քէնտինէ թէ՛ աճճիւպ էտերէք կիթտի :
- 13 Վէ իշթէ օլ կիւնտէ՝ անլէրտէն իքի քիմէնէ
Եերուշալէմտէն ալթմըշ օգ աթըմը մէսաֆէտէ վա-
գը՝ 'Էմմաուս նամ՝ պիր քեցէ կիթմէքտէ իքէն ,
- 14 Ճիւմէ պու վուգու՝ աթըն՝ հագգընտա պիրի պիրի
- 15 Իլէ սեցլէշիպ միւպահէտէ էտէր իքէն , Յիսուս պիղ-
լէր սեցլէշիպ միւպահէտէ էտէր իքէն ,
- 16 զաթ եագըն կելիպ՝ պերապէր կիտիյօր իտի : Վէ
կեօզլէրի թուլթուլմըշ օլմաղլէ , անը թանըյամա .
- 17 տըլար : Վէ անլէրէ՝ Սիղ կիւրիւր իքէն մահգուն
օլարագ , պիրի պիրիկիլ իլէ շու սեցլէշալիկիլ
- 18 սեօզլէր նէ՞ տիր՝ տէտի : Վէ անլէրտէն պիրի օլան
Քլէօփաս նամընտա քիմնէ անա ճէվապէն՝ Եերու-
շալիմտէ պու կիւնլէրտէ վուգու՝ պուլան շէյլէրտէն
խապէրտար օլմատըգ միւսաֆիր եալընըղ սէ՞ն մի
- 19 գալըն՝ տէտի : Վէ անլէրէ՝ Հա՞նկը շէյլէր՝ տէ-
մէսի իւզլէրիկէ , անլէր տախի անա տէտիլէր քի՝
Ալլահըն վէ պիւթիւն գալմըն՝ 'իտինտէ 'ամէլտէ
վէ քելամտա գուվլէթլի պիր փեյղամպէր օլան
հազարէթլի Յիսուսըն հագգընտա վուգու՝ պուլան
- 20 շէյլէր . Վէ պաշ քեահինլէր իլէ ը՛խլէրիմիլ ա-
նը գաթլէ հիւքմ օլունմագ իչիւն թէսլիմ՝ էտիպ՝
- 21 սալպ էթտիլէր . Պիղ իսէ Իարայէլի խէլաս էտէ .
Ճէր օ տըր՝ տէյիւ իւմիտ էտիյօր իտիք . Փագաթ
պու ճիւմլէտէն մա՛տա , պու շէյլէր վագը՝ օլալ
- 22 պու կիւն իւչիւնճիւ կիւն տիր : Հէմ տախի պիղ-
տէն պա՛ղը գարըլար 'ալ էս սահար գապրա վարլպ
- 23 անըն ճէսէտինի պուլմայըպ տա , Հայաթտա օլալ-
ղընը ինպար էտէն մէլէքլէր զուհուրընը կէօրտիւք՝
տէմէլէրիյլէ կելիպ պիղի հայրէթտէ պրագալըլար

- 24 Վէ պիղիմ' իլէ պերապէր օլանլարտան պա'ղըսը
 գապրա վարըպ' հէման գարըլտըն տէտիքէրի կիպի
- 25 պուլտըլար իսէ տէ , քէնտիսինի կէօրմէտիլէր : Օլ
 տախի անլէրէ' իյ Ֆէհմնիզ վէ փէյղամպէրլէրին
 պիլ ճիւմլէ սէօյլէտիքլէրինէ ինանմագտա գալպի
- 26 ղալիզ օլանլար , ֆրիստոսըն պու շէյլէրի չէքիպ'
 քէնտի ճէլալինէ կիրմէսի կէրէք տէյի'լ մի իտի' տէ-
- 27 տի : Վէ Մուստտան վէ ճիւմլէ փէյղամպէրլէրտէն
 պաշլըցըպ ճէմի' ի քիթապլարտա քէնտինին հազ-
 զընտա պուլունան շէյլէրի անլէրէ թէֆսիր էյլէտի :
- 28 Վէ վարաճազլարը քէօյէ եազլաշտըզլարընտա ,
 29 քէնտիսի տահա իլէրի կիտէր կիպի կէօթէրտի : Ան-
 լէր տախի անա իպրամ' էտիպ' Պիղիմ' իլէ գալ , զի-
 րա ազլամ' իւսթիւ օլուպ կիւն զէվալ պուլմագտա
 տըր' տէտիլէր . օլ տախի անլէր իլէ պերապէր գալ-
- 30 մագ իչիւն իչէրի կիրտի : Վէ վազը' օլտու քի' օ
 անլէր իլէ սօֆրատա օթուրտըղընտա , էքմէյի ա-
 լըպ պէրէքէթ տու'տար օգուտըգտոն սօնիրա' փա-
- 31 ռէլէյիպ անլէրէ վէրտիքտէ , Այլէրին կէօզլէրի ա-
 չըլպ' անը թանըտըլար , օ իսէ անլէրտէն նիհան
- 32 օլու : Վէ պիրի պիրինէ' իսնա ի րահտէ քէնտի-
 սի պիզէ սէօյլէր վէ քիթապլարը թէֆսիր էտէր ի-
 քէն , գալպիմիզ տէրուհիմիզտէ եանմագ մը իտի'
 տէտիլէր :
- 33 Վէ օլ սա'աթ գալգըպ' Եէրուշալիմէ 'ափտէթ
 էտէրէք , օն պիրլէր իլէ ռէֆիզլէրինի ճէմ' օլմուշ
- 34 պուլտըլար . Անլէր տախի' Հազիգաթէն Բապպ գը-
 յամ' էթմիշ տիր , վէ Աիմ'օնա կէօրիւնտիւ տէ-
- 35 յօրլար իտի : Պուշլար տախի էսնա ի րահտէ օլան
 վուգու'աթը վէ էքմէյի փարէլէտիքտէ քէնտիլէրի-

- նէ նասըլ մա'լիւմ՝ օլտըղընը նազէ էթտիլէր :
- 36 Վէ անլէր պու շէյլէրի սէօյլէր իքէն, Յիսուս պիզ զաթ օրթալարընտա տուրուպ անլէրէ՝ Սէլամըն 'ա.
- 37 լէյքիւմ՝ տէտի : Անլէր իսէ շաշըպ գօրգարագ, պիբ
- 38 բուհ կէօթաիւքլէրի զաննընտա խտիլէր : Վէ անլէրէ խիթապէն՝ Նի՛շիւն միւղթարիպ օլտընըզ, վէ նի՛.
- 39 շիւն գալպլէրինիզտէ էֆքեար պուհուր էաիյօր : Էլէ լէրիմէ վէ այագլարըմա պագընըզ քի պիզ զաթ պէն իմ. պէնի լէմս էտիպ պագընըզ, զերա բուհըն էթի վէ քէմիքլէրի եօգ տըր, նի՛ճէ քի պէնտէ վար
- 40 խտիյնի կէօրիւյօղսընըզ՝ տէտի : Վէ պուհուս սէօյ. լէյիպ անլէրէ էլլէրի իլէ այագլարընը կէօպթէրտի :
- 41 Անլէր տախի սիւրուրարընտան հէնուզ ինտնմայլպ՝ թէ'աճճիւպ էթմէքտէ իքէն, անլէրէ՝ Պուրատա պիբ
- 42 եէյէճէլինիզ վա՛ր մը տէտի : Վէ անլէր տնա պիբ փարչա փիշմիշ պալըզ վէ պիբ միգտար կէօմէճ պալը
- 43 վէրտիլէր : Վէ տըպ էօնլէրինտէ եէտի : (44) Պա՛. տէհուս անլէրէ խիթապէն՝ Տահա սիզին իլէ պերա. պէր իքէն, պէնիմ հագգըմտա Մուսանն թէվրա. թընտա վէ փէյղամպլէրլէրտէ վէ մէզլամիրտէ ճիւմէ մուհարըրէր օլան շէյլէր իթմամ օլուհմագ կերէք տիր՝ տէյիւ սիզէ սէօյլէտիյիմ սէօզլէր պուհլար տըր՝
- 45 տէտի : Օլ զէման քիթապլարը անկլամագ իլէն
- 46 զիհնլէրինի աշար : Վէ անլէրէ խիթապէն՝ Պէօյլէ եաղըլմըշ տըր, վէ ֆրիստոսա պէօյլէ էլէմ չէքիպ՝
- 47 իւլէիւնճիւ կիւնիւ էմվաթտան գըյամ էթմէք, վէ Երուշալիմտէն պաշանարագ, ճիւմէ թա'իֆէլէրէ անըն իսմինտէ թէվպէ վէ կիւնասլար 'տֆիլ վա'զ
- 48 օլուհմագ կերէք խտի : Վէ սիզ պու շէյլէրին շա.
- 49 հիտլէրի սինիզ, վէ իշթէ պէն իւզլէրինիզէ փէտէ.

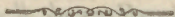
բիմին վա'տընը կէօհտէրիրիմ'. սիղ իսէ եօգարըտան
գուվիթ իլէ միւթէլէպպիս օլընճալայ տէկին իէ-
րուշալիմ շէհրինտէ իգամէթ էտինիզ' տէտի :

50 Վէ անլէրի թա Պէյթ'անիայա գատար տըշարը
չըգարըպ, էլէրինի գալտըրարագ' անլէրէ խայր

51 տու'ա էյլէտի : Վէ վազը' օլտու քի անլէրէ խայր
տու'ա էտէր իքէն, անլէրտէն պըրըպ' սէմայա 'ու-

52 բուճ էյլէտի : Վէ անլէր անա սէճտէ գըլըպ' քէ-
մու ի սիւրուր իլէ իէրուշալիմէ 'ավտէթ էթտի-

53 լէր. Վէ տա'իմ էլ էվգաթ հէյքէլտէ Ալլահա
համտ ու սէնա էթմէքտէ իտիլէր : Ամին :

ԻՆՃԻԼ

ԵՈՒՀԱՆՆԱՆԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Քելամ իպթիտատէ մեվճուտ իտի, վէ ֆէլամ Ալլահըն նեղտիւտէ իտի, վէ ֆէլամ Ալլահ իտի:
- 2 Պու ֆէլամ իպթիտատէ Ալլահըն նեղտիւտէ իտի:
- 3 Հէր շէյ անըն վասրթասըյլէ վիւճուտէ կէլտի, վէ վիւճուտէ կէլմիշ օլանլարտան անսըզ պիր շէյ վիւճուտէ կէլմէտի: Հայաթ անտէ իտի, հայաթ տա.
- 5 Խի ատէմլէրին նուրը իտի: Վէ նուր զուլմէթտէ զիյա վէրիւր, զուլմէթ տախի անը իտրաք էթմէլ իտի:
- 6 Ալլահ թարաֆընտան իրսալ օլունմըշ Եուհան.
- 7 նա իամինտէ պիր ատէմ վար իտի: Իշպու ատէմ շէհատէթ իշիւն կէլտի, թա քի նուրըն հագգըն տա շէհատէթ էթմէսիյլէ, ճէմի՝ ի նաս անըն վա.
- 8 սըթասըյլէ իմանա կէլէլէր: Քէնտիսի օլ նուր օլ մայըպ, անճագ նուրըն հագգընտա շէհատէթ էթմէք իշիւն իտի:
- 9 Տիւնեայա *կէլէն հէր պիր տտէմի թէնպիր էտէն
- 10 նուր ք հագիգի օ իտի: Տիւնեատա իտի, տիւնեա տախի անըն վասրթասըյլէ վիւճուտէ կէլտի իտէ

* Եւթոյ կէլէրէք

- 41 տէ, տիւնեա անը թանրմատը : Բէնտինիքինէ կէլ-
տի, վէ քէնտինիքիլէր անը գապուլ էթմէտիլէր :
- 42 Ամմա հէր քիմ անը գապուլ էթտի իսէ, անլէրէ՝
եա'նի իսմինէ իման էտէնլէրէ էվլուտ Ուլլահ Օլ-
- 43 մագլըղա սէլահիլէթ վէրտի : Պուշլարըն թէվէլիւ-
տիւ տախի նէ գանտան վէ նէ թէն իրատէթինտէն
վէ նէ տէ ինսան իրատէթինտէն, տնճագ Ալլահ-
- 44 տան իտի : Վէ Բէլամ թէն օլուպ 'ինայէթ վէ
հագիգաթլէ մէմու օլարագ, արամըղտա սաքին
օլտու. պիզ տախի անըն ճէլալինի փէտէրին իպն ի
վահիտինին ճէլալի տէյիւ կէօրտիւք :
- 45 Եուհաննա անըն հագգընաա շէհատէթ էտիպ
նիտա էտէրէք, տէտի քի՝ Պէնտէն սօնկրա կէլիպ,
պոնա թէգատտիւմ էտէր՝ տէտիլիմ զաթ պու-
- 46 տըր, չիւնքի պէնտէն մուգատտէմ իտի : Վէ ա-
նըն ֆաղլնտան պիզ ճիւմլէմիզ 'ինայէթ իւզէրինէ
- 47 'ինայէթէ հա'իլ օլտըգ : Զիրա շէրի'աթ Մուսա վա-
սըթասըլլէ վէրիտի, ա'ն 'ինայէթ իլէ հագիգաթ
- 48 Զիսուս Բրիստոս վասըթասըլլէ օլտու : Ալլահը ա-
լա պիր քիմսէ կէօրմէմիշ տիր. ա'ն փէտէրին
գուճաղընտա օլան իպն ի վահիտ քէնտիսի ա'ն պէ-
յան էլլէտի :
- 49 Վէ Եէհուտիլէր Եէրուշալիմտէն Եուհաննայա՝
Սէն քիմ պին տէյիւ սու'ալ էթմէք իւզլէ, քեա-
հինլէր իլէ Լավիլիլէր կէօնտէրտիքլէրի զէման, ա-
- 20 նըն շէհատէթի պու տըր. Եա'նի իզրար էտիպ ին-
քեար էթմէյէրէք, Պէն Մէսիհ տէյիլ իմ՝ տէյիւ
- 21 իզրար էթտի : Վէ տնա՝ Էջլէ իսէ նէ°, սէն Էլի-
յա՝մը սըն՝ տէյիւ սու'ալ էթտիլլէրինտէ, օլ տա-
խի՝ Տէյիլ իմ՝ տէտի. Սէն շու փէյղամպէր մի սին՝

- 22 Դեռե՛լիւրիւրէն , Խալը՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի : Օլ վա՛
դըթ ա՛նա՝ Ո՛էն քի՞մ սին . Ե՛ջլէ քի պիղի կէօնտէ-
րէնլէրէ ճէվապ վէրէլիմ . քէնտի հազգընտա ճէ՞
23 տէրսին՝ տէտիլէր : Պէն իշա՛եա փէյղամպէրին տէ-
տիլի կիպի , Բապպըն եօլընը տօղրուլտընը՝ տէյիւ
24 պէրրիլէտէ նիտա էտէնին ապազը իմ՝ տէտի : Վէ
25 օլ կէօնտէրիլէնլէր ֆէրիսիլէրտէն իտիլէր . Վէ ա՛նա
սու՛ալ էտիպ՝ Իջլէ իսէ սէն Մէսի՛հ եախօտ էլի-
յա եա օլ փէյղամպէր օլմատըղըն՝ հալտէ , նի՞չիւն
26 վաֆթիլ էտիյօրսըն՝ տէտիլէր : Եուհաննա ա՛նլէրէ
ճէվապէն՝ Պէն սու իլէ վաֆթիլ էտէրիմ , ա՛մմա
սիղին արանըպտա պիլմէտիլինիլ պիր քիմնէ սու-
27 բույօր . Պէնտէն սօնկրա կէլիպ՝ պա՛նա թէգատտիւմ
էտէն օ տըր , պէն տախի ա՛նըն պապ գապընըն
28 թատմասընը չէօլմէյէ լա՛իզ տէյիլ իմ՝ տէտի : Պու
չէյլէր իրտանըն էօթէ թարաֆընտա , Եուհաննա-
նըն վաֆթիլ էթմէքտէ օլտըղը Պէյթ՝ ապարա նա՛մ
մահալտէ վազը՝ օլտու :
29 Իրթէսի կիւն Եուհաննա քէնտինէ Յիսուսըն կէլ-
տիլինի կէօրտիւքտէ՝ իշթէ տիւնեանըն կիւնահընը
30 րէֆ՝ էտէն Ալլահըն Գուզըւսը . Պէնտէն սօնկրա
պիր տտէմ՝ կէլիյօր , պէնտէն մուգատտէմ՝ իտիլին .
տէն պա՛նա թէգատտիւմ էտէր՝ տէյէրէք հազգըն-
31 տա սէջլէտիլիմ զաթ պու տըր . Պէն տախի ա՛նը
պիլմէզ իտիւմ . ա՛մմա ա՛նըն պէնի Իսրայիլէ իզհաբ
օլունմասը իչիւն սու իլէ վաֆթիլ էտէրէք կէլտիւմ՝
32 տէտի : Վէ Եուհաննա չէհատէթ էտէրէք՝ Բուհըն
սէմատան կէջէրճին կիպի էնիպ , ա՛նըն իւզէրիտէ
33 թէգարրիւր էթտիլինի կէօրտիւմ . Վէ պէն ա՛նը
պիլմէզ իտիւմ . լաքին պէնի սու իլէ վաֆթիլ էթ-

- մէյէ կէօնտէրէն քէնտիսի պանա՝ Բուհըն քիմին
 իւղէրինէ էնիպ թէգարբիւր էթտիյինի կէօրիւսէն,
 Բուհ իւլ Գուտս իլէ վաթթիւզ էտէն օ տըր՝ տէ-
 34 տի: Պէն տախի կէօրիւպ՝ Իպնուլլահ պու տըր տէ-
 յիւ շէհատէթ էթտիմ՝ տէտի:
- 35 Էթթէսի կիւն էինէ Եուհաննա քէնտի շայիրտլէ-
 36 ընտէն իքի քիշի իլէ տուրույօր իքէն, Յիսուսա՝
 կէզմէքտէ օլտըզը հալտէ պագարագ, Իշթէ Ալլա-
 37 հըն Գուղուտը՝ տէտի: Վէ օլ իքի շայիրտ անըն
 օէօյլէտիյինի իշթմէլէրիլէ, Յիսուսն արտընճա
 38 կիթտիլէր: Վէ Յիսուս տէօնիւպ արտընճա կէլտիք-
 լէրինի կէօրտիւքտէ, տնէլէ՝ Նէ՞ արսայօրսընը՝ տէ-
 տի. վէ տնա՝ Բապպի, (քի պու թէրճէմէ օլունարագ,
 Մու՛ալլիմ՝ տէմէք տիր,) Նէ՞րէտէ իգամէթ էտիյօր-
 39 օրն՝ տէտիլէր. Անլէրէ՝ Կէլիպ պագընըզ տէտիքտէ,
 կէլտիլէր, վէ Նէրէտէ իգամէթ էթտիյինի կէօրիւպ՝
 օլ կիւն էտնընտա գալտըլար. վէ ստ՛աթ օն բատ-
 40 տէլէրնտէ իտի: Վէ Եուհաննասան իշիտիպ՝ Յի-
 սուսն արտը սըրա կիտէն իքի քիշիտէն պիրի Սիմ՛օն
 41 Պետրոսըն գարնտաշը Անտրոսս օլուպ, Էվվէլա
 քէնտի գարնտաշը Սիմ՛օնը պուլուպ անա՝ Մէսիհի
 (քի թէրճէմէսի Քրիստոս տէմէք տիր) պուլտըզ՝
 42 տէտի. Վէ անը Յիսուսըն Նէզտինէ կէթիրտի. Յի-
 սուս տախի անա պագըպ՝ Սէն Եուհուսըն օղլա Սիմ-
 43 օն սըն. սէն Քէֆոս (քի թէրճէմէսի Պետրոս տըր)
 թէտիլէ օլունաճաղ սըն՝ տէտի:
- 43 Էթթէսի կիւն, Յիսուս ճէլիլէ 'աղիմէթ էթմէք
 իսթէտիյինտէ, Ֆիլիպպօսը պուլուպ անա՝ Արտըմ՝
 44 օրա կէլ՝ տէտի: Ֆիլիպպօս տախի Անտրոսս իլէ
 45 Պետրոսըն շէհրի Պէյթասյտասան իտի: Ֆիլիպպօս

Նաթանայէլի պուլուպ անա՝ Մուսանըն թէվրաթ.
 տա, փէյղամպէրէրին տախի հազգընտա եազաթը-
 լարը զաթը Է-նէ Նազարէթտէն օլուն Զիսուս իպնի
 46 Եուսուֆը պուլարգ՝ տէտի: Վէ Նաթանայէլ անա՝
 Նազարէթտէն էյի պիր շէյին հասըլ օլմասը միւմ.
 քին մի տիր՝ տէտի. Ֆիլիպպոս անա՝ Կէլ աէ պադ
 47 տէտի: Զիսուս Նաթանայէլի քէնտի եանընա կէլը
 իքէն կէօրիւպ, անըն հազգընտա՝ իշթէ տէրունին.
 տէ հիլէ պուլունմայան հազիգաթտէ պիր իսրայէլի՝
 48 տէտի: Նաթանայէլ անա՝ Պէնի նէրէտէն թանը-
 յօրսըն՝ տէտի: Զիսուս անա ճէվապէն՝ Ֆիլիպպոս
 սէնի չաղըրմագտան էվվէլ, սէն ինճիր աղաճընըն
 49 ալթընտա իքէն, սէնի կէօրտիւմ՝ տէտի: Նաթա-
 նայէլ անա ճէվապէն՝ Բապպի, սէն իպնուլլահ սըն,
 50 սէն իսրայէլին Մէլիս սին՝ տէտի: Զիսուս տախի
 անա ճէվապէն, Սանա՝ ինճիր աղաճընըն ալթընտա
 իքէն սէնի կէօրտիւմ՝ տէտիյիմ իչիւն մի ինանդ.
 յօրսըն. պուլարտան սահա 'ազիմ շէյլէր կէօրէ.
 51 ճէքսին՝ տէտի: Վէ անա՝ Հազիգաթտէն, հազիգա-
 թէն սիզէ տէրիւմ քի՝ շիմտէն սօնկրա սէմանըն ա.
 չըլտըղըն, վէ իպն իւլ ինսան իւզէրինէ Ալահըն
 մէլա՝ իքէսինին էնիպ չըգտըղլարընը կէօրէճէքսինիլ
 տէտի:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ ճէլիլին Գանա չէհրնտէ
 տիւյիւն օլուպ՝ Զիսուսըն վալիտէսի օրատա իտի:
- 2 Վէ Զիսուս իլէ շոյիրալէրի տախի տիւյիւնէ տա.
- 3 վէթ օլունտու: Վէ շէրապ էքսիլմէրլէ, Զիսուսըն
- 4 վալիտէսի անա՝ Շէրապլարը եօգ տըր՝ տէտի: Զի-
 սուս անա՝ Էյ խաթուն, սէնին պէնիւմ իլէ նէ Է.

- 5 չին վար. վագթըմ տաճա կելմէտի՝ տէտի : Վտ-
 6 փրնդ՝ տէտի : Վէ Եէհուտիւթերին թաթհիթի 'ա-
 տէթիւնճ օրատա գօնուլմը, հէր պիրի իքիշէր եա
 7 իւշէր մէտրէ ալըր ալթը 'ատէա թաշ քիւփ պու-
 8 տուրընդ՝ տէտի . վէ անլէրի աղըզլարընա գատար
 9 տալուրտըլար : Վէ անլէրէ՝ Շիմտի չըգարըպ զէյա-
 10 ֆէթ ըէ'իսինէ կէօթիւթիւնիւզ՝ տէմէսիլէ, կէօ-
 11 թիւրտիւթեր : Վէ զէյաֆէթ ըէ'իսի շէրապա թէպ-
 12 տիլ օլլունան սույու թաթընճա, (օ իսէ նէրէտէն
 13 օլլըղընր պիլմէզ, տամն սույու չէքէն իւրտմէթճի-
 14 լէր պիլիլէր իտի,) զէյաֆէթ ըէ'իսի կիւվէյիլի չա-
 15 ղըրըպ, Անա՝ Հէր քէս էվվէլա ալա շէրապը, վէ
 16 զէյատէ իշիլտիլինտէ էտնատընը չըգարըր, սէն է-
 17 ալա շէրապը շիմտիլէտէր սագլատըն՝ տէտի : Յի-
 18 սուա ճէլլին Գանա չէհրինտէ իշալու իպթիտա ի
 19 միւճիղաթը իճրա էյլէյիպ՝ քէնտի ճէլալինի իզհար
 20 էթտի, շոյիրալէրի տախի անա իման էթտիլէր :
 21 Պատէհու քէնտիսի իլէ վալիտէսի վէ գարնտաշ-
 22 լարը վէ շոյիրալէրի Քիֆրնահուամ էնիպ՝ օրատա
 23 անճագ պիր գաշ կիւն գալտըլար :
 24 Վէ Եէհուտիլէրին ֆըսհ աշրաէ եագըն օլմաղ-
 25 լէ, Յիսուա Եհրուշալիմէ չըգար : Վէ հէյքէլտէ սը-
 26 ղըր վէ գոյուն վէ կէօյէրճին սաթանըլարը՝ վէ սար-
 27 ըաֆլարը օթուրուր պուլուպ, իվիլէրտէն պիր գամ
 28 չը եափարագ, ճիւմլէսինի գոյուն վէ սըղըրլար իլէ
 29 պէրապէր հէյքէլտէն իխրաճ էյլէտի . վէ սարրաֆ-
 30 լարըն ազչէսինի տէօքիւպ՝ փիշթաթալարընը ալթ
 31 իւթ էթտի : Վէ կէօյէրճին սաթանըլարա՝ Պուն-

լարը պուրատան գալորընըղ . ֆէտէրիմին խանէտի .
 17 նի թիճարէթխանէ էթմէյինիղ՝ տէտի : Շայիրտէրի
 տախի՝ Սէնին խանէնին զայրէթի պէնի էթլ էյլէ-
 տի՝ տէյիւ մուհարբէր օլտըղընը խաթըրլարնա կէ .
 թիրտիլէր :

18 Իմտի Եէհուտիլէր անա ճէվապէն՝ Պիղէ նէ՝¹ ա .
 լամէթ կէօթէրիբին՝ քի պու շէյլէրի էտէրսին՝

19 տէտիլէր : Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Պու հէյքէրի
 երգընըղ , վէ անը իւչ կիւնտէ իգամէ էտէրիմ՝ տէ .

20 տի : Պուհուս իւլէրինէ Եէհուտիլէր՝ Պու հէյքէլ
 գըրգ ալթը սէնէտէ ետփըլմոգտա օլուպ , ռէն ա .
 նը իւչ կիւնտէ՝ մի իգամէ էտէճէքսին՝ տէտիլէր :

21 Օ իոէ քէնտի ճէսէտինին հէյքէլի հազգընտա սէց .

22 Էյօր իտի : Իմտի էմվաթտան գըյամ՝ էթտիլի զէ .
 ման , անըն շայիրտլէրի պուհուս [քէնաիլէրինէ] սէց .
 Էտիլինի խաթըրլարնա կէթիրիպ՝ քիթապա վէ
 Յիսուսն սէցլէտիլի քէլամա ինանտըրար :

23 Վէ Ֆրոհ պարամընտա Եէրուշալիմտէ իքէն , չոդ
 քիմնէլէր իճրա էթտիլի միւ՝ճիզաթընը միւշահէտէ

24 էթմէլէրիլէ՝ անըն իսմինէ իման էթտիլէր : Ամնա
 Յիսուս ճիւմլէսինի պիտիլի , վէ ինսանըն հազգըն-
 տա հիչ պիր քիմէսնէնին շէհատէթինէ միւշթոմ
 օլմասըղը ճիհէթլէ , քէնտինի անլէրէ ինանմաղ ի .

25 տի : Զիրա քէնտիսի ինսանըն տէրուհինտէ նէ օլ-
 տըղընը պիլի իտի :

ՊԱՊ 3

1 Վէ ֆէրիսիլէրտէն օլուպ Եէհուտիլէրին պիր լէ .
 իտի Նիգօտիմոս իսմինտէ պիր ատէմ՝ վար իտի :

2 Մէրգուժ կէճէլէյին Յիսուսն Էանընա կէլիպ անա՝

Բապտիսմի թարափընտան կելմիշ պիր մու'ալլիմ
 իտիյինի պիլերիդ . զերա հիշ պիր քիմնե , Ալլահ
 անըն իլէ օլմատըզճա , պու սէնին էթտիյին միւ-
 3 ճիզաթը իճրա էտէմէզ տէտի : Յիսուս անա ճէ-
 վապէն՝ Հագիդաթէն , հագիդաթէն սանա տէրիմ
 քի՝ պիր քիմնէ եէնիտէն տողմայընճա , Ալլահըն մէ-
 4 լէթիւթիւնիւ կէօրէմէզ տէտի : Նիգօտիմօս անա՝
 Պիր ստէմ իսթիյար իքէն նա'սըլ տողա պիլեր
 թէքրար վալիտէսինին ռահմինէ կիրիպ տողա պիլեր
 5 մի՝ տէտի : Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ Հագիդաթէն ,
 հագիդաթէն սանա տէրիմ քի՝ էյէր պիր քիմնէ
 սուտան վէ Բուհտան տողմազսա , Ալլահըն մէլէ-
 6 քիւթիւնէ կիրէմէզ : Թէնտէն տողան թէն տիր ,
 7 վէ Բուհտան տողան՝ բուհ տըր : Սանա , Եէնիտէն
 տողմանըզ լազըմ տըր՝ տէտիյիմ թէ՛նաճճիւպ էթ-
 8 մէ : Բիւզկեար իսթէտիյի եէրտէ էսէր , վէ անըն
 սէսինի իշիտիրսին , լըքին նէրէտէն կէլիպ՝ նէրէյէ
 կիթալիյինի պիլմէզսին . Բուհտան տողմուշ օլան
 9 հէր քիմնէ պէօյլէ տիր : Նիգօտիմօս անա ճէվա-
 10 պէն՝ Պու շէյլէր նա'սըլ օլա պիլեր՝ տէտի : Յիսուս
 անա ճէվապէն՝ Սէն իսրայէլին պիր մու'ալլիմի ի-
 11 քէն՝ պու շէյլէրի պիլմէ՞զ մի սին : Հագիդաթէն ,
 հագիդաթէն սանա տէրիմ քի՝ պիւզ պիլաթիյիմի-
 ղի սէյլէր , վէ կէօրտիւյիւմիւզէ շէհատէթ էտէ-
 12 լիզ , վէ շէհատէթիմիզի գապուլ էթմէզսինիզ :
 12 Էյէր սիգէ գէմինի շէյլէրի սէյլէտիյիմէ ինան-
 մողանըզ , սէմալի շէյլէրի սիզէ սէյլէսէմ՝ նա՞-
 13 օրլ ինանաճադսընըզ : Վէ սէմոյա հիշ պիր քիմ-
 սէ չըգմամըշ , անճադ սէմատան նիւզըւլ էտէն
 14 իպն իւլ ինսան քի սէմստա տըր . Վէ Մուսա

- պերրիյէտէ երջանք երւքսէյէ գալարրտըզ միսի
 լիւ , Իպն իւլ ինսան պէօյլէ երւքսէյէ գալարրէ
 15 մագ կերէք տիր . Թա քի անա հէր իման էտէն
 հէլաք օլմայրպ , անճագ հայաթ ք եպէտիյէյէ
 16 մալիք օլա : Զիրա Ալլահ տիւնեայք պու գատար
 սէվտի քի՝ քէնտի Իպն ի վահիտինի վէրտի , Թա
 քի անա հէր իման էտէն հէլաք օլմայրպ , անճագ
 17 հայաթ ք եպէտիյէյէ մալիք օլա : Զիրաքի Ալլահ
 քէնտի Օղլընք տիւնեանըն հիւքմիւ իչիւն տէլիլ
 անճագ տիւնեա անըն վասրթասըյլէ խէլաս պուլ
 18 մասը իչիւն տիւնեայա կէօնտէրտի : Անա իման է
 տէն հիւքմ օլունմագ , ամմա իման էթմէյէն հա
 չա մահքիւմ տիր . զիրա Ալլահըն Իպն ի վահիտի
 19 նին իսմինէ իման էթմէմիլ տիր : Վէ հիւքմ պու
 տըր քի՝ նուր տիւնեայա կէլտի . վէ ատէմլէր , 'ա
 մէլէրի շէրի օլտըզ սէպէպտէն , զուլմէթի նոպ
 20 տան տահա զիյատէ սէվտիլէր : Զիրա հէր քէ
 թիւլիւք իշլէյէն՝ նուրտան իքրահ էտէր , վէ 'ա
 մէլէրի մէյտանա գօնուլմամագ իչիւն նուրա կէլմէլ
 21 Ամմա հագգը իշլէյէն ատէմ 'ամէլէրի Ալլահ իլ
 իշլէնմիլ իտիյի աշիքեար օլտուն տէյիւ նուրա կէլր
 22 Պա'տէհու Զիսուս շայիրտլէրի իլէ պէրապէր Ե
 հուտիյէ տիյարընա կէլիպ անլէր իլէ օրատա մէք
 23 էտէրէք , վաֆթիլ էտէր իտի : Վէ Սալմին գուր
 պինտէ վագը՝ Ալինօնտա չօգ սուլար պուլմաթ
 զընտան , Եուհաննա տախի օրատա վաֆթիլ էտէր
 իտի . վէ Խֆ կէլիպ վաֆթիլ օլունուրլար իտի :
 24 Զիրաքի Եուհաննա տահա մահպէսէ իլգու օլունմա
 մըլ իտի :
 25 Օլ գէման Եուհաննանըն շայիրտլէրի իլէ Եէհա

- տիւրերն պէշինտե թաթհիր խոստուքնտա միւ-
 26 պահէսէ վազը՝ օլմաղլէ, Եռահաննանն նէզտինէ
 կէլիպ տնա՝ Եա մուսպլիմ, Իրտաննն էօթէ թա-
 րաֆընտա սէնին իլէ պերսպեր պուլունմըլ վէ հազ-
 գընտա շէհատէթ էթմիշ օլտըղըն քիմնէ իշթէ
 վաֆթիլ էտիյօր, վէ հէր քէս անըն եանընա կի-
 27 տիյօր՝ տէտիլէր: Եռահաննա ճէվապէն տէտի քի՝
 Պիր տտէմ՝ քէնտինէ սէմատան վէրիվէտիքճէ, հիշ
 28 պիր շէյ ալմաղա գատիր տէյիլ տիր: Անդ քէնտի-
 նիլ պէնիմ հազգըմտա՝ Պէն Քրիստոս տէյիլ իմ,
 անճագ անըն Էօնիւնճէ իրոսլ օլունտըմ՝ տէտիլիմէ
 29 չէհատէթ էտերսինիլ: Կէլլն քիմին իսէ կիւվէյի օ-
 տըր. ալմնա կիւվէյինին տօօթը հազըր պուլունուպ
 կիւվէյի իշթտիլիտէ, անըն սէտաւընտան զէյա-
 տէսիլլէ մէտրուր օլուր. իմտի պէնիմ՝ պու սիւրու-
 30 ըրմ թէմնամ օլմոնշ տըր: Անա պէօյիւմէք, պանա
 31 իսէ քիւչիւմէք կէրէք տիր: Եօգարտան կէլէն՝
 ճիւմլէտէն ա՛լա տըր. զէմինտէն օլան՝ զէմինի օլուպ՝
 զէմինտէն պահս էտէր. սէմատան կէլէն ճիւմլէտէն
 32 ա՛լա օլարագ, շէման կէօրիւպ իշթտիլի նէսնէ-
 լէրէ շէհատէթ էտէր, վէ շէհատէթինի հիշ պիր
 33 քիմնէ գապուլ էթմէզ: Անըն շէհատէթինի գա-
 պուլ էտէն՝ Ալլահըն հազգ իտիլինի թէմհիր էթ-
 34 միշ օլուր: Զիրա Ալլահըն իրոսլ էյլէտիլի քիմնէ
 Ալլահըն սէօզլէրինի սէօյլէր, չիւնքի Ալլահ ա-
 35 ռուհը էօյիւ իլէ վէրմէզ: Փէտէր Օղլու սէվէր, վէ
 36 հէր շէյի անըն եէտինի թէսլիմ էթմիշ տիր: Օղլա
 իմն էտէն՝ հայաթ ք էպէտիլէյէ մաղիք տիր. ալմ
 մա Օղլա իթա՛տթ էթմէյէն՝ հայաթ կէօրմէյէճէք,
 վէ լաքին զազապ Ուլլահ անըն իւզէրինտէ գալըր:

ՊԱՊ 4

- 1 Իմո՛ր Յիսուսըն՝ Եռւհոննատան զեյտէ՛ շայիրտ.
 լէր փէյտա էտիպ՝ վաֆթիզ էթտիյի ֆէրիսիլէրին
 2 մէսմու՛ի օլտըղընը Ռապպ պիլտիյինտէ , (Վազը՛ա
 պիզ զաթ Յիսուս տէյիլ , սնճազ շայիրտլէրի վաֆ.
 3 Թիզ էտէր իտի ,) Եհհուտիյէյի Թէրք էտիպ Թէք.
 4 բար ճէրիլ Թարաֆընա՛ա՝ ազիմէթ էյլէտի : Վէ Սպ.
 5 մարիա իչինտէն՝ կէչմէսի իճապ էթմէքլէ , Լիա՛գու
 պըն՝ քէնտի օղլու Եռուսուֆա՛ա՝ վէրտէյի արազի գուր.
 պինտէ՛ Սամարիատա վազը՛ Սիխար նա՛մ՝ պիր չէհ
 6 ըէ կէլտի : Վէ օրատա Եա՛գուպըն՝ պիր գույուզ
 վար իտի . Իմո՛ր Յիսուս Եօլճըլըգտան նաչի Եօրուէ
 մըշ պուլունմասը հասէպիլլէ , սա՛տթ ալթը գա.
 բարլարընտա գույունըն՝ Եանընտա օթուրտըղը հալ
 7 տէ , Սամարիատան պիր գարը սու չէքմէյէ կէլպ ,
 8 Յիսուս անա՛ Պանա ա-- վէր իչէյիմ՝ տէտի . Չիւրքի
 շայիրտլէրի եէյէճէք սաթուն ալմազ իւզըն չէհի
 9 կիթմիշլէր իտի : Օլ Սամարիալը գարը տախի անա՛
 Սէն Եհհուտի՛ պէն տէ Սամարիալը պիր գարը ի.
 քէն , նա՛սըլ պէնտէն սու իսթէյօրսըն՝ տէտի . փե
 բա Եհհուտիլէր Սամարիալըլար իլէ իսթիլաթ էթ.
 10 մէզլէր : Յիսուս անա՛ ճէվապէն՝ Էյէր Ալահըն՝ ա.
 Թիյէսինի վէ՛ Պանա սու վէր՝ տէյիլ սանա սէօյլէ.
 յէնին քիմ՝ իտիյինի պիլսէ իտին , սէն անտէն իս.
 Թէր իտին , օլ տախի սանա տիրի սու վէրիւր իսթ
 11 տէտի : Գարը անա՛ Էֆէնտիմ՝ սէնին սու չէքէճէ
 գապըն՝ Եօգ տըր , գույու տախի տէրին տիր . Իմո՛ր
 12 օլ տիրի սուլու նէ՛րէտէն ալըբսըն . Սէն պիլէ պու

- գաղութը վերիպ, անաէն քէնտիսի վէ օղըւլարը վէ տաւարարը իչմիշ օլան փետերիմիզ ին'գուպտան
- 43 պէօյլէք մի սին տէտի: Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պու սուտան հէր իչէն եինէ սուար. ամմա հէր քիմ պէնիմ քէնտիսինէ վէրէճէյիմ սուտան իչէր-
- 44 սէ, իլ էլ էպէտ սուսամադ. Ամմա անա վէրէճէյիմ սու անըն տէրուհինտէ հայաթ ր էպէտիյէ իչէն գայնայան սու փուհարը օլաճագ տըր՝ տէտի:
- 45 Գարը անա՝ Էյֆէնտիմ, օ սուլու պանա վէր քի սուսամայարմ վէ պուրայա սու չէքմէյէ կէլմէյէ-
- 46 յիմ՝ տէտի: Յիսուս անա՝ Լիթ գօճանը չաղըր վէ
- 47 պուրայա կէլ տէտի: Գարը տախի՝ Գօճամէօգ տըր տէյիւ ճէվապ վէրտի: Յիսուս անա՝ Գօճամ
- 48 եօգ տէտիյինտէ տօղըու սէօյլէտին. Ջիրա պէշ գօճայա վարաըն, վէ շիմտի սէնին իլէ օլան քիման գօճան տէյիլ տիր. պուհտա կէրչէք սէօյլէտին՝ տէ-
- 49 տի: Գարը անա՝ Էյ էֆէնտիմ, կէօրիւյօրըմ քի
- 50 սէն պիր փէյղսամպէր սին. Էճտատըմը պու տաղտա սէճտէ գըլտըլար, վէ սիզ՝ Սէճտէ գըլմագ լաղըմ օլան մահալ Եհրուշալիմտէ տիր՝ տէրսինիզ,
- 51 տէտի: Յիսուս անա՝ Էյ խաթուհ, պոնա ինան. սա'աթ կէլիյօր քի՝ Փէտէրէ նէ պու տաղտա, նէ
- 52 տէ Եհրուշալիմտէ սէճտէ գըլտճագսընըզ. Սիզ պիլմէտիյինիզէ սէճտէ գըլտըսընըզ, պիզ պիլտիյիմիզէ սէճտէ գըլարըզ. զիրա խէլաս Եհհուտիլէրտէն տիր:
- 53 Լաքին սա'աթ կէլիր վէ հալա հաղըր տըր քի՝ կէրչէքտէն սէճտէ գըլտըլար Փէտէրէ բուհ վէ հազիգաթ իլէ սէճտէ գըլաճագլար. զիրա Փէտէր տախի
- 54 քէնտիսինէ պէօյլէ սէճտէ գըլանլար խաթէր: Ալլահ բուհ տըր, վէ անա սէճտէ գըլանլար բուհ վէ հազի-

- 25 գաթ իլէ սէճոտէ գըլմագ կերէք տիր՝ տէտի: Գազը
անա՝ Գրիստոս թէսմիյէ օլունան Մէսիհ կէլէճէլին
պիլիւրիմ, օ կէլտիյի զէման պիզէ հէր շէյի իխպաթ
- 26 էտէճէք տիր՝ տէտի: Յիսուս անա՝ Պէն, քի սէնին
- 27 իլէ քէլամ էտիյօրլմ, օ իմ՝ տէտի: Վէ պու ա-
րատա շայիրալէրի կէլիպ՝ գազը իլէ սէջլէշտիյինէ
թէ՝ աճճիւպ էթտիլէր իսէ տէ, հիչ պիլրի՝ Նէ՞ ա-
րալօրսըն, վէ եախօտ՝ Անըն իլէ Նէ՞ սէջլէշտիյօրլմ՝
տէմէտի:
- 28 Օլ վաղըթ գազը տէսթիսինի պրաղըպ շէհրէ վաթ.
- 29 տը, վէ էհալիյէ՝ կէլինիզ, էթտիյիմ շէյլէրին
ճիւմլէսինի պանա սէջլէյէն պիր ատէմ կէօրու-
- 30 նիւզ. 'աճէպա Մէսիհ պո՞ւ մը տըր՝ տէտի: Աղէր
տախի շէհրաէն չըզըպ անըն եանընա կէլիյօրլար իտի:
- 31 Պու արաղըզ շայիրալէրի անա՝ Եա Մուսլիմ,
- 32 թա՛ամ էլլէ՝ տէյիւ բէճա էթտիլէր: Օլ տախի
անլէրէ՝ Սիզին պիլմէտիյինիզ պէնիմ եէյէճէք թա.
- 33 'ամըմ վար՝ տէտի: Իմտի շայիրալէրի պիլրի պիլրինէ՝
'Աճէպա անա պիր քիմնէ եէյէճէք կէթիլմիշ մի՝
- 34 տէտիլէր: Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ թա.
'ամըմ պէնի իրաալ էտէնին իրաալէթինի իճրա թէ
- 35 անըն իշինի իթմամ էթմէք տիր: Սիզ՝ Հասաաթ վազ-
թը կէլմէսինէ տահա տէօրթ այ վար տըր՝ տէմէ՞զ
մի սինիզ. իշթէ սիզէ տէրիմ քի՝ կէօզլէրինիլի ա-
չըպ թարլալարա պազընըզ. զիրա հալա հասաա ի.
- 36 չիւն պէյաղլանմըշ տըրլար: Վէ պիչէն իւճրէթ ա.
լըպ հալաթը բ էպէտիյէյէ մահաալ ճէմ՝ էտէր,
թա քի հէմ էքէն հէմ տէ պիչէն պէրապեր սէփ.
- 37 նէլէր: Զիրա՝ Պիլրի հքէր, տիկէրի պիչէր՝ քէլմիթ
- 38 պուշտա հազգ տըր: Պէն սիզի էմէք չէքմէտիյի.

- նիզ շէյի պիւղմէյէ կէօնտէրտում. պաշգալար էմէք
 չքտիլէր, սիզ անլէրին էմէյինէ տախիլ օլտընըզ :
- 39 Վէ՛ իթտիյիմ շէյլէրին ճիւմլէսինի պանա սէօյ-
 լէտի՝ տէյիւ շէհատէթ էտէն գարընըն սէօղիւ ի-
 չիւն, օլ շէհրտէն չօգ Սամարիալըլար տնա իման
- 40 էթտիլէր : Վէ Սամարիալըլար անըն նէզտինէ կէ-
 լիպ՝ եանլարընտա գալմասընը անտէն ըէճա էթմէ-
- 41 լէրի իւղէրինէ, օրատա իքի կիւն դալտը : Վէ ա-
 նըն քէլսմը իչիւն տահա չօգ քիմսէլէր իման էտիպ,
- 42 Գարըյա խիթապէն՝ ինանմամըլ արթըզ սէնին
 սէօղիւնէ մէսին տէյիլ տիր . զիրա պիզ քէնտիմիզ
 իշիթտիք վէ տիւնսեանըն խէլասքեարը Մէսիհ չա-
 դիգաթէն պու իտիյինի պիլիլիզ՝ տէտիլէր :
- 43 Վէ պու իքի կիւնտէն սօնկրա օրատան չըգըպ
- 44 ճէլիլէ կիթտի : Զիրա Յիսուս քէնտիսի՝ Պիր փէյ-
 զամպէրին քէնտի վաթանընտա իթիպարը եօգ տըր՝
- 45 տէյիւ շէհատէթ էթտի : Վէ ճէլիլէ կէլտիյինտէ,
 ճէլիլիլէր պոյրամ վազթըլ Եերուշալիմտէ պիլ
 ճիւմլէ իճրա էթտիյինի կէօրմիւշ օլմալարըյիւ, ա-
 նը գապուլ էթտիլէր . զիրա քէնտիլէր տախի պոյ-
 րամ իչիւն կիթտիլէր :
- 46 Իմտի Յիսուս սոյու շէրապա թէպտիլ էթտիյի
 ճէլիլտէ վազը՝ Գանայա թէքրար կէլտիյինտէ, օ-
 րատա սարըլատէ պիր ատէմ վտը իտի քի օղլու-
- 47 ֆէֆրնահոմտա խասթա իտի : Պու զաթ՝ Յիսու-
 սըն Եէհուտիյէտէն ճէլիլէ կէլտիյինի իշիթտիքտէ
 եանընա վարտը, մէ էնիպ օղլընա շիֆա վէրմէսինի
- 48 անտէն ըէճա էյլէտի . զիրա էօմէք իւզըն իտի : Օլ
 վազթ Յիսուս անա՝ Սլամէթլէր վէ միւճիզլէր
- 49 կէօրմէյինձէ իման էթմէյէճէքսինիզ՝ տէտի : Օլ

- ասորդատէ անա՝ Եյ Էֆէնտի , չօճուղմ Էօմէղտէն
 50 Էվվէլ Էն՝ տէտի : Յիսուս անա՝ կիթ , օղլն հա-
 յաթ պուլտու՝ տէտի . վէ օլ ատէմ Յիսուսն քէն .
 51 տինէ տէտիյի քէլամա իման Էտիպ կիթտի : Վէ օ-
 տահա Էնէր իքէն , գուլարը քէնտինի գարըլարպ ,
 Չօճուղն հոյաթ պուլտու՝ տէյէրէք անա խապէ
 52 վէրտիլէր : Անլէրտէն սա՛աթ գաչտա իֆաղաթ
 պուլարղընր սուալ Էթմէտիլէ , Տիւն սա՛աթ եէ .
 53 տիտէ հիւմնասը տէֆ՝ օլտու՝ տէտիլէր : Օլ վագըթ
 փէտէրի Յիսուսն քէնտինէ՝ Օղլն հոյաթ պու-
 տու՝ տէտիյի սա՛աթտա օլարղընր անկլատը . վէ
 քէնաիսի պիւթիւն ԷՏԼ ի պէյթի իլէ պէրապէր ի .
 54 ման Էթտի : Յիսուս Եէհուտիյէտէն Ճէլիլէ կէ-
 տիլտէն սօնկրա , իճրա Էյլէտիյի իքինճի միւճիլէ
 պուլ տըր :

ՊԱՊ 5

- 1 Պա՛տէհու Եէհուտիլէրին պայրամը օլուպ , Յիսուս
 2 Եէրուշալիմէ չըգտը : Վէ Եէրուշալիմտէ , Գօյուն
 Գաֆուսը գուրպինտէ՝ իպրանիճէ Պէյթհաստա տէ .
 նիլէն պիր հափուզ օլուպ՝ անըն պէշ Էյվանը վար
 3 իտի : Անլէրտէ ա՛մա վէ թօփալ վէ ա՛լաւ գու-
 րումըլ օլան փէք չօք խաաթալար սույուն թահրի .
 4 քինէ միւնթաղըր օլարագ եաթըյօրլար իտի : Ջի-
 րա վագըթ վագըթ հափուզա պիր մէլէք Էնիպ՝ սու-
 յու թահրիք Էտէր իտի . իմտի սու թահրիք օլան .
 տըգտան սօնկրա Էն Էվվէլ Էնէն քիմնէ հէր նէ իլ-
 5 լէթի վար իսէ , շիֆա պուլուր իտի : Վէ օրա-
 տա օթուզ սէքիզ սէնէտէն պէրու խաաթա օ .
 6 լան պիր ատէմ վար իտի : Յիսուս անը եաթմըլ

պարզը հալտէ կէօրիւպ , չօգ ղէմանտան պերու
 պէջլէ օլտըղընը պիլմէքլէ , անա՛ Սըհհաթ պուլ-
 7 մագ խթէ՞ր մի սին՝ տէտի : Խաթթա անա՛ Էֆէն-
 տիմ , սու թահրէք օլունտըգտա պէնի հավուզա
 զջաճագ առէմիմ՝ օլմատըղընտան , պէն կիթմէք-
 տէ իքէն պէնտէն էվվէլ պտշգաւար էնէր՝ ճէվտպը-
 8 նը վէրտի : Յիսուս անա՛ Գալգ , եաթաղընը գալ-
 9 տըրըպ եիւրիւ՝ տէտի : Օլ տտէմ՝ առախի ֆիլ հալ-
 տըհհաթ պուլտու , վէ եաթաղընը գալտըրըպ եիւ-
 10 թիւտիւ . վէ օլ կիւն սէպթ կիւնիւ իտի : Պու-
 նուն իչիւն Եհհուտիլէր շիֆա պուլան քիմսէյէ՛
 Սէպթ կիւնիւ տիւր , սանա եաթաղը գալտըրմագ
 11 հէլալ տէյիլ տիւր՝ տէտիլէր : Օլ տախի անյէրէ՛
 Պանա շիֆա վէրէն քիմսէ քէնտիսի պանա՛ Եա-
 թաղընը գալտըրըպ եիւրիւ՝ տէտի ճէվտպընը վէր-
 12 տի : Իմտի անա , Սանա՛ Եաթաղընը գալտըրըպ
 եիւրիւ՝ տէյէն տտէմ՝ քի՛մ տիւր՝ տէյիւ սու՛ալ
 13 էթտիլէր : Շիֆա պուլան քիմսէ իսէ անըն քիմ ի-
 տիյինի պիլմէգ իտի . զէրա Յիսուս օլ մահալտէ
 քէսրէթ ի նաա սէպէպիյլէ պիւր թարաֆա չէքիթիշ
 14 իտի : Պա՛տէհու Յիսուս անը հէյքէլտէ պուլուպ ,
 անո՛ իլթէ սըհհաթ պուլտըն . տրթըգ կիւնահ իշ-
 15 լէմէ , օլմայա քի սանա տահա ֆէնա պիւր շէյ վտգը՝
 16 օլա՛ տէտի : Օլ առէմ՝ վտըրպ Եհհուտիլէրէ քէն-
 տիւն շիֆա վէրէն Յիսուս իտիյինի խապէր վէրտի :
 17 Վէ պու սէպէպտէն Եհհուտիլէր Յիսուսա թէ-
 առտի էտիպ՝ պու շէյլէրի սէպթ կիւնիւնտէ էթ-
 18 տիլի իչիւն դաթլինի սարըլար իտի : Ամմա Յիսուս
 անյէրէ ճէվտպէն՝ փէտէրիմ շիմտիյէտէք իլլէյօր ,
 19 պէն առախի իլլէյօրըմ՝ տէտի : Պու սէպէպէ մէպիի

- Եւհուտիւր անըն գաթիւնի տաճա զիյատէ արա,
տըլար, զերա սէպթի նազլ էյլէտիքտէն մա'տա,
Ալլահ փէտերիմ տիր՝ տէյերէք, քէնտիւնի Ալլահ
19 միւսափի գըլար իտի: Իմտի Յիսուս անյէրէ ճէվա,
պէն տէտի քի՝ Հազիգաթէն, Հազիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ փէտերին պիր շէյ էթտիյնի կէօրմ,
տիքճէ Օղուլ քէնտիլիյնտէն պիր շէյ էտէմէզ, զի-
րա օ նէ էտէրսէ, Օղուլ տախի հէման անը էտէր
20 Ձիւնքի փէտեր Օղուլ սէվէր վէ քէնտի էյլէտիլի
շէյլէրին ճիւմէսիւնի անա կէօթէրիւր. վէ սիզի
թէ'աճճիւպ էթմէնիզ իչիւն անա պաւնլարտա տա.
21 Հա պէօյիւք 'ամէլլէր կէօթէրէճէք տիր: Ձիրս
փէտեր էմլաթը իգամէ վէ իհէա էթտիյի միսիլիւ
Օղուլ տախի պէօյլէճէ իսթէտիլի քիմնէլէր իհէ
22 էտէր: Ձիրա փէտեր հիչ պիր քիմնէլի հիւքմ էթ-
մէզ, ամմա պիւթիւն հիւքմիւ Օղուլ թէսլիմ էթմիւ
23 տիր. Թա քի ճիւմէսի փէտերէ իհթիրամ էթտիլ-
լէրի միսիլիւ, Օղուլ տախի իհթիրամ էտէլէր. Օղս
իհթիրամ էթմէյէն՝ անը իրսալ էտէն փէտերէ ի-
24 թիրամ էթմէմիշ օլուր: Հազիգաթէն, Հազիգա-
թէն, սիզէ տէրիմ քի՝ պէնիմ քէլամըմը տինկիլիւ,
պէնի իրսալ էտէնէ իման էտէն քիմնէ Հայաթը
պէտիյէյէ մալիք օլուր, վէ մահքիւմիյէթէ տիւլ-
օլմազ, փազաթ մէվթտէն Հայաթա ինթիգալ էթ-
25 միշ տիր: Հազիգաթէն, Հազիգաթէն, սիզէ տ-
րիմ քի՝ վազըթ կէլիյօր, վէ հալա հազըր տըր քի՝
էմլաթ Իպիուլահհըն ազազընը իշիտիպ՝ իշիտէնիլ
26 տախի տիրիլէճէլլէր տիր: Ձիրա փէտեր քէնտի
զաթընտա Հայաթա մալիք օլտըզը միսիլիւ, Օղս
տախի պէօյլէճէ քէնտի զաթընտա Հայաթա մալիլ

- 27 օլմագլըղը վէրմիշ տիր : Վէ տտեմ օղլու օլտըղը
իշին, հիւքմ էթմէյէ տախի անա սէլահիյէթ
28 վէրմիշ տիր : Պուհա թէ'նաճհիւպ էթմէյինիլ . զի-
րա վագըթ կելիյօր քի գապըլարտա օլանկարըն
29 ճիւվէսի անըն ավագընը իշիտէճէքլէր . Վէ խայր
իշէյէնկեր գըյամէթ իւլ հայաթա , շէրը իշէյէն-
լէր իսէ դըյամէթ ի մուհըիւմիյէթէ չըղաճագար
30 տըր : Պէն քէնտիլիյիմտէն պիր շէյ էտէմէմ . իշիթ-
տիյիմէ կէօրէ հիւքմ էտէրիմ . պէնիմ հիւքմիւմ
տախի հագգ տըր , զիրա քէնտի իրատէթիմի տէ-
յիլ , անճագ պէնի իրսալ էտէն [Փէտէրին] իրատէ-
31 թիի յարարմ : Էյէր պէն քէնտի հագգըմտա շէ-
հատէթ էտէրաէմ , շէհատէթիմ հագգ տէյիլ տիր :
32 Պէնիմ հագգըմտա շէհատէթ էտէն՝ պաշգասը տըր .
վէ պէնիմ հագգըմտա էթտիյի շէհատէթ հագգ
33 օլըղընը պիլիլիմ : Սիլ Եուհաննանըն նէզտինէ -
ռէկէր կէօնտէրտինիլ , օլ տախի հագգիւթէ շէ-
34 հատէթ էյլէտի : Պէն իսէ ինսան թարաֆըրտան
շէհատէթ ալմում , անճագ խէլաս պուլմանըլ իշին
35 պու շէյէրի սէյլէյօրըմ : Օ էանար վէ զըյատար
չըրալ իտի , վէ սիլ պիր միւտտէթ անըն զիյա-
36 սընտա շատ օլմուգ իսթէտիինիլ : Ամմա պէնիմ՝ Եու-
հաննանըն շէհատէթիտէն պէյիւք շէհատէթիմ
վոր , զիրա իթմում էթմէք իւղրէ Փէտէրին պանա
վէրտիլի ա'մալ , հէման պու իշէտիյիմ ա'մալ Փէ-
տէրին պէնի իրսալ էթտիյինէ հագգըմտա շէհա-
37 տէթ էտէր : Վէ պէնի իրսալ էտէն Փէտէր քէն-
տիտի տախի հագգըմտա շէհատէթ էթմիշ տիր .
սիլ հէշ պիր վագըթ անըն սէտապընը իշիթմէտի-
38 նիլ , վէ հէյէթիինի կէօրմէտինիլ : Վէ քէլամը տա-

- խի սիզտէ գա՞րմ տէյիլ տիր , չիւնքի սիզ անըն
 39 իրապէս էթտիյի քիմնէյէ իման էթմէյորսընըլ , Գի.
 Թապլարը Թէթէպպիւ՝ էտինիլ . զիրա անէր իէ
 հայաթ ք էպէտիյէյէ մալիք օլուրըլ զանն էտէր .
 սինիլ , վէ պէնիմ իչիւն շէհատէթ էտէն անիլ
 40 տիր : Վէ սիզ հայաթա մալիք օլմագ իչիւն պա .
 41 նա կէլմէք իսթէմէյորսընըլ : Ատէմէրտէն 'իզլէթ
 42 տլմամ : Լաքին սիզի պիլիքիմ քի տէրօւնիսիլտէ
 43 Ալլահ մուհապպէթի եօգ տըր : Պէն փէտէրն իս .
 մի իլէ կէլիմ , վէ պէնի գապուլ էթմէյորսընըլ .
 էյէր տիկէր պիր քիմնէ քէնտի իամի իլէ կէլիքս :
 44 անը գապուլ էտէրսինիլ : Սիզ պիրի պիրիսիլքէ
 'իզլէթ ալլա՝ էալընըլ Ալլահտան կէլէն 'իզլէթ
 45 արամաղ իքէն նա՞սըլ իման էտէ պիլիքսինիլ : ֓է .
 տէրէ՝ սիզի պէն իթթիհամ էտէճէյիմ՝ զանն էթ .
 մէյինիլ . սիզի իթթիհամ էտէն վար տըր , օ տա
 46 սիզին իթիմատ էթտիյինիլ Մուսա տըր : Ձիր
 էյէր Մուսայա ինանմըշ օլալըտընըլ , պանա ինա .
 նըր իտինիլ . զիրա օ պէնիմ հագգըմտա էաղտը :
 47 Ամնա անըն քիթապլարընա ինանմատըլընըլ հա .
 տէ , պէնիմ սէօզլէրիմէ նա՞սըլ ինանաճագսընըլ :

ՊԱՊ 6

- 1 Պա՞տէհու Յիսուս ճէլլ տէնիլիլ՝ էա՞նի թէպէ .
 ըլիյէ Դէնիլիլէն էօթէ Թարաֆընա 'ազիմէթ էտիլ :
 2 Խաթթալարտա կէօսթէրտիյի 'ալամէթէրի կէպ .
 տիւքլէրի իչիւն , արտը սըրա վաֆիր խալգ իտէրի .
 3 տի : Վէ Յիսուս տաղա չըգըլ՝ շայիրտէրի կէ պէ .
 4 ըտպէր օրտտա օթուրտու : Եէհուաիլէրին ֆըր
 պայրամը տտիի էագըն իտի :

- 5 Իմտի Յիսուս նազար էտիպ՝ եաննա վաճիր խալճ
 կէտիկինի կէօրտիւքտէ, Ֆիլիպպօսա՝ Պուշլարն
 եւմէլէրի իչիւն նէ՛րէտէն էքմէք սաթուռն ալալըմ՝
 6 տէտի: Պուռու տախի անը թէ՛ճրիպէ իչիւն սէօյ-
 լտի: զիրա քէնտիսի նէ էտէճէյինի պիւր խտի:
 7 Ֆիլիպպօս անա ճէվապէն՝ Պուշլարն հէր պիւրի ազ-
 պիր շէյ եւմէսի իչիւն, իքի երւզ տինարլըգ էքմէք
 8 քիֆայէթ էթմէգ՝ տէտի: Շայիրտլէրինտէն պիւրի՝
 Սիմ'օն Պետրոսըն գարնտաշը Անտրաս անա տէտի
 9 քի՝ Պուրատա պէշ արփա էքմէյի իլէ իքի պալըը
 պուլունան պիր չօճուգ վար, լոքին պու գատար
 10 քիլիյէ պուշլար նէ՞ օլուր: Ամմա Յիսուս՝ Ատէմ-
 լէրի օթուրտընը՝ տէտի: Վէ օլ մահալտէ չօգ օթ
 պուլունուպ՝ օլ ատէմլէր թագրիպէն պէշ պին քի-
 11 շի օլարագ, օթուրտըլար: Վէ Յիսուս էքմէլէրի
 տլըպ շիւքր էթտիքտէն սօնկրա, շայիրտլէրէ, վէ
 շայիրտլէր տախի օթուրանլարա թէվզի՝ էտիպ, քէ-
 վալը պալըգլարտան իսթէտիքլէրի գատար վէրտի-
 12 լէ: Վէ տօլտըգլարնտա, շայիրտլէրինէ խիթա-
 պէն՝ Ֆաղլա գալան փարչալարը թօփլայընըլ, պիր
 13 շէյ զայ՝ օլմտօրն՝ տէմէսի իւզէրինէ, Աշլէր տախի
 տէվլիրիպ՝ օլ պէշ արփա էքմէյինտէն եէյէնլէրտէն
 արթան փարչալար իլէ օն իքի քիւֆէ տօլտուրտը-
 լար:
 14 Վէ օլ ատէմլէր Յիսուսըն իճրա էթտիյի 'ալա-
 մէթի կէօրմէլէ՝ Ֆիլ հագիգէ տիւնեայա կէլէճէք
 15 շօլ փէյլամպէր պու տըր՝ տէտիլէր: Յիսուս տա-
 խի անլէրին՝ մէլէք էթմէք իչիւն կէլիպ քէնտիսի
 ճէպրէն կէօթիւրէճէլէրինի պիլմէսիլէ, թէքրար
 16 եալընըգճա տաղա չէքիտի: Վէ սօգշամ օլտըգտա,

- 47 շայիրտլերի սահլիէ էստիլէր . վէ գայըղա կիրիպ
տէնիզին էօթէ թարաֆընտա, ֆէֆընահուման կիտի
յօրլար խտի . վէ գարանղըզ պամմըշ օլուպ՝ Յիսուս
- 48 տահա եանլարնա կէլմէմիշ իտի . Տէնիզ տա
շէտիտ պիր ըիւզկեար էամէսինտէն թէլաթիւմ էթէ
- 49 մէքտէ իտի, իմտի անլէր քիւրէք շէքէրէք, եիրի
պէշվէ եա օթուզ օդ աթըմը գատար կիթտիքէրին.
տէ, Յիսուսը տէնիզին իւզէրինտէ երիւսյէրէք քա.
- 20 յըզնն եանընա կէլըր կէօրիւպ՝ գօրգալըտար՝ Օլ տա.
- 21 խի անլէրէ՝ Պէն իմ՝ գօրգամայընը՝ տէտի . Օլ գէ.
ման սէվինէրէք անը գայըղա ալտըլար . վէ տէր 'ա.
գապ գայըզ կիտէճէքէրի եէրէ վասըլ օլտու :
- 22 Էրթէսի կիւն տէնիզին էօթէ թարաֆընտա տու
րան խալգ օրատա անըն շայիրալէրինին պինմը օլ
տըզլարը պիր գայըզտան զայրի օլմատըզընը, վէ
Յիսուսըն՝ շայիրտլերի իլէ պէրապէր գայըղա կիրմէ.
միշ, անճագ շայիրալէրինին եալընը կիթմիլ օլ
- 23 տըզլարընը կէօրտիւքլէրինտէ, (Հալ պու քի թապ
շիւքը էթտիքտէն սօնկրա, էքմէք եկտիքէրի մա.
հալէ եագըն թէպէրիէտէն պաշգա գայըզլար կէ.
- 24 տի,) իմտի խալգ Յիսուսըն վէ շայիրտլէրինին օրա.
տա օլմատըզընը կէօրտիւքլէրինտէ, քէնտիլէր տա.
խի գայըզլարա պինիպ՝ Յիսուսը արայարագ, ֆէֆը.
- 25 նահումա կէլտիլէր : վէ անը տէնիզին էօթէ թա.
րաֆընտա պուլուպ, անա՝ Եա մու'ալլիմ, պուրա.
- 26 յա նէ՝ վագըթ կէլտին՝ տէտիլէր : Յիսուս անլէք
ճէվապէն՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ տէրի
քի 'ալամէթլէր կէօրտիւսիւնիւլ իշիւն տէլիլ, ան.
ճագ օլ էքմէքլէրտէն եէլիպ տօյտըզընը իշիւն պէ.
- 27 նի արայօրսընըզ : Ֆանի օլան թա'ամա տէլիլ, ած.

- ճագ Իսկն իւլ ինսանըն սիղէ վերէճէլի հայաթ ը
 եպէտիյէ իչիւն պագի դալան թա'ամա սա'յ էտի-
 նիզ, զիրա Փէտեր Ալլահ անը թէմհիւր էթմիշտիր՝
 28 տէտի : Օլ զէման անա՝ Ալլահըն ա'մալընը իճրա
 29 էթմէք իչիւն նէ՞ էտէլիմ՝ տէտիէք : Յիսուս անիւ-
 ըէ ճէվտպէն՝ Ալլահըն 'ամէլի պու տըր քի՝ անրն
 իրաւ էթտիյի քիմնէյէ իման էտէսինիզ՝ տէտի :
 30 Իմտի անա՝ Ետ սէն , պիզիմ՝ կէօրիւպ սանա իման
 էթմէքլիյիմիզ իչիւն նէ՞ 'տլամէթ կէօթէրիւսին .
 31 նէ՞ իլէրսին : Էճտաւըմըզ պէրրիյէտէ մէննի եւ-
 տիլէր , նիթէքիմ՝ Անիլէն եւմէյէ սէմատան էքմէք
 32 վէրտի՝ տէյիւ Խազըլմըշ տըր՝ տէտիէք : Յիսուս
 տախի անիլէրէ՝ Հագիգաթէն հագիգաթէն սիղէ տէ-
 ըիմ քի՝ սէմատան օլան էքմէյի սիլէ Մուսա վէր-
 մէտի , լաքին սէմատան օլան հագիգի էքմէյի սիլէ
 33 Փէտէրիմ վէրիւր : Զիրա Ալլահըն էքմէյի սէմատան
 նազիլ օլուպ տիւնեոյա հայաթ վէրէն տիր՝ տէ-
 34 տի : Իմտի անա՝ Ետ Բապպ , պիզէ պու էքմէյի
 35 տա'իմա վէր՝ տէտիէք : Յիսուս տախի անիլէրէ տէ-
 տի քի՝ Օլ հայաթ էքմէյի պէն իմ . պանա կէլէն
 առաւ աճըգմիյաճագ , վէ պանա իման էտէն առաւ
 36 ուստամիյաճագ տըր : Լաքին սիղէ տէտիմ քի՝ պէ-
 նի հէմ՝ կէօրտիւնիւզ , հէմ տէ իման էթմէյօրը-
 37 նըլ , Փէտէրին պիլ ճիւմիէ պանա վէրտիյի պանա
 կէլիւ . վէ պանա կէլէնի յաւա տըշտըր աթմամ :
 38 Զիրա քէնտի իրատէթիմի տէյիլ , անճագ պէնի իր-
 աւ էտէնին իրատէթիմի իճրա էթմէք իւզըն սէ-
 39 մատան նիւզուլ էթտիմ : Վէ պէնի իրաւ էտէն
 Փէտէրին իրատէթի պու տըր քի՝ պիլ ճիւմիէ պա-
 նա վէրտիյինտէն հիչ պիլընի զայ՝ էթմէյիպ , ան-

40 ճագ անը եէվմ՝ իւլ ախիրտէ իհեա էտէյիմ: Վէ պէնի իրաւլ էտէնին իրատէթի պու տըր քի՝ Օղլու կէօրիւպ անա իման էտէն հէր պիր քիմէսնէ հա. յաթ ը էպէտիյէյէ մալլէր օլա, պէն տախի անը եէվմ իւլ ախիրտէ իհեա էտէյիմ:

41 Պոււնոււն իւզէրինէ Եէհոտիլէր՝ Սէմատան էնէն էքմէք պէն իմ՝ տէտիյի իչիւն անըն հազգընտա

42 սէօյլէնէրէք, Պու քիմնէ Յիսուս իպն ի Եուսուֆ տէյիլ մի քի պիզ անըն փէտէրի իլէ վալիտէսինի պիլիլիլ. պու հալտէ նաճըլ՝ Սէմատան նիւղուլ

43 էթտիմ՝ տէյօր, տէտիլէր: Վէ Յիսուս անլէրէ ձէ.

44 վապէն տէտի քի՝ Պէյիլինիլտէ սէօյլէնմէյիլիլ. Պէ. նի իրաւլ էտէն փէտէր անը չէքմէյիլինձէ՝ պիր քիմ. սէ պանա կէլէմէզ, պէն տախի անը եէվմ իւլ տ.

45 խիրտէ իհեա էտէճէյիմ: Ճիւմլէսի Ալլահ թարա. ֆընտան թա՛լիմ՝ օլոււնմըլ օլաճագլար՝ տէյիլ փէյ. զամպէրլէրտէ մուհարրէր տիր. պոււնա պինալէն

46 փէտէրտէն հէր իչիտիպ էօյրէնէն պանա կէլիր: Տէ. յիլ քի պիր քիմնէ փէտէրի կէօրմիւշ տիր, իլա Ալլահ թարաֆընտան օլան զաթ փէտէրի կէօրմիւշ

47 տիր: Հազիգաթէն, հազիգաթէն սիլզ տէրիմ քի պանա իման էտէն հայաթ ը էպէտիյէյէ մալլէր տիր

48 հայաթ էքմէյի պէն իմ: (49) Էճաաաընըզ պէրքէ.

50 յէտէ մէննի եէյիպ վէֆաթ էթտիլէր: Սէմատան նազիլ օլան էքմէք պու տըր, թա քի անտէն պիր

51 քիմէսնէ եէյիպ տէ վէֆաթ էթմէյէ: Սէմատան նիւղուլ էտիպ հայլ օլան էքմէք պէն իմ. էյեր պիր քիմնէ պու էքմէքտէն եէրսէ, իլ էլ էպէտ եալա

յաճագ տըր, վէ պէնիմ վէրէճէյիմ էքմէք տիր. եանըն հայաթ ը իչիւն վէրէճէյիմ թէնիմ տիր:

- 52 Իմոի Եէհուաիւէր՝ Պու առեմ նե՞ վէճհէ թե-
նին եեմէմիզ իչիւն վէրէ պիլիւր՝ տէյիւ պէյնիւրին-
53 տէ մու'արազա եթտիլէր : Յիսուս տախի անլէրէ
տէտի քի՝ Հագիգաթէն , հագիգաթէն սիզէ տէրիմ՝
քի , Էյէր Իպն իւլ ինսանըն թէնինի եեմէյիպ դա-
54 նըը իւմէգեհիզ , քէնտինիգտէ հայաթ օլմազ : Պե-
նիմ թէնիմի եեյիպ գանըմը իչէն՝ հայաթ ը էպէ-
տիյէյէ մալէք տիր , պէն տախի անը եեվմ իւլ ա-
55 խիրտէ իհեա էտէճէյիմ : Զիրա թէնիմ հագիգա-
թէն թա'ամ տըր , վէ գանըմ հագիգաթէն շուրպ
56 տըր : Թէնիմի եեյիպ գանըմը իչէն պէնտէ , պէն
57 տախի անտէ սաքին օլուրմ : Հայ օլան փէտէր
պէնի իրաւ էտիպ , պէն տախի փէտէրին սէպէ-
պիյէ հայաթաա օլտըղմ միսիլիւ , պէնի եեյէն
տախի պէնիմ սէպէպիմլէ հայաթաա օլաճագ տըր :
58 Սէմատան հազիլ օլան էքմէք պու տըր . էճտատը-
նըզ մէննի եեյիպ վէֆաթ եթտիլէրի կիպի տէյիլ
տիր . պու էքմէյի եեյէն իլ էլ էպէտ հայաթաա
օլաճագ տըր :
59 Պու շէյլէրի Գէֆրնահումա թա'լիմ էտէրէք ,
սինտըզտա սէզլէտի :
60 Վէ շայիրտէրինտէն նիչէլէրի պուճու իշիթտի-
լէրինտէ , Պու սէօլազըր տըր , պուճու քիմ տինկ-
61 լէյէ պիլիւր՝ տէտիլէր : Վէ Յիսուս շայիրտէրինի
պուճուն իւղէրինէ սէզլէնտիլէրինի քէնտի տէրու-
նինտէ պիլմէլէ , անլէրէ խիթապէն՝ Աիզի պու շէյ
62 սիւրշտիւրիւյօր մը . Էյէր Իպն իւլ ինսանըն մու-
գատտէմ օլտըղմ մահալէ 'ուրուճ եթտիլինի կէօ-
63 ըրսէնիզ . . . Իհեա էտէն Բուհ տըր , թէն հիչ
պիր ֆա'տէ եթմէզ . պէնիմ սիզէ սէզլէալիմ

- 64 սեօզէր բուհ վէ հայաթ տըր : Լաքին սիդտէն պա՛ղ
զը ինանմայան քիմնէլէր վաւ տըր՝ տէտի . չիւնքի
Յիսուս ինանմայանլար քիմէր օլտըղընը վէ քէնտի
նի էլէ վէրէճէք օլտն քիմ իտիյինի իպթիստտէն
- 65 պիլեր իտի : Վէ տախի , Պուհուհն իչիւն սիդէ՝ ձի
քիմնէ փտէրիմ թարուֆընտան քէնտինէ վէրիմէ
տիքճէ պանա կէլէմէզ՝ տէյիւ սէջլէտիմ՝ տէտի :
- 66 Պուհուհն իւզէրինէ շայիրտլէրինտէն նիչէլէրի կէրի
չէքիլիպ՝ աթըղգ անըն իլէ պէրապէր կէզմէզլէր ի .
- 67 տի : Իմտի Յիսուս օն իքիլէրէ՝ Սի՞զ տախի մի կիթ .
- 68 մէք իսթէրսինիզ՝ տէտի : Սիմ՝ օն Պէտրոս անա ճէ
վապէն՝ Եռ Բապպ , քիմէ՞ կիտէլիմ , հայաթ ը է .
- 69 պէտիյէ սեօզլէրի սէնտէ տի : Պիզ տախի իմն
էտիպ , Իպնուլլահ [իլ հայկ] Մէսիհ սէն իտիյինի
- 70 պիլիլիք՝ տէտի : Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ Պէն օիզ
օն իքիլէրի ինթիխապ էթմէտիմ մի . վէ սիղտէն
- 71 պիլի շէյթան տըր՝ տէտի : Վէ պուհու Սիմ՝ օն օլ
լու իսխարիօթի Եհհուտա հազգընտա սէջլէր ի .
տի . զիրա պու քիմէսնէ օն իքիլէրաէն պիլի իքէն
անը էլէ վէրէճէք իտի :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ պու շէյլէրաէն սօնկրա՝ Յիսուս ճէլիտէ կէ
զէր իտի , զիրա Եհհուտիլէր գաթլինէ գառտ էթ .
տիլէրի իչիւն , Եհհուտիլէտէ կէզմէք իսթէմէզ
իտի :
- 2 Վէ Եհհուտիլէրին խայմէ պայրամը եազըն օլ
- 3 մաղլէ , Գարնտաշլարը անա՝ Շայիրտլէրինի տախի
իլլէտիյին՝ ամէլլէրի կէօրմէլէրի իչիւն պուրատան
- 4 չըզլա՝ Եհհուտիլէյէ կիթ . Զիրա հիչ պիլ քիմնէ

- քէնտիսի աշիքեար օլմադ իսթեր իքէն, կիզլիճէ
 5 գիր շէյ իշէմէզ. էյեր պուշլարը իշէրսէն, քէն-
 6 տինի տիւնեայա իզՏար էյլէ՝ տէտիլէր: Զիրա գարն-
 7 աաշլարը պիլէ անա իման էթմէզլէր իտի: Վէ
 8 Գիտու անլէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ վազթըմ տաՏա
 9 կէմէտի, ֆագաթ սիզին վազթընզ տա՛իմա Տա-
 10 զըր տըր: Տիւնեա սիզէ պուզզ էտէմէզ, ամմա պա-
 11 նա պուզզ էտէր. չիւնքի պէն անըն Տագընտա՝
 12 տմայլըն ֆատիտ օլտըղընա շէՏատէթ էտէրիմ:
 13 Աիզ պու պոյրամմա չըգընզ. պէն պու պոյրամմա
 14 [տաՏա] չըգմմա. զիրա պէնիմ վազթըմ տաՏա
 15 թէմմա՝ օլմամըշ տըր: Վէ անլէրէ պու շէյլէրի
 16 սէշլէրիպ՝ ճէլիտէ գալտը: Ամմա գարնտաշլարը
 17 չըգաղգտան սօնկրա, օլ գէման քէնտիսի տախի ա-
 18 շիքեար օլմայտրագ, կիզլիճէ կիպի պալլարամա չըգաը:
 19 ԵէՏուտիլէր տախի անը պոյրամմա աւայըպ,
 20 Նէրէտէ տիր՝ տէրլէր իտի: Վէ անըն Տագընտա
 21 խալզըն արասընտա չօգ զիլ ու գալ վազը՝ օլա-
 22 րագ, պա՛ղըլարը՝ ՍալիՏ աիր՝ տէյիպ, աիկէրէրի
 23 տէ՝ խայր, անճագ խալզը իզլալ էտիյօր՝ տէրլէր
 24 իտի: Ամմա ԵէՏուտիլէրին գօրգուսընտան նաշի
 25 պիր քիմնէ՝ ալէնէն անըն լագըրտըսըն էթմէզ իտի:
 26 Վէ արթըգ պալլարամըն նըաֆը օլտըգտա, Յիտու
 27 Տէքէէ չըգըպ թա՛լիմ էտէր իտի: Վէ ԵէՏու-
 28 տիլէր թէ՛աճճիւպ էտէրէք՝ Պու քիմնէ միւթէ՛ալ-
 29 լիմ տէյիլ իքէն, քիթապլարը նա՛ղը պիլըր՝ տէ-
 30 տիլէր: Յիտու տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Պէնիմ
 31 թա՛լիմ քէնտիմին տէյիլ, անճագ պէնի իրսալ
 32 էտէնին տիր: Էյեր պիր քիմնէ անըն իրատէթինի
 33 իճրա էթմէք իսթերսէ, պու թա՛լիմ ԱլլաՏաա՛ն

- մը օլտըղընը , վէ եախօտ պէն քէնտիլիլիմտէն մի
 18 սեօյլէտիլիմի պիլէճէք տիր : Քէնտիլիլիմտէն սէջոյ
 լէյէն քէնտիլիլիմի 'իզգէթիլիլի արաբ . ամմա քէնտիլիլի
 իրաւ էտէնին 'իզգէթիլիլի արաբան հազգ տըր , վէ
 19 սնտէ հազգտըղըզ եօգ տըր : Մուսա սիվէ շէրիւ
 թը վէճմէտի մի , վէ սիվտէն հիշ քիմսէ շէրիւ
 իճրա էթմէղ . նիճիւն զաթլիմի արայօրսընըլ տ .
 20 տի : խալգ տախի Մէճնուռն սըն , սէնին զաթլիլի
 21 քիճմ արայօր տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր : Յիսուս
 անլէրէ ճէվապէն՝ Պիր իշ իշլէտիւմ վէ ճիւմէնիլ
 22 թէ՛տճիւպ էտիյօրսընըզ : Մուսա սիվէ խիթան
 վէրտի , (պու տախի Մուսատան տէյիլ տիր , ան
 ճազ էճտատտան տըր ,) վէ սիզ սէպլթ կիւնիւ տ .
 23 տէմ խաթն էտէրսինիլ : Էյէր Մուսանըն շէրիւ
 թը նազգ օլունմամազ իչիւն սէպլթ կիւնիւ ատէմ
 խաթն օլունուրա , սէպլթ կիւնիւ պիր ատէմ
 քէամիլէն սըհհաթ վէրտիլիմ իչիւն պանա տալը
 24 լըյօր մը սընըզ : Սուրէթ ի զահիրէյէ կէօրէ հիւքմ
 էթմէյիլիլ , անճազ 'ատալէթէ կէօրէ հիւքմէյ
 լէյիլիլ տէտի :
 25 Օլ զէման Երուշալիմիլէրտէն պա՛ղըլարը տէրլէ
 իտի քի՛ Գաթլիլի արատըզլարը պու տէյիլ մի տիր
 26 Վէ իլթէ 'ալէնէն սեօյլէյօր , վէ անա հիշ պիր շի
 տէմէյօրար . 'աճէպա ըէ՛խլէր պունուռն հազիլա .
 27 թէն Մէսիհ խտիլիլի եազինէն պիլտիլէ՛ր մի : Ըս
 քին պիզ պունուռն նէրէտէն օլտըղընը պիլթիլիլ .
 մա Մէսիհ կէլալիլի զէման՝ նէրէտէն օլտըղընը քիմ
 սէ պիլմէղ :
 28 Վէ Յիսուս հէյքէլտէ թա՛լիմ էտէր իքէն , նի
 տա էտէրէք՝ Հէմ պէնի պիլիլիլիլ , վէ հէմ տէ

- ներեալն օլտըղըմը պիլերսինիզ . վէ պէն քէնտիւր-
 յիմանէ կէլմէտիմ, ֆազաթ պէնի իրսալ էտէն
 29 հազգ տըր , քի սիզ անը պիլմէզսինիզ : Պէն անը
 պիլերիմ, զիրա պէն անտէն իմ, վէ հէմ պէնի
 30 օ իրսալ էյլէտի տէտի : Պուռուռն իւզէրինէ անը
 թութմաղա գաստ էթտիլէր իսէ տէ, հիչ պիր քիմանէ
 անա էլ ուզաթմատը, չիւնքի անըն վազթը տահա
 31 կէլմէմիշ իտի : Վէ խալգատան նիչէլէրի անա իմանի
 էտիպ, Մէսիհ կէլտիլի վէմանն պուռուռն իճրա էթտի-
 յի միւճիլաթտան զիյատէ՞ մի էտէճէք՝ տէտիլէր :
 32 Ֆերիսիլէր իաւզըն անըն հազգընտա պուռ միսիլ-
 լիւ գիլ ու գալ էթտիլինի իշիտիպ՝ ֆերիսիլէր իլէ
 պաշ քէսհինլէր անը թութմաղ իւզըն մէմուրլար
 33 կէտտէրաիլէր : Վէ Յիսուս [անլէրէ]՝ տահա պիր
 ազ միւտտէթ սիզին իլէ պէրապէր իմ, պա՛տէհա-
 34 պէնի իրսալ էտէնէ կիտէրիմ : Սիզ պէնի արայըպ
 տա պուլամայաճազսընըզ . վէ պէնիմ պուլուռնտը-
 35 ղըմ եւրէ սիզ կէլէմէզսինիզ՝ տէտի : Պուռուռն իւ-
 ղէրինէ Եհհաւտիլէր պիրի պիրինէ՝ Պուռ նէրէյէ կի-
 տէճէք տիր քի պիզ քէնտինի պուլմայաճաղըզ . 'ա-
 ճէպա Եուռանիլէր իչինէ տաղըմըշ օլանյորա կի-
 36 տիպ տէ, Եուռանիլէրէ՞ մի թա՛լիմ էտէճէք : Պէնի
 տրայըպ տա պուլամայաճազսընըզ, վէ պէնիմ պու-
 լուռնտըղմ եւրէ սիզ կէլէմէզսինիզ՝ տէտիլի պու-
 քէլամ նէ՞ տիր՝ տէտիլէր :
 37 Վէ պայրամըն սօն վէ պէջիւք կիւնիւնտէ Յի-
 սուս տուրուպ նիտա էտէրէք, էյէր պիր քիմանէ
 38 սուսամըշ իսէ, պանա կէլիպ իչին : Հէր քիմ քի
 պանա իման էտէրսէ, քիթապըն պուլուրտըզ վէճհ-
 լէ պաթընտան տիրի սու ըրմազլարը ճերէյան է-

- 39 տէճէք տիր՝ տէտի : Պուշուռ տախի քէնտինէ իման
էտէնլէրին ալաճադարը Բուհըն հազգընտա սեղլէ
տի . զիրա Յիսուս հէնուզ իճլալ օլուհմաարը Բ.
չիւն Բուհ իւլ Գուտա տահա վերէլիւ տէյիլ խոի :
- 40 Խալլաւան նիչէլէրի պու սեղլիւ իշիթալիլէրինտէ
Ֆիւ հազիդէ պու օլ փէյլամպէր տիր՝ տէտիլէր :
- 41 Պաշգալարը՝ Պու Մէսիհ տիր՝ տէտիլէր . զալիլէրի
42 իսէ՝ Եա , Մէսիհ ճէլիլտէն մի կէլիւ : Մէսիհ Տա-
ուտըն նէսլինտէն վէ Տաուտըն օլարը Պէթլէհէմ
նամ քէյտէն կէլիւ քիթապ պույուլըմաճ
43 մը՝ տէտիլէր : Պէյլէճէ անըն հազգընտա խալլ
44 պէնինտէ իսթիլաֆ վուգու՝ պուլտու : Վէ անլէ-
տէն պա՛ղըսը անը թութմադ իսթէտիլէր իսէ տէ ,
հիչ քիմնէ անա էլ ուզաթմաար :
- 45 Վէ մէ՛մուլար պաշ քեահինլէր իլէ ֆերիսիլէրին
եանընա կէլիլիլէրինտէ , անլէրէ՝ Նի՛չիւն անը կէ .
- 46 թիրմէտինիլ՝ տէտիլէր : Մէ՛մուլար ճէվապէն՝ Պու
ատէմ՝ կիպի ալա պիր քիմնէ սէյլէմիշտիր՝ տէ .
- 47 տիլէր : Վէ պուշուս իւզէրինէ ֆերիսիլէր անլէրէ
48 ճէվապէն՝ Աի՛ղ տէ մի ալտանարնը . Բէ՛իպէրտէն
եախօտ ֆերիսիլէրտէն պիր քիմնէ անա իման էթ .
- 49 տի՛ մի . Ամմա շէրի՛աթը պիլմէյէն պու խալլ մէ-
50 ՛ուն արը՝ տէտիլէր : Կէճէլէյին անըն եանընա կէլ
միշ օլան Նիգօտիմօս անլէրտէն պիրի օլմաղէ , տն .
- 51 լէրէ՝ ՛Սճէպա պիղիմ շէրի՛աթըմը պիր ատէթ
էվիլլա տինկլէյիպ նէ էթտիլյինի անկլամայըննա ,
- 52 հիւքմ՝ էտէ՛ր մի՛ տէտի : Պուշա ճէվապէն՝ Սէն
տէ մի ճէլիլտէն սին . թահգիդ էյլէ վէ պադ քի
ճէլիլտէն փէյլամպէր զուհուր էթմէմիշ տիր՝ տէ .
- 53 տիլէր : Վէ հէր քէս քէնտի էվինէ կիթտի :

- 1 Վէ ցիսուս Զէյթուն տաղընա կիթտի : (2) Վէ
 'ալ էս սահար թէքըար հէյքէլէ կիտիպ' պիւթիւն
 գալմ' եանընա կէլմէքտէ օլարագ , օթուրուպ ան-
- 3 էրէ թա'լիմ' էտէր իտի : Վէ 'ուլէմա իլէ ֆէրիսի-
 էր զինատա թուլթուլմըշ պիր գարը անըն եանընա
- 4 կէթիլիպ' օրթատա տուրտուրարագ , Անա' Եա
 մու'ալլիմ' պու գարը իրթիքեապ և զինա ֆի'լինտէ
- 5 թուլթուլտու : Վէ Մուսա շէրի'աթտա պիզէ պէջ-
 լէ քիմնէլէրին ըէճմ' օլունմասընը էմր էթտի . սէն
- 6 նէ' տերսին' տէտիլէր : Իթթիհամընա պէր փէփի
 պուլմագ իւզըէ , անը թէճրիպէ իշիւն պունու սէջ-
 լէտիլէր . լաքին ցիսուս էյիլիպ' փարմազը իլէ եէրէ
- 7 եազը եազար իտի : Վէ անա մուսըրրանէ սու'ալ
 էթմէլէրիլէ , տօզրուլուպ անլէրէ' Սիզտէն հանկը-
 սը պիկիւնահ իսէ , անըն իւզէրինէ էվվէլա թաշը օ
- 8 աթսըն' տէտի : Վէ եինէ էյիլիպ եէրէ եազը եա-
- 9 զար իտի : Վէ պունու իշիթտիքլէրինտէ , զամիրլէ-
 րինտէն իլզամ' օլունարագ , իթիյարլարտան պաշ-
 լայըպ էն սօնկրաքիլէրէ վարրնճայատէք , պիրէր պի-
 րէր չըգտըլուր , վէ ցիսուս եալլընղ գալուր . գարը
- 10 տախի օրթատա տուրույօր իտի : Վէ ցիսուս տօզ-
 րուլուպ գարըտան մա'տա պիր քիմնէյի կէօրմէմէք-
 լէ , անա' Եյ գարը , օլ միւտտա'իլէրին նէ'րէտէ
 տիւր , հիւ պիրի 'ալէյհինէ հիւքմ' էթմէտի մի' տէ-
- 11 տի : Օլ տախի' Հիւ պիրի , Եֆէնտի , տէմէսիլէ ,
 ցիսուս անա' Պէն տախի 'ալէյհինէ հիւքմ' էթ-
 մէմ . կիթ , արթըզ կիւնահ իշլէմէ' տէտի :

- 12 Վէ եհնէ ցիսուս անլէրէ խիթապէն՝ Պէն տին.
եանըն նուրը իմ. պանա թապի՝ օլան՝ զուլմէթէ
եիւրիւմէյիպ, անճագ նուրը ը հայաթա մալլը օլա.
- 13 Ճագ տըր՝ տէտի : Ֆէրիսիլէր տախի անա՝ Սէն քէն.
տի հագգընտա շէհատէթ էտէրսին, պէնին շէհա.
- 14 տէթին հագգ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր : Յիսուս անլէ.
րէ ճէվապէն՝ Հէր նէ դատար պէն քէնտի հագգըմ.
տա շէհատէթ էտէրսէմ տէ, շէհատէթիմ հագգ
տըր, զիրա նէրէտէն կէլտիլիմի վէ նէրէյէ կիտ.
ճէյիմի պիլլըրիմ. սիպ իսէ նէրէտէն կէլտիլիմի, եա
- 15 նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլմէղսինիզ : Սիզ ճիւմանիլմէ.
հիւքմ էտէրսինիզ. պէն հիւ քիմսէյի հիւքմ էթ.
- 16 մէմ : Վէ էյէր պէն հիւքմ էթսէմտէ, պէնիմ
հիւքմիւմ հագգ տըր. զիրա եալլընըլ տէյիլ իմ,
ամմա պէն վէ պէնի իրսալ էտէն Փէտէր յէր-դի
- 17 էլ : Վէ իբի տտէմին շէհատէթի հագգ օլտըղը շէ.
- 18 րիւթընըլտա տախի մուհարրէր տիր : Պէն քէնտի
հագգըմտա շէհատէթ էտէրիմ. պէնի իրսալ էտէն
Փէտէր տախի պէնիմ հագգըմտա շէհատէթ էտէր
- 19 տէտի : Օլ վագըլթ անա՝ Փէտէրին նէրէտէ տի
տէտիլէր. Յիսուս՝ Նէ՝ պէնի, նէ՝ տէ Փէտէրիմ
պիլլըրսինիզ. էյէր պէնի պիլսէ իաինիզ, Փէտէրիմ
տախի պիլլըր իաինիզ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի :
- 20 Յիսուս պու սէօղլէրի հէյքէլտէ թալիւմ էտէ
իքէն՝ խագինէտէ սէօյլէտի, վէ անը հիւ քիմէ
թուլթմատը, զիրա վագթը տահա կէլմէմիլ իտի
- 21 Պա՛տէհու Յիսուս թէքրտը անլէրէ խիթապէն
Պէն կիտէրիմ, վէ պէնի արայըպ տա կիւնահընը.
տա էօլէճէքսինիզ. պէնիմ կիտէճէյիմ էէրէ սիլ
- 22 կէլէմէղսինիզ՝ տէտի : Պուսուս իւզէրինէ Եէհուսի.

- 23 լէր՝ Աճէպա քէնտի քէնտինի Էօլտիւրէճէ՞ք մի տիր
 քի՝ Պէնիմ կիտէճէյիմ եէրէ սիզ կէլէճէքսինիզ տէ-
 24 յօր՝ տէտիլէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Սիզ աշաղըտան
 սընրզ, պէն եօգարըտան իմ. սիզ պու տիւնեատան
 25 ընրզ, պէն պու տիւնեատան տէյիլ իմ : Պու Եճէ-
 տէն սիզէ՝ Կիւնաճլարընրզտա Էօլէճէքսինիզ տէտիմ.
 զիրա էյէր պէն իտիյիմէ ինանմազսանրզ, կիւնաճ-
 26 լարընրզտա Էօլէճէքսինիզ՝ տէտի : Պոււնու իւզէրինէ
 տնա՝ Սէն քի՞մ սին՝ տէտիլէր. Յիսուս տախի ան-
 լէրէ տէտի քի՝ Էլվէլտէն պերու հէմնն սիզէ սէջ-
 27 լտիյիմ զաթ իմ : Սիզին հազգընրզտա սէջլէմէ-
 յէ վէ հիւքմ էթմէյէ չօգ շէյլէրիմ վար. լաքին
 պէնի իրաալ էտէն հազգ տըր. վէ պէն տիւնեայա
 28 անտէն էլէթտիյիմ շէյլէրի սէջլէրիմ : Անլէր՝ քէն-
 տիլէրինէ փէտէր հազգընտա սէջլէտիյինի անկլա-
 մատըլար :
 29 Վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ իպն իւլ ինսանր
 եիւքսէյէ գալտըրաղընրզտա, պէն իտիյիմի վէ
 քէնտիլիյիմտէն հիւ պիր շէյ էթմէյիպ, լաքին փէ-
 տէրիմին պանա թա՛լիմ էթտիյի իւզրէ՝ պու շէյ-
 30 լէրի սէջլէտիյիմի պիլէճէքսինիզ : Վէ պէնի իրաալ
 էտէն պէնիմ իլէ պէրապէր տիր. փէտէր պէնի եա-
 լընրզ պրազմատը, չիւնքի պէն տա՛լիմա անըն ըի-
 զաալ օլան շէյլէրի իճրա էտէրիմ՝ տէտի :
 31 Պու շէյլէրի սէջլէր իքէն՝ չօգ քիմնէլէր անա ի-
 ման էթտիլէր : Օլ վազըթ Յիսուս քէնտինէ իման
 էտէն Եհոտիլէրէ խիթապէն՝ Էյէր սիզ պէնիմ
 քէլտիմտա գալըրսանրզ, ֆիլ հազիգէ շայիրալէ-
 32 ըիմ օլապ՝ Հազիգաթը պիլէճէքսինիզ, հազիգաթ
 33 տախի սիզի ազատ էտէճէք տիր՝ տէտի : Անա՝ Պիզ

- Ապրահամ զեւրեյեթի իզ, վէ հիւ պիր վագթ
քիմնէյէ գուլլեզ էթմէտիւր. սէն նոսրը՝ Ազատ
լաճագսընը՝ տէյօրսըն տէյիւ ճէվապ վերտիլէր
34 Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հագիգաթէն, հագիգա
թէն սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ՝ կիւնաս իշէլէր
35 կիւնասըն գուլլ տըր: Գուլ տախի խանէտէ իլ
էպէտ պագի գալմայրս՝ օղուլ իլ էլ էպէտ գալըր
36 Իմտի էյէր Օղուլ սիզի ազատ էտէրսէ, ֆիլ վա
37 գը՝ ազատ օլաճագսընը: Ապրահամ զեւրեյեթի
օլտըղընըզ պիլիւրիմ. ամնա գաթլիմի արայօրսընը
չիւնքի քէլամըմ տէրունիիզտէ եէր թուլթմայր
38 Պէն փէտէրիմին նէզտիւնտէ կէօրտիւյիւմիւ սէյլ
րիմ, սիզ տախի փէտէրիւիզ էանընտա կէօրտիւ
39 յիւնիւզ շէյլէրի եափարսընը՝ տէտի: Անա ճէ
վապէն՝ Պիլիմ փէտէրիմիզ Ապրահամ տըր՝ տէտի
լէր. Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Ապրահամըն էվա
տը օլտայրտընըզ, Ապրահամըն՝ 'ամէլլէրի իլէ 'ամիլ
40 օլուր իտինիզ. Գագաթ շիմտի պէնիմ՝ եա՛նիւ
լաճ թարաֆընտան իշիթտիյիմ հագիգաթը
սէյլէյէն պիր տտէմին գաթլիւնի արայօրսընը: Ա
41 րահամ պուճու եափմտտը: Սիզ փէտէրիւնիզն 'ա
մէլլէրի իլէ 'ամիլ օլուրսընըզ. իմտի անա՝ Պիլ վ
լէտ ի զինա տէյիլ իզ, պիլիմ պիր փէտէրիւ
42 վար, օ տա Ալլահ տըր՝ տէտիլէր: Յիսուս տալի
անլէրէ տէտի քի՝ էյէր Ալլահ փէտէրիւնիզ օլտ
տը, պէնի սէվէր իտինիզ. չիւնքի պէն Ալլահտ
խուրուճ էտիպ կէլտիմ. զիրա քէնտիլէյիմտէն իլէ
43 մէտիմ. լաքին պէնի օ իրսալ էթտի: Նի՛չէն պէ
նիմ սէօղլւմիւ անկլամայօրսընըզ. չիւնքի պէնի
44 քէլամըմ տինկլէյմէզսինիզ: Սիզ պապանըզ Շէյ

Թանտան սընըզ վէ պապանըզըն շէհվէթլերինի ֆիլէ
 կէթերմէք իսթէրսինիզ . օ իպթիտատէն պերու գա-
 թիլ իտի , վէ հագիգաթտա սէպաթ էթմէտի ,
 զիրա անտէ հագիգաթ եօզ տըր . եպլան սէջլէտի-
 յի վագըթ քէնտի շէյլէրինտէն սէջլէր , զերա եա-
 45 լանճը վէ եալան պապասը տըր : Ամմա պէն հա-
 գիգաթը սէջլէտիյիմ իչիւն պանա ինանմազսընըզ ,
 46 Սիղտէն քիմ իւղէրիմտէ կիւնաշ իսպաթ էտէ պի-
 լըր . վէ հագիգաթը սէջլէյօր իսէմ , նի՛չիւն պանա
 47 ինանմազսընըզ : Ալլահտան օլան Ալլահն քէլամ-
 լարըն տիկիլէր . սիզ Ալլահտան օլմատընըզտան
 48 տիկիլէմէզսինիզ : Եէհուտիլէր անա ճէվապէն՝ Սա-
 նա Սումարիայը վէ մէճնուէ տէտիյիմիզ տօղրու
 49 տէյիլ մի տէտիլէր : Յիսուս ճէվապէն՝ Պէն մէճ-
 նուն տէյիլ իմ , լաքին փէտէրիմէ հիւրմէթ էտէ-
 50 ըրմ , սիզ իսէ պէնի թահգիր էտիյօրսընըզ , Վէ
 պէն քէնտի իղլէթիմի արամամ . աւը արայրպ հիւքմ
 51 էտէն վար տըր : Հագիգաթէն , հագիգաթէն սիղէ
 տէրիմ քի՛ էյէր պիր քիմսէ պէնիմ քէլամըմը հըֆզ
 էտէրսէ , իլ էլ էպէտ էօլիւմ կէօրմէյէճէք տիր՝
 52 տէտի : Օլ վագըթ իէհուտիլէր անա՝ Մէճնուէն օլ-
 աղընը շիմտի պիլերիզ . Ապրահամ վէ փէյղամպեր-
 լէր վէֆաթ էթտիլէր , վէ սէն՝ Էյէր պիր քիմսէ
 պէնիմ քէլամըմը հըֆզ էտէրսէ , իլ էլ էպէտ էօ-
 53 լիւմ թաթմայաճադ՝ տէյօրսըն : Սէն միւթէվէֆ-
 ֆա փէտէրիմիզ Ապրահամտան պէյլիւք մի սին .
 փէյղամպերլէր տախի վէֆաթ էթտիլէր . սէն քէն-
 54 տինի քիմ՝ աստ էտիյօրսըն՝ տէտիլէր : Յիսուս
 ճէվապէն՝ Էյէր պէն քէնտիմի թա՛ղիզ էտէրսէմ ,
 իղլէթիմ պիր շէյ տէյիլ տիր . պէնի թա՛ղիզ է-

- տէն՝ փետերիմա՛նը , քի սիւղ անըն հազգբնտա Ա.
 55 լահըմըդ տըր՝ տէյօրսընըդ . Վէ՛ անը թանըմողընըդ ,
 ամմա պէն անը պիլիբիմ . վէ՛ անը պիլմէմ՝ տէն⁵⁵
 սիզին կիպի եալանճը օլուրըմ . լաքին անը պիլիբիմ
 56 վէ անըն քէրսմընը հըֆըլ էտէրիմ : Փէտէրինիզ Ապ.
 րահամ պէնիմ կիւնիւմիւ կէօրմէյէ արզուքէշ օլուզ
 57 կէօրտիւ վէ մէսրուր օլտու : Վէ Եէհուտիլէր անա՛
 Տահա էլլի եաշնտա տէյիլ իքէն , Ապրահամ⁵⁷ տա .
 58 խի մի կէօրտիւն՝ տէտիլէր : Յիսուս անլէրէ՛ Հադի.
 գաթէն , հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՛ Ապրահամ
 մէվճուտ օլմողտան ոգտէմ պէն մէվճուտ իմ՝ տէ .
 59 տի : Օլ վազըթ իւզէրինէ աթմագ իւզըն թալաթ
 գալարըտըլար . Յիսուս իսէ կիզէնտի , վէ արաթ .
 րնտան կէչէրէք , հէյքէլտէն չըզըպ պէյլէճէ կիթ .
 տի :

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ կէչէր իքէն , անատան տօղմա քէօր պիւր ա .
 2 տէմ կէօրտիւ : Շայիրտլէրի տախի անա՛ Խա մու
 'ալլիմ , պուռուն քէօր տօղմասընա քէնտիին² մի
 եօգաա վալիտէյինին մի կիւնահ իշլէմէսի սէպէզ
 3 օլտու՝ տէյէրէք սու՛ալ էթտիլէր : Յիսուս ճէլա .
 պէն՝ Նէ անըն վէ նէ տէ վալիտէյինին կիւնահ իշ
 լէմէսի , Ֆազաթ Ալահըն իշլէրի անտէ պէյթ
 4 օլուհմասը իչիւն օլա : Կիւնտիւզ օլտըգաա պէ .
 նի իրալ էաէնին իշլէրինի իշլէմէքլիյիմ լաղըմոր
 կէճէ կէլիւ քի՛ օլ զէման պիւր քիմաէ իշ իշլէյ .
 5 մէզ : Պէն տիւնհատա պուլունտըգաա , տիւնհա .
 6 նըն նուրը իմ՝ տէտի : Պու շէյլէրի տէտիքտէ , կէ .
 րէ թիւքիւրիւպ՝ թիւքիւրիւք իլէ պալչըգ եաթիթ
 վէ պալչըզը քէօրիւն կէօլլէրի իւզէրինէ սիւրիւպ

- 7 տան՝ կիթ, Սիրօհա հաժուզընոտ (քի իրսալ օլուն-
մըշ տեմէք տիր) երյգան՝ տէտի. օլ տախի կիտիպ
8 երյգանտը, վէ կէօրիւր օլտըղը հալտէ կէլտի: Պու-
նուն իւզէրինէ գօնըլարը վէ անըն քէօր իտիյինի
էվվէլտէն կէօրէնլէր՝ Օլ օթուրուպ տիլէնճիլէք է-
9 տէն պու տէյի՞լ մի՝ տէտիլէր: Պա՛ղըլտը՝ Պու տըր,
վէ պա՛ղըլարը՝ Անա պէնկզէր՝ տէտիլէր. քէնտիտի՛
10 Պէն իմ՝ տէտի: Օլ վազըթ անա՛ Սէնին կէօղէրին
11 նա՛օրլ աչըլտը՝ տէտիլէր: Օ ճէվապ վէրիպ՝ Յիսուս
տէնիլէն պիր ատէմ՝ պալչըդ եափըպ կէօղէրիմէ
սիւրտիւ, վէ պանա՛ Սիրօհա հաժուզընա կիտիպ
էրյգան՝ տէտի, պէն տախի կիտիպ երյգանտըղմ-
12 տա կէօղէրիմ՝ կէօրիւր օլտու՝ տէտի: Անլէր տախի
անա՛ Օլ ատէմ՝ նէ՛րէտէ տիր՝ տէտիլէր. Պիլմէմ՝
տէտի:
13 Օլ մուգատտէմա քէօր օլանը ֆէրիսիլէրէ կէօ-
14 թիւրտիւլէր: Յիսուսըն պալչըղը եափըպ անըն կէօղ-
15 լէրինի աչտըղը գէման սէպթ կիւնիւ իտի: Վէ եր-
նէ ֆէրիսիլէր՝ կէօղէրին նա՛օրլ աչըլտը՝ տէյիւ ա-
նա սու՛ալ էթտիլէր. օլ տախի անլէրէ՛ կէօղէ-
րիմէ պալչըգ դօտու, երյգանտըմ տա կէօրիւյօ-
16 ըրմ՝ տէմէսի իւզէրինէ, ֆէրիսիլէրաէն պա՛ղըլարը
տէտիլէր քի՛ Պու ատէմ՝ Ալլահաան տէյիլ տիր,
չիւնքի սէպթ կիւնիւնէ ըր՛այէթ էթմէզ. պաշգա-
լար՝ կիւնահօքեար ատէմ՝ պէօյլէ միւ՛ճիզաթ նա՛օրլ
իճրա էտէ պիլիր՝ տէտիլէր. պէօյլէճէ արալարընտա
17 իւթիլաֆ օլտու: Թէքրար քէօրէ՛ Սէնին կէօղէրի-
նի աչտըղընտան տօյալը անըն հազգընտա նէ՛ տէր-
սին տէտիլէր. օլ տախի՛ ֆէյղամպէր տիր՝ տէտի:
18 Նաբին Եհհուտիլէր կէօղէրի աչըլանըն վաիտէյիւ-

- նի չաղըրընճայա գատար, անըն քէօր օլուպ տա
 19 կէօզլէրի աչլըտըղընա ինանմայարագ, Անլէրէ Եու
 'ալ իլէ՝ Սիզլէն օլ քէօր տօղտու՝ տէտիյինիզ օդը
 լընըզ պո՞ւ մը տըր. շիմտի Եա նա՞սըլ կէօրիւյթ
 20 տէտիլէր: Անըն վալիտէյնի անլէրէ ճէվապէն՝ Պու
 պիզիմ՝ օղլըմըզ օլուպ՝ քէօր տօղտըղընը պիլըրիլ:
 21 Ֆազաթ շիմտի նասըլ կէօրտիւյիւնիւ պիլմէյիզ
 Եախօտ անըն կէօզլէրինի քիմ՝ աչտըղընը պիզ պիլ
 մէյիզ. քէնտիսի պալիլտիր, անա սու՞ալ Էտինիզ
 քէնտի Տազզընտա քէնտիսի սէջլէսին՝ տէտիլէր:
 22 Անըն վալիտէյնի ԵէՏուտիլէրտէն գօրգտըղլար Է
 չիւն պէջլէ սէջլէտիլէր. գըրա ԵէՏուտիլէր՝ Էյի
 պիր քիմնէ անըն ՄէսիՏ օլտըղընը իզրար Էտըն,
 ճէմա՞յաթտան իխրաճ օլընմասը իչիւն ազտէճէ
 23 պիլ իթթիֆագ գարար գըլմըշտըր Էտի: Պու սէ
 պէպտէն վալիտէյնի՝ քէնտիսի պալիլ տիր, անա
 24 սու՞ալ Էտինիզ՝ տէտիլէր: Պա՞տէՏու մուգատտէ
 մա քէօր օլան առէմի թէքըրա չաղըրըպ, անա Ալ
 լաՏա Տամտ Էյլէ. պիլ օլ առէմին կիւնաՏքէթ
 25 իտիյինի պիլըրիզ՝ տէտիլէր: Օլ տախի ճէվապ զէ
 րիպ՝ կիւնաՏքէթա օլուպ օլմատըղընը պիլմէմ, պիլ
 շէյ պիլըրիմ քի՝ պէն քէօր իտիմ, շիմտի կէօրիւ
 26 յօրըմ՝ տէտի: Վէ Էինէ անա խիթապէն՝ Սանա
 27 նէ՞ Էափտը, կէօզլէրինի նա՞սըլ աչտը՝ տէտիլէր: Յ
 իսէ տնլէրէ ճէվապէն՝ Սիզլէ շիմտի սէջլէտիմ զէ
 իշիթմէտինիզ, նի՞չիւն թէքըրա իշիթմէք իսիթյօր
 պընըզ. 'աճէպտ սի՞զ տէ մի անա շայիրտ օլմագ
 28 իսթէրսինիզ՝ տէտի: Պուշլար անա շէթմ՝ Էտիպ
 Անըն շայիրտի սէն սին, պիլ իսէ Մուսանըճ շա
 29 յիրտի իզ: Պիլ ԱլլաՏըն Մուսայա սէջլէտիլինի

- պիլիբիզ, ամմա պուճոնն ներեալն օլտրղընր պիլմէ-
- 30 յիզ՝ տէտիլէր : Օլ ատեմ՝ անլերէ ճէվապէն՝ Պու-
'աճայիպ պիր շէյ տիր . օ պէնիմ կէօզլէրիմի աշմըշ
իքէն , սիզ անըն ներեալն օլտրղընր պիլմէզսինիզ :
- 31 Վէ պիլիբիզ քի՝ Ալլաճ կիւնաճքեարլարը տինկլէ-
մէզ , անճադ պիր քիմնէ միւթթադի օրուպ տա՝
անըն իրատէթինի իճրա էտերսէ , անը տինկլէր :
- 32 Պիր քիմնէնին՝ անատան տօղմա քէօրիւն կէօզլէրի-
- 33 նի աշարղը էզէլտէն պերու իշիտիլմէտի . Էյէր պու-
քիմնէ Ալլաճտան օլմասայըտը , պիր շէյ էտէմէզ
- 34 իսի՝ տէտի : Անա ճէվապէն՝ Սէն քիւլլէյէն կիւ-
նաճարտա տօղմուշ իքէն , սէ՞ն մի պիղէ թալիմ՝
էտերսին՝ տէյերէք , անը թարտ էթտիլէր :
- 35 Յիսուս անը թարտ էթտիլէրինի իշիթմէքէ , ա-
նը պուլուպ՝ Սէն Իպիուլլաճա իման էտէ՞ր մի սին՝
- 36 տէտի : Օլ տախի ճէվապէն՝ Էֆէնտի , քի՞մ տիր
- 37 քի՝ անա իման էտէյիմ՝ տէտի : Վէ Յիսուս անա՝
Հէմ անը կէօրտիւն , հէմ տէ սէնին իլէ սէյլէշէն
- 38 օ տըր՝ տէտի : Օլ տախի՝ իման էտէրիմ , եա Բապպ ,
- 39 տէյերէք՝ անա սէճտէ էյլէտի : Վէ Յիսուս՝ Պէն
հիւքմ իշիւն պու տիւնեպա կէլտիմ , թա քի կէօր-
մէյէնլէր կէօրէլէր , վէ կէօրէնլէր քէօր օլալար՝ տէ-
- 40 տի : Վէ եանրնտա պուլըւնան ֆերիսիլէրտէն պա՝
զըսը պու շէյլէրի իշիթտիլէրինտէ , անա՝ 'Սճէպա
- 41 պի՞զ տախի մի քէօր իզ՝ տէտիլէր : Յիսուս անլերէ՝
Էյէր քէօր օլապըտընրզ՝ կիւնաճընրզ օլմազ իտի .
ամմա շիմտի՝ կէօրիւյօրըզ՝ տէրսինիզ , անըն իշիւն
կիւնաճընրզ պադի տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 40

- 1 Հազիգաթէն , հազիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ դօ.
յունարարն աղլընա գափուտան կիրմէյիպ տէ տի.
կէր մահալտէն կերէն՝ խըրսըզ վէ հարամի տիր:
- 2 Ամմա գափուտան կերէն՝ գոյունլարըն չօպանը տըր:
- 3 Պունա տախի գափուճը աչար , վէ գոյունլար անըն
սէտաարնը տինկէր . օլ տախի քէնտի գոյունլարընը
- 4 Իամլէրիյլէ չաղըրըպ՝ անլէրի տըշարը չըգարըր: Վէ
քէնտի գոյունլարընը չըգարտըղը զէմանն՝ էօնլէրինձէ
կիտիպ , գոյունլար տախի անըն սէտաարնը թանը.
- 5 տըզլարը ճիհէթլէ , արտընճա կիտէրլէր: Ամմա եա.
պանճընըն արտընճա կիթմէյիպ՝ անտէն դաչարլար.
ղերա եապանճըլարըն սէտաարնը թանըմաղլար:
- 6 Յիսուս անլէրէ պու թէմնիլի սէյլէտի իսէ տէ ,
անլէր քէնտիլէրինէ սէյլէտիյի շէյլէրին նէ տէմք
- 7 օլտըղընը ֆէհմ էթմէտիլէր: Վէ Յիսուս թէրըպ
անլէրէ՝ Հազիգաթէն , հազիգաթէն սիզէ տէրիմ
- 8 քի՝ գոյունլարըն գափուտը պէն իմ. Պէնտէն էվվէլ
կէլէնլէրին ճիւմլէսի խըրսըզ վէ հարամի տիրլէն:
- 9 տամա գոյունլար անլէրի տինկէմէտիլէր: Գափու
պէն իմ. էյէր պիր քիման պէնտէն կիրէրսէ , խէլա
- 10 օլուր , վէ կիրիպ չըգարապ՝ մէր'ա պուլուր: Խըր.
սըզ չալմադ վէ էօլտիւրմէք վէ թէլէֆ էթմէքտէն
ղայրի պիր սէպէպ իչիւն կէլմէզ . պէն հայաթա մա.
լիք օլմայարը , հաթթա զէյաատէսիյլէ մալիք օլմա.
- 11 լարը իչիւն կէլտիմ: Եյի չօպան պէն իմ. էյի ք.
- 12 պան գոյունլարըն էօլընա ճանընը ֆէտա էտէր: Լա.
քին գոյունլար քէնտի մալի օլմայըպ՝ չօպան օլմա.
յան պիր իւճրէթլի քիման գուրտըն կէլտիլիլի

- կէօրտիւքտէ , գօյունլարը պրաղըպ գաշար . գուրո
 43 տախի գօյունլարը գափըպ տաղըտըր : Խճրէթլէ
 գաշար , չիւնքի իւճրէթլէ տիր , վէ գօյունլարը վա-
 44 ղիֆէ էտինմէպ : Էյի չօպան պէն իմ , վէ պէնիմքի-
 լէրի թանըրըմ , պէնիմքիլէր տախի պէնի թանըր-
 45 լար : Փէտէր պէնի թանըտըղը միսիլլէ , պէն տէ
 Փէտէրի թանըրըմ , վէ գօյունլարըն էօընա ճանըմը
 46 Ֆէտա էտէրիմ : Վէ պէնիմ պու աղըլտան օլմայան
 պաղգա գօյունլարըմ վար տըր . անլէրի տախի կէ-
 թիլմէքիլլիմ կէրէք տիր , վէ պէնիմ սէտումը տինկ-
 լէյէճէքլէր . վէ պիր սիւրիւ իլէ պիր չօպան օլաճագ
 47 տըր : Թէքրար ալմագ իւզրէ ճանըմը Ֆէտա էթտի-
 48 յիմ իլիւն՝ Փէտէր պէնի սէվէր : Անը պէնտէն քիմ
 սէ ալմագ , ֆագաթ պէն քէնտիլլիմտէն Ֆէտա
 էտէրիմ . անը Ֆէտա էթմէյէ գուտրէթիմ վար ,
 վէ թէքրար ալմաղա գուտրէթիմ վար . պու էմրի
 Փէտէրիմտէն ախզ էյլէտիմ՝ տէտի :
 49 Վէ եինէ պու սէօղլէրին սէպէպինտէն Եէհուտի-
 20 լէր պէյինտէ իխթիլաֆ վագը՝ օլտու : Վէ անլէր-
 տէն նիչէլէրի՝ Մէճնուս վէ տիվանէ տիր . անը նի-
 21 չիւն տինկլէյօրսընը՝ տէրլէր իտի : Տիկէրլէր իսէ՝
 Պունլար մէճնուս սէօղլէրի տէյիլ տիր . ճինն քէօր-
 լէրին կէօղլէրինի աշմաղա միւգթէտիր՝ մի տիր՝ տէր-
 լէր իտի :
 22 Վէ Եէրուշալիմտէ հէյտէն թագտիս պայրամը օլ-
 23 տու , վէ դըշ իտի : Վէ Յիսուս հէյքէլտէ Սիւէյ-
 24 մանըն էյվանընտա կէզէր իքէն , Եէհուտիլէր անը
 իհաթէ էտէրէք , տէտիլէր քի՝ ճանըմըղը նէ՝ վագ-
 թա դատար մու՝ալլագտա պրաղըյօրսըն . էյեր Մէ-
 25 սիս սէն իսէն , պիզէ աշիքեարէ սէօյլէ : Յիսուս ան-

- լէրէ ճէվապէն՝ Սիղէ սեօյլէտիմ, լաքին ինանմայր-
սընըղ. փէտէրիմին իամի իլէ իճրա էյլէտիյիմ՝ տ.
26 մէլլէր պէնիմ հազգըմտա շէհատէթ էտէրլէր : Լա-
քին սիղ ինանմայրսընըղ. զիրա սիղէ տէտիյիմ կի-
27 պի՝ պէնիմ գօյունլարըմտան տէյիլ սինիղ, Պէնիմ
գօյունլարըմ սէտումը տինկլէրլէր, պէն տախի ան.
28 լէրի թանըրըմ, վէ պէնիմ արտըմճա կէլիլլէր, վէ
պէն անլէրէ հայաթ ը էպէտիյէ վէրիւրիմ, վէ իլէլ
էպէտ հէլաք օլմայաճագլար տըր, վէ անլէրի պէ-
29 նիմ էլիմտէն քիմնէ գափմայաճագ տըր : Անլէրէ պա-
նա վէրէն փէտէրիմ ճիւմլէտէն պէօյիւք տիր, վէ
փէտէրիմին էլիմտէն քիմնէ գափմաղա գատիր տէ-
30 յիլ տիր : Պէն վէ փէտէր պիր իղ՝ տէտի :
31 Օլ վագըթ Եէհուտիլէր անը թաշլամագ իւղէ
32 երնէ թաշլար գալտըրտըլար : Յիսուս անլէրէ ճէ-
վապէն՝ Սիղէ փէտէրիմ թարաֆընտան նիչէ էի
'ամէլլէր կէօթէրտիմ, անլէրին հաճիկըսը իչիւն
33 պէնի թաշլայօրսընըղ՝ տէտի : Եէհուտիլէր անա ճէ-
վապ վէրիպ՝ Սէնի էյի 'ամէլ իչիւն տէյիլ, անմագ
քիւֆը իչիւն, վէ սէն ինսան իքէն քէնտիլնի Ալլա
մագամընա գօտըղըն իչիւն, թաշլարըղ՝ տէտիլէր :
34 Յիսուս անլէրէ ճէվապ վէրտի քի՝ Շէրիւտիլըղա
Պէն, Սիղ իլահլար սընըղ տէտիմ՝ տէյիւ մուհար-
35 բէր տէյիլ մի : Էյէր Ալլահն քէլամընըն վարտ
օլտըղը քիմնէլէրէ իլահլար տէտի իսէ, (վէ քիթա-
36 պըն նէտիս մուհալ տըր,) փէտէրին թագախ է-
տիպ՝ տիւնեայա իրաւ էյլէտիյի զաթա իպնուէ
լահ իմ տէտիյի իչիւն սիղ՝ Քիւֆը էտիլօրսըն՝ տէր
37 մի սինիղ : Էյէր փէտէրիմին 'ամէլլէրինի իճրա է-
38 մէլլէմ, պանա ինանմայրսընըղ : Ամմա էյէր իճրա է-

- տէրեմ, պանա ինանմագասնըզ օլ 'ամէլլէրէ ինանընը. Թա քի՝ Փէտէր պէնտէ, պէն տախի անտէ իախիմի ֆէհմ' էտիպ՝ իման էտէսինիզ :
- 39 Պուսուսն իւզէրինէ թէքքար անը թուլթմագ իս-
- 40 թէտիլէր իսէ տէ, էլլէրինտէն դուրթուլտու : Վէ էրինէ Իրտանըն էօթէ թարաֆընտա Եուհաննանըն մուդատտմա վաֆթիզ էթտիյի մահալէ կիտիպ
- 41 օրատա իգումէթ էլլէտի : Վէ նիչէ քիմնէլէր եանընտ կէլիպ՝ ձիլ վազը՝ Եուհաննա հիչ պիր միւ՝ ճիզէ իճրա էթմէտի, լաքին Եուհաննանըն պուսուսն հագգընտա ճիւմլէ սէջլէտիյի հազգ իմիջ՝ տէտի-
- 42 լէր. Վէ օրատա նիչէլէր անա իման էթտիլէր :

ՊԱՊ 41

- 4 Վէ Մէրեհմ իլէ հէմլիրէսի Մարթանըն քէջիւ Պէյթ'սնիա էհալէ-ինտէն՝ Լա'զար նամընտա պիր
- 2 քիմնէ խասթա իտի : Վէ գարնատաշը Լա'զար խասթա օլան Մէրեհմ Բապպը խօշ րա'իհալը եաղ իլէ մէհ՝ էտիպ՝ ալադլարըն սաչլարը իլէ սիլմիշ օլան
- 3 խաթուն իտի : իմաի հէմլիրէլէրի՝ Եա Բապպ, իլթէ սէվտիլին քիմնէ խասթա տըր՝ տէյիւ անա խապէր
- 4 կէօնտէրտիլէր : Վէ Յիսուս պուսուս իլլիթտիլտէ, Պու էօլիւմ խասթալըղը օլմայըպ, ոնճագ իպնուլլէր հանըն վաարթատըլլէ թէմճիտ օլանմագ իւզըն
- 5 Ալլահըն մէճտի իչիւն տիր՝ տէտի : Վէ Յիսուս Մարթայը վէ հէմլիրէսի իլէ Լա'զարը սէվէր իտի :
- 6 Վէ անըն խասթա օլաըղըն իլլիթտիլինտէ պուլլաաըղը մահալտէ իքի կիւն տահա մէքս էտիպ,
- 7 Պատէհուս շայիրտլէրինէ՝ Երինէ Եէհաաաիյէյէ կի-
- 8 տէլիմ՝ տէտի : Շայիրտլէրի անա՝ Եա Մու'ալլիմ,

- Եւ հուտիլէր սէնի շիմտի թաշլամաղա գաստ էտի.
 9 Երբ իտի, եինէ օրայա՞ մը կիտէրսին՝ տէտիլէր
 9 Յիսուս ճէվապէն՝ Կիւնիւն օն իքի սա՛ւթը եօգ մը.
 էյեր պիր քիմսէ կիւնտիւզ կէզէրսէ՝ սիւրչմէլ զի.
 40 Եա պու տիւնեանըն նուրընը կէօրիւր: Ամմա էյեր
 պիր քիմսէ կէճէլէյին կէզէրսէ՝ սիւրչէր. զիրա քէն.
 41 Ետիտէ նուր եօգ տըր՝ տէտի: Պու շէյլէրի սէջլէ-
 տիքտէն սօնկրա անլէրէ՝ Տօսթըմըլ Լա՛զար ուշու
 մըլ տըր, ամմա պէն սնը ուշանտըրմաղա կիտիյօ.
 42 Ըրմ՝ տէտի: Շայիրտլէրի տախի՝ Եա Բապպ, էյեր
 43 ուշումըլ իսէ շիֆա պուլուր՝ տէտիլէր: Լաքին Յի-
 սուս վէֆաթը հազգընտա սէջլէմիշ, ամմա տնէր
 ուշգու ուշումասընտան պահա էտիյօր զաննընտա
 44 իտիլէր: Օլ զէման Յիսուս անլէրէ աշէքետրէ օլա.
 45 Եագ՝ Լա՛զար վէֆաթ էթմիշ տիր. վէ օրտա
 պուլունմատըղմա սիզին իչիւն սէվինիրիմ՝ քի իմամ
 46 էտէսինիզ. ֆազաթ էանընա կիտէլիմ՝ տէտի: Ի.
 քիզ տէնիլէն թօմա րէֆիզի պուլունան շայիրտլէ.
 րէ՝ Պիզ տախի կիտիպ անըն իլէ պէրապէր վէֆաթ
 էտէլիմ՝ տէտի:
 47 Վէ Յիսուս կէլտիքտէ անը տէօրթ կիւնտէն պէ.
 րու գապրտա եաթար պուլտու:
 48 Վէ Պէյթ՝անիա Եէրուշալիմէ եագըն՝ Եա՛նի թագ.
 49 րիպէն օն պէշ օգ աթըմը մէսաֆէտէ օլուպ, Եէ.
 հուտիլէրտէն չօգ քիմսէլէր գարնտաշարընտան տօ.
 Լայը թա՛ղէյէ իչիւն Մարթա իլէ Մէրէէմին նէզ.
 20 Թինէ կէլիլէր իտի: Իմտի Մարթա՝ Յիսուս կէլի.
 յօր տէյիւ իշիթտիքտէ, սնը իսթիզապլէ չըգտը.
 21 Մէրէէմ իսէ խոնէտէ օթուրույօր իտի: Օլ վա.
 զըթ Մարթա Յիսուսա՝ Եա Բապպ, էյեր սէն պու.

- բառաւ օլապրտըն, գարնտաշըմ՝ վէֆաթ էթմէղ ի-
 22 տի։ Լաբին շիմտի պիլէ Ալլահտան հէր նէ տիլէր-
 սէն, Ալլահըն սանա վէրէճէյինի պիլիլրիմ՝ տէտի։
 23 Յիսուս տնա՝ Գարնտաշըն գըյամ էտէճէք տիր՝
 24 տէտի։ Մարթա տնա՝ Պիլիլրիմ քի՝ եէվմ իւլ ա-
 խիլտէ, գըյամէթտէ գըյամ էտէճէք տիր՝ տէ-
 25 տի։ Յիսուս անա՝ Գըյամէթ վէ հայաթ պէն
 իմ. պանա իման էտէն ֆէվթ օլա պիլէ, հայաթ-
 26 տա օլաճադ տըր. վէ հէր հայաթտա օլուպ պա-
 նա իման էտէն իլ էլ էպէտ ֆէվթ օլմայաճադ
 27 տըր. պունա ինանըր մը սըն՝ տէտի։ Անո՝ Պէլի,
 եա Րապպ, պէն սէնին տիւնեայա կէլէճէք օլան
 Մէտիհ իպնուլլահ իտիյինէ իման էթտիմ՝ տէտի։
 28 Վէ պու շէյլէրի սեյլէտիքտէն սօնկրա, կիտիպ
 հէմշիլէտի Մէրեէմի կիլլիճէ չաղըրարադ, Մու՛ալ-
 29 իմ կէլտի, վէ սէնի իսթէյօր՝ տէտի։ Մէրգուսմէ
 էլիթտիլի կիպի, 'ալ էլ 'աճէլէ գալգըպ տնըն եա-
 30 նընա կէլտի։ Յիսուս իսէ տահա քէօյէ կէլմէմիշ
 օլուպ՝ Մարթանըն քէնտինի իսթիգպայէ չըդտըղը
 31 մահալտէ իտի։ Խանէտէ Մէրեէմ իլէ պէրապէր
 օլուպ՝ անա թա՛ղիյէ էտէն Եէհուտիլէր իսէ մէր-
 գուսինին 'ալ էլ 'աճէլէ գալգըպ աըշարը չըդտըղը-
 նը կէօրտիւքլէրինտէ, Աղլամոդ իչիւն գապրա կի-
 32 տիյօր՝ տէյէրէք՝ անըն աըտը սըրա կիթտիլէր։ Մէր-
 եէմ տախի Յիսուսըն պուլունտըղը մահալէ կէլիպ
 անը կէօրտիւքտէ, այազլարընա գափանտարադ, ա-
 նա՝ Եա Րապպ, էյէր սէն պուրատա օլապրտըն,
 33 գարնտաշըմ՝ վէֆաթ էթմէղ իտի՝ տէտի։ Վէ Յի-
 սուս անըն աղլատըղընը վէ պէրապէր կէլէն Եէհու-
 տիլէրին աղլատըղլարընը կէօրտիւքտէ, տէրուսին-

- 34 տէն ահ չէքիպ միւղթարիպ օլարագ , Անը նէրէյէ
գօտընըլ տէտի . ահա՛ Էֆէնտի , կէլ տէ պալ՝
- 35 տէտիլէր : Յիսուս աղլատը : (36) Պունուն իւղէրի .
նէ Եհհուտիլէր՝ Պագընըլ , ահը նէ տէրէճէ սէվէր
- 37 իմի՛լ տէտիլէր : Պա՛ղըլարը իսէ՛ Ա՛մանըն կէօղէրի .
նի աչան պու զաթ պունուն վէֆաթ էթմէմէտի ի .
- 38 չիւն պիր շէյ ետփամնը մը իտի՛ տէտիլէր : Վէ
Յիսուս եհնէ տէրունիւտէն ահ չէքէրէք , գապրա
կէլտի . պու տախի պիր մաղարա օլուպ՝ իւղէրի
- 39 պիր Թաշ գօհուլմըլ իտի : Յիսուս՝ Թաշը գալը .
ընըլ տէտի . միւթէվէֆֆանըն հէմշիրէտի Մարթա
ահա՛ Եա Բապպ , շիմտիյէ գատար Թէ՛աֆֆին
էթմիշ տիր , զիրա տէօրթ կիւնլիւք տիր՝ տէտի
- 40 Յիսուս ահա խիթապէն՝ Սանա՛ Էյէր իման էտէր .
սէն , Ալլահըն ճէլպլինի կէօրէճէքսին՝ տէ՛մէտիմ
- 41 մի , տէտի : Իմտի [մէյթին ետթաղը եէրտէն]
Թաշը գալարտըլար . Յիսուս տախի եօգարըյա նա .
զար էտէրէք տէտի քի՛ Էյ Փէտէր , պէնի իսթի .
- 42 ճապէթ էթտիյին իչիւն սանա շիւքը էտէրիմ . Վէ
պէնի տա՛իմա իսթիճապէթ էյլէտիյինի պէն պի-
լիր իտիմ . լաքին պէնի սէն իրսալ էյլէտիյինէ ի .
նանմալարը իչիւն՝ էթրաֆըմտա տուրան խալգ սէ .
- 43 պէպինտէն սէյլէտիմ : Վէ պու շէյլէրի սէյլէտիք .
տէն սօնկրա , պիւլէնտ ափաղլէ՛ Էյ Լա՛գար , աբ-
- 44 շարը չըգ՝ տէյիւ նիտա էյլէտի : Վէ միւթէվէֆֆա
այազլարը իլէ էլլէրի քէֆին իլէ պաղը , վէ կիւ-
գիւ մէնտիլ իլէ սարըլմըլ օլարագ չըգտը . Յիսուս
անլէրէ՛ Պաղարընը չէօղիւպ պրաղընըլ , կիթպին՝
տէտի :
- 45 Օլգէման Մէրէէմին նէլտինէ կէլէն Եհհուտիլէր .

- տէն նիչէլէրի [Յիսուսըն] էթտիյի շէյլէրի միւշա-
 46 հէտէ էթմէլէրիյէ տնա իման էթտիլէր : Ամմա
 պա՛ղըլորը ֆէրիսիլէրէ վարըպ՝ Յիսուսըն էթտիյի
 շէյլէրի անլէրէ նազլ էթտիլէր :
- 47 Պունուն իւզէրինէ պաշ քեսահնիլէր իլէ ֆէրիսի-
 լէր պիր մէճլիս ճէմ՝ էտիպ՝ Պիզ նէ՞ եափըյորըզ,
 զիրա պու առէմ չօգ միւ՛ճիզաթ իճրա էտիյօր :
- 48 Եյէր անը պէշյլէ պրազսագ՝ տնա հէր քէս իման
 էտէճէք , Բօմսլըլար տախի կէլիպ՝ հէմ եերիմիզի
 վէ հէմ միլլէթիմիզի գալըրաճագլար՝ տէտիլէր :
- 49 Վէ Գայաֆա նում քիմնէ՝ անլէրտէն պիրի օլարագ՝
 օլ սէնէտէ քեսահնի ի ա՛զամ օլտըղը հալտէ , անլէ-
- 50 րէ՛ Սիզ հիչ պիր շէյ պիլմէզսինիզ . Վէ հէմ տա-
 խի պիւթիւն միլլէթին հէլաք օլմամասը իչիւն գաւմ
 եօլնա պիր առէմին էօլմէսի պիղէ ֆա՛խտէլի օլ-
- 51 տըղընը տիւշիւնմէզսինիզ՝ տէտի : Վէ պունու քէն-
 տիլիյինաէն սէօյլէմէտի . ֆագաթ օլ սէնէտէ քեսա-
 հնի ի ա՛զամ օլտըղը հալտէ , միլլէթ իչիւն Յիսուս-
- 52 սըն եօլէճէլինի , Վէ եալընըղ օլ միլլէթ իչիւն տէ-
 յիլ , անճագ տաղըլմըշ օլան էվլասա Ուլասհը պիր
 եէրէ ճէմ՝ էթմէք իչիւն էօլէճէլինի վահի իլէ ին-
 պար էյլէտի :
- 53 Վէ օլ կիւնտէն սօնկրա անըն գաթլինէ մէշվէ-
- 54 րէթ էթտիլէր : Պունուն իչիւն Յիսուս Եէհուտիլէ-
 րին արասընտա արթըզ՝ ալէնէն կէզմէյիպ՝ օրատան
 պերիլէյէ եագըն պիր մահալէ , եա՛նի Եֆրայիմ
 նամ շէհրէ վարըպ՝ շայիրտլէրի իլէ պերապէր օրա-
 տա իզամէթ էթտի :
- 55 Վէ Եէհուտիլէրին ֆըսհը թէգարրուպ էթմէքլէ՝
 օլ ճիվարտէն չօգ քիմնէլէր քէնտիլէրինի թաթհի

- 56 Իչիւն Ֆրսհտան եվէլ Եերուշալիմէ չըգտըլար : Վէ
Յիսուսը արայարագ , հէյքէլտէ տուրուպ պիրի պի-
րինէ՝ Սիգէ նա՞սըլ կէօրինիւր , 'տճէպա պայրամա
57 կէլմէյէճէք մի տերլէր իտի : Վէ պաշ քեաճնիլէր
իլէ ֆերիսիլէր անը թուլթմագ իչիւն , պիր քիմէ
էյէր անըն նէրէտէ օլտըղընը պիլիբսէ , խապէր վեր-
սին՝ տէյիւ էմը էթմիշլէր իտի :

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ Յիսուս Ֆրսհտան ալթը կիւն եվէլ Պէյթ-
'անիւպա , եա՛նի վէֆաթ էթմիշ օլուպ տա քէն.
տիսլինին էմվաթտան իհեա էթտիյի Լա՛ղարըն պու.
2 լունտըղը մահալէ կէլտի : Վէ անա օրատա պիր
ղիյաֆէթ էթտիլէր , վէ Մարթա խըտմէթ էտիպ
Լա՛ղար տախի անըն իլէ պէրապէր սօֆրատա օ.
3 Թուրանլարտան պիրի իտի : Վէ Մէրէէմ պիր լիտ.
րա ղիգըյմէթ խալիս նարտին եաղը ալըպ՝ Յիսու-
սըն պաղալարըն սիւրէրէք , քէնտի սաշլարը իլէ ա.
նըն պյոգլարընը սիլտի . խանէ տախի եաղըն ըա՛ի.
4 հասը իլէ տօլտու : Օլ վագըլթ շոյիւրտէրինտէն պի-
րի եա՛նի անը էլէ վէրէճէք օլան Սիմ՝օն օղու իս.
5 խարիօթի Եէհուտա՞ Պու եաղ նի՞չիւն իւշ էիւլ
տինտրա սաթըլըպ ֆուգարոյա վէրիլմէտի՝ տէտի :
6 Պունու տախի ֆուգարայը գայըրտըղը իչիւն տէյիլ
անճագ խըսըղ օլուպ վէ քիսէ քէնտինտէ պուլու.
նարագ , իչինէ գօնուլանը թաշըտըղը իչիւն՝ տէտի :
7 Պունուն իւղէրինէ Յիսուս՝ Անը պրագ , տէֆն օ.
8 լունաճաղըմ կիւն իչիւն սագլամըշ տըր : Զիրա ֆու-
գարա տա՞իմա սիղին իլէ պէրապէր պուլունուպ ,
պէն տա՞իմա սիղին իլէ պէրապէր տէյիլ իմ՝ տէտի :

- 9 Իմոհ Ե՛հոստիլէրտէն վաճիր խալդ անրն օրա-
տա օլորղընը տոյմաղլէ, Էալընը Յիսուս Իչիւն
տէյիլ, տնճադ Էմլաթտան Իհնա Էթտիլի Լա՛ղա-
10 ըր տաիի կէօրմէք իւզըէ կէլտիլէր : Պաշ քեահնի-
լէր իսէ Լա՛ղարըն տաիի գաթլի Իչիւն մէշվէրէթ
11 Էթտիլէր : Չիւնքի անրն սէպէպիլլէ Ե՛հոստիլէրտէն
չօգ քիմնէլէր կիտիպ՝ Յիսուսա իմոն Էտէրլէր իտի :
12 Էրթէսի կիւն պայրամ Իչիւն կէլմիշ օլան վաճիր
խալդ Յիսուսըն Ե՛րուշալիմէ կէլմէքտէ օլորղընը Ի-
13 չիթմէլէրիյէ, Խուրմա տալլարը ալարագ, անը իս-
թիգպալէ չըգըպ՝ Օսաննա, Բապպըն իսմիլլէ կէլէն
Խարպէլին մէլիյի միւպարէք օլուռն՝ տէյիլ նիտա
14 Էտէրլէր իտի : Վէ Յիսուս պիր քիւչիւք մէրքէպ
15 պուլուպ՝ անա րաքիպ օլտու . Նիթէքիմ, Էյ Սիօն
գըղը, Գօրգմա, Իշթէ Մէլիյի մէրքէպ սքիտսընա
րաքիպ օլարագ կէլիյօր՝ տէյիլ մուհարէր տիր :
16 Լաքին անրն շայիրտլէրի պուռու Էվվէլա անկլամա-
տըյար իսէ տէ, Յիսուս իճըլ օլուռարգտան սօնկ-
րա, օլ գէման պու շէյլէրին անրն հագգընտա մու-
հարէր օլորղընը, վէ քէնտիլէրինն անա պու շէյ-
17 լէրի Էթտիլլէրինի խաթըրլարընա կէթիրտիլէր : Վէ
անրն իլէ պէրապէր պուլուռնա խալդ՝ Լա՛ղարը գապը-
տան չաղըրըպ Էմլաթտան Իհնա Էթտիլիինէ շէ-
18 հատթիթ Էտէրլէր իտի : Պու սէպէպտէն անրն պու
միւճիղէյի իճրա Էյլէմիշ իտիլինի իշիթմիշ օլմալա-
19 ըրլէ, խալդ անը իսթիգպալէ չըգտը : Օլ վագըթ-
թէրիտիլէր պիրի պիրինէ՝ Հիչ պիր ֆա՛խտէ Էթմէ-
տիլինիղի կէօրլէյօր մը սընըդ . իշթէ 'ալէմ՝ արտը
սըրա կիթտի՝ տէտիլէր :
20 Վէ պայրամտա սէճտէ գըլմաղա չըգանլար արա-

- 21 սընտա պա՛ղը Եռունիւիւէր վար իտի : Պաւնար ճիւղին Պէյթսայտա չէհինտէն օլան Ֆիլիպպօսըն եա. նընա կէլիպ , ա՛նա՝ Էֆէնտի , Յիսուսը կէօրմէք իս.
- 22 Թէրիլ՝ տէյիւ րէճա եթտիւէր : Ֆիլիպպօս կէլիպ Անտրասա սէօյլէտի , վէ Անտրասա իլէ Ֆիլիպպօս
- 23 տաիի Յիսուսա սէօյլէտիւէր : Վէ Յիսուս ա՛նլէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Իպն իւլ ինսանըն իճլալ օլու.
- 24 նաճաղը սա՛աթ կէլտի : Հազիդաթէն , Հագիգա. Թէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝ պուղտայ տանէսի եէրէ տիւ. շիւպ էօլմէտիքճէ՝ եալընըզ գալըր , ամմա էօթիւր.
- 25 սէ՝ չօգ մահուլ վէրիւր : Գէնտի ճանընը սէվէն՝ ա. նը զայ՝ էտէճէք տիւր , վէ պու տիւնեատա քէնտի ճանընա պուղզ էտէն՝ ա՛նը Հայաթ ք էպէտիլէ ի.
- 26 չիւն հըֆզ էտէճէք տիւր : Էյէր պիւր քիմնէ պանալ խըտմէթ էտէրսէ , աքաղմճա կէլիւն , վէ պէն նէ. րէտէ իսէմ , խըտմէթքեարըմ տաիսի օրատա օլա. ճագ տըր . էյէր պիւր քիմնէ պանա խըտմէթ էտէր.
- 27 սէ , Փէտէր ա՛նը միւշէրրէֆ գըլար : Շիմտի ճանըմ միւղթարիպ օլմուշ տըր , վէ նէ՞ տէյէյիմ . էյ Փէ. տէր , պէնի պու սա՛աթտան գուրթար . լաքին պու.
- 28 սա՛աթա պուռնուն իչիւն կէլտիմ : Էյ Փէտէր , քէն. տի իսմինի թա՛ղիզ էյլէ . օլ վագըթ սէմատմ՝ Հէմ թա՛ղիզ էյլէտիմ վէ հէմ տէ թա՛ղիզ էյլէ.
- 29 յէճէյիմ՝ տէյիւ պիւր սէտա կէլտի . Հագըր պու. լունուպ իշիտէն խալգ տաիսի՝ կէօք կիւրլէտի՝ տէ. յիպ , պաշդալարը՝ Անա պիւր մէլէք սէօյլէտի՝ տէ.
- 30 տիւէր : Յիսուս ճէվապէն՝ Պու սէտա պէնիմ իլիւն.
- 31 տէյիւ , ա՛նճագ սիզին իչիւն կէլտի : Շիմտի պու. տիւնեանըն հիւքմիւ օլույօր . շիմտի պու տիւնեա.
- 32 նըն րէ՛իսի խարիճէ աթըլաճագ տըր : Վէ պէն եէր.

- տէն եիւքսէյէ գալարըրըղըմնաւ, ճիւմէյի քէն-
 33 տիմէ չէքեճէյիմ՝ տէտի: Վէ պուշու՝ նէ տիւրիւ
 34 էօյիւմ իլէ էօյէճէյինի իմա իչիւն սեօյլէտի: Խալգ
 անա ճէվապէն՝ Պիղ շէրի՛աթտան՝ Մէսիհին իլ էլ
 էպէա պապի օլաճաղընը իշիթտիք, վէ սէն նա՛սըր
 իպն իւլ ինսան եիւքսէյէ գալարըրըմնա գէրէք տիւր՝
 տէրսին. պու իպն իւլ ինսան քի՛մ տիւր՝ տէտիլէր:
 35 Յիսուս անլէրէ՝ Տահա պիւր աղ վազըթ. նուր սիղին
 իլէ տիւր. նուր սիղտէ պուլունարգճա երւրիւյիւ-
 նիւղ, օլմայա քի գուլմէթ սիղի իհաթէ էտէ. զի-
 րա դուլմէթտէ կէղէն նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէզ:
 36 Նուր սիղտէ պուլունարգճա նուրա իման էաինիւղ,
 Թա քի էհլ ի նուր օլասընըղ՝ տէտի: Յիսուս պու
 շէյլէրի սեօյլէտիքտէն սօնկրա, կիտիպ անլէրտէն
 իիթիֆա էյլէտի:
 37 Վէ հէր նէ գատար էօնլէրինտէ պու գատար 'ա-
 լաճէթլէր կէօսթէրմիշ իտի իսէ տէ, եինէ անա ի-
 38 ման էթմէղլէր իտի. Թա քի իշա՛եա փէյղամպէ-
 րին՝ Եա Բապպ, վէրաիյիմիւղ խապէրէ քի՛մ ինան-
 տը, վէ Բապպն պաղուսը քիմէ՞ աշիքէտար օլաու՝
 39 տէյիւ սեօյլէտիյի քէլամ իթմամ՝ օլունա: Պու-
 նուն իչիւն իման էտէմէտիլէր. զիրա իշա՛եա եինէ՝
 40 Անլէրին կէօղլէրինի ա՛մա վէ գալպինի զալիւղ էթ-
 տի, օլմայա քի կէօղլէրի իլէ կէօրիւպ՝ գալպէն
 Ֆէհմ իլէ տէօնէլէր, պէն տաիի անլէրէ շիֆա վէ-
 41 լէյիմ՝ տէտի: Անըն ճէլալինի կէօրիւպ հազգընտա
 խապէր վէրաիյի զէման իշա՛եա պու շէյլէրի սեօյ-
 42 լէտի: Պու ճիւմէ իլէ պէրապէր րու՛հաստան չօդ
 քիմնէլէր անա իման էթտիլէր, անճազ ճէմա՛աթ-
 տան իխրաճ օլունմամնու իչիւն, Ֆէրիսիլէր սէպէ-

փետերին հէր շէյի քէնտի էլլէրինէ թէսլիմ էթտի-
 յինի վէ Ալլահտան կէլմիշ վէ Ալլահտան կիթմէք
 4 իւղէ օլտըղընը պիլմէքէ, Ագշամ թա'ամընտան
 գալլըպ էլլիսէսինի պիր թարաֆա գօյտրագ, պիր
 5 փէշքիր տըպ գուշանտը: Պա'տէհու լէյէնէ սու գօ-
 յուպ շայիրտլէրին պաղլարընը երգամաղա, վէ
 գուշանմը օլտըղը փէշքիր իլէ սիլմէյէ պաշատը:
 6 իմտի Սիմ'օն Պետրոսա կէլտիքտէ, օ անա՛ իա
 րապա, պէնիմ պաղլարըմը սէ'ն մի երգոյաճագ
 7 սն՝ տէտի: Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ էթտի-
 յիմի սէն շիմտի պիլմէգսին, ամմա սօնկրա անկա-
 8 յաճաղսն՝ տէտի: Պետրոս անա՛ Պէնիմ պաղլա-
 րըմը էպէտէն երգամայոճագսն՝ տէտի: Յիսուս
 անա ճէվապէն՝ իյէր սէնի երգամաղաճամ, պէնիմ
 9 իլէ նասիպին եօգ տըր՝ տէտի: Սիմ'օն Պետրոս անա՛
 իա րապա, էալլընը պաղլարըմը տէյիլ, ամմա էլլէ-
 10 ըրիմ վէ պաշըմը տախի ելլէ՝ տէտի: Յիսուս անա՛
 երգանմը թիմնէ պաղլարընը երգանմասընտան
 զայրի պիր շէյէ միւհթամ տէյիլ տիր, չիւնքի քիւլ-
 լիյէն փաք տըր. սիլ տախի փաք սընըղ, լաքին
 11 ճիւլլէնիլ տէյիլ՝ տէտի. Զիրա քէնտինի էլլէ վէ-
 ըէճէք քիմնէյի պիլիր իտի. անըն իչիւն՝ ճիւլլէնիլ
 12 փաք տէյիլ սինիլ՝ տէտի: Վէ անլէրին պաղլարը-
 նը երգայըպ՝ էլլիսէսինի տըրգտան սօնկրա, եի-
 նէ սօֆրայա օթուրուպ անլէրէ տէտի քի՛ Սիգէ նէ
 13 էթտիյիմի անկալօրմըսընը: Սիլ պանա՛ Մու'ալ-
 լիմ վէ րապա թէսմիյէ էտէրսինիլ, վէ էյի տէր-
 14 սինիլ. զիրա էօյէ իմ: իմտի պէն րապա վէ Մու-
 'ալլիմինիլ օլտըղըմ հալտէ՛ պաղլարընը երգա-
 տըմ իսէ, պիրի պիրինիզն պաղլարընը երգամագ

- 15 սիզէ կերէք տիր : Զիրա սիզէ պիր էօրնէք վերտիմ
 քի՝ սիզ տախի պէնիմ սիզէ էյլէտիյիմ կիպի էյ-
 16 լէյէսինիզ : Հազիգաթէն , հազիգաթէն սիզէ տե-
 րիմ քի՝ Գուլ էֆէնտիսինտէն վէ իրալ օլունան
 17 իրալ էտէնտէն պէօյիւք տէյիլ տիր : Պուլարը
 պիտիքտէն ոօնկրա իճրա էյլէտիյնիզ հալտէ ն՛
 18 միւպարէք սինիզ : Ճիւմլէնիզին հազգընտա սէջլէ-
 մէյօրըմ . պէն ինթիխապ էթտիքլէրիմի պիլիլիմ .
 լաքին՝ Պէնիմ իլէ էքմէք եէյէն էօքչէսինի իւզէրմէ
 դալարըտը՝ տէյիւ մուհարրէր օլան քէլամ իթմամ
 19 օլունա : Վադը՝ օլմալտուն էվվէլ շիմտի սիզէ սէյ-
 լէրիմ , թա քի վադը՝ օլարզը գէման պէն խտիլմէ
 20 ինանաւընդ : Հազիգաթէն , հազիգաթէն սիզէ տե-
 րիմ քի՝ Պէնիմ իրալ էտէճէյիմ քիմնէյի գապուլ
 էտէն՝ պէնի գապուլ էթմիշ օլուր , վէ պէնի գա-
 պուլ էտէն պէնի իրալ էտէնի գապուլ էթմիշ օ-
 լուր :
 21 Յիսուս պու շէյլէրի սէջլէտիքտէ , տէրունանտէն
 միւզթարիպ օլուպ շէհատէթ էտէրէք՝ Հազիգա-
 թէն , հազիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ սիզտէն պիլի
 22 պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի : Պունուն իւզէրմէ
 շայիրտէր քիմին հազգընտա սէջլէտիյինէ շիւպ՛
 23 էտէրէք , պիրի պիրինէ պադըյօրլար իտի : Վէ լա-
 յիրալէրինտէն Յիսուսըն սէվտիյի քիմնէ Յիսուսըն
 24 եանընտա օթուրույօր իտի : Վէ Սիմ՝ օն Պիտրոս՝ հա-
 գընտա սէջլէտիյի քիմնէնին քիմ իտիյինի սուլ
 25 էթսին՝ տէյիւ անա իշարէթ էթտի : Օլ տախի Յի-
 սուսըն կէօքսիւնէ տայանըպ ոնա՝ Եա Բապպ , քիմ
 26 տիր՝ տէտի : Յիսուս ճէվապէն՝ Պէն լօգմայը պաթը-
 րըպ քիմէ վէրիրուէմ , օ տըր՝ տէտի . վէ լօգմայը պա-

- 27 Թըրբայ՝ Սիմ'օն օղլու Իսխարիօթի Եէհուապա վեր-
 տի : Վէ պու լոգմատան սօնկրա Եէյթան անրն
 տերուհինէ կիրտի : Յիսուս տախի անա՝ Էտէճէյիինի
 28 սէրի'էն էյլէ՝ տէտի : Ամմա պուշուու անա նէ իչիւն
 սէյլէտիյինի սօֆրատա օթուլանկարըն հիչ պիրի
 29 անկլամատը . Ձիրա պա'ղըլարը՝ քիսէ Եէհուապա
 օլտըղը իչիւն, Յիսուս անա՝ Պայրամուս պիղէ լա-
 զըմ՝ օլան շէյլէրի ստթոււն ալ, Էախօտ Ֆուգարա-
 30 յա պիր շէյ վէր՝ տէյօր զանն էթտիլէր : Օլ տախի
 լոգմայը ալտըղը կիպի տըշարը չըգտը, վէ կէճէ Խտի :
 31 Վէ օ չըգտըգտան սօնկրա, Յիսուս տէտի քի՝
 Շիմտի Իպն իւլ ինսան Թա'ղիլ օլուշուպ՝ Ալլահ
 32 տախի անտէ Թա'ղիլ օլուշուու : Էյէր Ալլահ ան-
 տէ Թա'ղիլ օլուշուու Խտէ, Ալլահ տախի անը քէն-
 տինտէ Թա'ղիլ էտիպ՝ Թէզ անը Թա'ղիլ էյլէյէ-
 33 ճէք տիր : Էյ չօճուգլար, տահա պիր ալ վազըթ
 սիղին իլէ իմ. պէնի արապաճագսընըզ, վէ Եէհու-
 տիլէրէ՝ Պէնիմ կիթաիյիմ եէրէ սիլ կէլէմէզսի-
 նիլ՝ տէտիյիմ կիպի, շիմտի սիղէ տախի սէյլէ-
 34 լիմ : Սիղէ եէնի պիր էմը վէրիւրիմ քի պիրի պիրի-
 նիլի սէվէսինիլ. պէն սիլի սէվտիյիմ կիպի՝ սիլ
 35 տէ պիրի պիրինիլի սէվէսինիլ : Հէր քէս՝ պէնիմ
 շայրտլէրիմ օլտըղընըզ պիրի պիրինիլէ օլան մու-
 36 հապպէթինիլգտէն անկլապաճագ տըր : Սիմ'օն Պետ-
 րոս անա՝ Եա Բապպ, նէրէյէ կիտիյօրսըն՝ տէտի :
 Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ կիտէճէյիմ եէրէ
 սէն շիմտի արտըմճա կէլէմէզսին, ամմա սօնկրա
 37 տըրտըմճա կէլէճէք սին՝ տէտի : Պետրոս անա՝ Եա
 Բապպ, նիչիւն շիմտի սէնին արտընճա կէլէմէմ.
 38 սէնին իչիւն ճանըմը ֆէտա էտէրիմ՝ տէտի : Յի-

տուս անա ճեղապէն՝ Պէնիմ իչիւն ճաննը՝ մը ֆէ.
տա էտերսին , հագիգաթէն , հագիգաթէն սանա
տերիմ քի , պէնի սէն իւչ քէրրէ ինքեար էթմէ.
յինճէ , խօրօս էօթմէյէճէք տիր՝ տէտի :

ՊԱՊ 14

- 1 Գալպինիդ միւղթարիպ օլմասըն . Ալլահա իման
- 2 էտինիդ , պանա տախի իման էտինիդ : Փէտէրիմին
խանէսինտէ չօգ մէպէնլէր վար տըր . օլմասպըտը ,
սիզէ տէր իտիմ : Սիզէ եէր հազըրլամաղա կիտիյ .
- 3 ըրմ : Ղէ պէն կիտիպ սիզէ եէր հազըրլամաղմ
հալտէ՝ եինէ կէլիպ սիզի քէնտի եանըմա պըղըմ ,
թա քի պէնիմ օլտըղմ եէրտէ սիզ տախի օլտը
- 4 նըղ : Ղէ սիզ նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլիբսինիդ , ֆէ
թարիգի տախի պիլիբսինիդ՝ րէրի :
- 5 Թօմա անա՝ Եա Բապպ , սէնին նէրէյէ կիտէճէ .
յինի պիլմէյիդ , վէ թարիգի պիլմէյէ նա՞սըլ միւղ
- 6 թէտիր օլուրըղ՝ տէտի : Յիտուս անա՝ Թարի ֆէ
հագիգաթ վէ հալաթ պէն իմ . պէն վաղթ ,
- 7 մատըգճա , Փէտէրէ քիմսէ կէլէմէղ : Էյէր պէն
թանըսպըտընըղ , Փէտէրիմի տախի թանըմըլ լոպ
իտինիդ . վէ պոռնտան պէջլէ անը թանըսընըղ ,
վէ անը կէօրտիւնիլը՝ տէտի :
- 8 Ֆիլիպպօս անա՝ Եա Բապպ , Փէտէրի պիզէ կէտ .
- 9 թէր , վէ պիզէ քիֆայէթ էտէր՝ տէտի : Յիտուս
անա տէտի քի՝ Էյ Ֆիլիպպօս , պոռնճա միւտտէթ
պէն սիզին իլէ իմ , վէ պէնի թանըմաղըն մը պէ
նի կէօրմիւշ օլան Փէտէրի կէօրմիւշ օլուր , ֆէ սէն
- 10 նա՞սըլ Պիզէ Փէտէրի կէօսթէր՝ տէյօրսըն : Դնան .
մա՞ղ մը սըն քի՝ պէն Փէտէրտէ իմ , վէ Փէտէր

պէնտէ տիր . պէն սիգէ սեղլէտիյիմ սեօղլէրի քէն-
 տիլիյիմտէն սեղլէմէյօրլմ . ամմա պէնտէ թէմէք-
 քիւն էտէն փէտէր քէնտիսի 'ամէլլէրի իշլէյօր :
 41 Պանա ինանընդ քի՝ պէն փէտէրտէ իմ, փէտէր
 տախի պէնտէ տիր . վէ իլլա հէման օլ 'ամէլլէր ի-
 42 չիւն պանա ինանընդ . Հազիգաթէն , հազիգաթէն
 սիգէ տէրիմ քի՝ Պանա իման էտէն պէնիմ իճրա
 էթտիյիմ 'ամէլլէրի քէնտիսի տախի իճրա էտիպ ,
 անլէրտէն պէղլէյիւնիւ պիլէ իճրա էտէճէք տիր .
 43 չիւքի պէն փէտէրիմէ կիտիյօրլմ : Վէ պէնիմ իս-
 միմ իլէ հէր նէ տիլէրտէնիզ , անը իճրա էտէրիմ ,
 44 թա քի փէտէր Օղուլտա թա'զիզ օլունա : Պէնիմ
 իսմիմ իլէ էյէր պիր շէյ տիլէրտէնիզ , պէն իճրա
 45 էտէրիմ : Էյէր պէնի սէվլէրտէնիզ , պէնիմ էմրէրի-
 46 մի հըֆզ էտիսիզ : Վէ պէն փէտէրտէն տիլէրիմ ,
 օլ տախի իլ էլ էպէտ սիզին իլէ թէմէքքիւն էթ-
 47 մէք իւզրէ՝ սիգէ տիկէր պիր թէսէլլէ էտիճի , Ե-նէ
 հազիգաթ Բուհընը վէրէճէք տիր . պուսու տախի
 տիւնես կէօրմէտիյի վէ թանըմատըզը էճլտէն գա-
 պուլ էտէմէզ , ամմա սիզ անը թանըրսընըզ , զիրա
 Խանընդտա թէմէքքիւն էտէր , վէ տէրունինիզտէ
 48 օլաճադ տրր : Սիզի եէթիմ պրագմամ . սիգէ կէ-
 49 լիրիմ : Պիր ազ միւտտէթ սօնկրա տիւնես պէնի
 արթըզ կէօրմէզ , ամմա սիզ պէնի կէօրիւրսիւնիւզ .
 չիւքի պէն հայաթտա իմ , սիզ տախի հայաթտա
 20 օլաճադսընըզ : Օլ կիւնտէ պէն փէտէրիմտէ , վէ սիզ
 պէնտէ , պէն տախի սիզտէ օլտըզըմը անկայաճադ-
 21 սընըզ : Հէր քիմ քի էմրէրիմ քէնտիսիտէ պուլու-
 նուպ՝ անլէրի հըֆզ էտէրտէ , պէնի սէվլէն օ տրր .
 վէ պէնի սէվլէն՝ փէտէրիմ թարաֆրիտան սէվլիէ-

ճէք տիր. պէն տախի անը սեվիպ՝ քէնտիմի անա
իզհար էտէճէյիմ :

22 Իսխարիօթի օլմայան Եէհուտա անա՝ Եա Բապպ,
նա՞ւրլ օլուր քի՝ քէնտիմի տիւնեայա իզհարիւթ.

23 մէյիպ տէ, պիղէ իզհար էտէճէքսիմ՝ տէտի : Յի.
սուս անա ճէվապէն տէտի քի՝ Եյէր պիր քիմէ
պէնի սեվէրսէ, քէլամըմը հըֆղ էտէր, Փէտէրիմ
տախի անը սեվէճէք տիր, վէ անա կէլիպ ետիրն.

24 տա թէմէքքիւն էտէճէյիպ : Պէնի սեվէյէն՝ քէլ.
մըմը հըֆղ էթմէպ, վէ իշիթտիյինիպ քէլամ պէ.
նիմ տէյիլ, անճագ պէնի իրսալ էտէն Փէտէրի

25 տիր : Եանընըզտա պուլուհուր իքէն՝ պու շէյէթ

26 սիղէ օէօյլէտիմ : Լաքին թէսէլլի էտիճի՝ Եա՛նի փէ.
տէրին պէնիմ իսիմ իլէ կէօնտէրէճէյի Բուհ իպ
Գուտա սիղէ հէր շէյի թա՛լիմ էտիպ՝ սիղէ սէյլէ.

27 տիյիմ ճիւմլէ շէյլէրի իխթար էտէճէք տիր : Սիւէ
սէլամէթ պրազըրըմ, սիղէ պէնիմ սէլամէթիմիլ.
ըրիւմ. պէն սիղէ տիւնեանըն վէրտիյի կիպի վէպ
մէմ. գալպինիլ խավֆ ու իզթիրապտա օլմաթն :

28 Պէն սիղէ խիթապէն՝ կիտէրիմ վէ սիղէ կէլիւրիմ՝
տէտիյիմ սէօղիւ իշիթտինիլ. էյէր պէնի սէվէ
խտինիլ, Փէտէրէ կիտիյորըմ՝ [տէտիյիմ] Խիւն մէ.
րուր օլուր իտինիլ, զիրա Փէտէրիմ պէնտէն պէ.

29 յիւք տիր : Վէ վագը՝ օլաըղը գէման ինանասընը
տէյիւ, վուգու՝ պուլմաղտան էվվէլ սիղէ շիմթ

30 սէօյլէտիմ : Արթըգ սիղին իլէ չօդ սէօյլէշիւմ. զի.
րա պու տիւնեանըն ըէիսի կէլիյօր, վէ պէնտէն .

31 նըն հիչ պիր շէյի Էօդ տըր . Անճագ Փէտէրի սէվ
տիյիմի, վէ Փէտէրին պանա էմր էթտիյի կիպի
իճրա էթտիյիմի տիւնեա անկլայա . գալըընը
պուրատան կիտէլիմ :

ՊԱՊ 45

- 1 Պէն հաղեգի աամա իմ, վէ փետերիմ պաղպառն
 2 տրբ : Պէնտէ մէյվէ վերմէյէն հէր չըպուղը գալտը-
 3 րըր, վէ հէր մէյվէ վերէնի տահա զէյատտէ մէյվէ
 4 սիզ հալա փաք սընըզ : Պէնտէ գալընըզ, պէն տա-
 5 խի սիզտէ Գալընը. չըպուղը աամատա գալմաարգճա,
 6 քէնտիլիլիտէն մէյվէ վէրէմէզ, քէզալըք սիզ տա-
 7 խի էյէր պէնտէ գալմադտանըզ Բէյէ վէրէմէզսինիզ :
 8 Պէն աամա իմ, սիզ չըպուղըսր սընըզ. հէր քիմ
 9 պէնտէ գալըք պէն տախի անտէ գալըրսամ, օ չօք
 10 մէյվէ վէրիբ, զիբա պէնտիզ պիբ շէյ եափամազսը-
 11 նըզ : Էյէր պիբ քիմսէ պէնտէ գալմադտա, չըպուղը
 12 կիպի տըշարը աթըըզզ գուրուր. վէ անլէրի տէվլի-
 13 բիզ աթէշէ աթարլար, վէ եոնար : Էյէր պէնտէ
 14 գալըրսանըզ, վէ ոէօզլէրիմ սիզտէ գալըրսա, իս-
 15 թէտիլիլիզի տիլէյէճէքսինիզ, վէ սիզլէ օլաճազ տըր :
 16 Փէտէրիմ պուռուռն իլէ, եա'նի սիզլին չօք մէյվէ
 17 վէրմէնիզ իլէ թա'զիզ օլըռուր, պէօյլէճէ պանա
 18 շայիտէր օլաճազսընըզ :
 19 Փէտէր պէնի սէվտիլի կիպի, պէն տախի սիզի
 20 սէվտիմ. պէնիմ մոհհապպէթիմսէ գալընըզ : Պէն
 21 փէտէրիմիւն էմըլէրինի հըֆզ էտիպ' անըն մոհհապ-
 22 պէթիմսէ գալտըղըմ միսիլիւ, սիզ տախի էմըլէ-
 23 րիմի հըֆզ էթտիլիլիլ թադտիբտէ, մոհհապպէ-
 24 թիմսէ գալաճադսընըզ : Պէնիմ սիւրուրըմ սիզտէ
 25 գալմասը վէ սիզլին սիւրուրընըզ միւքէմմէլ օլմա-
 26 սը իլիւն պու շէյլէրի սիզլէ սէօյլէտիմ : Պէնիմ

- Էմբրամ պու տոր քի՝ պէն սիզի սեվտիյիմ միսկիւ
 13 պլրի պիրինիզի սեվէսինիզ : Պիր տաւմին քէնտ
 տօսթլարընըն եօլնա ճանընը ֆէտա եթմէսինտէն
 14 զիյատէ պիր քիմնէտէ մուհապպէթ եօգ տոր : Ե-
 յէր սիզէ էմր եթտիյիմ՝ շէյլէրին ճիւմէսինի իճր
 15 էտէրսէնիզ, տօսթլարըմ օլուրսընըզ : Արթը սիզ
 գուլ թէտիյէ եթմէմ, զիրա գուլ էֆէնտիսինի
 նէ եթտիյինի պլմէզ, ամմա սիզէ տօսթ թէտիյէ
 եթտիմ, զիրա փէտէրիմտէն իշիթտիյիմ շէյլէրին
 16 ճիւմէսինի սիզէ պիլտիրտիմ : Սիզ պէնի ինթիսազ
 եթմէտինիզ, անճագ պէն սիզի ինթիսազ եթտիմ,
 վէ կիտիպ մէյվէ հուսուլէ կէթիւրմէնիզ վէ մէյլէնիզ
 պազի գալմասը իչիւն սիզի թա'եին եթտիմէ թա
 քի պէնիմ իամիմ իլէ փէտէրտէն հէր նէ տիլէյմէ
 17 օլուրսանըզ՝ սիզէ վէրէ : Սիզէ, պիրի պիրինիզի սե-
 վէսինիզ՝ տէյիւ պու շէյլէրի էմր էտէրիմ :
 18 Եյէր տիւնեա սիզէ պուզզ էտէրսէ, սիզտէն էլ
 19 վէլ պանա պուզզ եթտիյինի պիլմիշ օլուրըզ : Ե-
 յէր տիւնեատան օլսայըտընըզ, տիւնեա քէնտիսինի
 օլանը սեվէր իտի : Լըքին սիզ տիւնեատան օլսա-
 յըպ, անճագ պէն սիզի տիւնեատան ինթիսազ
 20 եթտիյիմ էճտէն տիւնեա սիզէ պուզզ էտէր : Սի-
 ղէ՝ Գուլ էֆէնտիսինտէն պէօյիւք տէյիլ տիր՝ տե-
 տիյիմ քէլամը տէր խաթըր էտինիզ : պանոթ է-
 'ատտի եթտիքլէրի թագտիրտէ, սիզէ տախի թէ-
 'ատտի էտէրլէր : պէնիմ քէլամըմը հըֆզ եթտիյի
 իտէ, սիզին քէլամընըզ տախի հըֆզ էտէրլէր
 21 Լաքին պու շէյլէրին ճիւմէսինի, պէնի իրսալ է-
 տէնի պիլմէտիքլէրինտէն, սիզէ պէնիմ իամիմ իլէ
 22 էտէճէքլէր : Եյէր պէն կէլպ անէրէ սեօյէմէպ

23 օլապրտում, կիւնահլարը օլմաղ իտի. ամմա շիմտի
 24 կիւնահլարը իչիւն պէհանէլէրի եօղ տըր : Պանա
 25 պուզղ կտէն՝ փէտէրիմէ տախի պուզղ կտէր : Է-
 յեր արալարընտա պաշղա պիր քիմնէնին իճրա էթ-
 մէտիյի 'ամէլէրի էթմիշ օլմասոյըտում, կիւնահլարը
 օլմաղ իտի. լաքին շիմտի հէմ կէօրտիւլէր վէ հէմ
 26 տախի պանա վէ փէտէրիմէ պուզղ էթտիլէր : Ամ-
 մա շէրի'աթլորընտա՝ Պանա պիլտ սէպէպ պուզղ
 էթտիլէր՝ տէյիւ մուհարրէր օլսն քէլամ իթմամ
 27 օլունմաղ իչիւն շէօյլէ օլտա : Ֆազաթ փէտէր թա-
 րափընտան պէնիմ՝ իրսալ էտէճէյիմ թէսէլլի է-
 տիճի, ետ'նի փէտէրտէն խուրուճ կտէն հազիզաթ
 րուհը կէլտիյի ղէմոն, պէնիմ հազըրմոտ օ շէ-
 28 հատէթ էտէճէք տիր : Վէ սիզ տախի շէհատէթ
 էտէրտիւղ. զիրա իպթիտատէն պէրու պէնիմ իլէ
 պէրապէր սինիզ :

1 Պու շէյլէրի սիղէ սէօյլէտիմ, թա քի սիւրջմէյէ-
 2 սինիզ : Աիղի ճէմո'աթտան իխրաճ էտէճէքլէր. պէ-
 լի, սիղի հէր գաթլ կտէն քիմէսնէ Ալլահա 'իպա-
 տէթ 'արղ էտիյօըմ՝ զանն էտէճէյի վազըթ կէ-
 3 լի : Վէ պու շէյլէրի փէտէրի վէ պէնի թանըմա-
 4 տըղարը իչիւն էտէճէքլէր տիր : Լաքին վազթը
 կէլտիյիտէ, պէնիմ անլէրի սիղէ սէօյլէտիյիմի
 թէզէքքիւր էթմէնիզ իչիւն պու շէյլէրի սիղէ սէօյ-
 լէտիմ. ամմա սիղին իլէ պէրապէր պուլուստըղմ
 իչիւն պուլարը սիղէ իպթիտատէն սէօյլէմէտիմ :
 5 Ֆազաթ շիմտի պէնի իրսալ էտէնէ կիտիյօըմ,
 վէ սիղտէն հիւ պիրի պանա՝ Նէօրէյէ կիտիյօըմն

- 6 տէյիւ սուալ էթմէզ, Ֆադաթ պու շէյլերի սիդէ
սէյլէտիյիմ իշիւն գալպինիզի քէտեր տօլտուրմը
- 7 արբ, Լաքին պէն սիզէ հադդը սէյլէյօրըմ, պէնիմ
կիթմէքլիյիմ սիզէ խայրը տըր, զիրա պէն կիթմէ,
յինճէ՝ սիզէ Թէոէլլի էտիճի կէլմէզ, սամնա կիթ.
- 8 տիյիմ հալտէ անը սիզէ կէօնտէրիւրիմ, Վէ օ կէ
տիյինտէ, տիւնեայը կիւնաճ վէ սալաճ վէ հիւքմ
- 9 խուսուսլարընտա իլգամ էտէճէք տիր: Կիւնաճ խու
սուսընտա իլգամ էտէճէք տիր, չիւնքի պաննա խման
- 10 էթմէզլէր, Վէ սալաճ խուսուսընտա իլգամ էտէճէ
տիր, զիրա փէտէրիմէ կիտլյօրըմ, վէ պէնի արթը
- 11 կէօրմէզսինիզ, Վէ հիւքմ խուսուսընտա իլգամ
էտէճէք տիր, չիւնքի պու տիւնեանըն ըէխի միւ
- 12 քիւմ՝ օլմնուշ արբ: Սիզէ սէյլէյէճէյիմ տահապ
շէյլէր վար, լաքին շիմտի Թէհամմիւլ էտէմէզ.
- 13 նիզ: Ամմա օլ հադիգաթ Բուհը կէլտիյի զէման,
սիզի ճիւմլէ հադիգաթա իրշատ էտէճէք տիր. փ
րա քէնտիլիյինտէն սէյլէմէյիպ, իշիթտիյի շէյլէ
րին ճիւմլէսինի սէյլէյէճէք, վէ վուգու՝ պուլ.
- 14 ճադ նէսնէլէրի սիզէ խապէր վէրէճէք տիր: Օ պէ
նի թա՝զիզ էտէճէք, չիւնքի պէնիմքինտէն ալ
- 15 սիզէ իխպար էտէճէք տիր: Փէտէրին հէր նէսի վար
իսէ՝ պէնիմ տիր. պու սէպէպտէն՝ Պէնիմքինտէն
- 16 ալըպ՝ սիզէ իխպար էտէճէք տիր՝ տէտիմ: Պիր ալ
միւտտէթ սօնկրա պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ երիէ
պիր ալ միւտտէթ սօնկրա պէնի կէօրմէքլիյիզ
զիրա պէն փէտէրէ կիտիյօրըմ:
- 17 Պուհուլն իւզէրինէ շալիւրալէրինտէն պա՝ղուլ
րի պիրինէ՝ Պու պիզէ՝ Պիր ալ միւտտէթ սօնկրա
պէնի կէօրմէքլիյիզ, վէ երինէ՝ Պիր ալ միւտտէթ

- սօնկրա պէնի կէօրէճէքսինիզ, վէ՛ Զերա պէն փե-
 18 տերէ կիտիյօրըմ՝ տէտիյի նէ՞ տիր՝ տէտիլէր : 'Ա-
 ճէպա պու Պիր աղ միւտտէթ տէտիյի նէ՞ օլա .
 19 նէ սէօյլէտիյիին անկլամայօրըզ՝ տէտիլէր : Վէ
 Յիսուս քէնտիսինէ սու՛ալ էթմէք իսթէտիլէ-
 ռինի պիլմէքէ, տնլերէ տէտի քի՛ Պէնիմ՝ Պիր
 աղ միւտտէթ սօնկրա պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ եի-
 նէ պիր աղ միւտտէթ սօնկրա պէնի կէօրէճէքսի-
 նիզ՝ տէտիյիմ հազգընտա՞մը պիրի պերինիզէ սու-
 20 ալ էտիյօրսընըզ : Հազիգաթէն, հազիգաթէն սի-
 գէ տերիմ քի՛ Սիզ աղլոյրպ ֆիղան էտէճէքսինիզ,
 ամմա տիւնեա մէսրուր օլաճազ տըր . սիզ մահ-
 զուս օլաճազսընըզ, լաքին հիւզնիւնիւզ մէսէրրէ-
 21 թէ թէհալվիւլ էտէճէք տիր : Պիր գարը վազ՛ը
 համլ էտէճէյի զէման մահզուսն օլուր, զիրա վազ-
 թը կէլմիշ տիր . լաքին չօճուղը տօղուրտըզ զէ-
 ման, տիւնեայա ատէմ տօղտըզ իչիւսն, արթըզ
 22 մէսէրրէթտէն տերտինի խաթըրնա կէթիրմէզ : Ֆիւլ
 վազը՝ սիզ տախի շիմտի մահզուսն սընըզ, լաքին
 սիլի թէքրար կէօրէճէյիմ . վէ գալպինիզ մէսրուր
 օլաճազ, վէ մէսէրրէթինիզի սիգտէն քիմսէ ըէֆ՛
 23 էտէմէզ . Վէ օլ կիւստէ պէնտէն հիչ պիր շէյ ըէ-
 ճա էթմէյէճէքսինիզ . հազիգաթէն, հազիգաթէն
 սիգէ տերիմ քի՛ Պէնիմ իսմիմ իլէ փէտէրտէն հէր
 նէ թալէպ էտէճէք օլուրսանըզ, սիգէ վէրէճէք տիր :
 24 Շիտիյէտէք պէնիմ իսմիմ իլէ պիր շէյ թալէպ
 էթմէտինիզ . թալէպ էյլէյինիզ, ալաճազսընըզ, քի
 25 սիւրուրընըզ միւքէմմէլ օլա : Պու շէյլէրի սիգէ
 թէմնիլաթ իլէ սէօյլէտիմ . լաքին սիգէ արթըզ
 թէմնիլաթ իլէ սէօյլէմէյիպ՝ անճազ փէտէր հազ-

- զընտա սիգէ աշխեարէ խապէր վէրէճէյիմ վաղի
 26 կէլիօր : Օլ կիւնտէ պէնիմ իսմիմ իլէ թալէպ է
 տէճէքսինիլ . վէ սիգէ՝ փէտէրէ սիգին իչիւն պէն
 27 էտէճէյիմ՝ տէմէմ . Զիրա պէնի սէվիպ՝ Ալլահա
 խուրուճ էթտիյիմէ ինանարզընրզ իչիւն , փէտէ
 28 քէնտիսի սիգի սէվէր : փէտէրտէն խուրուճ էտի
 տիւնեայա կէլտիմ , եինէ տիւնեայը թէրք իլէ փէ
 տէրէ կիտիօրըմ :
 29 Շայիրտէրի անա՝ իշթէ շիմտի աշխեարէ տէ
 30 լէօրսըն , վէ հիչ թէմսիլ սէօյլէմէօրսըն : Շիմ
 պիլ՝ հէր պիր շէյի պիլտիյինի , վէ պիր քիմէն
 սանա սու՛ալ էթմէքլիյինէ միւհթաճ օլմատըլ
 անկաւորզ . պու սէպէպէ մէպիի Ալլահաճ իւ
 31 րուճ էթտիյինէ ինանըրզ՝ տէտիլէր : Յիսուս ա
 32 լէրէ ճէվապէն՝ Շիմտի ինանըօր մը սընրզ , իշթէ
 հէր պիրինիլ քէնտի մահալինէ տաղըլարապ , քէ
 նի եայընրզ պրաղաճաղընրզ վազըթ կէլիյըր , է
 հաթթա կէլմիշտիր . ֆագաթ եայընրզ տէյիլիմ
 33 զիրա փէտէր պէնիմ իլէ պէրապէր տիր : Պէն
 սէլամէթինիլ օլսուն իչիւն՝ պու շէյլէրի սիգէ տէ
 լէտիմ . տիւնեատա միւզայագանըլ օլաճապ , է
 քին ճէսարէթլէնինիլ , պէն տիւնեայա զալիպ
 արմ :

ՊԱՊ 47

- 4 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէ , սէմիյա տա
 րու նազար էտէրէք տէտի քի՝ ԼՅՅ փէտէր , սա
 կէլմիշտիր . Օղընը թա՛ղիլ էյլէ , թա քի Օղ
 2 տաիի սէնի թա՛ղիլ էյլէյի : Նիթէքիմ անա քտ
 ֆէ ի պէշէր իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրտին , թ
 քի անա վէրտիյին ճիւմլէ քիմսէլէրէ հայտիլ

3 պէտիյէ վէրէ : Վէ հայտաթ ը էպէտիյէ՝ սէն եա-
 լընդ հազգ Ալլահը վէ իրսալ էյլէտիյին Յիսուս
 4 Քրիստոսը պիլմէք տիր : Պէն սէնի եէր իւզէրինտէ
 թա՛ղիզ էյլէտիմ : իճրա էթմէք իչիւն պանա վէր-
 5 տիյին իչի թէմամ էյլէտիմ : Վէ շիմտի , էյ ֆէ-
 տեր , տիւնեա մէվճուտ օլմազտան էվվէլ սէնին
 6 նէզտիւտէ թա՛ղիզ էյլէ : Սէնին իսմինի տիւնեա-
 տան պանա վէրտիյին ատէմլէրէ պէյսան էյլէտիմ :
 անլէր սէնին իտիլէր , անլէրի պանա վէրտին . վէ
 7 սէնին քէլամլընը հըֆզ էյլէտիլէր : Պանա վէրտիյին
 շէլլէրին ճիւմլէսինին սէնին թարաֆընտան օլտըղը-
 8 նը շիմտի պիլտիլէր : Զիրա պանա վէրտիյին քէ-
 լամլարը անլէրէ վէրտիմ , անլէր տախի գապուլ է-
 տերէք , սէնտէն խուրուճ էթտիյիմի եազիննէն պի-
 9 լիպ՝ պէնի սէն իրսալ էթտիյինէ ինանտըլար : Պէն
 անլէր իչիւն ըէճա էտէրիմ . տիւնեա իչիւն տէյլլ ,
 անճազ պանա վէրտիյին քիմնէլէր իչիւն ըէճա է-
 10 տէրիմ , զիրա անլէր սէնին տիրլէր : Վէ պէնիմքի-
 լէրին քեաֆֆէսի սէնին՝ վէ սէնիքիլէրին քեաֆֆէ-
 սի պէնիմ տիր , պէն տախի անլէրտէ թա՛ղիզ օ-
 11 լունտիմ : Վէ արթըզ տիւնեատա տէյլլ իմ , վէ
 պունլար տիւնեատա օլուպ , պէն տախի սանա կէ-
 լիյօրլմ . էյ Գուտտուս ֆէտէր , պանա վէրտիյին
 քիմնէլէրի սէնին իսմին իլէ հըֆզ էյլէ , թա քի պի-
 12 զիմ կիպի պիր օլալար : Տիւնեատա անլէր իլէ պէ-
 րապէր պուլունտըճա , անլէրի սէնին իսմին իլէ
 հըֆզ էաէր իտիմ . պանա վէրտիյին քիմնէլէրի
 հըֆզ էյլէտիմ , վէ անլէրտէն , իպն ի հէլաքտան
 մա՛տա , հիչ պիրի հէլաք օլմատը , թա քի քիթապ

- 13 Իթմամ օլունա : Ամմա շիմաի սանա կելիօրլմ՝ վե
 պու շէյլերի տիւնետա սէյլերիմ՝ քի՝ պէնիմ սիւ.
 14 րուրլմը քէնտիլերինտէ միւքէմմէլ պուլլարտ Պէն
 անլերէ սէնին քէլսմընը վերտիմ, վէ պէն տիւնեա.
 տան օլմատրղլմ միսիլլիւ՝ անլեր տախի տիւնեա.
 տան օլմատրղլարընտան, տիւնեա անլերէ պուլլ
 15 էթտի : Անլերի տիւնետա տան գալտրրմաղլղընր տէ.
 յիլ, անճագ անլերի շէրիրտէն հըֆզ էթմէքլլիլի
 16 րէճա էտերիմ : Պէն տիւնետա տան օլմատրղլմ մի.
 սիլլիւ՝ անլեր տախի տիւնետա տան տէյլի տիրլեր :
 17 Անլերի հագիգալթըն իլէ թագտիս էյլէ. սէնին ք.
 18 լամըն հագիգալթ տըր : Սէն պէնի տիւնետա իրալ
 էթտիլին կիպի, պէն տախի անլերի տիւնետա իր.
 19 սալ էթտիմ : Վէ պէն քէնտիմի անլեր իլլին թագ
 տիս էտերիմ, թա քի անլեր տախի հագիգալթ
 20 վասըթատըլլէ թագտիս օլունալար : Վէ ետընը
 անլեր իլլին տէյիլ, անճագ անլերին քէլսմընը
 պանա իման էտէճէք օլանլար իլլին տախիլլիլի
 21 էտերիմ, թա քի ճիւմլէսի պիր օլալար. սէն, է
 ֆէտէր, պէնտէ, վէ պէն սէնտէ օլտրղլմ միսիլ
 լիւ, անլեր տախի պիլտէ պիր օլալար. թա քի պ.
 22 նի սէն իրալ էյլէտիլինէ տիւնետ ինանա : Պանա
 վէրտիլին՝ իղզէթի անլերէ վերտիմ, թա քի պիլլ
 23 պիր օլտրղլմը կիպի անլեր տախի պիր օլալար. վէ
 անլերտէ վէ սէն պէնտէ, թա քի պիր օլմաղլղա
 քեամիլ օլալար, վէ պէնի սէն իրալ էթտիլին
 վէ պէնի սէվտիլին միսիլլիւ անլերի տախի սէվտի
 24 յինի տիւնետ անկլայա. էյ ֆէտէր, պանա վէր
 տիլին քիմսէլերին տախի՝ պուլլունտրղլմ ետերտէ պ.
 նիմ իլէ պերապեր օլմալարընը իսթէրիմ. թա քի

պանա վերտիյին ճեղաղիմի միւշահէտէ ետէլէր . զի-
րա պէնի տիւնեանն թէ՛ սիսինտէն եվզէլ սեւտին :
23 Եւ 'տառիլ փէտէր , տիւնեա սէնի թանըմատը , աւ-
մա պէն սէնի թանըտըմ , պունլար տախի պէնի սէն
26 Իրառլ էթտիյինի տնկլատըլար : Վէ սէնին իսմինի
անլէրէ հէմ պիտիրտիմ , վէ հէմ տէ պիտիրէճէ-
յիմ . թա քի պանա ոլան մուհապպէթին անլէրտէ
օլա , պէն տախի անլէրտէ օլալըմ :

ՊԱՊ 18

3 Զիսուս պու շէյլէրի սեյլէտիքաէն սօնիրա , շա-
յիրալէրի իլէ պերապէր Գեարօն տերէսինին Էօ-
թէ թարաֆընա չըգըպ՝ օրատա պիր պաղչէ պու-
լանմողէ , շայիրալէրի իլէ պերապէր իչինէ կիրտի :
2 Վէ անը էլէ վէրէն Եէհուտա տախի օլ մահալի
պիլի իտի . զիրա Զիսուս շայիրալէրի իլէ պերապէր
օրատա չօգ տէֆ'ա իճթիմա՝ էթմիշ իտի :

3 Իմնի Եէհուտա պիր պէօլիւք 'սէր վէ պաշ-
քեահնլէր իլէ ֆերիսիլէր թարաֆընտան մէմուր-
լար ալըպ ֆէնէրլէր վէ մաշ'ալէլէր վէ սիւտ'ալար իլէ
4 օրայա կէտի : Վէ Զիսուս քէնտի հազգընտա վու-
գու՝ պուլաճադ շէյլէրին ճիւմէսինի պիլմէքէ , չը-

5 գըպ անլէրէ՝ Գիմի՞ արայօրսընը՝ տէտի : Ոնլէր տա-
խի անա՝ Նազարէթլի Զիսուսը՝ տէյիւ ճէվապ վեր-
մէքէ , Զիսուս անլէրէ՝ Պէն իմ՝ տէտի . վէ անը է-
լէ վէրէն Եէհուտա տախի անլէր իլէ պերապէր

6 տուրոյօր իտի : Վէ անլէրէ՝ Պէն իմ՝ տէտիյի ան-

7 տէ , անլէր կէրի չէքիլպ երէ տիւշտիւլէր : Պա՛-
տէհու անլէրէ՝ Գիմի՞ արայօրսընը՝ տէյիւ թէքրար
տուալ էյլէտիյինտէ , անլէր՝ Նազարէթլի Զիսու-

- 8 սը՝ տէտիլէր : Յիսուս ճէվապէն՝ Սիզէ Պէն իմ՝ տէ.
տիմ. իմտի էյէր պէնի արայօր իսէնիլ, պունար
9 սալը վէրինիզ կիթսինլէր՝ տէտի . Թա քի՝ Պանս
վէրտիյին քիմնէլէրտէն հիշ պիրինի վայ՝ էթմէտիմ՝
10 տէյիւ սէջլէտիյի քէլամ իթմամ օլունա : Օլ վս.
գըթ Սիմ՝օն Պետրոսըն պիր գըլըճը օլմաղլէ, աշ
չէքիպ քեաճին ի ա՛ղամըն պէնտէսինն վուրտազ,
սաղ գուլաղընը քէսիպ տիւշիւրտիւ . օլ պէնտէնի
11 իսմի տախի Մալխօս իտի : Վէ Յիսուս Պետրոս
Գըլըճընը գընընա դօ . փէտէրին պանա վէրտիյի
քեասէյի ի՛չմէյէճէք մի իմ՝ տէտի :
- 12 Օլ վագըթ պէօլիւք իլէ պին պաշը վէ Եհնու.
լէրին մէ՛մուրլարը Յիսուսը թուլթուպ պողլաթ.
13 լար : Վէ աշը էվվէլա Հաննոյա կէօթիւրտիլէ,
գիրա մէրգոււմ օ սէնէտէ քեաճին ի ա՛ղամ՝ օլմ
14 Գայաֆանըն գայն փէտէրի իտի : Պու Գայաֆա
տախի՝ Գազմ իչիւն պիր տտէմին Տէլաթ օլմաղ
խայրը տըր՝ տէյիւ իէհուտիլէրէ նասիհաթ վէրմ
15 օլան քիմնէ իտի : Վէ Սիմ՝օն Պետրոս իլէ տիկի
պիր շայիրտ Յիսուսըն արաթ սըրա կիտիյօրլմէ
տի . վէ օլ շայիրտ քեաճին ի ա՛ղամըն պիլտիլմ
լուպ՝ Յիսուս իլէ պէրտպէր քեաճին ի ա՛ղամըն
16 հավլըսընա կիրտի . Լաքին Պետրոս գափու եանը
տա տըշարընա տուրմաղլէ, քեաճին ի ա՛ղամըն պիլ
տիյի օլան տիկէր շայիրտ չըգըպ՝ գափուճըյա սէյի
17 լէյէրէք, Պետրոսը իչէրիյէ ալաթ : Վէ գափուշ
գըզ Պետրոսա՝ Սէն տախի պու տտէմին շայիրտէ
րինտէն տէյիլ մի սին՝ տէտիլտէ, օլ տախի Տէ
18 յիլ իմ՝ տէտի : Վէ հալա սօղուգ օլարղընտա
խըտմէթքեարլար իլէ մէ՛մուրլար ալթէշ եազմըլ գ

- մաղէ տուրուպ ըսընը յօրլար իտի . Պետրոս տախի
 19 անլէր իլէ պերապէր տուրուպ ըսընը յօր իտի : Վէ
 քեահին ի ա'գամ Յիսուսա՝ շայիրտլէրի իլէ թա՝
 լիսինէ տա'իր սու'ալ էթմէրլէ Յիսուս անա ճէվա-
 20 պէն՝ Պէն տիւնեայա 'ալէնէն սէջլէտիմ . պէն տա-
 'իմա սինաղօղտա վէ Յէհուտիլէրին հէր թարաֆ-
 տան ճէմ՝ օլարգլարը հէյքէլտէ թա'լիմ էտիպ՝
 21 կիլլիտէ հիչ պիր շէյ սէջլէմէտիմ : Նի'չիւն պանա
 սու'ալ էտիյօրսըն . իշիթմիշ օլանլարտան՝ քէնտի-
 լէրինէ նէ սէջլէտիյիմի սու'ալ էյլէ . իշիթէ անլէր
 22 պէնիմ՝ սէջլէտիյիմ շէյլէրի պիլիլիլէր՝ տէտի : Վէ
 պու շէյլէրի սէջլէտիյինտէ , օրատա տուրան մէ՝
 մուրլարտան պիրի Յիսուսա պիր սիլլէ վուրուպ՝ ֆեա-
 հին ի ա'գամա պէջլէ՞ մի ճէվապ վէրիւսին՝ տէտի :
 23 Յիսուս անա ճէվապէն՝ էյէր սէջլէտիյիմ ֆէնա
 իսէ , ֆէնալըղնա շէհատէթ էյլէ . ամմա էւէր է-
 24 յի իսէ , պանա Նի'չիւն վուրույօրսըն՝ տէտի : Վէ
 Հաննա անը պաղլը օլարադ , քեահին ի ա'գամ Գա-
 25 յաֆայա կէօնտէրմիշ իտի : Վէ Ամ'օն Պետրոս
 տուրուպ ըսընմադտա իքէն , անա՝ Սէն տէ անըն շա-
 յիրտլէրինտէն տէյիլ մի սին՝ տէտիլէր . օ տախի՝
 26 Տէյիլ իմ՝ տէյիւ ինքետր էթտի : ֆեահին ի ա՝
 զամին պէնտէլէրինտէն օլուպ՝ Պետրոսըն տախի գու-
 լաղընը քէստիյի քիմնէնին ագրապարնտան պիրի՝
 Պէն սէնի պաղչէտէ անըն իլէ պերապէր կէօրմէ-
 27 տիմ մի՝ տէտի : Պուռուռն իւղէրինէ Պետրոս եինէ
 ինքետր էթտի . վէ տէր 'ադապ խօրօս էօթտիւ :
 28 Օլ վազըթ Յիսուսը Գայաֆանըն եանընտան հիւ-
 քիւմէթ գօնաղընա կէօթիւրտիւլէր , վէ վազըթ
 սապահ իտի . վէ անլէր նափաք օլմամալարը վէ ֆըու-

- հը եւմէլէրի իշխն հիւքիւմէթ գօնաղընա կիրմէ.
 29 տիւլէր : Պիշաւէն 'ալէյ, Փիլաթօս անյէրին եանդ.
 նա չըգըպ' Պու առեմին 'ալէյհիտէ նէ՞ շիբեայէ.
 30 Թիւիլ վար' տէտի : Անլէր տախի անա ճէվապէն'
 Էյէր պու քիմնէ միւճրիմ օլմուսայըտը , անը սանա
 31 Թէսլիմ էթմէզ իտիք' տէտիլէր : Օլ վազըթ փի.
 լաթօս անլէրէ' Անը սիզ աղըպ' քէնտի շէրի'աթը.
 նըզա կէօրէ հիւքմ' էտինիզ' տէտի . լաքին Եէհու
 տիլէր անա' ֆիմնէյի գաթլ էթմէքլիյիմիզէ բուէ.
 32 սաթ Եօզ տըր' տէտիլէր . Թա քի Զիսուսըն նէ
 տիւրլիւ էօլիւմ իլէ վէֆաթ էտէճէյինի իմա էթմէք
 33 իւզրէ սէջլէտիյի քէլամ իթմամ օլունա : Վէ փի.
 լաթօս Թէքրար հիւքիւմէթ գօնաղընա կիրտի , վէ
 Զիսուսը չաղըրըպ անա' Եէհուտիլէրին մէլէյի սէն
 34 մի սին' տէտի : Զիսուս անա ճէվապէն' Պուսու սէն
 քէնտիլիյիտէն' մի սէջլէյօրսըն , Եօզսա պէնիմ
 հազգըմուս սանա պաշգալարը՞ մը սէջլէտի' տէտի
 35 Փիլաթօս ճէվապէն' Պէն Եէհուտի՞ մի իմ . սէնի
 քէնտի միլլէթին վէ պաշ քեահիլէր պանա թէ.
 36 լիմ էթտիլէր . նէ՞ եափտըն' տէտի : Զիսուս ճէվ.
 պէն' Պէնիմ մէլէքիւթիւմ պու տիւնեատան տէլի
 տիր . էյէր պէնիմ մէլէքիւթիւմ պու տիւնեատան
 օլտայըտը , պէնիմ խըտմէթ ճիլէրիմ Եէհուտիլէ
 Թէտիմ օլունմաւնաղըղըմ իշխն միւճահէտէ նաթ.
 լէր իտի . ամմա շիմնի պէնիմ մէլէքիւթիւմ պու
 37 բատան տէյիլ տիր' տէտի : Օլ վազըթ փիլաթօս
 անա' Էջլէ իսէ պիր մէլիք մի սին' տէտի : Զիսուս
 ճէվապէն' Սէջլէտիյին կիպի տիր , չիւնքի պէն մէ.
 լիք իմ . պէն պուսուսն իշխն , եա'նի հազիգաթ.
 հատէթ էթմէք իշխն տօղարմ' , վէ պուսուսնապիլի

տիւնեայա կէտիմ՝ Հագիգաթտան օլան հէր քիմնէ
 38 պէնիմ սեօգիւմիւ տինկլէր՝ տէտի : փիլաթօս ա-
 նա՝ Հագիգաթ նէ՞ տիր՝ տէտի . վէ պոռնու սեզլէ-
 տիքտէն ոօնկրա եինէ Եհնուտիլէրին եանընա չը-
 դալ , անլէրէ՝ Պէն անտէ հիչ պիր ճիւրմ՝ պուլմա-
 39 յորմ . Ամնա Ֆրսհտա սիզին իչիւն պիր քիմնէ սա-
 լը վէրմէքլիյիմ՝ սիզտէ 'ատէթ տիր . իմտի սիզէ
 Եհնուտիլէրին մէլիյինի սալը վէրմէքլիյիմի իսթէր
 40 մի սինիզ՝ տէտի : Օլ վազըթ եինէ ճիւմէսի պաղը-
 ըրպ՝ Պառնու տէյիլ , անճուդ Պարապպասը՝ տէտի-
 լէր : Պարապպաս իսէ պիր հարամի իտի :

ՊԱՊ 49

1 Օլ գէման փիլաթօս Յիսուսը ալըպ գամչը իյէ
 2 տէօյտիւ : 'Ապրէրլէր տախի տիքէնլէրտէն պիր թաճ
 էօրիւպ՝ անըն պաշընա վազ՝ էթտիլէր , վէ անա էր-
 3 զաւանի պիր լիպաս կիյտիրիպ՝ Սէլամըն՝ 'ալէյբ ,
 էյ Եհնուտիլէրին մէլիյի , տէյէրէք անա սիլլէ վու-
 4 բուրլար իտի : փիլաթօս թէքրար տըշարը չըգըպ՝
 անլէրէ՝ իշթէ անտէ պիր ճիւրմ՝ պուլմատըղմը
 պիլմէնիլ իչիւն անը սիզէ տըշարըյա չըգարըյօրըմ՝
 5 տէտի : Օլ վազըթ Յիսուս տիքէն թաճը վէ էրզա-
 վանի լիպասը կիյինմիչ օլարադ՝ տըշարըյա չըգտըղ-
 6 տա , փիլաթօս անլէրէ՝ իշթէ օլ ատէմ՝ տէտի : Պաշ
 քեահիլլէր իլէ մէ՝մուրլար տախի անը կէօրտիւք-
 լէրինտէ՝ Սալպ էյլէ , սալպ էյլէ՝ տէյիւ պաղըրըր-
 լար իտի : փիլաթօս անլէրէ՝ Անը սիզ ալըպ սալպ
 էյլէյինիլ . զըրա պէն անտէ ճիւրմ՝ պուլմայօրըմ՝
 7 տէտի : Եհնուտիլէր անա ճէվապէն՝ Պիզիմ շէրի՝ա-
 թըմըզ վար , վէ շէրի՝աթըմըզ մուճիպինճէ գաթլի

- վաճիւպ տիր . զիրա քէնտիսինի Իպնուլլահ մադա .
 8 մընտա թուլթուտու՝ տէտիլէր : Փիլաթօս պու սօղիւ
 9 իշիթտիլինտէ՝ տաՀա զիյատէ գօրգարադ , թէք .
 րար հիւքիւմէթ դօնաղընա կիրիպ Յիսուս : Սէն
 նէրէտէն սին՝ տէտի . Ամմա Յիսուս անա ճէվապ
 10 վէրմէմէսիլէ , Փիլաթօս անա խիթապէն՝ Պան
 սէօյլէմէ՞ղ մի սին . պիլմէ՞ղ մի սին .քի սէնի սալլ
 էթմէյէ գուտրէթիմ վար , վէ սէնի սալլ վէրմէյէ
 11 տախի դուտրէթիմ վար՝ տէտի : Յիսուս՝ Էյէր ա .
 նա եօգարըտան վէրիլմիշ օլմասայրտը , պէնիմիւ
 զէրիմէ հիշ պիր գուտրէթին օլմաղ խտի . պու սէ .
 պէպտէն՝ պէնի սանա թէսլիմ էտէնին կիւնսճ
 12 տաՀա պէօյիւք տիր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի : Պուն .
 տան սօնկրա Փիլաթօս անը սալլ վէրմէյէ վէօյիւ
 տրար իտի իսէ տէ , Եէհուտիլէր՝ Էյէր պուսու
 սալլ վէրիւտէն , Գայսէրին տօսթը տէյիլ սին . քէն .
 տիսինի մէլիք 'ատտ էտէն հէր քիմէսնէ Գայսէրէ
 13 մուխալիֆ սէօյլէր՝ տէյիւ պաղըրըրլար խտի : Փիլա
 թօս տախի պու սէօղիւ իշիթտիլտէ՝ Յիսուսը տք .
 շարըյա չըգարըպ , 'Իպրանիճէ Ղապպաթա տէֆ .
 լէն թաշ տէօշէմէ նամ մաՀալտէ մէհքէմէտէ օ .
 14 թուրտու : Վէ ֆըսհըն թէտարիք կիւնիւ օլմա
 սա'աթ ալթըր րատտէլէրինտէ խտի . Եէհուտիլէրէ
 15 իշիթէ մէլիլինիլ՝ տէտի : Ամմա անլէր՝ Գալաթի
 դալարըր , անը սալլ էյլէ՝ տէյիւ պաղըրտըրլար . Փի
 լաթօս անլէրէ՝ Մէլիլինիլի սալլ էտէյիմ մի սէ .
 տի . պաշ քէտհինլէր՝ Գայսէրտէն պաշդա մէլիլի .
 16 միդ եօգ տըր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր : Օլ վաղթ
 անը՝ սալլ օլընմադ իւզրէ անլէրէ թէսլիմ էթտի .
 անլէր տախի Յիսուսը ալըպ կէօթիւրտիւլէր :

- 17 քէնտիսի տախի խաչընը թաշըյարագ, 'իպրա-
նիճէ Գօլգօթա տէնիլէն Գաֆա եէրի նամ մահալէ
18 չըգար: Վէ անը, վէ անըն իլէ պէրապէր տիկէր
իլի քիմնէ, պիլի պիր եանընտա վէ պիրի օլ պիր
եանընտա վէ Յիսուս քէնտիսի օրթատա օլարագ,
19 օրատա խաչա կերտիլէր: Վէ Փիլաթօս պիր եաֆ-
թա եազըպ' խաչըն իւզէրինէ գօտու: Եազըսը տա-
խի ԵԷՀՈՒՏԻԼԵՐԻՆ ՄԷԼԻՑԻ ՆԱԶԱՐԵԹԼԻ ՑԻ-
20 ՍՈՒՍ խտի: Վէ Յիսուսըն խաչա կերիլտիլի մա-
հալ շէհրէ եագըն, վէ պու եաֆթա տախի 'իպ-
րանիճէ վէ Եունանիճէ վէ Լաթինճէ եազըլը օլմազ-
21 լէ, Եէհուտիլէրտէն նիչէլէրի անը օգուտլար: Օլ
վազըթ Եէհուտիլէրին պաշ քեահնիլէրի Փիլաթօ-
սա՝ Եէհուտիլէրին մէլիլի տէլիլ, ամմա քէնտիսի
պէն Եէհուտիլէրին մէլիլի իմ տէտի՝ տէլիլ եազ՝
22 տէտիլէր: Փիլաթօս՝ Նէ եազտըմ իսէ, եազտըմ՝
տէլիլ ճէվապ վէրտի:
23 Վէ 'ապէրլէր Յիսուսը խաչա կերտիլտէն սօնկ-
րա, անըն էլպիսէսինի տըպ՝ հէր պիր 'ապէրէ պիր
հիսսէ օլմագ իւզրէ տէօրթ հիսսէ էթտիլէր. Էն-
թարիլի տախի լաշըլ, Ֆազաթ էնթարի տիլիլ-
սիլ, պաշտան պաշա պիւս պիւլ իւն տօգուլմա օլ-
24 մադլէ, Պիրի պիրինէ՝ Անը երթմալարամ, ամմա
քիմին օլաճազընա դուր'ա տթալըմ՝ տէտիլէր. թա-
քի՝ Էլպիսէսի պէյլէրինտէ թագաիմ'տիպ՝ էնթա-
րիմ իւզէրինէ գուր'ա տթալըլար՝ տէլիլ մոհաարէր
օլմն իթմամ օլունա. 'ապէրլէր տախի պու շէլէ-
րի էթտիլէր:
25 Վէ Յիսուսըն խաչը եանընտա վալիտէսի իլէ վա-
լիտէսինին հէմշիրէսի, Գլէօփասըն զէ՛՛՛՛՛՛ Մէրիէմ

- 26 վէ Մէծտէլի Մերեմ տուրույօրլար իտի : Խմտի ցիսուս վալիտէսի իլէ սէվտիյի շայիրտի եանընտա տուրուր կէօրմէքլէ , քէնտի վալիտէսինէ՝ Էյ խաթուն ,
- 27 իշթէ օղըն՝ տէյիպ , Սօնկրա շայիրտէ տախի՝ իշթէ վալիտէն՝ տէտի . վէ օլ վազըթտան սօնկրա պու շայիրտ անը քէնտի խանէսինէ գապուլ էթտի :
- 28 Պա՛տէհու ցիսուս արթըզ հէր շէյին թէմամ օլտըղընը պիլմէքլէ , մուհարրէր օլանըն իթմամը ի .
- 29 չիւն՝ Սուստըմ՝ տէտի : Վէ օրատա սիրքէ իլէ տօլու պիր գապ պուլունմաղլէ , անլէր սիրքէ իլէ պիր սիւնկէր տօլտուրուպ՝ պիր զուֆույա թագա .
- 30 րագ , անըն աղղընա սունտուլար : ցիսուս տախի սիրքէյի ալտըղը կիպի , թէմամ օլտուր տէտի . քէպաշընը էյիպ՝ թէպիմ ի րուհ էթտի :
- 31 Խմտի թէտարիք կիւնիւ օլտըղընտան՝ ճէսէտլէրին սէպթ կիւնիւ խաչ իւզէրինտէ գալմամասը ի չիւն , (չիւնքի օլ սէպթ պէօյիւք կիւն իտի ,) Եէհուտիլէր՝ անլէրին ինճիքլէրի դըրըլըպ , գալտըրը .
- 32 մասընը Փիլաթօստան րէճա էթտիլէր : Պունուն իւզէրինէ՝ ՝ասքէրլէր կէլիպ՝ անըն իլէ պէրապէր սալ օլունան էվվէլքի վէ տիկէրինին ինճիքլէրինի դըրտըլար : Ամմա ցիսուսա կէլտիքլէրինտէ , անըն վէֆաթ էթմիշ օլտըղընը կէօրմէլէրիլէ , ինճիքլէրի .
- 34 նի գըրմատըլար : Լաքին ՝ասքէրլէրտէն պիրի անըն եանընը մըղըագ իլէ տէլտի . վէ տէր ՝ագապ գան
- 35 իլէ սու չըգտը : Վէ պունու կէօրէն սիզին իման էթմէնիզ իչիւն շէհաստէթ էթտի , վէ անըն շէհատէթի հագգ տըր , վէ քէնտիսի տախի հագգ սէօյ .
- 36 լէտիլինի պիլի : Զիրա պու շէյլէր՝ Անտէն պիր քէմիք գըրըլմայաճագ՝ տէյիւ մուհարրէր օլտընը

37 իթմամբ իչիւն վագը՝ օլտու : Վէ եինէ պաշգա պիր
եէրտէ , Տէլտիբլէրի քիմսէյէ նազար էտէճէբլէր՝
տէյիւ մուհարրէր տիր :

38 Պա՛տէհու Յիսուսըն շայիրտի օլուպ՝ Եէհուտիլէ-
րին գօրգուսընտան քէնտինի խաֆի թուլթան Ա-
րիմաթիտը Եոսուէֆ Յիսուսըն ճէսէտինի գալտըր-
մաղա Փիլաթօստան բուխսաթ թալէպ էյլէտի .
Փիլաթօս տախի բուխսաթ վէրմէբլէ , կէլիպ Յի-

39 սուսըն ճէսէտինի գալտըրտը : Վէ մուգաստտէմա
Յիսուսա կէճէլէյին կէլմիշ օլան՝ Նիգօտիմօս տա-
խի կէլիպ՝ եիւղ լիտրա գատար մուրրի սաֆի իլէ

40 ՝ուտ աղաճը թէրքիպի կէթիրտի : Օլ վագըթ Յի-
սուսըն ճէսէտինի ալըպ՝ Եէհուտիլէրին տէֆն էթ-
մէք խուսուսընտա ՝ատէթլէրի իւզըն , սնը պահար-
լար իլէ պերապեր քէթէն պէզլէրինէ սարտըլար :

41 Վէ սալպ օլուստըղը մահալտէ պիր պաղչէ , վէ
պաղչէտէ՝ իչինէ տահա պիր քիմսէ գօնուլմամըշ

42 պիր եէնի գապը պուլուստըղընտան , Եէհուտիլէրին
թէտարիք կիւնիւ օլտըղը հասէպիլլէ , գապը տա-
խի եագըն օլտըղը իչիւն Յիսուսը օրպա գօտըլար :

ՊԱՊ 20

1 Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ , սապահլայըն
տահա գարանլըգ իբէն , Մէճուէլի Մէրեհմ գապրա
կէլիպ՝ թաշը գապրտան գալտըրըլմիշ կէօրմէբլէ ,

2 Գօշուպ Սիմ՝օն Պետրոսա վէ Յիսուսըն սէվտիլի օլ
պիր շայիրտէ կէլիպ , անլէրէ՝ Բապպը գապրտան
գալտըրմըշար վէ անը նէրէյէ գօտըգլարընը պիլմէ-

3 յիզ՝ տէտի : Օլ վագըթ Պետրոս իլէ օլ պիր շա-

4 յիրտ չըգըպ գապրա կիթաիլէր . իբիսի տախի պէ-

- րապէր գօշույրլար իտի, ֆագաթ ու պիր շայրտ
 Պետրոստան չափուք իլէրի գօշաղղընտան՝ էվլէճէ
 5 գապրա վարտը: Վէ էյիլիպ քէթէն պէզլէրինի
 պիր թարաֆա գօնուլմըշ կէօրտիւ իսէ տէ, իլէրի
 6 կիրմէտի: Սիմ'օն Պետրոս տախի անըն արտը սրա
 կէլիպ գապրա կիրտի, վէ քէթէն պէզլէրի գօնուլ-
 7 մըշ, Վէ անըն պաշընտա օլան մէնտիլի քէթէն
 պէզլէրի իլէ պէրապէր գօնուլմայրպ՝ անճապ պըրճա
 8 պիր մահալտէ տիւրիւլիւ օլարապ կէօրտիւ: Ու
 զէմնն՝ գապրա էվլէճէ կէլէն ու պիր շայրտ տա.
 9 Խի կիրիպ կէօրտիւ վէ ինանտը: Զիրա՝ Անա էմ-
 վաթտան գըյամ էթմէք կէրէք տիր՝ տէյիւ մու-
 10 հարէր օլանը տահա պիլմէզլէր իտի: Պա՛տէհու պու
 շայրապէր թէրտար քէնտի եւրլէրինէ կիթաիլէր:
 11 Ամմա Մէրէէմ՝ գապըրն էանընտա տըշարտա
 տուրուպ աղլայօր իտի. վէ աղլար իքէն, պագմափ
 12 իլիւն գապրա էյիլիպ՝ Յիսուսն ճէսէտինին գօնուլ-
 մըշ օլաղղը մահալտէ, պիրի պաշ թարաֆընտա
 վէ տիկէրի պագ թարաֆընտա օթուլմըշ պէյազ
 13 էլպիսէլի իքի մէլէք կէօրտիւ: Վէ պուշլար անա՛
 էյ խաթուն, նի՞չիւն աղլայօրսըն՝ տէմէլէրի իզէ-
 րինէ, Բապլըմը գալորըրտըզլարը վէ անը նէրէյէ
 14 գօտըզլարընը պիլմէտիյիմ իլիւն՝ տէտի: Պուշու-
 սէօյլէտիքտէ արգասընա տէօնիւպ Յիսուսը տուրու
 15 կէօրտիւ իսէ տէ, Յիսուս իտիլինի պիլմէտի: Յի-
 սուս անա՛ էյ խաթուն, նի՞չիւն աղլայօրսըն՝ քիմի
 արայօրսըն՝ տէտի. ու տախի պաղչէվան տըր վանն
 էտէրէք, անա՛ էֆէնտիմ, անը սէն գալտըրտըն ի-
 սէ, նէրէյէ գօտըղընը պանա սէօյլէ, պէն տախի
 16 անը գալտըրայլմ՝ տէտի: Յիսուս անա՛ էյ Մէր-

- եւմ, տէմէսի իւզէրինէ, տէօնիւպ անա՝ Բապպունի
 17 (եա՛նի Մո՛ւալլիմ) տէտի: Յիսուս անա խիթապէն՝
 Պանա ասգունմա. զիրա տաճա փէտէրիմին նէզտի-
 նէ՝ ուրուճ էթմէտիմ. լաքին պիրատէրլէրիմին եա-
 ննա վարդպ անլէրէ սեզլէ. Պէնիմ փէտէրիմ վէ
 սիզին փէտէրինիզէ, վէ պէնիմ Ալլահիմ վէ սիզին
 18 Ալլահիմըզա՝ ուրուճ էտէրիմ՝ տէտի: Մէճտէլի
 Մէրեհմ կէլիպ՝ շայիրալէրէ Բապպը կէօրտիւյիւնիւ,
 վէ քէնտիսինէ պու շէյլէրի սեզլէտիյինի նազլ էյ-
 լէտի:
 19 Վէ հէմնն ոլ կիւնտէ, եա՛նի հաֆթանըն պի-
 րինճի կիւնիւնտէ ազշամ օլտըգտա, շայիրալէրին
 ճէմ՝ օլտըգլտըր մաճալին գափուլարը տախի Եէ-
 հուտիլէրին գօրգոււնտան գափալը օլտըղը հալտէ,
 Յիսուս կէլիպ օրթատա տուրարագ անլէրէ՝ Սէլա-
 20 մին՝ ալէյքիւմ՝ տէտի: Վէ պունու սեզլէտիքտէն
 սօնկրա՝ անլէրէ էլլէրինի վէ եանընը կէօսթէրաի.
 օլ վազըթ շայիրալէր Բապպը կէօրմէքլէ մէսրուր
 21 օլտըլար: Վէ Յիսուս եինէ անլէրէ՝ Սէլամըն՝ ալէյ-
 քիւմ. փէտէր պէնի իրսալ էյլէտիյի կիպի, պէն
 22 տախի սիզի իրսալ էտէրիմ՝ տէտի: Վէ պունու
 սեզլէտիքտէ, նէֆիս էտիպ անլէրէ՝ Բուճ Իւլ Գուտա-
 23 սը ալլընը. Բիմլէրին կիւնաճլարընը՝ աֆվ էտէր-
 սէնիզ, անլէրէ՝ աֆվ օլունմըշ օլուր, վէ քիմլէ-
 րինքինի թէվգիֆ էտէրսէնիզ, թէվգիֆ օլունմըշ
 օլուր՝ տէտի:
 24 Ամմա օն իքիլէրտէն սիրի օլուպ՝ իքիզ տէնիլէն
 թօմա՝ Յիսուսըն կէլտիյի զէման անլէր իլէ պէրա-
 25 պէր տէյիլ իտի: Վէ տիկէր շայիրալէր անա՝ Բապ-
 պը կէօրտիւք՝ տէտիքլէրինտէ, անլէրէ՝ Անըն էլլէ-

- բինտէ մըխլարըն էսէրինի կէօրիւպ, փարմաղըմը մըխլարըն էսէրինէ գօմաղ իսէմ, էլիմի տախի ես. նընա սօգմաղ իսէմ, ասլա ինանմամ տէտի:
- 26 Վէ սէքիզ կիւնտէն սօնկրա եինէ շայիրտէր ի. չէրիտէ օլուպ, Թօմա տախի անլէր իլէ պէրապէր իտի, վէ գափուլար գափալը օլտըղը հալտէ, Յիսուս կէլիպ օրթատաա տուրաբազ, Սէլամըն 'ալէյ.
- 27 քիւմ տէտի: Անտէն սօնկրա Թօմայա՝ փարմաղը. նը պուրայա ուզլաթ վէ էլէրիմէ պագ, վէ էլիի ուզաորպ եանըմա սօգ, վէ իմանսըզ օլմա, անճադ.
- 28 միւմին օլ տէտի: Թօմա անա ճէվտպէն՝ Բապարմ.
- 29 վէ Ալլահըմ տէտի: Յիսուս անա՝ [էյ Թօմա.] պէնի կէօրտիլուն իչիւն իման էթտին, կէօրմք. սիզին իման էտէպէր նէ միւղարէք տիր՝ տէտի:
- 30 Յիսուս շայիրտէրինին էօնիւնտէ պաշգա չօգ՝ ա. լամէթլէր իճրա էթտի իսէ տէ, պու քիթապտա.
- 31 մուհարրէր տէյիլ տիր: Անճագ Յիսուսըն Մէտիճ Խոնուլահ իտիլինէ իման էթմէնիզ, վէ իման է. տէրէք անըն իսմի իլէ հայաթա մալիք օլմանըլ ի. չիւն պուշլար թահրիր գըլընմըշ տըր:

ՊԱՊ 21

- 1 Պա՛տէհու Յիսուս Թէպէրէյէ տէնիզինին քէնա. ընտա քէնտիսինի շայիրտէրինէ պէ թէքրար իզ.
- 2 հար էյլէտի, վէ սուրէթ ի իզհարը պու իտի, Ես. նի Սիմ'օն Պետրոս իլէ իքիզ տէնիլէն Թօմա, վէ ճէլիլտէ վազը՝ Գանա ղէհրինտէն օլան Նաթանա. յէլ, վէ Ջէպէտի օղըւլարը իլէ անըն շայիրտէրին.
- 3 տէն տիկէր իքի քիշի պիրլէքտէ պուլունուպ՝ Սիմ. 'օն Պետրոս անլէրէ՝ Պալըզ ալընա կիտէճէյիմ տէ.

տի . անա՛ Պիղ տախի սէնին իլէ պերապէր կիտէ-
 րիզ՝ տէյերէք , չըգըպ տէր՝ ագապ գայըղա պինտի-
 4 լէր , վէ օլ կէճէ պիր շէյ թուլթմատըլար : Վէ սա-
 պոհ օլտըգտա՛ Յիսուս տէնիզ քէնարընտա տու-
 րոյօր խոի . ամմա շայիրտլէր Յիսուս իտիյինի պիւ-
 5 մէտիլէր : Յիսուս իտէ անլէրէ՛ Զօճուգլար , պիր եէ-
 յէճէյինիզ վա՛ր մը՝ տէտի . անա խայր՝ տէյիւ ճէ-
 6 վապ վէրտիլէր : Օլ տախի անլէրէ՛ Աղը գայըղըն
 սող թարաֆընա աթընըզ վէ պուլուրսընը՝ տէ-
 մէտիլէ , աթտըլար վէ պալըգլարըն քէսըթինտէն
 7 նաշի անը չէքէմէտիլէր : Օլ վագըթ Յիսուսըն սէվ-
 տիյի շայիրտ Պետրոսա՛ Պու Րապպ տըր՝ տէտի .
 Սիմ՛օն Պետրոս տախի Րապպ իտիյինի իշիթտիքտէ ,
 չըփուգ օլտըղը իչիւն 'ապասընը գուշանըպ՝ տէնիզէ
 8 աթըլտը : Տիկէր շայիրտլէր իտէ գարատան ուզադ
 օլմայըպ՝ անճադ իքի եիւզ արշըն գատար աչըգտա
 պուլուճմալարըյէ , աղը պալըգլարը իլէ չէքէրէք ,
 9 գայըգ իլէ կէլտիլէր : Վէ գարայա չըգտըգլարըն-
 տա , հազըր պիր աթէշ վէ իւսթիւնտէ գօնուլմըշ
 10 պալըգ վէ էքմէք կէօրտիւլէր : Յիսուս անլէրէ՛ Շիմոն
 թուլթաղընըզ պալըգլարտան կէթիթինիզ՝ տէտի :
 11 Սիմ՛օն Պետրոս գայըղա կիբիպ՝ եիւզ էլլի իւշ 'ա-
 տէտ պէօյիւք պալըգ իլէ տօլու աղը գարայա չէք-
 տի , վէ պու գատար չօգ իքէն աղ եըրթըմատը :
 12 Յիսուս անլէրէ՛ կէլլինիզ , թա՛ամ էտինիզ՝ տէտի .
 վէ շայիրտլէրտէն հիչ պիրի՛ Սէն քի՛մ սին՝ տէյիւ
 անա տուալ էթմէյէ ճէսարէթ էտէմէտի . զիրա
 13 Րապպ իտիյինի պիլտիլէր : Օլ վագըթ Յիսուս կէ-
 լըպ՝ էքմէյի վէ քէզալիք պալըղը տախի ալըպ ան-
 14 լէրէ վէրտի , Յիսուս էմվաթտան գըյամ էթտիք-

- տէն սօնկրա՝ պու իւչիւնճիւ տէֆ'ա օլարագ շա-
յիրտլէրինէ կէօրիւնտիւ :
- 15 Վէ տնլէր թա'ամ էթտիքտէն սօնկրա , Յիսուս
Սիմ'օն Պետրոսս խիթապէն՝ էյ Աիմ'օն իպն ի
Եունուս , պէնի պունլարտան զիյատէ սէվէ՞ր մի
սին՝ տէտի . անա՝ Պէլի , եա Բապպ , սէնի սէվտի-
յիմի սէն պիլիրսին՝ տէտի . անա՝ Գուզուլարըմը օթ-
16 լաթ՝ տէտի : Եինէ անա իքինճի տէֆ'ա , էյ Ամ
'օն իպն ի Եունուս , պէնի սէվէ՞ր մի սին՝ տէտի .
անա՝ Պէլի , եա Բապպ , սէնի սէվտիյիմի սէն պի-
լիրսին՝ տէտի . անա՝ Գոյունլարըմը րա'ի էթ տէ-
17 տի : Անա իւչիւնճիւ տէֆ'ա , էյ Սիմ'օն իպն ի
Եունուս , պէնի սէվէ՞ր մի սին՝ տէտիքտէ , Պետրոս
քէնտիսինէ իւչիւնճիւ տէֆ'ա օլարագ՝ Պէնի սէվէ՞ր
մի սին՝ տէտիյի իչիւն մուհզոււն օլուպ , անա՝ Եա
Բապպ , սէն հէր շէյի պիլիրսին . սէնի սէվտիյիմի
սէն պիլիրսին՝ տէտի . Յիսուս անա՝ Գոյունլարըմը
18 օթլաթ . Հազիգաթէն , Հազիգաթէն սանա տէ-
րիմ քի՝ սէն կէնճ իքէն , քէնտի քէնտինէ գուշա-
նրպ՝ իսթէտիյին եէրէ կիտէր իտին . ամմա իյս-
թիյաք օլարղըն զէման էլլէրինի ուզատաճագ սրն
տէ սէնի պաշգասը գուշատրպ՝ իսթէմէտիյին եէրէ
19 կէօթիւրէճէք տիր՝ տէտի : Վէ նէ տիւրլիւ էթլիմ
իլէ Ալլահը թա'ղիզ էյլէյէճէյինի իմա էթմէք ի-
չիւն պունու սէյլէտի . վէ պունու տէտիքտէն
20 սօնկրա անա՝ Արտըմսըրա կէլ՝ տէտի : Վէ Պետ-
րոս տէօնիւպ , օլ ագաւմ թա'ամընտա Յիսուսըն
կէօքսինէ տիւշէրէք՝ Եա Բապպ , սէնի էլէ վէրէ-
ճէք քի՞մ տիր՝ տէյէն , անըն սէվտիյի շպիրտին
21 արգատան կէլտիյինի կէօրտիւ : Պետրոս մէրգումը

- կէօրինճէ , Յիսուսա՛ Նա Բապպ , պու տախի նէ՞
 22 օլաճադ՝ տէտի : Յիսուս անա՛ Պէն կէլինճէյէտէք
 պուճուճ գալմասընը իսթէրսէմ , սէնին նէ՞ վազի-
 23 ֆէն , սէն արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի : Իմտի օլ շա-
 յիրտ վէֆաթ էթմէյէճէք տիր՝ քէլամը պիրատէր-
 լէր արասընտա շայր՝ օլտու իսէ տէ , ֆազաթ Յի-
 սուս անա՛ Պու վէֆաթ էթմէյէճէք տիր՝ տէմէ-
 յիպ , անճադ՝ Պէն կէլինճէյէտէք անըն գալմասընը
 իսթէրսէմ , սէնին նէ՞ վազիֆէն՝ տէմիշ իտի :
 24 Պու շէյլէր հազգընտա շէհատէթ էտիպ՝ պու
 շէյլէրի թահրիր էտէն հէման պու շայիրտ տիր , վէ
 25 անըն շէհատէթի հազգ օլաըղընը պիլիրիզ : Աէ Յի-
 սուսըն իճրա էյլէտիյի տահա նիչէ շէյլէր վար քի՝
 էյէր պիրէր պիրէր թահրիր օլունաճադ օլա , թահ-
 րիր օլունան քիթապլար տիւնեպյա պիլէ սըղմաղ
 զանն էտէրիմ : Ամին :

ԱՄՍԼ Ի ՐՈՒՍՈՒԼ

ՊԱՊ 1

- 1 Եյ թեօֆիլոս, Յիսուս ինթիխապ էյլէտիյի բէսուլէրէ րուհ իւլ Գուտս վասըթասըյլէ վասիյէթ
- 2 էյլէտիքտէն սօնկրա, Ուրուճ կիւնիւնէ գաստար կէրէք իճրասընա վէ կէրէք թա'լիմինէ միւպաշէրէթ էթտիյի նէանէլէրին ճիւմլէսի հազգընտա, էվիլէթ
- 3 քիթապը թասնիֆ էյլէտիմ. Օլ տախի էլէմ չէք տիքտէն սօնկրա, գըրգ կիւն անլէրէ զահիր օաւրագ, վէ մէլէքիւթ Ուլլահա միւթէ'ալլիգ նէանէլէր սէօյլէյերէք պէրահին ի քէսիրէ իլէ քէնտիինի
- 4 անլէրէ տիրի կէօսթէրտի: Վէ անլէր իլէ ճէմ' օլտըգտա՝ Եէրուշալիմտէն պըրըմայըպ՝ փէտէրին պէնտէն իշիթտիյինիլ վա'տընա միւնթազըր օլունըլ:
- 5 Զիրա Երուհաննա սու իլէ վաֆթիլ էյլէտի, աւմա սիգ՝ չօգ կիւն կէչմէքսիլին, րուհ իւլ Գուտս իլէ վաֆթիլ օլունահագսընըլ տէյերէք, անլէրէ
- 6 թէնպիհ էյլէտի: Վէ անլէր ճէմ' օլտըգլարը հաւտէ, անա՝ Եա Բապպ, Իսրայէլէ մէլէքիւթիւ պո'ւ վաղթտա մը ի'ատէ էտէճէքսին՝ տէյիւ սու'ալ էթտիլէր:
- 7 Օլ տախի անլէրէ՝ փէտէրին քէնտի թահթը հիւք միւնէ վաղ՝ էյլէտիյի էզմինէ վէ էվգաթը պիլէք
- 8 սիլէ 'ա'իտ տէյիլ տիր: Լաքին իւզէրինիլէ րուհ իւլ Գուտս կէլտիյինտէ քէսպ ի գուտրէթ էտէ.

- բէք, Եւրուշալիմէս վէ պիւթիւն Եհնաւտիյէտէ վէ
 Սամարիատա վէ միւնթէհա ի զէմինէ գատար պա-
 9 նա շահիտ օլաճագսընդ տէտի : Վէ պու շէյլէրի
 սէգլէտիբաէ, տնէր նաղար էթմէքտէ իբէն՝ ու-
 բուճ էյլէտի, վէ պիր պուլութ տնը կէօլէրի էօ-
 10 նիւնտէն սէթր էթտի : Վէ օ կիթմէքտէ, տնէր
 տտիսի սէմայա տօղրու աիգգաթլէ նաղար էթմէք-
 տէ իբէն, իշթէ Եանլարընտա պէյազ էլպիսէլի ի-
 11 քի քիմնէ տուրուպ՝ Էյ ճէլլիլի ասէմլէր, նիճիւն
 սէմայա պագըպ տուրույօրսընդ. Եանընդտան սէ-
 մայա՝ ուրուճ էտէն պու Յիսուս՝ նասըլ սէմայա
 չըգտըղնը կէօրտիւնիւլ իսէ, օ վէճհէ կէլէճէք
 տիր՝ տէտիլէր :
- 12 Օլ զէման, տնէր Եւրուշալիմէ եէվմ ի սէպթ
 էօթըրըն գատար Եագըն օլտն Զէյթուհըգ սէնի-
 13 լէն տաղտան Եւրուշալիմէ՝ ալտէթ էթտիլէր : Վէ
 տախիլ օլտըգլարընտա՝ Պէտրոս վէ Եա՛ղուպ վէ
 Եուհաննա վէ Անտրասոս, վէ Ֆիլիպպոս վէ Թօմա
 վէ Պարթօլէմասոս վէ Մաթթա վէ Հալֆա օղու
 Եա՛ղուպ վէ Սիմ'օն Էլ Ղայուր վէ Եա՛ղուպըն
 Գաթալ Եհնաւտանըն իգամէթ էթտիլէրի Ֆէվ-
 14 գանի օտայա չըգաըլար : Պուհլարըն ճիւլլէսի գա-
 րըլար վէ Յիսուսըն վալտէսի Մէրեէմ վէ անըն
 գարնտաշարը իլէ տու'ա վէ նիյազա պիլ իթթի-
 ֆագ միւտալէմէթ էտէրլէր իտի :
- 15 Վէ օլ կիւնլէրտէ հաղըր պուլուհան ճէմա'աթ
 թագրիպէն Էիւլ Էիրմի քիշի օլտըն հալտէ, Պետ-
 16 տի քի՝ Էյ պիրատէրլէր, Բուհ Էլ Գուտա Տաու-
 ալն աղը իլէ Յիսուսը թութ տնլարա գըլաղուլ օ-

լան Եէհուտանին հազգընտա մուգատտէմա պու.
 յուրտըղը պու քէլամըն իթմամ օլունմասը կերք
 17 իտի . Զիրա օ պիզտէն մա'տուտ օլուպ' պու խրտ.
 18 մէթտէ տախի նասիպի օլմուշ իտի : խմոի պու
 քիմսէ խապասէթ իւծրէթիյլէ պիր թարլա էտին.
 տի , վէ պաշ աշաղը տիւշմէքլէ , օրթասընտան
 փաթլոյարագ պիւթիւն պաղըրսագլարը տէօրիւլ
 19 տիւ : Պու տախի Եէրուշալիմ էհայիսինին ճիւմէ.
 սինէ մա'լիւմ օլտու , շէջլէ քի օլ թարլա անէրին
 լիսանընճա Հազալտամա , Էա'նի Գան թարլա
 20 թէամիյէ օլունտու : Զիրա Մէզամիր քիթապընտա
 Անըն մէպէնի վիրան օլուպ' անտէ քիմսէ սաքին
 օլմասլն . վէ տախի՝ Մանսէպինի պիր զսյրիտի տլ
 21 սըն՝ տէյիւ մուհարրէր տիր : Պու էճլտէն Բապ
 Յիսուսըն արամըզա կիրիպ չըգտըղը պիւթիւն միւտ.
 22 տէթտէ , Էա'նի Եուհաննանըն վաֆթիզինտէն պաշ
 լսյըպ' պիզիմ արամըզտան 'ուրուճ էթտիյի կիւն
 տէկին , պիզիմ իլէ րէֆագաթ էթմիշ օլան պու
 ատէմլէրտէն պիրի պիզիմ իլէ պերապէր գըյոմընա
 23 շահիտ օլտա կերէք տիր : Վէ իքի քիշի՝ Էա'նի Եու.
 թօս լագըսլը վէ Պարսապա տէնիլէն Եուսուֆը վէ
 24 Մաթթիասը իհզար իլէ՝ Տու'ա էտէրէք , Էյ ճիւ.
 լէնին գուրուպընա 'արիֆ օլան Բապ , Եէհուտ.
 նըն քէնտի մահալինէ կիթմէք իւզըն տիւշտիյի
 պու խրտմէթ վէ րէսալէթին նասիպինի ալմագ ի-
 25 չիւն , Պու իքի քիմսէտէն հանկըսընը ինթիխապ
 26 էյլէտիյինի պէյան էյլէ՝ տէտիլէր : Վէ գուր'ապա-
 րընը վերաթլէրինտէ գուր'ա Մաթթիասա խապէթ
 էթմէքլէ , մերգուճ օն պիր րէսուլէր իլէ մա'տուտ
 օլտու :

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ 'իյա իւլ խամսին կիւնիւ կէտիքտէ, ճիւմ
լէսի պիլ իթթիֆագ պիր եէրտէ հաղըր օլարդալարը
- 2 հալտէ, Անսըղըն սէմատան շիտտէթլէ էսէն ըիւղ-
կէաը «է» կիպի պիր սէտա կէլիպ, օթուրտըդալարը
- 3 խանէյի պիւթիւն տօլտուրտու: Վէ միւնդասիմ
տթէշ տիլէրի կիպի Դէլէր անլէրէ զասիւր օլուպ՝
- 4 հէր պիրինին իւղէրինէ գօնմասըլէ, ճիւմլէսի
Բուլ իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլարագ, Բուհըն քէն-
տիլէրինի նութգ էթաիրտիլինէ կէօրէ տիւր լիսան-
- 5 լէր թէքէլլիւմ էթմէյէ պաշլատըլար: Վէ սէմա
թաշթընտա պուլուհան հէր իւմմէթտէն կէլիշ
միւթթադի Եէհուտիլէր Եէրուշալիմաէ սաքին ի-
- 6 տիլէր, Վէ պու սէտանին վուղուլընտա ճիւմհուր
թէճէմմիւմ էտէրէք, հայրէթէ տիւշտիլէր, չիւքի
հէր պիրի քէհտի լիսանընը անլէրին թէքէլլիւմ էթ-
- 7 տիլէրինի իշիթտիլէր: Վէ ճիւմլէսի շաշըպ թէ'աճ-
ճիւպ էտէրէք, պիրի պիրինէ՝ իշիթէ պու սէզլէյէն-
- 8 լէրին ճիւմլէսի ճէլիլլի տէյիլ մի. իմտի նա'սըլ
հէր պիրիմիլ քէհտի անա լիսանըմըղ իշիտիյօրըզ:
- 9 Պիլ փարթի, վէ Մատի, վէ Ելամի, վէ Արամ Ը
հէհրէյն իլէ Եէհուտիյէ, վէ Գափատօդիյա, վէ
- 10 Գօնթօս, վէ Ասիյա, Վէ Ֆրիճիյա, վէ փամֆի-
լիյա, վէ Մըսըր, վէ Գիրինէ Թարաֆընտա օլան
Լիպիյէնին սէմթլէրինին էհայիսի իլէ՝ կէրէք Եէ-
- 11 հուտի կէրէք միւհթէտի միւսաֆիր Բօմալըլար, Գի-
րիտիլէր վէ 'Արապլար Ալահըն պէզիւք իշէրինի
քէնտի լիսանըմըղտա պուշլարըն թէքէլլիւմ էթ-
- 12 տիլէրինի իշիտիյօրըզ՝ տէտիլէր: Վէ ճիւմլէսի միւ-

- Թէհայցիր օլուպ շեւպհէ էտերէք, պիրի պիրինէ՝
- 13 Պոռ նէ՞ օլմուլ՝ տերէր իտի : Տիկերէր իսթիհպա
էտերէք՝ Եէնի շէրապ իլէ մեմու տըրլար՝ տերէր
իտի :
- 14 Իմտի Պետրոս օն պիրէր իլէ պերապեր պազտա
տուրուպ, պիւլէնտ ավաղլէ անլէրէ խիթապէն տէ-
տի քի՝ Էյ Եէհուտի առէմլէր վէ ճիւմլէ Եէրու-
շալիմնէ սաքին օլանլար, պու սիզէ մա՛լիւմ օլուն :
- 15 վէ սեօզլէրիմի տինկլէյինիլ : Զիրա սիզին զանն էթ-
տիյինիլ կիպի պունլար սերիսօշ տէյիլ տիրէր .
- 16 չիւնքի կիւնիւն իւչիւնճիւ սա՛լաթը տըր : Անճաբ
պու վազը՛ա՝ Եօէլ փէյզամպերին վասըթասըյլ
- 17 պույուրըլան շէյ տիր, Եա՛նի Ալլահ պույուրուր
քի՝ Սօն կիւնլերտէ Բուհրմտան ճէմի՛ ի պէշեր իւ-
զէրինէ տէօթէճէյիմ, վէ օղըւլարընըզ վէ գըզա-
րընըզ իլհամ իլէ սեօյլէյերէք, կէնճլէրինիլ վա՛ն
- 18 վէ իսթիյարըրընըզ բույա կէօթէճէքլէր տիր : Վէ
օլ կիւնլերտէ պէն գուլարըմ իւզլերինէ վէ ճարի-
յէլէրիմ իւզլերինէ տախի Բուհրմտան տէօթէճէյիմ :
- 19 վէ անլէր իլհամ իլէ սեօյլէյէճէք տիր . Վէ եօզա-
րըտա սէմատա ՛աճայիպաթ, վէ աշաղըտա գէմին.
տէ ՛ալամաթ եա՛նի գան վէ աթէշ վէ թիւթիւն
- 20 տիւմանը վէրէճէյիմ . Բապպըն ՛աղիւմ վէ բուշէն
կիւնիւ կէլմէզտէն էվլէլ՝ կիւնէշ զուլմէթէ վէ այ
- 21 գունա թասվիլ օլունաճագ տըր : Վէ հեր քիմ՝
Բապպըն իսմինէ տու՛ա էտերսէ, խէլաս պուլաճագ
- 22 տըր : Էյ պէնի իսրայէլ, պու սեօզլէրի տինկլէյի-
նիլ . Նազարէթլի Զիսուսը՝ եա՛նի Ալլահն պէյիլ-
նիլտէ անըն վասըթասըյլէ իճրա գըլտըզ, վէ սի-
զին պիլտիյինիլ գուտրէթըւ ՛ամէլէր վէ միւնճի-

- զէլէր վէ 'ալամէթլէր իլէ Ալլահ թարաֆընտան սի-
- 23 զէ թաաաթիգ օլունմըշ զաթը , Ալլահն միւրաաթը մուգատտէրի վէ 'իլմ' ի եզէլիսի միւճիպինճէ թէս-
լիմ' օլունտարագ ալտընըզ , վէ էշուար եէտիլլէ էս-
24 մըխլայարագ գաթլ էթտինիլ , Ալլահ տախի էօ-
լիւմ' ազըլարընը հալլ էտէրէք , սնը իգամէ էյ-
լէտի , չիւնքի ահըն վաաթաաթլլէ զապթ օլունմա-
- 25 սը միւմքին տէլիլ իտի : Զիրա Տաուառ սնըն հագ-
զընտա էսպէր վէրէրէ , էօնիւմտէ Բապպը տա'իմա
կէօրիւր իտիմ' , զիրա սարսըլմամագլըզմ' իչիւն սա-
- 26 զըմտա տըր : Պու սէպէպտէն գալլիմ մէսուուր վէ
լիսանըմ' շաաֆան օլտու , վէ հէմ տախի թէնիմ'
- 27 իմիտ իւզըէ սաքին օլաճագ աըր . Զիրա ճանըմը
հալլէյտէ թէրք էթմէլիպ' Մուգատտէսինի չիւ-
- 28 իւքլիւք կէօրմէյէ պրագմայաճագսըն : Պանա հա-
յաթ թարիգլէրինի պիլաիլիպ' տիտարըն իլէ պէնի
- 29 փիւր սիւրուր էտէճէքսին' տէլիւ պույուրուր : էյ
պիլատէրլէր , բէիս իւլ ապա օլան Տաուառ հագ-
զընտա սիզէ ճէսարէթ իլէ սէօլլէմէք ճա'իլ տիր քի'
հէմ վէֆաթ էաիպ վէ հէմ տախի տէֆն օլուն-
տու , գապըր տախի պու կիւնէ տէկին եանըմըզտա
- 30 տըր : իմտի փէյլամպէր օլուպ վէ ճէսէտ ճիհէթիյ-
լէ քէնտի սուպընըն մէյվէսինտէն թախթընտա օ-
թուրմագ իչիւն Ալլահն ֆրիստաթը իգամէ էտէճէ-
լինէ գառէմ իլէ քէնտիսինէ եէմին էթտիլլինի պի-
- 31 լէրէք , էվլէլտէն կէօրմէսիլլէ' ճանը հալլէյտէ
թէրք օլունմայըպ , ճէսէտի տախի չիւքլիւքլիւք
կէօրմէտի' տէլիւ ֆրիստաթը գըյամը հագզընտա
- 32 սէօլլէտի : Պու Յիսուսը Ալլահ գըյամ' էթտիրտի ,
- 33 պունա տախի պիլ ճիւմէմիլ շահիտ իլ : իմտի

- Ալլահն սաղ էլի իլէ թէրֆի՝ օլունուլ՝ փէտէր
 թարաֆընտան վա՛տ օլունմը ըստ հիւ Գուտը
 ալմաղէ, սիզին շիմտի պու կէօրիւլ իշիթտիլինի.
- 34 զի տէգըտիւ : Զիրու Տաուտ սէմաւաթա՛տ 'ուրուճ
 35 էթմէտի, ամմա քէնտիսի, Բապպ Բապպըմա՛ թա
 պէն սէնին տիւշմէնլէրինի սյազլարընա պասամաբ
 գօյունճայա տէկին, սաղըմտա օթուր տէյիւ պու
- 36 յուրտու՝ տէտի. Պինա՛էն 'ալէյհ ճէմի՝ ի պէյթ ի
 իսրայէլ պիլին քի՛ սալպ էյլէտիլինիլ պու Զի.
 սուար Ալլահ Տէմ Բապպ վէ Տէմ Մէսիհ գըմըշ տըր :
- 37 Վէ պունու իշիթտիլէրինտէ գալպէրի միւնքէ.
 սիր օլուլ՝ Պետրոս իլէ տիկէր ըէսուլլէրէ՝ էյ պի.
- 38 րատէրէր, նէ՞ եափալըմ՝ տէտիլէր : Վէ Պետրոս
 անլէրէ՝ թէվլէ էտինիլ, վէ հէր պիրինիլ կիւնաճ.
 լարն 'աֆվը իշիւն Զիսուա Քրիստոսըն իսմինէ վաֆ.
 թիլ օլունաուն. վէ Բուհ հիւ Գուտա 'աթիյէսինի
- 39 ալաճագսընըգ : Զիրա վա՛տ սիզէ վէ էվլատընըգ
 վէ ճիւմլէ ուզագտա օլանլարոս, եա՛նի Ալլահմը
 Բապպըն տա՛վէթ էտէճէյի հէր քիմնէյէ տիր՝ տէ.
- 40 տի : Վէ նիչէ զայրի սէօզլէր իլէ շէհատէթ վէ նա.
 սիհաթ էտէրէք, Պու՛սքսի նէսլտէն գուրթուլ.
- 41 նըլ՝ տէտի : Վէ տնըն քէլամընը ճան ու տիլտէն
 գապուլ էտէնլէր վաֆթիլ օլունուլ, օլ կիւն
- 42 թագրիպէն իւչ պին նուֆուա զամմ օլունաուն : Վէ
 ըէսուլլէրին թա՛լիմինէ վէ միւշարէքէթէ վէ էքմէք
 փարէլմէսինէ վէ տու՛ալարա միւտավէմէթ էտէր,
 լէր իտի :
- 43 Վէ հէր քէսէ խաֆֆ կէլիպ՝ ըէսուլլէրին վատը.
 թասըյլէ չօդ միւ՛ճիղէլէր իլէ 'ալամէթլէր իճրա
- 44 գըլընըր իտի : Վէ իման էտէնլէրին ճիւմլէսի պիլ

եւրոտէ օլուպ՝ անլէրին ճէմի՝ ի էշէասը պէյնլէրին-
 45 տէ միւշթէրէք իտի : Վէ էմլուք իլէ էմլուլէրինի
 սաթըպ՝ ճիւմէսինէ հէր պիւրինին իհթիյաճընա
 46 կէօրէ թէվղի՝ էտէրլէք իտի : Հէր կիւն տախի պիւ
 իթթիֆազ հէյքէլէ միւտալէմէթ էտէրէք , վէ խա-
 նէլէրինտէ էքմէք փարէլէյէրէք , մէսէրրէթլէ վէ
 47 խուլու ի գալլլէ թա՛ամ էտիպ , Ալլահա համո
 էթմէքտէ՝ վէ ճիւմլէ գալմըն ինտինտէ մազհար ը
 լութիֆ օլմազտա իտիլէր . Բապպ տախի հէր կիւն
 խէլաս պուլանլարը քիլիսէյէ զամմ էտէր իտի :

ՊԱՊ 3

1 Վէ Պետրոս իլէ Եուհաննա պիրլէքտէ տու՛ա վազ-
 թը օլսն սա՛աթ տօգուգտա հէյքէլէ չըգմազտա
 2 իքէն , Հէյքէլին կիւղէլ տէնիլէն գափուսը էանը-
 նա , հէյքէլէ կիրէնլէրտէն սատագա տիլէմէք իւզ-
 րէ , կիւն պէ կիւն գոյա կէլաիլէրի անասան տօղ-
 մա թօփալ պիր առէմ կէօթիւրիւլմէքտէ իտի :
 3 Պու քիմնէ Պետրոս իլէ Եուհաննայը հէյքէլէ կի-
 4 րէրլէ իքէն կէօրիւպ՝ պիր սատագա տիլէտի : Պետ-
 րոս տախի Եուհաննա իլէ անա նազար էտիպ՝ Պի-
 5 ղէ պազ տէտի : Օլ տախի անլէրտէն պիր շէյ ալ-
 6 մազ իւմիտիլլէ անլէրէ տիգգաթ էթտի : Վէ Պետ-
 րոս՝ Պէնտէ կիւմիւշ վէ ալթուն եօզ տըր , լաքին
 պէնտէ օլանը սանա վէրիւրիմ . Նաղարէթի Յիսուս
 7 փրիստոսըն իսմիլլէ գալլ վէ երիւլ՝ տէյիպ , Ա-
 նը սաղ էլինտէն թուլթուպ գալտըրտը . վէ տէր
 յազապ թապանլարըլլէ թօփուգլարը քէսպ ի գուվ-
 8 վէթ էթմէքլէ՝ Սըչրայըպ այազ իւզէրի տուրտու
 վէ երիւրիւտիւ , վէ երիւրիւլիւպ սըչրայալազ վէ Ալ-

- լուհա համոտ էտերէք՝ անլեր իլէ պերապեր հէյքէլէ
 9 կիրտի : Վէ պիւթիւն գաւմ՝ անրն եիւրիպիւպ Ալ-
 10 լահա համոտ էթտիլինի կէօրտիւլէր : Վէ անրն՝
 հէյքէլին Վիւզէլ գափուսընտա սառապա իչիւն օ-
 թուրան քիմնէ օլարղընր պիլէրէք անա վագը՝ օլան
 շէյտէն տօլայը թէ՛ աճծիւպ վէ հայրէթ իլէ մէմլու
 օլարլար :
- 11 Վէ [շիֆա պուլան թօփալ] Պետրոս իլէ Եու-
 հաննատան տարլմատըղը հալտէ , ճիւմլէ գաւմ
 հայրէթ իլէ Սիւլէյմանին էյվանը տէնիլէն խհօթ
 12 Եանլարնա սէյիրտէրէք ճէմ՝ օլարլար : Օլ վագըթ
 Պետրոս պուլու կէօրտիւլէտէ , գաւմա ճէվապէն
 տէտի քի՝ էյ պէնի իսրայէլ , պուճա նի՞չիւն թէ-
 ՛ աճծիւպ էտիյօրսընըղ , Եախօտ պիղիմ՝ քէնտի գուվ-
 վէթիմըղ եա թագվամըղ իլէ պուլու եիւրիւթմիւլ
 13 իլ կիպի՝ պիղէ նի՞չիւն կէօղ տիքիյօրսընըղ : Էճ-
 տատըմըղն Ալլահը՝ Է-՛նի Ապրահամ վէ իսհագ
 վէ Էա՛գուպըն Ալլահը քէնտի Օղլու Յիսուսը թա՛-
 ղիղ էյլէտի , քի սիզ անը էլէ վէրտինիղ , վէ Փի-
 լաթօս անը սալը վէրմէյէ գարար վէրմիշ Էքէն , ա-
 14 նրն հուղուրնտա անը ինքեար էթտինիղ . Սիղ ի-
 սէ Մուգատտէս վէ Հագգ օլանը ինքեար պիլիլ ,
 քէնտինիղէ պիր գաթիլ տտէմին պաղըշյանմասընը
 15 թաղէպ էթտինիղ , Վէ Բէ՛իս իւլ հայաթը գաթլ
 էթտինիղ . ամմա Սլահ անը էմվաթտան գըլամ
 16 էթտիրտի , քի պիղ տախի անա շահիտ իլ , Վէ
 անրն իսմինէ օլան իման վասըթասըլլէ՝ իսմի պու
 կէօրիւպ պիլտիլինիղ քիմնէյի գուվվէթլէնտիրտի .
 վէ անրն վասըթասըլլէ օլան իման ճիւմլէնիղն հու-
 17 ղուրընտա անպ պու սըհհաթըր Վէրտի : Վէ շիմտի ,

- էյ պիտտերէր, պիլերիմ քի հիւքմտարլարընը
 18 կիպի սիզ տտիսի պիլմէյերէք իշէտինիզ, Ամնա
 Ալլահ ճիւմէ փեյղամպերլերինն ազզը իլէ Մէսի-
 հին էլէմ չէքմէսի խուսուսընտա մուգատտէմէ
 իսպար եթտիյի շէյլերի պու մընվալ իւզըն իթմամ
 19 էյլէտի, իմոն կիւնահլարընը մահվ օլունմասը
 20 իշիւն թէվպէ էտիպ ըիւճու էտինիզ քի րապ-
 պըն հուզընընտան Ֆերահպալաշ վազըթլար կէլիպ,
 օ սիզէ ագտէմէ թէպշիր օլունմը օլան Յիսուս
 21 Քրիստոսը կէօնտէրէ. քի անը՝ Ալլահըն էղէլտէն
 պերու մուգատտէս փեյղամպերլերինն ազզը իլէ
 հազգլարընտա պուշուրտըզը ճիւմէ շէյլերին իսլահ
 օլունտճապարը վազըթլարա տէկին՝ սէմա գապուլ
 22 էթմէք կերէք տիր, [Զիրա] Մուսա էճտատըմըզ,
 Ալլահընը րապպ պիրատերլերինիզտէն սիզէ պէ-
 նիմ կիպի պիր փեյղամպեր զուհուր էթտիրէճէք
 տիր. անը, սիզէ սեյլէյէճէյի ճիւմէ շէյլեր խու-
 23 սուսընտա, տինիլէյէսինիզ, Վէ օլ փեյղամպերի
 տինիլէմէյէն հէր քիմնէ գազմըն արասընտան մահվ
 24 օլունաճապ տրը՝ տէտի, Վէ Սիմոնէլ իլէ անտէն
 սօնկրա սեյլէյէն փեյղամպերլերին ճիւմէսի տտիսի
 պու կիւլերի [ագտէմէ] թէպշիր էյլէմիշ տիրլէր,
 25 Սիզ փեյղամպերլերին վէ Ալլահըն Ապրահամ,
 Զէմինն ճիւմէ գապիլէլերի սէնին նէսլին իլէ միւ-
 պարէլէնէճէք տիր՝ տէյերէք, էճտատըմըզ իլէ
 26 էյլէտիյի 'ահտըն օղուլարը սընըզ, Ալլահ քէնտի
 Օղլու [Յիսուսը] դըյամ՝ էթտիրիպ սիզին հէր պի-
 բինիզի շէրլերինիզտէն տէօնտերէրէք՝ միւպարէլէ-
 մէք իշիւն անը էվվէլ սիզէ իրսալ էյլէտի,

ՊԱՊ 4.

- 1 Վէ անէր գալմա սեօյէր իքէն , քեահինդէր վէ
հէյքէլին սերտարը իլէ սատուգիլէր՝ իւզըլէրինէ
- 2 կէլիպ, Գալմա թա՛լիմ՝ էթտիքլէրի վէ ցիսուս վա.
սըթասըլլէ էմլաթտան գըյամ էթմէյի թէպլիք
- 3 էյլէտիքլէրի իչիւն կի.ճէնէրէք, Անլէրէ թէսալլութ
էտիպ՝ ագշամ օլտըղը իչիւն էրթէսի կիւնէ տէկին
- 4 հապոս գօտըլար . Ամմա քէլամը իշիտէնլէրտէն նի.
չէլէրի իման էտիպ՝ օլ ատէմլէրին միգտարը թագ.
րիպէն պէշ պին օլտու :
- 5 Վէ վադը՝ օլտու քի՝ էրթէսի կիւնիւ անլէրին
- 6 ըէ՛խսլէրի իլէ իխթիյարլարը վէ ՛ուլէմասը , Վէ
քեահին ի ա՛ղամ Հաննա իլէ Գոյաֆա վէ Եու.
հաննա վէ իպէնտէր , վէ քեահին ի ա՛ղամ ագ.
րապասընտան օլանլարըն ճիւմլէսի Եէրուշալիմտէ
- 7 ճէմ՝ օլուպ , Անլէրի օրթայա իհզար էտէրէք՝ Պու.
նու նէ՞ գուտրէթ վէ նէ՞ իամ իլէ էթտինիզ տէյիւ
- 8 սու՛ալ էթտիլէր : Օլ զէման Պետրոս Բուհ իւլ
Գուտս իլէ մէմլու օլուպ , անլէրէ՝ Եյ գալմըն ըէ՛խ.
- 9 լէրի իլէ Իսրայէլին իխթիյարլարը , Պիլ , պու կիւն
պիր ՛ալիլ ատէմէ վուգու՝ պուլան իհսան խուու.
սընտա , նէ՛ վէճհէ շիֆա պուլտըղընա տա՛իր թէֆ.
- 10 թիշ օլունույօր իսէք , Ճիւմլէնիզէ վէ ճիւմլէ գալմը
Իսրայէլէ մա՛լիւմ օլուն քի , հազարէթլի ցիսուս
Քրիստոսըն՝ ետ՛նի սիղին սալպ էթտիյլինիլ վէ Աւ.
լահըն գըյամ էթտիրտիյի գա՛թըն իսմիյէ պու
- 11 ատէմ հուզըլընըղտա սաղ տուրույօր : Սիլ մի՛.
մարլար թարաֆընտան թահգիր օլունուպ՝ քէօշէ

- 12 Թաշը օլմուշ օլան թաշ պու տըր : Վէ զայրի պիր
զաթտա խելաս եօգ տըր . չիւնքի թաշթ էս սեմա-
տա , պէյն էն նաս վերիլէն պաշգա պիր իսմ եօգ
տըր քի՝ անըն իլէ խելաս պուշա պիլէլիմ՝ տէտի :
- 13 Վէ անլէր Պետրոս իլէ Եուհաննանն ճեսարէթինի
կէօրիւպ , անլէրին օգուամամըշ վէ իւմնի ատէմ՝ օլ-
տըզլարընը անկլամաղէ թէ՝ աճճիւպ էթտիլէր , վէ
Յիսուս իլէ պէրապէր պուլունմըշ օլտըզլարընը պիւ-
- 14 տիլէր : Վէ չիֆա պուլմուշ ատէմին անլէր իլէ պէ-
րապէր տուրտըղընը կէօրմէլէրիլէ , իթիրաղ էտէ-
- 15 ճէք պիր շէյլէրի գալմատը . Վէ միլլէթ մէճիսին-
տէն չըգմալարընը էմը էթտիքտէն սօնկրա , պէյն-
- 16 լէրինտէ միւշալէրէ էտէրէք , Պու ատէմլէրէ նէ՞
եօփալըմ , ղիրա պունլարըն վասրթտաըյլէ պիր միւ-
ճիզէ ի պաշկրէ իճրա օլունտըղը Եերուշալիմտէ սա-
քին օլանլարըն ճիւմլէսինէ մալիւմ տիր , պիղ տա-
- 17 խի ինքեար էտէմէյիզ . Ֆազտթ գալմ՝ արտարնտա
ղիյատէ շայը՝ օլմամաը իչիւն , պունտան պէօյլէ
պու իսմ իլէ պիր ատէմէ սէօյլէմէմէլէրի իչիւն ,
- 18 անլէրի շէտիտէն թէհտիտ էտէլիմ՝ տէտիլէր : Վէ
անլէրի չաղըրըպ՝ Յիսուսըն իսմիյլէ ապա սէօյլէմէ-
մէլէրին վէ թալիմ էթմէմէլէրինի թէնպիհ էթ-
- 19 տիլէր : Ամնա Պետրոս իլէ Եուհաննա անղէրէ ճէ-
վապէն՝ Ալլահտան ղիյատէ սիղի տինկլէմէք ինտ
- 20 Ալլահ հա՞գգ մը տըր , սիղ հիւքմ էալինիզ . Ջիրա
պիղ կէօրիւպ իչիթտիյիմիզ շէյլէրի սէօյլէմէմէլէ
- 21 միւզթէտիր տէյիլ իզ՝ տէտիլէր : Վէ անլէր խալ-
գըն սէպէպինտէն անլէրի թէքտիր էթմէյէ վէսիլէ
պուլամաուրըզլարընտան , եիննէ անլէրի թէհտիտ է-
տիպ՝ սայը վէրտիլէր , չիւնքի վազը՝ օլան շէյ իչիւն

- 22 Հէր քէս Ալլահը թէմճիտ էտիյօր իտի : Զիրա իւզերինտէ շիճա միւ՛ճիգէսի իճրա օլունան ատէմ գըրգ հաղընը թէճափուղ էթմիշ խաի :
- 23 Անլէր տախի սաղը վերիտիքտէ , բէֆիգլէրինին հանրնա կէլիգ՝ պաշ քեաճինլէր իլէ իխթիյարուրն քէնտիլէ սէջլէտիքլէրինի նազլ էթաիլէր :
- 24 Անլէր տախի պուշու իշիթտիքլէրինտէ , պիլ իթթիֆազ Ալլահա բէֆ՝ ի ափազլէ՝ Եա Բապպ , սէմա իլէ ղէմինի վէ տէնիգի վէ անլէրտէ պուշունան :
- 25 Ճէմի՝ ի շէլլէրի խալգ էյլէէն Ալլահ սէն սին . Ան գուլըն Տաուտըն աղղը իլէ՝ Նի՛չիւն թա՛իֆէլէր վէլ վէլէ էտիպ՝ գափմլէր պաթըլ շէյլէր թէսափըր :
- 26 Էթտիլէր . Զէմինին մէլիքլէրի ճաղըր տուրուպ , բէիպլէր պիրլիքտէ Բապպըն՝ յալէյճինտէ վէ անլէր Մէսիհի՛ յալէյճինտէ իճթիմա՝ էթտիլէր՝ տէյիւ պուշ :
- 27 Եուրտըն : Զիրա *Հազիզաթէն Հերօտէս վէ Փօնթթօլը փիլաթօս , թա՛իֆէլէր վէ իսրայէլ գափմլէր :
- 28 Լէրի իլէ , Սէնին էլինին վէ թէտպլէրինին վաղը՝ օլմազա թազաիր էյլէտիլի շէյլէրին ճիւմլէսինին իճրաը իշիւն , մէսճ էթտիլին մուգատտէս Օղլըն Յիսուսըն իւզերինէ իճթիմա՝ էթտիլէր :
- 29 Վէ շիմոի , եա Բապպ , անլէրին թէհտիտլէրինն նազար գըլ վէ շիֆա վէրմէք վէ մուգատտէս Օղլըն Յիսուսըն իսմի իլէ՝ յալամլէթլէր վէ միւ՛ճիգէլէր իճրա էթմէք իշիւն :
- 30 Էլինի ուզատարազ , Սէնին քէլամընը քէմալ ի ճէսարէթլէ սէջլէմէքլիլի պու գուլարընա իհսան էյլէ՝
- 31 Լէ՝ տէտիլէր : Վէ անլէր տու՛ս էթտիքտէ , Ճէմ՝ օլտըգլարը եէր սարսըլըպ , ճիւմլէսի Բուճ իւլ Գուտտ

* Պա՛ղլու՝ Հազիզաթէն պու շէհրտէ

- իւն մեղու օլարագ՝ Ալաճըն քէլամընը ճէսարէթլէ
սեօյլէրէր իտի :
- 32 Վէ իման էտէնլէրին ճէմա՛տթը եւք տիլ վէ եւք
ճան օլարագ պիրի քէնտի էմվալընտան օլան պիր
շէյի՝ Պէնիմ տիր՝ տէմէլ իտի . լաքին ճիւմլէ շէյ-
33 լէրի պէյնլէրինտէ միւշթէրէք իտի : Բէսուլլէր տա-
խի Բապպ Յիսուսըն գըյամէթինէ քէմալ ի գուվ-
վէթ իւն շէհաաէթ էտէրլէր , վէ ճիւմլէսինին իւ-
34 գէրինտէ լուծֆը 'աղիմ վար իտի : Վէ իչլէրինտէ
միւճթամ պիր քիմնէ պուլունմաղ իտի . չիւնքի
թարլա վէ եա խանէ սաշիպի օլտնլարըն ճիւմլէսի
Ք-լէրէնի սաթըպ՝ սաթըլուն շէյլէրին ազչէսինի
35 կէթիրէրէք , Բէսուլլէրին այագլարընա գօտըլար ,
վէ չէր քէսէ քէնտի իճթիյաճընա կէօրէ թէվզի՝
36 օլունուր իտի : Վէ Բէսուլլէր թարաֆընտան Պար-
նապաս (թէրճէմէսի՝ թէսէլլի օղլու) լագըպըլլէ
թէլգիպ օլունան Եուսա իսմինտէ Գըպըքսը պիր
37 Լափլինին պիր թարլաքը օլուպ , Անը սաթար , վէ
ազչէսինի կէթիրիպ Բէսուլլէրին այագլարընա գօ-
տու :

ՊԱՊ 5

- 1 Լաքին Հանանիա իսմինտէ պիր տտէմ գէվճէսի
2 Սաֆիրա իւն պիր միւլք սաթըպ , Զէվճէսինին տա-
խի խապէրի օլաքղը հալտէ , պահասընտան պիր
միգտարընը ալը գօյուպ՝ պիր միգտարընը տախի կէ-
թիրէրէք , Բէսուլլէրին այագլարընա վաղ՝ էյլէտի :
3 Վէ Պէարոս՝ Էյ Հանանիա , Նի՛չիւն Շէյթան՝ Բուհ
իւլ Գուտսա եալան սէօյլէմէք , վէ թարլանըն պա-
հասընտան ալը գօմագ իչիւն ունին գալլինի տօլ-

- 4 տուրտու : Գալորդը զէման սանա գալմա՞ղ մը ի-
տի , սաթըլորդտա տախի սէնին՝ հիւքմիւնտէ տէ-
յի՞ւ մի իտի . նի՞չիւն պու շէյի գալպինէ գօտըն
տտէմէրէ տէյիլ , անճադ Ալլահա ետլան սէջլէ .
- 5 տին՝ տէտի : Վէ Հանանիա պու քէլամը իշիթտիք-
տէ , տիւշիւպ թէտիմ ի րուհ էթտի . վէ պու շէյ-
լէրի իշիտէյէրին ճիւմէտինէ խավֆ ք 'ազիմ կէլ-
- 6 տի : Վէ կէնճէր գալգըպ անը քէֆինէտիլէր վէ
- 7 տըշարը չըգարըպ տէֆն էթտիլէր : Վէ արսաը
թադրիպէն իւշ սա՛աթ կէչտիքտէ , զէվճէսի վադը՝
- 8 օլանը պիլմէյէրէք իչէրի կէլմէքլէ , Պետրոս մեր-
գումէյէ խիթ ապէն՝ Պանա սէջլէ , թարլայը պո՛ւ
գատարա մը սաթտընը՞ տէտի . օլ տախի՝ Պլէլ :
- 9 պու գատարա՝ տէտի : Ամմա Պետրոս անա՝ Նի-
չիւն սիզ Բապպըն Բուհընը թէճրիպէ էթմէյէ իթ-
թիֆադ էթտինիզ . իշթէ սէնին գօճանը տէֆն է-
տէնյէրին այազլարը գաիռնըն էօնիւնտէ տիր , սէ-
- 10 նի տէ տըշարը չըգարաճադլար տըր՝ տէտի : Մէր-
գումէ տախի տէր 'ադապ անըն այազլարը եանըն-
տա տիւշիւպ թէսլիմ ի րուհ էթտի . վէ կէնճէր
իչէրի կէլիպ անը ֆէվթ օլմուշ պուլտըլար , վէ տը-
շարը չըգարըպ գօճասընըն եանընա տէֆն էթտի-
- 11 լէր : Վէ պիւթիւն քիլիսէ իլէ պուռու իշիտէնլէրին
ճիւմէսի իւզէրինէ խավֆ ք 'ազիմ կէլտի :
- 12 Վէ րէսուլլէրին էլլէրի իլէ գազմտա չօգ 'ալա-
մէթլէր վէ միւ՛ճիզէլէր իճրա օլունույօր իտի . վէ
ճիւմէսի պիլ իթթիֆադ Սուլէյմանըն էյվանընտա
- 13 պուլունուպ , Սա՛իրլէրտէն պիր քիմսէ անլէր իլէ պիր-
լէշմէյէ ճէսարէթ էթմէլ իտի իսէ տէ , գալմա՛ն .
- 14 լէրի թա՛զիմ էտէր իտի : Վէ Բապպա իման էտէն

- երբեքներին վէ գարըլարըն 'ատէտի կիթտիքճէ թէ-
 15 քեսսիւր էթմէքտէ իտի, Շէօյլէ քի խասթալարը
 մէյտանկարա չըգարըպ, Պէտորոս կէլի իքէն պարի
 կէօլկէսի անկերին պիրի իւզէրինէ տիւշսիւն' տէյիւ
 տէօլէքէր վէ քէրէվէթէր իւզէրինէ գօրլար իտի :
 16 վէ էթրաֆտա օլան շէհրէրտէն վաֆիր խալգ տա-
 խի խասթալարը վէ նափաք բուհլարտան մու'ազ-
 զապ օլանկարը կէթիրէրէք, Եէրուշալիմէ ճէմ' օ-
 լուպ' ճիւմլէսի շիֆա պուլուր իտի :
 17 Ամմա քեսհին ի ա'ղամ իլէ ճիւմլէ պէրապէր օ-
 լանկար' եա'նի սատուգիլէր ֆըրգասը զայրէթ իլէ
 18 մէմլու օլարագ գալգըպ, Բէսուլլէրին իւզէրինէ էլ
 ուզատըպ' անկերի հապսխանէ ի 'ումումիյէ իլգա
 19 էթտիլէր, Լաքին Ռապպըն մէլէյի կէճէլէյին զընտա-
 20 նըն գափուսընը աչըպ անկերի չըգարարագ' Կիտինիզ
 վէ հէյքէլտէ տուրուպ, գաւմա պու հայաթըն
 21 ճիւմլէ սէօզլէրինի սէօյլէյինիպ' աէտի : Անկեր տախի
 պուհու իշիթտիքտէ, 'ալ էս սապահ հէյքէլէ կի-
 րիպ' թալիմ' էտէրլէր իտի. ամմա քեսհին ի ա'-
 զամ վէ անըն իլէ պէրապէր օլանկար կէլիպ միլլէթ
 մէճիսինի վէ պէնի իսրայէլին ճիւմլէ իսթիյարու-
 րընը ճէմ' էտէրէք, անկերի ճէլպ իշիւն հապսխա-
 22 նէյէ աբէ' կէօնտէրտիլէր : Ամմա մէ'մուրլար վար-
 տըգտա անկերի հապսխանէտէ պուլմամաղլէ, աէօ-
 23 նիւպ' վազը'ա հապսխանէյի քէմալ ի իշթիմամ
 իլէ գափալը, վէ պէքճիլէրի գափուլարըն էօնիւնտէ
 տուրուր պուլտըգ. ամմա աչտըզը'ըզ' զէման իշէ-
 րիտէ քիմսէյի պուլմատըգ' տէ'իւ խապէր վէրտի-
 24 լէր : Քահին է ա'ղամ վէ հէյքէլին սէրտալը վէ պաշ
 քեսհինլէր տախի պու սէօզլէրի իշիթտիքլէրինտէ :

- պուռ նէ օլաճապ՝ տէյիւ անլէրտէն տօլայը շիւպէ-
 25 տէ գալտըյաւ, վէ պիւր քիմնէ կէլիպ՝ իշխէ օլ
 հոպսա գօտըղընչլ տաւ հլէր հէյքէլտէ տուրուպ
 գալլա թա՛լի՛ Բ էտիյօրլար՝ տէյիւ անլէրէ խապէր
 26 վէրտի՝ Օլ զէման սէրտար՝ մէ՛մուրլար իլէ կիտիպ՝
 անլէրի ճէպը էթմ՛քիլղին կէթիւրտի, զիրա թաշ-
 27 լա՛նըրըլ տէյիւ գալմտուն զօրգարլար իտի, վէ
 անլէրի կէթիւրիպ՝ միլլէթ մէ՛ճիսինէ իհզար իլէ,
 28 քեահին ի տ՛ղամ՝ անլէրէ սու՛ալ էտիպ՝ Սիղէ պու-
 իամ իլէ թա՛լի՛ Բ էթմէմէյի էքիտէն լէնպիհ հէթ-
 մէտիք մի. վէ իշխէ Երուշալիմի թա՛լիսինիլ իլէ
 տօլտուրտընըլ, վէ օլ ատէմին գանրըլ պիղիմ իւ-
 զէրիմիլէ կէթիւրմէք խթէրսինիլ՝ տէտի:
 29 վէ Պիտրոս իլէ ըսուլլէր ճէվապէն՝ Ատէմէր-
 տէն զիյատէ Ալլահա իթա՛աթ էթմէք կէրէք տիր:
 30 Էճոտտըմըղըն Ալլահը սիլղին աղաճա տարպ ի՛տաճ՝
 31 էյլէտիյինիլ Յիսուսը զըլամ Լթաիւրաի: Իսրայէ-
 լէ թէվպէյի վէ կիւնասլարըն՝ աֆվընը վէրմէք իչիւն
 Ալլահ սնը Բէ՛իս վէ Խէլսաքէար օլմազըղա քէն-
 32 տի սաղ էլի իլէ թէրֆի՝ էյլէտի: Պիլ տախի պու-
 նէանէլէր խուսուսընտա անըն շահիտլէրի իլ, վէ
 Ալլահըն քէնտինէ իթա՛աթ էտէնլէրէ վէրտիյի
 33 Բուհ իւլ Գուտս տախի լահեթ տէր՝ տէտիլէր: վէ
 պուռու իշիթաիլլէրինտէ, զայէթլէ հիտտէթլէնիլ
 անլէրին գալթլի իչիւն մէվէրէթ էտէրլէր իքէն,
 34 Պիլթիւն գալմըն՝ ինտինտէ միւլթէպէր օլան շէր-
 թա՛ մաւալլիմի Կամսըլէլ նամ պիր ֆէրիսի միլլէթ
 մէ՛ճիսինտէ գալգըլ՝ ըսուլլէրին պիր աղ վազըթ
 տըշարը չըգարըլմալարընը էմը էյլէտիլլէտէն սնկաւ,
 35 Անլէրէ տէտի քի, Էյ պէնի Իսրայէլ, պու քիմ-

- սէլերէ ետէճէ յինիզ մոլ'ամէլէ խոսուսընտա քէն-
- 36 տինիզի ստգընընըլ : Ձիրա պու կիւնլէրտէն ագտէմ
 թէվտաս գալգըպ' քէնտիսինի պիր շէյ կէօսլթէրէ-
 րէք , ա՛նա թագրիպէն տէօրթ երււյ նէֆէր թապի'
 օլտու , քէնտիսի գալթլ օլունուպ , ա՛նա թապի' օ-
 լանլարըն ծիւմլէսի տաղըլըպ եօգ հիւքմիւնտէ օլ-
- 37 տըլտըր : Վէ պու տտէմտէն սօնկրա թահրիր ի նու-
 ֆուս կիւնլէրինտէ , ճէլիլի Յէհուտա գալղըպ ,
 քէնտիսի վաֆիր խալգ ճէլպ էթտի իսէ տէ , օ տա-
 խի հէլաք օլտու . վէ ա՛նա թապի' օլանլարըն ծիւմ-
- 38 լէսի թար ու մար օլտըլտըր : Վէ շիմիս սիգէ տէ-
 րիմ' քի' պու ատէմլէրտէն վալ կէչիպ անլէրի պրա-
 դընըլ . զիրա էյէր պու թէտպիր ետիօտ պու իշ
- 39 ինտիտան իսէ , իպթալ օլունուր : Ամմա էյէր Ալ-
 լահտան իսէ , ա՛նը իպթալ էթմէյէ' գատիր օլմնդ-
 սընըլ . օլմայա քի Ալլահա գարըր մոհարիպ տա-
- 40 խի պուլունասընըլ : Վէ ա՛նա գա'իլ օլրաադ' րէ-
 սուլլէրի չաղըրըպ տարպ էթտիքտէն սօնկրա , Յի-
 սուսըն իսմիլլէ սեղլէմէմէյի թէնպիհ էտիպ' անլէ-
- 41 րի սալը վէրտիլէր : Անլէր տախի , ա՛նըն իսմի իշիւն
 հագարէթ կէօրմէյէ լա'իգ սպըլտըգլարընտան սօ-
 լայր մէսրուր օլարադ , միլլէթ մէճլիսինին հուզու-
- 42 րընտան չըգտըլար : Վէ հէր կիւն հէյ.քէլտէ վէ էվ-
 լէրտէ թա'լիմ' էտիպ' Յիսուս Քրիստոսը թէպշիր
 էթմէքտէն ֆարիզ օլմնղլար խտի :

- 1 Վէ օլ կիւնլէրտէ շայիրտլէր թէքէսսիւր էթմէք-
 լէ , իունանիճէ թէքէլլիւմ' էտէնլէր թարաֆըն-
 տան , քէնտի տու գարըլարընըն ի'անէ ի եէվմիյէ-

- տե իհմալ օլունտըղարը իչիւն, 'իպրանիլէր 'ախյ-
- 2 հինէ գիլ ու գալ վաղը' օլտու : Վէ օն իքիլէր' շաիրալէրին ճէմա'աթընը տա'վէթ էտիպ' Ալլահն քէլամընը թէրը իլէ սօֆրալարա խըտմէթ էթմէ-
- 3 միլ մունասիպ տէյիլ աիր : Անըն իչիւն, էյ պի-րատէրլէր, սիզտէն հաղղարընտա հիւան ի շէհա-տէթ օլըւան վէ Բուհ իւլ Գուտու վէ հիքմէթ իլէ մէմլու պուլունան եէտի ատէմ ինթիխապ էտինիլ,
- 4 պիլ տախի անլէրի պու իշէ թա'եին էտէլիմ' Պիլ իսէ տու'ա իլէ քէլամըն խըտմէթինէ տէվամ է-
- 5 տէճէլիլ' տէտիլէր : Վէ պու սէօղ պիլթիւն ճէ-մա'աթըն 'ինտինտէ միւսթահսէն օլուպ' իման վէ Բուհ իւլ Գուտու իլէ մէմլու օլան իսթէֆանիս նամ պիր ատէմ իլէ Ֆիլիպպուս վէ Փրօքորուս վէ Նիգա-նօր վէ Թիմօն վէ Փարմէնաս իլէ Անթաքիալը միւհ-
- 6 թէտի Նիգօլասօը ինթիխապ էտիպ, Անլէրի ռէ-սուլլէրէ իհզար էթտիլէր. անլէր տախի տու'ա էտիպ'
- 7 էլլէրինի իւզէրլէրինէ վապ' էլլէտիլէր : Վէ Ալլահն քէլամըն թէրաղգի էտիպ շայիրալէրին 'ատէտի իէ-րուշալիմտէ զալէթլէ թէքէսսիւր էտէրէք, քեասին-լէրտէն վաթիր խալգ տախի իմանա իթա'աթ է-տէրլէր իտի :
- 8 Վէ իսթէֆանիս իման վէ գուտրէթ իլէ մէմլու օլարադ, պէյն էլ գալմ 'աղիմ միւճիղէր վէ
- 9 'ալամէթլէր իճրա էտէր իտի : Վէ Լիպէրթինլէր վէ Գիրինէլիլէր վէ իպէնտէրիլիլէր 'նաղը տէ-նիլէն սինաղօղտան վէ Գիլիլիալը վէ Ասիալլար-տան պա'զըլարը գալլըպ' իսթէֆանիս իլէ միւպա-
- 10 հէսէ էտէրլէր իտի : Վէ վասըթասըլլէ սէօլլէտիլի
- 11 հիքմէթ վէ Բուհա մուգամէմէթ էտէմէտիլէր : Օլ

41 զէման՝ Պիղ պուհուն Մուսայա վէ Ալլահա քիւֆ-
 ւէր տէօյլէտիյինի իշխթտիք՝ տէմէք իշխան պտ՛զը ա-
 42 տէմէրի այարթտըլար : Վէ գալմ իլէ իխթիյար-
 ւարը վէ 'ուլէմայը թահրիք էտիպ , իւզըրինէ հիւ-
 ճում իլէ անը թուլթուպ՝ միլլէթ մէճլիսինէ կէօ-
 43 թիւրտիւլէր : Վէ եալան շահիտէր իհզար էտէրէք ,
 անլէր տախի՝ Պու առէմ՝ պու մուգաստտէս մահալէ
 վէ շէրի'աթա դարչը քիւֆրէր սէօյլէմէքտէն ֆա-
 44 ըիղ օլմազ , Զիրա պուհուն՝ Օլ Նազարէթլի Յի-
 սուս պու եերի երգըպ , Մուսանըն պիզէ թէյլիմ
 էթտիյի այինլէրի թաղէր էտէճէք տիր՝ տէտիյի-
 45 նի պիլ իշխթտիք՝ տէտիլէր : Վէ մէճլիստէ օթու-
 բանլարն ճիւմլէսի անա տիգաթլէ պագըպ՝ անըն
 եիւզիւնիւ մէլէք եիւզիւ կիպի կէօրտիւլէր :

ՊԱՊ 7

1 Օլ զէման քետահին ի ա'ղամ՝ Պու շէյլէր ֆիլ վա-
 2 գը՝ պէղլէ՞ մի տիր՝ տէտի : Օլ տախի տէտի քի՝
 էյ պիրատէրլէր վէ փէտէրլէր , տինկլէսինիզ . ֆէ-
 տէրիմիզ Ապրահամ Հարանտա սաքին օլմազտան
 էվվէլ , Արամ ը նէհրէյնտէ իքէն , Ալլահ ը գու-
 3 ճէլալ անա կէօրիւնիւպ՝ Տիյարընտան վէ ագրա-
 պանըն եանընտան չըզ , վէ սանա կէօթէրէճէյիմ
 4 տիյարա կէլ՝ տէտի : Օլ զէման ֆիլտանիլէրին տի-
 յարընտան չըզըպ՝ Հարանտա սաքին օլտու . օրա-
 տան տախի , փէտէրի վէֆաթ էթտիքտէն սօնկրա ,
 անը պու շիմտի սաքին օլտըղընըլ տիյարա նազ-
 5 էյլէտի : Վէ անտէ այագ պասաճագ դատար պիլէ
 անա միրաս վէրմէյիպ՝ էվլատը օլմատըղը հալտէ
 անը քէնտիսինէ վէ քէնտիսինտէն սօնկրա զիւրի-

- 6 յէթինէ թէմիքէն վերմէյէ վա՛տ էյլէտի՛ս Վէ Ալ-
լահ պու թարզ իւղէ սէջլէտի, եա՛նի՛ անըն
զիւրրիյէթի տիյարը զուրպէթտէ միւսաֆիր օ-
լուպ, անը տէօրթ եիւղ սէնէ էսիր վէ ճէֆաւեալ
- 7 էտէճէքլէր տիր: Վէ Ալլահ՝ Շօլ էսիրի օլաճադ-
լարը թա՛իֆէյի պէն հիւքմ էտէճէյիմ, վէ անտէն
սօնկրա չըգըպ՝ պու մահալտէ պանա ՚իպատէթ է-
- 8 տէճէքլէր տիր՝ տէտի: Վէ անա ՚ահա ը խիթանը
վէրտի. օլ տախի իսհադը թէվլիտ էյլէյիպ՝ պէջ-
լէճէ անը սէքիզլինճի կիւնտէ խաթն էյլէտի. իս-
հաֆ Եա՛գուպը վէ Եա՛գուպ օն իքի բու՛էսա իւլ
- 9 ապայը Բէվլէթ էյլէթ: Վէ բու՛էսա իւլ ապա Եու-
սուֆէ հասէտ էտիպ՝ անը Մըսրա սաթտըլար. լա-
- 10 քին Ալլահ անըն իլէ օլուպ, Անը ճիւմլէ մուզայա-
գալարընտան խէլաս էտէրէք, անա Մըսր մէլլի
Ֆիր՝օնըն հուզուրընտա լութֆ վէ հիքմէթ իհսան
էթմէքլէ, օլ տախի անը Մըսրը վէ ճիւմլէ քէնտի
- 11 խանէսի իւղէրինէ նազըր նասպ էթտի: Վէ պիււ-
թ իւն Մըսր իլէ Քէն՛ան տիյարը իւղէրինէ գըթլըզ վէ
՛աղիմ՝ մուզայաֆա կէլմէքլէ, էճտատըմըզ գախբէ
- 12 պուլամազլար իտի: Վէ Եա՛գուպ Մըսրտա պուղ-
տայ վար իտիյինի իշիթտիքտէ, պիւրինճի տէֆ՛ա
- 13 էճտատըմըզը կէօնտէրտի: Վէ իքինճի տէֆ՛աթա՛
Եուսուֆ քէնտինի գտընտաշլարընա պիլտիրտի. վէ
- 14 Եուսուֆըն նէսէպի Ֆիր՝օնա մա՛լիւմ՝ օլտու: Վէ
Եուսուֆ կէօնտէրիպ՝ քէնտի վէտէրի Եա՛գուպ ի-
լէ ճիւմլէ թէ՛ալլուգաթընը, եէթմիշ պէշ քիշ օ-
- 15 լարադ, տա՛վէթ էյլէտի: Վէ Եա՛գուպ Մըսրա
էնտի վէ քէնտիսի վէ հէմտէ էճտատըմըզ վէֆաթ
- 16 էթտիքլէր. Վէ Շէքիմէ կէօթիւրիւլուպ Ապրահա-

մին Շէքիմին խեղճեալ Համօրն օղուլարն տան ագչէ
 Գըյմէթիլէ սաթօռն ալմը իտիլի գապրա վագ՝
 17 օլունտըլար : Ամնա Ալլահն Ապրահամ եւմին էթ-
 18 տիլի վա՛տն զէմանը ետալլաշորդաւ , Էրուսֆը
 պիլմէյէն զադրի պիր մէլէք զուհուր ետինճէյէ տե-
 19 կին , գալմ՝ Մըսըրտա արթըպ չօղալտը : Օլ տախի
 պիլիմ՝ միլէթիմիլ 'ալէյհինէ հիլէ գուլլանըպ մա՛-
 սումարնըր եաշաթմամագ իլիւն անլէրի տըշարը
 աթտըրմագ տէրէճէսինէ գատար ճնտատըմըղա ճէ-
 20 ֆա էյլէտի : Վէ օլ վագըթտա Մուսա թէվէլ-
 լիւտ ետիպ՝ Ալլահն նազարնտա կիւզէլ իտի , վէ
 իւչ տյ փետերինին խանէսինտէ պէսլէնտիքտէն
 21 սօնկրա , Տըշարը աթըլտըղնտա անը Ֆիրժնէն գը-
 զը ալըպ՝ քէնտինէ օղուլ օլմագ իլիւն պէսլէտի :
 22 Վէ Մուսա Մըսըրըլարն հէր 'իլմինտէ թէրպիլէ
 օլունուպ՝ քէլամ վէ 'ամէլտէ սահլպ ի իլթիտար
 23 իտի : Վէ գըրգ եաշնը թէքմիլ էթտիքտէ , դարն-
 տաշարը օլան պէնի իսըպէլի զիյարէթ էթմէքլէք
 24 գալպինէ կէլտի : Վէ պիրինին զուլմ՝ չէքտիլինի
 կէօրմէքլէ , ան հիմայէթ էտէրէք , Մըսըրըլ
 25 գաթլ էտիպ մազլումն ինթիգամնըր ալտը : Վէ
 Ալլահ անլէրէ քէնտի էլի իլէ իւլաս իհսան էտէ-
 ճէյինի դարնտաշարը ֆէհմ էտէրլէր զանն էտէր
 26 իտի իսէ տէ , ֆէհմ էթմէտիլէր : Վէ էրթէսի կիւն
 անլէրէ՝ նիզա՛ էտէրլէր իքէն զահիլ օլուպ , էյ ա-
 տէմէր , սիլ գարնտաշար սընըղ , նի՛չիւն պիրի
 պիրինիլէ զուլմ՝ ետիյօրսընըլ՝ տէյէրէք անլէրի պա-
 27 ըշաթրմաղա զայրէթ էթտի իսէ տէ , Գօնըսընա
 զուլմ՝ էտէն անը ըէտտ էտիպ՝ Սէնի պիլիմ՝ իւզէ-
 28 ըիմիլէ քիմ ըէ՛իս վէ գատը նասպ էթտի . Տիւն

- Մըսըրը՝ զաթլ էթտիյին կիպի՝ պէնի՞ տէ մի
 29 զաթլ էթմէք իսթէրսին՝ տէտի : Վէ պու սեօղ
 իւզէրինէ Մուսա ֆիրար էտէրէք , Միտեան տիյա-
 րընտա միւսաֆէրէթէն իգամէթլէ՝ օրատա իքի օ-
 30 ղուլ թէվլիտ էյլէտի : Վէ գըրգ սէնէ թէմամ օլ-
 տըգտա , թուր ի Սինա պէրրիյէսինտէ չալը աթէշի
 31 'ալէվինտէ անա Բապպըն մէլէյի կէօրիւնաիւ : Վէ
 Մուսա անը կէօրիւնաիւտէ , կէօրիւնիւշիւնէ թէ-
 'աճիւպ էտէրէք , նազար գըլմագ իւզրէ Եագալըր
 32 իքէն , անա՝ Պէն սէնին էճտատընըն Ալլահը , Ապ-
 րահամէն Ալլահը վէ Իսհագըն Ալլահը վէ Եա'գու-
 պըն Ալլահը իմ՝ տէյիւ Բապպըն սէտասը կէլաի .
 վէ Մուսա լէրզան օլմաղլէ , նազար գըլմաղա ճէ-
 33 սորէթ էտէմէտի : Վէ Բապպ անա՝ Այազլարըն-
 տան ալագ գապընը չըգար . զիրա տուրտըրըն էէր
 34 մուգատտաէս թօփրագ տըր : Թահգիգէն պէն Մը-
 սըրտա օլան գամլըմէն ճէֆասընը կէօրիւպ՝ անլէ-
 րին աճընը իշիթտիմ , վէ անլէրի իւէլաս էթմէք ի-
 չիւն նիւզուլ էյլէտիմ , վէ շիմտի կէլ , սէնի Մէս-
 35 րա կէօնտէրէյիմ՝ տէտի : Սէնի քիմ րէ'իս վէ գա-
 տը 'նասպ էթտի՝ տէյէրէք ինքեար էթտիլքէրի պու
 Մուսայը , Ալլահ Տէման անը չալըտա անա կէօ-
 րիւնէն մէլէյին եէտի իլէ րէ'իս վէ գուրթարըճը
 36 իրալ էյլէտի : Պու ատէմ 'անլէրի իխրամ էտիլ
 Մըսըր տիյարը իլէ Պահըր և Տմէրտէ վէ գըրգ սէ-
 նէ պէրրիյէտէ միւ'ճիղլէր վէ 'ալամէթլէր իճրա
 37 էյլէտի : Պէնի Իսրայէլէ խթապէն՝ Ալլահընը
 Բապպ պիրատէրլէրինիգտէն պէնիմ՝ կիպի ոլիր փէյ-
 ղամպէր զուհուր էթտիրէճէք տիր , անը տինկլէյէ-
 38 սինիլ՝ տէյէն պու Մուսա տըր : Թուր ի Անատա

քէնտիսինէն սեփյէյէն մէլէք իլէ վէ էճտատըմըղ իլէ
 պերապեր պերբիյէտէ օլսն ճէմն'աթսա օլարադ ,
 պիղէ թէպլէմ էթմէք իւզըն հսյաթ քէլսմլորը
 39 ալմըլ օլսն զաթ պու տըր : էճտատըմըղ անա միւ-
 թի' օլմադ իսթէմէյիպ րէտտ էթտիլէր , վէ գալպ-
 40 լէրիլէ Մըսրա կերի տէօնիւպ' Հարուհա' Պիղէ էօ-
 նիւմիւզճէ կիտէճէք իլսհար եափ : պերա շու պիղի
 Մըսըր տիյարընտան իսրաճ էտէն Մուսայա նէ վա-
 41 գը' օլտըղընը պիլմէյիպ' տէտիլէր : Վէ օլ կիւնլէր-
 տէ պիր պուզաղը եափաղլուր , վէ պու փութա
 գուրպան թագտիմ էտիպ' էլլէրինին ա'մսլը իլէ
 42 մէսրուր օլուրլար իտի : Վէ Ալլահ բիւճու' էտէրէք
 անլէրի ճիւնուտ էս սէմայա 'իպատէթ էթմէյէ
 թէպլիմ էյլէտի , նիթէքիմ փէյղամպէրլէրին քի-
 թապընտա' էյ պէյթ ի իսրայէլ , պերբիյէտէ գըրգ
 սէնէ պանա զէպիհէլէր վէ գուրպանլար թագտիմ
 43 էթտիլի' գ' մի : Վէ Մօլսըն չատըրընը վէ իլահընըղ
 րէմֆանըն երլտըղ'նը , սէճտէ գըլմադ իչիւն շօլ
 եափաղընըղ սուրէթլէրի թաշտընըղ . պէն տախի
 սիղի Պապէլտէն էօթէյէ նազլ էտէճէյիմ' տէյիւ
 44 եազըլմըլ տըր : Շէհատէթ մէքէնի պերբիյէտէ
 էճտատըմըղ պէյնինտէ իտի . նիթէքիմ Մուսայա
 սեփյէյէն' Անը կէօրտիւյիւն նիւմուհէյէ կէօրէ եա-
 45 փասըն' տէյիւ էմը էյլէմիշ իտի . Քի էճտատը-
 մըղ անը սըրա իլէ գապուլ էտիպ Նէշու' իլէ պէ-
 րապէր , էճտատըմըղն էօնիւնտէն Ալլահն' Տու-
 սուտըն կիւնլէրինէ գատար թարտ էթտիլի թա'ի-
 46 ֆէլէրին միւլքիւ իչիւն կէթիւրտի : Օլ տախի Ալ-
 լահն հուզուրընտա մազհար ը լութֆ օլուպ , Նա'-
 գուպըն Ալլահնա պիր իզամէթկեահ պուլմադ իս-

- 47 Թէտի իսէ տէ , Սիւլէյմանն անա պիր խանէ պինա
 48 էլլէտի : Լաքին Միւթա՛ալ էլ իլէ եափրքմը հէյ-
 քէլլէրտէ սաքինն օլմաղ . նիթ էքիմ՝ փէյղամակը՝
 49 Բապպ պուլուրուր քի՝ Սէմա Թախթըմ՝, զէմին տա-
 խի սյապլարքմա պոսամագ տըր . պոնա նո՛սը
 խանէ պինա էտէճէքսինիզ վէ եա՝ րահաթըմլին մա .
 50 հալի նէ՛րէսի տիր . Պուշլարքն ճիւմէսինի պէնիմ
 51 էլիմ եա՛փմատը մը՝ տէտի : Էյ պոյնու սերթ , վէ
 գալպի իլէ գուլաղլարը խիթանսըղ օլսնլար , սիղ
 տախի էճտատընըզ կիպի տա՛խմա Բուհ իւլ Գուտսա
 52 մուխալէֆէթ էտիյօրսընըզ : Էճտատընըզ փէյղամ
 պերլերին հա՛նկըսնա Թէ՛ատտի էթմէտի . վէ ան-
 լէր օլ Սալիհին զուհուրը հագգընտա մուգատտէ-
 մա խապէր վէրէնլէրի գաթլ էթտիլէր . սիղ տա-
 խի շիմտի տնըն խա՛նկերի վէ գաթ իլլէրի օլսընըզ :
 53 Սիզ շէրի՛աթը մէլա՛իքէ Թէրթիպաթը իւզըէ ալ
 54 տընըզ , վէ հըֆզ էթմէտինիզ : Անլէր պու շէլլէրի
 իշիթմէլէրիլէ , գալլլէրինտէ դայէթլէ հիտտէթ-
 55 լնիպ՝ տիշլէրինի գըճըրտաթտըլար : Օ իսէ՛ Բուհ
 իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլտրագ , սէմայա տօղու
 կէօզ տիքիպ՝ Ալլահն ճէլալինի վէ Յիսուսը Ալլա-
 հնն սաղընտա տուրուր կէօրտիւ . վէ՛ իշթէ պէն
 սէմավաթը աշղմըշ վէ Իպն իւլ ինսոնը Ալլահն
 56 սաղընտա տուրուր կէօրիւյօրըմ՝ տէտի : Անլէր տա-
 խի պիւլէնտ ափաղլէ պաղըրըպ՝ գուլաղլարընը թը-
 գատըլար , վէ ճիւմէսի պիրտէն անըն իւզէրինէ
 57 հիւճումէ , Անը շէհրտէն աըշարը չըգաւրըպ րէճմ
 էթտիլէր . վէ շահիալէր քէնտի էլպիսէլէրինի Սա-
 ուլ նամ՝ պիր նէվճիվանըն սյապլարը եանընա գօ-
 58 յարագ , իսթէֆանսա՝ Եա Բապպ Յիսուս , րուհըմը

գապուռ էլլէ՝ տէյերէք տուա էթմէքտէ օլտորդը
 59 հալուէ, անը րէճմ էտէրլէր իտի : Վէ տիղ չէօ-
 քիւպ պիւլէնտ տվաղլէ՝ էյա Բապպ, պու կիւնաճը
 անդերէ սայմա՝ տէյիւ ֆերեատ էթտի . վէ պունու
 սեյլէտիյի կիպի ույգուչյա վարար . Սաուռ տախի
 անըն գաթլինէ րիզա վերմիշ իտի :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ օլ վաղըթ . Եէրուշալէմտէ օյան քիլիսէ 'ա-
 լէհինտէ 'աղիմ թէ'ատտի վուգու՝ պուլմաղլէ ,
 րեսուլլէրտէն մա'տա ճիւմլէսի Եհհուտիյէ իլէ Սա-
- 2 մարիանըն տիյարլարընա տաղըլտըլար : Վէ պա'ղը
 միւլթադի ատէմլէր իաթէֆանօսը գալտորրըպ՝ իւ-
- 3 զերինէ պեյիւք մաթէմ էթտիլէր : Լաքին Սաուլ
 խանէլէրէ կիրիպ , էրքէք վէ գալըլարը սիւրիւքիւ-
 յերէք՝ հապտա իլգա էթմէքլէ , քիլիսէյի խարապ
 էթմէքտէ իտի :
- 4 Վէ տաղըլան քիմնէլէր քէլումը թէպշեր էտէրէք՝
- 5 հէր թարաֆտան կէչերլէր իտի : Ֆիլիպպօս տոխի
 Սամարիանըն պիր շէհրինէ էնիպ՝ անդերէ Գրիստոսը
- 6 վա'ղ էտէր իտի : Վէ խալդ Ֆիլիպպօսըն օօլլէրէնի
 իշտիպ՝ իճրա էյլէտէյի 'ալամլթլէրի կէօրմէլէրիյ-
 լէ , պիլ իթթիֆադ անըն սեյլէտիքլէրինէ տիգ-
- 7 գաթ էտէրլէր իտի : Զիրա նափաք րուհլար պիւ-
 լէնտ տվաղլէ պաղըրարադ՝ զապթ էթտիքլէրի չօգ
 քիմնէլէրտէն չըգըպ , չօգ քէօթրիւմ վէ թօփալ
- 8 քիմնէլէր տախի շիֆա պուլուրլար իտի : Վէ օլ
- 9 շէհրաէ 'աղիմ մէսէրլէթ օլտու : Վէ էօթէտէն
 պերու օլ շէհրտէ՝ Պէն պեյիւք պիր զաթ ըմ՝ տէ-
 յերէք սիհրպաղըդ էտիպ , Սամարիա էհալիսինի

- միւթէհայտիւր էթմիշ օլան Սիմ'օն նամ պիր քիմ.
 10 սէ պուլունուր իտի . վէ պէօյիւք քիւչիւք ճիւմ
 լէսի՝ Պու ստէմ՝ Ալլահըն 'ազիմ՝ գուզվէթի տիր՝
 11 տէյէրէք անա գուլազ վէրիրլէր իտի : վէ պունա
 գուլազ վէրմէլէրինին սէպէպի խայլի գէմանտան պէ.
 բու սիհրլէր իլէ անլէրի թէհայտիւրտէ պրագմաւը
 12 իտի : Լաքին մէլէքիւթ Ուլլահը վէ Յիսուս Քրիստո.
 սըն իսմինէ միւթէ'այլիգ շէյլէրի թէպշիր էտէն Յի.
 լիպ'գօսա ինանարգլարընտա , կէրէք էրքէքլէր վէ կէ.
 13 ըէք գարըլար վաֆթիշ օլունուրլար իտի : Սիմ'օն
 քէնտիսի տախի ինանտը , վէ վաֆթիշ օլունուպ'
 Յիլիպ'գօսա միւլազիմէթ էտէրէք , իճրա օլունան
 'ալլամէթլէր իլէ միւ'ճիղէլէրի կէօրմէքտէ միւթէ.
 14 հայտիւր օլուր իտի : Եէրուշալիմտէ պուլունան րէ.
 սուլլէր Սամարիալլարին՝ Ալլահըն քէլամընը գա.
 պուլ էթտիյինի իշէթմէլէրիյլէ , անլէրէ Պետրոս
 15 իլէ Լուհաննայը կէօնտէրտիլլէր . Անլէր տախի է.
 նիպ Բուհ իւլ Գուտսա նա'իլ օլալար՝ տէյիւ ան.
 16 լէր իչիւն տու'ա էթտիլլէր : (Զիրա անլէրին հիչ պի.
 րինին իւզէրինէ նազիլ օլմայըպ' անճազ Բապպ Յի.
 17 սուսըն իսմինէ վաֆթիգ օլունմըշլար իտի) Օլ գէ.
 ման իւզէրլէրինէ էլլէրինի գօմալարըյլէ Բուհ իւլ
 18 Գուտսա նա'իլ օլտըլար : Սիմ'օն տախի րէսուլլէ.
 րին էլլէրինին գօնուլմասըյլէ Բուհ իւլ Գուտսըն
 19 վէրիլտիլինի կէօրտիւքտէ , Պու գուտրէթի պունա
 տախի վէրինիզ , թա քի էլլէրիմի քիմին իւզէրինէ
 գօյաճազ օլուր իսէմ , Բուհ իւլ Գուտսա նա'իլ օ.
 20 լա՝ տէյէրէք անլէրէ ագչէ 'արզ էյլէտի : Լաքին
 Պետրոս անա՝ Ագչէն սէնին իլէ հէլաք օլունն , զի.
 րա Ալլահըն 'աթիյէսի ագչէ իլէ թահսիլ օլունուր

- 21 զանն էթտին : Պու շէյտէ սէնին հիստէն եա նասի-
պին եօգ տըր , զիւրա գալպին 'ինա Ալլահ տօղրու
22 տէյլ տիր : Իմսի պու շիրրէթինտէն թէվալէ է-
տիպ' Ալլահա նիյազ էյլէ , օլա քի գալպինին միւ-
23 լահապտսը սանա 'աֆվ օլունա : Զիրա սէնի էօտ
աճրլըղնտա վէ նահապղըղն պէնտինտէ կէօրիւ-
24 յօրըմ' տէտի : Աիմ'օն տախի ճէվապէն' Սէօյլէտի-
յինիզ շէյէրին պիրի իւզէրիմէ կէմէսին' տէյիւ-
պէնիմ' իչիւն սիգ Բապպա նիյազ էյլէյինիզ' տէ-
25 տի : Անլէր տախի շէհատէթլէրինի իֆա պիրլէ'
Բապպըն քէլա-հընը սէօյլէտիքտէն սօնկրա , Սամա-
րիալլարըն նիչէ քէօյլէրինտէ պէշարէթի թէպչիբ
էտէրէք' Եէրուշալիմէ 'ալտէթ էթտիլէր :
- 26 Վէ Բապպըն մէլէյի Ֆիլիպպօսա սէօյլէյիպ տէ-
տի քի' Գալղ , ճէնուպէ' եա'նի Եէրուշալիմտէն
- 27 Ղապպայա էնէն եօյա կիթ . օրասը չէօլ տիր : Օլ
տախի գալգըպ կիթտի . վէ իշթէ Հապէշ մէլիքէսի
Քանտաքէնին քիւպէրասընտան պիրի օլուպ' ճիւմլէ
խաղինէսի իւզէրիմէ նաղըր օլան Հապէշի պիր խա-
տըմ' Եէրուշալիմէ 'իպատէթ էթմէյէ կէլիշ իտի :
- 28 Վէ էսնա ի 'ալտէթինտէ 'արապասընտա օթու-
րուպ' իշա եա փէյղամպէրին էլիււընը օգույօր իտի :
- 29 Վէ Բուհ Ֆիլիպպօսա խիթապէն' Եաղաշըպ պու
30 'արապայա եափըշ' տէտի : Ֆիլիպպօս տախի եանը-
նա սէյիրտիպ' իշա'եա փէյղամպէրին էլիււընը օ-
գուտըղընը իշիթմէլէ , Օգուտըղընը սանկլլօյօր մը
31 սըն' տէտի : Օլ տախի' Պիր քիմնէ պանա տէլա-
լէթ էթմէտիքճէ , նա'սըլ գատիր օլայըմ' տէյէ-
րէք , Ֆիլիպպօսա' չըգըպ եանընտա օթուրմասընը
32 րէճա էթտի : Վէ քիթապտա օգուտըղը ֆասլ շու

- իտի քիւ, Գոյուն կիպի պօղազանմաղա կեօթիւ
 րիւլտիւ, վէ գուզաւ՝ գորգան քիմնէնին էօնիւնտէ
 սիւքիւթ էյէտիյի միսիլիւ, պէօյլէճէ աղզընը աշ
 33 մաղ. Հալ ի թէվաղըւ'ինտէ անըն հաղգը րէֆ' օ.
 լունտու, վէ անըն նէսլինի քի՞մ պէյան էտէճէք
 34 տիր, զիրա հայաթը եւրտէն րէֆ' օլունուր: Վէ
 խաալմ՝ ճէվապ էտիպ Ֆիլիպպօսա՝ Սանա րէճա է.
 տէրիւմ, փէյղամպէր պունու քիմի՞ն հազգընտա
 սէօյլէյօր. քէնտիսի՞ հազգընտա մը՝ եօգսա տիկէր
 35 պիր քիմնէ հազգընտա մը՝ տէսի: Ֆիլիպպօս տա.
 խի աղզընը աշապ, պու քէլամտան պաշայարտօ՝
 36 անա Յիսուսը թէպշիւր էյլէտի, Վէ եօլտա կիտէր.
 Լէր իքէն՝ պիր սույա կէլտիլէր. խաալմ՝ տախի՝
 իշթէ սու, վաֆթիլ օլունմագլըղըմա նէ՞ մանի՝
 37 վար՝ տէտի: [Ֆիլիպպօս տախի՝ էյէր պիւթիւն
 գալպինտէն իման էտէրսէն, ճա՛իզ օլուր տէտի.
 վէ օ ճէվապէն՝ Յիսուս ֆրիստոսըն իպն Ուլաս հ.
 38 տիյինէ իման էտէրիւմ՝ տէտի:] Վէ 'արապանըն
 տուրմասընը էմը էտիպ՝ Ֆիլիպպօս իլէ խաալմ ի.
 քիսի պիրտէն սույա էնտիլէր, վէ անը վաֆթիլ
 39 էյլէտի: Վէ սուտան չգտըղլարընտա, Բապպըն
 Բուհը Ֆիլիպպօսը անսըզըն կեօթիւրտիւ, վէ խա.
 ալմ՝ անը արթըգ կէօրմէտի. վէ սէվինէրէք քէնտի
 40 եօլնա կիթտի: Ֆիլիպպօս իսէ Աշտօտտա պուլը.
 նուպ՝ միւրուր էտէրէք, Գայսէրիյէյէ կէլինճէյէ
 գաաաոր ճիւմիէ շէհրլէրտէ պէշարէթի թէպշիւր է.
 տէր խտի:

ՊԱՊ 9

4 Լաբին Սաուլ Բապպըն շայիրտլէրի իւզէրինէ տա.

1 չա թէհտիտ վէ գտթլտան տեմ՝ վուրարադ, քեա-
 2 չին ի տ՛գումն՝ եանքնա կըտիպ, Անտէն Տըմբշգտա
 օլտն սինաղօղլարա մէքթուսկեր տիլէտի, թա քի՛
 էյեր պու թարիգտէն պա՛ղը քիմնէլէր պուլամադ
 օլուր իսէ, կերէք երքէք՝ կերէք գարը, անլէրի պաղ-
 3 լը օլարագ Եէրուշալմէ կէթիրէ: Վէ էսնա ի բահ-
 տէ վագը՝ օլտու քի՛ Տըմբշգա եաղլաշտղընտա ,
 էթրաֆընա սէմատան տնարղըն պիր նուր լէմ՛ան
 4 էթտի: Վէ եերէ տիւշիւպ, քէնտիսինէ՛ Էյ Սա-
 ուլ, Սաուլ, պանա նի՞չիւն թէ՛ատտի էտիյօրսըն՝
 5 տէյիւ պիր սէտա իշիթտի: Օլ տախի՛ Էյ էֆէն-
 տի, սէն քի՛մ սին՝ տէտի. վէ Բապպ՝ Պէն սէնին
 թէ՛ատտի էթտիլին Յիսուս իմ. իւկէնտէրէլէրէ
 6 գարը տէփմէք սանա կիւճ տիր՝ տէտի: Օլ տախի
 թիթրէլիպ միւթէհայլիր օլարագ, Եա Բապպ,
 7 նէ՛ իսթէրսին քի պէն եափայլըմ՝ տէտի: Բապպ
 տախի անա՛ Գալգ շէհրէ կիր, վէ նէ եափմաղլը-
 ղըն կերէք իտիյի սանա սէօյլէնիլէճէք տիր՝ Խեթի:
 Վէ անըն իլէ պերապեր եօլա կիտէն տտեմէր սէ-
 տայլը իշիտիպ՝ տամա քիմնէյի կէօրմէյերէք, նութգ-
 8 լարը թուլթուլմը տուրույօրլար իտի: Վէ Սաուլ
 եերտէն գալգրպ կէօղլէրի աջըլմը օլտղը հալտէ
 պիր քիմնէյի կէօրեմէտի. վէ անը ելինտէն թու-
 9 թարագ՝ Տըմբշգըն իշինէ կէօթիւրտիւլէր: Վէ իւշ
 կիւն կէօրմէլիպ՝ նէ եէտի նէ իշտի:
 10 Վէ Տըմբշգտա Հանանիա իսմինտէ պիր շայիրտ
 պուլուշուպ, պուշա Բապպ րույատա՛ Էյ Հանա-
 նիա, տէտիքտէ, օլ տախի՛ Լէպպէյք, եա Բապպ՝
 11 տէտի: Վէ Բապպ անա՛ Գալգ, Տօղրու տէնիլէն
 սօգաղա վար, վէ Եէհուտանըն խանէսինտէ թար-

- սուսը Սառլ նամ քիմնէյի պուլ, զիրա իշթէ օ
 42 տու'ա էտիյօր. վէ բույտատ Հանանիա իսմինտ
 պիր տտէմին իշէրի կէլտիյինի, վէ կէօզէրին կէօր-
 մէսի իշին իւզէրինէ էլինի գօտրղընը կէօրմիւշ տիր'
 43 տէտի: վէ Հանանիա ճէվուպէն՝ Եա Բապպ, պու
 տտէմին հազգընտա Եէրուշալիմտէ օլան սէնին մու-
 դատտէսլէրինէ նէ գատար քէօթիւլիւքլէր էթտի-
 44 յինի չօգ քիմնէլէրտէն իշիթտիմ: վէ սէնին իսմի-
 նէ տու'ա էտէնլէրին ճիւմլէսինի պաղլամաղա պաշ
 քետհինլէր Թախաֆրնտան պուրատա տտիի հիւք-
 45 միւ վար՝ տէտի: վէ Բապպ տնա՝ Վիթ, զիրա օ՝
 միլէլ վէ միւլլւքլն վէ պէնի Իարայէլին հուզուրըն-
 տա իսմիմի Թաղմագ իշին, պանա ինթիխապ օ-
 46 լունմըշ պիր գապ տըր: Զիրա պէնիմ իսմիմ իշին
 նէլէր չէքմէք կէրէք իտիյինի պէն քէնտիսինէ կէօս-
 47 Թէրէճէլիմ՝ տէտի: Իմնի Հանանիա կիտիպ օլ է-
 վէ կիրտի, վէ էլլէրինի անըն իւզէրինէ գօյուպ՝ Էյ
 Սառլ գարնտաշ, Բապպ՝ Ես'նի կէլտիյին եօլտա
 սանա կէօրիւնէն Յիսուս՝ կէօզէրին կէօրսիւն վէ
 Բուհ իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլասըն՝ տէյիւ պէնի
 48 կէօնտէրտի՝ տէտի: վէ տէր հալ անըն կէօզէրին-
 տէն սանքի փուլլար տիւշիւպ՝ անիտէ կէօրիւր օլ-
 49 տու, վէ գալգըպ վաֆթիւ օլունտու: վէ Թա'ամ
 էտիպ քէսպ ի գուվվէթ էլլէտի. վէ [Սառլ] Տը-
 մըշգտա օլան շայիրտլէր իլէ պիր գաշ կիւն գալտը:
 20 վէ տէր 'ազապ սինաղղարտա Յիսուսը՝ իպ-
 21 նուլլահ տըր՝ տէյիւ վա'ղ էտէր իտի: վէ իշտէն-
 լէրին ճիւմլէսի միւթէհայի օլուպ՝ Եէրուշալիմ
 տէ պու իսմէ տու'ա էտէնլէրի խարապ էտէն պու
 տէյիլ մի, հէմ տէ պուրայա անլէրի պաղլը օլու-

- րոգ՝ պաշ քեահինքերէ կէօթիւրմէք իշխան կէլմէ-
 22 տի մի՝ տերլէր իտի : Ամմա Սառւ կիթտիքճէ
 քեսպ ի գուվվէթ էտիպ , Տըմըշգտա սաքին օլան
 Եհհուտիլէրի , Մէսիհ պու տըր՝ տէյիւ իսպաթ է-
 23 տերէք , հայրէթատ պրաղըր իտի : Վէ պիր նիչէ է-
 յամ միւրուրինտէ Եհհուտիլէր անըն գաթլի իշխան
 24 միւշափէրէ էթտիլէր : Ամմա անլէրին սու՝ ի գաստ-
 լէրի Սառւլա մա՛լիւմ օլտու . վէ անը գաթլ էթ-
 մէք իշխան գափուլարը կէճէ կիւնտիւղ պէրլէրլէր
 25 իտի իսէ տէ , Շայիրտլէր անը կէճէլէյին ալըպ ,
 զէնպիլ իշինտէ , հիսարտան աշաղը սարգըտարագ
 էնտիրտիլէր :
 26 Վէ Սառւ Եերուշալիմէ կէլտիյի զէման շայիրտ-
 լէր իլէ պիրլէշմէյէ դայրէթ էթտի իսէ տէ , Ճիւմ-
 լէսի անըն շայիրտ օլտըղընա ի՛թլիմատ էթմէտիլլէ-
 27 ընտէն , անտէն գօրգարլար իտի : Ամմա Պարնա-
 պաս անը ալըպ՝ ըհսուլլէրին եանընա կէթլրէրէք ,
 անըն էսնա ի րահտէ նասըլ Բապպը կէօտիւյիւ-
 նիւ , վէ Բապպը անա սէջլէտիյինի , վէ Տըմըշգտա
 Յիսուսըն իսմի իլէ նասըլ ճէսուրսնէ սէջլէմիշ օլ-
 28 տըղընը անլէրէ հիքեայէ էյլէտի : Վէ Եերուշալիմ-
 29 տէ անլէր իլէ կիրիպ չըգմագտա իտի : Վէ Բապպ
 Յիսուսըն իսմի իլէ ճէսարէթ պուլուպ , Եուհաննի-
 ճէ թէքէլլիւմ էտէնլէր իլէ սէջլէշիպ մուպասէսէ
 էտէր իտի . անլէր իսէ անըն գաթլինէ ճէհտ էտէր-
 30 լէր իտի . Լաքին գարնտաշլար պուհա վաղըֆ օլ-
 մաղլէ՝ անը Գայսէրիյէյէ էնտիրիպ թարսուսա կէօն-
 տէրտիլէր :
 31 Օլ զէման քիլիսէլէր պիւթիւն Եհհուտիլէտէ վէ
 ճէլիլտէ վէ Սամարիատա սէլամէթ պուլուպ քեսպ ի

իմարէթէ, Բապարն գորդուսնտա վէ Բուհ իւ
Գուտսնն թէսլէյէսինտէ սիւլուք էտէրէք թէքէս
սիւր էթմէքտէ իտիլէր :

32 Վէ վազը՝ օլտու քի Պետրոս հէր թարաֆտան
կէչէր իքէն, Լիտտատա սաքին օլտն մուգատտէսլէ.

33 րին հանրնա տոխի էնտի. Վէ օրատա սէքիդ երւ
տան պէրու եսթադտա դալմըշ ինեա իսմինտէ պիր

34 քէօթրիւմ ատէմ պուլուպ, Պետրոս անա՝ էյ էն
եա, Յիսուս փրիստոս սանա շիֆա վէրիյօր, գալդ
քէնտին իչիւն տէօշէյինի եափ՝ տէտիքտէ, տէր հալ

35 դալդտը, Վէ Լիտտատա վէ Սարօնտա սաքին օ
լտնլարնն ճիւմլէսի անը կէօրիւպ՝ Բապպա տէօն
տիւլէր :

36 Վէ Եաֆատա Թապիթա (թէրճէմէսի ճէյրան
տէմէք տիր) նամընտա նիսատան պիր շայիրտ վար
իտի. մէրգուլմէ իշէտիյի էյի՝ աամլլէր վէ ստտա.

37 դալար իլէ մէմլու իտի. Վէ վազը՝ օլտու քի օլ
կիւնլէրտէ պու իսթուռն իսասթա օլուպ վէֆաթ
էլլէտի. վէ անը երյդատրգտան սօնկրա՝ ֆէվգանի

38 պիր օտայա գօտըլար : Վէ Լիտտա Եաֆայա գարիպ
պուլուռնմաղլէ, շայիրտլէր Պետրոսնն օրատա օլտը
ղընր իշիթմէլէրիլլէ, հանլարնա կէլմէքտէ թէէի
իւր էթմէմէսինի րէճա իչիւն անըն թարաֆընա

39 իքի ատէմ կէօնտէրտիլէր : Վէ Պետրոս գալդըպ
անլէր իլէ պէրապէր կէլտի, վէ վասըլ օլտըղընտա,
անը ֆէվգանի օտայա չըգարտըլար. վէ ճիւմլէ տուլ
գարտըլար հանընա կէլիպ աղլայարագ, ճէյրան ան
լէր իլէ պէրապէր իքէն, ետփտըղը էնթարիլլէր իլէ

40 լիպասլարնն քեաֆֆէսինի կէօթէրիլլէր իտի : Վէ
Պետրոս ճիւմլէսինի տըշարը չըգարտըլ տիգ չէօքէ-

րէք տու՛ա էյլէտի, վէ ճէսէտէ տէօնիւպ՝ էյ թա-
պիթա, գալգ՝ տէտի. օլ տախի կէօզլէրինի աչըպ
41 Պետրոսը կէօրինճէ՝ գալգըպ օթուրտու: Օլ տա-
խի մէրգոււմէյէ էլինի վէրիպ՝ գալարըտը. վէ մու-
գատտէպէր իլէ տուլ գարըլտը չաղըրըպ՝ անը հայ-
42 յէն թապտիմ՝ էյլէտի: Վէ պու վազը՛ա պիւթիւն
Եաֆասա մա՛լիւմ՝ օլուպ, նիչէ քիմէլէր Բապպա
43 իման էլթտիլէր: Վէ վազը՛ օլտու քի՛ Պետրոս՝ Եա-
ֆասա Սիմ՛օն նամընտա պիր տապպաղըն եանըն-
տա պիր նիչէ էյամ՝ մէքս էյլէտի:

ՊԱՊ 10

1 Վէ Գալուէրիյէտէ, իթալիալը տէնիլէն թապուր-
2 տան եիւզ պաշը օլարաֆ, Միւթթադի վէ պիւ-
թիւն խանէսի իլէ Ալլահտան գօրգար, վէ գալմիւ
չօգ սատագա վէրիպ՝ Ալլահա տա՛իմա տու՛ա էտէր
3 Գօրնիլիօս իսմինտէ պիր առէմ պուլունուպ, Մէր-
գում՝ կիւնտիւզ սա՛աթ սօգուզ րատտէլէրինտէ
րուչատա Ալլահըն պիր մէլէյինին, էյ Գօրնիլիօս՝
տէյէրէք, իչէրի անըն եանընտ կէլտիյինի՝ ալանէն
4 կէօրտիւ: Օլ տոտի անա կէօզ տիքիպ զէյատտէսիյ-
լէ գօրգարաֆ, էյ էֆէնտի, նէ՞ տիր՝ տէմէսի իւ-
զէրինէ, Էլէ+ անա՝ Տու՛ալարըն վէ սատագալարըն
թէգքեար իչիւն Ալլահըն հուզըւրընա չըգտըլար:
5 Վէ շիմոի Եաֆայա առէմիլէր կէօնտէրիպ, Պետրոս
6 լազըպը Սիմ՛օնը տա՛վէթ էյլէ. Օլ տախի Սիմ՛օն
նամընտա պիր տապպաղըն եանընտա միւսաֆիր օ-
լուպ, տնըն խանէսի տախի տէնիլ քէնարընտա
տըր, [վէ նէ եափմաղըղըն կէրէք իսիյինի օ սանա
7 սէջլէյէճէք տիր,] տէտի: Վէ [Գօրնիլիօս] սէջ-

- էյէն մէլէք մուֆարագաթ եթտիքտէ ; խրտմէթ.
քհարլարնտան իրի քիշի վէ մա'իյէթինփէ պուլու.
- 8 նանլարտան միւլթմագի պիր 'ապէր չաղըրլպ ; Ան.
էրէ հէր շէյի պէյան իլէ՝ անլէրի Եաֆայա կէօն.
տէրտի :
- 9 Վէ երթէսի կիւն անլէր եօլտա կիտէրէք շէհէ
եազլաշմագտա իքէն , Պետրոս սա'աթ ուլթը րատ.
- 10 տէլէրինտէ տու'ա եթմէք իւզլէ տամա չըգտը : Վէ
գիյատէսիլէ աճըգմըշ օլմաղլէ՝ թա'ամ եթմէք
իսթէյիպ , անլէր տախի հաղըր եթմէքտէ իքէն ,
- 11 քէնտինէ հալ ք վէճտ վագը՝ օլտու . Վէ սէմանրն
աչըրըրընը վէ պէօյիւք չարշաֆ կիպի պիր գապ
տէօրթ ուճոռնտան պաղլը օլտրագ , քէնտինէ տօղ.
- 12 րու կէլէրէք՝ երէ ենտիրիլտիյինի կէօրտիւ : Վէ
իշինտէ գէմինին հէր թիւրլիւ չարփա իլէ վաշի
հայվանաթ վէ հաշարաթը վէ հավա գուշարը վար
- 13 իտի : Վէ անա՝ Էյ Պետրոս , գալգ , պօղաղա վէ
14 եէ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտի : Լաքին Պետրոս՝ Հա.
շա , եա Բապպ , չիւնքի հիշ պիր վագըթ հարամ
- 15 եա նափաք պիր շէյ եէմէտիմ՝ տէտի : Վէ թէք.
րար իքինճի տէֆ'ա անա՝ Ալլահըն թաթհիր էյլէ.
տիյի շէյլէրի սէն հարտամ սոյմա՝ տէյիւ պիր սէ.
- 16 տա Իւտի : Վէ պու իւշ քէրրէ վագը՝ օլուպ՝ օլ
17 գապ երինէ սէմայա րէֆ՝ օլուռտու : Վէ Պետրոս օլ
կէօրտիւյիւ րույա նէ՞ օլա՝ տէյիւ քէնտի տէրու
նինտէ շիւպհէ էտէր իքէն , իշթէ Գօրնիլիօս թա.
րաֆընտան կէօնտէրիլէն ատէմլէր Սիմ'օնըն խանէ.
սինին խապէրինի ալմըշ օլտրագ , գափու էօնին.
- 18 տէ տուրտըլար . Վէ չաղըրլպ՝ Պետրոս լագըպլը
Սիմ'օն պո'ւրատու մը միւսաֆիր տիր՝ տէյիւ սու.

- 19 'ալ էթտիլէր : Վէ Պետրոս բույատան տօլայը թէ-
 ֆէքքիւր էտէր իքէն , Բուհ անա՝ իշթէ սէնի իւչ
 20 առեմ՝ արայօր . Ան տէ գալգըպ աշաղը էն , վէ
 պիլա թէրէտտիւտ անլէր իլէ պէրապէր կիթ . զի-
 21 րա սնլէրի պէն կէօնտէրտիմ՝ տէտի : Վէ Պետրոս
 [Գօրնիլիօս թարաֆընտան քէնտինէ կէօնտէրիլէն]
 առէմլէրին եանընա էնիպ՝ իշթէ արաբըզընըզ քիմ-
 սէ պէն իմ . կէլմէնիզին սէպէպի նէ՞ տիր՝ տէտի :
 22 Անլէր տախի՝ Եիւզ պաշը Գօրնիլիօս սալիհ վէ Ալ-
 լահաան գօրգար վէ հագգընտա պիւթիւն Իէհօւ-
 տի միլլէթի թարաֆընտան հիւսն ի շէհաաէթ օ-
 լունմըլ պիր առեմ , սէնի խանէսինէ տա՛վէթ է-
 տիպ՝ սէնին սէյլէյէճէյինի տինկլէմէսի պիր մու-
 գատտէս մէլէք վասըթասըյլէ քէնտիսինէ վահի օ-
 23 լունաու՝ տէտիլէր : Օլ վազըթ անլէրի իչէրի տա՛-
 վէթ էտիպ ալը գօտու . վէ էրթէսի կիւն Պետրոս
 անլէր իլէ պէրապէր չըզըպ՝ Եաֆալը գարնաաշար-
 տան պա՛ղըլարը տախի անա բէֆազաթ էտէրէք ,
 24 Ֆէրտէսի կիւն Գայտէրիյէյէ կիրտիլէր . Գօրնիլիօս
 տախի ագրապա վէ աստըգասընը տա՛վէթ էթմիշ
 25 օլտրադ՝ անլէրէ միւնթաղըր իտի : Վէ Պետրոս ի-
 չէրի կիրտիքտէ , Գօրնիլիօս անը իսթիզպալ էտիպ
 26 ալաղլարընա տիւշէրէք սէճտէ էյլէտի : Պետրոս ի-
 սէ՝ Գալզ , պէն քէնտիմ տախի ինսան իմ՝ տէյէ-
 27 ռէք անը գալտըրտը : Վէ անըն իլէ սէյլէշէրէք ի-
 չէրի կիրտիքտէ , ճէմ՝ օլմուշ չօգ քիմնէլէրի պուլ-
 28 մաղլէ , Անլէրէ՝ Պիր Եէհուտի առէմէ սա՛իր միլ-
 լէթտէն պիրի իլէ իսթիլաթ էթմէք , եախօտ եա-
 նընա կէլմէք ճա՛րիզ օլմաաղընը պիլիբսինիզ . ամմա
 Ալլահ պանա պիր առէմէ հարամ եա նափաք տէ-

- 29 յէմէյէճէյիմի պէյանն էթմիշ տիր : Պինանէն 'ա.
լէյճ տա՛վէթ օլունտըղըմտա տախի մնւխալէֆէթ
էթմէքսիղին կէլտիմ : Իմտի պէնի նէ՞ սէպէպէ մէյս.
- 30 նի չաղըրտըղընըզը սու՛ալ էտէրիմ՝ տէտի : Գօրնի.
լիօս տախի՝ Պունտուն տէօրթ կիւն մուգաստէմ
հէման պու սա՛ալթա տէկին օրուճ թուլթմագտա
օլուպ՝ սա՛ալթ տօղուղտա խանէմտէ տու՛ա էտէր
իքէն , իշթէ էօնիւմտէ փարլագ էլպիսէլի պիր ա.
- 31 տէմ տուրուպ , էյ Գօրնիլիօս , տու՛ան միւլթէ.
ճապ օլուպ՝ սատագալարըն Ալլահճն հուզուրընաւ
- 32 զէբր օլունտըլուր : Իմտի Էաֆայա կէօնտէրիպ , տէ.
նիզ քէնարընտա տապպաղ Աիմ՛օնըն խանէմտէ
միւսափիր օլան Պետրոս լազըպը Աիմ՛օնը տա՛վէթ
էյլէ . օ կէլտիլինտէ սանա սէօյլէյէճէք տիր՝ տէ.
- 33 տի : Պունուն իւզէրինէ ֆիլ հալ սանա կէօնտէր.
տիմ , սէն տէ կէլտիլինէ էյի էյլէտին . վէ շիմտի
ճիւմէմիզ Ալլահ թարաֆընտան սանա էմր օլու.
նան շէյլէրին ճիւլէսինի տինկլէմէք իւզրէ՝ Ալլահն
հուզուրընտա հազըր իզ՝ տէտի :
- 34 վէ Պետրոս աղղընը աշըպ տէտի քի՝ Հաղիւա.
- 35 Թէն 'ինտ Ալլահ ըի՛պէթ ի խալթըր օլմայըպ , Ան.
ճագ հէր միլէթտէ անտէն գօրզուպ սաղահ իշէ.
յէն քիմնէ անա մագպուլ օլտըղընը անկլայօրըմ :
- 36 Սիլ Յիսուս Քրիստոսըն վտըթասըյլէ (0 ճիւմէ.
լէնին Բապպը աըր) սէլամէթ թէպշիր էտէրէք , պէ.
- 37 նի Իսրայէլէ կէօնտէրտիլի քէլամը , Եա՛նի Երու.
հաննանըն վա՛ղ էթտիլի վտֆթիզտէն սօնկրա , ճէ.
լիտէն պաշլայըպ՝ պիւթիւն Եէհուտիլէտէ հազա.
րէթիլ Յիսուս հագըրնտա օլան վուգուլալթը պիլիթ.
- 38 սինիզ . Շէգլէ քի Ալլահ սնը Բուհ իւլ Գուուս վէ

- գուժվէթ իլէ մէսհ էթտի , օլ տախի հէր թարաֆ-
տան կէշէրէք՝ է, ի իլէք էտիպ Շէյթանըն մուսալլաթ
օլտղըք քիմսէլէրին ճիւմլէսինէ շիֆա վէրիր իտի .
- 39 զիրա Ալլահ անըն իլէ իտի : Պիզ տախի էէհուտի-
լէրին տիյարը իլէ Եէրուշալէմտէ անըն իճրա էթ-
տիյի շէյլէրին ճիւմլէսինէ շահտ իզ . վէ աղաճա
- 40 տարպ գալթլ էթտիլէրի պու զալթը՝ Ալլահ իւ-
41 չիւնճիւ կիւնտէ իհէա էտիպ , Պիւթիւն գալմա
տէյիլ , անճուգ Ալլահ թարաֆընտան մուգատտէ-
մա թա'եին օլունան շահիպլէրէ աշէքետը կէօս-
թէրտի . վէ էմվաթտան գըյամ էթտիլտէն սօնկ-
լա՝ պիզ տախի անըն իլէ պէրապէր էէտիլ վէ իչ-
- 42 տիլ : Վէ տիրիլէր վէ Էօլիւլէրին՝ Ալլահ թարա-
ֆընտան թա'եին օլունմըշ Հաքիմի քէնտիսի իտի-
յինի գալմա վա'զ էտիպ շէհատէթ էթմէքլիյիմի-
- 43 զի պիզէ էմը էթտի : Ճիւմլէ փէյղամպէրլէր պու
ղաթա շէհատէթ էտէրլէր քի՝ անա իման էտէնլէ-
րին ճիւմլէսի անըն իամի վասըթտըյլէ կիւնահլա-
րըն 'աֆվընա նա'իլ օլուր :
- 44 Պետրոս պու շէյլէրի սէօյլէմէքտէ իքէն , քէլամը
իշխտէնլէրին ճիւմլէսի իւզէրինէ Բուհ իւլ Գուտա
- 45 նազիլ օլտու : Վէ Պետրոս իլէ պէրապէր կէլմիշ օ-
լուպ՝ էհլ ի խիթանտան օլտն միւմինլէր Բուհ իւլ
Գուտա մէվհիպէսի թա'իֆէլէրին իւզէրինէ տախի
- 46 տէգբիլտիյիւնտէն հոյրան օլտըլար : Զիրա անլէ-
րին լիտանլէր սէօյլէյիպ՝ Ալլահը թա'գիմ էթտիլէ-
- 47 լէրինի իշխտիրլէր իտի : Օլ զէման Պետրոս ճէվա-
պէն՝ Բուհ իւլ Գուտա պիզիմ կիպի նա'իլ օլտն
պու քիմնէլէր վաֆթիզ օլունմումալարը իշիւն , պիր
- 48 քիմնէ սույու մէն՝ էտէ պիլըր մի՝ տէյէրէք , Բապ-

պրն իսմինէ վաֆթիզ. օլունմալարնը էմր էթտի.
օլ զէման՝ պիր գաչ կիւն գալմասընը ըէճա էյլէ.
տիլէր:

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Եէհուտիյէտէ պուլունան ըեսուլլէր իլէ պի.
րտտէրլէր՝ Թա՛իֆէլէրին տախի Ալլահըն քէլամընը
- 2 գապուլ էթտիքլէրինի իշիթտիլէր: Վէ Պետրոս
Եէրուշալիմէ չըգտըղը վազըթ էհլ ի խիթանտան
- 3 օլանլար՝ Սէն մոխթուն օլմայան ատէմլէր եանընա
կիրիպ՝ անլէր իլէ պերապէր Թա՛ամ էթտիին տէ.
- 4 յիւ ի՛թիրազ էտէրլէր իտի: Պետրոս տախի անլէ.
5 ըէ սըրասըլլէ հիքեայէ էթմէյէ պաշլայըլ, Պէն
Եաֆա շէհրինտէ պուլունարադ տու՛ա էթմէքտէ
իքէն, հալ ը վէճտտէ պիր բույա, եա՛նի պէջիւք
չարշաֆ կիպի պիր գապ տէօրթ ուճընտան սարը
օլարադ, սէմտտան էնտիրիլիպ պանա կէլտիլինի
- 6 կէօրտիւմ: Վէ անա տիգգաթլէ պաղըպ թէ՛էմ
միւլ էթմէքտէ իքէն, զէմինին հէր Խիւր-չարփա
վէ վահշի հայվանաթ իլէ հաշէրաթընը վէ հալա
7 գուշարընը կէօրտիւմ: Վէ պանա՝ Էյ Պետրոս,
գալգ, պողաղլա վէ եէ՛ տէյէն պիր սէտա իշիթ-
- 8 տիմ: Ամնա պէն՝ Հաշա, եա Բապպ, զիրա հիւ
պիր վազըթ հարամ եա նափաք պիր շէյ աղըմա
- 9 կիրմէտի՝ տէտիմ: Վէ օլ սէտա սէմատան իքինճի
տէֆա՛ Ալլահըն Թալթհիր էյլէտիլի շէյլէրի սէն
- 10 հարամ սոյմա՝ տէյիւ պանա ճէվապ վէրտի: Պու
իւշ տէֆա՛ վազը՝ օլուպ՝ եինէ ճիւմլէսի սէմա-
- 11 յա չէքիտի: Վէ իշթէ օլ անտէ՝ Գոյսէրիյէտէն
պանա կէօնտէրիլմիշ իւշ տտէմ պուլունարըմ՝

- 42 խոնհէնին էօնիւնտէ տուարոյար : Վէ Բուհ պահա՛
 Պիլո թերէտտիւտ անլէր իլէ պերապեր կիթ՝ տէ-
 տի . վէ պու արթը դարհատշ տախի պէնիմ՝ իլէ պէ-
 43 րապեր կիտիպ՝ օլ տտէմին խանէսլինէ կիրտիք : Օլ
 տախի մէլէյի նասըլ կէօրտիւյիւնիւ վէ աննն քէն-
 տի խանէսինտէ տուրուպ քէնտինէ խիթապէն՝ Եա-
 ֆայո [տտէմլէր] կէօնտէրիպ Պետրոս լազըպլը Անմ-
 44 'օնը տա՛վէթ էյլէ . Օլ տախի սէնին վէ պիւթիւն
 խոնհէնին խէլասընա վառըթա օլաճապ սէօղլէր սէօյ-
 45 լէյէճէր տիր՝ տէտիյննի պիզէ նազլ էթտի : Պէն
 տախի սէօյլէմէյէ պաշլատըղլմա, Բուհ իւլ Գուտս
 իպթիտատէ պիզիմ՝ իւզէրիմիղէ նազլի օլաղը կի-
 46 պի , տնլէրին իւզէրինէ տախի Զաֆլ օլա : Օլ վա-
 դըթ Բապպըն՝ Եուհաննա սու իլէ վաֆթիզ էթտի ,
 սիզ իսէ Բուհ իւլ Գուտս իլէ վաֆթիզ օլունաճապ
 47 սընըլ՝ տէտիյի քէլտմը խաթըրմա կէթիւրտիմ : Իմ-
 տի Ալլահ պիզէ վէրտիյի 'ալնի մէվհիպէյի Բապպ
 Յիսուս Քրիստոսոս իման էթմէլէրի իւզէրինէ անլէրէ
 տախի վէրտի իսէ , պէն քիմ՝ իտիմ քի՝ Ալլահա
 48 մուխապէֆէթ էտէ պիլէյիմ՝ տէտի : Անլէր տախի
 պունու իշիտինճէ սիւքիւթ էթտիլէր , վէ՛ Էյլէ ի-
 տէ Ալլահ հայաթ իշիւն թէվպէյի Թափէլէրէ տա-
 խի իհօսն էթմիշ տիր՝ տէյիւ Ալլահը թէմճիտ էյ-
 լէտիլէր :
 49 Վէ իսթէֆանոս՝ վազը՝տը իւզէրինէ զուհուր է-
 տէն մուղայագոս սէպէպիլէ թար ու մար օլանլար ,
 քէլտմը Եհհուտիլէրտէն մա՛տտ հիչ պիր քիմնէյէ
 սէօյլէմէլէրէք , Ֆինիգիյէյէ վէ Գըպրըսա վէ Ան-
 20 թափիայա գաաար կէչտիլէր : Վէ անլէրտէն պա՛-
 ղըլարը Գըպրըլը վէ Գիբնիէլի օլաբապ , Անթա-

- քիայա վիսուլէրինտէ * Եռնանիծէ թէքէլլիւմ է.
տէնլէրէ՝ խիթապ էտերէք, Բապպ Յիսուսը թէպ.
- 21 չիր էտերլէր իտի: Վէ Բապպըն էլի տնէր իլէ օւ.
մաղէ, խալլի քիմնէ իմնն էտիպ՝ Բապպա տէօն.
- 22 տիւ: Վէ պուշարըն խապերի Եէրուշալիմ՝ քիլի.
սէսինին սէմ՝ինէ վասըլ օլտըգատ, Պարնապասը
Անթաքիայա գատար կէշմէք իւզրէ՝ կէօնտէրտի.
- 23 լէր: Օլ տախի վասըլ օլուպ, Ալլահն լուծֆընը
կէօրտիւքտէ մէսրուր օլտու. վէ ճիւմլէսինէ՝ Բապ.
պա արդու ի գալպ իլէ սատրգ. գալալար՝ տէյիւ.
- 24 նասիհաթ էթտի. Զիրա քէնտիսի էյի վէ Բուհ իւ.
Գուտս իլէ վէ իմնն իլէ մէմլու պիր տտէմ իտի.
- 25 վէ վաֆիր խալդ Բապպա միւնզամմ՝ օլտու: Օլ գէ.
մնն Պարնապաս Սաուլը արամադ իւզլիէ, Թարսու.
սա չըգըպ՝ անը պուլարադ Անթաքիայա կէթիրտի:
- 26 Վէ վադը՝ օլտու քի անլէր թէմամ պիր սէնէ գար.
ֆընտա քիլիսէ իլէ ճէմ՝ օլուպ՝ վաֆիր խալաթ թա՝.
լիմ էթտիլէր. վէ շայիրտլէրին խրիսթիյան թէս.
միյէ օլլանմալարը էվլէլա Անթաքիատա օլտու:
- 27 Վէ օլ կիւնլէրտէ՝ Եէրուշալիմտէն Անթաքիայա
- 28 իլհամլէ սէյլէյէնլէր էնիպ՝ Անլէրտէն Աղապօս նա.
մընտա օլան պիրի գալգըպ՝ պիւթիւն տիւնետա
պիր պէյիւք գըթլըգ օլաճաղընը Բուհն գուվէ.
թիլլէ պէյան էթտի. պու տախի Գլաուտիս [Կայյ.
- 29 սէրին] կիւնլէրինտէ վադը՝ օլտու: Վէ շայիրտլէր Տէր
պիրի իգթիտարընա կէօրէ Եէհուտիյէտէ մուգիմ
պիրատէրլէրէ իանէ կէօնտէրմէյէ գարար վէրտիլէր.
- 30 Վէ պունու Պարնապաս վէ Սաուլ եէտիլլէ իթի.
յարլարա կէօնտէրէրէք, իճրա տախի էթտիլէր:

* Պա՛շա՛շ՝ Եռնանիլէրէ

- 1 Վէ օլ դէմանն Հերօտէս մէլիք քիլիօտէն պա'զը-
 2 լարին պոլլմ' էթմէք իչիւն էլ ուզատուպ' Եռ-հան-
 նանըն գարնաաշը Եռ' գուպը գըլըճէ գոթլ էթտի :
 3 Վէ Եէհաւտիլէրին պու շէյտէն խօշուտ օլարդլու-
 րնը կէօրմէքլէ Պետրոսը տախի թութտու . (վէ ֆէ-
 4 թիր կիւնիլէրի իտի .) Վէ անը թութտըգտա, ֆրս-
 տան սօնկրա խալզըն էօնիւնէ չըգորմազ նիյէթիյլէ,
 անը պէքլէմէք իչիւն պէհէրի տէօրթ նէֆէրտէն միւ-
 րէքքէպ տէօրթ թաղըմ' 'ապէրէ թէսլիմէն' մահպէ-
 5 սէ իլգա էթտի : Պու սուրէթլէ Պետրոս մահպէստէ
 մահֆուզ իտի, վէ անըն իչիւն քիլիսէտէն 'ալ էտ
 6 տէվամ Ալլահա տու'ա օլուհույօր իտի : Վէ Հերօտէս
 անը իհզար էտէճէք օլարդընտա, օլ կէճէ Պետրոս
 իքի զինճիր իլէ պաղլը օլարազ իքի 'ապէրին արտալն-
 տա ուլույուպ' պէքճիրէր տախի գափուլնէն էօնիւնտէ
 7 հապսիանէյի պէքլէմէքտէ իքէն, իշթէ Բապպըն պիր
 մէլէյի էանընտա տուրուպ' օլ խանէտէ պիր նուր
 լէմ'ան էթտի . վէ Պետրոսըն էանընա վուրարազ
 անը ուլանաբըրպ, թէզ գալզ' տէմէսիյլէ, էլլէրին-
 8 տէն զինճիրէր տիւշտիւ : Վէ մէլէք անա' Գուշա-
 զընը գուշան, վէ չարըգլարընը կիյ' տէտի . օլ տա-
 խի պէօյլէ էթտիքտէն սօնկրա, էինէ անա' Էսվա-
 9 պընը կիյիպ արալմ' սըրա կէլ' տէտի : Օլ տախի
 չըգըպ արտը սըրա կիթտի, վէ մէլէյին վասըթա-
 սըյլէ վագը' օլան շէյ հագիգի օլարդընը պիլմէյիպ'
 10 բույա կէօրիւյօրըմ' զանն էտէր իտի : Վէ պիրինճի
 վէ իքինճի գարաւօյը կէչիպ շէհրէ չըգըլան տէմիր

- գափույա կէտիլէր , պու տախի քէնտիլիյինտէն
անլէրէ աշլւմաղլէ , չըգըպ սօգաղըն պիրիւնի կէչ-
- 11 տիքլէրի կիպի , մէլէք անտէն այրըլտը : Վէ Պետ-
րոս քէնտիլնէ կէլիպ՝ Բապպ քէնտի մէլէյլինի իրսու
էտիպ , պէնի Հէրօտէսին էլինտէն վէ Եհնուտի գալ-
մընըն մէ՛մուլ էթտիքլէրիին ճիւմլէսինտէն գուր-
- 12 Թարտըղըն շիմտի եագինէն պիլիլիմ՝ տէտի : Վէ
Թէֆէքքիւր էտիպ՝ Մարգօս լազըպլը Եուհաննանըն
վալիտէսի Մէրիէմին խանէսինէ կէլտի . օրատա տա-
խի վաֆիր քիմսէլէր ճէւ՝ օլուպ՝ տուա էտէրլէր
- 13 խտի : [Պետրոս] հալլը գափուարըն չալտըգտա , Բօ-
տա իսմինտէ պիր խատիմէ գուլագ վէրմէյէ կէլիպ՝
- 14 Պետրոսըն սէօինի Թանըմաղլէ , սիւրուրինտէն գա-
փույը աշմայըպ իչէրի սէյիտէրէք , Պետրոսըն գա-
- 15 փու էօնիւնտէ տուրտըղընը խապէր վէրտի : Վէ
տնլէր մէրգուվէյէ՝ Չըլտըրմըշ սըն՝ տէտիլէր . օ ի-
սէ՝ Պէօյլէ տիր՝ տէյիւ Թէ՛քիտ էթտիքտէ , անլէր
- 16 տախի՝ Անըն մէլէյի տիր՝ տէտիլէր : Պետրոս իսէ
պիր տիւզիւյէ գափույը չալմագտա օլուպ՝ աշտըգ-
- 17 լարընտա անը կէօրիւպ հայրան գալտըլտը : Օ իսէ
էլի իլէ՝ Սիւքիւթ էտիլիվ՝ տէյիւ իշարէթ էտէ-
րէք , Բապպըն քէնտիսինի մահպէտտէն նէ վէճլէ
չըգարտըղընը անլէրէ նագլ էթտի . վէ՝ Պու շէյլէ-
րի Եհգուպա վէ պիրատէրլէրէ իսպար էտիլիվ՝
տէտիքտէն սօնկրա , չըգըպ տիկէր պիր մահալէ կիթ-
- 18 տի : Վէ կիւնտիւզ օլտըգտա , Պետրոս նէ՞ օլտու
տէյիւ՝ ապքէրլէր պէյնինտէ պիր չօգ իղթիրապ վա-
- 19 գը՝ օլտու : Հէրօտէս տախի տնը արայըպ պուլա-
մատըղընտան , պէքճիլէրին պա՛տ էլ իսթինթագ
գաթլ օլուհմնյուրընը էմր էյլէտի . պա՛տէհու իէ-

հուտիլէտէն Գայսերիլէյէ էնիպ՝ օրորա իգամէթ
էյլէտի :

- 20 Վէ Հէրօտէս Սուր իլէ Սայտա էհալիսինէ զա-
ղապլանմըլ օլմաղէ , պուշլար քէնտի տիյարլարը
մէլիլին Դէյուրը թարաֆընտան պէսլէնմէքտէ օլտը-
ղընտան , պիլ իթթիֆադ անըն հուզուրընա կէլիպ ,
մէլիլին մուպէյնճիսի օլտն Պլասթօսը իգնա՝ էտէ-
- 21 րէք՝ սուլճ թալէպ էթտիլէր : Վէ պիւր մու՛սլլիյէն
կիւնտէ՝ Հէրօտէս էլպիսէ ի միւլիւքեանէսիլի կի-
յիպ՝ քիւրսիւտէ օթուրարագ , անլէրէ պիւր նութգ
- 22 իրատ էյլէտի : Խալդ տախի՝ իլտճ սէսի տիր , վէ
ինսան Էօֆ տէյիլ տիր՝ տէյիւ նիտա էտէր իտի :
- 23 Վէ մէճտի Ալլահա վէրմէտիլի իշիւն տէր 'ազապ
Բապպըն մէլէյի տնը վուրտու , վէ անը գուրտլար
- 24 եմէսիլլէ թէսլիմ ի բուճ էթտի : Վէ Ալլահնը
քէլամը իսէ թէրագգի վէ իզտիյատտ պուլուր իտի :
- 25 Վէ Պարնապաս իլէ Սաուլ խըտմէթի թէքմիլ
էթտիլէտէն սօնկրա , Մարգօս լագըպլը Եուհաննա-
յը տախի պէրապէր ալարագ , Եէրուշալիմտէն 'ապ-
տէթ էթտիլէր :

ՊԱՊ 43

- 1 Վէ Անթարիտատէ պուլոււնան քիլիսէտէ պա՛ղը
իլհամ իլէ սէջլէյէնլէր վէ մու՛սլլիմէր , եա՛նի
Պարնապաս իլէ Նիքէր տէնիլէն Սիմ՝օն վէ Գիրինէ-
լի Լուքիօս հէմ րէ՛իս էր բուպ՝ Հէրօտէս իլէ պա-
հէմփէրվէրտէ օլտն Մանաէն վէ Սաուլ վար իտի :
- 2 Վէ անլէր Բապպա 'իպատէթ էտիպ՝ օրուճ թուլթ-
արզլարը սըրատա , Բուճ իւլ Գուտա՝ Տա՛վէթ էթ-
տիլիմ իշ իշիւն Պարնապաս իլէ Սաուլը պանա

- 3 Թախսիս էտինիզ՝ տէտի : Օլ գէմանն օրուճ թու.
 Թուպ վէ տու՛ա էտիպ՝ էլլէրինի անլէրին իւզէրինէ
 վազ՝ էթաիքտէն սօնկրա կէօնտէրտիլէր :
- 4 Իմտի պուշլար Բու՛ճ իւլ Գուտս Թարաֆրիտան
 իրսալ օլունմաղէ՛ Սէլէվզիյէյէ էնիպ , օրատան
- 5 կէմի իլէ Գըպըրսա կէչտիլէր : Վէ Սալափնայա վիւ-
 սուլլէրինաէ Եէհուտիլէրին սինազօղլարընտա Աւ-
 լա՛հնն քէլամընը վա՛զ էտէրլէր իտի , Եուհաննա
- 6 տախի անլէրին խրտմէթինաէ իտի : Վէ Փաֆօսա
 դատար ատատուն կէչիպ՝ Պարիէսու՛ իամինաէ
 սիհրպազ վէ քեազիպ փէյղամպէր պիր Եէհուտի
- 7 պուշլարլար . Մէրգուլմ՝ ազիլ պիր զաթ օլան Սէր-
 գիօս Փափլօս վալինին եանընտա պուշուռուր իտի .
 պուլ զաթ Պարնապաւս իլէ Սաուլը տա՛վէթ էտիպ՝
- 8 Ալլահնն քէլամընը տինկէմէյէ արզու էթտի . Ամ-
 մա Էլլիմաս՝ եա՛նի սիհրպազ , (չիւնքի իամի պէյլէ
 Թէրճէմէ օլունուր ,) վալիյի իմանտան տէօնտէրմէ-
- 9 յէ չալըշարուզ , անլէրէ գարշը տուրմաղէ , Սաուլ՝
 եա՛նի Փափլօս Բու՛ճ իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլուպ՝
- 10 ոնա տիգգաթիլ նազար էտէրէք՝ շէր Տիլէ վէ հէր
 շիրրէթիլ մէմլու օլան Շէյթանն օղլու , հէր սալա-
 հնն տիւշմէնի , Բապպըն տօղըու եօլլարընը իֆսատ
- 11 էթմէքտէն ֆէրազաթ էթմէ՞լ մի սին : Վէ շիմտի
 իլթէ Բապպըն էլլէ ալնին իւզէրինտէ օլուպ՝ պիր
 միւստէթ կիւնէշ կէօրմէյէրէք , քէօր օլաճագըն՝
 տէտիյի կիպի , իւզէրինէ տիւմոնն վէ գարանլըզ
 տիւշմէրլէ , տօլաշըպ էլինտէն թութաճադ տաթմ՝
- 12 արար իտի : Օլ գէմանն վալի վազք՝ օլանը կէօր-
 տիւքտէ , Բապպըն թա՛լիմինէ թէ՛ աճճիւպ էտէրէք՝
 իմոնն էյլէտի :

- 13 Վէ փալլօս ընթիպէրի իլէ փաֆօստան հարեքէթ
էտիպ՝ փամֆիլիատա քեա՛խն փերղայա կէլտիլէր .
ամմա Եոռհաննա անլէրտէն այրելլա՝ Եերուշալմէ
- 14 'ալտէթ եթտի : Անլէր տախի փերղատան կէհիպ՝
փոխտիատա վազը՝ Անթաքիայէ վասըլ օլտըլար ,
վէ սէպլթ կիւնիւնտէ սինաղօղա կիրիպ օթուրտը-
- 15 լար : Վէ Թէվրաթ իլէ փէլղամպէրլէր օգունտըգ-
տան սօնկրա , սինաղօղ ընթիլէրի անլէրէ կէօնտէ-
րիպ՝ Էյ պիրատէրլէր , էյէր գափմո նոսիհաթա-
- 16 լիլ պիր քէլամընըլ վաբ իսէ , սէյլէյինիլ՝ տէտի-
լէր : Օլ վազըթ փալլօս գալգըպ՝ էլի իլէ իշարէթ
էտէրէք տէտի քի՝ Էյ պէնի իսրայէլ վէ Ալլահ-
- 17 տան գօրգանլար , տինկլէյինիլ . Պու իսրայէլ գափ-
մընն Ալլահը ճատատըմըղը ինթիխապ էյլէտի , վէ
գափմը Մըսըր տիյարընտա զուրպէթտէ իքէն թէր-
- 18 ֆի՝ էտիպ , անլէրի օրատան պազու ի 'ալիսիլէ
19 չըգարտը : Վէ անլէրի թագրիպէն գըրգ սէնէ միւտ-
20 տէթ պէրրիյէտէ պէսլէտիքտէն սօնկրա , ֆէն'ան
տիյարընտա եէտի թա'իֆէ հէլաք էտէրէք , եերլէ-
- 21 ընիի անլէրէ միրաս օլմագ իւզըլէ վերտի : Պա'տէհու-
թագրիպէն տէօրթ եիւզ էյլի սէնէ Սամուէլ փէյ-
- 22 ղամպէրէ տէկին հաքիմլէր վէրտի : Անտէն սօնկրա
մէլիք թալէպ էթտիլլէրինտէ , Ալլահ անլէրէ գըրգ
սէնէ Պէնիսամին սըպլթընտան Գիս օղլու Սաուլը
- 23 վէրտի : Վէ անը 'աղլ էթտիքտէ , անլէրէ մէլիք
օլմագ իւզըլէ Տաուտը զուհուրա կէթիլիպ՝ անըն
հագգընտա շէհատէթ տախի էտէրէք , Տաուտ իպն
ի Եեսսէյի քէնտի գալլիմէ մուվտֆըգ պիր ատէմ
պուլտըմ . Ճէմի՝ ի իրատէթիմի իճրա էտէճէք տիլ՝
- 23 տէտի : Պուհուսն նէսլինտէն Ալլահ վա'տա կէօրէ

- Իսրայէլէ պիր Խելապետար՝ եա՛նի Զիսուսը զուհու.
- 24 Ըա կէթիրարի . Վէ անըն իճրա ի մէ՛ մուրիյէթէ
միւպաշէրէթինտէն Էվվէ՛ Եուհաննա քեաֆֆէ ի
Իսրայէլ գաւմընա թէվպէ վաֆթիզինի վա՛զ էթ.
- 25 միշ իտի : Վէ Եուհաննա մէ՛ մուրիյէթինի իթմամ
էթմէք իւզըէ իքէն տէտի քի՛ Պէնի քի՛մ զանն է.
տէրսինիզ . պէն Մէսէհ տէյիլ իմ . լաքին իշթէ
պէնտէն սոնկրա՝ պէն այազ գապլարընը չըգարմա.
- 26 զա լա՛իզ օլմատըղըմ զաթ կէլէյօր : Էյ պիրտտէր.
լէր , նէսլ ի պէնի Ապրահամ իլէ աքանըղտա Ու.
լահտան գորգանլար , պու խէլասըն խապէրի սիզէ
- 27 իրսալ օլունմըշ տըր : Զիրա Եէրուշալիմ էհալսի
իլէ ըէ՛իլլէրի անը վէ հէմ տէ հէր սէպթտէ օ.
գունան փէյղամպէրլէրին քէլամլարընը պիլմէտիք.
լէրի իչիւն , իւզէրինէ հիւքմ էթմէքլէ իթմամ
- 28 էթտիլէր : Վէ գաթլէ հիշ պիր սէպէպ պուլմա.
տըզլարը հալտէ , Փիլաթօտան անըն գաթլինի
- 29 թալէպ էթտիլէր : Անըն հագգընտա մուհարրէր օ.
լան շէյլէրին ճիւմլէսինի իթմամ էթտիլքաէն սոնկ.
րա , անը աղաճտան էնտիրիպ գապրա գօտըլար :
- 30 Ամնա Ալլահ անը էմվաթտան իհեա էյլէտի :
- 31 Օլ տախի քէնտիսի իլէ պէրապէր ճէլլէտէն Եէրու.
շալիմէ չըգանլարա նիչէ կիւնլէր կէօրիւնիւպ՝ առ.
- 32 լէր տախի գաւմ իչիւն անըն շահալլէրի տիր : Վէ
պիլզ էճտատըմըզա օլան վա՛տը սիզէ թէպշիր էտի.
- 33 յօրըզ . Շէօյլէ քի Ալլահ Զիսուսը իհեա էթմէքլէ ,
անը պիզ անլէրին էվլաաընա իթմամ էթմիշ տիր ,
նիթէքիմ իքինճի Մէզմուրտա տախի՝ Սէն օյլըմ
սըն , սէնի պու կիւն թէվլիտ էյլէտիմ՝ տէյիւ մու.
- 34 հարրէր տիր : Վէ անը էմվաթտան իհեա էտիպ՝ ար-

- թըգ չհւրիւմէքիցէ ընճու՝ էթմէյէճէյինէ տա՛իր՝
 Տառւտա օյան լազիլ վէ էմին լա՛ւարը սիգէ վէ-
 35 ըճէյիմ՝ տէմիշտիր : Անրն իչիւն զայրի Մէվն-բ-
 տա տախի՝ Մուգատտէսինի չհւրիւմէքիք կէօրմէ-
 36 յէ պրագմոյաճագսըն՝ տէտի : Զիրա Տառւտ քէն-
 աի լաարնտա Ալլահըն իրատէթինէ խըտմէթ էթ-
 միշ օլարագ , ույգույա վարըպ էճտաարնա մուշ-
 37 զամմ օլմաարյլէ չհւրիւմէքիք կէօրտիւ : Ամմա Ալ-
 լահըն իհէա էթտիյի զաթ չհւրիւմէքիք կէօրմէտի :
 38 Խմտի , էյ պիրատէրլէր , սիգէ մա՛լիւմ օլոււն քի
 կիւնահլար՝ աֆվը սիգէ պուշոււն վաարթաարյլէ վա՛ղ
 39 օլոււտը : Վէ Մուստին շէրի՛աթը վաարթաարյլէ
 թէպրիյէ օլոււնամաղընըղ ճիւմլէ շէյլէրտէն՝ ճէր
 իման էտէն պուշոււն վաարթաարյլէ թէպրիյէ օլու-
 40 նուր : Խմտի սագընընըղ , օլմայա քի փէյլամպէր-
 41 լէրտէ՝ էյ թահգիր էտիճիլէր , պագընըղ , վէ թէ-
 լաճիւպ էտիպ թէլէֆ օլոււնըղ . զիրա սիզին կիւն-
 լէրինիգտէ պիր իշ իշլէրիմ , էօյլէ պիր իշ քի էյէր
 պիրի սիգէ նագլ էտէրտէ , ինանմոյաճագսընըղ՝ տէ-
 յիւ պուշուրըյուն քէլամ իւզէրինիգէ կէլէ :
 42 Վէ [Եէհուտիլէրին սինաղօղընտան] չըգարգլա-
 րընտա , [թա՛խէլէր] պու սէօզլէրին կէլէճէք սէպթ
 43 քէնտիլէրէ սէօյլէնիլմէսինի ըէճա էթտիլէր : Վէ
 ճէմա՛աթ տաղըլըրգտա , Եէհուտիլէր իլէ միւթ-
 թագի միւլթէտիլէրտէն նիչլէրի ֆափուս իլէ Պար-
 նապասըն արաը սըրա կիթտիլէր . պուշուր տախի
 սնլէրէ սէօյլէյիպ , Ալլահըն լութֆընտա սապիթ
 44 օլմաարը իչիւն նասիհաթ էտէրլէր խտի : Վէ էր-
 թէսի սէպթ կիւնիւտէ թագրիպէն պիւթիւն շէհր
 էհ-լէ-ի Ալլահըն քէլամընը տինկլէմէյէ ճէմ՝ օլոււ .

- 45 Վէ Եհնուտիւնը խաղը կէօրտիւքտէ հաստ իլէ
տօլմաղէ, փափլօնն սեօյլէտիւի շէյլէրէ ի՛թիրալ
վէ քիւֆը էտէրէք, մուխալէֆէթ էտէրլէր իտի:
- 46 Օլ վազըթ փափլօս իլէ Պարնապաս ճեսուրանէ
սեօյլէյերէք՝ Ալլահն քէլամնը էփվէլա սիղէ սեօյ-
լէմէք վաճիպ իտի. ֆագաթ սիղ անը րէտա էտիպ՝
քէնտինիլի հայաթ ք էպէտիյէյէ լա՛իզ կէօրմէտի.
յինիլ հալաէ, իշթէ թա՛իֆէլէրէ թէվէճիւհէ:
- 47 տէրիլ: Զիրա րապպ պիղէ պէօյլէ, եա՛նի՛ Զէմի.
նին նիհայէթինէ գտտար պա՛իս ի խէլաս օլտարն՝
տէյիւ սէնի թա՛իֆէլէրէ նուր օլմագ իւզրէ նասպ
- 48 էթտիմ՝ տէյիւ էմը էթմիշ տիր՝ աէտիլէր: Վէ
թա՛իֆէլէր պունու իշիթտիքտէ, մէսրուր օլապ
րապպըն քէլամնը թա՛ղիլ էթտիլէր. վէ հայաթ ք
էպէտիյէյէ թա՛էին օլունանլար իմանա կէլտիլէր:
- 49 Վէ րապպըն քէլամը պիւթիւն օլ տիյարտա միւն.
- 50 Թէշիր օլմագտա իտի: Ամմա Եհնուտիւնը միւթ.
թագի վէ միւթէպէր գարըլար իլէ շէհրին քիւպէ-
րաւընը թահրիք էտիպ՝ փափլօս իլէ Պարնապաս ա-
լէյինէ թէ՛աստի չըգարարագ, անլէրի քէնտի սի-
- 51 նօրլարընտան թարա էթտիլէր: Պունլար տաիի ա-
յագլարընն թօզընը անլէրէ գարշը սիլքիպ Գօնեա-
- 52 յա կէլտիլէր: Շալիրալէր իսէ սիւրուր վէ րուհ իւլ
Գուտա իլէ մէմլու օլուրլար իտի:

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ վազը՝ օլտու քի՛ Գօնեատա անլէր պիրիքտէ
Եհնուտիւնին սինաղօղընա կիրիպ շէօյլէ սեօյլէտի-
լէր քի կէրէք Եհնուտիւնը վէ կէրէք Եունանիլէր:

- 2 տէն վաճառի խաղի իմանա կելտի : Ամմա միւմին օլ-
մայան Եհնուտիւէր Թա՛իֆէլէրին գալալէրինի գարն-
տաշար 'ալէյհինէ Թահրէք էաիպ իֆսատ էթ-
- 3 տիւէր : Անլէր իսէ քէնտի 'ինայէթինին քէլամնէա
չէհատէթ էտէն՝ վէ անլէրին էլլէրլլէ 'ալամէթէր
վէ միւ՛ճիզաթ իճրասընր իհասն էտէն Բապպա միւ-
- 4 թէվէքքիլէն ճէսուրսնէ սէջլէյէրէք , օրատա խայ-
լը զէման մէքս էթտիլէր : Ամմա չէհրին ճիւհնուրը
իքի ֆըրգա օլուպ՝ պա՛զըլարը Եհնուտիլէրին վէ
- 5 տիկէրլէրի րէսուլլէրին Թարաֆտարը օլտըլար : Վէ
Թա՛իֆէլէր վէ Եհնուտիլէր իլէ րէ՛իսլէրի անլէրի
Թահգիւր էտիպ Թաշլամադ իչիւն հիւճոււմ էթմէք
- 6 իւզլէ իքէն , Անլէր խապէր ալըպ Լիգասնիսնըն
չէհրլէրի օլան Լիւթրա վէ Տէրպէ վէ էթրաֆ սէմթ-
- 7 լէրէ ֆիրար իլէ , Օրատա պէշարէթի թէպշիւր է-
տէրլէր իտի :
- 8 Վէ Լիւթրատա՝ այադլարը գուվլէթսիլ , տնա-
տան տօզմու առգաթ վէ հիչ պիւր վագըթ եիւրիւ-
- 9 մէմիլ պիւր ատէմ՝ օթուրույօր իտի : Պու քիմնէ
Փապլօսըն սէջլէտիլինի տինկլէտիլինտէ , օլ տախի
անու տիգգաթլէ նաղար էտիպ՝ չիֆա պուլմադ ի-
- չիւն իմանը օլտըզընր կէօրէրէք , պիւլէնտ ավազլէ՝
- 10 Գաղգ այադլարըն իւզէրինէ տուր՝ տէմէսի իւզէրի-
- 11 նէ սըչրայըպ եիւրիւտիւ : Վէ խաղգ Փապլօսըն իճ-
րա էյլէտիլի չէյի կէօրիւնճէ , րէֆ՝ ի տվազլէ , Լի-
գասնիլէ լիսանը իւզլէ՝ Խլահլար ինսան սուրէթին-
- 12 տէ նիւզուլ էթտիլէր՝ տէյէրէք , Պարնապասա
Չէֆա , Փապլօսա տախի՝ քէլամտա միւթէգատ-
- 13 սիւմ՝ օլտըզընտան՝ Հէրմէս թէսմիլէ էթտիլէր : Վէ
չէհրին էօնիւնտէ օլան Չէֆա քէ-իւն քէսահինի

- գափուլարն էօնիւնէ պուղալար իլէ չիւէքտէն եա-
 փըլմըշ թաճլար կէթիրիս՝ խալգ իլէ պերապէր
 14 գուրպան էթմէք խթէտի իսէ տէ, Պարնապաս ի-
 լէ փափօս րէսուլէր պունու իշիթմէլէրիլէ լիպաս-
 լարընը երթմարագ, խալգըն արտսընա աթըրպ նի-
 15 տա էտէրէք, էյ ատէմլէր, պու շէյլէրի նի՛չիւն
 էտիյօրսընըգ. պիզ տախի սիզին իլէ Տէմճալ ա-
 տէմլէր օլուպ սիզէ թէպշիր էտէրիզ քի պու պս-
 թըլ շէյլէրտէն վազ կէչիպ՝ սէմա իլէ զէմինին վէ
 տէնիզին վէ անլէրտէ պուլընտն ճիւմլէ շէյլէրին
 16 խալիզի օլան հայյ Ալլահա րիւճու՝ էտէսինիզ, Վէ
 Օ՝ կէշմիշ տէվրէրտէ ճիւմլէ իւմմէթլէրի քէնտի եօլ-
 17 լարընա սիւլուք էթմէյէ պրագաը իսէ տէ, Պու-
 նունլէ պերապէր քէրէմ էտէրէք սէմատան պիզ
 եազմուր իլէ մահաուլտար մէվսիմլէր իհսան էթմէք-
 լէ գալպլէրիմիզի թա՛տմ վէ սիւրուր իլէ տօլտու-
 րարագ, քէնտինի շէհատէթսիզ պրագամաը՝ տէ-
 18 տիլէր, Վէ պու սէօզլէր իլէ քէնտիլէրինէ գուր-
 պան էթմէքտէն խալգը կիւճ իլէ մէն՝ էթտիլէր,
 19 Ամմա Անթուքիա վէ Գօնեստան Եհնուտիլէր կէ-
 լիպ խալգը գանաըրարագ փափօսը թաշտաըլար,
 վէ Ֆէվթ օլմուշ զանն էտէրէք՝ անը շէհրտէն տը-
 20 շարը սիւրիւքլէտիլէր, Օ իսէ, շայիրտէր անը ի-
 հաթէ էթմիշ օլտըղը հալտէ, գալգըպ շէհրէ կիր-
 տի վէ էրթէսի կիւն Պարնապաս իլէ պերապէր Տէր-
 պէյէ ՛ազիմէթ էյլէտի,
 21 Օլ շէհրտէ տախի պէշարէթի թէպշիր էտիպ՝ նի-
 չէ քիմնէլէրի շոյիրտ էթտիքտէն սօնկրա, Լիսթրա
 22 վէ Գօնեսա վէ Անթուքիայա ՛ափտէթ էտիպ, իման-
 տա տապիթ օլմալարը իչիւն նասիհաթ վէրէրէք,

- վէ՛ Պելլէ մէլէքիւթ Ուլլահա չօգ մուզայագալար
 իլէ կիրմէք կերէք տիր՝ տէյերէք , շայիրտլերին
 23 գալլէրնի գուվվէթլէնտիրիրլէր իտի . վէ անլէր
 իշիւն հէր պիր քիլիսէյէ իսթիյարլար նասս կտէ-
 րէք՝ օրուճ թուլթուկ տու՛տ էթաիքտէն սօնկրա ,
 անլէրի իման էթաիքլէրի Բապպա ըմարլատրլար :
 24 վէ փիսիտիատան կէչիպ փամֆիլիտյա կէլտիլէր .
 25 վէ Պէրղատա քէլտմը սէօյլէտիքտէն սօնկրա Ան-
 26 տալէտյա էնիպ , Օրատան իթմամ էթմիշ օլտըգ-
 արը իշ իշիւն , Ալլահն լուլթֆընա ըմարլանտըգ-
 արը մահալէ՛ եա՛նի Անթաքիտյա պահաճէն կէլտի-
 27 լէր : վէ վասըլ օլտըղլարընտա՝ քիլիսէյի ճէմ՝ է-
 տիպ՝ վասըլալարըյլէ Ալլահն իճրա էթտիյի ճիւմ-
 լէ շէյլէրի , վէ թա՛իֆէլէրէ իման գափուսընը աշ-
 28 տըղընը հիքեայէ էթտիլէր : վէ օրատա շայիրտլէր
 իլէ խայլի միւտտէթ իգամէթ էթտիլէր :

ՊԱՊ 15

- 1 վէ Եէհուաիյէտէն պա՛ղը քիմնէլէր էնիպ , Է-
 յէր Մուսանըն այնի իւղրէ խաթն օլունմազսանըզ
 խէլաս պուլամազընըլ՝ տէյիւ պիրատէրլէրէ թա՛-
 2 լիմ՝ էտէրլէր իտի : իմտի փավլօս վէ Պարնապասըն
 անլէր իլէ չօգ միւնաղա՛ա վէ միւպահէսէլէրի օլ-
 մաղէ , պու մէսէլէտէն տօլայր՝ փավլօս վէ Պարնա-
 պաս իլէ քէնտիլէրտէն տիկէր պա՛ղը քիմնէլէրին
 Եէրուշալիմէ՝ րէսուլլէր վէ իսթիյարլարն նէպաինէ
 3 չըգմալարընա դարար վէրտիլէր : Անլէր տաիի քի-
 լիսէ թարաֆընտան թէշէի՝ օլունմաղէ Ֆինիգիւ
 վէ Սամարիատան կէչիպ՝ թա՛իֆէլէրին իմանա կէլ-
 տիքլէրինի իֆատէ էտէրէք , ճիւմլէ պիրատէրլէրէ

- 4 'ազիմ' մէսէրրեթ վերիւրէր խտի : Վէ Եբրուշախմէ վասըլ օլտըզլարընտա , քերսէ վէ ըհսուլէր վէ իւ-
թիյարլար թարաֆընտան գապուլ օլունուպ' Ալ-
լահն քէնտի վասըթալարըլէ իճրա էթաիյի շէյ-
- 5 լէրին ճիւմէսինի նազլ էթաիլէր : Վէ Ֆէրիսիլէր
ֆըրգաորնտան իմանա կէլիշ պա'զը քիմնէլէր գալ-
գըպ' Անլէրի խաթն էթալէր վէ Մուսանըն շէրիա-
թընը Տըֆլ էթմէլէրինի թէնպիճ էթմէր լազըմ
տըր' տէտիլէր :
- 6 Պունուն իւզէրինէ ըհսուլէր իլէ իթթիյարլար պու
մէսէլէնին միւզաքէրէսի զըմնընտա ճէմ' օլտըլար :
- 7 Վէ չօգ միւպահէսէտէն սօնկըա Պէտրոս գալգըզ
անլէրէ խթապէն' Էյ պիւրատէրլէր , Ալլահ աբա-
մըզաան էվվէլքի կիւղէրտէ , թաիֆէլէր պէշարէ-
թին քէլամընը պէնիմ սղզըմտան իշիտիպ իման
կէթիւմէլէրի իշիւն , պէնի ինթիսապ էյլէտիյինի
- 8 պիլիբսինիզ : Վէ գալլլէրի 'արիֆ օլան Ալլահ Բուճ
իւլ Գուտսը պիզէ վէրտիյի կիպի անլէրէ տաիի
- 9 վէրմէլլէ , անլէրէ շէհատէթ էյլէյիպ , Գալլլլէրինի
իման իլէ փաքլէյէրէք , պիլիմ իլէ անլէրի թէֆրիզ
- 10 էթմէտի . Հալ պէջլէ իքէն , նիճիւն շայիթալէրին
պջիւրնա կէրէք էճոտտըմըզըմ' կէրէք պիլիմ թէ-
համմիւլ էտէմէտիյիմիզ պիր պոյոունտըրըզ գօմաղ-
- 11 լէ , Ալլահը թէճրիպէ էտէրսինիզ . Լաքին անլէր մի-
սիլլիւ , պիլիմ տաիի Բապպ Յիսուս [Փրիստոսըմ]
'ինալէթիլլէ խէլաս պուլաճաղըմըզա ինանըրըզ' տէ-
տի :
- 12 Օլ գէման պիւթիւն ճէմա'աթ սիւքիւթ էտիպ'
Պարնապաս իլէ ֆալլսըն քէնտի վասըթալարըլէ
թաիֆէլէր արասընտա Ալլահն իճրա էյլէտիլի

- ճիւմէ՝ աշխմէթլերի վէ միւ՝ճիզէլերի հիքեայէ էթ-
 13 տիքլերինի տինկլէր խտի : Անլէր տախի քէլամը թէ-
 մամ էթտիքտէն սօնկրա , էյա՛գուպ ճէվապէն՝ էյ
 14 պիրտտէրլէր , պէնի տինկլէյինիզ . Ալլահն թա՛ի-
 ֆէլէր արասընտան քէնտի իոմի իշին սիւր գալմ
 պմուգ իւզլէ , էվվէլտէն անլէրի նասը ղէյարէթ
 15 էթտիյինի Սիմ՝օն հիքեայէ էյլէտի : Պուռա տախի
 փէյղամպէրլէրին քէլտվալը մոլթապըդ տըր , նի-
 16 թէքիմ՝ Պուռտան սօնկրա տէօնիւպ՝ Տաուտըն տիւշ-
 միւշ մէպէնի թէքուր պինա , վէ երգըլմըլ եեր-
 լերինի թա՛միր էտիպ՝ սնը թէքուր գուրաճաղմ .
 17 Թա քի առէմլէրին պագիլէրի իլէ իոմիմ իւզէրլէրին-
 տէ անըլտըղը թա՛իֆէլէրին ճիւմլէսի Բապպը արադա-
 լար՝ տէյիւ պուշլարըն ճիւմլէսին իճրա էտէն Բապ-
 18 պըն պուշուրտըղը մուհարրէր տիր : Քէնտի իշէրինին
 ճիւմլէսի էզէլտէն պէրսւ Ալլահա մա՛լիւմ տիր :
 19 Պու էճլտէն պէն միւնասիպ կէօրիւրիւմ քի՝ Ալլա-
 հա իման էտէն թա՛իֆէլէրէ էզէյէթ վէրմէյիպ՝
 20 Անճապ փուլթլարըն քէրահէթլէրինտէն վէ ղինա-
 տան վէ պօղըլմըլ նէսնէտէն վէ գանտան իճթի-
 21 նապ էթսինլէր՝ տէյիւ մէթթուպ եաղալմ : Զիրա
 էզմինէ ի գատիմէտէն պէրու , Մուսա հէր սէպթ
 կիւնիւ սինաղօղլարտա օգուռմապտա օլուպ , հէր
 շէհրտէ սնը վա՛ղ էտէնլէր վար տըր՝ տէտի :
 22 Օլ ղէման պիւթիւն քիլիսէ իլէ ըսուլլէր վէ իխ-
 թիյարարա , քէնտիլէրինտէն պա՛ղը առէմլէր , եա՛-
 նի ղիրատէրլէր արասընտա միւ՝թէպէր օլան Պարուա-
 պուս լոգըպլը Եէհուտա իլէ Սիլասը ինթիխապ է-
 տիպ փալլուս վէ Պարնապաա իլէ պէրապէր Անթա-
 23 քիպա կէօնտէրմէք միւնասիպ կէօրիւնտիւ : Վէ

անդերնն եւտիյլէ աթի իւզ զեբր վէճճէ պիր մէք-
թուպ կէճտերտիլէր :

- Բէսուլէր վէ իսթիյարլար վէ պիրատերլէր թարա-
ֆընտան Անթաքիա վէ Սիւրիա վէ Գիլգիլատա թաթի-
24 ֆէլէրտէն օլան պիրատերլէրէ սէլամ օլունուր : Պիզ
քէնտիլէրինէ էմր էթմէմիշ իքէն թարաֆըմըտան
պա՛զը քիմնէլէր չըգըպ՝ խաթն օլունմագ վէ շէրի-
'աթը հըֆզ էթմէք վաճիպ տիր՝ տէմէլէրիյլէ նէֆա-
լէրինիզի իզլալ էտէրէք , սիզի միւզթարիպ գըլմըշ
25 օլտըզլարընը իշիթալիյիզտէն , Պիզ պիլ իթթի-
ֆագ ճէմ՝ օլուպ՝ առէմէր ինթիսապ էտէրէք ,
26 ճանլարընը Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսն իսմի ի-
շիւն ֆէտա էթմիշ օլան սէվիլիւլէրիմիզ Պարնա-
պաա վէ Փապլուս իլէ պէրապէր կէճտերմէյի թէն-
27 սիպ էտէրէք , Եէհուտա իլէ Սիլասը կէճտերտիք .
անլէր տաթի հէման պու շէյլէրի շիֆտէն իսպար
28 էտէճէքլէր տիր : Զիրա սիզին իւզէրինիզէ պու լա-
զըմ շէյլէրտէն մա՛տա եիւք ելիւքլէթմէմէք Բուհ
29 իւլ Գուտաա վէ պիզէ միւնասիպ կէօրիւնտիւ . Եա՛-
նի փուլթ գուրպանընտան վէ դանտան վէ պօղուլ-
մուշտան վէ զինատան իճթինապ էտէսինիզ , վէ պու
շէյլէրտէն սազընտըզընըզ հալտէ էյի էթմիշ օլուր-
սընըզ . 'աֆիյէթտէ օլունըզ :
- 30 Անլէր եօլա չըգարըլտըգտան սօնիրա Անթաքիա-
յա կէլտիլէր . վէ ճէմա՛աթը ճէմ՝ էտիպ՝ մէթու-
31 պը թէպլիմ էթտիլէր : Վէ անլէր տաթի օգուտըգ-
32 տա , թէսէլիսինտէն տօլպըր մէսրուր օլտըտըր : Վէ
Եէհուտա իլէ Սիլաս քէնտիլէրի տաթի իլհամ մա-
լէք օլտըզլարընտան չօգ քէլամ իլէ պիրատերլէրէ
33 նասիհաթ վէրիպ՝ թագվիյէթ վէրտիլէր : Վէ պիր

- միւտակթ էլէնտիբտէն սօնկրա , պիրատերէրէր թա-
 րաֆընտան սէլամէթլէ բէսուլէրէ իրաալ օլունտը-
 34 լար իսէ տէ , Սիլասա օրատա դալմադ միւնասիպ
 35 կէօրիւնտիւ : Վէ փալլօս իլէ Պարնասպա սա'իր
 իիլէ քիմնէր իլէ պերասպէր Անթաքիատա իգամէթ-
 էաիպ , Բապպըն քէլամընր թա'լիմ ու թէպշըր է-
 տերէր իտի :
- 36 Վէ պիր գալէ կիւն սօնկրա , փալլօս Պարնասպա-
 սա խիթապէն՝ Տէօնիւպ Բապպըն քէլամընր վա'զ
 էթաիլիմիզ հէր պիր շէհրտէ պիրատերէրէր զիյա-
 բէթ էտերէր , ինէ հալտէ պուլունասըգլարընր իւ-
 37 բէլիմ' տէտի : Վէ Պարնասպա Մարգօս տէնիլէն
 Եռհաննայը պերասպէր ալմադ իսթէաի իսէ տէ ,
 38 փալլօս փամֆիլիստա քէնտիլէրտէն այրըլպ' քէն-
 տիլէր իլէ պերլէքտէ իլէ կիթմէյէն քիմնէյի պերա-
 39 պէր ալմաղը լա'իգ կէօրմէտի : Պունասան տօլայը
 միւնաղա'ա վուգու' պուլտու , շէջլէ քի պիրի պի-
 բիւտէն այրըլտըլար . վէ Պարնասպա Մարգօսը եա-
 40 նընա ալըպ' կէմի իլէ Գըպըրօս կիթտի : փալլօս
 տաիի Սիլասը ինթիխապ էտիպ , պիրատերէրէր թա-
 րաֆընտան Ալլահըն 'ինայէթինէ հալալէ օլունտըգ-
 41 տան սօնկրա , 'Ազիմէթ էաիպ' Սիւրիա իլէ Գիլիգի-
 այը տօլաշարադ , քիլիսէլէրէ թագվիյէթ վէրիւր իտի :

- 1 Վէ Տերպէ իլէ Լիսթրայա վասըլ օլուպ' իշթէ
 օրատա Թիմօթէօս իամնտէ պիր շայիրա վար իտի .
 մէրգոււմ միւմին պիր Եհնուաի դարընըն օղլու օ-
 2 լուպ' փէտէրի իսէ Եռհաննի իտի : Պու տաիի
 Լիսթրա իլէ Գօնեստա օլան պիրատերէրէրին հիւան ի

- 3 շէհատէթինէ մաղհար օլմաղլէ ֆաւլուս պունուն
քէնտիսի իլէ պերապէր չըգմաւորնը իսթէյէրէք, օլ
մահալլէրտէ պուլունան Եէհուտիլէր սէպէպինտէն
անը ալլապ խաթն էյլէտի, զերա փէտէրի Եունանի
- 4 իտիլինի ճիւղէսի պիլիլէր իտի: Վէ շէհրէրտէն
կէշէրլէր իրէն, Եէրուշալիմտէ օլան րէսուլլէր իլէ
իսթիյարլար թարաֆընտան գարար վէրիլէն գա-
նունլարը հըֆղ էթմէլէրի Խշիւն՝ անլէրէ թէպիմ
- 5 էտէրլէր իտի: Իմտի քիլիսէլէր իմանտա քէսպ ի
'իմարէթ պիլիլէ կիւն պէ կիւն 'ատէտի թէգպիւտ
էթմէքտէ իտի:
- 6 Վէ Ֆրիճիատան վէ Ղալաթիա տիյարընտան կէ-
չիպ՝ Ասիատա քէլումը սէյլէմէլէրի Բուհ իւլ Գուսս
- 7 թարաֆընտան մէն՝ օլունմաղլէ, Միսիա ճիվարը-
նա կէլիպ՝ Պիթինիայա սոզըրու կիթմէյէ ճէհա էթ-
- 8 տիլէր իսէ տէ, *Բուհ անլէրէ իզն վէրմէտիլնտէն,
- 9 Միսիայը կէչիպ՝ Թրօտաա էնտիլէր: Վէ կէճէլէյին
Փաւլուս ըույասընտա՝ Մագէտօնիայա կէչիպ պիլէ
եարարմ էյլէ՝ տէյիւ քէնտիլէ եալվարան Մագէ-
տօնիալը պիր ատէմի էօնիւնտէ տուրուր կէօրտիւ:
- 10 Վէ պու ըույայը կէօրտիւքտէ, Բապպ պիլի անլէ-
րէ պէշարէթի թէպչիլ էթմէյէ տա՛վէթ էթմիշ ի-
տիլինի անկլայարագ, տէր հալ Մագէտօնիայա
չըգմաղա սա՛յ էյլէտիք:
- 11 Պէյլէճէ պիլ թրօտաա տալլապ՝ սոզըրու Սա-
մթըրագիլէ կիթտիլք, վէ էրթէսի կիւն Նէափօլի-
- 12 սէ, Օրատան տախի Մագէտօնիա սէմթինին պաշ
շէհրի, վէ մուհաճիրիյն մահալի օլան Ֆիլիփիլէ

* Պա՛ղլաւ՝ Յիսուսըն Բուհը

- 13 լեռեր, վէ պու շէհրտէ պիր գաւ կիւն մէքս էյ-
 լէտիք: Վէ սէպթ կիւնիւնտէ, շէհրտէն արշարը
 ըմաղըն քէնարընա, 'տտէթ իւզրէ տու'ա էթտիք-
 լէրի մահալէ չըգըպ օթուրարդ, վէ ճէմ' օլմուշ
 14 գարբարա սէօյլէտիք: Վէ Թիաթ իրալը էրզալանի
 սաթան, վէ Ալլահա 'իպատէթ էտէն Լիտիա նամ'
 պիր գարը տինկէյօր իտի. Բապպ տախի փափլօսըն
 սէօյլէտիյի շէյլէրէ տիգգաթ էթմէք իւզրէ, մէր-
 15 գումէնին գալպինի'աշտը: Վէ քէնտիսիյլէ խանէ-
 սի իալզը վաֆթիլ օլունտըգտա, էյէր պէնի Բապ-
 պա միւ'մինէ 'ատտ էթտինիլ իսէ էվիմէ կիրիպ ի-
 գամէթ էտինիլ' տէյիւ րէճա էթտի, վէ իպրամ'
 էտէրէք պիղի կէօթիւրտիւ:
 16 Վէ վագը' օլտու քի պիզ տու'այա կիտէր իքէն,
 քէնտիսինաէ ֆալճը պիր բուհ օլմն' վէ ֆալ տչ-
 մաարյէ աղալարընա չօք քեար կէթիւրէն պիր ճա-
 17 բիյէ պիզէ բասթ կէլտի. Մէզպուրէ փափլօս իլէ
 պիղիմ' արտըմըգա տիւշիւպ նիտա իլէ' Պու ատէմ-
 լէր Ալլահ ք միւ'թա'ալըն գուլլարը օլուպ' պիզէ
 18 խէլաւ Թարիգինի վա'զ էտիյօրլար' տէր իտի: Վէ
 նիչէ կիւնլէր պու եօլտա հարէքէթ էթմիշ օլմաղ-
 լէ, փափլօս միւքէտտէր օլարագ, աէօնիւպ օլ բու-
 հա' Յիսուս ֆրիստաըն իսմիյլէ սանա էմը էտէրիմ',
 19 անտէն չըգ' աէտիքաէ օլ սա'աթ չըգտը: Մէզպու-
 րէնին աղալարը տախի քէարլարընըն իւմիտի քէ-
 սիլտիյինի կէօրտիւքտէ, փափլօս իլէ Սիլասը Թու-
 Թուպ' մէյտանա բուէսանըն հուզուրընա սիւրիւք-
 20 լէլէրէք, Անլէրի գալպիթլէրէ իհզար իլէ' Պու ա-
 տէմէր Եհհուտի իքէն, շէհրիմիղի ալթ իւսթ է-
 21 տիյօրլար, Վէ Բօմալը օլարզըմըգ հալտէ, պիլէ

- գապուռ վէ իճրա եթմէսի ճա՛խղ օլմայան այիւէր
 22 վա՛ղ էտիյօրլար՝ տէտիլէր : Վէ խալգ իւզէրլէրինէ
 հիւճուճ էլլէմէրլէ , գապիթղէր անլէրին լիպալա-
 րնր ճէպրէն ոյտըգտան սօնկրա՛ տէջմէլէրինի էմր
 23 էթտիլէր : Վէ անլէրի տարալ իլէ մէճրուճ էթտիլ-
 տէն սօնկրա , մահպէսէ իլգա էտիպ՝ անլէրի տիգ-
 գաթլէ հըֆղ էթմէսինի հապսխանէ միւտիլինէ
 24 թէնպիհ էթտիլէր : Օլ տախի պէջլլէ պիր թէնպիհ
 ալմաղլէ , անլէրի իչ զընտանա իլգա էտիպ՝ այազ-
 րարնր թօմրուղա վուրտու :
 25 Վէ կէճէ եարըսընտա փավլօս իլէ Սիլաս տու՛ա
 էտիպ Ալլահա համոտ էթմէքտէ , մահպուսլար տա-
 26 խի անլէրի տինկլէմէքտէ իքէն , հապեաճ ՛աղիմ՝ պիր
 հարէքէթ ի արզ վուղու՛ պուլարուգ , զընտանին
 թէմէլլէրի սարսըլլալ՝ տէր հալ ճիւմլէ գափուլար
 27 ալըլլալ հէր քէսին պաղլարը չէօղիւլտու : Վէ հապս-
 խանէ միւտիլի ուլանլալ՝ մահպէսին գափուլարնր
 ալըգ կէօրմէլէ , մահպուսլար ֆիրար էթտի զան-
 նըլլէ գըլըճ չէքիպ՝ քէնտի քէնտինի էօլտիւրէճէր օլ-
 28 տու : Ամմա փավլօս պիւլէնտ ալլաղլէ չաղըրլալ փէն-
 տինէ պիր զարար էթմէ , զիրա ճիւմլէմիլզ պուրատա
 29 իզ՝ տէտի : Օլ տախի ըլըգ իսթէյիպ իչէրի գօշտու ,
 վէ լէրզան օլուպ՝ փավլօս իլէ Սիլասն այագլարնա
 30 գափանտը : Վէ անլէրի տըշարը չըգարըլալ՝ էյ ՛-
 ֆէնտիլէր , նէ՞ եափմուլըլըմ՝ քի խէլաս պուլայըմ՝
 31 տէտի : Անլէր տախի՝ Բապպ Յիսուս Քրիստոսա ի-
 ման կէթիր , վէ քէնտին վէ էհլ ի պէյթին խէլաս
 32 պուլաճագալընրլ՝ տէտի : Վէ անա վէ խանէսիտէ
 պուլուճանպարն ճիւմլէսինէ Բապպըն քէլամընր սէջ-
 33 լէտիլէր : Օլ տախի անլէրի կէճէնին հէման օլ տա-

- 'աթընտա արեպ' եարալարընը երգատը . վէ քէն-
տիտիլէ ճէմի' ի թէ'ալլիւգաթը տէր 'ադապ վաֆ-
31 թիլ օլունտըլար : վէ անլէրի խանէսինէ չըգարըլ'
սօֆրա գուրտու , վէ Ալլահա իման կէթիւրէրէք
33 պիւթիւնէ հէլ ի պէյթի իլէ մէսուր օլտու : վէ
սուպահ օլարգատա' դապիթլէր չաուչլարը կէօնտէ-
36 րիպ , Օլ առէմլէրի սալը վէր' տէտիլէր : վէ հապա-
խանէ միւտիլի պուճ սէօզլէրի փափլուսա նազլ էտիպ'
Չապիթլէր սալը վէրիմէնիլ իչիւնէ Խալէր կէօնտէր-
տիլէր . անըն իչիւն շիմտի չըգըպ սէլամէթլէ կիտի-
37 նիլ տէտի : փափլուս իսէ սնլէրէ' Պիլ Բօմալը ա-
տէմլէր իքէն , պիլի պիլա մուհաքէմէ 'սլէնէն տէօ-
յիւպ զընտանա իլգա էթտիլէր , շիմտի տէ պիլի
կիլի մի չըգարըլօրլար . էջլէ օլմալ , ամմա քէն-
38 տիլէրի կէլիպ պիլի չըգարըլլար' տէտի : վէ չա-
ուչլար պու սէօզլէրի դապիթլէրէ իսպար էթտիլէր .
անլէր տախի Բօմալը օլտըգլարընը իշիթմէքլէ' գօրգ-
39 տըլար , վէ կէլիպ իլթիֆաթ էտէրէք' անլէրի տը-
չարըլա չըգարըպ , շէհրտէն 'ալիմէթլէրինի ղէճա
40 էթտիլէր : վէ անլէր զընտանտուն չըգըպ' Ղիտիա-
նըն Խալէսինէ կիրտիլէր , վէ պիրատէրլէր իլէ կէօ-
րիւչիւպ' անլէրէ թէսէլլի վէրտիքտէն սօնկրա կիթ-
տիլէր :

- 1 Վէ Ամֆիփօլիս իլէ Ափօլլօնիատան կէչիպ Սէլա-
նիյէ կէլտիլէր . օրատա տախի Եէհուտիլէրին սինա-
2 զօղը վար իտի : վէ փափլուս 'առէթի իւզընէ Էանլա-
րընա վարըպ' Մէսիհին էլէմ' չէքմէսի վէ Էմիլթ-
3 տան գըլամ' էթմէսի լազըմ' իտի . շէմ տախի պէ-

- նիմ սիգէ թեպշիւ Էթտիյիմ Զիսուս՝ Մէսիհ տիր
 տէյիւ թէֆսիր ու պէյանն էտէրէք, քիթապլար-
 տան իւշ սէպթ կիւնիւ անլէր իլէ միւպահէսէ է-
 4 տեր իտի : Վէ անլէրտէն պա՛ղըլարը վէ միւթթա-
 գի Եւանանիլէրտէն պիր պէոյիւք ճէմա՛աթ վէ միւ-
 թէպէր գարըլարտան նիշէլէրի տախի ի՛թիգաա է-
 տիպ՝ փափլօս վէ Սիլաս իլէ միւթթէհիտ օլտըլար :
 5 Ամնա իմանա կէլմէյէն Եէհոտիլէր հասէտ էտիպ,
 քէնտիլէրիլլէ պէրապէր սյադ թաղըմընտան պա՛-
 ղը էարամաղ քիմնէլէրի թօփլայրպ՝ շէհրին վէլվէլ-
 յէ վէրտիլէր, վէ Եասսօնն խանէսինէ հիւճումէ՛
 խալըն հուզուրընա կէթիլիլմէլէրինի թալէպ էթ-
 6 տիլէր : Ամնա անլէրի պուլմատըգլարընտան՝ Եասս-
 նը վէ պիրատէրլէրտէն պա՛ղըսընը շէհրին հաքիմլէ-
 րինէ սիւրիւքլէյիպ՝ Տիւնէայը ֆէսատա վէրէն օլ-
 7 ատէմլէր պուրայա տախի կէլտիլէր : Եասսօն տախի
 անլէրի գապուլ էթտի վէ անլէրին ճիւմլէսի՝ Յի-
 սուս իսմինտէ տիկէր պիր փատիշա՛հ վար տըր՝ տէ-
 յէրէք, Գայսէրին ֆէրմանլարընա մուխալէֆէթ է-
 8 տիյօրլար՝ տէյիւ չաղըրըրլար իտի : Վէ պու շէյ-
 լէրի իշիտէն գալապաղը վէ շէհրին հաքիմլէրինի
 9 միւղթարիպ էթտիլէր : Վէ անլէր Եասսօն իլէ սա-
 իրլէրտէն քէֆալէթ ալըպ՝ անլէրի սաղը վէրտիլէր :
 10 Պիրատէրլէր տախի տէր հալ կէճէլէյին փափլօս ի-
 լէ Սիլասը Պէրէյէյէ կէճոտէրտիլէր . պուշլար տա-
 խի օրայա վաարլ օլուպ՝ Եէհոտիլէրին սինաղօզը-
 11 նա կիթտիլէր : Անլէր իսէ Սէլանիքտէ պուլունան-
 լարտան էշէֆ օլմալարըյլէ, քէլամը ճանն ու կէօ-
 նիւլտէն գապուլ էտիպ՝ պու շէյլէր պէոյլէ՞ մի տիր՝
 տէյիւ հէր կիւն Քիթապլարը թէթէպպիւ՛ էտէր-

- 12 Եր իտի : Պաշտօնի իւզերինէ անլերտէն չօգ քիմնէ-
 Եր վէ միւթէպէր Եռնանի գարրլարտան վէ էր-
 13 քէքլէրտէն նիւէլէրի իմնան կէլտիլէր : Վէ Ալա-
 նիք Եէհուտիլէրի փափլօսըն Պէրիյէտէ Ալահն քէ-
 Լամընր Թէպլիւր Էթտիլիւրի պիլտիլէրինտէ , օրայա
 14 տախի կէլիպ խալգը Թահրիք Էթտիլէր : Օլ զէման
 պիրատէրլէր փափլօսը տէնիվ Թարաֆընա կիթմէք
 իւզրէ՝ տէր 'ազապ Եօլա չըգարարլար . առմա Ար-
 15 լաա իլէ Թիմօթէոս օրատա գալտըլար : Վէ փափ-
 լօսա րէֆագաթ էտէնլէր տնը Աթինայա տէկին կէ-
 Թիլիպ , Սիլաա իլէ Թիմօթէոսա՝ պիր առ Էվվէլ
 Եանընա կէլմէլէրի խուտուարնտա էմր ալըպ կիթտի-
 Լէր :
 16 Վէ փափլօս Աթինատա անլերէ միւնթաղըր Ի-
 քէն , շէհրի փութլար իլէ մէմլու կէօրիւպ՝ րուհը
 17 տէրոռնիտէ հիտտէթլէնմէքլէ , Անաղոզտա Եէ-
 հուտիլէր վէ միւթթագիլէր իլէ վէ հէր կիւն չար-
 շուտա Թէսատիւֆ Էթտիլի քիմնէլէր իլէ միւպա-
 18 հէսէ էտէր իտի : Վէ Էփիգուրօսլը վէ Իսթօրիգի
 Ֆիլսօֆլարտան պա՛ղըսը տնըն իլէ միւպահէսէ է-
 տիպ , պա՛ղըլարը՝ Պու լաֆգէն նէ՞ տէմէք իսթէ-
 Եօր , վէ պա՛ղըլարը՝ Ղարիպ իլահլար վա՛րիգ օլմա-
 լը տըր՝ տէրլէր իտի . զիրա անլերէ Յիսուսը վէ գը-
 19 յամէթի Թէպլիւր էտէր իտի : Վէ առը ալըպ՝ Արիօ-
 փաղօսա կէօթիւրտիւքտէ՝ Աէնին սէօյլէտիլիւր պու-
 Էէնի Թալիմ՝ նէ օլտըղընր անկլամամը միւմֆին
 20 մի տիր . Ջիրա սէն գուլաղլարըմըզա զարիպ շէյլէր
 իրատ էտիյօրըն . պու էճլտէն անլերին նէ օլտըղը-
 21 նը անկլամադ իսթէրիլ տէտիլէր : Ջիրա Աթինա-
 լըլարըն քէաֆէսի վէ օրատա իգամէթ էտէն էճնէ-

- պիւլէր եէնի պիր շէյ սէօյլէմէքտէն վէ տինկլէմէք-
տէն զայրի շէյէ վազըթ սորֆ էթմէզլէր խաի :
- 22 Օլ վազըթ փալօս Արիօփազօս օրթաւարնաւ
տուրուպ տէտի քի՝ էյ Աթինալը ատէմլէր , սիզի
հէր վէճհլէ զէյատէսիլլէ հհլ ի 'իպատէթ կէօրիւ-
- 23 յօրըմ . Զիրա սօլաշքպ սիզին մա'պուալարընդա
նազար էտէր իքէն , իւզէրինտէ՝ Նամա'լիւմ իլա-
հա՝ տէյիւ եազըլմըշ պիր մէզպաճ պուլորըմ . իմտի
պէն սիզին թանըմպարազ 'իպատէթ էթտիյինիզի ,
- 24 սիզէ հէման անը վա'ղ էտիյօրըմ . Տիւնեպը վէ
անտէ օլան քեաֆֆէ ի մէվճուտաթը խալգ էտէն
Ալլահ , քէնտիսի սէմն իլէ զէմինին Բապպը օլմազ-
լէ էլ իլէ ետիլըմըշ հէյքէլլէրտէ սաքին օլմայըպ ,
- 25 Անա պիր շէյէ միւհթաճ կիպի ինսան էլի իլէ իլու-
մէթ օլունմազ , չիւնքի ճիւմլէյէ հայաթ վէ նէֆէս
- 26 վէ հէր շէյի իհսան էտէն Օ աըր . Վէ նէվ՝ ի պէ-
շէրին ճիւմլէ միլլէթլէրինի պիւթիւն բու ի զէմին-
տէ սաքին օլմայալը իչիւն , պիր գանտուն խալգ է-
տիպ՝ մուգատտէմճէ մու'այյէն վազըթլարը վէ մու-
- 27 քէնլէրինին հուտուալարընը թահտիտ էյլէտի , թա-
քի հէր նէ գատար Ալլահ հէր պիրիմիզտէն ուզազ
տէյիւ իսէ տէ , անը արայալար , պէլլէր էմն իլէ
- 28 անը պուլուրլար , Զիրա անըն իլէ եաշարըզ վէ հա-
րէքէթ էտէրիզ վէ մէվճուտ իզ , նիթէքիմ սիզին
շա'իրլէրինիզտէն պա'զըլարը՝ Զիրա պիզ տէ անըն
- 29 նէպի իզ՝ տէյիւ սէօյլէմիշ տիր , իմտի պիզ Ալլա-
հըն նէպի օլտըղըմըզ թազտիրտէ , Ուլուհիլլէթի
ինսան սէնա'աթը վէ հիւնէրի իլէ օլուլմըշ օլան ալ-
թուն եա կիւմիւշ եա թաշա պէնկզէր զանն էթ-
- 30 մէմէլի իզ , Վէ Ալլահ իշպու ճէհալէթ զէմանպ-

- ընտան իղմաղ էթտի իսէ տէ, շիմտի հէր եէրտէ
ատէմլէրին ճիւմլէսինէ թէվպէ էթմէլէրինի թէն-
- 31 պիհ էտիյօր: Զիրա քէնտիսի թա'հին էթտիյի ա-
տէմին վասթթասըյլէ տիւնէայը 'տտայէթ իւզրէ
հիւքմ' էթմէք իչիւն պիր կիւն թտիսիս էթմիշ օ-
լուպ, անը տա էմվլթտան գըյամ' էթտիրմէսիյլէ
ճիւմլէնին իման էթմէլէրինէ սէպէպ վէրտի:
- 32 Վէ էմվլթտան գըյամը իշէթտիքլէրինտէ պա'-
ղըլարը իսթիհզա էտիպ' պա'ղըլարը տախի' Պու-
- 33 խուսուստու սէնի թէքրար տինկլէրիզ' տէտիլէր: Վէ
- 34 պէյյէճէ փափլու տրալարընտան չըգար: Ամմու պա'-
ղը տտէմլէր անընլէ միւթթէհիտ օլուպ իմննա կէլ-
տիլէր. վէ պուկլարըն արասընտա Արիօփաղօսըը
Տիօնիսիօս իլէ Տամարիս նամընտա պիր գարը վէ
անլէր իլէ սա'իրլէր տախի վար իտի:

ՊԱՊ 48

- 1 Պա'տէհու փափլու Աթինատան մուֆարագաթլէ
- 2 Գօրընթօսա կէլտի: Վէ Գլաուտիօս Գայէլն պիլ
ճիւմլէ Եէհուտիլէրին Բօմատան չըգմալարը իչիւն
սիւտուր էտէն էմրի սէպէպիլլէ' իթալիատան հէ-
նուզ կէլմիշ օլան 'տն արը փօնթօսը Ագուիլաս
նամ պիր Եէհուտի իլէ զէվճէսի փրիսգիլայը պու-
- 3 լուպ' անլէրին եանընա կիթտի: Վէ սէնա'աթլարը
պիր օլմաղլէ, եանլարընտա գաղլպ իշէր իտի. զի-
- 4 րա սէնա'աթլարը չաարըճըլըգ իտի: Վէ հէր սէպթ
կիւնիւ սինաղօղտա միւպուհէսէ էտիպ' Եէհուտի-
- 5 լէրի վէ Եուհանիլէրի իլլամ' էտէր իտի: Վէ Աի-
լաս իլէ Թիմօթէօս Մագէտօնիատան էնտիքլէրին-
տէ, փափլուս րուհընըն թէշվիդիլլէ, Եէհուտիլէրի-

- Յիսուսըն Մէսիհ իտիյինէ գալի՛էն շէհատէթ էտէր
 6 իտի : Վէ անդէր մուգալէմէթլէ քիւֆր էթմէլէրիյ-
 լէ , քէնտիսի էլլիսէսինի սիլքիպ անլէրէ՛ Գանը-
 նըզ պաշընըզ իւզէրինէ օլտուն . պէն փաք իմ , շիմ-
 7 տէն սօնկրա թա՛իֆէլէրէ կիտէրիմ՝ տէտի : Վէ
 օրատան չըզըպ՝ Ալլահա իպատէթ էտէն լուսթօս
 նամ պիր քիմսէնին խանէսինէ կէլտի . օլ խանէ
 8 սինաղօղա միւթթատըլ իտի : Վէ սինաղօղ ըէ՛իսի
 Գըիսփօս քեաֆֆէ ի էհլ ի պէյթիյլէ Բապպօ ի-
 ման էթտի . Գօրընթօսլըլարտան տախի նիլէ քիմ-
 սէլէր իշիտիպ իման էտէրէք՝ վաֆթիլ օլունարըլար :
 9 Վէ Բապպ կէճէ բոշատա ֆազլօսա՝ Գօրզմա , լա-
 10 քին սէոյլէ վէ սիւքիւթ էթմէ . Զիրա պէն սէնին
 իլէ իմ , պիր քիմսէ տախի ըէնճիտէ էթմէք իշիւն՝
 սանա հիւճում էթմէյէճէք տիր , չիւնքի պու շէհը-
 11 տէ պէնիմ գալմըմ չօդ տըր՝ տէտի : Վէ արալա-
 ըրնտա Ալլահըն քէլամընը թա՛լիմ էտէրէք , պիր
 սէնէ վէ ալթը այ իգամէթ էլլէտի :
 12 Վէ Ղալլիօն Ախպեա վալլիսի իքէն , Եէհու-
 տիլէր պիլ իթթիֆազ ֆազլօսըն ՝ալէյհինէ գալ-
 13 զըպ՝ անը մահքէմէյէ ճէլպ իլէ՝ Պու քիմսէ շէրի-
 ՝աթըն խիլաֆը վէճհլէ Ալլահա իպատէթ էթմէյէ
 14 ատէմլէրի թէշվիզ էտիյօր՝ տէտիլէր : Վէ ֆազլօս
 ազլընը աշմազ իւզլէ իքէն , Ղալլիօն Եէհուտիլէ-
 ըէ՛ Էյ Եէհուտիլէր , էյէր մէսէլէ պիր հազգալլըզ
 եախօտ պիր ֆէնա իշ օլտա իտի , սիզէ հազգ իւզ-
 15 ըէ թէհամմիւլ էտէր իտիմ : Ամմա մէսէլէ սէօզ
 եա իսմլէր եա շէրի՝աթընըզա տա՛իր իսէ , սիզ քէն-
 տինիլ կէօրիւնիւզ . զիրա պէն պու շէյլէրէ հաքիմ
 16 օլմազ իսթէմէմ՝ տէյէրէք , Անլէրի մահքէմէտէն

- 17 Թարտ էյլէտի : Օլ վազըթ ճիւմլէ Եռնանիլէր սի-
նաղոլ րէիսի Սոսթէնէսի Թութուպ մահքէմէնին
էօնիւնտէ տէջերլէր իտի . Ղալլիօն իսէ պու շէյ-
լէրին Տիչ պիրինի վազըթէ էտինմէտի :
- 18 Փապլու տախի խայլի վազըթ տահա էյլէնիպ՝
պատէհու պիրատերլէր իլէ վէտա՝ էտերէք նէզրի
օլտըզ ճիհէթլէ Քէնիւրիտա պաշընը Թրաշ էթ-
տիքտէն սօնկրա , Փրիսգիլլա վէ Ադուլլա քէնտի-
սիլլէ պէրապէր օլտրադ , պահէն Սիւրիպա 'ազի-
- 19 մէթ էյլէտի : Վէ Էֆսուսա վասըլ օլտըզտա , ան-
լէրի օրատա պրագադ , քէնտիսի տախի սինաղոլա
- 20 կիրիպ՝ Եէհուտիլէր իլէ միւպահէսէ էթտի : Վէ
էանլարրիտա պիր միւտտէթ տահա մէքս էթմէսի-
- 21 նի րէճա էթտիլէր իսէ տէ , ըազի օլմայըպ , Ան-
ճագ՝ Կէլէճէք պայրամը մութլագա Եէրուշալիմտէ
էթմէլի իմ , ամմա Ալլահն իրատէթիլլէ էինէ սի-
ղէ տէօնէրիմ՝ տէյերէք , անյէր ի է վէտա՝ էտիպ
- 22 Էֆսուստան պահէն չըգադ : Վէ Գայսէրիյէյէ
վասըլ օլտըզտա , Եէր-շափէ չըգըպ՝ քիլիսէյի սէ-
- 23 լամլատըգտան սօնկրա՝ Անթաքիպա էնտի : Վէ
պիր միւտտէթ մէքս էթտիքտէն սօնկրա , չըգըպ
Ղալլաթիա էյալէթի իլէ Ֆրիճիպը սըրա իլէ տօ-
լաշարագ , ճիւմլէ շայիրտէրէ Թագվէյէթ վէրիւր
իտի :
- 24 Վէ էհլ ի քէլամ՝ վէ քիթապլարտա մահիր Ա-
փօլլա իամինտէ՝ 'ան տաըլ Խքէնտէրէյէլի պիր Եէ-
- 25 հուտի Էֆսուսա կէլտի : Պու առէմ Բապպըն Թա-
րիզինտէ Թա'լիմ օլմանըշ , վէ ըսհճա զայրէթլի
օլմասըլլէ , Բապպա միւթա'ալլիդ շէյլէրի սէջլէ-
յիպ՝ տիգդաթլէ Թա'լիմ էտէր իտի , Ֆագսաթ էա-

- 26 լննող Եռնհաննանն վաֆթիզինի պիլիբ իտի : Վէ սինազողաւա ճէսարեթլէ սէօյլէմէյէ պաշաւորղն. տա Ագուլլաւա իլէ Փրիսգիլլա տախի անը իշիթմէ. լէրիլլէ եանլարրնա ալլա՝ Ալլահն թարիզինի անա
- 27 տահա զիյաւտէ թասրիհ էթաիլէր : Մէրգուժ Ա- խայեայա կէշմէքիլի միւրաւա էթմէքլէ , պիրատէր- լէր աւը թէրղիպ էտէրէք , շայիրալէրէ անը գապուլ էթմէլէրի խուսուսընտաւ եազաւլար . օլ տախի վա- սըլ օլտըգտա՝ 'ինայէթլէ իման էտէնլէրէ չօգ եար-
- 28 տըմ՝ էյլէտի : Զիրա քիթապլարտան Յիսուսըն Մէ- սիհ իտիլինի պէյան էտէրէք , Եհնուտիլէրի 'ալէնէն վէ էքրտէն իսքեաթ էտէր իտի :

ՊԱՊ 49

- 1 Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ափօլլու Գօրընթօստա իքէն փափլլու եօզարը սէմթլէրի տօլաշարագ Էֆսուսա
- 2 կէլլա , պիր գաշ շայիրաւ պուլտըգտաւ անլէրէ՝ Ի- ման էթաիլինիգտէ Բուհ իւլ Գուսաս նա՛իլ օլ- տընը՝ լ մը՝ տէտի . անլէր տախի անա՝ Բուհ իւլ Գուսաս մէվճուտ իտիլինի պիլէ իշիթմէտիք՝ տէտի-
- 3 լէր : Օլ տախի անլէրէ՝ Էօյլէ իսէ նէյէ՝ վաֆթիզ օլուհարընդ՝ տէտիքտէ , անլէր Եռնհաննանն վաֆ-
- 4 թիզինէ՝ տէմէլէրի իւզէրինէ , փափլլու՝ Եռնհաննա գափմա՝ Պէնտէն սօնկրա կէլէնէ , եա՛նի Քրիստոս Յիսուսա իման էտիլիզ՝ տէյէրէք , թէվալէ վաֆթի-
- 5 զի իլէ վաֆթիզ էյլէտի՝ տէտի : Անլէր տախի պու- նու իշիթաիլէրէ , Բապալ Յիսուսըն իսմինէ վաֆթիզ
- 6 օլուհարըլար : Վէ փափլլու իւզէրլէրինէ էլլէրինի գօ- տըգտա ; Բուհ իւլ Գուսաս անլէրին իւզէրինէ կէլ- մէքլէ լիսանլար թէքէլլուժ էտէրէք իլհամ իլէ սէօյ-

- 7 Երբ իտի : Վէ ճիւղէսի Թագրիպէն օն իբի ա-
 8 տէմ իտի : Վէ սինողողա կիրիպ' իւչ այ միւտտէթ
 մէլէքիւթ Ուլլահա միւթա'այլիդ շէյլէրտէն ճէսու-
 9 լանէ պահա էտէրէք , աստէմլէրի իլզամ էտէր իտի :
 Վէ պա'ղը քիմնէլէր 'ինաս վէ մնէսուլէֆէթ էտէ-
 րէք , խալգըն հուզուլընտա պու թարիդ հագգըն-
 տա քէօթիւ սէջլէտիքլէրինտէ , անլէրտէն շէքիւ-
 10 տի , վէ շայիրալէրի այբըպ հէր կիւն Թիրանօս նամ'
 պիր քիմնէնին մէտրէսէսինտէ միւպահէսէ էտէր ի-
 տի : Պու տալիս իբի սէնէ տէվամ էթմէլէ , Ա-
 սիտա միւթէմէքքիւլէրին քեաֆֆէսի , կերէք Ե-
 հուտիլէր կերէք Եուհաննիլէր , Բուպ [Յիսուսըն]
 11 քէլամընը իշլիթալիլէր : Վէ Ալլահ Փափըսըն ետիյ-
 լէ ֆէվդ ել 'աստէ միւ'ճիղէլէր իճրա էտէր իտի .
 12 Շէյլէ քի անըն ճէսէտինտէն խոսթալարա մէն-
 տիլլէր ետիստ փէշլիմալլար կէօթիւրիւմէլէ ,
 անլէր մարաղլարընտան շիֆա պուլուպ' շէրիբ բուհ-
 13 լար տալիս չըգար իտի :
 Վէ տուշմագաա օլան Էֆսուհըն Եհհուտիլէր-
 տէն պա'ղըլարը շէրիբ բուհլը քիմնէլէրին իւզէրինէ
 Բապպ Յիսուսըն իամինի օգոււմաղա միւճասէրէթ
 էտիպ , Փափըսըն վա'ղ էթալի Յիսուս իլէ իւզէ-
 14 ընիլդէ գասէմ օգուրըգ' տէրլէր իտի : Վէ պուհու-
 էտէլլէր պաշ քեահին իսքէվա նամընտա պիր Ե-
 15 հուտինին ետիս օղլու իտի : Վէ օլ շէրիբ Բուհ ճէ-
 վապէն' Յիսուսըն թանրըմ , Փափըսը տա պիլիլիմ ,
 16 լաքին սիլ քիմլէ' սինիլ' տէտի : Վէ շէրիբ բուհ-
 լը տաէմ անլէրին իւզէրինէ սըչրալըպ անլէրէ թէ-
 սալլութ էտէրէք , զալիպ կէլմէսիլլէ , օլ խանէտէն
 17 'իւրեսն վէ մէճրուհ օլարապ ֆիրար էթալիլէր : Պու

- տախի Էֆսուստոս միւթեմէքքին ճիւղէ Եէհուտի.
 Ըր իլէ Եունանիլէրէ մա՛լիւմ՝ օլուպ ճիւղէսինէ գոր.
 գու տիւշմէքլէ՝ Բապպ Յիսուսըն իսմի թա՛ղիմ օ.
 18 լունուր իտի : Վէ իման էթմիշ օլան նիչէ քիմնէ.
 Ըր կէլիպ՝ 'ամէլէրինի ի'թիրաֆ իլէ հիքեայէ էտէր.
 19 Ըր իտի : Վէ սիհրպազլըզ էտէնլէրտէն վաֆիր քիմ՝
 սէլէր քիթապլարընը ճէմ՝ էտիպ , վէ ճիւղէնին
 էօնիւնտէ եազըպ անլէրին պահասընը հիսապ էթ.
 20 տիքտէ՝ էլլի պին րէհէմ կիւմիւշ պուլարըր : Պու
 մինիվալ իւզրէ Բապպըն քէլամը վիյտաէսիյլէ թէ-
 րազգի էտիպ գուվկէթլէնիւր իտի :
 21 Վէ պու շէյյէր թէմամ՝ օլտըգտա , փափուս Մու-
 գէտօնիւտ իլէ Ախպիւայը տօլաշտըգտան ոօնկրա՝ Եէ-
 րուշալիմէ 'ազիմէթ էթմէյի բուհընտա թաամիմ՝
 էտէրէք՝ Օրայա վարտըգտան ոօնկրա Բամայը տախի
 22 կէօրմէքլիյիմ կէրէք տիր՝ տէյիպ , Քէնտինէ խըտ-
 մէթ էտէնլէրտէն իքի քիշի , եա՛նի թիմնթէօս ի-
 լէ Էրասթօսը Մագէտօնիոյա իրապ էտիպ՝ քէն-
 տիսի պիր միւտտէթ Ասիատա մէքս էթտի :
 23 Վէ օլ էսնատէ պու թարիգ խուսուսընտա խայ-
 24 լի վէլվէլէ վազը՝ օլտու : Զիրա Տիմիթրիօս իսմինտէ
 պիր գույոււմճը , կիւմիւշտէն Արթէմիս Գուլէն
 հէյթէլ ըսմիլէրինի եափմաղլէ , էհլ ի սէնա՛ւթա
 25 խայլի քեար էթտիրիւր իտի : Մէրգում անլէր իլէ
 պու միսիլիւ շէյյէրի եափանլարը ճէմ՝ էտիպ՝ Էյ
 առէմլէր , պու սէնա՛ւթըն պիլիմ սէպէպ ի տէվ-
 26 լէթիմիզ օլտըղընը պիլիւրսինիզ : Վէ պու փափօսըն՝
 Էլ իլէ եափըլան էւհլուր իլահ տէյիլ տիր՝ տէյե-
 րէք , էպընըզ Էֆսուստա տէյիլ , ամմա հէման
 պիւթիւն Ասիատա վաֆիր խալըր իզնա՝ էտէրէք :

- 27 իղլալ էթտիյինի կեօրիւպ իշիտիյօրսընրդ : Վէ եա-
լընըդ պու եանաֆըմըդ հազարէթէ տիւշար օլմոգ
թէհլեքէսինտէ օլմայըպ , անճագ իլաՏը 'ազիմէ օ-
լան Արթէմիսին հէյքէլի տախի լա շէյ ի'թիպար
օլուուպ' պիւթիւն Ասիա իլէ տիւնեանըն մա'պու-
տէսի պուլուանըն 'ազամէթի տախի միւնհէտիմ'
- 28 օլաճագ տըր' տէտի : Վէ պոււնու իշիթտիլէրինտէ'
փիւր զազապ օլարապ , Էֆսուսլըլարըն Արթէմիսի
- 29 պէօյիւք տիր' տէյիւ պաղըրշարլար : Պիւթիւն շէհր
տախի տաղտաղա իլէ մէմլու օլուպ' փալլօսըն եօլ-
տաշլարը օլան Մագէտօնիալը Ղայօս իլէ Արիսթար-
խօսը գափըպ' ճիւմլէսի պիրտէն սէյրանկեաճա գօշ-
- 30 տըլար : Վէ փալլօս խալգըն արապընա կիրմէք իս-
թէտի իսէ տէ , շայիրալէր անը պրապմտալար :
- 31 Հէմ տախի Ասիա բու'էասընտան պա'զըլարը տօսթ-
լարը օլաղըր ճիհէթլէ անա խապէր կէօնտէրիպ' սէյ-
րանկեաճա քէնտիսինի կէօսթէրմէմէսինի բէճա էթ-
- 32 տիլէր : Իմտի ճիւմհուր գարմոգարըր օլուպ' էք-
սէրիսի նէ սէպէպտէն տօլայը ճէմ' օլտըղլարընը
պիլմէյէրէք , քիմի պոււնու վէ քիմի շունու պաղը-
- 33 բըր իտի : Վէ Եէհուտիլէրին սէվզ էթտիլէրին իս-
քէնտէրի խալգըն արապընտան իլէրի սիւրափէր .
Խաքէնտէր տախի էլի իլէ իշարէթ էտիպ ճիւմհուրէ
- 34 ճէվապ էթմէք իսթէտի իսէ տէ , Եէհուտի օլաղ-
ղընը անկլատըղլարընտա , ճիւմլէսի պիր ավազլէ'
Էֆսուսլըլարըն Արթէմիսի պէօյիւք տիր' տէյիւ ի-
- 35 քի սա'աթ գատար պաղըրշարլար : Ամմա լէհէրն
քեաթիպի խալգըր թէպըն էտիպ' Էյ Էֆսուսլը ա-
տէմլէր , գա'նղի ատէմ վար տըր քի Էֆսուսլըլարըն
շէհրինին' իլաՏը 'ապիմէ օլան Արթէմիսին վէ Զէֆս

- Թարաֆրնատոն նազիլ օլան ասնէմին հէյքէլ խա.
 36 տիմի օլտըզընը պիյմէյէ : Իմնի պունլար ի՛թիրազ
 գապուլ էթմէզ շէյլէր օլմաղլէ , սիւքիւնէթ իւզ
 րէ օլուպ՝ թէտպիրսիզ հարէքէթ էթմէմէնիզ լա.
 37 զըմ տըր : Զիրա պու ատէմլէրի կէթիրտինիզ , ամ
 մա հէյքէլ սօյուճըլար ետխօտ իլաճընզա քիւֆր
 38 էտիճիլէր տէյիլէր տիր : Վէլ հասըլ էյէր Տիմիթ.
 րիօս վէ անըն իլէ պերապէր պուլունան էճլ ի սէ.
 նա՛տթըն պիր քիմնէ իլէ պիր տա՛վալարը վար իսէ ,
 մուհաքէմէ կիւնլէրի օլույօր , հաքիմլէր տախի վար
 39 տըր , պիրի պիրի իլէ մուրաֆա՛ա օլտունլար : Վէ
 էյէր մաթլուպընըզ մէվատտ ը սա՛իրէյէ տա՛իր ի.
 40 սէ , ճէմի՛յէթ ի մէշոււ՛էտէ ֆուսլ օլունուր : Զիրա
 պու կիւնլի վազը՛ատան տօլայը ինթիլալ թէօհ
 մէթիլլէ միւթթէհիմ՝ պուլունմազ թէհլէքէսնտէ
 իզ . չիւնլի պու գարըշըզլըզ իչիւն պէյան էտէ պի.
 լէճէք սէպէպիմիլ եօգ տըր՝ տէտի . վէ պու շէյլէ.
 րի սէյլէտիքտէն սօնկրա՝ ճէմա՛տթը տաղըթտը :

ՊԱՊ 20

- 4 Վէ վէլվէլէ սաքին օլտըգտան սօնկրա՝ ֆուվըս
 շայրիալէրի չաղըրըզ վէտա՛ էտէրէք , Մազէտօնիա.
 2 յա կիթմէք իւզրէ չըգտը : Վէ օլ սէմթլէրի տօ.
 լաշըպ՝ անլէրէ չօգ քէլամ՝ իլէ նասիհաթ վէրտիք.
 3 տէն սօնկրա , Եունսնիսթանա կէշտի : Վէ իւշ պ
 մէքս էթտիքտէն սօնկրա , պահրէն Սիւրիտյա կէչէ.
 ճէյի սըրատա , Եէհուտիլէր անըն ՛տըլհիլէ պիր
 հիլէ թէրթիպ էթմէլէրիլլէ , Մազէտօնիա իւզէ.
 4 րինտէն ՛տլտէթ էթմէյէ գարար վէրտի : Վէ Պէ.

- 5 յա գատար անա ըէֆազաթ էթտիլէր : Պունար
 6 իլէրի կիտիպ՝ պիպի թրօսատա պէքլէտիլէր : Պիզ
 տտիի ֆէթիւր կիւնլէրինտէն սօնկրա, Ֆիլիփփիտէն
 պաճրէն չըգըպ պէշ կիւնտէ կանլարընա թրօսաա
 վարըպ, օրատա եէտի կիւն էյլէնտիւր :
 7 Վէ հաֆթանըն պիւրինճի կիւնիւ, [շտիւրտլէր]
 էքմէք փարէլէմէյէ ճէմ՝ օլտըզլարընտա, փափլօս
 էրթէսի կիւն կիտէճէք օլմաղլէ, անլէրէ վա՛ղ է-
 8 տէրէք, քէլամը կէճէ եարըսընատէք ուզաթտը : Վէ
 օլ ճէմ՝ † օլտըզլարը ֆէվզանի օտատտ փէք չօգ
 9 գտնտիլլէր վար իտի : Վէ Էվթիիսօս իսմինտէ պիւր
 նէվճիվան փէնճէրէտէ օթուրուպ տէրին ույդույա
 տալմը իտի, վէ փափլօս վա՛ղըն ուզաթտըղընտա
 անըն ույդուսը զալէպէ էթմէքլէ, իւչիւնճիւ թա-
 պագատան աշաղը տիւչիւպ մէյթէն գալարըրլարը :
 10 փափլօս տաիի էնիպ՝ իւզէրինէ տիւչտիւ, վէ անա
 սարըլըպ՝ Վէվէլէ էթմէյինիզ, զիրա ճանը տէրու-
 11 նինտէ տիր՝ տէտի : Վէ երինէ եօգարը չըգըպ էքմէք
 փարէլէյէրէք եէտիլլէր, վէ սահար վագթընա տէ-
 կին չօգ քէլամ էթտիւրտէն սօնկրա՝ պէօյլէճէ չըգ-
 12 տը : Վէ օլ նէվճիվանը սաղ կէթիւրիպ զէյատէսիյ-
 13 լէ միւթէսէյլի օլտըլար : Պիզ տաիի կէմիյէ պինէ-
 րէք՝ փափլօսը Ասօստան ալմագ իւզրէ օրայա կիթ-
 տիւր, զիրա քէնտիօի եայա կիտէճէյինտէն՝ պէօյլէ

* Պա՛ղէւր փիրրօս օղլու Սօփաթրօս

† Պա՛ղէւր օլտըղըմըլ

- 14 ըմարլամբշ իտի : Վէ Աստուտ պիգէ միւլագաթ
 էթտիբտէ տնը կէմիյէ տլըպ՝ Միտիլիյէ կէտիբ :
 15 Վէ օրատան աչըլըպ՝ էրթէսի կիւն Սաղըզ տտա-
 սընըն գարշըսընա եէթիշիպ , տահա էրթէսի կիւն
 Սամաս վասըլ օլտրադ , թրօղկիծնտա կէճէլիյալ
 16 էրթէսի կիւն Մէլիտտա կէտիբ : Զիրա Փափըս
 'կոտ իւլ խամսին կիւնիւ միւմքին օլտըզը թտգ-
 տիբտէ Եէրուշալիմտէ օլուլոնմադ իւզըէ իսթիճալ
 էլլէտիյինտէն , Ասիատա վագըթ կէչիւմէմէք ի-
 չիւն , Էֆսուսըն էօնիւնտէն պահրէն կէչմէյէ գարար
 17 վէրմիշ իտի : Վէ Մէլիտտոտան Էֆսուստա իւգէ
 կէօնտէրիպ՝ քիլիսէնին իսթիյարլարընը տա՝վէթ էյ-
 18 լէտի : Վէ Էանընա կէտիբլէրինտէ , տնլէրէ տէտի
 քի՝ Ասիայա կէտիյիմին իւք կիւնիւնտէն պէրու
 ճէմի՝ ի վագըթ նէ վէճՅէ սիզին իլէ պուլունուպ
 19 քէմալ ի թէվագու՝ Վէ չօդ կէօզ Էաշլարըլէ վէ
 Եէհուտիլէրին հիլէլէրի սէպէպինտէն պանա վագը՝
 օլան թէճրիպէլէր իլէ Բապպա խըտմէթ էթտիյիմի ,
 20 Վէ կերէք Եէհուտիլէրէ վէ կերէք Եունանիլէր՝
 Ալլահա օլան թէվպէ վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
 տոտա օլան իման հագգընտա շէհատէթ էտէրէք ,
 21 Յա՛իտէլի շէյլէրտէն սիգէ խապէր վէրիպ 'ալէնէն
 վէ խանէ պէ խանէ սիգի թա՛լիմ էթմէրտէն տալա
 22 չէքիմէտիյիմի քէնտինիզ պիլիբոսինիզ : Վէ չիմտի
 իշլէ պէն բուհտա պաղլը օլտրադ , Եէրուշալիմէ
 կիտիյօրըմ , վէ պանա օրատա վագը՝ օլաճագ չէյ-
 23 լէրի պիլմէմ . Յագաթ Բուհ իւլ Գուտա հէր շէհ-
 տէ պանա շէհատէթ էտիպ՝ Սէնի պէնտլէր վէ մու-
 24 զայագալար պէրլէյօր՝ տէյիւ պուլուրըր : Լաքին
 հիչ պիլինի սայմնմ , ճանըմը տախի քէնտիմէ գըյ-

- մէթը թուածամա՛մ. թա քի սէֆերիմի վէ Ալլահըն
 'ինայէթինին պէշարէթինէ շէհատէթ էթմէք իչիւն
 րապպ ցիսուստան ալարղըմ խըտմէթի սիւրուր իլէ
 25 իթմամ էաէյիմ։ Վէ շիմտի իշթէ սիզ քի պէն
 արանըզա մէլէքիւթ Ուլլահը վա'զ էտէրէք տօ-
 լաշարմ, ճիւմլէնիզ եիւզիւմիւ արթըզ կէօրմէյէ-
 26 ճէյինիզի պիլիբիմ։ Պու էճլաէն պէն ճիւմլէնին գա-
 նըտան պէրի օլարղըմա սիզէ պու կիւն շէհատէթ
 27 էտէրիմ։ Զիրա սիզէ Ալլահըն քէաֆֆէ ի իրատէ-
 28 թինի խապէր վէրմէքտէն չէքինմէտիմ։ Իմտի քէն-
 տինիզէ, վէ Ալլահըն քէնտի գանը իլէ իշթիրա էթ-
 տիյի քիլիսէսինի կիւթմէք իչիւն, Բուհ իւլ Գուտ-
 սըն սիզի իւզէրինէ նազըր թա'նին էյլէտիյի պիւ-
 29 թիւն սիւրիւյէ մուգայլէտ օլունըզ։ Զիրա պէն պի-
 լիբիմ քի՝ պէն մուֆարադաթ էյլէտիքտէն սօնկ-
 րա, արանըզա ազղըն գուրալար կիլիպ' սիւրիւյիւ
 30 էսիրկէմէյէճէք տիր։ Վէ քէնտի արանըզտան տա-
 խի, շայրալէրի քէնտի արգալարը սըրա չէքմէք ի-
 չիւն ֆասիտ շէյլէր սէօյլէյէն ատէմլէր զուհուր
 31 էտէճէք տիր։ Պու էճլաէն ույանըզ տուրընըզ, վէ
 իւչ սէնէ կէճէ կիւնտիւզ հէր պիլինիզէ կէօլ եա-
 շը իլէ նատիհաթ վէրմէքտէն ֆարիզ օլմատըղըմը
 32 տէր խաթըր էտինիզ։ Վէ շիմտի, էյ պիրատէրլէր,
 սիզի Ալլահա վէ անըն 'ինայէթինին քէլամընա ըս-
 մարըրըմ', օլ քի սիզի պինա էտիպ ճիւմլէ մու-
 զատտէպէր իլէ պէրապէր սիզէ միրաա վէրմէյէ գա-
 33 տիր տիր։ Հիչ պիր քիմսէնին կիւմիւշիւնէ եա ալ-
 34 թուընա եա էսվապընա թամա՛մ էթմէտիմ։ Քէն-
 տի իհթիյաճաթըմա վէ պէնիմ իլէ պէրապէր օ-
 լանլարա պու էլլէրին խըտմէթ էթտիյինի քէնտի-

- 35 նիզ պիլերսինիզ : Պէտքէ էմէք վերիպ՝ զա՛իֆլէրէ
 իմնատ էթմէք , վէ Բապպ Յիսուսին՝ Վէրմէք պւ-
 մագտան զիյատէ միւպարէք տիր՝ տէտիլի քէլալի
 տեր խաթըր էթմէք կերէք խտիլինի սիզէ հեր վէճ-
 36 լէ կէօթէրտիմ : Վէ պու շէյլէրի սէօլէտիքտէն
 սօնկրա՝ տիզ չէօքիւպ ճիւմլէսի իլէ պերապէր տուա
 37 էյլէտի : Վէ ճիւմլէսիտէն պիր չօգ աղլայըշ վագը՝
 օլուպ՝ փալլօսին պօյնընա սարլըպ տնը էօփտիլէր ,
 38 Վէ խուսուսա՝ Եիւզիւմիւ արթըզ կէօրմէյէճէքսի-
 նիզ՝ տէտիլի սէօլտէն տօլայը զիյատէսիլլէ միւ-
 քէտտէր օլալար . պա՛տէհու տնը կէմիյէ գատար
 թէշէի՝ էթտիլէր :

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ վագը՝ օլուու քի անլէրտէն մուֆարագաթը-
 մըզտան սօնկրա սչըլըպ , տօղլու Գօս առասընա՝
 վէ էրթէսի կիւն Բօտօսա , օրատան տախի փաթա-
 2 ռայա կէլտիք : Վէ Յինիգիյէյէ կիտէճէք պիր կէմի
 3 պուլմաղլէ , պինիպ սչըլտըգ : Վէ Գըպրըս կէօրիւ-
 նիւպ , տնը սօլտա պրաղարագ , Սիւրիա թարաֆը-
 նա կիտիպ , կէմի եիւքիւնիւ Սուրտա պօշալտաճագ
 4 օլաղընտան՝ օրայա չըգտըգ : Վէ շայիրտլէրի պու-
 լուպ՝ օրատա եէտի կիւն գալտըգ . պուշար տա-
 խի Բուհըն վասըթասըլլէ փալլօսա՝ Եերուշալիմէ
 5 չըգմա՝ տէրլէր խտի : Պիզ իսէ օլ կիւնլէրի կէշի-
 տիքտէն սօնկրա , չըգըպ եօլա ըէվան օլաղըմըզտա ,
 ճիւմլէսի դարըլար վէ չօճուգլար իլէ պերապէր չէհ-
 րին տըշարընա տէկին պիզի թէշէի՝ էտիպ , տէ-
 նիզ սահիլինտէ տիզ չէօքէրէք տուա էյլէտիք :
 6 Վէ պիրի պիրիմիզ իլէ վէտա՝ էթտիքտէն սօնկրա՝

- պիղ կեմիյէ պինտիբ, անդէր տէ քէնտի մահալէ-
 7 ըինէ 'ափտէթ էթաիլէր: Վէ պիղ տէնիղ սէֆէ-
 ընի թէքմիլ էտէրէք: Սուրտան փթօլէմաիսէ վա-
 սըլ օլտըղըմըզտա, պիրատէրլէրի սէլամայըպ' պիր
 8 կիւն անլէրին եանլարընտա գալտըգ: Վէ պիղ [փափ-
 լօսըն ըէֆիլլէրի] էրթէսի կիւն չըգըպ' Գայսէրիյէ-
 յէ կէլտիբ. վէ եէաիլէրտէն օլտն միւպէշշիր Ֆի-
 լիպպօսըն խանէսինէ կիրիպ' եանընտա գալտըգ:
 9 Պոււնոււն տաիի իլհամ իլէ սէյլէյէն տէօրթ պա-
 10 գիրէ գըղը վար խտի: Վէ պիղ օրատա խայլի վա-
 գըթ մէքս էտէր իքէն, Եէհուտիյէտէն Ազապօս
 11 իսմինտէ պիր փէյղամպէր էնիպ' Եանըմըզա կէլտի,
 վէ փափլօսըն գուշաղընը տըպ քէնտի կէլէրիյէ ա-
 յաբլարընը պաղլայտարագ, Բուհ իւլ Գուտա' Պու-
 գուշաղըն սահիպի օլտն աստմի Եէհուտիլէր Եէ-
 ռուշալիմտէ պէյլէ պաղլայըպ' [թա'իֆէլէր էլինէ
 թէպիմ' էտէճէքլէր տիր, տէյիւ պույուրուր' տէ-
 12 տի: Վէ պու շէյլէրի իշիթտիյիմիզտէ, պիղ վէ
 եէրիլէր Եէրուշալիմէ անըն չըգմամասընը ըէճա էյ-
 13 լէտիբ: Ամնա փափլօս ճէվապէն' Աղլայըպ գալլի-
 մի գըրարագ, նէ՞ էաիյօրսընըշ. զիրա պէն Եէրու-
 շալիմտէ հալընըզ պաղլանմաղա տէյիլ, ամնա
 Բապպ Յիսուսըն իսմի իչիւն էօլմէյէ տաիի հազըր
 14 իմ' տէտի: Վէ քէնտիսի գանմաաղընտա, պիղ'
 Բապպըն միւրատը օլտուն' տէյէրէք սիւքիւթ էթ-
 15 տիբ: Վէ պու կիւնդէրտէն սօնկրա հազըրլանըպ
 16 Եէրուշալիմէ չըգտըգ: Վէ Գայսէրիյէտէն պա'զը
 շայիրալէր պիղիմ իլէ պէրապէր կէլիպ' ղիլէ եա-
 նընտա միւսաֆիր օլաճաղըմըզ Մընասօն նամ' էսըրի
 շայիրտ վէ Գըպըլըպը պիր պտէմէ կէօթիւրտիւլէր:

- 17 վէ Եւրուշաքմէ վասըլ օլտըղըմըլտա, պիրա-
- 18 տէրէր պիղի սիւրուր իլէ գապուլ էթտիլէր: վէ
էրթէսի կիւն փափլօս պիղիմ իլէ պէրապէր Եւ-
գուպըն Եանընա կիթտի, ճէմի' ի ինթիյարլար տա-
- 19 խի հաղըր իտիլէր: վէ անլէրէ սէլամ վէրտիքտէն
սօնկրա, քէնտի խըտմէթի վասըթասըլէ Ալահճըն
թա'իֆէլէր արասընտա իծրա էթտիլի շէյլէրի պի-
- 20 ռէր պիրէր հիքիայէ էյլէտի: Անլէր տախի իշիթ-
տիքլէրինտէ, Բապպա համա էտիպ' անա տէտիլէր
քի' Էյ պիրատէր, իմանա կէլմիշ օլան նէ գատար
պին Եէհուտիլէր մէվճուտ օլտըղընը կէօրիւյօրսըն:
- 21 Ճիւմլէսի տէ շէրի'աթըն ղպրէթինի չէքէլլէր: Լա-
քին սէնին հազգընտա թա'իֆէլէրին արասընտա օ-
լան ճիւմլէ Եէհուտիլէրէ' Էվլատընըզը խաթն էյլէ-
մէյինիզ, վէ այինլէր իւզրէ հարէքէթ էթմէյինիզ
տէյէրէք, Մուսատան իրթիատա էթմէլէրինի սէ-
- 22 նին թա'լիմ էթտիլինի իշիթմիշլէր տիր, իմտի նա-
սըլ օլաճագ, սէնին կէլտիլինի իշիտէճէքլէրինտէն
- 23 էլպէթթէ խաղգ ճէմ' օլաճագ տըր: Պու էճտէն
սանա շու տէյէճէյինիզի իծրա էյլէ, Եանըմըլտա
- 24 նէզըրի օլան տէօրթ տտէմ' վպր: Պու առէմլէրի ա-
լըպ' անլէր իլէ պէրապէր քէնտիլի թաթհի էտէ-
րէք, պաշլարընը թրաշ էթմէլէրի իշիւն մասրաֆ-
լարընը կէօր: Ճիւմլէսի տախի սէնին հազգընտա ի-
շիթտիքլէրի շէյլէրին տալը օլմալըպ' քէնտին տախի
շէրի'աթըն հըֆլ էտէրէք հարէքէթ էթտիլինի անկ-
- 25 լայաճագլար տըր: Ամնա իմանա կէլմիշ թա'իֆէ-
լէր խուսուընտա, պիղ մէքթուպ կէօնտէրէրէք
պէյլէ պիր շէյ հըֆլ էթմէյիպ, անճագ փութ
գուրպանլարընտան վէ գանտան վէ պօղըւմըշ նէս-

- նեաէն վէ զինատան իճթինապ էթմէրինի թէնտիպ
- 26 էթաիք : Օլ զէման փափլօս օլ ատէմէրի ալըպ էր-
թէսի կիւն անլէր իլէ պերապէր թաթհիր օլունարդ-
տան սօնկրա , պուլարըն հէր պիրի իչին գուր-
պան թագաիմ օլունաճաղը վագթա տէկին էյամ ը
թաթհիրինին իքմալինի խապէր վէրէրէք հէյքէլէ
կիրտի :
- 27 Վէ օլ եէտի կիւն խիթամ պուլմագ իւղրէ ի-
քէն , Ասիալը Եէհուտիլէր անը հէյքէլտէ կէօրմէք-
լէ , պիւթին խալքը թահրիք էտիպ՝ իւզէրինէ էլ
- 28 ուղատարագ՝ Էյ ըիճալ ը Խարայէլ , Էարալմ էտի-
նիզ . հէր եէրտէ գափմ՝ վէ շէրի'աթ վէ պու մահա-
լին 'ալէյհինտէ ճիւմլէյէ թա'լիմ էտէն ատէմ
պու տըր . հաթթա հէյքէլին իչինէ պիլէ Եունա-
նիլէր կէթիրիպ՝ պու մուգատտէս մահալի նափաք
- 29 էյլէտի՝ տէյիւ պաղըրըրլար իտի : (Ջիրա պունտան
էփլէլ շէհրտէ անըն իլէ պերապէր Էֆսուսլը թրօ-
ֆիմօսը կէօրմիւշ օլմալարըլլէ , փափլօս անը հէյ-
- 30 քէլին իչինէ կէթիրտի զանն էթաիլէր) Վէ պիւ-
թին շէհր թահրիք օլունարագ , խալք դօշուշուպ՝
փափլօսը թութտրագ , հէյքէլտէն տըշարը շէքաիք-
- 31 լէրի կիպի՝ գափուլար գափանտը : Անլէր տախի
գաթլինէ գաստ էթմէքտէ իքէն , ալայըն պին պա-
շըսընա՝ պիւթին Եէրուշալիմ ալթ իւթ օլտու՝
- 32 տէյիւ խապէր եէթիշտի : Օլ տախի ֆիլ հալ 'աս-
քէրլէր իլէ Եիւզ պաշըլար ալըպ՝ իւզէրլէրինէ գօշ-
տու , վէ անլէր պին պաշը իլէ 'ապէրի կէօրաիւք-
- 33 տէ , փափլօսը տէօյմէքտէն ֆարիզ օլտըլար : Օլ
զէման պին պաշը Եագլաշըպ անը թութտու , վէ
իքի զինճիր իլէ պաղլանմասընը էմր էտիպ՝ քիմ ի-

- 34 տիյնի վէ նէ եափմըջ օլտըղընը սու՛ալ էյլէտի : Վէ գալապալըգտա պա՛ղըսը շէջլէ վէ պա՛ղըսը պէցլէ պաղըրմալարըյլէ , կիւրիւթիւտէն հագիգաթը հալէ վազըՖ օլամաւտըղընտան , անըն գալ՛ոյա կէօ .
- 35 Թիւրիւլմէսինի էմը էթտի . Վէ ներտիպանէ կէլ տիյնտէ՝ վազը՛ օլտու քի գալապալըղըն ճէպրին .
- 36 տէն տօլայը՝ տաքէրլէր անը կէօթիւրտիւլէր : Զիրա մէճմնւ՛ ի գաւմ՝ Անը գալտըր՝ տէյիւ պաղըրտարա ,
- 37 արտը սըրա կէլրլէր իտի : Վէ Փավլօս գալ՛անըն իւինէ կէօթիւրիւլմէք իւզըն հքէն , պին պաշըյա խիթսպէն՝ Սանա պիր շէյ սէջլէմէքլիյիմէ բուխ .
- 38 սաթ վա՛ր մը՝ տէտի : Օլ տախի՛ էուհանիճէ պիլը՛ մի սին . սէն պուհտան մուգատտէմ Ֆէսատ չէգարըպ՛ պերրիյէյէ տէօլթ պին նէՖէր հայտուտ
- 39 կէօթիւրէն Մըսըրը տէյիլ՛ մի սին՝ տէտի : Վէ Փավլօս՝ Պէն Գիլիգիսանըն մէշհուր շէհրի օլան թարսուա էհայլիսինտէն Եէհուտի իմ . վէ սանա բէճա էտէրիմ՝ գաւմա սէջլէմէքլիյիմէ իզն վէր՝ տէտի :
- 40 Օլ տախի իզն վէրտիքտէն սօնկրա , Փավլօս ներտիպանտէ տուրարազ՛ գաւմա էլ իլէ իշարէթ էթտի . վէ՛ տաղիմ՝ սիւքիւթ օլտըգտա , իպրանիճէ իրատը նուլթգ էտէրէք ,

ՊԱՊ 22

- 1 Էյ պիրատէրլէր վէ փէտէրլէր , շիմտի սիզէ էտէճէյիմ՝ իապաթը պերա՛էթիմի տինկլէյինիզ՝ տէտի :
- 2 Անլէր քէնտիլէրէ իպրատը նուլթգ էթտի տիյնի իլիթտիլէրինտէ տահա զէյատէ սիւքիւթ
- 3 էթտիլէր : Օլ տախի տէտի քի՛ Պէն Գիլիգիսատս վազը՛ թարսուտա տօղմնւ՛ վէ Ֆապաթ պու շէհր .

տէ Կամալիէլն այոգլարընտա փերվերտէ օլմուշ
 Եէհուտի պիր առեմ իմ, վէ էճառառն շէրի'աթըն-
 տա թէտգիգ իւզրէ թէրպիյէ օլունուպ' պու Կիւն
 սիզին ճիւմլէնիզին օլարզը միսիլիւ, Ալլահ իչիւն
 4 զայուր իտիմ: Ալ էրքէքլէր իլէ գարըլարը պաղ-
 ւալպ հապսարա թէսլիմ էտէրէք պու թարիգէ
 էօլիւմ տէրէճէսինէ գառար թէ'ատտի էյլէտիմ.
 5 Նիճէ քի քեահին ի ա'լամ իլէ իւթիյարըլարն պիւ-
 թիւն հէյ'էթի հադգըմտա շէհատէթ էտէրլէր,
 չիւնքի անլէրտէն պիրատէրլէրէ մէթուպար տախի
 ալարագ, Տըմըշգտա պուլունանլարը տախի թէք-
 տիր օլունմալարը իչիւն' պաղլը օլարագ Եէրուշալի-
 մէ կէթիրմէք իւզրէ, օլ թարաֆա կիտիյօր իտիմ:
 6 Ալ վազը' օլտու քի պէն եօլտա կիտէր իքէն Տը-
 մըշգա եազլաշարզըմտա, էջլէ վազթընտա ան-
 սրզըն էթրաֆըմա սէմառան 'ազիմ պիր նուր լէմ:
 7 'ան էյլէտի: Ալ է եէրէ տիւշտիւմ, վէ պանա' Էյ
 Սաուլ, Սաուլ, պանա նի'չիւն թէ'ատտի էտիյօր-
 8 օրն' տէյէն պիր սէտա իչիթտիմ: Պէն տախի ճէ-
 վապէն' Էֆէնտի, սէն քիմ սին' տէտիմ. օլ տախի
 պանա' Պէն սէնին թէ'ատտի էյլէտիյին Նազարէթ-
 9 լի Յիսուս իմ' տէտի: Ամմա պէնիմ իլէ պէրապէր
 օլանլար նուրը կէօրիւպ զիյատէսիյլէ գօրգտըլար ի-
 սէ տէ, պանա սէջլէյէնին սէտասընը իչիթմէտի-
 10 լէր: Պէն տախի' Եա Բապպ, Նէ' եափայըմ' տէ-
 տիմ. Բապպ տախի պանա' Գալղ, Տըմըշգա կիթ,
 վէ օրառա եափմագլըզըն իչիւն թա'եին օլունան
 նէսնէլէրին ճիւմլէսի սանա սէջլէնիլէճէք տիր' տէ-
 11 տի: Ալ օլ նուրըն զիյասը սէպէպիյլէ կէօրէմէզ
 օլտըզըմտան պէրապէրիմճէ օլանլար էլիմտէն թու-

- 12 Թարագ, Տըմըղա կիրտիմ: Վէ օրադա սաքին օ.
լան ճիւմէ Եհնուտիւէրտէն Տիւան ի շէհատէթէ
նախ օլմուշ վէ շէրի'աթ իւզրէ միւթթագի Հա.
13 նանիա նամընտա պիր տտէմ Կէլիպ Կանըմտա տու.
րարագ, պանա՝ Սաուլ պիրատէր, Կէօղէրին Կէօր.
սիւն՝ տէտի. վէ պէն օլ սա'աթտա անա պագտըմ:
14 Օլ տախի՝ Էճտատըմըզըն Ալլաճը՝ քէնտի իրատէ.
թինի պիւմէք վէ օլ Սալիճի Կէօրմէք վէ անըն աղ.
զընտան սէս իշիթմէք իշիւն սէնի ինթիխապ էյլէ.
15 տի: Զիրա Կէօրիւպ իշիթտիյին շէյլէր հադզընտա
16 ճիւմէ տտէմէրէ անըն շահիտի օլաճագաւն: Վէ
շիմտի նիճիւն թէ՛էխիւր էտիյօրըն. գալլ, վաֆ.
թիզ օլ, վէ [Բապպըն] իսմինէ աու'ա էտէրէք կիւ.
17 նահլարընտան երյգան՝ տէտի: Վէ վագը՝ օլտու.
քի պէն Եէրուշալիմէ 'ափտէթ էտիպ Տէյթլտէ
տու'ա էտէր իքէն, հալ ւ վէճտտէ օլարագ՝ անը
18 Կէօրտիւմ. Օլ տախի պանա՝ Զափուք օլ, վէ 'ալ
էլ 'աճէլէ Եէրուշալիմտէն չըզ, զիրա պէնիմ հագ.
գըմտա շէհատէթինի գապուլ էթմէյէճէքլէր տիր՝
19 տէտի: Պէն տախի՝ Եա Բապպ, պէն սանա միւ.
մին օլան քիմէսնէլէրի հապս էտիպ, սինաղօղար.
20 տա տէօյմէրտէ օլտըղըմը, Վէ սէնին շէհտին իս.
թէֆանիօրն գանը տէօքիւլիւր իքէն, օրատա հա.
զըր պուլունուպ՝ անըն գաթլինէ րազի օլարագ, ա.
նը էօլտիւրէնէրին լիպապարընը պէքլէմէքտէ օլտը.
ղըմը քէնտիլէրի էյի պիլիլլէր՝ տէտիմ իսէ տէ,
21 Պանա ճէլապէն՝ Կիթ, զիրա պէն սէնի ուղազ մա.
հալէ Թա'իֆէլէրէ իրսալ էտէճէյիմ՝ տէտի:
22 Վէ պու սէօղէ գատար անը տինկլէյիպ, պիւ.
լէնտ ափազլէ՝ Պու միսիլիւ աուէմի եէր եիւզիւնտէն

- գալտըր, զիրա եաշամասը ճա՛րդ տէյիլ տիբ՝ տէ-
 23 տիլէր: Իմոի անլէր պաղըըշարագ, լիպասլարընը
 24 աթըպ հապայա թօզ սաշտըզլարը սըրատա, Պին
 պաշը նէ սէպէպտէն տօլայը 'սլէյհինէ պէջլէ պաղ-
 ըըշտըզլարընը անկլամագ իչին: Գամաշը իլէ իսթին-
 թագ օլունսուն՝ տէյերէք գալ՛անըն իչինէ կէօթիւ-
 25 ըիւլմէսինի էմը էյլէտի: Վէ անը գայըշլար իլէ
 կէրիպ պաղլատըզլարընտա, փափլօս օրատա տու-
 ըան էիւզ պաշըյա՝ Բօմայը վէ զայը ի մաճքիւմ
 պիր տտէմի տէջմէք սիգլէ ճա՛ր՝ զ մի տիր՝ տէտի:
 26 Եիւզ պաշը տախի պունու իշիթտիքտէ, կիտիպ՝
 Նէ էտէճէյինէ [տիգգաթ էյլէ], զիրա պու տտէմ
 Բօմայը տրը՝ տէյիւ պին պաշըյա խապէր վէրտի:
 27 Պին պաշը տախի փափլօս՝ Եանընա կէլիպ, անա՝
 Սէն Բօմայը՝ մը սըն, պանա սէջլէ՝ տէտիքտէ, Էվ-
 28 վէթ՝ տէտի: Վէ պին պաշը ճէվապէն՝ Պէն պու- հի-
 մայէթ իսթիյաղընը քիւլլի ագչէ իլէ էտինտիմ՝
 տէտի. ֆազաթ փափլօս՝ Պէն հէման օ հալէ տօղ-
 29 տըմ՝ տէտի: Պունուն իւզէրինէ անը իսթինթագ
 էտէճէք օլան քիմնէլէր տէր 'ադտպ անըն էանըն-
 տան չէքիլտիլէր. վէ պին պաշը անըն Բօմայը օլտը-
 զընա ալիաճ օլտըղընտա՝ անը պաղլատըղը իչին
 գօրգտու:
 30 Վէ էրթէսի կիւն Եէհուտիլէր թարաֆընտան նէ
 իչին իթթիհամ օլունտըղընը հագիգաթընը պիլ-
 մէք իսթէմէքլէ, անը [պաղլարընտան] չէօղիւպ՝
 պաշ քեահինէր իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսինին
 կէլմէսինի էմը էտէրէք, փափլօսը էնտիրիպ՝ հու-
 զուրլարընա իհլար էյլէտի:

ՊԱՊ 23

- 1 Վէ փափլօս միլէթ մէճլիսինէ տիգգաթլէ նազար
էտիպ' էյ պիրատերէր, պէն պու կիւնէ տէկին
Ալլահն հուզուրնտա քիւլլէյէ զամիր ի խալիս իւէ
- 2 հարէքէթ էյլէտիմ' տէտի: Գեահին ի ա'զամ շա-
նանիա տախի անըն եանընտա տուրանլարա' ողզը-
- 3 նա վուրմալարըն' էմը էթտի: Օլ զէման փափլօս
անա' էյ պատանալը տիվար, սէնի Ալլահ վուրա-
ճագ տըր. սէն շէրի'աթ միւճիպինճէ պէնի մուհա-
քէմէ էթմէյէ օթուրուր իքէն, խիլաֆ ը շէր' օլու-
րագ, պանա վուրմալարըն' մը էմը էտիյօրսն' տէ-
- 4 տի: Վէ եանընտա տուրանլար' Ալլահն քեահին ի
5 ա'զամնա' մը շէթմ' էտէրսին' տէմէլէրիյէ, փափ-
լօս' էյ պիրատերէր, անըն քեահին ի ա'զամ ի-
տիյինի պիլմէյօր իտիմ. զիրա' Գափմընըն ըէ'իսինէ
քէօթիւ սէյլէմէյէսին' տէյիւ մուհարրէր տիր' տէ-
- 6 տի: Վէ փափլօս անլէրին պիր գըսմը սատուգիլէր վէ
տիկէրի ֆէրիսիլէր օլաղըն' պիլմէքլէ, մէճլիստէ' էյ
պիրատերէր, պէն ֆէրիսի օղլու ֆէրիսի իմ. գըյա-
մէթ իւլ էմլաթըն իւմիտինտէն տօլալը մուհաքէ-
- 7 մէ օլունալօրըմ' տէյիւ նիտա էթտի: Վէ պունու
սէյլէտիյինտէ' ֆէրիսիլէր իլէ սատուգիլէրին արա-
սընտա միւնաղա'ա զուհուր էտիպ' ճիւմհուր իքի
- 8 ֆըրգա օլտու: Զիրա սատուգիլէր' գըյամէթ վէ
մէլէք վէ բուհ եօգ տըր' տէրլէր. ֆաղաթ ֆէրիսի-
- 9 լէր իքիսինի տէ իգրար էտէրլէր: Վէ պէյիւք կիւ-
րիւթիւ վուգու' պուլուպ ֆէրիսիլէր թարաֆընըն
'ուլէմասը գալգըպ' Պու տտէմտէ պիր քէօթիւպիւք
պուլմալօրըլ. ամմա էյէր պիր բուհ եա պիր մէլէք

- անա սէօյլէտի իտէ, [Ալլահա գարշը մոհհարիւ պու-
լունմայալմ'] տէյերէք միւհազա'տ էտէրլէր իտի :
- 10 Վէ չօդ վէլվէլէ վուգու'նտա փափլօս անլէր թու-
րաֆնտան փաբէլէնիր տէյիւ պին պաշը խափֆ էթ-
մէսիլէ, 'ապէրէ' էնիպ անլէրին իչէրինտէն անը
գափըպ' գալ'այա կէթիրմէլէրինի էմը էթտի :
- 11 Վէ էրթէսի կէճէ Բապպ անըն էանընտա տու-
րուպ' էյ փափլօս, ճէսուր օլ, զերա Եէրուշալիմ-
տէ պէնիմ հազգըմտա շէհատէթ էթտիլին կիպի,
Բօմատա տախի էօյլէ շէհատէթ էթմէլիսին տէտի :
- 12 Վէ կիւտիւզ օլտըգտա' Եէհուտիլէրտէն պա'զսը
իթթիֆադ էտէրէք, փափլօսը էօլտիւրմէյինճէ պիր
շէյ եէյիպ իշմէյէճէյիզ' տէյիւ քէնտիլէրինի լա'-
- 13 նէթ ալթընա գօտըար : Վէ պու անտ իլէ իթթի-
14 ֆադ էտէնլէր դըրգ քիշիտէն զիյատէ իտի : Վէ
պուշար պաշ քէահնլէրին վէ իթթիյարլարն եա-
նընա կիտիպ' փափլօսը էօլտիւրմէյինճէ հիչպիր շէյ
թաթմայաճաղըզ' տէյիւ քէնտի քէնտիմիզի 'տզիմ'
- 15 լա'նէթ ալթընա գօտըգ . Վէ շիմտի սիզ միլլէթ
մէճլիսի իլէ պէրապէր անըն հազգընտա օլան շէյ-
լէրի զիյատէ տիզգաթլէ թէֆթիշ էթմէք պէհա-
նէսիլէ ետըն էանընըգա աշաղը կէթիրսին տէյիւ
պին պաշըյա խապէր վէրինիզ . պիզ տախի օ վա-
սըլ օլմաղտան էվվէլ' անը էօլտիւրմէյէ հաղըր իզ'
- 16 տէտիլէր : Ամնա փափլօսըն հէմշիբէ գտտէսի պու
հիլէյի իշթմէլլէ, վարըպ գալ'այա կիրէրէք փափ-
- 17 լօսա խապէր վէրտի . փափլօս տախի եիւզ պաշըլա-
րն պիրինի էանընա չաղըրըպ' Պու ճիվանը պին պա-
շըյա կէօթիւր, զերա անա պիր իֆատէսի վար տըր'
- 18 տէտի : Օլ տախի անը ալըպ պին պաշըյա կէօթիւ-

- րէրէք՝ Յաճախ փափոս պէնի չաղըրըպ՝ պու ճի վանրն սանա իֆատէսի օլտըղը իչիւն, եանրնա կէ.
- 19 Թիւմէքլէյիմի րէճա էյլէտի՝ տէտի . Պին պաղը տախի անը էլինտէն ԹուԹուպ Թէնհա պիր մահա. լէ չէքիլպ՝ Պանա իֆատէ էտէճէյին նէ՞ տիր՝ տէ.
- 20 յիւ սու՛ալ էյլէտի : Օլ տախի՝ Եէհուտիլէր փափ. լօսըն հաղգընտա տահա տիգգաթլէ պիր շէյ Թէֆ. Թիշ էթմէք պէհանէսիլլէ, անը ետըրն միլլէթ մէճ. լիսինէ էնտիրէսին՝ տէյիւ ստնա րէճա էթմէյէ իթ.
- 21 Թիֆուգ էթտիլէր . Ամմա սէն անլէրէ բաղի օլմա. յաարն . զիրա պուլլարտան՝ տնը էօլտիւրմէյինճէ եէյիպ իլլմէյէ քէնտիլէրինի լա՛նէթ ալթընա գօ. մուշ գըրգտան զէյտատէ ատէմ՝ անը փուսուտա պէրէյօրլար . վէ շիմօի հաղըր պուլլանարազ, սէ.
- 22 նին էմրինէ միւնթաղըր տըրլար՝ տէտի : Իմօի պին պաղը օլ ճիվանէ՝ Պու շէյլէրի պանա պէյան էթ. տիյինի քիմնէյէ սէօյլէմէ՝ տէյիւ Թէնպիճ էթտիք. տէն սօնկրա, տնը սաղլ վէրտի :
- 23 Վէ եիւզ պաղըլարտան իքի քիշի չաղըրըպ՝ կէ. ճէ սա՛աթ իւչտէ Գայսէրիյէյէ կիթմէք իւզրէ, ի. քի եիւզ փէյտտէ վէ եէթմիշ սուվարի վէ իքի եիւզ
- 24 մըղրաղլը հաղըրաղլընը . Վէ փափօսը պինտիրիպ սէլամէթլէ վալի Ֆէլիքսէ կէօթիւրմէլէրի իչիւն ,
- 25 հայվանլար տախի Թէտարիք էտինիղ՝ տէտի : Վէ
- 26 պէր վէճճ ի աթի պիր մէքթուպ եաղտը , Գլուու. տիօս Լիսիատ՝ տէգլէթլու վալի Ֆէլիքսէ սէլամ է.
- 27 տէր : Պու ատէմ՝ Եէհուտիլէր Թարաֆընտան Թու. Թուլուպ էօլտիւրիւլմէք իւզրէ իքէն , Բօմաղլ օլտը. ղնը էօյրէնտիյիմտէ , 'աղքէր իլէ եէթիլիպ անը
- 28 գուրթարտամ : Վէ անըն հաղգընտա էթտիքլէրի

- չի կէ-
աղը
հա-
տէ-
ալ-
էք-
նճ-
թ-
հա-
նճէ
դո-
տա
սէ-
լին
թ-
ը-
է-
ի-
զ
նի
է-
ա-
ն-
ը-
ը
ի
- չիքեայէթին սէպէպինի անկլամադ մագսէտիլէ ա-
29 նը անդէրին միլէթ մէճլիսինէ էնտիրտիյիմտէ, Գաթ-
լէ եա զինճիրէ միւսթահազգ պիր ճիւրմիւ օլմա-
յըզ' անճագ քէնտի շէրի'աթլարընա միւթա'ալլիզ
մէսէլէլըրտէն տօլայը անտէն շիքեայէթ օլունտըղը-
30 նը անկլատըմ. Վէ Եէհուտիլէրին պու տաէմէ հի-
լէ թէրթիպ էտէճէքլէրի պոնա իսպար օլունմաղ-
լէ, անը տէր հալ ամաա կէօնտէրտիմ, վէ միւտ-
տա'իլէրէ տախի անըն 'ալէյհինտէ օլուն նէսնէլէրի
սէնին հուզուրընտա իֆատէ էթմէլէրինի էմը էթ-
տիմ. 'Աֆիլէթտէ օլունըզ:
31 Օլ վագըթ 'ապէրլէր քէնտիլէրէ էմը օլունտըղը
վէճհ իւզլէ, Փապլօսը աղջ պէճէլէլին Անթիփաթ-
32 ըիսէ կէօթիւրտիւքտէն սօնկրա, Երթէսի կիւն ա-
նըն իլէ պէրապէր կիթմէք իչիւն, սուվարիլէրի
33 պրաղջզ' գալ'այա 'ապլտէթ էթտիլէր: Պունլար տա-
խի Գայսէրիլէյէ վասըլ օլուպ մէրթուպը վալիյէ
թէսլիմ իլէ Փապլօսը տախի անա թագտիմ էթտի-
34 լէր: Վալի տախի Դէֆիւսը օգուլուպ գունըղը էյա-
լէթտէն օլտըղընը սու'ալ էթտի. վէ Գիլիգիատտան
օլտըղընը անկլամաղլէ, Միւտտա'իլէրին տախի կէլ-
տիքտէ սէնի տինկլէրիմ' տէյիպ, Հէրօտէսին սէ-
րայընտա հըֆղ օլունմասընը էմը էթտի:

- 4 Վէ պէշ կիւնտէն սօնկրա' քեահին ի ա'գամ Հա-
նանիա, իթիլարլար վէ թէրթուլլօս Դաֆնա պիր
խաթիպ ըէֆագտթընտա պուլունարագ' էնտի. վէ
պունլար Փապլօսըն 'ալէյհինտէ վալիյէ շիքեայէթ
2 էթտիլէր: Օլ տախի չաղըլլտըգտա, թէրթուլլօս

- իթթիհամէ պաշտպալ՝ Էյ տէվէթլու Ֆէլքս, պիզ
 սէնին վասրթանլէ չօգ սէլամէթէ նա՛իլ օլտըղմըզ
 հալտէ, վէ սէնին թէտպիրինլէ պու միլէթին ումուրթ
 3 թանղիմ օլունտըղմտան, Հէր գէման վէ մէքեանտա
 4 քէմալ ի թէշէքքիւր իլէ գապուլ էտէրիզ, Լաքին
 սէնի ղիյատէ թա՛ծիլ էթմէմէքլիյիմ իչիւն, բէճա
 5 էտէրիմ՝ պիզ լութֆէն պիր ազ տինկլէյէսին, Զի-
 րա պիզ պու տտէմին էճլ ի ֆէստա, վէ տիւնեա-
 տա օլան ճիւմլէ Եէհուտիլէր արասընտա սէպէպ ի
 իսթիլալ, վէ Նասրանի ֆըրգասընըն պիր բէ՛իսի
 6 օլտըղմըզ պուլտըզ. Վէ հաթթա հէյ.քէլ պիլէ նա-
 փաք էթմէյէ չալըշտըղմտա, անը թուլտորգ վէ
 քէնտի շէրի՛աթըմըզ միւճիպինճէ մուհաքէմէ էթ-
 7 մէք իսթէտիք իսէ տէ, Պին պաշը Լիսիաս եթի-
 8 շիպ՝ ճէպը ի 'ազիմլէ էլիմիլտէն ալարագ, Միւտ-
 տա՛իլէրինին սէնին թարաֆընա կէլմէլէրինի էմը
 էթտի. սէն տաի իսթինթագ էթմէքլէ՝ անը իթ-
 թիհամ՝ էթտիլիմիզ շէյլէրին ճիւմլէսինէ վագըֆ
 9 օլա պիլիբսին՝ տէտի. Եէհուտիլէր տաիի՝ Պու շէյ-
 ւէր պէյլէ տիր՝ տէյէրէք մուվաֆֆագաթ էթտիլէր:
 10 Փալլու տաիի, վալինին՝ Սէյլէ տէյիւ քէնտի-
 սինէ իշարէթ էյլէմէսինին իւղէրինէ, իրաու ք ճէ-
 վապ էտէրէք տէտի քի՛ Զօգ սէնէտէն պէրու սէ-
 նին պու միլէթին հաքիմի օլտըղմըզ պիլտիլիմ
 տէն, պանա միւթա՛ալլիզ շէյլէրէ քէմալ ի խօշ-
 11 նուտիլէ իսպաթ ը պէրա՛էթ էտէրիմ. Զիւնքի
 պէն իպատէթ էթմէք իչիւն Եէրուշալիմ չըգա-
 լլտան պէրու օն իքի կիւնտէն ղիյատէ օյմատըզ-
 12 նա վագըֆ օլա պիլիբսին: Վէ պէնի նէ հէյ.քէլ-
 տէ, նէ սինաղօղարտա, նէ տէ շէհրտէ պիր քիմ-

- սէ իլէ միւսպահէսէ էթմէքտէ ետխօտ խաղզը պա-
- 13 ջըմն թօփլամագտա պուլտըլար : Վէ շիմտի պէնի
 իթթիհամ էթտիքլէրի շէյլէրին իսպաթընա գա-
- 14 տիր տէյիլէր տիր : Ամմտ սանն պուռու իգրար է-
 տերիմ քի՝ պուռլարըն ֆըրգա տէտիքլէրի թարիգ
 միւճիպինճէ , թէվըաթ իլէ փէյղամպէրէրտէ մու-
- 15 էճուտըմըն Ալլահընա 'իպատէթ էտէրիմ . Վէ
 քէտիլէրին տախի միւնթագըր օլտըզլարը միւսիլ-
 լիւ , կէրէք սալիհլէրին վէ կէրէք ֆասըզլարըն էմ-
- 16 էտէրիմ : Պուռնա պինա'էն հէր վագըթ Ալլահըն վէ
 ինսանըն գըթընտա զամիր ի խալիսէ մալիք օլմագ-
- 17 լըզա ճէհտ էտէրիմ : Վէ խալի սէնէ միւրուրինտէն
 սօնկիրա՝ միլլէթիմէ սաաազա վէ Ալլահ թագտի-
- 18 մէլէր թագտիմ էթմէք իշիւն կէլտիմ . Վէ պու
 սըրատա պա'զը Ասիալը Եէհուտիլէր պէնի հէյքէլ-
 տէ քէսրէթ ի խալգ ետխօտ վէլլէլէ իլէ օլմայըպ'
- 19 ամմն թաթհիր օլուհմըշ պուլտըլար : Վէ պուռ-
 լար 'ալէյհիմսէ պիր տէյէճէքլէրի օլսայտը , հուզու-
- 20 ընա կէլիպ շիքեայէթ էթմէլի իտիլէր : Ետխօտ պու
 հագըր պուլուհանլար՝ պէնիմ արալարընտա տու-
- 21 նույրըմ՝ տէյիւ , Նիտա էթտիլիմ պու պիր սէ-
 տատան զայրի , միլլէթ մէճլիսի հուզուրընտա ի-
 քէն , պէնտէ նէ գապահատ պուլտըզլարընը սէյ-
- 22 լէսիլէր : Վէ Ֆէլլըս [պու շէյլէրի իշիթտիլինտէ]
 պու թարիգ հագըրնտա մա'լիւմաթը քէամիլէսի
 օլտըղընտան , Պին պաշը Լիսիաս էնտիլի զէման տա'-

- վանրգը թահգիգ էտերիմ՝ տէյիպ, անլէրի վաղթը
 23 ախէրէ թա՛լիգ էյլէտի: Վէ փափլօսը թահճթը մու-
 հաֆազասընա ալըպ՝ անա միւսա՛տտէ վէրմէթէ,
 անըն տօսթլարընտան քէնտինէ խըտմէթ էթմէք
 եախօտ եանընա կէլմէքտէն քիմսէյի մէն՝ էթմէմէ-
 սինի եիւզ պաշըյա թէնպիհ էթտի:
 24 Վէ պիր գաշ կիւն սօնկրա Ֆէլիքս Եէհուտի
 պուլունան զէվճէսի Տրուսիլա իլէ կէլիպ՝ փափլօսը
 կէթիրտէք, անը Գրիստոսա օլան իման խուսու-
 25 սընտա տինկէտի: Օլ տախի սալահ վէ զապթը
 նէֆա վէ կէլէճէք ճէզատան պահա էտէր իքէն, Ֆէ-
 լիքս զէյատէսիլէ գօրգուպ՝ Շիմտիլէք կիթ, վադ-
 թրմ օլուրսա սէնի եինէ չաղբորըմ՝ տէյիւ ճէվապ
 26 վէրտի: Պուշունյէ պէրապէր փալլօսըն թարաֆըն-
 տան, [սալը վէրիլմէսի իչիւն] քէնտինէ ազէէ վէ-
 րիլիւր մէ՛մուլիլէ՝ անը չօգ տէֆա կէթիրտիպ աք
 27 նըն իլէ սէօյլէշիր իտի: Լաքին իքի սէնէ թէմամ
 օլտըգտա՝ Ֆէլիքսին եէրինէ փօքքիօս Ֆէսթօս նապ
 օլունուպ, Ֆէլիքս՝ Եէհուտիլէրին խաթըրնը խօշ
 էթմէք մադսէտիլլէ՝ փափլօսը մահպուս պրադտը:

ՊԱՊ 25

- 1 Իմտի Ֆէսթօս վիլայէթէ վաաըլ օլուպ, իւշ կիւն
 2 սօնկրա Գալսէրիյէտէն Եէրուշալիմէ չըգտը. Վէ
 քեհահին ի ա՛ղամ իլէ Եէհուտիլէրին միւլթէպէրանը
 փափլօսըն՝ ալէյհինտէ շիքեպէթ էտիպ՝ ըէճա էտէ-
 3 ըէք, Եէրուշալիմէ անըն ճէլպի իչիւն միւսա՛տտէ
 թալէպ էյլէտիլէր. քէնտիլէր իտէ անը էսնա ի ըահ-
 տէ էօլտիւրմէք իչիւն տուզադ գուրայօրլար իտի:
 4 Լաքին Ֆէսթօս ճէվապէն՝ փափլօս Գալսէրիյէտէ

Թահթը մոռնաֆաղատա պուրունուպ, քէնտիւի
 տախի եագընլարտա օրայա՝ կիտէճէյինի պէյան է-
 5 տերէք՝ Արանըգտան միւգթէտիր օլանլար պէնիմ ի-
 լէ պերապէր էնիպ, օլ տտէմնէ պիր. գապահաթ
 6 վար իտէ, անը իթթիհամ էթսիլէր՝ տէտի: Վէ
 եանլարրնտա օն կիւնտէն գէյատէ էյլէնտիքտէն
 սօնկրա Գայսէրէյէյէ էնտի. վէ էրթէսի կիւն մահ-
 քէմէտէ օթուրուպ՝ փափլօսըն կէթիրիլմէսինի էմր
 7 էյլէտի: Օլ տախի կէլտիյինտէ, Եէրուշալիմտէն
 էնէն Եէհուտիլէր էթրաֆընտա տուրուպ՝ փափլօ-
 սըն՝ ալէյհինտէ իսպաթընա գատիր օլմատըլարը
 8 չօգ վէ աղըր շիքեայէթլէր էթտիլէր իտէ տէ, *Օլ
 տախի՝ Պէն նէ Եէհուտիլէրին շէրի՝աթընա վէ նէ
 հէյքէլէ վէ նէ տէ Գայսէրէ գարշը պիր ճիւրմտէ
 9 պուրունտըմ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի. Լաքին Ֆէս-
 թօս Եէհուտիլէրին իտթըրնը խօշ էթմէք մագսէ-
 տիլէ, փափլօսա ճէվապ վէրիպ՝ Սէն Եէրուշալիմէ
 չըղըպ պուր շէյլէր իշիւն պէնիմ հուգուրըմտա օրա-
 10 տա մոռնաքէմէ օլմագ իսթէ՞ր մի սին՝ տէտի: ֓ափ-
 լօս տախի՝ Պէն Գայսէրին մահքէմէսինտէ տուրու-
 յօրըմ. պուրատա մոռնաքէմէ օլունմագըղըմ կէ-
 րէք տիր. սէնին տախի փէք էյի պիլտիյին կիպի՝
 11 Եէհուտիլէրէ հիշ պիր հագգաըղըգ էթմէտիմ, Զի-
 րա էյէր հագգաըղըգ վէ գաթլէ միւսթահագգ պիր
 շէյ իշլէմիշ իտէմ, էօլմէքտէն իմթինա՝ էթմէմ.
 ամմա էյէր պուրլարըն՝ ալէյհինտէ շիքեայէթ էթ-
 տիլէրին շէյլէրին ապը եօգ իտէ, հիշ պիր քիմնէ
 պէնի անլէրէ թէսլիմ էտէմէզ. Գայսէրէ րէֆ՝ ի

* Պա՛ղ-ը փափլօս

- 12 տա՛վա էտէրիմ՝ տէտի : Օլ զէման Ֆէսթօս մէճիս
իլէ միւզտքէրէ էթտիքտէն սօնկրա , Գայսէրէ րէֆի
տա՛վա էթտին , Գայսէրէ կիտէճէքսին՝ աէյիւ ճէ-
վապ վէրտի :
- 13 Վէ պիր գաչ կիւն միւրուրինտէն սօնկրա , Ֆէս-
թօսը թէպրիք էթմէք իւզրէ՝ Աղրիփփաս մէլիք իլէ
- 14 Պէրնիգէ Գայսէրիյէյէ վասըլ օլտու : Վէ օրատա
պիր չօգ կիւնլէր էյլէնտիքլէրինտէ , Ֆէսթօս փավ-
լտըն մատտէսինի մէլէյէ իֆատէ էտիպ տէտի քի՝
Ֆէլէքսին մասգուս պրագարղը պիր տտէմ վար տըր :
- 15 Պու ատէմին հագգընտա՝ պէն Եէրուշալիմտէ իքէն
Եէհուտիլէրին պաշ քեահինլէրի իլէ իիթիյալարը
անտէն տօլայր պանա 'արզ ք շիքեայէթ էտիպ՝ ա-
- 16 նն 'այլէյհինտէ հիւքմ թալէպ էթտիլէր : Պէն տա-
խի՝ Միւատա՛ի 'այլէյհ՝ միւատա՛իլէր իլէ բու պէ
բու պուլունուպ՝ շիքեայէթլէրինտէն իսպաթ ք պէ-
րա՛էթ էթմէյէ միւսա՛տտէ օլմայընճա , պիր քիմ
սէյի գաթլէ թէսլիմ էթմէք Բօմալըլարըն 'ատէթի
- 17 տէյիլ տիր՝ տէյիւ անլէրէ ճէվապ վէրտիմ : Պու-
նուն իւզէրինէ անլէր պուրայա պէնի՛ էլէ վասըլ օլ-
տըրլարընտա , պիլա թէ՛էխիսիւր էրթէսի կիւն մահ-
քէմէտէ օթուրուպ՝ օլ ատէմին կէթիրիլմէսինի էմր
- 18 էթտիմ : Վէ միւտա՛իլէրի հուզըրտա անըն հագ-
գընտա պէնիմ գըյոս էթտիյիմ պիր շիքեայէթ
- 19 էթմէտիլէր . Ֆագաթ քէնտի տիյանէթլէրինէ վէ
փավլօսըն՝ Տիրի տիր՝ տէտիյի Յիսուս նամընտա
միւթէվէֆֆա պիր քիմէյէ տա՛իր անըն 'այլէյ-
- 20 հինտէ պա՛ղը մէսէլէլէրի վար իտի : Վէ պէն պու-
մէսէլէնին հալլընտա թէրէտտիւտ էթտիյիմտէն ,
քէնտիսինէ՝ Եէրուշալիմէ կիտիպ պու շէյլէրտէն

- տալայր օրատա մուհաբեմէ օլմագ իսթէ՞ր մի պին՝
- 21 տէտիմ: Վէ լաքին Փավլօս Ազղօսթօսն հիւքմիււ
նէ պրաղըլմագ իւղրէ , բէֆի տա՛վա էթտիյինտէ ,
պէն անը Գայսէրէ կէօնտէրինճէյէ տէկին հըֆը օ-
- 22 լունմասընը էմր էթտիմ: Վէ Ազղիփիաս Ֆէսթօ-
սա՛ Պէն քէնտիմ տախի պու տաէմի տինկէմէյէ
արգու էտիյօրըմ՝ տէտիքտէ , Եարըն անը տինկէր-
պին՝ տէտի :
- 23 Էթթէսի կիւն Ազղիփիաս իլէ Պէրնիգէ քէմալ Ի
իճթիշամէ կէլիպ՝ պին պաշըլար վէ շէհրին բիճալ ր
քիպարը իլէ պէրապէր տիվանիանէյէ կիրաիքտէն
սօնկրա , Ֆէսթօսըն էմրի իւղէրինէ Փավլօս կէթի-
- 24 բիլտի : Վէ Ֆէսթօս տէտի քի՛ Եյ մէլլը Ազղիփ-
իաս , վէ պիղիմ իլէ հաղըր պուլունան ճիւմլէ բի-
ճալ , պունու կէօրիւյօրսընըզ , Եէհուտիլէրին պիւ-
թիւն ճիւմհուրը Եէրուշալիմտէ վէ պուրատա եա-
նըմա կէլիպ , պունուն հաղգընտա՛ Արթըզ սաղ
գալմասը ճա՛իզ տէյիլ տիր՝ տէյիւ չաղըրըրլար Ի-
- 25 տի . Լաքին պէն անըն գաթլէ միւսթահազգ պիր
շէյ էթմէտիյինի անկլայլպ , քէնտիսի տախի Ավ-
ղօսթօսա բէֆի տա՛վա էթտիյինտէ՛ն՝ անը կէօնտէր-
- 26 մէյէ հիւքմ էթտիմ : Ամմա անըն հաղգընտա է-
ֆէնտիմիգէ եաղաճագ պիր թահգիգ օլունմըշ շէ-
յիմ օլմատըղընտան , անը սիլին հուղըրընըղա վէ
պախուսուա , էյ մէլլը Ազղիփիաս , սէնին հուղու-
րնա կէթիբտիմ , թա քի իսթինթագ օլունտըգտան
- 27 սօնկրա , պիր եաղաճաղըմ՝ օլա : Զիրա պիր մահ-
պուա կէօնտէրիպ՝ յալէյհինտէ օլան շիքէայէթլէրի
տախի պէյան էթմէմէք պանա նամա՛ղուլ կէօրիւ-
նիւր :

ՊԱՊ 26

- 1 Վէ Աղբիփառ փափօսա՝ քէնտին իչին սեղեմ.
մէյէ սոնա իզն վար՝ տէտիքտէ, փափօս էլինի ու
2 զտարպ իսպաթ ը պերա՛նթ էյլէյէրէք, էյ մէլք
Աղբիփառ, Եէհուտիլէր թարաֆընտան շիքեայէթ
օլունարզըմ շէյլէրին ճիւմէսի հադգընտա, պու
կին սէնին հուզուրընտա իսպաթ ը պերա՛նթ է.
տէճէյիմտէն քէնտիմի պաթիթհար 'ատտա էտերիմ:
3 խուսուսա քի Եէհուտիլէրին ճէմի՝ ի պիլիլէրի իլէ
մէսէլէլէրինէ փադըֆ սըն. պու սէպէպտէն պէնի
4 սապր իլէ տինկէմէնիզի ըէճա էտերիմ: Իպթիտա.
տէն Եէրուշալիմտէ միլլէթիմին արասընտա սէպա.
վէթիմտէն պերու նասըլ էաշատըզըմ Եէհուտիլէ.
5 ըրն ճիւմէսի պիլիլէր: Չիւնքի (շէհատէթ էթմէք
իսթէրէր իսէ) տինիմիլին էն տիգգաթըլ ֆըրգա.
սընա կէօրէ ֆէրիսի էաշատըզըմ էվվէլտէն պերու
6 պիլիլէր: Վէ պէն շիմտի Ալլահ թարաֆընտան
էճատարըզա վէրիլիպ, օն իքի սըպթըմըզըն տախի
կէճէ կիւնտիլզ տէվամ իւզըն 'իպատէթ էտէրէք
նա՛իլ օլմազա իւմիտ էթմէքտէ օլտրդէարը վա՛տըն
իւմիտի իչին մուհաքէմէ օլունմադ իւզըն տուրու.
7 յօրըմ. Պէն օլ իւմիտ իչին Եէհուտիլէր թարա.
ֆընտան շիքեայէթ օլունույօրըմ, էյ մէլք Աղբիփ.
8 փառ: Ալլահն էմվաթը իճհա էյլէմէսի նի՛չին 'ին.
9 տինիգտէ ինանըմազ շէյ 'ատտ օլունուր: Վազը՛ա
պէն քէնտիմ Նազարէթլի ցիսուսըն իսմինէ մուխա.
լիֆ փէք շօդ շէյլէր էթմէք պանա վաճիպ իտիլի
10 զանընտա իտիմ: Պունու տախի Եէրուշալիմտէ իճ.
րա էտիպ՝ պաշ քեսհինլէրտէն թափսիյէ ալարադ,

- մուգատեպէրտէն նիւլէրինի մահպէսէրտէ հասս
 էտիպ՝ գաթլ օլունտրդլարնտա պէն տախի ըէյ
 11 վէրտիմ: Վէ ճիւմէ սինաղողլարտա չօդ աէֆ'ա
 տիւլերի թա'գիպ էտիպ՝ քիւֆր էթմէյէ իճպար է-
 տեր իտիմ: վէ 'ալէյճլէրինէ զայէթլէ հիատէթլէնէ-
 ըէք՝ թա էճնէպի շէհրէրէ տախի թէ'ատտի էտէր
 12 իտիմ: Վէ պու սըրատա պաշ քեահինլէր թարա-
 ֆընտան վէրէն թափիյէ վէ մէ'մուրիյէթլէ Տըմըշ-
 13 գա տախի կիտէր իքէն , էյ մէլիք , էսնա ի ըահտէ
 էյլէ վազթը՝ սէմատան պէնիմ վէ եօլտաշլարմըն
 էթրաֆընտա կիւնէշին ղէյաալնտան 'ազիմ պիր նուր
 14 լէմ'ան էթմիշ կէօրտիւմ: Վէ ճիւմէմիզ եէրէ
 տիւշիւպ՝ 'իպրանի լիսանընտա , էյ Սաուլ , Սաուլ ,
 պսնա նի'ջիւն թէ'ատտի էտիյօրսըն , սանա իւկէն-
 տերէլէրէ գարշը տէփմէք կիւճ տիր՝ տէյիւ պանա
 15 տէյէն պիր սէտա իշիթտիմ: Պէն տախի՝ էֆէնտի ,
 սէն քիմ սին՝ տէտիյիմտէ , Պէն սէնին թէ'ատտի
 16 էթտիլին Յիսուս իմ: Լաքին գալգ , այագ իւզէրի
 տուր . զիւրա կէօրտիւյիւն վէ սանա կէօրիւնէճէյիմ
 շէյլէրէ սէնի մէ'մուր վէ շահիտ թա'եին էթմէք ի-
 17 շիւն , սանա կէօրիւնիւպ՝ Սէնի պու գալմտան վէ
 18 թա'իֆէլէրտէն գուրթարաճաղըմ , Վէ պանա ի-
 ման էթմէլէրիլէ , կիւնահլարըն 'աֆվնա վէ մու-
 գատտեպէր արասընտա նասիպէ նա'իլ օլմալարը
 իշիւն , կէօզլէրինի աչլպ գուլմէթտէն նուրա , վէ
 Շէյթանըն թէսալլիւթիւնտէն Ալլահա ըիւճու՝ էթ-
 տիրմէք իւզրէ՝ սէնի շիմտի անլէրէ իրսալ էտէրիմ
 19 տէտի : Պինա'էն 'ալէյճ , էյ մէլիք Աղրիփոս , սէ-
 20 մալի ըույոյա իթա'աթսըզ օլմալարմ . Ֆագաթ
 թէվպէ էտիպ Ալլահա ըիւճու՝ իլէ թէվպէյէ լա'իգ

- 'ամէլէր իշէմէրի իշին' եվէլա Տըմըշգըն վէ աւ-
 րէհո- Երոուշալիմին էհալիսինէ վէ պիւթիւն Եե-
 հուտիյէ տիյարընա վէ Թա'իֆէլէրէ վա'գ էթալիմ:
 21 Պու սէպէպլէրտէն Եէհուտիլէր պէնի հէյքլտէ
 22 ԹուԹուպ' գաթիլիմ սոյ' էթալիլէր: Նիհայէթ Աւ-
 լահըն 'ալիւրնա մագհար օլարագ պու կիւնէ տէկին
 պագի իմ, վէ քիւշիւյէ վէ պէօյիւյէ շէհատէթ է.
 տէրէք, փէյղամպէրլէրին վէ Մուսանըն վագը' օլա.
 23 Ճաղընը խապէր էթալիլէրի շէյլէրտէն, Եա'նի Մէ-
 սիհին էլէմ չէքէճէյի, վէ էմվաթասն էն էվէլ
 գըյաս' էտիպ' գալմա վէ Թա'իֆէլէրէ նուր Թէպ-
 չիւր էտէճէյիտէն մա'տա հիչ պիւր շէյ սէօյլէտիլիմ
 եօգ տըր' տէտի:
 24 Վէ իսպաթ ը պէրա'էթլէ պու շէյլէրի սէօյլէ-
 տիլիտէ, Ֆէսթօս պիւլէնտ ալագլէ' էյ ֓ապլօս,
 չըլտըրմայօրըն. չօգ օգումագլըգ սէնի տէլիլիյէ
 25 տիւշար էտիյօր' տէտի: Օլ տաիի, էյ տէվլէթլու
 Ֆէսթօս, չըլտըրմայօրըմ, տամա հագիգաթ վէ
 26 'աղլ ի սէլիմ սէօյլէրի սէօյլէյօրըմ: Ձիւրա մէլը
 պու շէյլէրէ վագըֆ օլմագլէ, հուղուրնտա ճէսու-
 րանէ սէօյլէյօրըմ, չիւնքի պու շէյ պիւր քէօշտէ
 վագը' օրմատըղընտան, գըյաս էտէրիմ քի պու շէյ-
 27 լէրին հիչ պիւրի պիլէ տնա կիզլի տէյիլ տիւր: էյ
 մէլիք Աղրիփիաս, փէյղամպէրլէրէ ինանըր մը սըն
 28 ինանտըղընը պիլիլիմ' տէտի: Վէ Աղրիփիաս ֓ապլ-
 լօսա' Պէնի խրիսթիյան օլմագա ճիւղի իգնա' է-
 29 տիյօրըն' տէտի: Փապլօս տաիի' փէաշքի Ալահ
 վէրէյիտի, ճիւղի վէ քիւլլի, էալընըգ սէն տէյիլ,
 պէլքի պու կիւն պէնի տինկլէյէնլէրին ճիւմէսի
 տաիի, շու պէնտլէրտէն մա'տա, հէման պէնիմ
 օլտըղըմ կիպի օլայըտըլար' տէտի:

- 30 Վէ [պուհուս սեջլէտիլի կիպի] մէլէք իլէ վալի
 վէ Պէրնիգէ վէ անլէր իլէ պերապեր օթուրանլար
 31 գալգալար : Վէ պիր թարաֆա չէրիտիքլէրինտէ
 պիրի պիրի իլէ՝ Պու տտէմ գաթլէ եա պէնալէրէ
 միւսթաւհագգ հիչ պիր շէյ իշլէմէյօր՝ տէյիւ սեջ-
 32 լէշլէրէր իտի : Աղրիփիաս տախի Ֆէսթօսա՝ Պու
 տտէմ Գալսէրէ րէֆ՝ ի տա՛վա էթմէմիշ օլապլար ,
 սալը վէրիլէ պիլըր իտի՝ տէտի :

ՊԱՊ 27

- 1 Վէ պահրէն իթալիայա կիթմէմիգ մուգարէր
 օլարգաա , փալլօր վէ տիկէր պա՛ղը մահպուլարը
 Ավղօսթօս թապուրընըն Եուլիօս նամ՝ պիր եիւզ
 2 պաշըսընա թէսլիմ էթտիլէր : Վէ Ասիա թարաֆ-
 արընտան կիթմէք իւզրէ , խորէմիթլի պիր կէմիյէ
 պինիպ վէ Սէլանիքտէն օլան Մագէտօնիալը Արիս-
 թարիսօս պիլիմ իլէ պերապեր օլարագ , աչըլըպ՝
 3 Էրթէսի կիւն Սպտայա վասըլ օլարգ . վէ Եուլիօս
 փալլօսա ինսանիյէթլէ մու՛ամէլէ էտէրէք , իսթի-
 րահաթ իչիւն տօսթլարընըն Եանընա կիթմէսինէ
 4 բուխսաթ վէրտի : Վէ օրաստան աչըլըպ՝ ըիւզկէար
 մուխալիֆ օլմաղլէ , Գըպըրսըն ալթ թարաֆընտան
 5 կէչիպ՝ Գիլիգիա վէ փամֆիլիա տէնիզլինին օրթա-
 սընտան միւրուր էտէրէք , Լիգիատա վագը՝ Մի-
 6 ռայա կէտիք : Վէ եիւզ պաշը օրաստա իթալիայա
 կիտէճէք իսքէնտէրիյէլի պիր կէմի պուլուպ , պիլի
 7 անա պինտիրտի : Վէ պիր չօգ կիւնլէր աղըր աղըր
 կիտիպ կիւճ իլէ Գնիտօսըն գուրպինէ Եէթիշտիյի-
 միլդտէ ըիւզկէար պիլի պրագմասըղընտան Գիրի-
 տին ալթ թարաֆընտան Սալմօնա էօնիւնտէն կի-

- 8 տերէք, Անը կիւճ իլէ կէչիպ, կիւզէլ լիմանար տէնիլէն պիր մահալէ կէլտիք. պուռնուն գուրպինտէ Լասայա նամ պիր շէհր վար իտի :
- 9 Վէ խայլի գէման միւրուր էթտիքտէն սօնկրա, օրուճ վազթը հալա կէչմիշ օլտըղընտան, արթըզ տէնիզ սէֆէրի մուխաթարալը օլմաղլէ, փափօս
- 10 անլէրէ նասիհաթ էտիպ, էյ ատէմլէր, պու տէնիզ սէֆէրինն եալընըզ եիւքէ վէ կէմիյէ տէյիլ, պէլքի քէնտի ճանխարըմըզա տախի մէշագգաթլը վէ
- 11 չօգ զարարլը օլաճաղընը կէօրիւյօրմ տէտի : Ամ մա եիւզ պաշը կէմինին րէ'իսի իլէ սահիպինէ փափ
- 12 լօսըն սէզլէրինտէն դիյատէ ի'թիմատ էթտի : Վէ օլ լիման գըշլամագ իչիւն միւնասիպ օլմատըղընտան, էքսէրիսի' Գիրիտին ճէնուպա վէ զարպ ի շիմալա պագան Զինիգս լիմանընա գըշլամագ իչիւն վասըլ օլա պիլիրիզ տէյիւ օրատան տախի սալը
- 13 մագըղզա րէյ վէրտիլէր : Վէ պիր եավաշ լօտօս էսիպ՝ մագսէտլէրինէ էրտիլէր զաննըյլէ, գալգըզ
- 14 Գիրիտին գըյըսընտան կէչիյօրլար իտի : Ամմա պիր ազտան սօնկրա անա գարշը էվրօզլիտօն տէնիլէն
- 15 պիր շէտիտ րիւզկեար զըւհուր էթմէքլէ, կէմի պիրտէն գափըլըպ՝ օրսայա կիտէմէտիյինտէն, անը
- 16 քէնտի հալինէ պրաղըպ՝ սիւրիւքլէնիյօր իտիք : Վէ Գլտուտա նամ պիր քիւչիւք ատանըն ալթընա օղընարագ, սանտալը կիւճ իլէ զապթ էթմէյէ միւզ
- 17 թէտիր օլըւպ իչէրի ալարգտան սօնկրա, Չարէլէր գուլլանարագ՝ կէմիյի ալթընտան գուշաթալար. վէ սըղա տիւշմէք գօրգուսըյլէ եէլքէնի էնտիլիպ
- 18 էօյլէ սիւրիւքլէնիլէր իտի : Վէ շիտտէթլի ֆուրթօռնատա պուլընտըղմըզտան, էրթէսի կիւն եիւ

- 19 քիւ տէնիդէ աթորլար : Վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ
քէնտի էլէրիմիդ իլէ կէմինին թաղըմլարընը աթ-
- 20 տրգ : Վէ հիչէ կիւնլէր կիւնէշ եախօտ երլտրղլար
կէօրիւնմէյիպ՝ շէտիտ ֆուրթուշա տախի իւզէրի-
միդէ պոսամաղլէ , արթըգ նէճաթ պուլմամղըն իւ-
- 21 միտի քիւյլիյէն գաթ՝ օլունտու : Վէ չօգտան պէ-
րու աճ գալմըշ օլմալտրըյէ փազլօս օրթալարընտա
տուրուպ՝ էյ ատէմլէր , ֆիլ վագը՝ պէնիմ սէջլէ-
տիյիմի տինկէյէրէք , Գիրիտտէն ալըմոյըպ՝ պու-
մէշագգաթ վէ զարաբտան սալիմ օլմագլըղընըլ
- 22 կէրէք իտի : Ամմա շիմտի սիզէ հասիհաթ վէրիբիմ
քի՝ միւսթէրիհ օլունըզ , զիրա սիզտէն հիչ պիրի
թէլէֆ օլմալըպ՝ անճագ կէմի իւլէֆ օլաճագ տըր :
- 23 Զիրա սահիպիմ վէ մա՝պուտըմ օլան Ալլահն մէ-
24 էյի պու կէճէ եանրմտա տուրուպ՝ էյ փազլօս ,
գօրգմա , Գալթերին հուզուրընտա տուրմագլըղըն
լագըմ տըր . վէ իշթէ Ալլահ սէնին իլէ պէրապէր
կէմիտէ օլանլարըն ճիւմլէսինի սանա պաղըշլամըշ
- 25 տըր՝ տէտի : Պուշոււն իչիւն , էյ ատէմլէր , միւս-
թէրիհ օլունըզ , զիրա հէման պանա սէջլէնիլտիլի
վէճհ իւզըէ վագը՝ օլաճագընա պէն Ալլահա ի՛թի-
- 26 մտա էտէրիմ . Անճագ պիր առայա տիւշմէմիզ լա-
զըմ տըր՝ տէտի :
- 27 Վէ օն տէօրտիւնճիւ կէճէ օլտրգաա՝ Ատրիա
տէնիղինտէ սիւրիւքլէնմէքտէ իքէն , կէճէնին եա-
րօընտա կէմիճիլէր պիր գարոյա եագլաշտրգլարը-
- 28 նը պանն էթտիլէր : Վէ իսքէնտիլ աթըպ երիմի
գուլաճ պուլտրլար . վէ պիթ ազ իլէրի վարըպ վէ
- 29 թէքրար աթըպ օն պէշ գուլաճ պուլտրլար : Վէ
գոյալըզա տիւշմէք գօրգուսըյէ , դըչտան տէօրթ

- լէնկեր աթըպ կիւնտիւղ օլմաւընը արգըւ էթտի.
 30 լէր : Վէ կէմիճիլէր կէմիտէն գաշմադ մագսէտիյ.
 լէ , պաշտան լէնկերլէր աթմագ պէհանէսիյլէ ստն.
 31 տալը տէնիզէ էնաիրտիքլէրինտէ , փաւլօս եիւզ պա-
 շըյա վէ 'ապքերլէրէ' էյէր պուշլար կէմիտէ գալ-
 32 մագստ , սիզ նէճաթ պուլամագսընըզ' տէտի : Օլ
 գէման 'ապքերլէր սանտալըն իվլէրինի քէսիպ' տնը
 33 պրագտըլար : Վէ սապահ օլմագ իւզըն իքէն' փաւ-
 լօս ճիւմլէսինէ թա'ամ էթմէրլէրինի ըհնա էտէրէք,
 Պու կիւն օն տէօրթ կիւն տիր , պէրլէյիպ' հիւ պիր
 34 շէյ եէմէյէրէք , աճ գալտընըզ . Պու էճլտէն թա-
 'ամ էյլէմէնիզի ըհնա էտէրիմ , զիրա պու սիզէն
 նէճաթլընըզ իշիւն տիր . չիւնքի պիրինիզին պաշն-
 35 տան պիր գըլ տիւշմէյէճէք տիր' տէտի : Վէ պէոյ-
 լէ տէյէրէք էքմէք սլըպ քեաֆֆէսինին էօնիւտէ
 Ալլահա շիւքր էթտի , վէ փարէլէյիպ եէմէյէ պաշ-
 36 լարը : Վէ ճիւմլէսի միւսթէրիհ օլուպ' քէզալիք
 37 թա'ամ էթտիլէր : Վէ պիզ կէմիտէ ճիւմլէմիզ
 38 իքի եիւզ եէթմիշ ալթը քիշի իտիք : Վէ թա'ամ
 տան տօյտըզլարընտա , պուզտայը տէնիզէ աթա-
 րագ , կէմիյի թաիսֆիֆ էթտիլէր :
 39 Վէ կիւնտիւղ օլտըգտա' օլ եերի թանըմայըլ ,
 ֆագաթ սահիլի օլան պիր քէօրֆէզ կէօրմէլէրիյ-
 լէ , էյէր միւմքին օլուրոա' կէմիյի օրայա սէվզ էթ-
 40 մէյի միւրատ էթտիլէր : Վէ լէնկերլէրի քէսիպ տէ-
 նիզէ պրագտըլար . վէ տիւմէնիլէրին պաղլարընը չէօ-
 զիւպ եէլքէնի ըիւզկիարա գալտըրարագ , սահիլէ
 41 տօղըու կիտիյօրլար իտի : Վէ իքի թարաֆտան
 տէնիզին գաւլուշտըղը պիր մահալէ տիւշիւպ' կէմի-
 յի օթուրթտըլար . վէ պաշը սափլանուրագ , գըմիլ-

տաննաղ գաղապ՝ գրչ իսէ տալղալարն շիտոէթին-
 42 տէն տաղըլըյօր իտի : Վէ մահպուսլարտան պիրի
 եիւզիւպ ֆիրար եթմէմէսի իչիւն , 'ապէրէր անյէ-
 րի գաթլ եթմէյէ մէշվէրէթ եթտիլէր իսէ տէ ,
 43 Նիւզ պաշը ֆաւլօսը գուրթարմագ իսթէմէքլէ ,
 անլէրի պու նիյէթտէն մէն՝ իլէ , եիւզմէք պիլէն-
 44 լէրին էվվէլա՝ աթըլըպ գարայա չըգմալարնըր , Պա-
 գիլէրի տախի՝ քիմի թտիլթալար , քիմի տէ կէմի-
 նին պա՛ղը փարչալարը իւզէրինտէ չըգմալարնըր էմը
 էթտի . վէ պու վէճՅլէ ճիւմլէսի սալիմէն գարայա
 չըգարլար :

ՊԱՊ 28

1 Վէ սալիմէն չըգարգլարնտա , օլ ատանն իս-
 2 մի Մալթա իտիյինի անկլատըլար : Վէ պարպար-
 ար պիզէ ֆէվգ էլ 'ատտէ միւրիւվվէթ կէօսլէրտի-
 ւէր , շէօյլէ քի եաղան եաղմուր վէ սօղուգ սէպէ-
 պինտէն աթէշ եագըպ ճիւմլէմիլի գապուլ էթտի-
 3 լէր : Վէ ֆաւլօս չօգ չալը տէվշէրիպ աթէշ իւզէ-
 րինէ գօտըղնտա , սըճագտան պիր էնկէրէք չըգըպ՝
 4 աննէ էլինէ եափըշտը : Վէ պարպարլար ճանապարը
 տնըն էլինտէն սարգըլմըշ կէօրտիւքլէրինտէ , պիրի
 պիրինէ՝ Պու առէմ էլպէթթէ գաթիլ օլմալը տըր
 քի տէնիլտէն գուրթուլտու իսէ տէ , 'ատալէթ
 5 տնը ետշամաղա պրագմատը՝ տէրլէր իտի : Օլ տա-
 խի ճանապարը աթէշէ սիլքիպ՝ պիր զարար կէօր-
 6 մէտի : Անլէր աննը շիշէճէյինէ վէ եախօտ տնորզն
 էօլիւ տիւշէճէյինէ պէքլէտիլէր իսէ տէ , պիր չօգ
 պէքլէտիլքտէն սօնկրա՝ անա պիր զարար օլմատըղը-
 նը կէօրտիւքլէրինտէ , զաննլարնտան տէօնիւպ՝ ի-

- 7 լահ տըր՝ տէտիլէր : Վէ ատաննն պէօրիւլի պու-
լունան ֆօպլիօս նամ քիմէսնէնին օլ ճիվարարտա
չիֆթիլէրի պուլունմաղլէ՝ պիղի գապուլ էտիպ
8 իւչ կիւն միւրիւվիլէթլէ միւսաֆիր էլլէտի : Վէ վա-
դը՝ օլտու քի ֆօպլիօսնն փէտէրի հիւմմա իլէ գան-
լը իսհալէ թութուլարագ՝ եաթմագտա իքէն , ֆապ-
լօս եանննա վարըպ տոււա էտէրէք , էլլէրինի ա-
9 նըն իւղէրինէ վալ՝ իլէ անա շիֆա վէրտի : Վէ պու-
վագը՝աննն իւղէրինէ տտատա պուլունան սա՛ր
խասթալար տախի կէլիպ շիֆա պուլուլար իտի :
10 Անլէր տախի պիղէ վիյատէսիլէ իքրամ էթաիլէր ,
վէ կիտէճէյիմիղ վագըթ լէվաղիմմաթըմըղը թէտա-
րիք էթաիլէր :
11 Վէ իւչ այ սօնկրա՝ օլ ատատա գըշամըշ վէ
'ալամէթի Տիօգըուրի օլան իսքէնտէրիյէլի պիր կէ-
12 մի իլէ ոչըլարգ : Վէ Սիրագուսայա վասըլ օլուպ՝
13 իւչ կիւն գալարգ : Օրատան տախի տօլաշարագ ,
րէճիւումմա վասըլ օլուպ՝ պիր կիւն սօնկրա լօտօս էւ-
14 մէքլէ , իքինճի կիւն ֆուլթիօլիյէ կէլտիք : Վէ օ-
րատա պա՛ղը պիրատէրլէր պուլարգ . անլէր տախի
եանլարընտա եէտի կիւն գալմագլըղըմըղը րէճա էթ-
15 տիլէր . վէ պէջլէճէ րօմայա կէլտիք : Օրատան տա-
խի պիրատէրլէր խապէրիմիղի ալարգլարընտա , պիղի
իւթիւպալ իչիւն թա Սփիփիօս պաղարընա վէ իւչ
խանլարա տէկին չըգտըլար . վէ ֆապլօս անլէրի
կէօրտիւլիւնտէ , Ալլահա շիւքը էտիպ քէսպ ի ճէ-
սարէթ էլլէտի :
16 Վէ րօմայա կէլտիյիմիղտէ , եիւղ պաշը մահ-
պուլարը սէրտարա թէսլիմ էթտի , ֆապլօսա իսէ
քէնտինի հըֆղ էտէն 'ապէր իլէ այրըճա իգամէթ

- 17 Էթմէյէ բուխասաթ վերելաի : Վէ վազը՝ օլտու քի
իւշ կիւն սօնկրա , փաւլօս Եէհուտիլէրին միւթէ-
պէրանընր տա՛վէթ էյլէտի . վէ անլէր ճէմ՝ օլտրգ-
տա , անլէրէ՝ էյ պիրատէրլէր , պէն գաւմա եա-
խօտ էճտտուրմըզն այնիլէրինէ մուխալիֆ պիր շէյ
էթմէմիշ օլտրղըմ հալտէ , Եէրուշալիմտէն Բօմա-
լլարն էլլէրինէ մահպուսէն թէսիմ օլուհարմ :
- 18 Պուշար տախի պէնի իսթինթագ էտիպ՝ պէնտէ
գաթլէ միւսթահագգ հիշ պիր սէպէպ պուլլանմա-
- 19 տրղնա մէպնի սալլ վէրմէք իսթէտիլէր : Լաքին
Եէհուտիլէր մուխալէֆէթ էթտիլլէրինտէ , հէր նէ
գատար միլլէթիմին 'ալէյհինտէ շիքայէթ էտէճէք
պիր շէյիմ եօգ իտի իսէ տէ , Գայսէրէ բէֆ՝ ի տա՝-
- 20 վա էթմէյէ մէճպուր օլտրմ : Իմտի պու սէպէպէ
մէպնի կէօրիւշիւպ՝ սէօյլէշմէք մէրամրլէ սիզի տա՝-
վէթ էթտիմ . զիրա Խարայէլին իւմիտի իշիւն պու
- 21 զինճիր իլէ պաղլլ իմ՝ տէտի : Անլէր տախի անա՝
Պիզ սէնին հագգընտա նէ Եէհուտիլէտէն մէքթուպ
ալտրգ , նէ տէ պիրատէրլէրտէն պիրի կէլիպ՝ սէ-
նին հագգընտա պիր քէօթիւ նէսնէ իխպար էթմիշ
- 22 եա սէօյլէմիշտիր : Լաքին նէ էֆքէարտա օլտրղընր
սէնտէն իշլէթմէք իսթէրիզ . զիրա հէր եէրտէ պու
ֆրրգայա մուխալէֆէթ էտիլտիլի մա՛լլումիլմիւզ
- 23 տիր՝ տէտիլէր : Վէ անա պիր կիւն թա՛եին էտիպ՝
չօգ քիմսէլէր եանընա մէպքէնինէ կէլտիլէր . վէ սա-
պահտան ագշամա գատար Մուսանըն թէվրաթը իլէ
ֆէյլամպէրլէրտէն Յիսուսա միւթա՛ալլիգ նէսնէլէր
հագգընտա անլէրի իլզամ էտիպ , մէլէքիւթ Ուլլահա
- 24 տա՛իր շէհատէթ էտէրէք՝ անը պէյան էտէր իտի Վէ
սէօյլէնիլէն շէյլէրէ պա՛ղըլարը ինանըպ պա՛ղըլարը

- 25 ինանմատըլար : Վէ պիրի պիրի իլէ իթթիֆուգ էթ.
մէյիպ՝ տաղըլմադ իւզըէ էքէն , փալլօս պիր սէօզ
սէօյլէտի . եա՛նի Րուհ իւլ Գուտս իշա՛եա փէյ-
ղամպէրին վասըթասըլլէ էճտատըմըղա խիթասպէն՝
- 26 Պու գալվմա կիթ , վէ տէ քի՝ իշիթմէքէ իշիտէ-
ճէքսինիզ , ամմա անկլամայաճագսընըզ , վէ պագա-
րադ պագաճագսընըզ , ամմա կէօրմէյէճէքսինիզ :
- 27 Զիրա պու գալվմն գալպի դալիզ օլուպ՝ գուլադ-
լարը իլէ աղըրճա իշիտիլլէր , վէ կէօզլէրինի տախի
գափատըլար , օլմայա քի կէօզլէրի իլէ կէօրիւպ՝ վէ
գուլագլարը իլէ իշիտէրէք , գալպէն Ֆէհմ իլէ Րիւ-
ճու՝ էտէլէր , պէն տախի անլէրէ շիֆա վէլէյիմ՝
- 28 տէյէրէք էյի պոչուրտու : Իմտի սիղէ մա՛լիւմ օլ-
տուն քի Ալլահն խէլասը թա՛իֆէլէրէ իրսալ օլուն-
- 29 տու . անլէր տախի տինկլէյէճէքլէր տիր : Վէ պու
շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնկրա՝ Նէհուտիլէր պիրի
պիրի իլէ չօգ միւպասէսէ էտէրէք կիթտիլէր :
- 30 Վէ փալլօս իսթիճար էթտիյի խանէտէ թէմմա՛
իքի սէնէ իգամէթ էտէրէք , եանընա կէլէնլէրին՝
- 31 Ճիւմլէսինի գապուլ պիրլէ՝ Մէլէքիւթ Ուլլահը վա՛ղ
էտէրէք , Բապպ Յիւուս ֆրիստոսա միւթա՛ալլիգ
նէսնէլէրի պիլա մանի՝ վէ քէմալ ք ճէսարէթլէ
թա՛լիմ էտէր իտի :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԲՕՄԱԼԸԼԱՐԱ ԲԵՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Փաղլոս Եփեսոս քաղաքին գուր, բնուլ օրնսգ
2 իւրէ տա՛վէթ, Վէ Ալլահն պէշտրէթինէ թախ-
3 սիս օրնսմըջ օրուպ, Յէ պէշտրէթի քի ճեսէտ ճի-
4 ճէթիլէ Տաուտ նէպինտէն օրուպ՝ գուտսիլէթ բու-
5 ճը ճիճէթիլէ էմլթթաւն պիլ գըյամ, գուվէթ-
6 լէ իպիուլլտն պէյան օրնսան քէնտի Օղլու Բապ-
7 ճ պըմըջ Եփեսոս քաղաքս Տաղգընտա, Ալլահ մու-
8 գտտէս քիթապլաքստ փէյլամպէրլէրի վաւթթա-
9 ճ որլէ մուգատտէմա վա՛տ էյլէմիշ տիր։ Արալա-
10 ռնտա Եփեսոս քաղաքսն տա՛վէթ օրնսանլարը
11 պաւլոսնաղգընըջ ճէմի՛ ի միլլէթլէր միյանէտինտէ
12 իմի իչիւն իմանա իթա՛ւթ օրնսմնոգ իւրէ, ա-
13 նըն թարաֆընտան ինայէթ վէ բէսալէթ ողտըգ։
14 Սիւ Ալլահն Բամաու պուլոնսն պիլ ճիւմլէ սէվ-
15 իլիւլէրինէ վէ մուգատտէս օրնսգ իւրէ տա՛վէթ
16 օրնսանլարա՝ Փէտրիմիւ Ալլահ վէ Բապպ Եփեսոս
17 քաղաքս թարաֆընտան ինայէթ վէ սէլալէթ օլ-
18 տուն։

- 8 Էվվէլա ճիւմլէնիւ իչիւն Եփեսոս քաղաքսն վա-
9 սթաւըլէ Ալլահնսն շիւքը էտրիմ քի՛ իմանը-

- 9 նըզ պիւթիւն տիւնեայա շայր՝ օլմուշ տըր . Զիրա Օղլընըն պէշարէթինտէ բուհըմ՝ իլէ խըսմէթ էթ .
- 10 տիյիմ Ալլահ պաննա շահիտ տիր քի՝ Ալլահն ի բտտէթիլէ՝ 'ազըպէթ թարաֆընըզա կէլմէքիյիմ՝ միւէսոէր օրա տէյիւ տա'խնա տու'ալարըմնա նիյալ էտիպ՝ սիզի ֆէրաղաթ էթմէյէրէք ետա է .
- 11 տէրիմ : Զիւնքի սիզի կէօրմէյէ իշթիյադըմ վար , թա քի սէպաթընըլ իչիւն սիզի պիր մէվհիպէ ի
- 12 բուհանիյէյէ նա'իլ էտէյիմ . Եա'նի սիզին վէ պէ . նիմ օլուպ եէք տիկէրիմիզտէ պուլուննա իմանկէ
- 13 սիզին իլէ պէրապէր միւթէսէլլի օլայըմ : Լաքին , էյ պիրատըրլէր , շիմտիյէտէք մէն՝ օլունտըմ իսէ տէ , սա'իր թա'իֆէյէրին աքսաընտա օլտըզ կիպի , սիզին աքանըզտա տախի պիր մահսուլըմ օլմազ իւզրէ՝ թարաֆընըզա կէլմէյէ տէֆ'տթիլէ միւրտա էյ .
- 14 լէտիյիմի պիլմէմէնիզի իսթէմէմ : Պէն Եունանիլէրէ վէ պարպարարա , 'ալիմիլէրէ վէ ճահիլլէրէ պօրճու
- 15 իմ : Գէզալլէք էլիմտէն կէլտիյի գատար սիզէ՝ եա' . նի Բօմատա պուլուննալարա տախի պէշարէթի
- 16 թէպչիւր էթմէք իչիւն հազըր իմ : Զիւնքի [Գիրտուսըն] պէշարէթինտէն տօլայը ութանմամ , զիրա հէր իման կէթիլէնէ , էվվէլա Եէհուտիյէ հէմ տէ Եու .
- 17 նանիլէ խէլաա իչիւն Ալլահն գուվվէթի տիր : Զիրա տնըն վասըթասըյլէ իմանտան օլտն Ալլահն իւհ-բէյիլէն սալահ իման իչիւն միւնքէլիֆ տիր . նիթէքիմ՝ Սալիհ իման իլէ եաշայաճազ տըր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր :
- 18 Զիրա Ալլահն զազապը՝ հագիգաթը հագգսըզլըգ իլէ թէվգիֆ էտէն ատէմլէրին հէր ֆըսգը վէ հագգսըզլըզ իւզէրինէ սէմատան միւնքէլիֆ օլուր :

- 19 Զիրա Ալահն հազգընտա պիլինմեսի միւմբին օլան
 չէլէր անլէրաէ զահիր տիր . չիւնքի Ալահ անլէրէ
 20 իզհար էլլէմիշ տիր : Զիրա տնըն որֆաթ ը զոյր ի
 մէշուտէսի , եա'նի գուտրէթ ի էպէտիյէսի վէ Ու-
 լահիյէթի , խըլլաթ ը 'ալէմտէն պէրու մէսնուա-
 թը իլէ տէրք օլունմալարըլլէ աշխարէ կէօրիւ-
 21 նիւր , չէջլէ քի անլէր մա'ղուր օլումաղլար : Զիւն-
 քի Ալահ պիլտիքլէրի հալտէ , Ալահա վաճիպ օ-
 լուն մէճա ու շիւքրիւ էթմէյիպ , տնճագ քէնտի
 էֆէտուրլէրինտէ պէթալէթէ տիւշար օլտրապ' ֆէհմ-
 22 սիզ գալլլէրի գարտար : 'Ալիմ իզ' տէրլէր իքէն
 23 ահմագ օլտրլար . վէ զէվալտէն միւնէզզէհ օլան
 Ալահն ճէլուլինի զէվալ պուլան ինսան վէ գուշ-
 24 լար վէ չարփա վէ հաշէրաթ սուրէթինին միւշապէ-
 ճէթինէ թէպտիլ էթտիլլէր : Պու էհլտէն Ալահ
 տախի անլէրի' գալլլէրինին շէհլէթլէրիյլէ ճէսէտ-
 25 լէրինի պէյլլէրինտէ ըէզիլ էթմէք իչիւն' նափաք-
 լիյէ թէսլիմ էլլէտի . Անլէր քի Ալահն հազիգա-
 թընը եալանա թէպտիլ էտէրէք , մախլուգա խա-
 26 լիգտէն զէյատտէ իհթիրամ վէ 'իպատէթ էթտիլլէր .
 Օ իլ էլ էպէտ միւպարէք տիր : Ամին : Պու սէ-
 պէպտէն Ալահ անլէրի գապիհ հավէսլէրէ թէսլիմ
 էլլէտի . զիրա անլէրին նիսասը տախի թապի'ի օ-
 27 լուն իսթի'մալը թապի'աթա մուխալիֆ օլանա թէպ-
 տիլ էթտիլլէր : Քէզալիք էրքէքլէր տախի նիսանըն
 թապի'ի օլան իսթի'մալընը թէրքլէ' քէնտի շէհլէթ-
 28 լէրինտէ պիրի պիրի իլէ գըզըշըպ' էրքէք էրքէք իլէ
 ֆահշիյաթ իշէյէրէք , նէֆալլէրինտէ քէնտի զէլա-
 թիլլէրինէ լա'իգ օլան ճէզպյա նա'իլ օլտրլար : վէ
 մա'րիֆէթլէրինտէ Ալահն պուլունմասընը մագ-

- պուլ թուլածմատեղաբնտան, Ալլահ տախի լախ
 օլմայան շէյլերի իշէմէք իւզրէ՝ տնլերի նամազ պուլ
 29 զէհնէ թէպիմ էյլետի. Շէյլէ քի անլէր հէր տիւր
 լիւ հագգարըղլտան, զինա վէ քէօթիւլիւք վէ
 թամա՝ վէ շէրարէթտէն տօլու, վէ հասէտ վէ
 գաթլ վէ նիզա՝ վէ հիլէ վէ քէմիլէք իլէ մէմու
 30 օլուպ՝ Ղամմազ, զըյպէթ էտիճի, Ալլահա պուղլ
 էտիճի, շէթմ էտիճի, մաղրուր, միւֆթ էխիր, միւ
 31 ճիտ ի շէրր, վալիտէյնէ իթա՝աթսըղ, Ֆէհմիլզ,
 նազը ք 'ահտ էտէնլէր, մէվէտտէթսիզ, միւսալէհէ
 32 գապուլ էթմէյէնլէր, մէրհամէթսիզ օլտրագ, Պու
 միսիլիւ շէյլերի իշէյէնլէրին էօլիւմէ միւսթմահագ
 օլտրգլարը հագգընտա օլան հիւքմ՝ Ուլլահը պիւ
 տիլլէրի հալտէ, պու շէյլերի քէնտիլէր իշէտիլթոն
 պաշգա, պէշլէ էտէնլէրէ տախի ըիզա վէրիլլէր:

ՊԱՊ 2

- 1 Պինա՛նէն 'ալէյհ, էյ հիւքմ էտէն տտէմ, հէր
 քիմ իսէն, մա՛ղուր օլամազսըն. չիւճքի զայրիլէ
 հիւքմ էթտիլին շէյտէ քէնտի 'ալէյհնէ հիւքմ
 էթմիշ օլուրսըն. զիրա սէն քի հիւքմ էտիյօսըն,
 2 հէման օլ շէյլերի իշէրսին: Ամմա պու միսիլլէ
 շէյլերի իշէյէնլէրին 'ալէյհնէ Ալլահն հիւքմիւ
 3 հագգաթ իւզրէ իտիյնի պիլլիլիւ: Էյ պու միւ
 սիլլէ շէյլերի իշէյէնլէր 'ալէյհնտէ հիւքմ էտիպ
 տէ հէման օ շէյլերի իշէյէն տտէմ, զանն էտէ՞ր
 մի սին քի սէն Ալլահն հիւքմիւնտէն գուրթուլա-
 4 ճագսըն: Վէ էախօտ Ալլահն լութֆը սանա մու-
 ճիպ ի թէվպէ օլտըղընը պիլմէյէրէք՝ անըն քէ-
 մալ ի լութֆ վէ սապր վէ թէհամիլիւնիւ թահ-

5 դի՞ր մի էտէրսին : Վէ լաքին սէնին 'ինատըն վէ թէվ-
 պէ էթմէզ գալալին իլէ զաղապըն վէ Ալլահն 'ա-
 տալէթի հիւքմիւ զուհուրընն կիւնիւ իշիւն քէն-
 6 տինէ զաղապ ճէմ' էտէրսին . Ձիրա օ հէր քէսէ
 7 'ամէլլէրինէ կէօրէ միւճաղաթ էտէճէք , Եա'նի էյի
 'ամէլլէրտէ սապը ու աէվամ իլէ մէճտ ու 'իզգէթ
 վէ լայէմնէթլըղա թալիպ օլանլարա հայաթ ք է-
 8 պէտիյէ վերէճէ+ . Ամնա միւնազա'ա էտիպ' հագի-
 գաթա իթա'աթ էթմէյէրէք , հագգաըզլըղա միւ-
 9 թի' օլանլարա իըշմ' ու զաղապ օլաճադ տըր . Շէրը
 իշէյէն հէր պիր ատէմէ , էվվէլա Եէհուտիյէ հէմ
 10 տէ Եուհանիյէ մէշագաթ վէ միւզապազա , Ամնա
 խայր իշէյէն հէր քիմնէյէ , էվվէլա Եէհուտիյէ
 հէմ տէ Եուհանիյէ մէճտ ու 'իզգէթ վէ սէլամէթ
 11 օլաճադ տըր . Ձիւնքի 'իհա Ալլահ ըի'այէթ ի խա-
 12 թըր եօգ տըր : Ձիրա պիլա շէրի'աթ կիւնահ իշէ-
 յէնլէր պիլա շէրի'աթ տախի հէլաք օլաճադլար ,
 13 վէ շէրի'աթ թահթընտա կիւնահ իշէյէնլէր , Աւ-
 լահն Յիսուս ֆրիսուսս վաաթաաթլէ պէշարէթի-
 մէ կէօրէ ատէմլէրին սըրըլարընն հիւքմ' էտէճէյի
 կիւնտէ , շէրի'աթ վաաթաաթլէ հիւքմ' օլաճա-
 14 ճադլար տըր : Ձիրա շէրի'աթը իշիտէնլէր 'իհա Աւ-
 լահ սալիհ տէյիլլէր , աճադ շէրի'աթը իճըա է-
 15 տէնլէր թէսրիըր օլաճադլար տըր , Ձիւնքի շէրի-
 'աթը օլմայան թա'իֆէլէր թապի'աթլէ շէրի'աթ
 միւճիպլինճէ 'ամէլ էթաիլլէրի թադտիրտէ , աճի-
 16 շէրի'աթը օլմամաղլէ , քէնտիլլէրի քէնտիլլէրինէ
 քաաթըլարընն կեահ թա'զիր , կեահ ի'թիղարըլլէ
 շէրի'աթըն էսէրինի քէնտի գալալլէրինտէ մուհար-
 րէր կէօսթէրիլլէր :

- 17 Իշխէ սէն Եհնուտի թեմիյէ օլունուպ' շերի'տ.
Թա իսթինատ էտէրէք' Ալլահ իլէ իֆթիխար է.
18 տէրսին . Վէ շերի'աթլէ թա'լիմ' օլունաղղընտան
կրատէթինի տախի պիլիպ' մուխթէլէֆ շէյլէրի թէմ.
19 Էիզ էտէրսին . Վէ՛ ֆէօրլէրին գըլաղուզը , վէ գա.
20 րանլըգտա օլանլարըն նուրը , ճահիլլէրին մու'ալլի.
մի վէ էթֆալլըն խօճասը պէն իմ' , վէ շերի'աթ.
տա օլան 'իլմ' վէ հապիգաթըն սուրէթի պէնտէ.
21 տիր' ի'թիգատընտա սըն : Իմտի , էյ զայրիյէ թա'.
լիմ' էտէն , քէնտինէ թա'լիմ' էթմէ'գ մի սին . էյ
սըրգաթ էթմէմէյի վա'զ էտէն , սըրգաթ էտէ'օր մի
22 սին . էյ՝ Չինա էթմէ' տէյէն , քէնտին զինա է.
տէ'օր մի սին . էյ փուլլարտան նէֆրէթ էտէն , աւ.
մուրը մուգատտէսէյէ նազլը հիւրմէթ էտէ'օր մի
23 սին . Սէն շերի'աթ իլէ իֆթիխար էտէն , շերի'աթը
թէճափուզ էթմէլէ Ալլահը թահգի'օր մի էտէր.
24 սին : Չիրա մուհարրէր օլաղը Իւզըէ՛ Սիպին սէպէ.
պինիզան թա'իֆէլէրին արասընտա Ալլահըն իսմի.
նէ քիւֆը օլունուր :
- 25 Իմտի էյէր շերի'աթա կէօրէ 'ամէլ էտէրսէն ,
խիթան ֆու'իտէ էտէր . ամմա էյէր շերի'աթը միււ.
թէճափիզ իսէն , խիթանըն խիթանսըղլըգ օլմուշ
26 օլուր : Իմտի էյէր մուխթուռ օլմույան ատէմ շէ.
րի'աթըն ահքեսմընը հըֆլ էտէրսէ , անըն խիթան.
27 սըղլըզը խիթան 'ատա օլունմա'օ մը . Վէ թապիի
օլան խիթանսըղլըգ շերի'աթը իճրա էթտիլի թագ.
տիրտէ , քիթապ վէ խիթանըն վար իքէն շերի'աթը
թէճափուզ էտէր իսէն՝ սէնի հիւքմ' էթմէ'գ մի :
28 Չիրա զահիլլէն Եհհապէ օլան՝ Եհնուտի տէյիլտիր.
վէ զահիլլէն ճէսէտտէ օլան Եիլ'ա խիթան տէյիլ

20 տիր . Անճագ Եւհուտի պաթընէն օլան տըր . վէ խիթան տախի րէամէն օլմայըպ' րուհ իլէ օլան գալը խիթանը տըր , վէ անըն մէտհի ինսանտան տէյիլ , անճագ Ալլահտան տըր :

ՊԱՊ 3

- 1 Իմտի Եւհուտիին ֆաղիլէթի նէ՞ տիր , եախօտ
- 2 խիթանըն ֆա'խտէսի նէ՞ տիր , Հէր վէճհէն չօգ տըր . խուսուսա քի Ալլահն քելամարը անէրէ էմանէթ
- 3 օլուտու , Զիրա էյէր պա'ղըլարը իման էթմէտիլէր իսէ , նէ՞ օլուր . անէրին իման էթմէմէլէրի Ալ-
- 4 լահն սատագաթընը իպթա'մը էտէճէք տիր : Հա- շա . լաքին Ալլահ հագգ օլուպ' հէր ատէմ եալան- ճը օլուսն , նիթէքիմ' Սէօղլէրինտէ 'ատիլ , վէ մու- հաքէմէնտէ զալիպ օլտսն' տէյիլ մէսթուր տըր :
- 5 Վէ լաքին էյէր պիղիմ' հագգօրըղըմը Ալլահն 'ատալէթինի իզհար էտէրսէ , նէ՞ տէյէլիմ' . ճէղա վէրէն Ալլահ հագգսըղ մը տըր . (ինսանճա սէյլէ-
- 6 յօրմ .) Հաշա . պէյլէ օլտա' Ալլահ 'ալէմէ նա'սըլ
- 7 հիւքմ' էտէճէք տիր : Զիրա էյէր հագգիգաթ Ուլլահ պէնիմ եալանըմ' վասըթասըլլէ քէնտի 'իզգէթի ի- չիւն իզտիյատ պուլտու իսէ , արթըգ պէն նի՞չիւն
- 8 կիւնահքեար կիպի հիւքմ' օլունույօրմ . Վէ՛ Շէրր իշէյէլիմ' քի խայր կէլէ՛ նի՞չիւն տէմէյէլիմ' . նիճէ քի պէյլէ տէմիշ իպ' տէյիլ պա'ղըլար թարաֆըն- տան զէմ' օլունույօրըլ . պունըլըն հիւքմիւ հագգ տըր :
- 9 Իմտի նէ՞ քէյէլիմ' . ֆաղիլէթիմիլ վա'մը մը . Աս- լա եօգ տըր . զիրա հէմ Եւհուտիլէրի հէմտէ Եու- նանիլէրի՝ ճիւմէսի կիւնահ ալթընտա տըր՝ տէյիլ

- 10 պալատէ իթթիհամ էլէտիք . Նիթէքիմ՝ Պիր սա,
 11 լիհ եօգ , պիր պիլէ եօգ տըր . Ֆէհմ էտէն եօգ,
 12 Ալլահը արայան եօգ տըր . Ճիւմէսի զէլպէթէ տիւ
 շիւպ ճէմի՛էն ֆուսիտ օլտըլար . խայր իշէյէն եօգ
 13 տըր , պիր քիշի պիլէ եօգ տըր : Պօղաղլարը ալլա
 գապը տըր . տիլէրի իլէ հիլէ էտիպ՝ տուտաղլարը
 14 ալթընտա սաղըր երլանլար զէհըի վար տըր . Աղը:
 15 լարը լա՛նէթ վէ մէրարէթ իլէ տօլու տըր . Այադ,
 16 լարը գան տէօքմէյէ սէրի՛ տիր . Թարիգէրինտէ
 17 խարապիյէթ վէ մէշաօգալթ պուլունուպ , Սէլումէթ
 18 Թարիգիին պիլմէտիւէր . Կէօղէրի էօնիւտէ Ալլահ
 19 գօրգոււը եօգ տըր՝ տէյիւ մէսթուր տըր : Լաքին
 պիլերիւ քի շէրի՛աթ հէր պուլուրտըղընը շէրի՛աթ
 Թահթընտա պուլունանլարա պուլուրուր , Թա քի
 հէր աղըլ գափանըպ՝ ճիւմէ 'ալէմ՝ Ալլահն հու-
 20 զուրընտա սուլլու օլա : Զիրա անըն հուզուրընտա
 ա՛մալ ի շէրի՛աթ վասթասըլէ հիշ պիր պէշը
 Թէպրիր օլունմաղ . չիւնքի շէրի՛աթ վասթասըլէ
 կիւնահը պիլմէք օլուր :
 21 Լաքին շիմտի շէրի՛աթտան վէ փէյլամպէրէրաէն
 22 շէհատէթ օլունարադ , Ալլահն թէպրիր՝ եա՛նի
 Յիսուս Քրիստոս օլան իման վասթասըլէ Ալլա-
 հն թէպրիր՝ իման էտէնլէրին ճիւմէսի իշիւն վէ
 ճիւմէսի իւզէրինէ պիլա շէրի՛աթ իզհար օլունտու .
 23 չիւնքի ֆարգ եօգ տըր : Զիրա ճիւմէսի կիւնահ իշ-
 լէյիպ՝ Ալլահն իզգէթինտէն մահրում գալմալա-
 24 ռըլէ , Քրիստոս Յիսուստա օլան ֆիտիյէնին վասթ-
 Թասըլէ անըն լութֆընտան մէճճանէն թէպրիր
 25 օլունուրլար . Քի Ալլահն թէհամմիւլիւ վագթըն-
 տա սապըգա իշէնիլմիշ կիւնահլարտան սարֆը

նազար էթմէսիլէ քէնտի 'ատալէթինի պէյանի ի-
 26 չիւն, Ես'նի շիմաիքի զէմանտէ քէնտի 'ատալէթի-
 նի պէյանի իչիւն, Ալլահ անը գաննա օլան իմանըն
 վասթթասըլէ քէֆարէթ տէյիւ իղհար էյլէտի,
 թա քի քէնտիսի 'ատիլ օլուպ' Յիսուսա իման կէ-
 27 թիթէնի թէպրիթ էտէ: Իմտի իֆթիխար նէրէտէ
 տիր. իպթալ օլունտու. հա'նկը գա'իտէ վասը-
 թասըլէ. գա'իտէ ի ա'մա'լ վասթթասըլէ մի.
 28 խայր, անճադ գա'իտէ ի իման վասթթասըլէ: Իմ
 տի գարար գըլարըլ քի' ատէմ ա'մալը շէրի'աթ
 օլմագսըղըն իման վասթթասըլէ թէպրիթ օլունտու:
 29 Վէ եախօտ Ալլահ եալընըզ Եէհուտիլէրին Ալլահ
 մը, վէ թա'իֆէլէրին տախի տէյի'լ մի տիր. պէլի:
 30 քէզալէթ թա'իֆէլէրին տիր: Չիւնքի խիթանը ի-
 ման իէ, վէ խիթանսըղըղը իման վասթթասըլէ
 31 թէպրիթ էտէն Ալլահ պիր տիր: Իմտի իման վասը-
 թասըլէ շէրի'աթը իպթալ էտէ'ր մի իզ. հաշա.
 անճադ շէրի'աթը սապիթ գըլարըլ:

ՊԱՊ 4

1 Իմտի փէտէրիմիզ 'Ապրահամ ճէտէտ ճիհէթիլէ
 2 նէ' պուլտու' տէյիլիմ: Չիրա էյէր Ապրահամ ա'-
 մալ իլէ թէպրիթ օլունտու իսէ, ֆախըր օլուր. լա-
 3 քին 'ինտ Ալլահ տէյիլ տիր: Չիրա քիթապ նէ'
 պուլուրուր. Վէ Ապրահամ Ալլահ իմտն էթտի,
 4 վէ պու անա սալահ 'ատտ օլունտու: Ամմա իլլէ-
 յէնէ իւճրէթ 'ինսյէթ թա'իգիլէ տէյիլ, անճադ
 5 պօրճ թարիգիլէ սայըլըր: Լաքին իլլէմէյիպ' ֆա-
 գաթ ֆասըղը թէպրիթ էտէնէ իման կէթ իրէնին ի-
 6 մանը քէնտիսինէ սալահ 'ատտ օլունտու: Նիթէ-

- քիմ՝ Տառուտ տախի՝ Ալաճըն պիւլա 'ամէլ սալիճ
'ատտ էլէտիյի առէմին միւպարէքիյինի զիքր է.
7 տէրէք, Նէ՝ միւպարէք տիր շօլ տտէմլէր քի՝ 'իս.
եանլարը 'աֆլ օլունմըլ վէ կիւնասլարը սէթր օ.
8 լունմըլ տրր . Նէ՝ միւպարէք տիր շօլ առէմ քի
9 Բապպ անա կիւնաս սոյմազ՝ տէտի : Իմտի պու միւ.
պարէքիք խիթա՞ն իւզէրինէ մի, վէ եախօտ քէզա.
լիք խիթանըզըզ իւզէրինէ՞ մի օլուր . զիրա Ապ.
10 րաճամա իմանն սալաճ 'ատտ օլունտու՝ տէրիզ : Էջ.
լէ իսէ նէ՞ վէճճլէ 'ատտ օլունտու . մախթո՞ւն մը,
վէ եախօտ զայր ի մախթու՜ն օլտրը ճալտէ մի . մախ.
թու՜ն տէյիլ, ֆագաթ զայր ի մախթու՜ն օլտրը ճալ.
11 տէ՝ ապր օլունդ . Վէ զայր ի մախթու՜ն օլտրը ճալ.
տէ օլան իմանընն սալաճը միւճրիւ օլմազ իւզը՝ խի.
թան իշարէթինի ալտր . Թա քի անլէրէ քէզալիք սա.
լաճ 'ատտ օլունմազ իւզըն, զայր ի մախթու՜ն օլուպ
12 տա՝ իմանն էտէնլէրին ճիւմլէսինին փէտէրի օլա . Վէ
եալընըզ մախթու՜ն օլանլարա տէյիլ, անճագ փէ.
տէրիմիզ Ապրաճամըն զայր ի մախթու՜ն օլտրը
ճալտէ օլան իմանընն իլլէրինտէ սիւլուք էտէնլէ.
13 րէ տախի փեր ի խիթան օլա : Զիրա Ապրաճամա
եախօտ նէսլինէ տիւնեանըն վարիտի օլմազըզ վա՜.
տը՝ շէրի'աթ վասըթասըյլէ տէյիլ, անճագ իման
14 սալաճը վասըթասըյլէ վէրիլտի : Զիրա էյէր էճլ ի
շէրի'աթ օլանլար վարիսլէր իսէ, իման ֆա'իտէսիզ
15 վէ վա'տ լաղվ օլմուշ օլուր : Զիրա շէրի'աթ մու.
ճիպ ի զազապ տրր, չիւնքի շէրի'աթ պուլունմատը.
16 զը Էէրտէ Թէճափուզ տախի եօգ տրր : Պունա պի.
նա'էն լուծֆ իլէ օլմազ իւզըն իմանտան տրր, Թա
քի վա'տ պիւթիւն նէսլէ՝ եալընըզ շէրի'աթ տան օ.

- լանլարա տէյիլ, անճագ Ապրահամըն իմանընտան
 47 օլանլարա տախի սապիթ օլա . Վէ՛ Սէնի չօգ թա-
 'իֆէլէրէ փետէր թա'եին էյլէտիմ' տէյիլ մէսթուր
 օլտրղը իւզըէ , օ քէնտինին իման կէթիւրաիյի , եա'-
 նի էմվաթը իհեա էտէն վէ մէվճուտ օլմայան շէյ-
 լէրի մէվճուտ կիպի չաղըրան Ալլահըն հուզուրըն-
 48 տա , ճիւմէմիզին փետէրի տիր . Օլ տախի՝ Սէնին
 նէսլին պէօյլէ օլաճագ տըր՝ տէյիլ պուլուրլան քէ-
 լամա կէօրէ չօգ միլէթլէրին փետէրի օլաճաղընա
 49 իւմիտին խիլաֆընտա իւմիտ իլէ իման էյլէտի , Վէ
 իմանտա զա'իֆլէնմէյիպ' թազրիպէն եիւզ եաշըն-
 տա իքէն քէնտի ճէսէտինին արթըզ մէվթա կիպի
 պուլունտըղընա , Սարանըն տախի րահմինին մէվթա
 20 կիպի օլտըղընա տիգգաթ էթմէտի . Վէ ի'թիդատ-
 սըղըզլէ Ալլահըն վա'տընտա շիւպհէ էթմէյիպ' խու-
 սուսա Ալլահա համտ էտէրէք , իմանտա գուվվէթ-
 21 լէնիպ' Վա'տ էթտիյինին իճրաւընա տախի գատիր
 22 իտիյինէ թէեազգիւն էթտի : Պու էճլտէն անա
 սալահ 'ատտ օլունտու :
 23 Վէ անա 'ատտ օլունտըղը եալընըզ անըն իչիւն
 24 եաղըմմտը , Լաքին պիղիմ իչիւն տախի , եա'նի
 Բապըմըզ Յիսուսը էմվաթտան իհեա էտէնէ իման
 25 էտէնլէր իչիւն 'ատտ օլունաճագ տըր : Օլ տախի
 խաթալարըմըզ իչիւն էլէ վէրիլիպ' պիղիմ թէպրի-
 բիմիլ իչիւն իհեա օլունտու :

ՊԱՊ 5

- 4 Իմտի պիղ իման իլէ թէպրի օլունմըշ օլմաղլէ ,
 Բապըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն վասըթտաըլէ 'նա
 2 Ալլահ սէլամէթէ մալիք իղ : Անըն վասըթտաըլէ

- տախի իման իլէ պու սապիթ օլտրղըմըլ 'ինոյէթէ
 վիւսուլէ նա'իլ օլուպ' Ալլահն ճէլալինին իւմիտիյ.
 3 Լէ իֆթիխար էտէրիզ: Վէ էալընըզ պու տէյիլ,
 անճազ մէշադգաթլարտա տախի իֆթիխար էտէ.
 4 Ըիզ, զէրա պիլիւրիզ քի մէշադգաթտան սապը, Վէ
 սապըտան թէճըրպէ, վէ թէճըրպէտէն տախի իւ.
 5 միտ հապըլ օլուր: Իւմիտ իսէ խէճիլ էթմէզ. զիւ
 րա պիզէ վէրիլէն Բուհ իւլ Գոււտսըն վասըթասըյ.
 Լէ Ալլահն մուհապպէթի գալպլէրիմիզ տէզբիւլ.
 6 միւշ տիր: Զիւքի պիզ տահա զա'իֆ հալտէ իքէն,
 Քրիստոս՝ վազթընտա ֆասըգլար իչիւն ֆէտա ի
 7 ճան էթտի: Զիրա սալիհ քիմնէ իչիւն ֆէտա ի
 ճան էտէն նատիր պուլըւնուր. լաքին քէրիմ պիր
 առէմ իչիւն պէլքի պիր քիմնէ ֆէտա ի ճան էթ.
 8 մէյէ ճէսարէթ էտէր: Ամնա պիզ տահա կիւնահ.
 քէարլար իքէն Քրիստոսըն պիզիմ իչիւն ֆէտա ի
 ճան էթմէսիլլէ, Ալլահ պիզէ օլան քէնտի մու.
 9 հապպէթինի իզհար էտէր: Իմտի անըն գանըյլէ
 շիմտի թէպրիւր օլըւնտրղըմըլ թազտիրտէ, նէ՛ գա.
 տար զիյատէ անըն վասըթասըյլէ զազապտան իւ.
 10 լա պուլաճաղըզ, Զիրա էյէր տիւշմէն իքէն Օղլը.
 նըն էօրիւմիւ վասըթասըյլէ Ալլահ իլէ սուլհ օլտրգ
 իսէ, սուլհ օլտրգտան սօնկրա նէ՛ գատար զիյատէ
 11 անըն հայաթըյլէ իւլլա պուլաճաղըզ: Վէ էալը.
 նըզ պու տէյիլ, ֆազաթ շիմտի սէպէպ ի սուլհը.
 մըզ օլան Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն վասըթա.
 սըյլէ Ալլահ իլէ իֆթիխար էտէրիզ:
 12 Իմտի նիճէ քի պիր առէմին վասըթասըյլէ տիւն.
 էայա կիւնահ, վէ կիւնահն վասըթասըյլէ էօրիւմ
 կիրտի իսէ, պու վէճհլէ տախի՝ ճիւմէսի կիւնահ

- իշխութիւններն աւելն , եօլիւմ ճէմի' ի նասա կէջտի :
 13 Զիրա շէրի'աթատէք տիւննատա կիւնաս վար իտի ,
 ֆազաթ շէրի'աթ եօգ իքէն կիւնաս 'ատտ օրւն-
 14 մող . վէ լաքին օլ կէլէճէք զաթըն նիւմոնէսի օ-
 լան Ատէմին թէճափուզընա միւշապին կիւնաս իշ-
 լէմէյէնէրին իւղէրինէ տախի' Ատէմտէն Մուսայա
 15 վարընճայատէք եօլիւմ սալթանաթ էթտի : Լաքին
 մա'սիյէթ նասըլ իսէ' մէվճիպէ պէօյլէ տէյիլ տիր .
 զիրա էյէր պիրինին մա'սիյէթիյլէ նիշէլէր ֆէվթ
 օլտըլար իսէ , տաճա զիյատէ Ալլահըն 'ինայէթի վէ
 պիր ատէմին' եա'նի ցիսուս ֆրիստոսըն 'ինայէթիյ-
 լէ օլան 'աթիյէ չօգլար իւղէրինէ թէզպիլատ էթ-
 16 տի : վէ 'աթիյէ' կիւնաս էտէն պիր ֆէրտին սէ-
 պէպիյլէ օլան Էւթէ'յա միւմասիլ տէյիլ տիր . զի-
 րա ճիւքմ պիր մա'նիյէթտէն մաճքիւմիյէթ իշիւն
 օլտու , ամմա մէվճիպէ չօգ մա'սիյէթլէրտէն թէպ-
 17 բիր իշիւն օլտու : Զիրա էյէր պիրինին մա'սիյէթին-
 աէն նաշի եօլիւմ պիրինին սէպէպիյլէ սալթանաթ
 էթտի իսէ , նէ գատար վիյատէ 'ինայէթ վէ սա-
 լաճ 'աթիյէսինին ֆէյգինի ոլանլար պիրինին' եա'-
 նի ցիսուս ֆրիստոսըն վասըթասըլլէ հայաթտա
 18 սալթանաթ էտէճէքլէր տիր : Իմնի պու թազտիր-
 տէ պիրինին մա'սիյէթի սէպէպիյլէ հէ-+ ճիւմլէ ա-
 տէմլէր 'ալէյճինէ նասըլ ճիւքմ օլւնտու իսէ ,
 պէօյլէճէ պիրինին սալաճը վասըթասըլլէ տախի Գէ-
 Գէ- ճիւմլէ ատէմլէրէ թէպրիր ի հայաթ օլտու :
 19 Զիրա պիր ատէմին իթա'աթսըլլը սէպէպիյլէ
 չօգլար կիւնասքեսըր օլտըլը կիպի , պիրինին իթա-
 'աթը իլէ տախի չօգլար սալէճ օլաճազլար տըր :
 20 վէ մա'սիյէթին իզաիյատը իշիւն շէրի'աթ արայա

- կերտի . լաբին կիւնահըն իզտիյատ պուլտըը եէր .
 21 տէ 'ինայէթ գէյատեսիյլէ իզտիյատ պուլտու . թա
 քի կիւնահ էօլլամ իլէ սալթանաթ էթտիյի միտիլ
 լիւ , 'ինայէթ տախի , Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոս
 վասըթա օլարազ , սալահ իլէ էպէտի Հայաթ իլլան
 սալթանաթ էտէ :

ՊԱՊ 6

- 1 Իմտի նէ՝ տէյէլիմ , 'ինայէթին իզտիյատը իլլան
 2 կիւնահտա տէվլամ էտէլլիմ մի : Հաշա . պիլ կիւ
 նահա նիսպէթլէ էօլլիւշ պուլտանորդըմըզ Հալլէ՝
 3 արթըզ տնտէ նաճըլ եաշայա պիլլերիլ : Պիզէն
 Գրիստոս Յիսուսա վաֆթիլ օլունանյարըն՝ տնըն
 էօլլիւմիւնէ վաֆթիլ օլունորդարըն պիլլէ՞զ մի
 4 սինիլ : Իմտի էօլլամէ օլան վաֆթիլիլ վասըթաուրյ
 լէ անըն իլէ պերապէր տէֆն օլունորդ , թա քի
 Գրիստոս Փէտէրին ճէլալլիլ էմվլթտան իհեա օ
 լունորդը կիպի , քէզալլէ պիլ տախի Հայաթ ք ճէ-
 5 տիտէտէ եիւրիւյէլիմ : Զիրա էյէր էօլլիւմիւնիւն միւ-
 շապէհէթինտէ քէնտիսի իլէ եէք վիւճուտ օլորդ
 իտէ , գըյամէթի Դաւալէհէիլիլ տախի օլանաղըլ .
 6 Զիրա արթըզ կիւնահտ գուլլըզ էթմէմք իւզլէ ,
 կիւնահ ճէսէտի իպթալ օլունմասը իլլան՝ պիլլիմ
 էպի ատէմիմիլ անըն իլէ պերապէր սալալ օլունորդ-
 7 ղընը պիլլերիլ : Զիւնքի Կիւնահ էօլլիւշ օլան տաէմ
 8 կիւնահտան թէպրիյէ օլունմըշ օլուր : Վէ էյէր
 Գրիստոս իլէ պերապէր էօլտիւք իտէ , անըն իլէ պէ-
 9 րապէր եաշայաճաղըմըզ տախի ինանըրըզ : Զիւնքի
 Գրիստոս էմվլթտան իհեա օլունորդտան սօնկրա ,
 թէքըսըր էօլլէյէճէլլինի , վէ արթըզ էօլլիւմ անա

- 10 մուտալլաթ օլմայաճաղընը պիլիրիզ : Զիրա պոռնուճ
էօլմէսի պիր քէրրէ կիւնահ իչիւն էօլմէք օլուպ՝
- 11 եաշտամասը տախի Ալլահ իչիւն եաշամոգ տրը : Քէ-
զալիք սիզ տախի քէնտիլէրինիզի կիւնահա էօլիւ,
ամմա Բապպըմըզ Քրիստոս Յիսուստա Ալլահտ տի-
- 12 ըի 'տոտ էլլէյինիզ : Պինա'էն 'ալէյ՝ Ֆահի ճէսէտ-
լէրինիզաէ՝ շէհվէթլէրինճէ տնա իթա'աթ էթմէ-
- 13 նիզ իչիւն կիւնահ սալթառաթ էթմէսին : Ա'զա-
նըզը տախի հոգգարըզըն ալէթլէրի օլարադ կիւ-
նահա թէսլիմ էթմէյինիզ . ամմա քէնտիլէրինիզի
էմվաթտան հոյաթ պուլանլար կիպի Ալլահա , վէ
ա'զանըզը սալահ ալէթլէրի օլարադ՝ Ալլահա թէս-
- 14 լիմ էտինիզ : Զիրա շէրի'աթ թահթընտա օլմայըպ՝
'ինայէթ թահթընտա պուլունտըզընըզտան , կիւ-
նահ իւզլէրինիզէ մուտալլաթ օլմայաճադ տրը :
- 15 իմտի նէ՝ Դէյիւթ . շէրի'աթ թահթընտա օլմա-
յըպ՝ 'ինայէթ թահթընտա պուլունտըզըմըզ իչիւն
- 16 կիւնահ իչլէյէլիմ մի . հաշտ : Պիլմէ՞զ մի սինիզ
քի՝ քէնտիլիզի իթա'աթ իչիւն հէր քիմէ գուլ օլ-
մագ իւզրէ թէսլիմ 'էտէրսէնիզ , իթա'աթ էթ-
տիլինիզ քիմնէյէ , եա 'մուճիպ ի մէվթ օլան կիւ-
նահա՝ վէ եախտ մուճիպ ի սալահ օլան իթա'ա-
- 17 թա գուլ սընըզ : Ամմա Ալլահա շիւքը օլտուն քի
կիւնահըն գուլարը իտինիզ իսէ տէ , սիզէ թէս-
լիմ օլունան թա'լիմին սուրէթինէ գալպտէն իթա-
- 18 'աթ էլլէտինիզ . վէ կիւնահտան ազառ օլտըզ-
- 19 տան սօնկրա , սալահա գուլ օլտընըզ : Թէնինի-
զին զա'իֆլիյի սէպէպինտէն ինսանճա սէօյլէյօ-
րըմ . զիրա ա'զանըզը 'իսեան իչիւն նափաքիք վէ
'իսեանա գուլ օլմագ իւզրէ՝ թէսլիմ էթմիշ օլտըզը-

- նրդ վեճհէ, շիմոն տախի ա՛ղանըզը թէգատառիւ
 իշխն սալահա գուլ օլմագ իւզրէ թէալիմ էտինիդ:
 20 Զիրա կիւնասըն գուլարը պուշունարզընըզ զէման
 21 սալահատան ազատ խտինիդ: Ամմա շիմոն ուլծան.
 տըզընըզ նէանէրտէն օլ զէման նէ՞ տէմերէ կտօր.
 տիւնիւզ. զիրա ոնէրին նէթիճէտի էօրիւմ տիր:
 22 Լտբին շիմոն կիւնաստան տզատ օլուպ՝ Ալահա
 գուլ օլտըզընըզ հալտէ, տէմերէնիզ վտր, էտ՛նի
 թէգատառիւ, վէ նէթիճէտի տախի հալաթը ք էպէ.
 23 տիյէ տիր: Զիրա կիւնասըն վերէն իւճրէթ էօրիւմ
 տիր. ամմա Ալահա զէման մէվհիպէտի Բապպըմըզ Քրիս-
 տոս Յիսուս վասըթասըյլէ հալաթը ք էպէտիյէ տիր:

ՊԱՊ 7

- 1 Էյ պիրատերէր, առէմէ՛ էօճրիւ օլտըզա՛ շէրի՛աթ
 հիւքիւմէթ էթտիյինի պիւմէ՞զ մի տինիդ. (շէրի-
 2 ՛աթը պիւէնէրէ սէջլէյօրըմ.) Զիրա զէվճէ՛ զէվճի
 հալաթտա իքէն՝ շէրի՛աթ միւճիպինճէ անտ պաղ-
 լը տըր. ամմա էյէր զէվճի վէֆաթ էտերսէ, զէվճի
 3 հագգընտա օլան շէրի՛աթտան տզատ օլուր: Իմտի
 զէվճի սաղ օլտըզա, տիկէր պիր էրէ վարըրսա,
 անտ զանիյէ տէնիլիդ. ամմա զէվճի վէֆաթ էտեր-
 սէ, օլ շէրի՛աթտան ազատ օլուպ՝ հաթիթա տիկէր
 4 պիր էրէ վարըրսա պիւէ՛ զանիյէ օլմուզ: Պէջլէճէ,
 էյ պիրատերէրիմ, սիզ տախի, Ալահա սէմերէ
 կէթիրմէմիզ իշխն պիր զայրիյէ՛ Եա՛նի էմվաթ-
 տան գըյամ էտէնէ վարմագ իւզրէ, Քրիստոսըն
 ճէսէտի վասըթասըյլէ շէրի՛աթա էօրիւլ օլտընըզ:
 5 Զիրա պիզ ճիսմանի իքէն, շէրի՛աթ վասըթասըյլէ
 վուզու՛ա կէլէն կիւնասընըն հէվէսլէրի էօրիւմէ սէ.

- 6 մերէ կէթիրմէք իւզրէ ա՛ղամըպտա՝ ամիլ իտի : Շիմ-
տի իսէ պիղի զապլթ էտէնէ էօլմէքլէ՝ շէրի՛աթտան
ազատ օլտըդ , թա քի հարֆ էպիլիլինտէ տէյիլ ,
անճադ բուհ էէնիլիլինտէ խըտմէթ էտէլիմ :
- 7 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ . շէրի՛աթ կիւնա՞հ մը տըր .
հաշա . վէ լաքին շէրի՛աթ վասըթա օլմասայըտը ,
կիւնա՞հը պիլմէզ իտիմ , զիրա էյէր շէրի՛աթ՝ թա-
մա՛ էթմէյէսին՝ տէմիշ օլմասայըտը , թամա՛ը պիլ-
- 8 մէզ իտիմ : Ամմա կիւնա՞հ էմրին վասըթասըյլէ
ֆուրսաթ պուլըւպ՝ պէնտէ հէր նէվ՝ թամա՛ հու-
սուլէ կէթիրտի . զիրա շէրի՛աթ եօգ իքէն , կիւնա՞հ
- 9 մէյիթ տիր : Պէն իսէ պիր վագըթ շէրի՛աթսըզ տի-
րի իտիմ . վէ լաքին էմր կէլտիքտէ կիւնա՞հ տիրիլ-
- 10 տի , պէն տախի էօլտիւմ . Վէ օլ մուճիպ ի հայաթ
- 11 օլան էմր պանա մուճիպ ի մէվլթ պուլըւնտու : Զի-
րա կիւնա՞հ էմրին վասըթասըյլէ ֆուրսաթ պու-
լուպ՝ պէնի իղլալ էտէրէք , անըն վասըթասըյլէ
- 12 պէնի էօլտիւրտիւ : Իմտի շէրի՛աթ մուգատտէս՝ վէ
էմր մուգատտէս վէ հագգ վէ էյի տիր :
- 13 Էյյլէ իսէ էյի օլան նէսնէ պանա մուճիպ ի մէ՞վթ-
մի օլտու . հաշա . անճադ մա՛հէպ է մա՛լի օլան կիւ-
նա՞հ տըր . թա քի օլ էյի նէսնէնին վասըթասըյլէ
պանա էօլիւմ հուսուլէ կէթիրմէքլէ՝ կիւնա՞հ իտիլի
աշիքեար օլա , շէյլէ քի կիւնա՞հ էմրին վասըթա-
- 14 սըյլէ հատտէն զիյատէ դապիհ օլա : Զիրա շէրի-
աթըն բուհանի օլտըղընը պիլիլիլիլ , ֆագաթ պէն
- 15 կիւնա՞հ ալթընտա սաթըլմըշ ճիսմանի իմ : Զիրա
իլլէտիլիմի թանըմամ , չէւիքի իսթէտիլիմի իլլէմէ-
յօրըմ , ամմա պուղղ կէթտիլիմ նէսնէյի իլլէյօրըմ :
- 16 Լաքին էյէր իսթէմէտիլիմի իլլէյօրսամ , շէրի՛ա-

- 17 Թըն էյի իտիյինի թաստիգ էտիյորըմ, իմտի անը
իշէյէն արթըգ պէն տէյիլ իմ, ամմա տերունիմ:
- 18 տէ սաքին օլան կիւնաս տըր: Զիրա պէնտէ եանի
թէնիմտէ էյի շէյ սաքին օլմատըղընը պիլիւրիմ. զի-
րա իսթէմէք պէնտէ հազըր իսէ տէ, էյի շէյի իծ.
- 19 րա էթմէքլիլի պուլմայորըմ: Զիրա իսթէտիյիմ է.
յիլիլի իշէմէյիպ, իսթէմէտիյիմ քէօթիւլիլի.
- 20 իծրա էտիյորըմ: Վէ էյէր պէն իսթէմէտիյիմ շէյի
իշէյորսամ, արթըգ անը իծրա էտէն պէն տէյիլ
- 21 իմ, անճագ պէնտէ սաքին օլան կիւնաս տըր: իմ.
տի պէն քէնտիմտէ պու գանուներ պուլլայորըմ, եա.
նի էյիլիք էթմէյի իսթէր իքէն քէօթիւլիլէք պէն.
- 22 տէ հազըր տըր: Զիրա պաթընի ատէմէ կէօրէ Ալ-
23 լահըն շէրի'աթընտան հազը էտէրիմ. Ամմա ա.
զամտա պուլլուռուպ 'ազըմըն գանուներ իլէ ճէնքէ.
շէրէք, պէնի ա'զամտա օլան կիւնասըն գանուներա
- 24 էսիր էտէն պիր դայրի գանուներ կէօրիւյորըմ: Պէն
նէ' պիլարէ ատէմ իմ, պու էօլիւմիւն ճէսէտիստէն
- 25 պէնի քիմ իւլաս էտէճէք տիր: Բապպըմըգ Յի-
սուս ֆրիստոսըն վասըթասըյլէ Ալլահա շիւք է-
տէրիմ. վէլ հասըլ պէն քէնտիմ 'ազլ իլէ Ալլահըն
շէրի'աթընա, վէ ֆագաթ թէն իլէ կիւնասըն գա-
նուներա գուլլըգ էտիյորըմ:

ՊԱՊ 8

- 1 Իմտի ֆրիստոս Յիսուստա օլուպ՝ թէնճէ տէյիլ
[անճագ բուհճա] սիւլուք էտէնլէր 'ալէյ հիւտէ շիմ.
- 2 տի հիւ պիր հիւքմ եօգ տըր: Զիւնքի ֆրիստոս Յի-
սուստա օլան հայաթ բուհընըն գանուներ պէնի կիւ-
- 3 նաս վէ էօլիւմ գանուներտան ազատ էյլէտի: Զի-

րա շերի՛աթ թէն սէպէպիյոյէ 'աճիզ օլտըղը հալտէ՛
 իճրա էտէմէտիյինի Ալլահ քէնտի Օղլընը կիւնահը
 թէն միւշապէհէթինտէ վէ կիւնահ իչիւն իրսու է-
 տիպ, կիւնահ 'ալէյհինէ թէնտէ հիւքմ էտերէք
 4 իհրա էյլէտի. Թա քի շերի՛աթըն ահքեամը պիղտէ,
 եա՛նի թէնճէ տէյիլ, անճադ բուհճա սիւլուք է-
 5 տէնլէրտէ իթմամ օլունա, Զիրա ճիսմանի օլանլար
 ումուրը ը ճիսմանիյէյէ՝ վէ բուհանի օլանլար ու-
 6 մուրը ը բուհանիյէյէ սարֆ ը էֆքեար էտերէր: Զի-
 րա էֆքեարը ը ճիսմանիյէ էօլիւմ տիր, ամմա էֆ-
 7 քեարը ը բուհանիյէ հայաթ վէ սէլամէթ տիր: Զիւն-
 քի էֆքեարը ը ճիսմանիյէ Ալլահ 'ատապէթ տիր,
 զիրա Ալլահըն շերի՛աթընա իթա՛աթ էթմէզ, վէ
 8 հէմ տէ էտէմէզ: Իմտի ճիսմանի օլանլար Ալլահ
 9 մագպուլ օլամազ. Լաքին սիզ՝ Ալլահըն բուհը սիլ-
 տէ սաքին օլտըղը թազտիրտէ, ճիսմանի օլմայըպ՝
 անճադ բուհանի սինիզ. վէ էյէր պիր քիմսէտէ
 Քրիստոսըն բուհը եօզ իսէ, օլ քիմսէ անըն տէյիլ
 10 տիր: Վէ էյէր Քրիստոս սիլտէ իսէ, ֆիլ վազը՝
 ճէսէտ կիւնահ սէպէպինտէն մէյիթ տիր, ամմա
 11 բուհ սալահ սէպէպինտէն հայաթ տըր: Վէ էյէր
 Զիսուսը էմվաթտան իհեա էտէնին բուհը սիզտէ
 սաքին իսէ, Քրիստոսը էմվաթտան իհեա էտէն՝
 սիզտէ սաքին օլան քէնտի բուհը վազըթասըյլէ սի-
 զին Փանի ճէսէտլէրինիզի տախի տիրիլտէճէք տիր:
 12 Իմտի, էյ պիրատերէր, պու սուրէթտէ թէնճէ
 13 եաշամագ իչիւն թէնէ պօրճըւ տէյիլ իզ. Զիրա
 էյէր թէնճէ եաշար իսէնիզ, էօլէճէքսինիզ. ամմա
 էյէր բուհ իլէ տ՛մալ ի ճիսմանիյէյի ի՛տամ է-
 14 տէրսէնիզ, եաշայաճագսընըզ: Զիրա Ալլահըն բու-

- Տը քիմէրէ տէլայէթ էտէրսէ , Ալլահն ողուլարը
 15 անէր տիր : Զիրա սիզ թէքրար մուճիպ ի խալֆ
 օլան էսիրլիք բուհնը ալմատընը , անճագ օղուլը
 բուհնը ալտընը , քի անըն իլէ Ապպա , փէտեր
 16 տէյիւ նիտա էտէրիլ : Օլ բուհ քէնտիսի պիզիմ
 էվլատ Ուլլահ օլտըղըմըղա բուհըմըղ իլէ պէրապէր
 17 շէհատէթ էտէր : Վէ էյեր էվլատ իսէք , քէզալիք
 վարիսէր իլ , Ալլահն վարիսէրի վէ ֆրիստսըն
 միրաա շէրիքէրի իլ , թա քի անըն իլէ պէրապէր
 էլէմ չէքտիյիսիլ սուրէթտէ , պէրապէր տախի ճէ-
 լալէ նա'իլ օլալըմ :
- 18 Զիրա հիսապ էտէրիմ քի' շիմտիքի զէմանըն է-
 լէմէրի պիզիմ իչիւն միւնքէշիֆ օլաճագ ճէլալէ գը-
 19 յասէն պիր շէյ տէյիլ տիր : Զիւնքի մախլուգ քէ-
 մալ ի հասրէթլէ Ալլահն ողուլարընըն միւնքէշիֆ
 20 օլմասընա միւնթազըր տըր : Զիրա մախլուգ քէնտի
 իրատէթիլլէ տէյիլ , անճագ քէնտիսիսի թապի'
 էթտիրէնին սէպէպինտէն պաթըլըղա թապի' օլ-
 21 տու , Պու իւմիտ իլէ քի մախլուգ տախի պիլ զաթ
 ֆէսաաըն գուլըղընտան գուրթուլուպ էվլատ Ուլ-
 22 լահն հիւրըրիլէթ ի ճէլիլէսինէ նա'իլ օլա : Զիւնքի
 քէաֆֆէ ի մախլուգ շիմտիյէ տէկին պիրլիքտէ ահ
 23 իլէ աղըր չէքտիյիսի պիլըրիլ : Վէ եալընըղ պու
 տէյիլ , անճագ պիլ բուհն իլք մէյվէսինէ մալիք
 օլանլար պիլէ օղուլըգ' եա'նի ճէսէտիմիզին խէլա-
 սընա միւնթազըր օլարագ , քէնտիմիլ տախի տէ-
 24 բուհիմիզտէ ահ չէքէրիլ : Զիրա իւմիտ իլէ խէլաա
 պուլտըգ : Լաքին կէօրիւնէն իւմիտ իւմիտ տէյիլ
 տիր , զիրա պիր քիմնէ կէօրտիլիւ շէյէ տահա նէ'
 25 իչիւն իւմիտ էտէր : Լաքին էյեր կէօրմէտիլիմիլ

- 26 չէյէ իւմիտ էտէրսէք, սապր իլէ պէքլէրիդ, վէ
քէզալիք Բուճ տախի զա'ֆլարըմըզա մու'ավէնէթ
էտէր. զիրա վաճիպ օլտըղը կիպի նասըլ տու'ա է-
տէճէյիմիղի պիլմէյօրըղ, ամմա Բուճ քէնտիսի քէ-
լամ իլէ պէյան օլունմաղ աճլէրլէ պիղիմ իչիւն չէ-
27 ֆա'աթ էտէր, վէ գալպլէրի թէֆթիչ էտէն տա-
խի մուգտտտէպէր իչիւն Ալլահն էրադէթնէ կէօրէ
չէֆա'աթ էթտիյինտէն՝ Բուճն միւրատը նէ խտի-
յինի պիլիք:
- 28 վէ թագտիրի իւզրէ տա'վէթ օլունուպ' Ալլահն
սէվէնլէրին խայրընա ճիւմլէ չէյլէրին պէրապէր իչ-
29 լէտիյինի պիլիքիդ, Զիրա էզէլտէն պիլտիյի քիմնէ-
լէրի քէնտի Օղլընն սուրէթինէ միւշապիճ օլմուզա
թագտիր էյլէտի, թա քի չօգ պիրատէրլէր առա-
30 սընտա օ իլք օլա, վէ թագտիր էթտիյի քիմնէ-
լէրի տա'վէթ էյլէտի. վէ տա'վէթ էթտիյի քիմնէ-
սէլէրի թէպրիր էյլէտի. վէ տախի թէպրիր էթտի-
31 յի քիմնէլէրի թա'ղիդ էյլէտի: Իմտի պու չէյ-
լէրէ նէ՞ տէյէլիմ. Ալլահ պիղիմ իլէ օլտըղը թագ-
32 տիրտէ 'ալէյհիմիգտէ քիմ օլա պիլիք. Գէնտի Օղ-
լընը էսիրկէմէյիպ անը պիղիմ ճիւմլէմիզ իչիւն
թէպլիմ էյլէյէն՝ անըն իլէ պէրապէր հէր չէյի
33 տախի պիղէ նո'սըլ իհսան էթմէյէճք տիր: Ալ-
լահն միւնթախապլարընը քիմ իթթիհամ էտէ-
34 ճէք տիր. թէպրիր էտէն Ալլահ տըր, 'Ալէյհլէրին-
տէ հիւքմ էտէն քիմ տիր. վէֆա'աթ էտիպ' խու-
սուսա գըյում էտէն, վէ Ալլահն սաղլնտա օլուպ'
պիղիմ իչիւն չէֆա'աթ էտէն տախի ֆրիստոս տըր:
35 Պիղի ֆրիստոսըն մուհապէթինտէն քիմ այրա-
ճադ տըր. էլէմ մի, մուզայագա'մ մը, թէ'ատտի՞

- մի, աճը՞գ մը, չբոլաբոլ՞գ մը, մուխաթարա՞ մը,
 36 գըլը՞ճ մը. Նիթէքիմ՝ Սէնին իջին հէր կիւն գաթի
 օլունուրը. պողազլանաճագ գոլունլար հիւսպին.
 37 տա իզ՝ տէյիւ մուհարրէր տիր: Ամմա պունլարն
 ճիւմլէսինտէ պիզի սէվէնին վասըթասըյլէ պիւ քիււ-
 38 լիյէ զպլիպ օլուրը. Զիրա թասգիգ պիլիրիմ՝ քի՛
 նէ էօլիւմ, նէ 'էօմը, նէ մէլա'իքէ, նէ բու'էսա,
 նէ գուվլէթլէր, նէ հազըր, նէ կէլէճէք շէյլէր,
 39 Նէ եիւքսէքլէք, նէ տէրիյէք, նէ ախէր պիր մախ-
 լըւգ Բապպըմըզ Քրիստոս Յիսուստա օլան Ալլահն
 մուհապլէթինտէն պիզի այրըմաղա գատիր օլմա.
 յաճագ տրը:

ՊԱՊ 9

- 1 Քրիստոստա հագիգաթ սէոյլէրիմ, ետլան սէոյլէ-
 մէմ, (պանա զամիրիմ տախի Բուհ իւլ Գուտս ի-
 2 լէ շահիտ տիր.) Քի 'ազիմ հիւզնիւմ վէ գալպիմ.
 3 տէ լա եէնգաթի՛ տէրտիմ վար տրը: Զիրա պիրա.
 տէրլէրիմ, եա՛նի թէն ճիհէթիյլէ ագրապամն եէ-
 րինէ պէն քէնտիմ Քրիստոստան մահրում օլայլմ՝
 4 տէյիւ արզու էտէր իտիմ. Անլէր Իսրայէլիլ օլալ՝
 օղուլըզ վէ ճէլալ վէ 'տհտլէր վէ վազ՝ ք շէրի'աթ
 5 վէ 'իպատէթ վէ վա'տլէր անլէրին տիր. Ապա տա-
 խի անլէրին օլուա՝ Քրիստոս տախի թէն ճիհէթիյ-
 լէ անլէրտէն տիր. ճիւմլէնին իւզլէրինէ Օ իլ էլ
 6 էպէտ Ալլահ ք միւպարէք տիր: Ամին: Ամմա Ալ-
 լահն քէլամը եէրէ տիւշտիւ՝ տէմէք տէյիլ տիր.
 զիրա պէնի Իսրայէլտէն օլանլարըն ճիւմլէօի Իսրա-
 7 յէլ տէյիլ տիր: Հէմ տէ Ապրահամ նէսիլ օլուր-
 լարը իջին ճիւմլէսի էվլատ տէյիլ, Փագաթ՝ Սա-

8 նա իսհապատան նէսլ 'ատտ օլունաճագ տըր' Դէնիւ
 9 Դէնիւ թէն ճիհէթիլէ եվլատ օլանլուր եվլատ
 10 Ուլաճ օլմայրլու, անճագ վա'տ ճիհէթիլէ օլան եվ-
 11 լատ նէսլ սայրլուր : Զիրա վա'տըն քէլամը պու ի-
 12 տի, եա'նի Պու վագըթտա կէլէճէյիմ, վէ Սարա-
 13 յա պիր օղուլ օլաճագ տըր : Վէ եալընըզ պու տէ-
 14 յիլ, ամմա Րիպգա տախի պիր զաթ եա'նի փէտէ-
 15 Րիմիլ իսհապատան համիլէ օլտըզը հալտէ, Զօհ-
 16 ւէ տահա տօղմագտան վէ պիր խայր եա շէրր իշ-
 17 լէմէզտէն եվվէլ Ալլահն քէնտի ինթիխապըլէ
 18 թագտիրինին ('ամէլէրտէն օլմայրլու, անճագ տա-
 19 յէ Պէթիլիլ քիւլիլիլնէ գուլլըզ էտէճէք տիր'
 20 պուլուրլուր : Նիթէքիմ Նա'գուպը սէվտիմ, 'է-
 21 սավա իսէ պուլղ կթտիմ' տէյիլ մուհարրէր տիր :
 22 Իմտի նէ՞ տէյէլիմ. Ալլահտա հագգալըզ վա'ր
 23 մը տըր. հաշա. Զիւքի Մուսայա խիթտակէն Մէր-
 24 համէթ էտէճէյիմէ մէրհամէթ էտէրիմ, վէ շէֆգաթ
 25 էտէճէյիմէ շէֆգաթ էտէրիմ' տէյիլ պուլուրտու :
 26 Պու թագտիրտէ' իսթէյէնին հախստ գօշանըն եէ-
 27 տինտէ տէյիլ, անճագ մէրհամէթ էտէն Ալլահն
 28 ետտինտէ տիր : Զիրա Ֆիր'օնա ֆիթտակ' Սէնի հէ-
 29 ման պուլուլն իշիւն, եա'նի սէնտէ գուտըթի-
 30 մի իզհար էթմէք, վէ իսմիմ պիլթիւն զէմինտէ
 31 իլան օլունմագ իշիւն իգամէ էյլէտիմ' տէյիլ
 32 պուլուրուր : Պինս'էն 'ալէյհ իսթէտիլինէ մէրհա-
 33 մէթ էտէր, վէ իսթէտիլինի փէքլէնտիրիր : Իմտի
 34 պանա տէյէճէքսին քի' Տահա նի'շիւն գապահաթ
 35 պուլուր. զիրա անըն միւրատընա քի'մ մուգամէ-
 36 մէթ էթմիշ տիր : Վէ լաքին, էյ ատէմ, սէն քի'մ

- սին՝ քի Ալլահա ի'թիրազ էտէրսին . մասնու՝ Սա.
 նի'ինէ՝ Պէնի նի'չիւն պէցլէ եափաղն՝ տէյէ պիլը
 21 մի : Պիր խամուրտան պիր գապ շէրաֆէթ իյիւն,
 տիկէր պիրինի տախի մէզէլէթ իյիւն եափաղա՝
 չէթվէքճինին պալչըգ իւզէրինէ գուտրէթի եօգ մի :
 22 Իմտի էյէր Ալլահ զազապընը կէօթէրմէք վէ գուտ.
 րէթինի պիլտիրմէք միւրաւորլէ , հէլաքէ հազըր օ.
 լան զազապ գապլարընա չոգ սապր իլէ թէհամիլ
 23 էթտի , վէ մուգատտէմա 'իզզէթէ թէհիյէ էյ.
 24 լէտիյի մէրհամէթ գապլարը , կա'նի պիզ եալընըզ
 Եհհուտրէրտէն տէյիլ , ամմա թա'իֆէլէրտէն տա.
 խի տա'վէթ էթտիյի քիմսէլէր հազգընաա զընա ի
 'իզզէթինի պիլտիրմէք իսթէտի իսէ , նէ՝ Բէյէթ.
 25 Նիթէքիմ Բիւա Հօշա'տա՝ Գաւմըմ՝ օլմայաւա՝
 գաւմըմ , վէ մահպուպէ օլմայաւա մահպուպէ տէ.
 26 Եհհիյիմ : վէ վազը՝ օլա քի՝ Սիլ գաւմըմ տէյիլ
 սինիզ՝ տէնիլտիյի մահպալտէ , օրատա հոյո օլան
 Ալլահըն օղուլարը թէսմիյէ օլունաւազըստը
 27 տէյիլ պույուրուր : վէ իշա'եա իսրայէլին հագ.
 գընտա նիտա էտէր քի՝ էյէր պէնի իսրայէլին 'ա.
 տէտի տէնիզին գումը գատար օլա , ահաֆ պաղըյ.
 28 Եհսի խէլաս պուլաւազ սորը . Չիրա 'ատայէթ իւզ.
 րէ էմըն իսթիսար իլէ թէքմիլ էտէճէք տիր . չիւն.
 քի Բապպ եէր իւզէրինտէ մուխթասար էմըն իճրա
 29 էտէճէք տիր : վէ տաիի իշա'եա մուգատտէմա
 պույուրաղը կիպի՝ էյէր Բապպ իւլ ճիւնուտ պի.
 գէ նէսլ պրադմասպըտը , Սատու՝ կիպի օլուպ
 Ղամօրայա պէնիզէմիլ օլուր իտիք :
 30 Իմտի նէ՝ տէյէլիմ . սալահը թա'գիպ էթմէյի
 թա'իֆէլէր սալահա , եա'նի իմանտան օլան սալա .

- 31 հո նա'իւ օլտըլար . վէ լուքին խորոյէլ սալահ գա-
'իտէսինի թա'գիպ էտէր իքէն , սալահ գա'իտէսինե
32 նա'իւ օլմաւար : Նի՞չիւն . զիրա իման իլէ տէյիւ ,
կէցյա ա'մու ի շէրի'աթլէ ա'ւար . չիւնքի օլ թէօ-
33 քէզ թաշնա չարփալար . Նիթէքիմ' իշթէ Աի-
օնտա պիր թէօքէզ թաշը վէ պիր սիւրչմէ գոյասը
գօրըմ' , վէ անա հէր իման էտէն խէճիլ օլմայաճագ
տըր' տէյիւ մուհարրէր տիր :

ՊԱՊ 40

- 1 Եյ պիրատէրլէր , պէնիմ գալլիմին աղգուսը , վէ
խորայէլ իչիւն Ալլահա նիյազըմ խէլտն պուլմալա-
2 ըը տըր : Զիրա հադգլարընտա շէհատէթ էտէրիմ'
քի' սնոյէրտէ Ալլահ զայրէթի վար , լուքին 'իլմ' ճի-
3 հէթիլլէ տէյիւ տիր : Զիւնքի սնոյլէր Ալլահն իւհ-
էյէթիլէ սալահ զիլմէյիլ' քէնտիլէրինին սալահնը
սապիթ էթմէյէ ճէհա էթմէլէրիլլէ , Ալլահն սա-
4 լահնա միւթի' օլմաւարլար : Զիրա հէր իման էտէ-
նէ մաճիպ ի սալահ օլմագ իւլլէ շէրի'աթլն նի-
հայէթի ֆրիստոս տըր :
5 Զիւնքի Մուսա շէրի'աթտան օլան սալահ հագ-
գընտա Պու շէյլէրի իճրա էտէն ատէմ' պուհլար
6 իլէ եաշայաճագ տըր' տէյիւ թաշրիր էտէր : Ամմա
իմանտան օլան սալահ' ֆէնտի գալլիլտէ տէմէյէ-
սին քի' Սէմայա քիմ' չըգաճագ տըր , (եա'նի ֆրիս-
7 տոսը էնտիրմէք իչիւն .) Եսիստ' Հովիլէյէ քիմ'
էնէճէք տիր , (եա'նի ֆրիստոսը էմվաթտան չըգար-
8 մագ իչիւն .) տէյիւ պույուրուր : Ամմա նէ՞ տէյօր .
ֆէլամ' (եա'նի վա'զ էթտիլիմիզ իման քէլամը)
սանա եագըն տըր , աղգընտա վէ գալլիլտէ տիր :

- 9 Շէջլէ քի Գիսուսըն Բապպ իտիյինի ազգըն իլէ իգ-
րար էտիպ՝ Ալլահ անը էմվաթտան իհեա էթտիլի-
նէ գալպին իլէ ինանըսան, խելաս պուլաճագորն:
- 10 Զիւքի սալահ իշիւն գալպ իլէ իման, վէ խելաս ի-
- 11 չիւն աղըղ իլէ իգրար գըլընըր: Զիրա քիթապ՝ Ա-
նա հէր քիմ իման էտէրսէ խէճիլ օլմայաճագ տըր՝
- 12 պուլուրուր: Զիւքի Եէհուտի իլէ Եուսանինին ֆար-
գը եօգ տըր. զիրա ճիւմլէնին Բապպը քէնտիսի օ-
լուպ՝ քէնտինէ տու'ա էտէնլէրին ճիւմլէսինէ զանի
- 13 տիր: Զիրա հէր քիմ Բապպըն իսմինէ տու'ա էտէր-
սէ խելաս պուլաճագ տըր:
- 14 Իմտի իման էթմէտիլէրի զաթա նաճըլ տու'ա
էտէճէքէր. վէ հազգընտա իշիթմէտիլէրի զաթա
նաճըլ իման էլլէյէճէքէր. վէ վա'գ էտէն եօգ ի-
- 15 քէն՝ նաճըլ իշիտէճէքէր. Վէ իրաւ օլուսմատըգ-
ճա՝ նաճըլ վա'գ էտէճէքէր. նիթէքիմ՝ Սէլամէթ
թէպշիւր էտէնլէրին, հէման խայրը շէյլէր թէպշիւր
էտէնլէրին ալապարը նէ՝ կիւզէլ տիր՝ տէյիւ մու-
- 16 հարրէր տիր: Լաքին պէշարէթէ ճիւմլէսի իթա'աթ
էթմէտի, զիրա իշա'եա՝ Եա Բապպ, վերտիյիլիլ
- 17 խապէրէ քիմ՝ ինանտը՝ տէր: Իմտի իման իշիթ-
մէքտէն, վէ իշիթմէք Ալլահն քէլամը վասըթա-
- 18 սըլլէ օլուր: Լաքին՝ իշիթմէտիլէր մի՝ տէրիմ. պէ-
լի՝ Անլէրին սէտասը պիւթիւն զէմինէ վէ քէլամլէ-
- 19 ըր տիւննանըն միւնթէհասընա գատար չըգտը: Եի-
նէ՝ Իարայէլ պի՛լմէտի մի՝ տէրիմ. էվվէլա Մուսա՝
Պէն սիգի գալմ՝ օլմայան իլէ զպրէթէ թէշիլի՝ վէ
ֆէհմիլ թա'իֆէ իլէ զաղապա թահրէք էտէճէյիմ՝
- 20 տէյիւ սէջլէտի: Ամմա իշա'եա՝ Պէնի արամայան-
լար թարաֆընտան պէն պուլուստըմ. պէնի թալէպ

էթմէյէնլերէ զաճիր օլտըմ՝ տէյիւ ճէսուրանէ պու-
 21 յուրուր : Վէ իսրայէլ հազգընտա՝ Պիւթիւն կիւն
 էլէրիմի 'սաի վէ միւթէրիզ պիր գալմա ուղաթ-
 տըմ՝ տէյիւ պույուրուր :

ՊԱՊ 11

- 1 Իմտի Ալլահ քէնտի գալմընը ըէ՞տտ էթտի մի՝
 տէյօրըմ. հաշա . զիրա պէն քէնտիմ տախի Ապ-
 րահամ նէպինտէն , Պէնեամին սրպթընտան պիր
- 2 իսրայէլիւ իմ . Ալլահ էվկէտէն պիւտիյի քէնտի
 գալմընը ըէտտ էթմէտի . եօզսա էյիյա ֆէթոււնդա
 ֆիթապըն նէ տէտիյինի պի՞լմէյօր մը սընըզ . նիճէ
 քի Ալլահա իսրայէլին 'ալէյճինտէ շիքէպէթ էտէ-
- 3 ըէք՝ իա Բուպ , սէնին փէյղամպէրէրինի գաթլ
 էտիպ՝ մէզպահլարընը երգտըլար . վէ պէն ետլընըզ
 գալտըմ , պէնիմ ճանըմա տախի գաստ էտիյօրլար՝
- 4 [տէր] : Լաքին ճէվապ ը իլահի աճա նէ՞ տէր . Պա-
 'ալ սանէմէ տիզ չէզքմէմիշ եէտի պին տտէմ քէն-
- 5 տիմ իցիւն ալը գօտըմ : Քէզալիք հալ ը հազըրտա
 տախի 'ինայէթ ինթիխապը իւզրէ պիր պագըյյէ
- 6 մէվճուտ տըր : Վէ էյէր 'ինայէթ իլէ իսէ , արթըզ
 'ամէլէրտէն տէյիլ տիր . եօզսա 'ինայէթ արթըզ
 'ինայէթ օլմաղ . վէ էյէր 'ամէլէրտէն իսէ , արթըզ
 'ինայէթ տէյիլ տիր . եօզսա 'ամէլ արթըզ 'ամէլ
- 7 օլմաղ , էյյէ իսէ նէ՞ տիր . իսրայէլ արաաըղը շէ-
 յէ նա՛իլ օլմաթը , ամմա ինթիխապ օլընանլար
 նա՛իլ օլտու , վէ պագիլէրի թա պու կիւնէտէք
- 8 քէօրլէնտիլէր . Նիթէքիմ մուհարրէր տիր քի՝ Աւ-
 լահ աճէրէր զաֆլէթ բուհը , կէօրմէզ կէօզլէր վէ ի-
- 9 շիթմէզ գուլազլար վէրտի : Տաուտ տախի՝ Անլէ-

- րին սօֆրասը քէնտիւթերնէ տուգագ վէ քէմէնս վէ
 40 Թեօքէզ վէ ճէզա իշխն օլա . կէօզէրի կէօրմէմք
 իշխն գարարսըն , վէ պէլլէրինի տա'իմս պիւք' տէր
 41 Իմտի' Եանըլմալարը տիւշմէք իշխն մի օլտու' տէ
 յօրըմ' . հաշա . անճագ քէնտիւթերի զայրէթլէնտիլ
 մէք իւզլէ քէնտի մա'սիյէթլէրիյէ խելաս Թա'լ
 42 Ֆէլլէրէ կէլտի : Վէ էյէր անլէրին մա'սիյէթի' ալէ
 մին զընասը , վէ էքսիլմէլէրի Թա'իֆէլլէրին զընասը
 օլտու իսէ , անլէրին Թէմամլէյէթի նէ' գատար զի
 43 յատէ օլաճագ տըր : Զիրա սիւլ Թա'իֆէլլէրէ սէջ
 լէյօրըմ' , պէն Թա'իֆէլլէրին ըսուլը օլտըզմ' միւ
 նասէպէթլէ խըտմէթիւսի միւշէրրէֆ Թուլթարմ'
 44 Պէլքի պիր վէճճլէ էնասպըմը զայրէթլէնտիլիպ' աւ
 45 Լէրաէն պա'ղըլարընը խելաս էտէյիմ' : Զիրա էյէր
 ըտտ օլունմալարը միւսալէհէ ի 'ալէմ' օլտու իսէ ,
 գապուլ օլունմալարը էմվսթտան հայաթ պուլմալ
 46 տան զայրի նէ' օլուր : Վէ էյէր Թուրֆուստա մու
 գատտէս իսէ , խամուր տախի մաֆադաֆէր . գիւր . վէ
 էյէր քէօք մուգատտէս իսէ , տալլար տախի էյլէ
 47 տիր : Վէ էյէր օլ տալլարըն պա'ղըր գօփարըլլ
 տա , սէն եապանի զէյթունտան օլտըզն հալտ
 անլէրին արասընա աշանարագ , զէյթունա աղաճը
 նըն քէօքիւնէ վէ սէմիդիյիկնէ հիսսէտար օլտըն ի
 48 սէ , տալլար իւզէրինէ Թէֆախիւր էթմէ . Ամմ
 էյէր Թէֆախիւր էտէր իսէն , պէլ քի սէն քէօքիւ
 49 տէյիլ , ֆադաթ քէօք սէնի համիլ տիր : Իմտի' Պէ
 նիմ աշանմաղըլըմ' իշխն օլ տալլար գօփարըլլ
 20 տէլէճէքսին : Փէք էյի . անլէր իմանըզլլք սէպէ
 պինտէն գօփարըլլար , ամմա սէն իման իլէ սա
 պիթ սին . Թէրէպպիւր էթմէ , անճագ խալֆ էյ

- 21 լէ՛ Զիրա էյէր Ալլահ թապի՛ի տալարը էսիրկէմէ-
 22 տի իսէ, «-էն սէնի տախի էսիրկէմէսին : Իմտի
 Ալլահն քերէմինէ վէ շիտտէթինէ պադ. տիւշէն-
 լէր իւղէրինէ շիտտէթ, ամմո սէնին իւղէրինէ քէ-
 րէմ, էյէր օլ քերէմտէ սապիթ գալըրսան, Խոգսա
 23 սէն տախի քէսիլէճէքսին : Վէ անլէր տախի իման-
 սըղըգտա գալմասըգլարը թագտիրտէ՝ աշլանաճագ
 արը, զիրա Ալլահ անլէրի երնէ աշլամաղա գատիր
 24 տիր : Զիրա սէն էյէր ան ասըլ Էապանի օլան զէյ-
 թուն աղաճընտան քէսիլիպ թապի՛աթա մուխա-
 լիֆ օլտրագ, էյի զէյթուն աղաճընա աշլանտըն ի-
 սէ, նէ գատար զիյատէ պու թապի՛ի օլանլար քէն-
 տիլէրին զէյթուն աղաճընա աշլանտա կերէք տիր :
 25 Զիրա, էյ պիրատէրլէր, քէնտինիզի՛ 'ագիլ կէօրմէ-
 մէնիզ իչիւն չու սրրը, Էա՛նի թա՛իֆէլէրին թէմու-
 միյէթի կէլինճէյէ տէկին Խսրայլէ պիր մէրթէպէ
 քէօրլիւք վուգու՛ պուլտըղը մէճճուլընըղ օլմասընը
 26 իսթէմէմ, Շէօյլէ քի պիւթիւն Խարայլ խէլաս
 պուլաճագ տըր, Նիթէքիմ՝ Սիօնտան խէլապքեար
 կէլիպ՝ Եա՛գուպտոն Փըսգը տէֆ՝ էտէճէք տիր :
 27 Վէ կիւնաճարընը տէֆ՝ էթտիլիմ զէման, թարա-
 ֆըմտան անլէրէ օլան՝ աճտ պու տըր՝ տէյիւ մուճար-
 28 ըր տիր : Վ ագը՛ա պէշարէթէ Նիսպէթլէ անլէր ու-
 զին սէպէպինիզէ տիւշմէն տիր. լաքին ինթիխապա
 Նիսպէթլէ էճտատ սէպէպինէ սէվկիւլիւ տիրլէր :
 29 Զիրա Ալլահն մէվհիպլէրի վէ տա՛վէթի նէտա-
 30 մէթտէն միւպէրըա տըր : Զիրա սիզ պիր զէման
 Ալլահա իման էթմէտիլինիզ ճալտէ, շիմտի անլէ-
 րին իմանսըղըղը սէպէպինտէն մէրճամէթէ նա՛իլ
 31 օլտըղընըղ միսիլիւ, Քէզալիք շիմտի անլէր իման

- էթմէտիւր, թա քի մագհար օլտըղընը մերհա
մէթլէ քէնտիւր տախի մերհամէթէ հա'իլ օլալար:
- 32 Զիրա Ալլահ ճիւմլէսինէ մերհամէթ էթմէք իւզլէ
ճիւմլէսինի իմանողըզդ ալթընա գափաուար:
- 33 Էյ Ալլահն զնա վէ հիքմէթ վէ 'իւմինին տէ.
րինյէի. անըն հիւքմէրի թէֆահհիւտէն, վէ թա.
- 34 ըիդլէրի թէֆթիշտէն նէ՝ գատար պա'իտ տիր: Զի.
րա Բապպըն ֆիքրինէ 'արիֆ քի՞մ, եախօտ անըն
- 35 միւսթէշարը քի՞մ օլտու: Եախօտ անա քի՞մ էվ
- 36 վէլ վէրտի քի՝ քէնտինէ միւքհաֆաթ վէրիլէ: Զի.
րա ճիւմլէ շէյլէր անտէն, վէ անըն վատըթաուըյլէ,
վէ անըն իշխն օլուպ, անա իլ էլ էպէտ մէճտ օլ
տուն: Ամին:

ՊԱՊ 12

- 1 Իմտի, էյ պիրատերլէր, սիզէ Ալլահն ռահմէթ.
լէրի իշխն եալվարըրըմ քի՝ 'իպատէթ ի ռուհանի.
յէնիզ օլարադ ճէսէտլէրինիզի տիրի, մոգատտէս,
վէ Ալլահա մագպուլ պիր գուրպան թագտիմ է.
- 2 տէսինիզ, վէ պու 'ալէմին կիտիշնէ ույմայընը,
ամմա Ալլահն խայրը վէ մագպուլ վէ քեաթիլ ի.
րատէթի նէ օլտըղըն թէճրիպէ էթմէք իշխն 'ազ.
- 3 լընըզն թէճտիտիլլէ թէպէտտիւլ էտինիզ: Զիրա
պանա վէրիլէն 'ինայէթլէ արտնըզտա պուլունան
հէր պիր ատէմէ տէրիմ քի՝ քէնտինի լա'իգինտէն
զիյատէ ի'թիպար էթմէսին, ամմա Ալլահն հէր
քէսէ թէվզի՝ էթտիլի իմանըն միգտարընա կէօրէ՝
- 4 Թամ 'ազլ իւզլէ ի'թիպար էթսին: Զիրա պիր ճէ.
սէտտէ չօգ ա'զամըզ պուլունուպ, վէ լաքին ա'զանըն
ճիւմլէսինին իշի հէման պիր օլմատըզը միսիլլէ:

5 Բեզալիք պիղ չօդ իբէն Գրիստոստա պիր ճէսէտ ,
 վէ հէր պիրիմիղ պիրի պիրիմիղին ա՛ղասընտան իղ :
 6 Ամնա պիղէ վէրիլէն 'ինայէթէ կէօրէ , էնվա՛ ի մէվ-
 հիպէլէրիմիղ օլմաղլէ , էյէր իլհամլէ սէջլէմէքլիք
 7 իսէ , իմանըն մըգտարընա կէօրէ , էյէր շէմմալըգ-
 իսէ , շէմմալըգտա , էյէր մու'ալլիմ իսէ , թա'լիմ-
 8 տէ , էյէր նասիհատ վէրէն իսէ , նասիհատէ օլ-
 'ասէթ էտէն՝ զայրէթլէ , վէ մէրհամէթ էտէն՝ ճան
 9 ու կէօնիլտէն էլ'սն : Մուհապպէթ ըր'ասըղ օլ-
 'ուռն . քէմիլքտէն իքրահ էտիպ՝ խայրա եսփըշընըգ :
 10 Գարնտաշ մուհապպէթինտէ պիրի պիրինիղէ մէ-
 վէտտէթլու օլուպ՝ հիւրմէթ էթմէքտէ պիրի պիրի-
 11 նիղէ թէգատտիւմ էտինիղ : Իճթիհատտէ թէքեա-
 սիւ էթմէլինիղ . բուհտա հէրարէթլի օլունըգ :
 12 Բապպա գուլըգ էտինիղ : Իւմիտտէ մէսրուր օլուպ՝
 մուգայագտա սապրը օլունըգ , տու'ատա տէվամ
 13 էտինիղ : Մուգատտէսլէրին իհթիյաճաթընա մու-
 'ավէնէթ էտիպ՝ միհմաննիւվաղըղա մուգայլէտ օ-
 14 լունըգ : Սիղէ թէ'ատտի էտէնլէրէ խայր տու'ա է-
 տինիղ . խայր տու'ա էլլէլինիղ , վէ պէտ տու'ա
 15 էթմէլինիղ : Մէսրուրլար իլէ մէսրուր օլուպ՝ աղ-
 16 լայանլար իլէ աղլայընըգ : Եէքտիկէրինիղ հադգըն-
 տա հէմէֆքեար օլունըգ . եիւճէ նէսնէլէրէ սարֆ ը
 էֆքեար էթմէլիպ՝ անճադ միւթէվաղըլար իլէ հէմ-
 17 բահ օլունըգ . քէնտինիղի 'ադիլ կէօրմէլինիղ : Հիչ
 պիր քիմնէյէ քէմլէյէ մուգապիլ քէմիլք էթմէլիպ ,
 ճիւմլէ ատէմլէրին հուգուրընտա ումուր ը հասանէ-
 18 յէ 'իթինա էլլէլինիղ : Միւմքին ի մէրթէպէ էլի-
 նիլտէն կէլտիլի գատար ճիւմլէ ատէմլէր իլէ սուհ

- 19 Իւզըէ օլունըդ, էյ սէվկիւլիւէր, նէֆսինիզ իլիւն
ինթիգամ ալմայընըդ, ֆագաթ զսողապէ մահալ
վէրինիզ. զէրա Բապպ՝ Ինթիգամ պէնիմ տիր,
ճէզայը պէն վէրերիմ՝ տէյիւ պոչուրտըը մու.
20 Հարրէր տիր: Պինա՛էն՝ ալէյ՜ հէյէր տիւշմէնին աճ
խսէ, անը իթ՝ամ էյլէ. էյէր սուսամըշ խսէ, ա.
նա սու վէր. զիրա պուշու էթմէքլէ՝ անըն պաշը.
21 Նա աթէշ գօրլարը երշմըշ օլուրսըն: Շէրրէ մաղ-
լուպ օլմա, ամմա խայր իլէ շէրրէ զալիպ օլ:

ՊԱՊ 13

- 1 Հէր քէս թասթընտա պուլունարըը հիւքիւմթա
միւնգատ օլուն, զիրա Ալլահ թարաֆընտան օլմա.
տըգ պիր հիւքիւմէթ եօգ տըր. վէ [հիւքիւմթը]
մէվճուտէ Ալլահ թարաֆընտան թէրթիպ օլունմը
2 տըր: Պինա՛էն՝ ալէյ՜ հիւքիւմէթէ մուխալէֆէթ
էտէն՝ Ալլահըն թէրթիպինէ մուգալէմէթ էթմիլ
օլուր. վէ մուգալէմէթ էտէնլէր քէնտի՝ ալէյ՜ շէրինէ
3 հիւքմ՝ տա՛վէթ էտէճէքլէր: Զիրա սահիպ ի հիւ-
քիւմէթ օլնիլար էյի՝ ալմէլէր իլիւն տէյիլ, ան-
ճազ քէօթիւ՝ ափէլէր իլիւն գօրգու տըրլար. հիւ-
քիւմէթտէն խալֆ էթմէմէք իաթէ՛ր մի սին. էյի
շէյ իլլէ, վէ անըն թարաֆընտան սէնին իլիւն մէտ՜
4 օլաճազ տըր. Զիւնքի սէնին էյիլէյին իլիւն Ալլահ
թարաֆընտան մէ՛մուր տըր. լաքին էյէր քէօթիւ
շէյ իլլէրսէն, խալֆ էյլէ. չիւնքի գըլըճը պիշուտէ
էէրէ թաշըմայօր. զիրա Ալլահ թարաֆընտան մէ-
մուր օլուպ՝ քէօթիւլիւք իլլէյէն իւզէրինէ զաղապ
5 իէրու իլիւն ինթիգամ ալըճը տըր: Պու էճուտէն
էալնըդ զաղապ սէպէպիլլէ տէյիլ, անճազ գաթի

- 6 սէպէպիլէ տառի թապի՝ օլմագ լազըմ տըր . Պու-
սէպէպտէն վերկի տառի վէրիրսինիւ . զիրա հէման
պու շէյէ մուգայյէտ օլտարագ , Ալլահ թարաֆըն-
- 7 տան մէ՛մուր արըլար : Իմտի ճիւմէյէ հագգլարընը ,
եա՛նի վերկի հագգը օլանա վերկի , կեօմրիւք հագ-
գը օլանա կեօմրիւք , գորգու հագգը օլանա գոր-
գու , հիւրմէթ հագգը օլանա հիւրմէթ էտա էյլէ-
- 8 յինիլ : Եւքառիկերինիզի սէվմէքտէն մա՛տա քիմնէ-
յէ պիր վէճհլէ պործլու օլմայընը . զիրա տիկերինի
- 9 սէվէն քիմնէ շէրի՛աթը իթմամ էթմիշ օլուր : Զիրա՛
Զինա էթմէյէսին , Գոթլ էթմէյէսին , Սըրգաթ
էթմէյէսին , Էալան շէհատէթ էթմէյէսին , թամա՛
էթմէյէսին , վէ զպրի նէ էմը վար իսէ , հէ-հէ-հէ
պու՝ ետ՛նի Գօնշընը քէնտին կիպի սէվէսին քէլամը
- 10 ճամի՛ տիր : Մուհապպէթ գօնշըյա քէմիլք էթմէզ .
Իմտի մուհապպէթ շէրի՛աթըն թէմումիյէթի տիր :
- 11 Վէ վազթը պիլերէք , եա՛նի շիմտի պիլիմ սւյ-
գուտան ույանմամըզըն սա՛աթը օլտըզընդ ղիւրէրէ ,
պուսու երէնիւ , զիրա խէլաս պիլզէ շիմտի՛ ինանտը-
- 12 զըմըզ վագըթտա օլտըզընտան եագըն տըր : Այճէ
կէչտի , կիւնտիւզ եագըլաշտը . Իմտի զուլմէթ՝ 'ամէլ-
լէրինի սոյունուպ՝ նուր սիլահլարընը գուշանալըմ :
- 13 Արնտիւզիւն կէզէր կիպի հիւան ի հարէքէթլէ կէ-
զէլիմ , լեօպիյաթ վէ սերխօլըգտա , վէ Փահշի-
յաթ վէ շէնի՛աթտա վէ տառի նիզո՛ ու հասէտ-
- 14 տէ օլմիյըպ , Անճագ Բապպ Յիսուս Քրիստոսը կի-
յինիպ՝ շէհվաթ իչիւն ճէսէտին գայտընտա օլմա-
յընը :

ՊԱՊ 14

- 1 Իմանա ազա՛իք օլսնը շիւքուքը հիւքմ' էթմէք
 2 մագսէտիյէ օլմայարագ գապուլ էտինիլ: Պիր
 հէր շէյի եէյէ պիլիրիմ' ի'թիգատընուտ տըր: լա
 3 քին զա՛իք օլսն սէպղէվաթ եէր: Եէյէն եէմէյէնի
 թահգիր էթմէսին. վէ եէմէյէն եէյէնի հիւքմ' էթ.
 4 մէսին, զիրա Ալլահ տնը գապուլ էթմիշ տիր: Սէն
 քի՛մ սին քի՛ ղայրինին խըսմէթքեսարնը հիւքմ'
 էտէրսին. օ քէնտի էֆէնտիսինին նաղարընտա գա.
 "իմ" օլուր վէ եախօտ տիւշէր. վէ լաքին գա՛իմ" օ.
 լաճագ տըր, զիրա Ալլահ տնը գա՛իմ' էթմէյէ գա.
 5 տիր տիր: Քիմի պիր կիւնիւ տիկէր կիւնտէն միւ.
 րէճճահ թութար, վէ քիմի հէր կիւնիւ ֆաւֆ
 թութար. հէր քէս քէնտի զիհնինտէ գանմըշ օլ.
 6 սուն: Կիւնէ ի'թիպար էտէն' Բապպ իչիւն ի'թի.
 պար էտէր, վէ կիւնէ ի'թիպար էթմէյէն' Բապպ
 իչիւն ի'թիպար էթմէլ. եէյէն' Բապպ իչիւն եէր,
 զիրա Ալլահա շիւքը էտէր. եէմէյէն տախի Բապպ
 7 իչիւն եէմէյիլ' Ալլահա շիւքը էտէր: Զիրա պիւ.
 տէն քիմսէ քէնտիսի իչիւն հաշամաղ, վէ քիմսէ
 8 քէնտիսի իչիւն էօլմէլ: Զիրա հաշատըղըղ հալտէ'
 Բապպ իչիւն հաշարըղ, վէ էօլտիւյիւմիւլ հալտէ'
 Բապպ իչիւն էօլլւրիւլ. իմսի հաշար իսէք տէ՛ էօլլւր
 9 իսէք տէ՛ Բապպըն իլ: Զիւնքի ֆրիստոս պունուն
 իչիւն, հա՛նի էօլլւրէր վէ տիրիլէր իւղէրինէ սալ.
 թանտաթ էթմէք իչիւն էօլտիւ, վէ [գըյամ' էտիպ]
 10 եինէ հաշատը: Լաքին սէն նի՛չիւն գարնտաղնը
 հիւքմ' էտէրսին, եախօտ սէն նի՛չիւն գարնտաղնը

- Թահգիր էտերսին. զիրա ճիւղէմիզ Բրիստոսըն
 11 մահքէմսինէ իհզար օլունահաղղզ: Զիրա՝ Հոյա-
 թըմ՝ հազգը իշիւն հեր քէս պանս տիզ չեօքիւպ,
 12 պըն պույուրտըղը մուհարեր տիր: Պինա՝էն՝ 'ալէյհ
 պիզտէն հեր պիրի քէնտիսի իշիւն Ալլահ հիսապ
 13 վերէճէք տիր: Պու թազտիրտէ՝ արթըզ պիրի պի-
 ռիմիզի հիւքմ՝ էթմէյէլիմ՝, տնճազ տուհա զիյատէ
 դարնտաշտ թէօքէզ կա սիւրչմէք սէպէպի գօմու-
 14 մաղա գորտըր վերինիզ: Պիլիրիմ վէ Բապպ Յիսուս-
 տա միւթէհազգին օլարմ՝ քի՝ հիշ պիր շէյ քէնտի
 զաթընտա նափաք տէյիլ տիր, Ֆազաթ պիր շէյի
 նափաք 'ատտ էտէն քիմէյէլ՝ օլ շէյ տնա նափաք
 15 տըր: Ամմա էյէր գարնտաշըն թա՝ամ՝ սէպէպիյէ
 միւքէտտեր օլուր իսէ, արթըզ սէն մուհապէթ
 իւզըէ սիւրււք էթմէյօրսըն. սէնին թա՝ամընլէ՝ ու-
 ղուրունա Բրիստոսըն էօլտիւյիւ քիմէտէյի սէն հէ-
 16 լոք էթմէ: Իմտի սիզին խալըրընը թազպիհ օ-
 17 լունմոսըն: Զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ էքլ ու շուրպ
 օլմայրպ, տնճազ սալահ վէ սէլումէթ վէ Բուհ իւլ
 18 Գուտա իլէ սիւրուր տըր: Զիրա պուլնլըր իլէ Բրիս-
 տոսա խըրմէթ էտէն քիմէ 'ինա Ալլահ մազպուլ՝
 19 վէ 'ինա էն նաս միւթմահսէն տիր: Պինա՝էն՝ 'ալէյհ
 սէլումէթէ վէ եէքտիկէրիմիզին՝ 'իմտըրէթինէ պա՛իս
 20 օլան շէյէրէ սա՛յ էտէլիմ՝, թա՝ամ՝ սէպէպիյէ Աւ-
 լահըն իշինի թախրիպ էթմէ. վազը՝ա հեր շէյ թա-
 հիր տիր, Ֆազաթ թէօքէզ վէրէրէք եէյէն ատէ-
 21 մէ քէօթիւ տիր: Էթ եէմէմէք վէ շէրապ իշմէմէք
 վէ պիրտտերինէ թէօքէզ եախօտ սիւրչմէ եախօտ
 զա՛իֆիլէ սէպէպ օլան էլտէ պուրունմամազ էյի

- 22 տիր : իմանն զա՞ր մը , տնը Ալլահն հուզուրնոտ
քէնտինտէ հըֆզ էյլէ . նէ՛ միւպարէք տիր օլ քիմ
սէ քի թահսին էթտիյի շէյտէ քէնտի՛ ալէյհնէ
23 հիււքմ էթմէզ : Լաքին շիւպհէ էտէն քիմնէ ետիր-
յի թադտիրտէ՝ իման իլէ եէմէտիյի իշիւն մահ-
քիււմ՝ տիր . զիրա իմանտան օլմայտն հէր շէյ կիւ-
նահ տըր :

ՊԱՊ 43

- 1 Վէ պիզ քի գուվէթլի իզ , քէնտի խօշուտի ի
նէֆսիմիզի տրամայրպ , զա՛իֆ օլմալարն զա՛ֆլար
2 նա թէհամմիւլ էթմէյէ պօրծու իզ : Պիզտէն հէր
պիրի գօնըսընը քէսպ ի իմարէթ էթմէսի պապը .
3 տա խայրը իշիւն խօշուտ էթսին : Զիրա՛ Սանա
սիթէմ՝ էտէնէրին սիթէմէրի իւզէրիմէ տիւշիւ
աէյիւ մուհարրէր օլարըը իւզրէ , Բրիստոս տախի
4 նէֆսիի խօշուտ էթմէտի : Զիրա մուգատտէմա
մուհարրէր օլան շէյլէր պիզիմ թա՛լիմիզ իշիւն
մուհարրէր իտի , թա քի սապր իլէ վէ քիթապլա-
5 րէն թէսիյէսիլլէ իւմիտէ մալիք օլալմ : Վէ սապր
վէ թէսիյէ մէսպա՛ր օլան Ալլահ սիլէ Բրիստոս
Յիսուսա կէօրէ պիրի պիրինիզ իլէ հէմէֆքետր օլ
6 մալըզըը իհասան էյլէյէ : Թա քի եէք տիլ ու եէք
ղէպան օլարապ՝ Բապարմիզ Յիսուս Բրիստոսըն ֆէ-
7 տէրի Ալլահը թէմճիտ էտէսինիզ : Պու էճլտէն Բրիս-
տոս տախի Ալլահն իզզէթի իշիւն պիզի գապուլ
էյլէտիյի միսիլլիւ , սիզ տախի պիրի պիրինիզի գա-
պուլ էտինիզ :
8 իմտի տէրիմ՝ քի՛ Յիսուս Բրիստոս , էճտատա օ-
լան վա՛տլարը սապիթ գըլմոգ իւզրէ Ալլահն հա-

- 9 գիգաթը իշխեն պիր խատիմ ի խիթան օյտու : Թա-
 'իֆէլէր տախի Ալլահ՝ մերհամէթի իշխեն համո
 էաէլէր . նիթէքիմ՝ Պու սէպէպտէն թա'իֆէլէր ա-
 բաքնտա սանա համո էտիպ՝ սէնին իսմինէ թէգ-
 10 միր էտէճէյիմ՝ տէյիւ մոհհարրէր տիր : Վէ երինէ՝
 էյ թա'իֆէլէր , տնըն գազմը իլէ պերապէր մե-
 11 բուր օլաւըղ՝ պույուրուր : Վէ երինէ՝ էյ ճիւմէ
 թա'իֆէլէր , Բապպա թէսպիհ էտինիզ , վէ , էյ ճէ-
 12 մի՝ ի ազվում , տնա սէնա էյլէյինիզ , Վէ երինէ ի-
 շա'եա՝ Լէսսէտէն պիր քէզք հասըլ օլուպ թա'ի-
 ֆէլէրէ հիւքիւմէթ էթմէք իշխեն զուհուր էտէճէք
 տիր . վէ թա'իֆէլէրին իւմիտի տնտէ օլաճազ տըր՝
 13 տէյիւ պույուրուր : Վէ Բուհ իւլ Գուտսըն գուվ-
 վէթիլէ իւմիտտէ իզտիյատ պուլմոնըղ իշխեն՝ իւ-
 միտին մէնպա'ը օլան Ալլահ սիզի ինանմադատ քէ-
 մալ ի սիւրուր վէ սէլամէթլէ մեմլու գըլըն :
 14 էյ պիրատէրլէրիմ , պէն քէնտիմ տախի սիզին
 հագգընըլտա միւթէեազգին օլաւմ՝ քի՝ սիզ խայր
 իլէ մեմլու , վէ հէր 'իւմ իլէ տօլու օլուպ , պիրի
 15 պիրինիզէ նասիհաթ էթմէյէ գատիր սինիզ : Ամ-
 մա , էյ պիրատէրլէր , թա'իֆէլէր իշխեն Յիսուս
 Քրիստոսըն խատիմի օլուպ՝ թա'իֆէլէր թադաթիմէ-
 սի Բուհ իւլ Գուտս վասըթասըյլէ թադաթիս օլու-
 նարադ մոգպուլ օլմասը իշխեն Ալլահըն պէշարէ-
 թինտէ իճրա ի քէհանէթ էթմէքլէյիմ խուսուսըն-
 16 տա՝ Ալլահ թարաֆընտան պանա իհսան օլունան
 'ինայէթ սէպէպիլլէ , իսթար էտէր կիպի՝ սիզէ
 պա'զը խուսուսլարտա պիր աղ ճէսարէթլէ եազ-
 17 տըմ : Իմնի Ալլահա միւթա'ալլիզ օլան շէյլէրտէ
 18 Քրիստոս Յիսուս իլէ իֆթիխարըմ վար : Զիրա թա-

- 'իֆէլէրին ի Թա'աթը ի չիւն, 'ալամէթէր վէ միւ.
 ճիւղէլէրին գուվէթի վէ Բուհուլլահն գուարէթիյ.
 լէ գալլէն վէ ֆիլէն ֆրիստուսըն պէնիմ վուսթմամ
 իլէ իլլէմէալի պիր շէյի սեգյիլմէյէ ճէսարէթ էթ.
 19 մէմ. Պուս վէճհլէ ֆրիստուսըն պէշարէթինի Եթու.
 շալիման տուշարագ' իլլէրիգոնա գատար թէմա.
 20 մէն թէպշիր էյլէտիմ, վէ տիւերին թէմէլի իւզէ.
 րինէ պինա էթմէմէք ի չիւն, շու վէճհլէ զայրէթ
 էթտիմ քի' թէպշիր ի պէշարէթիմ' ֆրիստուսըն իս.
 21 մի զէքը օլունտըղը մահալատ օլմայլա, Անճագ' Ա.
 նըն հագզընտա իսպլէրի օլմայտիլար կէօրէճէք, վէ
 իշիթմիշ օլմայտիլար անկլայաճագ տըր' տէյիւ մու.
 22 հարրէր օլտըղը իւզլէ : Եւսն : Պու էճլտէն տախի
 թարաֆըրզա կէլմէքաւէն տէֆ'աթլէ մէն' օլունտըմ'
 23 իսէ տէ, Շիմոի պու սէմթլէրատ արթըգ պանա
 կէր դալմայլա, չօգ սէնէտէն պէրու սիզէ կէլմէյէ
 24 արըղւքէշ օլտըղըմուան, իսփանիպա կիտէճէյիմ
 գէման [սիզէ կէլլերիմ. զիրա] կէշէր իքէն էվվէլա
 սիզլին իլէ կէօրիւշիւպ' պիր միգտար սիզէ տօյարգ.
 տան սոնկրա, թարաֆըրզաւն օրայա տօղըւ կէօն.
 25 տէրիլմէք իւմիտինտէ իմ' Շիմոի իսէ մուգատտէս.
 լէրէ խըտմէթ էթմէք իւզլէ Եթուշալիմէ կիտիյօ.
 26 ըրմ' Զիրա Մադէասիալը վէ Ախայեալըլարա Եթ.
 րուշալիման օլան մուգատտէսլէրին ֆուգարաւնա
 27 պիր ի'անէ էթմէլէք խօշ կէօրիւնտիւ : խօշ կէօ.
 րիւնտիւ, վէ հէմ տախի անլէրէ պօրճըւ արըլար.
 զիրա թա'իֆէլէր պունլարըն բուհանի շէյլէրինէ
 հիսսէտար օլտըլարը հասէպիյյէ, ճիսմանի շէյլէր.
 տէ տախի անլէրէ խըտմէթ էյլէմէյէ պօրճըւ արը.
 28 լար : իմոի պունու թէքմիլ տաիպ' անլէրէ պու.

- մէյկէյի *Թէսլիմ էթտիքտէն սօնկրա, Եանընքաւոն
 29 Իւեթէ Իսփանիայա կիտեճէյիմ: Վէ պիլիբիմ քի՝
 սիղէ կէլտիյիմտէ, Գրիսաոսըն պէշարէթինին քէ-
 մալ Ի պէռէքէթիլէ կէլէճէյիմ:
 30 Եյ պիրատէրլէր, Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոս
 իլէ վէ Բուհըն մուհապպէթիլէ սիղէ Եալվարըրմ
 31 քի՝ Եէհուտիյէտէ պուլուան զպյր Ի միւմին քիմ-
 սէլէրտէն խէլաս պուլուպ՝ Եերուշալիմ իչիւն օլան
 խըամէթիմ մուգատտէսլէրէ մադպուլ օլուռն տէ-
 յիւ պէնիմ իչիւն վէ պէնիմ իլէ պէրապէր Ալլահա
 32 տու՝ Էթմէքտէ ճէհա Էտէսինիլ . Թա քի Ալլա-
 հըն իրաաթիլէ Թարաֆընըպա սիւրուր իլէ կէլպ՝
 33 սիզին իլէ պէրապէր միւսթէրիհ օլպըմ: Վէ մէն-
 պա՝ Ը սէլամէթ օլան Ալլահ ճիւմլէնիլ իլէ օլուռն:
 Ամին:

ՊԱՊ 16

- 1 Քէնիւրիա քիլիսէսինտէ խառիմ օլան հէմլիբէմիլ
- 2 Ֆիպէյի սիղէ Թալիսիէ Էտէրիմ. Թա քի մուգատ-
 տէսլէրէ լաիգ օլտըզ սուրէթլի սնը Բապպտա գա-
 պուլ Էտիպ՝ հէր հանկը մալլահաթտա սիղէ միւհ-
 թաճ օլուրսա, անա Եարըրմ Էտէսինիլ . զիրա
 քէնիսի տէ նիչէլէրէ վէ պանա տախի մուալլէնէթ
 էթմիշ տիր:
- 3 Գրիստոս Յիսուստա Էմէքառաշարըմ օլան Փրիս-
- 4 գիլա վէ Ագուիլտա տէլամ Էտինիլ . Անլէր ճա-
 նըմ իչիւն քէնաի պօյուշարընը գօտըլար . անլէրէ
 Եալընըզ պէն տէյիլ, անճադ Թաիֆէլէրին ճիւմլէ
 5 քիլիսէլէրի տախի միւթէշէքքիր տիրլէր: Վէ ան-

* Եւն . միւհըլէտիքտէն

- Լէրին խանէսինտէ օլան քիլիւէյէ , վէ Ախայնանի
 Քրիստոս իշխն իւք մէյվէսի օլան սէվկիւլիւմ Ե.
 6 փէնէթօսս սէլամ էտինիլ : Պիզիմ իշխն չօգ էմէք
 7 չէքմիշ օլան Մերեէմէ սէլամ էտինիլ : Ագրապամ
 տան վէ հապս րէֆիգիւրիւմ օլուպ , րէսուլէրին
 պէյնինտէ միւթէպէր՝ վէ հէմ տէ պէնաէն էվֆէլ
 Քրիստոստա պուլունան Անարօնիգօս վէ Եռնիպս
 8 սէլամ էտինիլ : Բապպտա սէվկիւլիւմ օլան Ամփ.
 9 լիսսա սէլամ էտինիլ : Քրիստոստա էմէքտաշմիզ
 Ուրպանօսս , վէ սէվկիւլիւմ Խթախիսէ սէլամ է.
 10 տինիլ : Քրիստոստա միւթահսէն Ափէյլէսէ սէլամ
 էտինիլ . Արիսթօպուլօսըն խանէսինտէն օլանլարա
 11 սէլամ էտինիլ : Ագրապամտան օլան Հէրօսիօսս
 սէլամ էտինիլ . Նարգիսօսըն խանէսինտէն պուլւ
 12 նուպ՝ Բապպտա օլանլարա սէլամ էտինիլ : Բապպ.
 տա էմէք չէքէն Թրիֆէնայս վէ Թրիֆօսայս սէ.
 13 լամ էտինիլ . Բապպտա չօգ էմէք չէքմիշ օլան սէվ.
 կիւլիւ ֓էրսիսէ սէլամ էտինիլ : Բապպտա միւն.
 14 Թէխապ օլան Բուֆօսա՝ վէ պէնիմ վախտէմ օլան
 անըն վալիտէսինէ սէլամ էտինիլ : Ասինգրիթօս վէ
 Յլէզօն վէ Հէրմաս վէ Փատրօպաս վէ Հէրմիսէ , վէ
 15 տինիլ : Յիլօլօզօս իլէ Եռլիա վէ Նիբէաս իլէ ա.
 նըն հէմշիրէսինէ վէ Օլիմփասա , վէ անլէր իլէ պէ.
 16 րապէր պուլունան ճիւմլէ մուգատտէսլէրէ սէլամ
 էտինիլ : Պիրի պիրինիլէ մուգատտէս Թազպիլ իլէ
 սէլամ էտինիլ . Քրիստոսըն * քիլիսէլէրի սիզէ սէ.
 17 լամ էտէրլէր :

* Պ-՝ ղԵ-Շ՝ ճիւմլէ քիլիսէլէրի

- 47 Ե՛յ պիրատերէր, սիգէ՛ր ընձա՛ կտէրիմ՝ քի՛ էջ-
րէնախիյնիդ թա՛լիմէ մուգայիւր ֆըրգա՛ վէ թէօ-
քեզէրէ՛ սէպէպ՝ օլանյարա՛ տիգգաթ՝ էտիպ՛ անլէր-
48 տէն իճթինապ՝ էտէսինիդ՝ Զիրա՛ պու՛ մագուլէ՛ քիմ-
սէլէր Բապպըմըզ [Յիսուս]՝ Քրիստոսա՛ տէյիլ, ան-
ձագ՝ քէնսի գարնլարընա՛ խըտմէթ՝ էտիպ՛ խօշ սէօզ-
լէր՝ վէ՛ մէտ՛Յիյէլէր իլէ՛ սաֆտէրու՛նլարըն՝ գալլլէ-
49 ընիի իզլալ՝ էտէրէր՝ Զիրա՛ սիգլին՝ իթա՛աթընըզ՝
ճիւմլէյէ՛ շայր՛ օլտու՛ . պու՛նու՛ն իչիւն՝ սիգլին՝ Տագ-
գընըզտա՛ մէսրու՛ր ըմ՛ . ամմա՛ իսթէրիմ՝ քի՛ սիգ
խայր իչիւն՝ յագիլ, վէ՛ շէրր իչիւն՝ սատէտիլ՝ օլասը-
50 նըլ՝ Վէ՛ մէնպա՛՛ը սէլամէթ՝ օլան՝ Ալլա՛ճ՝ Շէյթա-
նը՝ պյազլարընըզըն՝ ալթընտա՛ սէրի՛նն էգէ՛ճէք տիր՝ .
Բապպըմըզ՝ Յիսուս՝ Քրիստոսըն՝ ինայէթի՛ սիգլին՝ իլէ՛
օլտու՛ն : [Ամին] :
- 21 Ե՛մէքտաշլմ՝ թիմօթէօս՝ վէ՛ ագրապամտան՝ օլան՝
Լուգիօս՝ վէ՛ Խաօն՝ վէ՛ Սօսիփաթրօս՝ սիգէ՛ սէլամ՝
- 22 էտէրէր՝ Պէն՝ թէրթիօս՝ քի՛ պու՛ ընտալէյի՛ եազ-
23 տըմ՝՝ սիգէ՛ Բապպտա՛ սէլամ՝ էտէրիմ՝ : Պէնիմ՝ վէ՛
պիւթիւն՝ քիլիսէնին՝ մի՛ճմանաարը՝ օլան՝ Ղայօս՝ սի-
գէ՛ սէլամ՝ էտէր՝ . շէ՛ճը էմինի՛ Երասթօս՝ վէ՛ Գու՛-
24 արթօս՝ պիրատէր՝ սիգէ՛ սէլամ՝ էտէրէր՝ : Բապպը-
մըզ՝ Յիսուս՝ Քրիստոսըն՝ ինայէթի՛ ճիւմլէնիդ իլէ՛ օլ-
տու՛ն : Ամին :
- 25 Վէ՛ պէնիմ՝ պէշարէթիմ՝ վէ՛ Յիսուս՝ Քրիստոս
վա՛ղը միւ՛ճիպինճէ՛ , վէ՛ էզմինէ՛ ի էգէլիլէտէն՝ պէ-
րու՛ խաֆի՛ թսւթուլուպ՛ շիմտի՛ իլ՛ճար օլտու՛նն ,
- 26 Վէ՛ էգէլի՛ վէ՛ էպէտի՛ օլան՝ Ալլա՛ճըն՝ էմրի՛ միւ՛ճի-
պինճէ՛՛ փէյղամպէր՝ քիթապլարը՝ վասըթատըլլէ՛ ի-
մանա՛ իթա՛աթ իչիւն՝ ճէմի՛ ի՛ միլէլէ՛ պիլտիրիլէն՝

սրբրէն քէշֆ օլունմասընիս կէօրէ սիղէ սասիթ գըլ-
 27 մաղա գասսիր օլան Եալընըղ 'սղիմ Ալլահա Յիսուս
 Քրիստոսըն վասըթասըլէ իլ էլ էպէտ համմ օլ-
 սուն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԳՕՐԸՆԹՕՍԼԸԼԱՐԱ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԲԵՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահըն իրատէթ իլէ Յիսուս Քրիստոսըն ըսուլը
 օլմագ իւզրէ տա'վէթ օլունան փափլօս վէ պիրա-
- 2 տէր Սօսթէնէս՝ Ալլահըն Գօրընթօստա օլան քիի-
 սէսինէ, եա'նի Քրիստոս Յիսուստա թագոսի օր-
 նուլ՝ մաղատտէսլէր օլմագ իւզրէ տա'վէթ օր-
 նան քիմնէլէր իլէ, անլէրին վէ պիղիմ Բապղմըղ
 օլան Յիսուս Քրիստոսըն իսկինէ հէր եէրտէ առ'ս
- 3 էտէնլէրին ճիւլէսինէ. փէտէրիմիլ Ալլահ վէ Բապղ
 Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան սիղէ 'ինայէթ վէ
 սէլամէթ օլուն :
- 4 Քրիստոս Յիսուստա սիղէ իհսան օլունան Ալլա-
 հըն 'ինայէթի իչիւն սիղին հազգընրգտա տա'իմ

- 5 Ալահաճման շիւքք էտէրիմ, Գի Գրիստոսըն շէհատէ-
 6 թի սիզտէ թէսպիթ օլունարզը կիպի, Անըն իլէ
 7 Նի օլաբնըլ, Շէօյլէ քի Բապպըմըլ Յիսուս Գրիստո-
 8 մէվճիպէտէ նօգսանընըլ եօզ տըր. Ոլ տախի Բապ-
 պըմըլ Յիսուս Գրիստոսըն կիւնիւնտէ պիլա թէօհ-
 մէթ օլմագ իւզրէ, սիզի իլա Նիհայէ տապիթ դը-
 9 լաճագ տըր: Սիզի քէնտի Օղլու Բապպըմըլ Յիսուս
 Գրիստոսըն միւշարէքէթինէ տա'վէթ էտէն Ալահ
 սատըգ տըր:
 10 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ Բապպըմըլ Յիսուս Գրիս-
 տոսըն իսմիյլէ բէճա էտէրիմ քի ճիւմլէնիզին սէօ-
 զիւ պիր օլտուն, վէ արանըզտա իխթիլաֆտիթ օլ-
 մայըլ' քեամիլէն հէմէֆքիար վէ հէմէր, պոլունա-
 11 սընըլ: Զիրա, պիրատէրլէրիմ, Գյօէնին խանէսի
 թարաֆընտան սիզին հազգընըզտա պանա խապէր
 վէրիլտի քի' պէյնինիզտէ միւնապա'ալար վար տըր:
 12 Պունու տէմէք իսթէրիմ քի' սիզտէն հէր պիրի' Պէն
 ֆափլօսըն, վէ Պէն Ափօլլօսըն, վէ Պէն Բէֆասըն, վէ
 13 Պէն Գրիստոսըն իմ' տէր: Գրիստոս միւնգասի'մ
 մի օլտու, սիզին իչիւն ֆափլօս մը սալլ օլունտու,
 եօզսա ֆափլօսըն իսմինէ մի վաֆթիլ օլունտընըլ:
 14 Սիզտէն Գրիստոս իլէ Ղոյօստան մա'տա քիմնէլի
 վաֆթիլ էթմէտիլիմ իչիւն Ալահա շիւքք էտէ-
 15 ըրիմ. Գի պիր քիմնէ պէնիմ հազգըմա' Գէնտի իս-
 16 մինէ վաֆթիլ էթտի' տէմէսին: Վէ իսթէֆանասըն
 խանէսի խալգընը տախի վաֆթիլ էթտիմ. պուն-
 տան պաշգա պիր քիմնէլի վաֆթիլ էտիպ էթմէ-
 տիլիմի պիլմէմ:

- 17 Զիրա Գրիստոս պէնի վաճիթիդ էթմէք իջին տէ.
յիւ, անճաշ թէպշիր ի պէշարէթ իջին իրաւ էյ.
լէտի . պու տախի Գրիստոսըն խաջ պիհուտէ օւ .
- 18 մամադ իջին՝ քելամ հիքմէթիլէ օլմատը : Զիրա
խաջա տա'իր օլան քելամ էհլ ի հէլաք օլանդարս
սէֆասէթ տիր . լաքին պիդ էհլ ի խէլաս օլանդա .
- 19 րա գուվվէթ Ուլաս տըր : Զիրա՝ Հիւքէմանըն հիք-
մէթինի իֆնա , վէ ֆէհիմլէրին ֆէհմինի իպլալ .
- 20 էտէճէլիմ՝ տէյիւ մուհարրէր տիր : Նէ՞րէտէ հա .
քիյմ, նէ՞րէտէ քեաթիպ , պու 'ալէմին միւպաշի-
սի նէ՞րէտէ տիր : Ալլահ տիւնէտնըն հիքմէթինի սէ .
- 21 ֆասէթէ թահվիլ էթմէտի մի : Զիրա Ալլահն
հիքմէթինճէ տիւնէա Էնտէ հիքմէթի վաւըմուսըյ-
լէ Ալլահ պիլմէտիլի սէպէպտէն՝ վա'զըն սէֆասէ-
թի վասըթասըլլէ Ալլահ իման էտէնլէրի խէլաս
- 22 էյլէմէյի միւնասիպ կէօրաիւ : Զիւնքի Եհհուտի-
լէր 'ալամէթ թալէպ էտէրլէր , վէ Եունանլիլէր
- 23 հիքմէթ արարլար , Ֆազաթ պիդ սալը օլանմը
Գրիստոսը , Էա'նի Եհհուտիլէրլէ թէօքէզ վէ Եու-
- 24 նանլիլէրէ սէֆասէթ , Լաքին տա'վէթ օլունոն հէմ
Եհհուտիլէրէ հէմ տէ Եունանլիլէրէ գուվվէթ Ուլ-
լահ վէ հիքմէթ Ուլլահ օլան Գրիստոսը վա'զ էտէ .
- 25 ըիդ : Զիրա Ալլահն սէֆիհ օլան նէսնէսի ինտան
լարտան հաքիյմ տիր . վէ Ալլահն դա'իֆ օլան նէս .
- 26 նէսի ինսանլարտան դավէ տիր : Էյ պիրատէրլէր ,
տա'վէթինիզէ պագընրզ , թէն հասէպինճէ չօգ հա-
քիյմլէր , չօգ գուվվէթիլլէր , չօգ ասըլզատէրլէր Գու-
- 27 Ֆէթ օլունմատը . Լաքին Ալլահ հիւքէմայը խէճիլ
էթմէք իջին՝ տիւնէանըն սէֆիհ շէյլէրինի ինթի-
խապ էթտի , վէ Ալլահ գուվվէթիլլէ շէյլէրի խէճիլ

էթմէք իշխան տիւնեանն զա'իֆ շէյլէրինի ինթի-
 28 խապ էյլէտի . վէ Ալլահ մեզճուտ օլան շէյլէրին
 իպթալ էթմէք իշխան տիւնեանն էանա շէյլէրինի
 վէ թաճգիր օլունան վէ լա շէյ Տիւքմէնտէ օլան
 29 շէյլէրին ինթիխապ էթտի . Թա քի Ալլահն Տու-
 քուրնտա Տիւ պիր պէշեր թէֆախիւր էթմէյէ :
 30 վէ սիզ անտէն Բրիստոս Զիսուստա սընըզ, օլ քի
 պիզիմ իշխան Ալլահ թարաֆընտան Տիքմէթ վէ սա-
 31 լահ վէ թադտիս վէ ֆիտիյէ օլտու . Թա քի մու-
 Տարբեր օլտըզ վէճճէ, իֆթիխար էտէն քիմնէ
 Բապզ իլէ իֆթիխար էթսին :

ՊԱՊ 2

1 Վէ պէն տախի , էյ պիրտաէրէր , ոիզէ կէտի-
 յիմտէ , Ալլահն շէհատէթինի քէլամ էտիստ Տիք-
 մէթ ֆազիլէթիյէ իխպար էթմէք իշխան կէլմէտիմ :
 2 Զիրա արտնըզտա Զիսուս Բրիստոստան , պէլի մաս-
 լուպ օլանտան զոյրի պիր շէյ պիլմէմէյէ գարար
 3 գըլարմ : վէ պէն զա'իֆիք վէ գօրգուտա վէ չօգ
 4 թիթըմէ իլէ եաննըզտա պուլունտըմ : վէ քէ-
 լամըմ վէ վա'զըմ [ինսան] Տիքմէթինին իզնա' է-
 տիճի սէօզլէրիյէ տէյիլ , անճազ Բուհն վէ գուտ-
 5 թէթին պուրճանըյէ իտի . Թա քի իմանընըլ ին-
 սան Տիքմէթիյէ տէյիլ , անճազ Ալլահն գուտրէ-
 6 թիյէ օլա : Լաքին քէամիլլէրին արասընտա Տիք-
 մէթ սէօյլերիզ . վէ լաքին պու 'ալէմին Տիքմէթինի
 եախօտ պու 'ալէմին զէվալ պուլուր ըէ'իսլէրինին
 7 հի'աֆիլէն տէյիլ , Անճազ Ալլահն մախֆի օլան Տիք-
 մէթինի , էա'նի Ալլահն 'իզզէթիմիզ իշխան էզէւ
 8 տէն թադտիր էյլէտիյինի սըրը իլէ սէօյլերիզ . Ա-

- նը տախի պու 'ալէմին ըէ'իսլէրինին հիչ պիրի պիւ
մէտի . զիրա էյէր պիւսէլէր իտի , Բապպ իւլ ձէ .
- 9 լալի սալպ էթմէզլէր իտի : Ֆազաթ մուհարրէր օլ
աղը կիպի , Կէօզ կէօրմէտիյի վէ գուլպա իլլիթ .
մէտիյի վէ տաէմին ֆիքրինէ կէլմէտիյի' եա'նի Ալ
լահնը քէնտիինի սէվէնլէրէ հաղըրլատըղը շէլլէրի
- 10 Ալլահ քէնտի Բուհը վասըթասըյլէ պիզէ քէշֆ էյ
լէտի . զիրա Բուհ հէր շէյի , Ալլահնը մէվատա ը
- 11 'ամիզէսինի պիլէ թէֆթիշ էտէր : Զիւնքի ինսանըն
ուսուլընը ինսանտա օլան քէնտի Բուհընտան զոյ
րի հա'նկը տաէմ պիլիթ . քէզալիք Ալլահնը ուսու
լընը Ալլահնը Բուհընտան մա'տա հիչ քիմնէ պիլ
12 մէզ : Պիզ իսէ տիւննանըն Բուհընա տէյիլ , անճազ
Ալլահտան օլան Բուհա մալիք օլաըզ , թա քի Ալ
լահ թարաֆընտան պիզէ իհսան օլաւտան շէյլէրի
- 13 պիլէլիմ' Պու շէյլէրի տախի Բուհանի շէյլէրի Բու
հանի շէյլէր իլէ մուգալէսէ էտէրէք , հիքմէթ ի
ինսանիյէնին թա'լիմ' էթտիյի սէօզլէր իլէ տէյիլ ,
անճազ Բուհ [իւլ Գուսսըն] թա'լիմ' էթտիյի
- 14 ձէօլլէր իլէ սէզլէրիլ : Լաքին ինսան ի թապիլի Ալ
լահնը Բուհընըն շէյլէրինի գապուլ էթմէզ . զիրա
պուսընտըն թէմիլիզ Բուհանի օլաըզընտան' քէնտի
նէ սէֆասէթ տիրէր , վէ իսրաթընա իզթիտալը
- 15 Էօզ աղը : Ամմա Բուհանի քիմնէ հէր շէյի թէմիլ
էտէր իսէ տէ , քէնտիսի հիչ պիրի թարաֆընտան
- 16 թէմիլ օլաւմալ : Զիրա Բապպըն ֆիքրինի քիմ
պիլտի քի տնա թա'լիմ' էտէ . տամմա պիլ ֆրիտա
սըն ֆիքրինէ մալիք իլ :

- 1 Պէն տախի, էյ պիրատերէր, սիղէ բուհանիլէրէ
կիպի սէօյլէյէմէտիմ, տնճագ ճիսմանիլէրէ կիպի,
2 Բրիւտոստա չօճուգլտրա կիպի սէօյլէրէ: Սիղէ Թա-
'ամ տէյիլ, տնճագ սիւտ վէրտիմ, զիրա տահա
Բէհ-հի-ի-նէ գատիր տէյիլ իտինիզ, վէ շիմտի պիլէ
3 տահա գատիր տէյիլ սինիզ: Զիւնքի տահա ճիս-
մանի զինիզ, զիրա արանըղտա հասէտ վէ նիզա՝ վէ
Թէֆրիգէլէր պուլունտըղը հալտէ, ճիսմանի տէյիլ
Թէֆրիգէլէր պուլունտըղը հալտէ, ճիսմանի տէյիլ
4 նըլ: Զիրա պիրի՝ Պէն փափլօսըն իմ, վէ տիկէրի՝
Պէն Ափօլլօսըն իմ՝ տէտիյինտէ ճիսմանի տէյիլ մի
5 սինիզ, իմտի փափլօս քիմ վէ Ափօլլօս քիմ տիր,
տնճագ րապպըն հէր պիրիկէ իհսան էթտիյինէ
կէօրէ, իման էթմէնիզէ վասըթա օլան խատէմէ
6 տիր: Պէն տիքտիմ, Ափօլլօս սուլատը, լաքին Աւ-
7 լահ Թէնպիթ էյլէտի. Շէօյլէ քի տիքէն պիր շէյ
տէյիլ, վէ սուլայան տախի պիր շէյ տէյիլ տիր,
8 սամա պէօյիւտէն Ալլահ տըր: Տիքէն վէ սուլայան
տախի պիր տիր, լաքին հէր պիրի քէնտի էմէյինէ
9 կէօրէ քէնտի էճրինի ալաճագ տըր: Զիրա պիւ Աւ-
լահ իլէ էմէքտաշ օրուպ՝ սիզ Ալլահըն Թարլասը,
10 Ալլահըն պինտը սընըզ: Ալլահ Թարաֆընտան պա-
նա իհսան օլունան՝ ինայէթէ կէօրէ մի՝մսը ը հաղըզ
կիպի Թէմէլ պրագտըմ, իւզէրինէ տիկէր քիմնէ
տախի պինա եափար. ֆազաթ հէր քէս նասըլ պի-
11 նա եափարըղնա տիգգաթ էթտին: Զիրա պրաղը-
լան Թէմէլտէն՝ էսինի Յիսուս Բրիստոստան մա՝տա
պիր Բէսէլ պրագմաղա հիշ պիր քիմնէ միւզթէտիր

- 12 օլմազ : Վէ լաքին էյեր պիր քիմնէ պու թէմէլ
իւղէրինէ ալթուն , կիւմիւշ , զեղըյմէթ թալար ,
- 13 աղաճ , օթ , գամըշ պինու էտերսէ , Հեր քեփին ի
շի աշիքետար օլաճագ , զերա օլ կիւն աշը պէյան է .
տէճէք տիր . չիւնքի տթէշ իլէ միւնքէշիֆ օլուր ,
վէ հէր պիրինին իշի նէ մազուլէ օլաղընը տթէշ
- 14 իմթիհան էտէճէք տիր : Էյեր պիր քիմնէնին պի .
- 15 նա էթտիյի իշ գաղըրսա , էճրինի օլաճագ . Էյեր
պիր քիմնէնին իշի եանար իսէ՝ միւթէղարրեր օլա-
ճուգ . տմմա քէնտիսի տթէշտէն կէշէր կիպի գուր-
- 16 թուլաճագ տրր : Սիզ Ալասըն հէյքէրի օլաւպ՝ տէ-
րունինիդտէ Ալասըն Բուհը միւթէմէքքին օլաղը-
- 17 նը պիլմէ՞զ մի սինիզ : Էյեր պիր քիմնէ Ալասըն
հէյքէրինի պօզարսա , Ալաս նա պօզաճագ տրր .
զերա Ալասըն հէյքէրի մուդատտէս տիր , օլ հէյ-
տի տտիսի սիզ սինիզ :
- 18 Պիր քիմնէ քէնտի քէնտինի ալտոթմասըն . էյեր
տրանըզտա պիր քիմնէ պու 'ալէմնէ քէնտինի հա-
քիյմ 'ատտ էտերսէ , հաքիյմ՝ օլմազ իյիւն սէֆիհ
- 19 օյաուն : Զիրա տիւնեանըն հիքմէթի Ալասըն 'ին-
տինտէ սէֆասէթ տիր . նիթէքիմ՝ Հիւքէմայը քէն-
- 20 տի հիլէլէրինտէ թուլթան օ տրր . Վէ եինէ՞ Բապպ
հիւքէմանըն էֆքետարը պաթըլ օլաղընը պիլըր՝ տէ-
- 21 յիւ մուհարրէր տիր : Վէլ հասըլ պիր քիմնէ ին-
- 22 սան իլէ իֆթիխար էթմէսին . Զիրա հէր շէյ սիզին
տիր , կերէք Փալլուս , կերէք Ափուլլուս , կերէք Բէ-
ֆաս , կերէք տիւնեա , կերէք հայաթ , կերէք մէ-
մաթ , կերէք հաղըր շէյլէր , կերէք օլաճագ շէյլէր ,
- 23 ճիւմէսի սիպին տիր . Սիզ տէ Գրիստոսըն սընըլ ,
Գրիստոս տաիսի Ալասըն տրր :

- 1 Հէր քէս պիզի Գրիստոսըն խատեմէսի վէ Ալլահըն
էսրարընըն քէթխիւտալարը մագամընտա թուլթ-
- 2 սուն : Իմտի քէթխիւտալարտան մաթլուպ օլան շէյ
- 3 սատըգ պուլունմալարը տըր : Ամմա սիզին թարա-
ֆընըզտան ետխօտ ինսան հիւքմիւ իլէ հիւքմ օ-
լունմագ պէնիմ 'ինտիմտէ փէք քիւչիւք շէյ տիր ,
հաթթա քէնտիմի քէնտիմ պիլէ հիւքմ էթմէմ :
- 4 Զիրա քէնտի հագգըմմա զամիրիմ պիր շէյ կէօս-
թէրմէզ իսէ տէ , երնէ պունուէն իլէ քէնտիմի սա-
լիհ 'տատ էթմէմ . անճագ պէնի հիւքմ էտէն Բապպ
- 5 տըր : Իմտի վագթընտան էվվէլ , ես 'նի Բապպ կէլ-
մէյինճէ հիչ պիր շէյի հիւքմ էթմէյինիլ . օլ տա-
խի զուլմէթին կիզլի շէյլէրինի այտընըզա չըգա-
րըպ 'գալըլէրին մ.ւրաալարընը աշիքեաոր էտէճէք
տիր . օլ գէման հէր քէսին մէտհի Ալլահտան օլա-
ճագ տըր :
- 6 Լաբին , էյ պիրատերլէր , պէն պու շէյլէրի սի-
զին իչիւն քէնտիմէ վէ Ափօլլուսա թէմնիլէն նազլ
էյլէտիմ , շու մագսէտ իլէ քի հիչ պիրինիլ պիրի-
նին թարաֆտարը օլարագ , տիկերինին 'ալէյհինէ
թէքէպպիւր էթմէմէք իչիւն մուհարրէր օլանտան
ֆազլա թէֆէքքիւր էթմէմէքլիյի պիզտէն էյըրէնէ-
- 7 սինիլ : Զիրա սէնի միւլթագ էտէն քիմ տիր . վէ
սէնտէ ալմատըղըն նէ՞ շէյ վար . վէ էյէր ալտըն ի-
սէ , նի՞չիւն ալմամըշ կիպի թէֆաթիւր էտերսին :
- 8 Արթըգ սոյտընըզ , գէնկին օլտընըզ , պիզ պու-
լունմագարզըն սալթանաթ սիւրտիւնիւլ . վէ քէաշ-
քի սալթանաթ սիւրէ իտինիլ քի պիզ տախի սիզին

- 9 իլէ պէրապէր սալթանաթ սիւրէ խտիք : Զիրա զանն
էտէրիմ քի՝ Ալլահ՝ դաթլէ մահճըիւմ օլանլար մի.
իկլիւ պիզ րէսուլլէրի մու՛ախսէր օլարապ իրա՛ն
էյլէտի . չիւնքի տիւնկայա վէ մէլա՛իքէյէ վէ նա .
- 10 սա թամաշա իչիւն օլտըզ : Պիզ ֆրիստոտս իչիւն
սէֆիճ իզ . սիզ իսէ ֆրիստոտա 'ապիլ սինիզ .
պիզ զա՛իֆ իզ . սիզ գուլվէթլի սինիզ . սիզ միւ .
- 11 քէրքէմ սինիզ . պիզ մուհապգէր իզ . Պու սա՛ա .
թա տէկին աճլըզ վէ սուսուզլըզ չէքիպ՝ չըպլըզ
գալլըրըզ , տարպ օլունլըրըզ , վէ մէքեան ը իզամէ .
- 12 թիմիզ հօգ տըր . ֆէհաի էյլէրիմիզ իլէ տախի իչ .
լէյէրէք էմէք չէքէրիզ . շէթմ օլունտըզմըզտա խայր
տու՛ա էտէրիզ . թէա՛տաի կէօրաիւյիւմիւզտէ թէ .
- 13 հոմմիւլ էտէրիզ . թազպիճ օլունտըզմըզտա ,
հալփարըրըզ . շիմիյէտէք տիւնեանն սիւֆրիւն .
- 14 թիւսիւ վէ ճիւմլինին մէնֆուրը օլտըզ : Պուշլարը
սիզի իւէճիլ էթմէք իչիւն հազմայօրըմ , անճազ
սէվկիւլիւ էվլատըմ կիպի ֆիզէ նաաիհոթ էտէրիմ :
- 15 Զիրա էյէր ֆրիստոտա օն պին մու՛ալլիմինիզ օլ .
սա պիլէ , չօգ փէտէրինիզ հօգ տըր . զիրա ֆրիս .
տոս Յիսուստա պէշարէթ վասըթաալլէ պէն սիզի
- 16 թէվլիտ էթաիմ : իմաի պանա մուզթէտի օլմանը .
- 17 զը սիզտէն բէճա էտէրիմ : Պու էճլտէն պէնիմ սէվ .
կիւլիւ վէ Բապպտա սատըզ օլան օղլըմ թիմօթէօ .
սը սիզէ կէօնտէրաիմ . օլ տախի՝ Տէր եւրտէ Տէր
քիլիսէտէ թա՛լիմ էթաիյիմ իւզրէ՝ ֆրիստոտա
օլան թարիզլէրիմի սիզէ իիթար էտէճէք տիր :
- 18 Պա՛զը քիմնէյէր թէքէպպիւր էթաիլէր , կէյա քի
- 19 սիզէ կէլմէյէճէյիմ : Լարին էյէր Բապպ միւրտա
էտէրսէ , սիզէ թէզ կէլէճէյիմ , վէ թէքէպպիւր

էտէնյերին սեօղիւնիւ տէյիլ, անճազ գուզէթինի
 20 պիլէճէյիմ. Զիրա մէլէքիւթ Ուլաս սեօղ իլէ տէ-
 21 յիլ, անճազ գուզէթ իլէ տիր: Նա՞սըլ իսթէրսի-
 նիլ. սիզ տէյնէ՞ք իլէ մի, եօգսա մուհապպէթ վէ
 Տիլմ՝ բուհու իլէ մի կէլէյիմ:

ՊԱՊ 5

1 Հէր թարափտա իշիտիլիյօր քի արանըտա զինա
 վար, պէյլէ զինա քի թա՛հիլէրտէ պիլէ [զէքը]
 2 օլունմայօր, հաթթա պիր առէմ՝ քէնտի փէտէրի-
 2 նին զէվճէսինի սլըր: Վէ սիզ պու՝ ֆի՛լի իրթի-
 քեապ էտէնին իշինիզտէն տէֆ՝ օլունմասը իշիւն
 զամ՝ չէքմէտիքտէն պաշգա, թէքէպպիւր պիլէ էթ-
 3 տինիլ: Զիրա պէն ճէսէտճէ դա՛իպ, ամնա բուհ-
 ճա հազըր օլարագ, չիմսի հազըր կիպի հիւքմ՝
 4 էթտիմ՝ քի՝ Սիզ թէճէմնիլ՝ էյլէտիյնիզտէ, պէ-
 նիմ՝ բուհըմ՝ տախի Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն
 գուտրէթիյլէ պէրապէր հազըր պուլունարագ, պու
 5 ֆի՛լի պէյլէճէ իրթիքեապ էտէնի, թէնինին հէլաքը
 իշիւն Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն իսմիյլէ Շէյ-
 թանա թէպիմ՝ էտէսինիլ, թա քի Բապպ Յիսուսըն
 6 կիւնիւնտէ բուհը խէլաս պուլա: Շու թէֆտիւրիւ-
 նիւզ էյի տէյիլ տիր. պիր ազ մայա պիւթիւն խա-
 7 մուրը մայալատըղընը պիլմէ՞զ մի սինիլ: Սիզ մայա-
 սըղ օլարըղընը միսիլիւ ճէտիտ խամուր օլմագ իւզըէ՝
 էսքի մայայը տէֆ՝ էտինիլ. չիւնքի ֆընհըմըզ օլան
 8 Քրիստոս պիզիմ՝ իշիւն զէպհ օլունտու: Պու սուրէթ-
 լէ էսքի մայա իլէ տէյիլ, վէ շէրը վէ քէթթիւլիւք
 մայասը իլէ տէյիլ, անճազ խուլուս վէ հազիգաթ
 9 ֆէթիի իլէ պայրամ էտէլիմ: Զինաքեարար իլէ

- իխթիլաթ էթմէյէսինիզ՝ տէյիւ սիզէ մէթուպտա
 10 եազարմ. Վէ երնէ պու տիւնեանին զինաքեարա
 րը եա թամա՛քեարարը եա զասիպէրի իլէ եախոտ
 փութփէրէսթլէրի իլէ տէյիւ, չիւքի էջլէ օլա՛
 11 պու տիւնեատան չըդմանը լազըմ՝ կէլիւ : Ամն
 շիմոի էյէր պիրատէր տնըլան պիր քիմնէ զինաքեար
 եա թամա՛քեար եա փութփէրէսթ եա շէթթամ
 եա պէքրի եա զասիպ օլուրսա, իխթիլաթ էթմէ.
 տիքտէն մա՛տա պէջլէ քիմնէ իլէ պէրապէր թա.
 12 'ամ պիլէ էթմէյէսինիզ տէյիւ եազարմ : Զիրա
 խարիճտէ օլանլարը տախի հիւքմ էթմէք նէ՛ վա.
 զիֆէմ տիր. սիզ տախիլաէ պուլունանլարը հիւքմ
 13 է՛թմէյօր մը սնըրզ : Ամնա խարիճտէ օլանլարը Աէ
 լահ հիւքմ էտէր. իմոի օլ քէօթիւ քիմնէյի քէն.
 տի արանըզտան տէֆ՝ էտինիզ :

ՊԱՊ 6

- 1 Սիգտէն պիր քիմնէնին տիկէրի իլէ պիր տա՛վասը
 օլուրսա, մուգատտէսլէրին հուզուրընտա օլմայըպ,
 հագգարըզարըն հուզուրընտա մուհաքէմէյէ ճէսա.
 2 րէթ էտէ՞ր մի : Մուգատտէսլէր տիւնեայը հիւքմ
 էտէճէքլէրինի պիլմէ՞զ մի սինիզ. վէ էյէր տիւնեա
 սիզին թարաֆըրըզտան հիւքմ օլունուրսա, էն քիւ.
 չիւք տա՛վալարն ֆապընա լա՛իգ տէյի՛լ մի սինիզ :
 3 Մէլա՛իքէյի հիւքմ էտէճէյիմիզի պիլմէ՞զ մի սի.
 4 սինիզ. գա՞նտէ գալըր տիւնեէվի շէյլէր : իմոի է.
 յէր տիւնեէվի շէյլէրէ միւթա՛ալլիգ մուհաքէմէլէ.
 րինիզ վար իսէ, քիլիսէտէ ի՛թիպարը օլմայանլարը
 5 հաքիմ նասպ էտինիզ : Աիզի խէճիլ էթմէք իլէն
 սէջլէյօրըմ. սիգտէ 'արիֆ քիմնէ՛ պիր պիլէ եօ՛գ

մը տըր քի՝ պիրատերլերինն արատընտա հիւքմ
 6 էթմէյէ միւզթէտիր օլա : Լաքին պիրատեր պիրա-
 տեր իլէ՝ պու տախի զայրի միւմիւղէրին հուզուրըն-
 7 տա մուհաքէմէ օլուր : Իմնի եւքտիկէրինիզ իլէ
 տա՛վալարընըզ պուլունմասը սիղէ հէր վէճճլէ գու-
 սուր տըր . պունու էթմէտէն իսէ նի՛չիւն հագգ-
 սըզլըզա թէհամմիւլ էթմէզսինիզ , պունտան իսէ ,
 8 նի՛չիւն դատը կէօրմէյէ գա՛լիլ օլմազընըզ : Լաքին
 սիզ հագգսըզլըզ վէ դատը հէման պիրատերլերինի-
 9 զէ էտերսինիզ : Պիլմէ՛զ մի սինիզ քի հագգսըզ օ-
 լանլար մէլէքիւթ Ուլա՛հը թէվէրրիւս էթմէյէճէք-
 լէր տիր . ալտանմայընըզ , նէ գահպէղէնլէր , նէ
 10 փութփէրէսթլէր , նէ զինաքեարլար , նէ մուխէն-
 նէսլէր , նէ լութիլէր , նէ իւրըսըլար , նէ թամա՛-
 քեարլար , նէ պէքրիլէր , նէ շէթթամլար , նէ զա-
 սիպլէր մէլէքիւթ Ուլա՛հը թէվէրրիւս էտէճէքլէր
 11 տիր . Պա՛ղըլարընըզ տախի պէօյէ իտինիզ . Լաքին
 Բապպ Զիսուսըն իամիլլէ վէ Ալա՛հըմըզն Բու՛հը ի-
 լէ էըլգանտընըզ , թապտիս օլունտընըզ , հէմ տա-
 խի թէպրիւր օլունտընըզ :
 12 Պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ , հէր շէյ նաֆի՛
 տէյիլտիր . պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ , պէն
 13 հիչ պիր շէյին հիւքմիւս ալթընա կիրմէմ : Թա՛ամ-
 լար գարըն իչիւն , գարըն տախի թա՛ամլար իչիւն
 տիր . ամմա Ալա՛հ պունու տա , անլէրի տէ իֆնա
 էտէճէք տիր . ֆագաթ ճէսէտ զինա իչիւն օլմալըլ
 14 տիր : Ալէ Ալա՛հ Բապպը իհէտ էյլէտիլի կիպի ,
 պիլի տախի քէնտի գուսըթթիլլէ իհէտ էտէճէք
 15 տիր : Ճէսէտլէրինիզ Քրիստոսըն ա՛ղասը օլտըղընը

- պիլմէ՞ղ մի սինիզ . իմտի Բրիստոսըն ա՛ղտընր ա .
 16 Լա՛յ՝ ֆասիշէ ա՛ղտըն՝ մը էտէյիմ . հաշա՛ : ֆասիշէ .
 յէ միւլապըգ օլտն անըն իլէ եէք վիւճուտ օլտընը .
 նը պիլմէ՞ղ մի սինիզ . չիւնքի՛ Իբրիս եէք վիւճուտ
 17 օլաճուգլար՝ տէյիւ Բիւ՛ղ պուլուրուր : Լաքին Բապ .
 18 պա միւլապըգ օլտն Ան՛ն իլէ պիր բուճ օլուր : Զի-
 նատան գաշընըգ . տաէմին իրԹիքեապ էթտիլի հէր
 կիւնաճ ճէսէտինտէն խարիճ տիր . տամա զինայը
 իրԹիքեապ էտէն քէնտի ճէսէտի՛ տլէյհինէ կիւ-
 19 նաճ էտէր : Պիլմէ՞ղ մի սինիզ քի ճէսէտինիլ՝ Աէ-
 լաճ Թարաֆընտան սիղէ Իհսան օլուճուպ տա տէ-
 բուճինիլտէ պուլուճան Բուճ իւլ Գուտտըն հէլքէ-
 լի տիր . սիլ տախի քէնտինիլին տէյիլ սինիզ .
 20 Զիրա պահա իլէ իշթիրա օլուճտընըգ . պու սէպէպ .
 տէն Ալլահա միւթտալլիգ օլտն ճէսէտինիլ վէ բու-
 հընըլ իլէ Ալլահը Թա՛ղիլ էյլէյինիլ :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ պանա ետղտընընըլ մէվաւտաւ կէլինճէ՛ էր
 2 իշին գարըյա տօգուճմամագլըգ էյի տիր : Պու-
 նուլէ պերապեր ֆասշէյաթտան Բէգայէ Ին՛ն հէր
 ատէմին քէնտի զէվճէտի՛ վէ հէր գարընըն քէնտի
 3 զէվճի օլտու՛ն : Զէվճ զէվճէտի՛ վէ զէվճէ տախի զէվ-
 4 ճի հազգընտա օլտն վէճիպէսինի Իֆա էթսին : Զէվ-
 ճէնին ճէսէտի քէնտի հիւքմիւճտէ օլմայըպ՝ անճագ
 զէվճին հիւքմիւճտէ տիր . քէղալէք զէվճին ճէսէ-
 տի քէնտի հիւքմիւճտէ օլմայըպ՝ անճագ զէվճէնին
 5 հիւքմիւճտէ տիր : Պիրի պիրինիլի մահրում էթ-
 մէյինիլ , մէյեր քի օրուճ վէ տու՛ա իլէ մէշղուլ
 օլմագ իշին Թարաֆէյինին բիլասըյլէ մուվազգա-

- թէն օլա . պա՛տէհու 'ատէմ ի ինգիպաթընը սէ-
 պէպիյլէ Շէյթանըն սիպի իզվա էթմէմէսի իշիւն
 6 թէքրար պիր էէրէ կէլինիզ : Պուշու տախի էմր
 թարիգիյլէ տէյիլ , անճադ միւսա՛տաէ թարիգիյլէ
 7 սէյլէրիմ : Զիրա ճիւմլէ առեմլէրին պէնիմ կիպի
 օլմալարընր իսթէրիմ , լաքին քիմինին պիր սուրէթ ,
 քիմինին տիկէր սուրէթլէ հէր պիբինին Ալլահ թա-
 րաֆընտան քէնտինէ մախսուս մէվհիպէսի վար տըր :
 8 Ամմա միւթէ՛հհհիլ օլմնյանլարա վէ տուլ դարը-
 լարա տէրիմ քի՛ պէնիմ կիպի գալմալարը խայրը
 9 տըր : Վէ լաքին էյէր քէնտի նէֆսէրինին դապթը-
 նա մուգթէտիր տէյիլլէր իսէ , թէ՛հհհիւլ էթսին-
 լէր . զիրա թէ՛հհհիւլ էթմէք եանմուգտան էվա
 10 տըր : Ապքին միւթէ՛հհհիլ օլմնլարա պէն տէյիլ ,
 անճադ րապպ՝ զէվճէնին զէվճինսէն այրըլմամուրը-
 11 նը էմր էտէր . (վէ լաքին այրըլտըզը թագտիրտէ
 զէվճսիզ գալըն , հախստ զէվճի իլէ պարըշսն .)
 12 զէվճ տախի զէվճէյի թէրը էթմէսին : Ղայրի քիմ-
 սէլէրէ իսէ , րապպ տէյիլ՝ պէն տէրիմ քի՛ էյէր
 պիր պիրատէրին զայր ի միւ՛մին զէվճէսի օլտըզը
 հալտէ , օլ տախի քէնտիսիյլէ պէրապէր սաքին օլ-
 13 մաղա րագի իսէ , անը թէրը էթմէսին : Պիր գա-
 լընըն տախի զայր ի միւ՛մին զէվճի օլտըզը հալտէ՝
 օլ տախի քէնտիսիյլէ պէրապէր սաքին օլմաղա
 14 րագի իսէ , անը թէրը էթմէսին : Զիրա զայր ի միւ՛-
 մին զէվճ զէվճէսիյլէ թագտիս օլունուր , վէ զայր ի
 միւ՛մին զէվճէ զէվճիյլէ թագտիս օլունուր . եօգսա
 չօճուդլարընը նափաք օլուր իտի , ամմա շիմտի մու-
 15 գատտէս տիրլէր : Ապքին էյէր զայր ի միւ՛մին օլմն
 այրըլըսա , այրըլսն . պու միսիլլիւ քէյֆիյաթտա

- պիրատէր իտախտ հէմշիրէ էսիր տէյիլ տիր . տն.
 ճառք Ալլահ պիգի սէլամէթատ պուլունմագլըղա տա' .
- 46 վէթ էյլէտի : Զիրա , էյ զէվճէ , նէ՞ պիլիրսին , պէլ-
 քի զէվճինի խէլաս էտէճէքսին . ետախտ , էյ զէվճ ,
 նէ՞ պիլիրսին , պէլքի զէվճէնի խէլաս էտէճէքսին :
- 47 Ֆազաթ Ալլահ հէր պիրինէ նասըլ գըսմէթ էթտի
 իսէ՝ ետ'նի Բապպ հէր պիրինի նէ հալտէ տա'վէթ
 էթտի իսէ , ոլ հալտէ սիւլուք էթսին . վէ պիլ
 ճիւմէ քիլիսէլէրտէ պէջլէճէ թէնպիհ հտէրիմ :
- 48 Պիր քիմսէ մասթուռն օլարադ տա'վէթ օլունտու
 իսէ , խիթանսըլ օլմասըն . պիր քիմսէ զայր ի մախ-
 թուն տա'վէթ օլունտու իսէ , խաթն օլունմասըն :
- 49 խիթան պիր շէյ տէյիլ տիր , վէ խիթանսըլը պիր
 շէյ տէյիլ տիր , տնճառք Ալլահնէ էվալիրինին հըֆ .
- 20 զը լաճպ տիր : Հէր քէս նէ հալտէ տա'վէթ օլուն-
 21 տու իսէ՝ ոլ հալտէ գալըն : Գուլ օլարադ տա'վէթ
 օլունտըն իսէ , զամ չէքմէ . լաքին էյէր ա .
- 22 զաս օլա պիլի իսէն , տնը թէրճիհ էյլէ : Զիրա
 Բապպտա տա'վէթ օլունան գուլ Բապպըն ագաու-
 23 լըսը տըր . քէզալիք հիւր օլարադ տա'վէթ օլունան
- 24 տընըլ , ինտանա գուլ օլմայընըլ : Էյ պիրատէրէր ,
 հէր քէս նէ հալտէ տա'վէթ օլունտու իսէ , Ալլա-
 հնէ հուզուրընտա օլ հալտէ գալըն :
- 25 Լաքին պաքիւրէր խուսուսընտա Բապպ թարա-
 ֆընտան պտան էմր եօդ տըր . ամմա պէն տառք օ-
 մաղըղա Բապպըն մէրհամէթ էյլէտիյի քիմսէ կիպի
- 26 րէյ վէրիւրիմ : Իմտի զանն էտէրիմ քի՝ գարուրէթ ի
 հաղըրէ սէպէպինտէն պու էյի տիր , ետ'նի տտէմէ
- 27 պէջլէ գալմադ խայրը տըր : Զէվճէյէ պաղը՞ մէ

- որն, չէօղիւլմէյի թալէպ էթմէ. զէվճէտէն չէօ-
- 28 զիւլմիւշ մի սին, զէվճէ թալէպ էթմէ: Ամմա թէ-
 'էճճիւլ էտէրսէն տէ, կիւնաս էթմէզսին. պաքի-
 րէ տաթի թէ'էճճիւլ էթսէ, կիւնաս էթմէզ. լա-
 քին պու քիմնէլէր ճէսէտճէ մուզպադա չէքէճէք-
- 29 լէր տիր. պէն իսէ սիզի էսիրկէրիմ: Էյ պիրատեր-
 լէր, պուհու տէրիմ քի՝ վազըթ գըսալմըշ տըր.
 գալտը քի զէվճէսի օլանլար զէվճէսի եօզ կիպի,
- 30 վէ աղլայանլար աղլամազ կիպի, վէ սէվինէլէր
 սէվինմէզ կիպի, վէ սաթուշ ալանլար մալիք օլմազ
- 31 կիպի, վէ պու տիւնեայը իսթի'մալ էտէլէր իֆ-
 րաթլէ իսթի'մալ էթմէզ կիպի օլտանլար. զիրա-
- 32 պու տիւնեայըն ճէ'էթի գա'իլ օլուր: Պէն իսէ
 էնտիշսիզ օլմանըզ իսթէրիմ. միւթէ'էճճիլ օլ-
 մայան քիմնէ Բապպը խօշնուտ էթմէք իչիւն՝ Բապ-
 պա միւթա'ալիզ շէյլէր հազգընտա էնտիշէ էտէր.
- 33 Ամմա միւթէ'էճճիլ օլան քիմնէ զէվճէսին խօշ-
 նուտ էթմէք իչիւն՝ ումուր ը տիւնեէվիյէ հազգըն-
- 34 տա էնտիշէ էտէր: Զէվճէ իլէ պաքիրէնին ֆարզը
 վար. զայր ի մէնքուճէ ճէսէտճէ վէ բուճմա մու-
 դատտէս օլմազ իչիւն՝ Բապպա միւթա'ալիզ շէյլէր
 հազգընտա էնտիշէ էտէր, ամմա մէնքուճէ զէվճի-
 նի խօշնուտ էթմէք իչիւն ումուր ը տիւնեէվիյէ
- 35 հազգընտա էնտիշէ էտէր: Պուհու տաթի իւզէրի-
 նիզէ քէմէնտ աթմազ իչիւն տէյիլ, առճազ սիզին
 ֆա'իտէնիզ իչիւն ճէմ լա'իզ ի վէճճիլէ զպլէսիզ
- 36 Բապպա միւլազէմէթինիզ իչիւն սէյլէյօրմ՝ Ամ-
 մա էյէր պիր քիմնէ քէնտի գըզը հազգընտա, վազ-
 թը կէշիշ օլտըզընտան ճէ'էթի գա'իլ օլուր: Էյ պիրատեր-
 լա'իզ մու'տմէլէ էթտիյինի զանն էտէր իսէ պէյլէ

- ինապ էթտիյի հալտէ իսթէտիյինի էթսին , կիւ .
- 37 նա՛հ էթմէգ . թէգէվիւճ էթսինէր : Վէ լաքին մէճպուրիյէթ թա՛հթընտա օլմոյարադ . իրատէթի քէնտի հիւքմիւնտէ պուլունուպ , գալպի սապիթ օլան քիմնէ քէնտի գրզընը ալը գօմաղը գալպինտէ :
- 38 թա՛սսիմ էթմիլ իտէ , էյի էտէր . Վէլ հաթըլ թէգվիճ էտէն էյի էտէր , ամմա թէգվիճ էթմէյէն տա՛հա էյի էտէր :
- 39 Զէվճէ , զէվճինին 'էօմրիւ օլտըգճա , [շէրի'աթ միւճիպինճէ] անա պաղլը տըր . ամմա էյէր զէվճի վէֆաթ էտէրսէ , իսթէտիյի քիմնէյէ թէգվիճ օլունմադըղա մէ'զուն տըր , ֆադաթ Բապպտա օլ :
- 40 սուն : Լաքին պէօյլէ գալտըղը հալտէ , պէնիմ բէ . յիմէ կէօրէ , տա՛հա միւպարէր տիր . վէ զանն է . տէրիմ քի պէնտէ Ալլահըն Բուհը վար տըր :

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ փութլարա զէպ՛հ օլունան նէսնէլէր խուսու սընտա , ճիւմէմիգին 'իլմի օլտըղընը պիլիբիվ . 'իլմ քիպըր էթտիրիւր , ամմա մուհապպէթ ի'մար էտէր :
- 2 Վէ էյէր պիր քիմնէ պիր շէյ պիլիբիմ զանն էտէր . սէ , վաճիպ օլան 'իլմ իլէ տա՛հա հիլ պիր շէյ պիլէ :
- 3 մէղ : Ամմա էյէր պիր քիմնէ Ալլահըն սէվէրսէ , օլ :
- 4 քիմնէ անըն 'իստինտէ մա'րուֆ տըր : իմտի փութլարա զէպ՛հ օլունան նէսնէլէրին էքլի պահսընա կէլինճէ , տիւնետտա փութըն պիր շէյ օլմաաղըղընը , վէ պիր Ալլահտան պաշգա Ալլահ օլմաաղըղընը պիլիբիվ :
- 5 Զիրա կէրէք կէօքտէ՝ կէրէք եւրտէ իլահ թէսմիյէ օլունանլար վար իտէ տէ , (նիթէքիմ չօգ իլահլար :
- 6 վէ չօգ . բապպլար վար տըր ,) Պիպճէ պիր Ալլահ՝

եա'նի փէտէր վար տըր քի ճէմի' ի քեա'նաթ աճ-
տէն օլուպ , պիզ տախի *անըն իլէ' իզ , վէ պիբ
Բապպ Յիսուս Քրիստոս վար տըր քի անըն վասը-
թասըյլէ ճէմի' ի մախլուգաթ վիւճուտէ կէլիպ ,
7 պիզ տախի անըն վասըթասըյլէ իզ : Ամա պու-
'իլմ' ճիւմիէ ատէմիէրտէ պուլունմայըպ , պա'զըլարը
շիմախէտէք փութը պիբ շէյ ի'թիպար իլէ' փութա
զէպ՝՝ օլունմըշ ատէլիւ եէրլէր , վէ զամիլլէրի զա-
8 'իֆ օլմաղլէ մաւրտար օլուր : Լաքին թա'ամ պիզի
Ալլահա մագպուլ գըլմազ . զիրա եէտիլիմիզ հալ-
տէ ֆաղիլէթիմիզ օլմազ , վէ եէմէտիլիմիզ հալտէ
9 էքսիլլիլիմիզ օլմազ : Անճագ պու սերպէսթիլիլի-
զին զա'իֆլէրէ թէօրէշ սէպէպի օլմամասընա տիզ-
10 դաթ էտինիզ : Զիրա պիբ քիմնէ սէնին կիպի սա-
հիպ ի 'իլմի փութխանէտէ սօֆրատա օթուրուր
կէօրտիլիւ հալտէ , օլ զա'իֆ օլանըն զամիլի փութ-
լարա զէպ՝՝ օլունան նէանէլէրի եէմէյէ ճէսարէթ-
11 լէնմէ՞զ մի . վէ պէզլէճէ կօլընա Քրիստոսըն էօլ-
տիլիւ զա'իֆ պիրատէր սէնին 'իլմին սէպէպիյլէ
12 հէլաք օլուր : Պէօյլէճէ պիրատէրլէր 'ալէյհինտէ
կիւնաս էտիպ' անլէրին զա'իֆ զամիլիլի եարալա-
յարագ , Քրիստոսա գարշը կիւնաս էտէրսինիզ .
13 Պինտէն 'ալէյհ էյէր թա'ամ պիրատէրիմէ թէօ-
քէզ օլուրտա , պիրատէրիմէ թէօքէզ օլմայպըմ'
ատէլիւ իլ էլ էպէտ էթ եէմէյէճէլիմ' :

ՊԱՊ 9

4 Պէն րէսուլ տէյի՞լ մի իմ . պէն ազատ տէյի՞լ մի
իմ . պէն Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսը կէ՞օրմէտիմ

* Ետեաք անըն իւլիւն

- մի. Բապպա սիզ պէնիմ էսերիմ տէյի՛լ մի սինիզ :
- 2 Էյէր զայրիէր իչիւն տէյիլ իսէմ, էլպէթթէ սի. զին իչիւն ըեսուլ իմ. զիրա Բապպա սիզ ըեսա.
- 3 Էթիմին միւհրիւ սինիզ : Պէնի թէֆթիլ էսէնէրէ :
- 4 Ճէվապըմ պու տըր. Էէյիպ իչմէյէ սէլասիյէթի.
- 5 միզ եօ՞գ մը տըր : Սա՛իր ըեսուլէր վէ Բապպըն գա. ընտաշարը վէ Քէֆուս կիպի՝ հէմլիրէ օլուն պիր զէվճէ եանրմըղտա կեզտիրմէյէ սէլասիյէթիմիզ :
- 6 եօ՞գ մը տըր : Եօգսա իշ իշլէմէմէյէ եալընըզ պէ. նիմ իլէ Պարնապսալն մը սէլասիյէթի եօգ տըր :
- 7 Մասրաֆը քէնտիսինտէն օլարադ քի՛մ՝ ապքերլէր էտեր. քի՛մ պաղ տիրէր տէ անըն մասուլընտան եէմէլ. եախօտ քի՛մ սիւրիւ կիւտէր տէ սիւրիւնին :
- 8 սիւտիւնտէն եէմէլ : Պու սէյլէտիլիմ ինսա՞ն սէօ. զիւ մի տիր. եօգսա պուշտըր շէրի՛աթ տախի սէյլէ.
- 9 մէ՞ղ մի : Զիրա՛ խարման տէյէն էօքիւզիւն աղլը. նը պաղտամայտսըն՝ տէյիւ Մուսանըն շէրի՛աթըն. տա մուհարրէր տիր. Ալլահ էօքիւզէրի՛ մի գալը.
- 10 բըր. Եօգսա հէր վէճճլէ պիզի՛մ իչիւն մի սէյլէր. պէլի՛ պիզի՛մ իչիւն եաղըլմըշ տըր. զիրա չիֆթ սիւրէնին իւմիտ իլէ սիւրմէսի վէ խարման տէյէնին քէնտի իւմիտիտէն հիսսէտար օլմադ իւմիտիյէ :
- 11 տէյմէսի կերէք տիր. Էյէր պիզ սիզէ բուհանի շէյլէրի էքտիք իսէ, սիզին ճիսմանի նէսնէլէրինիզի :
- 12 պիչէճէյիմիզ պէյլի՛ք շէյ մի օլուր : Էյէր տիրէր քիմնէլէր իւզէրինիզէ օլուն պու սէլասիյէթտէն հիսսէտար օլտըլար իսէ, պիզ տահա զիյատէ օլմաք տէյի՛լ մի իզ. պիզ իսէ Քրիստոսըն պէշարէթինէ պիր վէճճլէ սէպէպ ի մուսնաա՛աթ օլմամադ իչիւն պու սէլասիյէթի իսթի՛մալ էթմէյիպ՝ հէր

- 13 չէյէ թէհամնիւ էտէրիւ : Պիլմէ՞զ մի սինիզ քի՝
հէյքէլէ միւթա՛ալլիզ ումուրաա խըտմէթ էտէնլէր
հէյքէլտէն հէրլէր , վէ մէզպահն խըտմէթինտէ
պուլոնանլար մէզպահտան հիսսէտար օլըւրլար :
- 14 Պու սուրէթէ տախի Բապպ պէշարէթի վա՛զ է-
տէնլէրին՝ պէշարէթտէն թէ՛պլիւշ էթմէլէրինի
- 15 թա՛եին էյլէտի : Պէն իսէ պու շէյլէրին հիշ պիւրի-
նի իսթի՛մալ էթմէտիմ՝ . վէ պանա պէջլէ մու՛ա-
մէլէ օլուհարն՝ տէյիւ պու շէյլէրի եազմատըմ՝ . զի-
րա պիր քիմնէ իֆթիխարըմը իպթալ էթմէտէն ի-
- 16 սէ , էօլմէք պէնիմ իչիւն էվլա տըր : Զիրա պէշա-
րէթի թէպշիր էթտիյիմ՝ հալտէ՝ պանա սէպէպ ի
իֆթիխար տէյիւ տիր , չիւնքի թա՛հթ մէճպու-
րիյէթտէ իմ՝ . պէլի՛ էյէր պէշարէթի թէպշիր էթ-
- 17 մէզսէմ , վայ պանա . Զիրա էյէր պուհու իսթէյէ-
րէք էտէրսէմ , էճրիմ վար . վէ լաքին էյէր իսթէ-
մէյէրէք էտէրսէմ , եինէ վէքեալէթի պանա էմա-
- 18 նէթ օլուհարը տըր : Իմտի էճրիմ նէ՞ տիր . պէշա-
րէթի վա՛զ էթտիյիմտէ , պէշարէթտէ օլան հիւ-
քիւմէթիմի սու ի իսթի՛մալ էթմէմէք իչիւն՝ ֆրիս-
տաըն պէշարէթինի մէճճանէն թէպշիր էթմէք տիր :
- 19 Զիրա ծիւմէնին հիւքմիւնտէն ազաա իքէն՝ տահա
զիյատէ քիմնէլէր դազանմադ իչիւն քէնտիմի ճիւմ-
- 20 լէսինէ գուլ էթտիմ : Վէ Նէհուտիլէրի գազան-
մադ իչիւն Նէհուտիլէրէ Եհհուտի կիպի օլտըմ՝ . շէ-
րի՛աթ թա՛հթընտա օլանլարը դազանմադ իչիւն
* շէրի՛աթ թա՛հթընտա օլանլարա շէրի՛աթ թա՛հ-

* Պա՛ղուհարա՝ շէրի՛աթ թա՛հթընտա տէյիւ իքէն՝
դա՛նի պա՛լանաար :

- 21 Թընտա կիպի օլտըմ. 'իսա Ալլահ քէնտիմ' շէրի-
'աթսըղ օլմայըպ' անճադ Բրիստոսըն շէրի'աթը
Թահթընտա օլտրադ, շէրի'աթսըղլարը գազանմադ
իշին, շէրի'աթսըղլարա շէրի'աթսըղ կիպի օլտըմ:
22 Զա'իֆէրի գազանմադ իշին զա'իֆէրէ զա'իֆ կի-
պի օլտըմ. հէր պիր վէճհէ պա'ղըլարընը խէրաս էթ.
23 մէք իշին ճիւմէյէ հէր շէյ օլտըմ: Պունու տախի
պէշարէթ իշին էտէրիմ, Թա քի անա միւշթէրիք
24 օլտըմ: Պիւմէ՞ղ մի սինիլ քի՝ մէյտանտա սէյիր-
տէնէրին ճիւմէսի սէյիրտիք իսէ տէ, միւսապս-
դաթ նիշանընը պիր քիմնէ ալըր. պէօյլէ սէյիրտի-
25 նիլ քի նա'իլ օլտսընըլ: Վէ հէր փէհլէփսն հէր
խուսուստա նէֆսինի զապթ էտէր. անլէր պիր ֆա-
նի Թաճ ալմադ իշին, պիլ իսէ ֆանի օլմայան
26 պիր Բաճ իշին էտէրիլ, իմտի պէն պէօյլէ սէյիր-
տիքիմ, Թէրէտտիւտ էտէր կիպի տէյիլ. պէօյլէ
եումրուգ վուրուրըմ, հափայը տէօյէր կիպի տէյիլ:
27 Ամնա ճէսէտիմէ ճէֆա վէրիպ' անը գուլըզա չէ-
քէրիմ, Թա քի սա'իրլէրէ վա'ղ էթտիքտէն սոնկ-
րա՝ քէնտիմ՝ մէրտուտ օլմայայըմ:

ՊԱՊ 40

- 1 Եյ պիրատէրլէր, պու շէյլէրտէն պիխապէր օլմա-
նըզը իսթէմէմ, ետ'նի էճուատըմըզըն ճիւմէսի պու-
լութըն ալթընտա խտիլէր, ճիւմէսի տէնիզտէն
2 կէշտիլէր, Վէ ճիւմէսի պուլութտա վէ տէնիզտէ
3 Մուսայա վաֆթիլ օլտըլար. Վէ ճիւմէսի հէման
4 պիր բուհանի եէյէճէք եէյիպ, ճիւմէսի հէման
պիր բուհանի իշէճէք իշտիլէր. զիրա բէֆադաթ է-
տէն բուհանի դայաառան իշէրլէր իտի, օլ գայա

- 5 տախի ֆրիստոս իտի : Լաքին Ալլահ անլերին էք-
 սերինտէն բազի օլմասը : զերտ պերրիյէտէ եւրէ
 6 սերիլիպ գալարլար : Պու շէյլէր պիզէ 'իպրէթ իչին
 օլարլար , թա քի անլերին թամա' էթտիքլէր մի-
 7 սիլլիւ քէօթիւ շէյլէրէ թամա' էթմէյէլիմ . վէ
 անլերին պա'զըլարը օլարզը կիպի փութփերէսթ օլ-
 մայառնըզ . նիթէքիմ' Գավմ եէմէյէ վէ իշմէյէ օ-
 թուրուպ օյնամաղա գալգարլար' տէյիւ մուհարրէր
 8 տիր : վէ զինա էթմէյէլիմ' , նիթէքիմ' անլերտէն
 պա'զըլարը զինա էթմէյէրիյէ պիր կիւնտէ եիրմի
 9 իւշպին տիւշտիւ : վէ ֆրիստոսը թէճրիպէ էթմէ-
 յէլիմ' , նիթէքիմ' անլերտէն պա'զըլարը տախի թէճ-
 րիպէ էթմէյէրիյէ' երլանլարտան թէլէֆ օլարլար :
 10 վէ սէյլէնմէյինիւ , նիթէքիմ' անլերտէն պա'զըլա-
 րը տախի սէյլէնմէյէրիյէ միւհլիք եէտիյէ թէլէֆ
 11 օլարլար . վէ պուշլարըն ճիւմլէտի 'իպրէթ իչին
 անլերէ վուգու' պուլուր իտի , վէ պիզէ քի 'ասըր-
 լէրին նիհայէթինէ վասըլ օլարզ' , հասիհթ օլմագ
 12 իւզրէ եագըլար : իմտի աուրույօրըմ' զանն էտէն
 13 տիւշմէքտէն սագընարն : Սիզէ պէշլէրէ միւթո'ալ-
 լիզ օլան թէճրիպէտէն զայրի պիր շէյ իտապէթ
 էթմէտի . ամմա Ալլահ ասարզ օլուպ' սիզի իզթի-
 տարընլըտան զիյատէ թէճրիպէյէ պրազմոյաճագ ,
 անճագ թէհամմիւլէ միւզթէտիր օլմանըզ իչին'
 թէճրիպէ իյէ պերապէր խէլաւ չարէսի տախի վէ-
 րէճէք տիր :
 14 Պուռուռն իչին , էյ սէվկիւլիւլէրիմ' , փութփէ-
 15 ըսթլիքտէն գաշընըզ : 'Ազիլէրէ 'եյլէր կիպի սէյ-
 16 լէրիմ' . սէյլէտիյիմի սիզ հիւքմ' էտլինիզ : Մուպա-
 ըքլէտիյիմիզ պերէքէթ քեստէսի ֆրիստոսըն գա-

- նրնն միւշարեքէթի տէյի՛Լ մի տիր . փարէլէտիլի .
 միզ էքմէք փրիստոսըն ճէսէտինին միւշարեքէթի
 17 տէյի՛Լ մի տիր : Չիւնքի պիզ չօգ օլտրադ , պիր էք-
 մէք , պիր ճէսէտ իզ . զիրա ճիւղէմիզ պիր էքմէք .
 18 տէն հիսսէտար իզ : Թէն ճիւղէթիլէ օլտն իսրայէ .
 լէ տիգգաթ էտինիզ . զէպիճէլէրի եէյէնլէր մէզպա .
 19 հա միւշթէրիք տէյիլէ՛ր մի տիր : Իմսի նէ՛ տէյէ .
 յիմ . փութ պիր շէյ մի , եախօտ փութա զէպճ օ .
 20 լուսն գուրպան պիր շէյ մի տիր . Լաքին թաի .
 ֆէլէր զէպճ էթտիքլէրի շէյլէրի Ալլահա տէյիլ ,
 անճադ ճիննլէրէ զէպճ էտէրլէր . վէ իսթէմէմ քի
 21 սիզ ճիննլէրէ միւշթէրիք օլտսընըզ . Բապպըն քեա .
 սէսի իլէ ճիննլէրին քեասէսինի իշէմէզսինիլ . Բապ-
 պըն սօֆրասը իլէ ճիննլէրին սօֆրասընտան հիսսէ .
 22 տար օլամաղսընըզ : Բապպը զսյրէթէ թահրիք մի
 էտէլիմ . անտէն գուվէթլի՛ մի իզ :
 23 Պանա հէր շէյ ճէլալ իսէ տէ , հէր շէյ նաֆի՛
 տէյիլ տիր . պանա հէր շէյ ճէլալ իսէ տէ , հէր
 24 շէյ իմար էթմէզ : Պիր քիմսէ քէնտինին տէյիլ
 անճադ հէր քէս տիկէրին Դըֆա՛ւթըն աբասըն :
 25 Գասասպ տիւքքէտնընտա հէր նէ քի սաթըլըրա ,
 զամիր իշիւն պիր շէյ թէֆթիշ էթմէյէրէք եէյի-
 26 նիզ . Չիրա զէմին իլէ անտէ օլտն քեաֆֆէ ի մէկ
 27 ճուտաթ Բապպըն տըր : Ղայր ի միւմինէրա՛ն
 պիրի սիզի տա՛վէթ էթտիլի հալտէ , սիզ տալի
 կիթմէք իսթէրսէնիզ , էօնիւնիւլէ հէր նէ գօնու-
 լըրա , զամիր իշիւն պիր շէյ թէֆթիշ էթմէյէրէք
 28 եէյիլնիլ : Վէ լաքին պիր քիմսէ սիլէ՛ Պու էի փու-
 թա զէպճ օլտնմըշ տըր՝ տէրսէ , օլ խապէր վէրէն
 իշիւն վէ զամիր իշիւն եէմէյիլնիլ . լզիրա զէմին իլէ

տնտէ օլտն քեւֆֆէ ի մէլճուտութ Ռապպըն տըր]:
 29 Տէախիմ Ղաֆր սէնին օլմոյըպ՝ անճադ օլ պիրինին
 զամիրէ աիր. զերա պէնիմ սերպէթիլիմ նի՞չին
 30 զտրինին զամիրիլէ հիւքմ օլունա: Էյէր պէն *ի-
 նոյէթիէ հիսսէտար օլուրտամ, նի՞չին շիւքը էթ-
 31 տիլիմ շէյաէն էթիւրիւ թադպիհ օլունոյըմ: Վէլ
 հաուր կերէք եէր իսէնիլ, վէ կերէք իչէր իսէնիլ,
 վէ հէր նէ էտէր իսէնիլ, հէր շէյի Ալլահն 'իզգէ-
 32 թի իչէն էյլէյինիլ: Նէ Եէհուուրիւրէ վէ նէ Եու-
 նանիւրէ վէ նէ աէ Ալլահն քիլիսէսինէ թէօքէզէ
 33 սէպէպ օլմոյընըզ, Նիթէքիմ պէն տախի քէնտի
 մէնֆա'աթըմը տէյիլ, անճադ նիչէլէրին մէնֆա'ա-
 թընը առայարտդ, հէր շէյտէ ճիւմլէյի խօշնուտ է-
 տէրիմ, թա քի խէլասա նա'իլ օլալար:

ՊԱՊ 11

1 Պէն ֆրիստոտ միւզթէտի օլտըղըմ միտիլիւ՝ սիլ
 2 տախի պանա միւզթէտի օլունըզ: Իմտի, էյ պիրա-
 տէրլէր, պէնի հէր շէյտէ խաթըրնըզա կէթիրիպ
 սիզէ թէպիմ էթտիլիմ վէճճիէ թա'լիմաթը հըֆզ
 3 էթտիլինիլ իչին սիլի մէաճ էտէրիմ: Լաքին հէր
 տտէմին պաշը ֆրիստոտ, վէ նիսանըն պաշը տտէմ
 օլուպ՝ ֆրիստոտըն պաշը տախի Ալլահ իտիլի մա'
 4 լիւմիւնիւլ օլմաորնը իսթէրիմ: Պաշը էթթիւլիւ
 օլաբադ տու'ա էտէն ետ իհհամլէ սէյլէյէն ատէմ
 5 քէնտի պաշընը թաճգիր էթմիշ օլուր: Վէ նիսա-
 տան պաշը էթթիւսիւլ օլաբադ տու'ա էտէն ետ
 իհհամլէ սէյլէյէն հէր պիրի քէնտի պաշընը թաճ-

* Ե-ի-օր՝ շիւքրանիյէթլէ

- զիր էթմիշ օլուր , զիրա հեման թրաշ օլմուշ կի .
 6 պի օլուր : Զիրա էյէր նիսա էօրթիւնմէզսէ , սալ
 տախի քէսիլսին . ամմա էյէր նիսանըն սալընըն քէ
 սիրմէսի եա թրաշ օլմասը անա 'այպ իսէ , էօրթիւն .
 7 սին : Զիրա առէմ Ալլահըն սուրէթի վէ 'իպլէթի
 օլմաղլէ' պաշընը էօրթմէմէք կէրէք տիր . նիսա իսէ
 8 առէմին 'իզզէթի տիր : Զիւնքի առէմ նիսատան
 9 տէյիլ , անճագ նիսա առէմտէն տիր : Վէ տախի
 առէմ նիսա իչիւն տէյիլ , անճագ նիսա առէմ ի .
 10 չիւն խալզ օլունտու : Պու էճլտէն նիստնըն պաղըն .
 տա մէլէքլէր սէպէպինտէն հիւքիւմէթ 'ալլահէն օլ
 11 մագ ինապ էտէր : Ֆագաթ Բապպուա նիսա առէմ .
 12 սիլ , առէմ տախի նիսասըլ տէյիլ տիր : Զիրա նի .
 սա առէմտէն օլտըղը միսիլլիւ , առէմ տախի նի .
 սանըն վաարթասըլլէ տիր . լաքին քիւլլէ շէյ Աէ
 13 լահտան տըր : Փէնտի քէնտինիզտէ հիւքմ վէրինիզ .
 նիսանըն էօրթիւսիւզ օլտըրագ Ալլահա տու'ա էթ .
 14 մէսի լա'իզ մը տըր : Առէմին ուզուհ սալ օլմասը
 տնա 'այպ օլտըղընը թապի'աթ պիլէ սիզէ էջրէթ .
 15 մէզ մի : Վէ լաքին նիստնըն ուզուհ սալ օլմասը
 քէնտինէ շէրէֆ տիր . զիրա սալ անա նիգապ իչիւն
 16 վէրիլմիշ տիր : Ամմա էյէր պիր քիմնէ միւնաղա'ա
 էթմէք իթէրսէ , նէ պիզիմ' նէ տէ Ալլահըն քի
 լիսէլէրինին պէոյլէ 'առէթի վոր տըր :
 17 Լաքին շունու թէնպիհ էտէր իքէն սիգէ մէտհ էթ .
 մէմ , չիւնքի թէճէմմիւ'ինիզտէն ֆա'իտէ տէյիլ
 18 անճագ զարար հասըլ օլույօր : Զիրա էվլէլա , սիլ
 քիլիսէտէ ճէմ' օլտըղընըզտա , պէյնինիզտէ իլթի
 լաֆաթ օլտըղընը իշիտիլօրմ , վէ պիր մէրթէպէ
 19 ինանըրմ : Զիրա պէյնինիզտէ ֆըրգալարըն տախի

- պուլունմոսը լտզըմ տըր , թա քի պէյնինիզտէ
 20 միւթաճանն օլտնլար զտճիր օլալար : Իմոի պիր
 եերէ իճթիմն'նիդ 'աշա ի Բապպանիյի եեմէք ի-
 21 չիւն տէյիլ տիր . Զիրա հէր պիրինիզ թա'ամ էս-
 նտընտա քէնտի թա'ամընը էվէճէ ալըր , վէ պերի
 22 տճ գալըր , տիկերի տալի սերխօշ օլուր : Եէմէք վէ
 իշմէք իչիւն խոնէլէրինիզ Էօգ մը տըր . Էօգսա Ալ-
 լահըն քիլիսէօնի թաճգիր էտիպ' միւճթաճ օլտն-
 լարը խէճիլ մի էտերոնիզ . սիգէ նէ տէյէյիմ , պու-
 խուսուստա սիգի մէտճ էտէյիմ մի . մէտճ էթմմմ .
 23 Զիրա պէն սիգէ թէյիլմ էթտիյիմի Բապպ թարա-
 ֆընտան ալալմ , Էտ'նի Բապպ Յիսուս էլէ վէրիւ-
 24 տիյի կէճէտէ էքմէք ալըպ , Նիւ-քր էթտիքտէն սօնկ-
 րա փարէլէտի , վէ՝ Ալընըզ , եէյինիզ , պու սիգին
 իչիւն փարէլէնէն ճէսէտիմ տիր , պուսու պէնիմ
 25 զիքրիմ իչիւն էյլէյինիզ տէտի : Փէզալիք ագշամ
 թա'ամընտան սօնկրա քեռսէյի տալի ալը՝ Պու
 քեռսէ պէնիմ գտնըմ իլէ օլան 'աշա ի ճէտիտ
 տիր , տնը հէր իչտիյինիզտէ պէնիմ զիքրիմ իչիւն
 26 էյլէյինիզ : Զիրա հէր տէֆ'ա պու էքմէքտէն եէ-
 յիպ' պու քեռսէտէն իչտիյինիզտէ , Բապպըն էօ-
 լլալիւնիւ քէնտիսի կէլինճէյէտէք իլան էտերսինիզ :
 27 Պինա'էն 'ալէյճ հէր քիմ քի զայր ի լա'իգ թարզ
 իլէ պու էքմէքտէն եէրսէ , Էտիստ Բապպըն քեռ-
 սէսինտէն իչէրսէ , Բապպըն ճէսէտինէ վէ գտնընա
 28 սուչու օլուր : Իմոի ստէմ քէնտինի իմթիճան
 էթսին , վէ պու վէճճլէ օլ էքմէքտէն եէսին , վէ օլ
 29 քեռսէտէն իչսին : Զիրա զայր ի լա'իգ թարզ իլէ
 եէյիպ իչէն՝ Բապպըն ճէսէտինի թէմիիզ էթմէտի-
 յինտէն , քէնտի 'ալէյճինէ հիւքմ եէյիպ իշմիշ օ-

- 30 լուր : Պու սէպէպոնէն արանըզտա խաղլէ զա'իֆ վէ
 'ալիլ քիմնէլէր պուլունուպ' նիլէլէր տախի ոչդուր.
 31 լար : Զիրա էյեր քէնտի քէնտիմիզի հիւքմ էթ.
 32 սէ խալք, մահքիւմ օլմազ խալք. Ամմա հիւքմ
 օլունարըզմըզ հալտէ, տիւնիա իլէ պէրապէր 'ա.
 լէյհիմիլիլ հիւքմ օլունամմադ իլիւն' Բապպ թա.
 33 րաֆընտան թէ'տիպ օլունուրըզ : Վէլ հասըլ, էյ
 պիրատէրլէրիմ, թա'ամ իլիւն ճէմ' օլտըզնըզտա'
 34 պիրի պիրիիլիլ պէքլէյիիլ. Վէ էյեր պիր քիմնէ
 աճ օլա' խանէտէ եէսին, քի հիւքմ իլիւն ճէմ'
 35 օլմուշ օլմայասընըզ : Ումուր ը սա'իրէյի իսէ կէլ
 տիլիմնէ թէրթիպ էտէրիմ :

ՊԱՊ 12

- 1 Էյ պիրատէրլէր, ըուհանի մէճէպէլէր հազգընտա
 2 պիխապէր օլմանըզ իսթէմէմ' Պիլիրսինիլ քի թա.
 'իֆէլէր իքէն, կէօթիւրիւլտիւլիւնիւզ կիպի զայի
 3 նաթըզ փութլարա ճէլպ օլունուր իտինիլ : Անրի
 իլիւն սիզէ պիլտիրիլիմ քի' պիր քիմնէ Ալլահըն
 Բուհը իլէ սեղլէյէրէք, Յիսուս մէլ'ուն տըր' տէմպ.
 վէ պիր քիմնէ Բուհ իւլ Գուտս իլէ օլմայընճա,
 4 Յիսուս Բապպ տըր' տէյէմէզ, Մէվահիպ ի մուխ.
 5 թէլլիֆէ տախի վար իսէ տէ, Բուհ պիր տիր, Վէ
 խըտամթ ը մուխթէլլիֆէ վար իսէ տէ, Բապպ պիր
 6 տիր. Վէ ա'մալ ը մուխթէլլիֆէ վար իսէ տէ,
 7 ճիւմլէտէ' ճիւմլէնին 'ամիլլի հէման Ալլահ տըր, Լա.
 քին հէր քէսէ Բուհըն իզհարը մէնֆա'տթ իլիւն
 8 իհսան օլունուր, քիմինէ Բուհըն վաորթաալլէ Տիք-
 մէլթ քէլամը, վէ քիմինէ հէման օլ Բուհա կէօթէ
 9 'իւմ քէլամը, Տիկէրինէ տախի հէման օլ Բուհ իլէ

- իման, վէ տխերինէ հէման օլ Բուհ իլէ շիֆապառշ
 10 մէվհիպէլէր, վէ զալլարիսինէ իճրա ի միւ՛ծիլաթ,
 վէ տիկերինէ իլհամլէ սեղլէմէքլիք, տխերինէ տա-
 խի բուհլաւըն թէմեիդի, վէ զալլարիսինէ էլսինէ ի
 մուսթալիֆէ, վէ տիկերինէ լիսանլար թէրճէմէսի
 11 պառշ օլունուր: վէ պունլարըն ճիւմլէսինի հէման
 օլ Բուհ ք վահիտ քէնտի միւրատընա կէօրէ հէր
 պիր քիմնէյէ մախսուսէն թէվզի՝ էտերէք՝ ճիւմլէ-
 սինին՝ տալիլ տիր:
- 12 Զիրա ճէսէտ պիր վէ ա՛ղասը չօդ օլուպ՝ պու պիր
 ճէսէտին ճիւմլէ ա՛ղասը տախի չօդ իսէ տէ, երինէ
 պիր ճէսէտ օլաղլը միսիլլէ ֆրիստոս տախի պէօյ-
- 13 լէ տիր: Զիւնքի պիդ, կերէք Եէհուտի, կերէք Եու-
 նանի, կերէք գուլ, կերէք հիւրը՝ ճիւմլէմիդ պիր
 Բուհ իլէ պիր ճէսէտ օլմադ իւզլէ վաֆթիլդ օլուն-
 տըգ, ճիւմլէմիդ տախի պիր Բուհտան իչիբիլաթ:
- 14 Զիւնքի ճէսէտ տախի պիր ա՛ղլ տէյի, ահճադ չօդ
 15 ա՛ղա տըր: Էյէր պյագ՝ Պէն էլ օլմատըղըմ իչիւն
 ճէսէտտէն տէյիլ իմ՝ տերսէ, սնըն իչիւն ճէսէտ-
- 16 տէն տէյիլմի տիր: վէ էյէր գուլադ՝ Պէն կէօզ
 օլմատըղըմ իչիւն ճէսէտտէն տէյիլ իմ՝ տերսէ,
- 17 պունուռ իչիւն ճէսէտտէն տէյիլմի տիր: Էյէր
 պիւթիւն ճէսէտ կէօզ օլապըտը, սէմ՝ նէճէտէ օլուր
 իտի. վէ էյէր քեաֆֆէսի սէմ՝ օլապըտը, շէմմ՝ նէ-
- 18 ռէտէ օլուր իտի: Շիմտի իսէ Ալլահ ա՛ղանըն հէր
 19 պիրինի իսթէտիյի վէճհլէ ճէսէտտէ գօտու: վէ
 էյէր ճիւմլէսի պիր ա՛ղվ օլապըտը, ճէսէտ նէճէ-
- 20 տէ օլուր իտի: Ամմա շիմտի ա՛ղա չօդ իսէ տէ,
 21 ճէսէտ պիր տիր: վէ կէօզ էլէ՝ Սանա միւհհիթաճ
 տէյիլ իմ, եախօտ երինէ պաշ պյագլարա՝ Սիզէ

- 22 միւս՝ թաճ տէրիւ իմ՝ տէրէմէդ, Ամնա ճեսէտին
 զիյառէ զա՛րիք՝ առտօ օլունան ա՛ղասը էն զիյառէ
 23 լազըմ՝ տըր: Վէ ճեսէտին ազ շէրէֆին՝ առտ էթ.
 տիւրիմիզ ա՛ղասընա տաճա զիյառէ շէրաֆէթ վէ.
 բերիզ. վէ կիւզէլ օլմայան ազամըզն տաճա զիյա.
 24 տէ կիւզէլլիյի օլըւր: Ամնա կիւզէլ ա՛ղամիզ իչին
 իճիլլաճ հօգ տըր. լաբին Ալլաճ նօգսանը օյանա
 տաճա զիյառէ շէրաֆէթ վէրէրէք՝ ճեսէտի իմթի.
 25 զաճ իւզրէ թէրթիպ էյլէտի. թա քի ճեսէտէ
 իթիլլաֆ օլմայըպ՝ ա՛ղա իթ թիֆազ իւզրէ պիրի
 26 պիրինէ ճիմէթ էտէլէր: Վէ ա՛ղատան պիրի է.
 լէմ շէրաթի հալտէ, ա՛ղանըն ճիւմլէտի պերապէր
 էլէմ շէքէր. վէ ա՛ղատան պիրի միւշէրրէֆ օլարզ
 հալտէ, ա՛ղանըն ճիւմլէտի պերապէր ֆերասլանը:
 27 Իմտի սիզ ֆրիտտօրն ճեսէտի վէ այրը այրը ա՛ղա.
 28 սը սընըզ. Ալլաճ տաթի քիլիսէտէ էվլէլա բէսոււ
 լէր, սոնի՛էն իլճամա մալիք օլմալար, սալիսէն մու.
 'ալլիմլէր, տնտէն սօնկրա միւ՛ճիզէլէր, տնտէն սօնկ.
 րա շիֆապախշ մէվճիպէլէր, վէ մու՛ալլնաթ, վէ
 իտարաթ, վէ էլլինէ ի մուխթէլիֆէ թա՛նին էյլէ.
 29 տի: Ճիւմլէտի բէսու՛լմը, ճիւմլէտի իլճամա մալիք
 մի, ճիւմլէտի մու՛ալլմ՝ մի, ճիւմլէտի միւ՛ճիզաթ
 30 սաճիպլմ՝ մի, ճիւմլէտի շիֆապախշ մէվճիպէլէր սա.
 ճիպլմ՝ մի տիւր. ճիւմլէտի լիսանլար սէօյլէ՛ր մի, ճիւմ.
 31 լէսի թէրճէմէ էտէ՛ր մի: Իմտի էֆղալ մէվճիպէլէ.
 րէ բաղիպ օլմալը. վէ երնէ սիզէ տաճա ալա պիր
 եօլ կէօթէրէյիմ:

սէմ, մուհոպպէթիմ օլմատըգճա թընին էտէն պա-
 4 գըր, էախօտ շամաթա էտէն զիլ օլմուշ օլուրըմ:
 2 Վէ էյեր պէնտէ իլճամ օլուպ տա՝ ճիւմլէ էարար
 վէ ճիւմլէ իլմի պիլտէմ, վէ էյեր տաղաբըր ետրին-
 տէն նազլ էթմէյէ միւզթէտիր օլան իմնի բ քեա-
 միլիմ օլա, մուհոպպէթիմ օլմատըգճա պիր շէյ
 3 տէյիլ իմ: Վէ էյեր ճէմի՝ ի էմլտիմի թէսաու-
 տիւզ էթսէմ, վէ էյեր ճէսէտիմի եանմաղա թէս-
 լիմ էլլէսէմ, մուհոպպէթիմ օլմատըգճա պանա
 4 պիր ֆա՛խտէ էթմէզ: Մուհոպպէթ թէ՛ննի էտիպ՝
 լուծֆ իլէ մու՛ամէյէ էտէր. մուհոպպէթ հասէտ
 էթմէզ. մուհոպպէթ թէֆախիւր էթմէզ, թէքէպ-
 5 պիւր էթմէզ, Պէտ մու՛ամէյէ էթմէզ, քէնտի ֆա-
 ՛խտէսին տրամազ, հիտտէթլէնմէզ, սու ի զանն
 6 էթմէզ, Հազգսըզլըգտան հազզ էթմէյիպ՝ հազի-
 7 գաթ իլէ մահզուզ օլուր. Հէր շէյէ թէհամմիւ
 էտէր, հէր շէյէ ինանըր, հէր շէյի իւմիտ էտէր,
 8 հէր շէյէ սապր էտէր: Մուհոպպէթ ապա զէվալ
 պուլմազ. իլճամաթ իտէ իպթալ օլունաճազըր,
 լիսանլար իտէ նիհայէթ պուլաճազ, իլմ իտէ իպ-
 9 թալ օլունաճազ տըր: Զիրա ճիւզի՛ պիլլերիզ վէ
 10 իլճամլէ ճիւզի՛ սէյլլերիզ. Ամնո քեամիլ օլան կէւ-
 տիլինտէ, օլ վագըթ պու ճիւզի՛ օլան իպթալ
 11 օլունաճազ տըր: Պէն չօճուզ իքէն չօճուզ կիպի
 սէյլլէր, չօճուզ կիպի թէֆէքքիւր էտէր, չօճուզ
 կիպի գւյաս էտէր իտիմ. ամմա տտէմ օլտըգտա
 12 չօճուզա մախօուա շէյլլերի թէքք էթտիմ: Զիրա
 շիմտի պլինէտէն ըէմզ իլէ, ամմա օլ զէման էիւզ
 էիւզէ կէօրիւրիւզ. շիմտի պիր ճիւզի՛ պիլլերիմ, ամ-
 մա օլ զէման մա՛րուֆ օլտըզըմ միսիլիւ 'արիֆ օ-

13 լաճաղըմ, Շիմոն իսէ շու իւչ՝ ետ'նի իման, իւ-
միտ, մուհապպէթ պոգի գալըր, վէ լաքին պուն.
լաղըն պէօյիւյիւ մուհապպէթ տիր:

ՊԱՊ 14

- 1 Մուհապպէթէ սոյ՝ էտինիզ, վէ բուհանի Գէլի.
Կէլէրէ, խուսուսա իլհամլէ սեօյլէմէքլէյէ զայրէթ
- 2 էտինիզ: Զիրա լիսան շ շուր'պ սեօյլէյէն քիմնէ ա.
տէմլէրէ տէյիլ, անճագ Ալլահա սեօյլէր. չիւքի
քիմնէ անկլամազ, վագը'ա Բուհ իլէ էպար սեօյ.
- 3 լէր. Ամմա իլհամլէ սեօյլէյէն 'իմարէթ վէ նասի.
- 4 հաթ վէ թէսէլլի իչիւն առէմլէրէ սեօյլէր: Լիսան
սեօյլէյէն քէնտինի ի'մար էտէր, ամմա իլհամլէ սեօյ.
- 5 լէյէն քիլիսէյի ի'մար էտէր: Վէ իսթէրիմ'քի' սիզ
ճիւմլէնիզ լիսանլար սեօյլէյէսինիզ, Ֆուգաթ առ.
հա զիյառէ իլհամլէ սեօյլէյէսինիզ. զիրա իլհամլէ
սեօյլէյէն լիսանլէր սեօյլէյէնտէն պէօյիւք տիր,
մէյէր քիլիսէնին քէսպ ի 'իմարէթի իչիւն թէրճէ.
մէ էտէ:
- 6 Վէ չիմանի, էյ պիրատէրլէր, էյէր լիսանլար սեօյ.
լէյէրէք եանընըզա կէլիրսէմ, սիզէ եա վահի, եռ.
խօտ 'իլմ, եռ իլհամ, եռ թա'լիմ իլէ սեօյլէմէ.
- 7 տիրճէ սիզէ նէ՞ Ֆա'իտէ էթմիշ օլուրըմ: Վէ սե.
տա վէրէն ճանաղզ շէյլէր պիլէ, կէրէք տիւտիւք
վէ կէրէք թանպուր օլսուն, սէտալարընտա Ֆարգ
կէսսթէրմէտիրճէ, տիւտիւք իլէ եա թանպուր իլէ
- 8 չալընան շէյ նա'սըլ անկլաշլըր: Զիրա պօրու տա-
խի էյէր նամա'լիւմ սէտա վէրիրսէ, ճէնիկէ քիմ'
- 9 հաղըրլանաճագ տըր: Քէզալէք սիզ տախի լիսան ի-
լէ 'այսն պիր սէօզ սեօյլէմէզսէնիզ, սեօյլէնիլէն

- 39 նա՞սըլ անկաշըլըր . զիրա հաժայա սեօյլէմիշ օլուր-
 40 պընըլ : Վազը'ա տիւնեատա պու գատար միւթէ-
 նէվզի' սէտալար վար , վէ անլերտէն հիշ պիրի մա' .
 41 նոսըզ տէրիլ տիր : Պու պեօյլէ իքէն' էյէր սէտա-
 նըն գուվիլթիւնի պիլմէզսէմ , պէն սեօյլէյէնէ պար-
 42 պար , սեօյլէյէն տախի պաննա պարպար օլուր : Պէօյ-
 լէճէ սիզ տախի բուհտնի Չէլէկէլէրէ բաղիպ օլաը-
 զընըլ ճիհէթլէ' քիլիսէնին 'իմարէթի իչիւն իզսի-
 43 յատ պուլմանըզը թալէպ էտինիլ : Պու էճլտէն լի-
 տան սեօյլէյէն թէրճէմէ էթմէսի իչիւն տու'ա էթ-
 44 սին : Զիրա էյէր պիր լիսան շ զալէկ իլէ տու'ա է-
 տերսէմ , բուհըմ տու'ա էտէր , ամմա զիհնիմ սէ-
 45 մէրէսիլ գալըր : 'իմտի նէ՞ օլուր . բուհ իլէ տու'ա
 էտէյիմ , վէ զիհն իլէ տախի տու'ա էտէյիմ . բուհ
 իլէ թէզմիր էտէյիմ , վէ զիհն իլէ տախի թէզմիր
 46 էտէյիմ : Եօզսա էյէր բուհ իլէ պերէքէթ օգուր-
 սան , ճահիլ մադամընտա տուրան սէնին նէ տէտի-
 յիւնի պիլմէտիլի էճլտէն' սէնին 'արղ ը թէշէքքիւ-
 47 լիւնէ' Ամին նա՞սըլ տէյէ պիրի : Վազը'ա սէն է-
 յի թէշէքքիւր էտիլօրսըն , լաքին տիկերի քէսպ ի
 48 'իմարէթ էթմէզ : Ալլահըմա շիւքր էտէրիմ քի'
 49 ճիւմէնիլտէն զիյատէ լիսանլար սեօյլէրիմ : Ֆա-
 զաթ զալէկ լիսանտա օն պին սէօզ սեօյլէ՛սէ+քէն ի-
 սէ , տիկէլլէրէ տախի թա'լիմ էթմէք իւզլէ' զիհ-
 նիմ իլէ քիլիսէտէ պէշ սէօզ սեօյլէմէմի թէրճիհ
 էտէրիմ :
 20 Էյ պիրատէրլէր , 'ազլ ճիհէթիլլէ չօճուգ օլմա-
 յըպ , անճագ շէրր ճիհէթիլլէ մա'սուլ օլունըլ ,
 21 ամմա 'ազըլ ճիհէթիլլէ քէամիլ օլունըլ : Շէրի-
 'աթտա մուհարրէր տիր քի' Պու գալմա զարիպ լի-

- ստնյար իլէ վէ զարիպ տուտագլար իլէ սեօյլէյէճէք
 իսէմ տէ , երնէ պէնի տինկլէմէյէճէք տիր՝ տէյի .
- 22 Բապպ պոպուրուր : Հալ պու քի՝ լիսանլար միւ .
 մինլէրէ տէյիլ , անճազ գայրի միւ՝ մինլէրէ 'ալլամթ
 իչիւն օլուպ , իլհամլէ սեօյլէմէքլէք իսէ՝ զայր ի միւ .
 մինլէր իչիւն տէյիլ , անճազ միւ՝ մինլէր իչիւն տիր :
- 23 Խմտի պիւթիւն քիլիսէ պիր եէրէ ճէմ՝ օլտղղ զէ-
 ման , ճիւմլէսի լիսանլար սեօյլէրսէ , վէ ճահլիլէ
 եախօտ զայր ի միւ՝ մինլէր իչէրիյէ կիրէրսէ՝ Զլլաղը .
- 24 մըշընըլ տէ՝ մէյէճէքլէր մի : Վէ լաքին էյէր՝ ճիւմ-
 լէսի իլհամլէ սեօյլէր իքէն՝ իչէրիյէ գայր ի միւ՝ մին
 եախօտ ճահլիլ կիրէրսէ , ճիւմլէսինտէն իղլամ՝ ,
- 25 ճիւմլէսինտէն թէճէսսիւս օլունուր . Վէ պու վէճ-
 լէ գալլինին կիղլի շէյլէրի զահլիր օլմանղլէ , Ֆիլ
 հապիգէ Ալլահ արանղլտա տըր՝ տէյիւ իգըրար է-
 տէրէք , եիւզիւ իւզէրի տիւշիւպ՝ Ալլահա սէճտէ
 գըլաճազ տըր :
- 26 Վէլ հաաբլ , էյ պիրտտէրլէր , հալ նէ՝ տիր .
 ճէմ՝ օլտըղընըլ զէման սիզտէն հէր պիրինին մէզ-
 մուրը վար , թա՝ լիմի վար , լիսանը վար , վահէի վար ,
 թէրճէմէսի վար . հէր շէյ 'իմարէթ իչիւն օլուն :
- 27 Վէ պիր քիմնէ լիսան սեօյլէրսէ , իքի վէ նիհայէթ
 իւշ քիշի օլուպ՝ սըրա իլէ սեօյլէսինլէր , վէ պիր
- 28 քիմնէ տախի թէրճէմէ էթսին : Ամմա թէրճիման
 հօզ իսէ , քիլիսէտէ սիւքիւթ էթսին , վէ քէնտի
- 29 քէնտիսինէ վէ Ալլահա սեօյլէսին , իլհամլէ սեօյլէ-
 յէնլէրտէն իքի հա իւշ քիշի սեօյլէսին , վէ տիկէր-
- 30 լէրի թէմիւլ էթսինլէր : Վէ օթուրանլարտան տի-
 կէր պիրինէ վահի կէլէճէք օլուրտա , էվվէլքիսի սիւ-
- 31 քիւթ էթսին : Զիրա ճիւմլէսինին թա՝ ալլէմ վէ

- 32 սեզյէյէ պիլիւսինիզ, ՎԵ իւհամէ սեզյէյէյէլերին
 33 բուհարը իւհամէ սեզյէյէյէլերէ միւթի՝ տիր: Զի-
 բա Ալլահ թէշվիշէ պա՛իս օլմոյըպ՝ մուգատտեպէ-
 րին պիլ ճիւմէ քիլիսէլերինտէ օլտըղը կիպի, պա-
 ՛իս ի սէլամէթ տիր:
 34 Քիլիսէլերտէ նիսանըզ սիւքիւթ էթ սինյեր. զերա
 քէլամ էթմէյէ բուխսաթլարը օլմոյըպ, անճազ
 շերի՛ամըն տախի պույսւրտըղը իւզրէ՛ միւթի՝ օլ-
 35 մալը տըրլար: Ամմա պիլ շէյ էջրէնմէք իսթէտիք-
 լերինտէ, խանէտէ քէնտի գէվճլերինէ սուալ էթ-
 սինյեր. զիրա քիլիսէտէ քէլամ էթմէք նիսպա՛ս՝ պոյպ
 36 տըր: Ալլահն քէլամը սիզաէ՞ն մի չըգտը. ետխօտ
 37 եալընըզ սիզէ՞ մի եէթիշտի: Էյէր պիր քիմնէ քէն-
 տի քէնտինի իւհամա մալիք եա բուհանի զանն է-
 տերսէ, սիզէ եազալըղմ շէյլերին՝ Բապպըն թէն-
 38 պիհլերի օլտըղընը թահգիգէն պիլսին: Ամմա էյէր
 39 պիր քիմնէ պիլմէզսէ՛ պիլմէսին: Իմոի, էյ պիրա-
 տերլեր, իւհամէ սեզյէմէյէ զայրէթ էտիպ՝ լիսան
 40 սեզյէմէյի տէ մէն՝ էթմէյինիզ, Հէր շէյ հիւան ի
 հարէքէթ վէ ինթիզամ իւզրէ օլտուն:

- 1 Էյ պիրտտերլեր, սիզէ թէպշիր էթտիյիմ, սիզին
 տախի գապուլ էտիպ՝ անտէ գա՛իմ պուլընտըղը-
 2 նըզ պէշարէթի իշար էտերիմ. Պունուն վտարթա-
 սըյէ տախի, էյէր պիհուտէ եէրէ ինանմառնըղ
 իսէ, սիզէ թէպշիր էթտիյիմ վէճճլէ քէլամը միւհ-
 քէմ թութալըղընըզ հալտէ իւլլաս պուլընտըղը:
 3 Զիրա էվվէլ էմրտէ պէնիմ գապուլ էթտիյիմի սի-

- 4 Գէ թէպիմ էյլէտիմ, եա'նի ֆիթապլարտա մու.
 հարրէր օլարըը իւզրէ՝ ֆրիստոս կիւնասյարըմը ի.
 4 չիւն էօլտիւ. վէ տէֆն օլունուպ, ֆիթապլարտա
 մուհարրէր օլարըը իւզրէ, իւչիւնծիւ կիւնուէ դը.
 5 յամ էթտի, վէ ֆէֆուսս, վէ սօնկրա օն իքիէ.
 6 րէ կէօրիւնտիւ. Պա'տէհու հէման տէֆ'ա ի վա'հի.
 տէտէ պէշ եիւզտէն զիյատէ պիւրատէրէրէ կէօրիւն.
 տիւ. պունլարըն էքսէրիսի տախի շիմտիյէ դատար
 7 պէր հայաթ օլուպ՝ պ. 'զըլարը ույուտըլար: Պուն.
 տան սօնկրա Եա'գուպա, սօնկրա ճիւմլէ ռէսուլէ.
 8 րէ կէօրիւնտիւ. վէ ճիւմլէսինտէն սօնկրա, պէն
 9 սըգըթ կիպի օլանա տախի կէօրիւնտիւ: Զիրա պէն
 ռէսուլէրին էն էտնասը իւ, հաթթա ռէսուլ թէս.
 միյէ օլունմազա լա'իգ տէյիլ իմ, չիւնքի Ալլահն
 10 քիլիսէսինէ թէ'ատտի էյլէտիմ: Ամմա հէր նէ ի.
 սէմ, Ալլահն 'ինայէթիլլէ իմ. վէ տնրն պանտիզ.
 հար էյլէտիլի 'ինայէթ պիհուտէ օլմատը. լաքին
 տնլէրին ճիւմլէսինտէն զիյատէ չալըշարմ, ֆազաթ
 պէն տէյիլ, տնճազ պէնիմ իլէ օլան Ալլահն 'ի.
 11 նայէթի տիր: Վէլ հասըլ կէրէք պէն՝ կէրէք տն.
 լէր պէոյլէ վա'զ էտէրիլ, սիզ տախի պէոյլէ ինան.
 տընըզ:
 12 վէ լաքին ֆրիստոս էմվաթտան դըյամ էթտի
 տէյիլ վա'զ օլունուր իսէ, սիզտէն պա'զըլարը՝ Գը.
 13 յամէթ իւլ էմվաթ եօգ տըր նա'սըլ տէրէր: վէ
 էյեր գըյամէթ իւլ էմվաթ եօգ իսէ, ֆրիստոս
 14 տախի գըյամ էթմէմիշ տիր: վէ էյեր ֆրիստոս
 գըյամ էթմէմիշ իսէ, հէմ պիզիմ մէվիզէմիզ պի.
 հուտէ, հէմ տէ սիզին իմանընըզ պիհուտէ տիր.
 15 Պիզ տախի Ալլահ հագգընտա եալան շահիտ պու.

- 15 րուհիքն զուրբը. զերա Գրիստոսը իհնա էթաթի տե-
 յիւ Ալահ հաղգընտա շէհատէթ էթտիք. հալպու-
 քի էմվաթ հաղիգաթէն գըյամ էթմէզլէր իսէ,
 16 սնը իհնա էթմէմիշ տիր: Զիրա էմվաթ գըյամ
 էթմէզլէրսէ, Գրիստոս տախի գըյամ էթմէմիշ
 17 տիր: Վէ էյէր Գրիստոս գըյամ էթմէմիշ իսէ,
 սիգիին իմանընդ պաթըլ օլուպ՝ սիզ տուհա կիւ-
 18 նահլարընդտա սընրզ. Հէմ Գրիստոստա ույուլան-
 19 լար տախի հէլաք օլմուշ տըր: Էյէր Գրիստոստա եա-
 ընըզ պու 'եօմր իչիւն իւմիտ էթմիշ իսէք, աաէմ-
 լէրին ճիւմէսինտէն աէֆիլ իզ:
 20 Ֆաղաթ շիմաի Գրիստոս էմվաթտան գըյամ է-
 տիպ՝ ույգույա վարանլարըն թուրֆանտաթ օլտու-
 21 Զիրա մատէմ քի էօլիւմ ինսան վասըթասըյէ օլ-
 տու, գըյամէթ իւլ էմվաթ տախի ինսան վասը-
 22 թասըյէ օլուր: Զիրա Ատէմտէ ճիւմէսի էօլտիւք-
 լէրի միսիլիւ, Գրիստոստա տախի ճիւմէսի իհնա
 23 օլունաճադ տըր: Լաքին հէր քէս քէնտի սըրասըն-
 տա, Գրիստոս թուրֆանտա օլաբֆ, սօնկրա անըն-
 գուհուրընտա Գրիստոստա միւթա՝այլիզ օլանլար
 24 պուլընտըր: Պա՛տէհու՝ հէր ըի՛ասէթ վէ հէր հիւ-
 քիւմէթ վէ գուտրէթի իպթալ էյլէմիշ օլաբադ,
 փէտէր Ալահա մէլէքիւթիւ թէպլիմ էթտիքտէն
 25 սօնկրա նիհայէթ օլաճադ տըր: Զիրա պիլ ճիւմէ-
 տիւշմէնլէրինի քէնտի ալազլարը ալթընա դօյուն-
 26 ճայասուք սալթանաթ էթսէ կէրէք տիր: Իպթալ
 27 օլունաճադ սօն տիւշմէն էօլիւմ տիր: Զիրա՝ Հէր
 շէյի անըն ալազլարը ալթընա միւթի՛ գըլսը. լա-
 քին՝ Հէր շէյ միւթի՛ գըլընմըշ տըր տէտիյինտէ,
 հէր շէյի անա միւթի՛ գըլան միւթէնա օլաըղը

- 28 աշէքեաւ տըր : Վէ հէր շէյ տնա միւթի՝ օլտըզտտ,
օլ զէմնն Ալլահ քիւլ քիւլ օլա՝ տէյիւ թ.
զուլ տախի պիզ զաթ՝ հէր շէյի տնա միւթի՝ գը.
- 29 լանա թապի՝ օլաճադ տըր : Եօգսա էյէր մութա.
գա էմվաթ գըյամ էթմէզ իսէ , էմվաթ իյին
վաֆթիզ օլանլար նէ՞ էտէճէքլէր . նէյէ՞ էմվաթ ի.
- 30 չիւն վաֆթիզ օլուրլար : Պիզ տախի նիշիւն հէր
- 31 սա՛աթ մուխաթարայա կիրիֆթար օլուրըզ : Բապ.
պըմըզ ֆրիստտ Յիսուստտ սիզին հազգընըզտտ օ.
լան իֆթիխարըմ՝ հազգը իչիւն հէր կիւն էօլիյօ.
- 32 բըմ : Էյէր պէն Էֆսուստտ ինսանճա վիւհուշ իլէ
ճէնքլէշաիմ իսէ , էմվաթ գըյամ էթմէտիյի թադ.
տիրտէ պանա նէ՞ ֆա՛իտէ օլուր . եէյէիմ վէ իլէ.
- 33 լիմ . գիրա եարն էօլլուրիւզ : Ալտանմոյընըզ . մու.
՛աշէրէթ ի գապիհէ տիլագ ը համիտէյի իֆտտ
- 34 էտէր : Սալիհանէ ույանընըզ վէ կիւնահ էթմէյի.
նիզ . գիրա պա՛գըլարտա Ալլահըն հազգընտտ մա՛
լիւմաթ եօգ տըր . սիզի ութանտըրմագ իչիւն սէյ.
լէրիմ :
- 35 Ամմա պիր քիմսէ՝ Էմվաթ նա՞սըլ գըյամ էտէր-
լէր , վէ նէ՞ ճինա ճէսէտ իլէ կէյրլէր՝ տէյէճէք
- 36 տիր : Էյ 'ազըլսըզ , սէնին էքաիյին շէյ էօլլէյին.
- 37 ճէ տիրիլմէզ . Վէ պիր շէյի էքաիյինտէ՝ օլաճադ
ճէսէտի էքմէյիպ , անճագ պուզտոյ օլսուն վէ եա.
խօտ պաշգա տիրլիւ օլսուն , չըփլագ տանէյի էտէր.
- 38 նն : Վէ Ալլահ անա իսթէտիյի կիպի պիր ճէսէտ ,
վէ թօխումլարըն հէր պիրինէ քէնտինէ մախսուս
- 39 պիր ճէսէտ վէրիր : Հէր թէն պիր նէվ՝ թէն տէյիլ
տիր . անճագ ինսան թէնի պաշգա , վէ պէհիմէ
թէնի պաշգա , վէ պալըզ Բէնէ պաշգա , վէ գուշ

- 40 Բէնի պաշգա տըր: Վէ սէմալի ճէսէտլէր վէ զէմինի
 ճէսէտլէր վար. լաքին սէմալիլէրին շէրէֆի պաշգա,
 41 վէ զէմինիլէրին շէրէֆի պաշգա տըր: Կիւնէշին շէ-
 րէֆի պաշգա, վէ այըն շէրէֆի պաշգա, վէ երլտըլ-
 լաըն շէրէֆի պաշգա տըր. զերա շէրէֆ ճիհէթիյ-
 42 լէ երլտըլ երլտըլտան ֆարգլը տըր: Գըլամէթ իւլ
 էմլլթ տախի պէջլէ տիր. ֆէսաաաա եքիլիր, ֆէ-
 43 սաաաաա միւպէրրա օլարադ գըլամ էտէր. Զիւ-
 լէթտէ եքիլիր, շէրէֆտէ գըլամ էտէր. զա'ֆաա
 44 եքիլիր, գուվլէթտէ գըլամ էտէր. Ճէսէտ ի հայ-
 վանի եքիլիր, ճէսէտ ի բուհանի գըլամ էտէր. ճէ-
 սէտ ի հայվանի վար, ճէսէտ ի բուհանի տախի վար
 45 տըր: Պէջլէ տախի մուհարէր տիր քի՝ Պերինճի
 ինսան, էս'նի Ատէմ հայաթ մալիք զաթ օլտու.
 46 սոնկրաքի Ատէմ հայաթ վէրէն բուհ օլտու: Լա-
 քին բուհանի տէյիլ, անճադ հայվանի մուգաաաա
 47 օլուպ՝ բուհանի անտէն սոնկրա օլտու: Պերինճի ին-
 սան եէրտէն թիւրապի իտի, իքինճի ինսան սէմա-
 48 տան օլան Բապպ տըր: Թիւրապի նիճէ իսէ, թիւ-
 րապիլէր տախի էջլէ տիր. վէ սէմալի նիճէ իսէ,
 49 սէմալիլէր տախի էջլէ տիր: Վէ թիւրապլինին սու-
 րէթինի կիլինտիյիմիլ միսիլիւ, սէմալիլինին սուրէ-
 50 թինի տախի կիլինէճէյիլ: Պուհու տախի տէրիմ,
 էյ պիրատէրլէր, թէն վէ գան մէլէքիւթ Ուլլահը
 թէվէրրիւս էտէմէլ. վէ ֆէսաա 'ատէմ ի ֆէսաա
 թէվէրրիւս էտէմէլ:
 51 Խլթէ սիլէ պիր սըրր սէջլէրիմ. ճիւմլէմիլ ու-
 յումպաճաղըլ, ամմա ճիւմլէմիլ սուր ը ախիրտէ,
 52 Պիր անտէ, թարֆէթ իւլ 'պնտէ թէպէտաիւլ է-
 տէճէյիլ. չիւնքի սուր չալընճադ տըր, վէ էմլլթ

- պիւս ֆէօսատ իհնա օլունուպ , պիղ տախի թէպէտ .
- 53 տիւլ էտէճէյիլ . Ջիրա պու ֆաօսիտ օլան՝ 'ատէմ'ի ֆէսատը կիյմէք , վէ պու ֆանի օլան՝ լոյէմնութը .
- 54 ղը կիյմէք կերէք տիր : Վէ պու ֆաօսիտ օլան՝ 'ապ տէմ'ի ֆէսատը կիյտիքտէն սօնկրա , վէ պու ֆա . նի օլան՝ լոյէմնութը կիյտիքտէն սօնկրա , օլ դէման՝ էօլիւմ ղալէպէտէն ղարգ օլտու՝ տէյիւ մոպ .
- 55 հարրեր օլան քէլամ՝ վուգու՝ 'պուլաճադ տրր : էյ էօլիւմ , սէնին տիքէնին նէ՛րէտէ . էյ հուվէյէ , սէ .
- 56 նին ղալէպէն նէ՛րէտէ տիր : էօլիւմին տիքէնի կիւ .
- 57 նահ , վէ կիւնահնէ գուվիւթի շէրի'տթ տրր : Ատ քին Բապպլմը Յիսուս Գրիստոսըն վաարըտարըն պիղէ ղալէպէյի իհսան էտէն Ալահա շիւք օլտու :
- 58 Խմտի , էյ տէվկիւլիւ պիրտտերըրիւմ , էմէյինիլ Բապպտու պիհուտէ օլմատըղըն պիլէրէք , միւհքէմ վէ սապիթ գատէմ պուլաւուպ՝ տո'իմա Բապպլն իշինտէ իզտիյատ իւզրէ օլունըլ :

ՊԱՊ 16

- 1 Մուգատտէպէր իշին օլան ի'անէ թօփլունմադ խուսուսընտա՝ Ղալաթիա քիլիսէլէրինէ թէրթիլ
- 2 էթտիլիւմ կիպի , սիղ տախի պէոյլէ էյլէյինիլ : Շէր հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ սիզտէն շէր պիրի նա'իլ օլտըղ պերէքէթէ կէօրէ ճէմ՝ էտիպ եա . նընտա ալը գօսուէն , թա քի վաարը օլտըղմա՝ օլ
- 3 ղէման թօփլումադըլ օլմայա : Վէ կէլտիլմտէ թէնսիլ էյլէյլճէյինիլ տաէմլէր քիմլէր իսէ , իհսանընըլ Եհրուշալիմէ կէօթիւրմէք իշին մէքթուպ .
- 4 լար իլէ ալլէրի կէօնտերիլիւմ : Պէնիւմ տախի կիթմէքլիլ միւնասիպ կէօրիւլիւր իսէ , պէնիւմ իլէ

- 5 պերապէր կիտէճէքէր տիր : Վէ Մագէտօնիատան
կէշտիքտէն սօնկրա՝ թարաֆընըզա կէլէճէյիմ, չիւն-
- 6 քի Մագէտօնիատան կէլէճէյիմ. Վէ օլու-ր քի եա-
նընըզտա մէքս էտէրիմ, վէ պէլքի տէ գըշը կէլի-
րիմ, թա քի հէր նէրէյէ կիտէճէք օլու-րսամ,
- 7 պէնի սիզ եօլա չըգարասընըզ : Զիրա պու տէֆ'ա
եօլ իւզէրի սիզին իլէ կէօրիւշմէք իսթէմէյիւ ,
րապպ իզն վէրիքսէ , եանընըզտա պիր միւստէթ էյ-
- 8 լէնմէք իւմիտինտէ իմ : Լաքին 'իյա իւլ խամսինէ-
9 տէք էֆսուստա գալաճաղըմ. Զիրա պանա պէշիւ-ք
վէ քեարըլ պիր գափու աջըլպ , միւխալէֆէթ է-
տէնլէր տախի չօդ տըր :
- 10 Վէ էյէր թիմօթէօս կէլէճէք օլու-րսա , եանընըզ-
տա պիլա խալֆ պուլունմասընա տիգգաթ էտինիզ .
զիրա օլ տախի պէնիմ կիպի րապպն իշլիլէ մէշ-
- 11 ղուլ տըր : Իմտի անը քիմսէ թահգիր էթմէսին ,
լաքին եանըմա կէլմէսի իչիւն սէլամէթլէ եօլա չը-
գարընըզ . զիրա պիրատէրլէր իլէ անը պէքլէյօրըմ :
- 12 Ափօլլօս պիրատէր հազգընտա իսէ , պիրատէրլէր ի-
լէ պերապէր նէզտինիզէ կէլմէսինի քէնտիսինտէն
չօգ րէճա էթտիմ իսէ տէ , շիմտի կէլմէքլիլի գա-
թի'էն իսթէմէյօր , վէ լաքին միւնասիպ վազթը օլ-
տըգտա կէլէճէք տիր :
- 13 Ույանըգ տուրընըզ . իմանտա սապիթ օլունըզ .
մէրտանէ հարէքէթ էտինիզ . միւհքէմ օլունըզ :
- 14 Ճիւմլէ ումուրընըզ մուհապպէթլէ իճրա օլունտուն :
- 15 Էյ պիրատէրլէր , իսթէֆանասըն խանէսի Ախայ-
եանըն թուրֆանատաը օլուպ' մուգատտէսլէրին խրա-
մէթինէ կէօնիւլ վէրտիքլէրի մա'լիւմիւնիւլ իքէն ,
- 16 սիզէ րէճա էտէրիմ քի՝ ֆէնաինիզ տախի պու կի-

- պի քիմնէլէրէ վէ պերապէր իշէյիպ էմք չէքէնէ.
 17 րին ճիւմէսինէ միւթի՝ օլաւընըլ : Իսթէֆանաս վէ
 Ֆօրթունաթօս վէ Ախպիգօսըն վաւըլ օլմալարն.
 տան մէսրուր օլտըմ. զիրա սիզին նօգասանընըլն տ.
 18 լէր թէմամ էթտիլէր . Ձիւնքի պէնիմ՝ բուհըմ վէ
 սիզինքինի տէ միւսթէրիհ գըլալար . Իմտի պօթէ
 19 քիմնէլէրէ ընայէթ էյլէյինիլ : Ասիա քիլիսէլէրի՝
 սիզէ սէլամ էտէրլէր . Ագուիլաս վէ Փըխգիլա
 իլէ Խանէլէրինտէ պուլունան քիլիսէ սիզէ Բապպաս
 20 չօգ սէլամ էտէրլէր : Ճիւմլէ պիրատէրլէր սիզէ սէ-
 լամ էտէրլէր . Թազպիլ ի մուգաստաէս իլէ պիրի
 պիրինիզէ սէլամ էտինիլ :
 21 Պէն Փավլօսըն խաթթ ը տէսթի իլէ սէլամ .
 22 Էյէր պիր քիմնէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսը սէվմէլ-
 23 սէ , Բապպըմըլըն կէլտիյինտէ մէլուն օլտուն . Բապպ
 Յիսուս Քրիստոսըն ՚ինայէթի սիզին իլէ օլտուն :
 24 Մուհապպէթիմ Քրիստոս Յիսուստա ճիւմլէնիլ իլէ
 օլտուն : Ամին :
-

ՓԱՎԼՈՍ ՐԵՍՈՒԼԸՆ

ԳՕՐԸՆԹՕՍԼԸԼԱՐԱ

ԻՔԻՆՃԻ ՐԵՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահըն իրատեթիյէ Յիսուս Գրիստոսըն բէսուլը
Փաւլոս վէ թիմթէօս պիրատեր Ալլահըն Գօրըն-
թօստա օլան քիլիսէսինէ վէ պիւթիւն Ախայեատա
2 պուլունան ճէմի' ի մուգատտէսլէրէ . Փէտերիմիզ
Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոսըն թարաֆընտան
3 սիղէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլուն : Բապպըմըզ Յի-
սուս Գրիստոսըն Փէտերի Ալլահ՝ չէֆգաթլարըն Փէ-
տերի վէ ճիւմլէ թէսէլլինին մէնպա'ը օլան Ալլահ
4 միւպարէք' օլուն : Օլ տախի , Ալլահ թարաֆըն-
տան պիղիմ' թէսլլէ օլունտըղըմըզ թէսէլլի իլէ
հէր պիր մուզայտպատա պուլունան քիմնէլէրի թէս-
լլէ էտէ պիլմէմիզ իչիւն , պիղի հէր պիր մուզա-
5 յազամըղտա թէսլլէ էտէր : Զիրա Գրիստոսըն է-
լէմլէրի պիզտէ իզտիյատ պուլըղդարը միսիլլիւ-
թէսէլլիմիզ տախի Գրիստոսըն վասըթասըլլէ իզ-
6 տիյատ պուլուր : Վէ էյէր մուզայագա չէքէր ի-
սէք , հէման պիղիմ' չէքտիյիմիզ օլ էլէմլէրին թէ-
համիւլլիլլէ հուսուլէ կէլէն սիզին թէսէլլինիզ վէ

- խելասընդ իչիւն տիր . վէ միւթէսելլի օլսւր իսէք ,
 7 սիզին թէսելլինիզ վէ խելասընդ իչիւն տիր . վէ
 էլէմէրէ միւշթէրիք օլտըղընդ միսիլիւ , թէսել
 լիյէ տախի Բ-լէրէ օլտընընդ պիլմէքլէ՝ սիզին ի .
 8 չիւն իւմիտիմիզ գազի տիր : Զիրա , էյ պիրասէր .
 լէր , պիզէ Ասիատա վազը՝ օլսն մուզայագատան ,
 եա՛նի հատտէն զիյատէ թազաթըն ֆէվզիտէ՝
 հաթթա եաշամագատան պիլէ մէյուս օլմագ տէրէ .
 ճէսինտէ սըգըլմը օլտըղըմըտան պիխապէր պու .
 9 լուանմանըղ իսթէմէյիզ : Լաքին քէնտի նէֆսիմիզտէ
 էօլիւմ իլամընդ ալարգ , թա քի քէնտիմիզէ տէ .
 յիլ , անճագ էմվաթը իհէա էտէն Ալլահա իթիմատ
 10 էտէլիւ : Օ պիզի օլ գատար պէջիւք պիր էօլիւմ .
 տէն գուրթարտը վէ գուրթարըր , վէ պուռտան
 պէջլէ տախի պիզի գուրթարաճագ տըր՝ տէյիւ ա .
 11 նա միւթէվէքքիլ իզ : Սիզ տախի պիզիմ իչիւն՝
 տու՛տտա մու՛ալէնէթ էտէրսինիզ , թա քի նիչէ
 քիմնէլէր վէսիլէսիլէ պիզէ օլսն իհսան իւզէրինէ՝
 նիւլէլէր թարաֆընտան պիզիմ իչիւն էտա ի չիւք
 օլունա :
 12 Զիրա իֆթիխարըմը պու տըր , եա՛նի զամիրի-
 միզ շէհատէթ էտէր քի՝ հիքմէթ ի ճիւմանիլէ իլէ
 տէյիլ , անճագ Ալլահն 'ինայէթիլլէ տիւնեառա
 վէ պախուտուս սիզին հագգընըղտա սատէլլըլէ՝ 'ինա
 13 Ալլահ օլսն խուլուս իլէ հարէքէթ էյլէտիլ : Զիրա
 օգուտըղընդ եախօտ թուհգիզէն պիլտիլինիզտէն՝
 վէ իւմիտիմէ կէօրէ նիհայէթէգատար տախի թահ-
 գիզէն պիլէճէյինիզտէն զայրի պիր շէյ հազմայօրըլ .
 14 Նիթէքիմ Բապպ Յիսուսըն կիւնիւնտէ պիզիմ Բ-
 չիւ էլիֆիլիւրէնը օլաճաղընդ միսիլիւ , պիզ տա .

խի սիզին միւճիպ ի իֆթիխարընըզ օլտըզըմըզ պա-
 45 վէ պու իթիմատ իլէ, իքինճի տէֆ'ու պիր նի-
 մէթէ նա'իլ օլմանըզ իչիւն, էվվէլա թարաֆընը-
 46 զա վարմադ, վէ սիզտէն Մադէտօնիայա կէչմէք,
 վէ եինէ Մադէտօնիատան թարաֆընըզ կէլմէք,
 47 իրզտան եօլա չըգարըլմադ միւրատընտա իտիմ. իմ-
 տի պու նիյէթիմաէ 'աճէպա իսիֆֆէթլէ մի ճարէ-
 քէթ էթտիմ, եօզաա պէնիմ թարաֆըմտան էվ-
 վէթ' էվվէթ, խայր' խայր օլմադ իչիւն թարիդ ի
 48 ճիսմանի' իլէ մի նիյէթ էթտիմ: Ամմա Ալլահ սա-
 տըգ տըր քի' պիզիմ սիզէ օլտն քէլամըզ էվվէթ
 49 վէ խայր օլմատը: Զիրա պիզիմ, էա'նէ պէնիմ իլէ
 Ալիվանիս վէ թիմօթէօս վասըթտարյլէ արանըզտա
 վա'զ օլուհան իպ'ուլլահ Յիսուս ֆրիստոս էվվէթ
 վէ խայր օլմայըպ' անճադ քէլա'լըլ անտէ էվվէթ
 20 օլտու: Զիրա Ալլահն պիլ ճիւմէ վա'տէրի վասը-
 թամըզլէ Ալլահն ճէլալի իչիւն անտէ էվվէթ վէ
 21 ամին տիր: Վէ պիզի սիզին իլէ պէրապէր ֆրիս-
 տոտա սապիթ էտիպ' պիզի մէսճ էտէն Ալլահ տըր.
 22 Վէ քէզալիք պիզի միւճըլէտի, վէ փէյ օլմադ իւզ-
 23 ըէ, գալպէրիմիզէ Բուհը վէրտի. Պէն իսէ Ալլահը
 24 կէմէք իչիւն տահա Գօրընթօսա կէլմէտիմ. Տէյիլ
 քի սիզին իմանընըզ թէալլիլէթ էտէրիզ, Ֆազալթ
 սիզին սիւրուընըզա մու'ավլէնէթ էտէրիզ. զիրա
 սիզ իման իլէ գա'լիմ սինիզ:

ՊԱՊ 2

- 1 **Լ** աքին պիր տաճա եանընդա հիւզն իլէ կէմէմէյէ
 2 քէնտիմտէ գարար վերտիմ : Զիրա էյէր պէն սիգի
 մաճղուն էտէր իսէմ, պէնիմ թարափըմտան մաճ-
 զուն օլան քիմնէտէն զայրի պէնի մէսրուր էտէճէք
 3 քիմ տիր : Վէ հէման պունու սիգէ եաղարմ, թա
 քի կէլիպ պանա մուճիպ ի սիւրուր օլաճադ քիմնէ.
 Լէր թարափընտան մաճղուն օլմայայրմ, չիւնքի պէ-
 նիմ սիւրուրմ ճիւմէնիգէն սիւրուրը տըր՝ տէյիւ
 4 սիգին ճիւմէնիգէ ի թիմաւորմ վար տըր : Զիրա
 մաճղուն օլմանըլ իչիւն տէյիլ, անճադ պէնիմ սի-
 գէ օլան փէք զիյաւտէ մուճապպէթիմի պիլմէնիգ
 իչիւն չօգ մուղայադա վէ իղթիւրապ ի գալպտէն վէ
 չօգ կէօղ եալարըլլէ սիգէ եաղարմ :
 5 Վէ էյէր պիր քիմնէ սէպէպ ի հիւզն օլաու իսէ,
 պանա տէյիլ, անճադ պա՛ղը մէրթէպէ (քի զիյա-
 տէ սըգլէթ վէրմէյէյիմ) ճիւմէնիգէ սէպէպ ի հիւզն
 6 օլաու : Պէօյլէ քիմնէյէ էքսէր թարափընտան օլան
 7 պու թէքտիր քեաֆի տիր : Շէջլէ քի պիլ 'աքս
 պու միսիլլիւ քիմնէնին իֆրաթ ը հիւզնտէ միս-
 թէզրադ օլմամասը իչիւն, անը 'աֆվ էյլէյիպ թէւ-
 8 լէյէ էթմէնիգ սէզա տըր : Պու էճլտէն անա իս-
 պաթ ը մուճապպէթ էթմէնիգի սիզտէն րէճա էտէ-
 9 րիմ : Զիրա հէր շէյտէ միւթի՝ օլուպ օլմաւորընըրը
 պիլմէք իւզլէ տախի սիգի թէճրիպէ իչիւն եաղարմ :
 10 Վէ հէր քիմէ պիր շէյ 'աֆվ էտէրսէնիլ, պէն
 տախի էտէրիմ, զիրա պէն տախի պիր շէյ 'աֆվ
 էթմիշ իսէմ, Քրիստոս թարափընտան սիգին իչիւն
 11 'աֆվ էթտիմ, թա քի Շէյթան թարափընտան

ղափար չէր մէկելիմ, չիւնքի անին զտրազարնատան
պիտապէր տէյիլ իզ :

12 Քրիստոսն պէշարէթի իչիւն թրօսատ պիլ վիւ-
սուլ պանա Բապպ թարափընտան դափու աչըլտը-
13 զընտա, Պիրատէրիմ թիթօսը պուլմատըղմտան
բուհըմտա րահաթըմ օլմամաղլէ, անլէր իլէ վէտա՝
էտիպ՝ Մագէտօնիայա կիթ տիմ :

14 Ամնա պիզի տա՛իմա Քրիստոստա միւզաֆֆեր է-
տիպ՝ հէր եւրտէ պիզիմ վասըթամըղլէ անը պիլմէք
րա՛իհասընը իզհար էյլէյէն Ալլահա շիւքը օլտուն :

15 Զիրա կերէք խէլաս պուլան կերէք հէլաք օլտն քիմ-
սէլէր հագգընտա ինա Ալլահ Քրիստոսն խօշ րա-

16 իհասը իզ. Պունլարա էօլիւմ իչիւն էօլիւմ՝ րա՛ի-
հասը, վէ անլէրէ հայաթ իչիւն հայաթ րա՛իհասը

17 իզ. վէ պու ումուրա քիմ՝ միւլթա՛իտ տիր : Զի-
րա նիչէլէր միսիլիւ, Ալլահն քէլամընը թահրիֆ
էտէնլէր տէյիլ իզ, անճագ խուլուստան վէ Ալլահ
թարափընտան կիպի, վէ Ալլահն հուզուընտա
Քրիստոստա սէջլէրիզ :

ՊԱՊ 3

1 Քէնտիմիզի երնէ թավսիյէ՞ էթմէյէ մի պաշլայօ-
րըզ. եօգսա պա՛ղըլարը կիպի թարափընըզա թավ-
սիյէնամէլէրէ, ետիստ թարափընըզտան թավսիյէ-
2 լէրէ՞ մի միւհթա՞ իզ, Գալլլէրիմիպտէ ետըլմըշ,
քեաֆֆէ ի նասըն թանըյըզ օգուտըղը մէթթուպը-
3 մըզ սիլ սինիզ. Զիւնքի պիզիմ խըտմէթիմիզ վա-
սըթասըյլէ սիզին՝ միւրէքքէպ իլէ տէյիլ, անճագ
հայ օլտն Ալլահն Բուհը իլէ, թաշ լէվհալարը-
նա տէյիլ, անճագ գալլին էթ լէվհալարընա էտ-

- գըմըն օլան Բրիստոսն մէքթուպը օլաըզընըլ ա.
 4 շէքէար տըր : Բրիստոսն վասըթասըլէ տախի Ա.
 5 լահա պէօյլէ իթիմասըմըլ վար աըր . Վէ լաքին
 պիզզաթ քէնտիլէյիմիզտէն կիպի պիր շէյ քէնտի.
 միզ թէֆէքքիւր էթմէյէ միւսթա'իտ օլմայըլ իս.
 6 Թի'տասըմըլ Ալլահտան տըր : Օլ տախի պիզի
 'ահտը ճէտիտին , ետ'նի հարֆըն տէյիլ , աշնադ.
 բուհըն խատէմէսի օլալա միւսթա'իտ գըլտը . զիրա
 7 հարֆ էօլտիւրիւր , ամմա բուհ իհէա էտէր : Վէ
 էյեր հարֆըլը իլէ թաշար իւզէրինէ հէքք օլունան
 էօլիւմ խըտմէթի պէնի Իսրայէլ Մուսանըն էիւ.
 զիւնէ , աշըն զէվալ պուլուր ճէլալի սէպէպինտէն ,
 նազար գըլամատըզլարը տէրէճէտէ ճէլալ իլէ օլ.
 8 տու իսէ , բուհըն խըտմէթի տահա զիյատէ ճէլալ
 9 իլէ օլմամասըր նա'սըլ օլուր : Զիրա մահքիւմիյէթ
 խըտմէթի ճէլալ իլէ օլաըզը թադտիրտէ , տահա
 զիյատէ սալահ խըտմէթի ճէլալտա իզտիյատ պու.
 10 լաճագ տըր : Զիրա մահհարը ճէլալ օլան պիլէ պու
 խուսուստա , ետ'նի ճէլալը քա'իզէ նիսպէթէ
 11 ճէլիլ տէյիլ իտի : Զիւնքի զէվալ պուլաճագ Նէնէ
 ճէլալ իլէ օլտու իսէ , պագի գալտն նէ՞ գատար
 12 զիյատէ ճէլալ իլէ օլուր : Իմտի պէօյլէ իւմիտիմիզ
 13 վար իքէն , չօգ իպրաղը ճէտարէթ էտէրիզ , Վէ
 պէնի Իսրայէլ զէվալ պուլաճագ Նէնէնիին նիհա.
 յէթինէ նազար գըլամալարը իչիւն , Մուսա քէն.
 14 աի էիւզիւնէ նիգապ գօտըզը կիպի էթմէյիզ : Ամ.
 մա աշըրին զիհլէրի քէօրէնմիլ իտիյինտէն , 'ահտը
 'աթիզին գըրա'աթընտա օլ նիգապ պու կիւնէ գա.
 տար բէֆ' օլունմամըլ տուրույօր . օլ տախի Բրիս.
 15 տոստա իպլթալ օլունուր : Վէ լաքին թա պու կիւ.

նէ տէկին Մուսանըն զիւրազ գըրա'տթընտա՝ նիգապ
 16 անլերին գալարի իւզէրինտէ պազի տիր : Ամմա Բապ-
 պա ըււծու՝ էթտիքլէրինտէ նիգապ գալտըրըրլաճադ
 17 տըր : Իմտի Բապպ Բուհ տըր , վէ Բապպըն Բուհը
 18 հէր նէրէտէ իսէ հիւրըրիյէթ օրատա տըր : Պիզիմ՝
 ճիւմլէմիլ իսէ Բապպըն ճէլալինի պինէտէ կիպի
 նիգապտըլ եիւզ իլէ սէյր էտէրէք , քէ՛էննէհու
 Բապպըն Բուհը թարաֆընտան հէման օլ սուրէթէ
 ճէլալէն ճէլալէ թէպտիլ օլունուրըլ :

ՊԱՊ 4

- 1 Պու էճլաէն իշպու խըտմէթ պիլտէ իբէն , մէրհա-
 մէթէ նա'իլ օլտըղըմըլա նազարէն օսանմոյարագ ,
- 2 Լաբին պա'իս ի ըզպալէթ օլան կիզլի շէյլէրի ըտտ
 էտէրէք , հիլէ իլէ հարէքէթ էթմէյիլ , վէ Ալլահն
 քէլամընը թահրիֆ էթմէյիպ , անճադ հազգը իլ-
 հար էթմէքլէ քէնտի քէնտիմիզի Ալլահն հուզու-
 րընտա հէր պիր տատմին զամիրինէ թավսիյէ էտէ-
- 3 ըիլ , վէ էյէր պիզիմ պէշարէթիմիլ մէսթուր օլ-
 տա պիլէ , հէլաք օլանլար հոգգընտա մէսթուր տըր :
- 4 Զիւնքի անլէրտէ , Ալլահն սուրէթի օլան ֆըիստո-
 սըն ճէլալի պէշարէթիւնն նուրը անլէրէ զէյա վէր-
 մէմէսի իչիւն , պու տիւննա իլահը իմանըղլարըն
- 5 զիհնինի քէօր էթտի : Զիրա քէնտիմիզի տէյիլ ,
 անճադ Բապպ ֆըիստոս Յիսուսը վա'զ էտէրիլ . վէ
 Յիսուս իչիւն քէնտիմիզի սիզէ գուլ 'ապ Էպիլ :
- 6 Զիրա զուլմէթտէն նուր լէմ'ան էյլէմէսինի էմը է-
 տէն Ալլահ քէնտիսի Յիսուս ֆըիստոսըն էիւզիւնտէ
 ճէլալ Ուլլահը պիլմէքլէք նուրընը վէրմէք իչիւն ,
- 7 գալպլէրիմիզտէ լէմ'ան էյլէտի : Լաբին՝ գուլլէ-

- թին ֆազիլէթի պիղտէն օլմայըպ՝ Ալլահտան օրմա-
 սը իչին, պու խազինէյէ թօփրազ գոպլար իչին.
 8 տէ մայլք իզ : Հէր շէյտէ մուզայագստա իզ, լա-
 քին պիհուզուր տէյիլ իզ . միւզթարիպ իզ, լաքին
 9 մէյուս տէյիլ իզ . թէ՛նատի կէօրիւրիւզ, ամմա
 մէթրուք տէյիլ իզ . եէրէ վուրուլըրըզ, ամմա հէ-
 40 լաք օլմուշ տէյիլ իզ . [Բապպ] Յիսուսըն մէմսթը-
 նը տա՛խմա ճէսէտիմիզտէ թաշըրըզ, թա քի Յի-
 սուսըն հայաթը տախի ճէսէտիմիզտէ իզհար օլ-
 41 նա : Ձիրա պիզ քի հայաթաա իզ, Յիսուսըն հա-
 յաթը տախի պիզիմ՝ ֆանի թէնիմիզտէ իզհար օ-
 լունմազ իւզրէ, Յիսուս իչին հէր վազըթ էօլումէ
 42 թէպիմ՝ օլունուրըզ : Իմտի պիզտէ էօլում, սիզտէ
 43 իսէ հայաթ 'ամիլ տիր : Լաքին՝ իմնն էթտիմ,
 անըն իչին սէյլէտիմ՝ տէյիլ մուհարրէր օլըրը
 իւզրէ, հէման օլ իմնն բուհընա մայլք օլտըրըրը-
 տան՝ պիզ տախի իմնն էտէր վէ անըն իչին սէյ-
 44 լըրիզ : Ձիւնքի Բապպ Յիսուսըն իհեա էտէն պիզի
 տախի Յիսուսըն վասըթաուրլէ իհեա էտիպ՝ սիզին
 45 իլէ պէրապէր իհզար էտէճէյինի պիլիբիլ : Ձիրա հէր
 շէյ սիզին իչին տիր, թա քի 'ինայէթ թէքէսիւր
 էթմէքլէ՝ էքսէրին 'արզ ք թէշէքքիւրիւ սէպէպիլ-
 լէ Ալլահըն 'իզգէթի իչին իզտիյատ պուրա :
 46 Պունուռն իչին օսանմայըզ . լաքին էյէր պիզիմ
 զահիրի տտէմիմիզ ֆէնա պուրուր իսէ տէ, պա-
 47 թընի օլան կիւն պէ կիւն թէճտիտ օլունուր . Ձի-
 րա պիլիմ պիր առ իչին օլան խաֆիֆ մուզայա-
 գամըզ պիզէ զայէթ իւլ զայէ 'ազիմ վէ էպէտի
 48 պիր ճէլալ հուսուլէ կէթիրիբ . Մատէմ քի կէ-
 րիւնէն շէյլէրէ տէյիլ, անճազ կէօրիւնմէյնլէրէ

նողար դրարըզ զիրա կեօրիւնէնէր մնւլազգաթ
վէ կեօրիւնմէյէնէր միւէպպէտ տիր :

- 1 Ձիրա պիլիլիզ քի էյէր քիւլպէ օյան իշպու վէմի-
նի խանէմիզ պօզուլուր իտէ , Ալլահ թարաֆընտան
էպէտի պիր պինամըզ , եա'նի սէմնվաթտա էլ իլէ
- 2 եափըլմամը խանէմիլ վար տըր : Զիւ վազը՝ պուշ-
տա սէմնտան օլըն մէսքէնիմիզի կիլիմէք իշթի-
- 3 յազըյէ ահ չէքէրիզ : Պարի կիլիմիշ օլուպ՝ չըփ-
- 4 լազ պուլունմայալմ : Ձիրա պիլ քի պու քիւլպէ-
տէ իզ՝ եիւք ալթընտա օլարագ ահ չէքիօրըզ :
- 5 չիւքի սօյունմադ տէյիլ , անճագ ֆանի օլանըն հա-
յաթա միւլթէզըագ օլմալը իշիւն կիլիմէք իսթէ-
- 6 ըիզ : Վէ պիլի ճէման պու շէյէ թէհիլյէ էտիպ ,
ճէմ տէ պիլէ Բուհըն փէհիւնի վէրէն՝ Ալլահ տըր :
- 7 Պունուն իշիւն տա'իմա ի'թիմատ էտէր , վէ պիլի-
լիզ քի՝ թէնտէ հազըր իքէն Բապպտան զա'իպ իլ :
- 8 Ձիրա կեօրիւնէնէր իլէ տէյիլ , անճագ իման իլէ
սիւլուք էտէրիլ : Իմնի ի'թիմատ էտէրիլ վէ թէն-
տէն զա'իպ վէ Բապպըն եանընտա հազըր պուլուն-
- 9 մաղը տահա զիյատէ արզու էտէրիլ : Պու էճլտէն
տալի կերէք հազըր՝ կերէք զա'իպ իտէք , անըն 'իւ-
- 10 տինտէ մագպուլ օլմաղա զայրէթ էտէրիլ : Ձիրա
Քրիստոսըն մահքէմէսինտէ ճիւմլէմիլիլն իզհար օ-
լունմասը լաղըմ տըր , թա քի հէր պիլիմիլ քէնտի
ա'մալընա կեօրէ՝ կերէք խայր օլուն , կերէք շէր
օլուն , ճէսէտտէ օլարագ էթտիլի շէյէրին 'իվա-
զընր ալա :
- 11 Պունա պինա'էն պիլ Բապպ դօրգուսընը պիլէ-

- րէք, տտեմէրի գանաբըրըրը, վէ Ալլահն 'կոտին.
տէ իզհար օլունմըշ ըշ, վէ ումարմ քի սիզին դա.
- 42 միրլէրլինիզտէ տախի իզհար օլունմըշ ըշ, Զիրա
քէնտիսիզի եինէ սիզէ թաւսիյէ էթմէյօրըշ. ֆա.
գաթ գալպտէ տէյիլ, անճագ զահիրտէ իֆթիխար
էտէնլէրէ պիր մուխալէֆէթլինիզ օլմագ իւզրէ, պի.
զիմ հագգըմըզտա սիզէ իֆթիխար իչիւն պիր ֆուր.
- 43 սաթ վէրիյօրըշ, Զիրա էյէր տիվանէ օլմուշ իսէ,
Ալլահ իչիւն տիր, վէ էյէր 'ագլըմըզ թոմ իսէ,
- 44 սիզին իչիւն տիր, Զիրա քիրատուսն մուհագպէ.
թի պիզի մէճպուր էտէր. չիւնքի էյէր պիրի ճիւմէ
իչիւն էօլտիւ իսէ, պուռտան թահգիզ էտէրիզ քի
- 45 ճիւմլէսի էօլտիւ, վէ Օ ճիւմլէնին էօլմա էօլտիւ,
թա քի եաշայանլար աթթըգ քէնտիլէրի իչիւն տէ.
յիլ, անճագ քէնտիլէրին էօլմա էօլմա վէ գըյամ
- 46 էտէն իչիւն եաշայանլար. Շէօյլէ քի պուռտան պէց.
լէ պիզ հիչ պիր քիմսէյի թէն ճիհէթիյէ թա.
նըմայըպ, հաթթա քիրատուսը թէն ճիհէթիյէ թա.
- 47 նըրըգ իսէ տէ՝ շիմտի աթթըգ թամրմայըպ, իմ
տի էյէր պիր քիմսէ քիրատուսա իսէ եէնի մսի.
լուգ տըր. էպի շէյլէր կէչտի, իշթէ հէր շէյ
- 48 եէնի օլտու, Լաքին հէր շէյ՝ քէնտիսիյէ պի.
զի ցիսուս քիրատուսն վաարթաարըլէ սուլհ էտէն վէ
պիզէ միւսալէհանըն խըտմէթինի վէրէն Ալլահ թա.
- 49 ըաֆնտան տըր. Եա'նի Ալլահ տիւննայը, սուչ
լարնըր սայմայըպ, քէնտիսիյէ քիրատուստ սուլհ
էթմէքտէ օլարագ՝ միւսալէհանըն քէլամընը պիզէ
- 20 թէսըմ էթտի. իմտի քիրատուսն թարաֆնտան
էլչիլիք էտէրէք, Ալլահ պիզիմ վաարթամըզլէ բէ.
ճա էտէր կիսի, Ալլահ իլէ սուլհ օլմանըրը քիրա.

21 տու թարափընտան ետլվարըրդ : Զիրա պիղ անտե
Ալլահն սաղիհէրի օլալմ : տէրի կիւնահ պիլմէ-
յէնի պիղիմ իչիւն կիւնահ քետր : տտտ էյլէտի :

ՊԱՊ 6

- 1 Իմտի պիղ անն էլէ պերապեր իշլէմէքտէ իքէն ,
'իւոյէթ Ուլլահն պիհուտէ գոպուլ էթմիշ օլմա-
- 2 մանըզը տտիսի բէճա էտէրիղ : (Զիրա) Սէնի մագ-
պուլ վաղըթտա իսթիճապէթ էթտիմ , վէ սանա
խէլաս կիւնիւնտէ իմտտ էյլէտիմ տէրի պու-
յուրուր . իշթէ շիմտի մագպուլ վաղըթ , իշթէ
- 3 շիմտի խէլաս կիւնիւ տիր) վէ պու խըտմէթ
թէվպիս օլանմամաըր իչիւն հիշ պիր շէյտէ պիր
- 4 կէճնէ թէօքէղ վէրմէյիղ . Ֆաղաթ հեր շէյտէ չօգ
սոպր իլէ , սըզլէթլէրտէ , զարուրէթլէրտէ , մու-
- 5 դայագալարտա , Տարպլարտա , մահպէպէրտէ , իս-
թիլալարտա , դահմէթլէր վէ ույգուսըզլըդ իլէ ,
- 6 եէմէքսիղլէրտէ , Փաքլէք վէ 'իլմ վէ թէ'էննի իլէ ,
լութֆ իլէ , Բուհ իւլ Գուտս իլէ , ըր'տուլ մու-
- 7 հոպպէթ իլէ , Հոգիգաթ քէլամը վէ Ալլահն գուվ-
վէթիլլէ , սաղտան վէ սօլտան սալահ սիլահլարըյ-
- 8 լէ , 'իղղէթ վէ գիլլէթ իլէ , պէտնամի վէ նիքնամի
- 9 իլէ , տօղրու իքէն մուղիլլէր կիպի , Մա'իլմ իքէն
նամա'իլմ կիպի , վէֆաթ էտէնլէր կիպի' ամմա
իշթէ եաշոյօրը , թէ'տիպ օլունուպ տա' էօլտիւ-
- 10 բիւլմէյէն քիմնէլէր , Մահգուն օլուպ տա' տա'իմա
մէսրուր քիմնէլէր , Ֆուգարա օլուպ վէ լաքին նի-
չէլէրի զէնկին էտէն քիմնէլէր , հիշ պիր շէյի օլմա-
լըպ տա հեր շէյէ մալիք օլանլար կիպի օլուպ քէն-
տիմիղի Ալլահն խատէմէսի կիպի կէօթէրիբիղ :

- 41 Էյ Գօրնիթօսլըլար , աղգըմըզ սիզէ աղըլմըշ , գալլ
 42 պիմիզ տախի վասի' օլմուշ տըր : Պիզտէ սըգըլմըշ
 օլմայրպ , անճագ քէնտի տէրունիիզտէ սըգըլմըշ
 43 սընըզ . (Էյվատըմա կիպի սէջլէրիմ ,) պունա մու
 գապիլ սիշ տախի վասի' օլունըլ :
 44 Ղայր ի 'միւ'մին իլէ նա'հէմլար պիր պօյունտըրը
 զա կիրմէյինիզ . զերա ֆըսգ իլէ սալաճըն նէ^օ իշ
 թիրաքը վար , վէ զուլմէթ իլէ նուրըն նէ^օ միւշա .
 45 ըէքէթի վար . Վէ Պէլիալ իլէ Գըրիստոսըն նէ^օ մու
 վաֆադաթը' ետխօտ զայր ի միւ'մին իլէ միւ'մինին
 46 նէ^օ հիսսէսի վար . Վէ փուլթար իլէ Ալլաճըն հէյ-
 քէլինին նէ^օ միւնասէպէթի վար . զերա սիշ Տոյոյ
 օլան Ալլաճըն հէյքէլի սինիզ . նիթէրիմ Ալլաճ'
 Անլէրտէ սաքին օլուպ տրալարընտա կէզէճէյիմ ,
 վէ պէն անլէրին Ալլաճը օլաճաղըմ , անլէր տախի
 47 գալմըմ օլաճագ տըր' տէյիւ պույուրտու : Պունուն
 իշիւն Բապպ' Անլէրին տրաւընտան չըգըպ , միւֆու-
 րագաթ էտինիզ , նափաք շէյէ սօգունմայընըլ տէ-
 48 յիւ պույուրուր . Վէ Ենէ հէր շէյէ գաստիր Բապպ'
 Պէն տախի սիզի գապուլ էտիպ' սիլէ ֆէտէր օլա-
 ճաղըմ , սիլ տախի պանա օղուլար վէ գըզլար օ-
 լաճագ սընըզ' տէյիւ պույուրուր :

ՊԱՊ 7

- 1 Իմտի , էյ սէվկիւլիւլէր , պու վա'տլէրիմիզ վար
 իքէն , քէնտիմիզի ճէսէտին վէ րուճըն հէր նէ' մուր-
 տարըլընտան թաթհիր էտէրէք , Ալլաճ գօրգու-
 սըյլէ գուտսիյէթի իքմալ էտէլիմ :
 2 Պիզի գապուլ էտինիզ . քիմնէյէ հագգօրըլդէ էթ-
 մէտիք . քիմնէյէ իֆուստ էթմէտիք , քիմնէյէզ զատր

- 3 եթմէտիք : 'Ալէյհինիդտէ հիւքմ' իչիւն սէօյլէմէյօ-
րմ, զիւր սիզին իլէ պէրապէր էօլմէք վէ պէրապէր
հաշամագ իւզըն գալլէրիմիդտէ սինիզ' տէյիւ մու-
4 գատտէմա սէօյլէտիմ : Հազգընդտա ճէսարէթիմ
չօգ տըր . սիզին իչիւն իֆթիխարմ չօգ տըր . թէ-
սէլլի իլէ մէմլու իմ, ճիւնլէ մուզայագամրզտա սիւ-
5 բուրմ զոյէթլէ ֆէրազտն տըր : Չիւնքի Մազէ-
տօհիայա կէլտիյիմիդտէ , վիւճուտիմիզ հիչ պիր բա-
հաթ պուլմատը . տըչարըտան զավզալար' իչէրիտէն
գօրգուլտը օլտարագ , հէր թարաֆտան մուզայագա
6 չէքէր իտիք : Վէ լաքին միւթէվազըլէրի թէսլիյէ
էտէն Ալլահ թիթօսըն վիւսուլիյէ պիզի միւթէսէլ-
7 լի գըլտը : Վէ հալընդ տնըն վիւսուլիյէ տէյիլ ,
տնճագ տնըն սիզտէն տօլայը միւթէսէլլի օլտըզը
թէսլիյէ իլէ տալի Գէրգէ օլտէ . չիւնքի պիզէ իչ-
թիյագընդ վէ ֆիզտնընդը , վէ պէնիմ իչիւն օլտն
զայրէթինիզի իսպար էյլէմէսիյէ պէն զիյատէ մէս-
8 բուր օլտրմ . Չիւրա էյէր սիզի մէքթուպ իլէ մահ-
զուն էթտիմ իսէ , հէր նէ գատար փէշիման օլտրմ
իսէ տէ' Գէրգէ փէշիման տէյիլ իմ . զիւր կէօրիւ-
րիւմ քի օլ մէքթուպ տզ պիր միւստէթ իչիւն ի-
9 սէ տէ' սիզի մահզուն էյլէտի : Պագաթ շիմտի մահ-
զուն օլտըզընդ իչիւն տէյիլ , տնճագ մահզուն օլ-
մանըզ մուճիպ ի թէվպէ օլտըզը իչիւն մէսրուր իմ .
զիւրա Ալլահըն էրգէթիւն կէօրէ մահզուն օլտընդ ,
թա քի պիզտէն պիր վէճէլէ պիր զարար կէօրմէյէ-
10 սինիզ : Չիւնքի Ալլահըն էրգէթիւն կէօրէ օլտն հիւզն'
մուճիպ ի խէլաս օլտն վէ փէշիման օլտնմայաճագ
թէվպէ հասըլ էտէր . ամմա տիւնեանըն հիւզիւ
11 էօլլմ հասըլ էտէր : Չիւրա իշթէ հէման պու' Ալ-

- լաճըն երգէիքնէ կէօրէ մահզուն օլմանըդ սիգտէ նէ
գատար ճէհտ , նէ գատար ի'թիզար , նէ գատար
ղաղապ , նէ գատար խավֆ , նէ գատար իշթիյադ ,
նէ գատար զայրէթ , նէ գատար ինթիգամ հասը
էթտի . հէր վէճհէ քէնտինիդի պու խուսուստ
- 42 Կաթ կէօթէրտինիդ : Իմտի սիգէ ետղըշըմ օլ հազգ
սըզըզ իշէյէն իշէւն , ետխօտ օլ հազգսըզըզ կօ.
րէն իշէւն օլմայըպ , Ալլահըն հուզըւրընտա պիզիմ
սիգտէն տօլայը հիմէթ իմիզին սիգէ իղհար օլմն .
- 43 մասը իշէւն իտի : Պու սէպէպտէն սիզին թէսէլի.
նիդտէն տօլայը միւթէսէլլի օլարզ . վէ թիթօսըն
մէսէրրէթի իւզէրինէ տահա զէյատէ մէսըուր օլ
տըզ . չիւնքի տնրն բուհը ճիւմլէնիդ վասըթտայլէ
- 44 Իսթիքահաթ էյլէտի : Զիրո տնա սիզին իշէւն պիր
վէճհէ իֆթիխար էթտիմ իսէ , մահճուպ օլմտըմ .
ֆազաթ սիգէ հէր շէյի տօղըու սէզլէտիյիմիդ մի.
սիլլիւ , պիզիմ թիթօսըն նէզտինտէ էթտիյիմիզ
- 45 Իֆթիխար տաիի տօղըու պուլունտու : Վէ օ՝ ճիւմ.
լէնիզին իթա'աթընը , ետ'նի քէնտինի նտսը գօր.
գու վէ թիթրէմէ իլէ գապուլ էթտիյինիդ խաթ.
ընա կէթիբտիյինտէ , սիգէ օլմն մուհապպէթի իզ .
- 46 տիյատ պուլույօր : Իմտի հէր շէյտէ սիգէ ի'թի.
մատըմ օլարզը իշէւն մէսըուր ըմ :

ՊԱՊ 8

- 1 Իմտի , էյ պիրատերէրէր , Ալլահըն Մագէտօնիա
քիլիսէրինէ իհանա էթտիյի ինայէթի սիգէ իֆա .
- 2 տէ էտէրիզ . Զիւնքի 'աղիմ մուզայագա թէճրի.
պէսինտէ քէսրէթ ի մէսէրրէթլէրի պուլունտու շիտ .
տէթ ի ֆազըրէրի զանի ճէօմէրայլէրինն թէզա .

3 յիւտինէ պա'իս օլտու : Զիրա շէհատէթ էտէրիմ
 քի գուտրէթլէրինճէ , վէ գուտրէթլէրինտէն զէյատէ
 4 հիւան ի իրատէթլէ օլտրագ , Զօգ նիյաղլար իլէ պու
 իհասնլորը վէ մուգատտէսլէր իչիւն օլտն խրամէ-
 թին իշթիրտընը դասպուլ էթմէմիպի բէճա էթտի-
 5 լէր : Վէ մէմուլ էթտիյիմիդ տէրէճէտէ տէյիլ ,
 անճագ քէնտի քէնտիլէրինի էվվէլտ Բապպա , վէ
 հէմ տէ Ալլահըն իրատէթիլէ պիղէ տաիի թէո-
 6 լիմ էթտիլէր . Հաթթոտ ագտէմճէ պաշլամըշ օլ-
 տըղը միսիլլիւ պու իհասնը տաիի սիզտէ իքմալ
 7 էթմէսինի թիթօստան բէճա էթտիլ : Լաքին հէր
 խուտուտա , իմանտա վէ քէլամտա վէ 'իլմոէ վէ
 հէր նէվ' ճէհատէ վէ սիզտէն պիղէ օլտն մուհասպ-
 պէթտէ իգտիյատ պուլտըղընը միսիլլիւ' պու 'ի-
 8 նոյէթտէ տաիի իգտիյատ իւզլէ օլտսընը : Էմփ
 էտէր կիպի աէյիլ , անճագ զսյրիլէրին ճէհատի սէ-
 պէպիլլէ վէ սիզին խուլուս ը մուհասպպէթինիլի
 9 թէճըիպէ էթմէք իւզլէ սէջլէյօրըմ : Զիրա Բապ-
 պըմըշ Յիւուս Վրիտոռն 'ինայէթինի պիլիթսինիլ ,
 քի զէնկին իքէն սիզին իչիւն Ֆապիր օլտու , թա-
 10 քի սիլ անըն Ֆապիրլիլի իլէ զէնկին օլտսընը : Վէ
 պու խուտուտա բէյիմի վէրէյօրըմ . զիրա պու սի-
 ղէ Ֆա'իտէլի տիր քի կէչէն սէնէտէն պէրու ետը-
 նըղ իճրտալնա աէյիլ , անճագ միւրատ էթմէյէ
 11 տաիի ագտէմճէ պաշլամըշ ոընը : Շիմօի իտէ իճրա-
 սընը իքմալ էտինիլ . շէյլէ քի միւրատ էթմէքլէյէ
 շէվգ պուլուհտըղը միսիլլիւ , էլտէ օլտըղընա կէո-
 12 լէ իքմալ տաիի օլա : Զիրա էյէր էվվէլտ շէվգ վար
 իսէ' պիր ատէմին էլինտէ օլմատըղընա կէօրէ տէ-
 յիլ , անճագ օլտըղընա կէօրէ Ֆէրմէ' մադպուլտըր :

- 13 Զիրա Գալաթի զայրելէրէ րահաթ, վէ սիգէ սրգէթ
 օլմասը տէյիլ, անճադ միւսավաթ թարիգիլէ,
 14 Շիմսիքի վազըթտա սիգին ֆաղլանըդ տնլէրին նօգ-
 պանը, անլէրին ֆաղլասը տախի պէ Էւէլն սիգին
 15 նօգասնընըդ իչիւն օլմասը տըր. թա քի՝ Զօգ Դէն
 լէրէնէ սըթմասը, վէ աղ Դէնլէրնէ Էքսիվէտի տէ
 յիւ մուհարէր օլտըղը իւղրէ միւսավաթ օլա:
 16 Լաքին սիգին իչիւն պու ճէհտի թիթօսըն գուլլինէ
 17 իլդա էտէն Ալլահա շիւքը օլտուն. Զիրա րէճոյը
 դապուլ Էյլէտիյինտէն մա'տա՝ դէյատէ զայրէթի
 հասէպիլլէ քէնտի իբատէթ իյլէ թարաֆընըպա 'ա.
 18 զիմէթ էթտի: Վէ ճիւմլէ քիլիսէլէր արասնտա
 պէշարէթտէ մէմուհ, վէ պուհտան ֆաղլա Բապ-
 պլն 'իզգէթի վէ սիգին շէվդընըդ իչիւն խըսմէթ
 19 Էյլէտիյիմիզ իհասնը կէօթիւրմէք իւզրէ, Գիլիսէ-
 լէր թարաֆընտան պիզէ Էօլտաշ ինթիսապ օլու
 նան պիբատէրի անրն իլէ պէրապէր կէօնտէրիլ:
 20 Վէ պու պապտէ իՅթիւրազ էտէրիզ քի՝ խըսմէթ
 էթտիյիմիզ պու ֆաղլը հագգընտա պիբ քիմնէ
 21 պիզի թէվպիս էթմէյէ: Զիւնքի էալընըդ Բապպին
 հուզուրընտա տէյիլ, անճադ ինսան հուզուրընտա
 22 տախի ումուրը հասէնէ դայտընտա իզ: Վէ չօգ
 տէֆ'ա չօգ ումուրտա պիթ թէճրիպէ զայրէթի
 պուլտըղըմըզ, վէ շիմտի տախի սիգէ օլան գիլատէ ի-
 թիմատընտան նաշի՝ տահա գիլատէ զայրէթիլ պու-
 լունան պիբատէրիմիզի անլէր իլէ պէրապէր կէօն-
 23 տէրտիլ: Թիթօս հագգընտա իսէ, պէնիմ շէրքիմ
 վէ սիգին իչիւն էմէքտաշըմ տըր. պիբատըրէրիմիզ
 իսէ քիլիսէլէրին միւրսէլլէրի վէ Գրիստազն շանը
 24 տըրլար: Իմտի սիգին մուհապպէթիհիզլին, վէ պի-

դիմ սիզին հազդընդտա օլան իֆթիխարընդըն պուր-
հանըն տնէրէ վէ քիլիսէլէրին հուլուընտա պե-
յան էտինիլ :

ՊԱՊ 9

- 1 Չիրտ մուգատտէսէր իչին օլաճագ *ի'անէ խու-
սուսնտա սիզէ եազմագըղըմա հաճէթ եօգ տըր :
- 2 Զիւնքի շէվգընդը պիլիւրիմ. վէ պու պապտէ՝ Ախայ-
եա կէչէն սէնէտէն պերու հազըր տըր՝ տէյիւ Մա-
գէտօնիալըլարա սիզին իչին իֆթիխար էտիյօըմ,
վէ թարաֆընդտան օլան զայրէթ էքսէրինի թէշվիգ
- 3 էյլէմիշ տիւր : Լաքին պիլիմ՝ հազդընդտա օլան
իֆթիխարընդ պու խուսուստա պիհուտէ օլմայըպ,
տէտիյիմ կիպի հազըր պուլունմանըլ իչին պիրա-
- 4 տէրէրի կէօնտէրտիմ. Օլմայա քի Մագէտօնիալը-
լար պէնիմ իլէ պերապէր կէլիպ տէ սիզի հազըր-
լանմամըլ պուլտըղլարը թաղաիրտէ, պիլ (տէմէ-
յէլիմ սիզ) պու ի'թիմնա իլէ օլան իֆթիխարտա
- 5 մահճուպ օլալըմ : Իմնի պիրատէրէրէ բէճա էթ-
մէյի մուգթէզա կէօրտիւմ քի էվիլէ նէզտինիզէ
կիտիպ՝ սիզին մուգատտէմա իխպար օլունան պերէ-
քէթինիզի թէհիյէ. էյլէյէլէր, շէյլէ քի թամա՝
սուրէթիլլէ տէյիլ, անճագ պերէքէթ սուրէթիլլէ
- 6 հազըր օլուն : Շունու Դէրի՝ քի գըլլէթլէ էքէն գըլ-
լէթլէ պիչէր, վէ պերէքէթլէ էքէն պերէքէթլէ պի-
լէր :
- 7 Հէր : Հէր քէս հիւզն վէ եա մէճպուրիյէթլէ տէյիլ,
անճագ գալպինին նիյէթինէ կէօրէ Դէր-էն. գըրա
- 8 Ալահ ճան ու կէօնիւլտէն վէրէնի սէվէր : Վէ Աւ-

* Եւն. խրտմէթ

- և՛ սիգէ հէր 'իւայէթի թէգեկտ էթմէյէ գաւոր
 տիր, թա քի հէր վաղըթտա հէր շէյտէ քէմոլ ի
 իթիֆանըղ օլուպ' հէր 'ամէլ ի խոյրտա իգտի.
 9 յատ պուլասընըղ. 'Նիթէքիմ' թէվղի' էտիպ ֆու.
 գարայա վէրտի, սալահը ել էլ էպէտ պագի տիր'
 10 տէյիւ մուհարրէր տիր: Վէ էքինճիյէ թօխում վէ
 թա'ամ իչիւն էքմէք իհասն էտէն' սիգէ թօխում
 իհասն վէ թէքսիր էտիպ' սալահընըղն մահաուլա.
 11 թընը թէգեկտ էյլէյէ. թա քի պիղիմ վասըթա.
 մըղլէ Ալլահա շիւքրի մուճիպ օլան հէր ճէօմէրտ.
 12 լիք իչիւն հէր շէյտէ զանի օլասընըղ: Զիրա պու
 իըտմէթին խտարէսի էպղընըղ մուգաստտէպէրին
 'ոգասնըլարընը թէմամլամայըպ, անճաղ Ալլահա նիէ
 13 շիւքրէրին իգտիյատընը մուճիպ օլուր: Զիւնքի պու
 իըտմէթին թէճրիպէսի վասըթասըյլէ, ֆրիտտոսն
 պէշարէթինէ օլան իգրարընըղն իթա'աթը վէ քէն.
 տիլէրէ վէ ճիւմլէյէ օլան սէխալէթ ի իշթիրաքը.
 14 նըղ իչիւն Ալլահա համտ էտէրէր. Վէ քէնտիլէր
 տախի սիգտէ օլան Ալլահն զայէթ 'աղիմ իհաս.
 նընտան տօլսյը սիգէ իշթիյագ էտէրէք, սիզին ի.
 15 չիւն տու'ա էտէրլէր: Խմսի Ալլահա թա'րիֆի նա.
 գապիլ 'աթիյէսի իչիւն շիւքր օլսուն:

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ պէն ֆապլու քի արանըզտա միւթէվաղը',
 ամմա զա'իպ իբէն սիգէ միւթէճասիր իմ, ֆրիտտո.
 սըն հիլմ ու լէթաֆէթիյլէ սիգէ քէնտիմ ըճա է.
 2 տէրիմ. Նիյաղ էտէրիմ' քի էանընըզտա պուլուն.
 տըղըմտա, պիգէ թէնճէ կէզէր նազարըյլէ պագան
 պա'զը քիմսէլէր հապգընտա իճթիասը էթմէք նի-

- յէթինտէ օլտըղըմ՝ ի՛թիմատ իլէ ճէսուր պուլուն-
 3 մայայըմ: Զիրա թէնտէ օլտըղըմ կէզէր իսէք տէ,
 4 թէնճէ ճէնք էթմէյօրըղ: Զիւնքի ճէնկիմիլին սի-
 լաշըրը ճիսմանի օլմայըմ՝ հիսարըար երգմադ իչիւն
 5 Ալլահն 'աֆըյլէ գուվիլէթլի տիր: Վէ թէսավիււ-
 ըաթը վէ Ալլահը պիլմէքլիք 'ալէյհնէ գալըրշան
 հէր եիւքսէք շէյի երգարագ, ճէմի՛ ի էֆքեարը
 6 Քրիստոսըն իթա՛սթընա էսիր էտէրիզ: Սիզին ի-
 թա՛սթընըղ տալսի թէմամ օլտըղընտա, հէր ի-
 թա՛սթարըղգտան ինթիգամ ալմաղա հաղըր իզ:
 7 Սուրէթ ի զահիրէյէ՞ մի պագարսընըղ: Էյէր պիր
 քիմնէ Քրիստոսըն իմ՝ տէյէրէք քէնտինէ ի՛թիմատ
 էտէրսէ, քէնտիլէյինտէն շունու տա տիւշիւնսիւն
 քի՛ քէնտիսի Քրիստոսըն օլտըղը կիպի, քէղալիք պիզ
 8 տախի [Քրիստոսըն իզ]: Զիրա Ռապըլն՝ խարապի-
 յէթինիզ իչիւն տէյիլ, տնճագ իմարէթինիզ ի-
 չիւն պիզէ վէրտիյի հիւքիւմէթիմիզտէն տօլայը՝
 պիր աղ տասհա զիյատէ իֆթիխար էտէճէք օլուր
 9 իսէմ տէ մահճուպ օլմայահաղըմ: Պաշա-տէրէ՛,
 թա քի մէքթուպլար իլէ սիզի գօրգուտըր կիպի
 10 կէօրիւնմէյէյիմ: Զիրա պէրէ՛ Մէքթուպլարը աղըր
 վէ գուվիլէթլի տիր, լաքին ճէսէտինին կէօրիւնիւ-
 11 չիւ գա՛իֆ վէ քէլամը հաղիր տիր՝ տէյօր: Պու մա-
 գուլէ քիմնէ՛ պիզ զա՛իպ իքէն մէքթուպլար վա-
 սըթասըյլէ քէլամտա նիճէ իսէք, հուգուրտա՛ ա-
 մէլտէ տախի էջլէ պուլունաճաղըմըղ տիւշիւնսիւն:
 12 Զիրա քէնտիմիզի քէնտի քէնտիլէրինի թավսիյէ է-
 տէն պա՛ղը քիմնէլէր իլէ՛ 'ատտ էթմէյէ, հէմ տէ
 տնկէրէ գըյաս էթմէյէ ճէսարէթ էթմէյիլ: Փա-
 գաթ տնկէր քէնտիլէրինի քէնտիլէրի իլէ էօլչիւպ,

- քէնտիւրերնի քէնտիւրերնէ գըլոսս էթմէլէրիլէ ֆէհմ
 13 էթմէլէր : Ապրին պիզ էօլչիւտէն խարիճ նէսնէր
 իլէ տէյիլ, անճագ Ալլահն սիզէ գատար վասըլ օլ-
 մագ իւզլէ՝ պիզէ թագսիմ էթտիյի գանուըն էօլ-
 14 չիւսիւնէ կէօրէ իֆթիխար էտէճէյիզ : Չիրա սիզէ
 վասըլ օլմատըզ կիպի հատտիմիզի թէճագուզ էթ-
 մէյօրըզ . չիւքի ֆրիստոսըն պէշարէթինտէ սիզէ
 15 գատար պիլէ վասըլ օլտըզ . Ղայրիլէրին էմէլէրի
 հագգընտա էօլչիւտէն խարիճ շէյլէր իլէ իֆթիխար
 էթմէքտէ օլմայրպ՝ իմանընըզ արթտըզճա, գանու-
 նըմըզա կէօրէ սիզին իլէ զիյատէ քէսպ ի վիւս'սթ
 էտիպ՝ պաշգասընըն գանուընըլէ հագըր շէյլէր իլէն
 16 իֆթիխար էթմէյերէք, Պէշարէթի սիզտէն էօթէ
 17 օլան եերլէրտէ վա'ղ էթմէք իւմիտինտէ իզ : Ա-
 քին իֆթիխար էտէն՝ Րապպ իլէ իֆթիխար էթսին :
 18 Չիրա քէնտի քէնտինի թագսիյէ էտէն տէյիլ, ան-
 ճագ Րապպըն թագսիյէ էթտիյի քիմնէ միւսթա-
 սէն տիր :

ՊԱՊ 11

- 1 Քեսաշքի 'ագըլըզլըզմա պիր ող թէհամմիւ է-
 տէ իտինիզ . մէ եինէ պանա թէհամմիւ էտինիլ :
 2 Չիրա սիզին իչիւն Ալլահն զայրէթի իլէ զայրէթ-
 քէշ իմ . չիւքի սիզի պիր էրէ՝ էա'նի ֆրիստոսա
 3 փաք պաքիրէ 'արզ էթմէք իչիւն նիշանըտըմ : Ամ-
 մա գօրգարըմ քի երլան քէնտի հիլէսիյլէ Հագվա-
 յը ալտաթտըզ միսիլիւ, պի'այնիհի սիզին զիհ-
 նինիլ տախի ֆրիստոստա օլան խուլուստան իֆսատ
 4 օլուճաճագ տըր : Չիրա էյէր պիրի կէլիպ՝ պիզիմ
 վա'ղ էթմէտիյիմիզ տիկէր պիր Յիսուս վա'ղ էտէ :

ձեք օլուբոս , լեախօտ ալմատղընըդ տիկեր պիր
 բուհ , վէ եա գապուլ էթմէտիյինիզ ախեր պիր
 պէշարէթ ալաճագ իսէնիզ , պէօյէ քիւնէյէ էյի թէ-
 5 համիլէ էտեր իտինիզ : Զիրա էն մէշհուր բէսուլ-
 լէրտէն հիշ պիր նօգսանըմ եօգ տըր զանն էտէրիմ :
 6 Վէ քէլամտա ճաշիլ իսէմ տէ 'իլմտէ տէյիլ իմ .
 վէ լաքին հէր շէյտէ հէր վէճհէ սիղէ պէյան օ-
 7 լունտըգ : Ալլահն պէշարէթինի սիղէ պիլա 'իվա-
 զին թէպշէր էթտիյիմտէ' եիւճէլէնմէնիզ իչիւն
 քէնտիմի ալչազլաթտըղմտա կիւնա՞ մը էթտիմ :
 8 Սիղին խրտմէթինիզ իչիւն սա'իր քիլիսէլէրտէն 'իւ-
 9 լիւֆէ ալարագ անլէրի սօյարմ . Վէ սիղին կանը-
 նըլտա իքէն , միւհթաճ օլտըմ իսէ տէ' քիմսէյէ
 սըղլէթ վէրմէտիմ . զիրա Մագէտօնիատան կէլէն
 պիրատէրլէր նօգսանըմը թէմամլօտըլար . վէ հէր
 շէյտէ սիղէ պար օլմագտան քէնտիմի հըֆղ էթտիմ
 10 վէ էտէճէյիմ . Գրիստոսըն հագիգաթը պէնտէ տիր
 քի' Ախայեա սէմթլէրինտէ պու իֆթիխարըմտան պէն
 11 մահրուճ գալմայաճաղըմ : Նի՞ չիւն , սիղի սէ՞վմէտի-
 12 յիմ իչիւն մի տիր . Ալլահ պիլիր : Ամմա ֆուրսաթ
 արայանլարըն ֆուրսաթընը քէսմէք իչիւն , վէ իֆ-
 թիխար էթտիլլէրի շէյտէ պիղիմ կիպի պուլունմա-
 լար իչիւն' էթմէքտէ օլտըղըմ շէյի հէման էտէճէ-
 13 յիմ : Զիրա պու մագուլէ քիմսէլէր քեաղիպ բէսուլլէր
 օլուպ' Գրիստոսըն բէսուլլէրի սուրէթինէ կիրէն հի-
 14 լէպազ 'ամէլէ տիր : Պու տա 'աճայիպ տէյիլ . զի-
 րա Շէյթան քէնտիսի նուր մէլէյի սուրէթինէ կի-
 15 բէր : Իմտի անըն խրտմէթճիլլէրի տախի սալահ խրտ-
 մէթճիլլէրի սուրէթինէ կիրէրլէր իսէ , պէօյիւք պիր
 շէյ տէյիլ տիր . անլէրին 'ազըպէթի տախի 'ամէլ-

- 16 լէրինէ կէօրէ օյաճազ տըր : Թէքրար տէրիմ, պէնի քիմնէ 'ազըլսըզ զանն էթմէսին, վէ հիչ օլմազ իսէ հէման, 'ազըլսըզ կիպի պէնի գապուլ էտինիզ, թա
- 17 քի պէն տախի պիր ազ իֆթիխար էտէյիմ, Պու սէօյլէտիյիմի Բապպա կէօրէ տէյիլ, անճազ պու իֆթիխար ճէսարէթիյլէ 'ադըլսըզլըգտան կիպի սէյ.
- 18 լէյօրըմ, Մատէմ քի նիչէ քիմնէլէր թէն ճիչէ. թէյլէ իֆթիխար էտէրլէր, պէն տախի իֆթիխար
- 19 էտէճէյիմ, Զիրա սիզ 'ադըլլը օլմազլէ, 'ադըլսըզա.
- 20 Բա խօշնուտի իլէ թէհամմիւլ էտէրսինիզ, Զիրա է. յէր պիր քիմնէ սիզի էսիր էտէրսէ, պիր քիմնէ մալինիզի էէրսէ, պիր քիմնէ սիւքէն լէյ ալըրսա, պիր քիմնէ թէքէպպիւր էտէրսէ, պիր քիմնէ երւզինիւզէ վաւրուրսա, թէհամմիւլ էտէրսի.
- 21 նիզ : Թա'եհպ թափրիյլէ սէօյլէյօրըմ, կէօյա քի պիզ զա'իֆ իտիր. տամա պիր քիմնէնին իճթիսար էթտիյի շէյտէ ('ազըլսըզլըգ իլէ սէօյլէրիմ) պէն
- 22 տախի իճթիսար էտէրիմ, Անլէր 'Խպրանի՞ մի տիր, պէն տախի. Խարպէյլի՞ մի տիր, պէն տախի. Ապ.
- 23 Բահամ նէալինտէն՞ մի տիր, պէն տախի. Քիրտուսըն խըտմէթճիլէրի՞ մի տիր, ('ազլը Եօգ կիպի սէյ. լէրիմ,) պէն տահա զիյտտէ, էմէքտէ զիյտտէսիյլէ, տարպլարտա հատտէն զիյտտէ, մահպէպէրտէ զիյտտէսիյլէ, էօյլիւմ Բէհլէ+էլէրինտէ տէֆ'աթէ
- 24 պաւլան'ալմ. Եէհուտիլէր թարաֆընտան պէշ էէրէր
- 25 գըրգտան պիրէր էքսիք քէյնէ+ էէտիմ, Գամիլը իլէ իւչ տէֆ'ա տէօյիւլտիւմ, պիր տէֆ'ա թալլանտըմ, իւչ տէֆ'ա կէմի իլէ գարպայ տիւշտիւմ,
- 26 պիր կիւն պիր կէճէ էնկինտէ գալտըմ, Չօգ տէֆ'ա էօլըրլըգտա, ըրմազլար թէհլէքէլէրինտէ, հարամի-

էր թէ՛ հիւքէլէրինտէ , միլէթիմ թարաֆընտան
 թէ՛ հիւքէլէրտէ , թա'իֆէլէր թարաֆընտան թէ՛ հի-
 քէլէրտէ , չէհրաէ թէ՛ հիւքէլէրտէ , չէօլտէ թէ՛ հի-
 քէլէրտէ , տէնիդտէ թէ՛ հիւքէլէրտէ , քեազիպ պի-
 րատէրլէր արասընտա թէ՛ հիւքէլէրտէ պուլունտըմ:
 27 Էմէք վէ դահմէթտէ , չօգ տէֆ'ա ույգուսըզլըգ-
 տա , աճլըգ վէ սուսըզլըգտա , չօգ տէֆ'ա եէմէք-
 սիզլըգտէ , սօղըզտա վէ չըփլազլըգտա պուլունտըմ:
 28 Խարիճի շէյլէրտէն մա'տա հէր կիւն իւզէրիմէ թէ-
 րաքիւմ էտէն ճիւմլէ քիլիսէլէրին էնտիշէսի տիր:
 29 Քի'մ զա'իֆլէնիւր տէ պէն զա'իֆլէնիւմ . քի'մ սիւր-
 30 չէր տէ պէնիմ էիւրէյիմ եռնմազ : Իֆիթիխար էթ-
 մէք լապլւմ կէլտէ , զա'իֆլէյիմ ումուրըյլէ իֆիթի-
 31 խար էտէրիմ : Իլ էլ էպէտ միւպարէք' վէ Բապպը-
 մըզ Յիսուս Քրիստոսըն Փէտէրի օլաւն Ալլահ եա-
 32 լան սէօյլէմէտիյիմի պիլըր : Տըմըշգտա Արիթաու մէ-
 լիյին վալիսի պէնի թութմազ գաստըյլէ Տըմըշգլը-
 33 լարըն շէհրինի թա՛հթ ը մուհաֆազալայա ալըր . Պէն
 տէ փէնճէրէտէն պիր զէմպիլ իլէ հիսարտան աշա-
 ղը էնտիրիլիպ , էլլէրինտէն գուրթուլարմ :

ՊԱՊ 12

1 Վազը'ա իֆիթիխար էթմէք պանա ֆա'իտէ էթ-
 մէզ . իմոի Բապպըն բույալարընա վէ վահիլէրինէ
 2 կէլէյիմ , Քրիստոստա պիր ատէմ պիլըրիմ . պու-
 տտէմ , (Ճէսէտտէ՞ մի' պիլմէմ , եօգսա ճէսէտտէն
 խարիճ մի' պիլմէմ , Ալլահ պիլըր ,) օն տէօրթ սէ-
 նէ մուգատտէմ անսըզըն իւշիւնճիւ կէօյէ ալընտը :
 3 Վէ պէյլէ պիր ատէմի պիլըրիմ , (Ճէսէտտէ՞ մի'
 4 ճէսէտտէն խարիճ մի' , պիլմէմ , Ալլահ-պիլըր .) Ան-

- սըղըն ճէնէթէ ալընըպ՝ թա'պիր օլունմաղ վէ սէյ.
լէմէսի ատէմէ ճա'իզ օլմայան սէօղէր իշիթտի:
- 5 Պէյլէ պիր քիմնէ հազգընտա իֆթիխար էտէճէ.
յիմ, ամմա քէնտի հազգըմտա զա'ֆլարմտան
- 6 զայրի պիր շէյ իչիւն իֆթիխար էթմէյէճէյիմ: Ջի.
րա իֆթիխար էթմէք իսթէյէճէք օլուր իսէմ տէ'
'ազըլսըզ օլմայաճաղըմ, չիւնքի հազիգաթը սէզլէ.
յէճէյիմ. լաքին պիր քիմնէ՝ պէնի կէօրտիյիւնտէն
էա պէնտէն իշիթտիյի շէյտէն զիյատէ պանա ի':
- 7 Թիպար էթմէսին՝ տէյիւ իճթինապ էտէրիմ: Վէ
վաշիւրին քէսրէթինտէն նաշի թէքէպպիւր էթմ.
մէքլիյիմ իչիւն, թէնիմտէ պիր տիքէն՝ էա'նի պէ.
նի թա'ճիզ էթմէք իչիւն պիր շէյթան մէլէյի վէ.
- 8 ըլլտի. Թա քի թէքէպպիւր էթմէյէյիմ: Պունուն
պէնտէն տէֆ'ի հազգընտա Րապպա իւչ տէֆ'ա
- 9 ըէճա էթտիմ իսէ տէ, Պանա՝ Պէնիմ 'ինայէթիմ
սանա քէաֆի տիր, զիրա գուվվէթիմ զա'իֆիքտէ
թէքմիլ օլուր՝ տէտի. պինա'էն 'ալէյճ խօշ խաթըր
իլէ զա'ֆլարմտան տօլայը իֆթիխար էթմէյի թէր.
ճիճ էտէրիմ, Թա քի Քրիստոսըն գուվվէթի պէ.
- 10 նիմ իւզէրիմտէ սաքին օլա: Պու էճլտէն Քրիստոս
իչիւն զա'ֆլարա, սիթէմլէրէ, զարուրէթլէրէ, թէ.
'ատտիյէ վէ մուզայազալարա ըաղի իմ. չիւնքի զա.
- 11 'իֆ օլտըղըմ՝ վէման գուվվէթլի իմ: [իֆթիխար
էթմէքէ]՝ 'ազըլսըզ օլտըմ. պէնի սիզ մէճպուր էթ.
տինիզ, զիրա Տիչ պիր շէյ տէյիլ իսէմ տէ, էն
մէշնուր ըէսուլլէրտէն պիր նօգսանըմ օլմատըղը ի.
չիւն՝ պէն թարաֆընըլտան թափսիյէ օլունմաղը ի:
- 12 տիմ: Վազը'ա 'ալամէթլէր, միւ'ճիգէլէր վէ գուվ.
վէթլի իշլէր իլէ սրանըլտա ըէսուլ 'ալամէթլէրի

- 13 քէմալ ի ոտար իլէ իճրա օլունտու : Զիրա սիզ սա-
'իլ քիլիսէլէրտէն նէ՞ խուսուստա աշաղը գալար-
նըզ, իլա քի՝ պէն քէնտիմ սիզէ սըզլէթ վէրմէ-
տիմ. պու հազգսըզլըզը պանա 'ոֆվ էտինիզ :
- 14 իշթէ իւչիւնճիւ քէրրէ եանընըզա կէլմէյէ հա-
զըր իմ, վէ սիզէ սըզլէթ վէրմէյէճէյիմ. զիրա սիզ-
տէ օլանը տէյիլ, անճագ սիզի արարըմ. չիւնքի
էվլտաըն վալիտէյն իչիւն տէյիլ, ամմա վալիտէյ-
նին էվլաա իչիւն մալ ճէմ՝ էթմէսի իճապ էտէր :
- 15 Վէ էյէրչի պէն սիզի զիյատէ սէվտիքճէ ազ սէվի-
լէյօր իսէմ տէ, ճանլարընըզ իչիւն ճոն ու կէօնիւլ-
տէն սարֆ էտէճէյիմ, հէմ սարֆ օլունանաղըմ :
- 16 Լտքին ֆարզ էտէյիմ քի պէն սիզէ սըզլէթ վէր-
մէտիմ, անճագ ֆէննպազ օլմաղլէ սիզի հիլէ իլէ
- 17 թուլթարմ : Սիզէ կէօնտէրտիյիմ քիմնէլէրին պիրի
վաաթթաաըլլէ սիզտէն իսթիֆատէ՞ մի էթտիմ :
- 18 Թիթօսա րէճա էթտիմ, վէ անըն իլէ պէրսպէր օլ
պիրատէրի կէօնտէրտիմ իսէ, 'աճէպա թիթօս սիզ-
տէն իսթիֆատէ էթտի՞ մի . պիզ հէման պիր
րուհտա, հէման պիր թարիգտէ սիւլուք էթմէ-
տիք մի :
- 19 Եինէ սիզէ թէպրիյէ ի զիմմէթ մի էտիյօրը՞ զանն
էտէրսինիլ. Ալլահն հուզուրընտա ֆրիստոստա
սէջլէյօրըզ. վէ ճիւմլէ պու շէյլէր, էյ սէվկիւլիւ-
- 20 լէր, սիզին իմարէթինիլ իչիւն տիր : Զիրա գօրգա-
րըմ քի կէլտիյիմտէ, սիզի իսթէտիյիմ հալտէ պուլ-
մայաճաղըմ, պէն տախի սիզէ իսթէմէտիյինիլ հալ-
տէ պուլունանաղըմ, վէ նիզա'լար վէ հասէտլէր վէ
ղաղապ վէ միւնաղա'ա վէ զըյպէթ վէ զամմաղլըզ
- 21 վէ թէքէպպիւր վէ իսթիլալ պաւանաճաֆ. Վէ եի-

նէ կէտիյիմտէ, Ալլահըմ պէնի ետնընդտա թէգլիլ էտէճէք, վէ մուգատտէմա կիւնաս էթմիլ օլլալ էթտիլքէրի նափաքլիք վէ զինա վէ ֆիւճուր տէն թէվպէ էթմէմիլ չօգ քիմնէլէր իչիւն մահղուն օլլահաղըմ:

ՊԱՊ 13

- 1 Թարաֆընըզա կէլէճէյիմ պու իւչիւնճիւ տէֆ'ա տըր. իրի եա իւչ շահիտին աղզը իլէ հէր սէօլ
- 2 սապիթ գըլնիւճադ տըր, էվվէլա սէյլէտիմ, վէ իքինճի տէֆ'ա հաղզը կէպէ՝ վէչին սէյլէյօրըմ, վէ զա'իպ օլլարուգ՝ պէն մուգատտէմա կիւնաս էտէն. լէրէ վէ սա'իլքէրին ճիւվէսինէ շիմտի եաղարըմ քի
- 3 Թէքրար կէտիյիմտէ էսիրկէմէյէճէյիմ. Չիւքի ֆրիստոսըն պէնտէ սէյլէմէսինին պիր պուրհանընը արայօրընը. օլ տախի սիզին իչիւն զա'իֆ օլմա.
- 4 յըպ՝ ահճադ արանըզաա գուվվէթլի տիր, Չիւքի զա'իֆլիքլէ սալպ օլլունու իսէ տէ, Ալլահն գուտ. ըլթիլէ եաշայօր. քէզալիք պիզ տախի ահտէ զա'իֆ իսէք տէ, էինէ Ալլահն գուտըթիլէ սիզին՝
- 5 իչիւն անըն իլէ պէրապէր եաշայաճաղըզ, իմանտա՞ մը սընըլ տէյիւ քէնտինիզլ թէճրիպէ էտինիզ. քէնտինիզլ իմթիհան էյլէյինիզ. եօգսա քէնտինիզլ՝ եա'նի Յիսուս ֆրիստոս սիզտէ պուլունտըզընը պիլ. մէզ մի սինիզ, մէյէր քի մէրտուտ պուլունմըլ օլա.
- 6 սընըլ: Ամա ումարըմ.քի պիզիմ մէրտուտ օլմարը.
- 7 զըմըզ պիլէճէսինիզ: Վէ պիր քէմլիք էթմէմնիզ իչիւն Ալլահա նիյազ էտէրիմ. նիյազմ տախի պիզիմ մազպուլ կէօրիւնմէմիզ իչիւն տէյիլ, ահճադ պիզ մէրտուտ կիպի օլադ պիլէ, սիզին խսյը իլէմէնիզ

- 8 Իչիւն տիր: Զիրա հազիգաթա մուղայիր պիր շէյ
էտէմէյիպ, տնճազ հազիգաթ իչիւն էտէ պիրիրիլ
- 9 Զիրա պիզ զա'իֆ օլուպ սիզ իսէ գուվվէթլի օլտը-
ղէնըզ գէման մէսրուր իզ. վէ նիյազըմըզ տախի սի-
- 10 զին քէմալինիզ իչիւն տիր. Պու սէպէպուէն զա'իպ
իքէն պու շէյլէրի եազըյօրըմ, թա քի հազըր ի-
քէն Բապպըն՝ խարապիյէթ իչիւն տէյիլ, անճազ
'իմարէթ իչիւն պանա վէրտիյի հիւքիւմէթէ կէօրէ
շիտտէթլէ մու'ամէլէ էթմէյէյիմ:
- 11 Նիհայէթ, էյ պիրատէրլէր, սաղ օլաոընըզ.
քեամիլ վէ միւթէսէլլի վէ հէմէֆքեար օլուպ՝ սէ-
լամէթ իւզրէ օլունըզ. վէ մէնպա՝ ը մուհապպէթ
վէ սէլամէթ օլան Ալլահ սիզին իլէ օլաճազ տըր:
- 12 Թազպիլ ի մուգատտէս իլէ եէքաիկէրինիզի սէլամ-
13 յայընըզ: Ճիւմլէ մուգատտէտլէր սիզէ սէլամ էտէր:
- 14 Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի վէ Ալլահըն
մուհապպէթի վէ Բուհ իւլ Գուտսըն միւշարէքէթի
ճիւմլէնիլ իլէ օլուուն: Ամին:

ՓԱՎԼՈՍ ՐԵՍՈՒԼԸՆ

ՂԱԼԱԹԻԱԼԸԼԱՐԱ ՐԵՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Փավլոս, ինսան թարաֆրնտան տէյիլ վէ ինսան վասթաթաղլէ տէյիլ, անճազ ցիսուս Բրիստոսին վէ անր էմլաթտան իհեստ էտէն փէտեր Ալլահին
- 2 թարաֆրնտան ըհսուլ օլադադ, Վէ պէնիմ իլէ պէրապէր պուլունան ճիւմլէ պիրատէրլէր Ղալաթիա
- 3 քիլիսէլէրինէ. փէտեր Ալլահ թարաֆրնտան, վէ փէտէրիմիլ Ալլահըն իրատէթինէ կէօրէ, պու հազըր եարամաղ տիւնետտան պիլի խէլլուս էթմէք իւզրէ, կիւնահարըմըլ իչիւն քէնտինի թէպիմ էթմիլ օլան Բուպպըմըլ ցիսուս Բրիստոս թարաֆրնտան
- 4 Սիլվէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլուն: (5) Ալլահ է պէտ իւլ ապատ համտ օլուն: Ամին:
- 6 Սիլվի Բրիստոսին 'ինայէթինէ տա'վէթ էտէնտէն ղայրի պիր պէշարէթէ պէջլէ սէրի'էն ինթիզալ էթ-
- 7 տիլինիլգէ թէ'աճճիւլ էտէրիմ: Պու տախի պաշգա տէյիլ տիր, անճազ սիլվի միւլթաթիպ էտէն վէ Բրիստոսին պէշարէթինի թահրիֆ էթմէք իսթէլին
- 8 պիր թադըմ քիմնէլէր վար տըր. Լաբլին էլէր պիլ եախօս սէմատէն պիր մէլէք պիլէ պիլիմ սիլվէ թէպ-չիլ էթտիլիմիլ պէշարէթտէն ղայրիսինի սիլվէ թէպ-

- 9 շիր էտերսէ, մէլ'ուն օլլուն: Մուգատտէմա տէ-
տիյիմիզ կիպի, շիմտի տախի եհնէ տէրիմ քի՝ է-
յէր պիր քիմնէ դապուլ էթտիյինիզտէն զայրի պիր
պէշտրէթ սիզէ թէպշիր էտերսէ, մէլ'ուն օլլուն:
- 10 Զիրա շիմտի աստէմէրի'ն մի, եօգստ Ալլահն մը
րիզաւորն արարըմ, ետխօտ աստէմէրի՝ խօշնուտ էթ-
մէք արզուսընստ մի իմ. զիրա էյէր տրթըգ աստէմ-
լէրի խօշնուտ էթոէ իտիմ, Քրիստոսըն գուլը օլմազ
իտիմ:
- 11 Էյ պիրտտէրլէր, թարաֆըմտան սիզէ թէպշիր
օլլանան պէշտրէթին ինսանա կէօրէ օլմատըզընը իշ-
- 12 'տր էտէրիմ: Զիրա պէն նէ անը ինսանտան ալտըմ,
նէ տէ թա'լիմ օլլունտըմ, անճագ Յիսուս Քրիստոսըն
- 13 ժոհէի իլէ ալլէ: Զիրա պէնիմ պիր զէման տիյանէթ ի
Եէհուտիյէտէ օլան հարէքեաթըմը՝ եա'նի Ալլահն
քիլիսէոհնէ հատտէն զիյատէ թէ'ատտի վէ անը խա-
- 14 բապ էթմէքտէ օլտըզըմը, Վէ էճատտըմըն ըիվայա-
թընա զիյատէսիյլէ զայրէթքէշ օլտրագ, միլլէթիմ-
տէ պուլունան չօգ ագրանըմտան զիյատէ տիյանէթ ի
Եէհուտիյէտէ թէրագգի էյլէտիյիմի իշիթմիշ սի-
- 15 նիզ: Լաքին պէնի վալիտէմին բահմիտէն պրըրպ'
քէնտի 'ինայէթի վասըթասըլլէ տա'վէթ էտէն Ալ-
- 16 լահ, Թա'իֆէլէր արասընտա թէպշիր էթմէքիյիմ
իչիւն, քէնտի Օղլընը պանա քէշֆ էթմէյի միւ-
նասիպ կէօրտիւլիւ վագըթտա՝ տէր հալ թէնէ վէ
- 17 գանա տանըշմատըմ: Հէմ տախի Եէրուշալիմէ,
պէնտէն էվիլլ ըէսուլ օլանլարըն եանընա չըգմա-
յըպ, Ֆազաթ Արապիտթանա կիթտիմ, վէ եհնէ
- 18 Տըմըշգա 'ավտէթ էթտիմ: Պա'տէհու իւչ սէնէ
սօնկրա, Պետրոս իլէ կէօրիւշմէք իւզրէ, Եէրուշա-

- լիմէ չըզըպ՝ եանինտա օն պէշ կիւն մէքս էլլէ-
 19 տիմ: Վէ լաքին ըտուլլէրաէն Բուպպըն գարնոտս.
 20 չը Եա'գուպտան զայրեօինի կեօրմէտիմ: Վէ օի-
 գէ եազմագտա օլտրղըմ շէյլէր խուսուսընտա, եա-
 լան սէջլէմէտիլիմ Ալլահն հուզուրընտա 'ալ-
 21 տրր: Պատէհու Սուրիա իլէ Գիլիգիա սէմթլէրինէ
 22 կէլտիմ: Վէ Գրիստոտա օլան Եէհուտիլէ քիլի-
 23 սէլէրինէ շախսէն մա'րուֆ տէյիլ իտիմ: Անճադ՝
 Պիղէ պիր գէման թէ'տտոի էտէն մուգատտէմա
 իաբապ էթտիլի իմանը շիմտի թէպշիր էտիյոր՝ տէ-
 24 յիւ խապէր ալտրադ, Հագգըմտա Ալահա համա
 էտէրլէր իտի:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ օն տէօրթ սէնէ սօնկրա թիթօսը տաիի պէ-
 րապէր ալլպ՝ Պարնապաու իլէ եինէ Եէրուշալիմէ
 2 չըգտըմ: Վէ վահի միւճիպինճէ չըգտըմ, վէ ան-
 լէրէ թա'իֆէլէր պէյինտէ վա'գ էթմէքտէ օլտր-
 ղըմ պէշարէթի պէյան էյլէտիմ: Լաքին աջ էէ-
 րէ սէյիրթմէյէյիմ, եա սէյիրթմիշ օլմայպըմ տէ-
 յիւ սահիպ ի ի'թիպար օլմայարա թէնհամէ պէյ-
 3 էյիտիմ: Լաքին պէնիմ իլէ պէրապէր պուլունան
 թիթօս Եունանի իքէն, խաթն օլունմազա մէճ-
 4 պուր օլմատը: Պու իսէ պիղի էսիր էթմէք իւզ-
 րէ, Գրիստոս Յիսուստա օլան հիւրրիլէթմիլի
 թէճէսաիւս էթմէյէ խաֆիլէն սիլիշէրէք իէլի կի-
 5 րէն քեազիպ պիրատէրլէր օէպէպինտէն իտի: Լա-
 քին հագիգաթ ը պէշարէթին սիզտէ սապիթ գալ-
 մասը իչիւն, իթա'աթ եօը իլէ անյլէրի պիր սա'աթ
 6 պիլէ տինկլէմէտիլ: Լաքին սահիպ ի ի'թիպար 'աատ
 օլունանիւր հէր նէ իտիլէր իսէ՝ պէնճէ Ֆարգ եօգ

արք. (Ալլահ ինսան խաթրընա պագմազ.) զիրա
 սահիպ ի ի'թիպար օլանլար պանա զեյաստէ պիր շէյ
 7 իֆատէ էթմէտիլէր : Լաքին պիլ 'սքս խիթան րէ-
 սալէթինտէ Պետրոսըն վասըթասըյլէ 'ամիլ օլան
 8 Զաթ թա'իֆէլէրտէ տախի պէնիմ վասըթամ իլէ
 8 'ամիլ օլտըղընտան , Մախթունլարա օլան պէշարէ-
 թին Պետրոսա իհալէ օլունտըղը միսիլլիւ , զսյըր ի
 մախթունլարա օլան պէշարէթին պանա իհալէ օ-
 լունտըղընր կէօրմէլէրի վէ պանա վէրիլէն 'ինայէթի
 անկլամալարըյլէ , պիզ թա'իֆէլէրէ , քէնտիլէր իսէ
 9 մախթունլարա կիթմէք իւզըէ , 'իմստ ի'թիպար օ-
 լունան Եա'գուպ վէ Բէֆասա վէ Եուհաննա պանա
 վէ Պարնապասա միւշարէքէթ իչիւն սաղ էլլէրինի
 10 վէրտիլէր : Անճագ ֆուգարայը խաթրըտա թուլթ-
 մամըզը Էսթէթիլէր . պէն տախի հէման պոլունուն իճ-
 11 բարնա հիմմէթ էյլէտիմ : Ամնա Պետրոս Անթա-
 քիսյա կէլտիլի զէման , թա'զիրէ միւլթահազագ
 օլտըղընտան՝ միւվաճէհէթէն անա մուգավէմէթ
 12 էթտիմ : Զիրա Եա'գուպ թարաֆընտան պա'զը քիմ-
 սէլէր կէլմէզտէն ագտէմ , թա'իֆէլէր իլէ պերտպէր
 թա'ամ էտէր իտի , լաքին անլէր կէլտիլէրինտէ՝
 Էհլ ի խիթան օլանլարտան գորգարագ , կերի չէ-
 13 քիլիպ պյըրլար : Վէ սա'իր Եէհուտիլէր տախի ա-
 նին իլէ պերտպէր րի'ա էթտիլէր , հաթթա անլէ-
 14 րին րի'ալէրինէ Պարնապաս տախի ալտանտը : Լա-
 քին պէշարէթին հագիգաթընա կէօրէ տօղրու հա-
 րէքէթ էթմէտիլէրինի կէօրալիլիւմտէ , ճիւմլէսի-
 նին հուզըլըրնտա Պետրոսա տէտիմ քի' Էյէր սէն
 Եէհուտի իքէն , Եէհուտի կիպի տէյիլ , անճագ
 թա'իֆէ կիպի եաշար իսէն , թա'իֆէլէրի Եէհուտի

- կիպի հարեքեթ եթմէյէ նա՞սը իճպար էտէրսին :
- 45 Պիզ 'ան ասըլ Եէհուտի օլուպ' թա'իֆէլէրտէն
- 46 կիւնասքեար օլմայարագ, ինսան շերի'աթ 'ամէլէ-
րիյլէ տէյիլ, անճագ Յիսուս ֆրիստոս օլան իման
վասըթասըյլէ թէպրիր օլունանաղընը պիլտիյիմիզ
տէն, պիզ տախի շերի'աթ 'ամէլէրիյլէ տէյիլ
անճագ ֆրիստոս օլան իմանլէ թէպրիր օլունանագ
իւզըէ, Յիսուս ֆրիստոս իման կէթիրտիք. զիրա
շերի'աթ 'ամէլէրիյլէ հիչ պիր պէշեր թէպրիր օ-
- 47 լունմագ, վէ էյէր ֆրիստոսըն վասըթասըյլէ թէպ-
րիր օլունմագ իսթէր իքէն, պիզ քէնտիմիզ տախի
կիւնասքեար պօլունուր իսէք, ֆրիստոս կիւնա՛հ
- 48 խատիմի մի տիր. հաշա. Զիրա էյէր եղտըլըմ
շէյլէրի թէքրար պինա էտէրսէմ, քէնտիմի գապու-
- 49 հաթիլ կէօթէրիրիմ: Զիւնքի պէն Ալլահա եաշա-
մագ իւզըէ, շերի'աթ վասըթասըյլէ շերի'աթա էօլ-
- 20 տիւմ. ֆրիստոս իլէ պէրապէր սալլ օլունտըմ. վէ
արթըգ պէն եաշամայօրըմ, անճագ ֆրիստոս պէն-
տէ եաշայօր. շիմտի իսէ թէնտէ եաշատըղճա պէ-
նի տէվէն վէ քէնտիյիմի պէնիմ իչիւն թէսլիմ է-
- 24 տէն իպնուլլահա օլան իման իլէ եաշարըմ, Ալլա-
հըն ինայէթիլի իպթալ էթմէմ. զիրա էյէր ա-
լահ շերի'աթ վասըթասըյլէ օլա, ֆրիստոս պի-
հուտէ եէրէ էօլմիւշ տիր :

ՊԱՊ 3

- 1 Էյ 'ադըլըզ Ղալաթիալըար, Յիսուս ֆրիստոս
արանըլտա սալլ օլունմըշ կիպի կէօղլէրինիլին էօ-
նիւնտէ բէսմ օլունմըշ իքէն, [սիզի հագիգաթա
2 իթա'աթ էթմէքտէն] քի՛մ իզլալ էթաի : Սիլտէն

ետլննրդ պուռնու անկլամագ իսթերիմ. Բուհը շերի-
 'աթ' ամէլէրիլէ մի, եօգաս իման իսթիմա'ը իլէ մի
 3 ալտընրդ: Պու գատար 'ագըլը' գ մը սընրդ, Բուհ իլէ
 պաշլամըշ իքէն, շիմտի թէ'ն իլէ մի խիթամ պու-
 4 լուսընրդ: Պու գատար շէյլէրի պիհուտէ եերէ' մի
 չէքտինիդ, էյէր ֆիլ վագը' պիհուտէ եերէ իսէ:
 5 Իմտի սիզէ Բուհը իհասն էտիպ' արանըլտա միւ'ճի-
 գէլէր իճրա էտէն' շերի'աթ' ամէլէրի' իլէ մի, եօգ-
 6 սա իման իսթիմա'ը իլէ մի ետէր: Նիթէքիմ' Ապ-
 րահամ Ալլահա իման էթտի, վէ անա սալահ' աստ
 7 օլուտու: Հալ պէօյլէ իքէն' իմանտան օլանլարն
 8 Ապրահամըն էվտուր օլտըղլարընը պիլինիդ: Վէ
 թա'իֆէլէրի իման իլէ Ալլահըն թէպրիւր էտէճէյի-
 նի ֆիթապ էվլէլա պիլտիլինտէն, Ապրահամա'
 ճէմի' ի միլէլ սէնտէ միւպարէքէնէճէք տիր' տէյիւ
 9 մուգատտէմու թէպշիւր էյլէտի: Իմտի էհլ ի իման
 օլանլար միւ'մին Ապրահամ իլէ պերապէր միւպա-
 10 րէքէնիլրէր: Չիւնքի էհլ ի ա'մալը շերի'աթ' օլան-
 լարն ճիւմլէսի լա'նէթ ալթընտա տըրլար. զիւրա'
 Շէրի'աթ' քիթապընտա պիլ ճիւմլէ մուհարէր օ-
 լան շէյլէրի իճրա էթմէքտէ հէր տէվամ էթմէյէն
 11 քիմսէ մէլ'ուռն օլուռն' տէյիւ մուհարէր տիր: Վէ
 'ինտ Ալլահ հիչ պիր քիմսէնին շերի'աթ' իլէ թէպ-
 րիւր օլուռնատըղը տէրքեար տըր, չիւնքի' Սալիհ ի-
 12 ման իլէ եաշայաճագ տըր: Շէրի'աթ' իսէ իման թա-
 րիգիլէ օլմայրպ, սնճագ' Էլ-Ֆի'ի իճրա էտէն ա-
 13 տէմ անլէր իլէ եաշայաճագ տըր: Քրիստոս պիզիմ
 իչիւն մէլ'ուռն օլուպ' պիզի շերի'աթ'ըն լա'նէթիլնտէն
 իսլաս էյլէտի. (զիւրա' Աղաճ իւզէրինտէ հէր տըր-
 14 լան մէլ'ուռն տըր' տէյիւ մուհարէր տիր.) Թա քի

- Ապրահամա Դէպք օրան պերէքէթ Յիսուս Գրիս.
տոստա թա'իֆէլէրէ վասըլ օլուպ' իման վասըթա.
- 15 սըյլէ Բուհըն վա'տընա նա'իլ օլալըմ: Եյ պիրա.
տէրլէր, ինսանճա սէօյլէյօրըմ. թաստըգ օլունմըլ
'ահտը վէլէվ ինսանըն պիլէ օլա, պիր քիմէ իպ.
- 16 թալ եաթօտ իւզէրինէ 'իլավէ էթմէզ: Իմտի վա'տ.
լէր Ապրահամա վէ անըն նէսլինէ օլունտըլար. քէս.
րէթ իչինն «էօյլէր կիպի' Վէ անըն նէսլէրինէ տէ.
մէյիպ' անճագ ֆէրտ իչինն «էօյլէր կիպի' Վէ սէնիի
- 17 նէսլինէ րէյօր. պու տա'սի Գրիստոս տըր: Լաքին
տէրիմ' քի' Տէօրթ եիւզ օթուզ սէնէ սօնկրա վէ.
րիլէն շէրի'աթ, վա'տը իպթալ էթմէք իւզըէ, Աւ
լահ թարաֆընտան Գրիստոստա էվվէլտէն թաստըգ
- 18 օլունմըլ օլան 'ահտը նէսիս էտէմէզ: Սիրա էյէր մի.
րաս շէրի'աթտան իսէ, աըթըգ վա'տտէն տէյիլ
տիր. հալ պու քի Ալահ անը Ապրահամա վա'տ
թարիգիլէ իհսան էյլէտի:
- 19 Եյլէ իսէ շէրի'աթ նէօ իչինն տիր. հագգընտա
վա'տ օլունան նէսլ զուհուր էտինճէյէտէք, թէ.
ճավուզաթ սէպէպինտէն 'իլավէ օլունուպ' մէլէքէ.
րին վասըթասըյլէ' պիր միյանճընըն եէտիլէ թէր.
- 20 թիպ օլունտու: Լաքին միյանճը պիր Բուհըն իչինն
21 օլմազ, ֆագաթ Ալահ պիր տիր: Իմտի շէրի'աթ
Ալահըն վա'տլէրինէ մուխալթ' մի տիր. հալա. գի.
րա էյէր հայաթ վէրմէյէ միւզթէտիր օլան շէրի.
'աթ վէրիլմիլ օլա իտի, հագիգաթէն սալահ շէ.
- 22 րի'աթտան օլուր իտի: Լաքին վա'տ Յիսուս Գրիս.
տոստ օլան իման իլէ միւմիլէրէ ի'թա օլունմասը
իչինն, ֆիթապ ճիւմլէսինի կիւնահ ոլթընա գա.
- 23 փատը. Վէ իման կէլմէզտէն էվվէլ' միւնքէլիֆ օ.

- լաճադ իման իչիւն շէրի'աթ ալթընտա գափանմըշ
 24 օլարագ, մահֆուլ գալորդ: Էլ հասըլ շէրի'աթ
 ֆրիստոսա Խէիւրէ+ իչիւն պիզիմ մու'էտտիպիմիզ
 25 օլտու, Թա քի իմանտան Թէպրիբ օլունալմ: Լա-
 քին իման կէլմիշ օլտրդտան սոնկրա արթըդ մու-
 26 'էտտիպ ալթընտա տէյիլ իզ: Զիրա ֆրիստոս ցի-
 սուստա օլան իմանըն վասըթասըյլէ, ճիւմլէնիզ
 27 Ալլահըն էվլատը սընըզ: Զիրա սիզին ճիւմլէնիզ քի
 ֆրիստոսա վաֆթիզ օլունտընըզ, ֆրիստոսը կիյին-
 28 միշ սինիզ: Նէ Եէհուտի, նէ տէ Եունանի վար,
 նէ գուլ, նէ տէ հիւրը վար, նէ էրքէք, նէ տէ տի-
 շի վար, չիւնքի ճիւմլէնիզ ֆրիստոս ցիսուստա պիբ
 29 սինիզ: Վէ էյէր սիզ ֆրիստոսըն իսէնիզ, պու էճլ-
 տէն Ապրահամըն նէպլի վէ վա'տ միւճիպինճէ վա-
 րիպէր սինիզ:

ՊԱՊ 4

- 4 Լաքին տէրիմ քի՝ վարիս սապի օլտրգճա, հէր
 շէյին սահիպի իսէ տէ, գուլտան հիչ պիբ ֆարգը
 2 օլմայըպ, փէտէրինին Թա'իին էթտիյի վագթա տէ-
 կին, վասիլէր վէ քէթիսիւտալար ալթընտա տըր:
 3 Վէզալիք պիզ տաիս սապի պուլունտըլըմըզ վա-
 գըթ, տիւնեանըն էրքեանը ալթընտա գուլլըգտա
 4 իտիք: Լաքին վագթըն Թէմամիյէթի օլունճա, Ալ-
 Լահ քէնտի Օղլընը գարըտան տօղմուշ վէ շէրի'աթ
 5 Թահֆընա կիրմիշ օլարագ՝ իրաալ էյլտի, Թա քի
 Թէպէննիյէ Նա'իլ օլմամըզ իչիւն, շէրի'աթ Թահ-
 6 թընտա օլանլարը խէլաս էտէ: Վէ օղուլար օլ-
 տրըլնրդտան Ալլահ սիզին գալլէրինիզէ քէնտի Օղ-
 լընըն՝ Ապպա, փէտէր, նիտա էտէն րուհընը էր-

- 7 սալ էյլէաի : Իմտի տրթըգ գուլ տէյիլ, անճագ
օղուլ սըն . վէ էյէր օղուլ իսէն , Գրիստոսըն վաթ .
- 8 Թապըյլէ տախի Ալլահըն վարիսի սին : Լաթին օլ
զէման Ալլահը պիլմէզ իքէն՝ զաթէն իլահ օլմայան .
- 9 լարա գուլլըգ էտէր իտինիզ : Շիմտի իսէ սիզ Ալլահը
պիլմիշ, վէ պախուսուս Ալլահ թարաֆընուսն պիլին .
միշ իքէն՝ նա՞սըլ շօլ զա՛իֆ վէ ֆադիր էրքեանա
թէքրար գուլլըգ էթմէք իսթէյէրէք , անլէրէ ըւ .
- 10 ճու՛ էտէրսինիլ : Կիւնլէր վէ սյլար վէ վազըթլար
- 11 վէ սէնէլէրէ ըի՛պէթ էտէրսինիլ : Սիզին իչիւն գօր-
գարըմ՝ քի ուզըսւնըլտա չէքտիլիմ էմէք պիհուտէ
կիտէճէք տիր :
- 12 Էյ պիրատէրլէր , սիզէ ըէճա էտէրիմ , պէնիմ
կիպի օլունըզ , զիրա պէն տախի սիզին կիպի օլտըմ .
- 13 սիզ պանա պիր վէճճլէ զտար էթմէտինիզ : Մա՛-
լիւմինիլ տիր քի իւք տէֆ՛ա սիզէ թէն զա՛իֆլէլի
- 14 իլէ պէշարէթի թէպշիր էյլէտիմ : Սիզ տախի թէ-
նիմտէ օլան թէճրիպէմի թահգիր վէ անտէն իքրահ
էթմէյիպ՝ պիլ՛աքս պէնի Ալլահըն պիր մէլէյի կի-
պի , վէ Գրիստոս Յիսուս կիպի գապուլ էթտինիզ :
- 15 Իմտի սիզին միւպարէքլէյինիլ նէ՞ իտի . զիրա սիլին
իչիւն չէհատէթ էտէրիմ քի միւմքին օլտըյար ,
- 16 կէօզլէրինիզ չըգարըպ պանա վէրիր իտինիզ : Իմտի
սիզէ հագիգաթը սէզյլէտիլիմ իչիւն՝ տիւլմէնինիլ
- 17 մի օլտըմ : Սիզին զայրէթինիզ չէքիյօրլար իսէ տէ ,
խալլի իչիւն օլմայըպ՝ անճագ սիզ քէնտիլէրին զայ-
րէթինի չէքէսինիլ տէյիւ՝ սիզին թէֆրիգ էթմէք
- 18 իսթէրլէր : Ամնա էյի շէյէ զայրէթքէշ օլմագ , եա-
լընըգ էանընըտա պուլունտըղըմ վազըթ տէյիլ :
- 19 անճագ հէր վազըթ էյի տիր : Էյ չօճուգլարըմ՝

- Քրիստոս սիղտէ սուրբԹփեղիւր օլունճայա տէկին ,
 20 սիղին իչիւն եկնէ աղըր չէքմէքտէ օլարագ , Շիմտի
 եանընըզտա պուլունմագ վէ սէսիմի տէյիշտիրմէք
 իսթէր իտիմ , զիրա սիղին հագգընըզտա շիւպհէտէ
 իմ :
- 21 Էյ շէրի'աթ ԹաճԹընտա օլմագ իսթէյէնդէր ,
 պանա սէջլէյինիզ , շէրի'աթը տինկլէմէ՞զ մի սինիզ :
- 22 Զիրա Ապրահամըն իբի օղլու վար իտի , պիրի ճա-
 րիյէտէն վէ տիկէրի հիւրրէտէն՝ տէյիւ մուհարրէր
- 23 տիր : Լաքին ճարիյէտէն օլան՝ Թէն ճիհէթիյլէ ,
 24 հիւրրէտէն օլան իսէ՝ վա'տ իլէ սոզտու : Վէ պու
 շէյլէր րէմզ Թարիգիյլէ Թէֆսիր օլունուր , զիրա
 պուշար շօլ իբի 'ահա տըր քի պիրի Թուր ի Սի-
 նատան օլուպ՝ օլ տախի գուլլըգ իչիւն սոզուրան
- 25 Հաճար տըր : Զիրա Հաճար 'Արապիսթանտա պու-
 լունան Թուր ի Սինա օլուպ՝ շիմտիբի Երուշաղիմէ
 միւշապիհ տիր , վէ քէնտի էվլատը իլէ պերապէր
- 26 գուլլըգ էտիյօր : Ամմա ճիւմէմիզին վալիտէսի օ-
 27 լան եօգուրըքի Երուշաղիմ հիւրրէ տիր Զիրա՝ Էյ
 սոզուրմիյան 'ագիր , սէն շատ օլ , էյ աղըր չէք-
 մէմիշ օլան , պիւլէնտ ափազլէ նիտա էյլէ . զիրա
 մէթրուքէնին էվլատը զէմճի օլանըն էվլատընտան
 զիյատէ օլաճագ տըր՝ տէյիւ մուհարրէր տիր :
- 28 Իմտի պիզ , էյ պիրատէրլէր , իահագ միսիլլիւ
 29 վա'տ էվլատը իզ : Լաքին օլ զէման Թէն ճիհէթիյ-
 լէ սոզան՝ բուհ ճիհէթիյլէ սոզանա Թէ'ատտի էթ-
- 30 տիյի միսիլլիւ , շիմտի տախի պէջլէ տիր : Լաքին
 ֆիթապ նէ՞ պուշուրուր . ճարիյէ իլէ օղլըն իխ-
 րաճ էյլէ , զիրա ճարիյէնին օղլու հիւրրէնին օղ-
- 31 լու իլէ պերապէր միրա՝ ալմիյաճագ տըր : Վէ

Հատրլ, պիրատերէր, պիզ ճարեյէնին տէյիլ, ան.
ճագ հիւրդէնին էվլատը իզ:

ՊԱՊ 5

- 1 Իմտի Բրիստոսըն պիզէ իհսան էթտիյի հիւրի.
յէթտէ սապիթ գատէմ օլունըզ, վէ թէքրար գուլ
- 2 Ըզ պօյունտըրըզնա կիրիֆթար օլնյընըզ, իյթէ
պէն փավլա սիզէ սեզլէրիմ քի՝ Էյէր խաթն օլա
նուրսանըզ, Բրիստոս սիզէ պիր ֆա՛խտէ էթմըզ:
- 3 Վէ հէր պիր խաթն օլունան ասէմէ՛ պիւթիւն
շէրի՛աթը իճրա էթմէյէ պօրճը օլտըզնա երէն չէ.
- 4 Հատէթ էտէրիմ: Աիզ քի շէրի՛աթ իլէ թէպրիր օ.
լունմագտա սընըզ, Բրիստոստան ալըրըպ՝ ինա.
- 5 յէթտէն տիւշտիւնիւզ: Զիրա պիզ իման վառթա.
սըյլէ թէպրիր իւմիտինէ Բուհ իլէ միւնթազըր իզ:
- 6 Զիւնքի Բրիստոս Յիսուստա նէ խիթան, նէ տէ
խիթանսըզըզ պիր շէյէ եարար, անճագ մուհապ.
- 7 պէթլէ ՛ամիլ օլան իման լալէ՛ բըբ: Էյի սէյիրտի.
յօր իտինիզ. սիզի հագիգաթա իթա՛աթ էթմէքտէն
- 8 քի՛մ մէն՝ էյլէտի: Պու թահրիք սիզի տա՛վէթ է.
9 տէն թարաֆընտան տէյիլ տիր: Պիր ազ մայա պիւ.
- 10 թիւն խամուրը մայալար: Ղայրի ֆիքրտէ պուլթն.
մամանըզ իչիւն հագդընըզտա Բապպտա իթիմա.
տըմ վար. ամմա սիզէ իզթիրապ վէրէն հէր քիմ
- 11 իսէ, ճէզտարնը չէքէճէք տիր: Ղաքին, էյ պիրա.
տէրէր, էյէր պէն տահա խիթան վա՛ղ էտիյօր.
սամ, նի՞չիւն հալա թէ՛ատտի կէօրիյօրըմ՝ օլ
թագտիրտէ խաչըն թէօքէզի իպթալ օլունտու:
- 12 Քեաշքի սիզի իֆսատ էտէնլէր քիւլլիյէն միւնգա.
թի՛ օլայտը:

- 43 Զիրա, էյ պիրատերէր, հիւրրիյէթէ տա՛վէթ
 օլունտընը, անճագ պու հիւրրիյէթ թէնէ ֆու-
 սաթ իչիւն օլմասըն, լաքին մուհապպէթ իլէ պիրի
 44 պիրինիզէ խրտմէթ էտինիլ: Զիւնքի պիւթիւն շէ-
 րիւթ պիր քէլամտա իթմամ օլունուր, եա՛նի
 45 Գօնշընը քէնտին կիպի սէվէսին: Վէ լաքին էյեր
 պիրի պիրինիզի ըսընպ եէյէճէք օլունսանըլ, սա-
 գընընըլ քի պիրի պիրինիզտէն թէլէֆ օլմայասը-
 46 նըլ: Ֆագաթ տերիմ քի՝ Բուհ իլէ սիւլուք էտի-
 նիլ, վէ թէն շէհվէթի իճրասընտա պուլընմայա-
 47 ճագսընըլ, Զիրա թէն րուհա գարշը, րուհ տախի
 թէնէ գարշը տըղու էտեր: պունլար տախի պիրի
 պիրինէ մուխալիֆ տիր, շէյլէ քի սիլ հէման իս-
 48 թէտիյինիլ շէյլէրի եափամագընըլ: Ամմա էյեր
 Բուհ իլէ տէլալէթ օլունուր իսէնիլ, շէրիւթ թահ-
 49 թընտա տէյիլ սինիլ: Վէ թէնին՝ ամէլլէրի աշի-
 քետր օլուպ՝ անլէր տախի զինա վէ ֆահշ վէ նա-
 20 փաքիլք վէ ֆիւճուր, Վէ փութփէրէսթիլք վէ սիհր
 վէ՝ ատապէթ վէ նիղա՝լար վէ գըղգանճլըզ վէ դա-
 զապ վէ միւնազա՝ա վէ իթիլաֆ վէ ֆըրգալար,
 21 Վէ հասէտ վէ գաթլ վէ սերիսօլըզլար վէ լէօ՛պի-
 յաթ վէ պունլարըն էմնալի տիր, քի էվլէլաէն սի-
 ղէ սէյլէտիյիմ վէճհ իւզըէ, շիմտի տախի սէյլէ-
 րիմ քի՝ պէյլէ շէյլէրի իշլէյէնլէր մէլէրիւթ Ու-
 22 լահը թէվլէրրիւս էթմէյէճէքլէր տիր: Լաքին Բու-
 հըն մէյվէսի մուհապպէթ վէ սիւրուր վէ սէլամէթ
 վէ թէ՛էննի վէ լութֆ վէ խայրիւահլըզ վէ սըտգ
 23 վէ հիլմ վէ զապթ ը նէֆս տիր: Պու մագուլէ շէյ-
 24 լէրէ գարշը շէրիւթ եօգ տըր: Վէ Գիրստոսըն օ-
 լուն քիմնէլէր թէնի անըն հէվէսլէրի վէ շէհվէթէ-

25 ըի իլէ սալալ եթտիւէր : Էյէր Բուհ իլէ Խաշար ի.
 26 սէք, Բուհ իլէ տախի սիւլուք էտէլիմ : Պիրի պի.
 ըիմիզի թահրիք էտիպ՝ պիրի պիրիմիզէ հասէտ է.
 տէրէք, պաթըլ իֆթիխարա մա'իլ օլմայալըմ :

ՊԱՊ 6

- 1 Էյ պիրատերէր, էյէր պիր ատէմ ղաֆիլէն պիր
 խաթաաա թութուլուրաա, սիզ քի բուհանի սի.
 նիզ, պէջլէ քիմսէյի հիլմ՝ բուհը իլէ իպահ էտի.
 նիզ, վէ պուռուռլէ պէրապէր քէնտինի սաղըն, սէն
- 2 տախի իզվայէ տիւշմէյէսին : Պիրի պիրինիզլին աղը.
 լըզլարընը թաշըյընըզ, վէ պէջլէճէ ֆրիստորն շէ.
- 3 ըի'աթընը իթմամ էյլէյինիզ. Զիրա էյէր պիր քիմ.
 սէ պիր շէյ տէյիլ իքէն, քէնտինի պիր շէյ զանն
- 4 էտերսէ, քէնտինի ալտատըր : Ամմա հէր քէս քէն.
 տի 'ամէլինի միւվաղէնէ էթսին, վէ օլ ղէման ղայ.
 ըիսի իչիւն տէյիլ, Խալընըզ քէնտի իչիւն իֆթիխա.
- 5 ըլ օլաճագ : Զիրա հէր քէս քէնտի եիւքիւնիւ թա.
 շըյաճագ տըր :
- 6 ֆէլամտա թա'իլմ օլունան քիմսէ մուս'լլիմինի
- 7 հէր կէօնէ նի'մէթլէրտէն հիսսէտար էյլէսին : Ալ.
 տանմայընըզ, Ալլահ իսթիհզա օլունամազ. զիրա ա.
 տէմ հէր նէ էքէրսէ, հէման տնը պիչէճէք տիր :
- 8 Զիւքի քէնտի թէնի իչիւն էքէն թէնտէն ֆէստ
 պիչէճէք. վէ Բուհ իչիւն էքէն՝ Բուհաան հայաթը
- 9 էպէտիյէ պիչէճէք տիր : Լաքին խայր իլլէմէքտէն
 օսանմայալըմ. զիրա ըէխալլէթտէ պուլունմատըղը.
- 10 մըզ թագտիրտէ, մէվսիմինտէ պիչէճէյիլ : Հալ
 պէջլէ իքէն, վազթըմըզ օլտըզճա, հէր քէսէ խու.
 սուսա էհլ ի իման օլանլարա էյիլիք էտէլիմ :

- 41 Պագընըղ, քէնտի եւտիմ իլէ սիզէ նաւըլ եազը-
 42 լար եաղտըմ, թէն ճիհէթիլէ կիւղէլ կէօրիւնմէք
 իսթէյէնլէր խաթն օլունմանըղա իպրամ էտէրլէր,
 պու տախի անճագ Բրիստոսըն խաջը իշիւն թէ'ատ-
 43 աի կէօրմէմէլէրի իշիւն տիր: Զիրա խաթն օլունան-
 լար քէնտիլէր պիլէ շէրի'աթը հըֆլ էթմէյիպ' ան-
 ճագ սիզին թէնինիլ իլէ իֆթիխար էթմէլէրի ի-
 44 չիւն, սիզին խաթն օլունմանըղ իսթէյօրլար: Լա-
 քին հաշա քի պէն Բապպըմըղ Յիսուս Բրիստոսըն
 խաջընտան զպրի շէյ իլէ իֆթիխար էտէյիմ, անըն
 վասըթասըյլէ տիւնեա պանս, պէն տախի տիւն-
 45 եայա սաւլ օլունտըմ: Զիրա Բրիստոս Յիսուստա
 նէ խիթան, նէ տէ խիթանսըղլէ պիր շէյէ եարար:
 46 անճագ եէնի մախլուգ օլմագ լաւէ' բըր: Վէ պու
 գանուն իւզրէ սիւլուք էտէյլէրին քեաֆֆէսի իւ-
 ղէրինէ վէ Ալլահըն իսրայէլի իւզէրինէ սէլամէթ վէ
 47 մէրհամէթ օլուն: Պունտան պէջլէ քիմնէ պանա
 զահմէթ վէրմէսին: զիրա պէն ճէսէտիմնէ Բապպ
 48 Յիսուսըն պէրէլէրինի թաշըյօրըմ: Էյ պիրատէր-
 լէր, Բապպըմըղ Յիսուս Բրիստոսըն 'ինայէթի սի-
 ղին ըուհընըղ իլէ օլուն: Ամին:

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԷՖՍՈՒՍԼԸԼԱՐԱ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահն իրատեթիլէ Յիսուս Գրիստոսըն ընտելլ
Փաւլոս, էֆսուստա պուլունտն մեզ տատեպերէ,
վէ Գրիստոս Յիսուստա պուլունտն միւ՛մինլերէ.
- 2 Փետերիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոսըն
Թարաֆընտան սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլունս.
- 3 Միւպարէք օլուն Բապպմըզ Յիսուս Գրիստոսըն
Փետերի Ալլահ, քի պիզի սէմալիյաթտա Գրիստոս
սըն վասթասըյէ քեաֆֆէ ի պերէքեաթ ը բուհա.
- 4 Նիյէյէ նա'իլ էյլետի. Նիթէքիմ՝ քէնտի հուզու
ընտա մուհապլէթտէ մեզ տատէս վէ լէքէսիզ օլ
մամըլ իչէն, տիւնեանըն լէ՛սիօնտէն էվլէլ պի-
- 5 զի անտէ ինթիխապ էյլետի. Վէ Սէվկիլլէտիւնտէ
պիզի մազհար էյլետիյի 'իզգէթ ի 'ինայէթինին մետ.
- 6 հի իչէն, քէնտի իրատէթինին ըիզասընա կէօրէ,
քէնտինէ Յիսուս Գրիստոսըն վասթասըյէ պիզի
- 7 լէպլէնիլէ Թազտիր էյլէտի. Անտէ տաթի պիզի
- 8 զանընըն վասթասըյէ ֆիտիյէյէ, Նա'նի պիզի
քէմալ ի հիքմէթ վէ ֆէհմ՝ իլէ լէզգէիտ էյլէտիյի
'ինայէթինին զընասընա կէօրէ, կիւնասընըն մազ-
- 9 ֆէրէթինէ մալիք իզ. Վէ եզէլտէն պերու քէնտի-
սինտէ Թասմիմ էյլէտիյի հիւսն ի ըիզասընա կէօրէ

- սէթ վէ հիւքիւմէթ վէ գուտրէթ վէ սալթանն.
 Թըն վէ եալընըզ պու տիւնեատա տէյիլ, անճագ
 տիրէթտէ տախի մէվսուժ օլան հէր իսմին մաֆէվ
 գինտէ, սէմավիյաթտա քէնտի սաղընտա օթուրթ.
 22 աու. վէ հէր շէյի անըն այագլարը ալթընա միւ.
 Թի՛ գըլարագ, անը հէր խուսուստա քիլիսէյէ ըէ՛ս
 23 նասպ էյլէտի: Պու տախի անըն ճէսէտի օըւպ՛
 ճիւմլէյի հէր շէյտէ իքմալ էտէնին քէմալիյէթի
 տիր:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ սիզի՛ խաթա վէ կիւնտհլարտա էօլմիւշ իքնի
 2 Աււհ ԴէրիմԴէ. Անյէրտէ սիզ պիր գէման պու ալնն.
 Եանըն ըէվիշինէ կէօրէ հապա հիւքիւմէթինին ըէ.
 'խսինէ, եա՛նի իթա՛աթսըզլըզըն օղուլլարընտա շիմ.
 տի 'ամիլ օլան ըուհա կէօրէ հարէքէթ էտէր իտի.
 3 Նիզ: Պուհլարըն տրասընտա պիզիմ՝ ճիւմլէմիլ տա.
 Խի պիր գէման թէնիմիզին շէհվէթլէրինտէ սիւլուք
 էտիպ՛ թէն վէ էֆքեարըն միւրատլարընը իճրա է.
 տէրէք, սա՛իլլէր կիպի պիթ թապի՛ էհլ ի զազապ
 4 իտիք: Լաքին Ալլահ մէրհամէթտէ զանի օլմաղէ,
 պիզէ կէօսթէրտիյի քէնտի 'ազիմ՝ մուհապպէթին.
 5 տէն նաշի, Պիզ խաթալարտա էօրիւ պուլունարղը.
 մըզ հալտէ, պիզի ֆրիստոս իլէ պէրապէր տիրիլթ.
 6 տի. ('ինայէթ իլէ խէրաս պուլմուշընը.) Վէ Դէ.
 Դէ անըն իլէ պէրապէր իհէա էտիպ՛ սէմավիյաթտա
 7 ֆրիստոս Յիսուս իլէ օթուրթտու. Թա քի ֆրիստոս
 Յիսուստա պիզէ Իպուշ էյիէԴէյէ լութֆ իլէ քէնտի
 'ինայէթինին ֆաղիլէթի զընասընը կէլէճէք՝ տարէք.
 8 տէ իզհար էտէ: Չիրա իման վասըթա օլարագ՝ Ի-

- հայեթէ խելաւս պուլտընըզ . պու տախի սիզտէն օլ-
 9 մայրպ Ալլահըն 'աթիյէսի տիր . 'Ամէլէբտէն տէ-
 10 յիլ տիր . Թա քի քիմնէ իֆթիխար էթմէյէ : Զի-
 րա պիզ անլէրտէ սիւլուք էյլէմէմիզ իւզլէ՝ Ալ-
 լահըն մուգատտէմա Թէհէյյէ էյլէտիյի ա՛մալ Ը
 հասէնէ իչիւն ֆրիստոս Յիսուստա խալգ օլունմըշ
 օլարագ , անըն 'ամէլի իզ :
- 11 Իմտի խաթըրընզա կէթիրինիզ քի՝ սիզ պիր վա-
 դըթ Թէնճէ Թա՝իֆէլէր օլուպ՝ վէ Թէնտէ էլ իլէ
 իճրա գըլընարագ , մախթուն 'ատտ օլունան Թա-
 րաֆընտան զայր ի մախթուն 'ատտ օլունուր խտի-
- 12 նիզ . Օլ գէման ֆրիստոսսըզ օլուպ՝ Իւրայէլ միլ-
 լէթինէ էճնէպի , վէ վա՛տըն 'ահալէրինտէն զարիպ
 պուլունարագ , պիր իւմիտէ մալլէք օլմայրպ տինէա-
- 13 տա Ալլահըր խտինիզ : Շիմտի իսէ ֆրիստոս Յի-
 սուստա՝ սիզ քի պիր վադըթ պա՛խ խտինիզ , ֆրիս-
- 14 տոսըն գանը իլէ գարիպ օլտընըզ : Զիրա պիզիմ՝ սէ-
 լամէթիմիզ օ տըր , չիւնքի օ իքիսինի պիր էյլէյիպ :
- 15 Քէնտի Թէնիյլէ օրթա տիվարը՝ հա՛նի 'ատալէթի
 երգմաղլէ , նիզամաթ իլէ էվամիրին շէրի՛աթընը
 նէսի էյլէտի . Թա քի սէլամէթ հուսուլէ կէթիրէ-
 րէք , իքիսինի քէնտինտէ պիր ինսան Ը ճէտիտ խալգ
- 16 էտէ . Վէ քէնտի խաչը իլէ 'ատալէթի հէլաք էթ-
 միշ օլարագ , անըն վասըթաուրյլէ իքիսինի պիր ճէ-
- 17 սէտտէ Ալլահ իլէ պարըշտըրա . Վէ կէլիպ՝ սիզ
 պա՛խ օլանլարա վէ հէմ՝ տէ գարիպ օլանլարա սէ-
- 18 լամէթի Թէպչիր էյլէտի : Զիրա իքիմիղին պիր բուհ-
 տա փէտէրէ Թէգարրուպը անըն վասըթասըյլէ տիր :
- 19 Պինա՛էն 'ալէյհ պունտան պէզլլէ՝ զարիպ վէ միւ-
 սաֆիր օլմայրպ , անճագ մուգատտէսլէրին միլէթ-

- տաշլարը վէ Ալլահնէն է՛՛՛՛ ի պէյթինտէն սինիզ .
 20 Սիզ րէսուլլէրին վէ փէյղամպէրլէրին թէմէլի իւզէ-
 րիննէ պինա օլունտրնըզ . պունուն տա քէօշէ թաշը
 21 պիզզաթ Յիսուս Քրիստոս տըր , Քի պիւթիւն պի-
 նա անտէ թէրքիպ օլունմաղէ , Բապպա մուգատ-
 տէս պիր հէյքէլ օլմագ իւզրէ պէյիւմէքտէ տիր :
 22 Վէ անտէ սիզ տախի Բուհ իլէ Ալլահնէն մէսքէնի
 օլմագ իւզրէ , պէրապէր պինա օլունույըսընըզ :

ՊԱՊ 3

- 1 Պու սէպէպտէն պէն Փափլոս սիզ թա'իֆէլէր իլին
 2 Քրիստոս Յիսուսն մահպուսը օլարագ , Ալլահն
 պանա սիզին իլին իհալէ օլունմըշ օլան 'ինայէթի-
 3 նին իտարէսինի , Էա'նի պանա պու սըրրը իլհամ իէ
 պիւտիրտիլինի պիւա շիւպհէ իշիթմիշսինիզ , նիթէ-
 4 քիմ էվիլլա մուսթասարճա էազտըմ . Անը օղու-
 յուպ Քրիստոսն սըրրը խուսուսընտա պէնիմ վու-
 5 դուֆըմը անկըպա պիւրսինիզ : Պու «ըր տախի , Էա'-
 նի թա'իֆէլէրին պէշարէթ վասըթասըրյէ Քրիս-
 տոստա միրոս շէրիքի վէ հէմճէսէտ վէ վա'տընա
 6 հիսսէտար օլմալարը , Շիմտի անըն մուգատտէս րէ-
 սուլլէրիննէ վէ փէյղամպէրլէրիննէ Բուհ իլէ քէշֆ օ-
 լունտըղը միսիլլիւ ա'տար ը սա'իրէտէ պէնի տտէմէ
 7 պիւտիրիլմէտի : Պէն տախի Ալլահնէն դուտրէթինին
 ֆի'լի իւզրէ , պանա վէրիլէն մէվհիպէ ի 'ինայէթի
 8 միւճիպինճէ օլ պէլ-րէֆին խատիմի օլարմ . Պէն
 ճիւմլէ մուգատտէպէրին էն էանասը պուլունտըղմ
 հալտէ , պու 'ինայէթ' Էա'նի թա'իֆէլէր տրասըն-
 տա Քրիստոսն 'ազըլ էրմէյէն զընասընը թէպշիր
 9 էտիպ , Հէր շէյի Յիսուս Քրիստոսն վասըթասըյ-

- և] խաղա էտէն Ալլահն ինքզնիստէ, էզէլտէն մէք-
 թում օլան սըրրըն ինքզնիստէ ինքզնիստէ հազգըն-
 տոս՝ ճիւղէն թէնքիւր էթմէքիւր պանսա իհասն օ-
 10 լուհտու. Շէջլէ քի Ալլահն հիքմէթ ի միւթէնէվ-
 վի'էթի շիմոի քիլիսէնին վասըթասըլէ սէմավիյաթ-
 տա օլան ըի'ասէթլէր վէ հիւքիւմէթլէրէ Բապպը-
 11 մըլ Բըրիստոս Յիսուստո էթաիյի թագաիւր ի էզէ-
 12 լի միւքիւրիստէ պիլտիւրիլէ. Պիլիմ տաիւր անըն վա-
 սըթասըլէ քէնտիսինէ իման էտէրէք իթիմաստ
 իւզըն ճէսարէթ վէ թէգարրուզըմըլ վար սըր:
 13 Պու էճլտէն բէճա էտէրիմ քի սիզէ միւքիւր ի
 'իզգէթ օլտորոգ պէնիմ էօլընըզա չէքաիյիմ մուզա-
 յազալտըր սէպէպինտէն փիւթուր կէթիւմէյէսինիզ:
 14 Պու սէպէպտէն, Բէրէմ, Բապպըմըլ Յիսուս Բըրիս-
 տոսըն փէտէրինին՝ էանի սէմավաթտա վէ բու ի զէ-
 մինտէ պուլլուան հէր պիւր գապիլէնին անըն իսմիյ-
 15 լէ միւսէմմա օլտըզը փէրէքիւր հուզուրընտա տիլ
 16 իւզէրինտէ ինչալ էտէրիմ քի՝ Բէնտի ճէլալինին զը-
 նասընա կէօրէ քէնտի Բուհը վասըթասըլէ տէրու-
 նի տտէմտէ գուվիլէթ իլէ միւքիւր օլմադըզը,
 17 վէ իման վասըթասըլէ Բըրիստոսըն գալպէրինիզտէ
 18 սաքին օլմադըզընը իհասն էտէ. Հէմ տաիւր սիզ
 մուհազպէթտէ քէօրէնմիշ վէ թէմէլլէնմիշ օլա-
 րազ, Ալլահն պիլ ճիւղէ քէմալլէթիլլէ մէմու-
 օլմանըլ իչիւն, ճիւղէ մուգատտէսլէր իլէ պէրա-
 պէր, 'արըլ վէ թուլ վէ 'ումգ վէ իրթիֆա' ինք օլ-
 19 տըզընը ֆէհմ էթմէյէ, Եա'նի Բըրիստոսըն 'ազըն
 մաֆէվէրինտէ օլան մուհազպէթիւնի անկլամազա
 20 միւքիւրտիւր օլասընըլ, վէ պիզտէ 'ամիլ օլան
 գուլտըրէթէ կէօրէ հէր խուսուստա տիլէտիյիմիլ էա

- տիւղիւնտիւյիւմիւզտէն զայէթ զիյատէ իճրա էթ.
 21 յէյէ գատիր օլանա ֆրիստոս Յիսուսըն վատթա.
 արլէ քիլիսէսէ ճիւմլէ տէհրէրտէ էպէա իւլ ա.
 պատ համա օլսուն : Ամին :

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի պէն Բապպ իչիւն մահպուս օլան սիղէ րէ.
 ճա էտէրիմ քի տա'վէթ օլունտըղընը տա'վէթէ
 2 Լա'իզ օլտըղը վէճհ իւզրէ՝ ֆէմալ ի թէվազու' վէ
 հիլմ վէ սապր իլէ սիւլուք էյլէյիպ' պիրի պիրինի.
 3 զէ մուհասպէթ իլէ թէհամմիւլ էտէսինիլ. վէ
 սէլամէթին պէնտիլլէ Բուհըն մուհիպ օլտըղը իթ.
 4 Թիհատը հըֆօլ էթմէյէ ճէհտ էտէսինիլ. Տա'վէ.
 թինիզին պիր իւմիտինէ տախի տա'վէթ օլունտըղը.
 5 Նըզ միսիլիւ, ճէսէտ պիր, վէ բուհ պիր, Բապպ
 6 պիր, իման պիր, վաֆթիլ պիր, չիւմլէնին իւզէ.
 րինտէ վէ ճիւմլէսի իլէ վէ ճիւմլէնիզտէ օլտազ,
 7 ճիւմլէնին Ալլահը վէ փէտէրի պիր տիր : Ամին հեր
 պիրմիլէ ֆրիստոսըն 'աթիյէսինին էօլչիւսինէ կէօ.
 8 րէ 'ինայէթ իհսան օլունտու : Պունա պինա'նի՝
 Եիւքսէյէ 'ուրուճ էտիպ' էսարէթի էսիր էթտի,
 վէ ատէմլէրէ 'աթիյէլէր վէրտի՝ տէյիւ պույուրուր :
 9 Իմտի պու 'ուրուճ նէ՞ տէմէք տիր. յէյէր քի էվ.
 վէլա էէրին աշաղըքի մահալլէրինն նիւզուլ էթմիլ
 10 օլա : Օլ նիւզուլ էտէն, վէ հեր շէյի մէմուլ գըլ.
 մազ իւզրէ ճէմի՝ ի սէմալաթսան էօգարը 'ուրուճ
 11 էտէն հէման պիր տիր : Փէնտիսի մուգատտէյէրին
 իքմալն մազսէտիլլէ խըտմէթին իֆասը վէ ֆրիս.
 12 տոսըն ճէսէտի 'իմարէթի իչիւն, Պա'ղըսընը րէ.
 սուլ, պա'ղըսընը փէյղամպէր, պա'ղըսընը միւպէշիլ,

- պո'ղբսընդ տախի չօպան վէ մու'ալլիմ' օլմագ իւզըէ
 43 թա'եխի էյլէտի, թա քի ճիւմլէմիլ իման վէ իպ-
 նուլլաճը պիլմէքիք իթթիհատընա, քեամիլ ատեմ'
 օլմագ իւզըէ Մէսիհին քեմալինին դամէթի էօլչիւ-
 44 սիւնէ վասըլ օլալըմ'. Շէյլէ քի պունտան պեօյլէ
 ատեմլէրին հիլէլէրի վէ մէքը իլէ իզլալ էտիճի աւ-
 սիսէլէրիլէ թա'լիմին հէր պիր ըիւզկետընտան
 չալգանան վէ էօթէ պէրի սիւրիւքլէնէն չօճուգլար
 45 օլ'նայրա, Անճագ մուհասպէթ իլէ հադիգաթա
 թապի' օլտրագ հէր վէճհլէ անտէ նիւմա պուլալըմ',
 46 էա'նէ պաշ օլան ֆրիստոստա քի անտէն պիւթիւն
 վիւճուտ հէր եսրարմ' էտէն իրթիպաթ վասըթա-
 օլլէ թէրքիպ վէ թէշքիլ օլունարագ, հէր դըս-
 մընըն միգտարը 'ամէլէնէ կէօրէ, ճէսէտ մուհասպ-
 պէթլէ քեսպ ի իմարէթի իլչիւն նիւմա պուլըր:
 47 իմոի պունու տէյիպ Բապստա շէհատէթլէ ու-
 սէհ-նէ էտերիմ' քի սիլ, արթըգ սա'իր թա'իֆէլէր
 քէնտի ֆիքրլէրինին պութլունընտա սիւլուք էթ-
 48 տիլէրի կիպի, սիւլուք էթմէյէսինիլ. Չիւնքի գալպ-
 լէրինին զըլգէթիլէ տէրուլէրինտէ 'պուլունան ճէ-
 հալէթ սէպէպինտէն, զուլմէթ անլէրին զիհլէրինի
 դափլամըջ օլտրագ, Ալլահըն հայթթընտան զարիպ
 49 պուլունմըջ օլտըլըր. վէ հէր հիսսի զա'իպ էտէ-
 րէք, թամա' իլէ հէր կէօնէ նափաքիլի իշլէմէք
 իւզըէ, քէնտիլէրինի ֆըսգ ու ֆիւճուրէ թէսիլմ'
 20 էթտիլէր: Սիլ իսէ ֆրիստոսը պեօյլէ էօրէնմէտի-
 21 նիլ. Մաաեմ' քի հադիգաթ Յիսուստա պուլուն-
 տըզը վէճհլէ' իշիտիպ ոնըն թարաֆընտան թա'լիմ'
 22 օլունտընըլ. էվվէլէրի հարէքէթինիլէ կէօրէ իզլալ
 էտէն շէհլէթլէրինճէ ֆէսատ պուլան էսքի ատեմի

- 23 Թէրք ետիպ՝ Աղլընըզըն բուհը իլէ Թէճէտտիւտ է.
 24 տէրէք, Ասլահատա վէ հազիգաթա 'ա'իտ գուտսի.
 Եթատէ, Ալլահըն Էր-Դէ-Բէնէ կէօրէ խալլօ օրլանն
 25 եէնի տաէմի կիլինէսինիլ: Պու էճլտէն հալընը
 Թէրք ետիպ՝ սիզ հէր պլըրինիզ գօնշըսը իլէ հազգը
 սէջլէյինիլ. չիւնքի պլըրի պլըրինիզըն 'ա'ղասը իզ:
 26 Ղալասպ էթաիլինիզաէ կիւնաս իշլէմէյինիլ. դա-
 27 զապընըզըն իւզէրինէ կիւնէշ պաթմասըն: Շէյթա-
 28 նա տաիի մահալ վէրմէյինիլ: Սըրգաթ էտէն ար-
 Թըգ սըրգաթ էթմէսին. պիլ 'աքս միւհթաճ օլա-
 նը հիսսէտար էթմէյէ միւզթէտիր օլմիզ իւզրէ էլ
 29 լէրի իլէ էյի իշ իշլէյէրէք էմէք չէքսին. Աղլընըզ-
 տան պիլ ֆէնա սէօզ ապլա չըգմասըն, ֆազաթ
 իշլտէնլէրէ նի'մէթ վէրմէք իւզրէ, մուզթադի օլան
 'իմարէթ իշլէն խայրըսը նէ իսէ՝ աշ Էօյլէյնիլ:
 30 Վէ Ալլահըն Բուհ իւլ Գուտսընը մահգուէն էթմէ-
 յինիլ, քի աշըն իլէ սիզ ֆիտիյէ կիւնիւ իշին
 31 միւհթէնտինիլ: Հէր աճըլըզ վէ խըշմ վէ դաղապ
 վէ պաղըրըշ վէ քիւֆը հէր քէօթիւլիւք իլէ պէ-
 32 րապէր սիզտէն տէֆ՝ օրլանսըն: Վէ պլըրի պլըրինիզ
 հալմ վէ շէֆիզ օրլուպ, Ալլահ տաիի ֆրիստոս
 վասըթասըյլէ սիզի 'աֆիլ էյլէտիյի կիպի եէքտիլէ-
 րինիլի 'աֆիլ էտինիլ:

ՊԱՊ 5

- 1 Իմոի սէվկիւլիւ էվլատ կիպի, Ալլահա միւզթէտի
 2 օրլանըզ. Վէ մուհապպէթլէ սիւլուք էյլէյինիլ,
 նիթէքիմ ֆրիստոս տաիի պիզի սէվիպ՝ քէնտինի
 պիզիմ իշին խօշ բա'հա օլմիզ իւզրէ Ալլահա
 3 Թադաիմէ վէ զէպիհէ Թէսլիմ էյլէտի: Լաքին մու-

գտնուեալէրէ վաճիպ օլտըղը իւզըէ, ղինա վէ հէր
 կէճոն նափաբլըբ եախօտ թամա՛քեարլըղըն իամի
 4 պիւէ տրանըզտա անկըմասըն, վէ պու նասէզա
 շէյլէր՝ եա՛նի ՚արսըղըզ վէ սէֆահէթ քէլամը եա-
 խօտ հէզլ պուլունմայըպ, անճագ պիթ թէրճիհ
 5 շիւքը ՚աբլ օլունսըն: Մա՛լիւմինիզ տիր քի հիչ պիր
 ղինաբետը եախօտ նափաթ եախօտ թամա՛քեարըն
 (քի պու փութփէրէսթ տիր) ֆրիստոսըն վէ Ալա-
 6 հըն մէլէքիւթիւնտէ միրասը եօզ տըր: Սիրի պիր
 քիմսէ պիհոտտէ սէօզլէր իլէ ալտաթմասըն: ղիրա
 պու շէյլէր սէպէպինտէն էհլ ի ՚իսեան իւզէրինէ
 7 Ալահըն ղազապը կէլըր: Իմտի անլէրին շէրիքէրի
 8 օլմայընըզ. Ղիրա պիր ղէման ղուլմէթ իտինիզ, շիմ-
 տի իսէ Բապպտա նուր օլտրագ, էհլ ի նուր կիպի
 9 սիւլուք էյլէլինիզ. Ղիրա Բուհըն մէյվէսի հէր է-
 յիլըք վէ սալահ վէ հագիգաթտան՝ իպարէթ տիր:
 10 Բապպա մագպուլ օլմն նէ իտիլինի թէճըրպէ է-
 11 տինիզ: Ղուլմէթին սէմէրէսիզ ՚ամէլէրինէ միւշ-
 12 թէրիք օլմայըպ՝ պիթ թէրճիհ թա՛ղըր էտինիզ: Ղի-
 րա անլէրտէն կիզլի իշէնիլէն շէյլէրի սէյլէմէք պի-
 13 լէ ՚այպ տըր: Ամմա թա՛ղըր օլունան հէր շէյ նուր
 վասըթտաըյլէ ղահիր օլուր: ղիրա իզհար օլունան
 14 հէր շէյ նուր տըր: Պունա պինա՛նն՝ էյ ույգուտա
 օլմն, ույան վէ էմվաթտան գըյամ էյլէ, վէ ֆրիս-
 տոս սանա ղիյա վէրէճէք տիր՝ տէյիւ պույուրուր:
 15 Իմտի ՚ագըլսըղար կիպի տէյիլ, անճագ ՚ագըլ-
 րըր կիպի տիգգաթ իւզըն հարէքէթ էթմէյէ պա-
 16 ղընըզ. վէ վագթը սաթուն տընըզ, ղիրա պու
 17 կիւնլէր ֆէնա տըր: Պու էճլտէն ֆէհմնիզ օլմայըպ՝
 անճագ Բապպըն իրատէթի նէ օլտըղընը ֆէհմ է-

- 18 տինիդ: Վէ պա'իս ի ֆիւճուր օլան շէրապ իլէ սեր-
խօշ օլմայընրզ, անճագ Բուհ իլէ մէմու օլարագ ,
- 19 Պիրի պիրինիդ իլէ մեզամիր վէ իլահի վէ բուհանի
Թէսպի հէր իլէ Թէքէլլիւմ՝ վէ գալպէրինիզտէ Բապ-
- 20 պա Թէքէննիւմ վէ Թէգմիր էտերէք , Տա'իմա հէր
շէյ իլիւն փէտեր Ալլահա Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսըն իսմիլլէ շիւքը էտինիզ :
- 21 Պիրի պիրինիզէ Ալլահ գորգուսըյլէ միւթի՝ օլու-
- 22 նըզ: Էյ զէվճէլէր , քէնտի զէվճէրինիլէ Բապպա
- 23 Բ-թէ՝ օլա- կիպի միւթի՝ օլունըզ . Ձիրա զէվճ զէվ-
ճէնին պաշը տըր , նիթէքիւմ Քրիստոս քիլիսէնին
- 24 պաշը վէ վիւճուտին խէլուսքետըրը տըր : Իմտի քիլի-
սէ Քրիստոսա միւթի՝ օլտըզ միսիլլիւ , զէվճէլէր
տախի հէր շէյտէ քէնտի զէվճէրինէ Բ-թէ՝ օլուն-
- 25 լար : Էյ զէվճէլէր , քէնտի զէվճէլէրինիզի սէվի-
նիզ , նիթէքիւմ Քրիստոս տախի քիլիսէյի սէվտի ,
- 26 Վէ անըն եօլընա քէնտինի Թէսլիւմ էյլէտի , Թա-
քի սու իլէ երյգամագտա քէլում իլէ անը Թաթ-
- 27 հիր էյլէյիպ Թագտիս էտէ . Վէ լէքէ եա պիւրիւ-
շիւք վէ պու միսիլլիւ շէյտէն 'արի օլարագ , մու-
գատտէս վէ լէքէսիլ օլմագ իւզըն , քիլիսէյի քէն-
- 28 տինէ 'իզզէթլի իհզար էտէ : Քէզալիք զէվճէր զէվ-
ճէլէրինի քէնտի վիւճուտէրի կիպի սէվմէյէ պօրճու-
տըրլար . քէնտի զէվճէսինի սէվէն , քէնտի քէնտինի
- 29 սէվմէյ օլուր : Ձիրա պիր քիման հիչ պիր վագըթ քէն-
տի վիւճուտինէ պուզզ էթմէտի , անճագ Բապպ քի-
լիսէյի ֆայըրդը միսիլլիւ՝ անը պէսլէր վէ գայըրըր :
- 30 Ձիրա պիզ անըն Թէնինտէն վէ քէմիքլէրլինտէն օլա-
- 31 բագ , վիւճուտինին ա'ղաոր իզ : Պու սէպէպտէն ա-
տէմ փէտերինի վէ վալիստէսինի Թէրք էտիպ զէվճէ-

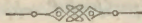
սինէ միւլաւորդ օլարագ՝ իքիսի եւք վիւճուտ օլաճագ
 32 տրր։ Պու սրբր պէջիւք տիր, լաքին պէն ֆրիստոս
 33 վէ քիլիսէ հագգընտա սէջլէյօրըմ։ Խմտի սիլլաէն
 հէր պիրի քէնտի զէվճէսինի հէման քէնտի նէֆսի
 կիպի սէվսին, զէվճէ իսէ քէնտի զէվճինէ հիւրմէթ-
 էթսին։

ՊԱՊ 6

1 Եյ էվլատ, քէնտի վալիտէյնինիզէ Բապպատ միւ-
 2 թի՝ օլուհըզ, զիրա պու հագգ տրր։ Փէտէրինէ վէ
 վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ, (վա՛տ իլէ պիրինճի էմր
 3 պու տրր,) Թա քի սանա խայր կէլիպ՝ եէր իւզէրին-
 4 տէ 'էօմրիւն ուզըւն օլա։ Սիլ տախի, էյ փէտէր-
 լէր, էվլատընըզ իղզապ էթմէյիպ՝ անճագ Բապ-
 պըն թէրպիյէ վէ նասիհաթընտա անլէրի փէրվէր-
 5 տէ էտինիլ։ Սիլ տէ, էյ գուլլար, թէն ճիհէթիյ-
 լէ էֆէնսիինիլ պուլունանլարա, ֆրիստոսս Դ-ի-
 6 սառէլիյի իլէ միւթի՝ օլուհըզ. Կէօզէ կէօրիւնմէք
 իչիւն օլան խըտմէթ իլէ, ինսանը խօշնուտ էտէր
 կիպի տէյիլ, անճագ ֆրիստոսըն գուլլարը կիպի
 7 Ալլահըն իրատէթինի ճանտան իճրա էյլէյէրէք, Ա-
 տէմէրէ տէյիլ՝ անճագ Բապպա կիպի, նիյէթ ի
 8 սալիհէ իլէ գուլլըզ էտինիլ։ Զիրա պիլիսինիլ քի՝
 հէր քէս հէր նէ խայր իշէր իսէ, կէրէք գուլ օլ-
 սուն, կէրէք աղատ օլսուն, հէման պուհու Բապ-
 9 պըն թարաֆընտան ալաճագ տրր։ Վէ սիլ, էյ է-
 ֆէնտիլէր, սիլին տախի Էֆէնտինիլ սէմատա պու-
 լունապ, անըն 'ինտինտէ խաթըր սայմագ օլմատը-
 ղընը պիլէրէք, թէհատի թէրլէ՝ անլէրէ հէման
 պու մինվալ իւզըրէ մու'ամէլէ էյլէյինիլ։

- 40 Եւ հասըլ, էյ պերատերլերիմ, Բապպ իլէ վէ ա.
 Դըն գուտրէթինին գուվվէթէյլէ գուվվէթէնինիլ:
 41 Շէյթանըն տեսիսէլէրինէ գաւշը տուրմազա միւգ-
 թէտիր օլմանըլ իչիւն Ալլահն պիլ ճիւմէ սիրահլա-
 42 րնը գուշանընըլ: Զիրա պիզիմ ճէնիիմիզ գսն վէ
 թէն իլէ օլմայըպ, անճագ բիտտէթէր վէ հիւքիւ-
 մէթէր վէ պու 'ալէմին զուլմէթինին հիւքմատարըր
 43 վէ սէմավիյաթտա օլան շէրիր բուհլար իլէ տիր: Պու
 սէպէպտէն շէրր կիւնիւնտէ մուգալէմէթ էթմէյէ,
 վէ հէր շէյի թէքմիլ էթտիքտէն սօնկրա, սապիթ
 գատէմ օլմազա միւգթէտիր օլմանըլ իչիւն Ալլա-
 44 հըն ճիւմէ սիրահլարընը իւզէրինիլէ ուլընըլ: Խմտի
 պէլինիզի հագիգաթ իլէ գուշատըպ վէ սալահ զըր-
 45 հընը կիլինիպ' սապիթ գատէմ օլուըլ. Վէ ա.
 յադլարընըպ սէլամէթ պէշարէթինին թէտարիքի-
 46 նի կիլինինիզ. Վէ քեսֆֆէսինին իւզէրինէ' անըն-
 լէ շէրիրին ճիւմէ գըզըն օգլարընը սէջիւնտիւրմէ-
 յէ գատիր օլաճաղընըլ իման գալգանընը ուլընըլ:
 47 Վէ խէլտսն միզֆէրինի, վէ Բուհն սէյֆինի, Խա'
 48 նի Ալլահն քէլամըն ալարագ, Հէր դէման հէր
 տու'ա վէ նիյազ իլէ Բուհտա տու'ա էտինիլ, վէ
 հէման պուհա ճիւմէ մուգատտէպէր իչիւն քէմալ ի
 49 միւտալէմէթլէ նիյազա ույանիգ տուրընըլ: Վէ
 պէնիմ իչիւն Էնպ Էպֆէլ քի Եօլնտա զինճիրպէնա
 օլարագ, Էլչիլիք էթտիլիմ պէշարէթին սըրընը
 ճէսարէթլէ պիլտիրմէք իչիւն աղզըմն ուջըմասընա
 20 պսնա քէլամ վէրիլէ, Թա քի սէօլէմէքիլիմ վա-
 ճիպ օլարըր իւզրէ, անտէ ճէսարէթլէնէյիմ:
 21 Լաքին պէնիմ ահվալ ու քէյֆիլէթիմ սիզէ
 տախի մալիւմ օլմագ իւզրէ, ճիւմէսինի սիզէ սէվ-

- կիւլիւ պիրատեր վէ Բապպսա սատրդ խըտմէթճի
- 22 Թիխիգօս իֆատէ էտէճէք տիր . վէ մերգումը հ' -
ման պուհուն իչիւն թարաֆընըզա կէօնտէրտիմ քի՝
հազգըմըզտա խապերինիզ օլտուն , վէ գալպինիզի
թէսլիյէ էյլէսին :
- 23 Փէտեր Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն թա-
րաֆընտան պիրատերէրէ սելամէթ , վէ իման իլէ
- 24 մուհապպէթ օլտուն : Բապպըմը Յիսուս Քրիստոսը
խալիսանէ սէվէնլէրին ճիւմլէսինէ 'ինայէթ օլտուն :
Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՅԻԼԻՓՓԻԼԷՐԷ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 4

- 1 Յիսուս Քրիստոսըն գուլարը Փավլօս վէ Թիմօթէօս
Յիւլիփիտէ Քրիստոս Յիսուստա օլտն ճիւմլէ մու-
գատտէպէր վէ էփիսգօփօսլար իլէ շամմապարա .
- 2 Սիզէ Փէտերիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Քրիս-
տոսըն թարաֆընտան 'ինայէթ վէ սելամէթ օլտուն :
- 3 Սիզին իլք կիւնտէն շիմտիյէ տէկին պէշարէթէ
- 4 օլտն միւշարէքէթինիզտէն տօլայը՝ Տա'իմա ճիւմլէ-
նիզ իչիւն հէր պիր նիյազըմտա սիւրուր իլէ նիյազ
- 5 էտէրէք , Սիզի հէր զէքը էթտիլիմտէ , Ալլահըմա

- 6 շիւքը էտէրիմ: Վէ հեման շունա, եա'նի սիգտե
 4 պիւր էյի իշէ պաշամըշ օլան՝ Յիսուս Գրիստոսըն
 կիւնիւնետէք անը թէքմիլ էտէճէյինէ էմին իմ:
- 7 Նիթէքիմ ճիւմէնիլ հագգընտա պու էֆքեարտե
 պուլունմագ պանա լա'իգ տըր. չիւնքի կէրէք պէնու-
 լէրիմտէ վէ կէրէք պէշարէթի վիգայէ վէ իսպաթ
 էթտիլիմտէ, պէնիմ իլէ պէրապէր 'ինայէթէ միւշ-
 թէրիք օլտըղընըլ էճտէն, սիգի գալպիմտէ հըֆղ
- 8 էտէրիմ. Զիրա սիգին ճիւմէնիլէ Յիսուս Գրիստո-
 սըն տէրունի մուհապպէթիլլէ նասըլ միւշթագ օլ-
- 9 տըղըմա Ալլահ շահիտիմ տիր: Վէ պու տու'այը
 էտէրիմ քի՝ սիլ Ալլահըն համտ ու սէնասը իչիւն,
 Յիսուս Գրիստոսըն վասըթասըլլէ օլան սալահ մէյ-
- 10 վէլէրինտէն մէմու օլարագ, Գրիստոսըն կիւնիւնէ-
 տէք, իսալիս վէ գուսուրսըլ պուլունմանըլ իչիւն,
- 11 Մուխթէլիֆ շէյլէրի թէմէիլ էթմէք իւղրէ՝ մու-
 հապպէթինիլ 'իլմտէ վէ հէր ֆէհմտէ կիթտիքճէ
 իգտիյատ պուլա:
- 12 Լաքին, էյ պիրատէրլէր, իսթէրիմ քի պէնիմ
 ահվալիմ պէշարէթին թէրագգի էթմէսինէ տահա
- 13 զիյատէ սէպէպ օլտըղընը պիլէսինիլ. Շէյլէ քի
 Գրիստոս իչիւն օլան պէնտլէրիմ պիւթիւն սէրայ-
 տա վէ սա'իր մահալլէրին ճիւմէսինտէ զահիր օլ-
- 14 տու. Վէ Րապպտա օլան պիրատէրլէրտէն նիլէլէրի
 պէնտլէրիմտէն եիւրէքլէնիպ՝ տահա զիյատէ ճէսա-
 րէթլէնէրէք, քէլամը պիլա իսավֆ սէյլէմէքտէ պու-
- 15 լանույօրլար: Վազը'ա պա'ղը քիմսէլէր հեման հա-
 սէտ վէ նիգա՝, վէ պա'զար իսէ հիւան ի ըրգա իլէ
- 16 Գրիստոսը վա'ղ էտէրլէր: Անլէր Գրիստոսը իսալի-
 սանէ տէյիլ, անճագ պէնտլէրիմէ սըգլէթ 'իլավէ

- 17 էտեճէքէր զաննրոյէ միւնաղա'ատան , Պունլար իսէ
 պէշարէթին վիգայեսի իչիւն թա'եին օլունաղըմը
- 18 պիւրէք , մուհապէթտէն վա'զ էտէրէր : Հէր նէ
 իսէ վէ նէ վէճհ իլէ օլուրոս օլուն , կէրէք սուրէ-
 թէն , կէրէք հադիգաթէն ֆրիստոս թէպշիւր օլու-
 նույօր , վէ պունա սէվինիրիմ , հէմ տախի սէվի-
- 19 նէճէյիմ , Զիրա տու'անըվ վէ Յիսուս ֆրիստոսըն
 բուհընըն մուա'վէնէթիլլէ պունուն պանա խէլաւ
- 20 սէպէպի օլաճաղընը պիլիրիմ . Նիճէ քի հիչ պիր
 շէյտէ խէճիլ օլմոյաճաղըմա , ֆազաթ հէր վա-
 գըթ օլորղը կիպի , շիմոի տախի , 'էօմը վասըթա-
 սրլլէ օլուն , էօլիւմ վասըթասըլլէ օլուն , ճէ-
 սէտիմոէ քէմալ ի ճէսարէթլէ ֆրիստոսա թա'-
- 21 միտվար իմ : Զիրա պանա եաշամագ ֆրիստոս' վէ
 22 էօլմէք քեար տըր : Վէ թէնտէ եաշամագ ֆիլ վա-
 գը' պանա իշին սէմէրէսի իսէ տէ , եինէ հանկըսընը
- 23 ինթիյար էտէճէյիմի պիլմէմ : Զիրա իքի թարաֆ-
 տան սըգըլըրմ , ինթիգալ էտիպ ֆրիստոս իլէ պէ-
 րապէր պուլունմագ արղուսընտա իմ , քի պու զա-
- 24 յէթ զիյատէ էվլա տըր . Վէ լաքին սիզին իչիւն
- 25 թէնտէ գալմագ էլզէմ տիր : Վէ պունա գանմըշ
 օլորագ , պիլիրիմ քի' սիզին իմանտա թէրագգընը
 վէ սիւրուրընը իչիւն , ճիւմէնիլ իլէ պիրիքտէ
- 26 տուրուպ գալաճաղըմ , թա քի թէքրար եանընըլա
 կէլմէքիլիմ սէպէպիլլէ , ֆրիստոս Յիսուստա պէ-
 նիմ իչիւն իֆթիխարընը իզտիյատ պուլու :
- 27 Անճագ ֆրիստոսըն պէշարէթինէ լա'իգ օլորղը
 վէճհ իւզըն հարէքէթ էտինիլ . թա քի կէրիպ սի-
 զի կէօրսէմ տէ , զա'իպտէ օլսամ տա , պիր բուհ-

- տա սոսպիթ գալլալ՝ պէշարէթէ օլան իման իշին
կէօնիւլ պիրլէյի իլէ միւճաճէտէ էտէրէք, մուխ-
լէֆէթ էտէնլէրտէն պիր խուսուստա խալֆ էթմէ-
28 տիրլինիզէ հազգընդտա իշիտէյիմ: Պու իսէ անլէ-
րէ հէլաք վէ սիզէ խէլաս 'ալամէթի տիր. պու տա-
29 խի Ալլահտան տրը: Չիւնքի եալընրզ Բրիստոսա ի-
ման կէթիրմէք տէյիլ, անճադ անըն իշին էլէմ
30 չէքմէք տախի սիզէ իհսան օլունտու. Մատէմ քի
սիզ պէնտէ կէօրմիւշ իտիլինիզ, վէ շիմտի հազ-
գըմտա իշիթտիլինիզ հէման օլ ճիհատտէ պուլու-
նըյօրսընրզ:

ՊԱՊ 2

- 1 Իմտի էյէր Բրիստոստա պիր թէսէլլէ, պիր մու-
հապպէթ մէսէրրէթի, պիր Բուճ միւշարէքէթի, վէ
2 չէֆգալթ ու մէրհամէթ վար իսէ, Հէմէֆքեար վէ
էէքտիլ վէ հէման մուհապպէթինիզ պիր օլուպ՝ պիր
3 չէյ թէֆէքքիւր էթմէքլէ, Հիւ պիր չէյ միւնա-
զա'ա եա պաթըլ իֆթիխար իւզրէ օլմայրալ՝ ան-
ճադ թէվազու՝ իլէ պիրի պիրինիզ քէնտի նէֆսի-
նիզտէն էֆղալ թութարադ, սիւրուրըմը իթմամ
4 էտէսինիզ: Հէր պիրինիզ ումուրը զաթիլէսինէ
տէյիլ, անճադ ասէրլէրին ումուրընա տախի պազ-
5 սըն: Բրիստոս Յիսուստա պուլունան էֆքեար հէ-
6 ման սիզտէ տախի պուլունսն. Օլ քի Ալլահ սու-
րէթինտէ պուլունտրղը հալտէ, Ալլահա միւսալի
7 օլմաղը շէքեար սայմատը. Լաքին քէնտինի խալի
էտիպ՝ գուլ սուրէթինի ալարադ ինսան միւշապէ-
8 հէթինտէ օլտու. Վէ շէքլտէ ինսան կիպի պուլու-
նուպ՝ էօյիմէ, հաթթա խաչ էօյիւմինէ միւթի՝

- 9 օլմողա թէնէզղիւ էլէտի : Պու էճլտէն տախի Աւ-
 լահ անը զայթթլէ թէրֆի' էտիպ' անա հէր իամտէն
 10 ա'լա պիր իամ ի'թա էլէտի . թա քի սէմատա վէ
 բու ի ղէմինտէ վէ եէր ալթընտա պուրճանտընտըն
 11 քեաֆթէթի Յիսուօն իամինէ տիղ չէօքիւպ' փէտէր
 Ալահն մէճտի իչիւն Յիսուօ Բրիտոո Բապպ ի-
 12 տիլինի հէր լիսան իգրար էտէ : Պուտա նազարէն ,
 էյ սէվիլիւլիւլէրիմ' , հէր վազըթ իթա'աթ էթտի-
 յինիղ միսիլիւ , (եալընըզ հազըր պուրճանտընտա
 տէյիլ , անճապ տահա գիյատէ շիմոի զա'իպտէ օլ-
 տըղմտա ,) քէնտի խէլապնըզը գորգու վէ թիթըէ-
 13 մէ իլէ իթմամ էլէյինիլ : Զիրա սիգտէ կէրէք իս-
 թէմէքլիյի , վէ կէրէք էլէմէքլիյի բիզառնա կէօրէ
 14 էլէյէն' Ալահ տըր : Հէր շէյի գիյու ու գալ վէ
 15 միւճատէլէ օլմագսըզն իճրա էլէյինիլ . թա քի
 հայաթ քէլամընը գապի թուլթարագ արալարընտա
 տիւնետտա նուրլար կիպի ղիյատար օլտըղնըզ 'աք-
 սի վէ ֆատիտ նէսլին օրթապընտա 'այպըղ վէ սաֆ-
 տէրուն օլարագ , Ալահն գուսուրըզ էվլատը օ-
 16 լաթընըզ . Շէօյլէ քի պէնիմ տախի պօշնա սա'յ էթ-
 մէտիյիմէ վէ պիհուտէ եէրէ էմէք չէքմէտիյիմէ
 17 Բրիտոոսըն կիւնիւտէ իֆթիխարըմ օլա : Լաքին
 իմանընըզն գուրպանը վէ խըտմէթի իւզէրինէ քէն-
 տիմ' թագաիմ' օլընուր իսէմ տէ , սէվինիպ' ճիւմ-
 18 լէնիղ իլէ պէրապէր մէսրուր օլըրըմ . Գէզապլը սիղ
 տախի սէվինիպ պէնիմ իլէ պէրապէր մէսրուր օլը-
 նըզ :
 19 իմոի ահվալլինիղի պիլիպ' պէնիմ տախի ֆէրահ-
 լանմապըզըմ իչիւն թարաֆընըզ թիմօթէօսը 'ան
 գարիպ կէօնտէրէճէյիմի Բապպ Յիսուստա իւմիտ

- 20 Էտերիմ: Զիրա սիզին ահալսինիզէ խալխանէ մու-
գայլէտ օլտնագ պալփ եէք տիլ պեր քիմնէմ եոգ
- 21 տըր . Զինքի ճիւմէսի ցիսուս Գրիստոսըն ումուրըն
տէյիլ, աննագ քէնտի ումուրլարընը արայօրլար:
- 22 Լաքին անըն թէճրիպէսինի, եա'նի օղուլ փէտէրէ
էթտիյի կիպի, պէշարէթ իչիւն պէնիմ իլէ պերա-
- 23 պեր խըամէթ էթտիյինի պիլիքսինիզ: Իմտի հալի-
մին նէ օլաճաղընը թահգիզ էթտիյիմ կիպի՝ պիլա
թէէ'էխիւր անը կէօնտէրմէյի իւմիտ էտէրիմ:
- 24 Յագաթ քէնտիմ տախի 'ան գարիպ կէլէճէյիմ:
- 25 Բապպա ի'թիմատըմ վար տըր: Ամնա պիրատէրիմ
վէ էմէքտաշըմ, վէ սիլահատաշըմ հէմ տախի սիզին
միւրսէլինիզ վէ իհթիյաճըմա խըտմէթ էթմիլ օ-
- 26 էթտիյիմ: Զիրա օ սիզին *ճիւմէնիզէ հատրէթ չէք-
մէքտէ օլուպ' անըն. խտսթա օլտըղընը իչիթտիյի-
- 27 նիզ իչիւն զիյատէսիյլէ միւքէտտէր օլտու: Աս-
գը'ա էօլիւմ տէրէճէսինէ խտսթա օլտու, լաքին
Ալահ հնա, վէ եալընըղ տնա տէյիլ, աննագ քէ-
տէր իւղէրինէ քէտէր օլմասըն տէյիլ պանա տախի
- 28 մէրհամէթ էյլէտի: Պու սէպէպտէն սիզ անը կէօր-
մէքլէ եինէ մէսրուր օլմանըզ իչիւն, վէ պէնիմ
հիւղնիւմ տախի տահա խաֆիֆ օլմասը իչիւն, տա-
- 29 հա զիյատէ 'աճէլէ իլէ կէօնտէրտիմ: Աիզ տախի
անը Բապպատ քէմալ ի սիւրուր իլէ գապուլ էտիպ'
պէօյլէ քիմնէլէրի իհթիւրամէ շալան 'ատտ էտինիզ:
- 30 Զիրա պանա օլան խըտմէթինիզին նօգսանընը իք-
մալ էթմէք իւղլէ, նէֆսինի մուխաթարոյա գօ-

* Պա'ղըւ՝ ճիւմէնիզի կէօրմէյի

յորտոգ, Բրիտտոսըն իշի իշին էօլիւմ տերէճէսինէ
եազըն կէլտի :

ՊԱՊ 3

- 1 Իշ հասըլ, էյ պիրտտէրէրիմ, Բոպպտո մէսրուր
օլունըլ. սիգէ եինէ պու շէյլէրի եազմադ պանա
զաճմէթ օլմոյըլ պիգէ մուճիպ ի էմնիյէթ տիր :
- 2 Քէլպլէրտէն իճթիրաղ էտինիլ, շէրիր 'տմէլտէն
իճթիրաղ էտինիլ, խիթան ի քեաղիպտէն իճթի-
- 3 բաղ էտինիլ: Զիրա էճ ի խիթան պիլ իլ, քի
Ալլահա բուճ իլէ 'իպատէթ էտիպ Գրիստոս Յի-
սուստա իթիթիսար էտէրէք թէնէ ի'թիմատ էթ-
- 4 մէյիլ: Վազը'ա թէնէ ի'թիմատ էթմէյէ սէպէ-
պիմ վոր. էյէր ախէր պիր քիմնէ թէնճէ ի'թի-
- 5 պէիմ տահա զիյատէ վոր. Սէքիլնճի կիւնտէ
խաթն օլունտըմ, Իսրայէլ նէսլինտէն, Պէնեամին
սըպթընտան, 'Իպրանիլէրտէն Կազմա-լ 'Իպրանի օ-
- 6 լարադ՝ շէրի'աթ ճիճէթինտէն Ֆէրիօի իաիմ. Ղայ-
րէթ խուսուսընտա իսէ, քիլիսէյէ թէ'ատտի էթմէք-
տէ օլուն պ' շէրի'աթտան օլան սալաճտա գուսուրսըլ
- 7 իտիմ: Լաքին պանա քեար օլան շէյլէրի Բրիստոս
- 8 իշին զարար 'ատտ էթտիմ: Յիլ վազը' պէն Գրիս-
տոս Յիսուս Բոպպըմը պիլմէրիլին ֆաղիլէթի ի-
շին հէր շէյի տախի զարար եէրինէ 'ատտ էտէրիմ,
վէ անրն իշին հէր շէյի զայ' էթմիշ օլուն պ' անլէրի
- 9 լա շէյ հիւքմիւնտէ 'ատտ էտէրիմ, Թա քի Գրիս-
տոսը գազանըպ շէրի'աթտան օլան քէնտի սալա-
ճըմա տէյիլ, անճադ Բրիստոսա օլան իման վաղը-
թատըլէ՝ եո'նի իման թարիգիլէ Ալլահ թարա-

- Ֆրնտան օլանն սաղահա մայլք օլարադ, անտէ պու-
 40 լունայլմ. վէ պէն անը վէ անըն դըյամէթինին
 գուվէթինի վէ էօլլամիանէ միւշապիճ գըլնարադ
 41 էլէմլէրինին միւշարէքէթինի պիլմէքլէ, Պիր վէճէ
 42 գըյամէթ իւլ էմլաթա վարը օլայլմ. Տէյլլ քի
 արթըդ նա'իլ օլարմ, եախօտ հալա քեամիլ օլարմ,
 ֆադաթ ֆրիստոս ցիսուս պէնի նէ իշիւն թութ.
 43 տու իսէ, անը թութմագլըղա սա'յ էտերիմ: Էյ
 պիրատէրլէր, պէն քէնտիմի վարը օլմուշ 'ատո
 էթմէյօրմ, լարին պիր շէյ վար, եա'նի արգատու
 դալան շէյլէրի ունուտուպ' իլէրիտէ օլանն շէյլէր
 44 ուպանարադ, Ալլահին ֆրիստոս ցիսուստու օլան
 'ալի տա'վէթինին միւսապագաթ նիշանը իշիւն մէն.
 45 զիլէ տօղրու սէյրիտիլիմ: Խմտի պիլ, պիլ ճիւմլէ
 քեամիլ օլանլար, պու էֆքեարաէ օլարմ. վէ էյեր
 պիր շէյին հադգընտա դայրի էֆքեարտա պուլու-
 նուրտանըլ, Ալլահ սիլէ պունու տախի քէշֆ էտէ.
 46 ճէք տիր: Ֆադաթ վարը օլարըզմըդ տէրէճէտէ
 Տէման պիր գանուլ իւլլէ հարէքէթ էտէլիմ, Տէման
 47 պիր էֆքեարտա օլարմ: Էյ պիրատէրլէր, պանա
 միւգթէտիր օլունըլ, վէ պիլիմ սիլէ էօրնէք օլար-
 ղըմըլ կիպի, պէյլէ սիւլուք էտէնլէրէ տիգաթ.
 48 լէ նազար էտինիլ: Զիրա չօգ սիւլուք էտէնլէր վար
 տըր քի' հադգլարընտա չօգ քէրրէ սիլէ սէյլէտիմ,
 վէ շիմտի տախի աղլայարադ սէյլէրիմ քի ֆրիս-
 49 տօսըն խաշնըն տիւշմէնլէրի տիրլէր. Անլէրին 'ա-
 դըպէթի հէլաք, վէ իլահլարը դարնլարը տըր, վէ
 'իլլէթլէրի 'այպլարընտա տըր, է'քեարալը տախի
 20 ումուրը տիւնէէվէյէյէ տիր: Ամմա պիլիմ վա-
 թաւըմըլ սէմատէ օլուպ օրատուն տախի խէլու-

- քեար Բապպ Յիսուս Վրիստոս միւնթաղըր իւ։
 21 Օլ տախի պիղիմ էսնա ճէսէտիմիղի, քեաֆֆէ ի
 մէվճուտաթը քէնտինէ թապի՝ էթմէյէ միւգթէ-
 տիր օյաղը գուվվէթ իլէ, քէնտի միւշէրքէֆ ճէ-
 սէտինէ միւշապի՛ճ օլմագ իւղըէ, թէպտիլ էտէճէք
 տիր։

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի, էյ սէվկիւլիւ վէ րաղպէթլու պիրատերլէ-
 րիմ, սիւրուրըմ վէ թաճըմ, պու վէճճ իւղըէ Բապպ։
 2 տու սապիթ գալընը, էյ սէվկիւլիւլէր. Բապպտա
 հէմէֆէար օլմալարընր Էվօտիսյաւ րէճա էտէրիմ վէ
 3 Սինթիխէյէ րէճա էտէրիմ։ Քէզալլը, էյ խալիս
 րէֆիգ, սանա տախի րէճա էտէրիմ քի Գլէմէ, վէ
 իամլէրի հոյաթ քիթապընտա մէվճուտ պուլու-
 նան սա՛իր էմէքսաշլարըմ իլէ պերապէր պէշարէթ-
 տէ պէնիմ իլէ ճէհա էթմիշ օլան մերգումէլէրէ
 4 մնւ՛ա վէնէթ էտէսին։ Բապպտա տա՛իմս մէսրուր
 5 օլունը. Էինէ տէյօրըմ՝ մէսրուր օլունը։ Սիգին
 լէթաֆէթինիլ քեաֆֆէ ի նաա 'ինտինտէ մա՛լիւմ
 6 օլուն. Բապպ եագըն տըր։ Հիշ պիր շէյ իչլւն էն-
 տիշէ էթմէյէրէք, խուսուսա հէր շէյտէ տու՛ա վէ
 նիյալ իլէ րէճալարընր թէշէքքիւր իլէ պերապէր
 7 Ալահա պիլտիրիսին։ Վէ Ալահն հէր 'ազըլտան
 էիւճէ օլան սէլամէթի գալպլէրինիլ իլէ ֆիլքլէրի-
 նիղի Քրիստոս Յիսուստա մահֆուգ էյլէյէճէք տիր։
 8 Էլ հասըլ, էյ պիրատերլէր, հէր նէ քի հաղգ, վէ
 միւթէպէր, վէ 'տախլանէ, վէ փաք, վէ մերղըւպ,
 վէ միւթահասէն իսէ, էա՛նի էյէր պիր ֆաղլէթ,
 վէ էյէր պիր մէտհ վար իսէ, հէման պու շէյլէրի
 9 թէֆէքքիւր էտինիլ։ Օլ թա՛լիմ օլունուպ գա-

- պուլ էթտիյնիդ, վէ իշխտիպ՝ պէնտէ կէօրտիւյիւ-
նիւզ շէյլէրի իճրա էտինիդ, վէ մէնպա՛ը սէլամէթ
օլան Ալլահ սիզին իլէ օլաճագ տըր :
- 10 'Ագըպէթ հազգըմտա օլան հիմմէթինիդ թէճէտ-
տիւա էթտիյնէ Բապպտա զիյատէտիյլէ մէսրուր
օլտըմ. վազը՛ա հիմմէթ էտէր իտինիդ, լաքին ֆուր-
- 11 սաթընըզ եօզ իտի : Պէօյլէ սէօյլէմէքիյիմ՝ զարու-
րէթ ճիհէթինտէն տէյիլ տիր. զիրա պէն պուլուն-
- 12 տըղըմ հալտէ գանա՛տթ էթմէյի էօյրէնտիմ՝ էօզ-
սուլլըզ չէքմէյի տէ պիլիրիմ, պօլլուգտա պուլուն-
մաղը տա պիլիրիմ. հէր խուսուստա ճիւմլէ շէյլէր-
տէ, թօզ օլմաղա տա, աճ օլմաղա տա, իզտիյատ
պուլմաղա տա, մուհէթաճ օլմաղա տա թէրպիյէ
- 13 օլունտըմ: Պանա դուվվէթ վէրէն [Քրիստոս] իլէ
- 14 հէր շէյէ միւզթէտիր իմ: Վէ լաքին մուզայագաւ-
տա պանա միւշարէքէթ էյլէտիյնիդէ էյի էթտի-
- 15 նիլ: Էյ Ֆիլիփիլիլէր, պէշարէթին իպթիտաոն՝
տա Մազէտօնիատան չըգտըղըմ գէման, ալմադ վէ
վէրմէք խուսուսընտա սիզտէն զայրի հիչ պիր քի-
լիւնին պանա միւշարէքէթ էթմէտիյի սիզին տա-
- 16 խի մա՛լիւմինիդ տիր : Զիրա Սէլանիքտէ պաւլապը-
ղը՝ էտէլթա տախի, հաճէթիմ իչիւն պիր իքի տէ-
- 17 Ֆ՛ա կէճտէրտինիլ: Պէն 'աթիյէ թաղէպինտէ տէ-
յիլ իմ, ամմա սիզին հիսապընըզ իչիւն իզտիյատ
- 18 պուլան սէմէրէյի թալէպ էտիյօրըմ: Լաքին հէր
շէյիմ վար վէ պօլլուգտա իմ. Էփաֆթօտիթօըն
վաալթիւաըյլէ թարաֆընըտան Եէլէ վէ Ալլահա
խօշ վէ մազպուլ գուրպան վէ խօշ բա՛հհա օլուն
- 19 շէյլէրի ալմըշ օլուպ մէմուլ իմ: Վէ Ալլահըմ քէն-
տի զընապընա կէօրէ, 'իզզէթ իլէ Քրիստոս Յիսուս-

տա սիզին հէր պիր իհլթիյաճընդը իբմալ էտէճէք
20 տիր : Փէտէրիմիզ Ալլահա էպէտ իւլ ապատ համո
օլսուն : Ամին :

21 Քրիստոս Յիսուստա հէր պիր մուգատտէսէ սէ-
լամ էտինիզ . էանըմտա օլան պիրատէրլէր սիզէ սէ-

22 լամ էտէրլէր : Ճիւմլէ մուգատտէսլէր վէ պախու-
սուս Գոյյսէրին սերայընտան օլանլար սիզէ սէլամ

23 էտէրլէր : Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի
սիզին ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԳՕԼՕՍՍԻԼԻԼԵՐԷ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 4

1 Ալլահըն իրատէթիլէ Յիսուս Քրիստոսըն բէսուլը
Փափլոս վէ Թիմօթէօս պիրատէր , Գօլօսսիտէ պու-
լունտն մուգատտէսլէրէ վէ Քրիստոսա միւմին պի-

2 րատէրլէրէ . Սիզէ , Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ
Յիսուս Քրիստոսըն Թարաֆընտան 'ինայէթ վէ սէ-
լամէթ օլսուն :

3 Տա'իմա սիզին իչիւն տու'ա էտիպ սիզին Քրիստոս
Յիսուսա օլան իմանընդը վէ ճիւմլէ մուգատտէսլէ-

4 րէ օլան մուհապպէթինիզ իչիթմիլ օլարապ , Բապ-

- 5 պրմբղ Յիսուս Գրիստոսըն՝ փետերի Ալլաճա՝ Սեմա-
վաթտա սիղին իչևն մահճոռլ օլտն իւմիտտէն տօ-
լայը շիւքը էտերիզ . օլ է֊Բո հազգընտա տախի
պէշարէթին հագիգաթ քէլամը իլէ էվվէլտէն ի-
- 6 շիթտինիզ : Պու պէշարէթ տախի պիւթիւն տիւնեա-
յա օլաղը միսիլլիւ , սիլէ տէ վասըլ օլուպ՝ անը
իշիթտիյինիզ վէ Ալլաճըն 'ինպէթինէ հագիգաթ
իւղըէ վագըֆ օլաղընրզ կիւնտէն պէրու սիղտէ
մէյվէտար օլաղը կիպի , առէ Գաթէ *մէյվէտար
- 7 աըր .՝ Նիթէքիմ սէվկիլլիւ իրտմէթ ըէֆիգիմիզ
վէ սիղին իչևն Գրիստոսըն խաաիմ ի սատըզը է-
- 8 փաֆրաստան էօյրէնտինիզ : Քէնտիսի տախի սիղին
Բուհտա օլտն մուհապպէթինիլլի պիզէ իսպար էթ-
տի :
- 9 Պու էճլտէն պիզ տախի իշիթտիյիմիզ կիւնտէն
պէրու , սիղին իչևն Ֆէրաղաթ էթմէյէրէք , տուա
վէ Նէյազ էտերիզ քի քէմալ ի հէքմէթ վէ բու-
հանի Ֆէհմ իլէ անըն իրատէթինի պիլմէքլիքտէ միւ-
- 10 քէմմէլ օլաղընրզ . Վէ հէր խայր 'ամէլտէ մէյվէ-
տար՝ վէ Ալլաճը պիլմէքլիքտէ թէրագգի էթմէքտէ
օլաղաղ , Բապպա լա'իգի վէճճլէ հէր խուսուստա
- 11 անըն ըիզասը իւղըէ սիւլուք էտէսինիզ . Վէ անըն
գուտրէթ ի ճէլլէսինիէ կէօրէ սիւրուր իլէ քէմալ ի
սապը վէ թէհամմիլլտէ ճիւմլէ գուվվէթ իլէ գուվ-
- 12 վէթէնիպ , Պիզի նուրտա օլտն մուգատտէպէրին
նասիպլինէ հիսսէտար օմաղա լա'իգ գըլտն փետերէ
- 13 շիւքը էտէսինիզ . Օլ քի պիզի գուլմէթ թէհապլիւ-
թինտէն խէլաս էտիպ՝ քէնտի սէվկիլլիւ Օղընըն՝

* Պա'պէշ՝ մէյվէտար օլուպ իզտիյատ պուլուր .

- 14 մէլէքիւթիւնէ հազլ էյլէտի . Անտէ տախի գա-
 նընըն վասըթասըյլէ ֆիտիյէյէ , է-նի կիւնահլա-
 15 ըն 'աֆվընա մալէք իզ : Գէնտիսի տախի կէօրիւն-
 մէզ օլան Ալլահըն սուրէթի , վէ քեաֆֆէ ի մախ-
 16 լուգաթըն իլքի տիր : Զիրա սէմալաթտա վէ զէ-
 մին իւզէրինտէ կէօրիւնէն վէ կէօրիւնմէյէն շէյլէ-
 ըին ճիւմլէսի , կերէք թախթլար , կերէք սալթա-
 նաթլար , կերէք ըի'ասէթլէր , կերէք հիւքիւմէթ-
 լէր , անըն եէտիյլէ խալգ օլունտու . ճէմի' ի քեա-
 'ինաթ անըն վասըթասըյլէ վէ անըն իչիւն խալգ օ-
 17 լունմըշ տըր : Օլ տախի քեաֆֆէսինտէն էվլէլ տիր ,
 18 վէ քեաֆֆէսի անըն իլէ գա'իմ տիր : Վէ էմվաթ-
 տան Գըյա' Էրէնիւրէն իլքի օլուպ' իպթիտա օլարագ
 ճիւսէտին' է-նի քիլիսէնին պաշը օ տըր . թա քի
 19 հէր խուուստա թէգատտիւմ էտէն օ օլա : Զիրա
 20 ճիւմլէ քէմալիյէթ անտէ սաքին օլմասը , Վէ խա-
 չընըն գանը իլէ սոււճ էտերէք , անըն վասըթասըյ-
 լէ կերէք զէմին իւզէրինտէ' կերէք սէմալաթտա
 պուլունանլարըն ճիւմլէսինի քէնտիսի իլէ պարըշտըր-
 մասը փէրէրէ խօշ կէօրիւնտիւ :
- 21 Վէ սիզի , պիր զէման շէրիր 'ամէլլէր իլէ էֆ-
 22 քեարտա էճնէպի վէ տիւշմէն իքէն , Շիմտի քէնտի
 պէշէրիյէթի ճէսէտինտէ էօրիւմ վասըթասըյլէ պա-
 ըրըշտըրտը , թա քի սիզի քէնտի հուզուրընա մու-
 գատտէս վէ լէքէսիզ վէ գուսուրսըզ իհզար էտէ ,
 23 Մէյէր քի իմանտա միւթէ'էսսիս վէ մէթին օ-
 լուպ' իշէթտիյինիզ վէ զիր ի սէմտա քեաֆֆէ ի
 մախլուգա վա'զ օլունան վէ պէն փալուս խատըմը
 պուլունտըղըմ պէշարէթին իւմիտինտէն դըմլտան-
 24 մամըշ օլասընըզ : Շիմտի սիզին իչիւն օլան էլէմլէ-

- ըիմոէ մէսրուր օլարագ, Գրիստոսըն մուզայագա.
լարընըն նօղսանընը՝ ճէսէտի օլան քիլիսէ իչիւն քէն.
25 տի թէնիմոէ թէքմիլ էտիյօրըմ. Պունա տախի
պէն սիզին իչիւն Ալլահ թարաֆընտան պանա վէ.
ըիլէն խարէյէ կէօրէ խաւըմ օլարմ, թա քի Ալ-
26 լահնը քէլամընը, Էա'նի տէհրէրտէն վէ 'աարէրտէն
պէրու մախֆի պուլունմըլ իսէ տէ, շիմտի տնըն
մուզատտէպէրինէ իզհար օլունան սրրը թէմումէն
27 վա'լ էտէյիմ. Ալլահ տնէրէ թա'իֆէյէր արասն-
տա պու սրրըն ճէլալինին զընասը նէ օլորղընը պիւ
տիրմէյի միւրատ էյլէտի. պու տախի տէրունէրի-
28 նիզտէ ճէլալ իւմիտի օլան Գրիստոս տըր, Պիզ տա-
խի հէր քիմնէյի Գրիստոս Յիսուստա քեամիլ իհ-
զար էթմէք իչիւն, հէր քիմնէյէ նասիհաթ վէրէ-
րէք, վէ հէր քիմնէյէ քեմալ ի հէքմէթլէ թա'իմ
29 էտէրէք տնը վա'լ էտէրիզ. Պունուն իչիւն պէն
տախի տէրունիմոէ դուվվէթլէ իշլէյէն տնըն թէ.
սիրաթընա կէօրէ ճէհա էտէրէք՝ չալըլըրմ:

ՊԱՊ 2

- 4 Չիրա սիզին իլէ Լաստիգիստա պուլունանըլար վէ
էիւղիւմիւ ճէսէտտէ կէօրմէմիշ օլանըլարն ճիւմէսի
իչիւն նէ դատար ճէհաթիմ օլորղընը պիլմէնիզի իս-
3 թէրիմ. Թա քի տնէրին դալլէրի միւթէսէլի օ-
լուպ վէ մուհապպէթտէ միւթթէհիտ, վէ քեմալ ի
ֆէհմին ճէմի' ի զընասընա, Էա'նի ֆէտէր Ալլահ
վէ Գրիստոսըն սրրընը պիլմէքիլէ Էա'ն օլարար.
3 Անտէ հիքմէթին վէ 'իլմին ճիւմէ խազինէլէրի մահ-
4 ֆուղ տըր: Պունու իսէ՝ քիմնէ սիզի իզֆուլ էտի-
ճի սէօզլէր իլէ իզլալ էթմէմէսի իչիւն սէօյլէյօրմ:

5 Զիրա թէնճէ զա'րպտէ իտէմ տէ , բուհճու եանը-
 նըդտա պուլուհարագ , հիւսն ի նիզամընըդ վէ Գրիս-
 տոսա օլան իմանընըդն սէպաթընը կէօրիւպ շատ
 6 օլույօրըմ : Իմտի Բապպ Գրիստոս Յիսուսը նաւըլ
 գապուլ էթաթինիդ իսէ , անտէ պէօյէ սիւլուք է-
 7 տիպ , վէ անտէ քէօքլէնմիշ վէ ի'մար օլուհմըշ ,
 վէ թա'լիմ օլուհարընըլ իւզըէ իմանտա սապիթ
 գըլընմըշ օլարագ , շիւքը իլէ պուհտա թէրագդի
 8 իւզըէ օլուհըլ : Սագընընըլ , պիր քիմսէ սիզի Գրիս-
 տոսա կէօրէ օլմայարագ , ինսան բիվայէթ ինէ կէօրէ
 վէ տիւնեանըն երքեանընա կէօրէ ֆիլէսօֆըդ վէ
 9 պաթըլ հիլէ իլէ էսիր սիւրմէսին : Զիրա Ուլուհիլէ-
 թին ճէմի' ի քէմալէյէթի ճէսէտճէ անտէ սաքին
 10 տիր . վէ օ հէր բի'ասէթ վէ հիւքիւմէթին պաշը
 11 օլուպ' սիզ անտէ միւքէմմէլ սինիզ . Հէմ տախի
 անտէ' թէնէ միւթա'ալլիգ կիւհաշլարըն վիւճու-
 տինտէն Գրիստոսըն խիթանը իլէ սցուհուպ' էլ ի-
 12 վէ օլմամըշ խիթան իլէ տախի խաթն օլուհարընըլ .
 պուհտա տախի անը էմվաթտան իհէա էտէն Ալլա-
 հըն գուտրէթինէ օլան իման վասըթաւըլլէ անըն
 13 իլէ պերապէր իհէա օլուհարընըլ : վէ սիզի , խա-
 թալարտա վէ թէնինիզին խիթանըլըլընտա էօլ-
 միւշ իքէն , ճիւմէ խաթալարըմըդ 'աֆվ էտէրէք'
 14 պերապէրինճէ իհէա էյլէտի . վէ պիզէ գաւըը օ-
 լուպ' պիզէ մուսալիֆ օլան նիզամաթ խաթթընը
 բէսիա էյլէյիպ' խաշա տախի միխլայարագ անը օր-
 15 թատան գալարըտը : վէ բի'ասէթլէր իլէ հիւքիւ-
 մէթլէրի սցուպ , անլէրէ անըն վասըթաւըլլէ միւ-
 զաֆֆէր օլարագ , անլէրի աշէքեարէ թէշհիր էյլէտի :

- 46 Իմոի եէմէք եա իւմէք եա պայրամ եա այ պալը
եա սէպթ իւմէքի խուսուսընտա քիմսէ սիդի հիւքմ
47 էթմէսին . Զիւնքի պուշար կէլէճէք շէյլէրին կէօլ
48 կէսի օլուպ' ճիւմ իսէ ֆրիստոզն տըր : ֆիմսէ թէ.
վազու' իլէ վէ տիյաննթ ի մէլաիքէ իլէ կէօրմէտի.
յի շէյլէրէ միւտախէլէ էթմէք իսթէյլէրէք սիդի էճ.
49 րինիզտէն միսհրոււմ գոմսսըն : Պու խօգուլէ քէնտի
թէնէ թոպի' օլան 'ազլը իլէ պիհուտէ եէրէ թէ.
քէպպիւր էտիպ' Պաշա իրթիպաթ էթմէզ . պիւ.
թիւն ճէսէտ իսէ զիւազլար վէ ըրպաթլար վաուր.
թասըլէ անտէն մո'ափէննթ ալըպ թէրքիպ օլու.
նարազ Ալլահ թարաֆընտան օլան պէջիւմէքիք
20 իլէ պէջիւր : Իմոի էյեր ֆրիստոս իլէ պէրապէր
տիւննէտըն էրքէտնընա էօլտիւնիւզ իսէ , նիճին
21 տիւննէտա եաշայանլար կիպի' Եափըշմա , թաթ.
22 մա , տօգոււմա' պուշուրան գոնուշլարա , (Պու.
լարըն քէաֆէսի իսէ պիլ իսթի'մալ գէվալ պու.
լուր ,) ինսան էվամիր վէ թա'լիմաթընա կէօրէ իմ.
23 թիսալ էտէրսինիլ : Վազը'ա պու շէյլէրին 'իպա.
տէթ ի նաֆիլէ վէ թէվազու' վէ ճէսէտէ շէֆաթ.
որըլդէ իլէ հիքմէթ սուրէթի վար իսէ տէ , շայանը
ի'թիպար օլմայլպ , աճաֆ նէֆսի իգնա' էտէր :

ՊԱՊ 3

- 1 Իմոի էյեր ֆրիստոս իլէ պէրապէր գըյում էթ.
տինիլ իսէ , եօգարըտա օլան' եա'նի ֆրիստոս Ալ.
լահըն սաղընտա օթուրտըզ եէրին շէյլէրին թա.
2 Էպ էտինիլ : Եէր իւզէրինաէքի շէյլէրէ տէյիլ , եօ.
գարըտա օլան շէյլէրէ սարֆը էֆքէտար էտինիլ .
3 Զիւրա էօլտիւնիւզ , վէ հայաթընըլ ֆրիստոս իլէ

4 պերապէր Ալլահտա մահճուզ տըր : Հայտթըմըզ
օլան ֆրիստոս իզհար օլունտըզը զէման սիզ տա-
խի անըն իլէ պերապէր 'իզզէթ իլէ իզհար օլունա-
ճագսընըզ :

5 Պինտէն 'ալէյհ պու զէմինի ա'զտըզը , էս'նէ զի-
նա վէ նափաթըլը վէ հէվա սւ հէվէս վէ քէօթիւ-
շէհվէթ վէ փութփէրէսթըլը օլան թամա'քեարըզը
6 էօլտիւրիւնիւզ . Չիւնքի անլէրին սէպէպինտէն էհլ ի
7 'իսեան իւզէրինէ Ալլահն զազապը կէլըր . Սիզ տա-
խի պու շէյլէրաէ եաշար իքէն , պիր վազըթ անլէ-
8 ըին արասընտա սիւլուք էտէր իտինիլ : Լաքին շիմ-
տի սիզ տախի ճիւմլէսինի , էս'նէ զազապ վէ իւրշմ
վէ քէօթիւլիւք վէ քիւֆրիւ վէ ազզընըզտան էտէ-
9 պէ մուզապըր սէօզլէրի տէֆ' էտինիլ . Պիրի պիրի-
նիզէ եալան սէպլէմէյինիլ , չիւնքի էպի տաէմի
10 'ամէլլէրիլլէ պերապէր սօյունուպ' խալիֆինին սու-
րէթինէ կէօրէ' պիլմէքլէքտէ թէճտիտ օլունմագտա
11 օլան եէնի տաէմի կիյինմիշ սինիլ . ֆի պունտա նէ
Էսունանի , նէ Էէհուտի , նէ խիթան , նէ խիթան-
սըզլըզ , նէ պարպար , նէ իսգուլթի , նէ դուլ , նէ
ազատ պուլունուպ , անճագ քիւլ վէ ֆիլ քիւլ
12 ֆրիստոս տըր : Իմտի Ալլահն մուգատտէս վէ սէվ-
կիւլիւ միւնթէխապլարը կիպի շէֆգաթ վէ մէրհա-
մէթ վէ լէթաֆէթ վէ թէվազու' վէ հիլմ վէ սապը
13 կիյինիլ : Վէ պիրի պիրինիլ թէհամիւլ էտիպ'
էյէր պիր քիմսէնին ախէրինին 'ալէյհինէ պիր իշ-
թիքեատը վար իսէ , ֆրիստոս սիզէ պաղըշատըզը
միսիլլիւ , սիզ տախի պէօյլէճէ ղէրէ ղէրէնիկէ պաղըշ-
14 ատընըզ : Պունլարըն ճիւմլէսի իւլէրինէ տախի քէ-
մալիյէթին իրթիպաթը օլան մուհապպէթի Էյնի-

- 15 Կէլ: Վէ Ալլահն սէլամէթի գալլըրինիզտէ հիւքիւ-
մէթ սիւրսիւն, չիւնքի անա տախի եւք վիւճոււտ.
տէ տա՛վէթ օլունարնըզ. վէ միւթէշէքքիր օլունըզ:
- 16 Քրիստոսն քէլամը սիզտէ զընա իւզրէ հէր հիւքիւթ
իլէ սաքին օլուն. վէ պիրի պիրինիզէ թա՛լիմ ու
նասիհաթ էտիպ՝ մէզմուր վէ իլահի վէ բուհանի
աղնիյէրէր իլէ, Ալլահ գալլըրինիզտէ լութֆ իլէ
- 17 Թէզասնի էյլէյինիզ: Վէ կերէք գալլէն՝ կերէք ֆի-
լէն հէր նէ էտէրսէնիզ, ճիւմէսնի Րապպ Յիսու-
սըն իսի իլէ վէ անըն վասթթասըյլէ փէտէր Ալլա-
հա թէշէքքիւր էտէրէք էյլէյնիւ:
- 18 Էյ զէվճէրէր, Րապպտա լա՛իգ օլարզը վէճհ իւզ-
րէ զէվճէրինիզէ միւթի՝ օլունըզ: Էյ զէվճէրէր, զէվ-
ճէլէրինիզի սէվինիզ վէ անլէրէ աճը մու՛ամէլէ էթ-
- 20 Մէյինիզ: Էյ էյլատ, վալիտէյնիզէ հէր խուսուս-
տա իթա՛աթ էտինիզ, զիրա պու շէյ Րապպա
- 24 մագպուլ տըր: Էյ փէտէրլէր, էյլատընըզ իզզապ
էթմէյինիզ, օլմայա քի անլէրէ ֆիւթուր կէլինի
- 22 Էյ դուլար, հէր խուսուստա թէն ճիհէթիլէ էֆէն-
տինիզ պուլունանլարա, կէօղէ կէօրիւնմէք իչին
օլան խըտմէթ իլէ ինսանը խօշուտ էտէյլէր կիլի
տէյիլ, անճագ Ալլահտան գօրգարագ սաֆաէրուն.
- 23 լըզ իլէ իթա՛աթ էտինիզ: Վէ միրտա էճրինի Րապպ-
տան ալաճաղընըզ պիլէրէք, հէր նէ քի ետիար ի-
սէնիզ, ինսան իչին տէյիլ, անճագ Րապպ իչին
- 24 կիլի ճանտան ետիլընըզ. Զիրա Րապպ Քրիստոսա
- 25 գուլլըզ էտէրսինիզ: Ամմա հագգարզլըզ էտէն՝ էթ-
տիյի հագգարզլըզ կէօրէ ալաճագ տըր. վէ բի՛ա-
յէթ ի խաթըր եօգ տըր:

- 1 Ե, Եֆէնտիւէր, սէմափաթտա սիղն տախի պիր
 Եֆէնտիւիզ վար խախնի պիւրէրէք, գուլարընըա
 հադդ վէ ինսաֆ իւզրէ մու'ամէլէ էտինիզ :
- 2 Տու'ատա տէվամ' էտիպ' անտէ շիւքը իլէ ույա-
- 3 նըք տուրընըզ : Վէ պիզիմ իչիւն տախի տու'ա էյ-
 լէյինիզ, թա քի սէպէպինտէն զինծիրպէնտ օլտը-
 դըմ ֆրիստոսըն սըրընը սէյլէմէք իւզրէ, Ալլահ
- 4 պիզէ քէլամըն գափուսընը աշա, Վէ սէյլէմէք
 պանա նաօրլ վաճիպ իսէ' անը պէյլէ իզհար էտէ-
- 5 յիմ' Վազթը սաթուն ալարագ, խաբիճտէ օլան-
- 6 լար իլէ 'ագըլանէ հարէքէթ էտինիզ : Հէք քէսէ
 վաճիպ օլտըղը իւզրէ ճէվապ վերմէյի պիլմէնիզ ի-
 չիւն, սէօղնիւզ թուզ իլէ թէրպիյ օլունմըշ
 կիպի, տա'իմա լութֆ իլէ օլուն :
- 7 Ահմալիմին քեաֆֆէսինի սիղէ սէվիլիւ պիրա-
 տէր վէ սատըդ խրամէթճի վէ Բապպտա խրամէթ
- 8 ըէֆիզիմիզ օլան թիխիզօս պիլտիրէճէք աիր. Մէր-
 գումը տէ սիզտէն օլան սատըդ վէ սէվիլիւ պի-
 րատէր Օնէսիմօս իլէ պէրապէր սիղէ հէման պու-
 նուն իչիւն, եա'նի ահվալինիզ Էջրէնիպ' գալպլէ-
- 9 ըինիզի միւթէսէլլի էթմէք իչիւն կէօնտէրտիմ. Ան-
 լէր պուրատա օլան շէյլէրին ճիւմէսինի սիղէ պիւ-
- 10 տիրէճէք տիր : Պէնիմ իլէ պէրապէր մահպուս օլան
 Արիսթարխօս վէ Պարնապասըն եէկէնի, եա'նի հադ-
 գընտա թէնպիհ ալտըղընը Մարգօս, (սիղէ կէլ-
- 11 տիյի թագտիրտէ անը գապուլ էտինիզ ;) Վէ
 Եսաթօս տէնիլէն Եէշու' սիղէ սէլամ էտէրէր.

- պունլար էՏԼ ի խիթանտան տըրլար, վէ Ալլահն
մէլէքիւթիւ իչիւն եալընրզ պունլար էմէքտաշ պու
12 լունուպ՝ պանա թէսէլլի օլտըլար : Սիզտէն պիրի
Գրիստունըն գուլը էփաֆրաս սիզէ սէլամ էտեր, վէ
Ալլահն ճիւմէ միւրատընտա քեամիլ վէ թէմամ
տուրասընրզ տէյիւ տու'ա իլէ տա'իմա սիզին իչիւն
13 ճէհտ էտեր : Զիրա սիզին իչիւն վէ Լաստիգիատա
վէ Խյերափօլիստէ օլանլար իչիւն անըն չօզ դայրէ.
14 Թի օլտըղընա շէհատէթ էտերիմ : Սէվկիւլիւ թա.
15 պիպ Լուգա վէ Տէմա սիզէ սէլամ էտերլէր : Լա.
օտիգիատա օլան պիրատերլէրէ, վէ Նիմֆասա վէ
անըն խանէսինտէ պուլընտն քիլիսէյէ սէլամ է.
16 տինիզ : Պու ըէսալէ սիզտէ գըրա'աթ օլընտըղտան
սօնկրա՝ Լաստիգիա քիլիսէսինտէ տախի գըրա'աթ
էթտիրիպ, սիզ տախի Լաստիգիատան էէէն գը.
17 ըա'աթ էտինիզ : Վէ Արխիփօսա՝ Բապպուտա տը
տըղըն խըտմէթէ տիգգաթ էթ, քի անը իթմամ
18 էտէսին՝ տէյիւ սէջլէյինիզ : Պէն Փուվլօսըն խաթթ ը
տէսթի իլէ սէլամ : Պէնտլէրիմի տէր խաթթը էտի.
նիզ : 'ինայէթ սիզին իլէ օլտուն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՍԵԼԱՆԻՔԼԻԷՐԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Փավլոս վէ Սերվանիոս վէ Թիմոթէոս փետեր Ալլահ
վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսոս օլան Սէլանիքիւէրին
քիլիսէսինէ . սիզէ փետերիմիլ Ալլահ վէ Բապպ
Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան 'ինայէթ վէ սէլա-
մէթ օլտուն :
- 2 Տու'ալարըմըդտա սիզի զիքը էտերէք , ճիւմէնիլ
3 Հագգընտա Ալլահա տա'իմա շիւքը էտերիլ : Վէ
իմանընըզըն իշինի վէ մուհապպէթինիզին էմէյինի ,
վէ Բապպմըլ Յիսուս Քրիստոս օլան իւմիտինիզին
սապընը , փետերիմիլ օլան Ալլահն հուզուրընտա
4 Ֆէրաղաթ էթմէյերէք զիքը էտերիլ : Զիւքի , էյ
Ալլահն սէվիլիւլիւլէրի օլան պիրատերլէր , սիզին
5 Ինթիխապընըզ պիլիւրիլ . Զիրա պէշարէթիմիլ սի-
զէ էալընըլ քէլամ իլէ աէյիլ , ահադ գուվլէթ
իլէ վէ Բուհ իւլ Գուտա իլէ վէ Իթիգատ քիս-
միլ իլէ կէլտի . նիթէքիմ արանըդտա սիզին իշին
6 Նաորլ օլարըզմըզ պիլիւրսինիլ : Սիլ տախի չօդ մու-
ղայագա արաւընտա Բուհ իւլ Գուտա սիւրուրը Ի-

- Լէ քէլամը դապուռ Էթմիշ օլարադ , պիղէ վէ Բապ.
 7 պա միւգթէաի օլտընը . Շէօյլէ քի սիւ Մադէտօ.
 Նիտտա վէ Ախայեատա ճիւմիէ միւմինլէրէ նիւմու.
 8 Նէ օլտընը : Զիրա Բապպըն քէլամը սիզին թարա.
 Ֆընըզտան եալընը Մադէտօփա իլէ Ախայեատա
 շայը՝ օլմայըպ , առճադ հէր եէրտէ տախի Ալլահա
 օլան իմանընը շայը՝ օլմասըլլէ՝ պիր շէյ սէօյլէմէ.
 9 միղէ հաճէթ գալմատը : Զիւնքի հադգըմըզտա ու
 բանըզա կէլմէմիզ նասըլ օլտըզընը , վէ սիզին հայյ
 վէ հադգ օլան Ալլահա իպատէթ էթմէք , վէ պի.
 10 զի կէլէճէք զազապտան խէլտա էտէն , Վլէ քէնտի.
 նին էմվաթտան իհեա էթտիլի Օզլու Յիսուսը սէ.
 մատան պէքէմէք իւզրէ , փութլարտան Ալլահա
 նասըլ բիւճու՝ էթտիլինիզի քէնտիլէր իկպար էտի.
 յօրլար :

ՊԱՊ 2

- 4 Զիրա , էյ պիրատէրլէր , պիզիմ սիզին արանըզա
 2 կէլմէմիզ պիհուտէ օլմայըպ , Առճադ մա՛լիւմիւնիւզ
 օլտըզը իւզրէ , Ֆիլիփփիտէ մուգատտէմա եզիլէթ
 չէքիպ շէթմ օլընարդ իսէ տէ , Ալլահըն պէշարէ.
 թինի յազիմ մուխալէֆէթ իչինտէ սիզէ սէօյլէմէյէ
 Ալլահըմըզա Բաթէլէ+սէլէն ճէտարէթ քէսպ էթտի.
 3 յիմիզի քէնտինիզ պիլիրսինիզ . Զիրա պիզիմ վա՛ղ
 ու նասիհատըմըզ զէլլալտէն եա նասփաքըլքտէն եա
 4 հիլէ իլէ օլմայըպ , Առճադ պէշարէթին պէյէ էմա.
 նէթ օլընմասընա Ալլահըն պիզի լա՛իզ կէօրտիւլիւ
 վէճհ իւզրէ , վէ տտէմլէրէ տէլիլ , առճադ գալլը.
 լէրիմիզի իմթիհան էտէն Ալլահա մադպուռ օլմադ
 5 իւզրէ սէօյլէրիզ : Զիրա մա՛լիւմիւնիւզ օլտըզը իւզ-

րէ, պիղ միւտասանէ սեօղէրի իլէ վէ եախօտ թա-
 մա՝ պէհանէսիլէ ապա մու՛սամէլէ էթմէտիք. Ալ-
 6 լաճ շահիտ տիր: Վէ Բրիստոսն բէսուլլէրի օլտը-
 դըմըզտան եիւք օլա պիլիւր իքէն, կէրէք սիզտէն,
 կէրէք զայրիլէրտէն օլտուն, ինսան թարաֆընտան
 7 իզզէթ արամատըգ, Անճագ տայէ քէնտի էվա-
 տընը գայրըտըղը կիպի արամըզտա հալիմ՝ օլտըգ:
 8 Պու վէճհէ սիզէ միւշթագ օլտըղըմըզտան, սիզի
 եաղընը Ալլահըն պէշարէթինէ տէյիլ, անճագ պի-
 զէ սէվկիւլիւ օլտըղընըզտան, ճանկարըմըզա պիլէ
 9 հիսսէտար էթմէյէ ըտղի իտիք: Զիրա էյ պիրա-
 տէրլէր, պիզիմ էմէյիմիզ վէ զահմէթիմիզ խաթ-
 ընըզտա տըր, չիւնքի սիզտէն պիրինէ եիւք օլմա-
 մագ իւզըէ կէճէ կիւնտիւզ իշտէ իշէյիպ՝ Ալլահըն
 10 պէշարէթինի սիզէ վա՛ղ էթտիք: Սիզ միւ՛մինդէր
 արասնտա նասըլ գուտսիյէթ վէ սալաճ իլէ վէ
 պիլա՝ այպ մու՛սամէլէ էթտիյիմիզէ սիզ շահիտ սի-
 11 նիզ, վէ Ալլահ լահիտ տիր: Նիթէքիմ՝ սիզի քէնտի
 մէլէքիւթինէ վէ իզզէթինէ տա՛վէթ էտէն Ալլահա
 լա՛իգ օլտըղը վէճճ իւզըէ հարէքէթ էթմէնիզ իշիւն
 12 սիզտէն հէր պիրինէ, Փէտէր քէնտի էվատընա էթ-
 րէյ միսիլիւ, նասիհատ վէ թէսէլլի վէրիպ՝ թէնպիհ
 13 էթտիյիմիզի պիլիքսինիզ: Պու սէպէպտէն սիզ տու-
 խի, թարաֆըմըզտան իշիթտիյինիզ քէլամ՝ Ուլլահը
 ալտըղընըզտա ինսան քէլամը կիպի տէյիլ, անճագ՝
 հագիգաթտա պէշլէ օլտըղը իւզըէ, Ալլահըն քէլամը
 14 իշի (քի սիզ միւ՛մինդէրտէ տախի իշէմէքտէ տիր)
 գապուլ էթտիյինիզէ Ալլահա ֆէրաղաթ էթմէյէ-
 իշի իշիւքը էտէրիզ: Զիրա սիզ, էյ պիրատէրլէր,
 Եհհուտիէտէ Բրիստոս Յիսուստա օլան Ալլահըն

- քիլեւելերինէ միւգթեաի օլտընըզ . չիւնքի անլերին
 Եէհուաիլէր թարաֆընտան չէքտիբէրի շէյլէրի սիւ
 տախի քէնտի միլլէթտաշարընըզտան չէքտինիլ :
- 15 Այլէր Բապպ Յիսուսը վէ [քէնտի] փէյլամպէրէ-
 րինի գաթլ էաիպ' պիզի տախի զօվտուլար , վէ
 Ալլահա մագպուլ օլմայըպ ճիւմլէ տտեմլէրէ մու-
- 16 խալիֆ օլարապ , թա'իֆէլէրէ' խէլաս պուլմալարը
 իչիւն սեօյլէմէքտէն պիզի մէն' էտէրլէր , թա քի
 քէնտի կիւնասլարընըն էօլչէյինի հէր զէման մէմբու
 էտէլէր . լաքին անլերին իւզէրինէ նիհայէթ տէրէ-
 ճէտէ զապապ եէթիշմիշ տիր :
- 17 Պիլ իսէ , էյ պիրատէրլէր , պիր ալ վազըթ
 գալպէն տէյիլ , ոնճագ տիտար իլէ սիզտէն մահ-
 րում պուլունարղըմըզ հալտէ , չօգ իշթիյազլէ էիւ-
- 18 զինիւպիւ կէօրմէյէ զիյատէ զպրէթ էթտիք : Պու
 էճլաւն պիզ , խուսուսա պէն փապլօս , պիր իքի տէ-
 ֆ'ա թարաֆընըլա կէլմէք իսթէտիք իսէ տէ , Շէյ-
- 19 թան պիզի մէն' էյլէտի : Զիրա իւմիտիմիլ էախօտ
 սիւրուրըմըզ եախօտ իֆթիխար թաճըմըզ քի'մտիր .
 Բապպըմըզ Յիսուս ֆրիստոս զուհուր էթտիքտէ անըն
- 20 հուգուրընտա հէման սիլ տէյի'լ մի սինիլ : Զիրա
 պիզիմ 'իզզէթիմիլ վէ սիւրուրըմըզ սիլ սինիլ :

ՊԱՊ 3

- 1 Պու էճլաւն արթըզ թէհամիւլ էտէմէյիպ' Աթի-
 նատա եալընըզ պրաղըմագլըղըմըզ միւնասիպ կէօր-
- 2 տիւք . վէ Ալլահն խատրմը վէ ֆրիստոսն պէշա-
 րէթինտէ էմէքտաշըմըզ օլտն պիրատէրիմիլ թիմօ-
 թէթօր կէօնտէրտիք , թա քի սիզի ոսպիթ վէ ի-
- 3 մանընըզտան տօլայը միւթէսէլլէ գըլմասըլլէ , Պու

մուգայտոյալորտոս քիմնէ զըմբլտանմանն . զիրա
 պունուհ իշխն թա'նին օլունարղըմբղ քէնտինիզ
 4 պիլերտինիզ : Չիւնքի եռնընդտա իքէն տախի մու-
 գայտգա չէքէճէյիմիզի պիզէ մուգատտէմն իխպար
 էյլէտիք , նիթէքիմ մա'յիւմիւնիւզ օլտըղը իւզըէ
 5 վուգու' պուլմըշ տըր : Պու սէպէպտէն պէն տախի
 արթըգ թէհումիւլ էտէմէյերէք , իղվա էտիճի սի-
 զի իղվա էթմէսիյլէ էմէյիմիզ պիհուտէ չըգմասըն
 տէյիւ' իմտինըղ խուտուարնտա խտպէր ալմազ ի-
 6 չիւն կէօնտէրտիմ : Լաբին շիմտի թիմթիէօս թորա-
 ֆընրգտան պիզէ վասըլ օլուպ , իման վէ մուհապ-
 օլէթինիզի , վէ պիզիմ սիզի կէօրմէյէ միւշթաղ
 պուլունարղըմբղ միաիյիւ , սիզին տախի պիզէ օլուն
 իշթիյաղընըղ , վէ պիզի տա'իմա խպր իլէ զիքը
 7 էթտիյինիզի պիզէ միւժտէ էյլէտի : Պու սէպէպ-
 տէն , էյ պիւստէղէր , պիզիմ ճիւմլէ մուգայտգա
 վէ զարուրէթիմիպտէ իմանընդտան տօլպը հադ-
 8 գընրգտա միւթէսէլլի օլտըգ : Չիւս սիզ Բապպտա
 սապիթ գալտըղընըղ թազտիրտէ' շիմտի սիզ սաղ
 9 գալըրըղ : Չիւս սիզին իշխն Ալուհըմըղն հուզու-
 րնտա հազգընրգտա մէպուր օլտըղըմբղ մէտէրրէ-
 թէ միւգտպիլ Ալուհա նէ° շիւքը 'արղ էտէ պիլի-
 10 իղ : Եիւզիւնիւզիւ կէօրմէք վէ իմանընըղն նօգսա-
 նըր իքմաղ էթմէք իշխն , կէճէ վէ կիւնտիւզ զի-
 11 յատէսիյլէ նիյաղ էյլէմէքտէ իղ : Փէտէրիմիզ Ալ-
 լահ քէնտիսի վէ Բապպըմբղ Յիսուս Գիստոս թա-
 12 րաֆընրգա իւլէ+ իւլէ եօլմըղը աստն էտէ : Վէ
 պիզիմ սիզէ մուհապպէթիմիզ օլտըղը միաիյիւ ,
 Բապպ սիզին տախի պիլի պիլինիզէ վէ ճիւմլէյէ օ-
 լուն մուհապպէթիմիզի թէքսիր վէ թէգէիս էյլէյէ ,

43 Թա քի փետերիմիդ Ալաճըն հուզուրընտա Բադ-
պըմըլ Զիսուս ֆրիստոս ճիւմէ մուգատտէտէրիյէ
զուհուր էթտիքտէ գուտտիյէթտէ պիլա 'այս օ-
մադ իւզըէ, գալպըրինիլի սապիթ գըլա :

ՊԱՊ 4

- 1 Եւ հասըլ, էյ պիւտտէրէր, սիգէ Բապպ Զիսուս
իւէ-րէճա վէ նասիհաթ էտէրիդ քի՝ նէ վէճճէ հա-
րէբէթ էթմէնիլ վէ Ալաճա մադպուլ օլմանըլ
փաճիպ օլաըզը հադգընտա պիզտէն տըտըզընըլա
- 2 Կէօրէ տաճա զիյատէ թէրադգի էտէօնիլ : Զիրա
Բապպ Զիսուս թարաֆընտան սիգէ նէ թէնպիհէր
- 3 վէրտիյիմիզի պիլիւրսինիլ : Զիրա Ալաճըն իրատէ-
թի պու, Խո՛նէ թէգատտիւսիւնիլ տիր քի՝ զի-
- 4 նաւտան իճթինապ պիլիւրէ, Սիզտէն հէր պիլիւր քէնտի
* ճէսէտինէ Ալաճը պիլմէյէն թա՛իֆէյէր կիպի հէ-
- 5 վա ի չէհվէթ իլէ տէյիլ, Անճադ գուտտիյէթ իլէ վէ
- 6 'իֆֆէթ իլէ մայլիք օլմազըզը պիլտին : Պիրի պու
մատտէտէ պիրատտէրի հադգընտա հատտը թէճա-
վուլ էտիպ զատր էթմէսին. զիրա սիլէ էվվէլտէն
սէզլէյիպ՝ չէհատէթ էթտիյիմիլ իւզըրէ, պուհյա-
- 7 ըն՝ ճիւմէսի իչիւն Բապպ միւնթադիմ տիր : Զիրա
Ալաճ պիլիւր նափաքիլէ տէյիլ, Անճադ գուտտիյէ-
- 8 թէ տա՛վէթ էյլէտի : Պու էճըտէն թաճգիր էտէն
քիմսէ ինսանը տէյիլ, Անճադ պիլէ քէնտի Բուհ
իւլ Գուտտընը վէրէն Ալաճը թաճգիր էտէր :
- 9 Մէվէտտէթ ի ախավիլէ խուսուսընտա իսէ սիլէ
էազմազըզըմ՝ իճապ էթմէլ. զիրա պիրի պիլիւրիլի

* Խո՛ն . գապընա

- 40 ականքի Սլաւոս թարափընտան քէնտինիդ էջ-
 րէնմիշ սինիդ, Զիւնքի պունու սիդ պիւթիւն Մա-
 գէտոնիտատ օլտն ճիւմէ պիրատերլէրէ կեօսթէրի-
 41 օրորընդ, լաքին, էյ պիրատերլէր, սիդէ ընճա է-
 տերիդ քի պ- ի-տ-տ-տ-տ-տ տաճա զիյատէ թէրադ-
 րէ տառտէճալ իւզրէ եաշալըպ՝ քէնտի ումուրընդ-
 42 լէ մէշըու օլարադ, քէնտի էլէրինիդէ իշէմէյէ
 զոյրէթ էտէօնիդ, թա քի խարիճտէ օլտնլարա
 43 Տիւն ի Տարէքէթլէ մոնամէլէ էտիպ՝ պիր շէյէ
 միւճթաճ օլմայասընդ,
 44 էյ պիրատերլէր, ույույանլար Տագգընտա պի-
 խապէր օլմանըզը իսթէմէմ, թա քի իւմիտլէրի օլ-
 45 մայոն սա՛իլէր կիպի մաճընն օլմայասընդ, Զիրա
 էյէր Յիսուսըն էօիւպ գըյամ էթաիլինն իման է-
 տերէք, Տաքէզա Յիսուստա ույույանլարը տաիի
 46 Ալլաճ անըն իլէ պերապէր կէթիւրէճէք տիր, Զիրա
 պիլ Բապպըն զուհուրընա տէկին Տայաթտա պա-
 47 գի գալանլար՝ ույույանլարա թէգատտիւմ էթմէ-
 յէճէյիմիդի սիդէ Բապպըն քէլամը իլէ իիպար է-
 տերիլ, Զիրա Բապպ պիլ զաթ պիր նիտա ի էմը
 48 իլէ՝ պաշ մէլէյին սէտասը վէ Ալլաճըն սուրը իլէ
 սէմատան նիւզուլ էտէճէք տիր, վէ Քրիստոստա
 վէֆաթ էթմիշ օլանլար էվլէլա գըյամ էտէճէլէր
 49 տիր, Անտէն պիլ Տայաթտա պագի գալանլար ան-
 լէր իլէ պերապէր Բապպը իսթիգալ իշլան պու-
 լութլարտա Տապայա ըէֆ՝ օլունաճաղըզ, վէ պէյ-
 50 լէճէ տա՛իմա Բապպ իլէ պերապէր պուլունաճա-
 51 ղըզ, իմտի պու սէօզլէր իլէ պիրի պիրինիդի թէս-
 լիլէ էտինիլ,

ՊԱՊ 5

- 1 Լաքին, էյ պիրատերէր, էզմինէ վէ էվգաթա տա.
- 2 Իր սիգէ եազմազլըղըմ՝ իճապ էթմէղ: Զիրա քէն-
տինիզ Բապպըն կիւնիւնիւն կէճէլէյին խըրսըզ կի-
- 3 պի կէլտիյին էյի պիլըրսինիզ: Զիւնքի սէլամէթ
վէ էմնէյէթ վար՝ տէտիքլէրինտէ, օլ վազըլթ հա.
- 4 միլէ գարըյա աղըր կէլտիյի կիպի, նակեաճ իւ.
ղերլէրինէ հէլաք եէթիշէճէք վէ գուրթ ուլմայա.
- 5 Զազըր աըր: Սիզ իսէ, էյ պիրատերէր, գարան.
լըգտա տէյիլ սինիզ քի՝ օլ կիւն խըրսըզ կիպի իւ.
- 6 ղերինիզէ կէլտին: Զիրա սիգէն ճիւմլէնիզ էՏԼ ի
նուր վէ էՏԼ ի նիհար սընըզ. կէճէտէն եախօտ
- 7 գարանիլըգտան տէյիլ իզ: Հալ պէօյլէ իքէն՝ սա.
Իրլէր կիպի ույոլմայալըմ, անճազ ույանըգ տու.
- 8 ըուլ ալըզ օլալըմ: Զիրա ույոլյանլար կէճէլէյին
ույուրլար, վէ սերիսօշ օլանլար կէճէլէյին սերիսօշ
- 9 օլուրլար: Ամմա պիզ էՏԼ ի նիհար օլանլար, իման
վէ մուհապպէթ զըրհընը վէ խէլաս իւմիտի օլան
- 10 միգֆերի կէյմիշ օլարագ, ալըգ օլալըմ: Զիրա Աւ-
լաճ պիզի զազապ իչիւն տէյիլ, անճագ պիլիմ եօ.
- 11 լըմըզո տօլէն Բապպըմըզ Յիօուս Քրիստոսըն վաար-
թասըյէ խէլասա նա՛իլ օլմագ իչիւն թա՛էին էյ-
- 12 լէտի. Թա քի կէրէք ույանըգ՝ կէրէք ույուր պու-
լունուր իսէք, անըն իլէ պէրապէր հայաթտա օլա-
- 13 լըմ: Պու էճլտէն էտէ կէլտիյինիզ կիպի, պիրի
պիրինիզի թէսլէյէ էտիպ, եէքտիկէրինիլ ի՛մար
էյլէյինիզ:
- 14 Էյ պիրատերէր, արանըզտա չալըշանլարը, վէ
Բապպտա իւղէրինիզէ մէ՛մուր օլուպ սիգէ նաքի-

- 13 հալած վերելքերի թանրալ, Անլերի իշերի իշին
 մուհապպէթ իւզրէ գլխատեօյլէ Եթիպար էթմէ-
 նիզի բէճա հտերիզ, Պիրի պիրինիզ իլէ միւսալէ-
 14 մէթատ օլունըզ, Վէ, էյ պիրատերէր, սիլէ բէ-
 ճա հտերիզ քի՝ նիզամըզ քիմնէլերէ նասիհաթ
 վերերէք՝ երեքսիզլերի ճէսարէթլէնտիրիպ՝ զա՛իֆ-
 15 թէ՛էննի օլասընըզ, Սագընընըզ քիմնէ քիմնէյէ
 քէմիլյէ մուգապիլ քէմիլէ էթմէսին. պի՛սքս տա-
 ՛իմա կերէք պիրի պիրինիզէ՝ կերէք ճիւմլէյէ էյիլիք
 16 էթմէյէ սա՛յ էտինիզ, Տա՛իմա մէսրուր օլունըզ,
 17 Ֆերաղաթ էթմէյէրէք տու՛ա էտինիզ, (18) Հէր
 շէյտէ շիւքք էտինիզ, զիրա ֆրիտուս Ֆիսուստա
 19 հազգընըզտա Ալլահըն իրատէթի պգէ տըր, Բուհը
 20 սէյիւնտիրմէյինիզ, Իլհամաթը թաֆգիթ էթմէ-
 21 յինիզ, Հէր շէյի թէճրիպէ էտիպ էյի Ֆլանը թու-
 22 թունըզ, Հէր նէվ՝ շէրրտէն իճթիննապ էտինիզ,
 23 Վէ մէնպա՛ը սէլումէթ օլան Ալլահ քէնտիսի սի-
 զի թէմամէն թազտիս էյլէյէ, վէ բուհընըզ վէ
 ճանընըզ վէ ճէսէտինիզ քէամիլէն Բապպըմըզ Ֆի-
 սուս ֆրիտուսըն զուհուրընա՛ պիլա գուսուր մահ-
 24 ֆուզ գըլընա, Սիզի տա՛վէթ էտէն ստորը օլուպ
 իճրա տախի էտէճէք տիր,
 25 էյ պիրատերէր, պիզիմ իշին տու՛ա էտինիզ,
 26 ճիւմլէ պիրատերէրէ մուգատտէս թազպիլ իլէ
 27 սէլում էտինիզ, Սիզէ Բապպ հազգը իշին անտ
 վերիրիմ քի՛ պու բէստլէ ճիւմլէ մուգատտէս պի-
 28 բատերէրէ դըրա՛աթ օլունա, Բապպըմըզ Ֆիսուս
 ֆրիտուսըն ինայէթի սիզին իլէ օլուն, Ամին,

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՍԵԼԱՆԻՔԼԻԵՐԻԵ

ԻՔԻՆՃԻ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Փաւլոս վե Սիլվանոս վե Թիմոթէոս՝ փետերիմիդ Ալլահ վե Բապպ Յիսուս Քրիստոսոս օլան Սելա-
- 2 նիքիլեր քիլիստինէ . Սիլվե փետերիմիդ Ալլահ վե Բապպ Յիսուս Քրիստոս Թարափընտան 'ինայէթ վե սելամէթ օլուն :
- 3 Եյ պիրատերեր , լա'իդ օլորդը իւզրէ , տա'իմա սիլվին իչիւն Ալլահա շիւքը էթմէյէ պօրճու իզ , չիւնքի իմանընըզ զիյատէսիյլէ սրթըզ՝ ճիւմլէնիլ-տէն Տէր պիրինին եւքտիկերինէ օլան մուհապպէթի
- 4 Թէզպիւտ էթմէքտէ տիր . Շէջլէ քի պիլ քէնտի-միլ , Թէհամմիւլ էթտիյինիլ ճիւմլէ Թէ'ապտի վե մուզայազալարընըզտա օլան սապընըզ վե իմա-նընըզտան տօլայը , Ալլահըն քիլիսէլերինտէ սիլվին
- 5 Իլէ իթթիւսար էտերիլ , Պու տախի եօլընտա եղի-յէթ չէքմէքտէ օլտըղընըզ մէլէքիւթ Ուլլահա նա-իլ օլտճաղընըզա Ալլահըն 'տաիլ հիւքմիւնիւն տէ-
- 6 լիլ տիր : Չիւնքի Ալլահըն 'ինտինտէ 'աւալէթէ մուլթապըզ տըր քի՝ սիլի Թազիլզ էտէնլերէ մու-

7 զայսպէս ետէ, Ալէ սիզ մոռալոյսպէս չէքէնլէրէ պի-
 զիմ իլէ պերապէր, Բապպ Յիսուս քէնտի գուզվէ-
 8 թինին մէլա՝իքէսիլէ սէմատան զուհուր էտիպ՝ Ալ-
 լահը պիլմէյէնլէրտէն վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
 տոսըն պէշարէթինէ իթա՝աթ էթմէյէնլէրտէն տ-
 թէշ 'ալէվի իլէ ինթիգամ ալաճաղը վազըթատ
 9 բահաթ իհասն էտէ: Պուշլար օլ կիւնտէ Բապպըն
 քէնտի մոռալտտէսլէրինտէ մու՝ազգէզ վէ ճէմի՝ ի
 միւ՝մինլէրտէ, (չիւնքի սիզէ օլան շէհատէթիմիզէ
 իման օլունտու,) հայրէթպախշ օլմագ իւզրէ կէլ-
 10 տիյինտէ, Անըն հուզուրընտան վէ գուզվէթինին
 ճէլայինտէն էպէտի հէլաք հիւքմիւնիւ չէքէճէքլէր
 11 տիր: Պուշա նազարէն տախի տա՛իմա տուա էտէրիզ
 քի՝ Ալլահըմըզ սիզի պու տա՛վէթէ լա՛իզ գըլա, վէ
 խայր իչիւն քէմալ ի բիզասընը վէ իմանըն 'ամէլի-
 12 նի գուզվէթլէ իքմալ էլլէյէ: Թա քի Բապպըմըզ
 Յիսուս Քրիստոսըն իսի սիզտէ, սիզ տախի Ալլա-
 հըմըզ վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթինէ
 կէօրէ անտէ թա՛զիզ օլունտսընըզ:

ՊԱՊ 2

1 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
 տոսըն զուհուրը, վէ պիզիմ անըն էանընտա ճէմ՝
 2 օլմագըզըմըզ խուսուսընտա Բէճա էտէրիզ քի՝
 Քրիստոսըն կիւնիւ թէգարրուպ էթմիշ տիր՝ տէյիւ
 կէրէք բուհ, կէրէք սէօզ, կէրէք կէօյա թարաֆը-
 մըզտան մէթուպ վասթիթասըլլէ 'ազլընը թէգճէ
 3 սարըլմասըն, վէ միւզթարիպ օլմոյասընըզ: Պիթ
 քիմսէ սիզի պիր վէճհէ ալտաթմասըն, զիրա էվիլլա
 իրթիտատ կէլիպ՝ կիւնահ ատէմի, շօլ էհլ ի հէ-

- 4 լաբըն՝ իզճար օլուհմասը կերեք տիր . Օլ քի մն-
խալէֆեթ էտեր վէ հեր իլաճ հախօտ մա'պուտ իս-
միյլէ մուսէմմա օլանըն իւզէրինէ երւճէլէնիր , հաթ-
թա քէնտինի իլաճ կէօսթէրէրէք [իլաճ կիպի] Աւ-
5 լաճըն հէյքէլինտէ օթուրուր : Տաճա հանըրդատա
իքէն , պու շէյլերի սիղէ սէօյլէտիլիմի խաթըրա կէ-
6 թիրմէ՛զ մի սինիզ : Շիմտի տախի՝ քէնտի վագթը-
տա իզճար օլուհմասը իչիւն անը մէն՝ էտէն շէյի
7 պիլըրսինիզ : Ջիրա 'խսեսն սըրըր հալա իշէմէքսէ
տիր , Ֆազաթ շիմտի մանի՝ օլան օթթատան գալ-
8 զընճալատէք Բէն՝ էրէր . Օլ զէման օլ 'տաի զաճիր
օլաճադ տըր , անը տախի * Բապպ քէնտի աղղընըն
նէֆէսիլէ թէլէֆ էտիպ , քէնտի կէլիլինին թէճէլ-
9 լիսիլէ հէլաք էտէճէք տիր : Անըն գուհուրըր իսէ
Շէյթանըն իշէմէսինէք կէօրէ ճիւմլէ գուվէթ վէ
10 'ալամէթ վէ սախթէ միւ՛ճիղէլէր իլէ , վէ հէլաք
օլմագտա օլտնլարտա հագգաըզլըղըն հեր հիլէսիլէ
օլաճադ տըր , չիւնքի անլէր խէլաս պուլմալարըր ի-
չիւն հագիգաթ մուհապպէթինի գապուլ էթմէտի-
11 լէր : Վէ պու սէպէպտէն քիզպէ ինանմալարըր իչիւն՝
Ալլաճ անլէրէ զէլալէթ ի միւհասիրէ կէօնտէրէճէք
12 տիր . Թա քի հագիգաթա ինանմալար հագգաըզլը-
ղա ըիզա վէրէնլէրին ճիւմլէսի մաճքիւմ օլալար :
13 Պիլ տախի , էյ Բապպըն սէվկիլիլէլէրի պիրատէր-
լէր , Ալլաճ տա'իմա սիզին իչիւն շիւքըր էթմէլէ
պօրճլու իզ , չիւնքի Ալլաճ սիզի իպթիտատէն՝ Բու-
հըն թագադիսի վէ՛ հագիգաթա օլան իման իլէ խէ-
14 լաս իչիւն ինթիխապ էտիպ՝ Բապպըմըլ Յիսուս

* Պ-՝գըււ՝ Բապպ Յիսուս

- Քրիստոսըն 'իզկէթինէ նա'իլ օյմազըզընըզ իչինն ,
պաւնա տախի պիզիմ պէշարէթ իմիզին վասըթասըլէ
սիզի տա'վէթ էյլէտի :
- 15 Պինա'էն 'ալէյՏ, էյ պիրատերէր, սապիթ գա-
տէմ օլուպ' քէլամ եալմա մէքթուպըմըզ վասը-
թասըլէ էյրէնտիյինիզ թա'լիմաթը Տըֆըգէտի-
- 16 նիզ : Վէ Րապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս քէնտիսի ,
վէ պիզի սէվիպ պիզէ 'լնպէթ իլէ էպէտի թէսէլլի
- 17 վէ էյի իւթիս վէրէն փէտէրիմիզ ԱլլաՏ Գալպէրի-
նիզի միւթէսէլլի , վէ սիզի Տէր էյի քէլապ' վէ 'ա-
մէլաէ սապիթ գըլա :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէլ Տասըլ, էյ պիրատերէր, պիզիմ իչինն տու'ա
էտինիզ քի' Րապպըն քէլամը արանըզտա օլտըզը
- 2 կիպի իլէրիֆէլիպ շէրէֆ պուլա : Պիմ'Ատախի Տազգ-
սըզ վէ քէօթիւն առէմլէրտէն գուրթուլալամ' զիրա
- 3 ճիւմլէսի իման սաՏիպի տէյիլ տիր : Ապին Րապպ
սատըգ օլուպ' սիզի սապիթ գըլարապ , շէրիրտէն
- 4 սիյանէթ էտէճէք տիր : Վէ սիզէ թէնպիՏ էթ-
տիյիմիզ շէյլէրին իճրատընտա պուլունտըզընըզս վէ
պուլունաճաղընըզա Րապպտա ի'թիմատըմըզ վաի
- 5 տըր : Վէ Րապպ սիզին գալլէրինիզի ԱլլաՏըն մու-
Տապպէթինէ վէ Քրիստոսըն սապընա իՏտա էտէ :
- 6 էյ պիրատերէր, սիզէ Րապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոսըն իսմիլլէ թէնպիՏ էտէրիզ քի պիզտէն ալտը-
զը թա'լիմէ կէօրէ տէյիլ , առճադ նիզամըզ սիւ-
լուք էտէն Տէր պիրատէրտէն իճթինապ էտէսինիզ :
- 7 Զիրա պիզէ նասըլ միւզթէտի օյմազըզընըզ վա-
ճիպ իտիյինի քէնտինիզ պիլիրսինիզ , չիւնքի տրա-

- 8 Նրդտա նիզամնրդ հարեքէթտէ պուլունմատրդ : Վէ պիր քիմսէնին էքմէյինի մէճճանէն եէմէտիք . անճադ սիզտէն պիրինէ եիւք օլմամադ իչիւն էմէք վէ զաճմէթ չէքէրէք կէճէ կիւնտիւզ իշ իշէր իտիք :
- 9 Պու տախի հիւքիւմէթ իմիդ օլմատրդընտան տէյիլ , անճադ պիղէ միւգթէտի օլսսրնրդ տէյիւ քէնտիմիղէ սիպէ էօրնէք կէօսթէրմէմիդ իչիւն օլտու :
- 10 Զիրա եանընրդտա իքէն տախի՝ էյէր պիր քիմսէ իշ իշէմէք իսթէմէղսէ եէմէք տախի եէմէսին՝ տէ :
- 11 յիւ սիղէ թէնպիճ էտէր իտիք : Զիրա սիղտէ պա՛ղը քիմսէլէր նիզամնրդ հարեքէթ էտիպ՝ պիր իշ իշէմէյէրէք ախէրինին իշինէ գարըշըր օլտրդընր ի :
- 12 շիտյօրըզ : Պու մագուլէ քիմսէլէրէ Բապպըմըզ Զիսուս Գրիստոս թարաֆընտան թէնպիճ վէ ըէճա էտէրիզ քի՝ ուսըւճա իշէյէրէք՝ քէնտի էքմէքլէ :
- 13 Ըինի եէյէլէր : Սիզ տախի , էյ պիրատէրլէր , էյի :
- 14 լիք էթմէքտէն օսանմայընրդ : Վէ էյէր պիր քիմսէ պու ըէսալէնին վասըթտաըլէ օլսն քէլսմըմըզա ի : թա՛տթ էթմէղսէ , իէճիլ օլմասը իչիւն անա նի :
- 15 շան գօյոււպ անըն իլէ իիթիլտթ էթմէյինիդ : Լաքին տիւշմէն մագամընտա թուլթմայընրդ , անճադ :
- 16 պիրատէր կիպի անա նաաիճաթ էտինիլ , Վէ մէնպա՛ը սէլամէթ օլսն Բապպ քէնտիսի սիղէ տա՛լմա հէր խուսուտա սէլամէթ իհասն էյլէսին : Բապպ ճիւմէնիդ իլէ օլտուն :
- 17 Պէն Փափըսըն խաթթ ը տէսթի իլէ սէլամ . պուտախի հէր մէքթուպտա նիշան տըր . պէջլէ եաղա :
- 18 Ըմբ : Բապպըմըզ Զիսուս Գրիստոսըն ինայէթի ճիւմէնիդ իլէ օլտուն : Ամին :

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԹԻՄՕԹԵՕՍԱ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Խեղասքեարմը Ալահն վէ իւմիտիմիլ օլան
[Բապպ] Յիսուս Գրիստոսըն էմրի իւզըէ Յիսուս
Գրիստոսըն բեսուլը Փավլոս իմոնտա էօզ օղլըմ
- 2 Թիմօթէօսա . Փէտերիմիլ Ալահ վէ Բապպըմը
Գրիստոս Յիսուս թարտփընտան աւնա 'ինայէթ վէ
մերհամէթ վէ սէլամէթ օլտուն :
- 3 Պէն Մագէտօնիպա կիթմէք իւզըէ իքէն , պա'ղը
քիմնէլերին զայրի թա'լիմ էջրէթմէմէլերինի , վէ
մասալարա , վէ իմանտան օլարադ Ալահա Տափալ-
օլան 'իմարէթէ տէլիլ , անճադ միւճոտէլէյէ վէ-
սիլէ օլան տիւքէնմէզ նէսէպ սիլիլէլերինէ տիգ-
- 4 դաթ էթմէմէլերինի թէնպիհ էտէսին' տէլիւ Աննին
էֆսուստա մէքս էթմէքլիլինի բէճա էթտիլիմ կիւ-
- 5 պի , լի'թի էրէրէ' : Թէնպիհին նէթիճէսի դալպ ի
փաքտէն վէ զամիր ի խալիստէն վէ ըի'ասըզ իման-
- 6 տան օլան մուհապպէթ տիր . Պա'ղըլարը պուշլար-
տան սափըպ' պիհուտէ սէօզլէրէ մա'իլ օլտըլար :
- 7 Վէ շէրի'աթ մու'ալլիմլէրի օլմագ իսթէրլէր իսէ

- տէ՛ նէ՛ սէջլէտիքլէրի , նէ տէ իտտի՛ա էթտիքլէրի՛
- 8 շէյլէրի տնկլարլար : Շէրի՛աթըն էյի օլտըզընը պի-
լըրիլ մէյէր քի պիր տտէմ՝ տնը շէր՛էն իսթի՛մալ
- 9 էտէ . Լաքին պունու պիլմէլի տիր քի՛ շէրի՛աթ սա-
լէ՛ս իչիւն օլմայըպ՝ պիլ՛աքս ՛ափլէր վէ իթա՛աթ-
սըլլար վէ ֆաճիրլէր վէ կիւնաճքեարլար վէ խա-
պիսլէր վէ ֆասըզլար վէ պապայը վէ տնայը տարպ
- 10 էտէնյէր , Վէ գաթիլլէր վէ զինաքեարլար վէ լու-
թիլլէր վէ ինտան սարիգլէրի վէ եալանճըլար վէ Տա-
նիպլէր վէ սաճի՛ճ թա՛լիմէ մուխալիֆ օլան զայրի
- 11 Տէր պիր շէյ իչիւն գօնուլլը տըր : Պու տտիի միւ-
պարէք Ալլա՛ճըն պանա էմանէթ օլընտն պէշա-
- 12 ըլթ ի ճէլիլէսինէ մութտալը տըր : Վէ պէնի գուլ-
վէթլէտիրէն Դապալմըզ ֆրիստոս Յիսուսա միւ-
թէշէքքիր իմ , չիւնքի մուգատտէմա քիւֆր էտիճի
վէ թէ՛ատտի էտիճի վէ շէթմ՝ էտիճի իքէն , պէնի
- 13 սատըգ սայըպ խըտմէթէ թա՛եին էյլէտի . Ամն
մէրճամէթէ նա՛իլ օլտըմ՝ զիրա իմանաղլըգտա ի-
- 14 քէն պիլմէյէրէք իշլէտիֆ : Վէ ֆրիստոս Յիսուստ
օլան իման վէ մուճապպէթ իլէ Բապալմըզըն ՛ինա-
- 15 յէթի զայէթլէ իղտի՛խտ պուլտու : Պու քէլում
սատըգ վէ Տէր վէճճլէ գապուլէ շայան տըր քի՛
ֆրիստոս Յիսուս տիւնեպա կիւնաճքեարլարը խէ-
լաս էթմէք իչիւն կէլտի . պունլարըն պիրինճիսի պէն
- 16 իմ . Լաքին պունուն իչիւն ըաճմէթէ նա՛իլ օլտըմ ,
թա քի Յիսուս ֆրիստոս Տայաթը էպէտիյէ իչիւն
քէնտիլնէ իման կէթիրէճէք օլանլարա էօրնէք օլմադ
իւզրէ , քէմալ ի սապըրնը իպթիտա պէնտէ իղճար
- 17 էտէ : Իմտի էգէլի վէ էպէտի Փատիլաճա՛ զէվալ
պուլմալ վէ կէօզէ կէօրլինմէլլ էալընըզ [ալիմ]

Ալլոհա եպետ իւլ տպատ 'իզգէթ վէ համա ու-
տուն : Ամին :

- 48 Սանա, էյ ողլըմ թիմօթէօս , սէնին հազգընտա
սեպղաթ էտէն իլհամաթա կէօրէ շու թէնպիհի
թափսիյէ էտէրիմ, թա քի անլէր իլէ էյի ճիհատա
49 իզտամ էլէէյէսին . վէ իմանը վէ զամիր ի խպիսի
հըֆը էտէսին . պունու իսէ պա'զըլար րէտա էթ-
միշ օլմալարըլէ իման խուսուարնտա զարգ օլտը-
20 լար : Հիմէնպօս վէ իսքէնտէր պունալարտան օլուպ
քիւֆը էթմէմէյի էզրէնմէլէրի իչիւն անլէրի Շէյ-
թանա թէսիւմ էթտիմ :

ՊԱՊ 2

- 4 Իմոի հէր շէյտէն էվլէլ րէճա էտէրիմ քի՝ ճէմի՝ ի
նա իչիւն , փաթիշա'հար իլէ պիլ ճիւմէ մանօրպ-
տա պուլունանլար իչիւն նիյաղլար վէ տու'ալար
2 վէ րէճալար վէ շիւքրլէր 'առզ օլունա , թա քի քէ-
մալ ի թազվա վէ վազար իլէ ասուտէ վէ րահաթ
3 իմրար ր 'էօմը էտէլիմ : Զիրա ճիւմէ ատէմլէրին
իւլաքըր վէ հազիզաթը պիլմէրիյէ կէլմէլէրինի
4 իւթէյէն իւլտաքէարըմը Ալահըն 'իւտիտէ պու-
5 էյի վէ մազպուլ տրր : Չիւքի պիր Ալա'հ վար , Ալ-
լահ իլէ ինսան պէյնիտէ տախի պիր Միյանճը վար ,
պու տախի ինսան օլա Քրիստոս Յիսուս տրր , քի
վազթ ր մոխսուարնտա շէհատէթ օլմազ իւզրէ քէն-
6 տիսինի ճիւմլէնին էօլընա ֆիտիյէ վէրտի : Պէն տա-
խի օլ լէհ-թէի իչիւն վա'իզ վէ րէօուլ , (Քրիստոստա
7 հազգ սէզլէյօրըմ, էալան սէզլէմէյօրըմ,) Իման վէ
հազիզաթտա թա'իֆէլէրին մու'ալլիմի օլմազ իւզրէ
8 նապ օլունարըմ : Իմոի էրլէր պիլա զազապ վէ պի-

լա իշխեալս՝ փառք ելլէր գալարըրարոց՝ հեր եերտէ
 9 տու՛ա էթմէլերինի իսթէրիմ, քէզզդիք նիսա տա-
 խի հիծապ վէ էտէպ իւզըն միւնասիպ գըյաֆէթ
 կիյինիպ, սառ էօրմէլերի եա ալթուն եա ինճուէր
 10 եախօտ աղըր պահայլը էլպիտէ իլէ տէյիլ, Անճագ
 էհլ ի թագվա օլմագլըղ իգրար էտէն նիսալա շա-
 յէսթէ օլաղը կիպի՝ էյի 'ամէլլէր իլէ քէնալիլերի-
 11 նի թէզլին էթսինլէր : Գարը քէմալ ի ինգըյաալէ
 12 սիւքիւթ էտէրէք էջրէնսին : Ամմա գարընըն թա՛-
 լիմ էթմէսինէ, եախօտ էրին իւզէրինէ հիւքիւմէթ
 սիւրմէսինէ իզն վէրմէմ, անճագ սիւքիւթ իւզըն
 13 օլտուն : Զիրա էվիլլա Ատէմ, սոնկրա Հափվա խաղ
 14 օլտնաու : Վէ Ատէմ ալտանմատը, անճագ գարը
 15 ալտանըպ թէնափուզա կիրիֆթար օլտու : Ամմա է-
 տէպ իւզըն իման վէ մուհապպէթ վէ գուտսիյէթ-
 տէ միւտափէմէթ էթսիքլէրի հալտէ, էվլաո թէվ-
 լիսիյլէ խէլաս պուլաճագ տըր :

ՊԱՊ 3

1 Շու քէլամ սատըգ տըր, եա՛նի էյէր պիր քիմնէ
 էփիսգօփօլըզա բաղիպ օլուր իսէ, կիւզէլ պիր իշ
 2 արզուսընտա օլուր : Իմտի վաճիպ տիր քի էփիսգօ-
 փօս գուսուրսըզ, վէ պիր ղէվճէնին ղէվճի, վէ ա-
 յըգ, 'ազիլ, էհլ ի 'ըրզ, միհմաննիւվազ վէ թա՛-
 3 լիմէ միւսթա՛խ օլա . Վէ շէրապա մէյյալ վէ եա
 վուրուճը [վէ գապիհ գաղանճ թալիպի] օլմայըլ,
 անճագ լաթիֆ, վէ նիզա՛ վէ ազչէ սէվմէքտէն պէ-
 4 րի օլա . Բէմալ ի վազար իլէ էվլատըր իթա՛ալթ-
 աա թուլթարագ՝ քէնտի խանէսինէ հիւսն ի նաղա-
 5 րէթ էտէ . (Բէնտի խանէսինէ նաղարէթ էթմէյի

6 պիլմէյէն քիմսէ Ալլահն քիլիոէսինի նա՞օրլ իտա-
 քէ էտէ պիլիր .) Թէքէպպիւրէ տիպ Շէյթանն մահ-
 7 քիւմիլէթինէ տիւշմէմսի իչիւն տինէ եէնի կէլմիշ
 օլմայտ . Վէ սիթէմէ վէ Շէյթանն տուգաղղնա
 տիւշմէմսի իչիւն վաճիպ տիր քի խարիճտէ օլան-
 8 արտան հիւսն ի շէհատէթէ մաղսար օլա :
 Բէգալիք շամմասլար էհլ ի վագար օլալար , վէ
 9 իքի աէօղլիւ , չօդ շէրապա մէյյալ , գապիհ գազանճ
 10 թալիպի օլմայտարադ , իմանն սրբորնր փաք զամիր
 իլէ հըֆզ էտէլէր : Պուշլար տախի եվլէլա թէճրի-
 11 պէ օլուսուշլար , պա'տէհու գուսուրսրզ պուլուն-
 արգլարը թագտիրտէ շամմասլըդը իճրա էթսիլէր :
 12 Բէգալիք գարրլարը էհլ ի վագար օլուպ' իթիլիւ-
 13 լար : Շամմասլար պիրէր գէվճէնին գէվճի օլուպ ,
 էվլատլարնրա վէ քէնտի խանիլէրինէ հիւսն ի նա-
 14 զարէթ էտէլէր : Զիրա շամմասլըդը էյիճէ իճրա է-
 տէնլէր քէնտիլէրինէ էյի մէրթէպէ վէ Գրիստոս Յի-
 15 տուսա օլան իմանտա չօդ ճէսարէթ քէսպ էտէրլէր :
 Թարաֆընա եադընտա կէլմէք իւմիտինտէ իքէն'
 16 սանա պու շէյլէրի եաղըյօրլմ . Թա քի թէ'էխիււր
 էթտիյիմ թագաիրտէ պէյթ Ուլլահտա' եա'նի
 հայյ Ալլահն քիլիոէսինտէ (քի հագիգաթըն 'ի-
 մատը վէ էսատը տրը) նէ սուրէթլէ հարէքէթ էթ-
 17 մէք վաճիպ իտիլինի պիլէսին : Վէ թագալանն սրբը
 պէօյիւք օլտըդը միւսէլլէմ տիր . Ալլահ թէնտէ իզ-
 հար' վէ Բուհ իլէ թաստըդ օլուսուպ , մէլա'իքէյէ
 կէօրիւնտիւ , վէ թա'իֆէլէր արասընտա վա'ղ օլու-
 նուպ , տիւնէտտա անա իման կէթիլիլէրէք' ճէլլալ
 իլէ 'ուրուճ էյլէտի :

ՊԱՊ 4

- 1 Լաբին Րուհ աշխրեարե սեզլեր քի՝ եզմինե ի ա. խրեատե պա՛ղը քիմնէլէր՝ զամիրլերի տաղլանմը օ. լան եալանծըլարն միւրա՛խիլի իլէ իմանաան իրթի.
- 2 տաստ էտիպ՝ իզլալ էտիծի բուհլարտ զէ ճինպէր
- 3 Թա՛լիմաթընա տիգգաթ էտէճէլէր, Օլ էւււէլէ: քի էվլէնմէքաէն մէն՝, զէ միւ՛մինլեր զէ հոգիգաթը պիլէնլէրին թէշէքքիւր իլէ իսթի՛մալի իչիւն՝ Ալլա. հըն իսպգ էթտիլի թա՛ամալարտոն իճթինապ էթ:
- 4 մէյի իէնպէն էտերլէր: Զիւնքի Ալլահըն հէր պիր մախլուզը էյի տիր, զէ թէշէքքիւր իլէ տընաղը թազաթրտէ րէտտ օլունաճազ հիչ պիր շէյ եօգ
- 5 տըր: Զիրա Ալլահըն քէլումը իլէ վէ տուա իլէ
- 6 թագտիս օլունուր: Պիրատերլէրէ պու շէյլէրի իւ. թար էթմէքլէ, իմանըն զէ թապի՛ օլտըղըն էյի թա՛. լիմին սեօլլէրի իլէ փէրվէրտէ օլունուպ, Զիսուս Գրիտ.
- 7 տոսըն էյի պիր խատըմը օլունըն: Ամնո գապիհ զէ գօճա գտըր մոսալարընտան իճթինապ էտիպ՝
- 8 քէնալիի թաղվըյա իտման էյլէ: Զիրա թէն իտ. մանը ազ շէյէ Ֆա՛խտէլի օլուպ՝ թաղվա իտէ հէր շէյէ Ֆա՛խտէլի տիր. շիւնքի տնտէ շիմաթի զէ կէ.
- 9 լէճէք հոյալմըն վա՛տը վար: Պու քէլում սատազ զէ
- 10 հէր վէճհլէ գապուլէ շայան տըր: Զիրա պունա պի. նաէն ճիւմլէ առնմլէրին, խուսուսա միւ՛մինլէրին իշլապեարը օլան հայյ Ալլահա իւմիտ էթտիլի. միգտէն՝ հէմ էմէք չէքեր զէ հէմ տէ թահգիր օ.
- 11 լունուրըլ: Պու շէյլէրի թէնպիհ զէ թա՛լիմ էյլէ:
- 12 Հիչ քիմնէ կէնճիլիի թահգիր էթմէսին. լաքին քէլամ զէ աթվար զէ մուհապպէթ (զէ բուհ) զէ

- 13 իման լինէ՛ր ի ֆֆէթտէ միւմինէրէ էօրնէք օլ : Պէն
կէլինճէյէտէք՝ օգուամաղա լինէ նասիհատ լինէ թա՛-
14 լիմէ մուգայյէտ օլ : Սէնին իւզէրինն ի խթիյարա-
րնն էլ գօմասըյլէ պէրապէր իլհամ վասըթասըյլէ
վէրիլիշ լինէ սէնտէ պուլունան մէվհիպէյի իհմալ
15 էթմէ : Թէրագդի էթմէքիյին ճիւմէյէ վահիր օլ-
մագ իւզրէ պու շէյլէրի միւթալա՛ա էյլէ , պու շէյ-
16 լէրաէ մէշղուլ օլ : Քէնտինն լինէ թա՛լիմէ տիգալթ
էյլէյիպ՝ տիգէրտէ տէվամ էյլէ . զիրա պուսուէ էթ-
մէքէ՝ հէմ քէնտինն հէմ տէ սէնի տինկէյէնլէրի
իւլաս էտէճէքսին :

ՊԱՊ 5

- 1 Ի խթիյարը թա՛ղիր էթմէ , տամա փէտէրէ կի-
պի , կէնճէրէ պիրատէրլէրէ կիպի նասիհատ էյլէ :
2 Ի խթիյար գարըլարա վալիտէլէրէ կիպի , կէնճ գարը-
լարա հէմէրէլէրէ կիպի՝ քէմալ ի իֆֆէթլէ նասի-
3 հաթ էյլէ : Տուլ գարըլարա , եա՛նի ֆիլ հագիգէ
4 տուլ օլանլարա իբրամ էյլէ : Ալէ էյէր պիր տուլ
գարըննն էվլատը եա թօրունլարը վար իտէ , էվվէլա
անլէր քէնտի էհլ ի պէյթլէրինն հիւրմէթ կէօս-
թէրմէյի լինէ վալիտէյիլէրինն միւքեաֆաթ իֆասը-
նը էօյրէնտինլէր . զիրա պու խուսուա ինտ Ալլահ
5 էյի լինէ մագպուլ տըր : Ապին ֆիլ հագիգէ տուլ
լինէ եալընլ գալմըշ օլան դարը Ալլահա միւթէվլէ-
քիլէ օլուպ՝ կէճէ կիւնտիւլ տու՛ա լինէ նիյաղա տէ՛-
6 վամ էտէր : Ամմա էհլ ի վէվգ օլան՝ հայաթտա
7 իքէն էօլմիւշ տիր : Իմտի գուսուրսըլ օլմալարը ի-
8 չիւն պու շէյլէրի թէնպիհ էյլէ : Ամմա էյէր պիր
քիմնէ թէ՛ալիւգաթընը , խուսուա էհլ ի պէյ-

- Թինի դայրմաղաւ , իմանը ինքեար էթմիշ օլուպ՝
- 9 զայր ի միւ՛մինտէն պէտթէր տիր : Տուլ գարր ալ թմըշ եաշնատան աշաղը օլմոյարագ՝ պիր զէվճին զէվճէսի պուլունմըշ օլուպ , Ա՛մալ ի հասանէ խուսուսընտա հիւան ի շէհատէթէ մաղհար օլմուշ , մէսէլա եվլատփէրվէր վէ միւստփիր դապուլ էթմիշ վէ մուգատտէսլէրին այագլարընը երյգամըշ վէ մուգայագատա օլանլարա իմուտա վէ հէր էյի 'ամէլտէ տէվամ՝ էթմիշ օլտըղը թագտիրտէ՝ դայտ օլունսուն : Լաբին կէնճ տուլլարը րէտտ էյլէ , զերա Գրիստոսա խիլաֆէն՝ զէվզէ թէթլիմ՝ օլտըգլարընտա
- 12 Թէզէվվիւճ էթմէք իսթէյիպ , Էվվէլքի իմանը թէրք
- 13 Էթտիրքլէրի իչիւն հիւքմէ տիւշար օլուրլար : Աէ պուճուճն իլէ պէրապէր եվլէրի տօլաշարագ թէնպէլ օլմաղա ալըշըրլար , վէ եաղընըղ թէնպէլ տէյիլ , անճուգ կէվէզէ վէ ախէրինին ումուլըրլէ մէշղուլ
- 14 օլարագ , նասէզա շէյլէրի սէջլէրլէր : Իմտի իսթէրիմ՝ քի կէնճ օլանլար թէզվիճ օլունուպ վէ եվլատ կէթլիրիպ՝ խանէ իտարէսինէ մուգայլէտ օլարագ , մուխալթ օլանտ սիթէմ՝ իչիւն պիր ֆուրտաթ վէր
- 15 մէսինլէր : Զիրա հալա պա՛ղըլարը ապիւլպ Շէյթա-
- 16 նա թապի՝ օլաըլար : Էյէր պիր միւ՛մին եա պիր միւ՛մինէնին տուլլարը վար իսէ՝ անլէրէ ի՛անէ էյլէսին , վէ քիլիսէյէ սլար օլմասըն , թա քի ֆիլ հագիգէ տուլ օլանլարա ի՛անէ էտէ :
- 17 Մէ՛մուրլիյէթլէրինին հիւան ի իճրասընտա պուլունան իսթիյարլար , խուսուսա քէլամուտա վէ թա՛լլմտէ էմէք չէքէնլէր իքի դաթ իքրամա լա՛իդ՝ տաա
- 18 օլունսուլլար : Զիրա Գիթապ՝ իարման տէօյէն էօքիւղլէն աղզընը պաղլամայարն , վէ՝ իշճի քէնտի

- իւճրէթինէ միւսթաճագգ տրը՝ տէյիւ պոյոյուրուր :
- 19 Իբի եա իւչ շահիտ օլմուտըճա՝ իխթիյար 'ալէյ-
- 20 ճինտէ շիքիայէթ գապուլ էթմէ : Գապահաթլըլա-
- 21 'իրէր տախի խալֆ էտէլէր : Ալլահըն վէ Բապպ Յի-
- սուս ֆրիստոսըն վէ միւնթախապ մէլա'իքէնին հու-
- զուրընտա թէնպիհ էտէրիմ՝ քի՝ պիր շէյ խաթըր
- իչիւն էթմէյէրէք , պու շէյլէրի պիղարազանէ հըֆզ
- 22 էտէսին : Պիր քիմսէնին իւզէրինէ 'աճէլէ իլէ էլ
- գօմպըպ՝ ախէրլէրին կիւնահլարընա միւշթէրիք օլ-
- 23 մա . քէնտինի փաք սաղլա : Արթըզ եալընըզ սու
- իչմէյիպ՝ մի'տէն իչիւն վէ քէսրէթ իւզրէ վուզու՝
- պուլան զա'ֆլարըն իչիւն պիր ազ շէրապ իսթի'մալ
- 24 էյլէ : Պա'զը ատէմլէրին կիւնահլարը զահիր օլուպ՝
- էօնլէրինճէ հիւքմէ կիտէր , պա'զըլարընըն իսէ արա-
- 25 լարընճա կէլիր : Քէզալիք պա'զըլըն էյի 'ամէլէրի
- տախի զահիր օլուպ , ախէր թարզ օլանլարըն իխ-
- թիֆասը զայր ի միւմքին տիր :

ՊԱՊ 6

- 1 Պոյունարըրգ ալթընաա պուլունան պիւ ճիւմլէ
- գուլլար քէնտի էֆէնտիլէրինի ճիւմլէ իհթիրամէ
- միւսթաճագգ 'աաա էթսինյէր , թա քի Ալլահըն
- 2 իամինէ վէ թա'լիմինէ քիւֆր օլընմոյա : Վէ միւ-
- մին էֆէնտիլէրի օլանլար պիրատէր օլաըզլարը իչիւն
- ալէրի թահգիր էթմէսինլէր , ահճագ միւմին վէ
- սէվկիւլիւ վէ էյիլիք եթէ+թէ հիսսէտար օլաըզլարը
- իչիւն՝ գուլլըգ էթսինլէր . պու շէյլէրի թա'լիմ վէ
- 3 նասիհաթ էյլէ : Պիր քիմսէ պաշգա աիւրիւ թա'-
- լիմ էտիպ Բապպըմըզ Յիսուս ֆրիստոսըն քէլիմաթ ը

- սասհիհէսինէ վէ թագվայա կէօրէ օլան թա'լիմէ գա.
- 4 'իլ օլմար իսէ, Օ միւթէքէպիւր օլարագ, պիր շէյ
պիլմէյիպ' անճագ միւպասհէսէ վէ մու'արագա ի քէ-
լամ իլէ մա'լուլ օլմուշ տըր. պուշլարտան տախի
- 5 հաստա վէ նիգա' վէ քիւֆըլէր վէ սու ի զանն, Վէ
'ազլը ֆասիտ վէ հագիգաթտան պա'իտ վէ թագ-
վայը քեար զանն էտէն ատէմլէրին պօշ միւպասհէ-
սէլէրի հասըլ օլուր. պու մագուլէ քիմսէլէրտէն
- 6 իճթինուպ էյլէ: Լաքին գանա'աթ իլէ օլան թագ-
- 7 վա պէցիւք քեար տըր: Չիրա տիւնեայա պիր շէյ
կէթիրմէտիք, վէ անտէն պիր շէյ կէթիւրէմէյէ-
- 8 ճէյիսիզ աշիքեար տըր: Իմտի եէյէճէյիսիզ վէ էօր-
թիւնէճէյիսիզ վար իքէն, պուշլարա գանա'աթ է-
- 9 տէլիմ: Ամմա զէնկին օլմագ գաստընտա պուլու-
նանլար իզվայա վէ տուզաղա վէ չօգ սէֆիհ վէ մու-
զիւր շէհվէթլէրէ տիւշէրլէր. անլէր տախի ատէմ-
- 10 լէրի հէլաքէ վէ խարապիյէթէ զարգ էտէրլէր: Չի-
րա մալիւրէսթիք ճիւմլէ քէօթիւ շէյլէրին ապը
օլուպ' պա'զը քիմսէլէր անա հարիս օլմաղէ իման-
տան սափըպ չօգ էլէմլէրէ միւպթէլա օլտըլար:
- 11 Լաքին, էյ Ալլահ տտէմի, սէն պու շէյլէրտէն
ֆիրար էտիպ' սալահ վէ թագվա վէ իման վէ մու-
- 12 հագպէթ վէ սապը վէ հիլմէ ոա'յ էթ: Իմանըն է-
յի ճիհատընտա ճահիտ օլ. չօգ շահիտլէր էօնիւն-
տէ էյի իգրար վէրմիշ օլարագ, տա'վէթ օլունտը-
- 13 ղէն հայաթ ը էպէտիյէյի թուլթ: Ճիւմլէյէ հա-
յաթ վէրէն: Ալլահըն հուզուրընտա վէ ֆօնթօլը
ֆիրաթօլըն էօնիւնտէ էյի իգրարլէ շէհատէթ էտէն
Քրիստոս Յիսուսըն հուզուրընտա սանա թէնպիհ
- 14 էտէրիմ քի' Պու էմրի Բապըմըզ Յիսուս Քրիստո-

- օրն թեճելլիինն տեկին լեքեսիզ վէ գուսուրսըզ
 15 հըֆզ էտեսին . Պունու տախի Միւպարէք վէ Գա-
 տիր ի վահիտ վէ Մէլք իււ միւլուք վէ Բապպ իււ
 16 էրպապ , Լայեմութլըզա եալընըլ մալք , վէ թէ-
 դարրուպ օլունմազ նուրտա սաքին օլան Զաթ
 վազթ ը մախսուսընտա իզհար էտեճէք տիր . ա-
 տեմէրին հիւ պիրի տնը կէօրմէմիշ վէ կէօրեմէզ .
 տնա իզզէթ վէ գուտրէթ ի էպէտիյէ օլտուն : Ա-
 մին :
- 17 Պու տիւնեատա զէնկին օլանլարա թէնպիհ էլլէ
 քի՝ միւթէքէպպիր օլմայըպ , պագասըզ զէնկինլէյէ
 տէյիլ , տնճադ թէմէթթիւ՝ իչին զընա իւզըէ պի-
 զէ հէր շէյի իհսան էտէն հայյ Ալլահա թէվէքքիււ
 18 էթսինլէր . էյիլքէ էտէրէք ա՛մալ ը հասանէտէ զա-
 19 նի օլուպ՝ ճէօմէրա վէ էյի աչըզ օլտունլար . վէ
 հայաթ ը էպէտիյէյէ տա՛իլ օլմազ իւզըէ , տիւթթ
 իչին քէնտիլէրինէ էյի թէմէլ թէհէյէ էթսինլէր :
- 20 էյ թիմթէօս , էմանէթի հըֆզ էտիպ՝ տափաթ
 վէ պաթըլ լաֆզլարտան վէ քիզպէն իլմ՝ թէմիյէ
 օլունան շէյին մու՛տրազսլարընտան իճթինապ էյ-
- 21 լէ . ֆի պունա պա՛զը քիմնէլէր զահիպ օլմազլէ ի-
 մանտան սափտըլար : ՚Լնայէթ սէնին իլէ օլտուն :
 Ամին :

ՓԱՎԼՕՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԹԻՄՕԹԵՕՍԱ

ԻՔԻՆՃԻ ԲԵՍԱԼԵՍԻ

Պ Ա Պ 1

- 1 Քրիստոս Յիսուստա օլան հայաթըն վա'տրնա կէօ-
րէ Ալլահըն իրատէթիյէ Յիսուս Քրիստոսըն րէտու-
2 լը փաւլօս' սէվկիւլիւ օլլըմ թիմօթէօսա . փէտէր
Ալլահ վէ Բապպըրիզ Քրիստոս Յիսուս թարաֆըն-
տան առա 'ինայէթ վէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ օլ-
3 տուն : Կէճէ կիւնտիւզ տու'ալարըմտա սէնի պէր
4 տէվամ զիբր էտէրէք , Վէ կէօզ Եաշարընը խաթ-
րըմտա թութարագ , փիւր սիւրուր օլմազլըզըմ ի-
5 չիւն , սէնի կէօրմէք արզուսընտա պուլունուպ , իվ-
վէլա պէցիւք վալիտէն Լօիստէ վէ վալիտէն իֆի-
քէտէ սաքին օլլուպ , սէնտէ տախի պուլունտըզնա
ի'թիմատ էթտիյիմ օլ րի'աարզ իմանը խաթրըմ
կէթիւրտիյիմտէ , էճտաարմտան Էօրէն'էյէ Էօրէ
զամիր ի փաք իլէ 'իպատէթ էթտիյիմ Ալլահ
6 շիւքր էտէրիմ : Պու սէպէպտէն սանա իխթար է-
տէրիմ քի' իւզէրինէ էլէրիմին գօնուլմասըլէ սէն-
տէ օլան մէվհիպէ ի իլահիյէ թէշվիք էտէսին :
7 Զիրա Ալլահ պիզէ գօրգազլըգ բուհընը տէյիւ , առ-

- ճագ գուզվէթ վէ մուհապպէթ վէ թամ' ագլ բո-
 8 հըւ վէրտի : Պինա'էն 'ալէյճ Բապպըմըզն շէհատէ-
 թինտէն վէ պէն մահպուսընտան տօլայը ութան-
 մա . ֆագաթ պէշարէթ իշին մէշագգաթտա Աւ-
 9 լահըն գուզվէթինէ կէօրէ հիսսէտար օլ . Օ պիզի
 խէլաս էտիպ' մուգատտէս տա'վէթ իլէ տա'վէթ
 էյլէտի . պու տախի 'ամէլլէրիմիզէ կէօրէ տէյիլ ,
 անճագ քէնտինին թագտիրինէ կէօրէ վէ էզմինէ ի
 էզէլիյէտէն ֆրիստոս Յիսուստա պիզէ իհսան օ-
 10 լունուպ , Շիմտի իսէ էօլիւմիւ իպթալ էտիպ' պէ-
 շարէթին վասըթասըյլէ հայաթ վէ լանէմութ-
 լըզ զուհուրա կէթիրմիշ օլան խէլասքիարըմը Յի-
 սուս ֆրիստոսըն զուհուրըյլէ պէյան օլունան 'ինա-
 11 յէթէ կէօրէ օլտու . Պէն տախի պու շէլաբէթին վա-
 'իզի վէ բէսուլը վէ թա'իֆէլէրին մու'ալլիմի նասպ
 12 օլունտըմ' : Պու սէպէպտէն պու մէշագգաթթարը
 տախի չէքիյօրըմ' . վէ լաքին ութանմամ , զիրա քի-
 մէ իման էթտիյիմի պիլիբիմ' , վէ էմանէթիմի օլ
 կիւնէ գատար հըֆզա գատիր իտիյինէ ի'թիմատ է-
 13 տէրիմ' : Պէնտէն իշիթտիյին քէլիմաթ ր սահիհէ-
 նին սուրէթ ի տալիյէսինի ֆրիստոս Յիսուստա օ-
 14 լան իման վէ մուհապպէթ իլէ հըֆզ էյլէ : Պիզտէ
 սաքին օլան Բուհ իւլ Գուստըն վասըթասըյլէ օլ
 15 էյի էմանէթի հըֆզ էյլէ : Ասիատա օլանլարըն
 ճիւմէսի , Ֆիդէլլօս վէ Հէրմօզինէս արալարընտա օ-
 լարագ , պէնտէն եիւզ չէփիտիլլէրինի պիլիբսին :
 16 Բապպ Օնէսիֆօրօսըն խանէսինէ մէրհամէթ էտէ ,
 զիրա պէնի չօգ տէֆ'ա միւսթէրիհ էյլէտի , վէ զին-
 17 ճիլիմտէն ութանմայրպ' Պիլ'ուքս Բոմսյա վիւսու-
 18 լինտէ պէնի չօգ զայրէթլէ արայըպ պուլտու . Բապպ

անա օլ կիւնտէ Բապպ թարաֆընտան մերհամէթ
պուլմարնը իհսան էյլէյէ . վէ էֆօուուտա պանն նէ
գատար խըտմէթ էթտիյինի փէք էյի պիլիւսին :

ՊԱՊ 2

- 1 Իմտի սէն , էյ օղլւմ , Բարիստա Յիսուսա օլան
- 2 'ինայէթտէ քէսպ ի գուվլէթէ էտիպոջ Զօգ շահիտ .
- 3 լէրին հուզուրընտա պէնտէն իշիթ օթիյին շէյլէրի սա-
- 4 տըգ վէ զայրիլէրէ թա'լիմէ միւսթա'իտ օլան ա .
- 5 տէմլէրէ էմանէթ էյլէ : Իմտի սէն Յիսուս Բարի-
- 6 տաւն էյի 'ապքերի կիպի մէշագգաթա թէհամմիւլ
- 7 էյլէ : 'Ապքերլիք էտէն պիր քիմնէ սէր'ապքերինի
- 8 խօշնուտ էթմէք իշիւն , պու 'էօմրիւն ումուրնա
- 9 գարըշմագ , վէ հէմ տախի էյէր պիր քիմնէ կիւ-
- 10 լէշիքսէ , գանոււն իւզրէ կիւրէշմէյինճէ թաճա նա .
- 11 'իլ օլմաղ : էմէք չէքէն չիթթճի էվվէլա մահսուլ-
- 12 տան հիսսէտար օլմագ կէրէք տիր : Սէյլէտիյիմ
- 13 շէյլէրի անկլա . վէ Բապպ սանա հէր շէյտէ ֆէհմ
- 14 իհսան էյլէսին : Պէշարէթիմէ կէօրէ Տաուտ նէս-
- 15 լինտէն օլարագ էմվաթտան իհնա օլուսան Յիսուս
- 16 Բարիստաթ թէգէքքիւր էյլէ : Պէն տախի պու պէ-
- 17 շրէթիէ եօլընտա միւճրիմ կիպի զինճիրպէնա օլու-
- 18 ճայա գատար մէշագգաթ չէքէրիմ , ֆազաթ Ալ-
- 19 լահնը քէլամը պաղլը տէյիլ տիր . Պուշոււն իշիւն
- 20 միւնթէխապլարն ուզուրընա հէր շէյէ թէհամմիւլ
- 21 էտէրիմ , թա քի անկէր տախի Բարիստա Յիսուսա
- 22 էպէտի 'իզգէթլէ օլան խէլասա նա'իլ օլալար : Պու
- 23 քէլամ սատըգ տըք քի' էյէր անըն իլէ պէրապէր
- 24 էօլուլէք իսէ , պէրապէր տախի եաշայաճաղըզ . է-
- 25 յէր . թէհամմիւլ էտէրսէք , պէրապէր տախի սալ

թոնոթ՝ էտեճեյիզ . էյէր ինքեար էտերսէք , օլ
 13 տախի պիզի ինքեար էտեճէք տիր : Էյէր պիզ ի-
 ման էթմէգսէք , օ սատրգ գալըր , քէնտի քէնտի-
 14 նի ինքեար էտեմէզ : Պու խուսուսաթը իխթար էյ-
 լէ , վէ պիր շէյէ ֆա'խաէլի օլմայըպ , իշխտէնլէրին
 խորապընա սէպէպ օլան քէլամ' մոն'արազասընը
 էթմէմէլէրինի Բապպըն հուզըւրընտա թէնպիհ էյ-
 15 լէ : Հադիգաթ քէլումընը տօղլու թաֆսիլ էտե-
 րէք , քէնտինի Ալլահա մագպուլ , խէճիլ օլմագ պիր
 16 իշլի տէյիւ իհզար էթմէյէ ճէհտ էյլէ : Ամմա նա-
 փաք վէ պաթըլ լաֆզլարտան իճթինապ էյլէ , զի-
 17 րա անլէր կիտէ կիտէ ֆըսգա սէպէպ օլուր . Վէ
 անլէրին սէօղիւ գանդրինա կիպի եէր , քի Հիմէնա-
 18 յօս վէ Ֆիթթօս անլէրտէն օլուպ' Գըլլամէթ հալա
 վուգու' պուլմնէլ տըր' տէյէրէք հադիգաթտան
 սափաթըլար , վէ պա'գը քիմսէլէրին իմանընը իֆասան
 19 էտէրլէր : Եինէ Ալլահըն միւհքէմ էսասը գա'հիմ'
 օլուպ' միւհքիւ պու տըր քի' Բապպ քէնտինինքիլէ-
 րի պիլի . վէ Քրիստոսըն իսմինի զիքք էտէն հէր
 20 քիմնէ հադգարզըդտան իճթինապ էյլէսին : Լաքին
 պէջիւք պիր խոնէտէ եալընըզ տլթուն վէ կիւ-
 միւշ գապլար պուլուհմայըպ' աղաճ վէ թօփրադ-
 տան տախի պուլուհուր . պա'ղըսը շէրէֆ , պա'ղըսը
 21 իսէ շէրէֆսիզլէք իշիւն տիր : Իմտի էյէր պիր քիմ'
 սէ քէնտինի պու շէյլէրտէն փաքլէրսէ , շէրէֆ ի-
 շիւն վէ սահիպինին իսթի'մալինէ նաֆի' վէ մոհ-
 գատտէս վէ հէր էյի իշէ հազըր պիր գապ օլաճագ
 22 տըր : Սէն տախի կէնճլէք շէհվէթլէրինաէն ֆիրար
 էյլէ , լաքին փաք գալպտէն Բապպա տու'ա էտէն-
 լէր իլէ պէրպպէր' սալահ վէ իման վէ մոհհապպէթ

- 23 վէ սէլամէթէ սա՛յ էյլէ : Ամմա սէֆիհանէ վէ նա-
մա՛գուլ միւճատէլէրտէն իճթինապ էյլէ . չհւ.քի
24 միւնազա՛ա հստուլա կէթիրտիյինի պիլիրսին : Բապ-
պըն գուլը իսէ միւնազա՛ա էթմէմէլի տիր , ոնճագ
ճիւմէյէ հալիմ վէ թա՛լիմէ միւսթա՛իտ վէ զուլմէ
25 սապրը , Մուգափէմէթ էտէնլէրէ հիլմէ նասիհաթ
էտիճի օլմագ կերէք տիր . օլա քի հադիգաթը ֆէհմ
26 էթմէք իչիւն , Ալլահ անլէրէ թէվպէ վէրէ , Վէ
Շէյթան թարաֆընտան անըն իրատէթի իճրասը ի-
չիւն էսիր թուլթուլմըշ օլանլար անըն տուղաղըն
տան այըլլար :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ մա՛լիւմիւն օլա քի՛ տիր կիւնլէրտէ ֆէնա
2 վագըթլար կէլէճէք տիր : Զիրա տաճէթէր քէնտի
նէֆսինի սէվնի , մուլիէրէսթ , միւֆթէիւր , մաղ-
րուր , քիւֆրպաղ , վալիտէյնէ իթա՛աթսըղ , նաւ-
3 քէօր , խապիս , Մէվէտտէթսիզ , միւսալէհէ գապուլ
էթմէզ , իֆթիրաճը , զապթ ընէֆս էթմէզ , աղըն ,
4 սալահը սէվմէզ , խա՛լին , պիփէրփա , միւթէրէպպիր
վէ Ալլահը սէվմէքտէն զէյտտէ զէվզ ու սէֆա սէ-
5 վէր , Տիւտարըզ սուրէթինի կէօսթերիպ տէ գուլվէ-
թինի ինքեար էտէր օլաճագլար տըր . պուշլարտան
6 իճթինապ էյլէ : Զիրա խանէլէրէ կիրիպ՝ կիւնաշլար
իլէ էիւքլէնմիշ էնվա՛ ի շէհվէթլէրէ թապի՛ օլարագ ,
7 Տա՛իմս եջրէնմէքտէ օլուպ՝ հագիգաթը պիլմէքիյէ
հիշ պիր վագըթ կէլէմէյէն ճահիլ գարըլարը էսիր
8 էտէն քիմսէլէր պուշլարտան տըր . Ամմա Եաննիս
վէ Եամպրիս Մուսայա մուգափէմէթ էթտիքլէրի
միսիլիւ , պէօյլէճէ հագիգաթա մուգափէմէթ է-

տէր, վէ 'ազըլարը Ֆոսիտ վէ իման խուսուսընտա
 9 մէրտուտ քիմնէլէր տիր: Լաքին տաճա իլէրի կիթ-
 մէյէճէքլէր տիր: զիրա անլէրին 'ազըլըզլըզը զա-
 հիր օլտըզը միսիլլիւ, պունլարընքի տախի ճիւմլէյէ
 10 զահլը օլտաճագ տըր: Ամմա սէն պէնիմ թա'լիմիմ,
 էթվարըմ, նիյէթիմ, իմանըմ, սապըմ, մուհապ-
 11 պէթիմ, թէհամմիւլիմի պիլիպ, վէ Անթաքիատա
 վէ Գօնեստա վէ Լիւթրատա պանա վուգը' օլան
 թէ'տտիլէրէ վէ էլէմլէրէ, նէ տիւրլիւ թէ'տտ-
 տիլէր չէքտիլիմէ վագըֆ օլտըն, վէ Բապպ պէնի
 12 ճիւմլէսինտէն խէլաա էյլէտի: վէ Գրիստա Յիսուս-
 տա թագվա իւզրէ իմրար ը 'էօմը էթմէք իսթէ-
 յէնլէրին ճիւմլէսի տախի թէ'տտտի կէօրէճէք տիր:
 13 Լաքին շէրիւր վէ միւզէվիլի ատէմլէր, սլտատարագ
 վէ ոլտանարագ, կիթտիլքճէ պէտթէր օլտաճագ տըր:
 14 Սէն իսէ էջրէնտիլին վէ ի'թիգատ էթտիլին շէյ-
 լէրտէ, քիմտէն էջրէնտիլինի պիլէրէք, սապիթ
 15 օլ: Գիւթիւպ ի Մուգատտէսէյի տախի թըֆուլի-
 յէթտէն պէրու պիլիլիսին: վէ պունլար սէնի Յիսուս
 Գրիստոստա օլան իմանըն վաօթթատըյլէ խէլաա ի-
 16 չիւն 'ալիմ էթմէյէ գատիր տիր: Պիւթիւն Գի-
 թապ իլճամ ը իլահի օլուպ' թա'լիմ վէ թա'վիր
 վէ իսլահ իչիւն վէ սալտհ խուսուսընտա օլան թէ'-
 17 տիպ իչիւն ֆա'իտէլի տիր: Թա քի Ալլահ ատէմի
 քիամիլ վէ հէր էյի իշ իչիւն միւհէյյա պուլունա:

ՊԱՊ 4

4 Իմտի պէն Ալլահն' վէ քէնտի թէճէլլի վէ մէլէ-
 քիւթիւնտէ տիրիլէրի վէ էօլլէլէրի հիւքմ էտէճէք
 օլան Բապպ Յիսուս Գրիստոսըն հուզուընտա թէն:

- 2 պի՛հ՝ էտերիմ. Գեղամը վա՛ղ էյլէ, վագըթը վա-
գըթաբղ իգտամ էյլէ, քեմալ ի թէ՛էննի վէ թա-
լիմ իլէ թա՛գըր վէ թէքտիր վէ նասիհաթ էյլէ :
- 3 Զիրա վագըթ կելիր քի թա՛լիմ ի սահիհէ թէհամ.
միւլ էթմէյիպ, սնճագ գուլագլարը կիճիչէրէք
քէնտի շէհվէթլերինէ կեօրէ քէնտիլերի իչիւն մու-
- 4 'ալլիմլէր ճէմ' էտէճէքլէր. Վէ գուլագլարընը հա-
գիգաթտան չէվիլիպ՝ մոտալարա տէօնէճէքլէրտիր :
- 5 Ամա սէն հէր շէյտէ ուլտնրդ տուր, մէշագդա-
թա թէհամմիւլ էյլէ, միւպէշշիր իշինի իճրա էյ-
- 6 լէ, խրտմէթինի իթմամ էյլէ : Զիրա պէն արթը
հաւառն Կիթ թադտիմ օլունմագ իւզըն օլուպ՝ ին-
- 7 թիգալիմին վագթը կելմիշ տիր : Էյի ճիհատը պի-
թիտիմ, սէֆերի թէմամ էտիպ՝ իմանը հըֆը էթ-
- 8 տիմ : Արթը պէնիմ իչիւն սալահ թաճը հազըր
տըր. սնր օլ Հաքիմ ի 'ատիլ Բապ օլ կիւնտէ պա-
նա, վէ եալընը պանա տէյիլ, պէլքի թէճէլլիտինի
սէվէնլէրին ճիւմլէսինէ տախի ի'թա էտէճէք տիր :
- 9 Եանըմա թէղ կելմէյէ սա՛յ էյլէ : (10) Զիրա
Տէմաս պու տիւնեսայը սէվմէքլէ պէնի թէքը էտիպ՝
Սէլանիյէ կիթտի. Գրիպէս Ղալաթիայա, վէ Թի-
- 11 թօս Տալմաթիայա Կիթիլէ : Եանըմա եալընը
Լուգա պուլունուր. Մարգօսը ոլըպ՝ քէնտին իլէ
պերապէր կէթիր. զիրա խրտմէթ իչիւն պանա ֆա-
- 12 ՛իտէլի տիր : Վէ Թիխիգօյը Էֆսուսա կէօնտէր-
- 13 տիմ : Թրօսատա Գարփօսըն եանընտա պրագտըրըմ
եալմուլըդ իլէ քիթապլարը, պախուսու թիրշէ-
- 14 լերի, կէլտիլինտէ կէթիր : Պագըրճը իսքէնտէր պա-
նա չօք քէօթիւլիւք էթտի. Բապ պանա 'ամէլէ-
- 15 ռինէ կէզըն միւճաղաթ էտէ : Անտէն : սէն տախի

- սագըն. զերս պիգիմ սեօղէրիմիդէ զէյաստէսիլէ
 46 մուգաւմէմէթ էթաի: Էվմէլքի ճէվապըմտա, պէ-
 նիմ իլէ պերապէր քիմնէ տուրմոյըպ ճիւճլէսի պէ-
 նի թէրք էյլէտիլէր. (պու 'ալէյճլէրինէ սայըլմա-
 47 սըն.) Լաքին Րապպ Էանըմտա տուրուպ պէնի գուվ-
 վէթլէնաիրտի, թա քի պէնիմ վասըթամլէ վա'զ
 թէմամէն իֆա օլունուպ՝ ճիւմլէ թա'իֆէլէր իշի-
 տէ. պէն տախի արսլան աղզընտան գուըթուըլըմ:
 48 Վէ Րապպ պէնի ճէր պիր քէօթիւ իշտէն գուըթա-
 ըրպ՝ քէնտի սէմալի մէլէքիւթիւնէ սէլամէթլէ նա-
 'իլ էտէճէք տիր: Անա էպէտ իւլ տապտ Տամա
 օլուն: Ամին:
 49 Փրիսգա իլէ Ագուիլասա վէ Օնէսիֆօրօսըն էճլ ի
 20 պէյթինէ սէլում էյլէ. Էրասթօս Գօրընթօստա գա-
 ըպ՝ Թրօֆիմսը տախի Մէլիթօստա խասթա պրադ-
 21 տըմ: Գըշտան էվմէլ կէլմէյէ սա'յ էյլէ: Էվպուլօս
 վէ ֆուտիս վէ Լինօս վէ Գլավտիս վէ ճիւմլէ պի-
 22 ռատէրլէր սանա սէլում էտէրլէր: Րապպ Յիսուս
 Քրիստոս ըուճըն իլէ պերապէր օլա: 'Ինայէթ սի-
 զին իլէ օլուն: Ամին:

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԹԻԹՕՍԱՆ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Փավլոս Ալլահն գուլը, վէ քիզպտէն միւնէղէհ
օլան Ալլահն էզմինէ ի էղէլիյէտէն վա՛տ էտիպ,
2 Լաքին խէլաքեարըմը Ալլահն էմրի իւզըն, պա-
նա էմանէթ էլլէտիյի վա՛ղ վասըթասըյլէ վազթ ը
մախսուսընտա՛ քէնտի քէլամը իլէ իզհար էթտիյի
3 հայաթ ը էպէտիյէ իւմիտինէ մէպիլ, Ալլահն միւն-
թէխապլարընըն իմանը, վէ թազվսյա մութապըզ
օլան հազիգաթը պիլմէքիք իւզըն Յիսուս Գրիստո-
4 սըն բէսուլը օլարագ, Միւշթէրիք օլտըղըմը իման
հասէպինճէ էօղ օղլըմ թիթօսա. փէտէր Ալլահ
վէ խէլաքեարըմը Բապպ Յիսուս Գրիստոս թա-
րափընտան աւա՛ն ինայէթ, [բահմէթ] վէ սէլամէթ
օլտուն ։

5 Պու սէպէպտէն սէնի կիրիթտէ պրագտըմ, թա-
քի էքսիք օլան շէյլերի թէրթիպ էտիպ՝ սառա ըս-
մարլատըղմ կիպի հէր շէհրտէ իիթիյարլար թա՛-
6 եհին էտէսին. Պիր քիմնէ գուսուրսըզ, վէ պիր զէվ-
ճէնին զէվճի, վէ ֆիւճիւրտէն տօլսյը թէշէքքի օ-
լունմամըշ, վէ իթա՛աթսըզ օլմայան միւմին էվլա-
7 տը պուլունտըղը հալտէ՝ աւը Բա՛նէն էյի. Զիրա վա-

ծիպ ատիր քի՝ էփիսոփոս Ալլահն քեթխիւտասը
 կիպի գուսուրսըղ օլա . խօսրէյ, զազապնաք, շե-
 8 րապա մէյյալ, վուրուճը, գապիճ գազանճ թալի-
 վէն, վէ 'ադիլ վէ սալիճ վէ մուգաստէս վէ փեր-
 9 ճիղքեար, թա'լիմէ կէօրէ օլան սատրղ քէլա'ն դա-
 վէ թութար օլա . թա քի սաճիճ թա'լիմ իլէ նա-
 սիճաթ վէրմէյէ վէ մուխալէֆէթ էտէնլէրի թա'-
 10 զիր էթմէյէ միւզթէտիր օլա : Զիրա նիչէ իթա-
 'աթսըզ, լաֆղէն վէ իզլալ էտիճի քիմնէլէր, խու-
 11 սուսա էճէ ի խիթան օլանլար վար . Պուշլարն ա-
 ղըզլարնը գափամադ կէրէք տիր . պուշլար գապիճ
 գազանճ սէպէպինտէն՝ ճա'իզ օլմայան շէյլէրի էջ-
 12 րէտէրէք, պիւթիւն խանլէր խարապ էտէրլէր :
 Անլէրտէն պիրի, քէնտիլէրինին տսրլ փէյզամպէրի
 օլարտգ, կիրիթլիլէր տա'իմա էսլանճը, քէօթիւ-
 13 ճանաւար, էքիւլ տիր՝ տէտի : Պու շէճատէթ ճադգ-
 14 տըր . պուշա պինա'էն իմանլարը սաճիճ օլուպ՝ Եե-
 ճուտի մասալլարնա վէ ճադգաթատն սափան տ-
 տէմլէրին թէնպիճլէրինէ տիգգաթ էթմէմէլէրի ի-
 15 շիւն, անլէրի շիտտէթլէ թա'զիր էյլէ : Փաք քիմ-
 սէլէրէ ճէր շէյ փաք իտէ տէ, նափաք վէ զայր ի
 միւ'մինլէրէ պիր շէյ փաք օլմատըգտան պաշգա՝
 ճէմ 'ադըլլարը վէ ճէմ տէ զամիրլէրի նափաք օլ-
 16 մուշ տըր : Ալլահն պիլիրիզ՝ տէյիւ իզրար էտէր-
 լէր իքէն՝ անը 'ամէլլէրիլէ ինքեար էտէրլէր, վէ
 մէքրուճ վէ իթա'աթսըզ վէ ճէր էյի 'ամէլ խու-
 սուսընտա մէրտուտ տըրլար :

ՊԱՊ 2

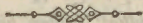
- 1 Սէն իսէ սահիճ Թա'լիմէ լա'իգ օլան շէյլերի սէջ.
- 2 լէ. ինթիյարլար պըզ, էՏԼ ի վագար, 'ազիլ, ի.
ման վէ մուհապպէթ վէ սապրտա սէլիմ օլայար:
- 3 Քէզալիք ինթիյար գարըլար գուտսիյէթէ լա'իգ օ.
լան հարէքէթտէ պուլունուկ՝ իֆթիրաճը իսխոտ
չօգ շէրապա միւպթէլա օլմայարագ, էյիլիք մու.
- 4 'ալլիմէլերի օլարլար. Թա քի Ալլահն քէլամնն
քիւֆը օլունմամագ իչիւն, կէնճ գարըլարը գէվճէ.
- 5 բինի վէ էվլսալարընը սէվմէք, Վէ 'ազիլ, վէ 'իֆ.
ֆէթլի, վէ խանէլերինէ մուգայյէտ, էՏԼ ի խայր,
քէնտի գէվճէլերինէ միւթի՝ օլմագ խուուուրնտա
- 6 Թէրպիյէ էտէլեր. Քէզալիք նէվճիվանլարա 'ազիլ
- 7 օլմալարը իչիւն նասիհատ վէր: Վէ հեր խուուու.
տա քէնտիին էյի 'ամէլլէրտէ էօրնէք վէ Թա'լիմնէ
խուլուս վէ վագար վէ սահիճ վէ էօզիւրսիւզ քէ.
- 8 լամ իպրագ էյլէ. Թա քի մուխալէֆէթ էտէն՝
հազգընըզա սէջլէյէճէք պիր քէօթիւ շէյ պուլամա.
- 9 յարագ մահճուկ օլա: Գուլարա նա'իհա'ի էյիլ քի
քէնտի էֆէնտիլերինէ միւթի՝ օլարագ հեր շէյտէ
- 10 անլերի խօշնուտ էտէլեր. Շէջլէ քի գարըն սէջլէ.
մէյիպ վէ սրգաթ էթմէյիպ, անճոգ հեր վէճէլէ
սատագաթ ը քէոմիլէ կէօսթէրմէլլերիյլէ խէլա.
քէարըմը Ալլահն Թա'լիմնի հեր շէյտէ Թէզլին
- 11 էտէլլեր: Զիրա Ալլահն պա'իս ի խէլա օլան 'իւա.
- 12 յէթի ճիւմլէ ոտէմլէրէ զահիր օլուկ՝ Յըսոք վէ
տիւնեա շէհվէթլերինի բէտա էթմէքիյիմիզ, վէ
պու տիւնեատա 'ազըլանէ վէ սալիհանէ վէ Թագ.

13 լա իւզրէ եռշամագըղըմըղ, Վէ օլ յիւպարէք իւ-
միտէ վէ 'աղիմ' Ալլահըն, վէ պիզի հէր տիւրլիւ
'իստոնտոն խէլաս էթմէք, վէ քէնտինէ էյի 'ամէլ-
լէրէ զաշրէթքէշ վէ խառս գաղմ' թադաիս էթմէք
14 իւզրէ, քէնտինի պիզիմ իշիւն վէրէն խէլասքեարը-
մըղ Յիսուս Բրիստոսըն ճէլալինին թէճէլլիսինէ
միւնթաղըր օլմնգըղըմըղ իշիւն պիզի թէրպիլէ է-
15 տեր: Պու շէյլէրի սէջլէյիպ նասիհատ էյլէ, վէ
քէմուլ ի թէքիտ իլէ թաղիլ էյլէ. քիմնէ սէնի
թասգիլ էթմէսին:

ՊԱՊ 3

1 Անլէրէ իթաթ էյլէ քի' սալթանաթ վէ հիւքիւ-
մէթլէրէ թապի' օլուպ իթա'աթ էթմինլէր, վէ հէր
2 էյի իշէ հազըր պուլունսունլար. քիմնէյէ սէպպ էթ-
մէյէլէր, էհլ ի նիզտ' օլմայրպ լաթիֆ օլալար,
3 ճիւմլէ առէմլէրէ քէմուլ ի հիլմ' կէօսթէրէլէր: Զի-
բաս պիլ զազըթ պիլ տալի 'ազըլըղ, իթա'աթ-
սըղ վէ զէլալէթատ իտիք, վէ էնվա' ի շէհվէթ վէ
զէվգլէրէ էսիլ օլուպ' շէրը վէ հասէտտէ եռշար ի-
տիք. մէքուհ իտիք, վէ պիլի պիլիմիլէ պուզղ էտէր
4 իտիք: Լաքին խէլասքեարըմըղ Ալլահըն լութֆը վէ
ինսանս օլան մաւհապպէթի զահիր օլտըղը զէման,
5 իճրա էթաիլիմիլ սալահ 'ամէլլէրինտէն օլմայարագ,
տնճոգ քէնտի մերհամէթինէ կէօրէ, վէլատէթ ի
6 սանիլէ երլգամասը, Վէ Յիսուս Բրիստոսըն վառ-
թաղլլէ իւզէրիմիզէ ղընա իլէ տէօքտիլիւ Բուհ
իւլ Գուստըն թէճաիտիլէ պիզի խէլաս էյլէտի.
7 Թաքի անըն 'ինոյէթիլլէ թէպըր օլունտըրագ, հա-
յաթ ը էպէտիլէ իւմիտի միւճիպինճէ վարիպէր

- 8 օլալըմ: Պու քէլամ ստարգ տըր, վէ խթէրիմ քի՝
Ալլահա իման էտէնլէր էյի 'ամէլէր իճրասընա մու-
գայէտ պուլունմալարը իչին, պու շէյլէրի սապիթ
էտէսին. էյի վէ ստէմլէրէ ֆա'իտէլի շէյլէր պուն.
- 9 լար տըր: Ամնա սէֆիճանէ միւպուճէսէլէրտէն վէ
նէսէպ սիլիլէլէրինտէն վէ նիզա'լար վէ շէրի'աթ
միւճատէլէլէրինտէն իճթ ինտպ էյլէ. զիրա սնլէր
- 10 Ֆա'իտէսիլ վէ պաթըլ տըր: Էճ Ի պիտ'աթ օլան
պիր ատէմսէն, պիրինճի վէ իքինճի նասիճաթտուն
- 11 սոնկրա, իճթ ինտպ էյլէ: Զիրա պիրիսին քի պու
մագուլէ քիմնէ զէլալէթէ տիւչար օլուպ քէնտին.
տէն մաճքիւմ օլարագ կիւնաճ իշլէր:
- 12 Արթիմա: Եաթսա թփիթգօսը սոնա կէօնտէրտի-
յիմ զէման, Նիգօփօլիսէ հանրմա կէլմէյէ զայրէթ
էյլէ, զիրա օրոտա գըշը կէչէրմէյէ գարար վէր.
- 13 տիմ: Էրպպպ ը շէրի'աթտուն օլան Զինասը վէ Ա-
փօլսը պիր իճթ իյաճըարը օլմայտրագ, իճթիմմէ
- 14 եօլա չըգար: Վէ պիղիմլիլէր տաթի մէյվէսիլ պու-
լունմամագ իւզրէ, Տէվա'իճ ի զարուրիյէ իչին է-
- 15 յի 'ամէլլէրլէ մէշղուլ օլմագըղը էջրէնսինլէր: Պէ-
նիմ իլէ պերուպէր օլանլարըն ճիւմլէսի սանա սէ-
լամ էտէրլէր. պիղի իմանտա սէվէնլէրէ սէլամ էյ-
լէ: 'Ինայէթ ճիւմլէնիլ իլէ օլտուն: Ամին:

ՓԱՎԼՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՁԻԼԻԾՈՆԱ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

- 1 ՔՐԻՍՏՈՍ Յիսուս իչիւն մահապուս փառքս վէ թի-
մեթէօս պիրատէր՝ սէվկիւլիւմիւզ վէ էմէքտաշը-
- 2 մըզ Ծիլիմօնա, վէ սէվկիւլիւ Ափֆիայա, վէ սի-
լաճտաշըմըզ Արիփփօսս վէ սէնին խանէնտէ պու-
- 3 լունան քիլիսէյէ. Աիզէ Փէտէրիմիզ Ալլաճ վէ Բապզ
Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան 'ինայէթ վէ սէլա-
մէթ օլսուն:
- 4 Սէնին Բապզ Յիսուսս վէ ճիւմէ մուգոտտէսլէ-
րէ օլսն մուհապպէթինի վէ իմանընը իշտիր իքէն՝
- 5 Տա'իմա Ալլաճըմա շիւքր էտէրէք, տու'ալտըրմտա
- 6 զիքր էտէրիմ՝ քի՝ իմանընը միւշարէքէթի Քրիստոս
Յիսուս իչիւն սիզտէ օլսն հէր էյիլիյի պիլմէքլէքտէ
- 7 'ամիլ օլա. Զիրա, էյ պիրատէր, մուգաոտտէսլէ-
րին գալպլէրի սէնին վասըթանիլէ միւսթէրիճ օլտը-
ղընտան, սէնին մուհապպէթինտէն տօլայը չօգ մէ-
- 8 սէրրէթ վէ թէսէլլիմիզ վար: Պու էճլտէն լա'իզ
օլանը սանա էմը էթմէյէ Քրիստոսս չօգ ճէսա-
- 9 ըէթիմ վար իսէ տէ, Եինէ պէն պու մադուլէ պիր
քիմնէ, Խա'նի իսթիյար փառքս վէ շիմտի իսէ Յի-
սուս Քրիստոս իչիւն մահապուս օլարագ, մուհապ-

- պէթէ պինա՛նն րեճա եթմէյի թէրճի՛հ էտէրիմ:
 10 Մահպուսիյէթիմտէ թէվլիտ էյլէտիյիմ օղլւմ 0-
 11 նէսիմծս իչիւն սանա րեճա էտէրիմ: Մէրգումն
 պիր վազըթ սանա ֆա՛խտէօի եօգ իտի իսէ տէ,
 շիմտի սանա վէ հէմ տէ պանա ֆա՛խտէլի օլաթագ,
 12 անը կէրի կէօնտէրտիմ: Իմտի սէն անը պէնիմ ճի-
 13 յէրիմ կիպի գապուլ էյլէ: Պէշարէթ իչիւն օլան
 մահպուսիյէթտէ՝ պանա սէնին եէրինտէ խրտմէթ
 էթմէք իւզըէ, պէն անը եանրմտա ալը գօմագ իս-
 14 թէտիմ իսէ տէ, Սէնին րէյին օլմատըգճա պիր շէյ
 եափմագ իսթէմէտիմ, թա քի սէնին խայրըն գտ-
 15 ռուրի օլմայըպ՝ րիգա իլէ օլա: Զիրա պէլքի պիր
 միւտտէթ՝ այրըմատը պուճուճ իչիւն, եա՛նի ար-
 16 թըգ գուլ կիպի տէյիլ՝ Անճագ գուլա ֆա՛իգ օլա-
 ըագ, խուսուսա պանա վէ նէ գատար զիյատէ սա-
 նա հէմ թէնտէ հէմ տախի Բապպտա սէվկիւլիւ
 պիր պիրատէր կիպի անը իլ էլ էպէտ գապուլ էթ-
 17 միշ օլասըն: Իմտի էյէր պէնի շէրլը՝ սատտ էտէր
 18 իսէն, անը պէնիմ կիպի գապուլ էյլէ: Ղէ է էյէր
 սանա պիր հագգսրղըգ էթտի եախօտ պօրճը վար
 19 իսէ, անը պանա մահպուս էյլէ: Պէն փալվու քէն-
 տի էրիմ իլէ եազարմ. պէն էտա էտէրիմ. սանա
 20 զաթրն իչիւն պանա պօրճու սըն՝ տէմէյէյիմ: Պէ-
 լի, էյ պիրատէր, Բապպտա սէնտէն ֆա՛խտէմէնտ
 օլալըմ, գալպիմի Քրիստոստա միւսթէրնի՛հ էյլէ:
 21 Սէնին իթա՛աթընա ի՛թիմանտ իլէ, տէտիյիմտէն
 զիյատէ տախի էտէճէյինի պիլէրէք սանա եազարմ:
 22 Հէմ տախի պանա պիր դօնագ հազըրլա, զիրա սի-
 զին տու՛ալարընը վասըթասըյլէ սիգէ պազըշա-
 23 նաճազըմը ումարմ: Քրիստոս Յիսուստա հապ

24 րէֆիգիմ՝ օլան էփաֆրաս , վէ էմէքտաշարամ
Մարգօս վէ Արիսթարխօս վէ Տէմաս վէ Լուգա
25 սանա սէլամ էտէր : Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն
'ինայէթի բուհընըզ իլէ օլսուն : Ամին :

[ՓԱՎԼՕՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ]

ԻՊՐԱՆԻԼԵՐԻ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

1 Ալլահ զէման ի գատիմտէ , նիչէ զթ'ալար վէ
նիչէ թարգլարտա , փէյղամպէրլէր վասըթասըյլէ
էճտասա սէօյլէմիշ օլարագ , պու աիիւր կիւնլէրտէ
2 տաիսի Հէր շէյէ վարիս նասպ էյլէյիպ՝ 'ալէմիյնի
տաիսի վասըթասըյլէ խալգ էյլէտիյի Օղտու իլէ պի-
3 զէ սէօյլէտի : Պու տաիսի անըն ճէլալինին զիյասը
վէ ճէվէրինին րէամ ի զաթիսի օլուպ՝ ճէմի՝ ի մէվ-
ճուտաթը քէնտի գուարէթինին քէլամըյլէ վիզայէ
էտէրէք , քէնտիսի վասըթասըյլէ կիւնասլարըմըզն
թաթ-ճիրի թէտարիքինի էթտիւրտէն սօնկրա , 'աի
մահալլէրտէ 'աղամէթին սողընտա ճիւլուս էտիպ ,
4 վարիս օլտըղը իամ մէլա'իքէ իսմինաէն նէ գատար
էֆզալ իսէ , զաբէ տաիսի օլ գատար ա'ղամ օլ-

- 5 տու : Զիրա մէլէքէրին հաճեալսն ալիւ զէման տէ-
միշ տիր քի՝ Սէն Օղլու՝ սըն , պէն սէնի պու կիւն
թէվլիս էյլէտիմ . վէ եհնէ՝ Պէն սնա փէտէր օլու .
- 6 ճաղլմ , օլ տախի պոնա Սղուլ օլաճագ տըր : Վէ
եհնէ իլք Օղլու տիւնեայա խախալ էթտիլի վազըթ
տէր քի՝ Վէ Ալլահըն ճիւմլէ մէլա՝ իքէսի սնա սէճ .
- 7 տէ էթսինլէր : Վէ մէլէքէր հազգընտա պոլյուրուր
քի՝ Քէնտի մէլա՝ իքէսինի բուհ վէ խաւտէմէսինի ա .
- 8 թէշ 'տէվի էտէր : Լաքին Օղլու՝ Եա Ալլահ , սէնին
թախթըն էպէտ իւլ ապատ տըր , սէնին մէլէքիւթիւ .
- 9 նիւն 'ասասը խաթիգամէթ 'ասասը տըր . Սալահը սէ-
վիպ ֆըսգոսն իքրահ էթտին . պու սէպէպտէն , Եա
Ալլահ , Ալլահըն սէնի շէրէքէրին տէն զիյատէ շապ .
- 10 լըգ Եաղը իլէ մէսհ էյլէտի . Հէմ , Եա Բապպ , խաթի-
աստէ զէմինին թէմէլինի սէն գուրտըն , վէ սէմա .
- 11 վաթ էլլէրինին իշի տիր . Պուշլար զէվալ պուլուր ,
ամմա սէն պագի սին . Ճիւմլէսի լիպաս կիսի էպի-
յիպ , անլէրի գաֆթանի կիպի տիւրէճէքսին , վէ
- 12 թէղպյուր էտէճէքէր տիր . Լաքին սէն հէման օ
զաթ սըն . սէնէլէրին տախի նիհայէթ պուլմաղ՝ տէ .
- 13 յիւ պոլյուրուր : Վէ մէլէքէրին հաճեալսն ալիւ
զէման՝ Սէնին տիւլմէնլէրինի ոյրազլարընըն ալթընա
պասամագ գոյունճալատէք , սէն սաղլմաա օթուր՝
- 14 տէմիշ տիր : Անլէրին ճիւմլէսի՝ խէլասա վարիս օ-
լաճագ քիմնէլէրէ խըտմէթ իշիւն , իրաալ օլունան
խատիմ բուհլար տէյիլլէր մի :

ՊԱՊ 2

- 1 Պու սէպէպտէն՝ իշիթտիլիմիլ շէյլէրի պիր վէճհ-
լէ ֆէվլթ էթմէմէքիլիմիլ իշիւն անլէրէ տահա զի-

2 յոտէ տիգգաթ էթմէլիդ : Զիրա էյեր մէլա՛իբէ
վտարթասըյլէ սեյլէնիլէն՝ քէլամ սապիթ օլուպ ,
3 սէզասընը պուլտու իսէ , իպթիտա Բապպըն վասը-
թասըյլէ պուլտուրուլուպ՝ իշիտէնէր թարտփընտան
4 պիղէ թաստըգ օլունարագ , Ալլա՛հ տախի քէնտի
իրատէթինէ կէօրէ 'ալամէթէր , վէ միւ՛ճիգէլէր ,
վէ էնվա՛ ի գուվվաթ , վէ Բու՛հ իւլ Գուտսըն մէվ-
հիպէլէրի իլէ շէհատէթ էյլէտիյի պէյլէ 'ազիմ՝
խէլասը իհմալ էթտիյիմիլ թագտիրտէ , պիլ նա՛-
սըլ նէճաթ պուլաճաղըլ :

5 Զիրա հագգընտա սեյլէտիյիմիլ շօլ կէլէճէք 'ա-
6 լէմի մէլա՛իբէ հիւքմիւ ալթընա գօմնաթը : Ամնա
պիր զաթ պիր եերտէ շէհատէթ էտիպ՝ ինսան նէ՞
տիր քի անը զիքը էտէսին , եախօտ ինսան օլլա-
7 նէ՞ տիր քի անը զիյարէթ էտէսին . Անը մէլա՛իբէ-
տէն պիր ազ էտնա գըլլապ՝ ճէլալ ու 'իզգէթ իլէ
թէթվիճ էյլէտին , վէ անը սէնին էլլէրինին իշէրի
8 իւզէրինէ նասպ էթտին . Ճիւմլէ մէվճուտաթը ա-
նըն այագլարը ալթընա գօտըն՝ տէտի . չիւքի ճիւմ-
լէ մէվճուտաթը անըն հիւքմիւ ալթընա գօմնաթըյ-
լէ , հիւքմիւ ալթընա դօնուլմամըլ պիր շէյ պրագ-
մաթը . շիմտի իսէ տահա ճիւմլէ մէվճուտաթը ա-
9 նըն հիւքմիւ ալթընտա կէօրմէյօրըլ . Լաբին մէ-
լա՛իբէտէն պիր ազ էտնա գըլլնմըլ Ֆիսուսը Ալլա-
հըն 'իհայէթիլէ ճիւմլէ իչիւն էօլիւմ թաթմագ
իւզըն , էլէմ՝ ի մէվթ սէպէպինտէն , ճէլալ ու 'իզ-
10 վէթ իլէ թէթվիճ օլունմըլ կէօրիւյօրըլ : Զիրա հէր
շէյ քէնտի իչիւն վէ հէր շէյ քէնտի եէտիլլէ օլա-
նա , չօգ օղուլլար ճէլալէ կէթիրտիյինտէ , անլէրին

խելաւորներն ընդհանրապէս կ'ընկեր վատըթատըյլէ քեմալէ
խաղ կ'ըմէ լա՛իք իտի :

- 41 Զիրա կերպ թագաւոս էտէն՝ կերեք թագաւոս օ-
լուանաւորն ճււմէսի պիր զալծաւոս սոր, պուսե-
պէպաւն անլէրէ պիրաւտեր տեմէյէ հիճապ էթմէ-
42 յիպ, տեր քի՝ Սէնին իամինի պիրաւտերլէրիմէ իի
պար էտիպ՝ քիլիսէնին օրթաւսընտա սանա թէսպիճ
43 էտեճէյիմ. վէ էրինէ՝ Պէն անա թէվէքքիւ էտե-
ճէյիմ. վէ էրինէ՝ իշթէ պէն, վէ Ալլահն պանա
44 վէրալի էվլաս, իմաի էվլաս թէնտէն վէ գան-
տան միւշթէրիք պուլուանորգլարընտան, քէնաիսի
տաւի պի՛պիսի հէման պու շէյլէրէ հիսսէտար
օլտու, թա քի էօլիւմ վասըթաւըյէ էօլիւմին
գուվէթինէ մալիք օլանը՝ եա՛նի Շէյթանը իպթալ
45 էտիպ, Պիւթիւն՝ էօմրլէրինտէ էօլիւմ գօրգուսը
սէպէպիյէ գուլըղա միւպթէլա օլանլարը ազատ
46 էտէ։ Զիրա մէլա՛իքէյէ ապա տեոթկիր օլմազ, ան-
47 ճազ նէալ ի Ապրահամոս տեոթկիր օլուր։ Պու
էճտէն գալմըն կիւնահլարընա քէֆարէթ էթմէք
իչիւն, Ալլահա միւթա՛ալիք շէյլէրտէ քէնաիսի
րահիմ վէ սատրգ քեահնի ի ա՛զամ օլմազ իւզլէ,
հէր շէյտէ պիրաւտերլէրինէ միւշապիճ օլմազ լալըմ
48 կէլտի։ Զիրա քէնաիսի թէճրիպէյէ տիւշար օլա-
րազ, էլէմ չէքմիշ օլաղընտան՝ թէճրիպէ չէքմէք-
տէ օլանլարա եարտըմ էթմէյէ գաաիր տիր։

- 2 ոռւտա նաղար էտինիզ . ՕԼ քի քէնտինի նասպ է-
տէնէ , Մուսա անըն պիւթիւն խանէսինտէ սատրգ
3 պուլունորդը կիպի սատրգ տըր : Զիրա խանէյի պի-
նա էտէնին՝ խանէտէն նէ գասար զիյատէ իթի-
պարը վար իտէ , պու զաթ Մուսատան օլ գասար
4 զիյատէ 'իզգէթէ լա'իզ 'ատտ օլունտու : Զիրա հէր
խանէ պիր քիմնէ թարաֆընտան պինա օլունուր .
5 լաքին հէր շէյի պինա էտէն՝ Ալլահ տըր : Վէ Մու-
սա անըն պիւթիւն խանէսինտէ , սէօյլէնիէճէք շէյ-
լէրէ շէհատէթ իշիւն խրտմէթքեար մագամընտա
սատրգ պուլունտու իտէ տէ , Քրիստոս Օղուլ սը-
ֆաթըլլէ քէնտի խանէսի իւղէրինտէ սադէ տըր :
6 Վէ ճէսարէթի վէ իւմիտին իֆթիսարընը նիհայէ-
թէ գասար գամլի թուլթարղըմըլ հալտէ , անըն
խանէսի պիզ իզ :
7 Պու էճլտէն Բուհ իւլ Գուտսըն սէօյլէտիյի իւզ-
րէ , էյէր պու կիւն անըն սէատսընը իշիտիրսէնիզ ,
8 Պէրրիյէտէ թէճրիպէ կիւնիւտէ Ալլահ իզզապ
էթտիքլէրինտէ օլտըղը կիպի , գալպլէրինիզ փէք-
9 լէնտիրմէյինիզ . Օրատա էճատսընըլ պէնի թէճրի-
պէ վէ իմթիհան էյլէյիպ , էֆ'ալըմը գըրգ սէնէ
10 կէօրտիւլէր : Պու էճլտէն օլ նէսլտէն պիզար օլա-
րագ , տէտիմ քի՝ Տա'իմա գալպլէրինտէ զէլալէթէ
11 տիւշէրլէր , թարիզլէրիմի տախի պիլմէտիլէր . Հաթ-
թա զազապըմտա՝ Բահաթըմա կիրմէյէճէքլէր՝ տէ-
12 յիւ էէմին էթտիմ : Պագընըլ , էյ պիրատէրլէր , քի
սիզտէն պիրինտէ հայյ Ալլահտան իրթիտատ էթ-
մէքտէ իմանըլ վէ քէօթիւ գալպ պուլունմասըն .
13 Ամմա սիզտէն պիրի կիւնահըն իզլտըլլէ փէքլէնմէ-
մէսի իշիւն՝ Պու կիւն տէնիլտիքճէ , հէր կիւն պիրի

- 14 պիբինիզէ նասիհատ էտինիզ : Զիրա պետա՛նէթ ի ի՛թիմատը նիհայէթէ տէկին միւհքէմ թուլթար-
ղըմըզ թագաիրտէ՝ Գրիստոսն շէրիքէրի օլմուշ
15 օլտըզ . Նիթէքիմ՝ Պու կիւն էյէր անըն սէտասընը իշիտիրսէնիզ , իղղապ էթտլքէրինտէ օլտըղը կիպի՝
16 գալլէրինիզի փէքէնտիրմէյինիզ : Զիրա պա՛ղըլար իշիթմիշ օլտրագ իղղապ էթտիլէր , լաքին պուշար Մուսանն փալթաուըլէ Մըսըրտան խուրուճ է-
17 տէյլէրին ճիւմլէսի տէյիլ իտի : Վէ գըրգ սէնէ քիմլէրտէ՞ն պիզար օլտու . կիւհա՛հ էտիպ՝ ճէսէտ-
18 լէրի պէրրիյէտէ տիւշէնլէրտէն տէյի՛լ մի իտի : Վէ քէնտի րահաթընա կիրմէյէճէքլէր տէյիւ , իթա-
'աթ էթմէյէնլէրտէն զայրի քիմլէրի՞ն հագգընտա
19 եէմին էթտի : Վէ կէօրիւշօրըզ քի՝ իմանսըղլըզ սէ-
պէպինտէն կիրէմէտիլէր :

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի խավթ էտէլիմ՝ օլմոյա քի անըն րահաթը-
նա կիրմէյէ վա՛տ պագի գալմըշ իքէն , սիզտէն պի-
2 ըի մահրում գալմըշ պուլման : Զիրա անլէրէ օ-
լունտըղը կիպի՝ պէշարէթ պիղէ տախի թէպշիր օ-
լունտու , լաքին իշիթտիքլէրի քէլամ իշիտէնլէրտէ
իման իլէ իմթիզաճ էթմէտիյինտէն , անլէրէ ֆա-
3 իտէ էթմէտի : Զիրա պիղ քի իման էթմիշ իղ ,
րահաթա կիրէրիզ , նիթէքիմ՝ րահաթընա կիրմէ-
յէճէքլէր տիր՝ տէյէրէք , զաղսպըմտա եէմին էթ-
տիմ՝ տէյիւ պուշուրմըշ տըր . վազը՝ա տիւնսանըն
թէ՛սիսինտէն պէրու իշէր խիթամ պուլմուշ իտի :
4 Զիրա պիր եէրտէ եէտինճի Կէ-Ն հագգընտա պէյլէ
սէյլէտի , եա՛նի՝ Վէ եէտինճի կիւնտէ Ալլահ

- քէնտինին ճիւղէն իշէրինտէն իսթիրահաթ էթտի :
- 5 Վէ թէքրար պուրտաա՝ րահաթըմա կիրմէյէճէք-
- 6 էէր.տիր՝ Գէր : Իմտի պա՛ղըլարն անա կիրմէլէրի
էմր ի միւսպէթ օլուպ՝ մուգատտէմա քէնտիլէրինէ
պէշարէթ թէպշիր օլունանլար իմանաղլըգտան
- 7 տօլայը կիրմէտիքլէրի էճլտէն, թէքրար պիր կիւն
թա՛եին էտիպ՝ պու գատար վագըթտան սօնկրա
Տաուտըն վասըթասըյէ՝ Պու կիւն տէյօր, Նիթէ-
- քիմ՝ Պու կիւն էյէր անըն սէտաուընը իշէտիրսէնիզ,
գալպլէրինիզի փէքլէնտիրմէյինիզ՝ տէնիլմիշ տիր :
- 8 Զիրա էյէր Եէշու՝ անլէրի րահաթա եէթիշտիրմիշ
օլտայըտը, պուռտան սօնկրա ղայրի պիր կիւն հագ-
- 9 գընտա սէջլէմէզ իտի : Էջլէ իսէ Ալլահն գալմը
10 իշիւն պիր *րահաթ պագի տիր : Զիրա Ալլահ քէն-
տի իշէրինտէն իսթիրահաթ էյլէտիյի կիպի, անըն
րահաթընա կիրէն տաիի քէնտի իշէրինտէն իսթի-
- 11 րահաթ էթմիշ տիր : Իմտի օլ րահաթա կիրմէյէ
ճէհա էտէլիմ, օլմայա քի պիր քիմսէ հէման օլ
- 12 իմանաղլըղըն նիւմուհէսի իւղրէ տիւշէ : Զիրա Ալ-
լահն քէլամը հայյ վէ միւ՛հասիր տիր, վէ հէր ի-
քի աղըղլը գըլըճաան քէպին տիր, վէ ճան իլէ
րուհ վէ օյնաղլար իլէ իլիյին թագսիմինէ գատար
նաֆըզ տըր, վէ գալպլին էֆքեսար վէ Նիյէթլէրինի
- 13 թէմիիզ էտէր : Վէ անըն հուղուրընտա զահիր օլ-
մայան պիր մաիլուգ Էօգ տըր, Փագաթ հէր շէյ
պիղիմ հիսապ վէրէճէյիմիզ Զաթըն նաղարընտա
'իւրեան վէ աչըգ տըր :
- 14 Իմտի պիղիմ սէմավաթա կէշմիշ պէջիւք Քես-

* Ե--ն . սէպլթ րահաթը

- Հին ի ա՛ղամբմբղ իպնուլլոս Յիսուս վար իբէն,
 45 իգրարը գալի թուԹալըմ: Զիրա փեաճին ի ա՛ղա-
 մբմբղ զա՛ֆլարմբղա հէմտերտ օլմազա զայր ի
 միւգԹէտիր տէյիլ տիր, անճագ կիւնաճտան պերի
 օլուպ՝ հէր խուսուստա լիպի Թէճրիպէ օլուն.
 46 մըշ տըր: Պունա պինա՞ն մէրճամէԹէ նա՞իլ օլ-
 մագ, վէ վաղԹընտա իսԹիմնատ իչիւն ՚ինայէԹ
 պուլմագ իւզրէ, ՚ինայէԹին ԹախԹընա ճէտարէԹ-
 լէ Թէգարուպ էտէլիմ:

ՊԱՊ 5

- 1 Զիրա հէր քեաճին ի ա՛ղամ ինսանլարտան ալընա-
 րագ, կիւնաճար իչիւն Թագաիմէ վէ զէպիհէլէր
 Թագաիմ էԹմէք իւզրէ, Ալլահա միւԹա՛ալլիգ ու-
 2 մուրա ինսանլար իչիւն Թա՛եին օլունուր. վէ ճէ-
 ճալէԹ վէ զէլալէԹաէ օլանլարա շէֆգալԹը օլմա-
 զա գատիր օլուր. չիւնքի քէնտիսի տախի զա՛ֆ իլէ
 3 իհաԹէ օլունմըշ տըր: վէ պու սէպէպտէն գալմ
 իչիւն էԹտիլի կիպի, քէնտիսի իչիւն տախի կիւ-
 նաճարտան տօլայը գուրպոն Թագաիմ էԹմէսի
 4 վաճիպ տիր. վէ պու շէրէֆի պիր քիմնէ քէնտի-
 լիլինտէն ալմազ, անճագ Ալլահ Թարաֆընտան
 5 Հարուն կիպի տա՛վէԹ օլունան զալԹ ալը: փեզա-
 լըք ֆրիտոս տախի փեաճին ի ա՛ղամ օլմագ ՚իզ-
 ղէԹինի քէնտի քէնտինէ ալմտը, անճագ՝ Սէն
 Օղլըմ սըն, պէն սէնի պու կիւն Թէվլիտ էլլէտիմ՝
 6 տէյէն անա ՚իպէԹ Վերի. ՆիԹէքիմ զայրի պիր
 եւրտէ տախի՝ Սէն Մէլքիստաղ ԹէրԹիպի իւզրէ
 7 իլ էլ էպէա քեաճին սին՝ տէյիւ պուլուրուր: Օլ
 տախի ճէսէտտէ պուլունտըղը զէման, քէնտինի

էօրիւմտէն խելաս էթմէյէ գառիր օլսնա 'աղիմ'
 Ֆերեստ վէ կէօզ հաշտորըյէ նիյազ վէ բէճալար
 'արզ էտիպ' թաղվտսր սէպէպինտէն միւսթէճապ
 8 օլտրագ, Հէր նէ գատար Օղըւլ պուլունտու իսէ
 9 տէ, չէքտիյի էլէմէրտէն իթա'աթ էյըրէնտի. վէ
 քէմալէ վասըլ օլմաըյէ քէնտինէ իթա'աթ է-
 տէնկերին ճիւմէսի իչիւն էպէտի խելասս սէպէպ
 10 օլտու. վէ Ալլահ թարաֆընտան Մէլքիսատըգ
 թէրթիպի իւղրէ ֆիահճին ի 'աղամ' թէսմիյէ օ-
 11 լունտու: Պուռնուն հազգընտա տախի սէյլէյէճէք
 չօգ սէօրիւմիւզ վար իսէ տէ, գուլագլարընը ա-
 12 զըրլաշիշ օլտըղընտան թէֆսիրի միւշքիլ տիր: Զի-
 րա վաղթա նազարէն մու'ալլիմ' օլմանըլ լազըմ' ի-
 քէն, պիր քիմէնին սիզէ Ալլահըն քէլամլարընըն
 պէտա'էթ ի էլքեսնը նէ օլտըղընը թէքրար թա'-
 լիմ' էթմէսինէ միւհթաճ սընըլ. վէ գուվիլէթլի
 թա'սմա տէյիլ, անճադ սիւտէ միւհթաճ օլանլար
 13 օլտընըլ: Զիրա հէր սիւտ էէյէն' չօճուգ օլտըղը ի-
 չիւն սալահ քէլամը հազգընտա պիխապէր տիր:
 14 Ամմա գուվիլէթլի թա'ամ' հասսէլէրի 'ատէթ սէ-
 պէպինտէն էյիյի վէ քէօթիւյիւ թէմէիզ էթմէյէ
 թա'լիմ' օլունմըլ օլսն քէսմիլէրէ մախսուս տըր:

ՊԱՊ 6

1 Պու էճլտէն ֆրիստոս հազգընտա օլսն մէպտէ ի
 քէլամնտան սարֆը նազար էտիպ' քէմայէ տօղրու
 իլէրիլէյէլիմ'. վէ թէքրար էօրիւ 'ամէլլէրտէն թէվէ
 2 պէ, վէ Ալլահա իման, վէ վաֆթիյլէր թա'լիմի,
 վէ էլլէր գօմասը, վէ գըյամէթ իւլ էմվաթ, վէ
 3 հիւքմ' ի էպէտիտէն թէմէլ պրագմայալըմ': վէ

- 4 Ալլահ իզն վերիսէ , պունու էտէճէյիգ : Զիրա պիր
քերբէ նուրա նա'իլ օլանլար վէ սեմավի 'աթիյէյի
թատանլար վէ Բուհ իւլ Գուտաա հիսսէտար օլան .
- 5 լար , վէ Ալլահն էյի քէլամընը վէ կէլէճէ 'ա-
6 լէմն գուվէթլերինի թաթմըշ օլանլար' իրթիտաա
էթտիլլերի թադտիրտէ , պէ թէքար թէվպէ իչին
թէճտիտ օլունմալարը զոյր ի միւմքին տիր . չիւքի
քէնտիլերինէ իպնուլլահն թէքար սալալ էաիպ' ըիւս .
- 7 վալը 'ալէմ' էտէրլէր : Զիրա թօփրազ չօգ տէֆ'ա
իւզէրինէ կէլէն եաղմուրը իչիպ' քիմլէր իչին թի-
մար օլունուրա , սնլէրէ ֆա'իտէլի նէպաթաթ
հուսուլէ կէթիրտիյինտէ' Ալլահ թարաֆընտան պէ-
8 ըէքէթէ նա'իլ օլուր : Ամնա տիքէն վէ չալըւր հու-
սուլէ կէթիրէն մէրտուտ վէ ըս'նէթէ եազըն օլուպ'
9 'ազպէթի եանմագլըզ տըր : Լտքին , էյ սէվիւլիւ-
լէր , պէօյլէ սէօյլէր իսէք տէ , սիլին հազըընըտա
տահա խօյրը վէ միւճիպ ի խէլաս օլուն չէյլէրէ 'ի-
10 թիմնարմըզ վար : Զիրա Ալլահ 'ատալէթսիլ տէ-
յիլ տիր քի էմէյինիլի վէ մուգատտոէպէրէ էթտի-
յինիլ վէ էթմէքտէ պուլունարըընըզ խըտմէթէ
խամինէ կէօթէրտիյինիլ մուհապպէթի ունուտտ :
11 Ամնա թէքեսսիւլ էթմէյիպ' իման վէ սապը վա-
սըթասըլլէ վա'տըւրա վարիս օլանլարա միւգթէ-
12 տի օլմանըլ իչին , Սիլին հէր պիրինիլ իւմտին
խթիքմալի խուսուընտտ նիհայէթէ տէկին հէ-
ման պու ճէհտի իպրազ էթմէնիլի արզու էտէրիլ :
13 Զիրա Ալլահ Ապրահամա վա'տ էթտիյինտէ , հազ-
գը իչին իէմն էտէճէք քէնտիլտէն պէօյիւք պիր
զաթ պուլունմալարըընտան , քէնտի զաթը հազգը
14 իչին եէմն էտիպ , Հազիգաթէն սէնի ղէյատէ-

15 Թէքսիւր էտէճէյիմ՝ տէտի : Օլ տախի պու վէճճէ
 16 օտպը էթտիքտէն սօնկրա վա'տա նա'իլ օլտու : Զի-
 րա տաէմլէր քէհտիլէրտէն պէջիւյիւն հազզը իչիւն
 եէմին էտերլէր , վէ 'ինտլէրինտէ իսպաթ իչիւն հէր
 17 միւնազլա'անըն նիհայէթի եէմին տիր : Պու ճիհէթ-
 լէ Ալլահ վա'տըն վարիսլէրինէ քէնտի թէտպիլինին
 թէղայիւրիւ զայր ի միւմքին իտիյինի տահա զի-
 յատէ կէօթէրմէք միւրատընտա օլարագ , պիր եէ-
 18 մին 'իլովլէ էյլէտի , թա քի անլէրտէ Ալլահն քիզպ
 էթմէսի մուհալ օլտն՝ թէղայիւր էթմէլ իքի շէ-
 յին վառթատըլլէ պիզ , էօնիւմիւզէ վազ՝ օլուհան
 իւմիտէ նա'իլ օլմագ իչիւն իլթիճա էտէնլէր զազի
 19 թէտէլլիյէ մուլէք օլալմա : Պու է-ֆ-է տախի ճանըմը-
 զա միւհքէմ վէ ստպիթ լէնկէր մագաւմընտա թու-
 20 թարըլ . օլ տախի փերտէնին իչ թարաֆընա , Եա-
 նի Յիսուս Մէլքիսաուրդ թէրթիպի իւզըէ իլ էլ
 էպէտ ֆեահին ի ա'զամ օլարագ , պիզիմ իչիւն
 միւրչիտ օլմագ իւզըէ կիրտիյի մահալէ կիրէր :

ՊԱՊ 7

1 Զիրա պու Մէլքիսաուրդ Սալիմ մէլիյի օլուպ՝ Ալ-
 րահ ը միւթա'ալլէն քեահինի օլարագ , Ապրահամը,
 մէլքիլէրին գաթլինտէն 'ալտէթ էտէր իքէն , իս-
 2 թիզպալ էտիպ տնա խայր տու'ա էյլէտի . Ապրա-
 համ տախի անա քեահֆէ ի էշեստուն 'իւշը վէր-
 տի , անըն է-ֆ-էն թէրճէմէսի էվվէլա մէլէք ի սա-
 տագաթ՝ վէ սանիէն մէլէք ի սէլամէթ մա'նասըն-
 3 տա՝ մէլէք ի Սալիմ տախի օլարագ , Պապասըլ վէ
 անասըլ , վէ նէսէպսիզ , վէ կիւնլէրինին իպթիտա-

որ վէ 'էօմբիւնիւն նիհայէթի օլմայրալ' տնճագ խա-
նուլլահա միւշապիհ օլարագ, ալ էտ տէվլամ քետ-
հին գալըր :

- 4 Վէ պագընըզ, պու նէ գատար պէջիւք պիր
քիմնէ իտի քի' անա րէ'իս իւլ ապա օլտն Ապ-
- 5 րահամ տախի զանայիմտէն 'իւշը վէրտի . Վէ պէ-
նի Լավիտէն օլարագ, քէհանէթի ալտնլարա գալմ-
տան էա'նի քէնտի գարնտաշարընտան, հէր նէ գա-
տար անլէր Ապրահամըն սուլպընտան կէլտիլէր իտէ
տէ, շէրի'աթ միւճիպինճէ 'իւշը ոլմաղա թէնպիհ
- 6 վար տըր : Ամնա պուշլարըն նէալինտէն օլմայտն
քիմնէ Ապրահամտան 'իւշը ալըպ' վա'տլարա մագ-
- 7 հար օլտնա խայր տու'ա էյլէտի : Լաքին պիլա իխ-
թիլաֆ խայր տու'ա պէջիւքտէն քիւչիւյէ օլուր :
- 8 Վէ պուրատա էօլէճէք ատէմլէր 'իւշը ալըր, ամ-
մա օրատա հայաթտա օլաղընա շէհաաէթ օլու-
- 9 նան զաթ -լըր : Վէ 'իւշը ալտն Լավի տախի Ապ-
րահամ վաարթատըյլէ 'իւշը վէրտի' տէնիլոէ ճա-
- 10 'իզ տիր . Զիրա Մէլքիսաուրգ' վէտերինի իսթիգ-
պալ էթտիլի զէման, քէնտիսի տահա անըն սուլ-
պընտա իտի :
- 11 Իմտի էյէր քէհանէթ ի Լավիլէ վաարթատըյլէ
քէմնալ օլտա իտի, չիւնքի պուշա մէսին խաղա
շէրի'աթ տախի վէրիլմիշ իտի, արթըգ Հաթուն
թէրթիպինճէ տէնիլմէյիպ' Մէլքիսաուրգ թէրթի-
պինճէ ախէր պիր քետհինին զուհուր էթմէսինէ նէ'
- 12 լագըմ' իտի : Զիւնքի քէհանէթ թէպաիլ օլուտաղը
թ'ադտիրտէ, պիլ իդթիլա շէրի'աթըն թէպաիլի
- 13 տախի վագը' օլուր : Զիրա հագգընտա պու նէանէ-
լէրին զէքը օլուտաղը զաթ' հիւ պիր քիմնէսինին

- մէզպահա միւլադէմէթ էթմէմիշ օլտըղը տիկէր պիր
 14 սըպթտան իտի : Չիւնքի Րապպըմըղըն Եհհուտա-
 տան նէշէթ էթտիյի զահիր տիր . պու սըպթ հագ-
 գընտա իսէ Մուսա քէհանէթ ճիհէթինտէն պիր
 15 շէյ սէթլէմէտի : Վէ Մէլքիսաաթը միւշապէհէթին-
 ճէ օլտրագ , էմր ի ճիսմանիտէն իպարէթ օլան շէ-
 16 ըի'աթա կէօրէ տէյիլ , Անճագ զէվալ պուլմաղ
 հայաթըն գուվվէթինէ կէօրէ օլան զայրի պիր քեա-
 հին զուհուր էթտիյի հալտէ , տահա զիյատէ տ-
 17 չիքեար տըր : Զիրա՝ Սէն Մէլքիսաաթը թէրթիպի
 իւզրէ իլ էլ էպէտ քեահին սին՝ տէյիւ շէհատէթ
 18 էաէր : Զիրա շէրի'աթ հիշ պիր շէյի թէքմիլ էթ-
 մէմէսիյէ սէպգաթ էտէն էմր զա'իֆ վէ ֆա'իտէ-
 19 սիզ օլտըղընտան՝ լաղվ օլունուպ , Անըն եէրինէ
 էֆզալ պիր իւմիտ տախիլ օլտու . պունուն վասը-
 թասըյէ Ալլահա թէգարրուպ էտէրիզ :
 20 Վէ եէմին օլմագսըղըն Էհհալէի օլմատըղը ճի-
 21 հէթլէ , (Չիւնքի անլէր պիլա եէմին , լաքին պու
 Յիւսէմէմին իլէ օլուպ՝ քէնտինէ Րապպ՝ Սէն Մէլ-
 քիսաաթը թէրթիպի իւզրէ իլ էլ էպէտ քեահին
 սին՝ տէյիւ եէմին էթտի , վէ փէշիման օլմաղ՝ տէյէ-
 22 նին թարաֆընտան քեահին նասպ օլունտու ,) Յի-
 սուս օլ գատար էֆզալ պիր 'ահաթն քէֆիլի օլտու :
 23 Վէ անլէրին պագի գալմալարընտ էօլիւմ մանի'
 օլտըղընտան , քեահին նասպ օլունոնլար չօգ իտի .
 24 Պու իսէ իլ էլ էպէտ պագի օլտըղը սէպէպտէն ին-
 25 թիգալ էթմէզ քէհանէթէ մալիք տիր : Պու էճլ-
 տէն անըն վասըթասըյէ Ալլահա թէգարրուպ է-
 տէնլէրի քեամիլէն իսլաս էթմէյէ տախի գատիր
 տիր . չիւնքի անլէր իլիւն շէֆա'աթ էթմէյէ տա'ի-
 մա պէր հայաթ տըր :

- 26 Զիրա պու միսիլիւ՝ եա՛նի մուգատտէս վէ սուչ-
սըզ վէ լէքէսիզ վէ կիւնասքեարլարտան միւթէ.
27 Ֆերրիզ, վէ կեօքտէն միւրթէֆի՛, Վէ օլ քէհէնէ ի
՛ուզմա կիպի եվլէլա քէնտիսինին, պա՛տէհու գալ-
մըն կիւնասլարը իչիւն հէր կիւն գուրպանլար թազ-
տիմ էթմէյէ իհթիյաճը օլմայան ֆեահին ի ա՛-
ղամ պիզէ մուգթագի իտի. զիրա քէնտինի թազ-
տիմ էթմէքլէ պուշու պիր տէֆ՛ատա իճրա էյլէ-
28 տի: Զիրա շէրի՛աթ զա՛ֆա միւպթէլա օլան ոտէմ-
լէրի քէհէնէ ի ՛ուզմա, լաքին շէրի՛աթտան սօնկրա
օլան եէմին քէլամը իւ էլ էպէտ միւքէմմէլ օլան
Օղլու նասպ էտէր:

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ սէօյլէտիյիմիզ շէյլէրին խիւլատասը պու տըր
քի սէմաւաթտա ՛ազամէթ թախթընըն սաղընտա
օթուրան պէօյլէ պիր քեահին ի ա՛ղամըմըզ վար
2 տըր. Պու տախի մագտիսին, վէ ինսանըն տէյիւ
անճազ Բապպըն գուրադըզ հագիզի մէսքէնին խա-
3 տըմը տըր: Զիրա հէր քեահին ի ա՛ղամ թագտի-
մէլէր իլէ գուրպանլար թագտիմ էթմէք իչիւն նասպ
օլուտըղընտան, պուշուն տախի թագտիմ էտէճէք
4 պիր շէյի օլմասը լազմ կէլիւ: Զիրա էյեր եեր իւ-
զէրինտէ օլա իտի, շէրի՛աթ միւճիպինճէ թագտի-
մէլէրի թագտիմ էտէն քեահինլէր պուլուշտըգճա
5 քեահին օլմազ իտի: (Անլէր իսէ սէմատաքի շէյ-
լէրին նիւմունէ վէ զըլլընա կէօրէ խըտմէթ էտէր-
լէր. նիթէքիմ Մուսայա մէսքէնի ինչա էտէճէլի
վազըթ վահի օլուտու, զիրա անա՛ Պազ, ճիւմլէ-
սինի սանա տաղտա կէօթէրիլէն բէամէ կէօրէ եա-

- 6 փաստն՝ տէտի .) Լաքին շիմտի նէ դատար էֆզալ վա՛տլար իլէ սապիթ գըլլնմըշ օլոնն էֆզալ պիր 'աճտըն միյանճըսը օլմոշ իսէ , օլ գատար ա՛լա պիր մէ՛մուրիյէթէ հա՛իլ օլտու :
- 7 Զիրա էյէր օլ էվվէլքիսի գուսուրսըզ օլապըսը ,
- 8 իքինճիսի իչիւն մոհալ արանըլմազ իտի : Զիւնքի անլէրէ 'իթապ իլէ տէր քի՝ իշթէ պէյթ ի իսրա-յէլ իլէ վէ պէյթ ի Եհնուտա իլէ 'ահտ ը ճէտիտ 'ազա էտէճէյիմ՝ կիւնլէր կէլլը՝ տէյիւ Բապպ պու-
- 9 յուրուր : Պու տախի անլէրի Մըսըր տիյորընտան չըգարմադ իչիւն էճառալարընն էլլէրինաէն եա-փըշաղղըմ՝ կիւնտէ անլէր իլէ էթտիյիմ՝ 'ահտ կիպի օլմալաճադ տըր . չիւնքի անլէր 'ահտըմտա տէվլամ՝ էթմէտիլէր , պէն տախի անլէրտէն դաթ՝ի նազար
- 10 էթտիմ՝ տէյիւ Բապպ պույուրուր : Զիրա օլ կիւն-լէրտէն սօնկրա , պէյթ ի իսրայէլ իլէ 'ազա էտէ-ճէյիմ՝ 'ահտ պու տըր , Եա՛նի շէրի՛աթըմը զիհնլէրի-նէ գօյուպ՝ գալպլէրի իւզէրինէ եազաճաղղմ՝ վէ պէն անլէրէ Ալլահ օլաճաղղմ , անլէր տախի պանա
- 11 գալմ՝ օլաճադ տըր : Վէ հէր քէս քէնտի գօնշըս-նա , վէ հէր քէս քէնտի գարնաաշընա՝ Բապպը պիլ տէյերէք թա՛լիմ էթմէյէճէք տիր . զիրա քիւչիւք ,
- 12 պէօյիւք , անլէրին ճիւմլէսի պէնի պիլէճէք տիր . Զի-րա հադգսըզլարընա զաֆուր օլաճաղղմ , վէ ան-լէրին կիւնաշլարըլէ ֆըսլարընը արթըգ խաթըր-մա կէթիւրմէյէճէյիմ՝ տէյիւ Բապպ պույուրուր :
- 13 Ճէտիտ տէմէսիլէ էվվէլքիյի 'աթիգ գըլմըշ , վէ 'աթիգ վէ փիր օլաննն զէվալը եազըն տըր :

- 1 Իմառն օլ էվվէլքի 'ահրէն ֆերա'իզ ի 'իպատէթ վէ
- 2 զէմինի մագաթիսի վար իտի : Զիրա պիրինճի մէսքէն
ինչա օլունուպ' պունտա շէմ'տան վէ սօֆրա վէ
հուզուր էքմէքլէրի պուլունարադ , պունա Գուտս
- 3 Թէմալյէ օլունուր : Վէ իքինճի փերտէնին արտըն-
տա , Գուտս իւլ ագտաս Թէմալյէ օլունան մէսքէն
- 4 պուլունուպ' Անտէ ալթուն պուխուրտան վէ հէր
Թարաֆը ալթուն գափը Թապութ իւլ 'աճա վար
իտի . պունտա տախի մէննի հափի օլան ալթուն
տէսթի , վէ Հարունըն ֆիրիսէնմիշ օլան 'աստաք վէ
- 5 'աճաքըն լէվճալարը պուլունուր իտի . Վէ իւթիւն-
տէ քէֆարէթ կեհաճա կէօյկէ էտէն ճէլիլ քէրուպի-
լէր վար իտի . պուլ շէյլէրին հազգընտա իսէ շիմաթ
Թաֆսիլէն սէօյլէմէք հաճէթ տէյիլ տիր :
- 6 Վէ պունլար պէօյլէ Թէրթիպ օլունմըշ իքէն ,
խըտմէթլէրինի իֆա էթմէք իւզրէ քեհաճիլլէր հէր
- 7 զէման պիրինճի մէսքէնէ կիրէրլէր իտի : Ֆազաթ
իքինճիսինէ սէնէտէ պիր քէրրէ հալընըզ քեհաճիլի
ա'ղամ 'իքէր . ամմա գան կէօթիւրմէյէրէք կիրմէզ
իտի . վէ օլ Գառ տախի քէնտի իչիւն վէ գալմըն
- 8 Խաթալարը իչիւն Թադաթիմ էտէր իտի . Րուճ իւլ
Գուտս պու վէճճլէ պէյան էտէր քի' էվվէլքի մէս-
քէն տուրտրգճա , մագաթիսին եօլը տաճա իզճար օ-
- 9 լունմամըշ տըր : Պու տախի օլ զէման իչիւն պիր
միսալ իտի . չիւնքի անտէ ի'պատէթ էտէնի զամիր-
ճէ քէմալէ իսալ էթմէյէ գատիր օլմոյան Թադաթի-
- 10 մէլէր վէ զէպիհէլէր Թադաթիմ օլունուր իտի : Վէ
պունլար հալընըզ մէքիւլաթ վէ մէշրուպաթ վէ

- տիւրիւ տիւրիւ երշտանմայար վէ թէնէ միւթա-
 'ալլիգ տճքեամա տա'իւ իպաճ վազթը օլունճըյա
 41 գատար օլան ոյինլէրտէն իպարէթ իտի : Ամմա կէ-
 լէճէք նի'մէթլէրին քեռճին ի 'ազամը օլան Քրիս-
 տոս զուհուր էտիպ' էլ իլէ ետփըլմամըլ ա'զամ վէ
 էրմէլ ետ'նի պու խիլգաթատան օլմայան մէքէնտէն
 42 Կէլէրէ+, Էրքէճլէր վէ պուզաղըլար գանը իլէ տէ-
 յիլ, առճագ քէնտի գանը իլէ ֆիտիյէ ի էպէտիյէ
 թէտտրիք էտիպ' մագտիսէ պիր քէրրէ տախիլ օլ
 43 տու : Զիրա էյէր պուզալար վէ էրքէճլէր գանը վէ
 տանա քիւլիւ նափաք օլանլար իւզէրինէ սէրփիլին-
 ճէ, թէնին փաքիյի ճիճէթիյէ թագտիս էտէրսէ,
 44 Բուճ ի էզէլի վասըթասըյլէ զաթընը լէքէսիզ օլա-
 րագ Ալլաճա թագտիմ էթմիլ օլան Քրիստոսըն
 գանը՝ զամիրինիզի, Տայյ օլան Ալլաճա՝ իպատէթ
 էթմէնիզ իչիւն, էօլիւ 'ամէլլէրտէն նէ՝ գատար զի-
 յատէ փաքէյէճէք տիր :
- 45 Պու սէպէպտէն եէնի 'աճտըն միյանճըսը տըր, թա
 քի էվվէլքի 'աճտըն հէ-+հէ- ալթընտա օլան թէ-
 ճագուզաթըն ֆիտիյէսի իչիւն էօլիւմ վուգու՝ պուլ-
 մուշ օլարագ, տա'վէթ օլունանլար էպէտի միրա-
 46 սըն վա'տընա նա'իլ օլալար : Զիրա վասիյէթ պու-
 լունտըղը եէրտէ, վասիյէթ էտէնին էօլիւմիւնիւն
 47 վուգու'ը լազըմ տըր : Վասիյէթ էտէն սող գալ-
 տըղճա վասիյէն ճիւքմիւ օլմատըղընտան՝ վասիյէթ
 48 մէվթա իւզէրինէ սապիթ օլըր : Պու սէպէպտէն
 էվվէլքիսի տախի գան օլմագսըղըն թագտիս օլուն-
 49 մատը : Զիրա Մուսա պիւթիւն գալմա շէրի'աթ
 միւճիպինճէ ճիւմլէ էվամիրի սէօյլէտիքտէն սօնկրա,
 պուզաղըլարըն վէ էրքէճլէրին գանընը ալըպ' սու ի-

- լէ վէ գրքմըղը ետփաղը իլէ վէ զուֆա օթը իլէ հէմ
 նէֆա ի քիթապա վէ հէմ տախի ճիւմլէ գազմա
 20 սէրփիպ, Պուս Ալլահըն սիզէ էմը էթտիլի 'ահտըն
 21 գանը տըր' տէտի: Քէզալիք օլ գանաան մէքէնէ
 վէ պիլ ճիւմլէ 'իպատէթ էտէվաթընա սէրփտի:
 22 Վէ շէրի'աթ միւճիպինճէ սայքի հէր շէյ գան վա-
 սըթասըլլէ փաքէնիք, վէ գան տեօքիւլմէյինճէ
 մաղֆէրէթ օլմազ:
 23 Իմտի սէմուվաթաա պուլունան նէսնէլէրին նիւ-
 մունէլէրինին պունլար վասըթասըլլէ, ֆազաթ սէ-
 մավի նէսնէլէրին պունլարտան էֆղալ զէպիհէլէր
 24 իլէ փաքէնիմէսի իճապ էտէր: Ջիւրա Գրիստոս էլ
 իլէ ետփըլմըշ օլուպ' հագիգլինին շէպիհի օլան մադ-
 տիսէ տէյիլ, տնճագ շիմտի պիղիմ' իչիւն Ալլահըն
 հուզուրընա քէնտիինի իհզար էթմէք իւզլէ, առլ
 25 սէմայէ կիւտի: Լաքին քեսահին ի ա'զամըն հէր սէ-
 նէ ախէրին գանըլլէ մագտիսէ կիւտիյի կիպի, պու-
 նուն քէնտի քէնտիինի չօգ տէֆ'ա թագաթիմ' էթմէ-
 26 սի էճապ էթմէլ: Չիւնքի տիւնեսանըն թէ'սիսիւտէն
 պէրու անըն չօգ տէֆ'ա էլէմ' չէքմէսի լազըմ' կէլիլ
 իտի: շիմտի իսէ 'ասըլարըն խիթամընտա քէնտիսի
 զէպիհէ օլմաղլէ, կիւնահըն տէֆ'ի իչիւն պիր քէր-
 27 ռէ զահիր օլմուշ տըր: Վէ ատէմլէրէ պիր քէրրէ
 էօլմէք վէ պա'տէհու հիւքմ' թագաթիր օլունտըղը
 28 միսիլիւ, Քէզալիք Գրիստոս չօգ քիմնէլէրին կիւ-
 նահլարընը գալարըմագ իչիւն, պիր քէրրէ թագ-
 տիմ' օլունմըշ օլուպ, քէնտիինէ միւնթաղըր օլան-
 լարա խէլաս իչիւն' կիւնահսըլ օլարագ իքինճի
 տէֆ'ա զուհուր էտէճէք տիր:

- 4 Զիրա՝ շերի'աթ կեղեճէք նի'մէթլերին սուրէթ ի
սաղիյէսինէ տէյիլ, սնճադ պու շէյլերին կեօկէսի-
նէ մարիք օլտրղը հալտէ, սէնէ պէ սէնէ միւտապէ-
մէթ իւզրէ թազտիմ' օլունան հէման օլ զէպիհէ-
լէր իլէ թէգտորուպ էտէնլերի քէմանլէ իսալ էթ-
- 2 մէյէ ապլա գատիր տէյիլ տիր. Եօգսա 'իպատէթ
էտէնլէր պիր քէրրէ փաթլէնմիշ օլարագ, արթըգ
կիւնահ խուսուարնտա զամիր թարաֆընտան թա'-
զիլէրի օլմատրղը իչիւն, թազտիմ' օլունմալարը
- 3 թէրք էտիլմէ՞զ մի իտի : Լաքին պուշլար իլէ սէնէ
- 4 պէ սէնէ կիւնահլարըն զիքրի օլուր : Զիրա պուղա-
լար վէ էրքէճլերին գանընըն կիւնահլար տէֆ' էթ-
- 5 մէսի զայր ի միւմքին տիր : Պու էճլտէն տիւնեպա
կիրէր իքէն պույուրուր քի՝ Զէպիհէ վէ թազտիմէ
իսթէմէտին, լաքին պանա պիր ճէսէտ թէհիյէ
- 6 էթտին : Մուհրազալարտան վէ կիւնահ գուրպան-
- 7 լարընտան խօշուտ օլմատըն : Օլ զէման քիթապըն
թուամարընտա հագգըմտա մուհարրէր օլտրղը իւզրէ,
Եա Ալլահ, սէնին իրատէթինի իճրա էթմէք իչիւն
- 8 իշթէ պէն կէլիյօրլմ' տէտիմ : Պալատէ, շերի'աթ
միւճիպինճէ թազտիմ' օլունանլար հագգընտա՝ Զէ-
պիհէ վէ թազտիմէ վէ մուհրազալար վէ կիւնահ
գուրպանլարը իսթէմէտին, վէ ալէրէն խօշուտ
- 9 օլմատըն՝ տէտիքտէն սօնկրա, Եա Ալլահ, սէնին ի-
րատէթինի իճրա էթմէք իչիւն կէլիյօրլմ' տէմէ-
սիյէ էվվէլքէյի գալտըրըր, թա քի սօնկրաքիյի
- 10 սապիթ էտէ : Պու իրատէթլէ պիզ Յիսուս Քրիս-

տոսն ճեռէտինն պիր քերբէ թագտիմի վասըթա.
սըլլէ թագտիս օլունտըգ :

- 11 Վէ հեր պիր քեահին կիւն պէ կիւն խըմէթ է.
տէրէք տուրուպ, կիւնահլար տէֆ' էթմէյէ ասլա
միւղթէտիր օլմայան հէման օլ զէպիհէլէրի տէֆ.
- 12 'աթլէ թագտիմ' էտէր. Լաքին պու զաթ կիւնահ-
լար իչիւն պիր զէպիհէ թագտիմ' էթմիշ օլուպ, իլ
- 13 էլ էպէտ Ալլահն սաղընտա օթուրմըշ տըր. Վէ
պունտան պէօլլէ տիւշմէլէրինն քէնտի ալագլարը
ալթընա պասամադ գօնուլմասընա միւնթաղըր տըր:
- 14 Զիրա թագտիս օլունանլարը պիր գուրպան իլէ իլ
- 15 էլ էպէտ քէմալէ իսալ էթմիշ տիր: Վէ Բուհ իւլ
- 16 Գուտս տախի շահիտիմիզ տիր. Զիրա՝ Օլ կիւն-
լէրտէն սօնկրա անլէր իլէ 'ագտ էտէճէյիմ' տհա
պու տըր, (տէյիւ Բապպ պույուրուր,) եա'նի շէ-
րի'աթըմը գալլէրինէ գոյուպ զիհէլէրի իւզէրինէ
եաղաճաղըմ' տէյիւ մուգատտէմա սէօլլէտիքտէն
- 17 սօնկրա, Վէ անլէրին կիւնահլարընը վէ Ֆըսգլարը-
- 18 նը արթըգ թէզէքքիւր էթմէյէճէյիմ' Դէր: Իմտի
պունլարըն 'աֆվը պուլունտըղը թագտիրտէ, ար-
թըգ կիւնահ իչիւն գուրպանա հաճէր եօգ տըր:
- 19 Իմտի, էյ պիրատէրլէր, Յիսուսըն գոնըլլէ՝ փեր-
տէտէն, եա'նի քէնտի թէնինտէն պիզիմ' իչիւն հա-
զըրլատըղը օլ թարիգ ի ճէտիտ վէ հայյ իւզըէ,
- 20 Մագտիսէ կիրմէյէ ճէսարէթիմիզ վէ պէյթ Ուլլահ
- 21 իւզէրինտէ Գեահին ի ա'ղամբմըզ վար իլէն, Գալպ-
լէրիմիզ զամիր ի Ֆասիտտէն փաքլէնմիշ, վէ ճէս-
- 22 տիրիզ փուք սու իլէ էըյգանմըշ օլարագ, Գալպ ի
միւսթագիմ' վէ իման ը միւքէմմէլ իլէ թէգար-
- 23 րուպ էտէլիմ: Իւմիտիմիզին իգրարընը միւսքէմ

- 24 Թուլթալամ, զիրա՛ վա՛տ էտէն սատրդ տըր . Վէ մուհապպէթ վէ ա՛մալ ք հասանէյէ Թէշվիդ էթ-
- 25 մէք իչիւն պիրի պիրիմիպի միւլահազա էտէլիմ . Վէ պա՛ղըլարըն 'ատէթի իւզըէ Թէճէմիլ' էթմէմիզի Թէրք էթմէյիպ , պախուսուս կիւնիւն Թէգարրուպ էթտիյիյի կէօրտիւքճէ , Պէրի Պէրիֆիէ նասիհաթ էտէլիմ :
- 26 Զիրա հագիգաթը պիլմէքիյէ նա՛իլ օլտըգատան սօնկրա գաստէն կիւնահ էտէրսէք , արթըդ կիւ-
- 27 նահար իչիւն զէպիհէ գալմալ . Անճագ հիւքմ իչիւն տէհէթլի պիր ինթիզար իլէ մուխալէֆէթ էտէյէրի Թէլէֆ էտէճէք օլան տթէշ զաղապը Գ-
- 28 լըր : Մուսանըն շէրի՛աթընը Թահգիր էթմիշ օլան տտէմ իքի եա իւշ քիմէնիին շէհատէթիլլէ պիլա
- 29 մէրհամէթ էօլիւր . Իսնուլլահը ոյադ ալթընա ալմըշ , վէ վասըթասըյլէ Թագաիս օլունարըը 'ահտ գանընը նափաք սոյմըշ , վէ 'ինոյէթ Բուհընա շէթմ էթմիշ օլան քիմնէ նէ՞ գառար տահա շէտիտ պիր 'աղապա միւսթահագդ սոյըլաճագ արը՝ զանն է-
- 30 տէրսինիլ . Զիրա՛ ինթիգամ պէնիմ տիր , ճէգսյը պէն վէրիւրիմ՝ տէյիւ Բապպ պույուրուր . վէ Թէքրար՝ Բապպ քէնտի գալմընը հիւքմ էտէճէք տիր՝
- 31 տէյէնի պիրիւրիլ : Հայյ Ալլահըն եէտինէ տիւշմէք գօրգուլը պիր շէյ տիր :
- 32 Իմաի էվլէլէի կիւնլէրի , եա՛նի Թէնվիր օլունտըգատան սօնկրա շէտիտ էլէմլէրէ կիրիֆթար օլուպ՝
- 33 Պա՛ղէն սիթէմլէր վէ մուգոյագալար իլէ Թամաշա ի 'ալէմ՝ օլարագ , պա՛ղէն պու միսիլլէ հալտէ պուլունանլարա շէրիք օլտըղընըզ վագթը խաթըրընըզ
- 34 կէթիրինիլ : Չիւքի մուհպուսիյէթիմտէ պանա հէմ-

- տէրտ օլուպ՝ սէմսվաթտա ալա վէ պագի պիր մա-
լինիլ մէվճուտ օլտըղնը պիլէրէք, էմվալինիպին
եաղմա օլունմաընա սիւրուր իլէ բաղի օլտընը:
35 Իմտի միւքեաթաթ ք 'աղիմէսի օլան պու իթիմա-
36 տընըղը թէրք էթմէյինիլ: Զիրա սապը էթմէնիլ
լաղըմ տըր, թա քի Ալլահըն իրատէթինի իճրա է-
37 տիպ՝ վա՛տէ նա՛լիլ օլատընը: Չիւնքի պիր աղաճըդ
վաղըթտան սօնկրա, կէլէճէք օլան կէլիր վէ թէ-
38 'էիւիւր էթմէզ: Վէ Սալիհ իման իլէ եաշպաճագ
տըր. հէմ տէ՛ Էյէր պիրի կերի չէքիլիր խէ, ճա-
39 նըմ անտէն խօշուտ օլմազ: Լաքին պիլ հէլըք ի-
չիւն կերի չէքիլմէքիքտէն տէյիլ, անճագ ճան խէ-
լաը իչիւն իմանտան իզ:

ՊԱՊ 11

- 1 Իմտի իման՝ իւմիտ օլունան շէյլէրէ թէեաղգին
2 վէ կէօրիւնմէյէն նէանէլէրէ տէլիլ տիր: Զիրա միւ-
թէգատտիմին պունուն իլէ հիւան ի շէհատէթէ
մողհար օլտըլար:
3 Իման իլէ ֆէհմ էտէրիլ քի Ալլահըն քէլտմը իլէ
'ալէմին թէ՛սիս օլունտու, շէօյլէ քի կէօրիւնէն
շէյլէր զահիր օլանտան վիւճուտէ կէլմէտի:
4 Իման իլէ Հապիլ Ալլահա Գայինին Ռաֆաէլ Էֆրէ-
յիւրէն էֆղալ պիր գուրպան թագտիմ էյլէտի, վէ
անըն վասըթասըյլէ սալիհ խտիյինէ շէհատէթ օ-
լունտու, չիւնքի անըն թագտիմէլէրի հաղգընտա
Ալլահ շէհատէթ էյլէտի. վէ Էօլմիւշ իքէն անըն
վասըթասըյլէ տահա սէօյլէյօր:
5 Իման իլէ Հանօք Էօլիւմ կէօրմէմէք իւզըն նագլ
օլունտու, վէ Ալլահ անը նագլ էթմիշ օլտըղն:

- տանն պուլունմաղ իտի . զիրա նագլ օլունմաղտան
 էվվէլ՝ Ալլահա մագպուլ աբը՝ տէյիւ հագգընտա
 6 շէհատէթ օլունտաւ : Լաքին պիլա իման մագպուլ
 օլմագ զայր ի միւմքին տիր . զիրա Ալլահա թէգար-
 րուպ էտէնին , անըն մէվճուտ իտիյինէ՝ վէ քէնտի-
 նի թուլէպ էտէնլէրէ միւքեաֆտթ էտիճի իտիյինէ
 իման էթմէսի կէրէք տիր :
- 7 Իման իլէ Նուհ տահա կէօրիւնմէյէն շէյլէր հագ-
 գընտա վահի իլէ խապէր տլմաղլէ , խապֆ էտիպ
 քէնտի խանէսինին խէլասը իչիւն պիր սէֆինէ ինշա
 էյլէտի . վէ տնըն վասըթասըյլէ տիւնեսա 'ալէյհինէ
 հիւքմ էյլէյիպ՝ իմանա կէօրէ օլան սալահըն վա-
 րիսի օլտու :
- 8 Ապրահամ վարիս օլաճաղը մահալէ կիթմէյէ
 տա՝վէթ օլունտըղնտա , իման իլէ իթա'տթ էյլէտի ,
 վէ նէրէյէ կիտէճէյինի պիլմէյէրէք չըգըպ կիթտի :
- 9 Վա'տ օլունտն տիյարտա զուրպէթաէ կիպի իման
 իլէ միւսաֆիր օլտրապ , հէման օլ վա'տըն միրա
 շէրիքլէրի օլտն իսհագ վէ հա'գուպ իլէ չատըրլար-
- 10 տա սաքին օլտու . Զիրա թէմէլլի շէհրէ միւնթաղըր
 իտի , քի պունուէն մի'մար վէ պանիսի Ալլահ աբը :
- 11 Իման իլէ Սարա քէնտիտի տաիի համիլէ գալմագ
 իչիւն գուվվէթ պուլտու , վէ վա'տ էտէնի սասարգ
 'ատտ էյլէտիյինտէն օիննի կէշմիշ իքէն տօղուր-
- 12 տու : Պու էճլտէն տաիի էօլմիւշ հիւքմիւնտէ պու-
 լունան պիր զաթտան , քէսրէթ ճիհէթիյլէ կէօյիւն
 էրլտըղլարը գատար , վէ տէնիզ քէնարընտա օլան
 սալլմաղ գում գատար զիւրրիյէթ օլտու :
- 13 Պունլարըն ճիւմէսի վա'տլէրէ նա'իլ օլմամըշ օ-
 լուպ , ֆագաթ անլէրի ուզագտան կէօրիւպ՝ [ի'թի-

- գատ) վէ պիլ մէմնունիյէ գապուլ էտերէք, զէմին
 իւզերինտէ զարիպ վէ միւսաֆիր օլարգլարընը իգ-
 14 բար իլէ, իմանտա վէֆաթ էթտիլէր: Զիրա պեօլէ
 շէյլէրի սէօլէյէնլէր պիր վաթան արատըլարընը
 15 կէօսթերիլէր. Վադը'ա էյէր չըդտըլարը կէրի
 թէզէքքիւր էթսէլէր իտի, 'ափսէթ էթմէյէ վա-
 16 գըթլարը օլուր իտի: Վէ լաքին շիմտի ա'լասընո'
 եա'նի սէմավիյէ բազիպ օլուրլար. պու էճլտէն Ալ-
 լահ անլէրին Ալլահը տէնիլմէքտէն Տիճապ էթմէզ.
 զիրա անլէրէ պիր շէհը հազըրլատը:
 17 իման իլէ Ապրահամ թէճրիպէ օլունտըգտա իս.
 հազը թագտիմ էյլէտի, վէ վա'պլէրի ալըլ օլան'
 18 Սէնին Նէսլին իսհազ իլէ եատ օլունաճագ տըր'
 տէյիւ հազգընտա պույուրըլտըլը իպի ի վահիտինի
 19 թագտիմ էյլէտի: Զիրա Ալլահ ալ էմփաթտան
 տախի իհտա էթմէյէ գատիր տիր' տէյիւ տիւշիւն.
 տիւ, վէ օրատան տախի անը թէմսիլէն ալար:
 20 իման իլէ իսհազ կէլէճէք շէյլէր հազգընտա էտ'.
 21 գուլպա վէ 'Էստվա խայր տու'ա էյլէտի: իման իլէ
 Եա'գուպ վէֆաթ էտէր իքէն, Եուսուֆին օղուլա-
 22 ընըն հէր պիրինէ խայր տու'ա էյլէտի. վէ քէնտի
 տէյիւէյիլին ուճընա քալալ սէճտէ էյլէտի: ի-
 ման իլէ Եուսուֆ վէֆաթ էտէր իքէն պէնի իսրա-
 23 յէլին խուրուճընը զիքըր էթտի, վէ քէնտի քէմիք-
 լէրի հազգընտա վասիյէթ էյլէտի:
 24 Մուսա թէվէլիւտ էթտիքտէ վալիտէյնի չօճը-
 ղըն կիւզէլ իտիյինի կէօրմէլէրիյլէ, մէլիյին ֆէր-
 մանընտան գօրգմայրպ' իման իլէ իւլ ալ անը տագ-
 25 լարլար: Մուսա քէմայէ վատըլ օլարգտա, իման
 իլէ Ֆիր'օնըն գըզընըն օղու թէմսիյէ օլունմազըզ-

- 25 տան իմթինա՝ էյլէտի . Զիւնքի կիւնասըն ֆանի
սէֆասընը սիւրմէքտէն իսէ , Ալլասըն գալմը իլէ
26 պերապէր էպիյէթ չէքմէքլիյի թէրճիճ էյլէտի : Վէ
Քրիստոսըն սիթէմինի Մըսըն խողինէլերինտէն ա՝
զամ ղընա 'ատտ էյլէտի . ղիրա միւքեաֆաթա
27 միւնթագըր իտի : Իման իլէ մէլիլին ղազապընտան
գորգմայըպ՝ Մըսըր տիյարընը թէրք էյլէտի , չիւն-
քի օլ կէօրիւմէյէն Զաթը կէօրիւր կիպի սէպաթ
28 էթաի : Իման իլէ ֆըսճը վէ գան սէրփմէսինի իճ-
րա էյլէտի , Թա քի իլք տօղանլարը ճէլաք էտէն
անլէրէ տօղոււնմայա :
- 29 Իման իլէ Պասը ր Աճմէրտէն գարտտան Կէկէր կի-
պի կէչտիլէր . Մըսրիլէր տախի պունա գալլըշտըգ-
լարընտա ղարգ օլարլար :
- 30 Իման իլէ Էրիճանըն սուրլարը , էթրաֆը եէտի
31 կիւն տօլաշըլարգտան սօնկրա երգըտը : Իման իլէ
ֆասիշէ Բասապ ճասուլարը սէլամէն գապուլ էթ-
միշ օլարղընտան , իմանսըղլար իլէ պերապէր ճէլաք
օլմասը :
- 32 Վէ տաճա նէ՞ սէօյլէյէյիմ . ղիրա ճիտ'օն վէ
Պարադ վէ Շիմյօն վէ Եիֆթաս վէ Տասուա վէ Սա-
մուէլ վէ փէյղամպէրլերտէն պասա էտէճէք օլուր-
33 սամ , պոնա վազըթ եէթիշմէղ . Անլէր քի իման
վապըթասըյլէ մէմալէք ֆէթճ էթտիլէր , սալաճ
իշլէտիլէր , վա'տլէրէ նա իլ օլարլար , ուրալանլարըն
34 աղըզլարընը գափատըլար , Աթէշին շիտտէթինի սէօ-
յիւնտիւրտիլէր , գըլըճ աղընտան գուրթ ուլար-
լար , ղա'իֆլէքտէն գուվլէթլէնտիլէր , ճէնքտէ գուվ-
վէթլի օլարլար , էճնէպիլէրին օրտուլարընը միւն-
35 ճէգիմ էթտիլէր . Նիսվան քէնտի էօլիւլէրինի գը-

- յամ՝ էթմիշ արարւար . պո՛ղըլար իսէ եֆզալ գը-
յամէթէ նա՛իլ օլմադ իւզրէ՝ նէճաթը գապուլ էթ-
36 մէյիպ՝ իշքէնճէ չէքաիլէր . Պաշգալարը իսթիճա
վէ տարպլար վէ հէմ տախի պէնտլէր վէ մոհպու-
37 սիյէթ թէճրիպէլէրինէ տիւչար օլարլար : Թաշան-
արլար , տէսթէրէ իլէ պիչիլաիլէր , թէճրիպէ օլուն-
արլար , գըլըճ իլէ գաթլ օլունարագ էօլտիւլէր ,
եօգսուլլըգ վէ մուլպադա վէ ճէֆայա տիւչար օ-
լարադ , գօյուն փօսթլարը վէ քէչի տէրիյէրի կի-
38 յինէրէք տօլաշարլար . (Տիւնեա անլէրէ լա՛իգ տէ-
յիլ իտի .) վէ չէօլէրտէ վէ տաղլարտա վէ մաղա-
րալարտա վէ եէրին ինլէրինտէ ավարէ կէզաիլէր :
39 Վէ պունլարըն՝ ճիւմլէսի իման վաորթասըյլէ
հիւսն ի չէհատէթէ մալիք օլտըլար իսէ տէ , վա՛տէ
40 նա՛իլ օլմատըլար . Զիրա Ալլահ պիգիմ հագգըմըզ-
տա եֆզալ պիր շէյ թէտարիք էթմիշ տիր , թա քի
անլէր պիզ օլմայընճա քէմալէ վաորը օլմոյալար :

ՊԱՊ 12

- 1 Իմոի պու գատար շահիտ էթրաֆըմըզը պուլութ
կիպի ալմըշ օլմաղլէ , հեր աղըրլըղը վէ պէպ գօլպ-
ճա իհալթէ էտէն կիւնահը թէրք էտիպ , էօնիւմիւ-
վէ գօնըլան եարըշտա , իմնը պէտ՝ վէ թէքմիլ է-
տէն Յիսուսա Նազար էտէրէք՝ սապր իլէ գօշալըմ՝
2 Օլ քի էօնիւնէ գօնուլան սիւրուր իչիւն հագարէթի
պիր շէյ 'ատտ էթմէյէրէք , խաչա թէհումիւլ էյ-
լէտիքտէն սօնկրա՝ Ալլահըն թախթընըն սաղընտա
օթուրաու :
3 Իմոի ճանլարընըլ 'աճիլ վէ եօրդուն օլմամասը
իչիւն , կիւնահքեարլար թարաֆընտան քէնսի 'ա-

- 1 Եւ յհնտէ վուգուս՝ պուլան պու միսիլիւ մուխալէ-
 2 ֆէթէ Թէհամմիւլ էտէնի Թէֆէքքիւր էտինիզ :
 3 Կիւնասա գարշը ճիհաս էտէրէք , գան քեօմէ+ տե-
 4 րէճէսինէ գատար տասա մուգավէմէթ էթմէտի-
 5 նիզ : Վէ՛ Էյ օղլւմ , Բապպըն Թէ՛տիպինի Թահգիր
 6 էթմէ , վէ անըն Թարաֆընտան Թէքտիր օլունտը-
 7 զընտա՝ տճիզ գալմա . Զիրա Բապպ սէվտիյինի Թէ՛-
 8 տիպ էտէր , վէ դապուլ էթտիյի հէր օղլու տարպ
 9 էտէր՝ տէյերէք , օղլւլարա Էօյլէր կիպի սիզէ վէ-
 10 րիլէն նասիհատթը ունուԹտընըզ : Էյէր Թէ՛տիպէ
 11 Թէհամմիւլ էտէրսէնիզ , Ալլահ սիզէ օղլւլարա
 12 կիպի մու՛ամէլէ էտէր . զիրա հա՞նկը օղուլ վար քի
 13 փէտէրի անը Թէ՛տիպ էթմէզ : Ամմա էյէր ճիւմլէ-
 14 նին հիսսէտար օլտըզը Թէ՛տիպտէն մահրում իսէ-
 15 նիզ , օլ Թագաթիրտէ օղուլ օլմայըպ՝ հարամլատէ
 16 սինիզ , Հէմ տտիսի ճէսէտիմիզին փէտէրլէրի պիզիմ՝
 17 միւ՛էտտիպիմիզ օլտըզլարը հալտէ Էօյլէ հիւրմէթ
 18 էտէր իտիք . նէ՛ գատար զիյատէ պէր հայաթ օլ-
 19 մագ իւզլէ բուհլարըն փէտէրինէ իթա՛աթ էթմէլի
 20 իզ : Զիրա պուշլար քէնտիլէրինէ իօշ կէօրիւնտիւ-
 21 յիւնէ կէօրէ պիր աղ վազըթ Թէ՛տիպ էտէրլէր ի-
 22 տի , լաքին Ալլահ դուտտիյէթինէ հիսսէտար օլա-
 23 14 լւմ՝ տէյիւ մէնֆա՛աթ իշիւն էտէր : Վազը՛ա հիշ
 24 պիր Թէ՛տիպ քէնտի վազթընտա մուճիպ ի սիւրուր
 25 տէյիլ , անճագ մուճիպ ի հիւզն կէօրիւնիւր . ամմա
 26 սոնկրա , անըն իլէ Թէրպիյէ օլունմըշ օլանլարա սա-
 27 լահըն սէլամէթ սէմէրէսինի հուսուլէ կէթիրիր :
 28 12 Պու էճլտէն զա՛իֆ էլլէրի վէ Թագաթալը տիզ-
 29 13 լէրի գուֆլէթլէնտիրինիզ : Վէ այագլարընը իշիւն
 30 սօղրու եօլլար ետիլընըզ . Թա քի Թօփալ օլան սափ-

- 14 մայրա՛յ՝ անճազ շիֆա պուլա : Ճիւմէ՛ իլէ սէլամէթ
իւզրէ պուլունմագլըզա վէ գուստիյէթէ սա՛յ էաի.
նիզ, չիւնքի պու օլմագարզըն հիւ պիր քիմնէ րապ.
- 15 պը կէօրմէյէճէք տիր : Վէ տիգգաթ էտիրիզ, օլ
մայա քի պիր քիմնէ Ալլահըն՝ ինպիթ ինտէն մոհ.
րում գալա . օլմայա քի պիր աճը քէզը ֆիլիսլէնէ.
բէք, իզթիրազ վէրէ, վէ նիչէլէր անըն վաւըթա.
- 16 սըյիէ իֆսատ օլունա . Օլմայա քի պիր քիմնէ զի.
նաքետա՝ վէ ետիօտ պիր թա՛ամ պէտէլէնէ պիւ.
քուրիլէթ հագգընը սաթան՝ Էսա՛վ կիպի պիթազ.
- 17 վա օլա . Զիրա պիլիրսինիզ քի պա՛տէհու պերէքէ.
թէ վարիս օլմագ իսթէաի իսէ տէ՝ րէտտ օլունտու.
չիւնքի կէօզ եաշլարը իլէ տրատը իսէ տէ, թէզ.
աիլ ի նիյէթէ ֆուրսաթ պուլմատը :
- 18 Զիրա սիզ սօգուները վէ աթէշ իլէ եանար պիր
տաղա, վէ տիւմանա, վէ զուլմէթէ, վէ գոսըր.
- 19 զայա, Վէ սուր սէտաւընա, վէ իշիտէն քիմնէլէր
արթըզ քէնտիլէրէ քէլամըն սէոյլէնիլմէմէսի իշիւն
եալվարարզլարը սէօզլէրին սէտաւընա թէգարրուպ
- 20 էթմէտինիզ . Զիրա՛ իյէր տաղա ճանալար պիլի
սօգունա, րէճմ օլունտուն [եաիօտ օգ իլէ վու.
րուլըն] տէյիւ պույուրըլան էմրի թէհամմիւլ է.
- 21 տէմէտիլէր : Վէ միւշահէտէ օլունան՝ օլ տէրէճէ
հէյպէթլի իտի քի Մուսա՛ Ղայէթլէ գօրգար վէ
- 22 թիթրերիմ՝ տէտի : Լաքին սիզ Սիօն տաղընա, վէ
հայյ Ալլահըն շէհրի օլսն սէմափի Եէրուշալմէ,
- 23 վէ նիչէ պինլէրճէ մէլա՛իքէյէ, Վէ սէմափաթա
գայտ օլունմըլ իլք սօզմուշարըն ճէմա՛աթը ր՝ա.
ղիմէ վէ քիլիսէսինէ, վէ ճիւմէնին չաքիմի օլսն
Ալլահա, վէ քէմալէ վասըլ օլմուշ սալիհլէրին րուհ.

- 24 լարընա, վէ 'տհտը ճէտիտին Միյանճըսը Յիսուս
սա, վէ Հապիլին գաւընտան էֆղալ շէյլէր սէյլէ-
յէն սերփմէքլը գաւընա թէգարբուպ էթտինիլ :
- 25 Սագընընը՝ սէյլէյէնի բէտտ էթմէյէսինիլ. զի-
րա անկէր եէր իւզէրինտէ իլհամլէ սէյլէյէնի բէտտ
էթտիքլէրի հալաէ գուրթուլմատըլար իսէ, 'նէ' գա-
տար զիյտաէ պիլ սէմալաթտան սէյլէյէնտէն
- 26 եիւզ շէվիրտիյիմիլ հալտէ գուրթուլմատըլ. Բի
անըն սէտտար օլ զէման զէմինի սարսար. շիմտի
իսէ՝ Պէն պիր տէֆ'ա տահա եալընըլ զէմինի տէ-
յիլ, անճագ սէմայը տաիի սարսարըմ՝ տէյերէք
- 27 վա'տ պույուրտու, վէ պու Պիր տէֆ'ա տահա՝
դէդէյի սարսարըմալ շէյլէրին պազի գալմատը իչիւն,
մէսնու'աթ կիպի սարսարըլ շէյլէրին թէգէրիննէ տէ-
- 28 լալէթ էտէր : Պու էճլտէն սարսարըմալ պիր մէլէ-
քիւթ ալմըշ օլարտդ, օլ 'ինայէթէ նա'իլ օլալըմ,
քի անըն վասըթտարըլ Ալլահա մագպուլ թարդ
իւզլէ հիւրմէթ վէ թագվա իլէ 'իպտաթ էտէլիմ :
- 29 Չիւնքի Ալլահըմըլ իֆնա էտէր աթէշ տիր :

ՊԱՊ 43

- 1 Սէվէտտէթ ի ախալիյէ տա'իմի օլտուն : (2) Միհ-
մաննիւվազլըզը ունութ մայընըլ. զիրա պու եօլ իլէ
պա'ղը քիմնէլէր պիլմէյէրէք մէլէքլէր գապուլ էթ-
- 3 տիլէր : Մահպուլարը՝ անլէր իլէ հապս օլտումըշ
կիպի, վէ ճէֆսաքեսար օլտնլարը, քէնտինիլ տաիի
ճէսէտաէ պուլունանլար կիպի, թէգէքքիւր էտի-
- 4 նիլ : Թէգէվիլիւճ հէր վէճհլէ միւթէպէր տիր, վէ
եաթագ լէքէսիլ տիր. լաքին զէնփարէ վէ զինա-
- 5 քեարըլարը Ալլահ հիւքմ էտէճէք տիր : Էթվարընըլ

- ազգէ սէվմէքիքտէն պէրի օլտուն . եէտինիդտէ պու-
լունտն շէյլէրէ գանաւ'աթ էտինիդ . զիրա քէնտիսի'
Սէնի ապլա պրագմամ , վէ սէնի ապլա թէրք էթ-
6 մէմ' տէմիշ տիր . Շէյլէ քի ճէսարէթլէ' Բապպ
պանա միւ'ին տիր , գօրգմայաճաղըմ . ինստն պանա
7 նէ' Էափաճադ տըր' տէյէլիմ : Սիղէ Ալլահն քէլա-
մընը սէյլէմիշ օլտն միւրչիալէրինիդ տէր խաթըր
էտիպ , էթվարլարընըն նէթիճէօինէ աիգգաթ էթ .
8 մէքլէ' իմանլարընա իգթխտա էսփնիդ : Յիսուս Քրիս-
տոս ախն վէ պու կիւն վէ իլ էլ էպէա Տէման օ
տըր :
- 9 Թա'լիմաթ ը միւխթէրիֆէ վէ զարիպէ իլէ էօթէ
պէրի սիւրիւքլէնմէյինիդ . զիրա թաղիպ օլմուշ օ-
լանլարըն իսթիֆատէ էթմէտիքլէրի թա'տմլար իլէ
տէյիլ , տնճադ 'ինպլէթ իլէ դալպին սապիթ գը-
10 լընմասը էյի տիր : Պիր մէգայահըմիլ վտը տըր քի
մէսքէնէ խրտմէթ էտէնլէրին տնտէն եէմէյէ օէլա-
- 11 Տիյէթլէրի Էօգ տըր : Ջիրա քէսհին ի ա'ղամըն եէ-
տիլլէ մագաթիս կիւնահ իչիւն գանը կէօթիւրիւլ-
միւշ օլտն հայվանլարըն ճէստլէրի օրտունըն խա-
- 12 րիճինտէ իհրագ օլտնուր : Պու էճտէն Յիսուս տա-
խի քէնտի գանը իլէ գավմը թագաթիս էթմէք իչիւն ,
13 գափուըն խարիճինտէ էլէմ' չէքաի , իմսի տնըն
սիթէմինի իւզէրիմիզէ ալարագ , օրտունըն խարի-
- 14 ճինէ տնըն Էանընա չըգալըմ : Ջիրա պուրատա պա-
դի գալըր շէհրիմիդ Էօգ տըր , լուբին կէլէճէք օլա-
- 15 նը արայօրըր : Խմտի տնըն վասըթասըյլէ Ալլահ
տա'լիմա թէսպիհաթ գուրպանը , Էա'նի տնըն իս-
մինի իգրար էտէն տուտագլարըն օէմէրէօինի թագ-
- 16 տիմ էտէլիմ : Վէ էյիլէք էթմէյի վէ ֆա-գա-յա ի-

- 'անէ՛ էյլէմէյի ունութմայրնը. զիրա Ալլահ պու-
 17 միսիլիւ գուրպանլարտան բազի տիր : Միւրշիտէ-
 րինիլի տինկէյիպ՝ անլէրէ իթա'աթ էտինիլ. զիրա
 անլէր հիսապ վերէճէք քիմնէլէր միսիլիւ ճանլարը-
 նը իչիւն ուշանըգ տուրուլար, թա քի պուշու-
 ահ վահ իլէ տէյիլ, (զիրա օ սիզէ ֆա'իտէսիլ
 18 օլուր,) անճագ սիւրուր իլէ էտէլէր : Պիլիմ իչիւն
 տու'ա էյլէյինիլ. զիրա հէր խուսուստա հիւան ի
 մու'ամէլէ էթմէք մագսէտինտէ պուլուշարագ, զա-
 միր ի սալիհիմիլ օլտըղնա ի'թիմատմըլ վար :
 19 Խուսուստ պուշու էթմէնիլի բէճա էտէրիմ, 'թա
 քի էանլնըղա պիր ան էվիլէլ ի'տատէ օլուշայըմ :
 20 Վէ մէնպա՝ ը սէլամէթ օլան Ալլահ՝ քի էպէտի
 'ահալն գտնըլէ գոյունլարն ա'զիմ Չօպանը օլան
 Բապըլմըլ Յիսուսը էմվաթտան իհէա էյլէտի,
 21 Գէնտի իրատէթինի իճրա էթմէնիլ իչիւն, սիզի
 հէր էյի 'ամէլտէ քեամիլ գըլըպ, քէնտի հուզը-
 րնտա մագպուլ օլանը սիզաէ Յիսուս Քրիստոսըն
 վասըթասըլէ իճրա էյլէյէ. անա էպէտ իւլ ա-
 պատ մէճա օլտուն : Ամին :
 22 Վէ, էյ պիրատէրլէր, սիզէ եալվարըրըմ՝ պու-
 նտսիհաթ քէլամնա թէհամմիլ էտինիլ, զիրա
 23 սիզէ մուսթապարճա եազտըմ, թիմօթէօս պիրա-
 տէրին սալը վէրիլտիյի մալիւմիւնիլ օլտուն. 'ան
 գարիպ կէլտիյի թագալիտէ՝ անըն իլէ պէրապէր
 24 սիզի կէօրէճէյիմ : Ճիւմէ միւրշիտէրինիլէ վէ ճէ-
 մի՝ ի մուգատտէպէրէ սէլամ էտինիլ. իթալիտտան
 25 օլանլար սիզէ սէլամ էտէրլէր : 'Խնայէթ ճիւմէնիլ
 իլէ օլտուն : Ամին :

ԵԱ՛ԳՈՒՊ ՐԵՍՈՒԼԸՆ

՝ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահն զէ Բապպ Յիսուս Քրիստոսն գուլը Եա՛-
գուպ փերպէնտէլքրտէ պուլունան օն իքի սըպթա
սէլամ էտէր :
- 2 Էյ պիրատէրլէրիմ, էնվա՛ ի Թէճրիպէլէրէ տիւ-
շար օլարղընըզ զէման՝ սնը քիւլլէյէն սիւրուր՝ տոտ
- 3 էյլէյինիզ . Չիւքի իմանընըզն իմթիհանը սոպր
- 4 հուսուլէ կէթիրտիյինի պիլիրսինիզ . Ամմա պիր շէյ-
տէ հօգսանընըզ օլմայարազ , քեամիլ զէ Թամ՝ օլ-
մանըզ իչիւն՝ սօպրն 'ամէլի քէմալ իւզրէ օլուն :
- 5 Վէ էյէր սիզտէն պիրինին հիքմէթտէ հօգսանը
վար իտէ , Թա՛նիպ էթմէյէրէք՝ ճիւմէյէ զընա իլէ
իհսան էտէն Ալլահտան տիլէսին , զէ անա վէրիլէ-
- 6 ճէք տիր : Ֆադաթ ապա շիւպհէ էթմէյէրէք իման
իլէ տիլէսին . զիրա շիւպհէ էտէն քիմնէ ըիւզիեար
իլէ սիւրիւլիւպ՝ չալգանան տէնիզ տալգատընա պէն-
- 7 զէր : Պու մազուլէ ատէմ Բապպ Թարաֆընտան
- 8 պիր շէյ ուլաճաղը զանընտա պուլունմասն : Լքի
Ֆիրըլի ատէմ ճիւմէլէ Խօլլարընտա սէպաթսըզ տըր :
- 9 Հադիր օլան պիրատէր քէնտի ըիֆաթըյէ ,
- 10 Զէնկին օլան իսէ քէնտի հադիրլիլի իլէ իֆթիլաբ

- էթօին, զիրա օթըն չիչէյի կիպի կէչէճէք տիր :
- 41 Զիւնքի կիւնէշ շէտիտ հէրարէթէ տօղունճա, օթը
գուրուտըր, վէ չիչէյի տէգքիւլիւպ՝ շէքլինին կիւ-
զէլիյի զայ՝ օլուր. քէզալիք զէնկին տախի քէնտի
թարիգլէրինտէ սօլաճագ տըր :
- 42 Նէ՝ միւպարէք տիր թէճրիպէյէ թէհամմիւլ է-
տէն առէմ, զիրա թէճրիպէտէ մոգպուլ պուլուն-
տըզը հալտէ, Բապալըն քէնտինի սէվէնլէրէ վա՛տ
- 43 էյլէտիյի հայաթ թաճընը տաճագ տըր : Հիչ պիր
քիման իղվայա տիւշար օլտըզընտա, Ալլահ թարա-
ֆընտան իղվա օլունույօրըմ՝ տէմէսին. զիրա Ալլահ
քէօթիւ շէյլէր իլէ նէ իղվա օլունուր, նէ տէ քէն-
- 44 տիսի պիրինի իղվա էտէր : Լաքին հէր քէս քէնաի
շէհվէթինտէն ճէզպ օլունուպ տլտանմուրյէ իղվա-
- 45 յա տիւշէր : Պա՛տէհու շէհվէթ համիլէ օլուպ՝ կիւ-
նահ տօղուրուր, վէ կիւնահ քէմալինի պուլտըգ-
- 46 տա, էօլիւմ տօղուրուր : Էյ սէվկիւլիւ պիրատէր-
- 47 լէրիմ, տլտանմընըզ : Հէր 'աթիյէ ի հասանէ վէ
հէր մէվճիպէ ի թամմէ հօգարտան օլուպ՝ Էյ իւլ
էնվարտան նիւզուլ էտէր. անտէ թէզայյիւր եա-
- 48 խօտ զըլլը թէպէտտիւլ հօգ տըր. Ոլ աախի միւ-
րաալնա կէօրէ, քէնտի մախլուգաթընըն պիր նէվ՝
թուրֆոնտաուր օլմամըլ իչիւն պիղի հագիգաթ քէ-
լամը իլէ թէվլիտ էյլէտի :
- 49 Իմտի, էյ սէվկիւլիւ պիրտտէրլէրիմ, հէր տտէմ
իշիթմէքլիքտէ սէրի՝, սէօլլէմէքլիքտէ պաթի, զա-
- 20 զապտա պաթի օլտուն : Զիրա առէմին զաղապը
- 21 Ալլահըն սալահընը իճրա էթմէզ : Պու էճլտէն հէր
նափաքլիյի վէ շէրլին քէսրէթինի թէրք էտիպ՝
տէրունինիլտէ էրիւմիշ վէ ճանընըզ խէլա էթմէ-

- յէ գաստիր օլան քէլամը հիւմ՝ իլէ գապոււ էտինիլ :
- 22 Լաքին քէնտի քէնտինիլի ալտատարապ՝ քէլա-
մնէ Լալընըլ սամիլէրի օլմայըպ՝ անըն՝ ամիլլէրի օ-
- 23 լունըլ : Զիրա էյէր պիր քիմսէ քէլամնէ սամիլի օ-
լունպ տա ամիլի տէյիլ իսէ , սյինէտէ քէնտի ա-
- 24 սըլ էիւզիւնէ նազար էտէն տաէմէ պէնզէր : Զիւն-
քի քէնտի քէնտինէ նազար էտիպ կիթտիքտէն
սօնկրա , տէր՝ ագապ նէ շէքլ իտիլլինի ունուլթ-
- 25 տու : Լաքին հիւրըիյէթին շէրիտթ ք քեւամիլէտի-
նէ տիգգաթ էտիպ՝ միւսապլէմէթ էտէն քիմսէ ի-
շիտիր ունուլթը օլմայըպ , անճապ՝ ամէլին՝ ամիլի
օլմաղլէ , քէնտի՝ ամէլլինտէ միւսպարէք օլաճապ տըր :
- 26 Էյէր [արանըզտա] պիր քիմսէ քէնտինի տինտար
զանն էտէր տէ , քէնտի տիլինի զտպթ էթմէլիպ՝
քէնտի գաղպինի ալտատըրսա , պունուն տիլանէթի
- 27 պաթըլ տըր : Փէտէր Ալլահն ինտինտէ փաք վէ
լէքէսիլ տիլանէթ պու տըր , ետ՝նի ելթիմլէր իլէ
տուլ գարըլտըր մուզպագալարընտա զէյարէթ էյ-
լէլիպ՝ քէնտի նէֆսինի տիւնէատան լէքէսիլ հըֆլ
էթմէք տիր :

ՊՍՊ 2

- 1 Էյ պիրտէրլէրիմ , զուլ ճէլալ Բապպըմըլ Յի-
սուս փրիստոսն իմանըն խաթըրա ըի՝պլէթէն
- 2 Թուլթմայընըլ : Զիրա էյէր ճէմս՝աթընըլա ալ-
թուն եիւզիւքլիւ վէ միւզէյյէն էլպիսէլի պիր տտէմ՝
կիրիպ տէ , քիրլէ էլպիսէլի պիր ֆազիր տաիի կի-
- 3 ըէճէք օլուրսա , Վէ սիլ միւզէյյէն էլպիսէլի կի-
լինսիլ օլանա ըի՝պլէթ էտէրէք , Սէն պուրատա
իլզէթլէ օթուր՝ տէյիպ տէ , օլ ֆազիրէ՝ Սէն օ-

րոտա տուր, եախօտ՝ Շուրտա ապտամաղըմն եա-
 4 նընտա օթուր՝ տէյեճէք օլուրտանըլ, Պէյնինիդտէ
 թէֆրիզ էթմէ՞զ մի սինիզ, վէ քեօթիւ էֆքեալը
 5 հաքիմէր օլմա՞զ մը սընըլ: Տինկէյինիզ, էյ սէվ-
 կիւլիւ պիրատէրլէրիմ, Ալլահ պու տիւննանըն ֆա-
 գիլէրինի իմանտա զէնկին վէ քէնտինի սէվէնլէրէ
 վա՛տ էթալի մէլէքիւթիւն վարիսլէրի օլաճագ օ-
 6 լանլարը ինթիխապ էթմէտի մի: Սիզ իտէ ֆազիրի
 թաճգիր էթալինիզ. սիզէ մուսալլաթ օլանլար զէն-
 կինլէր տէյի՞լ մի տիր, վէ սիզի մահքէմէլէրէ չէ-
 7 քէնլէր անլէր տէյի՞լ մի տիր: Թէսմիյէ օլունտըղը-
 նըլ իսմ ի շէրիֆէ քիւֆր էաէն սոյեր տէյիլլէ՞ր
 8 մի: Իմաի էյէր ֆիթապա կէօրէ՛ Գօնշընը քէնտին
 կիպի սէվէսին՝ տէյիւ պույուրըլն միւլիւքեանէ
 9 շէրի՛տթը իճլա էտէր իսէնիզ, էյի էտէրսինիզ. Ամ-
 մա էյէր իսթըրա բի՛սյէթ էթմէքտէ պուլունուր-
 տանըլ, կիւնահ իշէյիզ՝ շէրի՛տթ թարաֆընտան
 10 գապահաթը կիպի թա՛գիր օլունուրսըլըլ: Զիրա
 հէր քիմ պիւթիւն շէրի՛տթը հըֆզ էտիզ՝ պիր շէյ-
 տէ խաթա էտէճէք օլուրտա, ճիւմլէսինէ սուչու-
 11 օլմուշ օլուր, Զիրա՝ Զինա էթմէյէսին՝ տէյէն քէ-
 զալիք՝ Գաթլ էթմէյէսին՝ տէտի: Իմաի էյէր զի-
 նա էթմէյիզ տէ գաթլ էտէրսէն, շէրի՛տթտան
 12 թէճալուզ էթմիշ օլուրսըն: Հիւրիյէթ շէրի՛տթը
 միւճիպինճէ մուհաքէմէ օլունաճագ քիմէլէր կիպի
 13 սէջլէյինիզ վէ իշէյինիզ: Զիրա մէրհամէթ էթ-
 մէմիշ օլանա պիլա մէրհամէթ հիւքմ օլաճագ տըր.
 վէ մէրհամէթ հիւքմ՝ ալէյհինէ իֆթիխար էտէր:
 14 Էյ պիրատէրլէրիմ, էյէր պիր քիմնէ՛ իմանըմ
 վար՝ տէյիզ տէ՛ աւէլլէրի օլմաղսա, նէ՞ ֆա՛խտէ

- 15 օլուր . օլ իման տնը գուրթարա պիկի՞ր մի : ղէ է-
յէր պիր պիրատէր եա հէմէրէ չըփլադ , վէ եէվմի
- 16 Թէ՛այլուչէ միւհթաճ օլաղը հալտէ , Աղաէն պի-
րի անլէրէ՛ Սէլամէթլէ կիտինիլ , Ըսնմըլ վէ տոյ-
մուշ օլտսընըլ՝ տէյիպ տէ անլէրէ ճէսէտէ իղթի-
զա էտէն շէյլէրի վէրմէզսէնիզ , Նէ՞ ֆա՛իտէ օլուր :
- 17 Պէջլէճէ իման տախի՛ ամէլլէրի օլմատըգճա զաթըն .
- 18 տա էօլիւ տիր : Լաքին պիրի տէյէճէք տիր քի՛ Սէ-
նին իմանըն վար , վէ պէնիմ՝ ամէլլէրիմ՝ վար . սէն
պսնա իմանընը՝ ամէլլէրին օլմադորզն կէօսթէր ,
պէն առխի սսնա իմանըմը՝ ամէլլէրիմնէ կէօսթէ-
- 19 րէյիմ : Սէն Ալաճ վաճիտ իտիյինէ ինանըրսն , է-
յի էտէրսին . շէյթսնլար տախի ինանըրլար վէ Թիթ-
- 20 րէրլէր : Ամմա , էյ պաթըլ առէմ , իմանըն պիլա
- 21 ամէլ էօլիւ իտիյինի պիլմէք իսթէ՛ր մի սին : Փէ-
տէրիմիլ Ապրասամ՝ օղըւ Խոհապը մէզպոհ իւզէ-
րինտէ թազաիմ էթտիյինտէ՝ ամէլլէր իլէ Թէպրիր
- 22 օլմանմատը մը : Իման՝ ամէլլէրիլէ պէրապէր իշէ-
տիյինի , վէ իման՝ ամէլլէր իլէ իբմալ օլմանորզնը
- 23 կէօրմէյօր մը սըն : ղէ Ապրասամ Ալլաճա ի-
նանտը , վէ սնա սաղաճ՝ առտ օլմանուլ՝ տէյիւ
պոյլուրան քէլամ՝ իթմամ օլմանուպ , իսիլ Ուլ-
- 24 լաճ Թէսմիլէ օլմանուլ : Իմտի տտէմ՝ ետընըլ ի-
ման իլէ տէյիլ , անճապ՝ ամէլլէր իլէ Թէպրիր օ-
- 25 լմանորզնը կէօրմէյօր մը սընըլ : Քէզալիք ֆահիշէ
Բահապ տախի ճառուսլարը գապուլ էտիպ՝ գայրի
եօլտան կէօնտէրտիյինտէ , ամէլլէր իլէ Թէպրիր օ-
- 26 լմանմատը մը : Զիրա ճէսէտ՝ բուհ օլմատըգճա էօ-
լիւ օլտըղը միսիլլիւ , իման տախի՛ ամէլ օլմատըգ-
ճա էօլիւ տիր :

- 1 Եւ պիրատերըքիմ, չօղնըզ մաւ'ալլիմ' օլմոյընըզ.
 չիւնքի տաճա պեջիւք ճեզոյտ տիւչար օլաճաղը-
 2 մըզը պիլիրսիինիզ: Զերտ ճիւմէմիզ չօգ քերրէ խա-
 թաւ էտերիզ. էյէր պիր քիմնէ քէլաւմաւ խաթա
 էթմէզսէ, օլ քիմնէ քիւամիլ առէմ' օլուպ' պիւ-
 թիւն ճէսէտիին զապթընա տաիի միւզթէտիր
 3 տիր: Իշթէ աթլարըն պիղէ իթա'աթ էթմէլէրի ի-
 չիւն, աղըզլարընա կէմ' վուրուպ' պիւթիւն ճէսէտ-
 4 լէրիին չէվերիիզ: Իշթէ կէմիլէր տախի օլ գաւաթ
 պեջիւք օլուպ' շէտիտ բիւզկէարլար իլէ սիւրիւք-
 լէնիր իքէն, փէք քիւչիւք պիր աիւմն վասթաւ-
 սըլլէ տիւմնճիին կէճիւ խթէտիլի թարաֆա
 5 չէվերիի: Հաքէզա տիլ տախի քիւչիւք պիր 'ազլ
 խսէ տէ, զայէթ պեջիւք սէջլէր. իշթէ ճիւզի
 6 աթէշ նէ գաւաթ օտուն թուլթուլաւըր: Տիւ
 տախի աթէշ վէ 'ալէմ' ի ֆէսաւ տըր. տիլ ա'զա-
 մըզաւ պէջլէ եէր թուլթմըշ տըր քի' պիւթիւն ճէ-
 սէտի նափաք էտեր, վէ տա'իլէ ի քիւ'ինաթը 'ա-
 լէվէնտիրիպ' քէնտիսի տախի ճէհէննէմտէն 'ալվ-
 7 լէնիր: Զիրա հէր նէվ' ի վիւհաւ իլէ թիւյյաւը
 վէ հաշէրաթ իլէ տէնիզտէ պուլաւնանլար նէվ' ի
 պէշէր վասթաւսըլլէ զապթ օլուհաւը, վէ զապթ
 8 օլուհմըշ տըր: Ամմա հիշ պիր տաթմ' տիլին զապթընա
 միւզթէտիր տէյիլ տիր. մէն' օլուհմազ պիր շէրը
 9 օլուպ' միւհլէզ զէհը իլէ տօլու տըր: Անըն իլէ ֆէ-
 տէր Ալահա համա էտերիզ. վէ տնըն իլէ տախի
 Ալահն միւշապէհէթիինէ կ'որէ խալգ օլուհմըշ ին-
 10 սանա պէտ տու'ա էտերիզ: Հէման պիր աղըզտան

- խայր տու՛ա վէ պէտ տու՛ա չըզար . էյ պիրատէր-
- 11 Էրիմ՝ պու շէյլէր պէզլէ օլմամալը տըր : Հիչ պիր
փուհար հէման պիր կէօզտէն թաթլը վէ ածը սու
- 12 չըզարըր մը : Էյ պիրատէրլէրիմ՝ ինճիր աղաճը
զէյթուն՝ վէ եա ասմա ինճիր հուսուլէ կէթիրէ պի-
- 13 լի՛ր մի . քէզալք հիչ պիր փուհար թուզլու վէ
թաթլը սու վէրէմէզ : Արտնըզտա հիքմէթ վէ մա՛-
- 14 լիմաթ սասիպի քիմ իսէ , հիւսն ի հարէքէթիլէ
քէնտի 'ամէլլէրինի հիքմէթ հիլմինտէ կէօթէրսին :
- 14 Ամմա էյէր գալլլէրինիզտէ ածը հասէտ վէ միւնա-
ղա՛ա վար իսէ , հագիզաթըն՝ ալէյհինէ թէֆաթիւր
- 15 Էտիպ՝ եալան սէջլէմէյէսինիզ : Պու հիքմէթ եօ-
գարըտան նազիլ օլմայըպ , ահճագ տիւնեկի վէ
- 16 նէֆասանի վէ շէյթանի տիր : Զիրա հասէտ վէ միւ-
նաղա՛ա նէրէտէ իսէ , նիգոմնըզլըզ վէ հէր քէօթիւ
- 17 շէյ օրատա պուլընուր : Ամմա եօգարըտան օլան
հիքմէթ էվվէլա փաք տըր , սօնիրա միւպիհ , լա-
- 18 թիֆ , հալիմ՝ մէրհամէթ վէ էյի մէյվէլէր իլէ մէմ-
- 18 Լու , պի զարաղ վէ պի ըի՛ա տըր : Վէ սալահնն սէ-
մէրէսի սուլհ Էտիճիլէր իչիւն սէլամէթ իլէ կըրլէր :

ՊԱՊ 4

- 1 Արտնըզտա ճէնքլէր վէ զավղալար նէ՛րէտէն օլուր .
պուրատան , Էա՛նի ա՛ղանըզտա մուհարէպէ Էտէն
- 2 շէհվէթլէրինիզտէն տէյի՛լ մի տիր : Թամա՛ Էտէր-
սինիզ վէ մալք օլմազսընըզ . գաթլ Էտէրսինիզ վէ
հասէա Էտէրսինիզ , վէ նա՛իլ օլմամաղ նըզ . զավղա
վէ ճէնք Էտէրսինիզ , վէ մալք օլմամազսընըզ , չիւն-
- 3 քի թալէպ էթմէզսինիզ . Թալէպ Էա՛րսինիզ , վէ
ալմամազսընըզ , զիրա շէհվէթլէրինիզէ սարֆ էթմէք

- 4 իւզրէ : ֆէնա եօլտա թալէպ էտերսինիզ : Եյ զանի վէ զանիյէլէր , տիւնեայա օլան մուհապպէթ Ալլահա 'տաապէթ օլաղղընը պիլմէ՞զ մի սինիլ . իմտի հէր քիմ մուհիպպ ի տիւնեա օլմադ իսթէրսէ , Ալլահա 'տաու օլմուշ օլուր : Պիզտէ՞տաքին օլան բուհ հասէտէ միւշթադ տըր՝ պույուրսան ֆիթապ պիւ-
- 6 հուստէ՞ մի սէջյէր զանն էտերսինիզ , Լաքին տահա պէջիւք 'ինայէթ վէրիր . պու էճլտէն պույուրըր քի՝ Ալլահ միւթէքէպպիրլէրէ մուգապէմէթ էտեր ,
- 7 Լաքին միւթէվազը՝լարա 'ինայէթ իհսան էտեր : Իմտի Ալլահա միւթի՝ օլունիզ . Շէյթանա մուգապէմէթ էալնիզ , օլ տախի սիզտէն ֆիրտա էտէճէք
- 8 տիր : Ալլահա թէգարբուպ էտինիզ , օլ տախի սիզէ թէգարբուպ էտէճէք տիր . էյ կիւնահքեարլար , էլլէրինիզի փաքլէյինիլ . վէ էյ իքի ֆիքրլիլէր ,
- 9 գապլլէրինիզի թաթհիր էտինիզ . Միւքէտտեր վէ հազին օլուպ աղսյընըզ . սիզին կիւիւշիւնիւզ հիւզնէ , վէ մէսէրրէթինիզ զամա թէհապիւլ էթսին :
- 10 Բապպըն հուղուրընտա թէվազու՝ էտինիզ , օլ տախի սիզի թէրֆի՝ էտէճէք տիր :
- 11 Եյ պիրատերլէր , պիրի պիրինիզի զէմմ էթմէյինիզ . պիրատերինի զէմմ՝ էտէն , վէ պիրատերինի հիւքմ էտէն՝ շէրի՛աթը զէմմ էտեր վէ շէրի՛աթը հիւքմ էտեր . իմտի էյեր շէրի՛աթը հիւքմ էտեր իտէն , շէրիաթ իլէ 'ամիլ տէյիլ սին , տնճադ հա-
- 12 քիմ սին : Խէլաս վէ հէլաք էթմէյէ գատիր օլան * Վազը՝ը շէրի՛աթ՝ պիր տիր . սէն քի՞մ սին քի՝ տիրի հիւքմ էտերսին :

* Պա՛ղա՛ն՝ Վազը՝ը շէրի՛աթ վէ Հաքիմ

- 13 Շիմոն կէլինիզ, էյ սիզ քի՝ Պու կիւն Եախօտ
 Եարըն ֆիլան շէճրէ վարալըմ՝ վէ օրատա պիր երլ
 մէքս Էտէլիմ՝ վէ թիճարէթ Էտիպ քեար Էտէլիմ՝
- 14 աէյօրսընըլ. (Հալ պու քի՝ Եարըն նէ վուգու՝ պու
 լաճալընը պիլմէզսինիզ. զիրա 'Էօմքիւնիւզ նէ՞ տիր.
 Թաճգիգան պիր ալ վագըթ կէօրիւնիւզ՝ պա՛տէճու
- 15 նապէտիտ օլուր պիր պուխար տըր.) Անըն Էէրինէ՝
 Բապպ իսթէր տէ սաղ գալըրսագ, պունու Էա շու
- 16 նու Էտէլիմ՝ տէմէլի սինիզ: Շիմոն իսէ քէնտի թէ.
 քէպպիւրինիզ սէպէպիւլէ թէֆախիւր Էտէրսինիզ.
 պու միսիլիւ թէֆախիւր քեաֆֆէթէն քէօթիւ
- 17 տիր: Խմոն Տէր քիմ՝ խայր իշլէմէյի պիլիպ տէ իճ.
 րա էթմէզսէ, անա էլէֆէֆէ կիւնաճ տըր:

ՊԱՊ 5

- 1 Շիմոն կէլինիզ, էյ զէնկինդէր, իւզէրինիզէ կէլէ.
 2 ճէք պէյալար իչիւն ֆիզան Էտիպ աղայընըլ: Մա-
 լինիզ չիւրիւմիւշ վէ Էօվապընըզը կիւվէ Էէմիշտիր.
- 3 Ալթուն իլէ կիւմիւշիւնիւզ փապլանսըշ տըր, վէ
 անդէրն փասը տախի 'ալէյճինիզէ շէճատէթ իչիւն
 օլուպ թէնդէրինիզի աթէշ կիպի Էէյէճէք տիր. Է-
- 4 յամը տիիրէ իչիւն խազինէ երզարնըլ: Խշթ
 Թարըլարընըզը պիչէն 'ամէլէնին՝ Թարաֆընըզտան
 տըր գօնուլան իւճրէթի ֆէրեատ Էտիյօր, վէ օրագ-
 ճըլարըն ֆէրեատը Բապպ իւլ ճիւնուտըն սէմ՝ինէ
- 5 վարըլ օլու: Ջէմին իւզէրինտէ զէվզ ու սէֆա ի-
 լէ Էաշատընըլ, գալպէրինիզի զէպճ կիւնիւնտէ օլ-
- 6 տըզը կիպի պէսլէտինիզ: Սալիճ 'ալէյճինէ Տիւքմ՝
 Էտիպ՝ անը գաթլ Էթալինիզ, Է օ սիզէ մուգալէ-
 մէթ Էթմէզ:

- 7 Իմասի, էյ պիրատերէր, Բապպըն ղուհուրընա
տէկին սապր էտինիզ. իշթէ չիֆթճի ետրին գըյմէթ-
լէ մահաուընա միւնթազըր օլուպ, անըն իշիւն թա-
իլք վէ սօն եաղմուրա նա'իլ օլունճայատէք սապր
- 8 էտէր: Աիզ տախի սապր էտիպ՝ գալպէրնիգի սա-
պիթ գըլընըզ. գիրա Բապպըն ղուհուրը ետգըն տըր:
- 9 Էյ պիրատերէր, հիւքմ թահթընա տիւշմէմէնիզ
իշիւն եէք տիկէրնիգտէն շիքեայէթ էթմէյնիզ.
- 10 իշթէ Հաքիմ գափուըն էօնիւնտէ տուրույօր: Էյ
պիրատերէրիմ, Բապպըն իսմիլէ սէօյլէյէն փէյ-
ղամպէրլէրի մէշազգաթ չէքմէքլէք վէ սապր խու-
- 11 սուպընտա էօրնէք թուլթուընը: Իշթէ սապր էտէն-
լէրէ միւպարէք տէրիզ. Էյսուպըն սապրընը իշիթ-
տինիզ, վէ Բապպըն Բ-գրիէ ԷԲ-իէ: 'ազըպէթի կէօր-
տիւնիւզ, չիւնքի' Բապպ քէոիւր իւր ընհմէ վէ ըա-
'ուֆ տըր:
- 12 Իմասի հէր շէյտէն էվվէլ, էյ պիրատերլէրիմ,
հիւքմ ոլթընա տիւշմէմէնիզ իշիւն նէ սէմա, նէ
ղէմին հազըր իշիւն, նէ տէ պիր ղայրի եէմին իլէ
եէմին էթմէյնիզ. անճազ սիզին էվվէթ Դէ-իէնիէզ
էվվէթ օլուոն, վէ սիզին խայր Դէ-իէնիէզ խայր օլ-
ուոն:
- 13 Արանըզտա պիր քիմնէ մէշազգաթտա՞ մը տըր,
տուլա էթսին. պիր քիմնէնին գալպի շէն մի տիր,
- 14 թէղմիր էյլէսին: Արանըզտա պիր քիմնէ խաթթա՞
մը տըր, քիլիսէնին իիթիյարլարընը տա'վէթ էթ-
սին, վէ Բապպըն իսմիլէ անը եաղ իլէ մէսէ է-
- 15 տէրէք՝ անըն իշիւն տուլա էթսինլէր. վէ իման
իլէ օլան տուլա խաթթայը գուրթաթըր, Բապպ
տախի անը այազա գալտըրաճազ տըր. վէ էյէր

կիւնաս իշխմիշ օլսա տախի, սնա 'աֆլ օլունաճող տըր:

- 16 Պիւրի պիւրինիզէ խաթալարընըլը իգրար, վէ պիւրի պիւրինիզ իչիւն տու'ա էյլէյինիզ, թա քի շիֆա պուլսաընըլ. սալիճին հարարէթլի տու'աընըն չօզ:
- 17 Թէ'սիրի վար: Ելէյա պիգիմ իլէ հէմհալ պիւր ա. տէմ իբէն, եաղմուր եաղմամար իչիւն տու'ա էյլէտի, վէ զէմին իւզէրինէ իւչ սէնէ տլթը այ միւտ.
- 18 տէթ եաղմուր եաղմատը: Վէ թէքրար տու'ա էյլէտի, վէ կէօք եաղմուր վէրիպ, եէր տախի սնա՝ սուլընը եէթիշիրտի:
- 19 Եյ պիւրաւէրէր, էյէր արանըզտան պիւրի հազիլ-գաթտան զէլալէթէ տիւշէր տէ' պիւր քիմէ տնը
- 20 ի'ատէ էտերսէ, Պիւրին քի կիւնասքեարը քէնաի զէլալէթ եօլընտան ի'ատէ էտէն քիմսէ էօլլամտէն ճան գուրթարըպ' պիւր խալլի կիւնաս սէթը էթմիշ օլուր:

ՊԵՏՐՈՍ ՐԵՍՈՒԼԸՆ

Պ Ի Ր Ի Ն Ճ Ի

'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԵՍԱԼԷՍԻ

Պ Ա Պ 1

- 1 ՅԻՍՈՒՍ Քրիստոսըն ըհտուլը Պետրոս' փէտէր Աւլահըն 'իլմ' ի եզէլիօի միւճիպինճէ, Բուհըն թապ-

- տիսիյլէ իթա'աթ իչիւն վէ Յիսուս Քրիստոսըն դա-
 2 նընըն սէրփիլմէսի իչիւն խթիխապ օլունուպ, փօն-
 թօս վէ Ղալաթիա վէ Գափփաաօգիա վէ Ասիա
 վէ Պիթինիատա փէրաքէնտէ պուլունան զարիպլէ-
 րէ. սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ իզտիյատ պուլա :
 3 Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն փէտէրի ԱլաՏ միւ-
 պարէր օլուն քի պիզի՝ մէրհամէթ ի քէսիքէսինէ
 կէօրէ Յիսուս Քրիստոսըն էմլաթ տան դըյամ՝ էթ-
 4 մէսիյլէ տիբի պիր իւմիա իչիւն, Աբիբ զէմանտէ ին-
 քիշաֆէ հազըր օլուն խէլասա նա'իլ օլմազ իւզրէ, Աւ-
 րահն գուվվէթիյլէ իման վասթաթաթլէ հըֆօլ օլու-
 5 նանլարա՝ Եա'նի * սիզէ սէմափաթտա մահֆուզ օլուն
 զէվալ պուլմազ, լէքէսիզ վէ սօլմազ միրաս իչիւն
 6 եէնիաէն թէվլիտ էյլէտի : Ալէ պունասա մէսրուր օ-
 լուրսընըզ. վագը'ա հալին իգթիզասընտուն պիր ազ
 վագըթ էնվա' ի թէճրիպէլէր սէպէպիյլէ մահզուն
 7 պուլունուրսընըզ, Թա քի իմանընըզ իմթիհանը՝
 աթէշ իլէ գալ օլունմըշ իսէ տէ՝ եինէ ֆանի օլան
 ալթօւնտան զիյատէ դըյմէթլի օլարագ, Յիսուս
 Քրիստոսըն թէճէլլիսինտէ մէտհ վէ 'իզլէթ վէ ճէ-
 8 լալ իչիւն պուլունա. Անը տաիի կէօրմէմիշ իքէն
 սէվէրսինիզ. հէմ տաիի շիմօի կէօրմէզ իքէն պի-
 9 լէ սնա ինանարագ, իմանընըզն նէթիճէսի օլան
 ճանլարընըզն խէլազընա նա'իլ օլմազլէ, Թա'րիֆէ
 կէլմէզ վէ մու'ազղէզ պիր սիւրուր իլէ մէսրուր օ-
 10 լուրսընըզ, Պու խէլասըն խուսուսընտա տաիի սիզէ
 օլաճագ 'ինայէթին հագգընտա վահի իլէ սէօյլէ,էն
 փէլդամպէլէր թէֆթիշ վէ թէֆահհուս էթտիլէր.

* Պա'զլէ՝ պիզէ

- 41 Տէրունիքինստէ պուլունան Քրիստոսըն Բուհը Քրիստոսըն էլէմ շէքմէսինէ վէ պա'տէհու ճէլալէ նա'իլ օլմասընա էվվէլտէն շէհաաէթ էթմէսիյէ, նէյէ վէ նասըլ վազթաա տէլալէթ էթտիյինի թէֆթիշ
- 42 էտէլէր իտի. Վէ օլ շէյլէրի քէնտիլէրինէ տէյիլ, ահճագ պիզէ թէպլիզ էթտիլէրի ահլէրէ պէյան օլունտու. պու շէյլէր իսէ սէմատուն իրապ օլունան Բուհ իւլ Գուտս վասըթասըլլէ սիզէ պէշաթէթի թէպլիշ էտէնլէրին եէտիլլէ շիմտի սիզէ իսպար օլունմըշ աըր. պու շէյլէրէ տախի նազար էթմէյի մէլէլէր աըզու էտէլէր:
- 43 Իմտի զիհնիիզին պէլինի գուշատըպ պըզ տուրարագ, Յիսուս Քրիստոսըն թէճէլիսինտէ սիզէ իհասն օլունաճագ 'ինպլէթէ քեամիլէն իւմիտ է.
- 44 տինիլ, ճէհալէթինիզ վազթընտա օլան շէհաթ ը սապըգոյա ուլճաշարագ, ահճագ իթա'տթլէ էլ
- 45 լատ միսիլլէ, Սիզի տա'վէթ էտէն գուտտուս օլտըզ կիպի, սիզ տախի քեաֆֆէ ի հարէքեաթը.
- 46 նըզտա մուգատտէս օլունըլ. Չիւնքի Մուգատտէս օլունըլ, զիրա պէն գուտտուս իմ' տէյիւ մուհար.
- 47 ըէր տիր, Վէ էյէր հէր քէսին 'ամէլինէ կէօրէ խաթըրա ըի'պլէթ էթմէյէրէք' հիւքմ էտէնէ փէտէր թէամիյէ էտէր իսէնիզ, էյամ ը զուրպլէթինիզ
- 48 խավֆ իլէ կէչիլիլիզ. Վէ պիլինիզ քի էճուատտան գալմա պաթըլ մէսլէքտէն, ֆանի կիւմիւշ վէ ալ
- 49 թուն իլէ տէյիլ, Անճագ գուտուրըզ վէ լէքէսիլ Գուզըւնն, Էա'նի Քրիստոսըն զիզըլմէթ գանը
- 20 Ֆիտիյէսիլլէ խէրոս պուլընըլ. Օլ քի տիւնիւնըն թէ'սիսինտէն ազտէմ Ալլահա մա'լիւմ իտի իսէ տէ, իմանընըլ վէ իւմիտինիզ Ալլահա օլունն տէյիւ,

- 21 Էզմինէ ի տխրեալ սիզին իչին, Եանի տնը էմ-
վաթառն իհեա էտէն վէ անա իզգէթ վէրէն Ալա-
հա անըն վասըթասըյլէ իման կէթիւրէնլէր իչին
22 պէյան օլունտու: Բի'ասըզ մէվէատէթ ի տխափլէյ
իչին՝ Բուհըն վասըթասըյլէ հադիգաթա միւթի'
օլարագ, ճանլարընըզ փաքլէմիշ օլուպ' պիրի պի-
րինիզէ դալպ ի փաքաէն զէյատէսիյլէ մուհապպէթ
23 էտինիզ: Չինրի ֆանի թօխուստան տէյիլ, անճագ
ֆանի օլմոյանտան Ալահըն հայյ վէ [իլ էլ էպէտ]
պաղի օլան քէլամը վասըթասըյլէ եէնիտէն թէ-
24 վէլլիւտ էթաինիզ: Չիրա հէր թէն օթ կիպի, վէ
ատէմին ճիւմլէ շէրէֆի օթըն չիչէյի կիպի տիր.
25 օթ դուրուր, վէ չիչէյի տէօքիւլիւր. Լաքին Բապ-
պըն քէլամը իլ էլ էպէտ պաղի տիր, վէ սիզէ
թէպշիր օլունան քէլամ պու սըր:

ՊԱՊ 2

- 1 Իմտի հէր տիւրլիւ շէրրի, հէր տիւրլիւ հիլէ վէ
րի'ալէր իլէ հատէտլէրի վէ հէր տիւրլիւ զըյպէթի
2 թէրք էտիպ' Հէնուզ տօղմուշ մա'սուսլար կիպի
3 խալիս, բուհանի սիւտէ տըզուքէշ օլունըզ, Թա քի
Բապպըն լաթիֆ օլարընը թաթարընը թագաիր-
4 տէ, անըն վասըթասըյլէ *պէյիւյէսինիզ. Անա'
եա'նի ինտան թարաֆընտան մէրտուտ իսէ տէ՝ ինտ
Ալահ միւնթէխապ վէ զիզըյմէթ օլան տիրի թա-
5 շա թէգարըուպ էտիպ, Սիզ տախի տիրի թաշլար
կիպի պիր պէյթ ի բուհանի՝ Ալահա Յիտուս ֆրիս-
տսըն վասըթասըյլէ մագպուլ օլան զէպա'իհ ի

* Պա'ղա'ն՝ խէլաս իչին պէյիւյէսինիզ.

- բուհանիյէլի թագաւմ իչիւն պիր քէհանէթ ի մու-
- 6 գառտէսէ օյմագ իւզրէ պինա օլունարսընըզ : Պի-
նա'էն 'ալէյճ' իշթէ Սիօնտա պիր քէօշէ թաշը,
միւնթէխապ վէ զիգըյմէթ պիր թաշ վապ' էտէ-
րիմ, վէ անա իմանն էտէն ապա խէճիլ օլմոյսաճագ
- 7 սըր' տէյիւ քիթապտա պուլունուր : Խմաի սիզ
միւմիւնէրէ պու զիգըյմէթ աիր, ամմա իթա'աթ-
սըզլարա' Երափըրընըն բէտա էթտիքլէրի թաշ քէօ-
- 8 շէ թաշը օլտու, վէ ինանմոյրպ քէլամ խուսու-
սընտա սիւրշէնէրէ թէօքէլ թաշը վէ սիւրշմէք
դայասը տըր : պունա տաիի թագաիր օլունարսընը :
- 9 Լաքին սիզ պիր նէսլ ի միւնթէխապ վէ քէհանէթ ի
միւլիւքեանն վէ իւմմէթ ի մուգաատէսէ վէ խոսս
պիր գալմ' սընըզ . թա քի սիզի զուլմէթտէն քէն .
տի նուր ը 'աճիպինէ տա'վէթ էտէնին ֆէզա'իլինի
- 10 իսպար էտէսինիլ : Սիզ պիր զէման գալմ' տէյիլ
իտինիլ, ամմա շիմաի Ալլաշըն գալմը սընըզ . մեր-
համէթէ նա'իլ օլմամըշ իտինիլ, շիմաի իսէ մեր-
համէթէ նա'իլ օլտընըզ :
- 11 Եյ սէվիլիւլէր, սիզէ բէճա էտէրիմ' քի դա-
րիպլէր վէ միւսաֆիրլէր կիպի' ճանա գարըն մուհա-
րէպէ էտէն շէհվաթ ը նէֆտանիյէտէն իճթինապ է-
- 12 տէսինիլ . վէ թա'իֆէլէրին տրաւընտա հիւսն ի
հարէքէթտէ պուլունաւընըզ, թա քի սիզի 'ամիլ ի
շէրր տէյիւ զէմմ' էթտիքլէրի եէրտէ, ամմա ը հա-
սէնէնիլի միւշասէտէ էթմէլէրիլէ' զիյաթէթ կիւ-
- 13 նիւնտէ Ալլաշը թէմմիա էտէլէր : Խմաի Բապպ ի-
չիւն թանգիւմաթ ը պէշէրիյէնին հէր սիբինէ, կէ-
- 14 բէք փաաիշաս' ճիւմիլէյէ ֆա'իգ օլտըզընտան, կէ-
բէք վալիլէրէ' 'ամիլ ի շէրր օլտնլարըն միւճաղաթը

- վէ՛ տմիլ ի խայր օլանլարն մետհի իչիւն անըն թա-
 րաֆընտան իրսալ օլունանլար պուլունտըզլարըն-
 15 տան իթա՛տթ էտինիլ : Զիրա Ալլահըն իրատէթի
 16 պու տըր քի հիւրըրէր կիպի , Ամմա հիւրըրէթինի-
 զի շէրէ էօրթիւ թուլթմայըպ , անճադ Ալլահըն
 գուլլարը կիպի օլարադ , ճահիլ ասէմլէրին ճէհա-
 լէթինի խայր իշլէմէքիքլէ իսքեաթ էտէսինիլ :
 17 Ճիւմլէյէ հիւրմէթ էտինիլ , պիրատըրէրի սէվինիլ .
 Ալլահտան դօրզընըլ , փատիշահա հիւրմէթ էտի-
 նիլ :
 18 Էյ խըամէթքեարլար , էֆէնտիլէրինիզէ քէմուլ ի
 խափի իլէ՛ եսլընըլ էյի վէ հալիմ օլանլարա տէ-
 յիլ , անճադ պէտիսույ օլանլարա տախի միւթի՛ օ-
 19 լունըլ : Զիրա պիր քիմսէնին նահազգ եէրէ էլէմ
 չէքէր իքէն՝ Ալլահ հուզըւրընտա օլտն դամիր սէ-
 պէպինտէն մէշադգաթա թէհամմիւլ էթմէսի ֆա-
 20 զիլէթ տիր : Զիրա գապահաթ իշլէյիպ՝ տարպ օ-
 լունաըզընըլ հալտէ սապր էտէրսէնիլ , նէ՞ չէրէֆի-
 նիլ օլուր . վէ լաքին խայր իշլէյէրէք էլէմ չէքաի-
 յինիլտէ սապր էտէրսէնիլ , Ալլահըն ՚ինտինտէ պու-
 21 ֆազիլէթ տիր : Զիրա պունա տա՛վէթ օլունաընըլ .
 չիւնքի ֆրիսաոս տախի սիզին իչիւն էլէմ չէքիպ՝
 էսէրէրինէ իզթիֆա էթմէնիլ իչիւն սիզէ էօրնէք
 22 պրադուր . ֆէնտիսի կիւնահ իշլէմէտի , վէ լիսանըն-
 23 տա հիլէ պուլունմատը . Շէթմ օլունտըզընտա պիլ
 մուգապէլէ չէթմ էթմէլ իտի . էլէմ չէքէր իքէն
 թէհաիտ էթմէյիպ , անճադ հազգ իւզրէ հիւքմ
 24 էտէնէ քէնտինի հէվալէ էտէր իտի . վէ քէնտիսի
 քէնտի ճէսէտինտէ կիւնահլարըմըզ օղաճ իւզէրին-
 տէ էիւքլէնտի . թա քի պիլ կիւնահլարա նիսպէթ-

Եւ ֆէվթ օլմուշ իբէն սալահա եաշայալմ: անրն
 25 պերեսի իլէ շիֆա պուլարնըզ: Զիրա եօլը շաշըմբը
 գոյունլար կիսի իտինիզ, լաքին շիմաի ճանլարընըն
 Զօպանընա վէ Նազըրընա տէօնտիւնիւզ:

ՊԱՊ 3

- 1 Քէզալք, էյ զէվճէլէր, քէնտի զէվճէլերինիզէ
 միւթի՝ օլունըզ, թա քի պա՛ղըլարը քէլամա ի՛թի.
- 2 գաա էթմէզլէր իսէ տէ, Սիզին խափի իլէ օլան
 'իֆֆէթի Նարէքեաթընըզ կէօրմէլէրիլէ՝ զէվճէլէ-
 րինին Նարէքեաթը վաարթաարլէ պիլա քէլամ՝ գա.
- 3 զանըլալար. վէ սիզին զիյնէթինիզ զասիրտէ օլան
 սաշ էօրմէք վէ ալթուն թազընմագ եա էսվապ կի.
- 4 յինմէքտին 'իպարէթ օլմուլըզ, Մախֆի օլան պա-
 թընի ինսանտա Նալիմ՝ վէ սէլիմ՝ բուճըն ֆէսստ.
 տան միւպէրրա օլան զէնէթէնդէն 'իպարէթ օլա.
- 5 պունուն տախի 'ինտ Ալլահ գըյմէթի չօգ տըր: Զի-
 րա զէման ի գատիմտէ Ալլահա միւթէվէքքիլէ օ-
 լան մուգաստէս նիսվան տախի՝ քէնտի զէվճէլերինէ
 միւթի՝ օլարագ, քէնտիլէրինի պէջլէ թէզէին է.
- 6 տէրէր իտի. Նիթէքիմ՝ Սարա Ապրահամա էֆէն-
 տի տէյէրէք՝ անա իթա՛տթ էտէր իտի. սիզ տա-
 խի խայր իշլէյէրէք, Տիշ պիր գօրգուտան խափ
 էթմէտիլինիզ Նալտէ, անըն էվլատը օլուրսընըզ:
- 7 Քէզալք, էյ զէվճէլէր, սիզ տախի զէվճէլէրինի-
 զի տահա զա՛իֆ զարֆ մագամընտա թուլթարագ,
 անլէր իլէ պէրապէր 'ադըլանէ կէչինիպ, Նայաթ
 'ինայէթինէ միրաա շէրիքէլէրի պուլունարգլարը միւ-
 նասէպէթլէ՝ անլէրէ իքրամ՝ էտինիզ, թա քի տա-
 'ալարընըզա մանի՝ օլմայա:

- 8 Նիհայեթ իւլ էմր, ճիւմլէնիզ հէմէֆքետր, հէմ-
տէրտ, գարնաաշ սէվիճի, շէֆիզ վէ լաթիֆ օլու-
- 9 նըլ, ֆէմլիյէ քէմլիք, ետսօտ շէթմէ շէթմ իլէ
մուգապէլէ էթմէյէրէք, պիլ 'աքս խպր տու'ա է-
- տինիզ, չիւնքի պուհուռն իչիւն՝ եա'նի պէրէքէթի
թէվէրրիւս էթմէք իչիւն տա'վէթ օլունտղընըզ
- 10 պիլիքսինիլ, Զիրա հայաթ սէվմէք վէ էյի կիւնլէր
կէօրմէք իսթէյէն քէնտի տիլինի քէօթիւլիւքտէն
վէ տուտագլարընը հիլէ սէյլէմէքտէն զապթ էթ-
- 11 սին. ֆէօթիւլիւքտէն իճթինապ էտիպ՝ էյիլիք էթ-
- 12 սին. սէլամէթի արպպա՝ անա օա՛յ էթսին, Զիրա
րապպըն կէօղլէրի սաղիճէր իւզլէրինէ, վէ գուլազ-
- լարը անլէրին նիյազընա, ամնա րապպըն վէճճի
- 13 քէօթիւլիւք էտէնլէր 'ալէյհինէ տիր: Վէ խպրա
միւզթէտի օլաղընըզ հալտէ, քի՛մ սիզէ եզիյէթ
- 14 էտէճէք տիր: Վէ լաքին էյէր սալաճ իչիւն էլէմ
չէքլէրսէնիլ, նէ՛ միւպարէք սինիզ, վէ անլէրին
խափթընտան խափի էտիպ միւզթարիպ օլմայատը-
- 15 նըզ, Լաքին քէնտի գալպլէրինիզտէ րապպ Ալլահը
թադտիս էյլէյինիլ, վէ զամլերինիլ փաք օլարազ,
տէրուհինիզտէ օլան իւմիտին սէպէպլինի հէր պիր
- թալիպ օլանա, հիլմլէ վէ խափիլէ ճէվազ վէրմէք-
- 16 լիյէ հաղըր պուլընաաթընըզ, Թա քի 'ոմիլ ի շէրր
տէյիւ սիզի զէմմ էթաիլլէրի խուսուտա ֆրիստուս-
- տա օլան հիւսն ի հարէքետթընըզ պիւհթան է-
- 17 տէնլէր իէճիլ օլալար: Զիրա Ալլահըն իրաաթէթի
պէյլէ թա'ալլիւք էտէր իսէ, էյիլիք էտէր իքէն
էլէմ չէքմէք՝ քէօթիւլիւք էտէր իքէն էլէ՛ Է՛՛ Է՛՛ Է՛՛
- 18 տէն էվա արր: Զիրա ֆրիստուս տաիի պիզի Ալլա-
հա թէգարրուպ էթաիլմէք իւզլէ եա'նի սալիճ՝

- Ֆասըզլարն եօլնա կիւնոճ իչիւն պիր քերթէ է-
լէմ չէքտի, վէ ճէսէտճէ իմաթէ օլունտու իսէ տէ,
49 բուճճա իճէա օլունտու: Պունուն իլէ տախի կի-
տիպ՝ զընտոնաա օլան բուճլարա վա՛ղ էլլէտի.
պունլար տախի պիր վագըթ էլամ ք Նուճտա, սէ-
ֆինէ ինչա օլունմագտա իքէն, Ալլաճըն սապը
20 պէքլէտիլի վագըթտա 'տաի օլմուլլար խաի: Օլ -
ֆինէտէ տախի պիր գաջ՝ եա'նի սէքիլ ճան սուտան
21 գուրթուլար: Պունա միւլապէճէթէն վաֆթիլ,
(քի լէվա ի ճէսէտին տէֆի տէլիլ, աճադ էլի
զաաիրին Ալլաճա օլան իգրարը արը,) Յիսուս ֆրիս-
տարն գըլամէթի վասըթասըլէ պիզի շիմտի խէ-
22 լաս էտէր: Օլ քի սէմայա կիթմիշ օլապ, մէլա՛-
քէ վէ Տիւքիւմէթլէր վէ գուտրէթլէր քէնտիսնէ
միւնգտա օլարագ Ալլաճըն սաղընաա արը:

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի ֆրիստա պիզիմ իչիւն ճէսէտտէ էլէմ չէք-
միշ օլմաղլէ, սիլ տախի ճէման օլ նիլէթլէ մի-
լաճանընդ. (զիրա ճէսէտտէ էլէմ չէքէն՝ կիւնաճ-
2 տան ֆերաղաթ էթմիշ տիր.) Թա քի ճէսէտտէ
գալտըզընդ միւտաէթի արթըգ ինսան շէճվէթի-
րի միւճիպինճէ տէլիլ, աճադ Ալլաճըն իրատէթի
3 միւճիպինճէ կէչիւրէսիւիլ: Զիրա 'էօմրիւմիւղիւն
կէչմիշ զէմանը քեաֆի տիր քի թա'իֆէլէրին միւ-
րաաընը ֆի'լէ կէթիրմէքլէ, շէնի'աթ վէ շէճվաթ,
վէ մէլաօրըգ վէ լէօ'պիլաթ վէ պէքրիլիք վէ հա-
րամ օլան փութիւրէսթլիքլէրտէ սիւլուք էթտիր:
4 Վէ աճլէր իլէ պէրապէր ֆիւճուրըն ճէման օլ իֆ-

- 5 րաթընա սէյիրթմէտէյինիզտէ, սոլնու զարիպ կէօ-
 6 րէրէք սէպպ էտէրլէր. Անէր տիրի իլէ էօիւ օլան-
 7 արը մուհաքէմէ էթմէյէ հազըր օլանա հիսսապ վէ-
 8 րէճէլլէր տիր: Զիրա պու մագսէտ իւզլէ, եա'նի
 9 տաւմէրէ կէօրէ թէնճէ հիւքմ' օլունուպ' Ալլահա
 10 կէօրէ րուհճա եաշայալար' տէյիւ էօլլէլէրէ տախի
 11 պէշարէթ թէպշիր օլունու:
- 7 Լաքին ճիւմլէնին նիհայէթի եազլաշմըշ տըր. իմ-
 8 տի 'ազիլ օլուպ' աու'այա պըզ տուրընը: Վէ հէր
 9 շէյտէն էվվէլ եէքտիկէրինէ օլան մուհապպէթինիզ
 10 քէմուլ ի կէրմի իլէ օլուն: զիրա մուհապպէթ չօգ
 11 կիւնահար սէթր էտէր: Սէյլէնմէյէրէք եէք տի-
 12 կէրինիզ հազգընտա միհմաննիւվազ օլունըզ: Հէր
 13 պիրինիզ Ալլահն նիմէթ ի միւթէնէվվէ'էսլինին սա-
 14 տըզ քէթիւտալարը կիպի, հէր նէ մէվհիպէյի ալ-
 15 մըշ իսէ, եէք տիկէրինիլին խըտմէթինէ սարֆ է-
 16 տինիզ: Պիր քիմսէ քէլամ էտէրսէ, Ալլահն քէ-
 17 լամըրը կիպի, պիր քիմսէ խըտմէթ էտէրսէ, Ալ-
 18 լահն իհսան էյլէտիյի գուվվէթէ կէօրէ էթսին,
 19 թա քի Ալլահա Յիսուս ֆրիտտսըն վասըթմսըյէ
 20 հէր շէյտէ թէմճիտ օլունա: մէճա ու գուարէթ
 21 էպէտ իւլ ապատ անա մախսուս տըր: Ամին:
- 12 Էյ սէվկիւլիւէր, կէօյա զարիպ պիր շէյ սիզէ
 13 իսապէթ էթմիլ տէյիւ թէճրիպէնիզ իչիւն վուգու'
 14 պուլան աթէշլէ գալ օլունմանըշլն վուգու'ընա իս-
 15 թիզըտապ էթմէյինիզ: Լաքին մուտէմ քի ֆրիտտ-
 16 սըն էլէմէրինէ միւշթէրէք սինիզ' մէսըուր օլունըզ,
 17 թա քի անըն ճէլալինին գուհուրընտա տախի շատ ու
 18 մէսըուր օլասընըզ: ֆրիտտսըն իամի իչիւն սիթէմ
 19 չէքտիյինիզտէ, նէ միւպարէք սինիզ. չիւնքի ճէլա-

- լին * վէ Ալլաճըն Բուճը իւզէրինիզտէ սաքին օլուր .
անլըրին թարաֆընտան անա սէպպ օլունուր խէ
տէ , սիզին թարաֆընդտան անա թէմճիտ օլու-
45 նուր : Վէ լաքին սիզտէն պիրի գաթիլ եա սարիգ
եա 'ամիլ ի շէրր կիպի , եաթօտ ախէրէրին ումու-
46 րընա միւստիւէէ էտէն կիպի էլէմ՝ չէքմէսին : Ամ
մա էյէր խրիսթիյան պուլ-նաղլը իչիւն խէ , խէ-
ճիլ օլմայըպ՝ անճադ պուլ խուսուտա Ալլաճը թէմ-
47 ճիտ էյէսին : Զիրա հիւքմիւն՝ պէյթ Բալաստոն
պաշտամարնըն վաղթը աքր . վէ էյէր էվէլա պիզ-
տէն պուլ-նա , Ալլաճըն պէշարէթինէ իթա'աթ էթ-
48 մէյէնլըրին 'ադըպէթի նէ՞ օլաճադ աքր : Վէ էյէր
սալիճ կիւճ իլէ գուրթուլուր խէ , ֆասըդ վէ կիւ-
49 նաճըտար նէ՞րէտէ պուլունուր : Իմաի Ալլաճըն ի-
րաաթէթի իւզլէ էլէմ՝ չէքէնլըր խայր իշլէմէքլէ՝ քէն-
աթի ճանլարընը անա խալիգ ի սասըգ տէյիւ էմանէթ
էթսինլէր :

ՊԱՊ 5

- 4 Արանըզտա պուլունան իսթիյարլարա , պէն քի ան-
լէր կիպի իսթիյար , վէ ֆրիստոսըն էլէմէրինին
շահիտի , վէ զահիր օլաճադ ճէլալին հիսսէտարը
2 Բմ , (էճա էտէրիմ՝ Ալլաճըն սիզին արանըզտա պու-
լունան սիւրիւսիւնիւ կիւտէսինիզ , վէ աւը մէճպու-
րիյէթտէն տէյիլ , անճադ հիւան ի իրաաթէթէ ,
հէմ՝ գապիճ գազանճ իչիւն տէյիլ , ֆադաթ ճան
3 ու ալիտէն նազարէթ էտէրէք , վէ † ճէմա'աթլա-
րա մուսալլաթ օլուր կիպի տէյիլ , անճադ սիւրիւ-
4 յէ էօրնէք օլունըլ : Վէ Պաշ Զօպան զուհուր էթ-

* Պա'պըն՝ վէ գուտրէթին վէ † Եւան . հիսսէլէրէ

- տիյի ղէման, ճէլային սօլմաղ թաճընա նա՞իլ օլա-
ճագսընը :
- 5 Գէղայիք սիղ, էյ կէնճէր, իսթիյարլարա միւ-
թի՛ օլունըլ. վէ ճիւմէնիզ պիրի պիրինիզէ ինգը-
յատ իւզրէ օլուպ թէվազու՛ գուշանընըլ, զիբա
Ալլահ միւթէքէպպիրէրէ մուգավէմէթ էտիպ՝ միւ-
6 թէվազը՛լէրէ 'ինայէթ իհասն էտէր : Իմաի Ալլահն
էէտ ի գուտրէթինին ալթընտա միւթէվազը՛ օլու-
7 նըլ, թա քի սիզի վաղթընտա թէրֆի՛ էտէ : Ճիւմ
լէ էնտիչէնիզի անըն իւզէրինէ պրազընըլ, զիբա օ
սիզի գայըրըր :
- 8 Ալըգ վէ ուշանըգ տուրընըլ, չիւնքի խասմինիզ
Շէյթան՝ կէօմիւրտէյէն առօլան կիպի քիմի եու-
9 տայըմ՝ տէյիւ առայարագ տօլաշըր : Պուշա տախի
իմանտա գավի օլարագ՝ գարշը տուրընըլ, չիւնքի
տիւնեատա օլան սիզին պիրատըրլէրինիզին հէման
օլ էլէֆլէրի չէքմէքտէ իաիյինի պիլիւսինիզ :
- 10 Լաքին Գրիստոս Յիսուստա պիզի քէնաի 'իզզէթ ի
էպէտիյէսինէ տա՛վէթ էտէն վէ ճէմի՛ ի 'ինայաթըն
մէնպա՛ը օլան Ալլահ՝ սիզ պիր միւտտէթ էլէմ չէք-
տիյինիզտէն սօնիրա, քէնտիսի սիզի քեամիլ վէ
11 սապիթ վէ գավի վէ միւ՛էսսէս գըլա : Անա էպէտ
իւլ ապատ 'իզզէթ վէ գուտրէթ օլուռն : Ամին :
- 12 Զաննըմա՛ կէօրէ սատըգ պիրատէր օլան Սիլվանօ-
սըն վաաթթառըլէ սիզէ մուխթասարճա թահրիրլէ
նատիհաթ էտէրէք, չէհատէթ էթտիմ՝ քի՛ պու-
գա՛իմ պուլունտըղընըլ հալ Ալլահն սահիհ 'ինա-
13 յէթի տիր : Պապէլաէ պուլունան սիզին իլէ պէրու-
պէր միւնթիխապէ քիլէս վէ օղըմ՝ Մարգօս սիզէ
14 սէլամ էտէրլէր : Պիրի պիրինիզէ թագպիլ ի մու-

Հապալեթ իլէ սէլամ էտինիզ. սիզ քի Քրիստոս
Յիսուստա սընըլ՝ ճիւմլէնիզէ սէլամէթ օլուսն։ Ա-
մին։

ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

Ի Ք Ի Ն Ճ Ի

ՊԻՄՈՒՄԻ ԲԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 ՅԻՍՈՒՍ Քրիստոսըն՝ գուր վէ բէսուրը Սիմ'ոն Պետ-
րոս՝ Ալլահըմըզըն վէ Խէլապետը Յիսուս Քրիստո-
սըն էզ-է Եյլէ-Եյն սալահ վաւթաւորէ պիզիմ իլէ
պէրապէր հէման օլ գըյմէթլի իմանա նա'իլ օլան։
- 2 Եւրա. Սիզէ Ալլահը վէ Բապոյըմըզ Յիսուսը պիւ-
մէքլիլէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ իզտիյատ պուլա։
- 3 Մաաէմ քի անըն գուարէթ ի իլահիյէսի հայա-
թա վէ թազվալա միւթա'ալլիզ պիւ ճիւմլէ շէյ-
լէրի, պիզի 'իզլէթ վէ Ֆազիլէթ իլէ տա'վէթ Ե-
տէնի պիւմէքլիլէ, պիզի իհասն էյլէմիլ օլուպ։
- 4 Այլէր իլէ տաիի պիզի պէ զայէթ 'ազիմ վէ գըյ-
մէթլի վա'ալար վէրիլմիլ տիր, թա քի պուշլարըն
վասըթասըյլէ տիւնեսատա շէհվէթտէն նէշէթ Ե-

- տէն ֆէստատան գուրթուլմըշ օշուպ թապի'տթ ը
 5 իլահիյէյէ հիսսէտար օշտարնըղ : Աիլ տախի հէմնն
 պու շէյէ զապրէթ ի քեամիլէ կէօթէրէրէք իմա-
 6 նընըղա ֆաղիլէթ , վէ ֆաղիլէթէ 'իլմ' , վէ 'իլմէ
 զապլթ ի նէֆա , վէ զապլթ ի նէֆսէ սապր , վէ սապ-
 7 րա թազվա , վէ թազվայա մէվէտաթ ի ախա-
 վիյէ , վէ մէվէտաթ ի ախապիյէյէ մուհապպէթ
 8 զամմ' էտինիլ : Զիրա պու շէյէր սիղտէ պուլու-
 նուպ' քէսպ ի իլաիյատ էթաթէքէ , «իլ Բապպը-
 մըղ Յիսուս Քրիստոսը պիլմէքլէք խուսուսընտա միւ-
 9 թէքէտսիլ վէ սէմէրէսիլ պրազմաղար : Լաքին
 քիմտէ պու շէյէր հօդ իսէ , օլ քիմնէ քէօր օշուպ'
 ուլապտան կէօթէյէրէք , քէնտի էպրի կիւնասլա-
 10 ընտան թաթհիլինի ունուլթմըշ տըր : Պու էճլտէն ,
 էյ պիրատէրլէք , տա'վէթ վէ ինթիխապընըղ սա-
 պիլթ գըլմաղա տաճա զիյատէ ճէհա էտինիլ . չիւն-
 քի պունու էափմաղլէ տալա տիւշմէյէճէքսինիլ :
 11 Զիրա պու վէճլէ Բապպ վէ խէլաքէտըմըղ Յի-
 սուս Քրիստոսըն էպէտի մէյէքիլթ իւնէ կիլմէքլիյի-
 նիլ վիւս'տթլէ իհսան օշուսաճապ տըր :
 12 Պու էճլտէն , էյէրչի պու շէյէրի պիլիպ հաղըր
 պուլընան հագիգաթտա սապլթ օլմուշ իսէնիլ
 տէ , ապլէրի տա'իմա խաթըրնըղա կէթիլմէյի իհ-
 13 մալ էթմէյէճէյիմ' : վէ պէն պու մէպէնտէ գալ-
 տըղճա , սիլի իխթար էտէրէք՝ ույանտըրմաղը լա-
 14 'իլ 'ատա էտէրիմ' : Զիրա պիլիլիմ' քի' Բապպըմըղ
 Յիսուս Քրիստոսըն պանտ պէյան էյէտիյի կիպի
 15 մէսքէնիմի թէրք էթմէքլիյիմ' գալիպ տիր : Իմտի
 ինթիգալըման սօնիրա տա'իմա պու շէյէրի տէր
 16 խաթըր էթմէնիլ իչիւն ճէհա էտէճէյիմ' : Զիրա

- պիշ ստիժե մասալարա թապի՝ օլմուշ աէյիլ ,
 պէլքի Բապպըմըլ Յիսուս փրիստոսն 'ազամէթինի
 րէյ էլ 'այն միւշահետէ էթմիշ օլարագ , ահն
 47 գուտրէթինի վէ զուհուրընը սիգէ պիտիօրաիք : Զի-
 րա ճէլալ ք ա'ղամ թարաֆընտան պէշլէ , եա'նի
 Պէնիմ սէվիւլիւ Օղլըմ պուտըր , պէն ահաէն րազի
 իմ' տէյիւ պիր սէտա կէլաիյինտէ , փէտէր Ալլահ
 48 թարաֆընտան ի'զլէթ վէ ճէլալ ախլ էյլէտի : Վէ
 սէմատան կէլէն պու սէտալը պիզ ահն իլէ պէրա-
 պէր մուգատտէս տաղտա պուլունարզըմըզ հալաէ ի .
 49 շիթաիք : Վէ պիզտէ տահա սապիթ օլտն նիւպուվ-
 վէթ քէլամը վար տըր քի՝ սիզ տախի կիւն աղա-
 րըպ սապահ էրլաըզը գալպլէրինիզաէ տօղունճալա-
 տէք , գարանըզ եէրաէ զիյատար չըրազ կիպի՝ ա-
 20 նա տիգգաթ էյլէմնիզլէ էյի էտէրսինիզ , իվզլէտ
 պիլիսինիզ քի՝ փիթապըն հիչ պիր նիւպուվվէթ
 21 թէլա՛ թա'պիր ի մախսուստան օլմազ : Զիրա հիչ
 պիր վազըլթ պիր նիւպուվվէթ ինսան իրատէթիյլէ
 կէլմտի , ահճագ Ալլահըն մուգատտէս առէմէրի
 Բուհ իւլ Գուսս թարաֆընտան թէշլիգ օլունա-
 րագ սէշլէտիլէր :

ՊԱՊ 2

- 1 Լաքին դավմ արասընտա քեազիպ փէյղամպէրէր
 տախի պուլունտու , նիթէքիմ' սիզտէ տախի միւշ-
 լիք պիտ'աթլէր խաֆիյէն իտխալ էսէն վէ քէնտի-
 լէրինի իշթիրա էյլէյէն Բապպը ինքեար էտիպ ,
 քէնտի իւզէրէրինէ հէլաք ք 'աճիլի կէթիլէն քեա-
 2 զիպ մու'ալլիմէր պուլունաճագ տըր : Վէ պունիա-
 րն հէլաք եօլարընա չօգ քիմնէլէր թապի՝ օլուպ :

անդերին սեպեպիլէ թարիգ ի հաղիգութա քիւֆր
 3 օլսնաճագ տըր : Վէ թամա'տան նաշի տիւզմէ
 սեօղէր իլէ սիզի թիճարէթ իշիւն գուլսնաճագլար
 տըր . անդերին ճեզտսը գաաիմտէն պերու թէ'էխ-
 4 խիւր էթմէզ վէ հելաքէրի ուլազլամազ , Ձիրա է-
 յեր Ալլահ կիւնահ իշէյէն մէլա'իքէյի էսիրկէմէ-
 յիպ' անճագ հիւքմ' իշիւն մահֆուզ օլարագ գուլ-
 մէթ պէնալէրի իլէ ճէհէննէմէ իյգա վէ թէրք էյ-
 5 լէտի իսէ , Վէ էյեր գատիմ' տիւնույը էսիրկէմէ-
 յիպ' պիլ 'աքս ֆասըգլարըն տիւննասը իւզէրինէ
 թուֆան կէթիրիպ' սալահ վա'իզի հուհը սէքիզին-
 6 ճի օլարագ էէթէ էէթ էէէ մասուռն դըլտը իսէ , Վէ
 էյեր սօնկրա ֆըսգ իճրասընտա պուլլունաճագ օլսն-
 7 լարա 'իպրէթ իշիւն , Սատուլմ' վէ Ղամօրա շէհր-
 լէրինի քիւլ էաիպ' խարապ օլմալարընը հիւքմ'
 էթմէսիլէ պերապեր սալիհ օլսն լութը ֆաճիրլէ-
 8 հալտէ խէլաա էյլէտի իսէ , (Չիւնքի օլ սալիհ պէյն-
 լէրինտէ սաքին օլմազլէ , կէօրիւպ իշիտէրէք' կիւն-
 տէն կիւնէ քէնտի սալիհ ճանընը անդերին ա'մալը
 9 գապիհէլէրիլէ թա'գիպ էյլէր իտի ,) Բապպ միւթ-
 թաղիլէրի թէճրիպէտէն խէլաա էյլէմէք վէ հագգ-
 որզլարը վէ պախսուսուռն նափաքլիլէ իշթիհա իլէ
 թէնէ թապի' օլուպ' հիւքիւմէթի թահգիր էտէն-
 լէրի հիւքմ' ի 'ազապ թահթընտա բուզ ի ճէզա
 10 իշիւն մուհաֆաղա էթմէյի պիլիր : Պունլար փեր-
 վասըզ վէ խօտէյ օլարագ' շիւրէֆայա սէպպ էթ-
 11 մէքտէն գօրգմազլար . Հալ պու քի մէլէքլէր գուվ-
 վէթ վէ գուտրէթտէ անլէրտէն ա'ղամ' իքէն , Բապ-
 պըն հուզուրընտա անդերին 'ալէյհինէ սէպպ էտէ-

- 42 Բէք հիւքմ' էթմէղէր : Լաքին պունլար թապի'ա.
 թըյէ սէյա ու իթլաֆ իչիւն տօղմուշ օլան իա.
 բաքսըղ հայվանլար կիպի, պիլմէտիքլէր շէյլէրէ
 սէպպ էտէրէք, հագգսըղըղըն էճրինի ալմաղէ,
- 43 Քէնտի ֆէսատլարընտա ֆէնայա վարաճաղար արբ.
 պունլար կիւնտիւզիւն զէվգ ու սէֆսյը խօշ 'ատտ
 էտէրէր, վէ սիզին իլէ եէյիպ իշէրէր իքէն' քէնտի
 հիւլէրի իլէ թէլէզպիւղ էտէրէք լէքէ վէ 'այպ արբ.
- 44 արբ. վէ կիւնտհասն ֆէրաղաթ էթմէզ, վէ զինա
 իլէ տօլու կէօզլէրի օլուպ' սապիթ օլմայան ճանլա.
 րը իզալ էտէրէր. վէ գալպլէրի թամա'ա խաման
- 45 օլունան էհլ ի յա'նէթ տիրէր. թարիգ ի միւսթա.
 գիմի թէրըլէ հագգսըղըղըն իւճրէթ ինի սէվէն Պա.
 'ուր օղու Պալ'ամ' եօլնտ գահիպ օլարագ զէլալէ.
- 46 թէ տիւշտիւլէր, Օլ տախի ֆըսգը իչիւն թա'գիբ
 օլունուպ, տիւիլ մէրքէպ ինսան սէսիլլէ սէջլէ.
 յէրէք' փէյղամպէրին համաղաթընը մէն' էթտի :
- 47 Պունլար սուսըղ փունարլար, վէ շէտիտ բիւզիկար
 իլէ սիւրիւքէնէն պուլութլար օլարագ, գօյու գա.
 րանլգ իլ էլ էպէտ անլէր իչիւն սաղլանըլըշտըր :
- 48 Զիրա պիւթլանըն մաղրուրանէ սէօզլէրինի սէջլէ.
 մէլէրիլլէ՝ զէլալէթտէ սիւլուք էտնլէրտէն հէնուզ
 գուրթուլըշ օլան քիմսէլէրի շէհաթ ը նէֆսանի.
- 49 յէտէ շէնի'աթ իլէ իզալ էտէրէր : վէ անլէրէ
 հիւրրիլլէթ վա'տ էտէր իքէն քէնտիլէր ֆէսատըն
 գուլարը պուլունըրլար. զիրա պիւր քիմսէ քէնտինէ
- 20 զալիպ կէլէնին գուլը օլուր. Զիրա էյէր Բապպ վէ
 իւէլապէտար Յիսուս ֆրիսատսը պիլմէքիքլէ տիւնու.
 նըն նափաքիքլէրինտէն գուրթուլարգտան սօնիրա,
 պէ թէքրար օլ շէյլէր իլէ թուլուլարագ մաղուպ

- օլուրլարսա , սօնկրաքի հայլերի եվվէլքինտէն պետ-
 21 թէր օլուր : Զիրա անլեր իչիւն սալահ թարիգինի
 պիլմէմէքլիք , անը պիլտիրտէն սօնկրա քէնտիրէրէ
 թէսլիմ օլունան էմր ի մուգատտէստէն եիւզ չէ-
 22 վիրմէքտէն էվլա օլուր իտի : Լաքին՝ ֆէօփէք քէն-
 տի գայ էթտիլի շէյէ , վէ երյգանմը խընդիր չա-
 մուրտա եուվարլանմուղա տէօնաիւ՝ տէյիւ մէսէլ ի
 սոհիհին ֆէհվասընճա անլերին հազզընտա վազը՝
 օլտու :

ՊԱՊ 3

- 4 Էյ սէվկիւիւլէր , շիմտի պու իքինճի ըէսալէյի
 սիզէ եազըպ՝ իքիսինտէ սիզին սաֆի զիհինիզի իխ-
 2 թար թարիգիյէ ույանտըրըրմ , ֆի մուգատտէս
 փէյղամպէրլէր թարաֆընտան մուգատտէմա թէպ-
 լիզ օլունան քէլիմաթը վէ պիզիմ , էս՝նէ Բապպ վէ
 խէլապքեարըն ըէսուլէրինին թէնպիհինի տէր խա-
 3 թըր էաէսինիզ : Էվվէլ էմրտէ մա՛յիւմիւնիւլ օլ-
 սուն քի՝ սօն կիւնլէրտէ շէհվէթլէրինէ կէօրէ սիւ-
 4 լուք էաէն միւսթէհզիլէր կէլիպ , Անըն զուհուրը-
 նըն վա՛տը նէ՞րէտէ տիր , զիրա էճտատըն ույու-
 տըրլարը վազըթտան պէրու , հէր շէյ խիլդաթըն
 իպթիտասընտան պէրու օլտըզը կիպի դալըյօր՝ տէ-
 5 յէճէքլէր տիր : Զիրա անլեր պունտան զաստէն պի-
 խապէր տուրույօրլար քի սէմավաթ իպթիտատէն
 օլուպ՝ զէմին Ալլահըն քէլամը իլէ սուտան վէ սու-
 6 իլէ գա՛րիմ տիր . Պունլար իլէ օլ վազըթտա պու-
 լունան տիւնէա սույըն թուզեանըյլէ հէլաք օլտու :
 7 Շիմտիքի սէմավաթ վէ զէմին իսէ հէման օլ քէ-
 լամ իլէ մահֆուլ օլուպ՝ հիւքմ վէ ֆասըզ տտէմ

- լէրին հէլաբը կիւնիւնէտէք աթէշ իչիւն սագլանըլ
- 8 մըշ տըրլար : Վէ լաբին , էյ սէվկիւլիւլէր , շու պիր
շէյտէն , ետ'նի Բապպըն 'ինտինտէ պիր կիւն պին
եըլ կիպի վէ պին եըլ պիր կիւն կիպի օլտըղընտան
- 9 պիխտպէր օլմայտաընըղ : Բապպ՝ պո՝զըլարըն թէ-
'էխիւլէր էթմիշ տիր զանն էթաիբլէրի կիպի վա՝
տընտա թէ՛էխիւլէր էթմէղ . լաբին պիր քիմսէնին
հէլաբ օլմասընը տէյիլ , ահաագ ճիւմլէնին թէվպէ-
յէ կէլմէսինի իսթէմէսիյլէ , հագգըմըղտա թէ՛էն .
- 10 նի էյլէր : Վէ լաբին Բապպըն կիւնիւ [կէճէտէ]
իւրըսըղ կիպի կէլէճէք , տնտէ տախի սէմափաթ
կիւրիւլթիւ իլէ զա՝իլ օլտրագ , տնասըր եանմող-
լէ հալլ օլունաճագ տըր , վէ զէմին իլէ տնտէ պու-
- 11 լունան մէսնու'աթ միւհթէրիզ օլաճագ տըր : Իմաի
պունըարըն ճիւմլէսի հալլ օլունաճագընտան՝ սիզ
Ալլահըն կիւնիւնիւն վիւրուտինէ միւնթագըր օլա-
րուղ իսթի՛ճալ էտիպ՝ մուգատտէս հարէքէթլէրտէ
վէ թագփաւտա նասըլ քիմսէլէր օլմանըղ կէրէք
- 12 տիր . Օլ կէն քի տնտէ սէմափաթ թուլթուշուպ՝
հալլ օլունաճագ վէ տնասըր եանըղ էրիյէճէք տիր :
- 13 Լաբին անըն վա՛տը իւզըն՝ սալահըն սաբին օլաճա-
ղը եէնի սէմափաթ վէ եէնի զէմինէ միւնթագըր իղ :
- 14 Պու էճլաէն , էյ սէվկիւլիւլէր , պու շէյլէրէ միւն-
թագըր օլտըղընըղ հալտէ , տնըն 'ինտինտէ սէլա-
մէթ իլէ լէքէսիզ վէ գուտուրըղ պուլունմանըղա
- 15 ճէհտ էյլէյինիզ : Վէ Բապպըմըղըն թէ՛էնինիսինի
խէլասա 'ատաւ էտինիզ . նիթէքիմ՝ սէվկիւլիւ պիրա-
տէրիմիզ փափուս տախի քէնտինէ իհասան պուշու-
- 16 ըրլան հիբմէթէ կէօրէ , Պիլ ճիւմլէ րեսալէլէրինտէ
պու շէյլէրտէն պահս էթտիյի միսիլիւ , սիղէ տա-

էի ետզմըշ տըր . պունլարտա պտ'ղը կիւճ անկլա-
 շըլըր շէյլէր օլմաղլէ , ճահիլ վէ ուպաթսըլ քիմ-
 սէլէր օա'իր քիթապլար հազգընտա էթիթիէ կի-
 պի՝ քէնտի հէլոքլէրի իշիւն պունլարըն մա'նասընը
 17 տաիի թէգէիր էտէրլէր . իմտի սիղ , էյ սէվկիւլիւ-
 լէր , պոնոն էվվէլտէն պիլմէլլէ օազընընըլ , օլմա-
 յո քի ֆտարդլորըն հիլէօինէ թուլթուլտրադ քէն-
 18 տի ուպաթընըլտան տիւշէսիիլ . Ամմա Բապալ վէ
 իւշլապէտըրմըլ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթինտէ
 վէ 'իլմինտէ նիւմո պուլունըլ : Անա հէմ շիմտի
 հէմտէ եէվմ իւլ էպէտէտէք համո օլտուն : Ամին :

ԵՈՒՀԱՆՆԱ ՐԵՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ

ՊԻՄՈՒՄԻ ՐԵՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 4

1 ՕԼ իպթիտատէն մէվճուտ օլան , օլ իշիթմիշ , օլ
 կէօղլէրիմիղ իլէ կէօրմիւշ օլտըղըմըլ , օլ միւշահէ-
 տէ էտիպ էլլէրիմիղին լէմն էթտիյի Հայաթ Բէլա-
 2 մընա տա'իր Իսպիթի Գէրիւլ . (վէ հայաթ իզհար
 օլունտու , պիղ տաիի աւլ կէօրսիւք , վէ շէհատէթ
 էտէրէք ֆէտէրին նէզտինտէ պուլունմըշ օլուալ՝ պի-
 ղէ իզհար օլունան օլ էպէտի հայաթը սիղէ իւ-

- 3 պար էտերիդ.) Օլ կէօրտիւյիւմիւզիւ վէ իշխթտի-
 յիմիզի սիզէ ինպար էտերիդ, թա քի սիզին տա-
 խի պիզիմ իլէ իշխթիրաքըմըզ օլտուն. վէ պիզիմ իշ-
 խիաքըմըզ տախի Փէտէր իլէ վէ Օղլու Յիսուս
 4 Բրիստոս իլէ տիր: Վէ սիզին սիւրուրըմըզ միւքէմ-
 մէլ օլմասը իշին պուշլարը սիզէ եազարըզ:
 5 Վէ անտէն իշխիպ սիզէ վէրտիյիմիզ խապէր
 պու տըր քի՝ Ալլահ իուր տըր, վէ անտէ Տիշ պիւր
 6 զուլմէթ եօզ տըր: Էյէր անըն իլէ իշխթիրաքըմըզ
 վար տըր՝ տէյիպ տէ զուլմէթտէ սիւլուք էտէր ի-
 սէք, եալան սէյլէյիպ՝ հագիգաթըն իճրասընաա
 7 պուլընմայըզ: Ամին էյէր անըն իուրտա օլտըզ
 կիպի՝ իուրտա սիւլուք էտէր իսէք, պիւրի պիւրիմիզ
 իլէ իշխթիրաքըմըզ օլուր, վէ անըն Օղլու Յիսուս
 Բրիստոսըն գանը պիզի հէր կիւնահտան թաթհիւր
 8 էտէր: Էյէր՝ կիւնահըմըզ եօզ տըր՝ տէրսէք, քէն-
 տիմիզի ալաաաըրըզ, հագիգաթ տախի պիզտէ տէ-
 9 յիլ տիր: Էյէր կիւնահըլըմըզ իգրար էտէրսէք,
 կիւնահըլըմըզ 'աֆիլ էտիպ՝ պիզի հէր հագգաըզ-
 լըգտան թաթհիւր էյէմէք իշին Օ սաաըզ վէ 'ա-
 10 տիլ տիր: Էյէր՝ կիւնահ իշէմէմիշ իզ տէր իսէք,
 անը թէքըզիպ էտէրիլ, վէ անըն քէլամը պիզտէ
 տէյիլ տիր:

ՊԱՊ 2

- 1 Էյ չօճուգլարըմ, կիւնահ իշէմէմէնիզ իշին սիզէ
 պու շէյլէրի եազըյօրըմ, վէ էյէր պիւր քիմսէ կիւ-
 նահ իշէյէճէք օլուրսա, Փէտէրին նէգտիտէ շէ-
 2 Ֆիթիմիզ սալէ Յիսուս Բրիստոս վար տըր. Օլ տա-
 խի կիւնահըլըմըզ՝ վէ եալընըզ պիզիմֆիլէրէ տէ-

յիլ, տնճադ պիւթիւն տիւնեանն իւնահարնա
տախի քէֆարէթ տիր:

- 3 վէ անը պիւտիւրիդէ էմրէրինի հըֆզ էթտիյի-
4 միզտէն պիլիրիզ: Անը պիլիրիմ տէյիպ տէ էմրէ-
րինի հըֆզ էթմէյէն քիմսէ քեազիպ տիր, վէ հա-
5 գիգաթ տնտէ տէյիլ տիր: Լաքին հէր քիմ քի ա-
նըն քէլամընը հըֆզ էտէրսէ, ֆիլ հազիգէ պու-
քիմսէտէ Ալլահ մուհապէթի քէմալ պուլմուշ
տիր. տնտէ պուլմուշտըմըզը պուլմուն իլէ պիլիրիզ:
6 Անտէ գալըրըմ տէյէն քիմսէ անըն սիւլուք էյլէ-
տիյի միսիլիւ, քէնտիսի տաթի էյլէ սիւլուք էթ-
մէք կէրէք տիր:

- 7 Էյ պիրատերէր, սիգէ եէնի պիր էմը տէյիլ,
տնճադ իպթիտատէն սիզտէ օլտն էմը ի գատիմ
եազըյօրըմ. իշպու էմը ի գատիմ իպթիտատէն ի-
8 շէթտիյինիզ քէլամ տըր: Եինն սիգէ եէնի պիր էմը
եազըյօրըմ. օլ տաթի տնտէ հէմ սիզտէ հազգ
տըր. զիրա զուլմէթ կէլմէքտէ վէ նուր ի հազիգի
9 հալա գիյա վէրմէքտէ տիր: Նուրտա իմ տէյիպ
տէ պիրատերինէ պուլզ էտէն շիմտիյէ գատար
10 զուլմէթտէ տիր: Պիրատերինի սէվէն նուրտա գա-
11 լըր, վէ տնտէ սիւրչմէ սէպէպի եօգ տըր: Լաքին
պիրատերինէ պուլզ էտէն զուլմէթտէ տիր, վէ
զուլմէթտէ կէզիպ նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէզ,
չիւնքի զուլմէթ անըն կէօզէրինի քէօր էթմիշտիր:
12 Էյ չօճուզլար, սիգէ եազըյօրըմ, չիւնքի անըն
13 իսմի իչիւն կիւնահարնըզ 'աֆվ օլունտու: Էյ
փէտէրէր, սիգէ եազըյօրըմ, չիւնքի իպթիտատէն
օլտնը պիլտինիզ: Էյ նէվճիվանլար, սիգէ եազըյօ-
րըմ, չիւնքի շէրբէրէ զալիպ օլտընըզ: Էյ սըպէտն,

- 14 սիզէ եազըյօրըմ, չիւնքի փետերի պիլտինիզ: Էյ
փետերէր, սիզէ եազըյօրմ, չիւնքի իպթիտատէն օ-
լանը պիլտինիզ: Էյ նեվճիվանլար, սիզէ եազտըմ,
չիւնքի գուվվէթի սինիզ, վէ ԱլաՏըն քէլամը սիզ-
- 15 տէ գալըր, վէ շէրիբէ զալիպ օլտընըզ: Տիւնեայը վէ
տիւնեատա օլան շէյլէրի սէվմէյինիզ. էյէր պիբ
քիմսէ տիւնեայը սէվէրսէ սնտէ փետերէ մուհապ-
- 16 պէթ եօգ տըր: Զիրա տիւնեատա օլան հէր շէյ,
եա'նի թէն շէհվէթի վէ կէօզ շէհվէթի վէ 'եօմ-
րիւն թէքէպտիւրիւ, փետերտէն տէյիլ, անճագ
- 17 տիւնեատան տըր: Վէ տիւնեա վէ անըն շէհվէթի
զա'իլ օլուր. լաքին ԱլաՏըն իրատէթինի իճրա է-
տէն իլ էլ էպէտ գալըր:
- 18 Էյ չօճուգլար, տիիբ զէման տըր. վէ Տէճճալ
կէլիբ տէյիւ իշիթտիյինիզ միսիլիւ, շիմաի տախի
չօգ տէճճալար կէլմիշ տիրէր. պու սէպէպտէն ա-
- 19 խիբ զէման օլտըզընը անկլայօրըզ: Պիզտէն չըգար-
լար իսէ տէ, պիզտէն տէյիլէր իտի. զիրա էյէր
պիզտէն օլտալար իտի, պիզիմ իլէ գալմըշ օլուրլար
իտի. ամմա չէֆալը ճիւմլէնին պիզտէն օլմատըգ-
- 20 լարը աշիքեար օլմագ իշիւն օլտու: Սիզին իսէ Մու-
գատտէս թարափընտան մէսհինիզ օլմաղէ, հէր
- 21 շէյի պիլիբիինիզ: Հագիգաթը պիլմէտիյինիզ իշիւն
սիզէ եազմատըմ, անճագ անը պիլտիյինիզ վէ հիշ
պիբ քիզպ հագիգաթտան օլմատըղը իշիւն էպտըլ:
- 22 Յիսուսն Մէսիհ իտիյինի ինքեար էտէնտէն զայրի
քէզզապ քիմ տիր. փետերի վէ Օղլու ինքեար է-
- 23 տէն: Տէճճալ օ տըր: Օղլու հէր ինքեար էտէն՝ փե-
տերէ տախի մալքը տէյիլ տիր. (Օղլու իգրար է-
- 24 տէն՝ փետերէ տախի մալքը տիր:) Իմաի իպթիտա-

- տէն իշխութիւնիդ շէյ սիզտէ գալըն . էյեր իպ-
թխատաւն իշխութիւնիդ շէյ սիզտէ գալընսա , սիդ
25 տոխի Օլըւլտա վէ փտէրտէ գալընգալընդ : Վէ
քէնտինին պիզէ էթտիյի վա'ա պու տըր , եա'նի հա-
26 յաթ ը եպէտիյէ տիր : Սիզի իզլալ ետէնդեր հագ-
27 գընտա պու շէյլէրի սիզէ եազտըմ : Վէ սիզին ա-
նըն թտրափընտան ալըրզընդ մէս սիզտէ գալըր ,
վէ պիր քիմնէնին թա'լիմ էթմէսինէ իճթիյաճը-
նըլ եոգ տըր , ահճագ մատէմ քի օլ մէս սիզէ
հէր շէյ հագգընտա թա'լիմ ետէր , վէ հագգ օլըւպ
եալան տէյիլ տիր . վէ նիճէ քի սիզէ թա'լիմ էթ-
տի իսէ' տնտէ գալընըլ :
- 28 Վէ շիմտի , էյ չօճուգլար , տնտէ գալընըլ , թա
քի օ իզհար օլընտըրը գէման ճէտարէթիմիլ օլ-
տուն , վէ գըւհուրինտէ ահտէն իսէճիլ օլմիյալըմ :
- 29 էյեր տնըն սալիհ օլտըրզըն պիլիրսէնիլ , հէր սա-
լահը իշլէյէն քիմնէնին ահտէն թէվէլլիւտ էթտի-
յինի պիլիրսինիլ :

ՊԱՊ 3

- 1 Պագընըլ , փտէր պիզէ նէ կեօնէ մուհապպէթ իհ-
սան էթմիլ տիր քի' եվլատ Ուլահ թէսմիյէ օլը-
նալըմ . պուտուն իշիւն տիւնեա պիզի թանըմալ ,
- 2 չիւնքի աւը թանըմալը : էյ սէվկիւլիւլէր , շիմտի
եվլատ Ուլահ իլ , վէ նէ օլաճաղըմըլ տահա իզ-
հար օլընմատը իսէ տէ , օ իզհար օլընտըրընտա'
տնա միւշտալիհ օլաճաղըմըլ պիլիրիլ , ղերա աւը
հէման օլտըրը կիպի կէօրէճէյիլ :
- 3 Վէ հէր քիմին տնտէ պէյլէ իւմիտի վար իսէ ,
աւըն փաք օլտըրը միսիլլիւ քէնտի նէֆսինի փաք-

- 4 Լէր : Հէր քիմ կիւնաս իշէրսէ , շէրի'ամը տախի
 թէճափուզ էթմիշ օլուր , վէ կիւնաս շէրի'ամը
 5 թէճափուզ էթմէք տիր : Վէ պիլիրսինիշ քի' օ
 պիլիմ կիւնասլարմըղը ըէֆ' էթմէք իշէն իզՏար
 6 օլունտու . վէ անտէ կիւնաս եօգ աըր , Հէր քիմ
 անտէ գալըրտա , կիւնաս իշէմէզ . հէր կիւնաս իշ-
 7 լէյէն քիմնէ անը նէ կէօրմիւշ նէ պիլմիշ տիր : Էյ
 չօծուզլար , սիգի քիմնէ ալտաթմաօըն , օալաճ իշ-
 լէյէն անըն սալիճ օլտըղը միսիլիւ սալիճ տիր :
 8 Կիւնաս իշլէյէն Շէյթանտան աըր . զիրա Շէյթան
 իպթիտատէն պէրու կիւնաս իշէր . Իպիուլաճ պու-
 նուն իշլէն , եա'նի Շէյթանըն իշլէրինի իպթալ
 9 էթմէք իշլէն իզՏար օլունտու : Ալլաճտան հէր թէ-
 վէլիւտ էթմիշ օլան' կիւնաս իշլէմէզ . չիւնքի տ-
 նըն թօխմը անտէ գալըր , վէ Ալլաճտան թէվէլ-
 10 լիւտ էթմիշ օլտըղը էճլտէն կիւնաս իշլէյէմէզ : Էյվ-
 լատ Ուլլաճ իլէ Շէյթանըն էվլատը պու վէճՏէ
 զաճիր օլուր . սալաճ իշլէմէյէն հէմ տախի քէնտի
 11 պիրատէրինի սէվէյէն' Ալլաճտան տէյիլ տիր : Զի-
 րա իպթիտատէն իշլիթալիլինիլ թէնպիճ պու տըր
 12 քի' պիրի պիրիմիլի սէվէլիմ : Շէրիբտէն օլտրաֆ
 քէնտի գարնտաշընը դաթլ էտէն Գալին կիպի օլ-
 մայալամ' վէ անը նէ' սէպէպտէն դաթլ էթտի .
 քէնտի տ'մայը քէօթիլ վէ գարնտաշընըն տ'մալ սա-
 13 լիճ օլտըղը իշլէն Գալիլ էթի : Էյ պիրատէրլէրիմ ,
 տիւնեա սիգէ պուզլ էտէրսէ , թէ'աճճիւպ էթմէ-
 14 յինիլ : Էյօլիւմտէն հայաթա ինթիգալ էթտիլիմի-
 զի պիրատէրլէրի սէվտիլիմիգտէն պիլըրիլ . պիրա-
 15 տէրինի սէվմէյէն' էօլիւմտէ գալըր : Քէնտի պիրա-
 տէրինէ հէր պուզլ էտէն' դաթիլ տիր . վէ հիշ պիր

- գաթիլին տէրունինտէ հայաթ քէ պէտիյէ պու-
- 46 լունմատըղընը պիլիբոինիլ: Մուհապպէթի պուն-
տան, եա'նի փրէ-... քէնտի ճանընը եօլըմըզա ֆէ-
տա էթտիլինտէն պիլաիլ. պիլիմ տախի պիրատէր-
լէր եօլընա ճանլարըմըզ ֆէտա էթմէմիլ կերէք
- 47 տիր: Ամմա հէր քիմ տիւնեգի մա'իշէթէ մալիք
օլտըղը հալտէ՝ պիրատէրինին միւհթաճ օլտըղընը
կէօրիւր տէ, շէֆգաթընը անտէն տիրիլ էտէրսէ,
- 48 Ալլահ մուհապպէթի անտէ նա'սըլ գալըր: Էյ չօ-
ճուգլարըմ, լաֆգէն եա լիսանէն տէյիլ, անճագ
ֆի'լէն վէ հագիգաթէն սէվէլիմ:
- 49 Պունուռլէ տախի հագիգաթտէն օլտըղըմըզ պի-
լիբիլ, վէ անըն հուղուրընտա գալպլէրիմիլի թէ'-
- 20 մին էտէրիլ: Զիրա էյէր գալպլէրիմիլ պիլի թա'-
ղիւր էտէրսէ, Ալլահ գալպլիմիլտէն պէօյիւք օլուպ'
- 21 հէր շէյէ 'ալիմ տիր: Էյ սէվկիւլիւլէր, էյէր գալ-
պիմիլ պիլի թա'ղիւր էթմէգսէ, Ալլահըն հուղու-
- 22 րընտա ճէսարէթիմիլ վար: Վէ հէր նէ տիլէրսէք,
անտէն ալըրըլ. շիւնրի անըն էմրլէրինի հըֆլ էտէ-
րիլ, վէ անըն 'ինտինտէ մագպուլ օլան շէյլէրի իշ-
- 23 լէրիլ: Վէ անըն էմրի պու տըր քի՝ Օղլու Յիսուս
փրիստօսըն իսմինէ ինանալըմ, վէ պիլգէ էմր էթտի-
- 24 յի կիպի պիրի պիրիմիլի սէվէլիմ: Վէ անըն էմր-
լէրինի հըֆլ էտէն անտէ, օլ տախի պունտա գա-
լըր. վէ անըն պիլտէ գալտըղընը պունտան, եա'նի
պիլգէ վէրտիյի բուհտան պիլիբիլ:

ՊԱՊ 4

- 1 Էյ սէվկիւլիւլէր, հէր պիր բուհա ինանմայընըլ.
լաքին բուհլարըն Ալլահ թարաֆընտան օլուպ օլմա-

արդընը թէճրիպէ հտինիդ . զիրա տիւննատա չօգ
 2 քեազիպ փէյղամպէրէր խուրուճ էթմիշ տիր : Աւ-
 լահն Րուհնը պունուն իլէ պիլինիդ . Յիսուս ֆրիս-
 տուրն թէնտէ կէլմիշ իաիլինի իգրար էտն հէր
 3 բուհ Ալլահտան արը . վէ Յիսուս ֆրիստուրն թէն-
 տէ կէլմիշ իաիլինի իգրար էթմէյէն հէր բուհ Աւ-
 լահտան տէյիլ տիր . վէ Տէճճալն բահէ պու արը ,
 4 քի տնըն կէլէճէյինի իշիթ տինիդ , վէ էլ տն պի-
 4 լէ տիւննատա արը : Էյ չօճուգլար , սիզ Ալլահ-
 տան արնըզ վէ տնէրէ զալիպ օլտընըզ , զիրա սիզ-
 5 տէ օլան՝ տիւննատա օլանտան պէջիւբ տիր : Ան-
 լէր տիւննատան արըլար . պու սէպէպտէն տիւննա-
 տան պահս էտէրէր . տիւննա տախի տնէրի տինի-
 6 լէր : Պիզ Ալլահտան իզ . Ալլահը պիլէն պիլի տինի-
 լէր , Ալլահտան օլմայան պիզի տինկէմէզ . հագիգաթ
 բուհնըզ վէ զէլալէթ բուհնը պունտան պիլիբիզ :
 7 Էյ սէվիլիւլէր , պիրի պիրիմիզի սէվէլիմ՝ զիրա
 մուհապպէթ Ալլահտան արը . վէ հէր մուհապպէթ
 էտէն՝ Ալլահտան թէվէլիւլա էթմիշ տիր , վէ Աւ-
 8 լահը պիլիբ . Մուհապպէթ էթմէյէն՝ Ալլահը պիլ-
 9 մէմիշ տիր , զիրա Ալլահ մուհապպէթ տիր : Ալլա-
 հն պիզէ օլան մուհապպէթի պունունլէ՝ ես՝նի Աւ-
 լահնը քէնտի իպն ի վահիտինի , տնըն վասըթա-
 սըյլէ հայաթա մուլիբ օլմամըզ իչիւն տիւննայա
 10 կէժտէրմէսիյլէ իզհար օլունտու : Մուհապպէթ
 պունտա արը , տէյիլ քի պիզ Ալլահ սէվտիբ , տն-
 ճազ օ պիզի սէվտի , վէ քէնտի Օղլընը կիւնահա-
 բըմըզ իչիւն քէֆարէթ օլմազ իւզըէ կէժտէրտի :
 11 Էյ սէվիլիւլէր , Ալլահ պիզի պէջլէ սէվտի իտէ ,
 պիլիմ՝ տախի պիրի պիրիմիզի սէվմէմիզ կէրէք տիր :

- 12 Ալլահը տալա պիր քիմնէ կէօրմէմիշ տիր . պիրի պի-
րիմիզի սէվտիյիմիզ թագափրտէ՝ Ալլահ պիզտէ գա-
լըր , վէ անըն մոհհապպէթի պիզտէ քէմնոլ պուլ-
13 մուշ օլուր : Անտէ գալըրզըմըզը վէ անըն պիզտէ
գալըրզընը պուհնուն իլէ , եա'նի պիզէ քէնտի Բու-
14 հընտան վերմիշ օլտըրընտան պիլիբիզ , Վէ պիզ
կէօրտիւք , վէ շէհատէթ էտէրիզ քի՝ Փէտէր Օղ-
լու աիւնեանըն խէլապէտարը օլմագ իւզրէ կէօնտէր-
15 տի : Հէր քիմ քի Յիսուսըն իպնուլլահ իտիյինի
իգրար էտէրտէ , Ալլահ անտէ՝ օլ տախի Ալլահտա
16 գալըր : Պիզ տախի Ալլահըն պիզէ օլան մոհհապ-
պէթինի պիլտիք վէ ինանտըգ . Ալլահ մոհհապպէթ
տիր , վէ մոհհապպէթտէ գալան՝ Ալլահտա , Ալլահ
17 տախի անտէ գալըր : Մուհհապպէթ պիզտէ շուհուն
իլէ քէմալ պուլմուշ տըր քի՝ բուզ ի Ճէզատա Ճէ-
տարէթիմիզ օլա . զիրա օ նիճէ իտէ , պիզ տախի
18 պու տիւնեատա պէօյլէ իզ : Մուհհապպէթտէ գօր-
գու եօգ տըր , անճագ մոհհապպէթ ի քէամիլէ գօր-
գույը տէֆ՝ էտէր . զիրա գօրգուտա 'աղապ վար ,
վէ գօրգան քիմնէ մոհհապպէթտէ քէմալ պուլմա-
19 մըշ տըր : Պիզ անը սէվէրիզ , չիւնքի էվվէլա օ պի-
20 զի սէվտի : Պիր քիմնէ՝ Ալլահը սէվէրիմ տէյիպ տէ ,
քէնտի պիրատէրինէ պուզզ էտէրտէ , քեազիզ տիր .
զիրա կէօրտիւյիւ պիրատէրինի սէվմէյէն քիմնէ՝
21 կէօրմէտիյի Ալլահը նա'սըլ սէվէ պիլիբ : Վէ անըն
թարաֆընտան շու էմրիմիզ վար տըր քի Ալլահը
սէվէն քէնտի պիրատէրինի տախի սէվէ :

ՊԱՊ 5

- 1 Հէր քիմ քի Յիսուսըն Մէսիհ իտիյինէ ինանըրտա ,
Ալլահտան թէվէլլիւտ էթմիշ տիր . վէ հէր քիմ քի

- Թէվլիտ էտէնի սէվէրսէ , անտէն միւթէվէլլիտ օլա .
- 2 Նը տախի սէվէր : Էվլատ Ուլլահը սէվտիյիմիզի պոռն .
տան , Էա'նի Ալլահը սէվիւ պնըն էմրէրինի հըֆը
- 3 էթտիյիմիզտէն պիլէրիզ : Զիրա Ալլահ մուհապպէ-
թի պու տըր քի էմրէրինի հըֆը էտէլիմ . անըն
- 4 էմրէրի տախի աղըր տէյիլ տիր : Զիրա Ալլահտան
հէր միւթէվէլլիտ օլան' տիւնեայա զալիւ օլուր ,
վէ տիւնեայը մաղլուպ էտէն զալէպէ իմանըմը տըր :
- 5 Յիսուսըն իպնուլլահ իտիյինէ ինանան քիմսէտէն
զայրի տիւնեայը մաղլուպ էտէն քիմ տիր :
- 6 Սու վէ գան իլէ , Էալընըզ սու իլէ տէյիլ , ան-
ճաք սու հէմ տէ գան իլէ կէլէն պու տըր , Էա'նի
Յիսուս ֆրիստոս տըր , վէ շէհատէթ էտէն Բուհ
- 7 տըր , զիրա Բուհ հագիգաթ տըր : Զիրա [սէմատա
շէհատէթ էտէնլէր իւչ տիր , Փէտէր , ֆէլամ վէ
- 8 Բուհ իւլ Գուտու . վէ պու իւչ պիր տիր . Վէ գէ-
մինտէ] շէհատէթ էտէնլէր իւչ տիր , Բուհ վէ սու
վէ գան , իւչիւ տախի պիրտէ միւթթէֆիզ տիրլէր :
- 9 Էյէր ինան շէհատէթինի դապուլ էտէրսէք , Ալ-
լահըն շէհատէթի տահա պէջիւք տիր . զիրա Ալլա-
հըն քէնտի Օղլու հագգընտա վէրտիյի շէհատէթ
- 10 պու տըր : Իպնուլլահա իման էտէն քէնտի տէրու-
նինտէ օլ շէհատէթէ մալիք տիր . Ալլահա իման
էթմէյէն անը թէքզիպ էթմիշ օլուր . զիրա Ալլա-
հըն քէնտի Օղլու հագգընտա վէրտիյի շէհատէթէ
- 11 ինանմամը տըր : Վէ շէհատէթ շու տըր քի Ալլահ
պիզէ հայաթ ը էպէտիյէ իհան էթմիշ տիր , վէ
- 12 պու հայաթ անըն Օղլնտա տըր : Օղլա մալիք օ-
լան' հայաթա մալիք տիր . Իպնուլլահա մալիք օլ-
մայան հայաթա մալիք տէյիլ տիր :

- 13 Պա շէյէրի սիզ Խպնուլլահն իսմինէ իման է-
տէնդէրէ եազտըմ քի՝ հայաթ քէպէտիյէյէ մալիք
14 ման էտէսինիզ : Վէ անըն ինտինտէ մալիք օլտը-
ղըմըզ ճէսարէթ պու տըր քի՝ պիր շէյ անըն իրա-
տէթինէ կէօրէ տիլէտիյիմիզ հալտէ, պիզի տինկէր :
15 Մաթլուպըմըզ նէ իսէ՝ պիզի տինկէտիյինի պիլիբ-
սէք, անըն թարաֆընտան տիլէտիյիմիզ մաթլուպ-
լարը ոլմագատ օլտըղըմըզ պիլիբիզ :
16 Էյէր պիր քիմնէ պիրատէրինին պա'իս ի մէվթ-
օլմայան պիր կիւնաս իշլէմէքտէ օլտըղընը կէօրիւր-
սէ, տիլէսին, վէ տնա՝ եա'նի պա'իս ի մէվթ օլմա-
յան կիւնասը իշլէյէնդէրէ հայաթ վէրէճէք տիր .
պա'իս ի մէվթ օլման կիւնաս վար տըր, անըն իշլան
17 րէճա էթսին տէմէյօրըմ : Հէր հազդարըզըզ կիւնաս
տըր, վէ պա'իս ի մէվթ օլմայան կիւնաս վար տըր :
18 Ալլահտան հէր պիր միւթէվէլլիտ օլմանըն կիւնաս
իշլէմէյէճէյինի պիլիբիզ . ֆազաթ Ալլահտան թէ-
վէլլիտ էտէն քիմնէ քէնտի նէֆսինի հըֆզ էտէր
19 վէ շէրիբ անա տօգուանազ : Պիլիբիզ քի՝ Ալլահտան
իզ, պիւթիւն տիւնեա տախի շէրիբին զապթընտա
20 տըր : Հէմ պիլիբիզ քի Խպնուլլահ կէլտի, վէ Հազ-
դըզ պիլմէմիզ իշլան պիզէ իտրաք վէրտի . վէ պիզ
հազգ օլմանտա՝ եա'նի անըն Օղլու Յիւուս Գրիս-
տոստա իզ . հազգ Ալլահ վէ հայաթ քէպէտիյէ
21 պու տըր : Էյ չօճուգլար, քէնտինիզի փութլար-
տան հըֆզ էտինիզ : [Ամին:]

ԵՈՒՀԱՆՆԱ ՐԷՍՈՒՎԸՆ

ԻՔԻՆՃԻ ՐԷՍԱԼԵՍԻ

- 1 Պէն իխթիյարտան, հաղիգաթտա սեվտիյիմ,
- 2 վէ եալընը պէնիմ տէյիլ, անճազ հաղիգաթը պիլէպէրին ճիւղէսինին պիլտէ գալըպ իլ էլ եպտ պիլիմ իլէ պուլունաճազ հաղիգաթ սեպէպինտէն սեվտիքէրի միւնթէխապ խաթուն իլէ եվաաորնա.
- 3 փէտէր Ալլահ թարաֆընտան վէ փէտէրին Օղլու րապպ ցիտուս ֆրիտտոս թարաֆընտան հաղիգաթ վէ մուհապպէթտէ 'ինայէթ վէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ սիղին իլէ օլուն :
- 4 փէտէրտէն ալըըլըմըլ էմրէ կէօրէ սէնին եվաաորնտան հաղիգաթտա սիւլուք էտէնլէր պուլտը.
- 5 զըմտա զիյատէսիլլէ մէսրուք օլտըմ: վէ շիմտի, էյ խաթուն, սանա պիր եէնի էմր եազար կիպի տէյիլ, անճազ իպթիտատէն մալիք օլտըըլըմըլ Էւլլաֆ, սանա րէճա էտէրիմ քի պիրի պիրիմիլի
- 6 սէվէլիմ: վէ մուհապպէթ տնըն էմրէրինէ կէօրէ սիւլուք էթմէքիլիմիլ տիր. էմր պու ալըր քի' իպթիտատէն պէրու իշիթաիլինիլէ կէօրէ անտէ սիւլուք էտէսինիլ: Զիրա տիւնետյա ցիտուս ֆրիտտոսըն թէնտէ կէլտիլինի իղրար էթմէյէն չօզ իլլալ էտիճիլէր կէլտի. մուղիլ վէ Տէճճալ պու ալըր :
- 8 Էմէյիմիլիլ զայ' էթմէյիպ, անճազ էճր ի թամմէ նա'իլ օլմամըլ իլէն քէնաինիլէ տիգաթ էտի.

- 9 Ինչ : Հէր Թեճափուզ էտիպ տէ Գրիստոսըն Թա'լի-
մինտէ գալմայան քիմնէ Ալլահա մայիք տէյիլ տիր .
Գրիստոսըն Թա'լիմինտէ գալան քիմնէ հէմ փէտէ-
40 րէ հէմ տախի Օղլա մայիք տիր : Էյէր էանընրզա
տիր քիմնէ կէլիր տէ , պու Թա'լիմի կէթիրմէզսէ ,
սնը էվէ գապուլ էթմէյիպ' անա սէլամ տախի
41 վէրմէյինիզ : Զիրա անա սէլամ վէրէն անըն քէօ-
թիւ 'ամէլլէրինէ շէրիք օլմուշ օլուր :
- 42 Սիզէ հազաճադ չօդ շէյլէրիմ վար իսէ տէ , քէա-
ղէտ վէ միւրէքքէպ իլէ էւլմի իսթէմէտիմ , լաքին
սիւրուրըմիլ միւքէմմէլ օլմուր իչէն էանընրզա կէ-
43 լիպ' շէֆահէն սէյլէմէյէ իւմիտիմ վար : Սէնին
միւնթէխապ հէմշիրէնին էվլատը սանա սէլամ էտէր-
լէր : [Ամին :

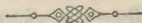
ԵՈՒՀԱՆՆԱ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻԻՉԻՆՃԻԻ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

- 1 Պէն իւթիյարտան հազիգաթտա սէվտիյիմ սէվ-
2 չիլիւ Ղայոսա . էյ սէվկիւլիւմ , ճանըն սա'ա-
տէթ ի հալտէ օլտըղը կիպի սէնին հէր շէյտէ սա-
'ատէթ ի հալին վէ 'աֆիյէթտէ պուլունմագլըղըն
3 իչէն տու'ա էտէրիմ : Զիրա պա'ղը պիրատէրլէր
կէլիպ' հազիգաթտա սիւլուք էթմէքտէ օլտըղըն
կիպի , սէնտէ պուլունան հազիգաթտա շէհատէթ

- 4 Էթտիբլէրինտէ զիյաւտէսիյլէ մէսրուր օլտրմ: Պոռն-
տան՝ եա'նի էվտարմըն հագիգաթտա սիւլուք էթ-
տիբլէրինի իշիթմէքտէն զիյաւտէ պէշլուք սիւրու-
5 ըմ՝ եօգ տըր: Էյ սէվիւլիւմ, պիրաւտըրէրէ վէ
զարիպլէրէ հէր նէ էտէր իսէն՝ սաաթգանէ էաւը-
6 սին: Անլէր քիլիսէին հուզուրընտա մուհապպէթի-
նէ շէհատէթ էթտիլէր. անլէրի տախի Ալլահըն ըր-
զասը իւզը՝ կէօնտէրաիյին հալտէ, էյի էթմիշ օ-
7 լուրսըն: Զիրա թա'իֆէլէրտէն պիր շէյ ալմայա-
8 ըագ, անըն իսմի իշիւն եօլա բէվան օլտըլտը: Խմտի
պիզ պէշլէ քիմէլէրի գապուլ էթմէյէ պօրճլու
իլ, թա քի հագիգաթտա էմէքտաշ օլտըմ:
9 Քիլիսէյէ եազաբմ իօէ տէ, արալարընտա պիրին-
ճի օլմագ սէվտասընտա օլտն Տիօթրէֆէս պիզի գա-
10 պուլ էթմէլ: Պոռ սէպէպտէն կէլտիյիմ թագտիր-
տէ, էթտիյի 'ամէլլէրինի՝ եա'նի 'ալէյհիմիգտէ
քէօթիւ սէօզլէր իլէ էթտիյի իթալէ ի լիսանը, վէ
պոռնուլլէ կքթիֆա էթմէյէրէք, պիրտտէրլէրի
քէնտիսի գապուլ էթմէտիքտէն մա'տա, իսթէյէն-
լէրի մէն՝ իլէ քիլիսէտէն իրաւճ էթտիյինի խաթը-
11 բա կէթիւրէճէյիմ: Էյ սէվիւլիւմ, շէրրէ տէյիլ,
անճագ խայրա միւզթէտի օլ. 'ամիլ ի խայր Ալ-
լահտան տըր, տամա 'ամիլ ի շէրր Ալլահը կէօրմէ-
12 միշ տիր: Տիմիթրիօս ճիւմլէնին վէ աուլ հագիգա-
թըն տախի հիւսն ի շէհատէթինէ մագհար աըր.
պիզ տախի շէհատէթ էտէրիլ, վէ շէհատէթիմիլ
հագգ օլտըղընր պիլիբսինիլ:
13 Եազաճագ չօգ շէյլէրիմ վար իտի իսէ տէ, սա-
նա միւրէքքէպ վէ գալէմ իլէ եազմագ իսթէմէմ:
14 Լաքին սէնին իլէ 'ան գարիպ կէօրիւշիւպ շիֆահէն

15 սեղլէմէք իւմիտինտէ իմ: Սանա սէլամէթ օլտուն ,
աօթլար սանա սէլամ էտերլէր . աօթլարա ֆի-
րատէ ֆիրատէ սէլամ էլլէ :

ԵԷՀՈՒՏԱ. ՐԷՍՈՒԼԸՆ

'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԷՍԱԼԷՍԻ

- 1 Յիսուս ֆրիստոսըն գուլը վէ Ես'գուլըն դարնոտա-
լը Եէհուտա , ֆեաէր Ալլահտա թագաիս վէ Յի-
սուս ֆրիստոստո մահֆուլ գըլընան տա'վէթլիլէ-
- 2 ըէ . Սիգէ մերհամէթ վէ սէլամէթ վէ մուհապպէթ-
իզտիյատ իւզրէ օլտուն :
- 3 Էյ սէվկիւլիւլէր , միւշթէրէք օլան խէլասըն խու-
սուսընտա սիգէ եազմագ իւզրէ զայրէթ ի քեամի-
լէտէ օլարագ , մուգատաէալէրէ պիր տէֆ'ա թէս-
լիմ օլունմըշ օլան իման իչիւն միւճահէտէ էտէսի-
նիդ' տէյիւ նոսիհաթ էտէրէք եազմագըլըմը լա-
- 4 զըմ կէօրաիւմ : Զիրա պու հիւքմ իչիւն գատիմ
տէն թագաիր օլունմըշ պո'ղը ֆասըգ քիմնէլէր խա-
ֆիյէն կիրիպ' Ալլահըմըլըն 'ինայէթինի ֆիւճուրա
թէպտիլ իլէ Սահիպ ի վահիտ օլան [Ալլահը] վէ
- 5 Բապըմըլ Յիսուս ֆրիստոսը ինքեար էտերլէր : Վէ
հէր նէ գատար մա'լիւմիւնիւլ իոէ տէ , սիգէ իս-
թար էթմէք իսթէրիմ քի' Բապպ գալմը Մըլըր
տիյարընտան գուրթարաղտան սօնկրա , եինէ ի-

- 6 ման էթմէյէնէրի հէլաք էյլէտի : Հէմ քէնտիլէրին
րի'ասէթինի հըֆզ էթմէյիպ' մէքեանլարընը թէրը
էտէն մէլէքէրի եէվմ ի 'ազիմին հիւքմիւ իչիւն է-
պէտի պէնպէր իլէ զուլմէթ ալթընտա հըֆզ էյ-
7 լէտի . Նիճէ քի Սատուամ վէ Ղամօրա վէ էթրաֆ-
լարընտա պուլունուպ անլէրին էմնալի իւզրէ իր-
թիքեապ ը զէնա էտէրէք , ճէոէտ ի ասէր արտընտ
տիւշէն շէհըլէր էպէտի աթէշին 'ազապընա տիւշար
8 օլմուշ օլտարադ , 'իպրէթ ի 'ալէմ օլտըլար : Հաքէզա
պու խուլէա սահալլէրի տախի ճէսէտի մուրտար է-
տէրլէր , վէ հիւքիւմէթի թահգիր էտիպ' շուրէֆա-
9 յա սէպալ էտէրլէր : Ամմա պաշ մէլէք Միխայէլ
Շէյթանա մուխալէֆէթ էտիպ' Մուստինն ճէսէտի-
նէ տա'իր միւճատէլէ էտէր իքէն , 'ալէյհինտէ սէպալ
իլէ հիւքմ' էթմէյէ ճէտարէթ էթմէյիպ , անճադ'
10 Սէնի Բապալ թա'գիր էթսին' տէտի : Պունլար իսէ
պիլմէտիլէրի շէյլէրէ սէպալ էտէրլէր , վէ լաքին
զսյըր ի նաթըզ հայվանաթ միսիլիւ պիթ թապի'
11 անիլտառըզլարը շէյլէրտէ ֆասիտ օլտըլար : Վա'
անլէրէ , զիրա Գայինին մէսլէրինտէ սիւլուր էթ-
տիլէր , վէ իւճրէթ իչիւն Պալ'ամըն ղէլալէթի ար-
տը սըրա գօշտըլար , վէ Գօրահըն էթտիյի կէլէ մու-
12 խալէֆէթտէ հէլաք օլտըլար : Պունլար սիզէն մու-
հապպէթ զիյաֆէթլէրինիլտէ լէքէրլէր օլուպ' սիզէն
իլէ եէյիպ իչէրէք , նէֆալէրինի գօրգուսըզ պէսլէր-
լէր . ըիւզկէնարլարտան' էօթէ պէրի սիւրիւքլէնէն
սուսուզ պուլուլթլար , չըպլադ վէ մէյլէսիզ , իքի
քէրրէ գուրումըշ , քէօքտէն գօփարըլմըշ աղաճըր
13 տըրլար . ֆէօփիւք կիպի քէնտի 'այալարընը չըգա-
րան շիտաէթլի տէնիլ տալըշալարը տըրլար . ափարէ

երթադլար տըր, քի զուլմէթ ի շէտիտէ անլէր ի-
չիւն իւ էլ էպէտ հըֆզ օլունմըշ տըր:

- 14 Վէ պունլարըն հազգընտա Ատէմտէն Լէտինճի
օլան Հանօք տախի վահի իլէ սեջլէյիպ տէտի քի՝
իշթէ Բապպ ճիւմէյի հիւքմ էյլէմէք վէ ճիւմէ
Փասըզլարը իրթիքեապ էթտիքլէրի ճէմի՝ ի ա՛մալ ք
15 Փասըզանէլէրի իչիւն, Վէ Փասըզ կիւնաճքեարլա-
րըն քէնտի ալէյհինտէ սեջլէտիքլէրի ճիւմէ սէրթ
շէյլէրտէն տօլայը իլզամ էթմէք իչիւն՝ օն պինլէր-
16 ճէ մուգատտէսլէրիլէ կէտի: Պունլար մըրըլտանը-
ճըլտը, քէնտի հալլէրինտէն թէշէքքի էտիճիլէր,
քէնտի շէհվէթլէրինէ կէօրէ սիւլուք էտիպ՝ աղզա-
րը պէօյիւք սեջլէյէրէք, քեար իչիւն թէմէլլուգ
17 էտէրլէր: Լաքին սիզ, էյ սէվկիւլիւլէր, Բապպը-
մըզ Յիսուս Քրիստոսըն ըտուլլէրի թարաֆընտան
մուգատտէմա «իդէ թէպլիզ օլունան քէլիմաթը,
18 եա՛նի՝ Ախիր պէմանտէ քէնտի Ֆըսղարընըն շէհ-
վէթլէրինճէ սիւլուք էտէն միւլթէհգիլէր օլաճադ-
լար տըր՝ տէտիքլէրինի խաթըրընըզ կէթիլինիզ:
- 19 Պունլար էհլ ի ի՛թիզալ, վէ նէֆսանի վէ Բուհա
20 մալլէր օլմայան քիմնէլէր տիր: Սիզ իսէ, էյ սէվ-
կիւլիւլէր, քէնտիլէրինիզի ազտէս իմանընըզ իւզէ-
րինէ պինա էտիպ՝ Բուհ իւլ Գուտա իլէ տուա է-
21 տէրէք, Քէնտիլէրինիզի Ալլահըն մուհապպէթինտէ
հըֆզ էտիպ՝ հայաթ ք էպէտիյէ իչիւն Բապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոսըն մերհամէթինէ միւլթէրազգիպ
22 օլունըզ: Վէ պիթ թէֆրիգ պա՛ղըլարընա մերհա-
23 մէթ էտինիզ, Պա՛ղըլարընը իսէ աթէշտէն դափա-
րազ գօրգու իլէ գուրթարընըզ. վէ թէն իլէ լէքէ-
լէնմիշ լիպաստան պիլէ լքրահ էտինիզ:

- 24 Վէ սիդի լէքէսիզ սազլամադա վէ քէնտի ճէլա-
լինին հուզուրընտա շատլըգ իլէ գուսուրըզ իհզար
25 էթմէյէ գատիր օլանա՝ իսէյաքէտրըմըզ եալընըզ
[ալիմ] Ալլահա * հէմ շիմտի հէմ տէ էպէա իւլ
ապատ 'իզզէթ վէ 'ազլամէթ, գուտրէթ վէ հիւ-
քիւմէթ օլտուն : Ամին :

ՎԱՀԻ Ի ԵՈՒՀԱՆՆԱ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Քրիստոսըն Վահէի տիր, ետ'նի՝ 'անգա-
րիպ մուծլագա վուգու՝ պուլաճագ շէյլէրի քէնտի
գուլլարընա կէօսթէրմէք իւզրէ, Ալլահն անա վեր-
տիյի վէ քէնտի մէլէյի վաաթթաաըյլէ կէօնտէրիպ՝
2 գուլլ Եուհանայա պէյան էյլէտիյի վահէ տիր : Օլ
տախի Ալլահն քէլամընտ վէ Յիսուս Քրիստոսըն
շէհատէթինէ հէման ճիւմէ կէօրտիւյիւ շէյլէրէ շէ-
3 հատէթ էյլէտի : Նէ միւպարէք տիր պու Նիւպուլ-
վէթին սէօզլէրինի օգույան, վէ տինկլէյիպ իչինտէ
եազլըմըշ օլան շէյլէրի հըֆզ էտէնլէր : զիրա վա-
զրթ եազըն տրր :
4 Եուհանա՝ Ասիատա պուլունան եէտի քիլիսէլէ-

* Պա'ղլուր՝ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն վաաթ-
թաաըյլէ էզէլտէն հէմ՝

- րէ : մէվճուտ օլան վէ օլմուշ վէ օլաճագ թարա-
 ֆընտան , վէ Անըն թախթը էօնիւնաէ պուլունան
 5 եէտի րուհ թարաֆընտան , վէ շահիտ ի սատըգ
 օլուպ՝ էմվլթտան Գըյա՝ Էրէնլէրէն իլքի վէ միւ-
 լուքը զէմինին րէ՛խի օլան Յիսուս Քրիստոս թա-
 րաֆընտան սիղէ 'ինպէթ վէ սէլամէթ օլսուն . պի-
 զի սէվիպ՝ քէնտի գտնը իլէ կիւնահլարըմըզտան երյ-
 6 գայարագ , վէ Փէտէրի Ալլահա միւլուք վէ քէ-
 հէնէ նասպ էտէնէ էպէտ իւլ ապատ 'իզգէթ վէ
 գուտրէթ օլսուն : Ամին :
- 7 Իշթէ պուլութլար իլէ կէլէյօր , վէ հէր կէօղ՝ վէ
 անը տէլէնլէր տախի անը կէօրէճէք տիր . վէ անըն
 սէպէպինտէն զէմինին պիլ ճիւմլէ գապիլէլէրի տէօ-
 8 յիւնէճէքլէր տիր : Պէլի . Ամին : Մէվճուտ օլան վէ
 օլմուշ վէ օլաճագ վէ հէր շէյէ գատիր * Բապպ
 պուլուրուր քի՝ Ալֆա վէ Օմէղա [Իպթիտա վէ ին-
 թիհա] պէն իմ :
- 9 Պէն Եուհաննա , քի սիզին պիրատէրնիզ վէ Յի-
 սուս Քրիստոսըն մուզպապասը վէ մէլէքիւթիւ վէ
 սապընտա շէրէքինիզ իմ , Ալլահն քէլամը վէ Յի-
 սուս Քրիստոսըն շէհատէթի իչիւն Փաթմօս տէնի-
 10 լէն տատաւա պուլունտըմ . վէ Բապպն կիւնիւնտէ
 իւզէրիմէ րուհ կէլիպ արտըմտան պօրու «է՛ի կիպի՝
 11 [Ալֆա վէ Օմէղա՝ Էվվէլ վէ Ախիր պէն իմ , վէ]
 կէօրտիչիւնիւ պիր քիթապա եազըպ (Ասիտա օ-
 լան) եէտի քիլիսէյէ , եա՛նի Էֆսուսա վէ Իզմիրէ
 վէ Փէրզամէյէ վէ Թիլաթիրէյէ վէ Սարտիսէ վէ
 Ֆիլատէլֆիսյա վէ Լատիզիսյա կէօնտէր՝ տէյիւ

- 42 պէօյիւք պիր սէտա իշիթտիմ: Վէ պոնա սէօյէ-
 յէն սէս Գիֆն Իրէյնէ կէօրմէք իշիւն տէօնտիւմ, վէ
 43 տէօնտիւյիւմտէ, եւտի ալթուն շէմ'տան' վէ եւ-
 տի շէմ'տանըն օրթասընտա Իպն իւլ ինսանա
 պէնդէր, վէ այաղընա գատար պիր էպլապ կիյին-
 միշ, վէ կէօքսիւնէ պիր ալթուն գուշապ գուշան-
 44 մըշ օլան պիր զաթ կէօրտիւմ: Վէ պաշը իլէ սաշ-
 լարը պէյապ ետիաղը միսիլլիւ, գար կիպի պէյապ
 45 իտի, վէ կէօլէրի աթէշ 'ալէվի կիպի իտի: Այապ-
 լարը տախի ֆուրունտա գըզարմըշ խասս փիրինձէ
 պէնդէր օլարապ, սէսի տախի չօգ սուլարըն սէսի
 46 կիպի իտի. Վէ սաղ էլինտէ եւտի երլարը պուլու-
 նուպ' աղղընտան իքի աղղըլը քէսքին պիր գըլըճ
 չըգար իտի, շէհրէսի տախի գուվէթիլլէ ղիյա վէ-
 47 բէն կիւնէշ կիպի իտի: Վէ անը կէօրտիւյիւմտէ,
 այապլարընա էօլիւ կիպի տիւշտիւմ: Օլ տախի սաղ
 էլինի իւզէրիմէ վաղ' իլէ տէտի քի' Գօրգմա, պէն
 48 էվվէլ վէ Ախիր վէ հայյ օլան իմ: վէ էօլմիւշ
 իտիմ, վէ իշթէ էպէտ իւլ ապտտ հայյ իմ: [Ա-
 մին]. վէ հավիյէ իլէ մէվթին անտխթարըսը պէն-
 49 տէ տիր: Աէօրտիւյիւն վէ հաղըր օլան վէ պունտան
 20 սօնկրա վուգու' պուլտճապ շէյէրի, Սաղ էլիմտէ
 կէօրտիւյիւն եւտի երլարըն սըրրընը վէ եւտի ալ-
 թուն շէմ'տանը եազ. օլ եւտի երլարը եւտի քի-
 լիսէինի մէլէքէրի օլուպ' [կէօրտիւյիւն] եւտի շէմ'-
 տան տախի եւտի քիլիսէ տիր:

ՊԱՊ 2

- 1 Եֆուտտա օլան քիլիսէինի մէլէյինէ եազ, եւտի
 երլարըլը սաղ էլինտէ թութուպ' եւտի ալթուն

- չէմ՝ տանըն օրթատընտա կեզէն Զաթ պեջլէ պու-
 2 յուրուր . Սէնին 'ամէլէրինի վէ էմէյինի վէ սապ-
 րընը վէ շերերէրէ թէհամմիւլ էտէմէտիյինի վէ
 3 րիպէ էտիպ' անէրի եալանճը պուլտըղընը , վէ
 սապը էտէրէք թէհամմիւլ էթտիյինի վէ իսմիմ ի-
 4 չիւն (էմէք չէքէրէք) կէվչէմէտիյինի պիլիւրիմ : Պու-
 ճիւմլէ իլէ 'ալէյհիտէ տէյէճէյիմ վար . չիւնքի
 5 էվվէլքի մուհապպէթինի թէրք էթտին : իմտի նէ-
 րէտէն տիւշմիւշ օլտըղընը խաթրընա կէթիւր , վէ
 թէվպէ էյլէ , վէ էվվէլքի 'ամէլէրի իշլէ . եօգսա
 թէվպէ էթմէզ իսէն , սանա թէզ կէլիւր վէ շէմ'-
 6 տանընը եէրինտէն գալտըրըրմ : Լաքին սէնտէ պու-
 վար քի' Նիգօլավիլէին 'ամէլէրինտէն իբրահ է-
 տէրսին , պէն տախի անլէրտէն իբրահ էտէրիմ :
 7 Գուլաղը օլան քիմնէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սէջլէտի-
 յինի իշիթսին . Ղալիպ օլտնա Ալլահըն ճէննէթի
 օրթատընտա օլան հայաթ աղաճընտան եէմէքլիյի
 իհասն էտէճէյիմ :
 8 վէ իզմիրտէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եաղ , էօլ-
 միւշ օլուպ տա տիրիլմիշ օլան' օլ էվվէլ վէ Աիւր
 9 պէօյլէ պույուրուր . Սէնին 'ամէլէրինի վէ մուզա-
 յազանը վէ ֆազրընը , (ամմա գէնկին սին ,) վէ Եէ-
 հաթէ տէյիլ , անճազ Շէյթանըն ճէմա'աթը իքէն ,
 Եէհուտի իզ' տէյէնլէրին քիւֆրիւնիւ պիլիւրիմ :
 10 Չէքէճէյին շէյլէրին պիլիւրինտէն գօրգմա . իշթէ
 թէճրիպէ օլունմանըզ իշիւն Շէյթան սիզտէն ա'-
 ղուրընը հապսա իլգա էտէճէք , վէ օն կիւն գաւար
 մուղայազանըզ օլաճազ տըր . էօլիւմէ տէկին սա-
 տըզ օլ , պէն տախի սանա հայաթ թաճընը վէրի-

- 41 րիմ: Գուլաղը օլան քիմնէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սեղ-
լէտիլիի իշիթսին: Ղալիպ օլան՝ իքինճի էօլլամտէն
զէյան չէքմէյէճէք տիր:
- 42 Վէ Փերզամէտէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եաղ,
իքի աղըզը քէքին գըլըճըն սաճիպի պէյլէ պու-
- 43 յուրուր: Անին 'ամէլէրինի վէ սէնին նէրէսէ,
եա'նի Շէյթանըն թախթը պուլլանաղը եերտէ սա-
քին օլաղընը պիլիրիմ, վէ իսմիմի գապի թուլթար-
սըն, վէ արանըզսա Շէյթանըն սաքին օլաղը եեր-
տէ օլ սաաղգ չէճիտիմ օլան Անթիփաս գաթլ օ-
լուլաղը կիւնլերտէ պիլէ, պանա օլան իմանընը
- 44 ինքեար էթմէտին: Պու ճիւմլէ իլէ 'ալէյճինտէ պիր
աղ տէյէճէյիմ վար: չիւնքի օրտտա, եանընտա
փուլթ գուրպանընտան եեմէլէրի վէ զինա էթմէլէրի
իչիւն՝ պէնի իսրայէլին էօնիւնէ թէօքէզ գօմագը-
ղը Պալագա էօյրէտէն Պալ'ամըն թա'լիմինի թու-
- 45 թանլար վար: Հոքէզա սէնին եանընտա տախի պէ-
նիմ իքրաճ էթտիլիմ Նիգօլափլէր թա'լիմինի թու-
- 46 թանլար վար: * Թէվպէ էյլէ. եօգսա սանա թէզ
կէլիպ աղըմըն գըլըճըյլէ անլէր իլէ ճէնք էտերիմ:
- 47 Գուլաղը օլան քիմնէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սեղլէտի-
լինի իշիթսին: Ղալիպ օլանա մաճֆուզ մէնտէն
եեմէքլիլի իճսան էտիպ՝ անա պիր պէյաղ թաշ
վէրէճէյիմ, օլ թաշըն իւղէրինտէ տախի անը տ-
լանտան մա'տա քիմնէնին պիլմէտիլի պիր իմ ի
ճէտիտ եաղըլը տըր:
- 48 Վէ թիաթիբէտէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եաղ,
կէօլլէրի աթէշ 'ալէվի կիպի օլուպ՝ այաղլարը

* Պա'ղլու՝ իմտի թէվպէ

- խառս փրկեցճէ պէնդէր օլան իպնուլաս պէոյլէ պու-
 49 յուրուր . Սէնին 'ամէլլէրինի վէ մուհասպպէթինի վէ
 խըամէթինի վէ իմանընը վէ սապըրնը հէմ սօնկրա-
 քի 'ամէլլէրին եվվէլքիլէրտէն զէյաուէ օլտըղընը պի-
 20 լիրմ : Պու ճիւմլէ իլէ 'ալէյհնտէ [պիր ազ] տէ-
 յէճէյիմ վար . չիւնքի նէպիյէ իմ տէյէն դարը
 Իէզապէլ զինա էթմէյի վէ փութ գուրպանընտան
 եթմէյի թա'լիմ էտէրէք , գուլտըմը իզալ էթմէ-
 21 սինէ պրաղըրսըն : Վէ պէն անա քէնտի զինասըն-
 տան թէվպէ իչիւն միւհլէթ վէրտիմ իոէ տէ , թէվ-
 22 պէ էթմէտի : Իշթէ անը պիր ետթաղա , վէ անըն
 իլէ զինա էտէնլէրի քէնտի 'ամէլլէրինտէն թէվպէ
 էթմէտիքլէրի թագտիրտէ՝ պէոյիւք մուզայադայա
 23 իլգա , Վէ էվլատընը մէվթ իլէ գաթլ էտէճէյիմ .
 վէ ճիւմլէ քիլիսէլէր պէոյրէքլէր իլէ գալլլէրի թէֆ-
 թիշ էտէն պէն խալիյիմի պիլէճէքլէր . վէ հէր պի-
 24 րինիլէ ա'մալընըզա կէօրէ վէրէճէյիմ : Ամմա սիզ
 թիաթիւրէտէ պուլունան սա'իրլէրէ հէման պու-
 թա'լիմի գապուլ էթմէյէն վէ Շէյթանըն ա'մաղը
 'ատա էթտիքլէրի շէյլէրի պիլմէյէնլէրէ տէրիմ քի՝
 25 Իւզէրինիլէ զայրի եիւք գօմայաճաղըմ , Մէյէր քի
 մալլք օլտըղընըլ շէյի թա պէն կէլինճէյէ տէկին
 26 գափի թութասընըլ : Վէ զալիպ օլուպ՝ 'ամէլլէրիմի
 նիհայէթէ տէկին հըֆլ էտէն քիմսէյէ՝ պէն փէ-
 տէրիմ թարաֆընտան ալտըղըմ կիպի՝ միլլէթլէր
 27 Իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրէճէյիմ . Օլ տախի անլէ-
 րէ տէմիր 'ատա իլէ * հիւքիւմէթ էտէճէք ,՝՝ անլէր
 տախի չէօմլէքճի գապլէրի կիպի փարէլէնէճէք տիր

28 Վէ տնա սապահ եղարդնը վերէճէյիմ, (29) Գու-
լաղը օլան քիմնէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սեօյլէտիյինի
իշիթսին :

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ Սարտիստէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ,
Ալլահըն ետի Բուհընա վէ ետի եղարդա մալիք
օլան պէօյլէ պուշուրուր . Սէնին 'ամէլլէրինի' եա'նի
տիրի սին տէյիւ իսմին վար իքէն' էօյիւ օլարդնը
- 2 պիլիրիմ: Ույանըգ օլ, վէ պագըյոյէ դալապ էօլմէք
իւղրէ օլան շէյլէրի դուվվէթլէնտիր . զերա սէնին
'ամէլլէրինի' Ալլահըն հուղուրընտա միւքէմմէլ պուլ-
- 3 մատմ: Իմտի նասըլ ալարդնը վէ իշիթտիյինի
խաթըրնա կէթիր, վէ հըֆզ էտէրէք' թէվպէ էյ-
լէ . ույանըգ օլմատըղըն թադատիրտէ սէնին իւղէրի-
նէ խըրսըզ կիպի կէլէճէյիմ, վէ իւղէրինէ հանկը
- 4 սա'աթտա կէլէճէյիմի պիլլէմէյէճէքսին : Ֆազաթ
Սարտիստէ պիլլէ էլպիսէլլէրինի քիրլէթմէմիշ պիր
գա'չ քիմնէլլէրին պուլլուհուպ, պուհլար պէնիմ ի-
լէ պէրապէր պէյազ ելլէ'է իլէ կէղէճէքէր, չիւպի
- 5 լա'իգ տըրլար : Ղալիպ օլան քիմնէ պէյազ էլի-
սէյի լապիս օլաճադ տըր, պէն տախի իսմինի հա-
յաթ քիթապընտան ոսլա մահվ էթմէյէճէյիմ,
վէ սնըն իսմինի ֆէտէրիմին վէ մէլա'իքէսինին հու-
- 6 զուրընտա իգրար էտէճէյիմ: Գուլաղը օլան քիմնէ
Բուհըն քիլիսէլէրէ սեօյլէտիյինի իշիթսին :
- 7 Վէ Ֆիլատէլֆիատա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ
եազ, Գուտտուս վէ հազգ, վէ Տաուտըն ոնախթա-
րընա մալիք օլուպ' աչտըղընը քիմնէ գափադամազ,
վէ գափադըղընը քիմնէ աչամազ օլան Զաթ պէօյ-

- 8 Է պուշուրուր . Սէնին 'ամէլէրինի պիլերիմ . Իշթէ
սէնին էօնիւնտէ քիմսէնին գափայտմայաճաղը պիր
աչըգ գափու գօտըմ , զերա պիր ազ գուզվէթին օ-
լարագ քէլամըմը հըֆզ էյլէտին , վէ իսմիմի ին-
9 քէար էթմէտին : Իշթէ Եէհուտէ տէյիլ իքէն՝ ան-
ճագ քիզպէն Եէհուտի իզ՝ տէյէրէք , Շէյթանըն
ճէմա՝տթընտան օլանլարը կէթիրէճէյիմ . Իշթէ ան-
լերի կէթիրիպ այագլարընըն էօնիւնտէ սէճտէ գըլ-
տըրարագ անլերէ սէնի սէվտիյիմի պիլտիրէճէյիմ :
10 Սապըմըն քէլամընը հըֆզ էյլէտիյին սէպէպտէն՝
պէն տախի սէնի զէմին իւզէրինտէ սաքին օլանլարը
թէճրիպէ իչիւն պիւթիւն տիւնետանըն իւզէրինէ կէլ-
մէք իւզըէ օլան թէճրիպէ սա՝տթընտան հըֆզ է-
11 տէրիմ : Իշթէ թէզ կէլիրիմ . սէնտէ պուլունանը
12 գափի թութ , օլմայա քի պիրի թաճընը ալա : Ղա-
լիպ օլան քիմսէյի Ալլահըմըն հէյքէլնտէ 'իմատ
եափաճաղըմ , վէ արթըգ աըշարը չըգմայաճագ տըր .
վէ անըն իւզէրինէ Ալլահըմըն իսմինի , վէ Ալլահըմ
թարաֆընտան սէմատան նիւղուլ էտէն Ալլահըմըն
շէհրի՝ եէնի Եէրուշալիմին իսմինի , վէ պէնիմ Էէ-
13 նի իսմիմի եազաճաղըմ : Գուլաղը օլան քիմսէ Բու-
հըն քիլիսէլէրէ սէջլէտիյինի իշիթսին :
14 Վէ Լատիգիատա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եաղ ,
Օլ Ամին՝ օլ սատըգ վէ հագգ Շահիտ , Ալլահըն
15 խիլգաթընըն իպթիսասը պէջլէ պուշուրուր . Սէնին
'ամէլէրինի պիլերիմ քի՝ նէ սօղուգ նէ տէ սըճագ
16 սըն . քէաշքի եա սօղուգ եա սըճագ օլա իտին : Իմտի
եա սօղուգ եա սըճագ օլմայըպ՝ ըլըգ օլտըղըն իչիւն
17 սէնի աղղըմտան իսթիֆրազ էտէճէյիմ : Զէնկին իմ
վէ մալտար օլալմ վէ պիր շէյէ միւհթաճ տէյիլ

- իմ՝ տէրիւս սէն պիշարէ վէ սէֆիլ վէ ֆադիր վէ
 18 քեօր վէ չեփլադ օլտըղընը պիլմէտիյին էճլտէն, Սա-
 նա նասիհաթ էտէրիմ քի զէնկին օլմադ իչիւն ա-
 թէշտէ գալ օլունմըշ ալթուն, վէ կիյիսիւս չեփ-
 րալըղընըն՝ ալպը կէօրիւնմէմսի իչիւն պէյազ էլ-
 պիսէ պէնտէն սաթուն տաւսըն, վէ կէօրմէն իչիւն
 19 կէօղէրինէ իլաճ գոյսսըն: Պէն պիլ ճիւմլէ սէվտի-
 յիմ քիմնէլէրի թա՛ղիւր վէ թէ՛տիւս էտէրիմ. իմտի
 20 զարէթիլ օլուս՝ թէվպէ էյլէ: Իշթէ գափուտա
 տուրուս չալըյօրըմ. էյէր պիւր քիմնէ սէօիմի իշի-
 տիւր տէ գափուլը աշար իսէ, անըն ետնընա կիթէ-
 րիմ, վէ պէն անըն իլէ՝ օլ տախի պէնիմ իլէ ազ-
 21 շամ թա՛ամը էտէճէյիլ: Ղալիւս օլանա պէնիմ իլէ
 թախթըմուտ օթուրմագլըղը իհսան էտէճէյիմ, նի-
 թէքիմ պէն տախի զալիւս օլուս՝ Փէտէրիմ իլէ ա-
 22 նըն թախթընտա օթուրտըմ: Գուլաղը օլան քիմ
 սէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սէյլէտիյինի իշիթսին:

ՊԱՊ 4

- 1 Պու շէյլէրտէն սօնկրա կէօրտիւմ քի սէմաստա ա-
 չըմըշ պիւր գափու վար իտի, վէ պօրու սէտասը
 կիպի պէնիմ իլէ սէյլէշտիյինի իշիթմիլ օլտըղըմ
 էվիլէքի սէտա՝ Պուրայա չըգ, վէ պուռնտան սօնկրա
 վադը՝ օլաճադ շէյլէրի սանա կէօթէրէյիմ՝ տէտի:
 2 Վէ տէր՝ ադապ իւզէրիմէ Բուհ կէլտի, վէ իշթէ
 սէմաստա գուրուլմըշ պիւր թախթ վէ թախթըն իւ-
 3 զէրինտէ պիւր օթուրան վար իտի: Վէ օլ օթուրան
 կէօրիւնիւշտէ եէշիմ վէ գըրմըղը՝ ագիւգ թաշընա
 պէնղէր իտի. վէ թախթըն էթրաֆընտա կէօրիւ-
 նիւշտէ վիւմրուտէ պէնղէր գալս ը գուլահ վար ի-

- 4 տի : Վէ թախթըն էթրաֆընտա եիրմի տէօրթ
 թախթ պուլունուպ՝ օլ թախթլարըն իւզէրինտէ
 տախի պէյապ էլպիսէյի լուպիս՝ վէ պաշարլընտա
 ուլթուն թաճլարը օլան եիրմի տէօրթ իխթիյար օ-
- 5 թուրմը [էթօրտիւմ] : Վէ թախթտան շիմէքէր
 վէ կիւրիւլթիւէր վէ սէտալար չըզըյօր իտի , վէ
 թախթըն էօնիւնտէ՝ Ալլահըն եէտի Բուհը օլան՝
- 6 եանըպ 'ալէվէնէն եէտի գոնտիլ վար իտի : Վէ
 թախթըն էօնիւնտէ պիլլուրա պէնզէր սիրչէտէն պիր
 տէնիլ օլուպ՝ թախթըն օրթտսընտա վէ թախթըն
 էթրաֆընտա էօնիւ վէ աւգասը կէօզէր իլէ տօլու
- 7 տէօրթ զիրուհ վար իտի : Վէ պիրինճի զիրուհ աւա-
 լանա պէնդէր , վէ իքինճի զիրուհ պուզաղըյա պէն-
 զէր , վէ իւչիւնճիլ զիրուհըն եիւզիւ ինտան էէ-
 կիպի , վէ սէօրտիւնճիլ զիրուհ ուչան գարթալա
- 8 պէնզէր իտի : Վէ տէօրթ զիրուհըն հէր պիրինին
 էթրաֆընտա ալթըշար գոնտաղ պուլունուպ՝ իչ
 թարաֆտան կէօզէր իլէ տօլու իտիւէր , վէ կէճէ
 կիւնտիւզ ֆէրաղաթ էթմէյէրէք , Գուտտուս ,
 Գուտտուս , Գուտտուս , մէվճուտ օլմուշ վէ օլան
 վէ օլաճապ , վէ հէր շէյէ գատիր Բապպ Ալլահ՝
- 9 տէրլէր իտի : Վէ զիրուհլար թախթըն իւզէրինտէ
 օթուրան վէ իլ էլ էպէտ հայյ օլանա համո վէ
- 10 'իզգէթ վէ շիւքը 'արզ էթտէքլէրինտէ՝ Օլ եիրմի
 տէօրթ իխթիյար թախթըն իւզէրինտէ օթուրանըն
 հուզուրընտա եէրէ գափանըպ , իլ էլ էպէտ հայյ
 օլանա սէճտէ գըլարլար , վէ թաճլարընը թախթըն
- 11 էօնիւնէ պրաղըպ՝ Եա Բապպ , համո ու 'իզգէթ վէ
 դուտրէթ ալմագլըղա լա'իգ սըն , զիրա հէր շէյի
 սէն խալպ էյլէտին , վէ սէնին իրատէթին իլէ մէվ-

ճուտ տըր, վէ խալգ օլունարլար՝ տէրլէք իտի՛ :

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ թախթտա օթուրանըն սաղ էլինտէ իշլըիտի
վէ տրգասը եազըլմըշ վէ եէտի միւհը իլէ միւհը.
- 2 լէնմիշ պիր քիթապ կէօրտիւմ՝ Վէ՛ Քիթապը ա.
չըպ միւհըլէրինի չէօզմէյէ լա՛իգ քի՛մ տիբ՝ տէլիւ
պիւլէնտ ափաղլէ նիտա էտէն պիր գուզվէթի մէ.
- 3 լէք կէօրտիւմ՝ Վէ կէրէք սէմատա վէ կէրէք ղէ.
մինտէ վէ ղէմին ալթընաա՝ քիթապը աշմաղա եա.
խօտ անա նազար գըլմաղա քիմնէ միւզթէտիր տէ.
- 4 յիլ իտի՛ Վէ քիթապը աշմաղա [վէ օգոմմաղա]
եախօտ անա նազար գըլմաղա քիմնէ լա՛իգ պու.
լունմաարըլ իշիւն՝ պէն ղէյաաէսիյլէ աղըյօր ի.
- 5 տիմ՝ Վէ իիթիյարլարտան պիրի պանա տէտի քի՛
Աղլամա, իշթէ Տաուտըն սալը օլուպ կէհուտա
սըպթընտան օլան Աըսըն քիթապը աշըպ եէտի
- 6 միւհըլնիւ չէօզմէյէ ղէֆէրեապ օլտու՛ Վէ թախթ
իլէ տէօրթ ղիրուհըն օրթաաքնտա վէ իիթիյարլա.
րըն օրթաաքնտա եէտի պույնուզա, վէ Ալլահըն
պիւլթիւն ղէմինէ իրսալ օլունան եէտի Րուհը օլան
եէտի կէօզէ մալէք օլարագ, քէ՛էննէհու ղէպհ օ.
- 7 լունմըշ պիր Գուղու տուրույօր կէօրտիւմ՝ Օլ տա.
իի կէլիպ թախթտա օթուրանըն սաղ էլինտէն քի.
- 8 թապը ալար՝ Վէ քիթապը ալտըլը կիպի, օլ
տէօրթ ղիրուհ վէ հէր պիրինին եէտինտէ պիր թան.
պուր վէ մուգատտէսլէրին տու՛ալարը օլան պու.
խուր իլէ տօլու ալթուն թապար պուլունան օլ
էիրմի տէօրթ իիթիյար Գուղունըն հուզուրընաա
- 9 եէրէ դափանարլար՝ Վէ պիր եէնի թէսպիհ թէ.

բէննիւմ էտէրէք՝ Գիթապը ալըպ միւհրէրինի աչ-
մաղա լա՛իգ սըն . չիւնքի վէպհ օլունաւըն , վէ գա-
նըն իլէ պիզի Ալահա հէր դապիլէ վէ լիսան վէ
10 գալմ վէ միլէթ իշնաւէն իշթիրա էլէտին , վէ
պիզի Ալահաճըզըն հուզուրընտա միւլուք վէ քե-
հէնէ էլէտին , պիզ տախի զէմին իւզէրինտէ սալ-
11 թանաթ էտէճէլիլ տէրէր իտի : վէ կէօրտիւմ ,
վէ թախթ իլէ զիրուհլար վէ իխթիյարլարըն էթ-
րաֆընտա չօգ մէլէքլէրին սէսինի իշթտիւմ . անլէ-
րին միգտարը տախի օն պին քէրլէ օն պինլէր վէ
12 պինլէրճէ պինլէր օլուպ՝ պիւլէնտ ալաղլէ՝ Զէպհ օ-
լունմըլ օլան Գուզու գուարէթ վէ զընա վէ հէք-
մէթ վէ գուվվէթ վէ իլզէթ վէ համա վէ պերէ-
13 քէթի ալմաղըզա լա՛իգ տըր՝ տէրլէր իտի : վէ
սէմատա վէ զէմինտէ վէ զէմին ալթընտա պուլու-
նան հէր պիր մախլուզըն , վէ տէնիզտէ օլանլարըն ,
վէ անլէրտէ պուլուհան քեաֆֆէ ի մէվճուտաթըն՝
թախթտա օթուրան իլէ Գուզույա պէրէքէթ վէ
՛իլզէթ վէ համա վէ գուարէթ էպէտ իւլ ապատ
14 մախսուս տըր՝ տէտիքլէրինի իշթտիւմ : Օլ տէօրթ
զիրուհ տախի՝ Ամին տէտիլէր , վէ [օլ եիրմի տէօրթ]
իխթիյար երէ գափանըպ [էպէտ իւլ ապատ հայյ
օլանա] սէճտէ գըլարլար :

ՊԱՊ 6

1 Վէ Գուզու միւհրէրտէն պիրինի աչտըզընտա
կէօրտիւմ , վէ տէօրթ զիրուհլարտան պիրինին կէօք
կիւրիլթիւսիւ կիպի պիր սէս իլէ՝ կէլ տէ պադ՝
2 տէտիլինի իշթտիւմ : վէ կէօրտիւմ քի պիր պէ-
յալ աթ վար իտի , վէ անա ըաքիպ օլանըն պիր

- հայր օրուպ՝ անա պիր Թաճ վերլտի , վէ զալէպէ
էտէրէք վէ զալէպէ էթմէք իւզրէ չըգտը կիթտի :
- 3 Վէ իըինճի միւհրիւ աչարղընտա , իըինճի զիրու-
- 4 հըն՝ կէլ [վէ պագ՝] տէտիյինի իշիթտիմ : Վէ պաշ-
գա պիր ալ աթ չըգտը . վէ անա բաքիպ օլան քիմ
սէ ադէկէրն պիրի պիրինի գաթլ էթմէրի իշիւն ,
ղէմինտէն ասայիշի գալարըմաղա մէ՛մու ր օլտու , վէ
անա պիր պէջիւք գըլըճ վերլտի :
- 5 Վէ իւշիւնճիւ միւհրիւ աչարղընտա , իւշիւնճիւ
զիրուհըն՝ կէլ տէ պագ՝ տէտիյինի իշիթտիմ : վէ
կէօրտիւմ քի պիր սիյահ աթ , վէ անա բաքիպ օ-
- 6 լանըն էլինտէ պիր միզան վար իտի : Վէ՝ Պիր էօլ-
չէք պուզտայ պիր տինարա , վէ իւշ էօլչէք արփա
պիր տինարա օլտուն . վէ ղէթոււն հաղը իլէ շէրա-
պա զարար էթմէյէսին՝ տէյէրէք տէօրթ զիրուհ ա-
րաւընտան պիր սէս իշիթտիմ :
- 7 Վէ տէօրտիւնճիւ միւհրիւ աչարղընտա՝ կէլ տէ
պագ՝ տէյիւ տէօրտիւնճիւ զիրուհըն սէսինի իշիթ-
- 8 տիմ : Վէ կէօրտիւմ քի պիր սարը աթ վար իտի ,
վէ անա բաքիպ օլանըն սարը էօլիւմ իտի , վէ Հա-
վէյէ անըն արար սըրա կիտիյօր իտի , վէ գըլըճ իլէ
վէ գըթլըգ իլէ վէ էօլիւմ իլէ վէ հէրին վուհուշը
իլէ էօրտիւրմէք իշիւն՝ անլէրէ ղէմինին պիր բուպլը
իւզլէրինէ գուտրէթ վերլտի :
- 9 Վէ պէշինճի միւհրիւ աչարղընտա՝ Ալահըն քէ-
լամը վէ քէնտիլէրտէ պուլոււնան շէհատէթ իլին
գաթլ օլտումըլարըն ճանլարըն մէգպահըն ալթըն-
- 10 տա կէօրտիւմ : Վէ պիւլէնտ ալաղլէ ֆէրետտ է-
տիպ՝ էյ Գուտտուս վէ Հագգ Բապպ , նէ՞ վագթա
գատար հիւքմ էթմէզսին , վէ ղէմին իւզլէրինտէ

- ստրկն օլննլարտան գանըմըզն ինթիգամընը ալմազ-
- 11 սըն՝ տերէր իտի : Վէ անլէրին հէր պիրինէ պէյազ
իւլ'աթ վէրիլիպ՝ քէնտիլէրի կիպի դաթլ օլունու-
ճագ օլնն ըէֆիգլէրի վէ պիրատերլէրինին 'աթէթի
տախի թէմամ օլունճոյա տէկին տոհա պիր միւտ-
տէթ իսթիրասաթ էթսինլէր՝ տէնիլտի :
- 12 Վէ ալթընճը միւհրիւ աչտըղնտա՝ կէօրտիւմ՝ քի
պիր պէջիւք զէլգէլէ օլուպ , կիւնէշ պիր գըլ չու-
վալ կիպի սիյաս օլսրագ այ * տախի գան կիպի օլ-
- 13 տու . Վէ սէմաննն երլտըզլարը , շէտիտ ըիւզկեար-
տան սալանտն ինճիր աղաճը քէնտի խամ ինճիր-
- 14 լէրինի տէօթտիւլիւ կիպի , եէրէ տիւշտիւլէր : Վէ
սէմա պիր տիւրիւլիւ թումար կիպի չէքիլտի . հէր
տաղ վէ աւա տախի եէրլէրինտէն հարէքէթ էյլէ-
- 15 տի : Վէ միւլուք ի զէմին վէ քիւպէրա վէ զէնկին-
լէր վէ պինպաշըլար վէ էսհապ ը գուտրէթ վէ հէր
գուլ վէ հէր հիւրը մաղարալարաա վէ տաղլարըն
- 16 գայալարընտա կիզլէնիպ , Տաղլարա վէ գայալարա՝
իւզէրիմիլէ տիւշիւպ պիզի թախթտա օթուրանըն
հուզըրընտան վէ Գուզընըն զաղապընտան կիզլէ-
- 17 յինիզ . Զիրա անըն զաղապընըն 'ազիմ՝ կիւնիւ կէլ-
տի , վէ քիմ տուրա պիլիւր՝ տէրլէր իտի :

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա գարա իւզէրինէ վէ
տէնիզ իւզէրինէ վէ պիր աղաճ իւզէրինէ ըիւզկեար
էսմէմէսի իչիւն , զէմինին տէօրթ քէօշէսինտէ տու-
րուպ՝ զէմինին տէօրթ ըիւզկեարլարընը թումամագ-

* Պա'ղը'է՝ տախի քիւլլիյէն

- 2 տա օլան տէօրթ մէլէք կէօրտիւմ՝ Վէ հայկ Ալ-
լահըն միւհրիւհիւ համիլ օլաւադ՝ շարգ թարաֆըն-
տան չըդմադտա օլան դայրի պիր մէլէք կէօրտիւմ.
պու տախի դարայա վէ տէնիղէ զիյան վէրմէյէ մէ-
մուր պուլունան օլ տէօրթ մէլէյէ պիւլէնտ ավադ.
- 3 լէ չաղըրարադ, թա պիղ Ալլահըմըզըն գուլլարը-
նըն ալընլարը իւզէրինէ միւհր վուրուհնայա տէկին
սիղ դարայա վէ տէնիղէ վէ աղաճլարա զիյան վէր-
4 մէյինի՝ տէտի, Վէ միւհրլէնէն քիմնէլէրին միգ-
տարընը իշիթտիւմ. պէնի իօրպէլին ճիւմլէ սրպթ-
լարընտան եիւզ գըրգ տէօրթ պին քիմնէ միւհրլէն-
5 տի. Եա'նի Եէհուտա սրպթընտան օն իքի պին
քիմնէ միւհրլէնտի. Բուուպէն սրպթընտան օն իքի
պին քիմնէ միւհրլէնտի. Ճաու սրպթընտան օն իքի
6 պին քիմնէ միւհրլէնտի. Աշէր սրպթընտան օն իքի
պին քիմնէ միւհրլէնտի. Նէֆթալիւմ սրպթընտան
օն իքի պին քիմնէ միւհրլէնտի. Մանասաւ սրպ-
7 թընտան օն իքի պին քիմնէ միւհրլէնտի. Սիւմ'օն
սրպթընտան օն իքի պին քիմնէ միւհրլէնտի. Լավի
սրպթընտան օն իքի պին քիմնէ միւհրլէնտի. Իս-
սաքար սրպթընտան օն իքի պին քիմնէ միւհրլէնտի.
8 Զէպուլն սրպթընտան օն իքի պին քիմնէ միւհր-
լէնտի. Եուսուֆ սրպթընտան օն իքի պին քիմնէ
միւհրլէնտի. Պէնեամին սրպթընտան օն իքի պին
քիմնէ միւհրլէնտի :
- 9 Պու շէյլէրտէն սօնկրա կէօրտիւմ՝ քի ճիւմլէ միւ-
լէթլէր վէ գապիլէլէր վէ գավմլար վէ լիսանլարտան
օլարադ քիմնէնին սալամատըղը պիր պէօյիւք ճէմա-
'աթ պէյաղ խիլ'աթլարը լապիս, վէ էլլէրինտէ
խուրմա տալլարը պուլունադը հալտէ՝ թախթըն

- էօնիւնտէ վէ Գուգուներն հուգուրընտա տուրուպ ,
 40 Պիւլէնտ ավաղէ՝ խէլաս թախթտա օթուրան Աւ-
 լաճմըզա վէ Գուգուլա մախսուս տըր՝ տէյիւ նիտան
 41 էտիյորլոր խտի : Վէ ճէմի՝ ի մէլա՛իքէ թախթըն վէ
 իխթիյարլարըն վէ տէօրթ զերուհըն էթրաֆընտա
 տուրըյորլոր խտի , վէ թախթըն էօնիւնտէ եիւզ
 42 իւսթիւ գափանարադ , Ալլահտ սէճտէ գըլըպ՝ Ա-
 մին . պերէքէթ վէ համտ վէ հիքմէթ վէ շիւքք վէ
 'իզգէթ վէ գուտրէթ վէ գուլվէթ էպէտ իւլ ապատ
 43 Ալլահմըզա մախսուս տըր . Ամին՝ տէտիլէր : Վէ
 իխթիյորլորտան պիրի պանտ խիթապէն՝ Պէյազ
 խիլթարը լապիս պու քիմնէլէր քիմլէ՛ր տիր , վէ
 44 նէրէտէն կէլտիլէր՝ տէտի : Պէն տախի անա՝ էյ է-
 ֆէնաիմ՝ սէն պիլիբաին՝ աէտիմ՝ . վէ պանա տէտի
 քի՝ Պունլար օլ պէյիւք մուզայադատան կէլէնլէր
 տիր , վէ խիլթարընը իւլգայըպ՝ Գուգուներն գաւ-
 45 նընտա պէյազ էթտիլէր : Պու սէպէպտէն Ալլահըն
 թախթըն էօնիւնտէ տիրլէր , վէ հէյքէրինտէ կէճէ
 կիւնտիւզ անա 'իպատէթ էտէրլէր . թախթտա օ-
 թուրտնըն մէպէնի տախի իւզէրլէրինտէ սայէպան
 46 օլաճագ տըր . Արթըզ նէ աճըգաճագլար , նէ տէ
 տուսայաճագլար տըր . անլէրի նէ կիւնէշ նէ տէ պիր
 47 նէվ՝ հէրարէթ վուրաճագ տըր . Զիրա թախթըն
 օրթասընտա օլան Գուգու անլէրի կիւտիւպ անլէրի
 տիրի սու փուհարլարընա կէօթիւրէճէք տիր . Ալ-
 լահ տախի կէօղլէրինտէն հէր կէօզ եաշընը սիլէճէք
 տիր :

4 Վէ եէտինճի միւհըիւ աշտըղընտա սէմատա եա-
 րմ՝ սա՛աթ գատար սիւքիւթ վադը՝ օլաու :

- 2 Վէ ԱլլաՏըն հուզուրընտա տուրան եկտի մէլէյի
 3 կէօրտիւմ, վէ սնլէրէ եկտի պօրու վէրիլտի : Վէ
 էլինտէ պիր ալթուռն պուխուրտան օլարագ տիկէր
 պիր մէլէք կէլիպ մէզպաՏըն եանընտա տուրտու. վէ
 ճիւմլէ մուգատտէսլէրին տու'ալէրի իլէ պէրապէր
 թախթըն էօնիւնտէ օլան ալթուռն մէզպաՏըն իւզէ-
 րինտէ 'արզ էթմէք իւզսէ անա չօգ պուխուր վէ-
 4 րիլտի : Վէ պուխուրըն տիւմանը մուգատտէսլէրին
 տու'ալէրի իլէ պէրապէր մէլէյին էլինտէն ԱլլաՏըն
 5 հուզուրընա չըգտը : Վէ մէլէք պուխուրտանը սլլպ'
 անը մէզպաՏըն ալթէշինտէն տօլտուրտուգ, ղէմին
 իւզէրինէ ալթտը, վէ սէտալար վէ կիւրիւլթիւլէր
 6 վէ շիմէքէր վէ զէլզէլէ վուգու' պուլտու : Վէ էլ-
 լէրինտէ եկտի պօրու պուլուռնան եկտի մէլէք պօրու
 չալմաղա հազըրլանտըլար :
 7 Վէ պիրինճի մէլէք պօրու չալտըգտա, գան իլէ
 մախլուլթ տօլու վէ ալթէշ օլուպ' ղէմինէ ալթըլտը.
 վէ * աղաճլարըն սիւլսիւ եանըպ' եէշիլ օթըն քեաֆ-
 ֆէսի եանտը :
 8 Վէ իքինճի մէլէք պօրու չալտըգտա, քէ'էննէհու
 ալթէշտէ եանան պէջիւք պիր տաղ տէնիղէ ալթը-
 9 լուպ' տէնիղին սիւլսիւ գան քէսիլտի . Վէ տէնիղ-
 տէքի ղիւռհ մախլուգալթըն սիւլսիւ էօլիւպ' կէմի-
 լէրին տախի սիւլսիւ թէլէֆ օլտու :
 10 Վէ իւլէնճիւ մէլէք պօրու չալտըգտա, սէմա-
 տան մէշ'ալէ կիպի եանար պէջիւք պիր երլտըզ
 տիւշիւպ' ըրմազլարըն սիւլսիւ իւզէրինէ վէ սու
 11 փուռարլարընըն իւզէրինէ տիւշտիւ : Վէ օլ երլտը-

* Պա'զու' ղէմինին սիւլսիւ եանտը, վէ աղաճլարըն

զըն ատընա ֆէլին տէնիլըր վէ սուլարըն սիւլսիւ
ֆէլին օլուպ' օլ սուլար ածը օլարգլարը իչիւն, ան-
լէրին սէպէպիլյէ չօգ տտէմ էօլտիւ :

12 Վէ տէօրտիւնծիւ մէլէք պօրու չալտըգտա, կիւ-
նէշին սիւլսիւ վէ այըն սիւլսիւ վէ երլտըզլարըն սիւլ-
սիւ վուրուլտու, շէջլէ քի անլէրին սիւլսիւ գա-
րարըպ կէճէ իլէ կիւնտիւղիւն սիւլսիւնիւն այտըն-
լըզը օլմայա :

13 Վէ կէօրտիւմ վէ պիր * մէլէյին սէմա օրթատըն-
տա ուչուպ, պիւլէնտ ավազլէ՝ Օլ չալաճագ օլմն
իւչ մէլէյին պագի գալան պօրու սէտալտըր սէպէ-
պինտէն՝ վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ եւր իւզլէրինտէ սաքին
օլմնլարա՝ տէտիյինի իշիթտիւմ :

ՊԱՊ 9

1 Վէ պէշինծի մէլէք պօրու չալտըգտա, պիր երլ-
տըզըն սէմատան զէմին իւզլէրինէ տիւլմիւշ իտիյի-
նի կէօրտիւմ, անա տախի հափլէնին գույուսընը
2 անախթարը վէրիլտի : Վէ հափլէնին գույուսընը
աչտըգտա, գույուտան պէօյիւք քիւլխան թիւթիւ-
նիւ կիպի պիր տիւման չըգտը . վէ գույուսըն տիւ-
3 մանընտան կիւնէշ վէ հափա գարարտը : Վէ օլ
տիւմանտան զէմին իւզլէրինէ չէքիւկէլէր չըզըպ,
տնլէրէ զէմինին՝ ագրէպլէրինտէ օլան գուտրէթ կի-
4 պի գուտրէթ վէրիլտի : Վէ տնլէրէ էմը օլընտու-քի՝
եէրին օթընա վէ հիչ պիր եէշիլլէյէ վէ հիչ պիր ա-
ղաճա տէյիլ, տնճագ ալընլարը իւզլէրինտէ Ալլահըն
միւհըրիւ պուլունմայան տտէմլէրէ զիյան վէրէլէր :

* Պա'ղա'ն՝ գարթալըն

- 5 Վէ անլերի գաթլ էթմէլերինե տէյիլ, անճագ ուէշ
այ գատար թա'ղիպ էթմէլերինե էմը օլունտու, վէ
էթաիքէրի 'ազապ' ադրէպին պիր առէմի օօգտըղն.
- 6 տա հաարլ օլան 'ազապ կիպի խտի: Վէ օլ կիւն.
լէրտէ առէմլէր էօլլամիւ արայաճագլար, ամմա
պուլմոյաճագլար տըր. վէ էօլմէյի արզու էտէճէր.
- 7 լէր, ամմա էօլլամ' անլերտէն գաշաճագ տըր: Վէ
չէրիկէլերին. շէրլի ճէնկէ հազըրլանմըլ աթլարա
պէնգէր օլուպ' պաշլարընտա * աթունա պէնգէր"
թաճլար կիպի պիր շէյ պուլունուպ' էիւզլէրի առէմ
- 8 էիւզլէրի կիպի խտի. Վէ սաշլարը նիսա սաշը կիպի
- 9 օլուպ' տիշլէրի արսլան ղէ կիպի խտի. Վէ տէմիր
զըրի կիպի զըրիւարը վար խտի. վէ գանատլարընը
սէտասը ճէնկէ գօշար պիր խայլը աթ 'արապալարը.
- 10 նըն կիւրիւլթիւսիւ կիպի խտի: Վէ 'ադրէպլէրե
պէնգէր գույրուգլարը վէ գույրուգլարընտա տիքէն.
լէրի պուլունուպ' սառէմլէրէ պէշ այ զարար վէրմէ.
- 11 յէ գուտրէթլէրի վար խտի: Վէ պուշլար իւզլէրինե
փատիշահ վար տըր, էա'նի հափէյէնին մէլէյի, ա.
նըն խմի տախի 'իպրանիճէ Ապատտօն վէ էրունա.
- 12 նիճէ Ափօլէօն արը: Պիրինճի վայ կէշաի. իշթէ
պունտան սօնկրա իքի վայ տահա կէլիը:
- 13 Վէ աթլանճը մէլէք պօրու չարադատ, էլինտէ
- 14 պօրու օլան աթլանճը մէլէյէ խիթապէն' Օլ պէօ.
յիւք Յրաթ ըրմաղընտա պաղլը օլան տէօթ մէլէյի
չէօլ' տէյիւ Ալլահըն հուզուրընտա օլան աթուն
մէզպահըն տէօրթ պուշնուզընտան կէլէն պիր սէս
- 15 իշլիթաիմ: Վէ առէմլէրին սիւսիւնիւ էօլտիւրմէք

* Պա'ղըւ՝ աթուն

- իւղրէ, սա'աթ վէ կիւն վէ այ վէ սէնէ իշիւն հա-
 զըրտնմըշ օլան օլ տէօրթ մէլէք չէօղիւտիւլէր :
 46 Վէ սուվարի 'աքէրին միգտարը լքի տէֆ'ա օն պին
 քէրրէ օն պին օլարագ, անլէրին միգտարընը իշիթ-
 47 աիմ: Վէ բույատա աթլարը վէ իւղէրլէրինէ բա-
 քիպ օլանլարը պէօլէ կէօրտիւմ քի աթէշ վէ մօր
 եւգուլթ վէ քիւքիւրա բէնկէնդէ զըրիւարը վար ի-
 տի, վէ աթլարըն պաշարը արարան պաշարը կիպի
 օլուպ, աղլարընտան աթէշ վէ տիւման վէ քիւ-
 48 քիւրա չըղբօր իտի: Պու իւչաէն' ետ'նի անլէրին
 աղլարընտան չըգան աթէշ վէ տիւման վէ քիւ-
 49 քիւրատէն տաէմլէրին սիւլսիւ հէլաք օլտու: Ջիրա
 անլէրին գուտրէթի աղլարընտա վէ գույրուգլա-
 րընտա տըր, չիւնքի գույրուգլարը ելլանա պէն-
 ղէյիպ, պաշարը վար տըր, վէ պունլար իլէ զարար
 20 էտէրլէր: Վէ պագի գալան տաէմլէր, քի պու
 պէլլարտան հէլաք օլմատըլար, ճինլէրէ, վէ կէօր-
 մէյէ վէ իշիթմէյէ վէ եիւրիւմէյէ միւղթմաիւր օլ-
 մայան ալթուն վէ կիւմիւշ վէ պագըր վէ թաշ վէ
 աղաճտան օլան փութլարա սէճտէ էթմէմլէրի ի-
 չիւն' էլլէրինին 'ամէլլէրինտէն թէվպէ էթմէտիլէր .
 21 Հէմ տէ քէնտի գաթլ վէ սիհր վէ զինա վէ սըր-
 դաթլարընտան թէվպէ էթմէտիլէր :

- 1 Վէ պուլլութ կիյինմիշ վէ պաշնտա գալս ը գու-
 զահ օլուպ' վէ եիւղիւ կիւնէշ կիպի, այաղլարը
 տալի աթէշ տիւրէքլէրի կիպի օլարագ, սէմատան
 նալիլ օլմագտա օլան տիկէր գուվլէթլի պիր մէլէք
 2 կէօրտիւմ. Վէ ելինտէ աչըգ պիր քիւչիւք քիթապ

- ԹուԹարագ՝ սաղ այսղընը տէնիղ իւղէրինէ, սօ.
- 3 ընը տախի գարա իւղէրինէ գօյաւպ՝ Արաւանըն կէօ.
միւրտէնմէսի կիպի պիւլէնտ աժաղէ նիտա էյլէտի.
վէ նիտա էյլէտիլինտէ եէտի կէօք կիւրիւթիւսիւ
- 4 քէնտի սէտալարըյլէ սէօյլէտիլէր: Վէ եէտի կիւ.
րիւլթիւլէր [քէնտի սէտալարըյլէ] սէօյլէտիլէտէ,
պէն եաղաճագ օլարմ. վէ [պանա՝] Էէտի կիւրիւլ.
թիւնիւն սէօյլէտիլէրինի միւհրլէ, վէ աշլէրի եաղ.
- 5 մա՝ տէյերէք սէմատան պիր սէս իշիթաիմ: Վէ
տէնիղ իւղէրինտէ վէ գարա իւղէրինտէ տուրմագ.
տա կէօրտիւլիւմ օլ մէլէք * Էլինի սէմայա գարտը.
- 6 րըպ՝ Սէմայը վէ անտէ օլան շէյլէրի, վէ գէմինի վէ
անտէ օլան շէյլէրի, վէ տէնիղի վէ անտէ օլան շէյ.
լէրի խալգ էտէն վէ էպէտ իւլ ապատ հայ, օլանըն
հազգը իշիւն եէմին էթտի քի արթըգ վադըթ օլ.
- 7 մայաճագ տըր. Նաքին եէտինճի մէլէյին սալթը
կիւնլէրինտէ, եա՝նի պօրուսընը չալաճաղը վազըթ.
տա, Ալլահըն սըրըր՝ քէնտի գուլարը օլան փէյ.
ղամպէլլէրէ Թէպշիր էյլէտիլի իւղլէ իթմամ օլու.
նաճագ տըր:
- 8 Վէ օլ սէմատան իշիթաիլիմ սէս Էինէ պանա
խիթապէն՝ Կիթ, տէնիղ վէ գարա իւղէրինտէ տու.
րան մէլէյին էլինտէ օլան օլ ալըգ քիւլչիւք քի.
- 9 Թապը ալ՝ տէտի: Վէ մէլէյին նէղաինէ կիտիպ ա.
նա՝ Պու քիւլչիւք քիթապը պանա վէր՝ տէտիլմ. օլ
տախի պանա՝ Ալ վէ եէ, վէ սէնին գարնընտա տ.
ճըլըգ հասըլ էտէճէք իսէ տէ, աղընտա պալ կի.
- 10 պի Թաթըլ օլաճագ տըր՝ տէտի: Վէ օլ քիւլչիւք

* Պա՝ղաճ՝ սաղ Էլինի

քիթապը մէլէյին էլինտէն ալըպ եէտիմ, վէ աղ-
զըմտա պալ կիպի թաթըլը իտի իսէ տէ, անը եէ-
41 աիքաէն սօնկրա գարնըմնաա [տճըլըզ օլտու: Վէ
պոնա՝ Եինէ չօգ գալմլար վէ միլէթլէր վէ լիսան-
լար վէ մէլէքլէր հադգընտա փէյղամպէրլիք էթմէք-
լիյին կերէք տիր՝ տէտի:

ՊԱՊ 44

1 Վէ պանա 'ասոյա պէնդէր պիր գամըլ վէրիլտի .
վէ օլ մէլէք տուրուպ տէտի քի՝ Գարգ, վէ Ալա-
հըն հէյքէլինի վէ մէզպահը վէ իչինտէ սէճտէ է-
2 տէնլէրի էօլչ: Վէ հէյքէլին խարիճինտէ օլան հալ-
լըյը պրաղըպ՝ անը էօլչմէ, զիրա օ՝ թափիֆէլէրէ
վէրիլմիշ տիր. անլէր տախի մուգատտէս շէհրի գըրգ
3 իքի այ փայիմուլ էտէճէքլէր տիր: Պէն տախի իքի
շահիտիմէ Գարգէթ վէրէճէյիմ, անլէր տախի չուլ
կիյինմիշ օլտըղլարը հալտէ՝ պին իքի եիւզ ալթ-
4 մըշ կիւն փէյղամպէրլիք էտէճէքլէր տիր: Զէմինին
Բապպը հուղուրընտա օլ տուրան իքի զէյթուռն ա-
5 զաճը վէ իքի շէմ'ատն պունլար տըր: Վէ էյէր ան-
լէրէ պիր քիմնէ զարար վէրմէք իսթէրսէ, անլէրին
աղզընտան սթէշ չըգըպ՝ տիւշմէնլէրինի թէլէֆ է-
տէր, վէ էյէր անլէրէ պիր քիմնէ զարար վէրմէք
իսթէրսէ, պէօյլէճէ գաթլ օլունմաաը լաղըմ՝ տըր:
6 Պունլարըն քէնտի փէյղամպէրլիքլէրի էյամընտա
եաղմուր եաղմամաաը իչին՝ կէօյիւ գափամաղա
գուտրէթի վար, վէ սուլարըն իւզէրինէ՝ անլէրի գա-
նա թահվիլ էթմէյէ վէ հէր իսթէտիքլէրի վաղըթ-
զէմինի հէր նէվ՝ պէլայա ուղրաթմաղա գուտրէթ-
7 լէրի վար իտի: Վէ քէնտի շէհատէթլէրինի իթմամ

- էթտիքլերի ղէման, հաժիյէտէն չըգան ճանափար
անկեր իլէ մուհարէպէ էտիպ՝ զաղիպ կէլերէք, ան-
- 8 լէրի գաթլ էտէճէք տիր: Վէ ճէսէտլէրի բուհանի-
ճէ Սատուա՝ վէ Մըսթըր տէնիլիպ՝ Բապպըմըզըն տա-
խի սալպ օլուհարզը պէջիւք շէհրին մէյտուննտա
- 9 Եթաճաճլու Խըր: Վէ գաթմըար վէ գապիլէլէր վէ ի-
սանլար վէ միլէթլէրտէն պա՝զը քիմսիլէր ճէսէտ-
լէրինի իւչ պուչուգ կիւն սէյր էտիպ՝ ճէսէտլէրի-
նին գապրա գօնուլմասընա բուխսաթ վէրմէյէճէք-
- 10 լէր տիր: Վէ պու իքի փէյզամպէր զէմին իւզէրին-
տէ սաքին օլանլարը թա՝պիպ էթտիքլերի իչիւն, զէ-
մին իւզէրինտէ սաքին օլանլար անլէրտէն տօլայը
շատ ու մէսրուր օլուպ՝ պիրի պիրինէ հէտիյէլէր
տախի կէօնաէրէճէքլէր տիր:
- 11 Վէ օլ իւչ պուչուգ կիւնտէն սօնկրա, տէրուն-
լէրինէ Ալլահ թարաֆընտան հայաթ բուհը կիրմէք-
լէ այաղա գալգալըլար: Վէ անլէրի կէօրէնլէրին իւ-
- 12 զէրինէ պէջիւք խափ տիւշտիւ: Վէ՝ Պուրայա
'ուրուճ էտինիզ՝ տէյիւ սէմատան պիր պէջիւք սէս
իշիտիպ, պիր պուլութ իլէ սէմայա 'ուրուճ էթտի-
- 13 լէր, տիւշմէնլէրի տախի անլէրի կէօրտիւլէր: Վէ
օլ սա՝աթտա պէջիւք պիր զէլզէլէ վըւգու՝ պու-
լուպ՝ շէհրին օնտա պիրի երգըլը, վէ զէլզէտէ
հէտի պին նուֆուս թէլէֆ օլարազ, պաղիլէրի տա-
խի խափ էտիպ սէմանըն Ալլահընա համա էթտի-
- 14 լէր: Իքինճի վայ կէշտի: Իշթէ իւչիւնճիւ վայ թէզ
կէլէր:
- 15 Վէ հէտինճի մէլէք պօրու չալտըգտա՝ Տիւնէա-
նըն մէմալէքի Բապպըմըզըն վէ Մէսիհինին օլտու,
վէ էպէտ իւլ ապատ սալթանաթ էտէճէք տիր՝

- տէյերէք, սէմատէ պէօյիւք սէտալար վուգուլ՝ պուլ-
 16 տու : Վէ Ալլահն հուզուրընտա քէնտի թախթ-
 լարը իւղէրինտէ օթուրան օլ երմի տէօրթ իխթի-
 յար եիւզ իւթիւ գափանարլար , վէ Ալլահա սէճ-
 17 տէ գըլլպ տէտիլէր քի՝ Եա մէվճուտ օլան վէ օլմուշ
 [վէ օլաճագ] վէ հեր շէյէ գատիր Բապպ Ալլահ ,
 սանա շիւքը էտէրիլ քի՝ գուարէթ ի 'աղիմէնի ա-
 18 լլպ սալթանաթ էթտին : Վէ թա'իֆէլէր զազապա
 կէլիպ՝ սէնին զազապըն տախի կէլտի , վէ էօիւլէ-
 րին հիւքմ օլունաճաղը Էֆէլ , վէ սէնին գուլա-
 րըն փէյղամպերլէրէ վէ մուգատտէպլէրէ վէ սէնին
 խամինտէն գօրգան քիւշիւքլէրէ վէ պէօյիւքլէրէ էճ-
 րինի վերսէնին , վէ զէմինի խարապ էտէնլէրի խա-
 րապ էթմէնին վագթը !էլէ :
- 19 Վէ սէմատա Ալլահն հէյքէլի ալլըպ , հէյքէ-
 լինտէ սնըն թապուլթ իւլ 'ահաթը կէօրիւլտիւ , վէ
 շիմէլլէր վէ սէտալէր վէ կէօք կիւրիւլթիւլէրի վէ
 զէլզէլէ վէ պէօյիւք տօլու վագը՝ օլտու :

- 1 Վէ սէմատա պէօյիւք պիր 'ալամէթ կէօրիւնտիւ ,
 պու տախի կիւնէշ կիլինմիշ , այ տախի այագլարը
 ալթընտա վէ օն իքի երլարզտան պիր թաճ պաշըն-
 2 տա օլարղը հալտէ պիր գարը իտի : Վէ համիլէ օլ-
 մաղլէ՝ աղըր չէքիպ տօղըրմադ իւզըն զիյատէսիյ-
 լէ էգիլէթտէ օլարադ ֆէրեատ էտէր իտի :
- 3 Վէ սէմատա տիկէր պիր 'ալամէթ կէօրիւնտիւ ,
 վէ իշթէ ետտի պաշը վէ օն պույնուղը վէ պաշարը
 իւզէրինտէ ետտի թաճ պուլունան պիր պէօյիւք դը-
 4 ղըլ էթտէր վար իտի : Վէ սնըն գույրուղը սէմա

- երտրդարներն սիւսիւնիւ սիւրիւքէյիւ՝ անլէրի
զէմինէ ւթտը . վէ էժտէր , տօղուրմագ իւզրէ օ-
լան դարներն տօղուրտըզ կիպի չօծուզընը եութմագ
5 իշիւն էօնիւնտէ տուրույօր խոի : Վէ մէրգումէ պիլ-
ճիւմէ թա՛իֆէլէրէ տէմիր 'ասա իլէ * հիւքիւմէթ
էտէճէք՝ պիր էրքէք չօծուգ տօղուրտու . վէ չօծու-
զը Ալլահն վէ թաիթընըն հուզուրընա ալընրպ՝
6 Գարը տաիի Ալլահ թարաֆընտան պերրիյէտէ հա-
զըրլանմըչ մահալէ ֆիրտը էյլէտի , քի օրատա պին
իքի եիւզ ալթմըչ կիւն անը պէսլէյէլէր :
- 7 Վէ սէմատա ճէնք վաղը՝ օլուպ՝ Միխաէլ վէ մէ-
լա՛իքէսի էժտէր իլէ ճէնք էթտիլէր . էժտէր վէ
8 մէլա՛իքէսի տաիի ճէնք էթտիլէր իսէ տէ , ՚նէ
զալէպէ էտէ պիլտիլէր վէ նէ տէ արթըգ սէմատա
9 մէքէանլէրի պուլունտու : Վէ իպլիս վէ շէյթան
թէսմիյէ օլունտն օլ պէջիւք էժտէր , օլ գատիմ
երլան քի պիւթիւն տիւնեայը իզալ էտէր , զէմի-
նէ ւթըտը , մէլա՛իքէսի տաիի անըն իլէ պէրապէր
10 ալթըտըլար : Վէ սէմատա պիր պէջիւք սէտա ի-
շիթտիմ՝ քի՝ Շիմտի Ալլահըմըզն խէլասը վէ գուտ-
րէթի վէ մէլէքիւթիւ վէ Մէսիհինին հիւքիւմէթի
վուգու՛ա կէլի . զիրա պիրատէրլէրիմիզ՝ ալէյհին-
տէ կէճէ կիւնտիւզ Ալլահըմըզն հուզուրընտա շի-
քեայէթ էթմէքտէ օլան շիքեայէթճի աշաղը ա-
11 թըտը : Անլէր տաիի՝ Գուզունըն դանը իլէ վէ քէն-
տի շէհատէթլէրինին քէլտմը իլէ անա զալիպ օ-
լուպ՝ ճանլարընր † էօլիւմտէն պիլէ էսիրկէմէտիլէր՝ :

* Եւան . կիւտէճէք

† Եւան . էօլիւմէտէք սէվմէտիլէր

12 Պու սէպէպտէն, էյ սէմաւաթ վէ տնտէ սաքին օ-
լանլար, մէսրուր օլունըզ. վայ սիզէ քի ղէմինտէ վէ
տէնիզտէ [սաքին սինիզ], չիւնքի իպլիս ազ վազ-
թը օլտըղընը պիլէրէք, 'ազիմ' հիտտէթլէ եանընը-
զա էնտի տէտի :

13 Վէ էժտէր քէնտինին ղէմինէ աթըլտըղընը կէօր-
տիւքտէ, օլ էրքէք չօճուղը տօղուրան գարըյա

14 թէ'տտտի էյլէտի : Վէ գարըյա պէրըիյէտէ ղէման
վէ ղէմանլար վէ նըսֆ ը ղէման քէնտի պէսլէնէճէ-
յի մահալէ, էրլանըն էօնիւնտէն ուչմադ իչիւն պիր

15 պէջիւք գարթալըն իքի գանատը վէրիլտի : Վէ եը-
լան գարըյը սէյլ կէօթիւրսիւն իչիւն, անըն ար-
տընճա ազղընտան ըրմագ կիպի պիր սու չըգարտը :

16 Վէ ղէմին գարըյա եարտըմ էթտի, շէջլէ քի ղէ-
մին ազղընը աչըպ' էժտէրին քէնտի ազղընտան չը-

17 գարտըղը ըրմաղը եութտու : Վէ էժտէր գարըյա
ղազապլանըպ, Ալլահըն էմըլէրինի հըֆզ էթմէքտէ
վէ Յիտուս [Քրիստոսըն] շէհատէթինի թութմադ-
տա օլան պագըրյէ ի ղիւրըիյէթի իլէ մուհարէպէ
էթմէք իչիւն չըգտը :

1 Վէ տէնիզին գումու իւզէրինտէ տուրտըմ, վէ
եէտի պաշը վէ օն պույնուլը վէ պույնուլարընըն
իւզէրինտէ օն թաճը վէ պաշարընըն իւզէրինտէ
քիւֆը իսմէրի պուլունարագ, տէնիզտէն չըգան պիր

2 ճանաւար կէօրտիւմ : Վէ օլ կէօրտիւլիւմ ճանա-
վար գափլանա պէնգէյիպ' այադլարը այընըն այա-
լու կիպի, վէ ազղը արտան ազղը կիպի իտի. վէ
էժտէր անա քէնտի գուվվէթինի վէ թախթընը վէ

- 3 'ազիմ' հիւքիւմէթ վերտի : Վէ անրն պաշլարըն տան պիրինի, կեջա էօլէճէք տերեճէտէ մէճրուհ [կէօրտիւմ], վէ անրն միւհլիք էարտար էլի օլտու .
- 4 Վէ պիւթիւն զէմին ճանապարհն արտընտան թէ- 'աճճիւպ էյլէյիպ' ճանապարհա հիւքիւմէթ վերէն էթտերէ սէճտէ գըլարլար, վէ ճանապարհ տալի սէճտէ գըլարադ, ճանապարհ պէնդեր քիմ վար, վէ անրն իլէ քիմ մուհարէպէ էտէ պիլիք տէտիլէր :
- 5 Վէ անա պէջիւք սէօղէր վէ քիւֆր սէջլէյէն պիր աղղ վերիլիպ' անա գըրդ իքի այ է-Ֆէ-Գէյէն էափմու .
- 6 Ղա գուտրէթ վերիլտի : Վէ Ալլահա գարշը քիւֆր իլէ, էա'նի անրն իսմինէ վէ մ.պէնինէ վէ սէմուտա սաքին օլանլարա քիւֆր էթմէք իչիւն աղղընը աչ- տը : Վէ մուգատտէսլէր իլէ մուհարէպէ էաիպ ան- լէրէ զալիպ կէլմէյէ անա Գո-Գէթի վերիլտի . վէ ո- նա՝ հէր գապիլէ * վէ լիսան վէ միլլէթ իւզէրինէ
- 8 հիւքիւմէթ վերիլտի : Վէ զէպհ օլունմը Գուգունըն հայաթ քիթ ապրնտա իսմլէրի տիւնէանըն թէ'սի- սինտէն պերու մուհարրէր օլմայարադ՝ զէմինտէ սա- քին օլանլարըն ճիւմլէսի անա սէճտէ գըլաճադլար
- 9 տըր : Գուլաղը օլան իլիթսին : (10) Էսիրիլէյէ կէթ- թիւրէն՝ էսիրիլէյէ կիտէր . գըլըճ իլէ գաթլ էտէն գըլըճ իլէ գաթլ օլունմադ կէրէք տիր . մուգատ- տէսլէրին սապըր վէ իմանը պունտա տըր :
- 11 Վէ զէմինտէն չըգան պիր զայրի ճանապարհ կէօր- տիւմ, վէ գուղու կիպի իքի պոյնուղը օլունպ՝ էթ-
- 12 տէր կիպի սէջլէր իտի : Վէ էվվէլլէր ճանապարհն հուղուրընտա անրն պիւթիւն հիւքիւմէթ ինի իճրա

* Պա'ղաւ՝ վէ գալմ վէ

էտէր, վէ գէմինի վէ տնտէ սաքին օլանլարը՝ միւհլէք
 եարտսը էյի օլմուշ օլան էվլէլքի ճանապարտ սէճտէ
 13 գըլտըրըր իտի: Վէ պէօյիւք 'ալամէթլէր իճրա է-
 տիպ' հաթթա տտէմլէրին էօնիւնտէ սէմատան զէ-
 14 մինէ տթէշ պիլէ էնտիրի իտի: Վէ ճանապարհն
 էօնիւնտէ իճրա էթմէք իչիւն եէտինէ վէրիլէն 'ա-
 լամէթլէր իլէ բու ի գէմինտէ սաքին օլանլարը իզ-
 լալ էտիպ, բու ի գէմինտէ սաքին օլանլարա՝ իւզէ-
 րինտէ գըլքճ եարտսը օլուպ տա սաղ գալան ճանա-
 վարըն սուրէթինի ետփմարընը թէնպիհ էտէր ի-
 15 տի: Վէ անա՝ ճանապարհն սուրէթինէ բուհ վէր-
 մէյէ քադրէն վէրիլտի, թա քի ճանապարհն սուրէ-
 թի թէքէլլիւմ՝ էտէ վէ ճանապարհն սուրէթինէ
 16 սէճտէ էթմէյէնլէրի գաթլ էթտիրէ: Վէ քիւչիւք
 իլէ պէօյիւքլէր, վէ գէնկին իլէ ֆազիրլէր, վէ հիււր
 իլէ գուլլարըն ճիւմլէտինէ սող էլլէրի եախօտ ա-
 լնլարը իւզէրինէ տամլա գապուլ էթտիրի իտի:
 17 Վէ տամլայա եախօտ ճանապարհն իսմինէ եախօտ
 իսմինին 'ատէտինէ մալէք օլան քիմնէտէն զայրինին
 18 պէյ' ու շիրա էտէմէմէսինէ սէպէպ օլուր իտի: Հիք-
 մէթ պուհտա տըր. 'ազլա մալէք օլան քիմնէ ճա-
 նապարհն 'ատէտինի հիւսապ էթսին, զիւր ինսան
 'ատէտի օլարադ՝ անըն 'ատէտի ալթըր եիւզ ալթ-
 մըշ ալթըր տըր:

1 Վէ կէօրտիւմ՝ քի գուզու Սիօն տաղը իւզէրինտէ
 տուրուպ, անըն իլէ պէրապէր * անըն ֆէտէրինին
 իսմի ալնլարընտա եաղըմըշ օլան եիւզ գըրդ տէօրթ

* Պա՛ղու՝ անըն վէ

- 2 պին քիմնէ վար խոի : Վէ չօդ սուլար սէտասը կի-
պի վէ պէջիւք կեօք կիւրիւթիւսիւ կիպի սէմա-
տան պիր սէտա իշիթտիւմ . վէ քէնտի թանպուրա-
րնը չալան թանպուրճըլարըն սէտասընը իշիթտիւմ :
- 3 Վէ պուշար թախթըն էօնիւնտէ վէ տէօրթ զիրու-
հըն վէ իւթիյարլարըն էօնիւնտէ [կէօյտ] պիր եէնի
թէսպիհ թէրէնիւմ էտիյօրլար խոի . օլ թէսպի-
հի տախի ղէմինտէն իշիթիրա օլունտն օլ եիւզ գըրդ
տէօրթ պին քիմնէտէն ղապրի քիմնէ էօյրէնմէյէ
- 4 գատիր տէյիլ խոի : Պուշար նիսա իլէ նափաք օլ-
մամբշ օլարազ , թահիր տիրլէր . պուշար Գուզու-
նըն հէր կիթտիյի եէրէ արաբնճա կիտէնլէր տիր .
պուշար ատէմլէր արասընտան Ալլահա վէ Գուզու-
յա թուրֆանտա օլմագ իւզրէ իշիթիրա օլունանլար
- 5 արը : Վէ պուշարըն ազղընտա հիլէ պուշունմասար ,
չիւնքի [Ալլահըն թախթըն էօնիւնտէ] գուսուրաըլ
աբըլար :
- 6 Վէ ղէմին իւղէրինտէ սաքին օլանլարա , եա'նի
հէր միլլէթ վէ գապիլէ վէ լիսան վէ ղապմա պէշա-
րէթ ի էպէտիյէյի թէպչիբէ մէ'մուր օլարազ , սէ-
մա օրթասընտա ուշան տիկէր պիր մէլէք կէօրտիւմ :
- 7 Վէ պիւլէնտ ապլազէ՝ Ալլահտան խապֆ էտինիզ ,
վէ անա համտ էյլէյինիզ , ղիրա հիւքմիւնիւն սա-
'աթը կէլտի . վէ սէմա իլէ ղէմինի վէ տէնիզի վէ
սուլարըն փունարլարընը խալզ էտէնէ սէճտէ գըլը-
նըլ տէր խոի :
- 8 Վէ անըն արաբնճա տիկէր պիր մէլէք կէլիպ՝ եը-
գըլար , օլ պէյիւք [չէհը] Պապէլ եըգըլար , չիւն-
քի քէնտի ղինասընըն ազղընլըզը շէրապընտան ճիւմլէ
- 9 միլլէթլէրէ իչիւտի՝ տէտի : Վէ անլէրին արաբնճա

- պիր իւշիւնճիւ մէլէք կելիպ պիւլէնտ ամտղէ տէտի
 քի՝ Հէր քիմ ճանապարա վէ սուրէթինէ սէճտէ գը-
 լըպ տամղայր քէնտի տըր իւղէրինէ եա էլի իւղէրինէ
 40 գապուլ էտէրսէ, Օլ քիմսէ Ալլահն զազապընըն
 քէտսէսինէ տօլտուրըմըն խըշմընըն սափի շէրապըն-
 տան իշէճէք. վէ մուգատտէս մէլտ'իքէնին հուզու-
 րընտա վէ Գուզուներն հուզուրընտա աթէշ վէ քիւ-
 41 քիւրտ իլէ թա'զիպ օլուհաճագ տըր: Վէ անլէրին
 'ազապընըն տիւմանը իլ էլ էպէտ եօգտըր չըգար.
 վէ ճանապարա վէ անըն սուրէթինէ սէճտէ գըլտն-
 լարըն վէ անըն իսմինին տամղաորըն հէր պիր գա-
 պուլ էտէնին կէճէ կիւնտիւլ ըահաթը օլմալ:
 42 Մուգատտէսէրին սապըր պուհտա տըր. Ալլահն
 էմըլէրինի վէ Յիսուսա օլան իմանը հըֆղ էտէնլէր
 43 [պուհտա տըր]: Վէ սէմուտան պիր սէտա իշիթ-
 տիմ, օլ տախի [պանա] տէտի քի՝ Խաղ, Պուհտան
 պէզլիէ նէ միւպարէք տիր օլ էմլտթ քի Բապպտա
 վէֆաթ էտէրլէր. Բուհ՝ Պէլի, թա քի անլէր
 քէնտի չէքտիքլէրի էմէքլէրտէն իսթիւրահաթ էտէ-
 լէր, վէ 'ամէլլէրի արտլարընճա կիտէր՝ տէյօր:
 44 Վէ կէօրտիւմ քի պիր պէյաղ պուլութ վար ի-
 տի, վէ իւղէրինտէ պաշընտա ալթուն թաճ վէ է-
 լինտէ պիր քէպըն օրադ պուլուհարագ՝ Իպն իւլ
 45 իսաանա պէնղէր պիր զաթ օթուրույօր իտի: Վէ
 հէյքէլտէն տիկէր պիր մէլէք չըգըպ՝ պուլութ իւ-
 ղէրինտէ օթուրունա պիւլէնտ ամաղէ, Օրաղընը
 սաղըպ պիւշ, զիրա ղէմինին պիւշինի եէթիշմիշ օլ-
 մաղլէ, [սանա] պիւշէճէք վազըթ կէլտի՝ տէյիւ նի-
 46 տա էյլէտի: Վէ պուլութ իւղէրինտէ օթուրուն՝
 ղէմին իւղէրինէ օրաղընը սալտը վէ ղէմին պիւշիտի:

- 47 Վէ տիկեր պիր մէլէք սէմնտա օլան հէյքէլտէն
 չըդըպ , անըն տախի պիր քէսքին օրաղը վար իտի ,
 48 Վէ աթէշ իւզէրինէ գուարէթի օլան տիկեր պիր
 մէլէք մէզպահտան չըդըպ , օլ քէսքին օրաղը օլան
 նա՛ քէսքին օրաղընը սաղըպ զէմինին պաղընըն սաղ-
 զըմարընը քէս , զիրա իւղիւմէրի եթիշիտի տէյիւ
 49 'աղիւմ սէտա իլէ նիտա էլլէտի , Վէ օլ մէլէք քէն-
 տի օրաղընը զէմինէ սաղըպ զէմինին պաղընը քէսէ-
 բէք , է-դէ-դէ- Ալլահն զաղապընըն պէշիւք մա՛-
 20 սէրէսինէ աթտը : Վէ մա՛սէրէ շէհրին խարիճինտէ
 պաօրըպ՝ մա՛սէրէտէն պին ալթը եիւղ օգ աթըմը
 մէսաֆէյէտէք աթլարըն կէմէրինէ եթիշիտի տէրէ-
 ճէտէ գան չըգար :

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ սէմնտա զաղրի պէշիւք վէ 'աճիպ պիր 'ա-
 լլամէթ , է-նէ եէտի սոն պէլլարը թութան եէտի
 մէլէք կէօրտիւմ , չիւնքի պու պէլլա՛ իլէ Ալլահն
 2 զաղապը իթմամ օլունուր : Վէ կէշյա աթէշ իլէ
 դարըշմըն սիրչէտէն պիր տէնիզ , հէմ ճանապարա
 վէ սուրէթինէ վէ [տամիշտընա վէ] իսմինին 'ատէ-
 տինէ դալիպ կէլէնլէրի , եէտլէրինտէ Ալլահն թան-
 պուրլարը օլարագ , սիրչէ աէնիղինին իւզէրինտէ
 3 սուրուր կէօրտիւմ : Վէ Ալլահն գուլը Մուսանըն
 թէսպիհինի վէ Գուղունըն թէսպիհինի թէրէննիւմ
 էտիպ , Եա հէր շէյէ գատիր օլան Բապպ Ալլահ ,
 իշլէրին պէշիւք վէ 'աճա՛իպ տիր . էյ մազաատտէս-
 լէրին Փատիշահ , թարիգլէրին միւսթապիւմ վէ
 4 հագգ տըրլար : Եա Բապպ , սէնտէն քի՛մ գօրգմա-
 յըպ իսմինէ համո էթմէյէ , զիրա եալընըպ սէն

գուտոտուս սըն : չիւնքի հագգ հիւքմէրին իղհար օ-
լունարգլարնտան , պիլ ճիւմէ միլէթլէր կէլիպ սե-
նին հուզուրնտա սէճտէ գըլաճագլար տըր՝ աերէր
իտի :

- 5 Պա՛տէհու կէօրտիւմ՝ քի սէմատա շէհատէթ մէս-
- 6 քէնինին հէյքէլի աչըլտը : Վէ օլ եէտի պէլայը
թուլթան եէտի մէլէք փաք վէ փարլադ քէթէն կի-
յինմիշ, վէ կէօքսլէրինէ ալթուն գուշագլար գու-
- 7 շանմըշ օլարագ , հէյքէլտէն չըգտըլար : Վէ տէօրթ
զիրուհտան պիրի եէտի մէլէյէ՝ էպէտ իւլ սպատ
հայյ օլտն Ալլահըն խըշմը իլէ աօլու եէտի ալթուն
- 8 թաա վէրտի : Վէ հէյքէլ Ալլահըն ճէլալ ու գուտ-
րէթինտէն տիւման իլէ միւլս օլուպ , եէտի մէլէ-
յին եէտի պէլասը իթմամ օլունճոյատէք հէյքէլէ
պիր քիմսէ կիրէմէտի :

- 1 Վէ հէյքէլտէն եէտի մէլէյէ խիթապէն՝ կիրտի-
նիլ, վէ Ալլահըն խըշմընն * թասլարընը պէմինէ պօ-
շալտընըլ տէյիւ պիր պէօյիւք սէտա իշիթտիմ :
- 2 Վէ էվլէլքիսի կիրտիպ քէնտի թասընը գարա իւ-
զէրինէ պօշալթարգտա , ճանալարն տամղասը իլէ
տամղալանան վէ սուրէթինէ սէճտէ էտէն ատէմ-
լէրտէ փէք ֆէնա չըպան չըգտը :
- 3 Վէ իքինճի մէլէք քէնտի թասընը տէնիլէ պօ-
շալթարգտա , Խէնիլ էօլիւնիւն գտնը կիրպի էն օլ-
տու , վէ տէնիլ իչինտէ եաշայանլարն ճիւմլէսի
էօլտիւ :

* Պա՛ղը՝ եէտի թասլարընը

- 4 Վէ իւշիւնճիւ մէլէք քէնտի թասընը ըրմադարա
վէ սու փոշարլարընա պօշալթարգտա՝ գան օլտը-
- 5 լար : Վէ սուլար մէլէյինին՝ Եա մէվճուտ օլան վէ
օլմուշ վէ գուտտոււս (Բապպ), պու շէյլէրի հիւքմ
- 6 էթաիյինտէ 'ատիլ սին . Զիրա անյէր մուգատտէս-
լէրին վէ փէյղամպէրլէրին գանընը տէօթտիւլէր . սէն
տախի անլէրէ գան իջերտին , չիւնքի միւսթահադդ
- 7 տըրլար՝ տէտիյինի իշիթտիմ : Վէ մէզպահտան (տի-
կէրինին) Պէլի , Եա հէր շէյէ գատիր Բապպ Աւ-
լահ , սէնին հիւքմլէրին հադդ վէ 'ատլ տըր՝ տէտի-
յինի իշիթտիմ :
- 8 Վէ տէօթտիւնճիւ մէլէք քէնտի թասընը կիւնէշ
իւզէրինէ պօշալթարգտա , անա տտէմլէրի աթէշ
- 9 իլէ Եազմաղա գուտրէթ վէրիտի : Վէ ատէմլէր
պիր շէտիտ հէրարէթ իլէ Եանալլար , վէ պու պէ-
լալարըն իւզէրինէ հիւքիւմէթի օլան Ալլահն իս-
մինէ քիւֆր էթտիլէր , վէ անա համտ էյլէմէք ի-
շիւն թէվպէ էթմէտիլէր :
- 10 Վէ պէշիւնճի մէլէք քէնտի թասընը ճանապտըն
թախթը իւզէրինէ պօշալթարգտա , անըն փատի-
շահլըղ գարանլըգ օլտու , վէ աղըր սէպէպինտէն
- 11 տիլէրինի չիյնէյիպ , քէնտի աղըրլարը վէ չըպան-
լարը սէպէպինտէն սէմանըն Ալլահնա քիւֆր էթ-
տիլէր , վէ քէնտի 'ամէլլէրինտէն թէվպէ էթմէտի-
լէր :
- 12 Վէ ալթընճը մէլէք քէնտի թասընը պէօյիւք
Ֆըաթ ըրմաղը իւզէրինէ պօշալթարգտա՝ անըն սու-
յու չէքիտի , թա քի շարգտան օլան միւլուքըն
- 13 Եօլու միւհէյյա օլա : Վէ էթտէրին աղընտան վէ
ճանապտըն աղընտան վէ քէաղիպ փէյղամպէրին

- ազգընտան գուրպաղըլար միտիլիւ իւչ նափաք բու-
- 14 հըն ռէփւշըն կէօրտիւմ. Զիրա պունլար 'ալամէթ-
լէր կէօթէրէն ճինն բուհլարը օլուպ' [զէմինին վէ]
պիւթիւն տիւնիւնն միւլուքիւնիւ հէր շէյէ գա-
տիր Ալլահըն օլ պէօյիւք կիւնիւն մուհարէպէսինէ
ճէմ' էթմէք իշիւն, անլէրին եանընա կիտէրէր:
- 15 (Իշթէ խըրսըզ կիպի կէլիւրիմ. նէ միւպարէք տիր
ուլանըգ տուրուպ, չըփլագ կէզմէմէսի վէ 'այպը
կէօրիւնմէմէսի իշիւն քէնտի էսվապընը հըֆը էտէն
- 16 քիմնէ) Վէ անլէրի 'իպրանիճէ Արմաճէտտոն տէ-
նիլէն մահալէ ճէմ' էթտիլէր:
- 17 Վէ եէտինճի մէլէք քէնտի թասընը հավայա պօ-
շալթտըգտա, թէմամ օլտու' տէյերէք սէմանըն
հէյթէլինտէն' թախթտան պիր պէօյիւք սէտա կէլ-
- 18 տի: Վէ սէտալէր վէ կէօք կիւրիւթիւլէրի վէ շիմ-
շէքլէր վուգու' պուլտու, վէ շիտտէթճէ վէ 'ազա-
մէթճէ զէմին իւզէրինտէ ինսան մէվճուտ օլալտան
պէրու միսլի վուգու' պուլմամըշ պէօյիւք պիր զէլ-
- 19 զէլէ օլուպ, Պէօյիւք շէհր իւչէ միւնշագգ օլտու,
վէ թա'իֆէլէրին շէհրլէրի երգըլուր, վէ պէօյիւք
Պապէլ Ալլահըն հուզուրընտա զիքր օլունտու, թա
քի շիտտէթ ի զազապընըն շէրապընըն քեասէսի ա-
- 20 նա վէրիլէ: Վէ հէր ոտա գաչուր, վէ տաղլար
- 21 պուլունմաղ օլտըլար: Վէ սէմատան ատէմլէր իւ-
զէրինէ պիր թալանթ աղըրըղընտա իրի տօլու եաղ-
տը, ատէմլէր տախի տօլունըն պէլասը սէպէպինտէն
Ալլահա քիւֆր էթտիլէր. զիրա անըն պէլասը զա-
յէթ պէօյիւք իտի:

- 1 Վէ եւտի թասը թուլթան եւտի մէլքտէն պիրի
 2 կէլիպ, պանա խիթապէն՝ կէլ, չօգ սուլար իւղէ-
 րինտէ օթուլրան, վէ միւլուք ի զէմին անըն իլէ
 զինա էտիպ՝ զէմինին սէքէնէսի անըն զինասընըն շէ-
 րապը իլէ մէսթ օլտըզլարը պէջիւք Ֆաշիշէ 'ալէյ-
 Տինտէ օլտն Տիւքմիւ սանա կէօթէրէյիմ՝ տէյէ-
 3 րէք, Բուհտա պէնի պէրրիյէյէ կէօթիւրտիւ. վէ
 եւտի պաշը իլէ օն պույնուզը օլարագ, իւղէրի քիւֆր
 իսմէրի իլէ տօլու պիր գըրմըզը ճանաւարա րաքիպ
 4 օլան պիր գարը կէօրտիւմ. Վէ օլ գարը էրզափա-
 նի վէ գըրմըզը խիլաթ կիյինմիշ իտի, վէ ալթուռն
 վէ միւլճէվՏէրաթ վէ ինճուլէր իլէ տօնանմըշ օլա-
 րագ՝ էլինտէ մէքրուհաթ իլէ վէ զինասընըն նափաք-
 լիքէրի իլէ տօլու պիր ալթուռն քեառէօի օլուպ,
 5 Անը իւղէրինտէ՝ Սըրը, Պէջիւք Պապէլ, զէմինին
 Ֆաշիշէրինին վէ մէքրուհաթընըն անասը՝ տէյիւ
 6 պիր իսմ էազըլը իտի: Վէ օլ գարըյը մուգատա-
 տէսլէրին գանը իլէ վէ Յիսուսըն շէհիալէրինին գա-
 նը իլէ մէսթ օլմագտա կէօրտիւմ. վէ անը կէօր-
 7 տիւլիւմտէ զիյատէսիյլէ թէ'աճճիւպ էթսիմ: Վէ
 մէլէք պանա տէտի քի՝ Նի՛չիւն թէ'աճճիւպ էթ-
 տին. գարընըն վէ անը կէօթիւրէն եւտի պաշըլը վէ
 օն պույնուզը ճանաւարըն սըրըրըն պէն սանա սէջ-
 8 լէյէճէյիմ: Կէօրտիւլիւն ճանաւար մէվճուտ իտի,
 վէ մէվճուտ տէյիլ տիր, վէ հապիյէտէն չըգաճագ
 վէ հէլաքէ կիտէճէք տիր. վէ զէմինին սէքէնէսին-
 տէն օլուպ՝ իսմէրի տիւնեանըն թէ'էսիսինտէն պէ-
 րու հայաթ քիթապընտա էազըլմըշ օլմայան քիմ

- 9 օէլէր օլ ճանաւարըն մէվճուտ օլմոնշ վէ մէվճուտ
 տէյիլ իսէ տէ, եինէ հազըր օլմագտա իտիլինի
 կէօրտիւքլէրինտէ՝ թէ՛ աճճիւպ էտէճէքլէր տիր :
 10 Հիքմէթէ վազըֆ օլան 'ազլ պունտա լալէ՛ տըր .
 եէտի պաշ օլ գարընըն իւզէրինտէ օթուրտըզ եէ-
 11 տի տազ տըր . Վէ եէտի մէլիք տիր . պունլարըն
 պէշի տիւշմիւշ վէ պիրի մէվճուտ տըր, վէ օլ պի-
 12 րի տաշա կէլմէտի, վէ կէրոյի զէման ազ միւտ-
 13 տէթ գալմասը կերէք տիր : Վէ օլ մէվճուտ օլմոնշ
 օլան վէ մէվճուտ օլմայան ճանաւար քէնտիսի տա-
 14 խի սէքիզինճի տիր, վէ եէտիտէն օլուպ հէլաքէ կի-
 15 տէր : Վէ կէօրտիւյիւն օն պույնուզ օն մէլիք օ-
 լուպ՝ տաշա սալթանաթըր էլէ ալմասորլար իսէ տէ,
 ճանաւար իլէ պերապէր պիր սա՛աթ գատար միւ-
 16 լուք կիպի հիւքիւմէթ էլէ ալըրլար : Պունլարըն
 միւրատըր պիր օլուպ՝ գուզվէթ վէ հիւքիւմէթլէրի-
 17 նի ճանաւարտ թէպիմ էտէրլէր : Պունլար Գուզու-
 իլէ մուհարէպէ էտիպ՝ Գուզու անլէրէ դալիպ կէ-
 լէճէք տիր . զիրա Օ՝ Բապպ իւլ էրպապ վէ Մէլիք
 իւլ միւլուք տըր . վէ անըն իլէ պերապէր օլանլար
 տախի տա՛վէթլի վէ միւնթէխապ վէ սատար գ տըր-
 18 լար : Վէ պանա տէտի քի՝ Սէնին կէօրտիւյիւն վէ
 ֆահիշէնին իւզէրլէրինտէ օթուրտըզ սուլար՝ ագ-
 վամ իլէ ճէմա՛աթլար վէ միլլէթլէր վէ լիտանլար
 19 տըր : Վէ ճանաւար իւզէրինտէ կէօրտիւյիւն օն
 պույնուզ, ֆահիշէյէ պուզզ էտիպ՝ անը փէրիշան
 վէ չըփուգ էտէճէք, վէ անըն էթլինի եէյիպ՝ անը
 20 աթէշլէ իհրապ էտէճէքլէր տիր : Զիրա Ալլահն
 սէօզլէրի իթմամ օլունճայա գատար Ալլահ քէնտի
 միւրատըրը իճրա էթմէլէրի վէ միւրատլարը պիր օ-

րուպ սալթանաթլարընը ճանապարտ թէսլիմ՝ էթմէ-
 18 լէրինի գալսլէրինէ իլգա էյլէտի : Վէ օլ կէօրտիւ-
 յիւն գարը միւլուք ի զէմին իւզէրինէ սալթանաթ
 էտէն օլ պէջիւք շէհր տիր :

ՊԱՊ 48

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա 'ազիմ' հիւքիւմէթ
 սահիպի օլարագ սէմատան նազիլ օլմագտա պիր
 * մէլէք կէօրտիւմ. զէմին տախի անըն ճէլայի իլէ
 2 միւնէվկէր օլտու : Վէ [գուվկէթլէ վէ] 'ազիմ' սէ-
 տա իլէ նիտա էտէրէք տէտի քի՝ Երզըլտը, պէօ-
 յիւք Պապէլ երզըլտը, վէ ճինլէրին մէքեանը
 վէ հէր նափաք բուհն մահֆէզի վէ հէր նափաք
 3 վէ մէքրուհ գուշըն գաֆէսի օլտու : Չիւնքի ա-
 նըն զինասընըն սզզընլըզը շէրապընտան ճիւմէ միւ-
 լէթլէր իշտիլէր, վէ միւլուք ի զէմին անըն իլէ զի-
 նա էթտիլէր, վէ թիւճճար ք զէմին անըն ֆէրթ ի
 4 լէզա՝իզինտէն զէնկին օլտըլար : Վէ սէմատան տի-
 կէր պիր սէտա իշիթտիմ, օլ տախի տէտի քի՝ Եյ-
 գաւմլմ, անըն իշինտէն չըզընըզ, թա քի կիւնահ-
 լարընա շէրէք վէ անըն պէլալարընա կիրիֆթար օլ-
 5 մոյասընըզ : Ջիրա կիւնահլարը սէմայա գաստոր եէ-
 թիշիպ՝ Ալլահ հոգգարզլըզլարընը թէզէքքիւր էյ-
 6 լէտի : Անըն [սիզէ] էթտիյի միսլիլէ, սիզ տախի
 անա միւգապէլէ էտինիզ, վէ 'ամէլլէրինէ կէօրէ ա-
 նա իքի գալթընը էտա էյլէյիպ՝ տօլտըրտըզը քեա-
 7 սէյի անա իքի գալթ տօլտըրընըզ : Քէնտի քէնտինի
 հէր նէ գաստար իլլզէթլէտի վէ զէվզ էթտի իսէ :

* Պա՝զէւ՝ տիկէր մէլէք

- անա օլ գաստար 'ազապ վէ հիւզն վերինիդ՝ զերա
քէնտի գալալինտէ՝ Պէն մէլիքէ օլարապ օթուրույօ-
րըմ՝ վէ տուլ տէյիլ իմ՝ վէ ապա հիւզն կօրմէ-
8 յէճէյիմ՝ տէյօր : Պու սէպէպտէն անրն պէլալարը,
եա'նի էօլլամ վէ հիւզն վէ ածլըգ պիր կիւն իշին-
տէ կէլէճէք, օլ տախի աթէշլէ իհրապ օլունաճադ
տըր, զերա անը հիւքմ էտէն Բապպ Ալլահ գուտ-
9 րէթլի տիր : Վէ անրն իլէ զինա էտիպ զէվգ էտէն
միւլուք ի զէմին եանմասընրն տիւմանընը կօրտիւք-
լէրինտէ, իւղէրինէ աղայըպ տէօլիւնէճէքլէր տիր :
10 Վէ անրն 'ազապընըն գօրգուընտան ուզազտա
տուրուպ՝ Վշայ, վոյ սանա, էյ պէօյիւք շէհր Պա-
պէլ, էյ գուվվէթլի շէհր, չիւնքի 'ալէյհինէ օլան
11 հիւքմ պիր սա'աթտա կէլտի՝ տէյէճէքլէր տիր : Վէ
թիւճճար ք զէմին անրն իւղէրինէ աղայըպ հազին
12 օլուրլար, չիւնքի էմթը'ալարընը, Խա'նի ալթուն
վէ կիւմիւշ վէ միւճէվհէրաթ վէ ինճու վէ զարիֆ
գումաշ վէ երզափանի վէ իփէք վէ գըրմըզ մաթա-
'ընը, վէ հէր կէօնէ պուխուր աղաճը վէ հէր կէօնէ
ֆիլ տիշի գապլար վէ հէր կէօնէ փէք գըյմէթլի
աղաճ վէ պագըր վէ տէմիր վէ մէրմէրտէն օլան
13 գապլար, Վէ տարչին վէ պուխուրլար վէ *խօշ րա-
'իհալը հաղ վէ քիւնլիւք վէ շէրապ վէ զէյթուն
եաղը վէ խասս ուն վէ պուզասայ վէ սըղըրլար վէ
գօյունլար վէ աթլար վէ 'արապալար վէ ճէսէտլէր
14 վէ ինսան ճանլարընը քիմնէ սաթուն տլմալ : Վէ
նէֆտինին արղու էթտիյի մէյվէլէր էլինտէն կիթ-
տի, վէ էշեա ի նէֆիսէ վէ զարիֆէնին ճիւմլէսի

* Պա'զալ պահարաթ վէ խօշ

- էլնիտէն կիթտի , վէ անէրի արթըդ պուլամնյա-
 15 ճագսն : Պու շէյլերին թաճիրլէրի , քի անլն սէ-
 պէպիյէ զէնկին օլարլար , անլն 'ազապընըն դօ-
 գուսընտան ուզազտա տուրուպ աղլայարադ վէ հա-
 16 զին օլարադ տէյեճէքէր քի՝ Վայ , վայ զարիֆ գու-
 մաշ վէ էրդավանի վէ գըրմըզը էլպիսէ կիյինիպ՝ ալ-
 թուն վէ միւճէվէրաթ վէ ինճու իլէ տօնանմըշ օ-
 լան օլ պէշիւք շէհրէ . չիւքի պու գատար զէն-
 17 կինլէք պիր սա'աթտա խարապ օլտու : Վէ հէր կէ-
 մի րէ'խի վէ կէմի իլէ կիտէնլէրին ճիւմլէսի վէ կէ-
 միճիլէր վէ տէնիզտէ պիլ ճիւմլէ իշ կէօրէնլէր ու-
 18 զագտա տուրուպ , Անլն էանմասընըն սիւմանընը
 կէօրտիւքլէրինտէ , ֆիզսն էտիպ՝ Պու պէշիւք
 շէհրէ պէնգէր հաճ'կը շէհր վար տըր՝ տէրլէր խի :
 19 Վէ պաշլարը իւզէրինէ թօփրադ սաչըպ աղլայա-
 րադ վէ հազին օլարադ , ֆէրետ իլէ՝ Վայ , վայ օլ
 պէշիւք շէհրէ , քի զեգըյմէթ էմթը'ասը վասը-
 թասըյլէ տէնիզտէ ճիւմլէ կէմի սահիպլէրի զէնկին
 օլարլար . չիւքի պիր սա'աթտա խարապ օլտու :
 20 Եյ սէմա , վէ Եյ մուգատտէս րէսուլլէր վէ փէյ-
 զամպէրլէր , անտէն տօլայը մէսրուր օլունըզ , զիրա
 Ալլահ անտէն ինթիպամընըզ ալար՝ տէրլէր խի :
 21 Վէ պիր գուվլէթլի մէլէք պիր պէշիւք տէյիր-
 մէն թաշը կիպի պիր թաշ գալըրըրպ տէնիզէ ա-
 թարադ , տէտի քի՝ Օլ պէշիւք շէհր Պապէլ պէշ-
 իէ շիտտէթլէ աթըրըպ՝ արթըդ հիչ պուլունմնյա-
 22 ճագ տըր : Վէ սէնտէ թանպուրճըլար վէ խանէն-
 տէլէր վէ նէյզէնլէր վէ պօրուզէնլէր սէտասը ար-
 թըդ իշտիլմէյէճէք տիր , վէ սէնտէ արթըդ հիչ
 պիր սէնա'աթըն պիր ուսթատը պուլունմնյալ՝

- սէնտէ արթըգ տէյիրմէն սէսի իշիտիլմէյէճէք տիր .
- 23 Վէ սէնտէ արթըգ գանտիլ զիյոսը կէօրիւնմէյէ-
ճէք , վէ սէնտէ արթըգ կիւվէյի վէ կէլին սէսի ի-
շիտիլմէյէճէք տիր , չիւնքի սէնին թաճիրլերին զէ-
մինին քիւպերասը իտիլէր . զերա սէնին սիհրլերին
- 24 իլէ ճիւմլէ միլլէթլէր իզլալ օլունտըլար : Վէ փէյ-
ղամպերլէր իլէ մուգատտէսլերին վէ զէմին իւզէ-
րինտէ պիլ ճիւմլէ գաթլ օլունտըլարն գանը անըն
իշինտէ պուլունտու :

ՊԱՊ 49

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա , Հալլէլուեա . խէլաո
վէ համո վէ 'իզդէթ վէ գուտրէթ Բապպ Ալլահը-
- 2 մըզա մախսուա տըր . Ձիւնքի անըն հիւքմէրի հագգ
վէ 'ասլ տըր , զերա քէնտի զինտըր իլէ զէմինի իֆ-
սատ էտէն պէօյիւք ֆասհիշէ 'ալէյհինէ հիւքմէյ
լէյիպ' քէնտի գուլլարընըն գանընըն ինթիգամընը
* անտէն ոլտը' տէյիւ սէմատա խպլի ճէմա'աթըն
- 3 'ազիմ սէսինի իշիթտիմ : Վէ իքինճի տէֆ'ա Հալ-
լէլուեա' տէտիլէր . վէ անըն տիւմանը էպէտ իւլ ա-
- 4 պատ եօգարը չըգար : Վէ եիրմի տէօրթ ինթիյար ի-
լէ տէօրթ զիրուհ եէրէ գափանըպ' թախթտա օթու-
րան Ալլահա սէճտէ գըլարագ' Ամին . հալլէլուեա'
- 5 տէտիլէր : Վէ թախթտան , էյ պիլ ճիւմլէ գուլ-
լարը վէ անտէն գօրգանլար , քիւչիւքլէր վէ պէօ-
յիւքլէր , Ալլահմըզա համո ու սէնա էյլէյինիզ'
- 6 տէյիւ պիր սէս չըգար : Վէ խպլի ճէմա'աթըն սէ-
տասը , վէ չօգ սուլարըն սէտասը , վէ գուվվէթլի

* Եւն . եէտինտէն

- կէօք կիւրիւթիւէրնին սէտառը կիպի՝ Հալլէլուհա,
 զիւրա հէր շէյէ գառիր Բապպ Ալլահ սաթմանաթ
 7 էտիյօր: Շատ ու մէսրուր օլուպ՝ անա համո էտէ-
 լիմ. զիւրա Գուզունըն տիւյիւնիւ կէլտի, անըն զէվ-
 ճէսի տաթի հազըրլանտը՝ տէյիւ «Դուր» իշիթտիմ:
 8 Վէ փաք վէ փարլազ զարիֆ գումաշ կիյիմէրլիք
 անա իհսան օլունտու, չիւնքի զարիֆ գումաշ մու-
 9 գատտէպէրին սալահը տըր: Վէ պանա տէտի քի՝
 Եազ, Նէ միւպարէք տիր Գուզունըն տիւյիւնիւնիւն
 զէյաֆէթինէ տա՝վէթ օլունմըշ քիմսէլէր. հէմ
 պանա տէտի քի՝ Պունլոր Ալլահըն հազգ սէօզլէրի
 10 տիր: Վէ անա սէճտէ գըլմազ իշիւն անըն պազ-
 լարընա գափանտըղմտա, պանա՝ Սազըն էթմէ,
 պէն սէնին վէ շէհատէթ ի 'իսայը թութմագտա օ-
 լան սէնին պիրատէրլէրինին խըտմէթ րէֆիգի իմ.
 Ալլահա սէճտէ էյլէ՝ տէտի. զիւրա շէհատէթ ի 'ի-
 սա նիւպուվվէթին րուհը տըր:
 11 Վէ սէմայը աչըմըշ կէօրտիւմ, վէ իշթէ պիր
 պէյազ աթ վար իտի, վէ անըն իւզէրինէ րաքիպ
 օլանա՝ Սատըզ վէ հազգ տէնիլիր. վէ 'ատալէթէ
 12 հիւքմ վէ հարպ էտեր. Վէ կէօզլէրի աթէշ 'ա-
 լէվէ կիպի օլուպ՝ պաշը իւզէրինտէ չօգ թաճլար
 պուլունտարազ, քէնտիսինտէն մա'տա քիմսէնին պիւ-
 13 մէտիյի մուհարրէր պիր իսմի վար իտի: Վէ գանա
 պոյանմըշ պիր լիպաւ կիյինմիշ օլուպ, ֆէլամ Ուլ-
 լահ իսմիլլէ միւսէմմա տըր:
 14 Վէ սէմատա պուլունան ճիւնուտ պէյազ աթ-
 լարա րաքիպ վէ պէյազ վէ փաք զարիֆ գումաշը
 լապիս օլարազ, անըն արտընճա կիտիյօլլար իտի:
 15 Վէ անըն աղզընտան թա'իֆէլէրի վուրմազ իշիւն

- պիր քէղքին գըլըճ չըգըյօր իտի . քէնտիսի տախի
անլէրէ տէմիր 'տաս իլէ * Տիւքիւմէթ էտիպ ,՝ Տէր
շէյէ գասիր Սլլահճըն խըշմ ու զազապը շէրապընըն
46 մա'սէրէսինտէ պասաճագ տըր : Վէ լիպասը իւզէ-
րինտէ վէ պուտու իւզէրինտէ Մէլիփ իիւ Միի-
ԼՈՒՖ Վէ ՐԱՊՊ իիւ ԷՐՊԱՊ տէյիւ մոհճարրէր
իսմի վար իտի :
- 47 Վէ կիւնէշտէ տուրան պիր մէլէք կէօրտիւմ . օլ
տախի պիւլէնտ ալտազլէ նիտա էտէրէք սէմանըն օր-
թասընտա ուչան ճիւմլէ գուշարա , կէլինիզ , 'ա-
- 48 զիմ Սլլահճըն զիյաֆէթինէ ճէմ՝ օլունըզ , թա քի
միւլուքըն էթինի վէ պին պաշըլարըն էթինի վէ
գուվիլէթլիլէրին էթինի վէ աթլար իլէ իւզէրէրինէ
րաքիպ օլանլարըն էթինի վէ Տիւրը իլէ գուլ վէ
քիւչիւք իլէ պէջիւք , ճիւմլէսինին էթինի եէյէսի-
նիզ՝ տէտի :
- 49 Վէ ճանապար իլէ միւլուք ի զէմին՝ վէ անլէրին
ճիւնուտլարընըն աթա րաքիպ օլան իլէ վէ անըն
ճիւնուտը իլէ մոհճարէպէ էթմէյէ ճէմ՝ օլտըզլա-
- 20 ըրըն կէօրտիւմ : Վէ օլ ճանապար վէ անըն էօնիւն-
տէ 'ալամէթլէր իճրա էտիպ՝ անլէրին վասըթասըյ-
լէ ճանապարըն տամղուսընը գապուլ էտէնլէրի վէ
անըն սուրէթինէ սէճտէ էյլէյէնլէրի իզլալ էտէն
քէտազիպ փէյղամպէր անըն իլէ պէրապէր թութուլ-
տու . իքիսի տէ քիւքիւրտ իլէ եանան աթէշ կէօ-
- 21 լիւնէ տիրի տիրի աթըլտըլար : Վէ պազըլէսի ա-
թա րաքիպ օլանըն ազզընտան չըգան գըլըճ իլէ
գաթլ օլունտըլար , վէ անլէրին էթինտէն պիլ ճիւմ-
լէ գուշար տօյտըլար :

* Եւն . կիւտիւպ

- 1 Վէ էլինտէ հափէյէնին անախթարը վէ պիր պէօ-
յիւբ զինծիր պուլունարադ՝ սէմուտան նիւզուլ է-
- 2 տէն պիր մէլէբ կէօրտիւմ: Վէ էթտէրի՝ օլ գատիմ
երլանը, քի իպլիս վէ Շէյթան տըր, թուլթուպ ա-
- 3 նը պին սէնէ միւտտէթ իչիւն պաղլատը, Վէ տնը
հափէյէյէ տթըպ վէ գափայըպ իւզէրինի միւհրէ-
տի, թա քի արթըգ պին սէնէ թէմամ օլմայընճա
թա՛իֆէլէրի իզլալ էթմէյէ. վէ անտէն սօնկրա պիր
աղ վազըթ իչիւն չէօզիւլսէ կէրէք տիր:
- 4 Վէ թախթլար կէօրտիւմ, վէ իւզէրլէրինտէ օ-
թուրաըլար, վէ անլէրէ հիւքմ սէլահիյէթի վէրիլ-
տի, վէ ճանալարա վէ անըն սուրէթինէ սէճտէ
էթմէյիպ՝ ալընլարընտա վէ էլլէրի իւզէրինտէ տամ
ղայը գապուլ էթմէյէրէք, Յիսուսըն չէհատէթի վէ
Ալլահըն քէլամը իչիւն գաթլ օլունան քիմնէլէրին
ճանլարընը Էօրթէմ. պունլար եաշպըպ՝ Քրիստոս
իլէ պէրապէր օլ պին սէնէ միւտտէթ սաթթանաթ
- 5 էթտիլէր: Լաբին էմվլթըն պազըյէյէսի օլ պին սէ-
նէ թէմամ օլմայընճա տիրիլմէտիլէր. պիրնճի դը-
- 6 յամէթ պու տըր: Պիրինճի դըյամէթտէ հիսսէսի
օլան քիմնէ միւպարէք վէ մուգատտէս տիր. պուն-
լարըն իւզէրինէ իքինճի էօթլմիւն հիւքիւմէթի եօզ
տըր, անճագ անլէր Ալլահըն վէ Քրիստոսըն քեա-
հինլէրի օլուպ՝ անըն իլէ պէրապէր պին սէնէ սալ-
թանաթ էտէճէլլէր տիր:
- 7 Վէ պին սէնէ թէմամ օլաըդտա՝ Շէյթան քէն-
- 8 տի զընտանընտան սալը վէրիլպ, Չէմիլին տէօրթ
քէօշէսինտէ օլան թա՛իֆէլէրի, Էսնէ ճուճ վէ Մա-

- ճուճը, (քի միգտարը տէնիզ գումու կիպի տիր,) իզլալ վէ մուհարէպէյէ ճէմ' էթմէյէ չըգաճագ 9 տրը: Վէ բու ի զէմինէ չըգըպ մուգատտէպէրին օրաուսընը վէ մահպուպ շէհրի իհաթէ էթտիլէր. վէ Ալլահ թարաֆընտան սէմատան աթէշ էնիպ 10 սնդերի թէլէֆ էթտի: Վէ սնդերի իզլալ էտէն իպլիս' ճանավար իլէ քեազիպ փէյզամզէրին պու- լունարգլարը աթէշ վէ քիւքիւրտ կէօլիւնէ աթըլ- տը, վէ կէճէ կիւնաիւզ էպէտ իւլ ապատ թա'ղիպ օլունաճագլար տրը:
- 11 Վէ պիր պէօլիւք պէյազ թախթ վէ իւզէրինտէ օթուրանը կէօրտիւմ. անըն հուզուրընտան զէմին իլէ սէմա ֆիրար էաիպ' անլէրէ պիր մահալ պու- 12 լունմատը: Վէ էմվաթը, քիւչիւքլէրի վէ պէօ- յիւքլէրի, Ալլահըն հուզուրընտա տուրուր կէօր- տիւմ. վէ քիթապլար աչըլտը, վէ Հայաթ Բիւսալը օլան տիկէր պիր քիթապ աչըլպ' էմվաթ քիթապ- լարտա մուհարրէր օլան շէյլէր իւզէրինէ 'ամէլլէրի- 13 նէ կէօրէ հիւքմ' օլունտըլար: Վէ տէնիզ քէնտի տէրունինտէ պուլունան էմվաթը թէպիւմ էթտի, էօլիւմ վէ հափիյէ տախի քէնտիլէրտէ պուլունան էմվաթը թէպիւմ էյլէտիլէր. վէ հէր քէս ա'մալընա 14 կէօրէ հիւքմ' օլունտու: Վէ էօլիւմ իլէ հափիյէ աթէշ կէօլիւնէ աթըլտըլար. իքինճի էօլիւմ պու- 15 տրը: Վէ հէր քիւմ' քի հայաթ քիթապընտա գայտ օլունմըշ պուլունմատը իսէ, աթէշ կէօլիւնէ աթըլ- տը:

- 1 Վէ եէնի պիր սէմա իլէ եէնի պիր զէմին կէօր- տիւմ, չիւնքի էվիլէքի սէմա իլէ էվիլէքի զէմին կէշ-

- 2 տի իտի, վէ արթըգ տէնիզ եօգ իտի : Վէ [պէն Եռ-
հաննա] մուգատտէս շէհրի, եա'նի եէնի Եէրուշա-
լիմի, զէվճի իչիւն միւզէյէն պիր կէրին կիպի հա-
զըբլանմըշ օլարուգ, Ալլահ թարաֆընտան սէմա-
- 3 տան էնմէքտէ կէօրտիւմ : Վէ սէմոտտան պիր պէօ-
յիւք սէտա իշիթտիմ քի՝ իշթէ Ալլահըն մէգընի
ինսան իլէ օլուպ՝ Օ անլէր իլէ սաքին օլաճագ տըր,
վէ անլէր անըն գավմը օլուպ՝ Ալլահ քէնտիսի ան-
լէրին Ալլահը օլարուգ, անլէր իլէ պերսպէր օլաճագ
- 4 տըր : Վէ [Ալլահ] անլէրին կէօղէրինտէն պիլ ճիւմ-
լէ կէօղ եաշլարնը սիլէճէք, վէ էօղլւմ արթըգ օլ-
մայաճագ, վէ արթըգ հիւզն վէ ֆէրեատ վէ աղրը
պուլունմայաճագ տըր. զիրա էվէլէքի շէյլէր կէշտի՝
- 5 տէր իտի : Վէ թախթտա օթուրան՝ իշթէ հէր շէ-
յի եէնի եափտըմ՝ տէտի. վէ պանա տէտի քի՝
Եաշ, զիրա պու սէօղլէր հագգ վէ սաաբգ տըր :
- 6 Վէ պանա տէտի քի՝ թէմում օլտու. Ալֆա վէ Օ-
մէզա, իպթիտա վէ ինթիհա պէն իմ. պէն սու-
սայան քիմնէյէ հայտթ սոշուրն փուշարնտան
- 7 մեճճանէն վէրէճէյիմ : Ղայիպ օլան ճիւմլէ շէյլէրի
թէվէրրիւս էտէճէք, վէ պէն անըն Ալլահը օլաճա-
- 8 ղըմ, օլ տախի պէնիմ օղլւմ օլաճագ տըր : Ղաքին
դօրգուգ վէ իմնաբզ վէ մէքրուհ վէ գաթիլ վէ
ղինարեար վէ սիհրպազ վէ փութփէրէսթ վէ պիլ
ճիւմլէ քեաղիպ օլանլարն հիսսէսի աթէշ վէ քիւ-
քիւրա իլէ եանսան կէօղլւն իչինտէ օլաճագ տըր :
իքինճի էօղլւմ պու տըր :
- 9 Վէ ետի սոն պէլալար իլէ տօլւ ետի թապ
թութան ետի մէլէքտէն պիրի եանըմա կէլիպ,
պանա խիթապէն՝ կէլ, սանա Գուզուշըն զէվճէսի

- 40 օլան կէլինի կէօսթէրէյիմ՝ տէտի : Վէ ըուհտա
պէնի պէոյիւք վէ եիւքսէք պիր տաղա կէօթիւրիւպ,
օլ [պէոյիւք] շէհրի , եա'նի մնդատտէն Եէրուշա-
լէմի Ալլահ թարափընտան սէմատան նիւզուլ էթ-
- 41 մէքտէ պանա կէօսթէրտի : Վէ իւզէրինտէ Ալլա-
հըն ճէլլի պուլունուպ՝ նուրը փէք գըյմէթլի թա-
շա , եա'նի պիլլուր կիպի ըուշէն եէշիմ թաշընա
- 42 պէնգէր իտի : Վէ անըն պէոյիւք վէ եիւքսէք պիր
սուրը վէ օն իքի գափուսը վէ գափուլար իւզէրինտէ
օն իքի մէլէք վէ եազըլը իսմէր վար իտի , պունլար
տախի պէնի Խարայէլին օն իքի սըպթընըն իսմէրի
- 43 իտի : Շարգ թարափընտան իւշ գափու , վէ շիմալ
թարափընտան իւշ գափու , վէ ճէնուպ թարափըն-
տան իւշ գափու , վէ զարպ թարափընտան իւշ
- 44 գափու վար իտի : Վէ շէհրին սուրընըն օն իքի թէ-
մէլի օլուպ՝ անլէրտէ Գուզունըն օն իքի ըէսուլընըն
- 45 * իսմէրի վար իտի : Վէ պանա խիթապ էտէնին է-
լինտէ՝ շէհրի վէ գափուլարընը վէ սուրընը էօլշմէք
- 46 իշիւն՝ պիր ալթուն գամըշ վար իտի : Վէ շէհր միւ-
րէպպա՝ օլուպ՝ թուլը 'արզընա միւսապի տիր . վէ
Գէ+ շէհրի օլ գամըշ իլէ էօլշտիւքտէ , օն իքի պին
օգ ալթըմը կէլտի . թուլը վէ 'արղը վէ իրթիֆա՝ը
- 47 միւսապի տիր . Վէ անըն սուրընը էօլշտիւքտէ՝ ին-
տան էօլշիւսիւ , եա'նի մէլէյին էօլլե-սիլլէ եիւզ
- 48 գըրգ տէօրթ զըրա՝ կէլտի : Վէ սուրընըն պինասը
եէշիմտէն օլուպ՝ շէհր փաք սիրչայէ պէնգէր խալիս
- 49 ալթուն իտի : Վէ շէհրին սուրընըն թէմէլլէրի էն-
վա՝ ի զիգըյմէթ թաշլար իլէ միւզէյէն օլուպ՝ պի-
րինճի թէմէլ եէշիմ , իքինճիսի կէօք եադուլթ , իւ-

* Պա'ղա՞ն՝ օն իքի իսմէրի

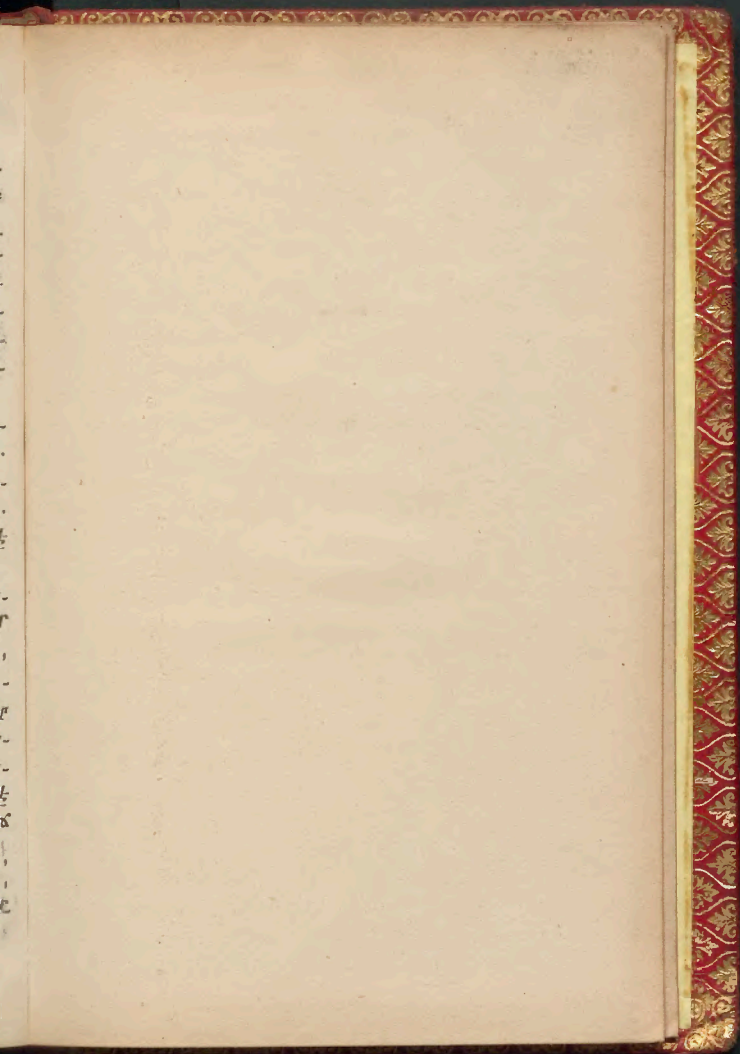
- չիւնճիւսիւ սյալղամի, տէօրտիւնճիւսիւ զիւմրիւս, 20 Պէշիւնճիսի 'ազիգ, ալթընճըսը գըրմըզը 'ազիգ, Եէտինճիսի զէպէրճէտ, սէքիզինճիսի պէզասի, տօգուզընճըսը սարը Էազուլթ, օնունճըսը սարըճա զիւմրիւստ, օնպիւրինճիսի մօր Էազուլթ, օն իքինճիսի 24 ճէպէլլէգուլմ իտի: Վէ օն իքի գափուլարը օն իքի ինճու իտի, հէր պիր գափու պիր ինճուտէն 'իպարէթ իտի. շէհրին մէյտանը տախի շէֆֆաֆ սիրչա. 22 յէ պէնզէր խալիս ալթուն իտի: Վէ իչինտէ հէյքէլ կէօրմէտիմ. զիրա հէր շէյէ գատիր Բապպ Աւ 23 լահ վէ Գուզուռ անըն հէյքէլի տիր: Վէ շէհրին քէնտիսինէ զիյա վէրմէլէրի իչին կիւնէշէ Էա ալա իՏթիյաճը Էօզ տըր. զիրա Ալլահն ճէլալի անը թէնվիր էտէր, վէ գանտիլի տախի Գուզուռ տըր: 24 Վէ [Խէլաս պուլան] թա'իֆէլէր անըն նուրը իլէ կէզէճէքլէր, միւլուք ի զէմին տախի շան ու շէօհ. 25 րէթլէրինի անըն իչինէ կէթիրէճէքլէր տիր: Վէ գափուլարը կիւնտիւզին ասլա գափանմոյաճադ. 26 լար. չիւքի օրատա կէճէ օլմայաճադ տըր: Վէ թա'իֆէլէրին շան ու շէօհրէթլէրինի անըն իչինէ 27 կէթիրէճէքլէր տիր: Վէ անըն իչինէ նափաք պիր շէյ Էտէն, Էախօտ մէքրուհաթ վէ քիզլի իրթիքէապ էտէն ասլա կիրմէյիպ' անճադ Գուզուռնը հայաթ քիթապընա գայտ օլունանլար Էէէճէէէ: Դէ:

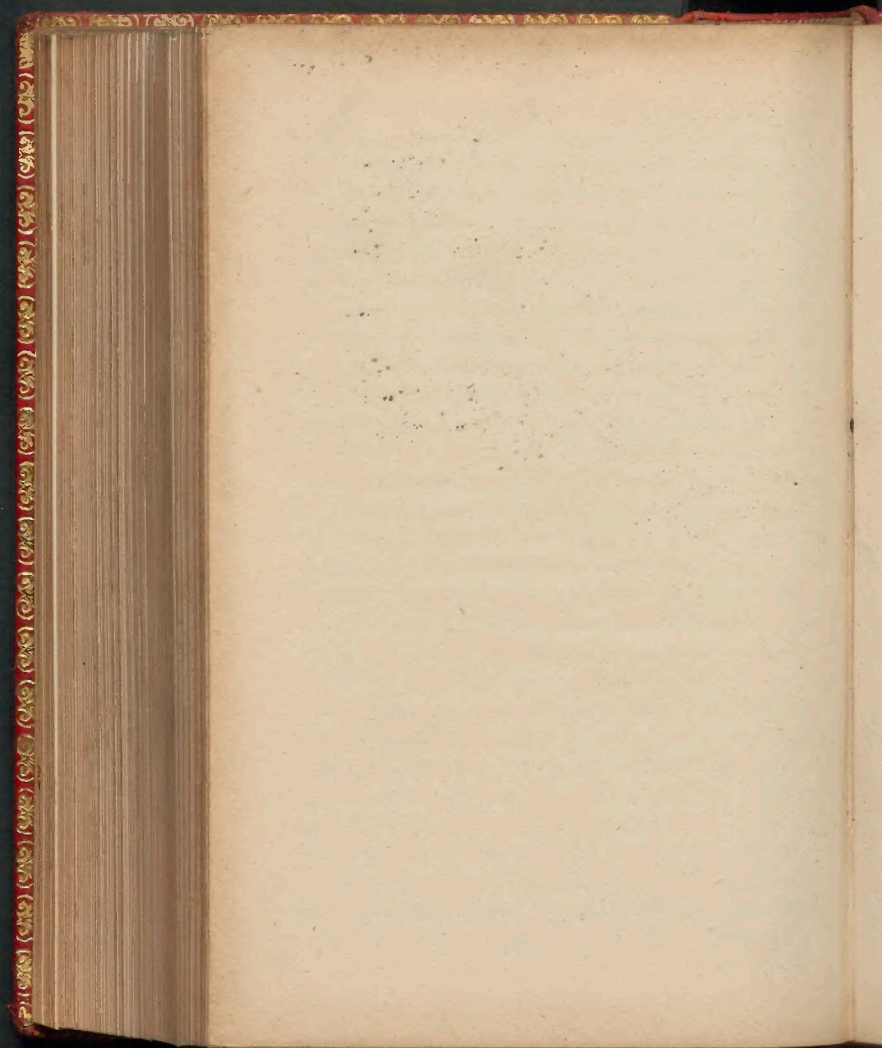
ՊԱՊ 22

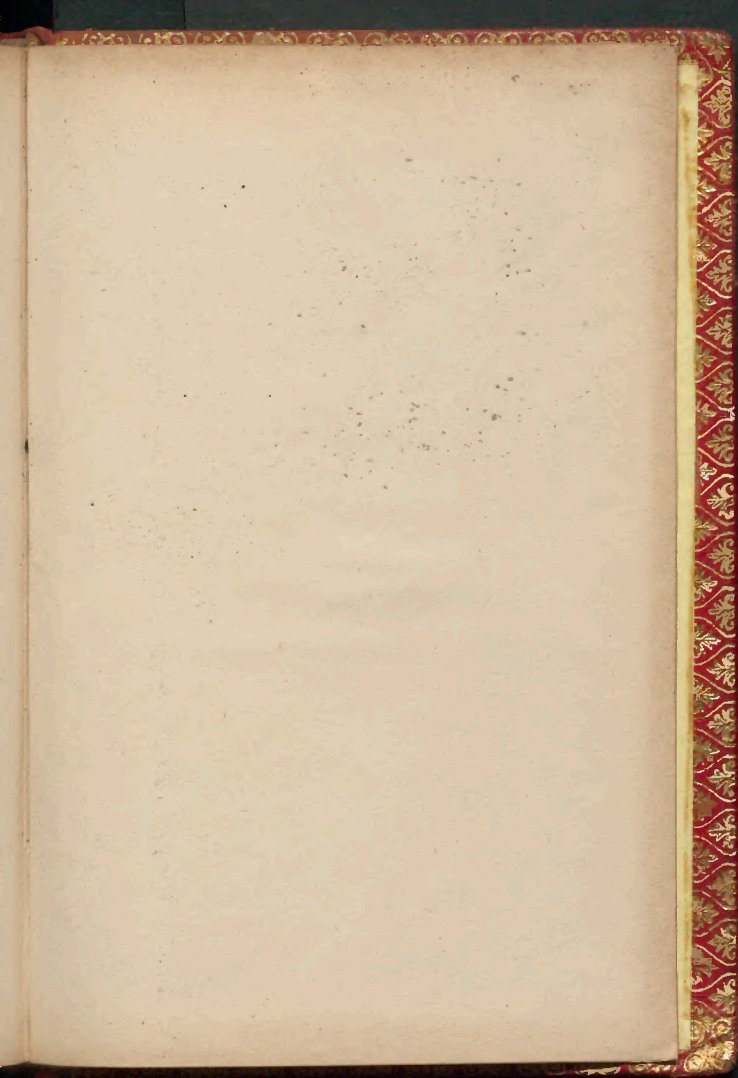
- 1 Վէ պանա պիլլուր կիպի պէրրադ օլարադ, Աւ լահն վէ Գուզուռնը թախթընտան ազար հայաթ 2 սուլընըն [փաք] ըրմաղընը կէօթէրտի: Օւ շէհրին մէյտանընտա վէ ըրմաղըն իքի թարաֆընտա օն ի-

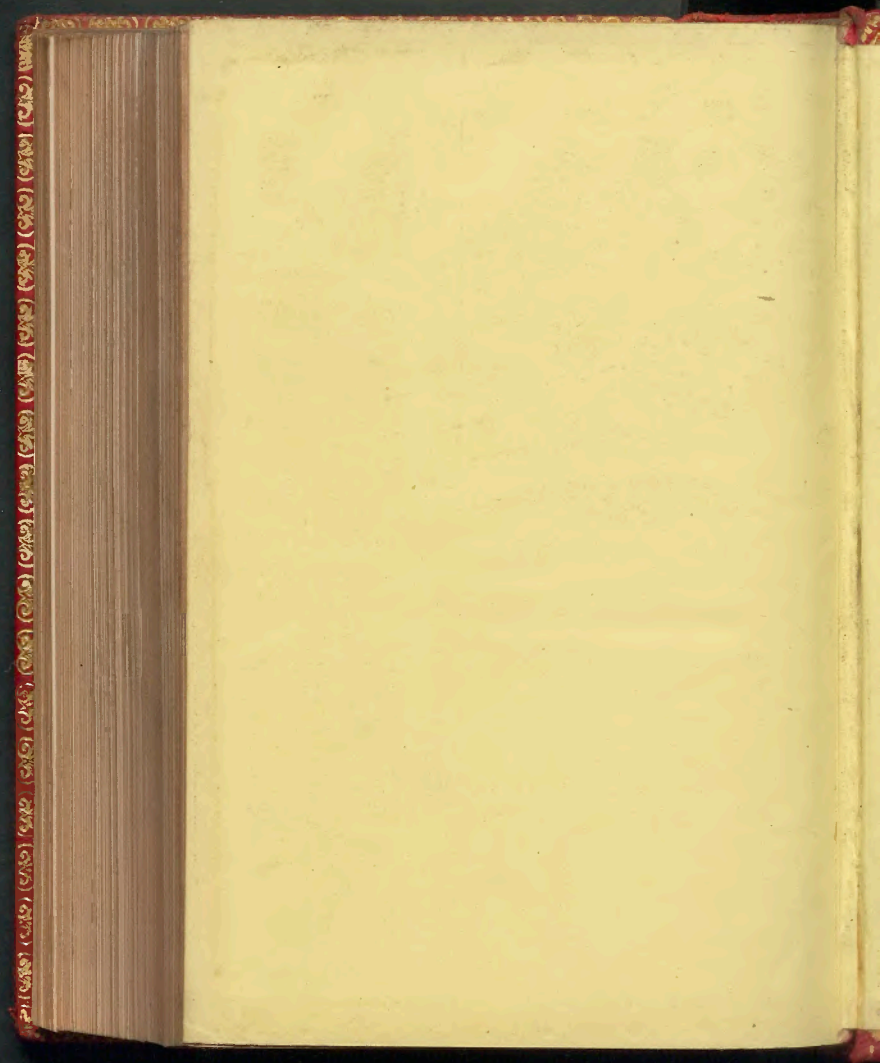
- քի մահատուլ վերիւր վէ հէր այ մէյվէսինի կէթիւրիւր
հայաթ աղաճը վար իտի . վէ օլ աղաճըն ետփրագ-
- 3 լարը թա'իֆէլէրին շիֆասը իչիւն տիր : վէ աթթըգ
հիչ պիր լա'նէթ օլմայաճագ տըր . վէ Ալլահն վէ
Գուզունըն թախթը անտէ օլուպ' գուլարը տախի
- 4 անա 'իպատէթ էտէճէքլէր տիր : վէ անըն տիտա-
րընը կէօրէճէքլէր , իսմի տախի անլէրին ալընլարը
- 5 իւզէրինտէ օլաճագ տըր : վէ օրուտա կէճէ օլմայա-
ճագ սըր . վէ գանտիլէ եա կիւնէշ զիյաօընա իհ-
թիյաճլարը եօգ սըր . զիրա անլէրի Բապպ Ալլահ
թէնվիր էտէր , վէ էպէտ իւլ տպատ սալթանաթ
էտէճէքլէր տիր :
- 6 վէ պանա տէտի քի' Պու սէօզլէր սատըգ վէ
հագգ տըր . վէ մուգատտէս փէյղամպէրլէրին Ալ-
լահը Բապպ' 'ան գարիպ մութլազա վուգու' պու-
լաճագ շէյլէրի գուլարընա կէօսթէրմէր իչիւն' քէն-
- 7 տի մէլէյինի իրաալ էյլէտի : իշթէ թէզ կէլլըրիմ .
նէ միւպարէք տիր պու քիթապըն նիւպուվլէթ
սէօզլէրինի հըֆզ էտէն քիմսէ :
- 8 վէ պէն Եուհաննա պու շէյլէրի կէօրէն վէ իշի-
տէն իմ , վէ կէօրիւպ իշիթտիյիմտէ' պանա պու
շէյլէրի կէօսթէրէն մէլէյէ սէճտէ գըլմագ իչիւն ա-
- 9 յագլարընա գափանտըմ : Օլ տախի պանա տէտի
քի' Սագըն էթմէ , զիրա պէն սէնին վէ պիրատէր-
լէրին օլան փէյղամպէրլէրին վէ պու քիթապըն սէօզ-
լէրինի հըֆզ էտէնլէրին խըտմէթ րէֆիգի իմ' Ալ-
- 10 լահա սէճտէ էյլէ : վէ պանա տէտի քի' Պու քի-
թապըն նիւպուվլէթինին սէօզլէրինի միւհըլէմէ , զի-
- 11 րա վագըթ էագըն տըր : Հագգսըզլըգ էտէն երնէ
հագգսըզլըգ էթսին , վէ մուրտար օլան երնէ մուր-

- տար օլտուն, վէ սալիճ օլտն եինէ սալիճ օլտուն, վէ
 42 մուգատտէս օլտն եինէ մուգատտէս օլտուն: Իշթէ
 թէզ Կէլերիմ, վէ հէր քէսէ քէնտի 'ամէլինէ կէս.
 րէ վէրմէք իչիւն միւքեաֆթըմ եանըմտա տըրի
 43 Ալֆա վէ Օմէզա, Իպթիտա վէ Ինթիհա, Էվվէլ
 44 վէ Ախր պէն իմ: Նէ միւզարէք տիր անըն էվամի.
 րինի իճրո էտէնլէր քի հայաթ աղաճընա հաղգլտ.
 45 րը օլուպ՝ գափուլարտան շէհրէ կիրէլէր: Ամմա քէս.
 փէքլէր վէ սիհրպաղար զէ զինաքեարար վէ գու.
 թիլլէր վէ փութփերէսթլէր վէ քիզպի սէզլիպ իր.
 թիքեապ էտէնլէրլին ճիւմլէսի խարիճ աիրլէր:
 46 Պէն Յիսուս պու շէյլէրի սիզէ քիլիտէլէրտէ շէ.
 հատէթ էթմէք իչիւն մէլէյիմի իրսալ էյլէտիմ.
 պէն Տաուտըն Ասլը վէ Նէսլի օլուպ՝ օլ րուշէն սա.
 47 պահ երլորզը իմ: Վէ Բուհ վէ կէլին՝ կէլ տերլէր.
 վէ իշտէն՝ կէլ տէսին. վէ սուսայան կէլսին, վէ
 իսթէյէն՝ հայաթ սույընտան մեճճանէն ալսըն:
 48 [Ջիրա] պէն պու քիթապըն նիւպուվլէթ սէօզլէ.
 րինի իշտէն հէր պիր քիմնէյէ շէհատէթ էտէրիմ
 քի՝ Էյէր պիր քիմնէ պուլարա զամմ էտէրսէ,
 Ալլահ օլ քիմնէյէ պու քիթապտա մուհարրէր օ.
 49 լան պէլլարը զամմ էտէճէք տիր: Վէ էյէր պիր
 քիմնէ պու նիւպուվլէթին քիթապըն սէօզլէրին.
 տէն իիրաճ էտէրսէ, Ալլահ սնըն նասիպինի հա.
 յաթ քիթապընտան վէ մուգատտէս շէհրտէն վէ
 պու քիթապտա մուհարրէր օլտն շէյլէրտէն իրաճ
 էտէճէք տիր: Պու շէյլէրի շէհատէթ էտէն Պէլի,
 20 թէզ կէլերիմ՝ տէյօր: Ամին, եա Բապպ Յիսուս,
 21 կէլ Բապպընզ Յիսուս Բրիստոսըն ինայէթի ճիւմ
 լէնիզ իլէ օլտուն: Ամին:

61 (33)

23

